No.
THE
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY
OF
MARYLAND.
PLATES.

John Crawford,
M. D.

Ruysch, Frederick -
Opera omnia anatomico-
medico-chirurgica.
V. 2

FREDERICI RUYSCHII

Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ Societatis Anglicanæ membri,

ADVERSARIORUM

ANATOMICO-MEDICO-CHIRURGICORUM

DECAS PRIMA.

In quâ varia notatu digna recenſentur.

CUM FIGURIS ÆNEIS,

CUI ADJUNCTA EST

MICHAELIS ERNESTI ETMULLERI

EPISTOLA PROBLEMATICA

Ad V. C. FRED. RUYSCHIUM

DE

OVARIO NOVO.

LIBRARY OF THE
Ac
127
UNIVERSITY OF MARYLAND.

AMSTELODAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXXIX.

Digitized by the Internet Archive
in 2014

Crawford

http://archive.org/details/fredericiruyschi00ruys_0

Library of the UNIVERSITY OF MARYLAND 1813

ADVERSARIA ANATOMICA.

VItam mihi, ſanitatem, animum, atque vires benigniſſimè largitus eſt Deus Ter Optimus Maximus, ut cum gaudio abſolverim jam pridem Theſauri mei Anatomici decimum. Conſtitueram opus illud continuatâ porrò ſerie producere; ſed re penitiſſimè expenſâ mutavi ſententiam: quia longè magis me prodeſſe poſſe Lectoribus credidi, ſi omnem deinceps facultatem, quâ Deus me ditabit, impendero conſcribendis iis, quæ puto à me vel primo fuiſſe inventa, aut ſi forte Alii me prius detexerunt, clariorem tamen in lucem per me protracta, jure quodam mihi fas ſit aſſerere.

Quum verò ſuper hoc negotio cum animo meo ſeriò, & diu deliberarem, auſpicatò in memoriam venit propoſitum egregii Johannis Baptiſtæ Morgagni, quod in Medicinæ eximia commoda proſecutus fuit, dum titulo Adverſariorum Anatomicorum evulgavit ea, quæ eleganti induſtria repererat, aut revocaverat ab interitu, olim tamen cognita. Quoniam enim ita inſtituenti animum opus haud eſt, ut de concinnando rerum ordine multum ſit ſollicitus, parcit tempori, rerum obſervata auget, effugit repetitionem, longeque magis incumbit gravi materiæ, quam inanibus ornamentorum. Imitari conabor id ipſum, ut oportunitatem nanciſcar, quâ emendem errata mea Anatomica, quæ ipſe fortè in aliis meis olim ſcriptis commiſi: Quis enim mortalium omnibus ſe horis ſapere jactet? Quis ab errore immunis? de me, id vel cogitet, abſit! Satis ſuperque vidi, atque dolui, hinc inde excidiſſe feſtinè, quæ matureſcentis ſenii prudentia aliter dictata vellet, multumque referre, an juvenili impetu efferantur quædam, an verò ab Octogenario multos preſſa in annos prodeant. Sed & ſimul utar lege, quæ cunctis præſcripta eſt naturæ

Cultoribus: ſcilicet, ſi erroris quid perſpexero in operibus alienis, monebo audacter; neque tamen hac ego gratiâ Eoſdem aſpernabor: quia homini impoſſibile puto, ita benè ſubductâ ad ſcripturam ratione eſſe, ut nihil poſtea vel ipſe corrigendum æſtimet.

Ipſe gaudebo ſane, ſi quis in meis deprehenſa vitia in melius commutet: *Damus hanc veniam, petimusque viciſſim.*

I.

De Conceptu foecundo, Seminiſque recepti hoſpitio & viâ.

AD conſcribendam naturæ ipſius pulchrè intellectæ hiſtoriam obſervata per ſenſus prius requiri, id ſatis ſuperque conſtat; atqui in illa nihil cognitu difficilius, uſuve præſtantius, legitur, quam enarratio ſincera eorum, quæ in animalibus, maximè autem in homine ipſo, ſpectari queunt; cujus interim deſcriptio nuſquam minus certa vel clara habetur, quam ubi occupatur in contemplatione ortus ipſius: quare Alexander, ut præclari quid in hiſce addiſceret, immenſos adeò Theſauros effudit, quibus utens Ariſtoteles indagavit hanc Phyſices particulam, quæ circa generationem animalium verſatur. Et profecto maximus inter veros Philoſophos habendus Guilielmus Harvæus, qui ut orbis eruditi lux, ita Brittanniæ intaminatus honor, plus promovit hanc hiſtoriam ſolus, quam cæteri unitis laboribus; huic quippe Sereniſſimus Magnæ Brittanniæ Rex, Carolus primus, animo verè Regio, quam generoſiſſimè largitus eſt, quæ vota Harvæana tantum opus molientis petebant.

Mihi ergò ſenſa hujus conſulenti mirum ſemper viſum fuit, quod velit, ſtatim à coitu atque foecundo conceptu inciſis foemellis nihil Seminis Maſculini in Utero, ac in cavis Tubarum Fallopii, apparere. Aſſerti quidem hujus veritatem auctoritas Viri aſſeruit quam plurimis, mihi reliquit ſemper dubium. Circumſpexi ideò à multis abhinc annis ad omnia, quorum indicio ſcire poſſem, quid in hac re doceret ipſa rei ſpeculatio. Rarum eſt, quærenti eventum reſpondere in hiſ-

ce: rariſſimum omnium, in ipſo corpore humano cernere, quid hujus rei contingat: quare mihi, bis jam hac contemplatione fruenti, viſum eſt vobis, Viri Nobiliſſimi, explicare rem utut reperi.

Juvenis ætate atque vigore corporis, utpote trigeſimo vitæ anno nondum perfunctus, formoſâ meretricis pulcherrimæ facie pellectus, eò rem deduxit denique, ut complexu venereo illius, ſuis ex votis frueretur. Simul ac verò ſuam voluptatem expleverat, deteſtabili facinore ſcorti jugulum ita diſcidit, ut extemplò moreretur: ſtatim nos duo poliatri, ſimul cum chirurgis, juſſu Magiſtratus eò miſſi, ut cognoſceremus conditionem vulneris, atque de eâ Judicibus renunciaremus ſcripto.

Deprehenduntur à nobis Vaſa ſanguifera Colli ita abſciſſa, ut illicò inevitabilis mors ſubſequuta fuerit: cum verò ſcirem, quæ contigerant, incidi abdomen cupidiſſimus videndi ea, quæ in Utero atque partibus conceptui propriis forte occurſura eſſent.

Quam prudentiſſime ergò Uterum, Ovariorum ductus, & annexa, Cadaveri exemi: vidi Os Uteri clauſum, leniſſimè digito preſſum ſe aperire, atque ſeminis guttulam dimittere, ſtatim ſuſpicatus, quid rei futurum eſſet, coram Viris Eruditiſſimis atque faciundo Medicinam claris, Henrico â Bronckhorſt, Hermanno Schyn, & Juſto Freder. Ritmeyero, Medicinæ Doctoribus, Uterum ſecundum longitudinem ſuſpenſâ manu, ne quid turbaretur, aperui, vidimuſque cavum Uteri albo, naturali, atque bono ſemine maſculino repletum, utramque etiam Tubam Fallopianam eodem ſemine plenam: quare miro hoc phænomeno bene ab omnibus perſpecto, ilicò cuncta hæc immiſi liquori meobalſamico, ubi ſicuti illis Clar viris prædixeram, induruit ſemen locis iiſdem atque adhæſit, ut vel jam adhuc luculentiſſimè videri queat, nullà omninò re mutatâ, niſi quod cuncta jam vi liquoris obduruerunt. Idem olim vidi in cadavere mulieris cum adultero deprehenſæ in adulterio, ſtatimque à marito deprehenſore interfectæ, ut deſcripſi in Theſauro Anatomico, quem ordine vto. evulgavi. Hinc ſuſpicor ad foecundum conceptum, ipſum craſſum ſemen in interiora Uteri, & Tubarum Fallopianarum recipi, non tantum id, quod ſpirituum exhalantium ſpecie eò per-

vadere quacunque demùm viâ Harvæani autumant. Teſtatur Fallopius ſæpenumero ſe in Tubis hiſce verum Semen deprehenſum plurimis Spectatoribus obſervandum præbuiſſe. In Obſerv. Anatomicis. Vid. & de Graaf, de generat. mulier. Cap. XIV.

II.

De Ovario, ut habetur, novo, & de Hydatidibus plura.

QUum verò Genitales in foeminâ partes adeò compoſitæ ſint, mirifque intricatæ involucris, ſimul rara adeò ipſis oculis ſpectaculorum circa fabricam tempore foecundationis occaſio, quis miretur varias hinc exoriri ſcrutantibus ſententias ſuper iiſdem rebus! Ideo poſt binas, quas modo deſcripſi, obſervationes, commode dabo reſponſum Epiſtolæ, quâ me decoravit publicis excuſâ typis Vir Clariſſ. Mich. Erneſtus Etmullerus, anno jam elapſo; ſatius quidem fuiſſet reſpondendo obſequio citius defunctum me fuiſſe, fateor, at varia, neque temerè effugienda negotia, votis ſæpe meis obſtant, occupato autem homini, longè magis ſeni, familiaris nimium agendorum procraſtinatio atque tarditas quædam ſingularis.

Scripſerat quidem in illa Vir præclarus, Dexterrimum artis Anatomicæ cultorem Martinum Naboth exiſtimare, inventum ſibi novum, fortè unicum, Tertium ſaltem Ovarium, rejicere ideò illa pervulgata duo, quæ omnes hactenus pro veris admiſere poſt Harvæum Ovariis muliebribus, neque agnoſcere niſi unicum hocce novum pro vero. Quum verò Celeberrimus & præclarus Profeſſor Etmullerus meam ſuper novo hoc dogmate ſententiam pariter requirat, tamen reſponſum haud feſtinavi, quia innumeris occupabar ſcrutationibus ſtructuræ Viſcerum aliorum, tum etiam, quia prius neceſſe habui in cadaveribus muliebribus omnia perquirere, denique, quoniam ea jam argumentorum pondera Etmullerus attulerat, quibus multa addenda me habiturum eſſe vix ſperabam. Profiteor igitur palam, plurima me cadavera foeminina, eaque variæ valde ætatis, incidiſſe, atque intento perluſtraviſſe animo & oculo, neque tamen unquam in cavo Uteri vidiſſe aliquid.

aliquid, quod ullâ omninò ſpecie Ovarium verum referret. Deprehendi quidem interius in Utero circa ejus Collum Fabricam talem, qualem Eruditiſſimus, atque Elegantiſſimus Morgagni deſcripſit operis ſui Pag. 11. §. 14. Depinxit verò quàm exactiſſimè Tab. 3. ſupra literam K. rugis, fibris, valvulis contextam. Ibidem loci frequens ſic ſatis eſt cernere Hydatides vario ut numero & ſitu, ita & magnitudine. Videtur autem harum quaſdam tum forte occurrentes Laudatiſſimus modò Auctor citato eodem depingendas curaviſſe loco.

Nunquam verò cogitandum erit, has ipſas vel Ovarium, vel aliquam illius partem, conſtituere. Neque certè Perſpicaciſſimus Regnerus de Graaf in aureo de Genitalibus Mulierum libro, capite ſeptimo, poſtquam deſcripſerat has Valvulas, nec minus nitidè Tab. IX. ſub literis D. C. E. & Tab. X. Lit. H. K. L. depinxerat, unquam ſomniavit de ſtatuenda hic Ovarii ſede. Videtur tamen Clariſſimus Naboth contemplatione eorum, quæ jam deſcripta dedi, in ſententiam hanc nimis profectò præceps incidiſſe. Quæ autem Egregius Vir argumenta allegat, ut paradoxum ſuum firmet, diluit Inſignis Etmullerus. Profectò audacter nimis auctor ille aſſerit, *Conceptum fieri potuiſſe abſque ſubſidio ullius Veſiculæ ex Teſticulis Foemineis oriundæ, & mulieres concepiſſe, imo peperiſſe, quæ tamen omnibus Teſticulorum Veſiculis caruerant.* Undenam, quæſo, id perſpectum fuit? quibuſnam documentis evincitur? quonam modo probari unquam poterit, his Foeminis tempore conceptus nullas adfuiſſe Veſiculas? an quia poſt geſtationem, partum, mortemque, nullæ inventæ fuerunt? nemo certè facilè patietur debili adeò ratiocinio eripi ſententiam, quæ Accuratiſſimorum Virorum ſagaciſſima indagine tanto annorum ſucceſſu pluſquam probata fuit, & accepta. Neque multum proficit exemplo, quod ad aſſerendam opinioni ſuæ fidem citat ex auctoritate Clariſſimi Profeſſoris Chriſtiani Schambergii, quum ait: *In incidendo cadavere puerperæ ilicò poſt partum difficilem mortuæ inveniſſe molem Teſtium ſolitâ magnitudine quadruplo majorem, intra eos verò nec Veſiculas, nec Glandulas; ſed abundantis pinguedinis, cum pilis intermixtis, copiam.* Namque morbi nativam partium fabricam ſubitò immutant, ſæpeque conſtitit novem menſium geſtationis

A 3 tem-

tempore ipſa Ovaria omnium minimè Veſiculas ſuas offerre, ſed toto hocce decurſu in officio ſuo, quaſi otiando, feriari: imò verò ne tunc etiam, ut & ilicò à partu haud apparet illa interior Colli Uterini ſtructura. Ipſe ego ſæpenumero Steatomata ejuſmodi reperi in Teſtibus; quin & à longo tempore inter Muſæi mei rariora aſſervavi Ovaria, in quibus Atheromata inveni pultaceâ plena materiâ, neque id modò, verum Dentes veros, atque ex amuſſim factos, diſpoſitos autem racematim ibidem repertos figurâ dudum expreſſi in Theſaur. Anatom. 10. ut & alium dentem humanum in Atheromate Ovarii ſtabulantem reperi, qui nunc à capillo pendens, tenetur pede anteriore ſceleti nitidiſſimi murini in eodem meo armario.

Quam improbabilis, ne gravius apponam quid, eſt enunciatio Nabothii, qui ſtatuit Tubas Fallopii, neque virile ſemen ex Utero ad Teſtes, neque ab his in Uterum Ovula contenta deferre?

Utinam ponderaſſet Vir Egregius paulò majori cum curâ, quæ Viri Clariſſimi, Graafius, Hornius, Drelincourtius, Swammerdammius, Cyprianus, Nuckius, Malpigius, tota in Brittanniis & Galliis eruditiſſima Societas, tot experimentis, Embryonum, Abortuum, Partuum, Monſtrorum, in hominibus brutisque obſervarunt, atque conſcripſerunt! utinam trutinaſſet ſollicitus quæ in recentioribus Academiæ Regiæ Pariſienſis monumentis habentur de Foetibus in ipſo Ovario, in omni parte Tubæ Fallopianæ, æquè ac in cavo Uteri repertis! haud crediderim ob unam, aliamve levem ſatis ratiunculam deſerturum fuiſſe ſyſtema, cui ſtatuendo tot, tamque Egregii Viri operam navaverant; haud quaquam porrò dubito, quin optimus opinionis hujus Auctor, prælectâ Obſervationum præmiſſarum utrâque, ceſſurus ſit veritatis viribus.

Denique video D. Naboth proferre contra vulgarem Medicorum Doctrinam, quod Tubæ Fallopianæ ſæpe circa Fimbrias ſuas laceras ita conſtrictæ fuerint, ut coaluerint omninò. Vera quidem hæc agnoſco expertus. Sed quid inde infertur! profectò id unum, per morbos hæc contingere ſcilicet. Nunquam tamen exemplo vero conſtitit mulieres, diu poſtquam utraque Tubarum concreverat penitus, concepiſſe,

ſciant

ſciant hâc occaſione Anatomes ſtudioſi veriſſima eſſe, quæ dudum evulgavi ſcribendo: aliquoties me obſervaſſe Fimbrias Fallopianarum Tubarum in unum coaluiſſe cum Ovariis ipſis. Ut enim Anatomicorum decus, amicusque mihi, dum fata ſinebant, integerrimus, Regnerus de Graaf, id ipſum haud tantum obſervavit Lib. de Genital. mulier. Cap. I. ſed & icone viva expreſſit Tab. XIX. fig. 5. & fig. I. literis C. F. atque Fallopius id toties viderat, ut in Inſtitut. Anatom. id fere ſemper putaret, ſed errorem correxit in Obſerv. Anatom. ita ego ipſe ſpecimina talia in Muſæo meo adſervo. Quia tamen Inſignis inter Anatomicos Morgagni, poſteaquam id in Obſervationibus meis Anatomico-chirurgicis legerat, dubitavit an ſæpe fieret, nec videtur Ipſe illud unquam oculis ſpectaſſe ſuis, promptus ſum profectò, qui Eximio atque Meritiſſimo Profeſſori, ſi id modò velle reſcivero, tranſmittam ipſe ſpecimen ritè paratum, ut conſervari queat, in quo rem ipſam contemplabitur; quum plura exempla præſto mihi ſint. Neque diffitebar interim, quum res ipſa ita ſe habeat, longè frequentius me illud fuiſſe expertum in vetulis, decrepitis, effoetis, quàm in corporibus juvenilibus.

Quæ quidem omnia, ut ad propoſitum revertar denique, id efficiunt, ut firmus credam certuſque, quod tamen tanti Viri pace dictum velim, Ovarium illud fictum Nabothianum fuiſſe modò Hydatidum, inter rugas Valvuloſas Os Uteri internum obſidentes natarum, congeriem. Hydatides autem hujuſmodi, ut in omni morbo lento partes quaſcumque occupant, ita viſcera præprimis infeſtare interiora obſervantur frequentiſſimè. Ego verò cenſeo Hydatidas eſſe extremitates Vaſorum ſanguiferorum, quæ priorem ſuam mutaverunt naturam, atque in vitioſam degeneraverunt fabricam. Id didici maximè ex eo, quod Placentas, in quibus nulli Lymphæ ductus inveniuntur, aliquoties ſpectaverim Uterinas, imò & inter mea aſſervem hucuſque quæ unam partem omninò in Hydatides converſæ ſunt, aliam verò partem ſanæ, quin imò habeo alias, quarum tota fere in Hydatidas haſce permutata cernitur, quæ alii habuerunt pro falſa conceptione. Jecinora quondam inveneram, quæ etiam penes me recondita ſervo, quorum tota moles abierat penitus in Hydatides. Demonſtrare quoque poſſum in Muſæo meo Peritonæum Hydropicæ foeminæ

foeminæ integrè converſum in Hydatidum texturam. Videre etiam mihi quondam contigit in ipſo plexu Choroide Hydatidum quam plurimas. Neque tamen uſquam frequentius reperias id genus mali, quàm in Abdominali regione; ita tamen ut longe plus, & acerbius foeminas infeſtet, quam viros. In ipſo autem corpore foeminino magis ovaria, quam alias partes, occupat. Quam mirabile eſt, licet ſit adeò frequens, videre ampullulas aquâ turgentes ab ipſo pendere tam Utero, quam ab annexis illi partibus, quæ Uniones ſanè referunt hærentes à pedunculis varietate longitudinis admodum diverſis? huc autem advertas, quæſo, animum: naſcuntur aliquando ex Hydatide parvâ utres ingentes profectò, dum exiguo ab inchoamento creſcit aſſiduo novi humoris appulſu in terribilem molis immanitatem, quâ totum abdominis cavum ad crepaturam uſque repletum viſum quandoque fuit. Malum ſanè frequentius multò, quàm creditur. Fit eâ re morbus, quem Hydropem clauſum vulgus appellat. Qui abſque undulatione eſt, uniformi, duriſſiméque tenſo tumore manifeſtatur, neque patitur prementi cedere partes, nec ſonum edit ullum oſcillante corpore. Memor equidem pulchrè ſum caſus, dum in cadavere muliebri, aperto abdomine inveni ſaccum aquâ turgidum, adeò certè magnum, ut ſeroſi liquoris copiam contineret, quam novem vulgares urnæ (quas *water-emmers* Batavi appellant) tantum capere poterant. Mirum verò, extrà membranaceum huncce ſaccum nihil in Abdomine præterea inveniebatur laticis.

Ipſe autem capax hicce ſaccus ex Hydatide expanſâ, in molem hanc vix imaginabilem increverat, interimque pro rato, quo increſcebat, pellis ejus incraſſeſcebat ſimul. Quod etiam in omni ferè ſimili tumore fieri ſolet. Quid enim? in Ganglione, Atheromate, Meliceride, Talpâ, aliiſque id genus Tumoribus, quæ in principio tenues erant pelliculæ, ubi multum increvit Tumor, inſtar craſſioris, lentique corii ſpiſſantur. Ipſa quoque Veſica urinaria diu à magno extenſa calculo ſe ipſâ multis vicibus craſſior reddi toties conſpicitur; quod qui ignorant, infeliciſſimè ſæpe hâc de cauſâ in Lithotomiâ errant Artifices.

Omnia nunc hæc obſervata nos docent, haudquaquam abſonum eſſe, ſi dixero, ut jam ante, Hydatides haſce circa Uteri

Uteri internum Os in cavo ejuſdem ſæpe natas mirabilia quam plurima efficere.

Manum ergò ſubducerem de tabulâ; niſi unum alterumve adhuc Viro Celebri memoratum vellem: diſſecuiſſe me ſcilicet ante quadraginta & ſex abhinc annos in demonſtratione publica Cadaver mulieris, atque inveniſſe in cavitate Uteri ejuſdem Embryonem, qui corpore ſuo toto æquabat Hordei mundati granum, ſimulque quam clariſſimè deprehendiſſe in ipſo Ovario cavitatem quandam hærere, quæ manifeſtò habebat Ciceris magnitudinem, cujus concava facies ſanguinolenta ſpectabatur atque rugoſa, planè eodem apparatu, quo concava Uteri ſuperficies ilicò à partu ſemper videtur. Forte quoque fidem receptæ aſſerit ſententiæ pulchri exempli ſpeculatio; etenim Uterum muliebrem conditum habeo, cujus Ovarium multa continebat Ova, ex quibus crepantibus, ſectisve, exſiliit lymphaticus humor, verum inter plurima horum unum ſpectatur Ovario adhuc adhæreſcens, interim tamen imprægnatum fœcundatione genitali, ut Tibi cernere datur contemplanti annexam hic figuram. Ad Te ſe convertit mea ſcriptura Clariſſime Etmullere, qui occaſionem feciſti huic diſſertationi, quam locupletiſſimo augmento amplificare datum eſſet, niſi actum non agendum ſcirem.

III.

De Glandulis Cutis humanæ, atque de Papillis nervoſis.

Agite jam, experiamur quid ſenſus de hiſce doceat? utraſque Cuti adeſſe aſſeruere Steno, Swammerdam, Malpigius, magna illa & clara in Anatome lumina. Utque fieri natum, audaciâ aſſerendi hoſce Auctores multum adhuc ſuperaverunt cæteri, licet minus inſtructi fuerint experimentorum ſupellectile, ſed fœcundiores figmentis. Vidi ita quondam Iconibus has ita delineatas, ut obſtupuerim merito ad infrænatam adeò licentiam fingendo, ſpecta Tabulas, quibus Celeberrimus Prof. Bidlous haſce depictas evulgavit in magno ſuo opere Anatomico, confer deinde accuratam rei ipſius

conſiderationem, ut videas quam ſibi indulgeant ſæpe Auctores, quantâque ſit circumſpectione opus, antequam tuto iis fidat Philoſophus. Fateor interim, poſt tot molimina nunquam Glandulas haſce detegere me ita valuiſſe, ut eas deſcribere poſſem, imò ne videre quidem licuit. Devinctum itaque me profiteor Illi, qui eas ibidem exiſtentes oculis exhibuerit meis. Interea loci unicuique ſpectatori harum deliciarum idoneo demonſtrare jam poſſum, & quidem jam tantum, Organum nervoſum cutaneum tactui exercendo proprium dicatum. Quum enim haud ita dudum Vaſa ſanguifera in binis Cruribus humanis materiâ meâ replerem in alios uſus, aliudque proſequerer eo ipſo propoſitum, bonâ fortunâ & auſpicatò evenit, ut ita replerentur ambo, ut undique penitus ruberent præ inenumerabili Vaſculorum multitudine. Hoc ipſum quum lætabundis perluſtrarem oculis, ilicò liquidò advertebam toto Cutis tractu plurima loca eſſe albicantia, turgidula tamen, atque in obtuſum elevata apicem, denique Pilis enatis originem clarè præbentia. Quæ contemplatus facilè cenſui Nervoſas haſce extra minima Vaſa repleta Papillas eſſe habendas. Facit imprimis eò mira ſimul obſervatio, dum toto Cruris, Pedisque ambitu evidenter ubique cernerentur, neque tamen ulla inveniretur in convexâ parte Pedis, quam dorſum ejus vocant vulgò. Quid inde? an tactui minus eſt apta nata hæcce pars? omnino. Experire, & invenies. An ibidem igitur nullæ adſint? id haud dixero. Forte minores, aut profundius ſitæ, minus apparent. Fateri tamen cogor, me ipſum olim, & ſæpe, crediediſſe non modò, ſed & ſcriptis aſſeruiſſe Glandulas haſce cutaneas adeſſe. Sed magis id egi præceps, & abreptus auctoritate omnium fere Anatomicorum, quam veris experimentorum documentis. Scire tamen eſt, inter cuncta argumenta nullum plauſibilius eſſe, quod Glandulas haſce doceat adeſſe, quam mira illa in morbis tubercula, quæ toties ſub Cuticulâ ex ipſa ſe Cute elevant, atque protuberant.

Ipſe utique in armario meo plura talia ſpectanda ſervo. Verum, ubi cum curâ hæc examinavi, putavi Glandulas non eſſe, ſed Epidermidis quasdam elevationes.

Neque alienum me fateor à ſententiâ, quam Amicus meus Clariſſimus Hermannus Boerhave, Botanices, Medicinæ, &

& Collegii Practici Profeſſor publicus in Academia Lugduno-Batavâ ore, & literis, mihi explicuit.

Ille ſcilicet reperit ſub Epidermide in ipſâ Cute, aut quandoque infrâ ipſam, hærere parva quædam receptacula, rotundula, ambitu tenuis membranulæ confecta. Hæc quidem ſuperiori, quâ Epidermidem ſpectant, parte aperta obſervat ita, ut anguſtato tamen orificio conniveant, neque facilè nimis contentum humorem eructent. Vidit quoque evidenter Epidermidem ipſam pertuſam ibi, ubi hæc folliculorum emiſſaria adſunt, ut ex ſpecu cavo cum folliculo cavo in orificia eorum anguſta, ex his per apertam ſuper eâ Epidermidem iter ſit quandoque patulum. Membrana conſtituens Vaſcula hæc undique pertunditur per extremas fiſtulas adferentes humorem blandè pinguem, dum recens omninò huc allabitur, eſt enim tunc tenuis, limpidus, inodorus, inſipidus. Ubi verò receptus hic loci quâcunque inertiâ diutius hæret, exhalante ejus parte liquidiſſimâ inſpiſſatur, tenax redditur, utque oleis ferè proprium ceræ tenacis indolem adipiſcitur, ſtagnat, vix perſpirat, augetur, tubercula creat, & morborum cutaneorum frequentiſſimam, licet prætervisſam, cauſam præbet. Putat autem humorem hunc unctuoſum, in ſanitate incolumi, emolliendis, laxandis, à rigiditate & ariditate præſervandis, in flexilitate requiſitâ conſervandis extremis inſervire; defectu verò ejusdem diros excitare morbos. Hunc eſſe aſſerit oleoſum liquorem, quem recentiſſimis inventis oculis ſpectabilem reddit Leeuwenhoekius, ut ipſi mihi per comitatem ejus inſignem videre licuit. Hunc eſſe eundem, quo inuncta cernitur largiſſimè facies ſanorum, ſimul ac blando ad ſaturitatem ſomno refecti ſplendentem quaſi ex inunctione olei vultum exhibent.

Hanc ipſam pinguedinem Capillos inungere, juxta eosdem defluere, atque flexilitatem iisdem conciliare unctuoſam, ne ariditate findantur, qui aliter unus eſt inter morbos capillorum. Deprehendi imprimis hæc organa iis corporis locis, ubi partes magis exponuntur aëri, ſibi mutuò magis contiguæ ſunt, aut attritu quodam maximè agitantur. Unde ad palpebras, faciem, naſum, axillas, inguina, præputium, nates, pedum inferiora, imprimis apparent. Quando liquor hic ſpiſſatur, facit illas exiguas papillas albas, quæ glandes valde parvas referunt,

runt, in facie frequentes, inprimis in naſo: hæ preſſæ fortiter eructant lentam materiem, albam, ceraceam. Si folliculi magis replentur fiunt tubercula parva, quæ partes contiguas leniter inflammando, rubedinem, pruritum, puſtulas faciunt varii coloris, adſpectus ingrati. Quando deinde turgent magis, craſſamentum incipit per meatum folliculi usque ad ſuperficiem Epidermidis per meatum illius exire, & quâ parte aërem experitur cæruleſcere, vel nigreſcere, in apice; ſi tum fortiter premitur intra binos oppoſitos digitos, tum ex ampullato receptaculi ventre lenta materies per anguſtatum collum preſſa, in ipſo hoc tranſitu formatur in cylindrum contortum, qui apice nigro, longo, albo, intorto, corpore, tam exquiſitè vermiculum refert, ut Medici pariter & idiotæ decepti hâc imagine putent ſe vermes cutaneas oculis vidiſſe.

Verum quando magis increſcens magisque, turget aggeſta materies, tum Atheromati, Meliceridi originem dat veram & unicam, prout materies pulti, vel cerato melli magis aſſimulatur. Quin etiam, quando tubera talia maligna evadunt Lepram, & Cancrum cutis; nec non Elephantiaſin, excitari autumat. Atque huc usque animi ſui ſententiam ſuper his mihi explicatam paucis dedit, poſcentique evulgare hac occaſione conceſſit: poſſet verò eam locupletiſſimis rerum documentis amplificare, atque hinc docere veriorem methodum affectus cutaneos curandi. Neque ego ipſe hiſce magis inveſtigandis deëro: interim tamen nemo corpora hæc potius Glandulas, quam receptacula humoris pinguis vocabit. Tu interim vides, mi Lector, haud ita inſulſum me eſſe, ut eſſe negem, quidquid propriis non uſurpo oculis.

Abſit talis à me vanitas. Id aſſero verus, mihi nondum viſas eſſe, ideoque devinctiſſimum me fore illi, qui luculenter easdem indicaverit. Neque eſt quod putet quis ſudoris excretionem abſolvi per ſubcutaneas Glandulas, licet plerique ita aſſentiantur præeunti Excellentiſſimo Anatomicorum Marcello Malpigio, nihil minus: nam ultimæ Arteriolarum extremitates, quæ tomentoſæ Goſſypii tenuitatem plurimum exſuperant, canales ſunt ipſi, quibus ſudoris transmittitur materies. Eædem autem fiſtulæ exhalant etiam ſpecie inviſibilis fumi emeritos humores ex corpore & ſuperfluos. En verò ex-

expanſum mihi campum hîc latiſſimum exſpatiandi per varias Aliorum ſuper his, quæ modò expoſui, ſententias. Sed abriperent me hæc à propoſito meo, ut ſcilicet manifeſtos errores, quos in Anatomicis Ipſe commiſerim, vel alii, abſque ullo odio, ſolo veri amore, exponam.

I V.

De Glandulis aliarum partium membranoſarum.

INteriora Cerebri cava, Ventriculos vocant Magiſtri, Pleuræ ambitum interiorem, Pericardium, Peritonæi cavitatem, Tunicamque Teſtium vaginalem dictam, ſemper madere, lubricari, vaporoſo humore allui, omnes norunt. Neque minus evidens habetur laticem hunc in cava illa pulſum liberè ſurſum inde emanare retrogrediendo. An verò opus illud efficeretur Stenonianis, & Malpigianis Glandulis, quas egregii hi viri ponunt hos in uſus membranas illas ubique obſidere? diu dubitavi. Verum, poſtquam arte ſingulari uſus detexi nunquam ſatis admirandam Arteriolarum extremarum tenuitatem, facilè perſpexi ad ſcopum hunc nec opus eſſe Glandulis, imò verò neque easdem ibidem reperiri. Fatetur id ſanè magnus Malpigius aſſerendo Glandulas haſce in ſtatu ſano conſpectas haud fuiſſe, ſed in morbis, ubi dilatatæ ſunt, & auctæ, demum conſpicuas fieri. Fateor in hoc argumentandi genere ſpeciem ſubeſſe perſuaſionis. Sed tamen putem corpuſcula, quæ apparent in membranis dictis, non eſſe, nec fuiſſe, Glandulas. Contrà verò clarum mihi quidem videtur, extremitates Arteriarum obſtructas abire in tumores præternaturales, mutatâ penitus nativâ formâ. Nonne Aneuriſma, Varix, Phlyctena, atque alii ſimiles morbi, exempla clara exhibent? Qui itaque aſſerit Glandulas eſſe ibidem locorum, in ſanitate demonſtret oportet: id enim Anatomici eſt, de non exploratis ſilere potius, quam luxurioſè excogitare.

V.

Rurſum de Glandulis aliarum partium, & de Papillis tactus quam plurima.

QUo magis ſedulò, & diu perſcrutor corpuſcula, quæ in corpore noſtro ab Anatomicis Glandulæ appellari ſolent; eò magis certus fio, Glandulas haud eſſe, quæ vulgato ſermone ubique pro talibus recenſeri ſolent. Neque ullo modo video, corpuſcula, quæ ſita ſunt in averſâ parte coronæ Glandis Penis virilis, Glandulas eſſe; licet ſubtiliſſimus Morgagni cum aliis pro Glandulis agnoverit in adverſariis. Mihi interim, ſalvâ Viri Egregii auctoritate, apparent illæ eminentiæ habendæ eſſe pro Papillis Nervoſis ultra ſuperficiem in limbo coronæ Glandis aſſurgentibus, quæ, ubi orgasmo venereo tenſæ, atque molli frictu preſſæ ſunt, ſummam in hoc opere delectationem excitant. Verùm quoties tabo virulento impuri ſcorti inquinantur, fœdo ſanè ſpectaculo intumeſcunt, atque deglubente acrimoniâ concepti veneni tenuem, quâ tegebantur, pelliculam, nudatæ atque eroſæ atrocitatem intolerabilis doloris ſæviſſimam experiuntur: quod ſummo eſt argumento Nervorum magis, quam Glandium, naturæ affines eſſe. Novi equidem Pilis hiſce locis Papillas carere; ſed neque id in pulpoſo digitorum apice fit, ut etiam non in volâ manus aut pedis plantâ, quibus tamen locis omnia Papillarum plena. Notavi jam dudum extrema Vaſorum ſanguiferorum ſingulis fere plagis corporis quam maximè differre in ſtructurâ, quâ conſtant. Verùm etiam didici deinde id ipſum quoque in Nervorum obtinere extremis: alias quippe in ſuperficie interiori Palpebrarum deprehendi, rurſus in Papillis Mammarum mirè differentes eas, quæ in eminentiori harum parte adſunt; in Linguâ autem mirificè iterum diverſas ab iis omnibus, dum & in Cute locatæ iterum longè recedant à ſpecie, quâ præcedentes prodeunt. Obſervavi namque quibusdam locis corporis tantâ has copiâ haberi, tanquam propinquâ necti vicinitate, atque concinno adeò diſponi ordine, ut inter illas ſpatii vix aliquid interſit, imò ut & extra ſuperficiem

ficiem Cutis emineant, ut jamjam in toto obſervavi Pene, unde tantæ voluptatis capax, tantoque obnoxia dolori, pars hæc deprehenditur. Illæ autem, quæ profundius immerſæ ſunt Cuti, videntur inſervire huic propoſito, ut baſin præbeant naſcituris Pilis; atque hæ quidem ipſæ numero habentur longè pauciores, neque etiam in conſpectum ſe produnt oculis noſtris, niſi prius piloſæ alicujus partis Vaſcula cuncta materiâ meâ rubrâ omninò repleta ſint, ita ut nullus ramulus illorum abſque hacce cerâ ſit. Id verò jam pridem modò reperi, atque præſtiti in Crure humano, quod coram oſtendi Viro in Medicis & Botanicis incomparabili Boerhavio. Etenim id mirabile, in hâc præparatione omnia extrema Vaſcula exceperunt hanc materiem, atque rubeſcunt, ſolæ autem illæ Papillæ, ex quibus Pili naſcuntur, intactæ remanſerunt, atquæ ſingulari ſuo colore nativo albo quam diſtinctiſſimè ſe interſtinguunt ab omnibus vicinis ruberrimiſque partibus. Quid verò ſentiendum ſit de Papillis his in Pene, Linguâ, Palpebris, aliiſque partibus, poſtea dicam, quum in hiſce inveſtigandis omne locem ſubciſivum tempus.

VI.

De Corde.

JUre ſibi proprio Cor principatum inter cætera viſcera ſibi vindicare omnes fere autumant; id omninò certum habetur, multa in fabricâ ejusdem necdum ſatis extricata proſtare; meretur itaque ex hâc excellentiâ ſimulque obſcuriore ſtructurâ, & proprietatibus aliqua de ipſo notari. Haud ita bene Anatomici ſitum illius, atque naturalem locum Nobis deſcripſerunt. Licet enim in Thorace locatum illud univerſi aſſerant, quem tamen ibi obtineat ſitum, id verò haud ita verè depingunt. Godefridus Bidlo in magno opere Anatomico ita expreſſit, ac ſi penderet, apice coni Diaphragma, baſi verò Jugulum ſpectante. Id animalibus, quæ natura prona finxit, commune, nunquam in corpore humano. Scilicet in eo Cor Diaphragmati ita incumbit, ut illa ejus pars, quâ id attingit, quaſi incumbentis ſuo pondere compreſſa eſſet, quod nuſquam in quadrupedibus pronis obtinet.

Con-

Contra verò in hiſce coni ſpeciem figura Cordis æmulatur, quod tamen Cordi humano haud ita verè adſcribere fas ſit: quum forma hujus multum inde recedat, utpote curtius, atque longè compreſſius. Princeps inter auctores Andreas Veſalius ita hæc excudenda ut in tabulis ſuis curavit, ut res ipſa in homine vivente ſe habet. Si autem te ceperit deſiderium cognoſcendæ ſtructuræ Cordis, adeas, nec pigebit, quæ, lumen clarum artis, Steno expedivit. Quum enim ante Eum ſubſtantiam viſceris hujus exiſtimarent Parenchymate quodam confici, induſtriâ accuratiſſimæ indaginis detexit veram Muſculi naturam ibidem adeſſe; demonſtravit autem id ipſum adeò evidenter, ut Hippocratis ſententiam firmans Muſculorum quidem artificioſiſſimum pronunciaverit: utique finem habet ubi initium, utrumque ad baſin aſſertum deinde fuerat omnibus receptum, omnem omninò ſanguinem, qui per Coronarias Arterias fuerat ipſi Cordi datus, nullâ guttulâ exceptâ, per ſolam Coronariam Venam Venæ Cavæ reddi, imò & illum, qui lege circulationis ab utrâque Cordis Auriculâ redibat, unicâ etiam hacce reverti viâ. Verum ego poſtea clarè detexi, atque demonſtravi publico, ramos quoſdam Venoſos ita in Auriculas patere, ut partem Venoſi ſanguinis exceptum ab Arteriis directo itinere inſtillarent Auriculæ dextræ, nunquam attactâ Venâ Cavâ, ejusve magno ſinu. Sed neque novum minus fuit inventum Clariſſimi Vieuſſens, poſteaque Thebeſius Eruditiſſimus, quum invenerant ex ipſâ Cordis ſubſtantiâ Venulas aliquas oriri, quæ ſanguinem Cordis ab Arteriæ Coronariæ ramis ſuppeditatum patulis orificiis infunderent ipſi Cordis cavo, abſque ullo in ſinu Cavæ, Auriculæve cavo, diverticulo. Id ipſum ſæpenumero etiam demonſtravi. Ipſeque Egregius Thebeſius ſatis apertè fatetur, dum dicit: hoc Ruyſchius videtur omninò olfeciſſe. Verum ſi quem cupido trahit ſpectandi Vaſorum Cordis ſanguiferorum decurſum, mirabilemque texturam, me viſat, exhibebo libens non modò Arterias, quæ per exteriorem Cordis ſuperficiem ſe expandunt, quantoque illæ numero ſe exhibeant, ſed & eas, quæ per interiorem ejusdem plagam diſtribuuntur. Aliquot elapſi ſunt jam anni, quando impenſe lætabar, viſâ mihi exili Arteriolâ, quæ interiorem occupabat Cordis ſuperficiem: erat quippe novi quid, quo reperto delectamur omnes.

Jam

Jam verò, poſtquam magis hanc artem exercui, magiſque demonſtro cuilibet avido harum rerum ſpectabilem interiorem Cordis cavitatem, tot ornatam vaſculis ceraceà repletis materià, ut tota ejuſdem fabrica merè contexta appareat ex ſanguiferis ubique fiſtulis.

Id verò longè adhuc pulchrius eſt, quod Lacerti carnei; horumque tendines ipſi præ multitudine vaſorum toti rubeſcant: imò verò, quod minus forte ſuſpicari quis vellet, ipſæ illæ Valvulæ, quas dirigendo ſanguinis per Cor itineri ſagaciſſima natura dicavit, eàdem hâc arte pulchrâ vaſculorum diſtentorum hàcce materià ſpecie ſplendent, fulgentque.

Obſerves autem, Clariſſime Lector, me ita injectu materiæ hujus ceraceæ repleviſſe Cordis vaſa, ut, ubi illa pervenit ad extremitates omnium ultimas, tomento, aranearumque filamentis, tenuiores, vaſculis egreſſa quaſi effundatur, atque roris inſtar ſe expandat ſuper molliuſculas carneæ Cordis ſubſtantiæ fibras, eaſque rubicundiſſimo ſanguinis colore tingat. Certuſque crediderim id negotii eodem planè modo ita in vivo perfici homine, ut arte meâ in cadavere efficio: ſi enim ſanguis ſuis ubique vaſis coërcitus, rectoque ex Arteriis in Venas itinere transfunderetur, abſque ullà ſui effuſione, non poſſet tum nutrimentum partibus corporis noſtri adferre. Denique in hiſce, quæ ita præparavi, Cordibus humanis, oculis liquidò objicere queo, Vaſa ſanguinis, quæ tranſeunt per ipſa vaſa ſanguinea alia, ita ut & hæc ipſa per priora nutriri queant: quin etiam diverſas directiones, quibus diſtincta hæc vaſa porriguntur, dum per interiorem, exterioremque Cordis ſuperficiem tranſeunt.

VII.

De Vomitu inſolito.

ANimalia quam plurima naſci, vivere, vegere, generare rurſus prolem, inter alia quædam viventia animantia à ſeculis prioribus jam obſervatum fuit; dum interim ſapientiſſimi Philoſophorum vix audeant de modo oriundi certi quid proponere vel hodie. Neque eſt, ut quis putet ſolos Vermes,

Lumbricosve, intra homines gigni: vix credas quot ſpecies diverſas caſus quandoque obtulerit, vel ſedula indagatio invenerit. Cupiſne cognoſcere, adeas, neç poenitebit laboris, quæ Diaria Eruditorum Gallica, Acta Philoſophica Britannica, Lipſienſia Commentaria, Academiæ Leopoldinæ Ephemerides, exhibent, legas Diligentiſſimum obſervatorum collectorum Schenkium.

Vah quam mira reperies, quam incredibilia ſpectabis! digniſſima interim eſt, & hæc hiſtoriæ naturalis pars, quæ excolatur, perficiaturque. Ut ſymbolam dem, revoco huc, rariſſimum ſanè animal, quod jam in Theſauro meo Anatomico IX. icone ad vivum ducta expreſſi. Ad quadrupedum pertinet genus ob numerum pedum, caudamque gerit, imò caput, & os, maximè autem Umbilicalis Funiculus ei cohærens raritatem rei augent præ cæteris; integrum ſic condivi, ut in plurimos durare annos porrò queat, atque ſpectari ab iis, quos trahit voluptas talis contemplationis. Aliud interim planè jam demum oblatum mihi poſſideo, quod certè limacem ſatis ſcitè refert: nonne oculi bini, forma, & magnitudo, ejusdem id docent? ut judicare queas ipſe, en, ſic Tibi affero, ut peritus pictor naturam ipſam ejus figurâ exhibuit. Illud verò ipſum puella quatuordecim nata annos, una cum copioſo evomuit cruore hiſce ipſis diebus. Vegetum quum adhuc eſſet dono mihi dedit puellæ Parens, ſimulque adſeveravit, aliquo illud à tempore vomitus ſupervixiſſe ſpatio, veroque aliquandiu motu ſemet exercuiſſe.

Id autem facilè credes imprimis eſſe commemorandum, quod in corpore humano Vermes generentur tam diverſâ formâ diſcrepantes inter ſe, ita tamen differentes ab omnibus aliis in naturâ rerum unquam repertis, ut nuſquam iis ſimilem illum conſpicere detur extra corpus hominis, interim horum nonnulli in plurimarum exporriguntur ulnarum longitudinem. Hos igitur natos fuiſſe in eodem corpore valdè proclive eſt cogitare. Neque nimis probabilis videri poſſet forte ſententia Eorum, qui ex deglutitis talium animantium ovulis productos fuiſſe putant, de quibus ſermo fuit, vermes.

Ille interim, quem rejectum à puellâ modò deſcripſi, prodiit demum ex illà, poſtquam longo temporis ſpatio fuerat valetudinaria, ſemper de gravitate Ventriculi conqueſta prius, nunquam ſanitate fruens perfectâ.

Et equidem verum credulitate multorum abſurdiſſima quæque pro veris obtruſa ſæpenumerò haberi & ficta, ſed tamen pariter certâ fide conſtat prodigiis quam ſimillima quotidie obſervari, inter quæ & animalculum illud recenſendum exiſtimo, quod colore & albo & nigro variegatum vitali motu ſe cognoſcendum præbuit.

Magis adhuc admirationem excitat contemplatio illius animalis in homine geniti, quod in Theſauro Anatom. IX. delineatum in meo Gazophylacio ſpectandum proſtat: quia præditum eſt Funiculo ſimili ac eſt Umbilicalis, quin etiam latuerat in quodam corpore non admodum diſſimili à naturâ Atheromatis, quod vice Placentæ fungi videbatur, inſpectio veritatem rei docet, atque teſtimonia ibidem annexa confirmant.

Neque interim ſentiendum erit, animal illud, de quo ut prius dixeram, à puellâ deglutitum intraviſſe in corpus, ut forte quis arbitraretur: erat enim vivens atque vegetum, neque reptatu inſtar limacis ſe movebat, ſed conatu ſurſum, deorſumque, exercito: evomuerat etiam cruorem prius atque ſimul, præterea adverſâ dudum cum valetudine fuerat conflictata. Neque videtur vivens in Ventriculo permanere potuiſſe, ſed dudum mortuum, ut in pleriſque advertimus animalculis, piſciculisve, qui, vivi ubi deglutiuntur, brevi moriuntur poſtea in hoſpitio vitæ ſuſtinendæ inepto.

Cerno quidem, objici hic poſſe dogma hodie cunctis inconcuſſum habitum, de ortu omnium animalium ex ovo: verum hoc tempore id non attingo, nimis enim à meo me averteret propoſito. Tu, quiſquis hæc amas utiliſſimum tractatum perlege, quem de Vermibus conſcriptum nobis dedit Expertiſſimus Dr. Nicolaus Andrii gallico ſermone. Invenies ibi Pag. 19. Sententiam Viri eſſe, Vermes morbum eſſe corpori noſtro congenitum, ipſaque, unde tandem prodeunt Vermes, Ova in nobis generari ſimul cum reliquis corporis noſtri partibus, quæ tandem præfinito tempore fota excludant ſuos foetus ita, ut aliæ corporis partes humores producunt quoſdam ante non apparentes, aut & partes quaſdam ſolidas. Ego etenim opinioni huic meum facilè apponerem calculum, quia hactenus nullam invenio, quæ ita ſit ipſi veritati conſentanea. Quod ſi probabilem magis quis norit, rogandus erit, eam ut communicare velit.

VIII.

De Monſtris.

UT prodigioſa eſt naturæ foetura in gignendis animalculis tam variis, ita quoque varia ſæpenumero deprehenditur in mutandà partium fabricâ, dum abire videtur à fine ſuo, quem ipſa ſibi præſcripſiſſe viſa fuit.

Iº. Inter illa primo quidem loco ordinandos puto tres diverſos foetus humanos, qui nati ſunt ſine Cerebro, neque ullâ gaudent cavitate in Capite penitus oſſeo. Horum ego binos in ſceleta conſtruxi (tertium autem in liquore meo balſamico conſervo integrum) ita, ut Nobliſſimus Kerkringius in ſuà eum Oſteogeniâ Pag. 59. icone exactè ad vivum depinxit.

IIº. Deinde ſatis & mirabile eſt, hiſce adſtare ſceleton, cujus dextra manus atque pes dexter, digitis numeroſioribus more naturæ conſueto donantur: ſiniſtri verò lateris manus atque pes iiſdem abundant quoque, etenim dextra manus ſeptem digitos, pes dexter octo poſſidet; ſex habet ſiniſtra cum duabus appendiculis, novem integris ſuperbit digitis pes lævus. Vid. Pag. 55. Oſteogeniæ Kerkringii, qui & ejus picturam verè dedit, itaque

Eſt modus in rebus, nec ſemper copia didat:
Prodiga naturæ dona vel ipſa nocent.

IIIº. Foetum etiam humanum cum binis natum capitibus inter mea repoſita conſervo. emi illum, ſed dolui, quod qui primi eum poſſederant minus periti eorum, quæ ad conſervanda hujuſmodi rara requiruntur, male eundem condiverint, unde durus jam & omninò niger apparet.

IVº. In ove duos deprehenſos Lienes, vario ſitos loco, oſtendo conditos.

Vº. In eodem animali quondam Hepar inventum eſt, in quo quinque proſtabant Veſiculæ fellis. Examinavi oblatum, atque repudiavi tum, quum enormis pretii exactione deterrerer.

VIº.

VI°. Clariſſimus Johannes Jacobus Rau, Profeſſor in Academiâ Lugduno-Batavâ Celeberrimus in Oſteologicis, Myologiâ, & Lithotomiâ verſatiſſimus, quondam demonſtravit nobis Arteriam ex arcuato flexu Aortæ oriundam; quem poſtea & ipſe caſum reperi, atque adhuc unicuique exhibere videndum poſſum.

VII°. Frequentiſſimè maximâ cum diligentiâ perſcrutanti mirabilem membri maſculi fabricam, contigit ſemel mihi invenire duo diverſa, ſatis fortia involucra, totum corpus Penis humani ambientia atque coërcentia. Illud ego ipſum deſcripſi in Theſauro Anatom. tanquam conſuetum naturæ, ſed quum de induſtriâ in plurimis perluſtratis poſtea non ita invenerim, petit veritatis ſincerus amor, ut jam moneam plerumque unum modò tale integumentum, rariſſimè duplex, adeſſe.

VIII°. Binos foetus humanos à multis jam annis aſſervo in balſamo, qui per abdomen inter ſe concreverunt.

IX°. Suillos etiam binos in Uterino hoſpitio concretos poſſideo.

X°. Quin & alium, fere bimeſtrem habeo foetum humanum, cujus tam ſuperiores, quam inferiores artus, mirè tortuoſi conſpiciuntur.

XI°. In alio itidem bimeſtri foetu Labium ſuperius fiſſum miraris.

XII°. Sed horrebis fere, ſi videris alium in muſæo meo foetum humanum, cui ſupra Naſum appendicula eſt adnata inſtar Colis maſculi.

XIII°. Ovis autem Caput exhibeo conditum, cui os deeſt, dum Oculi ſitum perverſum obtinent.

XIV°. Sed vitulum Capite privatum toto, dum una modò Auricula ſupra Truncum, loco Capitis promineret.

XV°. Multâ ſedulitate perſcrutabar ſæpe oves quam plurimas, quibus dederat natura Pedes ultra conſuetum numerum, eminentes ex nucha. Nihil verò in omnibus his magis mihi viſum mirabile, quam pedes hi omni ſemper eſſent Muſculo deſtituti, illorum verò deficientium vice pinguedine erant obſiti quam plurimâ.

XVI°. In alio mei Armarii angulo ſpecto portionem Placentæ Uterinæ humanæ, inſtructam ſuo Umbilicali fune; ſed, mirum!

rum! pendet ab eâ foetus humani crus, cum Pede extremo, tribusque digitis.

XVII°. Plurimos etiam ibidem adſpicio foetus humanos, quorum Genitalia mirifice deformia, ut & quibus hoc vel illud abeſt membrum aut ſupereſt.

XVIII°. Interim tam varios perſcrutatus toties nunquam inveni Hermaphroditum verum: tamen plurimos fabuloſa quæque de eo referre ubique experior. Quoſcumque de hoc genere explorare mihi contigit, deprehendi Pſeudo-hermaphroditos appellandos, ſemper enim in his Clitoridis caput, extra pudenda propendens, mentiebatur Glandem virilis membri, id verò quoties & in brutis adverti? certè dudum ex Genitalibus ovinis exemplum exhibui tale in Theſauro Anatom.

IX.

De raro Renum vitio.

RENES mirè variatâ figurâ conſpiciuntur ab iis, qui attento luſtrant oculo animalium diverſorum corpora; rem cum fide deſcripſerunt plurimi, quos inter in Zoötomia peritiſſimi eminent *Severinus* & *Duvernejus*, ille in Zoötomiâ ſuâ, hic in deſcriptione Anatomica brutorum. Boves, Urſi, Glires, Erinacei, Teſtudines, Aves, Renes poſſident ſuperficie inæquali conſtructos, ut Malpighius in Tractatu de Renibus dudum accuratione illi propriâ optimè docuit, idemque in poſthumis evidentius probavit. Neque ignorarunt Veteres idem illud inveniri etiam in Renibus humanorum foetuum, quibus ſemper Renes ita fabrefactos obſervaverunt. Sed in adulto hominis corpore ſemper fere ſunt politâ ſuperficie, æquabili, & glabrâ. Attamen in his quoque interdum, licet ætatis jam adeptis apicem, talis inæqualis, atque ex variis quaſi partibus coaleſcens, Renum facies videtur. Vid. Malpigh. in poſthum. pag. 35. Epiſtol. ad Spon. 1. memorabile autem eſt id, quod bis jam mihi fas fuit obſervare: ſcilicet Renes adultorum, ubi facti ſunt ut in foetibus, non modò exhibere ludentis quaſi naturæ errorem, imò verò morbos excitare quam atro-

atrociſſimos, atque poſt cruciatus ſævos tandem & lethales. Primum rei autem mihi inauditæ exemplum dedit matura Virgo, quæ in Amſtelodamenſi degebat Orphanotrophio. Miſera hæc à longo jam tempore exquiſitis adeò, & intolerabilibus torquebatur doloribus circa regionem Renum, ut ineffabile ſit. Accedebant ad acceſſiones crudeliſſimorum paroxyſmorum mictus ſanguinei ſæpe redeuntes. Offerebatur quidem in levamen, quid ars invenire poterat conſilii & remedii. Sed proderat nihil! Igitur omni deſtituta ope, penitusque confecta excruciationibus in ſolà morte lenimen reperit, avidoque cauſæ mihi cadaver inſpiciendum exhibuit. Quid verò hic exſpectares mi Lector? credo id ipſum, quod nos omnes lapidem ſcilicet in Renibus aſperum atque hiſpidum. Nos verò inciſo cadavere hujus nihil, ne arenulas quidem, invenimus: ſed erat huic utriusque Renis ſuperficies inæqualis omninò, & repræſentabat faciem ex multis particulis durioribus coagmentatum. Poſtea, quum ſemper mecum mirari caſum hunc pergeret animus, alium novi Virum adultum, luctabatur miſerrimus hic cum dolore lumbari intolerabili, ſæpenumerò redeunte: ſemperque acutius infeſtante, unâ cum copioſiſſimi ſanguinis mictu. Medici ad arduum caſum implorabantur plurimi, omnes hi tractare morbum ut à calculo Renes obſidente aſpero, omnes ſic cenſuere, hos inter & ego ipſe fui cum filio meo. Neque juverunt interim ægrum omnia, quæ Medicorum ex præſcripto promptus hauſit, remedia. Sed pari fato victus moritur. Inſpeximus ſimul cadaver, atque invenimus exquiſitè eandem Renum ſtructuram, ut in illâ puellâ, ſine calculo ullo vel ſabulo. Genuino hoc miſerandi morbi exemplo didici calamitoſam humani generis conditionem, cauſasque malorum imperſcrutabiles ſæpe & omninò inſanabiles, licet cognoſcerentur. Quæ verò in hâc re ſit cauſa ſymptomatum Phyſica, Tu inquire, Medice! forte reperies, licet lateat, neque Te forſitan medendi fugiet methodus, ſi modò miri accidentis ratio Te non fefellerit. Felix, ſi inveneris! Laudandus, ſi inquiſiveris!

X.

X.

De pulchrâ curatione morbi Oeſophagici ſemper pro incurabili habiti.

INter omnes corporis partes, quæ infeſtantur morbis difficillimæ curationis, haud infimum locum occupant, imò familiam ducunt illæ, per quas neceſſaria corpori ingeruntur, aut ſuperflua foras eliminantur. Inter illas ad incudem revocabo Oeſophagi affectum, quo deglutitio depravatur, & tandem non rarò aboletur, ita ut in tali ſtatu moriendum ſit ægro. Deglutitio frequentiſſimè quidem impeditur propter Tonſillas inflammatas, & tumefactas; enim verò de hoc affectu hic non loquor, qui curatu facilis, neque etiam de Angina, multò minus, de rebus deglutitis, puta aciculis &c. quibus adde Atoniam vel Paralyſin fibrarum muſculoſarum Oeſophagi, ſed verò de Oeſophagi anguſtatione profundius ſitâ, forſan à tumore quodam, vel contractione orta, cujus diſcretio facilis eſt à cæteris ſupradictis, nam ſpongiâ balænæ affixâ, oleoque ſaturatâ, introductionem in Stomachum prorſus impediet: ſi autem affectus conſiſtat in Paralyſi fibrarum muſculoſarum Oeſophagi, ſpongia facile admittetur, à tumore in vel à latere Gulæ ſuborto, illud digitis extrinſecus ſentiri, & explorari poteſt. Præterea in Angina affectus cito oritur, & brevi curſum abſolvit, reſpirandi difficultas ſumma, febris, lingua ſicca in propatulo ſunt, & ſi paucis poſt horis non curantur, & morbus remediis ſit ſuperior, homines ſubito è medio tolluntur.

Ut de hàc parte corporis pauca hæc inter mea animadverſaria inſerere voluerim, occaſionem mihi dedit Vir Ampliſſimus, & in arte Medicâ, & Chirurgicâ Expertiſſimus D. Johannes Mennes, Phyſicus & Conſul Civitatis Hulſti, qui me in conſilium vocavit ſuper hàc re, & quid faciendum in hoc affectu, an ptialiſmus inſtituendus eſſet, nec ne? cum autem calculum appoſuiſſem, nec alienus eſſem ab hoc auxilio tentando, convenit quoque Induſtriſſimum, & in Arte Medicâ Verſatiſſimum Profeſſorem Boerhavium, & alios, quibus in conſilium vocatis, inſtituit curam, feliciſſimo cum ſucceſſu;

ita-

itaque ab illo petii, ut mihi communicare vellet, quid ſingulis diebus exhibuerat, quidque de die in diem obſervaverat, id quod fecit, & hoc L. B. in commune bonum communicare volui, vide ſis relationem integram, & ſinceram, ita ſe habet ut Ipſe ad me conſcriptam dedit, ne verbulo mutato.

Clariſſime Vir, Decus Batavorum in Anatomicis Excellentiſſimum.

FAvente ſummo Numinis Flamine, multa ex alto Democratis puteo eruta ſunt abſcondita, tum rariora, tum inaudita, in quibus eruendis indefeſſus ſexagenarius tuus labor, benedictâ manu, palmam omnibus, Clariſſime Vir, me judice, in palæſtrâ hujus ſtudii militantibus præripuit laureatam; Quo per omnes Germaniæ, Italiæque oras, laurea indefeſſi & exantlati laboris ac perennis encomii ſuſpenſa eſt, quo omnes è Galliâ advenæ, quo ex Angliâ novitatis cupidi, quaſi ad aram veſtræ ſcientiæ, à die in diem catervatim, ſummâ cum admiratione ſollicitantur. Quo novitatis ac deſiderii pruritu, diu anxiè correpto, occaſio ad ſcopum monſtravit viam, cùm literis repetitis vocarer, deſiderio flagranti, à Domino quodam Groningæ Theſaurario, ut manus medelasque adhiberem ſtatui ejus morbifico deplorato. Caſus poſitivus morbi cum videretur mihi rariſſimus, cùm appulerim Amſtelodamum, Conſilium inſtitui medicum, Celebriorumque Chirurgorum, aperui Tibi quoque Clariſſimo caſum, detexi ſuſceptam methodi Curam, interrogando, an aliam noſceres eripiendi ac ſalvandi viam, in ſalutem proximi, in ipſam artis communis laudem mihi benignè ac candidè patefaceres, agnoviſti notatâ manu caſum rariſſimum, chyrographâ obſignaſti conamen inſtituti mei reſpectu partis affectæ, reſpectu cauſæ procatharticæ, ac curæ ipſius abſolvendæ. Quâ medendi methodo noſter præpoſitus æger non tantum à morbo, ſed etiam à ſymptomatibus eſt liberatus, ſummo Triunius adjutorio; Qualem medendi ſucceſſum in itinere redux Veſtro patefeci deſiderio, ulteriùs debitor promiſſi ſum factus dati, ut totam vobis quaſi ſtylo delinearem inſtitutam ac peractam Curam,

D dia-

diariumque explicarem notatum, fortunatosque exhibitæ medicinæ ſucceſſus, tum ut enodarem ſymptomata, tempore Curæ incidentia. Fateor me ad hunc uſque diem fuiſſe debitorem promiſſi dati; verùm ſonticæ rationes locum cum faciant excuſationis, impeditus tum fui curâ multorum ſub manu decumbentium, tum officio Conſulatus hujus urbis, uſque ad hunc diem, ubi remiſſio obruti laboris me ſuadet perſolvere debitum. Caſus igitur veſtræ obſervantiæ propoſitus fuit ſequens.

Caſus.

Vir triginta annorum natus, genere & proſapiâ clarus ante tres corripiebatur annos, tum obſtructione Glandularum, quæ Tonſillæ dictæ, tum relaxatione Uvulæ, tum inflammatione faucium, tum hæmorrhoidum cæcarum doloribus, tum earum fluxu notabili, quæ ſymptomata quidem diligentiâ Medicorum, medeliſque appropriatis depellebantur; Verum continua renovantium caterva ſymptomatum, uti Tuſſis ferina, Hæmorrhoides, Catharri ſuffocativi natales non tantum producebant prodigioſiores, verùm ſecum ducentes ſummam æſophagi coarctationem circa quintam & ſextam Colli vertebram, à die in diem accreſcendo deglutitionem impedientem, uſque eò, ut niſi ſummâ cum moleſtiâ, ſummo deglutitionis conamine, ſolum modo fluida, attamen anxiè, aſſumere potuerit nutrimenta, continuò in pejus vergentem; Ob metum diurnum ſuffocationis, eſurino ac jejuno ventriculo, promptas ac auxiliatrices lachrymabundus petit manus medicas.

Pars Affecta.

Partem affectam exiſtimabam & ponebam latitare in tunicâ glanduloſâ æſophagi aliiſque faucium gutturiſque glandulis, præprimis circa quintam aut ſextam colli vertebram, ubi tres illæ notabiles glandulæ, mecum à Domino Verheyen obſervatæ, ac deſtinatæ ad humectandam in deglutitione gulam; ad hæc quoque ſymptomaticè tunica muſculoſa fore affectata.

Diagnoſis.

Diagnoſin enodare non neceſſariò judicabam, cùm ſigna partem affectam denotantia in propatulo eſſent.

Pro-

Prognoſis.

Ex praxi notum, hic caſus non tantum in curatione graviſſimus, ſed omnino deſperatus ac conclamatus, propter viam ad ſumendum debitum nutrimentum, medicaminave occluſam; ad hæc, ubi omnis Chirurgiæ operatio hic nimis curta, vana ac planè manca.

Cauſa.

Cauſam procatharticam, examinatis examinandis, ponebam in diſpoſitione ſcorbuticâ, (ſapienti ſat eſt,) in ſero acri, quale ſerum ſcimus à ſanguine ſequeſtrari per glandulas totius corporis machinæ, ut quoque hiſce ſupra nominatis ac in gulâ ſive æſophago, fungoſitate ad molem & coarctationem excretis.

Cura.

Curam ore pleno ſtatuebam, examinatis examinandis periculoſam planeque ancipitem; verùm quoniam melius eſt adhibere dubioſam quam patientem deplorandum inevitabiliter & miſerrimè committere ſepulchro ac dimittere cymbæ Charontis frangiferæ, & ultimum remedium cùm ſit tutiſſimum; Tùm ponebam à praxi doctus multiplici, unam eripiendi ac ſalvandi methodum, conſiſtentem in debito & accurato ptyaliſmo in principio, & poſtea levi lentâ ſalivatione; Hàc peractà ſudoriferis ex mineralibus propinatis, balneiſque aſſociatis; Et poſt hæc internè inſtrumentis debitis ad partem affectam applicatis; ad quæ conducunt deobturantia, conſumentia & conſolidantia.

Approbatio.

Nos infra ſcripti artis ſcientiæque periti, ad caſum propoſitum in Conſilium vocati, examinis lance caſum ſupra propoſitum trutinavimus, methodum à peritiſſimo Viro Johanne Mennes, Doctore Celeberrimo, curandi unicam propoſitam hiſce agnoſcimus, inſtitutum tanquam unicum ac ſalutare pronuntiamus remedium.

Hæc inter nonnullos Veſtra, Excellentiſſime Vir, fuit ap-

probatio. Itinere abſoluto ſuſcepto, viſitavi Groningæ noſtrum ægrum, qui deſiderio adventus mei emaciatus, extenſis brachiis lachrymabundus excipiebat me ſoſpitatorem, die Aprilis ſecundo, illicò tentavi æſophagum ſpinâ balenæ, cujus extremitas exornata fuit ſpongiâ, oleo oblinitâ, quo tentamine perſentiebam circa quintam aut ſextam colli vertebram, obſtaculum tale impermeabile, ut deſcendere nequirem ad ulteriorem deſcenſum, quo ſcrutinio talem circularem percepi coarctationem, ut ne quidem apice ſpongiæ permeare poſſem. Poſt duas horas propinavi juſculum limpidius, quod ſumere, etiamſi cochleatim, non poterat, niſi ſummo deglutitionis conamine, imò ut ſex vel ſeptem deglutitionis probamina ac tentamina facere neceſſe eſſet, ſummâ cum tumefactione ac rubore faciei. Circa guttura, fauceſque omnes inveni partes ſolidas, naturales, niſi ut Tonſor quidam relaxatam decurtaverat forfice Uvulam, quam inveni nunc nodoſam, Tonſillæ erant inflammatæ, neque notabiliter tumefactæ, ſed induratæ; inveni ægrum melancholicum, emaciatum, colore pallidiore ac planè lurido, quo non tantum turbabatur facies, ſed rugæ faciei incrementum turpitudinis ac deformoſitatis majus dabant. Examinavi ſedulò vitæ ante actæ genus ac diætæ an unquam inciderit in Veneris laſcivæ ſcyllam, aut Bacchi Charibdim, ſanctè mihi confeſſionem dabat, nunquam aliqua Veneris notâ aut ſtigmate correptum fuiſſe, imò nunquam in palæſtrâ Veneris luſiſſe, niſi cum ſanâ ante annum nunc nupta. Hiſce pro Medici neceſſitate examinatis, greſſum ulterioris examinis extendi, quæ & quanta adhibita fuerint pro diverſa Medicorum intentione medicamina, percepi noſtrum ægrum omnibus Medicorum & Chirurgorum conatibus inſtar mactandæ Ovis placidè ſe ſubmiſiſſe; inter qualia curandi ac applicati conamina, aliquod junioris Medici inveni inauditum, quod narratum ſpero Vobis non fore ingratum. Noſter æger inſtar deſperabundi relictus, tum à Medicis, tum à Chirurgis, omnia ab agyrtis & anilibus conſiliis venalia propoſita, ac verborum popinâ prolata, applicabat, ſine ullo reconvaleſcentiæ ſucceſſu, contigit ut Novelletus in medicina Tyro, jam jam Doctorandus, ac Academicis ſtudiis tumidus, rumorem civitatis ſpargeret, ſeſe infallibiliter noſtrum ægrum curaturum, ſi modo patiens huic fidem daret. Qua promiſſionis

ſionis ſecuritate datà acceſſit ægro noſtro, fecit ac appaicavit turundam grandiorem latitudine aperturæ æſophagi, longitudine ſpithami, quam oblinitam intrudebat unguento quodam, quæ turunda fræno alligata erat auribus, ne deſcenderet in ventriculum, in qua triſti poſiturà noſter æger, noſter patiens inſtar omnium patientiſſimus, per quatuordecim dies ac noctes gemebundus inſtar ſummi captivi detentus, ſine ullà de hàc pœnà, requie aut remiſſione, niſi ut ſumeret ſummà cum anxietate juſculum limpidum; per nares reſpirationi tantum via erat patula, interim vana hujus Academici Candidati erant inſtituta riſu ac cachinno perſolvenda. Ad hæc legi omnes ab ægro noſtro ſollicitatas Doctorum expertorumque conſultationes, inveni, perlegi ac percepi, unam à Domino Boerhaven Lugduni Profeſſore transmiſſam, ad ſcopum curationis noſtrum tendentem ac collimantem; hac Conſultatione, cum veſtra conjunctà ſtipatà, divino deſtinatam ac propoſitam adjutorio incepi curam, nempè primò correctis corrigendis, per ptyaliſmum hoc peracto, per plenam ſalivationem: Quà abſolutà, gulæ coarctatio non tantum deleta, ſed totum æſophagi obſtaculum depulſum eſt, ut ante nominato ac dicto inſtrumento non tantum liberrimè, ſed ſine minimo incommodo aut obſtaculo ad ipſum deſcendere poturim Ventriculi Orificium. Quamvis omnia ſecundum veras medicinæ regulas inſtituta, quamvis ex voto & probamine omnia ſucceſſerint, ut nullum in deglutitione amplius obſtaculum, attamen noſter æger conſuetudine mali ac ſuſceptis præjudiciis ita obſeſſus, ut nollet credere abſolutam eſſe curam, obſtaculum, ac remoram eſſe planè remotam, quare à die in diem ſpinà Balenæ, ſpongià exornatà, uſque ad orificium ventriculi plenarium tentamen interim confeſſorium dedi, tam ad tollenda mali relicti præjudicia, quam ut conceptas ac meticuloſas deponeret cogitationes, undè quidem certior factus, verùm ſolida in principio non auſus ſumere nutrimenta præ metu ſuffocationis imaginariæ. Quare præſcripſi illius loci commune aliquod pulmentum, quod præparatur è farinà ſecalinà & aquà fontana diu concoquendo, vulgò *roggen doljes*, illic dicitur optimi nutrimenti, faciliſque concoctionis, de quo pulmento, bis, tum ter de die, cum lacte ſumebat non tantum ſcutellam unius pintæ plenam, verùm, ut dicitur, *een goede Spoel-comme vol en*

een Spoel-comme melk. Quibus deglutitis, gaviſus ille non tantum, ſed ego ſummopere, uſque dum, ut ſumeret ſolida cujuscunque generis nutrimenta infarcienda, donec malo depulſo, præjudiciis deletis ſe curatum eſſe affirmabat. Quam peractam curam; veſtro non tantum dignam ingenio, judicavi transmittendam; verum ut ſolverem promiſſi mei penſum, in teſſeram noſtræ amicitiæ noviter contractæ, adjungo accuratum tractatæ curæ Diarium, conditione petitoriâ, ſi qua vobis talia in Curâ medicâ ſint rariora occurrentia, æquali manu benignâ mihi velitis concedere, tum ad ſtabilimentum noſtræ communis ſcientiæ, quam in ſalutem pretioſam proximorum. In quam fidem & amicitiæ ſpem permanſurus, qui ſum indefeſſus, Clariſſime Vir,

Veſtræ Obſervantiæ

Addictiſſimus

Hulſti die 19. *Octob.*
1716.

JOHANNES MENNES
Phyſicus & Conſul Urbis.

Diarium

Diarium Curæ habitæ.

ANte meum adventum, tranſmiſi præſcriptionem alicujus decocti, quo uſu, humorum correctio, pro intentione abſoluta eſt, præparatis præparandis, quoad patientem, quoad locum: Incepi curam adjuvatrice Dei dextra, ſummoque Numinis flamine.

1716.

April.

6. Exhibui Mercuriale purgans, quo ſex leviſſimas pro mea intentione habuit ſedes, levamine deſiderato.

Circa veſperam propinavi ſudoriferum ex mineralibus, id eſt, Antimoniatis & mercurialibus propinatum, effectu deſiderato, ut per totam maduerit noctem ſudore debito.

7. Exhibui alicujus præparati gr. V. E. connubio mercurii & antimonii, effectu, ut multum viſcidæ per vomitum ejecerit materiæ, & duas habuerit ſedes, ſine aliquo turbido conamine aut dolore.

Circa Veſperam repetitam prædicti compoſiti exhibui Doſin, quâ tres habuit ſedes.

8. Exhibui gr. V. quibus ſecutæ ſunt quatuor ſedes dolore ac ardore aliquo inteſtini recti, æque in collo veſicæ.

Circa Veſperam repetitâ exhibitâ doſi, ſubſecutus eſt teneſmus, verùm ejectione viſcidæ materiæ perquam acerrimæ.

9. Manè non tantum rei ſpeculator fui, quoniam perſentiebam oris fœtorem fragrantiſſimum. Verùm

Circa Veſperam exhibui gr. V. ſine ullâ meteriæ ejectione, aut per ſedes, aut per vomitum, ſed patiens totam urinæ plenam reddidit matulam particulis acrioribus ſalinoſis ſcintillantibus, fœtore fragrantiſſimo ac hircino, colore rubicundo, quibus ejectis circa noctem ſubſecutus eſt ptyaliſmus.

10. Dedi gr. V. ſubſecutus eſt vomitus ejectione multùm viſcidæ materiæ, ſine ſede, ſed odore fragrantiſſimo, cum magnâ Urinæ quantitate ut antea.

11. *Exhi-*

11. Exhibui gr. X. quoniam ſalivatio in æquilibrio quaſi ſtaret, cum ſumma circa partem affectam coarctatione, ſuffocationis metu, propter viſcidam materiam ad motum difficiliorem illic ſtagnantem, quoniam limpida tantum eliminabatur materia.

12. Omni metu depulſo, ſalivatio incipiebat, omiſi igitur internè medicamina: Externè applicabam quæ erant conducibilia, ad attenuanda viſcida incidenda, diſſolvenda, ac aperienda. Interim patiens in loco detinebatur admodum calido, ut ſemper ſudores ſentiret debitos. Quo die inconceptibilem viſcidam ac tenaciſſimam per ſalivationem ejecit materiam, odore fragrantiſſimam, apud artis filios pituitam albam dictam, interim ſine ullo incidente ſymptomate aut ſede.

13. Tantum ſpeculator fui, quoniam omnia ex voto ſuccedebant.

14. Remanente viſcida materià, coactus fui exhibere gr. V. pro incitamento, ſine vomitu, ſine ſede, ſine urinâ, ſed cum ſudore & viſcidæ materiæ debitâ ſalivatione.

15. Repetitam exhibui doſin gr. VI, cum ſucceſſu debitæ ſalivationis, ſine ſede, ſine vomitu, ſed cum ſudore ac urinâ turbulentâ.

16. Speculator fui, ſine vomitu, ſine ſede, ſed cum ſudore & urinâ turbidâ.

17. Speculator fui, nulla fuit ſedes, nullus vomitus, aut urina, ſed ſudor fuit debitus, ſalivatio ex voto.

18. Speculator fui, ſalivatio ex voto, ſudor debitus, urina nulla, ſine ſede & vomitu.

19. Speculator fui, quoniam omnia ex voto uti antea, odor autem qui fragrantiſſimus nunc mutabatur, factus depuratus ac limpidior totâ materiâ eliminatâ.

20. Speculator fui, ſine vomitu, ſine ſede, ſine ullo ſymptomate; ſalivatio non tantum ex voto; verùm urina, quæ aut antea turbida, nunc clarior, ac odore violaceo induta reddebatur, boni ominis.

21. Ad majorem Intentionis ſecuritatem inſtar Canis Venatici exhibui gr. IV. ad ruſpandum an aliquid in his aut illis latibulis latitaret] mali. Effectu mirabundo; nam ſubſecuta eſt urina clara, debito ac naturali odore ac

colore

colore per ſalivationem emiſſa tantum limpidiſſima materia ſine fœtore ullo aut odore, nunc, ubi per totum ſalivationis curriculum nullum habuerit ſomnum, placidè dormivit, quaſi ſomno ſepultus per totam noctem: manè expergefactus hilari refocillatoque animo, eſurino ſtomacho ſalutavit accedentes.

22. Speculator fui omnium ad melius.

23. Iterum pro Indagatore dedi gr. III; undè certior factus omne malum planè eſſe eliminatum, ſaliva limpida, urina debita, ſine ullo odore manifeſto, quare

24. Exhibui præſcriptum Emollientis Enematis, quoniam per totum ſalivationis curriculum, nihil excrementi per alvum depoſuerat, interim ſine ſucceſſu proſpero. Quare

25. Infuſionem dedi laxantem, quâ laxam accepit alvum ſatisfactoriam, ſine ullo dolore aut gravamine.

26. Ad majorem ſecuritatem iterum dedi gr. IV, ſine ullo alio effectu, niſi ut excitaret ſudorem debitum, quo gaviſus malam eliminatam eſſe materiam.

27. Per totam benè dormivit noctem, juſcula jejuno cepit ventriculo; igitur pro illiniendo collo præſcripſi ſequens Linimentum. ℞. Ung. pomati ℥iß. ol. ſuccini albi ℈ij. Lavendulæ ℈iß Nuc. Moſch. exp. ʒj. ol. ſpicæ Nard. Indic. ℥j. F. Linimentum. Externè ad focum collum obliniendum.

28. Exhibui purgans debito ſucceſſu.

29. Exhibui Laxativum cum ſucceſſu ad reſtituendum pedetentim motum periſtalticum.

30. Præſcripſi pulmentum antea nominatum.

Mayo.

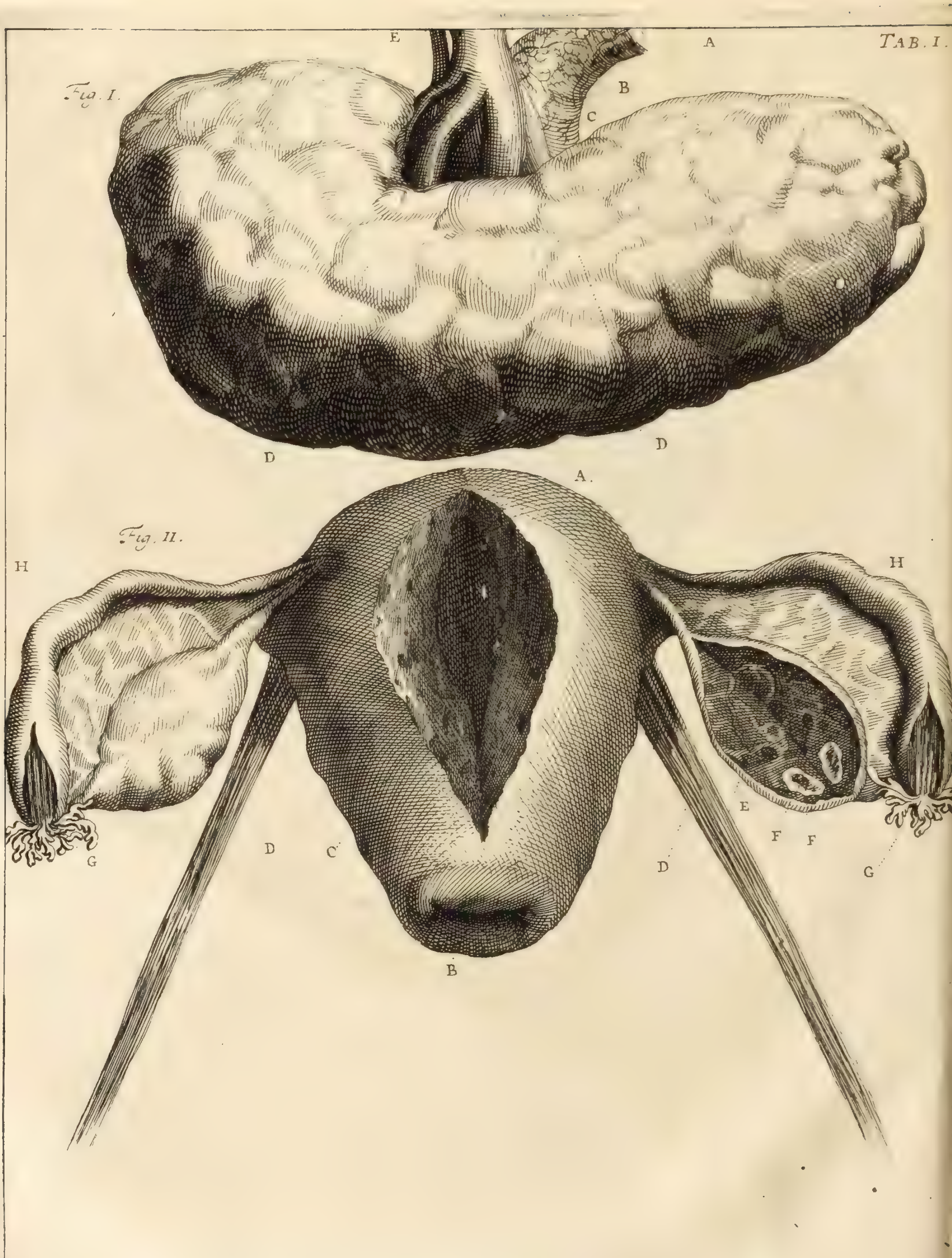
1. Quoniam alvus conſtricta, iterum præſcripſi purgans ut antea, nullo cum ſucceſſu, quare enema cum ſucceſſu inſtitutum eſt.

2. Inſtitui Curam Lacteam per octiduum.

Tum porrò per decocta, ac balnea ſicca appuli ad ſcopum curæ præpoſitum.

12. Spongiâ, ſpinâ Balenæ exornatâ tentamen circa æſophagi obſtaculum inſtitui, deſcenſum ſine ullâ remorâ feci ad ipſum ventriculi orificium, quotidiè oleo quodam

illinitâ repetitionem peregi ; Undè certior factus curam Dei gratiâ abſolutam eſſe, quare ſanus ad hoc uſque tempus noſter antea deplorabundus à me relictus eſt patiens; de Quo, literis heri acceptis, certior factus ſum.

TAB. I.
Fig. I.
A
B
C
D
D
E
Fig. II.
A.
B
C
D
D
E
F
F
G
G
H
H

EXPLICATIO
FIGURARUM.

TABULA I.

Fig. I.

A. *Ren Humanus.*
B. *Pelvis.*
C. *Vena Renalis.*
D. D. *Superficies Renis inæqualis.*
E. *Ramus Arteriæ Renalis,*

Fig. II.

A. *Uterus mulieris gravidæ.*
B. *Os Uteri.*
C. *Apertura cultro facta.*
D. D. *Ligamenta teretia, rotunda vulgò dicta.*
E. *Ova non fœcundata.*
F. F. *Ovarium cultro apertum, ut Ovum fœcundatum in conſpectum veniret: hujus facies exterior albicans, Calyx nuncupatur Graafio, interior verò, ſeu contentum coloris eſt cinerei, id quod ſculptor ſtudio nigrum fecit, ut à calyce diverſum eſſet colore.*
G. G. *Ductus Ovarii fimbriæ.*
H. H. *Ductus Ovarii, ſeu Tubæ Fallopianæ.*

TABULA II.

Fig. I.

A. A. *Dextri Ventriculi Cordis in planum expanſi facies interior, ex juvene.*

B. *Vaſcula ſanguinea tenuiſſima repleta ceraceâ materiâ rubrâ, quæ tanto ſunt numero, uti dicta facies videatur ex meris Vaſculis ſanguineis conſtituta.*

Fig. II.

A. *Siniſtri Ventriculi Cordis in planum expanſi facies interior.*

B. B. *Vaſcula ſanguinea, quæ non ſolùm per carneam ſubſtantiam, verùm etiam Chordas, Valvulas, & Lacertarum tendines numeroſiſſime ſunt diſſeminata, ita ut Cor rubicundiſſimo colore undique ſuperbiat.*

Fig. III. Uterus humanus ſemine virili ſaturatus. vid. Hiſtor. Fol. 2.

A. *Portio Vaginæ.*

B. *Ejus cavitas.*

C. *Uteri fundus.*

D. D. *Ovi ductus ſemine virili quoque repletus, idque in utroque latere.*

E. *Apertio uteri cultro facta, uti ejus cavitas, ut & ſemen jam à liquore induratum, in conſpectum veniant.*

F. *Fimbriæ Ductus Ovarii.*

Fig. IV.

A. *Animalculum vomitu rejectum. Limaci æmulum. vid. Fol. 18.*

B. *Tuberculum in latere ſitum.*

C. *Capitulo analogum.*

I. Wandelaar ad vivum fecit

MICHAELIS ERNESTI
ETTMULLERI,

Phil. & Med. Doct. in Academia Lipſienſi Anat. & Chir. P. P. Extraord. Facult. Med. Adſeſſoris, & Naturæ Curioſorum Collegæ

EPISTOLA PROBLEMATICA,

Ad Virum Clariſſimum

FREDERICUM RUYSCHIUM

M. D. Anatomiæ & Botanices Profeſſorem,

DE

OVARIO NOVO.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS, 1729.

Clariſſime & Experientiſſime

V I R.

TUas denuo pulſo fores, cujus cognita ſatis atque perſpecta eſt in admittendis non minus quàm benevolè excipiendis quibuſvis diſcere cupientibus promptitudo. De Cortice Cerebri Tecum ante hos 14 annos agere, benignè permiſiſti; jam a Cœlo ad Terram Microcoſmi, a ſumma ad imam corporis partem me confero. Uterus ſcilicet in ſcenam jam producendus eſt, ad quem ſerenum, ut ſoles, *Vir Clariſſime*, vultum convertere ne dedigneris, obnixè rogo.

In generationis negotio, utut ſummo adhuc myſterio, à Recentioribus tantum non omnibus creditum hactenus fuiſſe, noſti, ſub fœcundo coitu ſive ipſum ſemen virile, ſive auram ſolummodo ejus genitalem per vaginam in uterum immiſſam ex hoc vel mediante ſanguinis circulo, vel immediatè per tubas Fallopianas ad ovarium ſeu teſticulos muliebres penetrare, ibidemque unum alterumque ovulum actuare ſeu impraegnare. Ante 7 annos vero Diſſertationem conſcripſit hic loci Dominus D. MARTINUS NABOTH, Vir in ſecandi arte peritiſſimus; in qua commune hoc aſſertum non ſolum labefactare, quin & novum illudque verum ſe inveniſſe ovarium dicit. Ut igitur diſtinctè rem proponam, quomodo Medici ſuum hactenus invenerint ovarium, primum narrabo; hinc quomodo Dominus Dr. NABOTH hoc ipſum deſtruere, novumque ei ſubſtituere conatus ſit, exponam; tum pro quo Veteres æque ac Recentiores ovulum hoc Nabothianum habuerint, ediſſeram; ac denique quo applauſu hactenus novum hoc ovarium fuerit exceptum, palam faciam.

Communis Veterum erat diſtinctio inter animalia Ovipara & Vivipara: quibus ultimis quoniam genus humanum accenſebatur, non ſolliciti erant Medici de ovis humanis inveſtigandis. Ex quo vero HARVEUS ductu FABRICII *ab* AQUAPENDENTE, hanc diſtinctionem ad excluſionem tantum, non vero ad primam formationem fœtuum eſſe reſtringendam, docuerat, omnia omnino

animalia ex ovo naſci adſtruxerat, atque analogiam inter pennatorum aliorumque animalium ova oſtenderat, nullus non humana ova inveſtigandi omnes animi nervos intendebat. Primus tamen omnium JOHANNES *van* HORNE in *Epiſtola de Genitalibus* Anno 1668. *quod eſt ovarium in oviparis, teſtes eſſe muliebres*, diſertè enuntiabat, utpote qui perfecta ova intra ſe contineant, humore ſcatentia, & pellicula propria circumcincta. Quem ſequebatur NICOLAUS STENO *in Elementorum Myologiæ Specimine*, & JOHANNES SWAMMERDAMMIUS *in Miraculo Naturæ*, atque REGNERUS de GRAAF de *Mulierum organis generationi inſervientibus*, aliique ſucceſſu temporis plures. Quanquam primam hujus inventionis gloriam CAROLUS DRELINCURTIUS *in Lucubrationibus Hiſtoricis & Phyſicis de Fœminarum ovis* ſibi tribuere maluerit. In qua ſententia eo magis confirmabantur, cum THEODORUS KERCKRINGIUS Anno 1671. in *Anthropogeniæ Ichnographia* foetus humani rudimenta in illis ovulis inveniri demonſtraret, & foetus trium aut quatuor dierum, quindecim dierum, trium ſeptimanarum, unius menſis, & ſex hebdomadum ex illis ante oculos poſuiſſet. Ex quo denique Dominus *de* S. MAURICE in *Epiſtola ad Dominum de la Cloſure* Anno 1682. Pariſiis perfectum fœtum in dextro ovario poſt matris mortem ſe vidiſſe teſtabatur, teſticulos muliebres genuina continere ovula, a nullo Medicorum negatum iri, omnes confidebant.

Negavit tamen id ipſum Dominus D. NABOTH, cujus mentem ut plenius aſſequaris, *Vir Clariſſime*, haud ægre feres, ſpero, quod ipſiſſima ejus verba ex ſupra laudatæ Diſputationis §. XI. XII. & XIV. allegem. Sunt autem iſta hujus valoris: § XI.
„ Quoniam varia obſtant, cur in teſtium veſiculis, veluti ovulis
„ veris, conceptionem haud fieri mihi perſuadeam, è diverſo a-
„ liud ovarium genuinius in utero ipſo vidiſſe viſus mihi fuerim,
„ veniam merebor, ſi morbos tubarum & teſticulorum, non ve-
„ rò ovarii novi, ſterilitatis inter cauſas neglexero. Conceptio-
„ nem namque fieri poſſe abſque ullius in teſticulis fœmineis veſi-
„ culæ ſubſidio, docent eæ mulieres, quæ conceperunt atque pe-
„ pererunt, veſiculis tamen omnibus in teſtibus caruerunt. Pro-
„ voco primum ad puerperam à Domino D. JOHANNE CHRI-
„ STIANO SCHAMBERGIO, Profeſſore in hac Academia ſu-
„ perioribus annis celeberrimo Anno 1703. Menſe Decembri diſ-
„ ſectam

„ ſectam, cum mox a partu difficili vitam cum morte commutaſ-
„ ſet, In hac, abdomine inciſo, ingens ſtatim in oculos incurre-
„ bat teſtium moles, ordinarium quadruplo exſuperans, atque
„ intra ſe non veſiculas & glandulas, ſed multam pinguedinem
„ cum pilis intermixtis comprehendens: pilorum alii erant longio-
„ res, longitudinem digiti adæquantes, alii breviores, in extre-
„ mitate una radicem, in altera cuſpidem inſtar perfectorum pi-
„ lorum obtinentes, nulli tamen tunicæ, ſed ſoli pinguedini in-
„ hærentes. Provoco dein ad fœminas, quæ liberorum extite-
„ runt matres, etiamſi teſtes habuerint ſcirrhoſos & omnibus ve-
„ ſiculis vacuos. Sic Anno 1701. multis Medicinæ ſtudioſis præ-
„ ſentibus, fœminam 34. annorum diſſecui, cujus uterque teſtis,
„ magnitudine fere pugni, totus cernebatur ſcirrhoſus, nequicquam
„ veſicularum vel glandularum exhibens, ſed inſtar cartilaginis
„ fere ſe habens. Sic in fœmina honeſta, 36. ætatis annum a-
„ gente d. 29. Jul. Anno 1704. inciſa, uterque pariter teſtis pomi
„ majoris magnitudine ſuperficiem ſatis inæqualem, & ex viginti
„ quaſi nucibus avellanis coagmentatum oſtendebat, nec alia cor-
„ puſcula ſubſtantiæ perquam duræ ac fermè cartilagineæ internam
„ eorum molem conſtituebant.

§. XII. „ Tubas vero Fallopianas nec ſemini virili ad teſtes, nec
„ ovulo etiam ab hiſce ad uterum transferendo inſervire, facile
„ comprobabunt fœminæ omnes, quarum poſt partum & obitum,
„ tum ab aliis, tum à me apertarum, tubas cum teſtibus ſtrictiſ-
„ ſime coaluiſſe, aliquoties obſervavi. Comprobabunt idem non
„ minus canes fœmellæ, quæ feliciter fœtus conceperunt, con-
„ ceptoſque ediderunt, poſtquam tubæ Fallopianæ juxta ornamen-
„ ta foliacea utrinque ante congreſſum ita conſtrictæ eſſent, ut
„ ſic latera ipſarum ſucceſſive potuerint coaleſcere. De novo au-
„ tem ovario cogitando anſam præbuit Anatomia publica, quam
„ ex ſpeciali mandato Electorali Experientiſſimus JOHANNES
„ FRIDERICUS ORTLOB, Anat. & Chir. Prof. Extraord.
„ (nunc beatus) Anno 1694. Menſe Januario adminiſtrabat. Etenim
„ cum viſcerum præparatio mihi concrederetur, inter reliquas par-
„ tes corporis cervicem uteri teretem, craſſum atque exterius con-
„ tactu durum & turgidum, interius vero, cum eum inciderem,
„ veſicularum ſive ovulorum plenum ita obſervare contigit, ut
„ ovula ipſa multum pariter turgerent, atque duritiem externam
„ cervicis formarent, humorem continentes, qui coctione levi

„ concreſceret. Quales veſiculas, pro ovulis genuinis a me re-
„ putatas, etiam poſtmodum in quamplurimis ſexus ſequioris ca-
„ daveribus tum publicè, tum privatim & hic & Halæ Magde-
„ burgicæ diſſectis non ſolum annotavi, ſed & Domino D. FRI-
„ DERICO HOFMANNO, Conſiliario & Archiatro Regio
„ Pruſſico ac Prof. Publ. Medicinæ Primario in Academia Fri-
„ dericiana celeberrimo, Domino D. JOHANNI WILHELMO
„ PAULI, Anat. & Chirurg. Prof. Publ. in Academia Lipſienſi
„ celeberrimo, Domino D. JOHANNI CHRISTIANO
„ SCHAMBERGIO, Lipſiæ quondam Anat. & Chirurg. Prof.
„ Publ. celeberrimo, multisque Medicinæ alumnis demonſtravi.
„ Ovarii ſiquidem muliebris novi nomine nihil aliud intelligo,
„ quam veſicularum, ceu verorum ovulorum, in cervice cumpri-
„ mis uteri, conceptioni quam maximè deſtinatorum conge-
„ riem.

§. XIV. „ Ovarium ſiquidem novum in commodo deprehen-
„ ditur loco, in ipſa videlicet, prout jam indigitatum, cervicis
„ uteri ſuperficie interna, quam omnem fere ad infimam uſque
„ cavitatis fundi uterini partem occupat, egregiè imprimis veſicu-
„ lis in fœmellis viro maturis turgens. Aliquando tamen veſicu-
„ læ etiam nonnullæ limbum ſive circulum orificii interni, quo
„ cum vaginam reſpicit, excurrunt interdum, licet rarius in cavi-
„ tate quoque fundi uterini una vel altera occurrit. Et licet ova-
„ rium tale ſit ſimplex, ſubinde nihilominus in circumferentia cer-
„ vicis interna fere inſtar binarum arbuſcularum cum ramulis ex-
„ panſarum atque fructibus conſpicitur. Cujuſlibet veſiculæ figu-
„ ram rotundam ſeu ovalem quodammodo præ ſe ferentis, pars
„ tertia circiter extra internam cervicis uterinæ ſuperficiem promi-
„ net, duæ vero partes ſubſtantiæ cervicis immerguntur, cum
„ eadem veluti continuatæ. Magnitudine non minus ac numero
„ veſiculæ dictæ ſatis variant, dum earum aliæ piſum majus, aliæ
„ minus, nonnullæ ſemen cannabis, plures grana milii, magnitu-
„ dine æmulantur; in ſubjectis junioribus veſiculas plures & mi-
„ nores, in natu majoribus majores & germen promptius, in ſenio-
„ ribus eaſdem pauciores videre licuit. Propter veſicularum au-
„ tem protuberantiam æque ac propter fibroſam ſive celluloſam
„ cervicis figuram non poteſt non ovarium integrum apparere in-
„ æquale.

Omnem

Omnem interim Anatomicorum conſpectum non effugerunt hactenus hæc corpuſcula Nabothiana, modo ipſis tam felicibus eſſe licuerit, ut pro ovulis illa habuerint. Sic primo loco REGNERUS de GRAAF loc. cit. cap. 8. *Notandum*, inquit, *hic in uteri collo inter rugas ſeu fibras potius ſæpenumero hydatides diverſæ magnitudinis reperiri.* Poſt eum audiendus eſt Dominus *des* NOUES, qui in ZODIACI MEDICO-GALLICI ANNO III. *pag.* 20. *ſqq.* hæc habet verba: *A me obſervatum eſt, uteri illam partem, quæ in vaginam deſinit, vocaturque orificium internum, non modo ſtructuram obtinere eo modo conformatam, ut maſculino ſemini introitum facilem concedat conceptionis tempore, concepto fœtui tempore partus exitum permiſſura, ac præterea, ſi ita lubet, ſanguini menſtruo, id quod ab Anatomicis omnibus eſt proditum; ſed & etiamnum ideo conſtitutam eſſe, ut conceptaculi vicem præbeat ſpeciei ſingulari materiei ſpermaticæ, quam neceſſitatis tempore eundem in locum effundat, in quem effunditur coitus tempore ſemen maſculinum.*

Obſervationem hanc conſecutus ſum mediantibus tribus ex ordine diſſectionibus trium cadaverum muliebrium, rei veritatem confirmantibus, atque has ideo exhibeo circumſtantias:

I. *Mediocri facta expreſſione prædicti orificii illius membrana exterior variis in locis inæqualiter turgebat, effingens quosdam tumores ſubrotundos.*

II. *Fortiori adhibita compreſſione materia prædicta guttatim prodibat per foraminula quædam ex prædictis protuberantiis vel tuberibus propemodum magnitudine & forma illa referentia, quæ conſpiciuntur in parte virili, Veromontanum dicta.*

III. *Leviter ſcarificata parte illa cuſpide ſcalpelli falcati, adhibitaque vehementiſſima expreſſione, illico exilire inſignes flocci ejuſdem materiæ ſupra unamquamque ſcarificationem.*

IV. *Paucis, nequaquam diſſidebat ab illa, quæ ſe in virilibus teſtibus exhibet, colore, conſiſtentia, ac proinde omnino alia erat ab humore oleoſo, quem in libidinis ſtimulis profundunt mulieres, cujus originem vulgo deducunt a quibuſdam glandulis infra glandulam vaginalem ſitis.*

Denique in ſcenam produco JOHANNEM BAPTISTAM MORGAGNUM, qui in *Adverſariis Anatomicis primis* Anno 1706. publicatis §. 32. ita dicit: *Sive ego mulierum, ſeu vaccarum uteros ſecem, eadem mihi quæ innumeris quoque proſectoribus,*

bus, lenti muci & limpidi, niſi quod ad flavum nonnihil vergit in ſumma vagina, itemque in cervice copia occurrit. Qui autem ſuccus in ſuprema cervicis parte eſt, reliquoque utero, quique eſt in tubis Fallopianis, is vero mihi ſatis diſſimilis videri ſolet, ut illius propterea deſcripti muci ſcaturigines & fontes in ipſa cervice, oſculoque uteri quærendos credam. Quos dum aſſiduè perquiro, ecce quaſdam veſiculas animadverto, varia magnitudine, omnes vero ſubrotundas, aut ovales, internam prope totam cervicis faciem confertis agminibus obtinentes. Hæ non mihi primo obſervatæ ſunt; namque eas ibidem ſæpenumero comperiri, auctor olim fuit GRAFIUS *de Mulierum organis* cap. 8. *quas poſtea* BARLIUS, vid. *les Nouvelles decouvertes &c. Tom. III. Lib. II. c.* 2. atque ORTLOBIUS *Hiſtor. Part. & Oecon. &c. Diſſert.* 34. *confirmavére, & Præſtantiſſimus quoque* LITRIUS *Memoires de l'Acad. Royal. des Scienc.* 1701. *pag.* 294. *obſervavit. Attamen ſuſpicatus interdum ſum, easdemne iſti, quas ego, veſiculas conſideraverint, cum plerique eorum hydatides eſſe, judicent, addatque* ORTLOBIUS, *eum, qui inerat, humorem ab inflicto iiſdem vulnere non ſine ſaltu prorupiſſe. Utut eſt, certè ego, lentum ſemper iſtum humorem, ſeu potius mucum eſſe, obſervavi, quem ex iis veſiculis multum exprimo, quemque ſicuti cum liquore hydatidum, quæ circa teſtes, tubasque occurrebant, aliquando comparatum, magnopere inveni diſſimilem, ita ejus muci, qui in cervice, & ſumma vagina eſt, nunquam non ſimillimum animadverti. Porro eæ veſiculæ nunc plures, alias pauciores intimæ cervicis tunicæ ſunt intertextæ, ita ut ex altera parte in cervicis cavitate promineant, ex altera intra ejus ſubſtantiam ſeſe recondant; Et veſiculæ quidem in plurimis hæ ſunt. Minus ſæpe autem in ſuprema cervice, circumque uteri orificium inveni, etſi aliquando hoc ipſum vidi confertiſſimis agminibus exornatum. An autem in hiſce partibus, inque tota etiam cervice, quando nempe in hac quoque deſiderantur, multo eæ veſiculæ ſint minores, anne potius altè intus conditæ ſint, merito aliquis ſuſpicetur. Ego quidem ex uteri oſculo, nullis apparentibus exterius veſiculis, multos circumquaque globulos deſcripti muci aliquando expreſſi, vidique præterea veſiculas aliquot intra cervicis ipſius ſubſtantiam penitus latentes; quas & Clariſſimum* MERGUM *Hiſtoire de l'Academie Royale des Sciences* 1701. *pag.* 40. *intra oſculi uterini ſubſtantiam comperiſſe, non ignoro: ſuntque eædem*

facile

facile ea ſeminis conceptacula, quæ nempe Mr. DES NOUES *obſervatione paulo ante referebam. Quæ cum ita ſint, veſtræ eſt peritiæ, Academici, utrum eæ veſiculæ ſint veræ hydatides, judicare. Ego ſane non multum ab eo abſum, ut eſſe glandulas concipiam, unde is lentus & glutinoſus mucus deſtillet, qui præter cæteras, quas ſupra attigimus, utilitates, hanc etiam præſtet, ut in prægnantibus, ſive ea concepti ſeminis vis ſit, ſive primo contractum, ut multi volunt, ipſius uteri orificium morari cogat, atque concreſcere; certe longe denſior & ſpiſſior factus, cum poſtea ulterioribus geſtationis menſibus orificium id diducatur, ſubeuntis aëris injurias oportuniſſime defendat. Cæterum an ad muci ejusdem ſeparationem is quoque glanduloſus plexus conducat, quem aliqui infra uteri orificium ſtatuunt, me vero nunquam animadvertiſſe, confiteor; imprimis autem, an eæ veſiculæ ſint hydatides, anne ſint glandulæ, veſtrum, ut dixi, judicium facio; ego in re hac nihil certi propono.*

Et meam ſi allegare experientiam fas eſt, hæc corpuſcula frequentius circa cervicem uteri, imo aliquando unum alterumque in ipſa Tuba Fallopiana, quotieſcunque hactenus cadaver fœmininum ſecandi copia in noſocomio noſtro concedebatur, vidi, meisque Auditoribus demonſtravi.

Ad applauſum denique ordo me ducit, quo ovula Nabothiana hactenus fuerunt excepta. Primum igitur ſiſto Dominum Dr. BENJAMINUM BENEDICTUM PETERMANNUM, qui in Decadis II Obſervatione IX. ita loquitur: „ Duo reperiri in „ ſexu ſequiori ovaria, communis eſt Anatomicorum ſententia. „ His autem tertium adhuc addere nonnullis placet, de quo Diſputatio de ſterilitate, ſub Domini D. NABOTH, Exercitatiſſimi alias Anatomici, præſidio habita, conſulenda. Utrum autem „ experientia & ratione hoc ipſum confirmari poſſit, impræſentiarum non diſputabo. Nihilominus ex principiis Anatomico-Pathologicis demonſtrari poſſe confido, in affectibus cachecticis, „ hydropicis, & tumoribus œdematoſis internorum viſcerum glandulas ſtatum quendam præternaturalem induere: ſiquidem has „ in non paucis cadaveribus diſſectis quam maxime ſcirrhoſas, & „ ad hydatides Galeni referendas, obſervare nobis licuit. Memorabile jam referre lubet exemplum in cadavere meretricis hydrope extinctæ, in noſocomio annotatum. In hoc enim ab extra „ deprehendimus glandulas circa cervicem uteri, ovariorum ma-

„ xime ſimiles. Illis autem diſſectis nihil aliud ſe offerebat, quam
„ lympha, uti aliàs in glandulis hydropicorum, viſcida, rugæque
„ ſimul vaginæ uterinæ partim excreſcentiis carnoſis, partim glan-
„ dulis ſcirrhoſis inſtar globorum minorum refertæ conſpicieban-
„ tur. Orificium uteri internum ſatis erat amplum, ut digiti craſ-
„ ſioris cuſpidem excipere poſſet. Ovarium dextrum lapillis non-
„ nullis inſtar granorum milii turgidum conſpiciebatur. Quibus
„ circumſtantiis rite perpenſis ex principiis Anatomico-Phyſiolo-
„ gicis concludimus, glandulas jam dictas ſcirrhoſas neutiquam
„ pro ovario illo novo ac tertio haberi poſſe. Interim diffiteri
„ haud vereor, interdum ovulum, aut fœcundatum aut ſterile
„ ſede ſua naturali delapſum, per tubam Fallopianam in mulieri-
„ bus, fluore albo laborantibus, partim propter lubricitatem fi-
„ brarum motricium ad cervicem uteri usque deferri, partim hu-
„ jus peripheriæ propter viſciditatem annecti, imo fœtum ipſum
„ in tuba Fallopiana concipi poſſe: uti talis tubaria conceptio non
„ ſolum ordinario fit in brutis, cornibus nempe horum uterinis, ſed
„ etiam extraordinario modo in hominibus præter experientiam
„ ELSHOLZII in eleganti Tract. de Conceptione Tubaria,
„ RIOLANI, ISBRANDI DIEMERBROEKII in A-
„ natomia, MATTHIÆ TILINGII, aliorumque, mihi
„ ipſi ſub B. Parentis directorio in aliquot cadaveribus diſſectis,
„ ſine ullo novi ovarii conceptu animadvertere licuit.

Cui adjungo Dominum *CHRISTIANUM FRIDERICUM BUTTIGER*, Medicinæ Doctorem, qui in *Diſputatione*, in qua *fœtum non ante conceptionem in ovulo præexiſtere*, ſed poſt eandem formari docet, anno 1708. hîc loci publice defenſa hæc habet verba:

§. VII. „ Quæ cum ita ſint, liceat mihi modeſte diſſentire à
„ ſententia negante, teſtes vera ovaria eſſe. Neque enim, quæ
„ objicitur, obſervatio, qua puerperæ alicujus cadavere inciſo, te-
„ ſtes omnibus veſiculis privati, e contrario autem multa pingue-
„ dine cum intermixtis pilis referti animadverſi ſunt, mulieres abs-
„ que teſtium ope concipere poſſe, probat ideo quod fœminæ il-
„ lius teſtes intra illius temporis ſpatium, quo in utero geſſit, ve-
„ ſiculis orbari, aut antea jam ex parte quidem morboſi, unam
„ tamen alteramque veſiculam adhuc integram comprehendere
„ potuerunt, indeque non mirum, quod fœmina illa, etſi puer-
„ pera fuerit, nullas tamen in teſtibus poſt obitum oſtenderit ve-
„ ſiculas; nec illico efficitur; quod ideo ſine teſtium ope conce-

„ perit.

„ perit. Multo autem minus inde aſſerto robur accedit, quod „ non paucæ fœminæ poſt fata ſcirrhoſos habere teſtes obſervatæ „ fuerint, cum tamen, ipſas complurium antea liberorum matres „ fuiſſe, conſtiterit. Poteſt enim hoc facile uſu venire, nec ta- „ men ulla nos urget neceſſitas inferendi, quod ideo conceperit „ fœmina ſine veſiculis. Nam, ſi aliquem hepatis, lienis, aut „ alius cujuſdam viſceris ſcirrho laborare, poſſibile eſt, qui tamen „ ante unum alterumve annum proſpera valetudine uſus fuit; quid- „ ni etiam fœminæ, liberorum antea matres factæ, intra illud „ temporis ſpatium, uno nempe alteroque ante obitum anno, „ ſcirrhum contrahere poſſint. Quamobrem nullum mihi relinqui- „ tur dubium, quin hæ omnes fœminæ utero conceperint, dum „ adhuc veſiculas in teſtibus incluſas continuerunt, poſtquam au- „ tem omnis illorum ſubſtantia ſcirrho occupata eſt, parere etiam „ deſierunt. Idque eo lubentius mihi perſuadeo, quo certius con- „ ſtat, quod pleræque fœminæ, quas ſcirrhoſos aliove morbo vi- „ tiatos teſtes habere, in vivis conjectura, in demortuis autem „ anatomia detexit, ſteriles ſemper repertæ ſint, eamque ob cau- „ ſam teſtium morbi non immerito ab omnibus recentioribus æque „ ac veteribus Medicis inter veras ſterilitatis cauſas numerentur.

§. VIII. „ Quare haud equidem magis nobis veriſimile fit, con- „ geriem illarum veſicularum, quæ interdum in cervice uteri re- „ peritur, verum ac genuinum ovarium eſſe, cum rationes, qui- „ bus hoc ipſum ſtabilitur, ad accuratioris judicii lancem appen- „ ſæ, non debitum habere pondus momentumque deprehendan- „ tur. Sic enim non, ut dicitur, interna cervicis uteri ſuperficies „ locus ovarii commodus eſt, ſed incommodiſſimus, ovulorum- „ que conſervationi plane adverſus. Siquidem inter omnes con- „ ſtat, quod partus tempore nulla fere pars uteri magis injuria „ afficiatur, quam ipſa ejuſdem cervix; quippe cui egreſſum mo- „ liens foetus vehementer capite innititur, eandemque mirum in „ modum diſtendit, ut facilis ſit conjecturæ locus, quod vix ali- „ ter fieri poſſit, quam ut hàc ratione ovula ibi hærentia multum „ lædantur, penituſque intereant. Quod ipſum quoque dicen- „ dum foret de iis ovulis, quæ ſuperioris orificii uterini limbum, „ vaginam reſpicientem, occupant. Hæc profecto ovula, cum „ jam extra cavitatem uteri conſtituta ſint, à ſemine virili fœcun- „ data non ſurſum ad uterum adſcenderent, ob arctiſſimam uteri „ conſtrictionem, ſed proprio potius pondere in vaginam delapſa

„ inutiliter excernerentur. Quin ſi viris fide dignis credere fas „ eſt, talis novi ovarii locus matri quoque pernicioſus eſſet. Di- „ citur enim Clariſſimus Dominus FASCHIUS aliquando ob- „ ſervaſſe, quod honeſta quædam & nobilis fœmina propter ovu- „ lum, nimis profundè ad uteri cervicem demiſſum, ibique in- „ crementum capiens, vita privata ſit, idque ideo, quoniam tan- „ tæ extenſioni inſueta pars hæcce ac increſcente fœtu tandem ru- „ pta eſt, fœtusque in abdomen transmiſſus, quem poſt cada- „ veris inciſionem inteſtinis quaſi inſtratum invenerunt. vid. BER- „ TUCHII Diſſert. de ſterilitate, ſub præſidio Dn. FASCHII ha- „ bita. Quomobrem ſi natura præter ſolennem legem, quam in „ reliquis omnibus animalibus perpetuo ſervat, in ſolo homine o- „ varium cavitati uteri includere voluiſſet, exiſtimaverim, quod „ potius fundum uteri, ubi naturaliter ovula accreſcere ſolent, „ tanquam ſedem aptiorem delegiſſet, nec ovula in eo poſuiſſet „ loco, unde poſt fœcundationem iterum divelli, ac ſurſum ab- „ lata fundo demum uteri adfigi neceſſario debeant. Quod ſi igi- „ tur inter præcipua genuini ovarii requiſita aptitudo loci non ul- „ timas tenet, multo potiori jure, teſtes mulierum vera ovaria „ eſſe, contendere poſſumus, utpote qui ejusmodi aliquem locum „ nacti ſunt, quem ſive tuendorum ovulorum ratione, ſive alio quo- „ cunque reſpectu conſideres, aptiſſimus ſemper eſt, atque miran- „ dam Summi Numinis providentiam non obſcurè prodit. Quæ „ de conceptione canis, cujus tubæ in fimbriatis extremitatibus li- „ gatæ fuerunt, referuntur, fidem pene ſuperant, & quoniam „ alia exempla in contrarium adduci poſſunt, nihil evincunt.

§. IX. „ Sicut autem novi ovarii locus parum congruus eſt; „ ita etiam veſiculæ, è quibus conſtat, non, ut perhibetur, pla- „ centæ uterinæ, chorii ac amnii, nec non vaſorum umbili- „ calium rudimenta habent. Quodſi enim à vaſorum ſanguifero- „ rum præſentia ad placentæ rudimentum argumentari liceret, „ eodem jure perhibere poſſemus, quod & hydatides & veſiculæ „ in teſtibus contentæ, quas ſupra cum Clariſſimo MALPI- „ GHIO principium glanduloſi corporis appellavimus, placen- „ tæ primordiis gaudeant, utpote quas copioſa vaſa ſubire ac per- „ reptare laudatiſſimus Auctor, aliique docent. Quinimo cum „ placenta uteri nunquam in adultis duas tertias; ſed vix tertiam „ occupet partem, rudimentum quoque iſtud valde dubium at- „ que incertum redditur, ſiquidem magnam res veritatis ſpeciem

„ habet;

„ habet, quod, ſi pars illa veſiculæ verum eſſet placentæ prin-
„ cipium, eandem quoque in recentioribus pariter ac adultis ovis
„ proportionem ſervaſſet, neque in his tertiam duntaxat, in illis
„ autem tres omnino occuparet partes. Simili ratione tertia illarum
„ veſicularum pars, quæ à connexione libera prominet, & mem-
„ branoſa eſt, neutiquam ideo pro chorii & amnii rudimentis ha-
„ beri poteſt, quoniam in ovis præſertim majoribus non difficul-
„ ter in duas lamellas diſcerpi obſervatur. Nam & veſicularum,
„ in teſtibus comprehenſarum, tunicæ adhibito ſtudio in lamellas
„ dividuntur, neque tamen ideo in verorum ovulorum numerum,
„ ut ipſi contrariæ ſententiæ Authores fatentur, ſunt referendæ;
„ & hydatides docente Domino de GRAAF de Mulier. Ovar. du-
„ plici ordinarie tunica conſtant, quarum interior, licet tenuiſſima
„ ſit, ab exteriori haud difficulter ſeparatur, cum tamen nemo fa-
„ cile, has veris ovulis eſſe annumerandas, adfirmare audebit. Quin,
„ ſi expertis credere fas eſt, eam ipſam ob cauſam, quoniam facile
„ in lamellas dividuntur veſicularum illarum tunicæ, vera ovula non
„ ſunt, & conſequenter nullum habent chorii & amnii rudimen-
„ tum, ſiquidem laudatiſſimus de GRAAF hoc ipſum intercedere
„ diſcriminis inter vera ova atque hydatides, quod harum mem-
„ branæ facile, illorum autem difficulter in lamellas diſpeſcan-
„ tur, ibidem adfirmat.

§. X. „ Eodem fere modo comparatum eſt funiculi umbilicalis
„ rudimentum, quod ovulorum ſuorum liquori innatare atque fi-
„ brillæ ſpeciem præ ſe ferre dicitur. Non enim aliam invenio hu-
„ jus rei probationem, niſi hanc; fibrilla innatat veſiculæ, ergo
„ fibrilla illa eſt funiculi umbilicalis rudimentum. Certe etiam hy-
„ datidibus interdum aliquid fibrilloſi aut heterogenei innatat,
„ quod tamen æque minus pro funiculi aut foetus rudimento ha-
„ beri poteſt, ac fibrillæ ſanguini innatantes. Accedit, quod fi-
„ brilla illa, in ovuli colliquamento obſervata, adeo ſubtilis fue-
„ rit, ut oculis uſurpari vix potuerit, adeoque utrum ejus ſtru-
„ ctura cum funiculo umbilicali conveniat, nec ne, penitus igno-
„ remus. Ad contrarium itaque potius amplectendum, partim
„ præſens diſſertatio, qua nullam foetus ante conceptionem præ-
„ exiſtere delineationem, probaturi ſumus, hortatur, partim quo-
„ que obſervationes, primordium foetus funiculi rudimento prius
„ in conſpectum venire, teſtantes, ſuadent. Nullum enim eſt
„ dubium, quin, ſi fibrilla, quam ſe obſervaſſe contendunt, ve-
„ rum fuiſſet funiculi umbilicalis rudimentum, non prius, quam

„ ipſum corporis primordium in oculos incurriſſet, quod ta-
„ men factum ipſi referunt, dicentes, ſe illud duntaxat ocu-
„ lis detexiſſe, hoc autem non difficulter mente concipere po-
„ tuiſſe. Neque vero eſt cur aliquis ſibi perſuaderi patiatur,
„ majoris momenti eſſe, quod veſiculæ illæ inſtar albuminis
„ ovi coctione inſpiſſari dicantur. Tametſi enim mihi non-
„ dum occaſio obtigerit, in rem hancce inquirendi, libenter
„ tamen illud largiar, probe gnarus, quod non omnis vero-
„ rum ovulorum formalitas in inſpiſſatione conſiſtat, ſed alia
„ præterea requirantur. Id quod contrariæ ſententiæ defen-
„ ſores nolentes quaſi fateri coguntur, utpote qui negant, te-
„ ſtes muliebres vera ovaria eſſe, aut genuina complecti ovu-
„ la, cum tamen, illa coctione inſpiſſari, certiſſimum ſit, &
„ quotidiana experientia confirmetur. Quodſi autem teſtium
„ veſiculæ, quæ tamen igne inſpiſſantur, vera ovula non ſunt,
„ firmiſſima quadam conſequentia efficitur, quod & novi o-
„ varii veſiculæ neutiquam ideo vera ovula appellari queant,
„ quoniam illarum liquor inſtar albuminis ad ignem conden-
„ ſatur, adeoque hoc etiam argumento nil probant. Quo-
„ rum de novo ovario, in cervice uteri poſito, ſententiam pe-
„ nitus evertit elegans NUCKII experimentum, qui referen-
„ te excellentiſſimo Domino BERGERO Lib. de Natura
„ humana p. 457. in cane fœmina tertio poſt congreſſum die
„ extraxit per vulnus, abdomini inflictum, ſiniſtri lateris cor-
„ nu, cujus ovarium jam duobus ovulis majuſculis notabiliter
„ conſpicuum vidit, idemque deinde inter ovarium & vagi-
„ nam medio loco ligatura arctiori conſtrictum, repoſuit, ac
„ vulnus obligatum intra octiduum ad cicatricem perduxit.
„ Vigeſimo primo ab injecta ligatura die canem ſecuit, & cor-
„ nu ſiniſtri partem ligaturam inter & vaginam vacuam & ina-
„ nem deprehendit. Quo profecto experimento nil clarius
„ eſſe poteſt, ſiquidem nemo non inde intelligit, quod, ſi ova-
„ rium in cervice eſſet poſitum, fœtus quoque neceſſario intra
„ ligaturam & cervicem inveniri debuerint, ſpatio, quod teſtes
„ reſpicit, inani relicto.

Hunc excipit Dominus ANDREAS OTTOMARUS GOELICKE Med. Doctor ejuſdemque antehac in Fridericiana P. P. Extraordinarius, nunc vero in Academia Regia, quæ eſt Duisburgi Clivorum Medicinæ Profeſſor ordinarius, qui Anno

Anno 1708. Halæ Magdeburgicæ Diſputationem habuit Medico-Forenſem, qua demonſtratur, *Partum octimeſtrem vitalem eſſe & legitimum*, & inter alia his uſus eſt verbis.

§. XI. „ Tria imprimis ſunt, quæ pro confirmatione ſen-
„ tentiæ ſuæ urgere videtur Dominus D. NABOTH. Pri-
„ mum eſt, quod novum iſtud ovarium in omnibus fœmellis
„ ſemper & ſine diſcrimine temporis reperiatur. Multum
„ ſane negotii ſibi faceſſeret Author, ſi propoſitionem hanc
„ maxime univerſalem in omnibus ſubjectis ſemper & ſine
„ diſcrimine temporis ipſa autopſia comprobare deberet.
„ Fuerunt per totidem ſecula & adhuc ſunt multi perſpi-
„ caciſſimi, & ſi ita loqui fas eſt, ipſo Argo oculatiores A-
„ natomici, qui in totidem uteris cultro ſuo ſubjectis pro-
„ cul dubio veſiculas illas, utpote quarum aliæ piſi majoris,
„ aliæ minoris, nonnullæ ſeminis cannabini, plures granorum
„ milii magnitudinem ſecundum ejus obſervationem æmulan-
„ tur, obſervaturi fuiſſent. Profundiſſimum vero eorundem
„ de his rebus ſilentium propoſitionis hujus univerſalitatem ma-
„ xime dubiam & ſuſpectam reddit, potiſſimum cum ad cor-
„ puſcula tantæ capacitatis videndum non requiratur oculus
„ microſcopio Lewenhoeckiano aut Muſchenbroekiano de-
„ mum munitus, ſed vel ſemicœco, etiam invito & tale quid
„ non quærenti, manifeſte ſeſe palpanda obtrudant. Et ne
„ quid diſſimulem, contigit etiam mihi ante biennium, pu-
„ ellam quandam decem annorum in ſuburbio Hallenſi exa-
„ mini Anatomico ſubjicere, & cum jam tum temporis de
„ novo ovario Lipſiæ invento muſſitarent Studioſi Medicinæ,
„ cupiditas inceſſit animo, negotium iſtud rimandi curatius,
„ adeoque non difficulter a matre puellæ obtinui, ut uterum
„ cum annexis tubis domum mecum deferrem; ſed ingenue
„ confiteor, me totam internam ejus ſuperficiem glabram,
„ nullis tuberculis aut veſiculis aſperam aut inæqualem depre-
„ hendiſſe, etiamſi vel microſcopiis accuratiſſimis, quibus non
„ deſtituor, uterum undiquaque luſtrarem: an oculorum he-
„ betudo, an ovulorum parvitas, an vero, quod probabilius,
„ eorundem abſentia in cauſa fuerit, ex his facillimum eſt diju-
„ dicare.

§. XII. „ Alterum, quod ipſum ad novam hanc hypotheſin
„ ſtatuminandam commoviſſe videtur, eſt ovarii hujus ſim-

„ plici-

„ plicitas, ſive, quod ſolitarium ſit ſeu unicum, licet paulo poſt „ non obſcure ſibi contradicere videatur, dum aſſerit, quod „ licet ſit ſimplex, ſubinde nihilominus in circumferentia cer„ vicis interna fere inſtar binarum arbuſcularum cum ramulis „ expanſarum atque fructibus conſpiciatur. Quod tamen hac „ vice non admodum urgebo, illud tantum breviter monitu„ rus, iſtam organorum corporeorum ſimplicitatem providam „ ac ſolertem naturam ſedulò ſemper ac ſtudioſe ubivis evi„ taſſe, adeoque homini binos oculos, binas aures, duas na„ rium pinnas, duos renes, totidemque vaſa ſpermatica, duos „ teſticulos, duo ovaria, plures lobos pulmonum ac hepatis, „ paria ſemper nervorum tam ex cerebro, quam ex medulla „ ſpinali prodeuntia liberaliter indulſiſſe, idque eandem non „ niſi ſumma providentia feciſſe, ut altero horum organo„ rum læſo vel corrupto, alterum nihilominus ſalvum eſſet ac „ ſuperſtes. Tantum igitur abeſt, ut imaginaria illa ovarii ſic „ dicti ſimplicitas aliquam fœmellis prærogativam ſit allatura, ut „ potius iiſdem in procreatione ſobolis ſummè noxia futura „ ſit. Tali enim ovario ſimplici ſemel deſtructo nulla ampli„ us generationis actui medicina ſupereſt: cum econtra in du„ plici ovario antiquo, altero læſo, alterum adhuc integrum „ ſit, & talis fœmella felix adhuc multorum liberorum poſſit „ eſſe mater, uti mulier apud Cyprianum, evidenter pro„ bat.

§. XIII. „ Sed tertium, idque princeps argumentum impri„ mis ſuppeditat commodus ſitus ſeu locus, in quo ovarium „ novum deprehenditur, occupans quippe omnem internam „ cervicis uteri ſuperficiem, ad infimam uſque cavitatis fundi „ uterini partem, licet etiam nonnullæ iſtarum veſicularum „ limbum orificii interni excurrant, & nonnunquam in cir„ cumferentia cervicis interna inſtar binarum arbuſcularum „ cum ramulis expanſarum atque fructibus eleganter conſpi„ ciantur. Ecce quam pulcrum ovarium, in quo puſiones „ creſcunt, non aliter ac pira & poma in arbuſculis. Lubens „ tamen agnoſco commodum illum ſitum ad immediatum ſe„ minis maſculini contactum vividius ſuſcipiendum multum „ conferre. Sed quis non videt, ex tali fœcundo congreſſu „ non unnm vel alterum puſionem, ſed integram eorum co„ loniam eſſe prodituram, ſicuti non ſine ſingulari delectatio-

„ ne

„ ne a bombycibus ſæpenumero multas oculorum ſeries centuria-
„ tim ſemine illorum profico conſperſas & fœcundas redditas
„ fuiſſe, obſervavi. Sed mulieres tamen ordinario non ſunt mul-
„ tiparæ.

§. XII. „ Aſt duriora adhuc fata miſerorum puſionum cervi-
„ cibus imminent, quia patria illorum, hoc eſt, veſiculæ ulterius
„ deſcribuntur, tanquam duabus partibus ſubſtantiæ cervicis im-
„ merſæ, & cum eadem veluti continuatæ, parte circiter tertia
„ extra internam cervicis uterinæ ſuperficiem prominente. Doleo
„ merito illorum ſortem: quis enim ipſos ex foveis iſtis profundiſſi-
„ mis, quibus immerguntur, liberabit? Quis credet, hoc pacto ullum
„ partum naturalem eſſe futurum, qui non bipalio effodiendus,
„ aut cultris inciſoriis ex uteri cervice, cum qua non tantum con-
„ tinua, ſed etiam ad duas tertias partes immerſa ſunt ovula, ex-
„ ſcindendus ſit? Et unde conſtat tantum placentæ uterinæ vi-
„ cem explere, quantum ultra duas tertias ſubſtantiæ cervicis eſt
„ immerſum? Annon hinc ſequeretur, placentam uterinam ut plu-
„ rimum cervici uteri debere eſſe agglutinatam, adeoque non leve
„ fœtui exituro objicere obſtaculum, quod tamen eſt contra in-
„ ſpectionem ocularem? cum placenta uterina fundo uteri con-
„ ſtanter adhæreat, licet in eo varius obſervetur naturæ luſus,
„ dum interdum in ſiniſtra, nonnunquam in poſteriore fundi u-
„ terini parte hæſiſſe deprehenſa eſt, quemadmodum in nuperri-
„ ma ſectione, quam in muliere quadam ruſtica, præſentibus qui-
„ buſdam auditorum meorum adminiſtravimus, eandem parti
„ uteri dextræ adhæſiſſe, clare conſpeximus. Unde vero porro
„ probabit D. Author, in veſiculis uterinis contineri germen,
„ id eſt, totum fœtus corpuſculum, cum ipſemet fateatur, ſingu-
„ las fœtus partes nullum oculum, optimis licet vitris armatum,
„ diſcernere poſſe? Iisdem difficultatibus premuntur, quæ de
„ amnio & chorio tanquam membranis fœtum involventibus &
„ funiculo umbilicali profert. Hæc vero omnia ſi dubia ſunt,
„ incerta & ex rationis tantum ſpeculantis conceptibus profecta,
„ uti ipſemet non negat, nemo nobis vitio vertet, ſi quæ juxta
„ leges hujus hypotheſeos adhuc reſtarent dubia circa conceptio-
„ nem, & inchoandam & perficiendam, exponenda, in aliud
„ tempus remittamus

Atque hanc ſuam ſententiam de ovario Nabothiano iterum re-

C perit

perit Clariſſimus GOELIKE in *Hiſtoria Anatomiæ* ſuperiori anno in lucem divulgata, tandemque concludit pag. 183. *Verſatur autem in eo totius rei cardo & veſicularum iſtarum, quas nonnullis abuſive ſeminales vocare placet, certitudo & univerſalis exiſtentia, in quibuſcunque ſubjectis fœmineis Anatomice demonſtratur, qua demonſtratione hactenus deficiente, irritum ſane eſt, quicquid de uſibus & conſectariis in Phiſiologiam & Pathologiam inde reſultantibus diſſeritur. Stabunt ſane duæ illæ rationes in contrarium allatæ inconcuſſæ, quamdiu primo per obſervationes ſæpius iteratas & experientiam magis univerſalem non oſtenditur, veſiculas iſtas ſemper & in omnibus promiſcue fœmellis, tam brutis quam humanis, & id quidem ſecundo non in ſtatu extraordinario ſeu morboſo, ſed quam maxime ſecundum naturam.*

Hæc duo quamdiu ſolide non præſtantur, non poterunt, qui talia ſero objiciunt, accuſari, fruſtra eſſe, quod veritatem rei Anatomicam ſollicitent, vel penitus univerſalem iſtarum veſicularum exiſtentiam negando, vel earundem naturalitatem, (ut ſic barbare cum aliis loquar), infringendo.

Habes hic, Vir Clariſſime, Hiſtoriam Ovuli Nabothiani: ſupereſt, ut pro ea, qua polles Authoritate, Judicem Te nunc præſtes, nec in ambiguo ulterius relinquas ordinem Medicum. De cætero ex animo opto, ut Supremum Numen ſufficientes corpori animoque vires largiri velit clementiſſime, quo in perpetuum Artis ſalutaris ornamentum & emolumentum, quicquid Curioſi adhuc condunt pretioſi Tui Theſauri, cum orbe Literato communicare valeas, quod animitus optat

Clariſſimi Tui Nominis

Cultor indefeſſus,

Dabam Lipſiæ,
die 6. Maji 1714.

D. MICHAEL ERNESTUS ETMULLERUS.

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ Societatis Anglicani Membri,

ADVERSARIORUM

ANATOMICO-MEDICO-CHIRURGICORUM.

DECAS SECUNDA.

In quâ varia notatu digna recenſentur.

CUM FIGURIS ÆNEIS,

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

M. DC. C. XX.

ILLUSTRISSIMIS, NOBILISSIMIS,

ERUDITISSIMIS,

VIRIS,

Societatis Philoſophicæ

BRITTANNICÆ

Membris florentiſſimis

Sub auſpiciis

Sereniſſimi Regis

GEORGII.

Opuſculum hoc

OBSERVANTIÆ, ET REVERENTIÆ, TESTANDÆ ERGO

Offert

FREDERICUS RUYSCHIUS.

ADVERSARIORUM ANATOMICORUM.

DECAS SECUNDA.

EN, Amice lector, en iterum me prodeuntem in ſcenam! nonne foret ſatius virum octuaginta & tres annos natum ſilere, atque ſarcinas in magnum illud, brevi ſuſcipiendum, iter colligere? Ita Sane! oportet enim inter actuoſa vitæ & Supremum diem otii quid habere, quo vera Philoſophia, quæ mortis meditatio, ab animo excolatur. Sic ago profectô, idque mihi præſtat benignitatis DEUS præter tot bona, quibus me grandævum largiſſimê beavit, ut maximum ſenii tempus in his locem. Interim tamen vivo, noctesque adhuc & dies impendo alacer contemplando, atque inveſtigando humani corporis abdita, & puto me novi quid diſcendo quotidie ſeneſcere feliciter. Id verô, quod induſtriæ meæ aperit Creator, non mihi ſervandum credo; ſed ita cenſeo, velle Adorandum Numen per me ſervum ſuum hæc in gloriæ ſuæ celebrationem mortalibus manifeſtare, ut ſenſim Medicina perfici queat. Si has meas cauſas æqui fers bonique, gaudebo; nec incolumis deſinam monere ſodales meos audacter & fideliter, ſi quid invenerim boni. Cedant conatus noſtri in Gloriam DEI, & Salutem hominum!

I.

De Membrana, & vaſis Sanguiferis in Acetabulo Coxæ.

OMnia oſſa ſuâ ambiri membranâ, ſcripſerant Anatomici, ſolos Dentes Periostio dicebant carere. Illi vero qui

accuratâ indagine mirabilia in Conchâ Auris Oſſicula deinde detexerant, & hæc, Dentium inſtar, omni proprio veſtimento nuda tam ſeverè docent, ut inſanire viderer Principi in Anatomicis viro, quando olim & hæc ipſa arctè inveſtiri verâ membranâ, verô Perioſtio, ſcripſeram, addideramque ſimul vaſa Sanguifera excipi, ordinatim diſtribui, perque membranam hanc in meatus horum Oſſiculorum intröire, humores eô deferre, imô verô & inde iterum recipere vascula, quæ perfunctos munere ſuo humores ex ipſis horum oſſiculorum meditulliis reducunt.

Neque minus incredibilia proferre cenſebar, quando ſcribebam publicè inventum mihi Corticem Cerebri ſolo fabrefactum vasculorum Sanguiferorum contextu. Quid itaque cenſebunt, qui me legunt ſcribentem, cavitatem Acetabuli in oſſibus innominatis ex parte obducta eſſe membranulâ tenuiſſimâ, quæ ita contexitur mirabili vasculorum ſanguiferorum apparatu, ut arte meâ repleta hæc totam membranulam nitenti undique pingant rubedine: eminus enim luſtrata oculo membrana hæc abſolute rubra apparet.

Neque eſt, ut quis putet, membranoſas partes ex tenerrimis contextas vaſis ilicò in locis illis perire debere, utpote quæ ſuſtinent molem ſuperioris corporis, atque attritu perpetuo in ſe invicem actæ facile deſtruerent tenella hæcce vascula, unde inflammationes, dolores, ſuppurationes, atque alia mala perpetuo ſequerentur. Ut enim hæc caveret incommoda Creator, cavitatem hanc ita conſtruxit, ut impoſſibile ſit, capiti Oſſis Femoris membranam hanc, vel vascula ejus, attingere. Locus namque in quo tuta reconditur, eſt extra hemiſphœricam ſuperficiem cavam Acetabuli, unde globoſum oſſis Femoris caput, mobile intra deſcriptam cavitatem: eique fere congruens, nullâ parte ſuæ ſuperficiei unquam poſſit tangere membranulam, ejusque vascula, ut manifeſtum erit unicuique qui inſpicit Figuram.

Nemo miretur latuiſſe tamdiu atque effugiſſe omnem perſpicacium Anatomicorum induſtriam hujus membranæ apparatum: quis etenim artificum hactenus potuit ceraceam materiem ita impellere, ita dirigere, ut in intima hæc eo penetret impetu, ut abditiſſima hæc, & remota ab Arteriis majoribus, va-

vaſcula tam perfectê repleat? Attamen abſque hâc felicitate ſucceſſus fruſtra erit, quicumque vel membranulam hanc ſubtiliſſimam ſpectare cupit, longe minus poſſibile erit ulli vaſcula in hac tenuiſſimâ aliter detegere. Dolor coxarius ægrotantibus cruciatum, medicis verô opprobrium eſſe, triſtis ſæpe clamat experientia. Eſt, ille ſæpenumero incurabilis, nec levatur medicamentis, veſicantibus non auſcultat, ferro reſiſtit ipſi & igni. Coqueſtus jam de hiſce Divus Hippocrates, nec mirum videtur ſedem tum fixiſſe in vaſculis profundiſſimê ſitis in diverticulo Acetabuli intra cavitatem ejus poſito. Nonne igitur difficillimum eſt eô intactis viribus illibata medicamenta afferre?

In icone cernis reptatus, & numerum, vaſculorum ſanguiferorum per hanc membranam. Monendus tamen es pictorem, artis ſuæ peritiſſimum licet, mirabilem naturæ ornatum haud ſatis feliciter aſſecutum fuiſſe: quia tam numeroſa, tam implicita, hæc ſunt, ut imitari fere ſit impoſſibile. Ideoque partem hanc ita præparatam, atque balſamo conditam, ita aſſervo in novo, quod jam iterum paro, gazophylacio Anatomico, ut unicuique idoneo ſpectatori lubens illud contemplandum exhibere promtus ſim.

II.

De Vaſis, quæ per Patellam ipſam diſtribuuntur, atque per Cartilaginem mobilem in genu.

HUc, amabo Te, ades, qui deſideras artem diſcere, quâ corpus Tibi exſtruxit Deus! nova nec prius deſcripta prius contemplaberis. Non ita diu eſt, quando replendo cadaveris vaſa in mirum incidi inventum. An verô obſervavit Quis, vaſa ſanguifera ſeſe penetrare per Patellæ corpus, atque immenſo numero in una ejus meditullia ſe abdere? certe quum non meminerim id contigiſſe, rei nunc ſpeciem dabo in Tabulâ conſpiciendum, poſtea verô & Cartilaginis Tibi vaſa ſiſtam. Sed oleum pendet & operam, qui vaſa hæc invenire annititur, & demonſtrare, in patellâ adulti jam hominis; ſed qui imitari

valet, quod præſtiti, in cadavere juvenili, ubi Cartilagineâ adhuc pelluciditate tranſparet, poterit illa diſtincta videre, atque advertere mirabiles eorum diſtributiones. Ne verô felicis laboris rarus pereat ſucceſſus, neceſſe eſt, partem ita arte paratam ſic conſervare, ut nec pereat, nec evadat opaca: utrumque ſanê artificio ſingulari effeci: atque ita pulchrum hocce ſpectaculum inter mea incorruptum aſſervo.

Cogitat forte, hæc quisquis legit; an ergò mihi frangenti toties Patellas, ut inſpicerem in indolem earum, nunquam apparuit vel unus talium vaſculorum, vel truncus, vel ramus? Ego candidus huic dixerim, nec mihi unquam illa fuiſſe ſpectata licet indaganti: etenim fractæ Patellæ ut inſpiciatur vaſa ilicò, contracta ſuoque hinc expulſo liquido orbata, omnem effugiunt ſequentis aciem. Ubi verò injectâ cerâ, antequam frangatur Patella, vaſa hæc diſtenta ſunt, atque indurescente dein eâdem materie manent repleta, tum demum datur ſpeculari omnia. Inſpice, quæſo, figuram hic poſitam, quâ conatus ſum exprimere Patellam de juvenili ablatam corpore; videsne eam tot abundare vasculis, ut tota fere rubescat? Senilia autem oſſa ſenſim arctius compacta vaſorum plurima abolent, inque firmiorem compagem denſant, unde per ætatem firmiora quidem, at aridiora ſimul, oſſa evadunt; quod quidem liquidius nunquam, quam in dentibus, ſpectatur, quos vaſis contextos pueri in tenella ætate recondunt, ſenes verò, aut ætate provectiores, vaſis conſpicuis deſtitutos poſſident.

Quod ſi quis minuta me ſectari objicit, atque in rebus haud magni momenti inquirendis occupatum deridet; imô verô ſi ait, ſatis eſſe notum, vaſa ferri ſanguinea per omnes corporis humani partes, perque ipſa adeô oſſa. Huic ego reponam; mirari me licentiam hanc, quâ quis audet aſſeverare, ſe ſcire vaſa exiſtere, quæ nec ipſe vidit, nec alius unquam. Undenam ergo illa noſti? quis eorum decurſus? ubi hærent? quæ diverſitas in ſenio, ætate virili, adolescentiâ, pueritiâ? omnia hæc bene noſſe, atque oculis ſpectanda dare, pluris facio, quam omnia conjecturanti atque effingendi effecta: nihil licet Anatomico adſumere, quod non videt, nihil eorum, quæ videt, negligere, aut vilipendere. Nihil in corpore humano fruſtrâ conditum, cognoscitur & in eo fruſtrâ nihil.

Si

Si ægrê haud feret Lector, monebo eum, me vidiſſe jam bis, nec ſine admiratione, caſus vix credibiles niſi ipſe interfuiſſem. Vocabar, ut opitularer, ad homines, qui ſuas caligas ſupra genu arcto vinculo conſtrinxerant ita, ut impediretur velox & facilis partium harum motus; his dein per plateas obambulantibus contigit; ut ceſpitarent, unde verô flexu genu prolaberentur humi, ſine alliſione Patellæ, aut Tendinum; interim diffracti his erant ipſo hoc flexu ſubitaneo Tendines validiſſimi Musculorum, qui Tibiam extendunt. Quis credidiſſet id fieri poſſe, qui novit & conſideravit craſſitiem horum ingentem? Rem tamen expertus ſum adeô evidenter, ut hiatus inter partes Tendinum horum abruptas tam magnus eſſet, qui concederet digitum adulti transverſum imponi. Neque ſurgere hi, nec ſe erigere poterant, imô verô ne pedibus quidem inſiſtere absque adminiculo hominum ipſos fulcientium, coacti autem per multorum menſium ſpatio in lecto decumbere, tandem toto reliquæ vitæ decurſu baculo corpus inter ambulandum fulcire, atque ſuſtinere, impellebantur.

Multa equidem inducunt me, ut crediderim, eſſe quandoque talem in membranis, tendinibus, imò & in ipſis oſſibus, conditionem, unde facilius, quam naturaliter, ſuis naturalibus locis exire, aliorſum cedere, quin & rumpi, poſſint. Quæ quidem mala haud accidiſſent tam facilè, ſi abfuiſſet ægra hæc diatheſis. Sane ſimile quid cernimus in Herniis, quæ natas admiramur leviſſimis aliquando ex cauſis, quum iidem homines alio quidem tempore impunê ſuſtinuerint nixus, motusque maximos. Quis neſcit ſæpe terrore, animi perturbatione, levi niſu corporis, has in robuſtis, & exercitatis, natas? Dudum eſt, quod ſcripſi in obſervationibus meis hiſtoriam, quæ huc facit. Viro per publica incedenti, in declivitate pontis, lubricitate viæ ſubducti pedes caſum minitantur, ille tamen corporis agilitate lapſum evitat, nec alliditur ſtratis viarum, in ipſo tamen hoc nixu frangitur illi Patella transverſa absque ullo alliſu. Commiſſus ille curæ famoſiſſimi Chirurgi, qui in pago *Jiſp* dicto artem ſummâ cum famâ eâ tempeſtate colebat, nihil adjumenti accepit. Quod tamen haud contigit culpâ adeô boni magiſtri: ſed fragmenta Patellæ fractæ ſæpe non coëunt iterum, quia unita haud poſſunt retineri, tam diu do-

nec coaluerint. Sæpe & impeditur hæc concretio inde, quod vaſa fragmentorum quandoque non ſatis ſuppeditant materiem oſſibus aduncandis propriam. Enimverô homines vidi, quibus fracti oſſis fruſta, omni arte ritê tractata, tamen nunquam concreſcebant horum humeris, brachiisve circumducti & applicati, tubi ex bractea ferri multum præſtabant commodi; partes in ſitu ſatis commodê ita retinebantur, ut motus requiſitos exercere utcumque poſſent.

III.

De lubricâ materie, quæ in articulo genu, pone Patellam reperitur.

MIrificum corpus, quod hic loci obſervatum Anatomicis, glandularum fabricâ conſtare apud omnes fere auctores recentes pro certo quidem habetur: imprimis verô, poſtquam ſuam ſuper his ſententiam, obſervationibus ſubnixam, edidit ſubtiliſſimus inter Britannos Anatomicus *Clopton Havers.* Addit quippe egregius hic vir delineationem, quæ glandis ſtructuram omninô exhibet. Ego tamen, qui partes has, arte meâ præparatas, cum curâ examinavi glanduloſi quid nihil invenire me cogor fateri: poſtquam enim eventu feliciſſimo vaſa hujus partis materie replevi ceraceâ, atque deinde dexteritate ſingulari expedivi ab intricatione ſuâ mirabili, videor mihi liquidô ſpectare, totum hunc apparatum merê glanduloſum habitum, eſſe ex meris conflatum vaſculis, quæ ſanguinea ſunt, ſed quam tenuia? quam diverſo ab omnibus aliis reptatu incedentia? Sane eſt in his ſingulare quid, quod fruſtra aliis in partibus quæſiveris. Sed præ cæteris notabile mihi videtur in hoc opere, quod glomen horum vaſculorum undequaque obſitus ſit materie quadam lubrica valde, & quæ pinguedinem æmulatur ſatis bene.

Ipſa itaque materies lubrici huius linimenti, quæ hic deprehenditur, non ſecernitur certê à ſanguine ope ſtructuræ glanduloſæ, ut quidem id volunt auctorum Celeberrimi, ſed profectô ſeparatur extremis illis Arteriolarum finibus, qui ideô tam ſubtiles, multiplices, & tam ſingulari penitus apparatu in-

inſtructi ſunt, ut efficiundo huic operi aptiſſimi ſunt: vaſcula enim arterioſa ſeroſa hic ita conſtruuntur, ita ordinantur in ſuo decurſu, ut ſimile alibi non ſpectemus. Cur autem hæc ſubtilitas, figura, reptatus, ſitus, non ſufficerent producendæ ſingulari indoli hujus humoris? quare eſſet opus accedere glandulæ naturam præterea, ut idem fieret. Nonne demonſtravi jam dudum alibi in Hepate, Liene, Teſtibus, extremitates vaſculorum arterioſorum ſolas eſſe, & ſufficere, ut peculiares illi humores, ſuis ſinguli locis, conficiantur, ſine ullâ glandulæ cujuſcumque accedentis ope. Si porro objicere quis vellet, omnes humores ſimul confuſos in ſanguine arterioſo contineri, ideoque tantum eſſe opus, ut ab hàc univerſali, omneſque humorum ſpecies continente, humore ſingulares illi ſeparentur, ita quidem, ut Fel, Lac, Oleum, Semen, Saliva, jam hærentia verê in ipſo ſanguine tantummodo inde rurſum ſeparentur: non habeo aliud quod dicam, niſi me credere, verê quidem materiem horum omnium jam adeſſe in ſanguine, interim tamen liquores hos peculiares, antequam tales evadant, omninô adhuc peculiari debere, elaborari, & in ſingularem ſuam naturam acquirendam ulterius perfici: hæc autem omnia perfici videntur & abſolvi per mirabilem apparatum extremorum vaſculorum, quæ propterea tantâ diverſitate fabricæ deprehenduntur in qualibet parte, ut conficiundis tot diverſis humòribus pares evadant. Cauſa tandem, quæ opinioni de glanduloſâ hîc loci fabricâ originem dedit, hæc imprimis eſt; in vaſculoſo illo apparatu locantur ubique exigua membranacea, receptacula, ſimilia iis quæ in inteſtino recto imprimis, ut & inteſtinis tenuibus obſervantur, quæque verſatiſſimus in Anatomicis *Liſterus* donat nomine agminis glandularum, de quibus poſtea dicam. Circa receptacula hæcce innumerabilia vaſcula ſanguifera, telâ aranearum ſubtiliora, atque decurſu omninô ſingulari diſpoſita videmus. Neque apparere hæc vaſcula poſſunt, niſi prius cerâ rubrâ bene repleta fuerint, dein radiis ſolaribus rectâ allapſis in cœlo ſereno, obſerventur per oculos boni microſcopii adjumento uſos: ubi enim omnibus his beneficiis ſimul adhibitis non uteris fruſtra hæc inquiſiveris. Atque inde ſane fit, ut pauci futuri ſint, qui hæc conſpicere valebunt, vel in ipſis præparatis ritê partibus. Ego autem

tem, qui tot annorum experimentis ſenſim, omnia tentando, bonâ ſæpe fortunâ adjutus, hæc inveni, ſoleo quotidie fere variis illa hominibus oſtendere, atque inde audeo aſſerere, extremitates harum arteriolarum aptas natas lubricum hunc humorem ex ſeroſâ ſanguinis materiâ ſecernere, atque in cavitates illorum receptaculorum lentè, ſed perpetuò, infundere. Quas poſtea lacunas *Boerhavianas* appellabo: quia ſingularis ille meus Amicus, in Academiâ Lugduno-Batavâ, Profeſſor Botanices, Chemiæ & Medicinæ, primus de his mihi locutus eſt. Licet autem vaſcula hæc tam ſubtilia ſint, tamen humor inde ſecretus poteſt ſpiſſo lentore lubricitatem hic requiſitam adipiſci, dum in receſſibus harum lacunarum remoram paſſus inſpiſſari facilè poteſt. Ubi autem medii articuli effuſus inter articulos attritus, ſubtilior hunc redditus, maneat, poſtea inquiram: ſuffecerit hodie oſtendiſſe, Arteriolas ſolas eſſe unum organum ſecernendæ huic materiæ.

IV.

De Meſenterio.

NImis innotuit Anatomicis, Meſenterium ſubtili membraneâ fabricâ conſtare, quâ inteſtina tenuia annexa in hemiſphœrii ſpeciem retinentur: verum non diu eſt, quod intentiore animo & oculis contemplarer fabricam ipſam hujus membranæ, tumque nova ſatis nonnulla mihi ſe conſpiciunda obtulerunt. Evolvi itaque, quæ alii ſuper his commentati fuerant, atque expreſſerant figuris. Sed apparuit, quædam effugiſſe tamen illorum aciem. Sanê recondabar, ſæpe mihi obſervatum, & olim, fuiſſe; homines, quibus vulnera inflicta utque in cavum abdominis ita, ut etiam perforaſſent hanc meſenterii membranam, lethalia fuiſſe intra duos treſve dies Interim re accuratiſſimê, ut oportet pro renunciatione coram Judicibus, examinata, nec vulnerans inſtrumentum ulterius penetraviſſe apparebat, neque ulla præterea pars alicujus momenti fuerat læſa, ut accurato & ſollicito examinatori liquidò conſtabat. Sed graviſſimis hi homines, & aſſiduis doloribus fuerant afflicti, qui abdomen intolerabili cruciatu exagitaverant. Quis

tamen

tamen auderet hæc vulnera lethalia pronunciare? Profecto nondum id auctoribus placuit, qui ſuper his ſcripſerunt. Intellexi dein ab Ornithotrophis, quod, cum Gallos caſtrant, eosdem illicô jugulent, ſi animadvertunt in hoc opere meſenterium vel minimum læſum fuiſſe: ſunt enim per experimenta certiſſima edocti, hos brevi morituros eſſe ab hoc vulnere, nec arte ullâ ſervari poſſe. Quæ quidem docent Meſenterium, licet neglectum, quam frequentiſſimê, maximi tamen eſſe momenti in vulneribus abdominalibus. Si autem ſemel tantum, vel forte bis, id mihi obſervaſſe contigiſſet, certê non ita haberem animadverſione, vel commemoratione, dignum. Sed elapſi jam ſunt anni quadraginta & octo à quo auctoritate Magiſtratus Ampliſſimi, urbani præpoſitus ſum officio examinandi cadavera occiſorum in Ampliſſimâ hàc Urbe, ubi, proh dolor, nimis hujusmodi maleferiatorum hominum culpâ homicidia accidunt, ut deinde ad Judices referam de conditione vulnerum: atque in multiplici hac occaſione teſtari mihi fas eſt, jam ſæpenumero me expertum eſſe, quæ modo dixi.

Dum verò ſedulô Meſenterii ſtructuram oculis perluſtro vigilibus, manifeſtô deprehendo plurimos ſubtiles nervos per illud diſtribui. Quin & evidenter cerno, extremitates Vaſculorum ſanguiferorum non ita terminari, ut icones Anatomicorum docent, ſed habent ſe hi fines ſic, uti ego hìc in figura depinxi: Ne autem dubitare quis jure queat de picturæ veritate, ſervavi partes, juxta quas hæ deliniationes factæ ſunt. Sunt enim extrema hæc vaſcula tomenti inſtar ſubtiliſſimi tenuia, atque tam innumerabilia, ut totum Meſenterium rubeſcat penitus, poſtquam ejus vaſa materie ceraceâ rubra injecta repleta ſunt: quum interim abſque hac præparatione ne oculos penitus effugiant. Equidem fateor, me non potuiſſe olim ita præparare Meſenterium: neque enim aliud difficilius hac in arte habetur, quam materiam ceraceam urgere conſque, ut uſque in hæc vaſcula penetret, & tamen ſimul cavere, ne eadem propellatur ulterius. Si enim urgetur plus, poſtquam huc pervenit, tum Tunica celluloſa Meſenterii penitus eadem materie repletur; ubi autem tum & adhuc ultra premitur, oritur extravaſatio præternaturalis materiæ ceraceæ in forma globulorum rubrorum. Quamdiu tamen ceracea materia tan-

tum tranſit in tunicam celluloſam, tamdiu nondum puto extravaſationem præternaturalem eſſe, etenim replet tantum cellulas hujus membranæ, veluti extremitates Arteriolarum idem efficiebant in vitâ pro nutritione. Atqui cô non oportet, materiem propellere, quia tunc obſcurantur & confunduntur fines extremi repletarum Arteriarum.

Quin etiam videmus in Meſenterio glandulas plurimas tam majores, quam minores. Sed in humano Meſenterio nunquam Pancreas Aſelli apparet, ut in ovibus, licet error hic magnus committitur â multis. Si autem Meſenterii vaſa ſunt repleta prius, tum hæ Glandulæ vagæ in humano Meſenterio deprehenduntur effici ex ſubtiliſſimis vaſculis ſanguiferis, pulpoſâ tamen ſubſtantiâ ſimul appoſitâ. Vaſcula hæc mirabilia valde ſunt, ſive eorum ſpectaveris ſtructuram, ſive decurſum conſideres: neque ullo modo exprimere hæc poſſum, longe minus in figurâ depingere; ſed in novâ meâ collectione Anatomicâ oſtendere poſſum, & volo dignis quibusque ſpectatoribus.

Sed & puto maximê notandum circa Vaſa lactea; quod Venæ lacteæ primi generis, tranſeuntes per has Glandulas, ſe uniant cum Vaſis lacteis generis ſecundi: Id enim mihi patuit, quando tubulum exiliſſimum introduxeram in vas lacteum primi generis, perque illum deinde flatum immiſeram, ſtatim enim tum flatus lacteas ſecundi generis quoque diſtendebat, ventuſque in thoracicum ductum uſque tranſit. Præſtabam id tubulis adeò ſubtilibus, ut ſetam tenuem vix admitterent, quosque mihi hos in uſus parabat dexteritas incomparabilis eximii Mechanici Lugdunenſis, *Muſſchenbroek*, ante quinquaginta jam & ſex annos.

Quin imò cum gaudio reminiſcor veterum laborum, quando vaſa lactea ſic inflata ex ipſo Meſenterio ſeparata eruebam, atque exſiccabam in aëre, ut arefacta oculis exhiberem. Sed jam damnoſa quid non imminuit dies! Nihil ſimile efficere non poſſum! Hebetata enim acies oculi, nec perſpicilla defectum ſupplere poſſunt. Venæ autem lacteæ primi generis oriuntur ex Inteſtinis tam ſubtili principio, ut ineffabile id, &

incre-

incredibile ſit, ita quidem ut tomentoſa horum exilitas abſolutê non poſſit ullâ figurâ depingi : ideo ſolebam ego infigere tubulos meos ad propoſitum modò enarratum in vas lacteum, quod pollicis lati craſſitie diſtaret ab ortu ejus ex Inteſtinis. Si verò ſubtilis adeo eſt horum ortu, quis ergò credat preſſione aëris, alterius ve corporis, Chylum adigi poſſe in oſcula horum? Certê potius crediderim innatâ hæc, & inſitâ à DEO, facultate peragi, quam forte non omninò ineptê attractionem poſſes vocare. Neque improbabile mihi, ſed demonſtrabile, videtur, ſingulas quasque corporis humani, imò verô & univerſi, partes, à Creatore præditas eſſe virtute quâdam ſingulari, nec communi ita aliis, per quam poteſtatem infuſam valeant commodè & certô id præſtare, cui efficiendo creatæ ſunt. Et opinor Chylum, ad Glandulas Meſenterii vagas delatum, ibidem quodammodò perfici, limpidiorem & puriorem reddi, ope Arteriolarum pulpoſis extremitatibus ſuis, forte ſubtiliſſimos illi humores affundentium; atque ita perfectiorem hunc Chylum porro deferri in ductum Thoracicum : receptaculum enim Chyli naturaliter in homine non reperitur.

Sed & Pinguedinem per Meſenterium diſtributam reperio tam numeroſis ornatam vaſculis ſanguineis ſubtiliſſimis, ut integrè rubeſcat, poſtquam materiâ ceraceâ illa replevi : deinde verô arte non vili reddere poſſum eadem tamen vaſcula diſtinctè viſibilia : quod quidem artificium inter cætera eximium eſt, Non ita dudum eſt, à quo id efficere didici, nunc verô certô id præſto, ut in Icone hic depingendum curavi, cujus prototypon in Theſauris meis aſſervo.

Quin & id memorabile narro, Venas Meſeräicas in equis Valvulis veris hinc inde præditas à me obſervari, quod nunquam in corpore humano mihi, forte nec aliis, obſervatum novi.

Vidi ſemel in toto vitæ meæ Medicæ decurſu, Meſenterium humanum apoſtemate purulento computruiſſe, atque inde ipſa quoque inteſtina, ſoluta ſuis Meſeräicis vinculis, libera & confuſa in abdomine fluctuaſſe, dum interim ſic affecto homini vita nihilominus, licet brevi quidem tempore, fuit ſuperſtes : propriis ego manibus cadaver hoc incidi, rem-

que veriſſimè ſic ſe habere expertus ſum. Neque memini tale quid aliis unquam viſum, vel deſcriptum fuiſſe: quamvis de Omento talia obſervari ſatis frequenter occurrat.

Aliud quondam mirabile, ſcrutanti mihi viſum fuit, unde dubitabam an forte, præter ſanguinea, chylifera, lymphatica, pinguedinoſa, nervoſa vaſa, alia adhuc darentur in Meſenterio nec deſcripta huc uſque, nec nota. Id certò Tibi, & ſincere dixerim, olim mihi contigiſſe, dum brutorum corpora aperiebam præ inopiâ cadaverum humanorum, ut in Meſenterio ovis invenerim partem culmi graminis, quæ locata erat inter inteſtina, & inter Glandulas Meſenterii, neque hærebat tamen in venis, nec in ullo genere vaſorum notorum, tamen in Meſenterio. An ergò latent ibi in vivis vaſa adhuc ignota nobis, & poſt mortem fugientia? ut *Aſelliana* olim & *Pecquetiana* nemini innotuerant. Certe contigit mihi videre in cadavere fœminæ, quæ Amſtelædami vitam egerat, atque ingentem habebat calculum in altero Ureterum, cujus obſtaculo impediebatur tranſitus materiæ purulentæ ex Rene illius lateris in Veſicam; inde autem intumuerat ureter uſque adeò, ut ſpeciem referret Veſicæ Urinariæ: quum intento hæc ſcrutarer animo, miri quid obſervabam: nam ex prætumido illo ureteris loco ortos vidi plurimos exiles tubulos, qui, inde progreſſi verſus partem Abdominis ſiniſtram pleni erant purulentâ illà materie. Me ſtimulabat quidem hæc ulterius proſequendi cupido, ſed pietas amicorum prohibebat majorem cadaveris lacerationem.

Quis verò omninô definivit hactenus, an & viæ, quibus fertur in Veſicam urina, aliæ haud ſint præter eas, quas agnoſcimus hodie?

Id quoque hâc opportunitate commemorare fas eſto: me inter rariſſima quæque aſſervo mihi binas acus ex ære confectas, quas anno elapſo *Samuel Lion de Bonavente*, Chirurgus expertiſſimus apud Judæos, me præſente eduxit ex digito extremo puellæ Octo annorum, quæ ibidem ultra annum hæſerant, dum nemo ſciret, quando & quâ viâ, eô penetraſſent. Vide Figuram, 4. Tab. 1. Equidem ſatis novi aciculas acutas quandoque intra corpus fuiſſe reconditas, ſed binas aciculas cupreas, capitulo globoſo inſtructas, ſibi invicem accumbentes ex anteriore parte digiti eductas alicui fuiſſe, quis vel fando

do audivit? Certê vel factu videtur impoſſibile? Vidimus olim, & ſæpius fallacias aſtutorum, quibus miræ artis ludricâ ſpecie imponebant ignaris: illæ verô facillimè poterant detegi. Quis autem ullo conductus prætio patiebatur, duo talia corpora ſibi infigi in apicem digiti. Hæc certê longo annorum ſpatio quam miſerabiliſſimê fuerat conqueſta de immanitate intolerabilis doloris, quo excruciabatur: imploraverat opem variorum Chirurgorum, qui incaſſum plurima tentaverant: nec reperiebatur, qui vel divinando aſſequiretur, quod hoc eſſet mali. Nec mirum: Si enim in pingui valde, vel carnoſa parte corporis id contigiſſet, licet mirabile & tunc fuiſſet, tamen forte viſum fuiſſet poſſibile? has verô aciculas quis quæreret reconditas intra gracilem partem quæ, tenui forte parcâque pinguedine tecta, cæterum tota tendinibus conſtat, vel ligamentis, & oſſibus.

An tamen minus Tibi mirum videtur, hominem ore ſuo evomere perfectum animalculum, quadrupes, cani ſimile? Id autem in Theſauris meis Anatomicis jamdudum edidi. Sed jam ſervatur in Theſauro illo incomparabili, quem jam poſſidet *Sereniſſimus Ruſſorum Imperator*, qui voluit mea hæc tot annorum ſpatio, tantâ ſollicitudine, tantâ induſtriâ, à me collecta, ſua fieri. Sed gaudeo hæc nacta eſſe hoſpitium in Aulâ *Principis*, cui vix alius inter Principes Europæ comparari poteſt, ſi ſpectes indefeſſam diligentiam, qua Hiſtoriam Naturalem indagat. Vix credibile unquam fuiſſe tam excelſum Monarcham, qui tantâ cum manſuetudine, lenitate, patientiâ, humanitate, interrogare, audire, & admirari, vellet artifices bonos in ſuâ arte narrantes, reſpondentes, docentes! quam docilem, imô veró quam ſupplicem; ſe præbebat non auditorem modò, ſed & Diſcipulum Clariſſimo cuique in omni artium genere Magiſtro? Voluit utique doceri à me fabricam humani corporis ante XX annos, tumque Intentiſſimo animo me audivit, ſuper omnibus rogitabat ſedulô, atque habebat in memoriâ ſemper, quod viderat ſemel.

Quum autem ante triennium huc reverſus me primum domi meæ inviſit, porrectâ ſalutans dextra exclamavit, O! mi Præceptor ſenex, tantoque affecit honore, quem privatus nemo à tanto Monarchâ exſpectare potuiſſet unquam.

V.

De Saliva.

SAlivam ſanitati tuendæ non utilem modô, at verô maximè neceſſariam, eſſe, hiſtoria, quæ ſequitur rara ſatis demonſtrat. Puella Amſtelædamenſis annos jam nata XII. paſſa fuerat ulcus ſerpens nomodes, quod ita affecerat inferius Labium, ut magna ejus pars exeſa ingentem plagam ibidem oſtenderet. Turpe fuit ſpectare faciem inhoneſto vulnere læſam, ſed longè tamen deterius erat ſtillicidium perpetuum Salivæ, quæ ingenti copiâ, aſſiduô, per hiulcum patensque manabat vulnus: coacta inde miſera erat geſtare manu ſemper admotum labio muccinium, quo compeſceret defluentem humorem, eumque ſimul linteo admoto abſorberet. Obtulit bona fortuna obviam forte illi Celebratiſſimum illum Chirurgum Amſtelædamenſem, nobilem certe feliciſſimo artis exercitio, *Petrum Adriani Verduyn*, qui ſpectans miſeriam, humaniſſimè rogavit, unde nam ipſa, quibusque nata parentibus? Poſtquam ex reſponſis intellexit, parente orbam utroque, ali jam in publico Amſtelædamenſium Orphanotrophio Mennonitarum, percuſſit illicò commiſeratio animum: quid verbis opus? adit ultro Curatores illius ædis, & obtulit ſe, ut tantæ calamitatis onere preſſam levaret, nec aliam mercedem petere velle, niſi afflictæ ſolatium. Committitur actutum ægra viri curæ; qui margines induratas utrimque ſic abſcidit, ut cruda manarent ſanguine, ut in labii Leporini curatione fit, dein trajectis binis per labium acubus vulneris crepedines ad ſe invicem appoſuit, filamentisque firmavit ſecundum artis præſcripta, coaluit intra dies VI. vulnus ipſaque ægra fuit perfectè ſanata, ut omnem jam ſalivam commode in ore retineret, idque in hodiernum uſque diem feliciter ſanatum permanſit.

Quod verô hac in hiſtoriâ præ cæteris maximè eſt memorabile; ægra illa, dum patiebatur aſſiduam hanc Salivæ jacturam,

ante

ante curationem, corpus habebat tenellum & pro ætate ſuâ admodum exile, ſed & proceritatem neutiquam nacta fuerat annis ſuis convenientem; verum ſimul ac arte hac ſanata fuit, ſtatim increſcere cœpit, ut juſtam brevi corporis magnitudinem adepta ſit, fueritque ſummæ admirationi omnibus, qui eam prius noverant, ob inſignem hanc, citamque, mutationem. Quam errant igitur, qui, ſalivam pro recremento noxio habentes, eam abjiciunt, eôque pulchrius valere putant hominem, quô frequentius eâ corpus exonerat, eum in finem Sialogoga adhibentes, & offas tenaces manducandas. Ego contra ſæpe vidi ex defectu hujus humoris cibi faſtidia oriri: quare & ſoleo ſuadere iis, qui ab acutis convaleſcunt, quibusque frequentius ſalivâ os affluit, hanc deglutire velint; quin etiam in diuturnis ſæpe affectionibus incidit. Salivæ affluxus ingens, quam ubi exſpuunt, labuntur in deteriora ægroti, qui ſi tridui ſpatio patienter hanc abſorbere, ſanantur feliciſſimê.

Accidit, me vocari ad Matronam Amſtelædamenſem, quærentem de macie extremâ conſumpti fere corporis. Depræhendi fœminam adeô debilitatam, ut vix ægros traheret ſpiritus. Deſeruerant hanc deſperantes omninò de ſanitate medici; dum circumſpicio ad omnia, ut inquirerem in cauſas mali, video forte omni eam temporis momento exſpuere in vas à latere appoſitum ſalivam, ſicque totum profectò exhaurire jam ferme aridum corpus. Dixi ilicò, temperaret ſibi, deglutiret, non ejiceret; hunc benignum humorem. Mirum videbatur, adeoque repudiabat primò, conſilium, aſſerens omnino id fore & impoſſibile ſibi & noxium. Ego inſtare, faceret. Obedivit. Quæ rerum mutatio? brevi ſanata fuit abſque ope, ſine neceſſitate, alterius auxilii. Nec ſemel id eveniſſe vidi, imò verò ſæpe numerò. In fine quippe morborum malum id commune eſt. Si negligetur, ſæpe tum lethale evadit.

VI.

De Valgis.

OBerrat hominum genus obtortis ita incedens cruribus ut genua ambo fere ſe mutuò tangant, dum pedes plus diſtant in-

infra. Dubitabam olim quid id eſſet habendum mali ân ? mollitie orireretur oſſium, ut Rachiticis infantibus, an tribuendum potius ligamentorum laxationi eorum, quibus nectuntur Femoris & Tibiæ epiphyſes. Ambigenti ſuper hac re occurrit Valgi & adulti quidem, cadaver. Perſcrutabar ilicò, ſtatimque intellexi, rationem morbi. In utroque ſcilicet crure, cavum interius ſummitatis erat longè magis depreſſum, quam cavum ejus Tibiæ externum. Id quomodo factum fuerit monſtrat Figura 2. Tab. 2. unde debuit neceſſariò pars interna hujus articuli vergere in contactum, atque inclinare. Qui igitur curandos hoſce homines ſuſcipiunt, poſtquam adoleverunt, atque inſtrumentis, vel ligamentis rem aggrediuntur, peccant; eſt enim impoſſibile adultiori ætate unquam efficere, ut cavitas aſſurgat, vel elongetur tuber Femoris illi cavo reſpondens. In tenerâ autem adhuc ætate, idonea inſtrumenta multum præſtare, malumque hoc præcavere valent. Sed & illa Medicamenta, quæ aciditatem humorum ad oſſa delatorum mitigant, atque natam inde mollitiem oſſium firmant.

Quamvis enim pauci rem abſolverint experimentis, certus tamen ſum, oſſa humana ab acido quodam liquore penetrata, ita emolliri, ut obſequioſa reddita, tenacitatemque adepta vimineam, flecti queant, ut in Rachiticis, Scorbutisque, fieri videmus. Ita quidem puerorum oſſa, macerata diu in liquore acido facto, ſic emollita inveni.

An non & inde ratio liquet memorabilis morbi, quo affecta virgo in Galliis, omnia habuit corporis oſſa paſtæ adinſtar mollia? Cogito autem nihil poſſe accidere pejus infantibus, quibus ſic affecta ſunt oſſa, quam quod cogantur inſiſtere ſuis pedibus, aut, quod priori adhuc majus malum, ambulare. Præſſæ enim incumbentis molis pondere juncturæ molles dilatantur, itaque pariunt omnia mala, quæ Rachiticis evenire dolemus quotidie. Inſpice modò figuram appictam, ubi curvatura oſſis Femoris. Vides ibidem quatuor digitos pedum adulti hominis, in quibus extra cutis ſuperficiem ſpectabiles occurrunt Papillæ cutaneæ, Epidermide & Reticulari corpore, nudatæ: certè ita prominent, ut luculentiſſime appareant, ſi

ſi expoſito radiis ſolaribus objecto per Microſcopium bonum inſpiciuntur: quia autem Papillæ hæ ex Nervorum prodeunt extremitatibus, non rarô inde oriuntur clavi, dum preſſis nimium per arctos calceos pedibus adunantur Papillæ plures, inde in calloſam, cartilagineam aliquando, vel & in corneam, aut ungui ſimilem materiem indureſcentes. Neque mirum etiam tam periculoſos ſæpe, imo & lethales, evaſiſſe hos clavos, ubi incautus magiſter male hos fuerit aggreſſus.

VII.

De Glandulâ Thymo.

NUlla fere humani pars corporis uberiorem præbuit materiem altercationibus, litibusque, quam Glandulæ fabrica: dum ambigitur interim hactenus quænam ſit ſingularis hujus ſtructura, quibusnam conſtet partibus, quomodo in veras differentias diſtribuendæ ex lege naturæ Glandulæ ſint, quis denique harum verus ſit uſus? Si itaque meum hic inſtitutum foret, ut accuratè recenſerem auctores, qui bene de his commentati ſunt, & quænam ſint illa, quæ ſcripſerunt de hiſce, id ſanè argumentum magnum ſatis volumen poſſet implere, & forte multum ſic boni temporis periret incaſſum. Igitur hac vice ſolum aperiam, quid ſentiam de Thymo Glandulâ, & quidem breviter; obnixè interim flagitans, ut meliora edoctus mihi impertire dedignari haud velit. Olim juvenis ſedulam aſſiduò operam navavi in excolendà comparativâ Anatome, tumque equos ſæpenumerò, multoties & boum corpora, incidebam inveſtigandi ergò; accidit ſemel, ut, Thymum ſcrutatus in bove, viſus mihi ſim detexiſſe ſingularem in eo ductum, quo ſecretus illius fabricâ humor abduceretur. Perſarum mihi videbar Rege beatior! Vena apparebat liquidò, quæ per Thymum deſtribuitur, tam pellucidæ fabricæ & tenuitatis, ac ſi foret vas Lymphaticum ſine valvulis, in unam ex venis Mammariis ſe exonerabat, ilicò commiſi pictori, ut exararet ejus icona, cum ipſe eo quidem tempore necdum dextrè ſatis pingere poſſem, feliciter rem expreſſit figurâ pictor: quum tamen poſteâ conſideratius hoc expenderem negotium, erudito

dito orbi impertire nolui rem. Sed quid eo feciſſem mali? Manifeſtò ramus hic ex Thymo ortus, inde decurrens in Venam Mammariam ſe exonerabat; quum interim canalis hic non eſſet ulli alteri ſimilis, utpote pellucidus, tenuisque perfectè inſtar Lymphatici vaſis: ſi uſus hujus erat, reducem ab hâc Glandulâ ſanguinem Venis inferre, undenam igitur huic uni tanta ab omni aliâ venâ ſanguiferâ diverſitas? Profectò Venæ lacteæ primi generis ſunt craſſioribus conſtantes tunicis fortioribusque, quam lacteis generis ſecundi: Chylus per lacteas Venas primi generis fertur in Glandulas Vagas Meſenterii per ſuperiora harum, atque per inferiora earundem iterum ex iis exit, deindè autem lacteæ ſecundi generis latiores ſunt, atque fabricæ æquè tenuis & ſubtilis quam eſt vaſorum Lymphaticorum, habentque etiam valvulas pauciores. Nonne eſt in naturâ ratio, cur hæc ita ſe habeant? Si ita cenſes: erit itaque & cauſa certa ſingularis hujus in hoc ramo Thymi ſtructuræ.

Interea tamen, quid hujus ſit rei in homine, cujus tam parva eſt reſpectu bovis magnitudo, nondum detexi: nam olim contentus fui vaſa hæc aëre inflato replere, ut & hic feceram. Quidquid id eſt, apparebat certè in Thymo ille pellucens, tenuis, ramus, quem pro excretorio ductu habui, ſique ille ita ſemper, ubique eò loci reperiretur, ambiguum reſtaret adhuc, an meritò agnoſci deberet pro excretoria fiſtulâ? Id dabitur, opinor, hanc ejus tenuitatem haud fruſtra talem dari. Neque credere queo Venas corporis ſolum reducere ſanguinem Cur enim Venæ Meſeraicæ ſanguinem modò veherent in ſinum Venæ Portarum? Quare non æque in ſe ſorberent potum; Chylique tenuiora? ut cruori hic miſceant. Si autem negas ductum illum Thymi, credas interim mecum, paratum Thymo humorem venis in Cor deferri. Neque alienum Tibi videatur à vero, dum paratum dico in Thymo humorem: neque enim credibile id ſolâ abſolvi percolatione ut in cribro. Sed ſingularis ultimarum Arteriolarum compages ſolà apta nata eſt, quæ humorum delatorum exceptas partes in novas formas mutet, ſubigat, pinſat, Thymus itaque, quum Glandula ſit, ſolis igitur conſtabit vaſculis, non Glandulis minoribus: Id enim ſi foret ſingulæ tum hæ particularibus membranulis diſtinctæ

ſtinctæ eſſe deberent, quod nemo demonſtravit hactenus, ideòque juxta Anatomicas leges non licet illa fingere.

Videtur utique ſimplicior, ideoque proprior vero, mea ſententia. Nonne enim ex meis conſtat abunde demonſtratis, extrema vaſa longè aliter formata eſſe, ubicumque aliis præparatur & ſeparatur humor? Si quis dubitat ſuper his, poteſt in omnibus viſceribus à me præparatis id perſpicuè videre. Habet enim Invictiſſimus Ruſſorum Imperator in ſuo Theſauro omnium ſpecimina. Quin & domi meæ labore improbo recentia ita iterum adaptavi, ut & ibi cernere liceat. Sunt quippe aliæ in ventriculo pro cibi attritu & coctione; aliæ in Hepate, quibus fit bilis, absque ullo Glandularum apparatu: in Renibus penitus rurſum diverſæ ad ſeparanda putrida de ſanguine olea & ſales. Tu verò, qui hæc aliter cenſes ſe habere, quæſo tua Tu, & mea ego, oculis ſubjiciat fidelibus!

VIII.

De Sterno.

INter ea, quæ accuratius definienda erant in vera partium corporis humani fabricâ & illud meritò quæras, quid ſentiendum ſit de cavitate, quam ſub Sterno, inter ſeparatas mediaſtini pectoris membranas, adeſſe imaginantur plurimi, & quam ſolent conſiderare, ac ſi habenda foret tertia, vel quarta, Thoracis camera. Ajo hanc nunquam in homine dari, quamvis celebres Anatomici eam deſcripſerint, atque figuris etiam ſimulaverint. Novi & Chirurgorum celeberrimos hanc poſuiſſe, atque etiam aſſeruiſſe ſæpe prægreſſa inflammatione hanc repleri pure, quod dein Sterni perforatione per trepanum educere aggrediuntur. Inquiſivi in hanc rem eâ quidem, quam veri amor requirit, ſedulitate, & reperi conſtanter, nullam omnino talem cavitatem hic unquam adeſſe. Si enim in cadavere humano incideris accuratè interſtitia extremitatum oſſearum in Coſtis, & Cartilaginum, quæ Coſtas Sterno committunt, ſique tunc prudenter porrò & lentè, Sternum leniter ſeparas ab anteriore parte, ſpectabis certò, nullam ibi cavitatem reperiri. Sed, quandò deinde liberatum ita Sternum à Me-

diaſtino & Pericardio elevas, tunc Mediaſtinum utrimque à pleurâ recedens ſpeciem cavitatis efficit; inter geminatas Mediaſtini membranas : quæ tamen cavitas prius à naturâ non erat efformata. Quin imô, quoties Pleuram membranam deduco à ſubjacente membranâ celluloſa, etiam & tum efficitur cavitas, quæ ſemper quoque factitia modò eſt : ut de priori dixi. Nec apparet ullus cavitatis illius fictitiæ uſus, nulla neceſſitas.

Attamen, ut rem hanc quam certiſſimè oculis exhiberem, ita rem aggreſſus ſum : Infantis cadaver in Trunco deſcendente aperui, tum materiâ replevi ceraceâ, ſic quidem, ut Cor & Pulmo integrè replerentur affluente materiâ; id poſtquam effectum, totum hunc Thoracem transverſim diſcidi, tam infra Cor, quam ſupra illud, ut ſolent piſcium majorum corpora in ſegmenta, vel tomos diſcindi. Quid tum? ne minima ſanè cavitas ſub Sterno apparuit, quæ profectò debuiſſet inveniri, ſi naturali ibi formaretur lege. Sed nihil minus. Hæret ubique contiguus Pleuræ Pulmo, jacet in medio Cor, ut in homine vivo, ita poſitum, ut apice ſuo ſpectet lævam. Poſteaquam igitur ita clarè hæc videram, deinde ſegmentum illud pectoris balſamo condivi, locumque ſic parato dedi inter ſicca mea recentia præparata : ſimulque ibi appoſui Sternum, unâ cum adhærentibus Coſtarum cartilaginibus parvuli infantis; quæ quidem felici adeò artis ſucceſſu præparata, ut non modò Mammaria & Intercoſtalia, vaſa ſanguifera, ſed & illa, quæ muſculos perreptant Intercoſtales, penitus & diſtinctè ſint repleta, ut totum hoc præparatum diſtictiſſime & nitidiſſimè in conſpectum veniat, absque ullâ, vel minimâ, evaſatione præternaturali materiæ; ſed pulcherrimè videtur ceracea materies inſtar roris tenuiſſimè diffundi, quemadmodum & humor noſter Chylo-ſeroſus viventibus nobis in alimentum ita diſpergitur. Sed & Cartilagines Coſtarum præcipuæ pellucide hìc remanſerunt Puto autem nihil reverâ in hâc arte difficilius, quam hoc ipſum efficere; quod pulchrè noſcent illi, qui per has incedere ſalebras animosè conati ſunt. Servandum igitur cum curâ hoc ipſum, & inter rariſſima mea reponendum, cenſui, ne mihi auferant fures, qui pro amicis in conclavia mea admiſſi, infanda audacia rapiunt, exque ædibus meis auferunt, quæ ipſis monſtraveram, ut votis eorum ſatisfa-

facerem. Neque his contenti rapinis, in alias deinde regiones & regna, furto hæc ablata mea circumferunt, pro ſuis oſtentant, ſuâque ſe arte & manu talia jactant ſe parare poſſe. Elapſi ſunt aliquot menſes, quando Penem humanum, incredibili labore, ſumma cura, & eventu feliciſſimo, ita præparaveram, ut nunquam tam pulchrè, luculentiſſimè & quam diſtinctiſſimè, in oculos ſe offerebat corpus Nerveo-ſpongioſum utrumque totum, tum & ipſum integrè hic expanſum corpus Nerveo-ſpongioſum minus, ejusque ſupra Glandem expanſa fabrica, ſed etiam apparebat Paraphymoſis Tunicæ celluloſæ, atque vera Urethræ fabricâ, unâ cum ambiente undique ſpongioſo corpore. Pulcherrimum hoc ſanè omnium eorum, quæ unquam mihi contigit parare potuiſſe, liberaliter oſtenderam homini indigniſſimo, omniaque ipſi explicueram, quem honeſtum putabam. Quid verò mercedis ab eo retuli? Avulſit à ſuo, quo ſuſtentabatur pedunculo, atque furtim ſecum abſtulit. Alii ſimiliter in Anglia & Galliis ſimiles rapinas oſtentant pro ſuis, dum coſtas ita à me ſummo labore præparatas cum muſculoſâ appendice conſpiciendas circumtulere: ſed cautiorem inde factum me cogunt, minus liberaliter deinceps mea roganti cuique conſpicienda offerre. Si quis unquam viderit humanum Penem ita ut deſcripſi præparatum, certus eſto hunc mihi ablatum eſſe, & quidem furto: nam hactenus ſimilem nemo vidit, nec ipſe unqnam potui ſic efficere. Vir egregius & Nobilis *Daſſel*, qui habitat Lunenburgi, poſſidet etiam paratum à me, & miſſum per me ipſi ex ejus votis, ſed longe diſtat ab eo, quem commemoravi.

IX.

De Circoſele, Herniis variis & Veſicâ Urinariâ.

UTinam, qui inventis nova imponunt nomina morbis, curam ſemper gererent, ut in his formandis obſervaretur ſedulò convenientia vera nominis cum ipſâ rei, cui datur, naturâ, ut ita vox exprimeret rem eâ deſignandam. Quænam, quæſo, cauſa ſaudet, Venas Teſtium dilatatas dominare appellatione Herniæ Varicoſæ? Nonne aptius Varices Venarum Spermaticarum appellaſſe oportuerat? Revera non eſt alias hujus

mali indoles, niſi tantum, quod ſit congeries Venarum, quæ ultra nativam ſuam magnitudinem dilatatæ, atque ſpiſſiores redditæ, apparent. Hernia autem, quum alterius longè ingenii ſit, nequaquam confundi debet cum illo malo. Eſt nimirum hæc dilatatio, nunquam ruptura, Peritonæi, in quam dein extra ſuum naturalem ſitum ſe immittit, Omentum, Inteſtina, Splen, Veſica, Uterus, imô aliquando integer fœtus, ita quidem ut hæc omnia ſic emineant, ut externo tactui palpanda ſe præbeant. Quid autem id eſt, quod Varices Venoſæ commune habent ulli horum? Certè nunquam circa has Peritonæi dilatatus ſaccus invenitur.

Neque mireris interim, me inter corpora Hernias facientia Veſicam, Lienem, Matricem, & Fœtus integros enumeraviſſe: id enim in praxi meâ medicâ obſervavi, ſed non licet jam deſcribere: quia à propoſito me averteret meo. Varices Spermaticarum facilè detegunt exploratores digiti in Scroto, dum attrectando partes lumbricos ſe attingere quis putet.

Sed, qui hoc morbo laborant, dum nihil inde percipiunt mali, parum admodum id ipſum curant; plerumque autem validiore partium preſſioni, aut contuſioni, malum id debetur. Deprehendi tamen multoties provectioris ætatis hominibus inde natum Hydropem Scroti, quam iterum malè Herniam aquoſam, vel Hydrocelen, vocant. Sanari quidem valet id mali, pertuſo ſcroto ope inſtrumenti Trocart dicto, vel & lanceolâ phlebotomicâ, ut aqua vulnere exeat, ſed citò plerumque recreſcit malum. Si autem curationem aggrederis aperiendo ſcrotum à parte ſuperiore ad latus, tumque vulnus turundâ oblongâ unguento roſaceo mercurio præcipitato rubro permiſto inunctâ oppleveris, donec lenis inflammatio, eique ſuccedens ſuppuratio parva, membranulas ſtillantes putrefecerit, Tuque eas tenaculo eduxeris, ſæpe dein perfectê ſanatas obſervavi. Sed & aliquando Venæ poſitæ in Membranâ Dartos dictâ, quam ex proprietate ſuâ cellulofam tunicam appellare oportet, ita Varicoſæ evadere poſſunt: ſunt enim hæ tam numeroſæ, ut poſtquam illas ceraceâ materia rubrâ repleverim, membrana hæc tota ſanguinis rubicundiſſimi inſtar ruberrima evadat; Denique jam liceat mihi addere, ſuoque hic ordini inſerere, quæ modò dixeram inter Hernias debere annumerari etiam Hernas

Veſicæ

Veſicæ, Lienis, Uteri, totiusque Fœtus. In primo enim caſu, de Herniâ Veſicæ fas eſt aſſerere, hanc veram Herniam habendam eſſe: quoniam hæc quoque eſt dilatatio Peritonæi, in quam elapſa veſica urinaria, naturali ſuo excuſſa loco, Scrotum occupat. Videtur id quidem mirum, atque ab ipſa veritate alienum, imò ferme impoſſibile: tamen id contigiſſe bis tamen animadvertere mihi datum fuit. Quodque evidenter rem ita ſe habere demonſtrat, id eſt, homines ſcilicet illi lotium reddere nequiunt, niſi ſcrotum utraque ſuſceptum manu premendo aquam lotii ita expreſſerint.

Utque res eſſem certiſſimus unius aperui cadaver præſente Clariſſimo Amſtelædamenſi Medico *Petro Guenellon*, & *Petro Adriani* Chirurgo, qui una mecum conſpexerunt, rem ita ſe habuiſſe. Sed & Herniam ſemel vidi, ubi reverâ Lien replebat eo delapſus dilatatum Peritonæum. Caſus mihi obſervatus in Noſocomio Amſtelædamenſi, Mulier fuerat annoſa, cui lævo inguine ingens tumor, qui habebatur pro Placentâ uterinâ in Utero relictâ poſt partum, atque ibi accretâ; alii putabant frigidum eſſe apoſtema. Sed in cadavere certò vidi Lienem eô ſeceſſiſſe, atque hunc produxiſſe Herniam. Quis autem crederet, uterum unà cum Fœtu in illo hærente veram Herniam poſſe producere? Attamen & hoc accidiſſe ſemel quam optimè, quam diſtinctiſſimè, vidi. Non hic ita me capias, ac ſi intelligerem prolapſum uteri extra vaginam.

Imò longè aliud. Erat ſcilicet Nobilis Domina, cui dudum ingens tumor hæſerat circa inferiora abdominis, quam proximè inguini, atque procedebat hic directê ex cavo Abdominis, brevi autem ſuppuratus tumor bene ſanabatur. Haud ita diu hæc impraegnata fuit; ſed quid fit? Noviſti, mi Lector, ſæpenumerò poſt Apoſtema Peritonæi & abdominis, ut & poſt curata ritê vulnera in cavitatem abdominis penetrantia, manere in loco cicatricis obductæ debiliorem Peritonæi concreti rurſum fabricam, undê poſt molimina magna, & impetus validos, dilatatur ibi læſus ante locus, præ debilitate acquiſitâ impos hunc ſuſtinere preſſum, unde ingens tum fit, & Hernia periculoſa. Omninò idem & hic contigit: uterus enim fœtu creſcente tumens dilatabat hunc Peritonæi locum, ſeque in ſaccum hunc dilatatum inſinuabat eousque, ut fœtus tandem cum utero

ad

ad genua uſque penderat antrorſum; inſtantibus deinde parturientis laboribus, elevabatur ab obſtetrice uterus cum fœtu, ut in abdomine hæreret tamdiu loco debito, ſicque felix evaſit puerpera, edito per vias naturales bene nato fœtu. Nonne igitur hæc vera eſt Hernia in dilatato Peritonæo vero? Ut tandem in viam, unde egreſſa fuit, redeat oratio, in eâ ſum ſententiâ, quod Varices Scroti, quæ in juventute natæ fuerant, tranſeant in ſenio in Hydropem ſcroti: quia deficere incipiunt ſpiritus, atque hinc pendentes vires: quando venulæ abſorbentes non amplius reſorbent tam avidè, quam olim effuſos arteriolarum extremitatibus humores halituoſos, unde hic collecti partes magis debilitant magiſque, atque ita tandem ſcroti Hydropem verum generent. Novi plurimos omne hoc negotium adſcribere Vaſis Lymphaticis; ſed cur Venoſa inde excluduntur? certê mihi videntur hæc præcipui eſſe in his momenti, & fere credo Aſcitis, atque Hydropis ἀνὰ σαρκὰ cauſam, ut & omnis Hydropis, imprimis hærere in debilitate, & malâ affectione, extremitatum venoſarum. Meminiſti, jam enim antea deſcripſi, totam Placentam, in quâ naturaliter non inſunt Lymphatica, ſi retinetur corpore fœminino totam quantam mutari poſſe in Hydatides, vel ampullulas aquoſas, idemque viſum in integro Hepate, ut vidi, & in Theſauro Cæſaris Ruſſiæ apparet. Quid ni & idem in aliis poſſet obtinere? gaudent hos morbos ruptis adſcribere Lymphaticis, idque fieri haud negavero; interim crediderim ſæpius à recenſitis hæc accidere cauſis.

Pauca jam ſuperaddo de interiore membranâ, quæ veſicæ Urinariæ cavitatem urinæ contiguam facit. De quâ imprimis notaſſe juvet, portionem ejus à reliquâ ſeparatum poſse per vias urinæ excerni absque vitæ diſcrimine. Quis mortalium id fuiſſet unquam ſuſpicatus? ego ſanè nunquam. Sed fidelis obſervatio rem ipſam docuit. Utique erat puerpera, quæ acerbiſſimis excruciata & enecta fere, doloribus in Ventre, & me vocari tandem, juſſit. Præſſus animique indagans ingenium, rogito, an ritê quidem per lochiorum fluxum expurgata eſſet, liberata à ſecundinis, & num facilis illi fieret lotii excretio? Ad quæ quidem omnia poſteaquam reſpondiſſet, quam proſperrimè ſe hæc habere, interim tamen audivi intolerabiles eſſe prorſus ventris quos ferebat, dolores, præſcribebam itaque

itaque clyſma, quod leniendo, & ſopiendo dolori, eſſet idoneum, exhibito ſimul ad mitigandam torturæ hujus ſævitiem medicamento ſoporato; totum ſimul jubebam obvolvi abdomen unguento, quod eſt de Althæa, ſicque receſſi. Reverſus iterum reperiebam nihil horum profuiſſe, pertinacem ſubſiſtere hactenus, nec leniri ullâ ratione, dolorem: ſciſcitanti denuò, an ſatis commodè urinam ſecerneret, reſponſum quam maximè, idque teſtari plurima quotidie lintea, quæ illi appoſita bene ſemper humectata inde auferantur. Requievi itaque ſupra his.

Quid ergo? redeo, ut viſam, tertiâ quoque vice; obſtupui autem nihil me quidquam promovere, licet uterer optimis remediis lenientibus, carminantibus, anodynis denique: quumque puderet nihil levaminis à me præſtari ejulanti ægræ; exploravi tandem attrectando, totumque pererro digitis ſcrutantibus abdomen, quod incredibili turgens tumore, atque prædurum inveni Miratus Catheterem immiſi in Veſicam; proſiliit extemplo immenſa lotii vis, ſimulque doloris lenimen ſibi gratulata fuit miſerrima ægrotans. Geminatum deinde quotidie multis ſucceſſivis diebus idem id auxilii, cum levamine ingenti. Interim advertebatur, nigreſcere catheteris argentei ſuperficiem, unde & mali quid latere in Veſicâ haud obſcurè patebat: neque certè absque ratione id ſuſpicabamur. Ecce, poſt paucos dies elapſos membrana occupat meatum urinarium, quæ apprehenſa, trahentiſque obſequioſa manui, facilè educebatur, educta ſatis apparuit magna; curavi portionem ejus abſciſſam in figurâ depingendam: puto enim id quam rariſſimum eſſe. Certe mihi nunquam, niſi hâc ſemel vice, obſervatum. Ipſa hæc mulier poſtea ſana, felixque concepit dein, peperitque. Veſicam huic inflammatione incenſam fuiſſe ſuſpicor, quam in Gangrænam ſuperficiariam exiviſſe deinde credo, ut conſtat exemplorum plurimis, villoſam Inteſtinorum Tunicam, quæ Papillis nervoſis ſcatet, ſeparatam à reliquâ Inteſtinali fiſtula ano exiviſſe: poſteaquam Inteſtina acri prius inflammatione, eamque inſequutâ Gangrænâ, affecta fuerant. Voco autem hanc Inteſtinorum Tunicam Villo-papilloſam, quia animadverti villoſam iſtam ſuperficiem penitus ſimul eſſe Papilloſam, quemadmodum ſe habent interiora noſtrarum Ge-

narum in ſuo integumento, ut & Labia Oris, Oeſophagus, Ventriculus, omniaque Inteſtina, quum ſit in his omnibus ejusdem apparatus continuata productio. Verum quidem eſt, in unoquoque non æque clarum id apparere; quum in Labiis, Genis internis, & in Inteſtinis multorum hominum tunica hæc Papillas haſce nimis manifeſtas non poſſideat, attamen in aliis ſatis conſpicua datur. In buccis interioribus, & Linguâ boum, inque Oeſophago teſtudinum, inprimis magnum valde apparet, hoc papilloſum corpus; ita quidem ut in bobus coctione integrè ſeparari poſſit totum hoc papilloſum tegumentum, ut Papillæ ſub hoc eminentes appareant. Quoties verò contingit in homine poſt violentas nimis alvi purgationes tegumentum hoc ipſarum Papillarum deglubi à Papillis ſuppoſitis, tum verò cruciatuum infeſtiſſimi corpus aggrediuntur.

Quantusque dolor naſcitur in Papillis Labiorum & Linguæ, quoties tenui ſuo involucro nudatæ ſunt? Si in ea memet jam diffunderem, quæ alii de hâc tunicâ ſcripſere, quam Villo-papilloſam appellavi, quantus meæ ſcripturæ pateret campus; ſed propoſitum mihi fixum eſt, parciſſimus ut ſim in recenſendis alienis, totus in enarrandis iis, quæ ipſemet quotidie obſervo. Interim monitus eſto, care Lector, me quandoque forte inter hæc exarare nonnulla, quæ aliis jam ante me deſcripta fuerunt: id ægrè non feras. Confirmo meâ tum fide obſervationes priorum, ſi repeto, ſi novi quid adfero, pretium tuli laboris, dum aliquâ in re profui. Novi quidem allegatorum auctorum citatione ſpiſſari volumina, oſtentari eruditionem, debitam cuilibet aſſignari laudem. Sed has ego talium laborum laudes aliis non equidem invideo, mihi otium hiſce ritè excolendis omninò deeſt: neque enim unquam nimis mihi mane lucet ſurgens Sol, ſemper veſperaſcit ocyus quam vellem, ita ſubmergor quotidianis in Anatomè & praxi medicâ occupationibus.

X.

X.

De Embryonibus, Placentâ, Ano imperforato, &c.

JAm antea, aliâ occaſione, dixi, haud ita facile eſſe definitu, quamdiu mater gravida poſſit mortuum in utero fœtum gerere. Quin etiam enarravi jam prius, mortuum in matrice infantem non putreſcere in pus, neque in ichorem reſolvi, ſed flacceſcere modò, & evadere laxum, quamdiu os uteri probe obturatum manet; eo verò apertò, admiſſoque in cavum Uteri aëre, tum demum illicò in putredinem abire. Jam verò conſideremus, quam arduum ſit cum veritatis evidentiâ aſſerere, ſi mortuum ediderit mulier fœtum, quamdiu mortuum geſtaverit mater, adeoque quo tempore ille in matrice ante partum, mortuus fuerit, accuratè deſignare: ſæpe enim mihi accidit, ut fœtus ad me abortivos ferant, quos ajunt duobus, tribus, quatuorve à conceptu menſibus geſtatos eſſe, neque tamen tum ſunt, quos oſtentant, grano hordei majores: quum tamen hoc tempore jam digitum vel ſesquidigitum longi eſſe deberent. Sed non temerè credendum mulieri enarranti exquiſitum ſuæ imprægnationis tempus: quia defectus menſtruorum, quem referunt non ita certò indicat id, quod quæritur. Nunquid plurimæ mulierum his quidem deſtituuntur, licet imprægnatæ non ſint! Aliæ mane vomituriunt quandoque, neque tamen ideò ſunt gravidæ, imò multis matutinus vomitus quotidianus, absque graviditate: ita quidem, ut ſigna hæc potius incerta ſint, nec verè pathognomonica haberi queant. Igitur, quando reperio fœtum, utcumque parvum, collapſum eſſe, & præditum colore cineritio, quum aliter colore ſit candido, ſemper tum certus ſum, mortuum jam fuiſſe aliquamdiu in utero materno: nec dubito, quin ſæpe tempus à morte ſatis ſit magnum, id enim adſcendit aliquando ad unum binosve menſes, ſi conſideramus diem, quo mater gravida terrore, motu violento, diſtractione corporis, fluxu uterino, vel ſin ilibus fuerat affecta, & conferemus diem, quo abortum enititur. Neque enim toto hoc temporis ſpatio vel minimum incrementi unquam capit foetus. Si verò abortus fuerit, fœtus trium vel

quatuor menſium, qui poſt mortem retentus erat aliquamdiu in utero, ille deinde in lucem editus habebit ex flacciditate partium collapſum caput, & truncum, apparebitque ſpeciem gerens horridi monſtri. Memini, ſæpe me vocatum ad hujusmodi caſus, atque inveniſſe afflictiſſimos parentes horum abortuum, quoniam falſò putabant ſe monſtra generaſſe. Ego tum ſoleo conſolari eos, atque aſſerere bene genitos hos fœtus poſt obitum ita degeneraſſe in corpore materno diu retentos. Nec dubitabant amplius; quum viderent me inflando parum per fiſtulam hæc corpora ita rurſum extendere, ut priſtinam ilicò formam recupararent, qualem ante mortem habuerant prius: caput enim globoſum iterum figuram adeptum fœdam turpis monſtri imaginem amittebat penitus, collapſuſque turgebat denuo in toroſam venter ſpeciem; lætati hâc ſpecie parentes ſummas agebant gratias. Nec immeritô quid enim magis horrificum parentibus evenire queat, quam ſi loco humanæ ſobolis terribilia progenerent monſtra? Imò etiam decepti falſâ rerum imagine in ipſo congreſſu aliquandò memores horrendi atque informis monſtri, ipſo forte generationis momento deturparent propriam prolem.

Vidiſtis imagines embryonum, quas excudendas curavi in meis Theſauris Anatomicis; & facile eſt ibi notare, quânam ratione ſucceſſu temporis ſuam figuram quotidie mutent. Apparent quippe nulli omninò artus in primo embryonis ſtatu, poſtea verò in locis, ubi humeri & femora deinceps apparebunt, tubercula modo exigua prominent, ex quibus poſt longam diem humeri, brachia, manus, femora, crura, pedes, explicantur & prodeunt. Conſulatis quæſo, Theſauros illos Anatomicos, illa namque, quæ ibi depingenda curavi, reverâ omnia ita ſe habere, manifeſtò videre eſt in Gazophylacio Majeſtatis *Cæſareæ Ruſſiæ*, ubi prototypa ſervantur. Quam immaniter autem differunt illa mea, ab iis, quæ iconibus ſuis impreſſis alii oſtenderunt orbi literato? Sanè obſtupui mirabundus, ubi conſpexi picturam embryonis humani vix æquantis granum hordei, in quâ tamen manuum pedumque exhibebantur ſpecies: quum tamen tunc inſtar chryſalidum, abſque ullâ apparitione artuum conſpiciantur.

Itaque,

Itaque, ſi hi embryones, quando adhuc tam tenelli ſunt, in utero materno moriuntur, inque eo poſt mortem adhuc aliquamdiu manent, tum ſemper deprehendo illos colore cinereo tinctos, & collapſos penitus; contrà verò, ſi ſtatim à morte ſuâ utero excluduntur, albo donantur colore, atque undique toroſi ſunt & teretes. En tibi hic ejuſmodi embryonem, qui molem grani hordei vix excedit, hunc accepi à pauco tempore à matre, quæ referebat ſe tres menſes gravidam fuiſſe, idque audire ſæpe mihi contigit, examinans reperi compreſſum, tam parvum, non verô teretem, unde conjiciebam à longo jam tempore fuiſſe mortuum, & quidem forte binis menſibus antequam abortum hunc enixa fuiſſet mater: eo enim tempore quam maximè fuerat ipſi percuſſus ingenti terrore animus. Sed an animadvertis funem umbilicalem? Certè is longè ſpiſſior ipſo embryone. Nec id infrequens. Utique ſæpe ſic vidi. Sed & alio caſu filamenti inſtar ſubtilem inveni: forte cauſa tantæ craſſitiei eſt appreſſio adducti pabuli ad corpus Embryonis, quod in illud penetrare impos ita expandit vaſa in Umbilico. Opus eſt proprium errorem corrigere me, quem admiſiſſe me confiteor, in Theſauro Anatomico, ubi embryones depictos dedi. Eſt ibi embryo tritici ſemen æquans, à ſecundinis pendulus, cujus ibi placenta admodum videtur magna; ſed ibi tum fui oblitus dixiſſe, quod ingens illa moles, quæ ibidem placentam repræſentat, non ſolum conſtaret corpore placentæ, ſed maximam certè partem conſletur ex grumoſo cruore, qui illi arctè accrevit. Maximêque oportet conſiderare, placentulas eo tempore fere ſemper ita naſci, rariſſimê autem accidit ita puras excerni ex utero. Quando autem ſolæ prodeunt & ſeparatæ, tum ſæpe inſtar chartæ ſunt tenues, aut dorſum cultri forte craſſitie ſuâ æquant. In *Gazophylacio Imperatoris Ruſſiæ* eſt hujus rei exemplum unum. Quam pulchrum verô! quam rarum! mihi ſanê in tantâ obſervatorum copiâ ſemel tantum id videre contigit. Accuratiſſimê ibi natura modum ſuum expreſſit, cui ars ſolum præſtitit conſervandi modum. Eſt ibi placenta nuda, pura, ſola, absque ullo adhæreſcente cruore, pendet in liquore ab embryone, qui articulum digiti magnus eſt, ſi me non fallit, memoria.

Liceat porrò hâc oblatâ mihi occaſione pauca diſſerere de rebus, quæ à præſentibus haud ita alienæ cenſeri poſſunt. Abundans nimis rerum copia paupertatem ſæpe facere, obeſſe autem contra, inopiam, vetus eſt proverbium. Mihi fas eſto addidiſſe, & nimis anxiam diligentiam aliquoties damnoſam evadere. Nuſquam verò effati hujus certior viſa mihi veritas, quam ubi animadverti in illa, quæ fieri ſolent; & exerceri in adjuvandis parturientibus, neque vel ibi inanis perdi operæ, quam in educendâ poſt partum Placentâ. Hanc partem fœtus eſſe habendam, neque ad corpus maternum pertinere, ideoque ex utero matris poſt eductum fœtum debere abduci nimis certò conſtat omnibus. Interim contingit illam fundo matricis cavo convexitate ſui corporis adeò accretam adhæreſcere, ut in unum fere corpus miris coaluiſſe modis fere videatur: quo quidem caſu ambigi poteſt, quid ſalutare magis puerperæ habendum ſit, hanc aliquantulum ibi relinquere, an verò omni ope obnixè moliri, omniaque vel vi tentare, eam avulſam inde educere? Eſt certè gravìs ratio, quæ ſuadet deliberato adhæc animo eſſe, nec temerariâ præcipitantiâ perdere, quam prudens forte ſervaviſſet tarditas. Non me fugit ſclarorum ſententia ſcriptorum, qui ita animum inducunt ſuum relictam in utero placentam conjicere, in præsens mortis discrimen puerperam. Satis explorato cognovi, obſtetrices ideò omnem adhibere conatum; ut arte, vel vi, hanc eductam oſtentare queant amicis præſentibus. Sed dolui acerbè caſum miſerarum mulierum, quibus haud rarò læditur ſic uterus à feſtinante nimis, & nimis imprudenter ſæpe agente, obſtetrice. Extemplo tunc abdomen prædurum tumet, febris incenditur continua, quam properata ſæpe mors inſequitur. Docuere ſatis *Paræus*, *Portal*, *Mauriceau*, & alii, quonam artificio placentam auferre de corpore tutô oporteat, quid autem agendum, quando præter conſuetudinem nimis fortiter adhæſerit, nimis parcè explicuêre.

Obtulerunt mihi ſe caſus, in quibus omninô erat impoſſibile, abſque imminenti mortis periculo Placentâ liberare matricem. Horum cenſeatur unus, quando, edito jam infante, contractio ſpasmodica, fortisque fit uteri in eo loco, qui eſt inter placentam & illam uteri partem, in quâ os matricis inter-

internum iterum ſe formare deberet poſtea. Scire enim eſt, poſt natum infantem, in utero nullum reperiri tale os, ut olim fuerat: ſed ita omninò ſe res habet, ut in burſâ nummaria, quæ loris transmiſſis conſtricta rugoſum os format, laxatis autem hiſce vinculis, ubique æquè lata eſt & expanſa. Hæc itaque memorata jam conſtrictio uteri ſæpe tam altè poſita eſt, ut digitis, manu, carpo, & brachio, profundè in corpus immiſſis, demum percipiatur: quin & arctationem hanc ibi adeô ſtrictam quandoque detexi, ut digitum vix, imô vix admitteret, dum tamen pone hancce placenta retenta hæreret. Quonam, quæſo, pacto ulli poſſibile erit artifici inde eruere vaſtum illud placentæ corpus, niſi lethalem ſuſtineat inferre vim matrici? Utique morietur ſubitô puerpera. Vidi namque hanc præ cæteris cauſam dari, cur nec opinantes improviſo moriantur poſt partum fœminæ: dum interea rerum ſuarum ſatagans obſtetrix, quaſi re pulcherrimâ geſtâ, oſtentat placentam, hancque integram, atque illibatam manu ſuâ eductam jactat. Quin & obtinet aliquando, ut, licet apertus ſatis uterus hiet hactenus, placenta tamen ita teneat uterum, ac ſi illi concreviſſet, expertus loquor: atque propterea, ſi artificioſâ tuſſi, aut niſu quaſi parturientis facto, placenta non facilè ſequitur, tumque digito juxta funem umbilicalem prudentiſſimè immiſſo, eoque prudenter placentam perterebrando ut ſeparetur, & ne ſic quidem ſuccedit, ſatius mihi videtur omne ulterius, periculoſum ſemper, molimen omittere, relinquere placentam, donec ipſa natura hanc, ut ſæpe feliciter fit, expediverit. Attamen, poſt natum partum, mater liberata non eſt, quamdiu placenta necdum excuſſa! fateor. Sed, an non præſtat ex binis malis minus eligere? Prudentius ergò relinquere placentam, donec natura hanc ſeparat, aut donec laxata, magisque libera, manu evellere hanc detur, quam lethali feſtinatione occidere ægram. Putetne quis, boni quid contigiſſe trucidatæ mulieri, quod mortua ſit ſine placenta? Quæ cum illa poterat vixiſſe! Vera dixi. Placenta infantis, non matris, pars habenda. Natura incredibili conatu, & ſolertiâ, intenta ſemper ſuæ liberationi, atque relegationi omnis moleſtæ ſarcinæ: rarô inde fit, reſtare in utero placentam, licet ibi viginti, imô & viginti quinque dies, poſt partum hæſerit. Credite veriſſima aſſerenti, ex ſede-

ſedecim, quibus relicta placenta, quindecim à naturâ liberatas ſalutavi. Licet autem, quod quam rariſſimè accidit, placenta remanſerit; non tamen inde tantum mali, quantum olim creditum. Conclamata erat ſalus, relictâ placentâ! Fateor optandum, hanc tutô eductam : ſed ſalvâ tamen vitâ. Si autem tota remanet tandem, quid illi contigit? Profectô uterus aſſiduô arctior redditur, atque perpetuâ ſuâ contractione affectans priſtinam parvitatem, & figuram, ita comprimit remanentis placentæ corpus, ut in globoſam arctêque compreſſam maſſam formet, quæ nihil de formâ placentæ retinens, tota fere in duram, carnoſam, molem degenerat; Vidi attamen fœminas has imprægnatas iterum, bene natum idoneo tempore fœtum enixas, atque poſtquam ſatis feliciter erant liberatæ ab onere ſuo tam fœtu ſcilicet, quam ſecundinis, denique & hæc placentæ olim retentæ fruſta jam demum excreviſſe, quæ ignarum vulgus Molas, falſos conceptus, vel & monſtra alimenti fœtus perſuctum rapacia appellitare falſô ſolet. Verum aliter tota hæc retentæ moles placentæ penitus amittens genuinam ſuam indolem, qui eſt merus vaſorum ſanguiferorum contextus, integro ſuo corpore permutatur in congeriem hydatidum, atque poſtrema hæc mutatio frequentior longe priori obſervatur.

Tum autem hæcce Hydatidum maſſa, incredibili augmento increſcens, vaſorumque horum adaugens numerum, denique tanta evadit, ut matulâ vulgari vix capi queat; imô, poſt excretam tantam maſſam, ſæpe poſtea novas adhuc ſimiles maſſas deponit.

Mirabiles has excretiones, nuper eſt admodum, quod bis viderim intra duodecim dierum ſpatium. Præbet enim populoſiſſima Amſtelædamenſium urbs obſervationibus, alibi rarioribus inter pauciores homines, uberrimam materiem. Quantis figmentis, quibus fabulis, occaſionem dedere prius occaſionem hæ molis excretæ?

Pleni auctorum horum libri. Certe cuncta meræ ſunt placentæ degenerantis ſoboles. Iterum itaque ingemino hoc meum monitum in ſalutem mulierum, inque correctionem erroris in arte obſtetricia; ſcilicet placenta de corpore puerperæ, nullâ tutæ artis efficaciâ ſecurè poteſt educi ſalutare erit

illam

illam ibi relinquere. Ipſe ego meis manibus parturientes, ut obſtriciæ artis magiſter, liberavi, & deprehendi certò ita, firmiter ſæpe hærere utero placentam, ut, niſi expertus ipſe, nemo crediturus ſit, quæ tamen ope naturæ, poſt injectum clysma incitatæ, ſequenti die feliciter torminoſâ contractione abdominis exibat.

Alii perſuadere voluerunt medicis, placentam utero retentam putrefacere, inde autem ipſum quoque uterum citò corrumpi, inflammari, gangrænescere, inde mortem neceſſariò ſequi; ſed longè aliter, quam quidem hi cenſent, res ipſa ſe habet: quia non corporis materni hæc, ſed infantis, vera pars eſt, ut jam ſupra liquidò patuit. Exempla quotidiana, & utique quam creberrima me reddidere certum, edoctumque, placentam relictam ſi non citò ſolvitur à cohæſione ſuâcum ſuperficie uterinâ, nunquam autem in pus, ichoremve, abire, ſicque in putridum liquamen redigi. Fruſtra quoque eſt ille metus quorundam, qui à retento placentæ corpore fœtorem exhalare ſcribunt, qui purum humorem ſanguinis ita quæat inficere ut hecticæ febri, inflammationi, ſimilibuſque malis, inevitabilem præbeat cauſam.

Quid enim fieret miſerrimis mulierculis, quæ conflictantur cum calamitiſſimo morbo, in annorum durationem attritum corpus excruciantê? Uteri cancrum intelligo. Vivunt hæ tanto ſpatio temporis, interim fœtorem penitus intolerabilem patiuntur, dum cadaveroſa utero exhalans mephitis, fugat ab ipſis unumquemque. Sique Medicus, ut conditionem ſævi morbi exploret, digito immiſſo perſcrutatur uterum, ille tanto infectus nidore inde reducitur, ut ne acri quidem ſaponis lixivio eluere teterrimum halitum queat. Vana itaque illa omnia ſunt terriculamenta ignari populi. Attamen hic ille ſedet judex. Quid enim agat obſtetrix ſapiens, quæ puerperæ præſtans omne legitimum auxilium, quod ullo modo ſperari poteſt ab arte bonâ, nec tamen poſſibilem invenit placentæ eductionem, niſi eam vim, eam utero læſionem inferat, quæ in certam mortem illam conjiciat? Nonne præſentes parturienti mulieres monebunt, urgebunt, jurgabunt, minabuntur? Nonne artis hanc ignaram damnabunt, magis peritæ mox opem implorantes? Certè ita fieri notum eſt: inde iterum incenſa obſtetrix fero-

E citer

citer ſæpe rudem operam integrat, exitiales utero contuſiones certiſſimè inferens. Mereor in his, ut credant mihi Medici: quum in ampliſſimâ hàc civitate quatuor annorum decurſu artem obſtetriciam ipſe exercuerim ſemper & frequentiſſimè: deinde autem toto quadraginta annorum ſpatio præpoſitus fuerim ab Ampliſſimis Magiſtratibus urbanis officio Côllegii obſtetricii, ut docerem examinaremque omnes, quæ huic ſe arti exercendæ dedere volunt in hâc urbe, ut ipſis Anatomicas darem demonſtrationes partium muliebrium, partui inſervientium, ut reſponſa darem obſtetricibus ſuper difficili partu me conſulentibus, denique ut ſcrutarer cadavera puerperarum ad rimandas mali partus, mortisque ſequutæ cauſas.

Quemadmodum nixu forti per motum muſcularem facto, adeoque per labores parturientium, utero pulſus in lucem editur infans, ita & placenta, membranæ, funis umbilicalis, ſimili vi corpore expelluntur. Sed quis obſervavit unquam inter omnes Anatomicos, quod uterus humanus habet fibras muſculares, peculiares ita natas, ſitaſque, ut fabricâ ſuâ agente, ſolvant, liberentque placentæ convexam ſuperficiem à concavâ ſuperficie fundi ipſius uterini? Has nuperrimè tam manifeſtò detegere mihi contigit, ut nihil pulchrius. Scias igitur in illâ parte uteri, qui fundus illius vocatur, adhærere fere ſemper placentam. Quidquid ex ſpeculatione rationis aliter dixerint nonnulli. Sed in eo accuratè loco ſunt fibræ muſculoſæ, orbiculatim ita poſitæ, ita fortes, ut, dum ſe contrahunt ſatis fortiter, tum corpus uteri ibi contractum, rugoſumque redditum, ita diſpônant, ut placenta, extra has fibras poſita, ideoque hanc contractionem non ſequens, neceſſario à cohæſione cum utero liberetur, laxetur, excutiatur: quum elapſo anno perſpicue hoc vidiſſem, neque obſervaſſem antea, ilicò hanc matricem ita condivi, ut maneret immutata, quo poſſem evidenter demonſtrare hanc ſtructuram unicuique. O admirabilem fabricam, quâ inſtruxit hanc unam uteri partem Sapientiſſimus Creator! Nonne obſervas cæteras uterinas fibras perplexè intertextas decurrere, ut motricibus ſuis viribus ſe contrahendo, fœtum exprimant? ſed ſolum, ubi adhæret placenta, ut eam ſeparent, in orbicularem poſituram decurrunt. Si autem remanerent poſt partum fœtus membranæ, tum quoque multum

ſolliciti ſunt plerique, de neſcio quibus malis: quum tamen hæ nulli firmiter adhærentes parti, unâ cum fluentibus lochiis facilè ſeparentur, quia modô madidorum inſtar linteorum vel chartæ ſibi invicem incumbunt, adeoque irritatus uterus niſu ſuo eas longè facilius ſeparat. Eſt autem ad hæc obſervandum præterea, quod placenta utero hæreat ſemper eô fere firmius, quô inſectio funis umbilicalis magis perfectè centro infigitur placentæ: tum enim directio tracti funiculi æquabiliter trahit totum corpus placentæ, ideoque augmento contactarum ſuperficierum non dimittitur placenta. Hoc caſu debet digito perforari placentæ corpus, tumque prudenti ejus circumductione deglubi uterus à placentæ corpore debet. Quô autem funis propior eſt circumferentiæ placentæ, eô, cæteris paribus, facilior eſt placentæ ſeparatio ab uteri fundo. Accidit tamen, ut invenerim funem ſatis propinquè circumferentiæ inſertum, interim & tunc, licet rarius id eveniat, immobiliter adhæſiſſe matrici placentam adeô, ut, ſi adhibitâ violentiâ eam educere tentarem, potius ſequutus fuiſſet totus uterus inverſus extra vaginam, quam ut deſeruiſſet uterum placenta: obſervabam tamen placentam, quæ reverâ tam firmiter coaluerat cum utero, intra paucarum ſpatium horarum, ſolo naturæ urgentis niſu expelli. Contrà verô vidi puerperas, quibus in tali caſu, ſummâ vi eductâ placentâ, uterus ipſe inverſus ex corpore fuerat protractus, mortuas, ſimul ac in lectum ſuum eſſent repoſitæ. Cujus horrendi exitus nullus fuiſſet metus, ſi modô patienter fuiſſet commiſſa naturæ mollior ſeparatio. Iterum ingemino, poteſt utero retineri diu fœtus mortuus absque magno matris damno. Nonne evidentiſſimê id apparebat in vaccino corpore, cujus obſervatam deſcripſi hiſtoriam? Tempus debiti partus a naturâ huic erat præſcriptum menſe Martio Anni 1717, ægrotabat, convaleſcebat, Novembri ſequenti mactatur, atque vegeto, beneque ſaginato, corpore deprehenſo gaudebant poſſeſſores, quum interim in hàc vaccâ mactatâ vitulus hæreret, ſatis bene valente corpore præditus, quem aperui, atque, in rei memoriam, ſplenem ejus & cerebrum præparavi, vaſis ſanguineis à me impleta, quæ necdum, quamvis tenerrima computruerant. Forte rogas, qui noverim vitulum hunc ſemianni ſpatio in matre hæſiſſe mortuum? Certe bubulci

hoc norunt, quam accuratiſſimè. Sed quid opus exemplis ex corpore brutorum? An deficiunt experimenta mulierum, quæ mortuorum cadavera fœtuum plurimos geſtavere menſes? Certè non eo hæc animo ſcribo, quaſi obſtetrices monerem, rem hanc negligenter agere. Abſit! placenta ſemper educenda: modô ſalvâ vitâ puerperæ. Clamat tamen tota mulierum partui præſentium turba, occidi parientem, relictâ eâdem. Ingens hoc, & grave, præjudicium, ita inſedit earum animis, ut ne quidem permittant, rem fieri, ut artis præcepta, & ſalus matris, exigunt. Quid agendum in hiſce? Quomodô valet eradicari, ita diu radicata opinio? Certè ante multos jam elapſos annos, feriô hanc rem, aliasque ſimiles bene multas tanti judicabant momenti Clariſſimi Inſpectores Collegii Medici Amſtelædamenſis, Piſo, de Vicq & Kommerſteyn, ut obſtrictos ſe putarent referre de hiſce rebus ad Ampliſſimos urbis Conſules, ut horum auctoritate remedium inveniretur malis præjudiciis: neque tum requieverunt Sapientiſſimi Conſules & Laudati Medici, donec præficeretur aliquis, qui harum rerum peritus juxta veram prudentis artis rationem judicare poſſet de iis, quæ ita accidunt in his negotiis, ut a præjudiciis ſtabilitis damnum omninô paterentur, ideoque emendatione indigerent ab auctoritate publicâ. Juſſerunt igitur, ut ego huic præeſſem muneri, putantes Anatomes Profeſſori, cujus tum fungebar munere, maximê id convenire: quare ſtatuerunt, ut omni menſe ſemel cogerentur omnes urbanæ obſtetrices venire, ubi audirent me diſſerentem de omnibus, quæ poſſunt forte accidere, quæ debent obſervari, quibus ſingulari arte debet ſuccurri, inter pariendum: utque etiam ſæpius in cadavere fœminino ipſis coram demonſtrarem omnes illas partes muliebres, quarum requiritur in obſtetrice cognitio, ſimul explicando, quænam forte ſingulis harum læſiones accidere poſſent, ſicque monere, & munire, contra præjudicia. Hæc aggreſſus ipſe me dedi operi obſtetricio exercendo, juvandisque in partu difficili hærentibus mulieribus, quod ſtrenuo dein labore continuavi integro annorum quatuor decurſu. Putabam certê, fore mihi impoſſibile, felici ſucceſſu docere artium maximê ſalutiferam, ſi ſolâ ſpeculatione ſapiens, manu nunquam operi adhibitâ, ſuſciperem agenda dictare atque præſcribere. Nec injuria putem

tem hanc meam fuiſſe rationem: quia mortalium nemo, ut peritus ſit ex Anatomicis partium muliebrium extra graviditatem, extraque partus conditiones, unquam credet, quanta ſit in his omnium circumſtantiarum variatio, quam diverſa faciet: neque aliquis, vel rationis diſputatione unquam, vel ſagaciſſimâ conjecturâ, aſſequi poterit, longe minus alios docere, ea, quæ tum temporis deprehenſurus eſt in corpore muliebri Quum verô Graviſſimi Urbis Conſules, & Inſpectores Collegii Amſtelædamenſis, inciperent, quantum eſſet periculi in his rebus; juſſerunt ſimul, ut omnes illæ mulieres, quæ in Urbe artem obſtetriciam exercebant ſe ſiſterent coram Collegio, novum ſubirent examen, ut admiſſis iis, quæ in reſpondendo ſe probaſſent, admiſſis, à nobili hâc arte relegarentur omnes, quibus abeſſent dotes requiſitæ. Quis crediderit, quanta inſcitia, quæ nugæ, quot errores, tum apparuerint in iis, quæ artem dudum exercuerant! Quid miri, didicerant ab iis, quæ æquê fuerant & ignorantes, & imperitæ! Vultisne, enumerem ex innumeris paucos errores quos ſtupida induxerat ignorantia, qui jam ita per hæc remedia correcti, ut nihil eorum noſtrâ amplius in urbe ſuperſit? Videbitis utique non ridicula modô, vel damnoſa, ſed & exitialia, vitia. Quis putaret, fieri potuiſſe, antequam inſtitutiones has occeperam, ut unâ die vocatus fuerim ad duas mulieres, de quabus aſſerebant, quod monſtrum illis ex corpore penderet, poſtquam enixa erant fœtus, & ſitas ſecundinas? Quid reperi? O facinus infandum! ipſe uterus per vaginam eductus, ex vulvâ pendebat inverſus. Reduxi illicô, junctisque arctê femoribus, repoſui in lectum; ſanata fuit feliciter. Altera veró turpi hujus erroris culpá periit. Nam illic uterus, eodem affectus modo, tam diu hæſerat extra corpus, ut jam induruerit, neque ideô omni artis tentamine reducere valebam. Ocyſſime hæc induratio accidit inverſis ſic uteris vi extractis. Conferantur narrata cum iis, quæ dudum ſuper his commentatus fui in editis meis obſervationibus. Si contigerit mihi duplex hujusmodi, uno quidem die, caſus; judicet quisque, quoties quidem, celato turpi errore, aliâs id evenerit! dum mali ignoratâ indole, miſeræ interim fœminæ pereundum fuerit. Gaviſus autem ſummoperê profiteor palam, id mali vix dein occurriſſe magis, poſtquam ſedulô docui, monuique, ob-

obſtetrices hunc errorem. Sed ſcias, Lector Medice, fieri quandoque id mali absque ullo peccato obſtetricis.

Ni expertus, fateor, ipſe non crederem. Liberabam parturientem ab infante, qui jam eductus de corpore materno meo hærebat in præcincto, ſequebatur ſine ullâ omninô adhibitâ vi placenta cum membranis quam facillimê, interim momento citius, uno impetu, ſequebatur hanc ſuâ ſponte inverſus uterus; ſenſi ſtatim quid rei eſſet, duxi retrô complicatisque cruribus puerperam lecto impoſui. Didici hinc haud ita temerê imputari debere obſtetrici, quod partium vitio, naturæque culpâ evenire poteſt. Id præ cæteris inculco, ut ipſo elapſus tempore, ſive manus, ſive naturæ vitio acciderit, reſtituatur in locum debitum, idque leniſſimo molumine, atque dato ſimul quiescendi conſilio. Præcipua autem hujus mali cauſa hæret in validiſſimis conatibus, a parturiente adhibitis, ad exonerandum uterum poſt partim. Quod morbi & vaccis accidit frequens, cui ſanando ridiculum, & ut videtur, alienum valde adhibent remedium Veterinarii, bidenti ſcilicet furcâ pertundentes cutim.

Qui rumor olim, quam creber, de fictitiis monſtris, quos ficto etiam nomine ſuctores appellitabant, hos vivos de corpore parturientium dimiſſos, per cubiculum oberrare, aſſidentium fœminarum naturalia petere, per hæc in corpus ingredi, ibi ſe recondere? Cujus putidiſſimæ fabulæ ne originem quidem reperias, niſi in anili delirantium cerebro! Sed & dolui ſæpe, quum audirem inſontes obſtrices damnari turpioris, quam homicidii, criminis reas, quando forte parturienti operoſê mulieri laceratu diuiſa erat perinæi cutis.

Conſidera, quam ſit hic loci cutis tenuis, quam craſſi ſæpe ſint fœtus, quam arcta ſæpe apertura meatus! Neque mirari poteris malum hoc frequentius longè accidiſſe, quam ſcitur: tegunt id vitii, quibus primo partu id evenit, matres. Obtinebat eà tempeſtate ubique religioſſimè ridicula conſuetudo, ut, ſtatim à partu validiſſimo ſorberet conamine puerpera, ſimul invocando ſacro-ſanctum Triados nomen.

Quis primò hæc vel ſomniando deliraret? Niſi forte ſic voluerint nixum procurare expurgando utero. Quam facilè ſit, quam frequens, ut propendeant ex pudendis membranæ edito

jam-

jamjam fœtu. Tamen & ejus rei culpa inſonti tribuebatur obſtetrici. Quam eſt & ille damnoſus error, ne gravius quid dicam, quando jubetur puerpera, uni lateri perpetuô incumbere, nec inde ſe movere vel digitum latum ante nonum diem.

Sed carnifice crudelior obſtetrix prohibet ſæpe omnem penitus potum parturienti, quæ interim anhelans, æſtuans, dolens, pumice evadit aridior, unde infinita mala: cujus quidem crudelitatis exercendæ per imperioſam ignorantiam rationem dant ineptiſſimam quod aliter nimium tumens veſica fœtui exituro impedimento eſt. Quâ quidem allegatione cauſæ quid inſulſius fingi queat, non video! Quid non metas mali, dum puerperæ ſtatim à partu ligaturis abdomen ita conſtringitur, ut nec reſpiratio poſſit exerceri, nec ulla fere circulatio ſanguinis? Neceſſarium agnoſco adſtrictionem, quâ vaſa collapſa, & laxa nimis aliquo modo fulcias, ſuſtineas, arctes, ut non excipiant omnem fere ſanguinem corporis, atque ita ſubducendo eum à cerebro peſſima fiant ſymptomata. Sed non ita hæc adhibenda, ut ſuffocentur vitales actiones.

Quid autem cenſetis de perverſâ & illâ agendi ratione, dum fœtui jam nato, ſed languido vel deficienti per fiſtulam argenteam ano immiſſam aërem inflant? ſimulque funem umbilicalem præmunt, ut ſanguinem eo adhuc contentum mulgendo in corpus fœtus propellant? Sed placentam vivis imponere prunis, ut calefactum ita ſanguinem ex placenta dein propellant in corpus, ad vitam ſemimortuo ſuſcitandam, ubique tum obtinebat. Apage nugas! Bulbos recentiſſimos, prægrandes, cepaceos, medios findebant, naribusque admovebant tenerrimi infantis, ut inſtaurarent hujus ſpiritus: quem acerrimum nidorem ne adultis quidem toleraverit. Parvum fragmentum uſurpari concedo, veto talia fieri, quibus non juvatur, ſed excruciatur miſellus infans. Quid autem terribilius, quid plus mali dedit, frequentiſſimum tum ubique agitatum inter obſtetrices, quam quod digitum immitterent parturientium anum quam profundiſſimê, uti eliceretur in partu paulô difficiliori fœtus? quas inde vidi contuſiones, inflammationes, gangrænas, hæmorrhoidas, quas in ipſis partibus necroſes! O obſterices, admoneo Vos! ne feſtinando mortuos pariant fœtus, veſtræ commiſſæ curæ mulieres patiamini, naturam ſecuras, tutasque

ſuas

ſuas ſequi leges! Sat citò, ſi ſat bene! Simulac verô deprehenditis, conſilium Vobis deëſſe in aliquo caſu, atque adeſſe unquam auxilii, curetis ipſæ tum advocari arte exercitatum Magiſtrum, inde Vobis honor, detrimenti nihil: tantó quippe majore fiduciâ opem veſtram implorabunt parturientes, quô minus ſe perdi vident veſtrâ avaritiâ, negligentiâ, ſuperbiâ.

Sed fœdum erat, turpe, atque exitiale, id quoque conſuetudinis genus: quo natis jam infantibus totum caput patiebantur tegi putridâ, nauſeoſâ, fœtidâ, horridâ, cruſtâ, ſquamoſa: quæ ſæpe culmo ſtramineo craſſior totum obtegebat caput. Roganti cur id ita agerent, reſponſum mihi calefaciendi capitis gratia id fieri.

Si regererem prohiberi inde perſpirationem, corrumpi caput, & putreſcere, meliusque calorem purum conciliari, conſervarique, tegumentis ex lana, vix audebant id primò conſilii ſequi. Corrigendum clamavi apertê peſſimum errorem, dum nati recens infantes, brachiis lateribus appreſſis, complicatis cruribus, preſſi arctiſſimè involvuntur faſciis, ut nullum ſuorum artuum vel tantillum movere queant, ſed jaceant in rectum exporrecti ſtipitis inſtar duri, abſque ullo articulorum flexu. Nonne natura prudentior aquæ immerſerat calidæ, ut nihil duri illos poſſet premere vixque attingere eorum corpuſcula? Nonne in utero materno, ita erant omnia inſtructa, ut liberrimè fluctuans in liquore tepido, mobili, molli, pro ſuo lubitu poſſet movere quam liberrimè artus omnes, omnes articulos? Nonne ibi erant omnia ritê, debitâque ſummetriæ proportione nata, aucta, expanſa? An ibi unquam gibbum dorſum, elatus thorax, retorta crura, curvata oſſa? Quid ergò Tu ineptiſſima mulier absque ullâ arte, ſine ullâ cognitione, imo ſine ullo propoſito, libero nato infanti, compedes, vincula, ligamina nectis? anne aliter Te deberet docere univerſa Aſiâ, Africâ, Americâ, ubi recens nati laxis involuti pannis ſolius naturæ ſapientiæ dantur, quæ ſola omnia ritè ordinat? Certè ibi optima hominum corpora creſcunt. Ego certè nolui meos ſic tractari liberos, quorum tamen nullus aliquam partium ſolidarum male formatam habuit. Inſurgere quoque oportebat in truculentum, omnique omninò rationi adverſum, morem, quo tenella capita recens

cens natorum infantum, ita comprimebant ligaturis arctè adſtrictis, ut mobilia tum per molles hactenus ſuturas oſſa cranii compreſſa cerebrum, aliaque cranii contenta turbarent, unde ſopores, convulſiones, malæ capitis formationes, fatuitas, mors. Oportuerat certè permittere naturæ, quæ ſola æquabiliter omnia extendit, capitis jam in utero bene formati autem nativitatem ulteriorem deinde perfectionem. Quam inſulſa autem eſt, quà ſuos craſſos errores prætexunt, ratio! quaſi ita curarent ut caput bene firmatum rite dureſcendo clauderetur! ſpectes natos fervido ſub climate pueros, nudo profectò hos capite tenent, nec melius formata crania alibi reperias. An non & ipſi illi miſeri infantes oſtendunt, quid, imprimis illis per inſtinctum, natura jubeat? Certè, ubi ita male ſunt tractati, movent tam diu, fricantque, capita tenella, donec alio ipſis modo iterum, iterumque, componantur. Notetur hâc etiam occaſione inter inania ſtudia reponendum eſſe ſupervacaneum metum, quaſi ſummâ ſemper cum feſtinatione extrahi deberet extemplo placentâ, quia, ſi expectatur paucis modò momentis, uterus ſtatim ita ſuum os internum contrahit, ut ne digitus quidem poſſit introduci: Sanè omnes, qui his negotiis ita interfuere, ut attento animo, cuncta bene obſervaverint, norunt hæc non eſſe vera. Matrix humana enixa infantem nullum os habet, ſed patet tota inſtar campanæ, multoſque ſemper impendit dies, priusquam incipiat iterum redire in formam, quæ parte inferiore ſpeciem clauſi oris refert. Adeoque rurſum moneo, ne panicus Vos terror occupet, ne cæcâ feſtinatione præcipitemini in errores, qui funeſti toties fuerunt puerperis. Ajunt plerumque, placentam ſemper modò unam reperi in utero, licet gemelli edantur fœtus, aut plures. Nec tamen ſemper id ita verum eſſe ipſe deprehendi.

Accidit enim ſæpe; ut primò prodiens fœtus una ſecum ducat ſuas membranas, ſuam placentam; quod fieri non poſſet ſi utriſque una tantum placenta fuiſſet. Elapſo quidem anno juſſi ad me deferendas plurimas gemellorum placentas, ut omninò certus eſſem, quid hic contingeret. Re itaque ſummâ cum curâ exploratâ, reperi reverâ, aliquando cuique fœtui ſolitariam placentam eſſe, aliquando unam utrique fœtui inſervivíſſe: utque hoc evidentiſſimum dare poſſem unicuique, va-

rietates has ſervandas curavi in liquore. Præparavi etiam unam talem, ubi binæ placentæ concretæ apparent, vaſa quoque ſanguifera inter ſe invicem decurrunt intricata pro parvo quidem ſpatio, non majore pollicis craſſitie: unde puto fieri poſſe in his, ut, tempore partus, prior infans ſecum avellat ſuam placentam, altera autem maneat adhuc affixa utero, donec alter fœtus etiam editus ſit. Quid autem cenſendum putas de fabricâ Arteriæ placentæ? hæc paucis innotuit rectè. Certè membranacea hujus arteriæ in placentâ ſtructura adeô eſt tenuis, ut videatur eſſe vas lymphaticum valvulis omninò carens. Quænam ſit hujus ſingularis hoc loco arteriæ conſtructio, facilè non dixerim. His verò, qui acutius me vident, propono excutiendum. Membrana tenuis, quæ placentam cingit, quâ ſpectat uterum, ipſius eſt chorii continuatio, ut olim deſcripſi in Theſauro meo Anatomico V. hanc ipſam vidi multis locis in lapideam indolem mutatam, id ubi accidit, ſponte patet his infantibus ſubduci ubertatem pabuli à matre ſuppeditandi. Captum verò ſuperat humanum, cui apparet pendens ex placentæ corpore crus integrum, id autem in *Gazophylacio Cæſaris Ruſſiæ* ita videtur, ut ipſe in Theſauris Anatomicis icone expreſſi. Quis verò explicet unquam ex receptâ hactenus ſententiâ de Anthropogenia, quomodo bini infantes perfectè concreti fuerint ad partem oſſeam, quomodo ita concreti per anguſtias pelvis tranſire potuerint in nativitate? Attamen non tantum gemellas ita concretas, jamque octo annos natas, vidimus, dum per rempublicam hanc vagabantur: Sed & ipſe octo menſium partum habeo, quem ſervo balſamo conditum, eſt autem binorum infantum, qui perfectè ſunt concreti.

Servo eos ita præſervatos domi meæ, eâ lege, ut liceret parentibus, quoties luberet, eos viſum venire unâ cum amicis ſuis. Pater, cui erat nomen Tanking, jam mortem obiit, mater Woeneman dicta in vivis ſuperſtes eſt, quæ ſi moritur ante me, tum mihi cedent in proprietatem. Quoties certe hæc contemplor, obſtupeſco, nec intelligo, qui eſſe poſſit, ut per anguſtum meatum tanta moles, tamque inæqualis ſuperficiei, queat tranſmitti. Profectò videntur oſſa Iſchii neceſſariò debere à ſe mutuò aliquantulum recedere, ut ſpatium laxent. Utique illi, qui bene obſervaverunt mirabilem & ſingularem omninò,

pro-

protuberantiam oſſis pubis & Iſchii, in illis parturientibus.quæ ſummâ cum difficultate, maximisque cum nixibus, enituntur fœtus, intelligunt, longê aliam eſſe faciem pelvis in partu difficili, quam in ſtatu naturali.

Quin & ipſum Os Coccygis adcô tum vertitur extrorſum, ut ſit omninô incredibile, niſi experto. Imô verô integros ſæpe deinde annos conqueruntur de dolore in partibus his reſiduo. Denique licet ob materiæ convenientiam, hic pauca ſubnectere de Ano imperforato. Naſci huic malo obnoxios ſæpe infantes dudum innotuit. Nec novi tamen aliquid notatum, quod hic referam. Erat Auguſtus menſis Anni 1718, quando ferebatur ad ædes meas infantulus maſculini generis, in cujus corpore nulla apparebat ani ſpecies; ſed parvus, teres, cavus, tenuis, membranoſus ſacculus, craſſitie calami circiter ſcriptorii, adhærens ſcroto, extremitas ejus erat clauſa & plenus porrô erat fœce vel nigro meconio. Quarto deinde, vel quinto die ſponte rumpebatur ſpurium hoc inteſtinulum, atque exonerabat ſe a fœce dictâ, & pauco dein tempore elapſo moriebatur. Fuiſſe ſacculum hunc Inteſtinulum rectum ſpurium nullus dubito: plenum erat meconio vero infantili, quod ſemper reperitur in inteſtino craſſo infantum. Attamen ſpurium voco: quia non habebat dotes veras inteſtini recti: erat enim tantæ tenuitatis, ut pelluceret meconium, præterea ſpectabatur inæquale, utpote uno loco latius, anguſtius alio. Ad morbum hunc referam caſum, quem bis occurrentem notavi: Infantes nati cum ano imperforato carebant toto inteſtino recto. Chirurgus *Petrus Adriani* in uno perforabat inſtrumento Trocart dicto locum, ubi naturaliter requirebatur anus, ſed penetraverat jam longitudinem fere minimi digiti, antequam perveniret ad locum, ubi meconium, ſed fruſtaneus erat hic labor. Mortui ſunt ambo. Quid enim dilatatio profuiſſet vulneris? certê inteſtinum inde non poterat naſci, quod omninô deficiebat.

Sed neque prodeſt dilatatio in hominibus, quorum inteſtinum rectum ita eſt incraſſatum in ſuâ ſubſtantiâ, atque adeo quidem anguſtatum in ſuo meatu, ut vix tenue ſpecillum tranſmitti per ejus anguſtias poſſet. Quoties his exoneranda erat alvus, utebantur toties ſummo molimine, & niſu ſummo, ut alvinas fœces ſenſim & lentê, premerent per exilem hanc viam;

exibat dein fœx ductu tenui, vix æquante culmi graminei craſſitiem. Hanc quoque calamitatem conſpexi in cadavere viri ita omninô, ut modo deſcripſi. Si autem infans prodit in lucem cum ano imperforato, ita, ut membranulâ externâ finis inteſtini recti ſit clauſus, facillimê ſanatur, ſi lanceolâ inciditur phlebotomò, atque dein apertura canali plumbeo immiſſo, vel & turundulâ, tenetur aperta.

Epilogi loco jam mihi liceat adhuc quædam addere pro Anatomicis. Quam dolendum eſt, homines nolle pati, ut cadavera ſuorum defunctorum amicorum aperiantur a peritis Anatomicis, Medicisque poſt mortem. Certê non aliter ab hiſce abhorrent, quam ſi putarent, morte obitâ ſenſum doloris ſupereſſe cadaveribus. Alii ignominioſum putant, lacerari cultris cadavera. Quæ autem, ſi non hæc, ſtultitia eſt? Vix moriuntur Principes in Europâ, vel Reges, quin horum aperiantur, atque exenterentur viſcera, quô commodius eorum tum corpora, tum viſcera, balſamo condiri queant.

Sed quam eſt damnoſa ſimul falſa hæc opinio? Quid enim certi, quid veri, habent Medicorum peritiſſimi de interiorum degeneratione in quolibet morborum? Quid, quæſo, norunt de proximâ mortis cauſâ in morbis? Quidnam ſciunt diſtinctê de partibus interioribus affectis, læſisque? Quidnam de ſede cujuscumque fere interioris mali? Quomodo verê de indicatis in quolibet morbo & requiſitis ad curationem judicabunt? Niſi prius accurata fuerit conſcripta hiſtoria eorum, quæ ſenſibus apparuere in cadavere inciſo hominis, cujus viventis morbum ſedulô, & anxiê deſcripſerat medicus, qui laborantem cum curâ tractaverat, & notaverat omnia. Certê, ſi quæ, ſola hæc certa, ſola tuta, eſt via, quâ tandem pervenire datur in veram morbi cujusque curationem, cognitionemque.

Et quidquid bene firmi in his habemus hodie, ejus profectô primaria debetur laus Anatomicis. Quibus circumdati tenebris ceſpitaremus ubique in arte, niſi exſtitiſſent, ingenio, arte, induſtriâ, diligentiâ, Excellentiſſimi Viri, qui non veriti laborum moleſtiſſimos, ſe ipſos ex caligine aſſeruere in uſum veritatis, aliosque demeruere liberaliſſimâ ſuorum inventorum participatione. Effecit interim humanorum cadaverum inopia, ut coacti fuerint diligentiores confugere ad bruta, ut ex

iis

iis apertis diſcerent, quæ in hominibus ſcrutari non poterant. Sed fieri facilê haud potuit, quin in plurimos ita delaberentur inevitabiles errores: quum fabrica in hominibus diverſa multis in locis obtineat ab eâ, quæ in brutis occurrit. Factumque & ideô, ut diu foti, radicatique, errores, quum diffiſillimê poſteâ extirparentur. An non manſiſſet etiam hodie inepta opinio, quod matrix in ſiniſtro ſemper locata hæreret latere in fœminis? Ideoque neceſſarium omninô eſſe, ut puerpera novem dies à partu primos fixa decumbebat in unum latus, quo commodius naturalem denuô ſitum uterus poſt partum obtineat.

Undenam fit, ut & hodie Profeſſores Medicinæ publici memorent, inter recenſendas corporis humani partes, *Pancreas Aſellii*? in ovibus id apparet ingens, nunquam in homine ſimile quid inveni in tot perſcrutationibus humani corporis. Neque unquam vocaſſent in homine Inteſtinorum tenuium primum duodenum, ſi magna ſatis ſuppetiſſet copia incidendorum cadaverum copia. Sed vocaviſſent melius forte, certê magis appoſitê, inteſtinum digitale, vel inteſtinum rectum breviſſimum. Multæ utique partes male denominatæ ex hac ſolâ cauſâ, quod ex brutis fuerit petita appellatio. Fabulæ de reti mirabili in capite humano nunquam adeo fuiſſet pervulgata, ſi non apparuiſſet tam intricatum, tam implicitum, tam conſpicuum, & omni modo mirabile, in vitulino & ovino capite? Quoties impleta per artem meam vaſa Cerebri contemplor, utique certiſſimê deprehendo, admiror ubique mirabilia reticula, eodem ſemper perficiendo diſtincta operi.

Cur autem in vitulo differens adeô hujus particulæ ſtructura, dictu equidem difficile habetur. Magna interim in aperiendis brutis latet utilitas, ſi ſolâ adhibetur pro comparatione & faciliori in corpore humano ſimilium, vel diſſimilium indagine. Sed nunquam licet ex inventis in corpore bruti arguere ſimilia in homine obtinere, niſi inveſtiganti per vera experimenta ſimilitudo fuerit obſervata. Sed maximorum animantium vaſta corpora inprimis multum proſunt, ſi ſedulô luſtrentur. Equina, Bubula, Balænæ corpora inciſa multum juvant. Papillas fœminarum ſcatere papillis nervoſis ſenſiliſſimis nunquam ſciviſſem, niſi in papillâ mammæ Balænæ mihi inſigni ſuâ magnitudine ſe oſtentantes occaſionem præbuiſſent acri cum

 cu-

curâ has inveſtigandi, & inveniendi, in fœmineo corpore. Sed quis crederet, perſcrutationem cadaverum, quæ quadraginta, triginta, viginti &c. Annos in ſepulchretis condita latuerant, prodeſſe Medicis? Juvenis intempeſtâ noćte Veſpillones comitabar, ſordidâ ipſe indutus veſte, ut Sandapilas mihi aperirent, ſicque oportunitatem præberent meæ circa hæc indagini.

Vidi tum nec capillos creviſſe, nec ungues, poſt mortem: quum viderem in cincinnos complicatos capillos in cadavere muliebri æquê arćtê adhuc craniis adhæreſcere ut in vita. Ungues naturalibus longiores apparebant, id verô exareſcenti, ideoque contraćtiori, digitorum apici tribuendum, videbam facilè; maximê quum decumbentes nunquam præcidant eo decubitus tempore manuum, pedumve, ungues.

Quumque bonus Malpighius ritê obſervarit, pilos & ungues eſſe extremitates nervorum: quis credat, ablatâ hos vitâ creſcere? Obſervavi tum pinguedinem humanam mutari, non tamen ita interire, ut reliquas corporis partes: indureſcit enim inſtar ſebi, ſicque permanet: quum in vivis ſemper olei fere mollitiem, & fluiditatem habeat, etiam circa renes, & alia loca, ubi vulgô dura putatur. Non eſt in homine diſtinćtus ab Axungia adeps, ſed pinguis liquor ubique idem. In brutorum quibusdam res aliter ſe habens dedit huic errori originem inde æſtiuo tempore exercitatis validê corporibus unćtuoſus ſudor lineamenta flavâ pinguedine afficiens. Inde axungia humana æſtivo calore in vitris retenta olei inſtar liqueſcit. Nulla igitur in corpore humano adeps, niſi in cadavere diu poſt mortem genita. Vidi & tum, quædam cadavera habitu ſuo referentia limum nigrum: alia dura, ſicca, contraćta: nonnulla in cinerei coloris pulverem mutata, ſed hæc rariora: quin & alia vidi à vermibus roſa, verum illa modô, quæ, æſtivo tempore defunćta, à muſcis ova ſua in iis ponentibus erant infeſtata: hæc enim inveniebam plena vermium aureliis ex vermibus mortuis enatis. Vidi cadavera humi condita non conſumi à vermibus, niſi enarratis modô in caſibus. Utcumque aliter ſentire intellexerim ab infantiâ uſque omnes fere homines.

FINIS.

E X-

Fig. I.
A
B
C
D
E
Y
A
Fig. II
B
E
C
D
A
Fig. III.
B
J Wandelaar ad vivam fecit

TAB

J Wandelaar ad vivum fecit

EXPLICATIO FIGURARUM.

Tab. I.

Fig. I. A. Segmentum partim carneum, partim tendinoſum, ab oſſis femoris parte inferiore Y reſectum, ſurſumque reflexum, ut queat conſpici fabrica vaſorum.

B. Vaſa minima arterioſa, miro, atque implicato, decurſu diſtributa per totam hanc partem, ceraceâ materiâ repleta, hinc ruberrima apparentia.

C. Superficies Patellæ interior, quæ hic ornatur Vaſis per eam diſtributis, accuratê deſignatis.

D. Ligamenta, nectantia os Tibiæ inferiori parti oſſis femoris, per quæ diſtribuuntur vaſa innumerabilia.

E. Tubera anteriora oſſis femoris liberata â patella.

Fig. II. Indicat oſſa femoris & tibiæ, ut in caſu hujus Valgi erant conſtructa.

A. Pars inferior oſſis femoris habens hic curvaturam longe diverſam à ſanitate.

B. Patella.

C. Extererior cavitas partis ſuperioris oſſis tibiæ, quæ hic apparet longe inferior, quam interna cavitas E.

D. Oſſis tibiæ pars ſuperior.

Fig. III. Exhibet quatuor digitos pedis humani, unde accuratè & prudenter ablata Epidermis, ut & corpus reticulare Malphigianum, dein ſervavi in liquore meo illibatos, nec mutatos: quum verô cutis liberata his ſit, papillæ cutaneæ relictæ, ſpectatæ die ſereno pêr microſcopium innumerabiles ibi apparent, ut tota ſuperficies his plena ſit, has in majore digitorum depingendas curavi, quamvis millenæ ubique ſint.

TAB. II.

Fig. I. Pars magna interioris membranæ Veſicæ urinariæ ex puerperâ, cui illa ex retento diu lotio, neglectâque ejus evacuatione, inflammata fuerat, indeque gangrænâ affecta, ſeparatâ, dein hæſit in meatu urinario, unde poſt 13 vel 14 dies forcipe educta fuit: convaleſcente poſtea ægrâ.

Fig. II. Portio Cerebri vitulini, à ſemianno in utero vaccæ matris mortui.

Fig. III. Sternum una cum cartilaginibus coſtarum, & intercoſtalibus muſculis, ex fœtu humano, in his ea copia vaſorum, ut omnia appareant quam ruberrima: neque unquam felici adeo artis eventu uſum ſum. Teſtes cito omnes, qui ope mi-

croſcopii has partes conſpicere dignantur.

Fig. IV. Depingit binas ex fœtu coſtas, una cum muſculis intercoſtalibus, mirifico etiam ſucceſſu præparatis.

A. Coſtæ ambæ.

B. Fibræ oſſeæ longitudinales, in coſtis in eâ ætate, quæ adultiore ætate ita confluunt, ut evadant inviſibiles.

TAB. III.

Fig. I. Exhibet portionem magnam innominati oſſis, osque ſacrum à latere, quæ perioſtio adhuc cinguntur ſuo.

A. Os ſacrum perioſteo, & vaſis ſanguiferis cinctum.

B. Os Ilium.

C. Magnus nervus, ſupra oſſis femoris caput decurrens verſus femur.

D. Caput oſſis femoris.

Fig. II. Fruſtulum meſenterii, cum innumerabilibus vaſculis, inſtar filamentorum telæ araneæ, quæ tamen repleta ſunt materiâ ceraceâ rubrâ.

Fig. III. A. Acetabulum oſſis femoris ex juvene.

B. Arteriolæ ad infima acetabuli repertæ.

C. Ligamentum nerveo cartilagineum, quod nectit caput oſſis femoris cavo acetabuli, undique Vaſis cinctum.

D. Caput oſſis femoris.

Fig. IV. Capſula facta ex inteſtino jejuno pueri, & in illa eſt, ſegmentum Inteſtini coli, & Ilei refertum ita dictis glandulis, & vaſis ſanguiferis.

A. Capſula.

B. Segmentum Inteſtini coeci.

C. Segmentum Ilei.

D. Proceſſus vermiformis, cum ſuis ita dictis glandulis.

Fig. V. Embryo humanus, cum rudimento funiculi umbilicalis, pendent in liquore, & demonſtrant evidenter rudimentum illud ipſo embryone craſſius; in hoc embryone nec naſus, nec os, nec oculi apparent ſed modô rudis, indigeſtaque moles.

A. Rudimentum funiculi umbilicalis.

B. Carina embryonis.

C. Capitulum embryonis.

FINIS.

elaar ad vivum fecit

FREDERICI RUYSCHII

Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ Societatis Anglicanæ Membri,

ADVERSARIORUM

ANATOMICO-MEDICO-CHIRURGICORUM

DECAS TERTIA.

In qua varia notatu digna recenſentur.

CUM FIGURIS ÆNEIS.

AMSTELODAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXXIII.

VIRO PERILLUSTRI

JOANNI TRIP

I C T O,

D O M I N O I N

BERKENRODE

REIP. AMSTELAEDAMENSIS CUM MAXIME CONSULI ET SENATORI,

SOCIETATIS INDIAE ORIENTALIS CURATORI, AD RES ECCLESIASTICAS DEPUTATO,

ARMAMENTARII PUBLICI, HORTIQUE MEDICI PRÆFECTO, &c. &c. &c.

Hanc Decadem tertiam Adverſariorum

D. D. O.

Humillimus auctor

FREDERICUS RUYSCHIUS.

LECTORI BENEVOLO

S.

QVicumque ſe publico committit, neceſſe eſt, ut omnigena hominum judicia experiatur, quorum unusquiſque pro captu ſuo rem oculis omnium expoſitam vel probabit, vel damnabit. Namque rebus ſingulis duas eſſe anſas jam veteri dicto comprobatum eſt. Quod ad me attinet, emiſſurus ea, quæ in uſum generis humani poſt longos labores, & multiplicia experimenta chartis commiſi, nihil eſt cur meliora ſperem, probe memor eorum, quæ adverſus me jam ante multos annos conati ſunt homines vel invidia ducti, vel amore ſui, vel præjudiciis obcæcati, donec vi inconcuſſæ veritatis ſuperati victas manus dederunt. Certe quidquid ratiocinia, etiam ingenioſiſſimorum hominum, vel ſpecioſe retulerunt, vel imperitis perſuadere potuerunt, id omne confeſtim collapſum eſt, quam primum experientia docuit longiſſimas diſputationes fruſtra habitas fuiſſe pro rebus, quas natura non agnoſcebat. Eadem illa fida magiſtra Experientia, quæ cauſam meam, quæ multis laborare videbatur, tot annos ſtrenue egit, eadem illa, inquam, jam quoque pro me militat, & audire nolentibus identidem inculcat, Venite & videte.

Ea enim vis eſt veritatis, ut vel invitos trahat in aſſenſum, ubi nullus dubitationi locus relinquitur, ſed materia ſuppeditatur undique laudandi mirabilia Dei in gloriam ejus æternam.

Non multis te morabor, Lector Benevole; neque enim animus eſt dicta jam ante repetere, vel ea congerere quæ ab aliis ſuper his rebus ſint dicta vel facta: ſatis habens efficere, ut intelligas quid velim.

Inter alia, quæ tibi offerimus, oculis tuis ſpectandum exhibetur Pyrum Anatomice diſſectum. Quod ſi hoc præſtitiſſem in hepate vel ſplene humano, excarnationis nomen mereretur propter Analogiam. Jam vero mihi liceat hoc vocare ſceleton pyri: quale ſceleton formare ſoleo ex foliis & fruticibus: qui conſpe-

ctus multis non ingratus fuit. Videbis porro, quia in eorum deſcriptione obſervaverim. Accedunt à me exhibitæ figuræ, quibus evincitur vaſa fructuum, quorum nucleus lapide tectus eſt, ut pruna aliaque, provenire maximam partem, ex lapidibus, æque ac ex ipſis Perſicis, quamvis non omnia uno eodemque modo.

In Muſæo Wormiano incidi in imperfectam imaginem partis ſceleti Opuntiæ, quod Doctiſſimi etiam viri tunc temporis valde mirati ſunt, cujuſque meminerunt in ſcriptis ſuis.

Quare ſi Deo viſum fuerit, animus eſt totum fruticem, quem in formam ſceleti redegi, exhibere, ubi multa obſervanda occurrent, unaque cum eo conjungere ſceleton foliorum quernorum, ubi, remota omni pulpa, folia reticulorum ſpeciem e filis contextorum præbebunt. Vale, & his utere mecum.

A D-

ADVERSARIORUM ANATOMICORUM

DECAS TERTIA.

QUum exiſtimem, habere me nonnulla iterum, quæ obſervavi haud inutilia medicinæ, atque Anatomes præ cæteris, ſtudioſis; prodeo denuo, ea ut offeram. Tu, mi lector, æquo feras animo ſenilem loquacitatem, quando conatur prodeſſe: neque in malam accipias partem, quæſo, ſi vel repetiverim hinc inde eorum quidpiam, quæ forte enarravi antea. invenies quippe in ipsâ hacce repetitione ſemper novi quid, aut emendati magis. Agamus igitur primo

I.

De Atheromate.

EQuidem, ſi lubet conſiderare varios, quibus humanum corpus obnoxium ſæpe invenitur, tumores, hos inter ſane ut frequens eſt ſatis, ita & vix intelligi à medico poteſt mirabile hujus ingenium. Si enim rite examinas materiam, quæ propriis ſtabulat in locis, hoſque tumores efficit, anceps eris de ipſo vero nomine apte ei imponendo. Quoniam pultem ſæpe ſpiſſiorem referebat hic tumor, Græci Atheroma dixere; nec male. At alii, qui viderant collectam hanc materiam in grandinoſa corpuſcula degenerantem; vel ideo, repudiato priori nomine, dixere tumorem ovis piſcium ſimili ſaburrà turgidum. Quid vero appellationis excogitabis, quoties oſſicula, vel & oſſa ipſa continet diverſæ omnino figuræ; imo vero & pilos inſtar capillorum hominis, dentes quoque, veroſque etiam molares inter illos, quin & crus humanum infantis cum tribus digitis, quale Cæſar Ruſſorum ſuis in Theſauris vere poſſidet. Omnia quæ modo recenſui ita reperi aliquoties, atque ſemel integram dentium

ſeriem in illo tumore me reperire pulchre memini, & quod incredibile videatur (vera tamen loquor) in ovario muliebri. Sane Petropoli videre eſt rem ipſam: in Theſauro autem Anatomico primo accurata habetur mirabilis rei icon.

At longe aliud, magiſque inauditum, certe fidem ſuperans, erit quod narrare occipio, prout domi id ſervo. In ventriculo defuncti vità hominis inciſo invenitur Atheroma, intra quod hæret integer manipulus pilorum, inſtar capillorum hominis: adeſt fruſtum informe oſſis, iuglandem nucem æquans: quatuor veri inſunt dentes molares, quales maxilla humana alit. horum autem dentium bini connati, alii duo ſeparati exiſtunt; ſed, quod ſingularem contemplanti ſtuporem incutit, cernitur in eodem ſacculo crus anterius cervuli exigui Africani, ut vix ovo ſimilius ovum, excepto, quod pedis in hoc crure ungula haud fiſſa ſit, ut in Guineënſi illo animalculo obtinet, ſed tegitur finis ille ungue, ut digitus minimus humanæ manus; quin imo & ſuperficies cutis hujus cruris raris tenuibuſque tegitur pilis, ut humanam manum obſidere ſolent.

Scio, tamquam fictum hoc quidam ridebunt Sceptici: ſed deſinant de non ſatis exploratis naturæ effectis temere definire, ni ſpectaculo oblato refelli ipſi velint. Ipſa hæc res in India Orientali contigit. inde ipſum hoc ita ſe habens Atheroma miſſum fuit Clariſſimo Viro, honorato meo Collegæ, Caſpari Commelino, Botanices Profeſſori Celeberrimo, & Academiæ Naturæ Curioſorum membro, qui pro conſuetà ſuâ humanitate mecum illud communicavit una cum autographo Chirurgi dexterrimi Cornelii Smit, a quo Commelinus dono acceperat. Hujus ergo comitati id acceptum referens rite depuratum, atque ab interitus omni periculo munitum, locavi in Theſauro meo tam Anatomicarum, quam naturalium rerum collectione, inſtructo: quem in hac grandi ætate nocturnis laboribus, & diurnis, iterum apparavi ab eo tempore, quo priorum meorum laborum fructus in Ruſſiam tranſlati fuerunt.

Verum, ne ſic quidem contentus, habeo reſcripta ex loco obſervationis confirmantia rem ita factam teſtimoniis omnium qui inciſioni cadaveris, & operationi hujus ita nati Atheromatis, interfuerunt, quorum exemplum de verbo ad verbum hic inſertum ita ſe habet. Anni

Anni 1716 quinto decimo Auguſti venit in noſocomium, quod eſt in Samarang, Jacobus Ruben. Laborabat apoſtemate ad binos digitos tranſverſos ſupra umbilicum. Id apertum manu Archichirurgi, dein quotidie bis depuratum dabat ſingulis vicibus duas puris uncias, uſque ad Decembris vigeſimum, quo moriebatur. Propria cadaver dextera aperui, invenique putredinem in hepate. dein apertus ventriculus erat plenus materià albâ, in quâ inveniebatur faſciculus pilorum habens pondus poſt exſiccationem quatuor drachmarum. præterea reperiebatur fruſtum carnis cum oſſe & cartilagine inſtar quartæ partis chalci. incidi illud, reperique in eo grumoſum cruorem, cum materia aquoſà: cujus natura erat oſſea, cartilaginea, vel carnea, cutanea vero externe, ibique piloſa hinc inde. Præterea inveni circa os ventriculi ſuperius arcte adnatum fruſtum carnis, circumaccreta carne cinctum, cum tribus globis in apice. ad utrumque latus horum globorum accreverat dens molaris perfectus, plane ſimilis denti humano cum tribus aliis dentibus in medio. In cavitatibus nihil erat carnis, nec oſſis, ſed membrana, in quâ ſanguinis thrombi, cum Ichore flavo: quin & unus trium globorum repletus ſpectabatur materia cinereâ, referente pollinem oſtracodermatum contuſorum.

Dentes hi molares conſtabant pulchro, candido, firmo oſſe, ut nihil magis poſſit dentem hominis referre, erantque accuratiſſime infixi carni ipſi, non oſſi, ſed quodam modo mobiles. Ventriculus obſidebatur materia quaſi conchiliorum contritorum pulveri ſimili.

Nos hic ſubſcripti fuimus miſſi, ut eſſemus præſentes teſtes rei ita geſtæ & repertæ,

Thomas Blom, Interpres, & à rationibus Societatis.
N. van Gangel, Vexillifer.
Tres Chirurgi.
Henricus Oeſterſen.
Jacobus Hullincq.

Licet vero hiſtoria hæc mentionem non faciat Atheromatis in deſcriptione rei propoſitæ, evidentiſſime tamen datur evincere, ita illud adfuiſſe ibi: quoniam ſæpenumero pili, dentes molares, aliique, reperti fuerunt in albà A-

theromatis materia, nunquam autem in ullo alio tumorum genere illa fuerunt reperta, vel ſimilia: certè, unquam id legere me in aliquo obſervationum medicarum ſcripto, nequaquam memini. haud quidem mirabor, ſi quis me interroget, quanam ratione fieri poſſit ut omnia hæc nata, omnia hæc reperta fuerint in tumore undique clauſo? præcipue quidem undenam quadrans quadrupedis animalis habens humanum unguem natus ſit in illo. Sane vix aliud habeo, illi quod regeram, niſi modum Naturæ agentis, formantis, mutantis, nondum ſatis perſpectum eſſe homini, ita quidem, ut inde definire queat, quidnam illi poſſibile factu, aut impoſſibile ſit. Fateor, rem ſolà raritate obſervatione dignam nos in admirationem rapere, imo vero ipſum nobis perturbare animum: ſed talis eſt quotidiana conditio eorum, qui contemplationi rerum naturalium totos ſe dedunt.

Nonne admirabile, imo incredibile penitus fuit, tectum illud tot per ſecula arcanum, quod revelare me abjectiſſimum ſuum ſervulum DOMINO DEO placuit? quando, corticem cerebri eſſe quam ordinatiſſime contextum & fabrefactum ex ſubtiliſſimis canalibus pulpoſis, accuratiſſime intertextis, atque exeuntibus ex finibus arteriarum ſanguiferarum cerebri, inveni, deſcripſi, & cum medicis communicavi primus? Vah quantæ tum inter eos turbæ!

Clariſſimus certe Schelhammerus, Anatomicarum rerum peritiſſimus, atque editis ſuper Anatome Scriptis merito ſuo celeberrimus, re hac auditâ primo, adeo longe aberat, calculum ut apponeret ſuum, ut in libello quodam, poſtquam honorificentiſſime de me, meiſque inventis, ſcripſerat ibidem, ubi tamen perventum fuerat ad illud rei punctum, quo aſſerebatur corticem cerebri nec glandulis, nec glandulosâ materia, conſtare, ſed continuatis arteriarum ſanguiferarum fiſtulis, haud veritus fuerit diſertis verbis clamare, *Paterer potius erui ex orbitis ſuis meos mihi oculos, quam crederem, rem ita ſe habere.* Sed quid contigit? forte bini juvenes, diſcipuli Clariſſimi Viri, atque ab Illo Anatomica quoque edocti, me inviſebant, atque etiam collegia mea Anatomica frequentabant, quibus memorata modo verba ex citato prælegi ſcripto, eà occaſione, qua de

his

his forte rebus agendum poſtulabat Doctrinæ ratio. Uterque liquido aſſerebat, ipſam rem ita, ut ipſe ſcripſeram, ſe habuiſſe, neque licere ſibi deinceps de veritate rei dubitare. Quos deinde, brevi jam patriam repetituros rogavi, ut vellent coram Profeſſore ſuo, ita ut viderant, veritatem rei profiteri. Egregii autem juvenes hinc incenſi paululum, nec morandum rati, primum per tabellarium viſa & comperta literis ad eum datis perſcripſerunt, me omnium horum inſcio. Quare mirabar me poſt menſis circiter, à quo geſta hæc fuerant, ſpatium honorari literis cordati Viri, quibus prius ſcripta excuſat, fidem meis dictis habet, neque ulterius iis reſiſtere poſſe fatetur: poſtquam bini tam periti harum rerum diſcipuli explorata ſibi ad ſe retulerant. Modeſtia non patitur hic adſcribere, quibus illà in epiſtolà encomiis ſuper eodem hoc invento, me ornet. Reſcripſi ego Egregio Viro ſtatim, nequaquam mirari me, nedum ægre ferre, quod inauditam adeo rem tam duris repudiaſſet verbis: quandoquidem hanc ipſam, ſi alterius fide, & oratione, accepiſſem prius, forte ipſe non tractaviſſem mollius, ſed cum contemptu rejeciſſem. Simile quid evenit mihi primâ vice demonſtranti, in Amphitheatro Anatomico Amſtelædamenſi publico, inventam tunc primo à me tunicam novam in oculo humano. Quum enim ſuà forte tum præſentià honoraret hunc meum actum Clariſſimus Rauius, diſciplinâ Anatomicà adeo inſignis, tam indigne excepit hoc meum aſſertum ut riſu, imo vero elato cachinno rem exceperit coram omni ſpectatorum coronà. Haud mirabar, ſed placidus dixi inſigni huic Anatomico, libere rideret, me interea jam curaviſſe imaginem cœlandam à Sculptore, ut in publicum evulgaretur novum inventum; quod & factum fuit haud ita diu poſt. Quam varia autem rerum harum ſors ſit, patet & hinc, quod indefeſſus & induſtrius Albinus, Clariſſimi Rauii ſucceſſor, in Cathedra Anatomica Lugdunenſi, ipſam hanc membranam tam ſolerter ita præparavit, ut unicuique quam evidentiſſima quidem appareat titulo membranæ Ruiſchianæ.

Sed ut redeam in viam, unde digreſſus fueram, non valde

miror, & homines fuiſſe, qui, poſtquam deſcriptum modo Atheroma præparatum apud me vidiſſent, dixerint, impoſſibile omnino ſe putare, rem talem in ventriculo prodiiſſe hominis. Sed, Care lector, quis hac in re in animum ſuum induceret, velle fallere; quum nullum honoris inde præmium, nullum lucrum, ſperari queat, aut prævideri ab hac fallaciâ? Quis cuncta hæc, tamque diverſa, colligeret, & uniret, tantum ut aſſereret, humano de Stomacho protracta eſſe ſimul? quare ille, qui miſit hanc hiſtoriam, voluiſſet tam turpiter imponere Celeberrimo Commelino, cui tale debebat nihil? Sed fac ita voluiſſe, undenam data copia fuiſſet tam mira, nec uſquam alias occurrentia deprehendere, qualia deſcripſi ſupra? Tandem quanam arte hæc, ſi ficta forent, ita unire quis potuiſſet? Sed, rem ut conficiam, nonne æque ſtupendum apparuit, quum coronæ ſpectatorum in Anatomico Theatro oſtendebam, Ovarium muliebre continens integram dentium ſeriem, quam ſimillimorum dentibus humanis, ut in Theſauris Anatomicis depingendum curavi, cujus quidem rei Autotypon Invictus Ruſſorum Monarcha poſſidet, qui pro ſingulari rerum Anatomicarum cognitione, quâ non Principes modo, ſed & ipſos Medicorum plurimos antecellit, hæc ipſa ſæpe contemplari haud dedignatur.

Quis non furor oriebatur & tum, quando gratis miſſum mihi accepi animalculum quadrupes, capite, linguâ, caudâ, & appendice de ventre pendula, inſtar funis umbilicalis, ita, ut cuncta hæc uni ſacculo incluſa hærerent, ut in Theſauris Anatomicis depinxi, additâ omnium hic obſervandarum circumſtantiarum deſcriptione, cujus authenticon etiam in Theſauris Cæſaris Moſcoviæ Petropoli ſpectatur; quod animalculum à vetulâ octuagenariâ cum vomitu fuit rejectum.

Ante multos annos quis credidiſſet, ex crudis vegetantibus, ſimpliciſſimâ diſtillatione Chemica elici, abſque ullâ præparatione, ſalem volatilem, alcalinum, ſiccum, candidum, inſtar denſæ, figuratæ, glaciei, excipulo undique adnatum, & formâ quidem ſolidâ diu conſtantem, qui acri, alcalinâ penetrabili, mobilitate provocat omnes ex animalibus paratos ſales, neque ullo modo cedit vel illis, qui de putrefactis prius

prius herbis excitantur? Hujuſmodi autem in Ampliſſimo vitreo vaſe ſpectabilem admodum admirabundo mihi contemplandum atque explorandum obtulit integerrimus meus certuſque Amicus, Hermannus Boerhavius, Medicinæ, Chemiæ, & Botanices in Academia Lugduno-Batavâ Profeſſor; qui tales produci tam facili apparatu ex ſeminibus inprimis maturis, ſiccis, recentibus, non præparatis ſtirpium acrium, mihi retulit, quam de Sinapi, Erucâ, Raphanis, Cochleariâ, Thlaſpi, Cepis, Alliis, Porris, aliiſque confici ſolent, exprimentes omni dote Sales, Spirituſque Cornu Cervi. Ego certe, à primâ olim ætate Chemicis ſatis deditus, mecum, his ſpectatis, dixi, fieri jam omnia, quæ poſſe fieri negabam. quare cavebo deinceps temere definire quid fieri poſſit, niſi re prius ab omni parte exploratâ.

Sed & æque inſuetum, mirumque ideo illud habendum, quod à me detectum voluit Creator, datumque Orbi, diſcrimen ingens, quod deprehenditur inter vaſa ſanguifera, pro diverſitate munerum, quæ illis obeunda imponuntur. Si enim bene hoc fuiſſet obſervatum, caviſſent utique Medici aſſerere, humores percolari ex confuſà materia ſeparandos ope pororum, aut glandularum. Quid enim ſani ineſt tali ſententiæ? Recordor, Egregium Imperatoris Ruſſiæ Archiatrum, Dominum Arskine, ſuper hac re interrogaviſſe mirabundum, an igitur negarem ſemen in vaſis ſedere ſanguiferis aliis intime mixum humoribus, ſoloque teſtium apparatu inde ſecerni? Reſponſum dabam, neſcire me, quænam laterent in ſanguine recondita, ſcire tamen ſatis evidenter, ſanguinem ſemen haud efficere: id vero, ſi hæreret in vaſis ſanguiferis, alia requiſiturum eſſe organa, quæ prius ſperma elaboraſſent, diſtincto in loco, meque hanc ob cauſam agnoſcere, diverſa eſſe corporis noſtri vaſa, meque illud in ſtirpibus obſervaſſe etiam; de quâ re dicam poſtea.

Sane quod jure me dicere poſſe puto, antiqui, ſi vaſculorum ultimorum extrema illa ſubtilia accurate habuiſſent cognita, non incidiſſent in tot errores circa cognitionem fabricæ corporis humani. Sed ego de hac re ulterius agam, ubi viſum DEO fuerit, cujus immenſæ ſapientiæ ſint gratiæ actæ, quæ homuncionibus ſuam infinitatem detectam voluit ex tam miris effectis.

II.

I I.

De Anatome Mali Perſici, Pyri, & Foliorum.

SCrutator ſedulus corporis humani detegit quidem quotidie nova quædam, eaque inter mirabilia ſæpe multa: ſed & indagationem ſtructuræ in plantis, herbis & fructibus, eo facere, ſequentia docebunt, quæ & Anatomicum non dedecent, & ad Gloriam DEI multum conferunt, ut mellitus Thomas à Kempis ſuaviſſime aſſerit,

Quilibet ſurculus enarrat, explicat omnis herbula, DEI potentiam, ſeque nos ut doceat, blande offert. Diſce, inquit, ex me, quam ſit ſapiens, quam bonus, quam admirabilis, quam ſuavis & beneficus DOMINUS NOSTER: quod enim in me, & hoc à DEO eſt. Ideoque & jure canitur:

Præſentemque refert quælibet herba DEUM.

Age igitur, contemplare fabricam Mali Perſici, & ſat ſcio, obſtupeſces mecum, maxime ubi ſimul perſpexeris atque comparaveris priori ſtructuram Pyri fuſci majoris, quod *groote Riet-peer* Belgice vocant.

Pedunculi pyrorum conſtant multis canalibus, qui in corpore fructus ſenſim magis magiſque explicati, ſimul plus molleſcunt per gradus, tandemque in pulpam humidam exeunt, mutanturque, in quâ dulcis gratuſque ille ſuccus reperitur. Non inepte itaque puls hæc pyrorum habetur ſimilis viſcerum parenchymati, lienis certe inprimis, & hepatis. ita quoque olim vocabatur hæc materia, quam poſtea glandulis meris conflari voluerunt Malpighiani. Ego vero potius canales dictos velim, & vaſcula ſanguifera, quorum amborum extremum non parenchyma, ſed pulpam, appello: quia corpuſculum nullum ſingulare glandulam nominabo, niſi propriâ & ſingulari ſuâ membranâ contineatur. Atque ita & hic eadem in fructibus his invenio. Si quis autem velit, totum pyrum, utpote unâ coërcitum membranâ, appellare glandulam, aut glanduloſum corpus, id quidem haud abſur-

ſurdum crederem : verum qui aſſerunt, fabricam pyri glandulis quoque conſtare, iterum mihi videntur errare.

Ita quoque univerſum Hepar, Splen &c. ſuo ſemper circumcincta involucro, atque ex vaſculis ſanguiferis conflata, pro glandulis numerari poſſunt: ſed dicere, horum particulas etiam iterum conſtare ex glandulis, ſemper minoribus, fallax mihi apparet: & in hâc quidem ſententia manere cogar ex amore veritatis tamdiu, quamdiu aſſertores illius alterius dogmatis non oſtendent particulares illas minutas partes, quas illi habent pro glandulis. mihi ſane apparet parvas illas particulas tandem fieri pulpoſas extremitates. in aliis autem aliter ſe res habet, ut, volente DEO, exponam poſtea.

Atque ita quidem in pleriſque pomis & pyris fabrica videtur. Sed in malo Perſico longe profecto aliter mirabilis cernitur conſtructio. Eſt ſane huic fructui brevis valde pedunculus, ſoloque levi contactu à ſuâ decutitur arbore hoc pomum. Quum vero curtus ille pes ingenti conſtet canalium colligatorum ſerie, videntur illi ſe tantum extendere uſque ad putamen lapideum fructus, huicque deinde tradere totum munus perficiend cætera, quæ ad conſummationem fructus hujus requiruntur: namque ex omni externâ ſuperficie lapidoſi hujus corticis undique exoriuntur rurſum canales, quorum diſtributis deinde extremis ipſa porro pulpa accreſcit firmiter. Quam ſingularis apparatus! Canales pulpiferi non proveniunt ex pedunculo, ſed ex illo duro lapide, cui dederant illos pedunculi vaſcula.

Impoſſibile id primo quis dicat, ſed experiatur, rem videbit. Neque latere velim artem, quà arcanum hoc detegitur. Impono illos explorandos fructus aquæ, donec incipiunt putreſcere, deinde vero eos vaſi figulino immitto, cujus fundus planus eſt, ſicque poſitos deglubo lente: excorticatos dein diu agito hinc inde per aquam, ut hoc concuſſu ſolvantur à mutuis complexibus vaſa, ſimul autem blande lenteque comprimo inter digitos, donec incipiat diſſolutio fieri. Tum vero manifeſto apparet analogia maxima, quæ eſt pulpæ huic vegetabili cum corpore pulpoſo Jecoris, Spleniſque, tam in homine, quam in vitulis. Sed, quoniam

ſplen hominis non eſt ſemper aptus ita tractari, ideo potius eliguntur lienes molliores. Ita enim olim, quum longe maxima eſſet difficultas cadavera humana nanciſci, confugiebant Anatomici ad corpora mortuorum quadrupedum, avium, piſcium, quod & hodie adhuc obtinet: neque profecto utile hoc adminiculum rejiciendum umquam videtur: at prudenter comparatio eſt inſtituenda, & indaganda via qua poſtea tutius explores, num & in humano ita corpore omnia ſe habeant. Sed, fateor, ne ſomniaveram quidem, umquam vegetabilia etiam ſervire detegendis in corpore humano partibus, ut jam feliciter experior. neque ſane hæc tantum diſco in fructibus, ſed in ipſis quoque foliis.

Diu occupatus fui in rimandis vaſis, quæ per hæc decurrentia olim nervos foliorum appellavere Botanici: ſed longe rectius jam mihi licet eadem vocare vaſa ſuccoſa; poſt hæc omnia cœpi videre, & hæc diſſolvi, atque in ſceleta redigi poſſe herbacea.

Dum hoc ago folia Aloës Americanæ muricatæ explorans, & diſſolvens, deprehendo, omnia ejus vaſa ſecundum longitudinem folii excurrere, atque vix ullos laterales ramos ex ſe dimittere. Sed & video ſimul inter hos canales pulpam valde analogam illi, quam in pyris, & Perſicis, inveneram, ut & ſatis ſimilem illi, quæ in liene eſt humano. præterea non poni hanc pulpam ad extremitates decurrentium vaſorum oblongorum, ſed locari inter canalium appoſitorum latera. Atqui quam auſpicato evenit, ut, diſſolvendo hanc pulpam, clare viderem eam ipſam conſtare vaſculis minimis, atque in ea manifeſto reſolvi etiam poſſe: ita quidem, ut referret ſatis commode corticis cerebri fabricam. Hæc ſic parata jam domi ſervo, ut ſpectatori poſſim offerre. Fruſtra autem hic apparatus tentatur in Aloë Socotorinà, vel Africana: namque in his invenio quidem decurrentes rectà juxta longitudinem folii canaliculos, abſque ramis lateralibus; ſed tamen omnes pergentes juxta longitudinem membranæ folium inveſtientis, cui ſe firmiſſime innectunt. Porro pulpa illa in foliis parum ſolidæ habet ſubſtantiæ; ſed maxima ineſt copia liquoris pellucidi, viſcoſi, albumen ovi referentis. Servavi hunc liquorem, atque die

die ſequente obſervavi pulchre purpureum evaſiſſe ita, ut pigmentum illud chartâ exceptum, vel linteo, conſtantem pulchrumque colorem referret. Sed quanta diverſitas obtinet in folio Opuntiæ Spinoſæ Americanæ? Ejus profecto canales ſuccoſi per folia decurrentes, ubique emiſſis ramis lateralibus ſe mutuo inter ſe contexunt, atque præterea coadunantur mirifice ſimul concurrentes in eo loco, ubi formant novum folium, ſi fas eſt folium dicere, & non potius totam novam plantam. certe ibi omnes diſtincti illi canales arctiſſime uniti coëunt, iterumque ex eodem hocce loco egreſſi diſperguntur abeuntes à ſe invicem per novum illud folium: fitque idem illud per totam quidem plantam ubique. Sed & aliud obſervavi in hac Opuntiâ, quod non vidi aliis in foliis. Folia etenim hæc valde adulta, inque ſceleton formata, ſiccataque, in tres, quatuorve lamellas, aut etiam in quinque, quæ ſibi mutuo ſecundum longitudinem incumbunt, ſeparari a ſe invicem poſſunt. Quod & domi meæ ſpectandum ſervatur. Quis itaque ſatis digne laudes dixerit Omnipotentis, ſapientiſſimique Numinis, qui tam mira, varia, utilia, ejus opera conſpicit, unde tot tamque diverſa vegetantia, humanis ſervientia uſibus? unde ædificia, naves, horum ſupellex, cibi, potus, veſtes, ignis pabula, medicamenta denique, parentur nobis. Imo vero eſt, ut credam, ad doctrinam quoque morum proficere ſæpe ſtirpium proprietates: idque ut firmem rem narrabo ſæpe mihi viſam. Anni ultra quadraginta elapſi ſunt, ex quo in Amſtelædamenſi Horto alebatur planta ex Ægypto delata, quam Colocaſiam veram affirmabant; ſed quum florem fructumve numquam ibi perfecerit, dubitare licet, an non vera fuerit Ari ſpecies. Ornata erat utique foliis latis, per quorum medium decurrebat craſſa compages canalium ſucculentorum, quæ Nervus tum dicebatur. Extremitas hujus ita dicti nervi, ubi pervenerat ad apicem ſui folii, inde emergens progrediebatur ſola, in ſpiras ſe hinc inde torquens, eo fere modo, quo videmus rem ſe habere in Priapo vegetabili, Rumphio deſcripto, titulo Herbæ Cantharifera.

Quando itaque terra in fictili, cui inſita erat hæc planta, arida facta irrigabatur aquâ, obſervabatur, ſimul ac nimium

affunderetur aquæ, ultra quam egebat illa, diſtillare illico abundantem affuſi humoris copiam guttatim ex apice intorti extremi, & quidem velociter, donec ſupereſſet tantum aquæ quantum requirebatur ad ſanitatem, non ultra. Sed mirabilitas ſpectaculi nocuit plantæ: nam affuſâ uberiore aquâ tamdiu irrorata fuit, donec moreretur à colluvie nimiâ; ut & biboribus fatalis ſic corripitur gradus ad mortem.

Dixi itaque ex demonſtratis haud modo, analogiam maximam inter pulpoſum multorum vegetantium; ſed & comparationem poſſe inſtitui inter noſtra vaſa ſanguifera, & ſuccifera plantarum. etenim quælibet corporis noſtri particula, quæ deſtinata eſt parando alicui ſingulari humori, ſemper habet diverſos longe canales ab omnibus aliis, & ſic in ſtirpibus obtinet. Magnum hoc arcanum ſuorum operum voluit DOMINUS DEUS revelare hominibus per me, in honorem, gloriamque ſuam. Utique quando hoc primum inveneram abripiebar in admirationem fere ecſtaticam. Certe extrema poſſe vaſorum ſanguiferorum oculis ſpectari, res non eſt parva. fatetur certe Malpighius ſibi id impoſſibile fuiſſe. utinam magnus ille Scriptor, qui ſuo tempore ſibi parem non inveniebat, hoc ſpectaculo potuiſſet oblectari! Longe aliter de quibuſdam ſcripſiſſet rebus. Ut enim tam ingens eſt inter ipſa vaſa ſanguifera diverſitas in corpore humano, ita & in ipſis etiam vegetabilibus videtur, quorum etiam fiſtulæ ultimæ accommodantur efficiendo illi operi, quod ab iis requiritur ex lege Creationis. Hanc enim poteſtatem infudit cuique Creator ipſo in ſemine. Inde igitur tanta diverſitas in ſuccis vegetantibus, horumque poteſtatibus, ut purget hic, alter obſtipet, &c. quin & hoc ipſum levi conſtat & quotidiano experimento. Si eidem terræ in eodem vaſe inſeris Aloën, & Sacchariferam arundinem, eidemque committis aëri, eidem pluviæ, rori, ſoli, feret illa amarum purgantem, hæc ſuavem gratumque ſuccum.

Sed ſi ſpectes utriuſque harum fabricata vaſa, quanta erit differentia? Si autem ultra jam quæſieris, ſcire, nefas, qui vaſa deſcripta operentur, dum tam diverſos ex eâdem materiâ ſuccos conficiunt, dicam fruſtra id quæri; & agere per abdita hæc DEUM, cujus adoranda ſapientia, cujus acquieſcendum provi-

providentiæ. Et ſufficit, bonitatem NUMINIS nos docuiſſe hoc fieri, licet modum quo fiat huc uſque abſconderit.

III.

De Eruptione Sanguinis per cutem capitis &c.

TErrorem immanem, mulieri ubi incutitur, longe periculoſiorem eſſe, atque multa pejora effecta habere, quam ſi vir eundem pateretur, quotidiana docet experientia.

Viginti abhinc annis accidit, ut puella quædam valde perterrefacta, illicò undique infeſtaretur per totum ſuum corpus exanthematis magnis, quæ degenerabant in ingentes veſicas haud abſimiles illis, quas cantharidum applicatio excitat. Diſparebant hæ deinde pro aliquo tempore, iterumque poſtea apparebant per vices. Medici conſulti ſuper raro hoc ſymptomate aſſerebant, prævidere ſe orituram hoc ex malo facile Apoplexiam, aut Paralyſin, vel forte & Epilepſiam; nec ita diu poſt ſequuta fuit primo particularis paralyſis brachii ſiniſtri. Exercitatiſſimus tum Chirurgus Petrus Plaatman vocatus, ut huic mederetur malo, præſcripſit uſum balnei cum aromaticis herbis, cui dum inſidebat, pars affecta perfricabatur fortiter, fuitque is rei ſucceſſus, ut eouſque reſtitueretur in parte læſa mobilitas, ut jam aciculam tenuem humo tollere poſſet, ſuaſque rurſum ſibi veſtes induere. Dum gaudet hoc levamine, incidit denuo in novum paralyſeos violentæ malum, quæ totum ferme afficiebat corpus; porro autem & accidebat illi effuſio cruoris ex cute capitis ſupremi, tam improviſo quidem, eaque cum impetus velocitate, ut citiſſime omnia lintea capitis integumenta ab effuſo hoc cruore permadeſcerent. Nullum obſervabat eruptio hæc exacerbationis ordinem, cujus incertitudo atque rei familiaris egeſtas coëgit matrem, ut locum afflictæ filiæ curandæ, atque alendæ, peteret in noſocomio publico; ubi per quatuordecim dum fuit hebdomadas, vix tantum liquidi cibi conſumebat, quantum cochleari prehendi poteſt. Domum redux ad matrem diris corripitur convulſionibus,

inde in furorem incidit, ita ut ſeptem totas hebdomadas ligari funibus, & coërceri debuerit. Toto autem hoc ſpatio ne ſemel quidem alvum evacuavit. Neque haud ita diu poſt plurimum vomuit cruoris. Igitur interdictus fuit balnei, quod rurſum ipſi fuerat commendatum, uſus. Poſt vomitum ſanguinis evenit illi urinæ retentio: quare Chirurgus dictus per integros novem menſes quotidie lotium per immiſſum catheterem educere debuit. Poſtea vero vivum emiſit ſanguinem per aures, os, oculos, umbilicum, mammaſque: & quidem ex his tantum exiliebat ſanguinis, ut neceſſe foret vitris ſupra papillas impoſitis profluentem cruorem excipere. Jam vero uſque adeo emaciata, atque viribus orbata eſt miſerrima hæc virgo, ut languidiſſimam trahat vitam. Acceſſit autem & tumor ad oculum ſiniſtrum valde prominens; imo & lingua ipſi in ore circumtorta jam jacet; inde neque loqui commode, nec edere expedite valet. Atque ita nuperrime eam reliqui. Quamvis autem de calamitatibus deſcriptis plurimæ illam nunc reliquerint, attamen adhuc profluvia cruoris per capitis cutem frequenter patitur. Quando nuper caſum hunc enarrabam Medico Boretio, curioſo certe rerum Anatomicarum & Botanicarum indagatori, uſque adeo ille ardebat deſiderio propriis uſurpandi oculis ægrotam, ut rogare non deſtiterit me, ut adducerem ad illam. Morem ei geſſi. Quum unâ igitur inviſebamus ægram, incepit illico quam oportune tantum effluere ſanguinis; ut intra paucum tempus per omnia capitis integumenta profluens ſpectaretur. Vexat eam nunc temporis perpetua dextri pedis exagitatio, linguaque ad unam oris partem firmiter eſt affixa, atque intorta utcumque. En malorum terribilium ſyndromen, cui ſimilem videre non memini.

Haud ignoro tamen, menſtrua mulieribus retenta varias ſæpe per vias exitum ſibi quæſiviſſe, & per os etiam, aut capitis integumenta, exiviſſe: id enim deſcriptum obſervatoribus dudum fuit. Sed tam multa, ſingularia, & dura ſymptomata accidere uni fœminæ, haud vidi. Anatomici tamen hinc diſcere poterunt, ſanguinem exiviſſe oſculis extremis arteriarum, horumque eminentibus poris. via ergo recta à corde

corde in epidermidem uſque eſt arterioſa: nam intentis vidimus oculis vivum, coccineum, verum, ſanguinem arterioſum cum impetu veloci expelli ita, ut vividiorem numquam ſanguinem conſpexerim. Quando itaque aſſero ſanguinem deſcriptum de corpore egreſſum fuiſſe per poros, debebunt igitur pori hi eſſe meatus continuati ipſis cum arteriis, adeoque pori illi ipſi conſiderandi ſunt tanquam oſcula hiantia extremarum hic arteriarum. Inde quoque credo, in ſtatu naturali, & bene diſpoſito corpore, ſudorem noſtrum excerni, ut & naturales perſpirationes. Neque video opus eſſe ad negotium hoc, vel glandulas ita dictas ſubcutaneas, aut alios ullos ſudoris fontes: certe enarrati meatus adſunt, alii nondum demonſtrati habentur; atque evici, papillas eſſe nervoſas ſæpe, quæ pro ſudoriferis cutaneis glandulis haberi ſolent falſo.

I V.

De Veſtigio in Ovario poſt imprægnationem relicto ab excuſſo inde ovo.

CLariſſimus Regnerus de Graaf, æqualis quidem, & popularis meus, qui tantà cum laude ſe geſſit in deſcriptione partium generationi dicatarum in viris fœminiſque, ovarium nobis reliquit depictum bovis imprægnatæ, atque evidenter indicavit locum, unde ovum fœcundatum exiverat in Tubæ Fallopianæ fauces. Locum hunc cicatricem Ille vocat. Attamen, quia locus ille manifeſto apparet, inſtar parvæ, excavatæ, globoſæ, cavitatis, quæ ſenſim, & lente, ſucceſſive iterum coït, ut os matricis à partu, abſque ullà interveniente materià: ideo puto magis proprie mereri nomen veſtigii, quam cicatricis: cicatriculæ quippe ſemper relationem ponunt ad prægreſſam quandam ſolidarum alicubi partium ſolutionem, quæ in cute obtinet. Hic autem nulla contingit continui ſolutio, neque vulnus, neque crepatura, aut ruptio membranæ ovarium circumcingentis; ſed ſimplex modo eſt apertura dilatata oris antea quidem anguſtioris, ſed tamen vere præexiſtentis: quemadmodum os uteri tempore par-

partus ita dilatatur: atque inde quidem poſtea veſtigium ovario impreſſum ſpectatur primo, ſenſim rurſum evaneſcens. Neque credendum, quod multi tradunt, in hoc exitu ovi ex ovario, ſeparari omne id, quod appellatur nomine ovi, ab ovario ipſo; neque enim nimis magna hæc moles aperturâ Tubæ reciperetur: ſed calix ovi manet in ovario, ſolum autem ovum inde ſolutum, cum rudimento Amnii, & Chorii

Inde igitur tollitur objectio, quam plurimi formant contra hanc Doctrinam, rogantes, quonam pacto tam magnum ovum, adeoque tenaciter ovario adhæreſcens, fœcundatum in anguſtias tubæ uterinae poſſit intromitti. Sed nequaquam fit, quod illi putant. manet calix in ovario, ut & in gallinis, ubi idem ſane ſpectatur. vitellus ſcilicet exit ovario, relicto calice, atque ibi quidem per oſculum rimæ oblongæ inſtar ibi hærens, aliter quam in homine, & quadrupedis, ubi illud rotundum & cavum reperio. Roget hic quis, an modo aſſerta quidem viderim, num vero ex ficta hypotheſi ita rem eſſe putem. Sane, ſi ſemel tantum deſcripta ita vidiſſem, cautius de hac re & parcius loquerer. Sed aliquoties ita inveni in puerperis poſt mortem: nec frequens mihi defuit occaſio, quam ſemper captavi, & uſurpavi, ſedulo. Conſidera, jam integros me tres & ſexaginta annos incubuiſſe huic negotio. Conſidera, quanta mihi opportunitas ſit nata in tam populoſâ urbe. Quod ſi quæras porro, an cuique ovulorum una talis deſtinate propria opertura ſit in ipſâ ovarii ſuperficie: anque per aperturam hanc genitale fœcundi viri ſemen penetret in ovi meditullia, ut illud ibi fœcundet, atque deinceps ad egreſſum diſponat; utique, ita ſentire me profiteor. Neque enim puto, ſolos maſculini ſeminis exhalantes, volatileſque, ſpiritus eo facere. Novi, in coïtu imprægnante ſemen magnam partem effluens iterum demitti: nam in ipſâ tamen matrice remanere ſemen craſſum, fœcundatum ſufficiens, certo ſcio. Quin & mirabitur nemo, rurſus ejici ſemen, qui cogitat, quam ſit magna ſeminis a viro ſano copia, rurſumque quam exigua ſit uteri capacitas, quæ ſæpe minutiorem Amygdalam vix comprehendat. Sed neque video adſtrui illam de ſolis ſpiritibus fœcundantibus ſententiam inde;

de; quia ſemen dicitur haud inveniri poſt copulam in utero vel tubis. Contra enim & cavum uteri, & utramque Fallopianam tubam, recepto plurimo ſemine turgentia inveni, jamque illud ipſum curioſis oſtendere iterum domi meae poſſum; quod & in Theſauro Cæſaris Ruſſiæ binis in præparatis clare ſpectari poteſt: ut & editis libris dudum deſcripſi. Si ergo ipſo ſemine opus non fuiſſet ad prolificationem, ſane Tubæ Fallopianæ haud forent repletæ craſſo ſemine, quod cuique tamen apud me cernere licet. Sed aliud eſt valde memorabile in conceptis, ut fere videatur in ovario tum partus fieri cum voluptate, qualis poſtea cum dolore fit parturiente matre. Nam fundus calicis in ovario relicti, ſi ſpectatur ſtatim ab imprægnatione, totus profunde rubet, atque in ſuperficie ſuâ interna villoſus, ſcaberque, apparet, prorſus ut in utero videtur, quoties ſuperficies ejus interior inſpicitur ſtatim à partu.

Si inſtat quis, an unquam aperturas tales, quales hic admitto, oculis meis in ovario conſpexerim, fateor, me illas haud ita patulas vidiſſe; verum veluti pori cutanei non ſemper, ſed certis tantum temporibus poſſunt videri, ita quoque hic contigit. ſi vero excutias argumenta, quæ faciunt ita ut ſentiam, & quæ jam ſupra attuli, pro certo habebis, credo, mecum ab ipſo effectu & eventu ſecurus, totam rem ita ſe habere.

V.

De ſuſceptione Inteſtini in fœtu humano.

MAlum hoc frequens accidere adultis ſatis ſuperque olim demonſtravi: quum & id ſemel in ipſo viderim colo, & in quatuor diſſectionibus per continuas vices inſtitutis in noſocomio invenerim. Jam vero in infante ante quatuor tantum dies nato, primâ vice in meâ vitâ, per tot diſſectiones exercitatâ, etiam inveni, neque ſine magnâ admiratione. Quis enim tam lethales morbos in tenellis expectaſſet infantibus? Credidi frequentius forte accidere, præcipue ab epilepticis infantum inſultibus; unde poſtea, per diros aſſiduoſque eju-

latus ſe manifeſtat morbus. Demulcentia quidem, emollientia, & anodyna, in eo caſu exhibita, parum juvant, neque vel idonea multum proſunt clyſmata; namque paucas intra horas in æternam recedunt hac ex vitâ quietem.

Fortia ſane purgantia contra hoc malum adultis data ſæpe multum quidem juvant, & multo plus boni efficiunt, quam demulcentia, vel anodyna: attamen, quoties vera eſt ſuſceptio, nihil invenio magis prodeſſe, quam humores ſtatim per epricraſin expurgare, donec levatur & ſanatur malum. Ideoque & in tenellis hiſce corpuſculis idem tentandum puto, & repetendum tamdiu, donec alvi ſequitur exoneratio, atque inde etiam ſequens morbi levamen: ſed talia hic eligenda ſuadeo remedia, quæ ſatis ſint valida pro ratione virium in tenerâ ætate: ut & certo cognovimus adultis quoque in hoc caſu valde fortia ſemper ſubminiſtrari debere purgantia.

V I.

De Exuviis Chryſalidum in imis oſſibus repertis.

NEſcio, an Medici, atque naturalis hiſtoriæ ſtudioſi, invenerint umquam aliquid, quod magis apparet admirandum, quam id, quod jam deſcribam; utique inter ea, quæ reperiuntur in hac tertiâ Decade, primarium habetur. Ego certe, ubi rarum hoc neque creditum mihi umquam ſpectavi phænomenon, obſtupui attonitus, vix mihimet propriiſque oculis credens, dum inſolitam & inauditam rem contemplor.

Suaſerat mihi ſæpe, imo & urſerat, Clariſſimus Boerhavius, ut acriter inquirerem in fabricam interioris partis oſſium, quæ membranas, vaſcula, medullam horum continet, ſemperque dixerat, eſſe ibi multa, quæ diligentiſſimi Malpighii induſtriam, atque Haverſii ſagacitatem, ſubterfugerant ad hoc uſque tempus. Ego, qui maxime occupabar in molliorum partium fabricâ rimandâ, tandem toties inſtigatus ab Amico meo parui, atque perſcrutandis imis oſſium meditulliis totum me dedi per longum ſatis tempus

pus, noctes dieſque impendens his ad intima uſque perſpiciendis. Variis diviſa modis oſſa, fracta, fiſſa, ſubtiliſſimâ ſerrâ artificioſiſſime diſſecta, examinavi, commemoraturus poſtea, quæ immenſo hoc labore reperi. jam modo unum hoc, quod ſe obtulit, libet enarrare. Meminiſti forte, mi lector, me quondam in lucem ediDiſſe libellum, Titulo Theſauri Animalium primi. Incuſavere hunc meum laborem aliqui ut inutilem, neque meo congruentem muneri. Errant, qui ita cenſent; niſi enim in tali me quoque ſtudii genere exercuiſſem, forſitan & hoc, quod jam deſcribam, latuiſſet ſemper: nam perſcrutando inſectorum naturam, œconomiam, & metamorphoſes, evaſi aptus, ut rem hanc obſervare, recteque intelligere poſſem, quàm in oſſibus deprehendiſſe dico. Vidi enim reſidua, vel depoſitas exuvias veras, Chryſalidum dictarum, vel Nympharum apud Zoographos. Teſtulas, ut ita loquar, ajo me reperiſſe, quæ integumenta fuerant viventium olim animalium. Erant primô tam exiguæ hæ pelles, quas mihi ibi latentes oſtendebat artifex egregius, cujus utebar dexteritate ad oſſa haec ſerrâ juxta longitudinem ſecanda, ut facile effugiſſent meos oculos, niſi fuiſſem utcunque peritus hiſtoriæ inſectorum. Incitatus primo hoc caſu ſurrexi animoſior ad introſpicienda oſſa, ſtatimque inveni in cavitate oſſis femoris, & in oſſe humeri, eadem animalcula, ut in aſſervatis his domi meæ cuilibet curioſo oſtendere promptus ſum. Ultra pergens, ſpectavi hæc non modo in oſſibus adultorum ſed & in oſſe tenelli infantis. Ita quidem, ut in octo diſtinctis oſſibus jam ea oſtendere queam. Id vero memorari quoque meretur, Chryſalidas has non unius modo, ſed triplicis & diverſæ fuiſſe ſpeciei, ut in figurâ depingendas curavi.

Non quidem recentia erant hæc oſſa, attamen omnino undequâque integra ita, ut nihil penitus ineſſet quod corruptionem ullam, aut putredinem referret, ut domi meæ in Theſauro novo videri poteſt. Si quis rogitet, quinam in cavitates has talia ingredi poſſint, ego viciſſim rogabo, per quam viam in Arteriam magnam ſub corde integer faſciculus oblongorum implexorumque inter ſe ver-

mium factus ſit ingreſſus. Hunc tamen vidi, atque deſcripſi. Unde in ovario muliebri ſeries dentium? Unde lumbrici lati & triginta ulnas longi in corpore humano? Unde crus infantis in Atheromate placentæ uteri? Unde ſex pingues, craſſæ, erucæ in cerebro ovillo? Unde animalculum quadrupes, crumenulâ coërcitum, rejectum vomitu? Hæc tamen omnia vidi ſic ibi nata, partimque in nova collectione aſſervo ipſe, partim in Theſauro Imperatoris Ruſſiæ ſervantur. Hæc vix videntur fide digna. Sed legiſti aliud olim quod ſcripſi. Vir egregius implorans meum conſilium accedenti oſtendit multas Chryſalidas parvas, quas cum urinâ ſuâ rejecerat quotidie, quarum mihi nonnullas dabat in pyxide ligneâ, ut in rem inquirerem. Dum die ſequenti pyxidem aperio, multa per eam volitabant exigua animalcula, depicta in Theſaur. Anat. I. Omnia hæc qui ponderat, mecum, opinor, fatebitur, ſcientiam omnem, quam huc uſque de rebus naturalibus habemus, nullo modo attingere poſſe modum, quo tam mira efficiuntur, quæ fieri tamen videmus. Super hàc re legi tractatulum Gallicum de Vermibus, in quo ſcribit auctor, cujus hodie ſententiàm plerique ſequuntur; (neque aliter quidam inter veteres ſenſere) nullum animal naſci, niſi ex ovis præexiſtentibus animalium ſimilium, & in maſculino humano ſemine ovula minima plurimorum animalium aliorum latitare, quæ in eo fota, idoneo tandem tempore adoleſcant, & poſt multos ſæpe annos viva hæc animalcula producant. Quidquid hujus rei fuerit, nec aſſero, nec nego, ſed neque conor decidere: quia meum non eſt, de probabilibus conjecturis, ſed de rebus ipſis agere. Sæpenumero conquerentes audivi optimâ fide homines de intolerabilibus in oſſibus femoris, tibiæ, humeri, brachii doloribus, neque tamen eorum atrocitatem augeri, licet affectas partes premant, tundant, tractent; interim ſunt violentiſſimi interni dolores. Dixi ſæpe his, imis hærere malum medullis. Quin & ipſi hi ægri verbis exprimere conantur verum rei ſenſum, dum ajunt, in ipſâ oſſis mole ſedere, quod ſentiunt. Quia tales vero reliquiæ hujuſmodi animalculorum in mediis oſſium cavitatibus deprehendimus; forte liceret credere produci illa tormenta ab inſectis exiguis ibi ſtabulantibus, quae mordendo,

dendo, rodendo, terebrando, exedant tenuiſſimam membranulam, quæ medullam ibi contentam ambit. Certè defunctis hiſce, nulla eſt occaſio intima horum oſſium perſcrutandi. Attamen certo conſtat, dolores hujuſmodi, uſu Mercurii, ut veri contra omne vermium genus antidoti, perfectè ſanari. Affirmo bonà fide, ſanaviſſe me multos homines, qui multos per annos dolores enormes oſſium paſſi, nullam tamen vel minimæ labis à lue Venerea ortæ ſuſpicionem dabant, vel ſignum, idque ope argenti vivi. Forſan tum hæc animalcula occiſa. Sed nec illud ultra modum problematicum dictum eſto. Manet tamen interea certiſſimum, chryſalidas haſce ibi in cavernulis oſſium latitare. Sed & veriſſimum quoque eſt, oſſa illa undique integra, non raſa, terebrata, carioſa, rupta, fuiſſe. Quin & nulla vel minima in iis ſpectatur apertura, aut rima vel minima præternaturalis. Denique & in oſſe humeri infantis unum modo annum nati reperio eaſdem.

Si autem dubitet quis de rei veritate, cæteriſque memoratis circmſtantiis, hunc ego domum meam invito, huic ajo, Veni, & vide. Spectabit evidenter nihil doloſi, nihil ſubeſſe falſi: tot enim diverſæ, tamque diverſis locis ſitæ, conſpiciuntur, ut penitus ſit impoſſibile per artificium humanum ita ibi locari potuiſſe intra filamentoſo-celluloſam fabricam horum oſſium, tam arctam, tam intricatam. Ipſe etiam peritus Artifex, dum ſerrà diviſum eſt os, illco mecum vidit. Et quà improba ratione adductus ego, qui DEI opera, non falſa figmenta, per tot indagavi annos & publicavi, vellem hæc fingere jam octoginta quinque annorum ſenex, & ſic alios fallere, & decipere? Fateor, me, dum jam ultra ſexaginta annos occupatus fui, multa nova, in animalium corporibus detecta, deſcribendo, multos habuiſſe quam frequenter oblocutores: verum quoties me ipſum convenire, atque mea domi meæ contemplari non dedignabantur, ſemper fere confitentes audivi, aliquando etiam invitos, *Id numquam crediliſſem, niſi viderem jam.* aliquando dicebant, *obſtupeſco.* quin & rerum medicarum ſtudioſos frequenter audivi præ indignatione exclamantes, *Itane ergo nobis impoſuere Profeſſores noſtri!* Accidit quandoque, ut, poſtquam deſcripſeram aliquid,

 atque

atque per editas quoque icones depinxeram, homines putarent hoc pro falſo tantum & efficto habendum eſſe. Hinc mihi nata fuit neceſſitas cogitandi de arte, qua omnia, quæ præparaveram Anatomica, dein non mutata, ſed talia accurate, ut in effigie edita depinxeram, conſervare poſſem. Idque poſtquam conanti ſucceſſit, jam ea omnia, vel in liquore balſamico ſuſpenſa incorrupta, vel ſingulari encheireſi indurata inſtar lapidis, & tamen priſtinæ figuræ perfecte tenacia, conſervo. hinc dubitantes, negantes, obloquentes, convinco, ſemper ingeminans, *Venite, videte, finis erit dubiorum, erit litium finis.*

V I I.

De Meſenterio.

IN alterâ Adverſariorum Anatomicrum decade multa, & quidem ſingularia, attuli de Meſenterio, quibus addere fas eſt ea, quæ dejnde circa illud inveni. Cadaver inſpiciebam inciſum edentulæ dudum atque decrepitæ penitus vetulæ. Id mihi primo extrinſecus contemplanti admodum macilentum apparebat. ubi vero aperueram, valde pingue ubique cum admiratione conſpexi, abundantique per omnia pinguedine ſatis conſperſum; muſculos autem emaciatiſſimos, & mire imminutos inveniebam, quales & olim ſic reperire ſæpe memini. In aliis quandoque cadaveribus detexi quidem omne conſumtum penitus pingue, quum interim in iis muſculi toroſi & magni bene ſe haberent. Inteſtina jam ſcrutabar primo ſedulus, meſenterium deinde, meſocolon, & harum maxime partium glandulas. Mirabar ſtatim, tam paucas me illas, eaſque adeo ſimul exiles, invenire: nam in ſpatio meſeræi, palmam manus æquantes duas tantum reperiebam, aut tres ſemine cannabino vix majores. Atque hoc ipſum phænomenon occurrit mihi ſæpius in meſenteriis valde annoſarum anicularum: quod obſervationi meæ materiam dedit aliquam, de quâ tamen nihil proferam, niſi poſt plurima comperta experimenta, quæ opinionem meam ſuper hac re omnino confirment.

An

An forte glandulae hae meſenterii in certo aetatis termino incipiunt evaneſcere in corpore fœminarum, ut mammae in his adeo delentur, ut ſolae tantum papillae ſuperſint, nihilque praeterea quidquam de toto, & adeo olim magno, mammarum corpore? Sed quid tum chylo continget, qui ſolebat prius per venas lacteas deferri ad has in meſenterio glandulas, certos & neceſſarios in uſus? Ibitne forſitan ille jam per venulas meſentericas exiguas ex inteſtinorum cavis abſorptus in ipſum Hepar? Profectò ſaepe ſuper his meditans dubito, an non in vegeta quoque aetate pars chyli venulis meſeraicis ducatur ſemper in Hepar. His ita conſcriptis accidit, ut iterum nanciſcerer cadaver talis decrepitae: in quo tantummodo hinc inde parvam glandulam talem reperi vix grano ſinapi majorem. Contra vero aperienti cadavera eorum, qui in flore aetatis occubuerant, apparuit meſenterium refertum tantâ glandularum copiâ, ut in portione ejus palmae manus aequali ſexaginta vel ſeptuaginta glandulas invenerim quas domi meae poſſim demonſtrare. Inter illas ſunt, quae ſemen cannabinum, aliae quae braſſicae granum, aequant: imo aliae, quae nuci moſchatæ, aut & olivæ minoris fructui ſunt pares; ſed minimæ illæ ſemper viſum fugiunt, niſi prius vaſa meſenterii optimâ arte bene fuerint repleta, ut vaſcula ſanguifera appareant.

Porro detexi hoc valde notabile, quod vaſa ſanguifera repleta in maximis harum glandularum habeant ultimas ſuas extremitates terminatas in ſubſtantiam pulpoſam, ut in hepate. Eſt autem harum arteriolarum reptatus adeo ſingularis, ut ei ſimilis in toto corpore humano non reperiatur. Quid autem hâc propria fabricâ illis in locis ſuis hæc vaſcula præparent, quid efficiant, nondum adeo clare liquet, ut cum certitudine aliquid hac de re aſſeri poſſet: id ſolum expertus fui aliquoties in his, chylum ab Inteſtinis uſque ad glandulas has appulſum colore eſſe & ſpiſſitate puri lactis, atque, dein ex iis iterum egredientem dilutiorem, ſubtiliorem, & pellucidiorem, apparere. Numquam antea credideram, hanc repletionem uſque adeo profunde penetrare poſſe. Jam vero res ſucceſſit: unde lætus exclamare cogor: Vah quantum eſt, quod neſcivimus ante Repletionis artem!

quan-

quantum didicimus per illam! O mirus naturæ in ultima vaſcula olim inviſibilia appulſus, quo tam abſcondita manifeſtantur! O grata Repletio, numquam contemnenda deinceps, numquam laudanda ſatis!

VIII.

De Epidermide.

QUam multa ſingularia hæreant etiam in extimis corporis humani integumentis, ſoli norunt illi, quos indefeſſos in his perſcrutandis occupavit labor. Sæpenumero certe miratus fui Anatomicos priſcos diſſectionibus publicis multa ſæpe verba feciſſe de tertio corporis integumento communi, Cute ſcilicet: ſiluiſſe autem de binis prioribus hâc cute, Cuticula ſcilicet, & Reticulari membranâ. Quod ſi feſtivi ille ingenii Eruditiſſimus Swalvius viveret, qui tam eleganter ſcripſit Querelam Ventriculi, quid obſtaret, quo minus ſtylum acueret in laudem illorum Integumentorum, in quibus præter merita neglectis tam multa tamque pulchra hodie demonſtrari illi poſſent? Certe qui olim de fabricâ ſcripſere corporis humani, in eâ hærebant opinione, cuticulam eſſe coagulationem ſuperfluorum humorum de corpore humano emanantium, qui ab appellente frigidiore aëre ibi in ſuperficie corporis inſpiſſarentur: ideoque ne quidem partem corporis habendam eſſe cenſebant. Jam vero acrius rem perſcrutati non ſolum videmus has eſſe veras corporis partes, verum etiam neceſſarias, adeoque vitæ humanæ tam utiles, ut abſque iis miſerrima foret.

Probum bene novi Virum, qui cuticulâ, & membranâ reticulari Malpighiana non quidem plane orbatus eſt, ſed cui haec tegumenta adeo ſunt ſubtiliter tenuia, ut neque moderato calori, nec frigori tolerando par ſit, ſed ab utroque plurima incommoda, imo & dolores, ſufferat quotidie. Si tertium noſtrum Integumentum generale, Cutis, à binis prioribus deglubitur, ſanguis de corpore dimanat. Quin imo, quando in aëre, & aquâ, hæc duo integumenta dura, craſſa, ſicca, rigida, fiſſa, ſunt, quam moleſti oriuntur morbi,

bi, quamque difficulter curabiles! Sed etiam Chirurgi norunt quam difficile ſemper ſit, per medicamenta epulotica, quae frigefacientia debent eſſe, & exſiccantia, epidermidem rurſum ſuperducere cuti; quin & ubi per haec non procedit cicatricis ſuae productio, cogimur aliquando confugere ad ea emollientia, quae ſimul humectantia ſunt, ut ad Digeſtivum aureum, & ſimilia. Parco hac occaſione & illos memorare, quibus ab actione incenſi pulveris pyrii cutis decoriata fuit. Certe deinde hac ex cauſâ tanta quotidie puris copia gignitur, ut exhauſti viribus, idoneoque nutrimento privati mortui ſint. Qui caſus aliquoties nobis obvenere. Videtur itaque non decorum, de hiſce integumentis vel contemptim loqui, vel negligenter de iis tractare: neque ſane oblitus rei illius ſum, quae multos ante annos nihil tale merenti mihi accidit. In publicâ quidem tunc demonſtratione Anatomicâ, coram frequentiſſimâ honoratorum ſpectatorum coronâ, meo more exhibebam tria communia corporis extimi integumenta haec, atque in his ſolis tantum demonſtrandum habebam, ut iis ſesqui horam integram impenderem. Intererat huic demonſtrationi Medicus Amſtelaedamenſis, practicus famigeratiſſimus, una cum Burchero de Volder, Philoſophiae & Matheſios in illuſtri Academiâ Lugduno-Batavâ Profeſſore Eximio. Hic ille medicus omnibus aeque in demonſtrationem intentis per contemptum, finita demonſtratione, in haec verba erupit: *An igitur vilia hæc merentur, ut iis cognoſcendis ſesquihoram perdamus? An quidem decet Anatomicum noſtrum talibus tractandis nos tanto tempore detinere?* Miratus hominis dictum Egregius Volderus regeſſit, *Itane tu de hoc negotio ſentis? Ego numquam tam ſubtilia, atque vera tamen, in corporis humani partibus ſcivi, aut vidi.* Atque ſic oſtendebat, ſe verum talium ſpectatorem fuiſſe. Sed quânam ratione, & arte, illa integumenta debeant ſeparari, ut rite exhiberi queant oculis, neque ego deſcripſi hactenus, neque alios ſincere deſcribentes inveni: quare meretur hoc artificium ſimpliciter exponi. Olim candente ferro cadaveri applicato, aut aliis veſicatoriis mediis, id efficere conabantur Anatomici: tum vero tam inquinata apparebant haec, ut vix adſpectum ferrent, certe diſtincti omnino nihil exhiberent. Pertaeſus itaque inepti

hujus operis circumſpexi nitidiorem agendi modum, certioremque in ſuo eventu, quam cum Lectore meo libens hic communico. Portionem capio cutis humanae a cadavere ſeparatae, unde ſollicite pinguedinem aufero, dein fortiter ſuper tabellam ligneam extendo, ut quaquaverſum rigide tenſa ſit, ea tamen lege, ut epidermidis externa ſuperficies exteriora verſus ſpectet. eo facto, totum demitto apparatum in puriſſimam fervidam aquam, quo pacto, cuticula, & reticulare corpus ſe laxare incipiunt à ſubjectà cute, patiunturque ſe obtuſo cultello accurate inde ſeparari: tum ita ſeparo eouſque, ut volo; atque ſeparata à ſe invicem, ſed in parte adhuc nexu ſuo cohaerentia tamen, ſic haec tria in liquore meo ſuſpendo, aut in aëre aperto exſiccata reſervo. tum vero in iis, quae ſic praeparata ſunt, apparent manifeſte tria integumenta haec: ut ſic praeparata in Æthiope, in Semi-æthiope, & in Europaeo, domi meae curioſis rerum Anatomicarum quotidie oſtendo. In Æthiope ſemper invenio corpus reticulare totum nigrum, in Semi-æthiope dilutius nigrum, in Europaeo ad ſolem in agris exuſto flaveſcens, ſed in candidi, nec ſolis æſtui multum expoſiti hominis cadavere Europaei ita candens, ut vix queat diſtingui. Epidermis autem ſemper à cute in omnibus facillime diſtinguitur, atque ſeparatur. Cutis humana lenta eſt, & valde extenſilis, neque tam facile dilaceratur, quam cuticula, quae valde eſt fragilis, & quam leviſſima vi dilacerabilis. Quando autem epidermis exſiccata eſt, non facile poterit extenſa in planum retineri, ſed ſuà ſponte ſtatim in corollas, & phyliras, quaſi circumducta, convolvitur, ſimulac committitur ſibi ipſi. Nulla Epidermis habet vaſcula ſanguifera; quum cutis interim iiſdem quam repletiſſima ſit uſque adeo, ut ſi in vaſa ejus rubra cera feliciter immiſſa ſit, tota ſane explicata cutis nudo oculo conſpecta appareat quaſi unà homogeneà rubedine tincta; atque ubi tum radiis ſolaribus à tergo inſpicientis oblique irradiantibus cutis haec ſic praeparata, atque oleo terebinthinae affuſo madens, per microſcopium rite inſpicitur, videtur certe tota quanta eſt ſolis conſtare vaſis. Interim tamen epidermis, quae illi cuti adhaerebat eo tempore, quo haec cutis ita repleta fuit, ne minimum quidem,

dem umquam in tot millibus praeparatorum, veſtigium ullius vaſculi, vel microſcopiis conſpiciendum exhibuit. Hæc ita ſe habent, mi Lector, ſic inveni ſemper, nec umquam vel in uno caſu aliter. Quare & bonâ ſic fide tibi enarro, qui nudam veritatem ſolam quaerere, invenire, exponere, conor.

Quànam ergo me admiratione affectum putas, quando audivi inter plurimas rerum Anatomicarum gnaros eſſe Londini Celeberrimum Anatomes Cultorem, Sancti Andreae nomine, qui aſſerat non modo verbis, ſed & clara oſtentatione, demonſtrare ſe jactet; totam epidermidem ita ſe praeparare, ut infinitis vaſis rubrâ materiâ injectâ diſtentis turgeat ita, ut vaſcula ejuſque canales ubique nudo appareant oculo. Eſt certe vel in errore ipſe hic Egregius Artifex, aut alios fallaciâ quàdam decipere geſtit. Tenuiſſimam enim cutis partem, aut alias quaſdam tenues membranas, vaſculis viſibilibus praeditas, pro epidermide falſo oſtentat. Si autem peritiſſimus ille Anatomicus, haec ita monitus à me per publicum hoc ſcriptum, tamen hac ſuâ in jactantiâ perſeverat, age, paratus ſum poſito pignore decertare, illum in epidermide vaſcula illa non poſſe oſtendere; eritque hoc meum cum Illo certamen adeo quidem juſtum & æquum, ut cuncti Anatomes cultores modum ejus comprobaturi ſint. Igitur duos aureos Anglicanos (*guinies*) perdam in uſum pauperum Londinenſium, ſi Dominus S. Andreæ idoneis judicibus vera ſe dicere comprobat. ſi vero rem illis demonſtrare nequit, unum tantum ille denarium Anglicum pendet. Si autem illi placet, mihi portiunculam denario æqualem de iſtâ jactatâ atque oſtentatâ epidermide mittere, ego viciſſim ſtatim curabo ut accipiat à me fruſtum humanae cutis praeparatae, cui epidermis partim adhaeret adhuc, partim ſeparata eſt. ibi cernet vaſa cutanea coccineo quaſi pigmento intus pleniſſima. videbit appendentem epidermidem, atque in illâ tota ne minimam notam vaſculi ullius in appendenti propriâ cuticulâ. Age, ne ſubducat ſe certamini, agitur de cute humanâ, agitur de veritate, hic Rhodus, hic ſaltus! Vel convincat me, aut patiatur ſuo ſe liberari errore, & abſiſtat bonos decipere. Ne vero dubitet de pignore depoſito, ſciat, Dominum Bradley,

ley, membrum Societatis Regiæ Londinenſis, ibique in Architectonicis & Botanicis celebrem, mihi debere duos tales aureos, quos ipſi hic commoranti mutuo dedi pro ejus votis, poſtquam ante aliquot annos, multa ipſi officia, hic hoſpiti, præſtiteram, & quos ille oblitus fuit poſtea mihi, ut oportuerat, reddere. Hos igitur nummos publice in hoc certamen jam depono. Eſt enim hæc res mihi cordi, & vidi etiam dolori fuiſſe omnibus noſtræ artis cultoribus, tam craſſos errores in arte utili, & neceſſaria, committi, quum tam ingens diſcrimen inter cutem & cuticulam intercedat. Sed prodeat, ut ſevere examinetur, hæc falſo vaſculoſa dicta epidermis: ſatis cito apparebit nulla talia vaſa in eâ conſpicua eſſe: ut neque in tunica Arachnoideâ cerebri, neque in Amnio fœtus, umquam talia invenire datur. Certè, quum manum, pedem, aliamve corporis humani partem, arte replendi noverim ita vaſis diſtentis rubram efficere, ut inſtar rubri ſanguinis in minimis quibuſque vaſis adacta materia ſplendeat, uti in novis meis præparatis unicuique curioſo pronus ſum ſemper oſtendere, & tamen in omnibus illis caſibus epidermis ſemper penitus excolor maneat in omni experimento; quomodo igitur credam, vera eſſe ejus aſſerta? maxime, quum dixerit peritiſſimis in hâc arte Viris, repletionem vaſorum epidermidis adeo facilem ſibi, certamque eſſe, ut eam ne quidem dignam habeat, quæ comparetur aliis majoribus, quæ præſtare queat in arte. Quamvis autem hæc dicta ſufficiant orbi literato, ne fallaci jactantiæ credat; aliud mihi præterea argumentum eſt quo fit ut minus credam rei aſſertæ. Qui nempe à cute humana cuticulam arte recte ſeparavit, exſiccavit, atque intra pagellas chartaceas libello cuidam impoſuit, ut compreſſa ſic explicata teneatur, & explanata, uti facere ſemper ſoleo; videbit, ſimulac libellum aperiens hanc cuticulam à compreſſu liberat, illam ipſo illo momento ſe contorquere, inque ſinuoſa volumina arcte convolvere, ut in voluminibus conſcriptis veterum fiebat. Id autem numquam fiet in cute. Audivi ab autoptis, neque ita ſe convolviſſe epidermidem illam, quam ita appellatam Batavis noſtris eum inviſentibus ille oſtendebat, ſed illam in planum exporrectam manſiſſe. Deſinat igitur Batavis hoſpitibus talia proponere; certe eſt & illis perſpicax ad hæc animus, ſunt fide-

les:

les oculi, eſt & in cerebro ſalis quid. Ut autem dicam, quid ego putem decepiſſe hoc in argumento Virum Anatomicum, quem data opera velle fallere haud facile credo: ajo, cutem in recens natis infantibus, certis in locis, ſi cum cura ſeparata eſt ob omni pinguedine, adeo eſſe ſubtilem, tenuemque, ut exilitate hac ſuæ craſſitiei epidermidem adultorum æmuletur; & tamen ſic pleniſſima eſt vaſis facile replendis. Hoc ut demonſtrem domi meæ, habeo vexilla, & apluſtria, quæ inde confeci. Imo & libellos curavi compingendos, quibus loco alterius corii obducitur ſic præparata cutis infantum, dum inter paginas libelli portiones varias diſpono diverſarum membranarum corporis humani, ut in illis arte meâ repletis mirabilis diverſitas appareat, quæ in reptatu vaſculorum occurrit: qui vix duobus diſtinctis in locis idem videtur, ſed in quolibet ferme alius & diverſus, prout aliud, aliudque, hoc vel illo loco conficiendum Omnipotens Creator juſſerit ſecundum legem latam in primâ creatione.

IX.

De Oſſibus.

JUvenis quondam tam ſedulo inquirebam in oſſa humana, tantoque ea cum ardore luſtrabam, ut perſuaderem mihimet, me eorum abſolutam mihi comparaſſe cognitionem; ſed quam procul à vero ita cenſui! Poſtquam oſſa, ſummâ cum arte diviſa per ſerram, examinavi, dum vaſa eorum injectu cera implevi, dum Infantum oſſa inſpexi, imo dum ſceleta ex his formavi digito minimo haud quaquam majora, longe aliter, qaam putaveram prius, rem ſe in his habere deprehendi. Atque obſervatorum in his partem magnam jam expoſui, atque inſerui tam Obſervationibus meis quam Theſauris, & Adverſariis Anatomicis; ſed quæ recens detexi, en jam aperio. Invenio in infantibus epiphyſes tam ſuperiores, quam inferiores, corpori oſſis præcipui ſe applicantes, maximum & firmiſſimum ſuum nexum cum eo nanciſci inprimis à perioſteo: ideoque nudatas ejus involucro facile inde decidere.

Aſſeritur quidem vulgo, uniri epiphyſes corpori oſſis ope & interventu cartilaginei medii, ſed hoc ita intelligendum eſt; quod non per cartilaginem, ut mediam inter hæc oſſa, tanquam per tertium corpus uniantur; ſed ipſa oſſa principalia æque ac epiphyſes illæ in infantibus ſint adhuc ipſa cartilaginea; ſicque cartilago unius alterius applicetur cartilagini, tumque ſic ope perioſtei uniantur inter ſe. Hinc quoque fit ut in partu difficili infantes recens nati gerant os humeri, brachii, aut alterius cujuſdam partis fractum. Quæritur & hinc, an queat tempus definiri ætatis humanæ, quo cartilago amiſſa ſuà naturà in oſſeam tranſeat. Nego, id fieri poſſe: in uno citius, tardius fit in altero: hominum enim vidi corpora poſt viginti à nativitate annos adhuc cartilaginei quid gerentia. Dixi igitur epiphyſes oſſeas corpori oſſium alligari per perioſteum; ſed antequam cartilago penitus oſſeſcit, apparent in loco mutuæ appoſitionis, ubi ſuo contactu inter ſe coëunt, multi eminentes tumores, rurſumque excavati alveoli, quibus illi excipiantur, immiſſu ſuo ita firmante unionem: quoniam inter concreſcendum omnis aër arcetur; ut & liquet, ſic duo invicem oppoſita tam accurate, nullus ut aër intercedere queat, difficillime a ſe mutuo avelli poſſe, ſed tenaciſſime cohærere. Idem illud hic quoque ita fit. Quam mirandum antem eſt, ubi quis modum contemplatur, quo oſteogeneſia in ipſis oſſibus perficitur, incipere ſcilicet illam medià parte corporis oſſis, ſed in oſſe frontis, primo circa orbitam oculi! In figura hic appoſità depinxi os femoris infantis ſex, aut ſeptem, annorum: ubi clare cernitur oſteogeniam inchoari in eà parte ejus oſſis, ubi os omnium denſiſſimum craſſiſſimumque habetur; atque deinde ab hac parte ſurſum, & deorſum, ſenſim de loco in locum adſcendendo, & deſcendendo gracileſcunt illi emiſſi radii oſſei, donec tandem compacta hæc denſitas amittitur. interim autem quo magis gracileſcit denſitas oſſis, eo & latius excreſcit magis, magiſque; unde & oſſa ejuſmodi longe rarius & difficilius franguntur in medio, quam non nihil altius aut declivius. Quin & omnino ſingulare aliquid obſervo in oſſe Styloide dicto: ſcilicet numquam fere id inveniri poſſe in craniis ex publicis cœmeteriis collectis. omnia enim

enim talia crania oſſe hoc Styloïde fere ubique orbata ſpectantur. Atque hoc quidem ideo ita fit, quia oſſiculum illud in juvenili corpore nectitur oſſi temporum per articulationem, non vero per ſymphyſin aut ſynchondroſin: quamquam in valde ſenilibus corporibus contra naturalem conſuetudinem ita aliquando fit. Verum in decrepitis penitus hominibus plerumque quaſi per anchyloſin, aut ſymphyſin concreſcit ad os petroſum. Hinc os hoc in craniis talibus quidem ſuperſtes eſt, licet ex ſepulchretis colligantur, ſi modo ex maxime ſenibus crania contigerit reperire, ſed quia raro ad ſummum perveniunt ſenium homines, hinc & raro hoc os integrum. An igitur hoc oſſiculum, ut fere ſemper ſolet fieri, habendum erit pro apophyſi oſſis Petroſi? nequaquam. Nam in initio eſt cartilagineus proceſſus, poſtea vero quando oſſeſcit, articuli ope committitur, quæ arthrodia diarthroſios vocatur. Id autem quam evidentiſſime apparuit in cranio, quod donavi Clariſſimo Boerhavio. Contingit quandoque, ut oſſiculum hoc oſſi Yoidi naturaliter junctum per ligamenta, cum eo concreſcat ita, ut unum cum eo os fiat. Porro per ſuperiora & poſteriora oſſis femoris Trochanteres accreſcunt major, & minor. Patior hos apophyſes appellari eâ conditione, ut addatur, ſpurias eſſe. Neque enim & hi ex ipſâ oſſium ſubſtantiâ porrectâ fiunt, qui creſcendi modus ad naturam veræ apophyſios exigitur. imo cohærent contactu cartilaginearum ſuperficierum, non tertiâ cartilagine mediâ: quod liquet evidenter; quia diuturnâ coctione in junioribus inde decidunt. In ſenilibus, cartilagine hac unita oſſeſcente penitus, per ipſam oſſeam ſubſtantiam inter ſe quidem concreſcunt ſic, ut unum appareat continuatum os; eoque tum ſenſu apophyſes appellari queunt, partim quod eas referunt tum temporis, partim quia eundem uſum habent: attamen ſpuriæ modo habendæ erunt. Hæ autem ſpuriæ apophyſes olim cartilagineæ penitus, oſſeam ſuam indolem plerumque primo accipiunt in medio ſuo, ubi primo punctum aliquod oſſeum ſe manifeſtat, quod aſſidue auctum magis, magiſque, tandem totam facit oſſeam ſubſtantiam hujus ſpuriæ apophyſios. Sed & vidi ma-

magnam obtinere ſemper diverſitatem in cavis oſſium humanorum: nam in quibuſdam invenio quidem, utrimque, circa extrema oſſium per ſerram diviſorum internam ſubſtantiam oſſeo-ſpongioſam, in aliis majorem, minorem in aliis; ſed interim illud oſſeo-ſpongioſum multum in variis differt, ratione denſitatis, tenuitatis, craſſitiei, & fabricæ ipſius. Quin etiam reperio, præter oſſeo-ſpongioſam in multis oſſeo-filamentoſam compagem, quæ refert texturam ex filamentis oſſeis mire intertextam, in qua reſidua chryſalidum quædam inveni. At neque os femoris, aut tibiæ, in omnibus hominibus eſt æqualiter cavum interius: imo vero inveni talia oſſa, quæ perfecte clauſa, ne minimam quidem cavitatem in ſe haberent, ita ut manubria cultrorum inde conficienda curaverim; ut videre eſt in Theſauris Anatomicis meis.

Eſt autem bene obſervandum, quando inveniuntur omni cavo deſtituta, illa oſſa adipiſci hanc conſolidationem poſt morbum quemdam prægreſſum. Neque à ſtructura oſſium in brutis ſpectatorum argumentandum eſt ad fabricam oſſium humanorum. Eſt enim in brutis fere ſemper longe abundantior copia medullæ, & quidem etiam omnino craſſioris, quam umquam in hominibus datur reperire. Dubito etiam, an non Anatomici liberaliter nimis loquantur de membrana, quam putant ipſam medullam ambire. nam hiſce diebus ſtrenue occupatus in replendis arteriis, quæ ars optime nos docet naturam membranarum, detexi poſt aperturam talium oſſium, non ubique eodem modo ibi ſe habere. Multae enim horum cavitates ſunt intus ut plurimum totae oſſeo-ſpongioſae, quaedam oſſeo-filamentoſae, quaedam vix cavae, contra quam in brutis videtur. Quo circa in illis, ubi tota cavitas plena eſt ſubſtantià oſſeo-ſpongioſà, aut oſſeo-filamentoſà, materià, ibi non invenitur membrana una communis medullae, ſed illa materia tantum habet ibi id, quod in ea reperitur, atque ibi haeret aeque tuto defenſa, atque ſucceulentum, & medulloſum illud, quod ſedet in epiphyſium oſſeo-ſpongioſà compage. Ut autem clare patere poſſit, quam magna ſit analogia inter medulloſum oleum quod in fungoſà epiphyſium ſubſtantià abſconditur, & inter medullam

Iam oſſium ipſam, atque inter pinguedinem aliam noſtram, obſervavi, has tres diſtinctas habitas pinguedinum ſpecies, in cadaveribus, quæ per viginti aut triginta annos hæſerunt in ſepulchris, abire in eandem naturam craſſi & perfecti ſebi, aut albi cujusdam durique adipis. Quod expertus confirmo, & jam ante ſcripto tradidi. Cartilagines oſſium penitus eſſe exſangues partes, ubique aſſeritur; id tamen aliter ſe habere dudum probavi. Jam verò & oculis demonſtrare valeo, vaſcula ſanguifera vera dari in ipſis cartilaginibus, quæ arte meâ jam detecta ſunt circa ſplendentem potiſſimæ cruſtæ cartilagineam ſuperficiem in capite oſſis femoris, etiam ad margines cartilaginum mobilium, quæ inter oſſium articulatim commiſſorum extrema interponuntur. Has autem quandoque penitus deficere, quod nulli, quod ſcio, obſervatum, affirmo per experimenta edoctus. Id autem elegantiſſimum in hoc apparatu eſt, quod arteriolæ illæ, quæ ad cruſtas illas cartilagineas tendunt, haud quaquam valeant emergere, aut penetrare uſque in ipſam ſuperficiem ſupremam cartilaginis, ſed tantum in altitudinem quaſi duarum linearum, ubi tum ſiſtuntur, ne procedant ultra, quum in aliis locis uſque in ultima ſemper adſcendant; quod amœniſſimum præbet oculis ſpectaculum: quum videatur ibi ipſis tantam opponi reſiſtentiam, ut omni ſuo molimine haud queant ulterius ſibi aperire vias.

X.

De Nervoſis Papillis Ventriculi.

SIquis multiplices perpendit dolores, quibus multi hominum diu obnoxii languent, ſive eorum cauſa in ſtomacho hæreat, aut in Inteſtinis, conficiet facile exinde, plurimos ibi nervos horumque acute ſentientes hærere papillas. Id autem jam ita ſe habere ex autopſia ipſa affirmo. Quando enim Ventriculi arterias cera replevi rubrâ, poſteaque in liquore idoneo ita prius præparatas partes haſce macero, experior tum ſuperficiem interiorem Ventriculi & Inteſtini jejuni tunicâ quaſi quadam papilloſa veſtitam eſſe. Fateri tamen debeo, haud

ita evidenter quidem in ſtomacho humano has papillas apparere, ut quidem in ovillo: quemadmodum hac in figurâ expreſſi. Inde itaque & tanto facilius inducimur credere, & in homine ita obtinere, quum obſcurius quidem ſimilitudo accedens & in homine obſervetur. Ut autem papilloſa hæc in ovium ventriculis ſtructura rite cernatur, oportet eam ſumere ex eo portionem, quæ lieni accumbenti nectitur. Maneat tum portio hæc in tepidâ tamdiu, donec tunica, quam papillo-villoſam appello, à papilloſâ ſecedit, quando papillæ hæ, magnitudine capitulorum acicularum, protuberant in ſuperficie tunicæ ſecundæ, ſub primâ laxatâ hærentes; aut & idem effici poterit partem ovilli ventriculi in pluviâ macerando tamdiu, donec membrana ventriculi prima, epithelia dicta, ſe à ſubjectâ papilloſâ ſeparat. Offendet forte aliquem, quod papillas vocem hæc in ventriculo ovium tubercula: quoniam auctores Anatomici ſæpe pingunt has pyramidalis figuræ papillas nervoſas. Sed poſſum jam quam evidentiſſimè oſtendere, multas harum papillarum rotundulas eſſe, quatenus ſcilicet eminent extra ſuperficiem illius membranæ, cui inhærent. Id autem manifeſtiſſime apparet in papillis cutaneis, præcipue in papillis mammarum fœminarum, quæ etiam plurimis papillis cutaneis ornantur. Contrarium expertus ſum in papillis cutaneis balenarum, & maximè papillis cutaneis, quæ ſunt in papillis mammarum in hoc animali, quæ in acutos exeunt conos, ut in Theſauris Anatomicis jam olim demonſtravi. Quin & ipſæ papillæ, quæ in noſtris prolabiis conſpiciuntur, atque aliæ multæ, ſunt oblongæ, ita quidem, ut & hæ ipſæ, pro vario uſu, differant. Rem autem hanc dum accuratiſſimè jam indago, aliud multo rarius in papillis his nervoſis adhuc detego, dum eas in ſtomacho ovillo contemplor. Quando nimirum abſcindo portionem de Ventriculo remotius à liene, eamque tracto ita, ut ſtatim deſcripſi, tum invenio ibi loci papillas omnino alias, quoad figuram. Neque enim tum amplius has rotundulas conſpicio, ſed exiguas oblongas, intricatim inter ſe confuſas inſtar minutiſſimarum aſcaridum, atque eodem penè modo eas conſpexi in jejuno inteſtino humano intricatiſſimè etiam implexas. Igitur,

tur, quum re ipſà certi ſimus, papillas nerveas in uno eodemque ſubjecto variè figuratas eſſe, veluti in ſtomacho ovis docui ſe rem habere, cui non & liceret dubitare, an non forte unus idemque nervus in varios ſe dividens, habeat deinde hos ramos valde diverſos, dum papillas formant, ut hæ quoque hâc ipſa diverſitate variatæ diſtinctis effectibus producendis aptæ evadant; quemadmodum in vaſis ſanguiferis jam inveni prius? Id dogma Anatomicum probabile fit ſpeculanti auditorium nervum qui in ramum mollem durumque diviſus, abit dein, diſtinctiſſimos ad uſus, in ſua diſtincta loca; unus in canales ſemilunares, cochleam, veſtibulum, alter per muſculos faciei. Nequid adferam nunc de papillis nervoſis linguæ, harum magno inter ſe diſcrimine, & multis adhuc indagandis magis, quam hucuſque exactè perſpectis.

Corollarii loco ſequentia adjicere viſum eſt.

Veſicam urinariam conſtitutam eſſe ex innumeris fibris motricibus ad eliminandam foras urinam in confeſſo habetur.

Uterum mulieris gravidæ, tempore geſtationis, duobus gaudere objectis diverſæ naturæ palam eſſe nemo inficias ibit, ſc. fœtu humano, & placentà uterinà, quæ, in ſtatus laudabilis nixu, velociter alternatim in lucem prodeunt. Uteri fabrica non minus quam veſica ſibi vindicat ſubſtantiam fibroſam, craſſam, motricem, ſuntque hujus fibræ diverſæ conſtitutionis & reptatus, nec non uſus. Circa uterum gravidæ mulieris, illud conſideratione dignum eſſe cenſeo, placentam in ſui expulſionem non ſolum in uſum revocare dictas uteri fibras motrices, diverſimode reptantes, quæ fœtum expellunt, verum etiam peculiaribus gaudere fibris motricibus in orbem poſitis, & quidem eo loco, ubi placenta in ſtatu naturali ſeſe utero applicat, nempe in uteri fundo, id quod in nova collectione mea viſui exhibeo & demonſtro.

O quam mirifice benigniſſimus Creator proſpexit hiſce omnibus, nequid deficeret ſexui imbecilliori, in partu verſanti! Cum autem iſthæc obſervatio auſpicato luculenter in conſpectum veniret, non inconſultum fore duxi ſi eam per iconem illuſtrarem, ut firmius memoriæ inhæreret illorum, qui artes obſtetricias exercent. Ex hiſce non difficile eſt conci-

pere, ſi contra naturæ leges, in placentæ conformatione, loco perverſo placenta à latere dextro vel ſiniſtro, ubi tales fibræ motrices circulares haud exſtant, ſeſe applicuit, ſc. alterutri lateri, longe diſſicilius uterum deſerturam eſſe placentam quam, ſi loco naturali, qui eſt, ut dixi, fundus uteri, ſeſe applicaret.

Quid in tali caſu perverſo facere conveniat, hauriri poteſt ex Decade ſecunda Adverſariorum, ad quam B. L. relego.

Cum in tertiæ hujus Decadis tabula tertia ſpatium ſupereſſet, replevi illud figura, quæ eſt portio Veſicæ felleæ ovillæ, in qua viſui occurrunt Venæ Portæ rami, rarius ſecundum longitudinem decurrentes (id quod proprium eſt gemellis Venis veſiculæ felleæ) ſed verò uberius ab utroque latere provenientes, & ſurſum repentes, id quod numquam ante me vidiſſe in veſica fellea profiteor. De hac re, ubi Deus voluerit, fuſius in poſterum.

E X P L I C A T I O

Figurarum Decadis tertiæ Adverſariorum.

T A B. I.

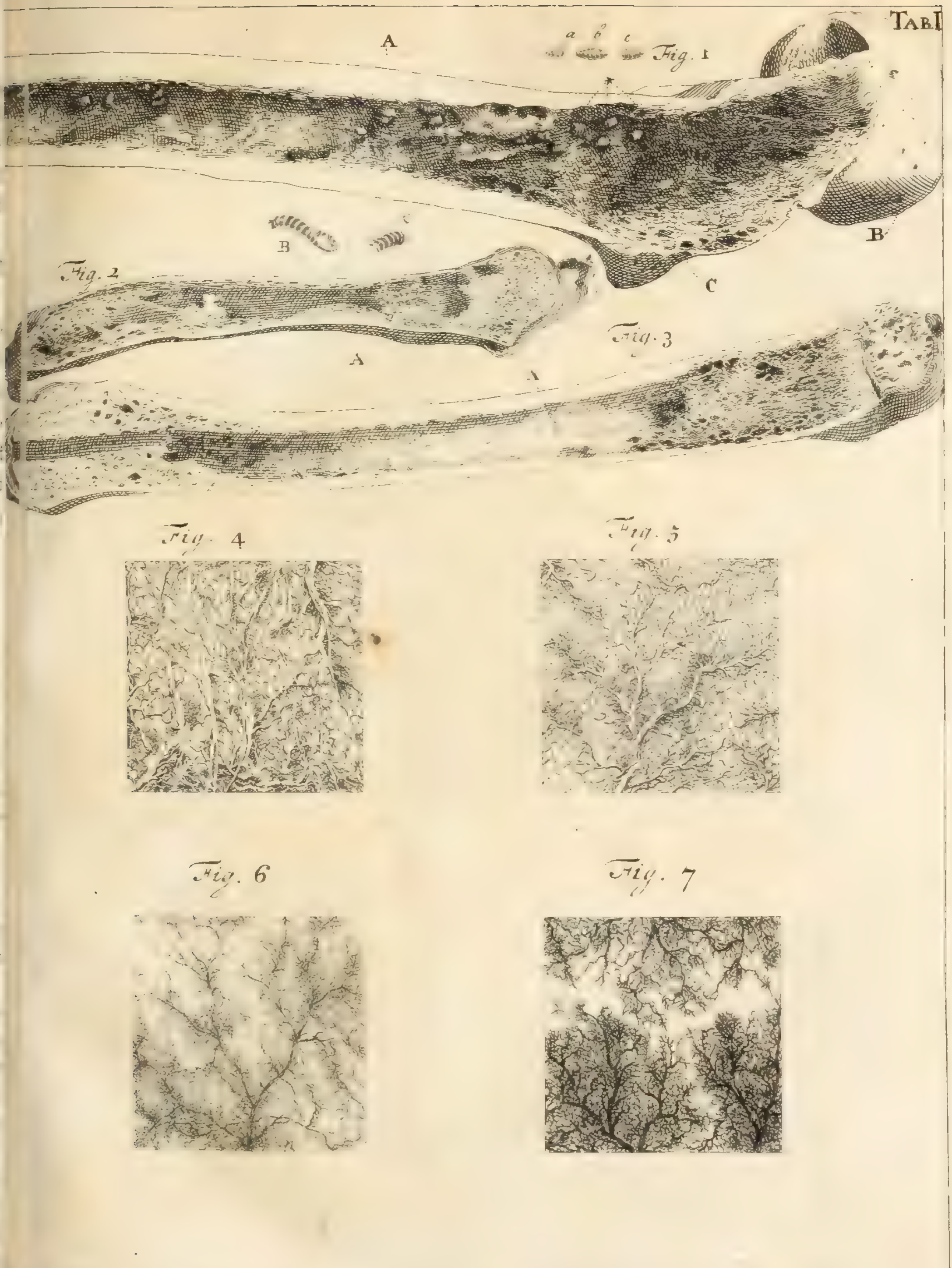
F i g. 1. Exhibet os femoris humani, ſerræ ope in duas partes diviſum, in cujus cavo plurimæ chryſalides ſeu nymphæ ut illarum reliquiæ reperiuntur, &c.

A. Os femoris humani.
B. Caput ejus.
C. Trochanter minor.
* Denotat chryſalides, ſeu nymphas in oſſis cavo hærentes.
a. b. c. eas, quæ ex oſſis cavo deſumptæ ſunt, ut luculentius in oculos incurrant.

NB. Chryſalides, quæ nobis hic repræſentantur magnam habent Analogiam cum iis, quæ nobis occurrunt in primo Theſauro Anatomico meo, quamvis non uno eodemque loco ſitum habuerint; hæ enim hærent in oſſis cavo, illæ verò in Theſauro deſcriptæ & delineatæ, quotidie magno numero per vias urinarias prodibant ex viro nobili.

F i g. 2. Os humeri ex infante, in cujus cavo inveniebantur poſt apertionem exuviæ vermiculi alterius formæ, & conſtitutionis.

A. Exuviæ in dorſo decumbentes, oculis non nihil armatis viſæ; fruſtum à la-

vandelaar ad objectum fecit

TAB II.
Fig. 1
Fig. 3
Fig. 4
Fig. 5
Fig. 6
Fig. 7
Fig. 8
Fig. 9

à latere ſitum reſervo quoque in alio oſſe, id quod conſiderandum.

B. Exuviæ ejuſdem vermiculi integræ, in alia corporis parte inventæ, & inſertæ, ut luculentius oculos incurrerent.

C. Fruſtum dictarum exuviarum, in alio oſſe inventum.

Fig. 3. Pars brachii, in cujus cavo hæſit vermiculi reſiduum, ſicuti hic repræſentatur, ſed verò poſt factam à ſculptore iconem decidit in terram, ita ut objectum ipſum nunc haud poſſim demonſtrare.

A. Objectum.

Fig. 4. Segmentum Inteſtini jejuni facie interiore, cujus repletio facta per arteriam.

NB. Juga hic ablata ſunt, ut arteriarum reptatus luculentius in conſpectum venirent.

Fig. 5. Idem objectum facie exteriore.

Fig. 6. Segmentum inteſtini Ilei, facie exteriore; hujus repletio facta per venam.

Fig. 7. Idem objectum, facie interiore viſum.

TAB. II.

Fig. 1. Demonſtrat ſemi-os femoris pueri octo circiter annorum ſerrâ diviſum, ut interiora pateant.

A. Caput oſſis femoris.

B. B. Cartilago undulata ſynchondroſeos, cujus ope cervix conjungitur capiti eâ ætate.

C. Cervix.

D. Trochanter major, partim cartilagineus.

E. Oſſificatio in ſui medio.

F. Animalculum ſcarabæum æmulans, inter oſſium filamentoſum tam profunde hærens, ut intuentibus facile ſit conjicere, tale quid per fucum nequiviſſe perfici. Præterea ſculptor dictum objectum in totum haud potuit exprimere, ſine ablatione alicujus particulæ oſſeo-filamentoſæ. Si quis hancce animalculi teneritatem conſiderat, facile calculum appoſiturus erit, ortum ibi loci duxiſſe, & non alibi. ne quis autem hæreat aut fidem dictis deneget, veniat & videat.

G. Animalculum ſcarabæum æmulans.

* Idem per microſcopium viſum.

Quod oſſeo-filamentoſa ſubſtantia, in qua animalculum hoſpitatur, hic à ſculptore non eſt expreſſa, ejus in objecto ipſo nulla alia ratio eſt, quam quod illud propter teneritatem exprimere haud potuerit. Quare & hic quoque dico, veni & vide.

H. Extremitas inferior oſſis femoris, ubi epiphyſis inferior ablata.

I. Exterior, durior & compactior ſubſtantia oſſis femoris, Belgice vulgo Ivoor dicta, quæ nuſquam craſſior, quam in ſui medio,

 ubi

ubi oſſificationem ab exortu fieri videmus, unde tenuius atque tenuius fit donec tandem diſpareat.

Fig. 2. Fructus mali Perſici, cum ſuis vaſis ſucciferis, ex calculo, in medio fructus poſito, prodeuntibus, cum pulpoſitate ab extremis vaſis dependente.

Fig. 3. Pyrum Arundinaceum, Rietpeer / vulgo dictum, in ſceleton, (ſi ita loqui ſit licitum) arte redactum; id eſt, omnia vaſa ſuccifera ſunt ramificata, inſtar vaſorum arterioſorum in placenta humana. ab iis quoque vaſis ſuccoſis dependet ſubſtantia pulpovaſculoſa, id quod hic luculenter apparet.

A. Pediculus.

B. Vaſa ſuccifera.

C. Pulpa.

Fig. 4. Denotat contentum Atheromatis admirandæ formæ.

A. Capillorum manipulus, oſſeæ ſubſtantiæ adhærens.

B. B. Geminus dens molaris.

Fig. 5. Exhibet idem objectum, ab altera facie viſum.

A. Oſſea ſubſtantia difformis.

BB. Geminus molaris.

C. Capilli.

Fig. VI. Segmentum carneum pediculo & unguicula præditum.

A. Subſtantia carnea, pilis rarioribus obſita.

B. Unguicula. C. Pediculus.

Fig. VII. Segmentum Ventriculi cum annexo integumento papillarum, corpore reticulari dicto, ex ove.

A. Papillæ ex ſuperficie prominentes.

B. Corpus reticulare.

Fig. VIII. Segmentum oſſis humani pueri, perioſtio obductum.

NB. Perioſtium ſcatet tot vaſis ſanguifluis, ut ab unaquaque parte rubicundiſſimum appareat; perpauca tamen vaſcula ſanguinea in cavitate oſſium ſunt reperta.

Fig. IX. Fructus mali Armeniaci, Belgice Abricoos / diſſolutus, cum ſuis vaſis ſucciferis & pulpoſis.

A. Nucleus oſſeus.

BB. Vaſa ſuccoſa & pulpoſa, alterius conſtitutionis, quam quæ reperiuntur in fructu mali Perſici, ut & Pyri.

TAB. III.

Fih I. A. Fundus uteri inverſi puerperæ.

B. B. Fibræ carnoſæ in orbem poſitæ, ad placentæ expulſionem deſtinatæ.

Fig. II. A. Maxima pars veſiculæ felleæ ex ovis hepate deſumpta.

NB. Rami venoſi maxima ex parte à latere provenientes, partim ſurſum repunt; hi autem ſeſe exhibebant viſui poſt repletionem venarum portarum, id quod notandum.

Fig. 1

Fig. 2

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris; nec non Academiæ Cæſareæ Naturæ curioſorum Collegæ,

THESAURUS ANIMALIUM PRIMUS.

Cum Figuris Æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXV.

Sereniſſ. & Potentiſſ. Principi

A C D O M I N O

D°. JOHANNI GUILIELMO,

COMITI PALATINO RHENI,

S. R. I.

ARCHIDAPIFERO ET PRINCIPI ELECTORI, UTRIUSQUE BAVARIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ ET MONTIUM DUCI, COMITI IN VELDENZ, SPONHEIM, MARCHIÆ, RAVENSPERG ET MOERS, D°. IN RAVENSTEIN.

&c. &c., &c

Sereniſſ. & Potentiſſ. Vir,

BRevibus ut ſe expediat, qui Regibus & Magnatibus non vult eſſe moleſtus, prudenter ſemper fuit monitum. Idem mihi in hoc, ad Serenissimam Celsitudinem Tuam, cui inter moleſtos, auresque non parum perturbantes Belli hujus ſtrepitus aliud certè eſt quod agat, alloquio propoſitum eſt, memori illius Auſonii:

 Ne-

Nemo ſilens placuit, multi brevitate loquendi.

Videor mihi jam videre *Summos, Medios, Infimos*, ad occurrendum CELSITUDINI VESTRÆ, deque recurrente Anniverſario Nativitatis Veſtræ die gratulandum, & oſculandas Manus ſedulò ſe atque ſtudioſe præparantes, apparantes, conformantesque.

Ego verò, cui propius accedere, & ſacras Manus cooſculari, deque tam diuturna, felici & pacifica Gubernatione oretenus congratulari, communique lætitia congaudere, cum aliis datum, conceſſumve non eſt, è longinquo quaſi hoc Libello votivo & gratulatorio porrecto, mentetenus omnia fauſta, proſpera, feliciaque CELSITUDINI VESTRÆ ex intimi cordis mei penetrali à *Deo, Regum Rege, & Domino Dominantium* comprecor, voveo, opto: Ut CELSITUDO VESTRA GENEROSISSIMA Neſtoreos in annos Felix, Fortis, Florens, vivat, valeat, vigeat.

Conclavia mea quina, quæ innumera fere continent repoſitoria, repleta corpuſculis tum Embryonum, tum Animalculorum, Piſcium, Inſectorum, Herbarum, & Stirpium

pium exoticarum, nec non Mineralium, aliarumque rerum, tam limpidiſſimo liquori innatantium, quam balſamatione exſiccatarum, aut nemini, aut S. CELSITUDINI VESTRÆ inſcribi debebant.

Hoc ſingularium namque Corporum, Corpuſculorumque examen & oculare ſcrutinium S. TUAM CELSITUDINEM ante aliquot annos, inſigni, quod memini, voluptate domi meæ perfudit, & longè ſupra opiparas epulas, aliaque irritamenta oblectavit.

Hac ratione permotus hanc qualemcumque à me concinnatam rerum iſtarum ſuaviſſimarum meditationem CELSITUDINIS VESTRÆ judicio humiliter offerre volui, utque eam ſuo benigno vultu, ſuaque Serena & Clemente Fronte ſuſcipere haud dedignetur, ſubjectiſſimo affectu rogo.

Cujus voti ſi me compotem S. V. CELSITUDO reddiderit, calcar mihi inpoſterum adjiciet accelerandi ceteros ingenii mei fructus & Theſauros, modo vitæ uſuram mihi indulſerit Omnipotens.

Quem toto pectore oro, ut S. V. CELSI-

TUDINEM cum tota ſua SERENISSIMA DOMO diutiſſimè incolumem ſervet, ſuaque benedictione coronet, ac Heroicarum tuarum Virtutum Laudem, ſempiternâ Gloriâ florentem, cumulare adaugeat, ut ſub Tuo Præſidio feliciſſimo juſtitia Chriſtiana, Literarumque ſtudia perpetuò floreant, Territoria tua ſerta tecta maneant, & Pietate, omniumque Virtutum ſplendore ceteris præluceant. Subſcribor interim

Sereniſſimæ Veſtræ Celſitudinis

Obſequentiſſimus.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

LECTORI

BENEVOLO SALUTEM.

EN Theſaurum Animalium primum, quem peculiari methodo ita concinnavi, ut, quantum in me eſt, non ſolum animum illorum oblectarem, quos juvat perluſtrare Dei ter Optimi Maximi Opera Exotica, circa Piſces, Quadrupedes, Aviculas, Inſectaque; verum ut etiam animum eorum explerem, qui Conchyliis & ſtudio Botanico ſunt dediti. Eum in finem phialæ, objecta varia continentes, non ſolum ſubere, veſica & ſerico villoſo rubro ſunt obturatæ, verum eædem etiam inſerviunt pro pedamentis, ſupra quæ poſiti ſunt aut faſciculi florum rariorum, colorem naturalem ſatis bene conſervantium, aut rupes exiles, confectæ ex Conchyliis Indicis rarioribus purificatis, ramulis marinis, ex iiſdem oris, interpoſitis, quos inter quoque poſiti ſunt Piſciculi rariſſimi Indici, balſamo indurati, ex utraque India advecti.

Noli interim L. B. mirari, aut vitio vertere, quod Piſciculi reperiantur inter ramulos marinos; viventes enim per ejusmodi ramulos, in fundo maris creſcentes, natare in confeſſo eſt, quum præſertim anguſtia loci me ſæpe cogat, plurima objecta ſimul, & quidem in ſpatio exiguo, oculis ſubjicere.

Sic quoque obturamenta, faſciculos florum rariorum continentia, non ſolum Herbis, Floribus & Seminibus rarioribus ſunt ornata, verum etiam inter illa reperiuntur Inſecta varia ſicca, quia viventia quoque alimentum ex iſtis quæritant.

Præterea non omnibus arridet aſpectus Animalium, qui tamen delectantur Floribus: Alii ſunt Conchyliorum amantes, qui interim averſantur Inſecta, ita ut hoc pacto horum, aut illorum ſaltem oculi oblectentur.

Noli quoque exiſtimare L. B. mihi animum eſſe, ſucceſſive omnes & ſingulos Theſauros Animalium (quorum ille, quem

nunc

nunc in publicum profero, unus ex minimis eſt) & ſimul ſex majores, & plurimos minores, corpuſcula humana, eorumque partes continentes, deſcribere, nam illud maximam mihi crearet moleſtiam, neque humeri mei pares eſſent ferendo; nam in quindecim Theſauris, quos habeo animalculis repletos, continentur nunc ultra 1582. phialæ; hiſce adde ſcatulas, Papilionibus, Locuſtis, Scarabæis, Quadrupedibus minoribus, Inſectis marinis (præſertim ex utraque India allatis) repletas, quæ ſunt N°. 1020. Præter illa, reperiuntur etiam phialæ ſiccæ, & in iis Aviculæ rariores ſiccæ, præſertim ex Indiis transmiſſæ 180, hæ inter pedum digitos continent ramusculos Plantarum rariorum, quarum plantarum quintum conclave Herbarios Vivos XXXIX continet, maxima parte Herbis exoticis, & minima indigenis, refertos: exceptis illis, quæ in chartis à me conſervantur.

In re Anatomica conſervantur in liquore ultra 1300 objecta.

Ne dicam de Theſauro quodam majore, in quo abſcondita ſunt Animalia quadrupeda majora balſamata. Nec de Rupibus plurimis, quibus aut impoſiti, aut adnati ſunt Rami marini, Corallia numeroſiſſima. &c. &c.

Hiſce adde Theſaurum minorem, in quo continentur affectus varii, ex hominibus collecti, & tam bene balſamati & conſervati colore naturali, ut videantur modò è corpore deſumpti. Inter quos eſt Inteſtinorum ſuſceptio, Plexus Choroideus in Hydatides mutatus, & repertus à me in homine, qui mente captus è vita exceſſit. Lien grandinibus, ut vulgò loquimur, refertus. Calculus è veſicula fellea per anum ejectus. Portio Pulmonis phthiſici exulcerata: Portio Hepatis in Hydatides converſa. Fractura Oſſis femoris in collo Oſſis, ubi notandum, collum plane deficere, aut in nihilum fuiſſe redactum, ubi natura ligamenta fortiſſima ſubſtituit. Placenta uterina in Hydatides mutata. Hæc & cetera in liquore videri poſſunt, ne quis de veritate dubitet.

De Conchyliis & Petrefactis non multum dicam, cum duos tantum habeam Theſauros, ejusmodi rebus refertos, & in ordinem diſpoſitos. Reliqua, quantumvis numeroſiſſima, nondum in Theſauris ſunt repoſita.

Itaque ſatius fore exiſtimavi, poſt hujus Theſauri editionem, me denuo conferre ad ulteriorem humanorum reliquorum deſcriptionem, quod opus libenter ante obitum abſolverem, ſi Deus Ter Optimus Maximus mihi ulteriorem vitam concedere dignetur.

Hiſce

Hiſce omnibus ita perpenſis, mirandum non eſt, neminem hactenus omnia perluſtraſſe, quæ in quinque noſtris continentur conclavibus, tam majoribus, quam minoribus, nam pauci tertium intrarunt, multo minus quartum, aut quintum viderunt, propter temporis penuriam, vel quod ſaturati fuerint, antequam ad cetera conclavia ſeſe contulerunt; Propoſui itaque nonnullis, ſi velint omnia videre, & ſingulis hebdomadibus bis me convenire, me illud non excuſaturum; conſiderando illud (ratione diſpendii temporis) tanquam communem viſitationem aut conſultationem medicam. Olim, cum nondum gauderem tanta copia rerum Anatomicarum, illud auſpicatus ſum cum curioſiſſimis quibusdam Medicinæ Studioſis Germanicis ſolummodo circa res Anatomicas, credentibus, hoc poſſe perfici intra tres menſes, ſed quantumvis ſingulis diebus per horam, & quod ſæpius excurrebat, me convenerint, ne quidem abſolvebamus duo conclavia : nam illud non perfunctorie peragebatur, aſt ſingula objecta, uti decet, perſpeculabamur.

Tota quidem Civitas Amſtelodamenſis momento fere ex altiore loco videri poteſt, non autem ſingula domicilia, multo minus, quod in iis continetur; ſic quoque, qui rite omnia, quæ intra quadraginta ſex annos collegi, conſpicere vellet, illud brevi temporis ſpatio abſolvere non poſſet.

Interim ut L. Benevolus hanc primi Theſauri Animalium deſcriptionem æqui bonique conſulere velit, ex animo opto, malevolis autem meliorem mentem apprecor.

IN CELEBERRIMI VIRI

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris, nec non Academiæ Curioſorum Collegæ, &c. &c.

GAZOPHYLACIUM UNIVERSALE.

QVi Microcosmi reſerans penetralia dudum
Ruyſchius, *& felix externa & ſumma pererrans,*
Intima detexit, Medicosque reduxit in uſus,
Democriti quod non Atomi, aut Commenta Renati
Vorticibus præſtant, nunc Theſaurarius *audit*
Gazarum innumerûm, queîs larga opulentia Crœſi
Cedit, Atapalipæ, divi Salomonis & aurum;
Et Lapis Aurifaber projectâ eſt vilior ulvâ:
Illi quippe domi quantus cumulatur acervus
Rarorum omnigenûm noſtro cœloque ſoloque!
Congeſtum hic videas, diſpoſtumque ordine juſto,
Charus Phœbo Eös & roſcidus Heſperus, Auſter
Torridus, & Boreas gelidis quæ ſuppetit oris:
Nullum etenim Terræ ſpatium, ſub ſidere quonam,
Aut Zonâ, haud utilis moles, nunquamque beata
Fructibus, aut homini nullum adportata tributum.
Caucaſus & Rhodope, præruptusque Hæmus & Alpes,

Hor-

Horrendo æternis nivibus ſub vertice tecti,
Æthna & Veſuvius, fluida inter ſulphura, flammas,
Et cineres, tophosque ſcabros, vegetantia ſervant
Germina, viviparumque excludunt largiter ova.
Hic, velut è Phariis gens omnis ſubdita Cancro
Detegitur ſpeculis, latè terraque marique,
Cui volupe & licitum eſt, toto circumſpicit Orbe,
Quæ fovet in gremio dives Berecynthia, ſeu quæ
Suſcitat immenſus profundo è gurgite abyſſi
Oceanus, placidis rapidisque in fluctibus amnes
Quæ gignunt, liquida & volitat ſuper aëra, quidquid
Pulchrum in exiguo ſpatio natura recondit:
Ut Microcoſmon ſtatuas hic jure ſecundum.
Quis Balænarum tam immania corpora tantis
Condiat expenſis? nam vix tot Balſama Memphis
Sudaret, lachrymæ Nabatheo in cortice dudum
Deficerent. quem monſtra juvat ſpectare, recedat.
Numinis atque artis miracula maxima fulgent
In minimis, ſi quos rugientem horrire Leonem,
Tigridis aut Urſi truculentorum ora cruenta
Delectent, caveant ne ſit damnoſa cupido:
Nam tuto & penitus rarò cicurare licebit:
Quin dens carnivorus, lacerandoque unguis aduncus
Proſiliant, quum dura fames, furiæve ſalaces
Reddunt indomitos verbis, flagrisque Magiſtri.
Securis animis hic Puſio paſcit ocellos,
Decrepitusque Senex, mollisque pavore Puella,
Dipſas, nec Coluber, nec Bufo, Vipera & Aſpis,
Formoſo licet adſpectu, maculisque ſtriisque,
Auro atque argento, fulvisque coloribus extent,
Decipient nullum incautum, aut formidine Lethi
Terrebunt, quanquam ſublatis undique criſtis,
Et linguis bifidis, terribilique oris hiatu,
Proſiliant, oculique micent; alisque Dracones
Expanſis, curvæ & virulentus acumine caudæ,
Scorpius immineant, Salamandra eſt orba veneno,
Indica, quam grandis, non fundit Aranea telum
Mortiferum, aut diram Peruana Lacerta ſalivam.
En! tibi marmoreo tam pulchram vellere Ranam,

Atque Arabum inſcriptam formis, ſub ſidere natam
Auſtrali, Anguillam! meliusque hæc ſigna relatam,
Quam flos, exſurgens Hyacinthi è ſanguine, nomen
Exprimat Ajacis, volitantes cernere piſces
Vulgatum; at Feles, quibus eſt ab Veſpere *triſtis*
Minëides titulus, nigris venarier alis,
Quis credat! niſi nos Venatrix ipſa doceret;
Quisnam Animal dorſo fœtus excludere! quisnam
Jam natos catulos Glires in viſcera matris
Ire, redire! oculis fidus niſi teſtis adeſſet.
Humanam prolem Veneri libaſſe ſecundò
Sexubus àmbobus plura experimenta negabunt;
Hocce frequens brutis clarè genitalia produnt.
Angues bicipites Calabrorum habitare vireta
Mentitum Cajum noſtri dixere per ævа,
Quos tamen hic ſpectes geminis cervicibus aptè
Diſtinctos, capitum juſtâ conſtante figurâ.
Exquiſita illinc trahat ſua quemque voluptas.
En! Conchæ, Cochleæ, Conchylia, Buccina, ab oris
Indorum utrorumque, aut quæ Chinenſium arenis,
Seu in Erythreï ſplendeſcunt littore Ponti,
Et vada Barbarico tradunt Getulica Mauro;
Vel quæ Tyrrhenum, Siculum, Ægeumque procellis
Eructat pelagus, ſcopulisque hæſere Britannis,
Ecce! immaturus fulgens in viſcere matris
Unio! quam nitidis diſtincta Corallia ramis!
Æquore & in ſalſo cum fructu & ſemine ſtirpes!
Cui nihil in cenſu Thetyos pretioſa ſupellex,
Horreat, exhalent tetram exta humana Mephitin,
Ecce! Semirameos noſter quos Dædalus hortos
Condidit exiguis in rupibus! ecce! Corollas
Sertaque, tam vario concinnoque ordine plexus
Sicuti Hamadryades formoſo tempora Adoni
Dicitur innexas; remanente vigore Colorum
Floribus annoſis, læte & viridantibus herbis;
Miſerit huc liceat Ganges & Nilus, Hydaſpes,
Aut Araris. Batavis omnis fert omnia Tellus.
His ſuperirreptant quæcunque animalcula ſciſſis
Volvuntur membris; ſummos habitantia montes

Præ-

Præruptos ſcopulos, rigidoque cacumine Rupes,
Valles umbroſas, ſpumâ & ſtagnante paludes;
Quæ, Metamorphoſi miranda, è vermibus orta,
In volucrum formas abeunt, & repere nuper
Terricolæ aſſueti pinnis nunc aëra vibrant;
At redit in patrum mutata propago figuras;
Calcat humum, donec, poſitis exinde viciſſim
Exuviis, ſuppreſſum animal è carcere amictu
Splendidiore volat, quam Majeſtate ſuperba
Aſſyriæ Reges ſolium aſcendiſſe refertur.
ô Non ſcrutandum! ô nullâ effabile linguâ!
Prodigium! haud ullis imitanda potentia dextris.
Ille Opifex unus: ſeu quis præſtantior alter
Archetypis! qui tot, tam ſpreta animalcula ſolus
Pollice divino fingens, ſuper omne ferarum
Et pecudum quam grande decus, rutilante colorum
Fulgore, ad variè radiantia lumina, pinxit:
Imo adeo: ut gemmis queiscunque, nec ulla metallis
Gloria ſplendoris, quâ non inſecta niteſcunt.
Adſpice Mordellas alis crepitante ſuſurro
Auras ſulcantes! ſtrepitu Muſcasque canoras,
Cantharides toto rutilantes corpore Iberas,
Et Batavûm pueris oblectamenta volatu,
Innocuos Scarabæos & paſtas rore Cicadas,
Bruchum inter ſegetes, agiles per prata Locuſtas:
Nonne virent ſimiles Beryllo, Anchite, Smaragdo!
Vidimus, ut vero pedibus fulgere Amethyſto
Cantharidem, dorſo Sapphirum induta micantem.
Fulgore Anthracino & flammas imitante Pyropo,
Vel carnem Sardo, ſeu ſuave rubente Hyacintho
Hæc, oculos Onychen ſimulantes illa volutat,
Caſſide Rhinoceros caput obvelatus ahenâ.
Aurea ſquamatim lorica in pectore nigri
Bucerati. Alpino clauduntur crura vaginis
Auratis. Cocco ſaturos quot America mittit!
At Scarabæorum genus innumerabile quisnam
Expliceat calamo, quas non pinxiſſet Apelles,
Neſtoreïs artem compleſſet bis licet annis.
Denique ſunt quædam tanto haud ſplendore coruſca,

Externâ & facie nobis ſordere videntur;
Ut Tineæ & Blattæ, Pulices, Culicesque moleſti,
Putidus & Cimex & Centipedes Scolopendræ,
Quæ ſtolidè maleſuada cohors, auſuque nefando
Imperfecta vocat; ſed & his tu propius adſta,
Gens inimica Deo; cerne abjectiſſima rerum,
Cerne Metallorum fæces, calces & aduſtas,
Tubera & Boletos, Bryon, & quæcunque putatis,
Naturam damno Arboribus, ſatisque creaſſe,
Quisquilias quin imo fracidas, atque inde renatos
Cum fungis Vermes, & in his fateare neceſſum eſt,
Humanorum operum vel præſtantiſſima tantum
Inferiora, Adamas quantum ſteriliſſimâ arenâ
Nobilior, quantum cæno pretioſius Aurum.
Dicite Philoſophi quisnam ordo Particularum,
Lumine quo in tenebris Solis radiante navarchis
Cornea per pelagus caput eſt laterna Locuſtæ?
Penſilis & Lychnis per noctem Lampyris altam.
Judæos ſatiaſſe famem vix creditur ulli
Acridibus; magnique illas Pythonis ad inſtar,
Jugera tot ſegetum, pomæria, paſcua, ſilvas
Depopulaſſe olim, Naſonica fabula multis:
En! tamen hic hoſtes ingenti ex agmine captos.
Tradimus Heſperiis & Eöis gentibus Aurum,
Argentum & Gemmas & Aromata, dummodo diram
Non feret hanc peſtem benedicta Batavica tellus.
Papæ! quanta acies, quot millia Papilionum!
Qui, genere & formâ varii, diſcrimine quanto,
Quisque ſuæ ſtirpis ſpeciem, faciemque reſervat;
Qualiter humano vixdum de ſtemmate fratres.
Caudæ, Alæ, Furcæ, Scutumque, Antenna, Proboſcis,
Cornua, ſunt eadem, quin eodem tincta colore.
Dilutum intenſus non obruit, ille viciſſim
Cedit: purperei de ſanguine Adonidis orti
Vel ſpirante animâ Narciſſi, ſeu Hyacinthi,
Vulnere aut Plutonis flores, fulgens Amaranthus,
Nullum inter ſeſe diſturbant ordine lumen;
Et Roſa cum Violis tam dulce rubentibus, alba
Lilia virgineum, nigra per Vaccinia, amittunt

Nil

Nil decoris. Calthæ, Crocus & Chryſanthemis, Iris
Et Cyanus, quidquid campus producit apricus
Floridum, in excultis ubicunque aut naſcitur hortis,
Succis quam nitidis exornant Papilionum
Tegmina! quam variè depicti verſicolores!
Belliden ut videas perpulchram, ſeu Anemonem.
Illius en! chlamydem limbis, vittisque nitentem
Auratis. Tunicam ſuccingit fimbriâ & alter
Argento. Hoc alis guttatim hærere Phalænæ
Dixeris, & princeps nullâ ſub veſte ſuperbit,
Quin tegetem affirmes veteri centone reſartam.
Omnigenis formæ veſtis luſtrate tabernam;
Sive Theatralem Trabeam, Pallamve dolentis
Expetis, aut Cycladen, Stolam, Sagulamve, Togamve.
Gallia veſtitus cui Dictatura videtur
Perpetua, ambiguum mutando Protëa vincens,
Forſitan hinc artis fabricam, normasque reſumpſit.
Artibus his magicis Europa ut Simia geſtit.
Da veniam pueris. ſervi pro ſtigmate limbis
Fiant Erucæ. Diffuſis illa puellis
Deſidiâ & luxu fiant inſecta, Chimæræ.
Rugoſam at Clytiam, confectam ætate Sibyllam
(Sollicitura procos juvenes ut anicula Thaïs)
Reticulo ornato vittis, viridique corallâ,
Et Chlamyde & Strophio ſuccinctam videris albo,
Ride. Verſalico turrito ſi Caliendro
Calviciem aut Cirris texit, miſerere Catullæ:
Luſtra miſella decem numerans vult Puppa videri;
Nubere ne impediat Lex Pappia dura juvenco.
Ride. Forma viros neglecta decebit; *at ecce! ut*
Ille Chremes vincit Mimos edentulus omneis!
Quam bene conveniens tibi pænula Cercopitheci
Stulte Midas! ô quam bellulus is Menedemus!
Ille, comâ canum fulvâ abſcondente capillum,
Syntheſin indutus, digito crepitante Choraules,
Annos decrepitos præſumpſit fallere amicæ.
Deſine tam mulier Gallo indulgere Batave.
Exomiden primam ſartore Lutetia Regis
(Scilicet) inſtructam dedit huic ſoli Ardelioni,

Et

Et Thraſo plumatus magis hac, quam fortibus armis,
Conſpicuus, reliquos naſo ſubſannat adunco.
Dave, ecquid pudeat Latum ſuccingere Clavum!
Nec niſi Sequanico pictus textore placebat;
Ut quaſi Patricium te Sponſum Galla ſalutet.
Ciſtiger hinc annos vix tres profectus ad Indos
Irus, tam tenui mercede & tam cito Cræſus!
Quid Domini . . . . . . Lapidi forte hæc narrabimus. eſto.
Deſipiant. Hæreat nunquam ſanabile amictum
Mutandi aſſiduò Cacoëthes: dummodo nobis
Inſanos inter non inſanire licebit,
Ellebori quos vix curabunt jugera mille.
Hæc Lymphata Lues non cedit Gallica, quamvis
Tentet Atlantiades validis argenteus alis.
Hæc Polypis & Afris noſtratum. Papiliones
Cælitus inſtructo & ſtabili gaudete decore.
Sed quenquam obſtupeat, nos nudos naſcier, illos,
Viſcere in materno latitantes, veſte ſuperba
Induperatorem ſummum cinxiſſe; quod ipſam
Chryſalidem aurato in cunis velamine volvit,
Ut primogenitam natorum ad ſceptra paterna.
Deſine mirari, aut verbo temerare profano
Numinis arbitrium in promptu eſt cauſa. Monarcha
Omnipotens Bruta hæc penitus peritura ſigillis
Auguſtorum operum, majeſtatisque verendæ
Exornans, vitam vix uni deſtinat anno.
Menſtrua non deſunt, nec & Hebdomadalia, Muſca
Auroræ exortu nata, & ſub Sole ſupremo
Fœmina juncta Mari, fœcundaque veſpere mater,
Lucifer extinctam rediens cum patre tuetur;
At te immortali divinorumque capace
Mente beat, tutò ut dominari in cetera poſſes,
Fatisque exactis mundo meliore fruaris.
Hactenus ad noſtrum producta animalcula votum
Ite; ſepulchrales caveas repetite, domosque.
Ite una Veſpæ, non irritare Crabrones,
Bombylides, Grilli, Ricini, ſævique Tabani
Quia mihi vobiſcum eſt! Cerebrum, mentemque Camænis
Obfuſcat noſtris volitans tam denſa caterva;

Haud

Haud aliter quam ſi fumoſus ineſſet Jäcchus.
Diffugere nubes gravidæ temulentia mentis,
Nectare tam vario, placidâ diſcuſſa quiete.
Occiduo Titane animas haurire recentes
Quid vetat herbarum! quin nos venerabilis Horti,
Cuſtos eximii portis invitat apertis.
Pergamus tutò: nam Te, Caſtiſſima Virgo,
Hic nulla obſcæni terrebunt ſpectra Priapi.
At, procul hinc! quænam portenta hæc! ſub Jove clauſo
Heſperidum Auratis Malis Nemus & Cinyræi,
Floriferum pueri ſaltum tam ſuave virentem;
Quæ nunquam pluviis, ferace aut rore madeſcunt;
Nullus humi fluvius fibras ſublactat arentes,
Nilus & exſpatians pingui non nutrit ariſtas,
Glebâ; nec lætis radiis arridet Apollo,
Cynthiave, ereptum ſibi deflens Endymiona,
Nocturnis Lachrymis plantis non ſtillat anhelis;
Nec mulcent tepido Zephyri ſpiramine flores.
Sidera ſecreti non mittunt munera amoris.
An nova progenies Cælo, vel Colchide miſſa,
Carmine Medeæ! quid enim non carmina poſſunt!
Nil minus, ô abſit! peramæna hæc ſilvula nulli
Sagæ, ſed Ruyſchi *referenda eſt gloria dextræ.*
Cui, quanquam Ææo Cælo deducere Lunam
Cantu ridiculum, privare aut vitibus uvas;
Grande nefas Magicâ tam triſti accingier arte;
Ille tamen valuit, quod nunquam Colchica, Vates
Pelignus liceat primam reparaſſe juventam
Finxerit Æſoni: nullo tamen illa veneno,
Diris Theſſaliæ, Ponti ſeu Phaſidis herbis,
Quantum intonuerit, quotiesque recoxerit, ævis
Eripere atque atavum ſero proferre nepoti.
Ruyſchius *hoc. ſpectant annoſa cadavera patrum*
Nati natorum; ſed non horrenda rigore,
Membrorum, aut faciem velata bitumine nigro,
Pyramidi ut quondam credebat corpora Memphis.
Flexibiles videas artus, teneroſque lacertos,
Dormire exanimes hic dixeris ore decoro:
Viſcera quin etiam Ventris, Cor, Pulmo, Cerebrum

*** *Mollia,*

Mollia, ut & denſâ durâque ſub oſſe medullæ:
Ac, niſi congenitum ſcires ceſſiſſe calorem,
Vivere revera jures poſt funera corpus.
Talia qui potis eſt, condire animantia norit
Lubrica, neſciret vacua & vegetantia ſuccis!
Ad nova Theſauri *viridis præconia Muſæ,*
Quam comis hic Cuſtos! nec quisquam in limine latrat
Cerberus. Huc hortos verſus; per paſcua & arva
Illuc; in ſilvam, vepretes, dumetaque ducit
Hæc via. Terrarum quidquid complectitur Orbis
Viſitur: ut Regum priſci ſapientior ævi,
Hyſſopo ab tenero pervaſti ad culmina Cedri
Edoctus Libani, tamen hic addiſcere mille
Haud dubiè poſſet: nequenim tulit illius ætas,
Aut humus, in Batavûm terris, Septemque Trionum,
Quæ, mediis nivibus læto ridentia flore,
Ut propria exſurgunt ſibi credita munera Cæli;
Nec magis Orbe novo quæ, tot poſt ſecula, vidit
Subjecta Auſtrali magnus Veſputius Aſtro.
Vah! iterum atque iterum, quænam hæc opulentia! quotquot
Et genere aut patriâ geminis diſtantia Mundi
Cardinibus, longo quantum huc transvecta labore!
En! nemus Æmonium, læta & Theumeſſia Tempe,
Floribus Hybla, Thymo fragrans Actæus Hymettus,
Judicio & Paridis fatali inſignior Ida!
Hic Ver perpetuum, nec & Æſtas torrida adurit,
Autumnus variâ ſtatione haud noxius uvis;
Bruma nec in flores, ſegetes, aut gramina ſævit.
Spectatum extremos quid opus curratur ad Indos;
Dum ſeſe hic offert dives Malabaricus Hortus.
In claſſes diſtincta ſuos quæcunque leguntur,
Arborum & Herbarum doctis diſcrimina ſignis.
Eho! jam ſatis eſt: nova ne vertigo recreſcat,
Quondam Inſectorum veluti ſtipante catervâ:
Qualiter heſterno venas inflante Falerno
Silenus titubat, rediens ad pocula mane.
Vos igitur ſilvæ, viridaria grata valete.
Nos, mea Calliope, Platani Cretenſis in umbra,
Quam nunquam infeſtat ferali carmine Bubo,

Siſta-

Siſtamus ...... Teſta hæc quidnam carioſa meretur
Tollas ? ô, inquit, non noti nulla cupido.
Inveterata ſiet Japeto magis & Chaös ipſo :
Diſplicet antiquæ tibi dum veritatis imago!
Ales equus, Perſeus, cirri Phorcynidis, Atlas
In montem verſus, puerilis fabula dudum;
Si Metamorphoſis veſtigia vera placebunt,
Huc ades; in lapides, priscâ remanente figurâ,
Invenies Cochleas quascunque, Corallia, Echinos,
Cancros & Pagros, Strombites, Oſtrea, quidquid
Teſtaceum in ponto nutritur. Piſcibus, ecce!
Nec ſquamæ, pinnæ, nec & integra viſcera deſunt.
Arboreos truncos, frutices, cum frondibus ipſis
Et flore indubia ſpecie cognoveris. unde,
Quæritur? his ſaxis, quibus evelluntur, an illis
Sit natale ſolum? vel ut in Matrice recepta
Sic creſcant mutata ſimul, vegetantia vivo ut
Semine? ſeu potius, quod jam fruticantia glebâ
Circumfuſa manent, genuinis ut modo fundis
Ejecit Pelagus? quum, denſis imbribus auctum,
Exſpatians fines & montes deſuper omneis,
Fluctibus undarum validis, velut ariete crebro,
Præcipiti implerit per ſtrata cacumina lapſu
Valles, oppreſſis queiscunque latentibus illic,
Sulphureo quæ halitu, fluido nitrique vapore
Electo, in lapides veros abiiſſe videntur.
Petræfacta Polis geminis, quam diſſita zonis,
Climate, Zodiaci quantum ſtatione remota,
Hic ſpectare licet, ſimili circumdata glebâ
Concretâ, ſcopulis hiſce incumbentibus altis.
Oſtrea, millenis ſtadiis ab littore mille,
In mediis ſilvis, profundisque eruta cryptis,
Iudicis æterni decreto totius Orbis
Diluvio extincti quisnam hæc monumenta negabit!
Ergone inexhauſtum nunquam ſatiabitur æſtrum
Theſauros *aliis cumulandi! Matris avulſa*
Magnæ viſceribus, genitivisque abdita venis,
Æs, Aurum, Argentum, Stannum & quæcunque Metalla,
Cernite & affines Mineras, Criſtalla, Salina,

 Sul-

Sulphurea & Calces & quæ fuliginis inſtar,
Concreta è furnis ſurſum centralibus halant,
Torrenti haud ſolum Zonâ, ſed quatuor oris
Nata, ſub uſtrinâ & tali conflata, recocta.
Mulciberi in Liparâ, ſeu Lemno, ride Barathrum:
Fumos eructans, flammas Phlegethonta & Avernum.
Nos inteſtinum, cum fomite & ignibus aptâ
Materie, aſſerimus ſpatium quod diſſecat Orbem
Solſtitiis geminis; curſu quo tendit Apollo
Zodiacum annali, nocturna diurnaque adæquans
Signa horis, monſtrat Solis Lunæque labores;
Ambobusque Polis nixus Magneticus Axis
Transverſim penetrat, præſtatque immobile punctum
Telluris Mariumque Globo. Sol infimus hic eſt;
Qui, velut Æthereus, validè candentibus illinc
Trajiciens radiis excluſas aëre maſſas
Cœleſti, internis venas aperire coëgit
Spiritibus, qui, dum luctante bitumine flammas
Concipiunt, ſilices, ima & ſuprema Metalla
Fundunt, horiſono reboante fragore per antra,
Cum Terræ & Pelagi tremebundis motibus, uſque
Perrupti montes, ſilvas, undasque in apricum
Proſiliant, ſparſis longè latéque favillis:
Frigore ſulphureus vapor ut ſub nube coactus
Tandem, contortis in acumen ignibus ardens,
Cuspide fulmineâ per aërea vincula vibrat,
Conflatum æs, cuſum & Chalibem, cautesque reſolvens:
Solis enim radios non huc penetrare docebunt
Flammigero in nivibus denſis Arctoä camino
Hecla & in Ægeis ſublati fluctibus ignes.
Diviſo Imperio Vulcanus Centricus urit
Cum Phœbo; huic ſubſunt Vegeta & Viventia, at illi
Regna fodinarum, lapidoſaque viſcera Terræ.
Quæras, unde illis, quæ tot per ſecula flagrant,
Eſca voraginibus? primò monſtraveris, unde
Soli ab Principio Rerum noctesque diesque
Conſpicuè ardenti, quem, tot torrentia tela
Fundentem, vacuâ ſpectavit nemo Pharetrâ,
Tollitur in cœlum reparandus fomes amiſſum?

Dixe-

Dixerat. interea medius ſeſe abdidit undis
Titan. nos celeri transgreſſi limina paſſu,
En ! nova vicinâ redeunt ſpectacula nocte,
Quæ revocare gradus, aciemque intendere cogunt.
Quam formoſarum Volucrum cingente Coronâ
Porticus hæc ſplendet ! poſtremum forte Valete
Dicturæ heſperiâ aviculæ vigilatis in umbrâ.
Quid petimus ! ſilet omnis Avis, Pecudesque quiescunt;
Et pavida & pugnax dudum fugitiva ferarum
Turba per anfractus latebroſa cubilia quærit.
Occidit omne jubar Terrarum in margine Solis.
Ortygia, in nubibus venatu laſſa recumbens,
Pindum Calliopen, me ſuadet adire Penates.
Amphitheatralis totâ me nocte volucrum
Circulus inſomnem ſomni per gaudia duxit
Auroræ rediturae. eja ! properemus, ut udis
Gutturulis hilares primi modulaminis Hymnos,
DIs ſacros, noſtræ excipiant quoque ſanctius aures.
Nulla loquax, patuli largo quanquam oris hiatu!
Omnes vos igitur tacitis veniſtis Amyclis!
Forma negat. Libycis, geminorum Pſittaci ab oris
Indorum grandes & vos Pygmœïa proles,
χαῖρε *dulce tuum ſtrictis num faucibus hæſit!*
ô Picæ, Ganges, ſeu vos Braſilia miſit,
Garrula lingua tacet, quâ quondam vincere cantu,
Auſis magnanimis, Muſas potuiſſe fefellit!
Vos noſtras Ceraſos populatæ & Piſa, Ribesque,
Solvite tandem aliquid. ſubito ſi humana cerebro
Vox molli exciderint, vagitum edocta tenelli
Projecti Alcidis pueri, matrisque ululatum,
Salvatrix amborum; hædis agnisque balatu
Æmula, captivis mox omnis dempta loquela!
Nullane buccineo clangore Argiva ſalutet!
Forſitan hic glandes deſunt, abſurdaque paſtu,
Diliciæ vobis, atque hinc Malacia reſurgit,
Quâ ſi corripitur prægnans muliercula veſtrum
Nomen & omen habet. ô Tu gratiſſima ſemper
DIs, hominique Merops, volucris Trinacria ſeu Cres,
ô Salve in Batavis ſanctæ pietatis imago,

Quâ , vixdum pennis auſi ſe credere ventis,
In nidis pulli dant pabula læta parenti.
Quid ni Zinziſulas ! tuus ut Terraque Marique
(In Cælo ſeptem mæſtiſſima Pleiadas inter
Dum patre extincto lachrymarum defluis imbre)
Hic amor emineat , qualem Ciconia nunquam
Glottorat annoſæ referens ſolamina matri.
Qui latus huic claudit roſtro pedibusque palumbus
Turtur , ſi gemeret , cineres & pluma referret ,
Nunc ut acu pictus. Tædas viduusne ſecundas
Obtulit ? ô nunquam ; ſed dives America pennis
Cinxit tam variis. Hic caſtus amore prioris
Luget in æternum. Viridi non fronde quieſcit,
Fonte nec è nitido potat, conſortis amicæ
Ne faciem vidiſſe putet. mœrore tacebit.
Clamoſe, ut tacitus non paſci poſſis, adeſto.
Tune ſiles noſtræ magis omnibus æmule linguæ!
Cujus Ave Cæſar victor *tot millia nummûm*
Conſtitit, an penitus facundia, Corve, faceſſit!
Quis victum exhibeat, niſi tu mereare loquendo!
Auguriis hic nullus honos. Nec caſtra Leones
Tu Batavos inter , velut olim ſigna ſequeris
Auſonidum, comes ipſe Aquilis. Relegaberis, unde
Veniſti infamis ſcelerata ad Buſta, Crucesque.
Omne nimis vitium. te delatore Coronis
Prægnans transfixa eſt & tu nigredine pœnas
Proditionis habes. Melius nunc moriger eſto.
Fare aliquid ſaltem. Quare hic crocitare vereris !
Forte & Hyperboreus pennas tibi reddat Apollo
Albas , quum niveos montes Aquilonis oberras.
Qualiter hic Progne , Philomela atque ipſa Coronis,
Et Lepus, & Lupus, Vulpes, Urſusque videntur.
Aſteria, an quatiens tibi lingula, Caſta Coturnix,
Stringitur ! inceſti Jovis hic te fulmina terrent!
Hic (ſi DIs placeat) magnus, divinus adulter
Sat faciles ubicunque videt ; potiturque cupitis.
Quid mirum ! in terris queis ſanguis Regius omni
Fœdâ labe caret ; Thalamum violaſſe jugalem,
Grande nefas populo , ſevera & morte piandum,

Prin-

Principibus licitum; quid ni quoque furta Deorum!
Quid, laſcive ales, Veneris Paſſercule plauſtro
Auriga, haud pipas! clamoſam ſin tibi forte
Abſtulerit vocem nimium repetita libido.
Tu quoque ſuavitonum cantum Philomela relinquis!
Nullus te ſequitur Tereus minitante bipenne.
Ithys, Ithys ſtridens, Upupæ ſub tegmine plumæ,
Daulidis omne nemus, latebras & luſtra vagando,
Pervolat & trepidus propriâ quem dente voravit,
Quærit Ithyn miſerum, inventumque ad Phaſidis undas,
Non novit, nimium pretioſa veſte latentem.
Qualiter imbriferam Saturnia amiciit Irin;
Deciduos oculos Argi texente Minervâ.
Tuque adeo horrendum crudelis mater, Hirundo
Celtica, quis vetuit triſtes ſtridere querelas!
Trux nimis, ô vindex ſtupri truculenta ſororis,
Progne, Biſtonides hæc tecta ſubire Tyrannus!
Ille fugax Montes & ſilvas nocte pererrat,
Quo ſua fata jubent; nec te cognoverit usquam,
Pectoris in plumis liceat Laniena parentis
Nota, minutalis pueri de carne cruenti:
Manſit enim Geticis Luctus tua pallula in auris,
Albente & Strophio Scyticus te veſtiit Arctos
Vere novo toties noſtrum modulata per hortum
Quin pergas Ciris? patris vindicta Haliæti,
Puniceum quod amor te tollere, Scylla, capillum
Cogerit, hinc longum; nec & hoſpita tecta ſubibit.
Proh! quantum obſtringunt vepetres nos Daulidis inter
Has Naticidas! miſerandæ ſortis Aëdon
Hic Itylum, inſano per Te livore peremptum,
Quæris? ſeu dulces eſcas per acuta & amara
Carduus apponens gemitus in pectore claudit?
At ſimul inſontes fraterna in cæde ſorores
Zethiadas miror, tanto clamore moleſtas
Olim, ut & Samios ſua pinguia prata, Laresque;
Linquere compulerint, mutas. ſint Jaſyges ipſæ,
Illarum ad Rhombum faciunt quid jurgia civis!
Quid bella...... tandem Tragici tradenda Theatri
Scæna hæc Melpomeni mæſtæ, nos fronte ſerenâ

Cal-

Calliope & cantu volucres adeamus & ecce!
Pſittaculus noſtras; ſed & hic taciturnus ut omnes,
Seu conjuratus. quid Phœnicure moraris,
Humanum perdocte melos, cantare Deorum
Hymnos! Aurati titulum mereare perennem,
Soli quo noſtri te dignavere Penates.
Quid capite averſo ſtas Phœnicoptere nobis!
Nemo tibi linguam ſecturus Apicius hic eſt.
Quare humi inventrix Serræ, Tornique, Rotæque?
Dædaleo livore ſemel de Palladis arce.
Projectam nos te, Perdrix, non poſcimus ultra
Nec coquus hic Angelus qui te conſumere *gaudet:*
Spectatum venimus plumis quia pulchrior Indis.
Aſt hic Onocratelos, inquit mea Muſa, tacendo
Non nocet. Arcadicæ volucrem quis voce rudentem
Audiat, huc quamvis Lunari ex Orbe veniſſit.
Ille bipes Aſinus tamen hic conſiſtere dignus:
Humanâ ut bipedes porcos ſub pelle latentes
Stringat inexpleti per juſta opprobria ventris.
Strenue bellator, Cancri furioſior æſtu,
Certò victor ades, fulget tua criſta rubore
Coccineo & criſpæ volitant in pectore jubæ.
Arrigitur pennis pictis tua cauda ſuperba:
Ut Romanus eques, cingens ſua tempora lauro,
Vexilla atque Aquilas in Cœlum efferre ſolebat,
Inter Iö Pæan, Iö Pæan vicimus; at te
Num raucedo vetat lætum cantare Triumphum!
Quorſum ingens ſtrepitus, quo, te vigilante, ferorum
Gallorum inſidiæ Tarpeïa ab arce repulſæ,
Anſer! ſeu nimiâ farctus pinguedine torpes!
Publico ut è cenſu prompſiſſit pabula Aruſpex,
Aut lacte & mulſo nutriſſet Cotta guloſus.
Credimus excubias nullis, quâ gente, Moloſſis.
Pervigiles ſervant Capitolia noſtra Leones,
Et Brenni & Senonum furiæ, fraudeſque hodiernæ
Deſtructæ, domitæque jacent virtute Batavâ.
Auro nos, Anſer, tibi nulla Idola paramus;
Annua Romulidûm faſta aut Holocauſta libantur;
Lecticâ extenſum non defert pompa feretro;

Nec

Nec canis innocuus funeſta ex arbore pendet.
Hæc nos ridemus puerilia, ſacra, profana:
At te, pro meritis, juſto celebramus honore;
Poſtquam Pergamei cariſſima vellera capri
Et Nili abſtulerunt linaria ſcruta Papyrum;
Fraxinus & Tilia & Fagus nec Populus alba,
Cerâ teſſerulis oblitis illius uſus;
Ære, Auro, Argento, nec plumbo lamina ſervit;
Pro Graphio & acubus nobis tua penna ſtiloque;
Hæc ſtudiis facilis, fulcit tua pluma grabatum
Mollibus in ſtratis laſſata ut membra quieſcant.
Te veniente die, Te decedente canemus.
Indice Pontificis ſocio ſimulante galero
Phæniceo, Coccothrauſtes, trabeâque ſuperbis!
Ut modulos Gangis Philomelæ efferre recuſes!
Quis novus ille hoſpes tumidus rutilante coronâ,
Qui caput Auguſtum medius vix exerit? unde?
Dic puer. ille refert, volucrum Dominator Olympi
Auſtralis. rectè: quæcunque potentia Reges
Extulit indomitos, ſuppreſſis legibus, ornant
Accipitrem; ſublime genus; præſtantia formæ;
Gloria pugnarum; ſævi truculentia roſtri;
Alæ terribiles cædendo, unguesque rapaces
Attamen ut pulcher, quam Majeſtate decorus!
Credibile eſt, inquit mea Muſa, hunc Juppiter olim
Talem vidiſſet, puerum rapturus inermem
Idalium, miſer hic Aquilæ formidine nigræ
Nunquam ploraſſet miſcendus pocula divis.
Denique vos omnes longinquis advenæ ab Oris,
Quarum vox Batavas nunquam pervenit ad aures,
Anguicomo Clypeo, diræ aut per pocula Circes,
Omnimodo expanſis ſed non crepitantibus alis,
Immotæ hic, ſtatis veluti ſimulachra Theatri!
Ætheris Eoï ſplendens Rex maxime & omnes
Subditi, ob eximiam formamque decusque colorum,
Quem Paradiſiacum Noſtri dixere; profanæ
Ternatæ Idolum; Falco qui in culmine pullos
Cinnameo excludis rapidos; tu mitior ales,
Merſa mari Alcyone, ſuper ipſum & tendere nidos

* * * * *Aſſue-*

Aſſueta & quotquot criſtallina clauſtra recondunt,
Dicite...... ſed jamjam repetit ſua lumina viſus:
Ut modo velatus per nigra crepuſcula noctis
Aurorâ redeunte. idem, qui lubrica edacis
Temporis eripuit, cariei & faucibus, idem
Ruyſchius *hic Volucrum demortua corpora ſiſtit*
Ut viva; haud aliter, quam ſi Catalepticus actus
Artubus in rigidis dextrè proferre videtur.
At Tu vix æquans digitum, Tu pumula, pulchra
Auſtralis Regina chori volitantis, & omni
Lumine verſicolor vario, Auro atque Ære coruſca,
Antipodum quæ paſta favo poſt funera vivis,
Forſitan excideres oblita, ingloria noſtris
Carminibus!. Textor, ſi quiſquam ſtamine Arachnî
Æmulus, hanc pingas, & eris mihi Pallade major.
Macte animo, virtute, novis tua byſſina fila
Inficias ſuccis, Cocco nec Murice parcas
Sidoneo; Albionum Crocus & ſit vilior algâ;
Sit Muhamediacæ Praſinum venerabile ſtirpi.
Attica Cæruleum mittat pretioſius auro,
Illud & Argentum, radiis ſolaribus auctum,
Mulciber extendat; Lacheſis ſubtilia volvat
In fila; hinc panoplos texendo ſtrenuus adſis;
Perfectamque operam, pro gummi, lumine claro
Phosphorus oblineat; tum, te ipſo judice certans,
In cunctis victum pleno teſtaberis ore;
Et ſi aciem ſataget dextris armare ſpecillis,
Tela tibi nuper tenuiſſima, tamque venuſta,
Scabritie & ſtipulis Canabinum dixeris aptè
Peniculum, textum turbatis ordine tricis,
At cave ne fraudes Prygionum adjunxeris arti;
Ipſam dum Volucrem ſtamina inter Byſſina texunt.
Cedo fac potius, proprio & jugulaberis enſe.
Sic etenim in throno Regina Ourillia *fulgens*
Emicat, Arctophylax velut inter Sidera Cæli:
Imo adeo ut rutilans Anthrax, Aurumque politum,
Hanc juxta, ad Solis radiantia lumina, ſplendens
Hoc jubar in nebulæ ſuffuſum adſpexeris umbrâ.
Formoſa ô ſoboles (multò majora canemus)

Ins-

Immotis membris licet, æternumque tacendo,
Vos tamen immenſæ muto celebrabitis ore
Majeſtatis Opus, non ullâ imitabile dextrâ;
Nec caſu ambiguo, ſed certis legibus orta
Divini Artificis juſſu primordia rerum,
Ordine perpetuo & ſancti moderamine ſceptri
Pergere, & inſculptus veſtris Adamante Character
Pectoribus clarus, nullo & delebilis ævo,
Eſt Deus in nobis *Graculos Tu Philoſophaſtros,*
Cecropii & noſtri duros ſecli Theodoros
Plus validis vibras, Ouriſſia *mortua, telis,*
Quam quæ magnificâ finxit ſub imagine veri
Ingenium fallax hominum vel mille probabunt
Argumenta, vagis dubiisque immerſa tenebris,
Quidve Cathedrales præſumunt Gymnoſophiſtæ,
Per Labyrintheos ſtolidè comprendere Gyros,
Quem Terrarum Orbis, Cœli convexa, nec omne
Hærens temporibus ſpatium, numerisque locisque,
Non capiunt : ſolus perfectè qui ſibi notus.
Hæc Divis : Priamo noſtro quin demus honores !
Qui tot Myriades animantum & fertilis alvi
Terrarum fructus, congeſtos undique, in æva
Condiit, & noſtris oculorum haud deneget omnes
Lectis deliciis; ſed quis, quis talia fando
Ut vera accipiet ! grandævo hæc cuncta ferente.
Nulla illi unquam nil agendo elabitur hora;
Seu Aſclepiadis Leges, Artemque periclis,
Vulnera & externos vitiati corporis artus,
Tyrones curare docet cauteque citoque ;
Herbarum aut varias formas, viresque reſolvit
Ut Macer in Batavis; Lucinæ abſente favore
Matri reddit opem, proli lucemque negatam;
Seu perſcrutatur non ſiccâ morte peremptos;
Corporis humani Iudex cui fabrica tecta
Ne inſontem damnet, vel ſolvat crimine cædis
Forte reum; Medici quis ſedula munia neſcit?
Ipſaque quin etiam quæ ſupputat Otia, multis
Magnæ molis opus, cui vix è millibus unus
Sufficit, ut præſtet rebus mentemque manusque:

Ergo tot ſtudiis laſſum tot adire labores
Unum poſſe virum peregrinus ſi neget hoſpes,
Eja ! adſit, viſusque fidem, ſuper omne quod aures
Excipiunt, conſtare dabit. quisnam æſtimet æquo
(Si rarum carum eſt) hanc Gazam dixeris, euge!
Tu ſolvendo impar, propria ut poſſeſſio cedat,
Sorte tuâ gaude, quâ perluſtrare licebit
Plurimâ, quam ſeptem Veteris Miracula mundi,
Æſtu viſendi, attonitos traxere per undas,
Montes & ſilvas & mille pericula vitæ.

THE-

THESAURUS

PRIMUS

Animalium quadrupedum, volatilium, reptilium, ac piſcium, nec non Inſectorum, atque Conchyliorum, &c. partim liquori limpidiſſimo innatantium, partim balſamo induratorum, quæ ſervantur in Theſauro, ex ligno Olivario confecto.

ASSER I.

No. I. RUpes exigua, ex variis Conchyliis Indicis exiguis purificatis, ac ramulis marinis confecta, quæ innititur pedamento ex ligno oleagino, è quo Theſaurus eſt fabricatus.

No. II. Phiala ſicca, & in ea, Avicula Ceylanica quadricolor, nitidiſſima; ſcilicet capite colloque colore miniato, alis & dorſo nigro, pectore & abdomine plumis albicantibus & cinereis prædita.

Not. 1. Avicula iſthæc balſamo ita à me præparata, ut integra remanſerit, ne viſceribus quidem exemptis, ut adhuc viva eſſe videatur; præterea inſidet ramuſculo Cardui minimi *Proſp. Alpini*; cum autem dictus Carduus hic rariſſimus ſit, & capita habeat reticulæ modo à natura elaborata, gratiam conciliat viſui.

2°. Operculum, quo coöperta eſt phiala, ſericum eſt rubrum villoſum, quo omnes ferè phialæ ſequentes etiam ſunt tectæ.

3°. Dicto operculo, ceu pedamento, impoſitus eſt faſciculus herbarum, florum & fructûum rariorum exoticorum; cum autem illa colorem naturalem tam bene conſervarint, viſum

illorum, qui re herbaria delectantur, alliciunt: his quoque inſident inſecta varia rariora, ſcilicet Papilio Turcicus, rariſſimus, colore ex albo, nigro & dilutè cæruleo-viridi, coloratus, cujus alæ inferiores ſeu poſteriores longiſſimæ, tenue ſtramen latitudine æquant; hoc modo aviculæ caudam repræſentant, & hinc à me denominatur Papilio Turcicus verſicolor, alis poſterioribus longiſſimis, ſtramineæ latitudinis.

2°. Capricornulus Afric. viridis nitens.

3°. Curculio ex Capite bonæ Spei.

4°. Cantharides, &c.

4°. Inter dictas herbas & flores etiam reperiuntur

Amaranthus criſtatus rubicundiſſimo flore. *Cat. Hort. Reg. Par.*

Gnaphalium latifolium Americanum. *B. Pin.*

Gramen tremulum majus & minus. *B. Pin.*

Stæchas citrina. *Matth.*

Adianthum Americanum. *Cornut.*

Conyza Africana.

Milium Ind. Orient. ſemine nigro majori, & nitente.

Thlaſpi fruticoſum Leucoii folio. *B. Pin.*

Quamoclit. *J. B.* &c. Vid. Tab. I. Anim. Fig. I.

N°. III. Phiala in liquore continens Piſcem, ex inſula Amboinenſi, qui à D°. Joh. Nieuhovio appellatur Piſcis Amboinenſis, & in ſuo itinerario Indiæ Orientalis & Occidentalis deſcriptus ac depictus eſt; ut & à Nobiliſſimo Viro Domino Franciſco Willugbeio in ſua Ichthyographia, S. Hiſtoria piſcium nomine *Percæ Amboinenſis*; enimvero, cum hic piſcis meus cum illorum Perca marina (quam etiam in alium Theſaurum reſervo) non plane conveniat, conſultum duxi, hujus figuram addere. Vide Theſ. Animal. I. Tab. II. Fig. 3.

Cum autem diſcrepantia reperiatur inter dictos Piſces, hic à me denominatur Perca Amboinenſis volans, pinnis longiſſimis.

Dictus Piſcis, ab Incolis Malaicè vocatur *Ikan Swangi*, & ab Europæis ibi degentibus, nominatur *Tovenaars Viſch*, eſtque coloris caſtanei ſaturatioris, lineis transverſis, ſtramen latis, idque à capite ad caudam uſque, pinna dorſalis, ut & poſt branchiales ſunt longiſſimæ, quemadmodum in piſcibus volantibus, unde ſuſpicor, hunc piſcem è genere piſcium Volatilium quo-

quoque eſſe, qui ad breve tempus aquas relinquentes, & ſuper eas volantes, piſces volantes nuncupantur.

Hinc forſan incolæ, qui illic loci admodum ſuperſtitioſi ſunt, hunc piſcem *Ikan Swangi*, id eſt, Belgico idiomate *Tovenaars Viſch* vocarunt, vel quia convulſiones & dira alia ſymptomata admiranda acquirunt illi, qui ab aculeis illorum (quibus præditi ſunt) punguntur, ut ex variis relationibus percepi.

Pinnæ laterales, infimæ, ut & illæ, quæ caudam conſtituunt, habent quadrangulares maculas albas; Quamvis autem dictæ pinnæ in hoc piſce, radios habeant diſcretos, tamen non eſt dubium, quin in ſtatu naturali, ſibi invicem ſint connatæ ope membranulæ tenuiſſimæ, qua in meo quoque objecto non plane ſunt deſtitutæ, enimvero quoniam adeo tenuis eſt dicta membranula, facillime, antequam ad nos pervenerunt, ab illa deſtituuntur, & ſic radiorum pinnæ à ſe invicem recedunt, id quod Clariſſimus Willugbey quoque ſuſpicatur circa vulgarem Percam Amboinenſem.

Notandum præterea, ſuper dictum operculum orificii hujus Phialæ reperiri faſciculum ramuſculorum marinorum, ſcilicet Lithophyti, Abrotani marini; & inter ramulos illos reperiri Piſciculum Americanum, planum, rotundum, balſamo induratum, magnitudine fere thaleri imperialis, habentem circa caudam maculam rotundam, magnitudine ciceris, nigri coloris, quam ambit circulus albicans: & quoniam dictus piſciculus maximam habet analogiam cum piſce, quem D. Joh. Nieuhovius in ſuo Itinerario denominavit *Clipvis*, ſeu *Soldaten Viſch*, idem nomen quoque retinebimus.

N°. IV. Phiala in liquore continens Locuſtam Africanam, maculoſam, cucullatam, cujus pedes poſteriores ſpinas habent acutas, dorſum verò & cauda obtuſas; eaque inſidet Opuntiæ Americanæ, ſpinoſæ minori.

N°. V. Veſpertilio Indicus, naſo, clitoridi ſimili, inſtructus.

N°. VI. Phiala ſicca, in qua continetur nidulus exiguus, Americanus, ovulis, ciceris magnitudine, inſtructus, quibus, veluti incubat avicula Indiæ Occidentalis mellivora, ita dicta, propterea quod etiam volans alimentum melleum ex floribus haurire valeat, & ab Indigenis quoque Ouruſſia nuncupatur.

Nidulus ſitus eſt inter ramum Ericæ arboreſcentis Africanæ, flori-

floribus albis locupletiſſimis; huic ramo inſidet quoque alia Ouruſſia.

Super operculum Phialæ, ſerico villoſo rubro tectum, poſitus eſt faſciculus herbarum, ut & florum, & inter alia, etiam varia inſecta, nec non Squammæ fructus Scolymocephali Africani, quarum extremitates, ſericum villoſum æmulantes, colore nigro ſunt prædita, ut &

Ramuli Tamariſci Gallici.

Erica Myricæ folio.

Erica Africana.

Tanacetum Africanum, Floribus decuplo minoribus. D. Pr. *C. Commelini.*

Adianthum Americanum. *Corn.*

Gramen tremulum minus. *C. B. P.*

Millefolium Africanum flore, luteo. ut &

Ramuli Fruticis cinerei Africani. *Breyn.*

Centinodii, floribus argenteis.

Pimpinellæ ſpinoſæ, fructibus onuſtæ.

Plantæ Africanæ, innominatæ & nondum deſcriptæ, glandiformi fructu.

Chryſanthemi, flore luteo, cujus petala in exſiccatione aſſolent ſe contrahere, in hiſce ita ſunt diſpoſita, ut flores adhucdum vivere videantur, ne colore quidem excepto.

Inter inſecta reperiuntur exiguæ Cantharides & Papiliunculus cæruleus, ocellis plurimis ſubtus eleganter aſperſus, D. Pettiveri, rerum curioſarum perſcrutatoris indefeſſi, à me vero denominatur Argus cæruleus minimus.

N°. VII. Aranea ex Capite bonæ ſpei tricolor, ventre ampliſſimo crenato.

Notandum, Thorax & caput caſtanei coloris, pedes eodem colore perfuſi ſunt, nec non maculis ſubnigris quadrangularibus, dorſum autem nivei coloris lineis transverſis nigricantibus gaudet, venter margine crenatus ac eleganter eſt variegatus inſtar marmoris, id quod viſum allicit, imo & illorum, qui alias abhorrent ab Araneorum adſpectu.

N°. VIII. Jaculatrix Indiæ Occidentalis, exilis, à capillo dependens, hæc ore aperto inhiare videtur fœtui Gliris ſylveſtris Americani, bulgam gerentis in imo ventre, pro fœtuum introitu,

troitu, ut & exitu: in illa bulga reperiuntur Mammæ & Papillæ, quas ſugendo arripiunt fœtus.

Not. Dictam Jaculatricem optimæ eſſe notæ, ejusque geſticulationem ita per artem eſſe formatam, ut eam tanquam vivam, & naturaliter prædæ inhiantem, repræſentet.

N°. IX. Serpens Americanus bicolor, ramulo Jaſmini Afric. Ilicis folio, floribus albis *C. Commel.* interpoſitus eſt, & fœtui incogniti quadrupedis, Animalculi ſylveſtris Americani, exiguo & albiſſimo, inhians.

N°. X. Scorpius Africanus niger, magnitudine Cancrum Germanicum fluviatilem majorem æquans, in liquore limpidiſſimo conſervatus, ſuper phialæ operculum reperitur faſciculus plantarum, florum & fructuum; inter quæ reperiuntur, præter prædicta, Abſynthium Seriphium marinum.

Frutex cinereus Africanus. ***Breyn.***

Alſine, rara non deſcripta.

Laurus Africana, Querci folio. *C. Comm.*

Filago Indiæ Orientalis. *Nobis.*

Baccæ Cinamomi tam perfectæ, quam imperfectæ.

Achmellæ capitulum, ſeminibus onuſtum.

Abrus. &c.

Hisce inſident ſequentia inſecta. Cochinella rubra noſtras, multis maculis nigris notata.

Curculio. *Pettiv.*

Erucæ albæ, maculis nigris quadrangularibus præditæ, mihi, Ribeſii helluones; quoniam Ribeſii nigri folia devorare aſſolent; dictæ Erucæ tam nitide præparatæ, ut adhuc vivere videantur, ne geſticulatione reptatrice quidem neglecta.

N°. XI. Serpens exiguus Africanus nitens, lineis albis & nigris ſecundum longitudinem ductis, cum autem per herbas Africanas ſerpere ſoleant, addidi ramum Ficoidis Africanæ, folio triquetro minori.

Supra infimam herbæ partem reperitur quoque Bufo parvus cinereus, maculoſus, cujus dorſum lineâ albâ notatur: hic ore aperto & diſtento Serpentem arripere videtur.

In operculi faſtigio reperitur compages, ſeu faſciculus florum & ſeminum, inter quæ ſeſe videnda quoque exhibent, ſemina aniſi ſtellati, ut & inſecta, inter quæ Scarabæus minor nitens.

N°. XII. Serpens exiguus Indicus, ore detinens Piſciculum parvum coloris argentei, ex iisdem oris.

N°. XIII. Eruca Africana craſſa & rara, & capite & anterioribus pedicellis coloris fuſci, corpore nigro, dorſo tuberculis breviſſimis & craſſiusculis, ceu ſpinulis, prædito; quorum tuberculorum duo in utroque latere aureo colore ſplendent, quaſi ſpecula exigua, pone caput vero duo proceſſus ſpinoſi bifidi quoque viſui ſeſe offerunt: huic inſecto adſtat ramulus Africanus, floribus onuſtus.

Supra operculum viſuntur inter alios flores, Millefolium Africanum, flore luteo, Thlaſpi Halimi folio, flore albo, &c.

N°. XIV. Phiala ſicca, in qua conſervatur Turdus Indicus verſicolor.

Operculum phialæ ornatum eſt faſciculo floſculorum, & fructuum, inter quæ fructus Arizari, anguſto folio.

Mundubi Piſonis.

Squamma ſericea, villoſa nigra Scolymocephali Africani.

Glandes Turcicæ, cupulis ſpinoſis, ſeu aſperis.

Flores Reginæ prati.

Fructus Euonymi Virginiani latifolii.

Rhus Afric.

Corruda Africana.

Oryza Indica.

Muſcus clavatus. *Dod.*

Ferri Equini ſiliqua.

Trichomanes.

Centinodia, floribus argenteis.

Tanacetum Africanum odoratum.

Juniperus Africana &c.

N°. XV. Ceraſtes Ceylanicus, cinereus, & maculoſus, ſupra ocellos, veluti duo cornicula geſtans: in eadem phiala innatare videtur Piſciculus Africanus cinereus, barbatus, quatuor lineis albis longitudinalibus præditus, eſtque de genere Bagre *Marcgr.*

Pone dictas phialas reperiuntur varia balſamo indurata, & ita præparata, ut ſtatum naturalem & vitam haud amiſiſſe videantur.

N°. XVI. Lacerta Americana, hæc ore ſuo detinet prædam ſuam, nempe Crabronem Africanum rubrum, maculis nigris notatum.

N°.

Nº. XVII. Spinoſa Lacerta Africana, corpore ſquammoſo, aſpero, & cauda ſpinoſa.

Nº. XVIII. Echinomelocactos Americana, ſpinis brevioribus; cum autem è rupibus emergere ſoleant, rupi impoſui, ſuper quam quoque reperiuntur rami Litophyti Africani.

Nº. XIX. Echinus marinus Turcicus, cum ſuis longiſſimis nigris pinnis.

Nº. XX. Thlaſpi, Roſa de Hiericho dictum, *Moriſ.* ſeu Roſa Hierichontina vulgò. *C. B.*

ASSER II.

Nº. XXI. SErpens exiguus Americanus albus, eleganter maculis nigris notatus; hic, capite ſurſum erecto, Piſciculum Africanum argenteum, planum & rotundum, lineis quatuor latis, nigris, notatum, videtur captare.

Phialæ operculum ditatum faſciculo plantarum, quas inter, præter præcedentes, quoque reperiuntur Ramuſculi, ſc. Muſci arborei exotici, qui excreverat ex arbore, ad ſex circiter ulnarum longitudinem.

Equiſeti Africani, floſculis luteis.

Campanulæ Valerianoidis, &c.

Nº. XXII. Serpens Americanus exiguus, albus, lineis undulatis transverſalibus, caſtanei coloris, præditus, eſtque è genere eorum, qui male dicuntur, & perperam habentur pro bicipitibus, nam uno tantum præditi ſunt capite.

Nº. XXIII. Phiala duos continens Piſciculos Africanos, rariſſimos, quorum inferior Piſcis Africanus lobatus à me dicitur, quia lobum planum, pro piſciculi magnitudine, ſatis magnum, inter caput & abdomen dependentem, habet; hic piſciculus ex caſtaneo & albo colore variegatus, nulliſque ſquammis præditus, attactu ſubaſper.

Superior verò Piſciculus ob gutturis extenſionem Gutturoſus à me dictus, exiguis ſqammis ſuperbiens, coloris argentei; cum autem à capillo dependeat, pinnaſque habeat expanſas, liquori innatare videtur, modò nonnihil moveatur phiala, in qua continetur.

Africa quoque produxit hunc piſcem.

No. XXIV. Rana Americana, colore marmoreo eleganter colorata, & in liquore conſervata.

No. XXV. Eruca Americana maxima, piloſiſſima, ſuntque pili longiſſimi, colore ex nigro & albo variegati, ac denſe ſtipati, ceu in cane aquatico, itaque, ne nomine, quo adhuc deſtituta eſt, diutius careat, à me vocabitur Canis aquaticus.

Notandum præterea, quod ramo arboris Nucis Moſchatæ inſidet, & tali quidem geſticulatione, quaſi folia devoraret.

N°. XXVI. Piſcis Africanus planus, albus, octo, novemve lineis transverſis nigris gaudens, eſtque è genere eorum, qui in præcedenti *Clip-Viſch* denominatus eſt.

In fundo phialæ reperitur quoque Serpens exiguus Americanus albus, eleganter maculis nigris notatus.

N°. XXVII. Eruca Americana, pilis longiſſimis obſita, in quorum faſtigio tuberculum apparet, inſtar ovorum pediculorum; hi autem vix apparent, niſi oculis armatis.

Operculum, ut antecedentia, gaudet inter cetera quoque flore arboris Coral. ramuſculo Arbuſculæ portoricenſis lacteſcentis, foliis Quercinis, ſpinis geminis ad ſingulorum foliorum exortum, exaſperatæ, *Kiggelarii*, Botanici expertiſſimi; præterea gaudet foliis & ſemine Abrus *Alpin.* ſeu Piſo fructu coccineo minore *C. B.* ut & flore Croci verni latifolii flavi *B. Pin.* ante quinquaginta annos à me carpto, & etiamnum colore vivido prædito.

N°. XXVIII. Lacerta Africana, gutturoſa, vel bulgam gerens à me dicta, eleganter lineis & maculis nigris notata. Hæc, gutture in magnam molem extenſo, ita præparata, ut vitam amiſiſſe non videatur.

N°. XXIX. Phiala ſicca, & in illa, Avicula Amboinenſis rariſſima, tricolor, in totum, ſc. cum Carne & Oſſibus, ita conſervata, ut in vita adhuc ſuperſtes eſſe videatur.

In fundo Phialæ reperiuntur flores Tanaceti Africani, floribus decuplo minoribus. *C. Commel.* collegæ conjunctiſſimi.

N°. XXX. Loligo cum ſuo Ovario & fœtibus imperfectis.

Not. in fundo phialæ in conſpectum venit portio Ovarii cum ſuis innumeris ovulis; præterea à capillo dependet pars Ovarii, in qua conſpiciuntur innumeri embryones Loliginis, quæ eousque

que pervenerunt, ut illarum ocelli luculenter videri poſſint.

Operculum obſitum eſt ramulis aliquot plantarum marinarum, ſcilicet Millefolii marini fruticoſi, Spongiæ marinæ ramoſæ, Lithophyti, Fuci poroſi, Tabulariæ. Vid. Tab. II. Fig. 1.

N°. XXXI. Serpens Africanus cæruleus, in dorſo linea alba notatus, hic inter ramum Erucæ Monſpelienſis ſiliquâ quadrangulâ echinatâ *Moriſ.* poſitus, ore detinet Teſticulum Gliris diſſolutum.

Inter plantulas & fructus, ſuper operculum phialæ poſitos, reperiuntur quoque Caryophylli Regii. *Wormii.* Milium Indicum ſubflavum.

N°. XXXII. Eruca Americana maxima, ſpinoſa, cui oppoſita Opuntia minor ſpinoſa Americana. Huic inſidet Aranea Americana cericeo-villoſa, rubicundiſſima; & quod notandum ejusmodi Araneæ hisce in oris non raro quoque à nobis ſunt repertæ, multis partibus tamen minores.

N°. XXXIII. Rana Indica major, colore marmoreo, quæ inhiare videtur Erucæ maximæ Americanæ albæ, lineis transverſis nigris præditæ, & gaudenti in dorſo tuberculis exiguis, è quibus minutiſſimi pili nigri, ſtellæ in modum diſpoſiti, prodeunt.

N°. XXXIV. Serpens Africanus (linea nigra latiſſima, ſerpentino ductu per dorſi longitudinem procurrente.

Hic aggredi videtur Scarabæum Americanum, à capillo dependentem.

N°. XXXV. Bufoni ſimile Americanum Animal, pedibus poſterioribus anſerinis Pipa & Pipal, incolis Zurinamenſibus, dictum, in cujus dorſo plurima viſuntur ovula, ſeparatim in ſuis cellulis, ceu utriculis recondita, è quibus tandem fœtus emergere in confeſſo eſt.

Not. In hoc objecto dorſum à me eſſe apertum, ut expiſcarer, an ova ex abdomine emergant, & in dorſo tantum appareant & propullulent; contrarium autem in hoc animali liquet: in illis enim nullam communicationem reperire potui cum partibus internis abdominis; cutis dorſi vero, plurimis cellulis ceu utriculis donata, ova continet, idque ſub operculo ſeu ſcutella duriuscula, quâ ablatâ, ova nuda apparent. Vide T. II. Fig. II. & III.

Sunt mihi varia ejusmodi objecta, ex utraque India allata, alia enim in dorſo ſunt cinerei, alia pulli ac nigri coloris, nonnulla ovulis referta, varia in dorſo fœtibus onuſta, quorum omnium figuræ in publicum prodibunt, ſi Deus Ter Optimus Maximus mihi vitam & vires porro dederit.

Dictum animal plures ante annos ex America transmiſſum, primò intravit Muſæum Inſtructiſſimum Ampliſſimi Conſulis NICOLAI WITSEN, rerum curioſarum inveſtigatoris indefeſſi.

N°. XXXVI. Orbis Curacaovienſis, nigris punctis præditus. Hic, liquori innatans, tam bene conſervatus eſt, ut adhuc vivere, ac in liquore natare videatur.

N°. XXXVII. Cochlea magna alba, ſeu Buccinum ex Oceano magno, in cujus dorſo adnatum inſectum marinum, Mamma marina, ob ſimilitudinem, à me dicta, & in fundo phialæ continentur quoque duo objecta marina, pellucida quinis zonis opacis, ut & capite rotundo prædita, nec non Holothurius triangularis transparens.

Operculum præterea ornatum Lithophyto quodam, cortice purpureo; huic inſidet piſciculus Africanus planus, corniculo longo in dorſo præditus, eſtque è genere Capriſci. *Rondeletii.*

N°. XXXVIII. Piſciculus Guinenſis, argenteus, planus, ex genere *Mucu* Braſilienſibus dictus. *Marcgr.*

Præterea parte ſuperiore à ſeta dependet quoque piſciculus è genere Bagre, ut N°. XV.

N°. XXXIX. Serpens Indiæ Orientalis, tricolor, eleganter ex rubro, nigro, & albo coloratus.

N°. XL. Serpens Indiæ Occidentalis bicolor, exiguus.

N°. XLI. Elegans avicula Capitis bonæ ſpei, roſtro longo, adunco, recurvo, nigro, pectore ſanguineo, nigro, cæruleo ac viridi fulgente colore; eſtque è genere Tomieio *Marcgr.*

Hæ aviculæ alimentum ſupra flores volando quæritant, uti Ouruſſiæ, idque lingua longiſſima bifida.

Inter digitorum ungues continentur foliola Æſchynomenes ſpinoſæ, ſeu herbæ vivæ, quæ planta peculiare quid habet, ſcilicet, ſi quis digitis aut bacillo folia tetigerit, complicantur

non

non ſolum illa illico, verum etiam ramulus nutat verſus terram, & ſic vivere videtur vita animali, hinc dicitur quoque herba viva vulgo.

Avicula quoque ita balſamo eſt præparata, ut adhuc vivere videatur, oſſiculis, carne, & cerebro non exemptis.

N°. XLII. Eruca magna Americana bicolor, à ſeta dependens, & ita præparata, ut actionem reptatricem retinuerit.

N°. XLIII. Caput avis Africanæ, quæ Flamengo nominatur.

N°. XLIV. Rupes parva, ex Conchyliis Indicis & ramuſculis marinis confecta.

N°. XLV. Piſciculus Ceylanicus reticulatus, quadratus, minimus, nigrisque maculis notatus; hic magnitudine teſſeram mediocrem haud excedit, punctis nigricantibus, ſeminis ſinapi nigri magnitudine, per totum corpusculum ordine diſperſus. Vid. Tab. III. Fig. I.

N°. XLVI. Conger Americanus rufus, venenatus, minor, lineis albis & maculis quaſi characteribus Arabicis perpulchre inſcriptus: à ſeta in eadem phiala quoque dependet Cancellus Americanus.

N°. XLVII. Serpens exiguus Americanus, maculis coloris caſtanei eleganter notatus, ut & Locuſta ex iisdem oris allata.

N°. XLVIII. Avicula Curacaovienſis, Ouruſſia dicta, lucido, viridi & aureo fulgenti colore, ut & roſtro nigro, recto, acuto prædita: hæc, utpote ex florum dulcedine victum quoque quæritans, reperitur inſidere ramulo Cichorei ſpinoſi.

N°. XLIX. Eruca marina, pilis lateralibus aureis, cæruleis, viridibus, iridis inſtar fulgentibus, prædita, vocatur quoque Hiſtrix marina. *Rhed.*

N°. L. Serpens Americanus bicolor, egregie ornamentum æmulare, quod mulieres geſtare ſolent, (*Belgice Brazelette*) repræſentans, hujus corpore inſidet exiguum animalculum venenatiſſimum, Gekko ab Indis dictum, idque propter ſonitum, quem edunt, ſcilicet Gekko, Gekko.

N°. LI. Rupes minima, ex variis Indicis Conchyliis & aliis rebus marinis confecta.

N°. LII. Rana Americana, colore ſubnigro & lineis duabus al-

albiſſimis à capite ad crura usque notata; crura autem ſex maculis albiſſimis ſuperbiunt.

Huic aſſidet Lacerta Africana, colore fusco-cinereo, duabus lineis albiſſimis ſecundum longitudinem, ut & cauda flava inſtructa.

N°. LIII. Piſcis Ceylanicus lobatus, *Acaruana* dictus, quatuor lineis longitudinalibus, à capite ad caudam usque decurrentibus, inſtructus.

In eadem phiala, conſpiciendam ſeſe quoque exhibet Anguilla argentea Americana.

N°. LIV. Piſcis Africanus planus, colore fuſco cinereo, quatuor zonis albiſſimis ditatus.

N°. LV. Rupes exigua tertia, ex Conchyliis Indicis & aliis rebus marinis, ut in præcedentibus, confecta.

N°. LVI. Jaculatrix, ſeu Serpens Americanus tenuiſſimus, ſupra quem dependet Eruca craſſa, ex iisdem oris.

N°. LVII. Eruca Americana craſsiſſima & maxima, quæ ſæpe numero reperitur in frondibus Palmitarum, & Chamæriphis; quamvis autem Incolæ hanc Erucam (ob noxam, quam arboribus infert,) Palm-miet Worm vocarint, tamen nil nocent ſtomacho eorum, qui Erucâm illam eſitant, & in deliciis habere aſſolent Incolæ.

N°. LVIII. Rana Americana, ex caſtaneo & albo colore variegata.

N°. LIX. Serpens exiguus bipes Africanus, lineis longitudinalibus albis & cinereis donatus; in eadem Phiala à capillo dependet Piſciculus varius inſtar marmoris, ex iisdem oris.

N°. LX. Orbis Africanus, ſex lineis nigricantibus in dorſo: in phialæ fundo reperitur quoque Stella marina.

N°. LXI. Serpens Indicus ſubcæruleus, ore detinens Araneam Indicam variegatam.

N°. LXII. Phiala in cujus fundo reperitur Rana Americana alba, duabus prominentiis circa clunes prædita: in ſuperiore phialæ parte à ſeta dependet Piſciculus Indicus marmoreus, qui, pinnis expanſis, in liquore quaſi natare videtur.

N°. LXIII. Piſciculus Indicus rotundus, nummularis à me dictus, planus enim ac rotundus eſt, inſtar chalci, an autem majo-

majores reperiantur, hæreo, quandoquidem uno eodemque tempore plures ad me delati ſunt ejusdem fere magnitudinis; cum autem per corpus diſperſis gaudeat paucis tuberculis aſperis, formamque rotundam habeat, Orbis generi videtur accenſendus. Vid. Tab. III. Fig. 7.

In Phialæ fundo reperitur quoque Serpens Africanus cinereus.

N°. LXIV. Phiala ſicca, & in ea Avicula Indiæ Orientalis ex cinereo cærulea, capitis vertice nigra, lateribus autem capitis alba: inter ungues pedum retinet ramum Pimpinellæ ſpinoſæ.

N°. LXV. Rana Americana cinerea, tribus albis lineis latis, ſecundum corporis longitudinem decurrentibus, ac pedibus marmoreis prædita.

N°. LXVI. Lacerta Indiæ Orientalis pugnax, dorſo ſerrato, Chamæleontis capite, colore dilute cæruleo, lineisque ceu zonis albis donata: hæc inſidet ramo Plantæ Lactariæ Africanæ. *Joh. Commelini.* Hort. Amſt. p. 1. dum viveret Senatoris hujus civitatis, ac de ſtudio Botanico bene meriti.

N°. LXVII. Chamæleon Africanus, cinereo marmoreus, inſidens ramo Acaciæ ſpinoſæ Africanæ, hujus lingua admodum longa, & proboſcidis aut lumbrici forma exſerta, in ſui extremo, ceu acetabulo, muco in vivente madido, arripit ſplendentem Scarabæolum, ſicuti viventes facere aſſolent.

In operculi faſtigio præter ceteros flores reperitur quoque Mollugo, Erica, Amaranthus ſpica pendula, Milium Indicum rubrum, Laurus Africana, Querci folio. &c.

N°. LXVIII. Salamandra terreſtris, maculis luteis diſtricta.

N°. LXIX. Piſciculus Ceylanicus, cucullatus à me dictus, pone caput enim è nucha cuculla prodit, pinnarum hujus piſcis extrema, pulla ſunt.

N°. LXX. Pedamentum exiguum, ex ligno Juglandis confectum, cui impoſita eſt rupes, ex variis purificatis conchyliis exiguis, & ramulis marinis confecta.

N°. LXXI. Pſittaci minoris ſceleton nitidiſſimum, inter cujus pedicellos oſſeos continentur duo ſceleta vegetabilia, (ut ita dicam) quorum 1. ſceleton eſt calycis floris Hyoſcyami, cujus membranulis in totum deſtituitur, relictis tantummodo

C ner-

nervulis, ita ut reticulum repræſentet, alterum verò eſt ſceleton folii Alni, texturam ramulorum venoſorum humanorum perbelle repræſentans.

N°. LXXII. Phiala ſicca, & in ea, Avicula Ceylanica croceo colore, unde Crocea dicta *Herm.* in Mus. Ceylan. Khacurullo Ceylanenſibus.

Hæc balſamo ita condita, ut non ſolum caro & oſſa, verum etiam viſcera in corpore remanſerint, & ſic nativam faciem retinens, ramo Cichorei ſpinoſi fruticoſi inſidet.

N°. LXXIII. Holothurius Ceylanicus Velivolans. in *Herm.* Muſ. Ceyl. deſcriptus. Zoophytum venenatiſſimum & cauſticum per ſumma maris Indici velificans, expanſam ſed vacuam veſicam referens, parte ſuperna quaſi velo, inferna multis longiſſimis filamentis quaſi remis inſtructum.

N°. LXXIV. Lacerta Africana nitidiſſima, lineis longitudinalibus nigris & albis, pedes autem, ut & venter, albis maculis ſuperbiunt. Dicta lacerta inſidet fructui Opuntiæ ſpinoſæ majori.

N°. LXXV. Orbis Africanus cauda bicolori, eâque ſimul cum pinnis expansâ, naturalem & viventem repræſentat piſcem: Supra caudam gaudet zonis nigris, corpus autem, dorſo excepto, donatur punctis nigricantibus.

N°. LXXVI. Cochlea marina Indica cum limace, pro proportione cochleæ, admodum magna; præterea phialæ fundus Corallinâ officinarum, ut & Corallinâ capillaceis ramulis obſitus eſt.

N°. LXXVII. Alcyon, ſeu Alcedo Africana, Avicula formoſiſſima, à cujus capite, poſteriora verſus, propendent plumæ longiſſimæ ex cæruleo & nigro eleganter variegatæ: Inter illas aviculas Africanas reſervo quoque noſtratibus longe minores.

N°. LXXVIII. Pedamentum minus, ex nucis Juglandis ligno confectum, ſuper quod rupes, ex Conchyliis parvis Indicis purificatis confecta.

N°. LXXIX. Amphisbæna Americana ex albo & nigro variegata: ejusmodi Serpentes bicipites, ſeu Amphicephalas; nominantur, ſed falſo; cum unico tantum gaudeant capite; potius itaque nominandi eſſent Serpentes cauda craſſa, vel

vel Serpentes utrimque-gradus à reptatu, quo gaudere dicuntur.

N°. LXXX. Aranea Indiæ Orientalis coloris caſtanei, corpus oblongo rotundum, pedicelli anteriores longiſſimi, imo ceteris longiores, craſſiores, atque ab una parte piloſi: horum extremitates in ſpinas recurvas, ſicuti cancrorum pedes anteriores in chelas deſinunt: illarum dentes coloris ſunt nigricantis, ſplendentes, arcuati, & in acumen deſinentes, non abſimiles illorum, quibus Phalangii gaudent. Præterea hoc habet peculiare, quod omnes juncturæ macula alba gaudeant.

N°. LXXXI. Tatu-Apara *Piſon.* & *Marcgr.* ſeu Armodillæ foetus, digitum minorem longus, coloris albicantis, adhærens ramo Ficoidis Africanæ, foliolis craſſis, brevibus, anguloſis, ſpinoſis. Vid. Tab. I. Fig. 1. hujus Theſ. I.

N°. LXXXII. Salamandra aquatica magna.

N°. LXXXIII. Fœtus Rajæ, in ſua cinerei coloris teſta majore (perperam Mus marinus dicta.) Sunt mihi harum teſtarum diverſæ ſpecies, ſcilicet maximæ, ac cinerei coloris, ut & nigræ, nec non minores nigræ planæ, oblongo rotundæ, ut & coloris ſubflavi, & nigri, cum annexis fibrillis aut ligulis: quales autem Rajarum ſpecies, quæ plurimæ reperiuntur, ex iſtis omnibus producuntur, nondum mihi conſtat. Vid. Tab. III. Fig. 3.

N°. LXXXIV. Teſta Rajæ cinerea major, in qua fœtus Rajæ ita adhuc hæret, quemadmodum ego illum poſt Teſtæ apertionem inveni.

N°. LXXXV. Teſta Rajæ cinerea major, ex parte aperta, ut ovum, in ea contentum, cerni poſſit.

N°. LXXXVI. Teſta Rajæ cinerea major, ita præparata, ut ſuperficies ejus interior, ſericum coloris aurei repræſentans, in conſpectum veniret.

N°. LXXXVII. Portio ovarii Rajæ, in liquore conſervata; mirari ſubit videre, quanto numero in uno ovario reperiantur ovula. Hinc Doctiſſimus D. Franciſcus Boſſuetus ſequentes conſtruxit verſiculos, in ſuo libro de Natura Aquatilium. fol. mihi 140.

Si quis Rajarum nuſquam conſpexerit ova,
Dirigat huc oculorum ille ſuorum aciem,
Nam fœcunda parens Rajis natura creandis,
Oſtentavit opes læta ſubinde ſuas.

N°. LXXXVIII. Supra huncce Theſaurum reperitur quoque Spongioides, ramoſiſſima, oculata, à me ita dicta, propter ramulos denſiſſime ſtipatos, foveas exiles, & ſpongiæ affinitatem. Huic adhæret Cancer Pagarus *Rondeletii* dictus, ſuper cujus dorſum connati ſunt Balani magni.

N°. LXXXIX. Phiala in liquore continens Piſcem Ceylanicum fuſcum, maculis albiſſimis, ordine ſecundum longitudinem piſcis ad caudam uſque ſitis.

In fundo phialæ conſpicitur quoque Urtica marina rariſſima, pyramidalibus acuminatis ſignaturis, caſtaneæ coloris ſtellæ in modum orbiculatim poſitis, prædita.

An *Vrtica rarior*, Velella *dicta*. Fab. Columnæ?

Supra operculum poſita ſunt Conchylia Indica, rupis inſtar concinnata, quæ inter ramuli marini Indici locantur, ſcilicet Corallii albiſſimi Amboinenſis, fragilis, Corallii albi, valde ſimilis cinamomo Saccharato tenuiori, Belgicè, *Kaneel kapittelſtokjens*, dicto, etiam ramuli Sargoſſa cum fructibus, Muſci marini Amboinenſis, ſubſtantiæ corneæ.

Super hæc omnia etiam collocatus eſt Piſciculus Amboinenſis cornutus, coloris aurei. Vid. Tab. VII. Fig. 1.

N°. XC. Brachium infantis, in liquore limpidiſſimo conſervatum, naturali & vitali colore præditum, cujus manus continet, & nobis monſtrare videtur Teſtudinis marinæ ovum fœcundatum; quo ab una parte aperto, fœtus caput, ut & brachia anteriora, ex ovo emergentia, videntur.

Quamvis autem illud magnitudine conveniat cum ovo gallinaceo, cortex tamen neutiquam eſt lapideus, quemadmodum in Gallinarum, aut Crocodilorum ovis.

Operculum Phialæ quoque obſitum eſt Conchyliis rarioribus, ex Aſia & Africa allatis, inter quæ emergunt ramuli marini Indici, ſcilicet.

Litophyti nigri Amboinenſis.

Mu-

Muſci marini ex iisdem oris.

Corallii rubri tubuloſi.

Sargaſſo cum fructibus, &c.

Piſciculus Amboinenſis volans, & totus fere oſſeus, iis exceptis locis, ubi pinnæ emergunt: cum autem undique ſit obſitus tuberculis oſſeis, ne palpebris quidem exceptis, à me dicitur Piſciculus Amboinenſis volans oſſeo-tuberculoſus, proboſcide ſerrata. Vid. Tab. VII. Fig. 2.

N°. XCI. Phiala in liquore conſervans Buccinum Guinenſe papillatum majus, cum ſua Limace, magnitudine Buccinum ipſum ſuperante, & quaſi in duas partes diviſa. Vid. Tab. VI. Fig. 1.

Operculum quoque præditum eſt conchyliis & ramulis marinis, in rupis formam concinnatis, inter quæ Piſciculus triangularis gibboſus, ab omni latere ſpinis breviſſimis præditus.

Inter marina etiam conſpici poſſunt, Lithophytum Amboinenſe nigrum.

Corallium album fragile ex iisdem oris.

Lenticula marina foliis ſerratis. *Lob.*

Conchæ anatiferæ exiguæ.

Lenticula marina. *Serap.*

Tubuli contorti, &c.

N°. XCII. Crocodili fœtus, in liquore conſervatus;

Cum autem homines inſultare & devorare valeant Crocodili adultiores, hunc in finem ori indidi fœtus humani Hepar, artificioſiſſime præparatum, ſcilicet omnibus vaſculis ſanguineis, encheyreſi mea, repletis, ita ut rubedine ſumma, ad extremum usque, ſit infectum dictum Hepar.

Supra operculum, inter flores, reperiuntur quoque herbæ & fructus, quorum nonnulla manducata non minus quoque homines interficere valent, utpote pernitioſa, quæ noſſe omnibus utile, ſcilicet folia Aconiti flore cæruleo, cujus radicem nuper in urbe noſtra comederat bajulus quidam, eſſe exiſtimans Apium, *Selerey* dictum, unde paucis poſt horis vitæ finem fecit.

Ut & fructus Daturæ, cujus ſemina ſub climate noſtro quoque mortem producere valent, id quod expertus ſum,

præſertim ſi ſemina in tenera ætate plus juſto devoraverint pueri.

In vico, vulgò *de Bloem-ſtraat*, dicto, abhinc aliquot annis hortulanus quidam, hortum cujusdam civis purgaturus, integram plantam Daturæ, ſimul cum ceteris herbis conjecerat ante fores: duo pueri ſuſtulerant dictam plantam, ſemenque comederant, horum unus brevi poſt vitam cum morte mutabat, vocatus ad alterum, poſt remediorum uſum, convaluit.

Fructus, ſeu ſemina Cicutariæ ſucco viroſo hominem quoque poſſe occidere, exemplum mihi præbuit Chirurgus meus, cum degerem Hagæ-Comitis, qui cum Medico quodam hortum quendam intraverat, & cum neuter illorum plantarum gnarus, ambo comederant dictæ herbæ radicem, unde & ambo cruciabantur dolore abdominis; Chirurgus autem brevi magnas paſſus convulſiones moriebatur, itaque ſatius fore exiſtimo ejusmodi plantis hortos (Medicis exceptis) privare, quam ornare.

Cum autem hanc plantam, multos ante annos mihi demonſtraret Dominus Franciſcus Kigelarius, Botanophilus, ac de ſtudio Botanico optime meritus, accepi ab illo hujus plantæ ſemina, & ſic in horto noſtro Medico terræ commiſimus, & ſic planta dicta adhucdum in eo viget.

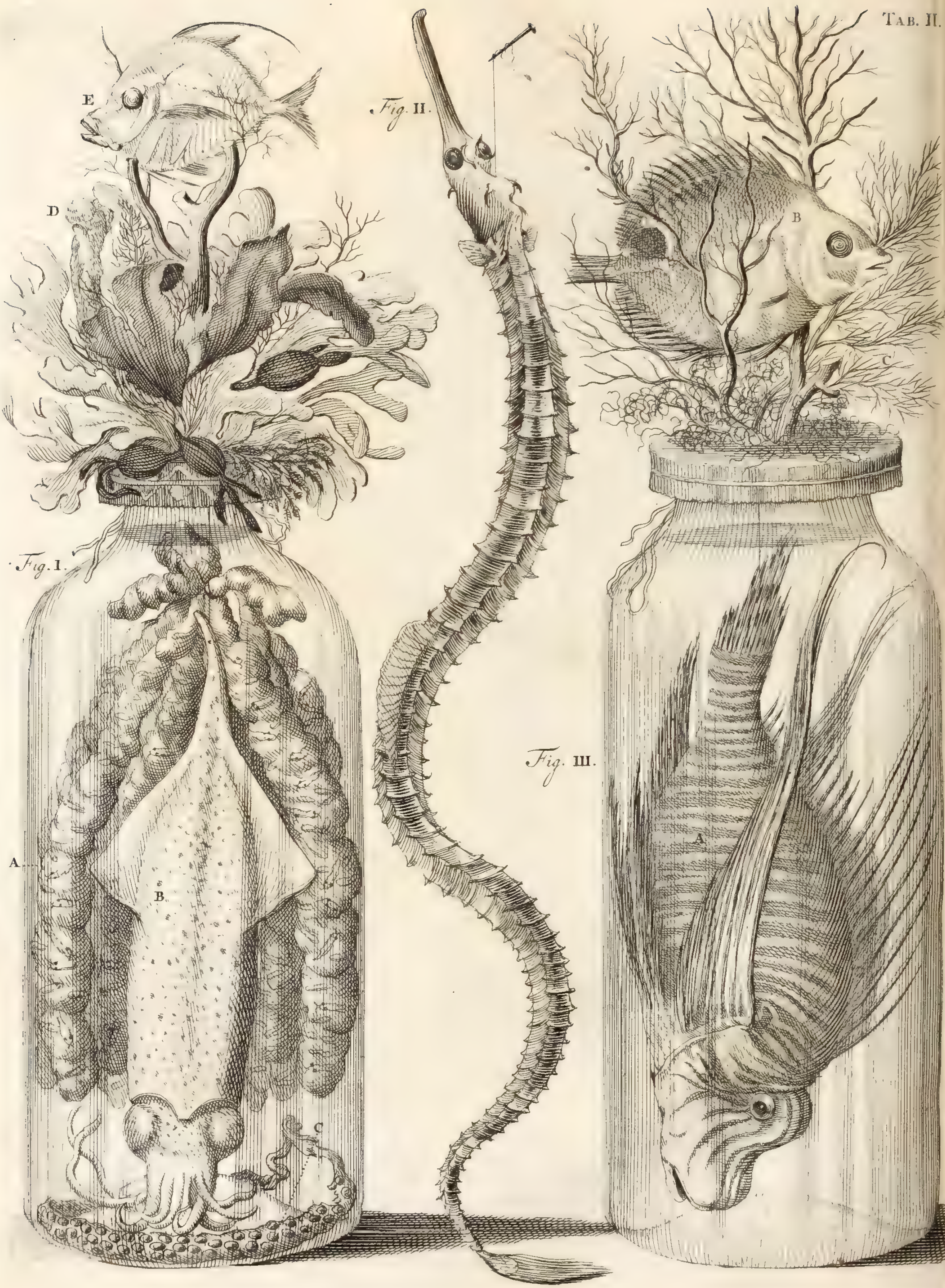
Cum autem analogiam habeant hujus plantæ folia cum Apio aquatico; dehortor ſpectatores, quando ſermonem habeo de plantis umbelliferis, ne ori admoveant ad comedendum.

F I N I S.

EX-

TAB.

Fig. I.
Fig. II.
Fig. III.
A
B
C
D
E
A
B
C
A

Tab. III.

EXPLICATIO FIGURARUM.

TAB. I. FIG. I.

Phiala ſicca, Aviculam continet Zeylanicam quadricolorem, ſedentem ſupra Carduum minimum. Proſp. Alpin.

A. Avicula.

B. Carduus dictus.

C. Faſciculus floſculorum.

D. Papilio Turcicus verſicolor, alis poſterioribus longiſſimis ſtramineæ latitudinis.

FIG. II. *Oſtendit in liquore fœtum Armodillæ, magnitudine digiti minimi.*

A. Armodillæ fœtus.

B. Ramulus Ficoidis Africanæ, foliis brevibus, craſſis, anguloſis, ſpinoſis, margine ſinuoſis.

C Faſciculus florum.

TAB. II. FIG. I.

In liquore limpido demonſtrat Loliginem, cum particula Ovarii, fœtibus onuſti.

A. Portio Ovarii, fœtibus onuſti.

B. Loligo.

C. Minima portio Ovarii, ovulis referti.

D. Faſciculus ramulorum marinorum.

E. Piſciculus, Abacatuaia Braſilienſis dictus.

FIG. II. *Acus marina Amboinenſis undique ſpinoſa.*

FIG. III. *Phiala in liquore continens Percam Amboinenſem volantem pinnis longiſſimis.*

A. Perca Amboinenſis.

B. Piſcis militaris.

C. Faſciculus ramulorum marinorum.

TAB. III. FIG. I.

A. Piſciculus Zeylanicus reticulatus, quadratus, minimus, nigrisque maculis notatus.

FIG. II.

AA. Fœtus Rajæ extra teſtam, parte ſupina viſus.

BB. Complicationes laterales, uti in teſta, viſui occurrunt.

FIG. III.

A. Fœtus Rajæ prona parte viſus, & in teſta ſua maxima parte adhuc contentus.

B. Fœtus Rajæ.

C. Teſta.

FIG. IV.

A. Teſta.

B. Apertura.

C. Ovum fœcundatum.

D. Superficies teſtæ exterior circumflexa, ut fibræ ſericeæ videri poſſint.

E. Fibræ ſericeæ.

FIG. V. *Portio exigua Ovarii Rajæ, in qua ovula adhuc exigua & non fœcundata conſpicere licet.*

FIG. VI.

A. A. Ovum Rajæ fœcundatum, è teſta deſumptum.

B.

B. B. Ovi membranæ circumflexæ.

FIG. VII. *Piſciculus Indicus, rotundus, ſpinoſus & planus, Nummularis à me dictus.*

TAB. IV. FIG. I.

Congeries Conchyliorum & ramulorum marinorum. &c.

FIG. II. *Bufoni ſimile animal Americanum, Pipa & Pipal Indigenis dictum, pedibus poſterioribus anſerinis.*

A. Pipa.

B. B. Fœtus è dorſo emergentes.

C. C. Cavitates, ſeu utriculi, è quibus exierunt fœtus.

D. D. Calyces adhuc cooperti ſuo operculo, ſub quo fœtus occultantur.

FIG. III. *Phiala in liquore continens aliam Pipam, cujus dorſo à me aperto, conſpici poteſt ſcilicet neque ovula, neque fœtus commercium habere cum abdominis cavo.*

A. Pipa.

B. Fœtus ſub calycibus, ſeu utriculis, adhuc occluſi, ita ut nondum in conſpectum veniant.

C. Calyces, ſeu utriculi, è quibus exiere fœtus.

D. Dorſi vertebræ.

E. Subſtantia muſculoſa.

F. Portio cutis circumflexa.

G. Congeries conchyliorum & ramulorum marinorum, per quæ repunt fœtus Pipæ.

TAB. V. FIG. I.

Spongioides ramoſiſſima marina oculata, ſuper rupem poſita.

FIG. II. *Denotat Cancrum marinum, Pagurum* Rondeletio *dictum, hujus dorſo connati ſunt.*

FIG. III. *Balani albi, nucis moſchatæ magnitudine.*

FIG. IV. *Rupes, cui inſident ſupradicta.*

TAB. VI. FIG. I.

Indigitat Buccinum Guienenſe papillatum majus cum ſua Limace.

A. Papilla.

B. Limax.

C. Limacis apertura.

D. Piſciculus Amboinenſis triangularis, gibboſus, oſſeus & lateribus undique ſpinoſus.

FIG. II.

A. Ovum Crocodili fœcundatum, ab una parte apertum, ut fœtus ex parte videri poſſit.

B. Caput fœtus.

C. Membranæ ovi.

D. Quercus Marina, cujus ope Ovum loco ſuo continetur in phiala.

E. Echinus marinus Cap. Bonæ ſpei, ſpinulis miniatis præditus.

TAB. VII. FIG. I.

A. Piſcis Zeylanicus fuscus maculatus.

B. Urtica marina.

C. Signaturæ pyramidales acuminatæ.

D. Filamenta, ſeu Remi, quibus expanſis natare valent.

E. Piſciculus Amboinenſis cornutus.

F. Sinus anguſtus, in quo cornu ſeſe inſinuat.

FIG. II. *Denotat Brachium Infantis, in liquore conſervatum, in cujus manu continetur ovum fœcundatum Teſtudinis marinæ.*

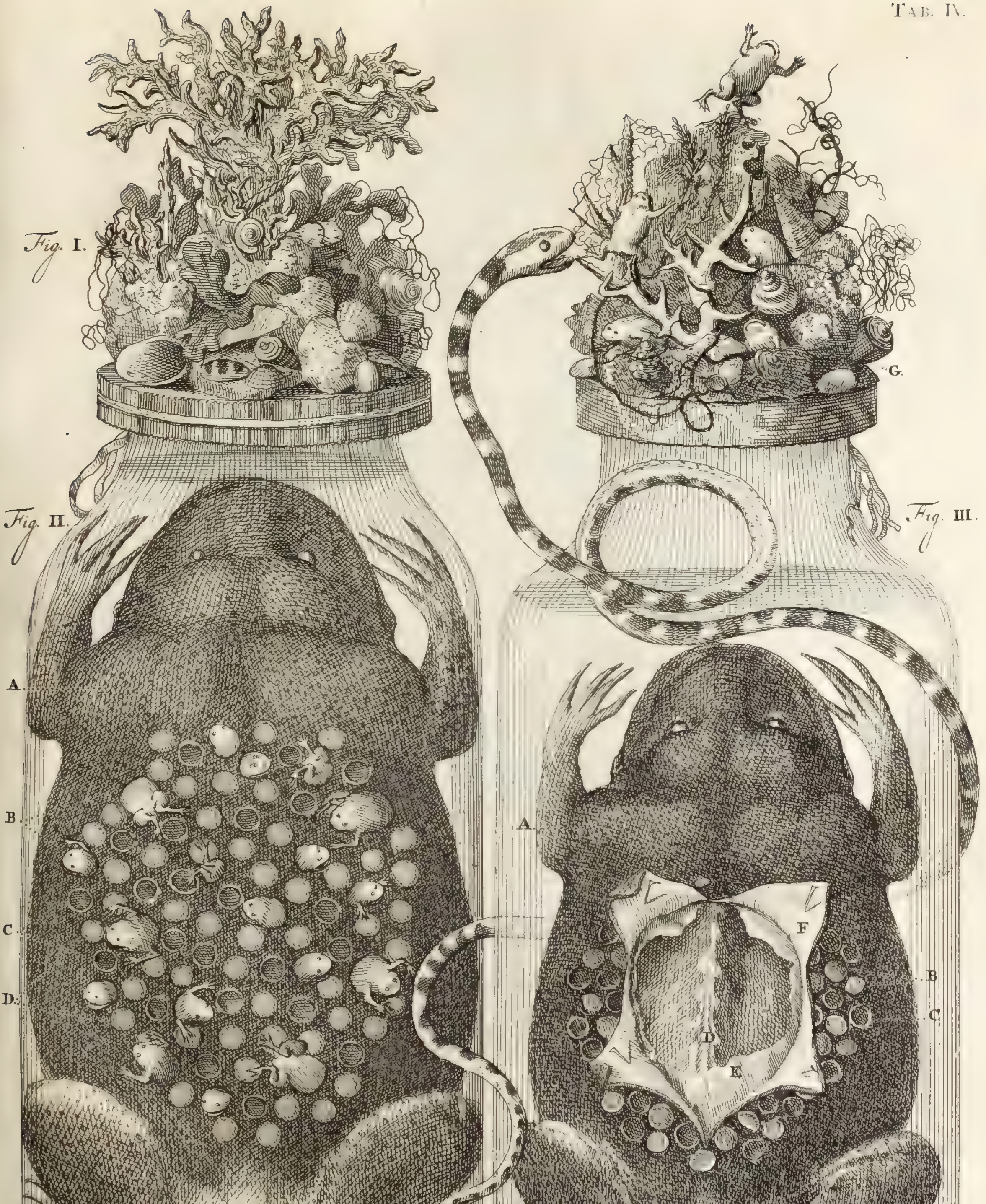
A. Brachium Infantis.

B. Ovum.

C. Caput & pedes anteriores teſtudinis marinæ.

D. Piſciculus Amboinenſis volans, oſſeo tuberculoſus, proboſcide ſerrata.

Tab. IV.

TAB. V.

Fig. II
Fig. I
E
D
B
C
A
A
C
B

Tab. VII

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiae & Botanices Profeſſoris

THESAURUS ANATOMICUS PRIMUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
M. D. C. C. XXI.

AD LECTOREM.

ANNUS jam agitur trigeſimus ſextus, poſtquam Auctores Anatomicos perlegere incepi. Cum autem plurima in illis offenderem, quæ mihi obſcura viderentur, neque per figuras ſatis accuratè depicta; cultrum Anatomicum ipſemet arripui, eique varia, non ſolum humana, verum etiam brutorum cadavera ſubjeci, ne equorum quidem & boum parcendo, quo minutiæ luculentius in oculos incurrerent.

Cum interim varia carnoſa, iiſque molliora (uti cerebrum &c.) occurrerent, quæ conſervatu digna viderentur, conſervandi ars ſummopere animum meum defatigavit. Et jam mihi videbar conſervandi methodum inveniſſe laudabilem, cum tamen opinio brevi poſt me fefellit. Tunc denuò alia via rem aggrediebar, quæ cum & ipſa pariter me deluderet, torſi animum per plurimos annos, donec tandem eam inveni artem, qua, ut opinor, patebit, non ſolum partes carnoſas, verùm etiam Cerebrum, imò integra cadavera, omnibus viſceribus inſtructa, per plura ſecula, & forte perpetuò incorrupta conſervari poſſe.

Sunt mihi parvula cadavera, à viginti annis balſamo munita, quæ tam nitidè ſunt conſervata, ut potius dormire videantur, quam exanimata eſſe corpuſcula.

Interim ab eo tempore, quo operam poſui in ſectionibus cadaverum, varia vaſa, ſc. Arterias, Venas, Lymphæ-ductus, Nervos, variaſque partes, corruptioni mi-

nũs ſubjectas, conſervare mihi haud difficile fuit. Et ſic temporis ſucceſſu, in tantam excrevit molem meſſis iſthæc, ut integrum conclave eam recipere haud potuerit; & ſic alterum, & tandem tertium, mihi aſſumere coactus fuerim, pro repoſitione rerum Anatomicarum.

Quia autem continuè Anatomica tractare taedii plenum fuiſſet, interpolatis vicibus, animum quoque à juventute mea appuli ad ſtudium Botanicum, plantaſque tam indigenas, quam exoticas, non ſine magno labore, tanto numero collegi & nitide conſervavi, ut parvo quoque ad eas indigerem conclavi. Ne quidem hiſce animum ſatiare potui, quare ulterius eum alere coactus fui perſcrutinio exoticorum Animalium, Piſcium, Inſectorum, &c. tam Balſamico liquori innatantium, quam exſiccatorum, quibus jam quoque integrum replevi conclave.

Hiſce (favente Numine Divino) peractis, hac gravi aetate, aliâ incedere viâ, quietioremque horulam quærere mihi animus eſt; ut Deo Ter Opt. Max. gratias agere queam, pro ſummo in me collato favore; quod mihi tantum temporis conceſſerit, ut hæc omnia perficere potuerim.

Interim petitioni nonnullorum ſatisfacturus, Coronidis loco, Catalogum omnium eorum, quæ in Muſeo noſtro reperiuntur, perlibenter publici juris faciam, ſi Deo Ter Opt. Max. largiorem permittere mihi placuerit vitam.

Quamvis autem parvi momenti eſſet, integrum Catalogum

talogum una vice in lucem edere, ſatius tamen fore duxi, per partes illud præſtare, incipiendo ab iis, quæ in conclavi inferiori repoſita ſunt.

In eo conſpiciendos ſeſe exhibent duo Theſauri ex ligno Indico confecti; in ſecundo quatuor majores, ut & Theculæ plurimæ mediocres & parvæ, quarum

1. Referta eſt cordibus humanis.

2. Partibus è Pulmone deſumptis, ut & integris Pulmonibus & Cordibus, ſitu naturali obſervato.

3. Continet partes generationi inſervientes è muliere.

4. Varia Inteſtina Puerorum nitidiſſimè conſervata.

5. Turbam ſceletorum multorum Murium, Gliris ſceleto inſultantium: ſuntque nitidiſſimè prædicta ſceleta confecta.

6. Placentas Uterinas, & ſimilia. Præterea in dicto loco 4. Thecæ majores reperiuntur ex eodem ligno Indico confectæ, ſceleta Juvenum nitida continentes.

Tertium conclave recipit cenataphium,ſceletis Puerorum inſtructum, ut & Theſauros majores octo, in quibus repoſita ſunt varia Anatomica, nec non varia cadavera juvenum nitidiſſime à plurimis annis conſervata.

Primò jam in lucem edere, quæ in Theſauro primo conclavis primi repoſita ſunt, mihi animus eſt, eo conſilio, ut ſingula objecta, & quicquid in iis videri poteſt, recenſeam.

Quæ autem mihi nova ſunt, ut & ea, quæ minus rectè ab aliis ſunt delineata, per figuras illuſtrabo, & ſic ſinguli Theſauri proprio gaudebunt Catalogo, figuris aliquot inſtructo.

Hujus rei fructus in eo conſtabit. Nemini unquam omnia mea rariora conſpicere licuit, idque propter illorum copiam & temporis penuriam: mihi quoque impoſſibile eſt omnia memoriæ meæ mandare, ſc. quo in loco hoc aut illud repoſitum ſit, id quod non rarò mihi taedio fuit.

Confect autem Catalogô, illicò invenire potero, ubinam hoc aut illud objectum ſit repoſitum. ſi quis etiam Catalogum perlegerit, & aliquid in eo invenerit, quod libenter videret, illi momento ſatisfieri poterit. Alii delectantur viſu hujus objecti, aliis alia magis arrident; & ſic omnibus ſatisfacere conabor, ſine notabili temporis diſpendio.

Præterea ſi quis dubitet, num verè ita exiſtant ea, quæ ſunt à me delineata, aut demonſtrata, dabitur illi occaſio videndi, quod non fecêre alii Anatomici, quos inter nonnulli innumeras nobis obtruſerunt Chimeras, à veritate non ſolùm alienas, ſed in corpore humano nequaquam exiſtentes.

Vale L. B., & laboribus meis, non ſine maximo ſumtu peractis, fave.

Fig. 1

C. Huybert.

ad vivum Sculpsit.

THESAURUS ANATOMICUS PRIMUS.

Ex ligno Indico colore variegato nitidè confectus, in quo ſequentia ſunt repoſita.

PRimò nobis occurrit in fundo lævi lateris Pedamentum ex ligno Juglandis confectum, cui impoſita eſt Rupes artificioſa, ex calculis humanis conſtans, cujus fundamentum rupes naturalis, tot calculis humanis undique obſita, ut quicquid oculis ſeſe offert, ſint meri calculi humani. Vide Tab. I.

Hi ex variis corporis partibus deſumpti, diverſi ſunt coloris, figuræ, magnitudinis & ſubſtantiæ. Inter quos

A. A. A. *Calculi ſunt parvi humani per vias urinarias excreti, quibus Rupes naturalis tegitur, eo præſertim loco, ubi majores calculi rupem obſcurare non valent.*

B. *Calculus humanus Veſicâ, poſt mortem, à nobis exſectus, formâ manubrii ſcipionis, quo in eundo innitimur.*

C. *Calculus à Lithotomo extractus, figurâ fructum Mori imitans.*

D. D. *Calculi è Veſica urinaria Octogenariæ exſecti, cujus hiſtoria admiranda exſtat in obſervationibus meis Anatomico-Chirurgicis A°. 1691. in lucem editis. Vide Obſerv. primam. Aegra à viginti annis paſſa fuerat totius uteri propendentiam, & ſimul cum illa, Veſicæ urinariæ prolapſum, ita ut Uterum totum cum annexa veſica manibus arriperemus, & palpitando calculos latitare in partibus prolapſis haud dubitaremus. nec falſi ſumus. Facta enim inciſione, illicò extraximus momento tem-*

temporis calculos quadraginta & duos, quorum forma admiranda in angulis hujus rupis videri poteſt. Qua methodo inaudita citò fuerit curata, in prædicta obſervatione videri poteſt.

E. *Calculus è Veſica Vrinaria à Lithotomo extractus.*

E. *Alius eodem modo eductus.*

G. *Calculus niger è Pelvi poſt fata exciſus, Zingiberis forma.*

H. *Alius ex Pelvi, ſcintillante nigredine obſitus, id quod pluries obſervatur in calculis illo loco repertis.*

I. *Alius è faucibus tuſſi ejectus, poſtquam aeger per plures annos queſtus fuerat de difficultate deglutiendi.*

K. K. *Duo calculi per tuſſim ejecti è Pulmone.*

L. L. *Duo calculi inſignes, Rupes per ſe mentientes, iique è Vetulæ Mamma poſt mortem exſecti.*

M. *Calculus pullus Lithotomi ope extractus, cortice griſeo, craſſiſſimo, duroque obſitus.*

N. *Calculi parvi è digiti articulis mulieris podagricæ. hi à pilo dependentes, retinentur dextra ſceleti fœtus humani quatuor præter propter menſium, huic rupi adſtantis. Dictum ſceleton ſiniſtra continet & veluti admovet oculis ſtrophiolum, è membranula tenuiſſima, myriadibus arteriolarum rubicundiſſimarum prædita, quo, tanquam flendo, hominum miſerias exprimens, Cœlum reſpicere videtur cum inſcriptione*

HOMO NATUS DE MULIERE, BREVI VIVENS TEMPORE, REPLETUR MULTIS MISERIIS.

O. *Calculus prodigioſæ magnitudinis, Rupis æmulus, poſt mortem inter defuncti crura, in arca ferali repertus.*

P. — *Veſica exſectus.*

Q. — *Alius, major.*

R. — *Magnus formâ Zingiberis, Pelvi adhuc inhærens.*

S. — *Magnus, Lithotomi manu ablatus, cujus cortex griſeus.*

T. — *Aſperrimus, ater, exſectus.*

V. *Calculi varii nigricantes, poſt fata è renibus exſecti.*

W. *Calculus Vreteri incluſus, unde uretere obſtructo, vitam cum morte commutavit puella, quatuor circiter annos nata. Quantos autem cruciatus paſſa fuerit, antequam animam Deo redderet, ſine animi motu recordari nequeo.*

X. X. X.

X. X. X. *Calculi è Veſica fellea, poſt mortem exſecti.*

Cæteri omnes aut per vias Urinarias ſunt excreti, aut poſt mortem Veſicâ, aut Renibus exempti.

Hiſce omnibus interpoſiti ſunt rami arterioſi, foliis nudatæ arboris ramos repræſentantes, qui loco ſanguinis cereâ materiâ rubicundiſſimâ artificioſè repleti, calculos inter ſe continent, Rupem dictam firmiorem reddunt, viſuique gratiam conciliant. Dicti rami arterioſi deſumpti ſunt ex variis corporis partibus, idque non ſolùm è corporibus hominum, verùm etiam brutorum.

Huic Rupi adſtant tria Sceleta fœtuum abortivorum quatuor circiter menſium; de quorum primo ſuperius mentio facta eſt.

Secundum è regione ſitum dextra falcem gerit, ictumque quaſi minatur, cum inſcriptione

NEC PARCIT IMBELLIS JUVENTÆ POPLITIBUS.

In ſuperiore parte Rupis tertium ſceleton locatum, ejuſdem fere ætatis, dextra gerens funiculum ex margaritis puris exilibus confectum, quem indice ſiniſtræ manus videtur indigitare. caput ſurſum erectum eſt, quaſi cœlum adſpicere vellet, cum hac inſcriptione

CUR EA DILIGERE VELIM, QUÆ SUNT IN MUNDO?

E Regione hujus Rupis Pedamentum ſecundum è ligno Juglandis factum, Aſperiſque Arteriis non ſolùm humanis, verùm etiam vitulinis inſtructum. Hujus pedamenti medium occupat pedamentum alterum, ex eodem ligno confectum, cui inſident duo ſceleta fœtuum abortivorum quatuor circiter menſium; quorum unum geſticulationibus humanas res quaſi deridere, & ſic DEMOCRITUM repræſentare videtur; alterum verò, dextrâ ſtrophiolo inſtructâ & orbitæ dextræ admotâ, HERACLITUM exhibet.

Inſcriptio primi ſceleti talis eſt.

CUM TANTUM IN VITA RESTET TRANSIRE MALORUM,
LIBER AB HIS LETHO, LÆTUS SINE VOCE TRIUMPHO.

Secundi

NOS DULCIS VITÆ EXSORTES, ET AB UBERE RAPTOS,
ABSTULIT ATRA DIES, ET FUNERE MERSIT ACERBO.

Not. 1. Strophiolum dictum, ex membranula confectum, innumeris gaudet arteriolis rubicundiſſimis, quarum curſus ſerpentinus non ineptè opus Phrygium æmulatur, de quo Propheta David loquitur Pſal. 139.

2. Oſſa Cranii ſtriatim accreſcere, inſtar glaciei, in illa ætate, hic palam eſt.

In anteriore parte Pedamenti ſupradicti continetur

A. *Aſpera arteria Vitulina, cereâ materiâ rubicundâ repleta, atque inverſa, ita ut arborem ramoſam ſine foliis repræſentet. Vide* L. A.

Not. Ramos ita exſiccavi, ut fere naturalem retinuerint diſpoſitionem. ſc. nonnulli antrorſum, alii retrorſum vergunt.

B. *Portio Pulmonis vitulini inflati, exſiccati, & in lamellas fiſſi, ut veſicularis aut ſpongioſa Pulmonis ſubſtantia ſe videndam exhibeat.*

C. *Pulmonis humani portio, eodem modo præparata, ut ſubſtantia veſicularis non ſolùm, verùm etiam calculi in Pulmone nati, conſpiciantur.*

D. *Aſpera arteria infantis inverſa, cum annexis Arteria & Vena pulmonalibus.*

E. *Aſpera Arteria inverſa, eaque ex fœtu quatuor circiter menſium.*

F. *Aſperæ Arteriæ portio, cereâ materiâ albicante repleta, per quam rami Arteriæ Bronchialis ſunt diſperſi, eaque è corpore vitulino.*

G. *Aſpera Arteria vitulina, antiqua methodo præparata, & jam à triginta quatuor annis conſervata.*

N$_o$. III. Inter dictas duas Rupes, Puellae trium quatuorve annorum Sceleton repoſitum nivei coloris, pedamento ejuſdem notae inſidens, & peculiari artificio confectum, ita ut non ſolùm maxima ex parte, ligamentis propriis & naturalibus oſſa cohaereant, verùm etiam ligamentorum arteriae, cereâ materiâ inpletae ſint, unde ſumma rubedine articuli ſunt praediti. Si quis dictos articulos oculis armatis luſtret, non ſolùm vi-

videndos ſeſe exhibebunt ramuſculi capillares, verùm etiam iis multis partibus tenuiores.

Not. 1. Pars Capitis oſſei ſuperior, proprio Pericranio amicta, tot ſuperbit Arteriolis, cereâ materiâ repletis, ut dictum pericranium ſumma rubedine ſit perfuſum.

2. Siniſtra gerit Ramum Arterioſum ſplenicum, ex vituli Liene deſumptum, cera quoque infarctum.

3. A dextra ope fili ſericei dependet Cor Pueri, lapidis inſtar durùm, cujus uterque ventriculus expanſus cum annexis Auriculis, cereâ materiâ impletis.

4. Dictum Cor inſtructum Arteriae Magnae trunco ſicuti è Cordis ventriculo ſiniſtro emergit, reſervatis naturalibus diametro, forma, & curſu.

5. Quomodo ex Arteriae Magnae parte ſuperiore tres prodeant rami ſurſum vergentes, ſc. duae Arteriae Carotides, ut & Arteria ſubclavia ſiniſtra, hic videri poteſt. Arteriam ſubclaviam dextram ex Arteria Carotide dextra ortum habere, hic quoque luculenter apparet.

6. Praeterea conſpicere licet utramque Arteriam Vertebralem A. A. ut & Mammarias internas B. B. prodire ex Arteriis ſubclaviis C. C.

7. E ſacco membranoſo ſeu Venae pulmonalis baſi, quatuor ramos emergere, hic etiam cernitur: id quod in reſponſione ad Epiſtolam Problematic. decimam per figuram expreſſi.

8. Quomodo Arteria Pulmonalis, primò in partem dextram & ſiniſtram circa Cordis baſin diviſa, ulterius ſubdividatur, ſimul quoque oculis luſtrari poteſt.

9. Vaſa Coronaria per Cordis ſuperficiem diſſeminata, jucundo ſpectaculo viſuntur, oculis autem armatis minutiſſimi ramuſculi praeterea conſpici queunt.

Dictum Cor, ut ſupra dixi, à filo dependet ſericeo, cum hac inſcriptione

OMNIA SUNT HOMINUM TENUI PENDENTIA FILO.

No. IV. Dicto Sceleto à dextris oppoſita eſt phiala, caput infantis continens, liquori balſamico innatans, quod vivido colore tam nitidè praeparatum & conſervatum eſt ullo abſque pig-

 men-

mento, ut dormientis potius, quàm denati caput, videatur, quamvis à multis annis ità conſervatum ſit.

Not. 1. Superiore parte Cranii ablata, Cerebrôque exemptô, conſpicienda ſeſe exhibent decem nervorum paria, Cranii oſſa perforantia, idque nitidius atque diſtinctius, quam in capite jamjam extincto, ne Patheticis quidem atque Acceſſoriis nervis exceptis.

2. Accuratiſſimè quoque conſpicere licet Nervorum auditoriorum ramum durum à molli eſſe diſtinctum, praeſertim latere ſiniſtro.

3. Sinubus lateralibus durae Matris à me apertis, in oculos incurrit ſinus quartus.

4. Infundibulum, Glandulae Pituitariae annexum, prae copia arteriolarum, materiâ rubrâ è cera repletarum, ſummâ rubedine perfuſum.

5. Glandula Pituitaria Sellae equinae inſidens, in ſui medio, ubi Infundibulo connectitur, nonnihil eminet.

6. A latere hujus Glandulae, ut & à latere Nervorum Opticorum, cernuntur Arteriarum Carotidum trunci abſciſſi.

7. Facies, imò & labia, nullo modo rugoſa, & vivido colore praedita.

N°. V. A ſiniſtris ſupra dicti ſceleti, locata phiala, eodem liquore ex parte referta, cui innatat Infantis caput, eodem modo praeparatum.

Not. 1. In capitis baſi interiore, à latere dextro nervi paris vagi, nervus ſupernumerarius reperitur.

2. Nervorum Olfactoriorum extremitates Os cribroſum perforare, luculenter videri poteſt.

3. In hoc capite Nervorum, Cranio exeuntium, viſuntur undecim, vel duodecim paria.

4. Nervi vagi in utroque latere duobus in locis Cranium perforant, exigua portione oſſeâ interpoſita.

5. Nervum acceſſorium, tam in dextra, quam in ſiniſtra parte è variis fibris nervoſis, variiſque è locis oriundis, conſtare, hic quoque conſpicuum eſt.

6. Quam tendinoſa ſit Dura Mater, in hoc capite apparet.

N°. VI. Pone utriuſque jam deſcriptum caput, videnda ſeſe exhibent, pueri, 3 4ve annos nati, tenuia inteſtina, ſicca-

cata, quae, proprio Meſenterio cohaerentia, naturales eorum circumvolutiones demonſtrant. Quem in finem cera implevi, ut rotunditatem acquirerent, quâ praedita ſunt, cum cibo, potu, aut flatu, in corpore vivo ſunt extenſa. Hiſce relicta & connexa Coli portio, nec non integrum Cœcum, cum proceſſu ejus Vermiformi, ut eorum conſtitutio videri poſſit in illa aetate.

Quae jam ſequuntur, ſuper Aſſeres ſeu Repoſitoria Theſauri dicti reperiuntur.

REPOSITORIUM, ſeu ASSER PRIMUS.

N°. I. Tenuia inteſtina fœtus humani, jam jam nati, infarcta atque exſiccata, cum annexa Coli portione, ut & inteſtino Cœco, proceſſuque Vermiformi, eundem in finem praeparatis, ſc. ut conſtitutio Cœci naturali proxima, appareat, quæ longè differt in illa aetate, ab ea, quae in pueris, aut aetate provectioribus cernitur. Succeſſivè enim in recens natis Cœci inteſtini diameter diminuitur, ſine notabili protuberantia, & ſic degenerat in proceſſum Vermiformem; in provectioribus verò ab una parte, valde protuberat, & ex illa protuberantia proceſſus Vermiformis emergit; ita ut in ea aetate Caeci diameter haud ſucceſſivè diminuatur.

In hiſce inteſtinis reſervata eſt naturalis eorum capacitas, & ſine rugis extenſa ſunt.

N°. II. Phiala continens liquorem, cui innatat Arteriae Splenicae vitulinae portio, loco ſanguinis, cereâ materiâ rubicunda repleta, cujus extremitates penicilla detrita repraeſentant, ſicuti in homine expreſſi Fig. 4. Tab. 4. Epiſt. Reſp. ad Expertiſſimum D^m^. *Campdomercum.*

N°. III. Infantis Brachium liquori innatans, tam nitido pallidoque colore naturali (non ſine mixtura coloris rubicundi) praeditum, ut viventis conſtitutioni haud cedat. Hujus manus continet ſubſtantiam polypoſam, artificioſe ex ſanguine ſuillo confectam. ſc. cruor è ſue jamjam jugulato, manu tamdiu fuerat conquaſſatus, donec frigefactus materiam polypoſam copiosè videndam exhiberet. in hac materia, è ſola conquaſſatione, ut dixi, prognata, adipis variae particulae apparebant, firmiter polypoſae ſubſtantiae adhaerentes; ſicuti Figura Tab. 2.

lit. E. repraeſentatur. Dictus adeps albiſſimus & durus, formam globulorum diverſae magnitudinis conquaſſando acquirens, membranulae analogum integumentum ſimul acquiſivit, cujus ope quoque adhuc connectitur polypoſae materiae ſupra dictae. interim manus, qua conquaſſatus fuerat cruor, munda fuit, neque ulla pinguedine, aut ſevo conſpurcatus fuerat cruor.

Ex iis conſtat ſanguinem in ſe continere pinguedinem diſſolutam, quae in cellulas depoſita concreſcit.

Notandum quoque, hanc phialam, Brachium continentem, ut & caeteras phialas obturatas eſſe loco veſicae, (ut facere ſolemus,) integumentis, ex variis corporis partibus deſumptis, ſc. inteſtinis, cute humana, membranis Cerebri, &c. quae omnia, vaſis ſanguifluis ſcatentia, rubra cera ſunt repleta, id quod non ſolùm viſui gratum accidit, verùm etiam diverſorum vaſorum reptatum in iis cernere licet.

N°. IV. Portio capitis foetus humani, ſecundum longitudinem diviſi.

Not. 1. Linguae, ſecundum longitudinem dimidiatae, vera conſtitutio, non ſolùm baſeos, verùm etiam apicis, à latere viſa, ſic quoque muſculoſa linguae pars, accuratè ſeſe viſui offerunt.

2. Ductus ſupra palatum ad Aurem excurrens. hujus oſculi membrana fibras obtinet, quae mentiuntur effluxum aquae fluviatilis, qui obſtaculo quodam intercedente, viam ſibi quaerit diverſam.

3. Integumentum ſepti Narium innumeris arteriolis eſſe praeditum, conſtat ex portione hac, poſt diviſionem hic relicta.

4. Oſſa ſpongioſa Narium, membranoſis integumentis veſtita, per quae myriades Arteriolarum ſunt diſſeminatae.

5. Unus ex dentibus inciſoriis, ſecundum longitudinem diſſectus, idque in maxilla inferiore; in quo triplex ſubſtantia obſervari poteſt. extima enim colore eſt albicante, media griſeâ, tertia verò dilutiore colore griſeo gaudet.

6. Criſtam Galli in ea aetate totam eſſe cartilagineam, ut & ſeptum Narium, Criſtae Galli continuum, hic palam eſt.

7. Particulae ſubrotundae, per membranas oſſa ſpongioſa inveſtientes diſperſae, quae glandulae audiunt, coelo ſereno luculenter conſpiciuntur.

8. Remanentiae proceſſus falciformis, Criſtae Galli non ſolùm

lùm, verùm etiam interiori parti oſſis Frontis cohaerentes, diſtinčte viſuntur.

9. Glandulae, Palatinae dičtae, oculos quoque haud fugiunt, quantumvis nudos.

10. Pori cutanei luculenter quoque in oculos incurrunt.

No. V. Pueri Ren dexter, liquori impoſitus, colore & caeteris qualitatibus, naturali & vivo nullo modo cedens.

Not. 1. Hujus apici inſidet Ren ſuccenturiatus, parti autem inferiori connectitur portio inteſtini Coli, integrum Cœcum, ut & Proceſſus vermiformis: quae omnia ſine rugis conſervata.

2. Superior pars Renis veri ſuccenturiato non ſolùm eſt contigua, verùm etiam membranoſo & admirando nexu inter ſe connectuntur. ſc. Ren ſuccenturiatus excavatus eſt parte ſui inferiore, quam in cavitatem, ſupremam partem Renis veri tanquam in acetabulum admittit, in modum articulationis oſſium, quae per arthrodiam fit.

N°. VI. Infantis Crus, vivido colore praeditum, liquori limpido innatat. In hujus parte inferiore, cute & pinguedine ex parte ademptis, conſpiciendos ſeſe exhibent

1. Nonnulli Muſculi, ſuo in ſitu naturali, quorum membranaceum integumentum in totum non eſt ablatum, ut ejus vaſcula ſanguinea viſui paterent.

2. Tendines Muſculorum, qui inter pedem flectentes & abducentes numerantur, ſuo in ſitu naturali. horum tendines ſub Malleolo externo tranſeuntes, & colore vivido non deſtituti, arteriis gaudent plurimis.

3. Horum Muſculorum tendines vaginae nervoſae incluſi ſunt, ubi per ſinum malleoli externi decurrunt: idque, ne dicti tendines facile ſede ſua dimoveantur.

4. Hujus pedis Ungues removi, ut vaſcula ſanguinea oculis armatis ſub iis luſtrari poſſint.

N°. VII. Pueri recens nati ſtomachus apertus & inverſus, ut

1. Tunica villoſa, prae vaſorum ſanguineorum repletorum copia, ſumma rubedine imbuta, ut & gulae terminus, luculenter conſpici poſſint, ob coloris varietatem.

2. Pilorus, ſeu ſtomachi exitus cum annexa portione inteſtini duodeni, in hoc ſtomacho inverſo quoque luſtratur.

3. Ab hiſce etiam dependet Omentum cum portione inteſtini coli. Dictum Omentum tam nitide praeparatum atque conſerva-

ſervatum, ut ſericum dilutiore rubedine perfuſum, repraeſentet. Hujus Arterias cerea materià impletas, innumeras eſſe, hic conſtat.

N°. VIII. Portio humani Inteſtini jejuni inverſi, & liquori innatans, naturali colore praedita, in qua conſpiciuntur

1. Ita dictae Valvulae conniventes (potius juga, ſeu jugales particulae prominentes) in Inteſtini Jejuni cavitate exiſtentes, quas inter una ſitum obtinet contrarium, ſc. ſecundum longitudinem exporrectum, id quod rarum.

2. Hujus inteſtini Glandulae ſolitariae, (mihi non tantum ſolitariae, ſed & ſpuriae) capitis aciculae majoris magnitudine protuberantes.

3. Hujus Inteſtini villoſitas, perquam diſtinctè in hoc objecto comparet.

N°. IX. Infantis Cor tali artificio in liquore conſervatum, ut ne minima quidem ruga praeternaturalis in eo reperiatur, ne ſitu quidem naturali neglecto.

Not. 1. Utramque Auriculam naturali forma, atque magnitudine eſſe conſervatam, quarum ſiniſtra Criſtam Galli aemulatur.

2. Truncum Venae Cavae deſcendentem ad exortum abſciſſum eſſe, ubi cavitatem reliquit notabilem. Truncus autem aſcendens, cereà materià repletus, à latere Auriculae dextrae in oculos incurrit.

3. Arteriae Pulmonalis, ut & Aortae truncum ſimul conſpicere licet, idque in ſitu naturali.

N°. X. Arteriae per Piam Matrem diſperſae, aut potius, quae Piae matris ope, coërcentur, ne à ſe invicem recederent, aut intricarentur.

Not. Variis in locis videre licet, dictas Arterias ſubſtantiam Cerebri Corticalem producere, quemadmodum figuris expreſſi in Reſponſ. Epiſt. Probl. 12. ad Expertiſſimum Dominum *Etmullerum*.

N°. XI. Infantis Ren biſectus, ut interiora pateant. in ea parte quae fundo proxima, ſequentia obſervanda ſunt:

1. Conſtitutio Renum, quae mihi praeſertim ex duplici ſubſtantia conſtare videtur; ſc. ex vaſis ſanguifluis & urinariis; paucis vaſis Lymphaticis & Nervis interpoſitis.

2. Quamvis Glandulae videantur hic apparere in Renibus biſectis,

ſectis, tamen putem nobis impoſuiſſe admirandam conſtitutionem extremarum Arteriolarum, ſicuti brevi per figuras illuſtrare animus eſt, idque ad objecta vera.

3. Artificiosè ſunt impletae Arteriae, ut & ex parte Venae; ex parte dico, propterea quod totae haud ſint repletae, unde Arteriolis rubris ſubſtantia griſea interjacet: utroque verò vaſe ſanguifluo repleto, tale quid non reperitur, ſicuti videre eſt in variis à me conſervatis Renibus, poſtea delineandis & deſcribendis.

4. Papillas Renum nil niſi congeriem eſſe ductuum Urinariorum Bellini obſcure in hoc, in variis autem poſtea delineandis & deſcribendis, luculentius conſtabit.

5. Papillas plurima obtinere oſcula, (Papillarum Mammarum adinſtar). cavitatem Tubulorum Renalium reſpicientia, accuratiſſimè in hoc objecto nudis oculis videri poteſt.

6. Membranam hic dependentem, quae Propria audit, Renemque proximè ambit, tenacem atque firmam eſſe pro proportione objecti, nemo ambiget, qui hoc expiſcatus fuerit.

7. Renes in ea aetate ſuperficie admodùm eſſe inaequales, tanquam ex variis particulis conſtitutos, hic palam eſt.

8 Pelvis cum ſuis Tubulis Renalibus diſtinctè intuentibus apparet, Rene in duas partes diviſo.

9 Ureteris portio è Pelvi prodiens.

N°. XII. Inteſtina Infantis tenuia, cereâ materiâ repleta, cum annexo Cœco & Coli portione.

Not. 1. Reſervarunt naturalem ſitum & circumvolutiones, utpote Meſenterio illibato.

2. Arteriae per Inteſtina diſſeminatae, more ſolito ſunt impletae.

REPOSITORIUM, ſeu ASSER SECUNDUS.

N°. I. Hominis Veſicula fellea, cum annexa Hepatis portiuncula, liquori immerſa.

Not. 1. Veſicula fellea cereâ materiâ eſt repleta, ut naturalis ejus capacitas & figura conſpici poſſint.

2. Arteriae Cyſticae, eâdem materiâ impletae.

3. Arterias Cyſticas haud ſolùm de ſanguine proſpicere Veſiculae felleae, verùm etiam ulterius repere per Hepatis ſubſtan-

tiam, hic evidens eſt. Hoc Anatomicis impoſuit, exiſtimantibus haſce Arteriolas per fundum reptantes, peculiares ductus biliarios eſſe. Vid. Reſponſ. Epiſt. Probl. 5. ubi fuſius de hac materia agitur.

N°. II. Phiala hominis Linguam in liquore continens, ut minutiae diſtinctius videri poſſint.

Not. 1. Naturali & vivido colore praedita innumeris gaudet Papillis, per aream diſſeminatis: ſuntque incertae figurae & magnitudinis.

2. Harum Papillarum aliquot ſunt planae, in medio praeditae foramine aut lacuna; in ambitu verò ſulco rotundo. Nonnullae contra conicam habent figuram, aliae autem in Fungulorum modum rotundo capitulo donantur.

3. Per has Papillas Vaſcula ſanguinea exſpatiantur, quae tamen abſque inſtrumentis opticis videri nequeunt.

4. Larynx cum Epiglottide ſua ad radicem Linguae diſtinctè ſeſe videndam exhibet; eſtque Larynx aperta, prout ſeſe habet extra deglutitionem.

5. Sub Epiglottide viſui exponitur Pharynx.

6. In Epiglottidis ſuperficie plurimae viſuntur Glandulae.

7. Utrique Linguae lateri adſitae ſunt Arteriae Carotides.

8. Glandulae Thyroideae poſteriori, & ſupremo lateri Aſperae Arteriae, ſunt adſitae.

N°. III. Infantis Lingua, cum annexa portione laevi lateris Menti, Labiique inferioris.

Not. 1. Lingua ſpinulae ope elevata, ut ſub ea conſpicienda ſeſe exhiberent portio Nervi & Arteriae ſublingualis. dictus autem Nervus à latere ſub Lingua reptat, non autem ſub Frenulo; ita ut minus rectè judicent, qui exiſtimant hunc Nervum ſub ipſo Fraenulo Linguae reperiri.

2. In ſiniſtro latere hujus Linguae innumerae Arteriolae in oculos incurrunt, arbuſcularum, foliis nudatarum, ſilvam repraeſentantes.

3. Glandulas, quae dicuntur Maxillares inferiores, utroque latere Ductum ſalivalem exhibere in confeſſo eſt: eundem à latere Fraenuli ſalivam impertire ori, nemini, qui vel à limine tantum ſalutaverit Artem Anatomicam, ignotum. at verò quot aperturis aut oſculis dictus canalis ſit praeditus non ita facilè eſt demonſtratu, neque Anatomici in ſuis demonſtrationibus pu-

publicis nobis oſtendunt. Si quis interim hoc objectum cœlo ſereno inſpicere dignetur, videbit idque luculenter, Ductum hunc ſalivalem laevi lateris tribus in locis ſalivam impertire ori, quem in finem à latere fraenuli tria viſuntur oſcula hiantia, id quod non ſolùm in uno, verùm etiam in altero locum habere ſaepius deprehendi. In nonnullis quoque obſervo dictum Canalem unicam tantùm aperturam habere, an quia caeterae occluſae ante, vel poſt mortem?

4. Cutem humanam tribus Pororum generibus ditatam eſſe in publicis demonſtrationibus oſtendi: duo autem genera in hoc objecto accuratè videre licet, tertium verò genus non ſatis accuratè.

5. Linguae Papillae luſtrari hic quidem poſſunt, verùm in ſupra memoratis objectis accuratius ſeſe videndas exhibuerunt.

N°. IV. Phiala continens inverſam Coli Inteſtini portionem, (paulò antequam nomen Inteſtini Recti aſſumat) è pueri cadavere deſumptam, & à ſeta dependentem.

Not. 1. In hoc objecto ita inverſo, ut ſuperficies interior jam facta ſit exterior, luculentiſſimè conſpiciuntur aperturæ, quae tam numeroſae, & tam arctè ſibi invicem ſunt appoſitae, ut cribrum aemuletur: nam cuſpide ſubtiliſſimae acus, laterum compunctiones ne fieri quidem poſſunt. An Pori, an verò oſcula minutiſſimorum vaſculorum? an admittunt, an in cavitatem dicti Inteſtini emittunt?

2. Dicti Inteſtini Glandulae (quae mihi ſpuriae dicuntur) lacunarum minimarum in modum oculis ſeſe offerunt, ſuntque ſaturata rubedine perfuſae, propterea quod Inteſtinorum vaſa, quorum propagines faſciculoſae Glandulae dictae mihi ſunt, cereâ materiâ rubrâ ſunt repleta.

3. In dictae phialae fundo reperitur Inteſtini Ilei portio, in qua ſuſceptio apparet, id eſt, portio Inteſtini ſuſcipit portionem inſequentem, & ſic obſtruitur Inteſtini cavitas. Hic affectus lethalis, verum eſt Miſerere mei, ſeu Ileus, in quo Inteſtina plane obſtruuntur, unde vomitus continuus, tormina vehementia, &c. Eſtque hoc objectum deſumptum è cadavere pueri octo circiter annos nati.

N°. V. Phiala in liquore continens pueri Cerebellum cum portione Medullae oblongatae.

Not. 1. Latera Cerebelli ſunt abſciſſa, ut interiora pateant.

 2. Na-

2. Nates aque Teſtes ob nimiam Cerebelli mollitiem confundebantur, antequam phialae inderem.

3. Glandula Pinealis, ante Nates ſitae, exiguam abſcidi lamellam, ut conſtitutio interior appareret, quae poroſa, ut liquet in hoc objecto.

4. Membrana, dictam Glandulam amiciens, ſatis craſſa, pro Glandulæ magnitudine.

5. Dictam Glandulam neutiquam ejuſdem eſſe conſtitutionis cum Cerebro, aut Cerebello, neque cum caeteris corporis partibus Glanduloſis convenire, frequentiori exploratione certior factus ſum.

6. Infra Nates, portio membranae Arachnoideae apparet, & ſub ea Pia Mater, Cerebellum cingens.

7. Poſticâ parte hujus phialae Nervi Optici conſpiciuntur ſuntque poroſi; ut & olfactorii, per quos Arteriae diſſeminantur.

8. Arteriarum Carotidum rami craſſiores, è quibus prodeunt alii, qui uniti, per inferiorem partem Piae Matris, Cerebellum inveſtientis, obambulant.

N°. VI. Infantis Naſus cum Labio ſuperiore, in liquore à capillo dependens.

Not. 1. Duum generum Pori nudi ſeſe offerunt viſui, tertium autem genus, ut ſupra quoque innui, oculorum acies non attingit, niſi in aqua maceratum digitis comprimatur. Horum Pororum alios eſſe deſtinatos emiſſioni humoris ſuperflui, alios verò admiſſioni hujus vel illius rei, ſatis ſuperque indicant ſudores erumpentes & medicamenta extrinſecus applicata, interiora petentia, uti ſunt Cantharides, Mercurius vivus &c.

2. In maximis & capacioribus poris ſeſe videndas exhibent Glandulae cutaneae nudae, praeſertim in nonnuliis Poris Naſi capacioribus.

3. Nonnullae Glandulae cutaneae, in Poris majoribus haerentes, morboſae & juſtò majores factae, praeternaturali colore albicante praeditae ſunt in hoc Naſo, & quod notandum, eorum Pori viſuntur obſtructi. Homines illo morbo correpti, ſaepius compreſſione Cutis dictas Glandulas morboſas exprimunt, & foras eliminant, cum puſtularum nomine è Cute faciei prominent. In hiſce ita dictis puſtulis, aut Glandulis morboſis reperitur ut plurimùm paululùm materiae pultaceae, imò & vermiculi.

4. Hic

4. Hic oppidò quam bene terminum extremum Cutis faciei ab involucro membranoſo labii ſuperioris luſtrare licet. ubi enim Pori cutanei deſinunt, deſinit & ibi quoque cutis.

5. Labii ſuperioris portio infima, involucro ſuo deſtituta, admodum villoſa: de qua villoſitate plura in ſequentibus. Res enim conſideratione digna eſt.

N°. VII. Foetus jamjam nati Hepar excarne, cum annexa Veſicula fellea: Hepar dico excarne, ut loquar cum Anatomiae proceribus, perperam quamvis ita audiat: Potius dicendum, Vaſa ſanguinea, quae ſuis extremitatibus potiorem Hepatis partem conſtituunt, hic ſeparata ſunt ab extremitatibus ſuis ſuccoſis.

Not. 1. Quanta ſit differentia inter vaſorum ſanguiferorum extremitates, idque haud ſolùm ratione reptatus, verùm etiam tenacitatis & mollitiei, in variis objectis mirum viſu.

Vaſa ſanguifera Hepatis, ut & bilioſa circa ſui extremum adeò ſunt tenacia & ſibi invicem connata, ut nullam admittant curioſam diſſolutionem, aut excarnationem, ut vulgò dicitur, niſi in eo affectu, in quo mollitiem acquirunt praeternaturalem Jecinora. Horum vaſorum extremitates faſciculatim ſunt diſpoſitae, qui faſciculi Glandulae denominantur, aſt immeritò. nam praeter vaſa, peculiares haud reperiuntur hic Glandulae.

Dicti faſciculi non ſunt extremitates vaſorum contortae, glomi adinſtar, at verò penicillorum modo ſunt diſpoſitae, nullaque peculiari membranula praeditae, id quod Glandulis proprium, uti aiunt; omnes ſolummodò communi membrana coërcitae ſunt.

Hi Vaſorum faſciculi Glandulas tam exacte mentiuntur, ut nobis & aliis olim impoſuerint, praeſertim in Jecinore ſuillo, ſive recenti, ſive cocto: re autem penitius perſpecta, faſciculos dictos neutiquam puto dicendos eſſe Glandulas; Vaſa enim ſanguinea peculiaria dictos faſciculos nullo modo alluunt, at verò faſciculi ſunt ipſae Vaſorum extremitates, quae nullà peculiari membranà proprià coërcentur. Munus itaque Glandulis ſic dictis deſtinatum, vaſorum faſciculis attribuendum eſſe cenſeo.

2. Veſicula fellea gaudet Arteriis Cyſticis, quae non ſolùm proſpiciunt Veſiculae felleae, verùm etiam ulterius reptantes Hepati innumeros ramulos impertiunt, qui perperam Radices

Veſiculae felleae è fundo emergentes Auctoribus audiunt: hoc, inquam, luculentiſſimè apparet in hac Veſicula fellea.

N°. VIII. Pueri aut Puellae Ren biſectus, ut interiora pateant.

Not. 1. Papillae renales plurimis foraminibus, ſeu oſculis, urinoſum liquorem in Tubulos renales (qui nil niſi ramoſae emiſſiones Pelvis ſunt) excernentes luculenter hic apparent.

2. Dictas papillares prominentias ubique haud ſolitarias, ſed variis in locis conjugatas eſſe, apparet in hoc objecto, ut & in aliis.

3. Dictae Papillae, ex vaſculorum urinariorum extremis conſtitutae, in hoc objecto naturalem obtinuerunt magnitudinem, formam ac colorem.

4. Vaſcula urinaria dicta in allegato Rene ex parte repleta ſunt materiâ è cera rubrâ, qua & vaſa ſanguinea renalia oppleta ſunt, id quod jucundum viſu & notatu dignum eſſe cenſeo. Arterias renales infarciendo ſimul quoque varii ductus urinoſi replebantur.

Sunt mihi Renes, quorum vaſcula urinaria omnia, poſt repletionem Arteriarum renalium, infarcta ſunt; de quibus plura alibi, ubi Renis veram & miram conſtitutionem, Deo volente, delineaturus ſum, quod nondum ab aliis factum vidi.

N°. IX. Pueri Ren biſectus & tam nitidè conſervatus, ut naturalis & vividus color haud deſint. in eo Papillae, ut in objecto modo deſcripto, evidenter comparent.

N°. X. Penultima, ut & ultima atque infima Thoracis coſta, cum Muſculis intercoſtalibus, idque è pueri cadavere.

Not. Paracenteſin nunquam inſtituendam eſſe inter ſpatia intercoſtalia dictarum coſtarum, ſatis ſuperque indicant Nervorum intercoſtalium reptatus ejus loci; ſaepiſſimè enim, ſi non ſemper, dicti Nervi Muſculorum medium perreptant, uti hic videri poteſt.

N°. XI. Portio Inteſtini Coli, cujus tunica villoſa, rubicundiſſima ex parte ſeparata, dependet, continetque in ſe ſpurias Glandulas.

Not. 1. Dictas Glandulas proximè adhaerere in ſtatu naturali Tunicae Nerveae, veſtigia indicant, quae poſt ſeparationem relinquuntur in Tunica Nervea, ſicuti hic videre eſt.

2. Arteriarum trunculos Tunicam Nerveam potiſſimum obſidere, hic palam eſt.

3. Tu-

3. Tunicam Carneam hic quoque dependentem paucioribus vaſis ſanguifluis eſſe ditatam, cerni poteſt in hoc ipſo objecto.

4. Tunicae Carneae fibrae motrices circulares luculenter in oculos incurrunt, ut & Tunicae villoſae, ex parte à Tunica Nervea ſeparatae, utraque facies.

N°. XII. Hepatis Hydropici portio

Not. 1. Anno 1696. Hydropici cadaver cultro Anatomico ſubjeci, cujus Hepar totum quantum erat ex meris veſiculis conſtabat, quae materiam limoſam pellucidam continebant. Hujus portionem in liquore noſtro tam nitide conſervavi, ut jam jam modo è cadavere deſumpta videatur, eamque hic videre licet.

2. In dicto Jecinore ne minimus quidem ramulus Venae Portae, Cavae, Ductus bilioſi, aut Arteriae Hepaticae videndum ſeſe exhibebat, quantumvis ad illud uſque tempus vixerit aeger.

Ex hac obſervatione palam eſſe puto, Lymphae-ductus non ſolùm, verùm etiam vaſa ſanguinea, ut & alia poſſe degenerare in hydatides, vel in Veſiculas, non ſolùm aquam, verùm etiam ſubſtantiam gelatinoſam in ſe continentes, prout hic videre eſt. Et quod magis mirandum, non ſolùm extremitates vaſorum faſciculoſae (quae perperam Glandulae dicuntur), ſed & vaſorum trunci mutati ſunt in dictas veſiculas.

N°. XIII. Magna portio Piae matris foetus jamjam nati.

Not. 1. Dicta Tunica adeò tenera ac ſubtilis, ut vix aliquid membranoſi appareat: Arteriae autem tam numeroſae, ut membrana tota ex Arteriolis fere conſtare videatur.

Hinc conſtare puto Arterias dictas haud ſolùm eſſe deſtinatas nutritioni & calefactioni hujus membranae, per quam diſſeminantur; illa enim tenuior eſt, quàm ut indigeat tanta vaſorum copia; at verò dicta vaſa ad id deſtinata eſſe exiſtimo, ut Corticalem producant Cerebri ſubſtantiam. Ne autem memorata vaſa deſtituantur reptatu ſuo naturali, neque ſede ſua dimoveantur, aut inter ſe confundantur, dicta membrana inſervire videtur; praeterea inſervit cum ſuis vaſis ſanguiferis, ut ſeparet à ſe invicem Cerebri circumvolutiones.

De Venarum copia, reptatu ac diſtributione nil dicam, quia in hac Piae Matris portione repletae non ſunt, ideoque minus videri poſſunt.

2. Quia Cerebrum in recens natis ſulcis non gaudet profundioribus, ea propter proceſſus Piae Matris minores quoque exiſtunt, id quod nobis hic conducere videtur, ſc. ut ea ratione Arteriarum copia & reptatus accuratius conſpici poſſint. Vid. figur. dictae portionis Piae Matris Tab. 4. Fig. 3.

N°. XIV. Pueri Lingua cum Epiglottide vivido colore praedita, per cujus aream innumerae diſſeminantur papillae diverſae formae & magnitudinis. Vide explicat. Tab. 4. Fig. 6.

N°. XV. Oculus infantis omnibus Muſculis inſtructus, per quorum Muſculorum ſuperficiem Arteriae & Nervus reptant.

Not. 1. Nervus naturalem ſitum & colorem reſervavit, eſtque hic Nervus praecipuè deſtinatus, ut Spiritus animales deferat ad Muſculum Frontis.

2. Ab altera parte hujus phialae in ſenſus incurrunt Arteriae, per Pericranium ſupra orbitam, ſerpentino reptatu decurrentes, ut & rami dicti, per Muſculum Frontalem diſſeminati.

N°. XVI. Papilla Uberis Balaenae, liquori limpido innatans.

Not. 1. Epidermida, ut & Corpus Reticulare Malpighii, ab hac Papilla à me eſſe remota ſciendum eſt, ut innumerae Papillae cutaneae prominerent, luculentiuſque in conſpectum venirent: ſuntque dictae Papillae cutaneae oblongorotundae, quatenus extra cutem prominent.

2. Praedictas Papillas cutaneas à ſculptore paulò majores eſſe expreſſas.

3. Uberis Papillam in ſui extremo eſſe excavatam. Vide Tab. 4 Fig. 1.

N°. XVII. Papilla Uberis Balaenae, cuticulâ ut & corpore reticulari haud deſtituta, unde Uberis Papilla aequali ſuperficie praedita, Papillae cutaneae non prominent, ſed verò tranſparent. Vid. Fig. 7. Tab. 4.

A latere hujus Papillae Uberis, ſeparavi portionem exiguam corporis Reticularis, ut Corporis Reticularis foramina, nec non ejus craſſities conſpici poſſint. Dicta portio Corporis Reticularis eſt inverſa, quod alioqui foramina in ſenſus minus incurrerent. Vid. Fig. 8. Letr. A.

REPOSITORIUM ſeu ASSER TERTIUS.

N°. I. Phiala Papillae Mammae Balaenae portionem continens, ita

ita praeparatam, ut Ductus Lactiferus Papillae Mammae videri poſſit.

Not. 1. Hic Ductus eſt ſingularis in Ubere Balaenae.

2. Conſideratione dignum eſſe cenſeo, quod ſit ſulcatus Ductus, & quod

3. Sulcorum margines mirificè ſint fimbriati, nec non criſpi: ſuntque dictae fimbriae ita conſtitutae, ut Lactis exitum, extra ſuctionis tempus, prohibere queant. Vid. Tab. 4. Fig. 5.

In dicta Phiala continetur quoque alter Ductus Lactiferus Papillae uberis Balaenae, ita praeparatus & expanſus, ut ſulci accuratius videri queant. Horum ſulcorum margines unde fiat ut minus fimbrientur, an ab expanſione fortiore, an ſecus, non ſatis exploratum habeo. Vid. Tab. 4. Fig. 2.

N$_o$. II. Phiala in qua videre licet portionem Papillae Uberis Balaenae.

Not. 1. Cuticulam & Corpus reticulare eſſe ablata.

2. Papillas cutaneas à me eſſe diſſolutas in aqua ſimplici, ita ut Papillae cutaneae capillos repraeſentent. Vid. ulteriora ſuper hac re in explicat. Tab. 4. Fig. 9.

N$_o$. III. Phiala Papillam Mammae Mulieris continens cum annexa areola.

Not. 1. Epidermida ut & Corpus Reticulare Malpighii in totum non eſſe ablata, unde altera pars dictis integumentis haud deſtituta magis nigricat. ubi autem Cutis magis albicat, Papillaſque cutaneas prodit, (quae abſque hoc ſenſum noſtrum fugiunt), dicta integumenta ſunt ablata. Vid. Tab. 4. Fig. 4.

2. Papillam Mammæ mulieris plurimis foraminulis eſſe pertuſam, hic videri poteſt, ſecus ac in Papilla uberis Balænæ, ſuntque hæc foraminula oſcula ductuum lactiferorum, per quæ lac exitum ſuum quærit.

3. Difficillimum fore Anatomico Papillas cutaneas in hoc loco demonſtrare, niſi in liquore, ſicuti hic repræſento, cuticulâ & epidermide ablatis.

N°. IV. Portio Cutis plantæ pedis humani, colore rubicundo & naturali proximo, ditata.

Not. 1. Epidermis ut & Corpus Reticulare Malpighii, ex parte à Cute dependent.

2. Epidermis, ſive exterius, & primum cutis integumentum

 in

in hoc objecto albicat; Corpus verò Reticulare Malpighii, ſecundum corporis integumentum, flavo colore imbutum, hic quoque luculenter apparet.

3. Papillarum cutanearum potior pars, ſenſu exquiſitiſſimo prædita; innumeris in locis ex ipſa cute emergens, microſcopiis hic, cœlo ſereno, obvia.

N°. V Aſperæ Arteriæ portio, ſecundum longitudinem aperta; idque ex puero aut puella.

Not. 1. Membrana, ſeu Tunica nervea, quæ intima, & cavitatem Aſperæ Arteriæ reſpiciens, innumeris (ita dictis) glandulis, foveolas repræſentantibus, eſt referta.

2. A parte poſteriore Glandula conglobata dependet, quales numero magno & diverſæ magnitudinis iſtic loci reperiuntur in corpore noſtro.

N°. VI. Phiala continens Portiones Tunicæ villoſæ Inteſtini recti humani è corpore vivo. poſt cruciatus immanes & dejectiones cruentas, ejectæ.

N°. VII. Funiculi Umbilicalis humani portio.

Not. 1. Funiculum dictum admodum ſpongioſum eſſe hic apparet, quæ ſpongioſitas, vaſorum ſuccoſorum nomine ſignificatur. preſſione quoque ſuccus limoſus & limpidus exprimitur.

2. In eo funiculo tria viſuntur vaſa abſciſſa; horum duo anguſtiora Arteriæ Umbilicales ſunt, tertium autem & capacius Vena Umbilicalis eſt.

N°. VIII. Fœtus humani magna Omenti portio, quæ liquori indita, viſendas præbet Arteriolas Omenti nitidiſſimas & rubicundo colore præditas: nullis autem foraminulis pertuſum eſſe Omentum in ſtatu naturali hic palam eſt: ſi quando Omentum foraminibus pertuſum oſtendatur, id vitio vertendum Anatomico aut ejus violentiæ, à qua inducta ſunt foramina dicta.

N°. IX. Infima portio Medullæ Spinalis, in qua luculenter apparet

1. Subſtantiam ejus corticalem ex meris vaſis ſanguifluis conſtare.

2. Subſtantiam corticalúm occupare locem interiorem.

3. Involucrum ejus intimum haud eſſe deſtitutum Arteriis, etiam lippis & tonſoribus notum; at verò, qualis ſit earum re-

reptatus, nondum ab auctoribus vidi ita expreſſum, ſicuti in hoc objecto.

4. Nervos ipſos innumeris gaudere Arteriis, hic quoque palam eſt: neque earum reptatus per Nervos viſum fugit.

5. Ab una facie ſerpentino reptatu per involucrum extimum reptare Arterias, ab altera verò facie peculiarem reptandi ſervare curſum, hic apparet.

N°. X. Lienis humani portio in liquore conſervata, cujus Arteria cera rubicundâ eſt impleta.

Not. 1. Venarum extrema non ſunt repleta, unde griſeo colore prædita.

2. Arteriarum extrema antequam ſoliditatem amittunt. & in ſuccoſam ac ſolubilem ſubſtantiam mutantur, penicillorum detritorum figuram referre, hic videre eſt.

3. Solubilem & ſuccoſam ſubſtantiam variis in locis relictam, Glandulas æmulari, hic quoque apparet, quibus tamen Lien prorſus deſtitutus eſt. Vide plura de hiſce in Reſponſ. Epiſt. Problem. 4, ubi & Fig. appoſitam eſſe reperiet Lector.

N°. XI. Infantis portio Medullæ oblongatæ. In ea videnda ſeſe exhibent

1. Protuberantiæ, Corpora Olivaria dictæ.

2. Protuberantiæ, Corpora Pyramidalia, dictæ.

3. Sulcus, dictis protuberantiis interſitus.

4. Corpus globoſum, ſeu protuberantia annularis Williſii.

5. Portio Crurum Medullæ oblongatæ.

6. Conſiderandum hujus objecti iconiſmum reperiri in Reſponſ. Epiſt. Problem. 12. Tab. 14 Fig. 4.

N°. XII. Una ex infantis Vertebris Colli, in qua portio Spinalis Medullæ hæret.

Not. 1. Hujus pars corticalis merè vaſculoſoſa eſt, ſicuti hic diſtinctè videre licet.

2. Arteriæ Vertebrales utroque latere ex parte viſibiles.

N°. XIII. Inteſtini Ilei portio, naturali colore & forma prædita, idque ex infante.

Not 1. Per Meſenterium diſperſæ non ſolùm Arteriæ & Venæ, verùm etiam Nervi viſibiles exiſtunt ſatis numeroſi, quibus læſis graviora producuntur ſymptomata, doloreſque immanes.

 2. Ar-

2. Arteriæ Meſentericæ per Inteſtina diſtributæ, ubi aliquanto ſpatio per exteriora repſerunt, ſubitò videntur quidem abrumpi, at verò interiora petentes Tunicam nerveam adeunt, cui ulterius impertiunt potiores ramificationes.

N°. Portio Piæ Matris infantis, in qua Arteriarum vertebralum cum Arteriis Carotidibus conjunctio, diſtinctè videri poteſt.

N°. XV. Phiala, pueri Linguam continens, quæ liquori innatat, ut varia diſtinctius conſpici poſſint.

Not. 1. Arteriarum curſus per Linguæ aream luculenter poteſt videri, utpote cereà materià albicante Arteriis infarctis.

2. Harum Arteriarum maximæ à faucibus prodeuntes, per Linguam mediam decurrunt, ramoſque utrique lateri impertiunt; ſecus ac in Linguæ plano inferiore, ubi geminæ Arteriæ per Linguæ longitudinem decurrunt, minimi digiti fere latitudine â peripheria, utrique lateri tantam ramulorum copiam præbentes, ut arbuſcularum foliis carentium ſilvam repræſentent. Vid. Tab. 3. Fig. 4.

N°. XVI. Sex portiones Coſtarum, Muſculis intercoſtalibus inſtructæ, idque ex fœtu humano,

Not. 1. Omnes Arteriolæ cera rubrâ repletæ occaſionem mihi dederunt inveniendi Arterias (mihi intercoſtales dictas exteriores) de quibus nihil unquam legi apud auctores, nemoque eas per figuras exhibuit.

2. Harum Arteriarum propagines, per Coſtarum perioſtium diſſeminatæ, peculiarem habent curſum, & plane diverſum ab iis, quæ per muſculos intercoſtales parte exteriore repunt vid. Tab. 2. Fig. 3.

3. Arteriolarum Intercoſtalium exteriorum ramuſculi omnes inſequuntur curſum fibrarum motricium Muſculorum intercoſtalium exteriorum, id quod viſu jucundum.

4. Soboles dictarum Arteriarum Intercoſtalium exteriorum variis in locis viſuntur bicompoſitæ, quas inter una reptat venula, ſicuti videre ſemper licet in funiculo umbilicali, in quo gemina Arteria aſſociatur Venæ ſolitariæ.

5. Dicto objecto in parte adverſa viſo, in conſpectum veniunt Arteriolæ per Pleuræ ſuperficiem, Pulmonem reſpicientem, tranſparentes: harum autem neque exortum, neque finem hic videre eſt, ſed confusè exſpatiari videntur.

No. XVII. Racemus Dentium ex Ovario muliebri poſt mortem deſumptus, cujus hiſtoriam breviter hic lubet recenſere.

Quatuor quinqueve abhinc annis, mulier quaedam viginti & quatuor circiter annos nata, temperamenti phlegmatici, morbo graviore implicita, ſaepiſſimè conqueſta erat de dolore in hypogaſtrio, non ſine praecordiorum anxietate & febri continua; tandem fato conceſſit, unde nobis cadaver aperiendi nata occaſio.

Filius meus, praeſentibus variis Expertiſſ. Medicis, & Chirurgis verſatiſſimis, cadaver cultro ſubjecit; cum autem à latere Uteri, ſi rectè memini, ſiniſtro, duritiem quandam perciperet, cultello eam eximebat, nobiſque demonſtrabat Ovarii duritiem. Cuſpide cultelli ab una parte duritiem aperuimus & invenimus Dentem latitare in ea, & quidem molarem. caetera porro integra conſervabam, donec mihi concederetur Cadaveris humani Anatomiam inſtituere publicam; qua data occaſione hiſtoriam non ſolùm retuli, verùm etiam dictum Dentium racemum attuli & exhibui, alterumque dentem publicè, facta inciſione, quoque demonſtravi. hic aemulabatur Dentem Caninum. Hoſce cum caeteris im membrana ſatis craſſa adhuc occluſis ita conſervo in liquore. Vide Fig. 1. Tab. 3.

Not, 1. Dicti duo Dentes partim adhuc ſibi invicem dictae connectuntur menbranæ craſſae, partim verò denudati ſunt, ut hujus rei veritas pateat.

2. Sicuti radices Dentium in Infantibus nunquam ſunt perfectae, ita quoque his denudatis deficit radicum extremitas.

3. Radices Dentium in infantibus cavae ſunt, in hiſce verò cavitas in totum deficit.

4. Quot ſint numero Dentes, in dicta membrana craſſa adhuc latitantes, me latet; ulterius enim non aperui.

No. XVIII. Exigua portio Maxillae inferioris, à carnoſa parte nondum liberata, in qua duo Dentes molles comparent; idque è fœtu jamjam in lucem edito,

Not. 1. Totum conſtitutum dictorum Dentium ante eruptionem ex alveolis, in ea aetate ſubſtantiam eſſe mollem, (per quam plurimae viſuntur diſperſæ arteriolae,) hic conſtat.

2. Horum alter ſecundum longitudinem diviſus, internè innumeris Arteriolis diſſectis eſt ditatus; alterius verò membra-

na, Dentium ſubſtantiam inveſtiens, magna ex parte illibata remanſit, & ſic accuratè quoque dictarum Arteriolarum reptatum per eam cernere licet.

3. Quamvis Dentes eo tempore in totum molles ſint, ſubſtantia tamen exterior longe differt ab ea, quae interior. Exterior è duplici ſubſtantia conſtat coloris diverſi, ut hic luculenter apparet, non autem interior, quae quoque mollior.

N°. XIX. Piae Matris portio cum annexa portione ſubſtantiae corticalis Cerebri, quam ex meris Vaſculorum ſanguineorum extremitatibus conſtare luculenter apparet.

Not. 1. Dixi totum conſtitutum eſſe vaſculoſum: an autem merae ſint Arteriolarum extremitates, an ſimul quoque venoſi quid interſit, expiſcari hactenus nequivi, veroſimile tamen eſſe reor.

2. Dictae extremitates ſucceſſivè molliores atque molliores evadunt, ita ut tandem, aquae ſimplicis beneficio, diſſolvi poſſint in pultaceam ſubſtantiam; id quod in Liene quoque locum habere monui in Reſp. Epiſt. 4. ad Expertiſſ. Virum J. Campdomercum

3. Si verò dicta ſubſtantia corticalis arte induruerit, diſſolubilitatem amittit, & grumoſa apparet.

4. Dictam ſubſtantiam corticalem neutiquam ex glandulis compoſitam eſſe, hic quoque videre eſt. Vide ulterius Reſp. Epiſt. 12. Tab. 14.

N°. XX. Infantis Lien, tam nitidè praparatus, atque conſervatus, ut jammodo corpore videatur exemptus.

N°. XXI. Infantis Auricula colore vivido praedita.

Not. 1. Pori tam densè ſibi invicem ſunt adſiti & patuli, ut cribrum aemulentnr.

2. Hiſee Poris interferuntur vaſcula ſanguinea repleta, quorum reptatus oculis armatis conſpicere licet.

LOCULAMENTUM

Sub dicto Theſauro continet Arcas ex ligno Cedrino confectas, quarum.

ARCA PRIMA

Continet portiones Inteſtini Jejuni exſiccatas & ſecundum lon-

longitudinem apertas, ut ſitus Glandularum &c. appareant.

Not. 1. Dictae Glandulae haud ſunt ſolitariae, ſed agm nis inſtar ſibi invicem adſitae.

2. Arteriolae per dictas Glandulas reptantes, ſenſum in totum non fugiunt, ſuntque cereâ materiâ refertae.

3. Arteriolae per extimam & communem hujus Inteſtini tunicam reptantes curſum obtinent diverſum ab eo, quo donantur caeterae tunicae hujus Inteſtini.

4. Juga, Valvulae conniventes aliis dicta, in hac portione Inteſtini Ilei haud ſunt obliterata, quamtumvis exſiccatum ſit Inteſtinum.

5. Dicta juga non ſolùm, verùm etiam integra Inteſtini portio, ſaturata rubedine perfuſa ſunt, idque à cera qua Arteriolae repletae ſunt.

ARCA SECUNDA

Continet varias portiones inteſtinorum humanorum.

A. Portiuncula Inteſtini Jejuni inflati, & poſt exſiccationem aperti, ut juga, valvulae conniventes dicta, in conſpectum Prodirent.

B. Portiones Inteſtini Coli & Ilei cum integro Cœco & Proceſſu vermiformi, nec non ea meſocoli parte, quae propria eſt Proceſſui vermiformi, idque ex fœtu jamjam in in lucem edito. Per eam plurimae viſuntur diſperſae Arteriolae, cereâ materiâ rubrâ infarctae, quarum extremitates adeo ſunt numeroſae, ut totus Proceſſus Vermiformis ſumma rubedine ſit perfuſus.

Hic videndum Inteſtinum Cœcum in recens natis longe differre ab iis, qui aetate provectiores ſunt. In illis enim hic videmus Cœci diametrum ſucceſſivè diminui & ſic in Proceſſum vermiformem degenerare. In hiſce verò qui adultiores ſunt diameter dictus ſucceſſivè haud diminuitur, ſicuti in poſterum demonſtrabitur in aliis objectis.

C. Portio Inteſtini Coli ex infante deſumpa, cum annexa Meſocoli portione, per quam innumerae repletae Arteriae ſunt diſſeminatae.

D. Inteſtini Ilei portio, poſt exſiccationem aperta, cujus Arteriae adeo ſunt numeroſae, ut ſilvam repraeſentare videantur.

E. Por-

E. Portio Inteſtini Coli, cujus ligamenta fuerunt diſſoluta ante exſiccationem, ut luculenter appareat Colon craſſioris ſubſtantiae non eſſe, quam caetera Inteſtina: omnemque craſſitiei differentiam in Colo provenire à ligamentis, & à valvulis Conniventibus dictis.

ARCA TERTIA

Continet duos Renes humanos naturalem magnitudinem excedentes; quibus annectuntur Arteria Magna & Vena Cava. Naturae luſu dicti Renes praediti ſunt Arteria Renali ſupernumeraria.

A. A. Arteriae Renales.

B. B. Arteriae Renales ſupernumerariae.

C. Arteriae magnae truncus ſub Diaphragmate abſciſſus, materiâ cereâ rubrâ repletus.

D. Venae Cavae truncus ſub Diaphragmate abſciſſus, albâ repletus.

E. E. Rami Iliaci Venoſi.

F. F. Rami Iliaci Arterioſi.

G. Arteria Meſenterica inferior.

H. Arteria Meſenterica ſuperior.

I. Arteria Caeliaca.

K. Vena Renalis ſiniſtra, naturae luſu circa ramificationem Venae Cavae in ramos Iliacos, oriunda.

L. Vena Renalis dextra, debito loco orta.

M. Vena ſpermatica ſiniſtra, è Vena Renali prodiens.

N. Vena ſpermatica dextra, è Vena Renali dextra, ut & Venae cavae trunco oriunda.

O. O. Ureteres ſerpentino curſu reptantes.

ARCULA QUARTA

Inſtructa aliquot minutiſſimis Muſcis ut & exuviis ſeu pelliculis Nympharum, è quibus Muſcae excluſae ſunt. hae autem Nymphae per vias urinarias, ſimul cum urina expulſæ ſunt.

Nempe nobilis quidam Vir, queſtus aliquo tempore de pruritu in Perinaeo, & moleſta urinae excretione, Chirurgum, & paucos

Thes. 1.
H
G
A
B
C
F
D
E
D
C. Huyberts,
ad vivum fecit

C. Huijberts, del vivim ſculp:

cos poſt dies me quoque accerſi juſſit. Urinam invenimus non admodum ſaburroſam, ſed particulis exiguis oblongo-rotundis, granula mentientibus, permixtam.

Hiſce viſis, petii ab aegro, ut mihi liceret aliquot ex iis in capſula domum auferre, ulterius perſcrutandi cauſà, id quod conceſſit. Cum autem altero die capſulam aperirem, reperi eam Muſcis innumeris, ut & pelliculis, è quibus erant excluſae, refertam. Attonitus hiſce phaenomenis, microſcopium in auxilium adhibui, & ſic diſtinctè reperi, dictas particulas nil aliud fuiſſe quam Nymphas, quae produxerant haſce Muſcas: omnes autem Muſcae per capſam diſperſae vivebant, & nonnullae volabant, quas inter una, pelliculae ſeu exuvio adhuc adhaerens, omnem dubitandi anſam mihi adimebat. Vid. Tab. 3. Fig. 5. Lit. A. ut & Lit. B. Microſcopio adhibito factam, C. & D. denotant pelliculas ſeu exuvias, oculis inermibus viſas.

Dixerit forſan aliquis, unde tales Nymphae in perinaeo, & quidem in collo Veſicae, ubi haerebant ante excretionem.

Reſp. Cum ductus urinarius via ſit ſatis patula, haud neceſſarium eſſe exiſtimo, ad alias, minus aptas, confugere vias.

Per hanc viam veroſimile eſt vermiculos minutiſſimos inſenſibiliter intraſſe, & circa Veſicae collum haeſiſſe, donec Nympharum formam adepti ſunt. Cum hanc hiſtoriam Viro, Nobili proſapia oriundo, referrem, regerebat mihi, ſeſe hoc non ſolùm quoque expertum fuiſſe in proprio corpore, verùm etiam tale quid olim vidiſſe in Urina cujusdam mulieris. Non abſonum mihi videretur credere, hocce affectu homines corripi in latrinis ſedentes, praeſertim ſi diutius ſolitò ibi manſerint, idque certis temporibus, cum tales vermiculi graſſantur, id quod forte raro contingit, ideoque rariſſimè hic affectus occurrit.

TAB. 3. EXPLICATIO.

FIG. I. Racemum Dentium, ex Ovario muliebri deſumptum, denotat.

A. *Dens Caninus.*

B. *Dens Molaris.*

C. *Racemi portio, in qua caeteri Dentes adhuc ſunt incluſi, ſine ulla eorum denudatione.*

 D. *Por-*

D. *Portio membranae craſſae, in qua Dentes partim adhuc ſunt incluſi, partim denudati.*

FIG. 2. Eoſdem Dentes repraeſentat, ab altero latere viſos, cum exigua portione dictae membranae craſſae.

A. *Dens Caninus.*

B. *Dens Molaris.*

C.D. *Partes inferiores, ſeu radices non perfectae, neque cavae, aſt ſolidiſſima & oſſea, aut lapidea ſubſtantia praeditae.*

FIG. 3. Exhibet portionem pectoris, ſc. coſtas, ut & Muſculos aliquot intercoſtales, cum ſuis Arteriis intercoſtalibus exterioribus, idque ex infante.

A. *Coſtae abſciſſæ.*

B. *Muſculi intercoſtales.*

C. *Arteriae intercoſtales, exteriores à me dictae, non ſolùm per coſtarum limbum ſuperiorem, verùm etiam inferiorem, reptantes. Hae autem originem ducunt, non immediatè ex Arteriae magnae trunco, neque ex mammariis Arteriis internis, aſt verò, rami intercoſtales interiores, dictas exteriores producunt.*

FIG. 4. Linguam pueri, parte inferiore viſam, denotat.

A. *Integumentum Linguae membranoſum, propter inverſionem craſſius repraeſentatum.*

B.B. *Arteriae ſublinguales, quarum ramuli numeroſiſſimi, arbuſcularum, foliis carentium, ſilvulam repraeſentant.*

FIG. 5. Muſcas, ut & Nympharum pelliculas repraeſentat.

A, *Muſca exigua, cum ejus adhaerente pellicula, è qua excluſa eſt muſca.*

B. *Eadem, per microſcopium viſa & ſculpta.*

C. *Duae pelliculae ſibi invicem cohaerentes, è quibus muſcae ſunt excluſae.*

D. *Pellicula ſeorſum videnda.*

TAB. 4. EXPLANATIO.

A. *Portio cutis uberis.*

B. *Papilla uberis.*

C. *Papillae cutaneae Papillae uberis extra cutem prominentes & oculis inermibus luculenter viſibiles, in hoc objecto aliquanto majores expreſſae.*

D. *Cavitas in Papillae extremitate.*

FIG. 2.

TAB. 41.

C. Huijberts. ad vivum sculpſ.

FIG. 2. Ductum lactiferum communem uberis Balaenae deſignat, in quem caeteri omnes concurrentes, lac ſuum deponunt; eſtque ille ductus plurimis ſulcis ſulcatus.

FIG. 3. Cernitur portio Piae matris foetus jamjam nati, quae adeò tenuis ac tenera in illa ætate, ut Telae aranearum tenuitatem ac teneritatem ferè ſuperet.

Notandum interim, vaſa ſanguinea, tam numeroſa eſſe diſperſa per dictam membranam, ut ad Piae matris exiſtentiam Vaſa ſanguinea plus conferre videantur, quam reſiduum membranoſum, utpote praecipue deſtinatum. ut dicta vaſa ſuo in loco detineant, ne confundantur.

FIG. 4. Proponitur Papilla uberis mulieris, cum annexa areola.

A. *Portio Areolae, Epidermide carens, unde albicat Areola.*

B. *Portio Areolae, cujus Epidermis haud ablata, unde ſubnigra apparet.*

C. *Foramina ſeu oſcula ductuum lactiferorum in Papilla uberis viſibilia.*

D. *Papillae cutaneae in uberis papilla, ut & in Areola nonnihil prominentes, & microſcopii ope hic loci magis, quam alibi in cute viſibiles; unde Papillae uberis, Epidermide privatae, atrociores excitant dolores, quam quidem in caeteris corporis partibus, ubi Papillae cutaneae minus extra cutem propullulant. Hinc etiam fiſſurae, excoriationes &c. in uberis Papillis difficilioris ſunt curationis. Contrà, Papillis uberis benè conſtitutis, nec Epidermide privatis, major excitatur pruritus & voluptas nutricibus ab infantibus lactentibus, ob continuum motum & preſſionem Papillam tempore ſuctionis; non autem, ſi extra Papillam mammam noctu arripiant infantes.*

FIG. 5. Delineatur portio Papillae uberis Balaenae, cujus lactiferus Ductus ſulcatus & fimbriatus.

FIG. 6. Proponitur figura Linguae cum Epiglottide, per cujus aream diſperſae innumerae Papillae, quae guſtus proximum organum ſunt.

A. *Lingua.*

B. *Papilla Fungorum exiguorum formâ, inter quas innumerae viſuntur diſperſae Papillae arcuatae. Has microſcopio viſas, naturali magnitudine majores delineari curavi à latere hujus*

Linguae, ſub iis, quae in acumen exeunt, quarum Iconiſmum hic quoque adjeci, quandoquidem ſaepiſſime eas acuminatas offendi.

C. *Papillarum majorum ſeries, quae planae, rotundae, variis foraminibus aut oſculis minutiſſimis, circuloque praeditae.*

D. *Epiglottis variis Glandulis obſita.*

E. *Papillae majores ad Linguae radicem ſub Epiglottide conſitae.*

FIG. 7. Oſtenditur portio uberis Balaenae, cujus Epidermis, ut & Corpus reticulare Malpighii, nondum ſunt ablata, quamobrem extra cutem non propullulant Papillae cutaneae.

FIG. 8. Offertur portiuncula Papillae uberis Balaenae, cum ſuis Papillis cutaneis diſſolutis, à qua portio corporis reticularis, innumeris foraminibus pertuſa, dependet.

A. *Corpus reticulare.*

B. *Papillae cutaneae diſſolutae.*

FIG. 9. Repraeſentat portionem Papillae uberis Balaenae, cujus Papillae cutaneae à me diſſolutae ſunt in aqua ſimplici, id eſt, ſingulae Papillae ex multis fibris nervoſis conſtitutae quidem ſunt, ſed penicilli humectati in modum hic à ſe invicem receſſerunt fibrae, pilos prae ſe ferentes.

Notandum interim, in dicta diſſolutione nullam vim à me eſſe adhibitam: nam ſolummodo utrumque integumentum, quibus cutis obducta eſt, abſtuleram. Hoc experimentum confirmare videtur, Papillas cutaneas conſtare ex Nervorum extremitatibus, quandoquidem Nervi quoque ex innumeris fibris ſunt compoſiti, qui in extremo Papillas cutaneas conſtituunt. In homine autem hanc diſſolutionem Papillarum cutanearum nunquam peragere potui, utpote fibris ſibi invicem firmius cohaerentibus.

A latere ſiniſtro hujus dictae figurae reperiuntur aliquot Papillae cutaneae non diſſolutae, quae in mucronem exeunt.

F I N I S.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris

THESAURUS ANATOMICUS SECUNDUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS,
MDCCXXII.

BENEVOLO LECTORI.

NOnnullorum objectorum, Lector benevole, deſcriptiones reperies in hoc ſecundo, & cæteris Theſauris, de quibus in primo etiam mentio facta eſt. Scias autem velim ſine ratione hoc non eſſe factum. poſtquam enim primi Theſauri deſcriptionem in lucem dedi, varia adhuc didici in præparationibus, quæ me, primum Theſaurum conficientem, latuerunt. Varia etiam atque etiam nitidiora facta ſunt, quia indeſinenter pergo in diſſecandis & perſcrutandis cadaveribus. Videbis quoque inter ſe diſcrepare præparata, ratione illorum, quæ huic vel illi objecto connectuntur. Cum deſcriptionem primi Theſauri publici juris facerem, me adhuc latuit encheireſis jecinora abſque ablatione, ut vocantur, glandularum, quamvis revera haud exſtent, ita præparandi, ut omnia vaſa, hepar in totum fere conſtituentia, in conſpectum veniant, ne ramuſculis quidem minutiſſimis exceptis. Quamvis hæc, & plurima alia jam expertus ſim, à me tamen impetrare nequeo, ut antecedentia objecta rejiciam, & nova ſubſtituam. Conſpiciantur hæc, luſtrentur quoque illa, quæ intra 37. annos à me ſunt præparata: & ſic patebit me non ſine ratione hæc omnia, immenſo labore confecta conſervare in 16. & pluribus Theſauris ac Thecis, in quibus promiſcue partes corporis ſunt poſitæ, ut viſui gratiam majorem conciliarem; alioqui difficile mihi non fuiſſet, unum Theſaurum ſolis cordibus humanis, variis modis præparatis, alium embryonibus fœtibuſque, alium ſolis capitibus puerorum replere; ſed id viſui minus gratum fuiſſet.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS SECUNDUS.

In hoc Theſauro ſecundo ſex Aſſeres, ſeu repoſitoria reperiuntur, in quorum primo & inferiore ſequentia luſtrare licet.

N°. I. PHiala continens Balænæ oculum, tranverſim, & orbiculariter biſectum, & ita præparatum, ut Tunicæ Scleroticæ craſſities, nec non Choroideæ vaſa ſanguinea conſpici poſſint, idque in liquore limpido.

Not. 1. Oculus Balænæ, ſi ad corporis molem conferatur, admodum exiguus eſt, imò pomum aurantium mediocre haud ſuperat: ſicuti Tab. 1. fig. 1. 2. 3. & 6. hujus 2 Theſ. indigitant.

2. Vaſa ſanguinea per Choroideam diſperſa clare videri poſſunt, licet non ſint repleta. Horum ramus major ſolitarius in confinio Choroideæ circulariter Uveam ambit, & ramos maximos ſurſum ſpargit; in homine verò, ſæpiſſime, ſi non ſemper, ſenis in locis, ſex rami majores Choroideam perambulant, & quidem non in confinio dicto, ſed in ejus medio: ubi ramulos innumeros ſurſum verſus nervum opticum, & deorſum, verſus Uveam demittunt. Vid. Tab. 16. Fig. 8. in Reſponſ. Epiſt. Problem. 13.

N°. II. Phiala in liquore continens tria objecta, quorum primum, oculus eſt pueri, tranſverſim ſectus, cujus facies exterior Scleroticam, interior verò Retinam medulloſam demonſtrat. Hujus figuram cernere licet in Reſponſ. Epiſtolari Problem. 13. Fig. 15.

Secundum objectum Oculus eſt humanus, cujus Sclerotica ex parte ademptâ, Tunica choroidea, cum ſuis arteriolis nitidiſſime in conſpectum venit. Arteriolæ enim ſunt oppletæ

cerea materia rubra. Præterea conſpici quoque poteſt reptatus Arteriarum & Nervorum per ſuperficiem Nervi optici.

Tertium objectum humor cryſtallinus eſt, cujus perſpicuitas adempta à liquore, cui innatat, unde jam totus albicat, forma tamen & naturalis magnitudo ſuperſtites ſunt.

N°. III. Oculus humanus tranſverſim diſſectus, ut interiora pateant. In hujus parte poſteriore primò Scleroticam, ab inſequente Choroidea ex parte ſeparavi, unde non ſolum Choroidea luculenter in conſpectum venit, verum etiam Ruyſchiana, quæ Choroideæ arcte adhuc connectitur.

Not. 1. Ex hujus oculi centro, ſeu medio, Tunicam Retinam cum ſuis arteriolis emergere, quas ad votum hic cernere licet.

2. In altera, & anteriore parte, & quidem facie poſteriore, luſtrari poſſunt, Ligamentum ciliare cum ſuis arteriolis repletis; proceſſus ligamenti ciliaris, nec non humoris cryſtallini, & humoris aquei ſedes.

Hiſce, & innumeris aliis, abſque præjudicio viſis, quis ulterius dubitet, quin noſtra præparandi demonſtrandique methodus, à vulgari maxime differens, eligenda ſit? fieri enim non poſſe reor, ut hæc, & alia tam exactè demonſtrentur, niſi eo modo oculis objiciantur; & hinc innumera figmenta nobis obtruſêre Antiſtites in re Anatomica.

N°. IV. Phiala in liquore continens duo objecta. Horum alterum à capillo dependens, poſterior pars oculi humani eſt; in quo conſpiciuntur Sclerotica & Choroidea, nec non duo nervi (Ciliares à me dicti) à ſubjecto ipſo dependentes, admodum molles & fragiles.

Alterum objectum pars anterior ejuſdem oculi eſt, in quo perſpicuè videri poſſunt Tunica Ruyſchiana & Choroidea, quamvis ſibi invicem adhuc connatæ; intima enim lamella Ruyſchiana eſt, gaudens arteriolis, quarum reptatus differt longe à curſu arteriolarum per lamellam exteriorem, Choroideam dictam, diſſeminatarum; utriuſque enim reptatus decuſſatur. Præterea ligamentum ciliare inſtructum eſſe innumeris arteriolis, hic quoque videri poteſt.

N°. V. Phiala, liquore referta, cui innatant duo ſubjecta, quorum primum à capillo dependens, pars eſt poſterior oculi humani, tranſverſim diſſecti. In hoc objecto ſequentia viſuntur: &

1. Qui-

1. Quidem, Tunica Sclerotica, ut & Choroidea Ruyſchianæ connata, per quas, eodem, quo dixi, modo, repunt vaſcula ſanguinea repleta, ſc. decuſſatim, ut ſupra monui.

2. Reliquiæ arteriolarum Tunicæ Retinæ, ſive reticularis, prodeuntium à latere inplantationis nervi optici in Scleroticam, hic quoque cerni poſſunt.

Alterum objectum in fundo Phialæ, anterior oculi pars eſt, cujus facies poſterior in conſpectum hic venit, ſcilicet ligamentum Ciliare cum ſuo proceſſu, ſuntque obducta ſubſtantia coloris nigri, id quod naturale.

N$_o$. VI. Oculus humanus ita inverſus, ut ſuperficies interior ſeſe conſpiciendam hic exhibeat.

Not. 1. Sclerotica ablatâ, ſola Choroidea & Ruyſchiana cernuntur, cum connato ligamento Ciliari, ut & ejus proceſſu.

2. Portio exigua Choroideæ à Ruyſchiana avulſa & reflexa. Hujus iconiſmus reperitur Tab. XVI. Epiſt. Probl. 13. Fig. 1.

3. Arteriolæ per ligamentum Ciliare, quin etiam per ejus proceſſum diſſeminatæ, non obſcure, cœlo ſereno, apparent.

N°. VII. Phiala liquore repleta, in quo Oculus humanus reconditur, cujus Scelerotica magna ex parte ablatâ, videri queunt ſequentia:

1. Choroidea, Arteriolis ſcatens, quibus cerea materiâ rubrâ repletis, dicta Choroidea rubicundiſſima apparet.

2. Per ſuperficiem Choroideæ decurrunt ſex ſeptemve nervuli Ciliares, & recto quidem tramite, ſuntque albicantes, & propterea facilis eorum diſcretio à vaſis ſanguiferis, quæ hic rubicundiſſima, quoniam artificiosè ſunt repleta dicta cereâ materia rubrâ. Ratio jam quare dicti nervuli aliorum oculos effugerint in cadaveribus, vulgari modo diſſectis, eſt, quod non ſolum nervi, verum etiam vaſcula ſanguinea eodem colore nobis apparent, niſi arteriarum repletio artificioſa præceſſerit.

3. Dicti nervi per ſuperficiem Choroideæ reptantes, nullum viſibilem ramuſculum videntur elargiri Choroideæ; cum autem ad ligamentum Ciliare, ut & ejus proceſſum perveniunt, ibi ramulos diſpeſcere videmus; hinc nervi Ciliares à me ſunt denominati.

4. Dictos nervulos, eo, quo dixi, modo, reptantes, comitantur utplurimum arteriolæ, idque ſerpentino curſu. In hoc objecto unica tantum arteriola, in aliis plures reperiuntur.

5. Aperta eſt Choroidea in medio, ut conſpici poſſit Reti-

na, quæ tot ſcatet arteriolis repletis, ut ex iis ferè conſtare videatur. Vide ulterius ſuper hac re, Reſponſ. Epiſt. Prob. 13. ſupra citatam cum annexis fig. ubi fuſius de hac re agitur.

6. Nervus opticus non ſolum, verum etiam nervi comitantes nervum opticum luculenter hic videri poſſunt.

No. VIII. Oculus humanus, rotunditate viventis ſimilis.

Not. 1. Ex Pupilla Staphyloma propullulat, utpote Corneâ exiguo foramine pertuſà, quô affectu hominibus correptis, exigua aut nulla ſpes ſanationis affulget; viſus enim utplurimum, ſi non ſemper, extinguitur.

2. Sclerotica Arteriolis repletis ſuperbit.

3. A latere oculi dependet portio palpebræ ſuperioris rubicundæ, à vaſorum repletorum copia.

4. Utrumque punctum lachrymale conſpicuum.

No. IX. Portio oculi Balænæ, ſecundum longitudinem biſecti, ut Interiora pateant.

Not. In hoc objecto Tunicam Choroideam magna parte receſſiſſe à Ruyſchiana, ita ut Ruyſchiana & Choroidea, ſibi invicem adhuc ex parte connatæ, clarè videri poſſint, & quidem duobus modis. ſcilicet à fronte ſi conſpiciantur, ſuperficie interiore Ruyſchiana apparet, exteriore verò Choroidea. Vel etiam utraque Tunica in conſpectum veniet, ſi à latere læſionis dictarum tunicarum inſpiciantur; interior enim, ſeu Ruyſchiana, albicat, exterior, ſive Choroidea, ſubnigricat in hoc objecto.

N°. X. Oculus humanus cum annexis muſculis, quorum color naturali ſimilis, & rubicundus.

Not. 1. Bulbus oculi rigidus factus rotunditatem haud amiſit.

2. Per ſuperficiem Scleroticæ plurima viſuntur diſperſa veroſimilia vaſcula nova, Lymphaticorum æmula; veroſimilia dico, quia de eorum exiſtentia nil certi affirmare auſim, antequam frequentiore examine certiſſimus factus ſim: ſuntque, ut dixi, Lymphaticorum ſimilia, nitentia, & pellucida. quia autem nullas in iis obſervare potui valvulas, anceps hæreo.

3. Hac de re olim mentio facta in Epiſtolari Reſponſione mea ad Expert. Virum D. Chriſtianum Wedelium, de Oculorum Tunicis fol. 13.

4. Muſculorum tendines non-nihil à Sclerotica ſeparati, luculenter Scleroticam eo loco, ubi inſeruntur à tendinibus dictis, incraſſari, hic docent; ita ut, ſi quis eorum expanſionem no-

nolit eſſe peculiarem membranam, ſaltem negare non poſſit, eam ad incraſſationem, & robur Scleroticæ multum adferre.

5. Fibræ motrices, muſculos oculorum conſtituentes, accuratius hic viſuntur, quam in ſubjecto jamjam denato.

6. Arterias nervum opticum comitantes, reptatu ſerpentino decurrere hic palam eſt, ut &, quo modo nervi ciliares à me ita dicti, verſus oculi globum tendant.

N°. XI. Phiala, in qua conſervatur oculus humanus tranſverſim biſectus, ſine ulla præmiſſa vaſorum repletione.

Not. 1. Facie interiore, Ligamentum ciliare, ut & ejus proceſſus in ſitu & ſtatu naturali hic ſeſe videnda exhibent.

2. Quo modo proceſſus ciliaris recedat ab ea Corneæ parte, quæ pupillam conſtituit, ut humori aqueo locum cedat, hic quoque videre licet.

3. Nervum opticum amictum eſſe geminâ Tunicâ, eumque poroſum eſſe, hic conſtat.

4. In fundo hujus Phialæ oculorum humores vitreus & cryſtallinus reperiuntur, qui, quamvis per liquorem pelluciditatem amiſerint, & opaci facti ſint, eos tamen conſervare volui, ut demonſtrarem, quo modo humor vitreus cryſtallinum in ſinum ſuum recipiat.

5. In ambitu humoris cryſtallini & vitrei, pigmenti nigri reſiduum, à Ruyſchiana avulſum, inſtar fibrarum nigrarum, adhæret tunicis tenuiſſimis humoris vitrei & cryſtallini.

N°. XII. Pueri Oculus, Scleroticâ magna ex parte adempta, ut Ruyſchiana & Choroidea in conſpectum venirent, quibus in medio apertis, cernitur Retina.

Not. 1. Ne viſum effugerent ſubtiliſſimæ arteriolæ Tunicæ Retinæ, replevi illas cera rubrâ.

2. Retinæ membranoſum adeò eſt ſubtile, ut prima fronte viſum, vix in oculos incurrat, etiam armatos.

3. Medulloſum Retinæ in hoc objecto non apparet. utrum non adfuerit, an verò à liquore ſit deletum, non liquet.

N°. XIII. Oculus humanus tranſverſim biſectus.

Not. Arteriolas per Ruyſchianam & Choroideam diſperſas implevi cerea materia, & ſic accuratius tunicarum prædictarum terminus ad quem demonſtratur, qui ad finem ligamenti Ciliaris eſt.

N°. XIV. Anterior oculi infantis portio, ita inverſa, ut facies

cies interior jam exterior ſit facta, unde ligamenti Ciliaris conſtitutio nudam ſeſe offert viſui.

Not. 1. Arteriolæ per ligamentum Ciliare diſſeminatæ, & ceræa materiâ oppletæ, viſui hic quidem objiciuntur, ſed manifeſtius apparent, ſi oculo microſcopium admoverimus.

2. Proceſſus Ciliaris pigmento naturali nigro haud deſtitutus, limbo pupillæ proximo hic excepto.

3. In fundo hujuſce Phialæ humores Vitreus & Cryſtallinus comparent, quibus cohæret pigmenti nigri portio, à Ruyſchiana avulſa.

N°. XV. Oculus vitulinus tranſverſim biſectus, ut interiora conſpici poſſint. in eo novi quid mihi detexiſſe viſus ſum, ſc. multis ſeculis pro certo fuit habitum, ligamentum ciliare ceu muſculum eſſe; cui placito etiam ipſe, præjudicio captus, calculum olim adjeci, ut liquet in Reſp. Epiſt. Probl. decima tertia; enimverò in dicto hoc oculo vitulino primò comperi, ligamentum Ciliare neutiquam eſſe conſiderandum tanquam muſculum, ad pupillæ & humoris cryſtallini motum deſtinatum, totumque hoc negotium perfici à proceſſu Ciliari, ut & à circulo muſculari, poſterius in confinio pupillæ ſito. Ligamenti Ciliaris proceſſus conſtat ex fibris muſculoſis longitudinalibus, quarum tendines aut fibræ tendinoſæ luculenter viſuntur diſpergi & finiri in ſecundo & minori, à me dicto, circulo, poſterius ad marginem pupillæ ſito; præterea Ligamenti Ciliaris extremum non conſtituit, neque à ſe dimittit tendines, uti Scriptores autumant, ſed margine criſpo recedit à proceſſu dicto. (Vid. Tab. 1. Fig. 7. Lit. c.) & ſic ligamentum Ciliare non videtur tale commercium habere cum proceſſu Ciliari, uti voluere Antiſtites. Hiſce in oculo bovino viſis, me denuo contuli ad objecta humana, in quibus olim quidem tale quid mihi videre videbar; præjudicio verò deceptus, accuratiorem ejus indagationem neglexi. Jam autem in oculis humanis & vitulinis, circa ante dicta reperio nihil diſcriminis intercedere, niſi quod in oculo vitulino omnia majora exiſtant.

In dicto minori circulo, poſterius in pupillæ confinio ſito, non ſolum inſeruntur tendines ligamenti ciliaris, ad pupillam dilatandam, ubi neceſſe eſt: verum etiam circuli minoris extremum, conſtare mihi videtur ex fibris motricibus circularibus, pupillam anguſtantibus, præſertim cum res magis illuminatas

minatas intuemur attentius. Fateor quidem haſce fibras circulares non tam luculenter conſpici poſſe, quin oculi mentis in ſubſidium ſint vocandi. enimverò cum neque ligamentum ciliare, neque ejus proceſſus pupillæ contractioni ſint deſtinata, conſultius duxi ſtatuere, circulum minorem ad poſterius confinium pupillæ ſitum, huic operi eſſe deſtinatum.

Nonnulli pro proceſſu ciliari agnoſcunt pullas pigmenti nigri reliquias, membranulæ tenuiſſimæ humoris cryſtallini & vitrei adhærentes, & quaſi fibras mentientes, oculo ſc. aperto, humoribuſque exemptis. hæ autem nil ſunt, niſi avulſæ particulæ pigmenti nigri, quô non ſolum obſitum eſt ligamentum ciliare in ſtatu ſano, verum etiam ejus proceſſus, nec non Tunica Ruyſchiana: Proceſſus verò ciliaris ſedem habet orbiculatam ſub ligamento ciliari, à quo fibræ tendinoſæ, ut dixi, prodeunt, quæ in minorem circulum deſinunt.

Notandum præterea, partem alteram hujus oculi vitulini, in fundo Phialæ ſitam, in ſuo cavo membranâ Ruyſchiana eſſe ſuccinctam, quæ prope inſertionem nervi optici, colore cæruleo, Choroidea contra nigro colore eſt tincta.

2. Nervus opticus, non linea recta, ſed incurvo tramite incedit ad oculum vitulinum.

3. Tunica Retina arteriolis repletis ditata hic quoque cerni poteſt.

N°. XVI. Portio Tunicæ Scleroticæ humanæ, a qua dependent aliquot nervi ciliares, qui ſunt in aliis numeroſiores, in aliis pauciores. Hoc objectum æri inciſum reperitur Tab. XVI. Reſp. Epiſt. Probl. XII. fig. 12.

N°. XVII. Balænæ oculus ſecundum longitudinem diſſectus.

N°. 1. Tunica Ruyſchiana partim eſt avulſa à Choroidea, ne quis de ejus exiſtentia dubitet, eſtque Ruyſchiana craſſitie papyro proxima vid. Tab. 1. Fig. 1. Theſ. 2.

In homine olim æri incidi curavi. vid. Tab. XVI. Reſp. in Epiſt. Probl. 13.

ASSER Secundus.

N°. I. POſterior portio Scleroticæ pueri, cum portione nervi optici, cujus involucrum in duas ſeparavi lamellas.

Not. Haſce lamellas inter ſe convenire, nec proprium quid

 habere,

habere, niſi quod exterior interiore craſſior ſit. Vid. hoc objectum æri inciſum loco jamjam citato.

No. II. Oculi puerilis tranſverſim ſecti pars poſterior, in cujus cavitate videre licet tunicam reticularem, quæ hic undulata apparet, contra naturæ leges, quod & memini me olim obſervare. Hujus iconiſmum refert tabula ſupra citata fig. 19. Reſp. Epiſt.

Not. muſculos oculares varios ſitum naturalem retinuiſſe; præſertim rectos.

In eadem Phiala à capillo dependet Iris humana, quam olim æri incidi curavi. Quod autem eo tempore de hoc objecto ſcripſi, in explicatione fig. XVII, Epiſt. ſupracitatæ, hic recenſere non gravabor.

Circulus Iris, quæ membrana eſt per Corneam tranſparens, facie anteriore in ambitu cum Choroidea, poſteriore verò cum Ruyſchiana conjungitur, nec immeritò in duos circulos dividi poteſt, quorum major deſinit, ubi arteriolæ reflectuntur, vel ubi facie poſteriore fibræ, potius tendinoſæ fibræ proceſſus ligamenti Ciliaris terminantur, ſicuti fig. XVII. & XVIII. Tab. XVI. Reſp. Epiſt. Problem. videri poteſt. Alter circulus multis numeris minor ad pupillam deſinit. Circulus Iris major gaudet arteriolis innumerabilibus, quæ mirando reptatu per Iridem ſunt diſperſæ: ſicuti fig. dictæ indigitant. ubi autem ad circulum minorem pervenerunt, reflectuntur, è quibus reflexionibus ramuli oriuntur novi & minores, qui eodem quoque modo reflectuntur ad confinium pupillæ; forte, ut ſanguis à motu rapidiori inhibeatur, & minus extravaſari poſſit, ab externa vi, vel alia cauſa in iis, qui plethorici ſunt.

N°. 3. Pueri oculus tranſverſim ſectus, ut Ruyſchiana, Choroidea &c. in conſpectum venirent. In hoc objecto Retina in totum non eſt conſervata. viſibilis tamen portio ſuperſtes remanſit in inferiore parte, ubi arteriolæ repletæ exiſtentiam ejus demonſtrant.

Portio dicti oculi fundo Phialæ proxima, uvea & cornea eſt: harum poſterior facies hic in conſpectum venit, ſc. ligamentum Ciliare, & proceſſus Ciliaris, cum ſuis tendinoſis fibris.

N°. IV. Cornea Tunica cum annexis adnata, Choroidea, Ruyſchiana, Ligamento Ciliari, ejuſdemque proceſſu, &c.

Vi-

Vide ulteriora in expl. Tab. 1. Fig. 4. hujus Theſ. 2.

No. V. Infantis caput in liquore conſervatum, & tam vivido colore præditum, abſque fuco aut pigmento, ut viventis caput repræſentet; illudque à multis annis ita conſervatum eſt.

Not. 1. Cranii parte ſuperiore ablata, cerebroque exempto, videnda ſeſe exhibent decem nervorum paria, Infundibulum, rubicundo colore præditum, idque propter repletionem vaſculorum cereâ materiâ rubrâ.

2. Septum, quo cerebrum à cerebello à latere ſeparatur, ceu falx tranſverſalis (ſi ita loqui liceat) diſtinctè hic quoque cernitur.

3. Orbitæ oculorum dura matre ex parte viduatæ, dilutiore rubedine ſunt imbutæ, à vaſorum repletione.

4. Labium ſuperius unius ligamenti ope maxillæ ſuperiori connaſcitur quidem in homine, hic verò duplex ligamentum occurrit.

No. VI. Phiala continens veſicæ muliebris Utero gerentis portionem, quæ tempore geſtationis intolerabili cruciatu, & continuo mingendi deſiderio vexata, tandem ultimum diem obiit. Cadavere à me aperto, fœtuque quadrimeſtri exempto, inveni Veſicam purulentam atque corruptam. Quod autem conſideratione dignum eſſe cenſeo, hoc erat: Omnes veſicæ fibræ ſtipatæ erant calculoſà ſubſtantià, in forma arenularum. Vid. Tab. 2. Fig. 2. hujus ſecundi Theſauri & objectum ipſum domi meæ.

No. VII. Phiala, liquore limpido referta, in qua tria objecta, quorum primum à capillo dependens, portio eſt oculi humani, in qua diſtinctè cernere licet differentiam inter Ruyſchianam, & Choroideam: præterea Choroideæ ſuperficies exterior obſita eſt pigmento nigro, cum contrà illud utplurimum cernatur in ſuperficie interiore Ruyſchianæ; præterea per Choroideæ ſuperficiem exteriorem viſuntur diſperſi Nervi Ciliares.

In fundo hujus Phialæ cætera duo conſpiciuntur objecta, quorum primum oculus humanus eſt, tali modo ſectus, ut ea portione Scleroticæ, quæ anterior eſt, & cornea dicitur, abſciſſa, in conſpectum veniant humor Cryſtallinus & Citreus, idque in ſitu naturali. Notandum interim humores dictos contra naturæ leges, limpiditatem amiſiſſe, majoremque duritiem acquiſiviſſe, idque à liquore noſtro. B 2 Præ-

Præterea cernere quoque licet pigmenti nigri reſiduum, à Ruyſchiana Tunica, ut & ligamento Ciliari avulſum, dictis humoribus circulariter, & ſtriatim cohærere. Hujus ſtriæ latiores in homine, quam in quadrupedibus, id quod non videntur obſervaſſe Scriptores, qui oculos vitulorum pro humanis æri curarunt incidi.

Tertium objectum in fundo hujus Phialæ, Cornea eſt, in cujus facie interiore conſpiciuntur

Ligamentum Ciliare, cum ejuſdem proceſſu, nec non circulus minor, in quem deſinunt tendines proceſſus ciliaris, pupillam dilatantes, nec non fibræ circulares, pupillam conſtringentes. Vid. Tab. 1. Theſaur. 2. fig. 4. 5. & 7.

No. VIII. Membrana Retina oculi è puero deſumpta, & liquori limpido innatans.

Not. 1. Arteriolæ cerea materia ſunt repletæ, unde Retina rubicunda apparet, eſtque adeo tenuis, ut telam aranearum tenuitate variis in locis ſuperet.

2. In dicta Retina nihil medulloſi apparet: omnia vaſculoſa. an verò medulloſum ſit abſterſum in hoc objecto nec ne, affirmare non auſim. mirum autem viſu horum vaſculorum extrema tam eſſe ſubtilia, nec cavitate diſtituta, ut tomentoſa videantur, cereâ materiâ tamen referta, quâ ſine, oculorum, quamvis armatorum, aciem facile aufugerent. Vide fuſiorem de hac re explicationem Reſp. Pr. 13. Tab. 16. Fig. 7, ut & 16.

N°. IX. Phiala continens os Petroſum cum ſuis canalibus ſemicircularibus, ut & cochlea, à latere aperta, ut tenue ſeptum oſſeum, ſeu lamina oſſea non ſolum, verum etiam tenella membranula, cochleæ cavitatem, & ſeptum oſſeum ſuccingens, vaſculiſque ſanguifluis ditata, conſpici poſſint; ſuntque dicta vaſcula artificioſe repleta cerâ rubrâ.

N. X. Oculus humanus tranſverſim diſſectus, in quo ligamentum Ciliare ob vaſculorum repletionem rubicundum apparet. proceſſus verò ejus cinerei coloris eſt, utpote vaſculis non repletis.

In poſteriore parte hujuſce Phialæ in conſpectum venit poſterior Scleroticæ portio, cum Ruyſchiana rubicundiſſima.

No. XI. Oculus humanus tranſverſim diſſectus, ut Ruyſchiana videri poſſit; in eo quoque Ligamentum Ciliare, naturali pigmento nigro obſitum, apparet.

No-

Notandum quoque, quod viſu dignum, arteriolas, cerea materia refertas, luculenter hic poſſe conſpici, per eam partem ſuperficiei interioris corneæ, quæ pupilla audit, quæ arteriolæ in pupilla hominis perfectè ſani, nunquam in conſpectum veniunt; tamen adeſſe jam conſtat, imò forte nunquam ſeſe videndas exhibuiſſent, niſi hoc noſtro artificio detexiſſem.

2. Arterias nervum opticum comitantes ſerpentino reptatu incedere, in hoc & aliis objectis, hic quoque videre licet.

3. Molles nervi oculares, nervo optico cohærentes; ut & Retina è fundo oculi emergens, nullaque ſubſtantia medulloſa obſita, hic videri poſſunt. an ſic à natura?

N°. XII. Phiala in liquore continens portionem reflexam Scleroticæ è corpore humano, cum nervo optico, ut Ruyſchiana & Choroidea oculos noſtros incurrerent.

Not. E medio Scleroticæ portio Retinæ emergit ſubtiliſſima.

N°. XIII. Oculus humanus tranſverſim ſectus, ut interiora pateant.

N°. XIV. Pueri caput liquori limpido innatans, cujus color viventis ſimilis eſt, oculiſque clauſis, dormientis caput repræſentat.

Not. 1. Superior cranii pars, nec non cerebrum ablata ſunt, remanentibus arteriis per cerebrum diſperſis.

2. Arteriolæ, quibus integumentum membranaceum, nervum opticum inveſtiens, ſuperbit, in utroque latere conſpici poſſunt, nec non reliquiæ nervorum olfactoriorum.

3. Reliquiæ falcis, criſtæ Galli adhuc connatæ, ſunt in hoc objecto viſibiles.

4. Ea duræ matris portio, quæ tenaciſſime cohæret ſuperiori parti orbitarum oculorum, innumeris arteriolis ſcatet.

5. Quo ritu arteriolæ perambulent piam matrem, ad nervorum opticorum exortum, hic cerni poteſt.

N°. XV. Oculus humanus liquori limpido innatans, qui ita præparatus eſt, ut Iris in conſpectum ſeſe daret.

Not. 1. Quantumvis arteriolæ, per Iridem diſperſæ repletæ ſint, minus tamen conſpicuæ hic ſunt, quam quidem in facie ejus poſteriore, quæ ligamentum Ciliare nuncupatur.

2. Nervi & Arteriolæ, nervum opticum comitantes, luculenter hic viſuntur; nec non duo ex nervulis (Ciliaribus à me dictis,) admodum conſpicui, idque propter arteriarum repletionem cerâ rubrâ.

 N°.

No. XVI. Oculi infantis pars poſtica, in qua Ruiſchiana rubicundiſſima apparet: præterea ex oculi medio portio Retinæ erumpit.

No. XVII. Portio aſperæ arteriæ humanæ, liquori innatans, ut ita dictæ glandulæ in conſpectum venirent, quæ ſunt numeroſiſſimæ, & diſperſæ per interiorem ſuperficiem aſperæ arteriæ, ad ejus lubrificationem deſtinatæ.

A S S E R Tertius.

No. I. Fœtus humani immaturi hepar excarne, ut vulgò loquuntur, id eſt, ut ego loquor, hepar omnibus ſuis extremitatibus ſuccoſis, quæ glandulæ aliis perperam audiunt, deſtitutum, ut vaſorum reptatus, numerus, &c. accurate videri queant.

Quanta ſit differentia inter veram dictorum vaſorum exiſtentiam, & figuras, ab autoribus depictas, hic cernere licet.

In jecinoribus, carne privandis, aſſolent unguibus, cultro ligneo, aliiſve inſtrumentis ita dictam carnem auferre, unde vaſa longiora evadebant. tandem extremitates, non omnes, quod impoſſibile eſt, acicularum cuſpide pungebant, aſſeri affigebant, & ſic exſiccabant, unde formam, à naturali plane diverſam, acquirebant. hiſce ita peractis, pictoribus tradebant, è quorum manibus figuræ ſculptori exhibebantur, unde innumera figmenta nobis obtruſa ſunt.

A plurimis annis, in perſcrutandis jecinoribus, & cæteris viſceribus animum ſummopere defatigavi; ſæpius ab aquæ frigore ſenſum amiſerant digiti manuum, nunquam autem rem acu tangere potui; paucis autem abhinc annis methodum inveni, qua vaſa ſanguinea liberentur ab eo, quod viſui impedimento eſt, ne rectè videri queant vaſa: idque ſine ulla adhibita vi, unde ramuli numero haud diminuuntur, neque longiores fiunt juſtò; id quod de vulgari præparatione dici non poteſt.

Not. 1. Vena portæ pluribus gaudet ramulis minoribus, quam vena cava, imò ſtipatur vena portæ ramulis minoribus, id quod conſideratione dignum eſſe cenſeo, imò exiſtimo vaſorum ſanguineorum œconomiam & functiones nondum ſatis nobis eſſe notas. Noli autem B. Lector credere, me hic figmenta proponere. ſi me convenire digneris, videbis me vera dicere. Paradoxum quidem videtur, quod dicitur vena portæ pluribus inſtructa eſſe ramulis, quam vena cava: veritati tamen

men conſonum eſt. Vide Theſ. 2. Tab. 4. Fig, 1, 3, 4.

Ex hac hypotheſi plures quidem ſpeculationes proferre poſſem, quas hic tamen non movebo. brevitati enim ſtudeo, ut ante obitum, ſi Deo Ter opt. max. placuerit, omnes Theſauros deſcribere poſſim.

2. Cum impoſſibile mihi fuerit, majores ramos venæ cavæ & portæ propriis ſuis locis detinere, cum in liquore detineantur; hinc factum, ut venæ cavæ trunci & rami à portæ ramis receſſerint; & ſic vena cava hujus Phialæ fundo proxima facta ſit.

No. II. Phiala, liquore referta, duo continet objecta, quorum primum & ſuperius, à capillo dependens, oculus eſt humanus, omnibus muſculis privatus, auràque repletus, ut vera ejus forma rotunda appareat.

Quod nervus opticus duobus involucris ſit præditus, hic conſtat.

Alterum objectum ſunt duæ palpebræ humanæ cum notabili portione cutis faciei.

In limbo utriuſque palpebræ evidenter hic apparet non ſolum utrumque punctum lachrymale, verum etiam oſcula ductuum, humori tranſitum præbentia.

No. III. Oculus humanus liquori innatans, cujus muſculi ſunt ſeparati, reſervatis nervis.

No. IV. Stomachus humanus ita inverſus, ut ſuperficies interior jam ſit facta exterior. In eo non ſolum innumeri occurrunt pori viſibiles, quemadmodum hic delineandos curavi Tab. 5. Fig. 2. verum etiam antequam ſtomachus in os inferius exeat, alia Phænomena mihi patefacta ſunt, ſc. innumeræ & minutiſſimæ celluloſæ intercapedines quadrangulares, diverſæ magnitudinis, quæ analogiam habent cum iſtis, quæ reperiuntur in ſtomacho vitulino, & quidem ea parte, quæ Belgice audit *de Kraag*. ſunt tamen longe majores, quam in ſtomacho humano. Vide Expl. Tab. V. fig. 4, & *

Dixerit forſan aliquis, cui uſui hæ ſunt deſtinatæ? Reſp quamdiu nobis vera partium conſtitutio latet, tam diu quoque perverſe judicabimus de earum uſu vero. Ego autem totus in eo ſum, & omnes nervos intendo, ut quantum in me eſt, veram conſtitutionem perſcruter, exſpectans ut alii circa uſum idem ſint facturi. difficile enim mihi jam utrique negotio incumbere.

Quo-

Quomodo ſeſe etiam habeant ſtomachi plicæ interiores, hic quoque videre eſt.

In eadem Phiala conſpicitur quoque exigua portio ſtomachi ovini fœtus, in qua dictæ quadrangulares intercapedines celluloſæ viſuntur.

No. V. Phiala, in qua continetur brachium infantis, cujus manus comprehendit veſicam humanam inverſam.

Not. 1. Brachium & manus vivido colore prædita ſunt, cutis abſque rugis præternaturalibus: Veſica autem deſumpta eſt è corpore defuncti, calculo laborantis, unde Veſica admodum incraſſata.

2. Veſica dicta ita inverſa ut ſuperficies interior jam ſit facta exterior, ut videri poſſent ramoſæ excreſcentiæ præternaturales tunicæ interioris Veſicæ, quæ aliquando occurrunt, & in hoc objecto conſideratione dignæ ſunt, uti Tab. VI. Fig. 1. in hoc Theſauro 2. denotat.

In aliis objectis non rarò longiores quoque reperiuntur. Inter haſce ramoſas excreſcentias, à calculi attritione productas, calculi aliquando latitant, quemadmodum Pilæ luſoriæ, nuces, &c. inter plantas gramineas. hinc non rarò contingit, in calculi extractione, ut lithotomus non ſolum calculum, verum etiam dictas ramoſas excreſcentias forcipe arripiat, unde lethalia ſymptomata ſæpe ſuboriuntur; & hoc demum eſt, quod calculus dicitur adhæſiſſe Veſicæ; cum poſt extractionem calculi aliquid carnoſi reperitur in forcipis cavitate. Rariſſime enim, ſi unquam, calculus connaſcitur Veſicæ. Interim quoque vix eſt ut credam, calculum poſt fata alicujus olim fuiſſe inventum (uti nonnulli perhibent) inter Tunicas Veſicæ, niſi à prægreſſa ulceratione, aut læſione Veſicæ, aut ureterum prope Veſicam.

3. Craſſities hujus Veſicæ excedit minimi digiti humani craſſitiem.

4. Ornamentum fimbriaceum, quo ornatur dictum brachium, inſervit primò, ut brachii vulnus ab amputatione productum, tegatur, 2. ut viſui gratiam conciliet.

No. VI. Fœtus ſeptimeſtris, aut inter ſextum & ſeptimum menſem natus, hydrocephalus, cujus caput mole ſuperat truncum & artus. huic quoque adſtant quinque Phialæ inauditum quid continentes: ita ut hiſtoriam breviter recenſere mihi animus ſit. Honeſta quædam matrona, adhuc ſuperſtes, & Amſtelodami pancrati-

ticè vivens, ante aliquot annos in partu verſabatur. mulieres adſtantes me vocari juſſerunt, quandoquidem ex voto partus haud ſuccedebat; verum ante meum adventum pepererat dictum hydrocephalum. obſtetrix autem, placenta extracta, percipiebat uterum adhuc onuſtum, extraxitque, me præſente, iteratis vicibus maſſam quandam heterogeneam, quinis in Phialis à me conſervatam, fibroſam, celluloſam, mollem, duram, imo ſpongioſam, è qua ſequentia emergunt.

Phiala 1. N$_o$. VII. notata continet portionem notabilem ſupradictæ ſubſtantiæ heterogeneæ, è qua emergit integrum crus cum extremo pede fœtus duorum triumve menſium, ſine corpore viſibili. circa cruris exortum ex dicta ſubſtantia alter pes eruptus cernitur, ſine viſibili crure. ſi parumper invertatur Phiala, ibi denuo conſpiciuntur in dicta ſubſtantia fœtus ejuſdem fere ætatis cubitus & radius, à quibus caro, eó tempore admodum mollis & friabilis, receſſit, ab inordinata & rudiori tractatione, antequam mihi tradere volebant conſanguinei.

Sub dicto pede unus emergit digitus abſque viſibili manu. huncce locum aculeo notavi, ut citius in conſpectum veniret. E regione dictorum reperiuntur duo pedes extremi ſine tibiis aut femoribus; cætera autem adeo ſunt confuſa, ut nihil certi determinari poſſit. Vid. Tab. 3. Fig. 3. Theſ. 2.

In ſecunda Phiala N°. VIII. notata, cernitur quoque magna portio dictæ ſubſtantiæ heterogeneæ, in cujus faſtigio os femoris carne & perioſtio orbatum, ſitum tranſverſum occupat, genu autem cartilagineum ſpinâ indigitavi. ſub dicto genu alterum quoque cernitur genu, ſub quo unicus tantum digitus pedis exeritur; quinimó ſub hiſce omnibus varia membra ſc. pedes, manuſque, plus minusve perfecta, viſui occurrunt. Vid. Tab. 3. Fig. 1. Theſ. 2.

In Phiala Tertia N°, IX. Major moles dictæ ſubſtantiæ conſervatur. in ea ſequentia luſtrare licet.

Ex infima hujus ſubſtantiæ parte exeruntur duo crura malè conformata, quibus aſſociatur quoque brachium, eodem loco emerſum. In hiſce membris Tibiæ maxime ſunt incurvatæ.

Dicta membra oriuntur ex particula rotunda dictæ ſubſtantiæ, abdomini exiguo analoga, in ſuo medio inſtructa particula propendente, loco penis.

Phiala nonnihil inverſa, in conſpectum venit pes ſine viſibili tibia. Vid. Tab. 3. Fig. 2.

Phiala quarta N°. X. portionem inſignem ſupradictæ ſubſtantiæ retinet, è cujus fundo clunis oritur cum integro crure, ſc. Femore, Tibia, & pede extremo. per horum ſuperficiem repunt tendines muſculorum viſibiles, ſubſtantia carnoſa abolitâ.

Dictus pes videtur exarticulatus, inferiores enim epiphyſes oſſis Tibiæ & femoris proprium non occupant locum. An à mala conformatione in utero prognata, an ſecus, affirmare nequeo.

Supra dictum clunem, ſitu tranſverſo, reperitur alterum os tibiæ, cum annexo oſſe ſuræ, quæ muſculoſa ſubſtantia orbata, nuda cernuntur.

Supra dicta oſſa emergit quoque ex dicta mole pes extremus, qui nullum commercium habere videtur cum mox citatis oſſibus.

Phiala dicta non nihil inverſa videnda ſeſe exhibent rudimenta duarum manuum, quarum ſingulæ habent tres digitos minus perfectos, unguiculis quamvis inſtructos. vid. Tab. 3. Fig. 5.

In Phiala quinta, N°. XI. notata, continetur portio ejuſdem ſubſtantiæ, in qua nulli artus viſibiles reperiuntur perfecti.

Not. quoque ſunt ſequentia. 1. Quod omnia ſupra citata membra videantur eſſe trium fere hebdomadarum.

2. Nuſquam videri poteſt caput perfectum, quamvis corpuſcula intermixta reperiantur rotunda, capitula mentientia,

3. Oſſa ſupra memorata, jamjam in lucem edita, erant carne molli inveſtita: rudiores autem manus fricando annihilarunt carnem variis locis, antequam mihi traderentur.

4. Quod hic latus campus nobis occurrat diſſerendi, verum illud extra ſcopum meum hoc eſſet, qui, ut ſupradictum, brevitati ſtudeo. Hoc tantum in medium profero, me in ea eſſe opinione, quod eo temporis puncto, quo fuit facta gravida honeſta illa matrona, plura ovula fuerunt ſimul tacta, aut fœcundata: unde confuſio eorum ſubſecuta eſt, cum per ductum ovarium ſimul uterum intrarunt.

5. Not. quoque, priori matrimonio illam nunquam utero geſſiſſe, & primum fuiſſe partum, de quo feci ſermonem, hoc ſecundo matrimonio, in quo plures poſtea peperit liberos ſanos.

N°.

N°. XII. Phiala, in qua Arteria ſplenica Vitulina, cerea materia rub. repleta, cujus ramuli in faſciculos exeunt ſuccoſos & ſolubiles.

Not. Faſciculos craſſiores eſſe in liene vitulino, quam in humano, & per conſequens conſpectiores; præterea, quia Lien vitulinus deſtituitur ramificationibus venoſis, ea propter faſciculi dicti luculentius in conſpectum veniunt. In homine verò ramuli venoſi vix omnes repleri poſſunt, unde fibroſi quid præ ſe ferunt, viſumque ſæpe decipiunt.

N°. XIII. Lien humanus liquori limpido quoque immerſus, ut omnia diſtinctius videri poſſint.

Not. 1. Simulac arteriam ſplenicam cera rubra infarciebam, plurimæ quoque venulæ replebantur, id quod ſæpiſſime, ſi non ſemper, contingit; unde factum ut plurimæ venulæ rubicundæ, aliæ autem griſeo colore ſint præditæ. hoc ſi quis non rectè animadvertat, facile perverſe judicet, venoſum genus, fibroſum eſſe, cum contra Lien humanus fibris ſit deſtitutus, quamtumvis vitulinus iis ſtipatus. Vid. Reſp. in Epiſt. Problem. 4.

2. Lienem humanum interne prorſus eſſe deſtitutum glandulis, & cellulis à nonnullis auctoribus deſcriptis, & depictis.

3. Inter dictæ arteriæ extremitates, variæ hic ſunt, quibus extremum ſuccoſum adhuc cohæret.

N°. XIV. Phiala, in qua pueri ſtomachus, cum annexa gula & omenti pariete anteriore, à fundo ſtomachi dependente.

Not. 1. Huncce ſtomachum naturali, & vivido colore, non ſolum eſſe præditum, verum etiam naturalem reſervaſſe formam, & magnitudinem.

2. Omnes arteriæ, per ſtomachi ſuperficiem exteriorem diſſeminatæ, viſui occurrunt. quæ autem fundum perambulant, maxima parte ſubitò quaſi finiri, & detruncari videntur, cum contra interiora petentes, potiores ramificationes ſuas diſtribuant per Tunicam nerveam, unde longe pluribus ſuperbit ramulis ſanguifluis nervea Tunica, quam carnea, aut communis, vel etiam villoſa; id quod notatu dignum eſſe cenſeo: imò judicandum videtur, arteriarum extremitates in hac tunica aliquid peragere, quod in cæteris tunicis ſtomachi non

 fit.

fit. Tanta enim ſanguinis copiâ, quanta hic loci reperitur, non indiget dicta nervea tunica, ad ſui nutritionem, aut calefactionem. Ego exiſtimo in iſtis extremitatibus arterioſis ex contento elaborari, & ſegregari humorem ſeroſum, quo inteſtina humectantur; & ſic attribuo dictis extremitatibus arterioſis, quod alii peculiaribus corpuſculis rotundis, quæ glandulæ audiunt, attribuerunt: quæ ita dictæ glandulæ mihi nil aliudſunt, quam dictæ Vaſculorum ſanguineorum extremitates ſuccoſæ, quaſi in globulos oblongorotundos, imò rotundos, & in faſciculos congeſtæ.

Ratio, quare hoc credere cepi, ſequens eſt. Cum cera rubrâ replerem arterias meſentericas, dicta materia propellebatur ulterius per ita dictas glandulas in inteſtinorum cavitatem; & hoc ſæpiſſime mihi contingit. Præterea inteſtinum duodenum inverſum, cujus arteriolæ erant repletæ, indidi liquori, poſt macerationem in Aq. ſimplici atque ita reperi dictas glandulas miliares inteſtini duodeni penicillorum modo eſſe diſpoſitas. De hoc objecto fuſius in ſubſequentibus Theſaurorum deſcriptionibus.

3. Nota Oeſophagum hujus ſtomachi ita eſſe præparatum, ut fibræ muſculoſæ & longitudinales, quarum ope œſophagus, ubi neceſſe eſt, abbreviatur, hic luculenter conſpici poſſint.

4. Quomodo nervi, per ſtomachum diſtributi, ad latera œſophagi deſcendant, hic ab uno latere videri poteſt.

5. Omentum myriadibus arteriolarum ſcatere hic conſtat; ad extremum enim uſque repletæ ſunt cera rubrâ. Quia autem hoc à nemine hactenus ita vidi ære expreſſum, operæ pretium eſſe duxi, hiſce Tabulis inſerere. Vid. Tab. 5. Fig. Theſ. 2.

6. Omentum in ſtatu ſano nullis foraminibus eſſe pertuſum, (quamvis contrarium velint, & in figuris ſuis expreſſerint nonnulli) liquido hic conſtat, in dicto, & cæteris à me conſervatis omentis. Monendum tamen, ſi ſuſpenſa manu haud tractetur omentum, facillime foraminoſum fieri.

N°. XV. Puerorum renes, in liquore limpido conſervati, quorum ſupremus à capillo dependens, naturali colore rubicundo perfuſus, ex parte ſeparatus eſt, à prima & extima tu-

tunica, adipoſa dicta, ut ſuperficies inæqualis in conſpectum veniret.

Hæc inæqualitas ſuperficiei in ea ætate conſideranda eſt, ut puerorum & fœtuum renes videantur glandulæ conglomeratæ, id quod tamen locum habere non conſtat.

Dicta membrana adipoſa innumeras particulas adipoſas ſibi habet connexas, forma planas, rotundas, oblongo-rotundas, imo & angulares; & hoc diſtinctius videri poteſt in fœtu, quam in ætate provectiori. Prædictæ particulæ adipoſæ, ſunt propriè cellulæ adipoſæ, Malpigio dictæ, circa quas notandum, quamvis dicantur adipoſæ cellulæ, & revera adipoſæ ſint in vaccis, & ovibus, de homine tamen minus proprie dici, quandoquidem nullus adeps in toto corpore humano reperitur, & per conſequens inepta eſt diviſio, quam authores faciunt, ſcilicet in pinguedinem, proprie dictam, & adipem. Nam quod dicitur adeps circa renes, omentum, cor & meſenterium dictorum animalium, illud vera pinguedo eſt in corpore humano, propterea quod in homine non ſolum vivo, verum etiam in cadavere recenti, admodum mollis exiſtit, & haud ſolum ſub cute, verum etiam circa cor & cæteras dictas partes, à calore digitorum facile liqueſcens; imò niſi coërceretur in cellulis, difflueret ſæpe in corpore vivo, à motu nimio, æſtate excitato. In equis quoque nullus adeps, ſed mollis pinguedo, unde eorum viſcera obeſiora facta, à nimio calore & corporis agitatione ſæpiſſime pinguedinem effundunt in cavitatem abdominis, præſertim ubi cellulæ juſtò tenuiores ſunt.

Dixi ſuperius pinguedinem humanam admodum eſſe mollem, non ſolum in corpore vivo, verum etiam recens denato, quia experientia edoctus ſum, pinguedinem humanam in adipem non raro degenerare, in cadaveribus obeſioribus, viginti & plures annos poſt humationem. In ea degeneratione, in tumulis facta, non ſolum indureſcit pinguedo, verum etiam color ejus fit niveus. Conſiderandum etiam, in omnibus cadaveribus ejuſmodi mutationes haud eſſe obvias; ſed in iis, quæ ſepulta ſunt loco humidiori, & profundiſſimo.

In fundo hujus Phialæ viſuntur renes puerorum, ſaturatiore rubedine perfuſi, quia vaſa ſanguinea in totum ſunt repleta.

N°. XVI. Phiala in liquore continens Pueri Veſicam urinariam, cum poſtica parte penis, ut & proſtatis.

Not. 1. Dictam penis portionem, à ſeta dependentem, naturalem ſitum, figuram, incurvationem ſub oſſibus pubis, ut & craſſitiem, reſervaſſe.

2. Utrumque corpus nerveo ſpongioſum majus, ut & minus, cereâ materiâ eſſe repletum.

3. Septum nerveum, corporibus duobus majoribus interſitum, accurate videri poteſt in hoc ſubjecto, ſicuti & proſtatæ, ſub oſſibus pubis protuberantes.

4. Ureter unius lateris gaudet arteriolis variis, nec non nervis, ſecundum longitudinem proſerpentibus.

N°. XVII. Phiala, in cujus liquore innatat Vena portæ vitulina, artificioſiſſime repleta cera flavâ. Inter omnes præparationes, quas unquam feci, haud minimum hæc locum occupat. Ramuli enim minutiſſimi ſunt conſervati & repleti, qui tanto ſunt numero, ut tale quid nunquam viderim.

N°. XVIII. Puellæ pudendum, naturali colore præditum, & ita conſervatum, ut jamjam à corpore videatur ſeparatum, aut exciſum.

Not. 1. Inter nymphas, ſub meatu urinario, Membrana hymen luculentiſſime videri poteſt.

2. Supra meatum urinarium, caput clitoridis cum ejuſdem præputio conſpiciuntur.

3. Sub dicto pudendo exactiſſime videri poteſt, ubinam cutis perinæi finem faciat, & quaſi in membranam degeneret rubicundam, & æqualem, cum contra cutis nonnihil aſperior appareat.

ASSER Quartus.

N°. I. OCulus infantis cum portione exigua oſſis frontis.

Not. 1. Orbita ablata, ut muſculi oculares in naturali ſitu conſpici poſſint.

2. Quomodo nervus, ſupra dictos muſculos, & ulterius per foramen oſſi frontis inſculptum proſerpens, per pinguedinem, muſculum & cutem frontis diſtribuatur, hic oppidò quam bene videre licet.

3. Mu-

3. Muſculi naturali colore ſunt imbuti.

4. Phialà nonnihil inverſà, conſpiciendas ſeſe exhibent oculorum Tunicæ Sclerotica, Choroidea, Ruyſchiana & Retina.

N°. II. Placentæ uterinæ humanæ portio, materià cereà repleta.

Not. 1. Placentam nullis glandulis eſſe inſtructam, ſicuti authores autumant, hic luculenter apparet, luculenter inquam, quandoquidem objectum tali moda præparatum eſt, ut nemo hoc viſò, poſthac de veritate ſtructuræ dubitare poſſit; nihil enim placentæ ademi, nec digitis fricavi, ſolummodò cera flava replevi vaſa tanta cum dexteritate, ut ne minimus quidem ramulus intactus ſit relictus.

2. Nuſquam offendi vaſorum ſanguineorum extrema, quæ tantam analogiam habent cum iis, quæ conſtituunt corticalem cerebri ſubſtantiam, quantam placentæ uterinæ vaſa.

3. Nullum reperi viſcus, (licet conſtituatur etiam ex vaſis, prout Lien &c.) cujus ramificationes minores adeò ſint copioſæ, quam in placenta uterina. Vid. Tab. VI. Theſ. 2. Ramorum linealium, hepaticorum, Renalium, Placentæ uterinæ, &c. figuras repræſentantem.

Hiſce rite perſpectis facile erit judicare, vaſorum ſanguineorum extrema ſummopere inter ſe differre, neque fruſtra.

4. Vaſa ſanguinea, placentam uterinam conſtituentia, neutiquam uniri cum vaſis ſanguineis uterinis, in ſequenti Theſauro tertio oſtendere decrevi, additis nonullis, quæ ab aliis ſunt neglecta.

N°. III. Placentæ uterinæ portio, cujus vaſa ſanguinea, placentam conficientia, repleta ſunt cereà materià, dilutiore rubedine perfuſa.

Dictum objectum, ut & antecedens, liquori limpido innatat, quo ſine non tam accurate in oculos incurreret.

N°. IV. Portio Arteriæ ſplenicæ vitulinæ, cerea materia rubra impletæ. Hujus extremitates penicilla detrita repræſentant, id quod nec in placenta uterina, nec in corticali cerebri ſubſtantia locum habere, comperi.

N°. V. Ejuſdem hepatis hydropici, (de quo mentio facta Theſaur. 1. fol. 34 & 35.) Portio lateralis, in qua etiam de-

demonſtratur, omnia Vaſa ſanguinea, nullo ramulo excepto, degeneraſſe in hydatides. Vid. Tab. 2. Fig. 3.

Notandum quoque membranam hancce hepar inveſtientem, valde eſſe incraſſatam; & ſubſtantiam hepatis à latere læſo viſam, ſpongiam ſucco quodam repletam repræſentare.

N°. VI. Phiala continens portionem epidermidis infantis, in cujus ſuperficie interiore ſuperſtites conſpiciuntur papillarum cutanearum extremitates minutiſſimæ, cuticulam, ut opinor, conſtituentes. ego enim ſtatuo, cuticulam nil aliud eſſe, quam efflorefcentiam extremitatum papillarum cutanearum; quæ extremitates ſenſu exquiſito quo aliquantò profundius ſunt præditæ, deſtituuntur, & ſic quoque dicitur epidermis non ſentire, & nos nullo dolore afficere, ſi lædatur. ſentit tamen ſuo modo.

A multis ſeculis quidem pro certiſſimò dictum fuit, epidermidem eſſe conſtitutam ab humoribus excrementitiis, & inutilibus, frigoris ambientis ope condenſatam, ſicuti in pulte frigefacta videmus fieri: ſed embryones & fætus in utero materno frigus externum non patiuntur, & tamen expidermide haud deſtituuntur; & ſic corruit eorum hypotheſis.

N°. VII. Phiala portionem arteriarum, per medullarem cerebri ſubſantiam diſſeminatarum, continet, idque ex infante. Inter haſce arterias, variis in locis reperiuntur quæ extrema parte ſua proprie ſunt vera corticalis cerebri ſubſtantiæ vaſcula.

N°. VIII. Hominis proceſſus vermiformis inteſtini cœci, ſecundum longitudinem apertus, & liquori immerſus, ut glandularum ſpuriarum numerus clare videri poſſet; & ſic apparet, dictum proceſſum magnam habere analogiam cum proceſſu vermiformi leporis, quamvis tantam non habeat capacitatem; utriuſque enim proceſſus tot habet glandulas, ut ſibi invicem accumbant, nullo fere relicto ſpatio inani. Dictæ glandulæ adeò molles ſunt, ut ſuſpenſa manu proceſſus tractandus ſit, alioquin glandulæ evaneſcunt, aut ſaltem numerus earum diminuitur.

N°. IX. Phiala cryſtallina ſicca, in qua à capillo dependet ſceleton Aviculæ Indiæ occidentalis, tam exiguæ, ut dubitem, an minor unquam ſit reperta; aviculæ autem nomen apud Luſitanos eſt Pegafrol. Ejus oſſicula admodum ſunt ſubtilia, filumque variis in locis tenuitate ſuperantia.

N°.

Nº. X. Phiala, in qua portio membranæ Chorii, cui aliquot cotyledones adhærent, ſuntque ex ove.

Not. 1. Dictæ cotyledones nil aliud ſunt quam placentulæ uterinæ, quibus chorium ovinum ſcatet.

2. Nullas hic quoque reperiri glandulas, certum eſt.

Nº. XI. Membrana cornea humana, qua facie poſtica viſa, demonſtratur, quomodo in corpore vivo Ligamentum ciliare, ut & ejus proceſſus recedere valeant à pupilla; ut & quomodò denuò ad eam queant accedere: quem in finem liquori limpido innatant, quemadmodum in corpore vivo.

Not. Præterea, hic poſſe conſpici circulum minorem, pupillæ proximum, in quem deſinunt tendinoſæ fibræ proceſſus ligamenti ciliaris; eſtque idem circulus, quem præditum eſſe exiſtimo fibris orbicularibus, ad pupillam conſtringendam & anguſtandam. Hæc omnia innumeris prædita eſſe vaſculis ſanguineis hic videre licet.

Nº. XII. Phiala in liquore conſervans palati partem mollem, ſeu integumentum infantis, per cujus ſuperficiem linguam reſpicientem diſtincte viſuntur non ſolum glandularum palatinarum oſcula, mucum quoque eructantia, verum etiam Papillæ palatinæ protuberantes, & guſtui deſtinatæ, ſuntque arenâ multis numeris minores. Præterea conſpiciuntur rugæ aſperæ tranſverſales, ſeu juga palati.

Nº. XIII. Teſtudinis Lingua, cujus area ſtipatur papillis innumerabilibus, linguæ bovinæ ſimilibus, utpote longis, & mucronatis, pelliculà epidermidis vicaria obductis.

Nº. XIV. Pueri oculus à ſeta dependens, cujus Sclerotica nonnihil inverſa, ut Choroidea, arteriolis ſtipata, videri poſſit.

Not. 1. Tunica retina, arteriolis repleta, in oculos incurrit, ſi Phiala paululum inclinetur.

2. Quo pacto arteriolæ per Iridem diſſeminentur, cerni hic poteſt.

Nº. XV. Fœtus Balænæ hepar excarne, uti vulgò loquuntur.

Not. 1. Dictus fœtus erat longitudine unius fere ulnæ.

2. In Hepate nullæ glandulæ ſunt repertæ.

3. Vaſa ſanguinea maxima ex parte hepar conſtituentia accurate hic luſtrari poſſunt, præſertim eorum extrema.

Nº. XVI. Oculus pueri in fundo Phialæ poſitus, & ita præ-

paratus, ut Scleroticâ ademptâ, in conſpectum veniat Choroidea, eàque laceratâ, videri quoque poſſint Retina, & Iris, cum earum arteriolis repletis. Notandum per ſuperficiem tunicæ extimæ, nervum opticum inveſtientis, arteriolas numeroſas, ut & nervos ſerpentino reptatu decurrere. Dicti nervi ramos emittunt ad Ligamentum ciliare.

N°. XVII. Phiala liquore referta, in qua à ſetis dependent duo objecta, quorum primum & ſuperius, Os petroſum eſt, ita præparatum, ut capſæ cavitate aperta, cerni poſſint in ſuo ſitu naturali malleolus & incus, perioſtio obducta.

Not. 1. Perioſtium dictorum oſſiculorum copioſis gaudet vaſculis ſanguiferis refertis.

2. Incus cum ſuo muſculo tenuiſſimo hic conſpici quoque poteſt.

3. Per membranam Tympani laceram diſſeminantur hic vaſcula ſanguinea innumera repleta. Vid. horum fig. in Reſp. Epiſt. Probl. 8. ad Exp. Virum Grætz.

Alterum objectum auricula eſt, naturali colore ſuo prædita, ſine ullo fuco aut pigmento.

N°. XVIII, Placentæ uterinæ muliebris portio.

Not. 1. Vaſa ſanguinea, placentam conſtituentia, tota replevi cerea materia rubra, ut ſi quid præter vaſa ſanguinea in placenta reperiretur, in conſpectum ſeſe daret; verum nil niſi vaſa ſanguinea reperi. A multis ſeculis pro certo habitum fuit, Placentam uniri utero per utriuſque vaſorum extremitates. reperiuntur quoque ad hoc uſque tempus haud infimi ſubſellii Anatomici, qui mordicus hoc defendere volunt. quid autem ſit hujus rei, facile expiſcari poterit, ſi quis hanc viam nobiſcum inſiſtere velit.

Repleveram eum in finem multoties vaſa ſanguinea, Placentam conſtituentia, cerea materiâ rubrâ, reperique placentam non ſolum amictam membranâ, ea facie, quæ fœtum ſpectat, & Chorion appellatur, verum etiam facie uterum ſpectante integumento membranæ analogo eſſe obductam, & firmiter extremitatibus vaſorum connatam.

Dicta ſubſtantia membranacea tenacitate carens, vix ac ne vix quidem, ſeparabilis eſt à placenta; videturque aliquatenus convenire, ratione ſubſtantiæ, cum Chorio membrana, (cujus continuatio eſſe videtur) quæ etiam in homine neutiquam tenax.

2.

2. Dictum integumentum viſum haud fuiſſet, niſi præceſſiſſet dicta repletio, unde placenta integra rubicunda apparebat, membranacea autem ſubſtantia albicans aut griſea ſenſui occurrebat, idque per integram ſuperficiem placentæ, quæ utero connectitur.

3. Placenta molliter & ſuſpenſa manu tractanda, alioquin laceratur, ea ſcilicet facie quæ uterum reſpicit. Unde lacerata, quaſi in varios globulos dividitur, & per conſequens diſrumpitur dicta membranacea ſubſtantia, unde minus obſervari poteſt.

4. Aliquoties obſervavi dictam ſubſtantiam membranaceam variis locis lapideam naturam induiſſe, fœtu bene conſtituto.

Hæc itaque expertus ſtatuendum cenſeo, Vaſa ſanguinea uterina non immediate uniri cum Vaſis placentam conficientibus, ſed utriuſque cohæſionem fieri mediante prædicta ſubſtantia membranacea.

Latus campus hic jam aperitur ad diſſerendum, quomodò, hoc conceſſo, nutrimentum fœtui dicatum ex utero ad fœtum perveniat, per quas vias, ubinam præparetur & perficiatur &c.

Mihi autem conſultum videtur, id jam præterire, ne ab inſtituto nimium digrediar, neque limites nimis extendam; ſcopus enim tantum eſt præparatorum meorum catologum exhibere. quid autem ſit de fœtus nutrimento, quo præparetur loco, &c. ex ſequentibus palam fiet.

No. XIX. Portio Tunicæ tertiæ ſeu interioris uteri ovini imprægnati, per quas myriades vaſorum incognitorum diſſeminantur, in quibus nutrimentum, fœtui dicatum, præparatur. Suntque vermicularia à me dicta, propterea quod inſtar vermium reptatus repunt per integram tunicam intimam uteri Vid. Tab. VI. Fig. 6. Theſ. 2.

Hæc autem vaſa in conſpectum meum venerunt, poſtquam Vaſa ſanguinea uterina cera rubra impleveram. hæc enim limpida occurrebant, illa verò rubra. In illis vermicularibus vaſis alimentum confici exiſtimo, non autem in ita dictis glandulis, quas hactenus nemo luculenter demonſtrare potuit in utero.

Rogabit forſan aliquis; an vaſa apta ſint ad humorem peculiarem conficiendum. Reſp. cum vaſa ſeminalia ſemen confi-

cere valeant in teſticulis, ubi nullæ glandulæ; cum in hepate nullæ reperiantur glandulæ, & tamen hepar otioſum non ſit præparando humore bilioſo, non video, quare id non in utero fieri poſſit ab iſtis nove detectis vaſis.

Quò ex illis Vaſis ulterius progrediatur dictus humor, infra pluribus oſtendam.

Nº. XX. Oculi humani Tunica Choroidea, & Ruyſchiana, ita præparata, ut utraque in conſpectum veniat. Quanta ſit differentia inter reptatum Vaſorum ſanguineorum utriuſque Tunicæ, hic videre licet. Notandum interim, faciem interiorem eſſe factam exteriorem, objectumque conſervatum eſſe in liquore, ut luculenter videri poſſet.

ASSER Quintus.

Nº. I. Vitulini oculi utraque palpebra.

Not. 1. Omnia oſcula ductuum excretoriorum, in limbis exiſtentia, in conſpectum veniunt: imò in illis hæret & protuberat humor viſcidus, à liquore noſtro, cui innatat, coagulatus.

2. E Glandula lachrymali prodeunt pili varii.

3. Puncta lachrymalia admodum capacia ſunt.

Nº. II. Oculus humanus, cui anneetuntur quinque muſculi oculares: ſextus autem deficit in hoc ſubjecto, ſuntque muſculi naturali colore præditi.

Nº. III. Portio corticalis ſubſtantiæ cerebri liquori limpido innatans, ſine quo impoſſibile eſt veram ejus formam demonſtrare. Hic autem luculenter apparet, corticalem cerebri ſubſtantiam neutiquam eſſe glanduloſam, ſed vaſculoſam: quare vaſcula ſang., corticalem ſubſtantiam conſtituentia, cera rubrâ replevi. Huic variis quoque locis quidem adhæret ſubſtantia medulloſa, hæc autem nulla rubedine eſt perfuſa, à repletione dicta.

Nº. IV. Tunicæ, per aſperam arteriam tuſſi rejectæ, quæ ſi non ſint portiones Tunicæ intimæ aſperæ arteriæ, analogiam ſaltem habent cum ea, utpote innumeris foraminibus pertuſæ & ſatis quoque tenaces. Puer octo annos circiter natus in tuſſim moleſtam incidens, cum febri continua, rejecit per vices varias particulas membranaceas, poroſas, ſatis tenaces & paucis

cis poſt diebus ſupremum diem obiit: hujus autem parentes cadaveris apertionem non admiſerunt, ita ut nil certi hac de re ſtatuere potuerim.

N°. V. Muris hepar, à ſeta dependens in Phiala, humore limpido, repleta.

Not. 1. In illo hepate reperti ſunt bini tumores exigui rotundi, magnitudine piſi vulgaris. Horum alterô apertô reperi dictum tumorem nil eſſe, niſi membranulam, continentem vermem ea latitudine, qua eſt ſtramen, album, magnitudine digiti, figurâ & formâ vulgaris lumbrici lati, articulati.

2. Dictus vermis in fundo Phialæ videri poteſt, ut & alter tumor nondum apertus.

N°. VI. Pueri uvula, cujus integumentum, epidermidi vicarium, ex parte ablatum eſt, ut fibrarum longitudinalium concentratio videri poſſit.

N°. VII. Pueri plexus Choroideus rubicundiſſimus, propter arteriolarum repletionem. In eo nullæ glandulæ viſibiles, quin imò videtur dictus plexus continuationem habere cum dictis arteriolis, aut arteriolæ videntur degenerare in plexum dictum: replendo enim arterias, plexus quoque repletur. De hiſce plura, ubi de glandulis conglomeratis agere decrevi. Fig. plex. videri poteſt Reſp. Epiſt. Probl. 12.

N°. VIII. Vaſa arterioſa, per Piam matrem diſperſa, ex infante.

N°. IX. Oculi humani utraque palpebra.

Not. 1. In angulo majori foramina lachrymalia hiantia, ut & oſcula Vaſculorum, exiguorum, in utriuſque limbo exiſtentium, conſpicua.

2. Glandulam lachrymalem multis oſculis præditam eſſe, hic conſtat.

N°. X. Fœtus humani Pulmo, cum annexo Corde, Thymo, portione pericardii, aſpera arteria, arteriæ magnæ trunco, tribus ramis ſurſum ſpectantibus.

Not. 1. Hæc omnia ſunt indurata, repleta, & extra liquorem conſervata.

2. Quomodo arteria magna cum arteria pulmonali conjungatur in fœtu humano, hic apparet.

3. Glandulæ Thyroideæ, ſub larynge ſitæ, hic conſervatæ ſunt.

4. Per pericardium Vaſa ſanguinea diſperſa viſuntur.

5. In latere dextro pulmo in tres lobos magnos eſt diviſus, in ſiniſtro verò duo tantum occurrunt lobi, id quod ſæpiſſime obſervatur.

6. Corculum, lapidis inſtar duratum, proprium ſitum inter pulmonis lobos majores retinuit.

N°. XI. Oſſicula brachii & extremæ manus, ſceleti fœtus humani, trium circiter menſium, in liquore conſervata, ut accurate videri poſſit vera eorum conſtitutio in ea ætate, id quod fruſtra expectandum in ſceletis exſiccatis.

N°. XII. Æthiopis cuticula nigricans, in liquore conſervata, in cujus ſuperficie interiore, avulſæ reliquiæ papillarum cutanearum comparent.

N°. XIII. Portio corporis reticularis, ſupra cutim ſita, idque ex Balæna.

Not. In ea foramina admodum eſſe capacia, corpuſque reticulare valde craſſum, in hoc animalium genere.

No. XIV. Phiala in liquore conſervans infantis, octo præter propter menſes nati, dentes molares aliquot, cum eorum contento molli.

No. XV. Infantis oſſicula auditus in liquore ſita.

No. XVI. Teſticulus humanus diſſolutus, id eſt ita præparatus, ut vaſcula, ſemen conficientia, à ſe invicem receſſerint, ut eo diſtinctius videri poſſit, teſticulorum conſtitutionem neutiquam eſſe glanduloſam, ſed vaſculoſam.

N°. XVII. Oculus humanus liquori innatans.

Not. 1. quod naturalem retinuerit formam rotundam.

2. Muſculi ab oculo dependentes, naturali colore rubicundo præditi ſunt.

3. Quomodò arteriæ & nervi perambulent ſuperficiem nervi optici, ſenſui hic obviam fit.

4. De hocce oculo mentio facta in Reſponſ. Epiſt. Probl. 13. ubi fol. 13. hæc leguntur verba : *Sub hac expanſione tendinea videndam ſeſe exhibet Tunica Sclerotica, quæ tertia eſt, & admodum dura, craſſa, atque opaca. Hujusce pars anterior, Cornea audit, quæ pellucida, diaphana, & tranſparens eſt, veluti cornu politum, eſtque in aliquibus aliquantò convexior, non autem in omnibus. Per dictam Tunicam mihi videre videor plurima vaſcula nova, ſecundum longitudinem decur-*

currentia, quæ neque ſanguiflua, neque lymphatica eſſe reor, (quantumvis lymphaticorum æmula ſint) quia in totum cum iis non conveniunt. dixi, quod mihi videre videar, quia tanta in re haud libenter aliquid proferrem, niſi certiſſimus factus &c.

N°. XVIII. Portio Scleroticæ, cui adhærent muſculi oculares, ut & arteriæ, per muſculos diſſeminatæ.

A S S E R Sextus.

N°. I. PUeri ren biſſectus, ut interiora conſpici poſſint.

Not. 1. Aliquot ex papillis renalibus à me ſunt diſſectæ, nonnullæ quoque illibatæ, ut, quicquid in illis conſiderandum eſt, luſtrari poſſit.

2. Variis locis tubuli pelvis non ſolum, verum etiam ductus urinarii Bellini luculenter in conſpectum veniunt; circa quos conſideratu dignum cenſeo, quod omnes dicti ductus Bellini cereâ materiâ quoque ſunt repleti. Simul ac infarcirem arterias renales, (& hoc mihi jam ſemper contingit,) infarciebantur quoque ductus Bellini omnes, imò Tubuli renales, nec non pelvis ipſa; unde conjicere haud abſurdum eſt, ductus Bellinos, ſive urinarios, continuationes eſſe arteriarum renalium, ſive circa utriuſque extremum aut ſecus. Nemini autem arduum videbitur, quod dixi, me *conjicere* ductus Bellinos continuationes eſſe arteriarum renalium, modo conſideret, quod nemo hactenus inter arterias ſpermaticas, & vaſa ſemen conficientia, teſticuloſque conſtituentia, ullam glandulam demonſtrare valuerit, neque ullam glandulam interpoſitam eſſe inter ductus vermiculares ſupradictos, & arterias uterinas. Præterea corticalem cerebri ſubſtantiam ex meris vaſculis ſanguineis conſtare, luculenter demonſtrare valeo, cœlô ſerenô: ne dicam de hepatis & Lienis conſtituto vaſculoſo, non autem glanduloſo. Itaque hiſce bene conſideratis, haud arduum fore exiſtimavi, quod dixi, & dubitanter propoſui dictorum vaſorum continuationem. Interim omnes vires intendere animus eſt, donec hujuſce rei certior factus omne dubium ſuperem.

Dixerit forſan aliquis, Cl. Malpighium deſcripſiſſe ſuas glandulas renales, forma rotundas, imò & diaphanas, eaſque reperiri in dorſo renum, &c. Reſp. me non ignarum eſſe, paucas reperiri particulas rotundas, & diaphanas in rene vituli-

lino, magnitudine ovulorum piſcium, microſcopio viſas; verum enimverò perpaucæ ſunt, reſpectu totius viſceris, eaſque nondum in dorſo, ſed in renis medio offendo. Utrum autem tales particulæ diaphanæ dicendæ ſint glandulæ, nec ne, anceps hæreo.

Ultimò conſiderandum vaſorum ſanguineorum renalium extrema, mirum in modum eſſe contorta, ſicuti Tab. 6. fig. 7. Theſ. 2. indicat, neque hoc fruſtraneum eſt, ſed potius exiſtimandum, ſegregationes, quinimo confectiones humorum in corpore noſtro, dependere à configuratione, ut & diverſitate ſubſtantiæ extremitatum Vaſorum, quæ, ut ſupra innui, conſideratione digna eſt. De hiſce fuſius in deſcriptione ſequentium Theſaurorum, ubi integros renes æri curabo incidi.

Na. II. Hominis utraque palpebra, in quibus præter foramina, in limbis exiſtentia, ut & ea, quæ puncta lachrymalia audiunt, nova quædam apparentia viſui ſeſe offert; aſt nondum mihi ſatisfacere poſſum, quid ſibi velit.

No. III. Phiala oculum humanum continens, cujus arteriæ ſunt repletæ materia cerea: & ſic Scleroticâ ademptâ, conſpiciendam ſeſe exhibet Choroidea, exiguo foramine pertuſa, ut vitreus humor in conſpectum veniret, qui naturâ limpidus & tranſparens, in hoc objecto opacus & albidus apparet, idque à liquore, cui innatat.

Not. 1. Tunicæ Choroideæ Vaſculis arterioſis cera rubra repletis, luculenter ſeſe videndos exhibent nervi ciliares albicantes, & per ſuperficiem exteriorem Choroideæ reptantes.

2. *Ruyſchiana* hic non apparet, utpote Choroideâ non ſatis apertâ aut laceratâ.

3. Nervi & arteriæ, per ſuperficiem tunicæ exterioris nervi optici diſperſæ, videri hic quoque poſſunt.

No. IV. Phiala liquore referta, in qua nobis occurrit fœtus humani os petroſum, à ſeta dependens.

Not. 1. Dictum os in duas partes eſſe diviſum, ſc. in os petroſum, ſtricto nomine ita dictum, & in ſquamoſum. quicquid autem in ſingulis oſſibus incurrit in oculos, hic videri poteſt.

2. Oſſis petroſi capſa, (quæ pars interior eſt, nobiſque obvia pone membranam tympani) tenuiſſimâ membranâ eſt ſuccincta, quæ viſum noſtrum fugeret, niſi arteriolæ per eam diſſeminatæ, & cerea materia rubra repletæ, ejus exiſtentiam nobis manifeſtarent.

3.

3. Oſſiculum, Stapes dictum, in ſitu naturali, ſc. in foramine ovali hæret, eſtque obvelatum ſeu amictum membranulâ tenuiſſimâ, arteriolis quoque inſtructâ.

4. Foramen rotundius in dicta capſa, quod viam præbet cochleæ, hic quoque non ſolum apparet, verum etiam membranula dicti foraminis limbum, ut & cochleæ cavitatem, nec non ejus ſeptum oſſeum, inveſtiens.

In altera oſſis petroſi parte, ſc. oſſe temporum, ſetæ quoque adhærente, ſequentia luſtrantur.

1. Membranam Tympani geminam eſſe apparet, præter involucrum extimum, quod in fœtu humano invenitur, & tympani membranæ cohæret.

2. Exteriorem tunicam ſive lamellam ſeparabilem eſſe ab interiore, quemadmodum in oculis, Ruyſchiana à Choroidea.

3. In hoc objecto exigua portio lamellæ exterioris ſeparata eſt ab interiore, in aliis autem objectis, poſtea deſcribendis, maximam portionem ſeparavi.

4. Pellicula exterior innumeris arteriolis repletis ſuperbit, quibus interior hic deſtituitur, forſan quia non ſunt repletæ.

5. Hancce membranulam Tympani nuſquam hic foramine eſſe pertuſam aut perforatam, ſed ubique in ambitu oſſi orbiculari connatam.

6. Quomodo Incus & Malleolus ſibi invicem cohæreant, & quo ritu malleolus affigatur membranæ tympani, hic videri poteſt: ſuntque dicta oſſicula perioſtio quoque obducta, per quod arteriolæ viſuntur diſperſæ.

7. Quartum oſſiculum auditus, ſtapedis parti ſuperiori annexum, diſtinctiſſime hic luſtrari poteſt, & quod magis eſt, arteriolæ repletæ conſpici poſſunt, in membranula quartum oſſiculum inveſtiente.

N°. V. Portio maxillæ ſuperioris ex infante, in qua luculenter videri poteſt, dentes pueriles, ante indurationem oſſeam aut lapideam, colore & ſubſtantiâ conſtare diverſâ. exterior enim albicat, ſequens coloris eſt cartilaginei, tertia & intima, quæ cæteras copiâ ſuperat, mollis, & plurimis ſanguineis vaſis prædita.

N°. VI. Portio funiculi umbilicalis Hippopotami cum annexa portione Chorii, innumeris globoſis corpuſculis referti; & ea æquant magnitudinem ciceris, lentis, & nonnulla capitis aciculæ majoris; qualem autem habeant uſum, nondum expiſcatus ſum.

No. VII. Pueri portio Naſi, ſecundum longitudinem diſſecti, ut ſeptum narium ejuſque involucra in conſpectum venirent.

Not. Septô ſuis integumentis adhuc inveſtitô, conſpiciendum ſeſe exhibet in utroque latere ductus peculiaris, per quem Mucus excernitur. In uno latere indidi ſetam, ut intuenti ſtatim ſeſe manifeſtaret. Sed de hoc alias plura.

No. VIII. Infantis pia mater ſiquori innatans, adeoque tenera ac ſubtilis, ut vix præter vaſa ſanguinea aliquid membranoſi appareat. Videtur enim fere ex meris Vaſculis ſanguineis conſtare, quæ ope alicujus ſubſtantiæ membranoſæ ſuo continentur loco, ne inter ſe confundantur. Hoc demonſtrari non poteſt, niſi arteriæ ad finem uſque ſint repletæ materiâ cereâ rubrâ. hoc enim facto, quicquid arterioſum, aut venoſum rubedine perfuſum eſt, & quod reſtat membranoſum eſſe conſtat.

N°. IX. Phiala in cujus liquore duo conſervantur objecta. horum primum & minus, duæ ſunt palpebræ humanæ, quarum arteriæ ſunt repletæ, unde rubedinem induerunt.

Alterum quoque duæ ſunt palpebræ humanæ, quarum arteriæ haud repletæ ſunt. In iis videre licet puncta lachrymalia, & in marginibus oſcula notiſſima rivulorum, humori viſcido & duro hic repleta.

N°. X. Phiala continens duos oculos humanos tranſverſim ſectos, in quorum cavitate luculenter luſtrari poteſt Tunica retiformis, medulloſâ ſubſtantiâ obſita. huic proximè adjacet Ruyſchiana, pigmento nigro obducta.

N°. XI. Phiala, in qua duo objecta viſuntur, quorum alterum, à capillo dependens, oculus eſt infantis, tranſverſim ſectus.

Not. 1. In Portione reticulari è fundo oculi emergente, notandum. Vaſcula ſanguinea tota eſſe repleta ad extremitates uſque, & hoc facto, dicta reticularis ſeu retiformis videtur conſtitutio ex vaſculis ſanguineis, quæ, per membranoſum quid, ſuo loco detinentur: medulloſum autem in hoc objecto vix perceptibile, in aliis autem ſatis evidens.

2. Arteriolæ Ruyſchianæ Tunicæ hic ſunt repletæ, & quam diverſæ ſint reptatu ab arteriis Choroideæ, hic cerni quoque poteſt.

3. Ligamentum Ciliare neutiquam muſculorum munere fungi, ſed vero ejus proceſſum, ſatis evidens quoque eſt in hoc ob-

objecto. Vide quoque Tab. 1, Fig. 4. 5. & 7. Theſ. 2.

4. Ruyſchianam Tunicam pertingere ad finem ligamenti Ciliaris, oppidò quam bene hic cerni poteſt.

Alterum objectum in fundo Phialæ poſitum, poſterior oculi pars eſt, cujus arteriæ ita planè ſunt repletæ, ut tandem extravaſatio ſit facta, & hoc facile fit, ſi minus caute peragatur negotium illud.

N°. XII. Portio arteriæ ſplenicæ vitulinæ repletæ, cujus extremitates faſciculatim ſunt diſpoſitæ.

N°. XIII. Portio ſubſtantiæ corticalis cerebri humani, in qua luculenter demonſtrari poteſt, dictam ſubſtantiam nil eſſe, niſi congeriem extremitatum vaſculorum ſanguineorum. Eum in finem cera rubrâ replevi dictas extremitates, & liquori limpido indidi, ut à ſe invicem nonnihil recederent. niſi enim hoc ita fit, impoſſibile eſt veritatem hujus rei expiſcari. Vid. cætera ſuper hac re Reſp. in Epiſt. Probl. 12. ubi figuras addidi.

N°. XIV. Hominis utraque Tonſilla, cum interſita uvula. Quam celluloſæ ſint tonſillæ, quot & quantæ aperturæ, fauces ſpectantes, idque ſæpe in ſtatu ſano, hic videri poteſt.

Notandum interim haſce aperturas evidentius in conſpectum venire, in tonſillarum tumefactione, id quod Chirurgis, in Anatomia minus verſatis, ſæpiſſimè impoſuit, exiſtimantibus, cum viderent haſce aperturas, tonſillas eſſe exulceratas, cum contra dictæ aperturæ naturales ſint, eo tempore tantum magis hiantes.

N°. XV. Sclerotica humana reflexa, è cujus medio portio reticularis emergit.

N°. XVI. Oculi humani utraque palpebra, in quibus foramina aut oſcula in limbis exiſtentia, ut & puncta lachrymalia luſtrari poſſunt.

LOCULAMENTUM, *ſub dicto Theſauro ſecundo, continet Arcas aliquot quadrangulares ex ligno Cedrino confectas, quarum*

ARCA PRIMA

ſequentia continet.

N°. I. Portio eſt cutis infantis, cujus arteriis cera rubra repletis, rubedinem induit cutis.

Not. Vaſculorum dictorum extremitates reptatum habere diverſum à ſubjectis, jamjam indicandis.

N°. II. Præterea continetur in dicta arca, portio exterioris Tunicæ uteri vitulini, in qua viſuntur arteriæ, cereâ materiâ rubra repletæ, quarum reptatus & numerus longe differunt à cutaneis.

N°. III. Portio Membranæ Chorii fœtus Vitulini, cujus arteriarum extremitates materiâ cereâ flavâ tam accurate repletæ, ut intuentium oculos alliciant.

N°. IV. Portio ejuſdem membranæ, ramis majoribus inſtructa.

In ARCA Cedrina ſecunda reperiuntur ſequentia.

Not. 1. Superior pars cranii fœtus humani integumentis omnibus ademptis, ut in conſpectum veniret fontanella membranacea.

Not. 1. Dictam fontanellam ſcatere arteriolis repletis, quæ neutiquam conſpici poſſunt, niſi præmiſſa repletione.

2. Fœtus humani oſſa cranii conjungi membranarum ope, non autem per ſuturas, hic quoque cerni poteſt.

3. Dictas membranas eſſe pericranium & duram matrem, hic conſtat.

4. In infante vivo, dicta conjunctio in ſuperiore parte non eſt per mutuum contactum oſſium, aut per ſuturas, ſed ad diſtantiam quandam, prout hic videre eſt.

5. Hæc autem diſtantia eſt vel major, vel minor: ſemper tamen aliqua reperitur, id quod autores omnes non obſervarunt in ſuis figuris; eo magis, quia dicta diſtantia, in vulgari ſceletopœia fœtuum, non invenitur. cum enim oſſa fœtus exſiccantur, naturalis diſtantia non conſervatur, niſi goſſypii ope, quo totum caput oſſeum eo uſque replendum, ut nullo modo oſſa ad ſe invicem accedere poſſint in exſiccatione.

6. Os frontis geminum eſſe in fœtu humano, hic videri poteſt.

N°. II. Superior pars cranii infantis, in qua ſupradicta diſtantia omninò abolita; fontanella membranacea verò, quæ ſemper ad tempus adhuc reperiatur, hic videri poteſt.

Not. 1. Fontanella dicta non præciſe clauditur anni ſpatio, verum citius, aut tardius, ſecundum corporis diſpoſitionem, & prout oſſificatio magis vel minus eſt vegeta.

2. Dicta pars cranii pericranio eſt amicta, cujus arteriolæ ſunt repletæ cera rubrâ.

3. Eadem materia quoque repletus eſt ſinus falciformis ſeu longitudinalis.

N°.

N°. III. Pars cranii ſuperior fœtus ſeptimeſtris inſtructa cute.

Not. 1. Cutis auferri poteſt ab oſſe, quia ſeorſum eſt exſiccata: & ſic datur occaſio interiorem cutis ſuperficiem luſtrandi, cum ſuis vaſis ſanguineis, utpote repletis.

2. Cutem humanam tot ſcatere vaſis ſanguineis, ut iis omnibus repletis, tota cutis rubicundiſſima ſit, hic patet.

3. Dicta cutis ſcatet quoque capillis nigris, quantumvis fœtus ſit ſeptimeſtris.

N°. IV. Superior pars cutis capitis infantis obeſi, in qua videre licet, non ſolum in ſincipite obeſiorum hominum, pinguedinem copioſam reperiri, verum etiam in fronte, contra nonnullorum opinionem. Cutis dicta admodum quoque piloſa.

In ARCA TERTIA Cedrina reperitur Tunica Chorion dicta, è vitulo.

Not. Arterias cereâ replevi materia, eaque non tantum rami majores, & minores ſunt oppleti, verum etiam ramuſculi tam exigui & ſubtiles, ut, averſa luce viſi, maculæ tantum eſſe videantur: microſcopiô autem adhibitô, diſtinctè, reperiuntur arteriolarum extremitates eſſe, quarum reptatus diverſus ab eo, qui obſervatur in Tunicis uterinis.

ARCULA QUARTA

Continet humorem cryſtallinum oculi Ovini, membranula aranea amictum, per quam viſuntur diſperſæ arteriolæ plurimæ. De hujuſce membranulæ exiſtentia Anatomici alii aliter ſentiunt. quidam illam dari negant; nonnulli ambigunt, alii eandem admittunt; ipſe quoque diu anceps hæſi, quid de hoc negotio ſtatuerem: verum cum repleviſſem arterias oculi ovini cereâ materiâ, aperiebam oculum, membranaſque perſcrutabar, & ſic videbam per membranulam araneam plurimas arteriolas diſperſas. hoc obſervato, indidi humorem cryſtallinum cum ſua membranula phialæ liquore limpido repletæ. Die inſequente cum novum hoc inventum iterum videre mihi animus eſſet, nil minus quam arterias videre poteram.

Ratio autem hæc erat. Repleveram, ut dixi, Arterias oculares cereâ materiâ, quæ ad humorem cryſtallinum uſque quidem erat propulſa, verum enimvero ibi quoque ſubſtiterat, nec ulterius in arteriolas membranæ araneæ, cryſtallinum inveſtientis, penetrare potuerat; ſanguis autem ſimul cum cerea

materia ulterius atque ulterius propulſus, ita repleverat dictas arteriolas Tunicæ araneæ, ut cereæ materiæ omnis locus fuerit denegatus arteriolas replendi. Cum autem totum illud liquori indidiſſem, ſanguis non ſolum evanuit, verum etiam per conſequens arteriolæ ſubtiliſſimæ oculorum meorum aciem effugerunt. Poſtquam mihi ſecunda vice accidit, ut talis repletio in oculos caderet, cautior factus ſculptorem ſtatim adii, & æri incidi curavi, Vid. Tab. 1. Theſ. 2. Fig. 8. Notandum autem me dictum humorem cum ſua membranula arteriolis à ſanguine rubro repletis, conſervare in dicta Arcula quarta, idque extra liquorem. In exſiccatione dicti objecti humor rugas quidem contraxit, verum hoc præcaveri non potuit. Figuram hujus membranulæ æri olim incidi curavi ſine vaſculis ſanguineis, quandoquidem eo tempore ea nondum detegere potui, ob inſtrumentorum ruditatem.

A R C U L A Cedrina quinta

Inſtructa vaginâ è corio infantis confecta, in qua conſervantur culter & furca, quorum manubria ſunt confecta ex oſſe Tibiæ humanæ, in quo nulla cavitas à me fuit reperta, id quod rariſſime, ſi unquam, contigit.

Not. 1. Dicta manubria ſunt albiſſima, parte ferro proxima, aurato cingulo obducta.

2. Corium infantis rubicundum apparet, præ copia arteriolarum repletarum, quæ in præparatione corii cercam materiam rubram haud amiſerunt, id quod viſu jucundum.

In ARCULA Sexta, ex ligno juglandis confecta, reperitur portio arteriæ ſplenicæ vitulinæ excarnis, uti vulgò loquuntur, id eſt, deſtituta omnibus ſuis extremitatibus ſuccoſis.

Not. 1. Dicta arteria repleta eſt cereâ materiâ flavâ, & omnibus ramulis minoribus inſtructa; extremitates quoque ſubtiliſſimæ ſunt, & conſervatæ ad ſuccoſitatem uſque.

2. Quam difficile ſit omnes ramulos proprio ſuo loco detinere, & ramulum ſupra ramulum conſervare, & ita exſiccare, ut extremitates ſimul conſerventur, norunt illi, qui ſeſe huic negotio applicant.

ARCULA ſeptima, ex ligno Indico confecta, continens inteſtinula fœtus ovini immaturi, cereâ materiâ alba repleta, nitidiſſime præparata, & conſervata.

Not.

Not. Dicta inteſtinula, meſenterio cohærentia, proprium retinuerunt locum. Arteriæ per meſenterium diſperſæ cereà materià flavà ſunt infarctæ, & ut gratiam majorem conciliarent viſui, impoſui dicta inteſtinula ſerico nigro villoſo.

In ARCULA octavà reſervantur calculi equini per alvum excreti. Vid. Tab. II. Theſ. 2. Fig. 4. 5. 6.

Quantumvis inter medicos reperiantur, qui aſſentiri nolint calculos per alvum excerni, veritati tamen conſentaneum eſſe, nullus dubito, quandoquidem expertus ſum mulierem Judaicam, inter cætera mala, fluore uterino, colica ſtomachi &c. laborantem, poſt uſum hauſti purgantis, ab Expertiſſimo Viro D°. Rocamora, qui curationi præfuit, præſcripti, calculum per alvum rejeciſſe ingentem, quem mihi demonſtraverunt ægræ maritus & conſanguinei.

Clar. Dominus Nicolaus Venette, in tractatu ſuo de calculo, nunquam ſatis laudando, varia quoque proponit exempla calculorum, per alvum rejectorum. Præterea variæ exſtant Hiſtoriæ apud Cöiterum, Scaligerum & alios Scriptores, ſtatuentes calculos per alvum eſſe rejectos.

Hic autem B. L. Tibi oſtendo calculos equinos, per dictam viam exoneratos, quos mihi liberaliter inpertivit D. M. G. Blok, Med. Doct. expertiſſ. & in perſcrutandis naturæ latebris maximè induſtrius, addita hiſtoriola inſequente.

Hujuſmodi Calculi N°. xxxvj, *diverſæ magnitudinis, inter ſex ſeptimanarum ſpatium, per ſeceſſum ejecit equus in ſtabulo Imperatoris, quod Viennæ eſt, Anno* 1698. *Equus de cætero bene habuit, quantum ex functionibus ejuſque appetitu dijudicare potuerunt illi, qui ejus curam habuerunt. Hoſce duos Calculos ſtabuli præfectus dono dedit Nob. Do. Wildebrand, tunc temporis R. M. Sueciæ à Secretis apud aulam Cæſaream, nunc eidem Majeſtati à Secretis, apud P. P. Ordines Fœderati Belgii, Hagæ Comitis. Prædictus Dom. Hildebrand refert quendam Medicum Viennenſen expertum fuiſſe virtutem horum calculorum Bezoardicam, in majori tamen doſi.*

Conſideratione dignum eſſe cenſeo, quod fracto à me calculo majore, in ejus medio invenerim granum avenæ, quemadmodum in lapide Bezoardico fruſtum ligneum, vel ſimile quid invenire ſolemus.

TABULÆ PRIMÆ

Explicatio.

FIGURA I. Oculum Balænæ denotat, qui ita diſſectus, ut Tunicæ Scleroticæ haud ſolum, verum etiam Ruyſchianæ & Choroideæ conſtitutionem conſpicere poſſimus.

A. Scleroticæ craſſities prope nervum opticum.

B. Ejuſdem tenuitas à latere pupillæ.

C. Retinæ portio.

D. D. Portiones duæ choroideæ, facie exteriore viſæ, reflexæ, & à Ruyſchiana avulſæ. per hanc autem faciem denſa ſeries vaſorum ſanguineorum eſt diſſeminata.

E. Choroideæ portiones duæ, à Ruyſchiana ita avulſæ, ut parte inferiore cum illa adhuc cohæreant, unde ea facie videntur, quæ connata fuerat Ruyſchianæ. Notandum interim, per hanc dictam faciem, vaſa ſupra citata minus eſſe viſibilia, quam per faciem exteriorem lit. D. D. indicatam.

Aſteriſaus * denotat Ruyſchianam tunicam, quæ in Balænc pyri craſſioris obtinet craſſitiem.

FIG. II. Balænæ oculum repræſentat ſecundum longitudinem biſectum.

A. Retina.

B. Choroidea, cui facie interiore Ruyſchiana connata.

C. Sclerotica.

Fig. III. Geminæ palpebræ potiores portiones exhibet ex homine.

A. Cilia.

B. B. Oſcula ductuum, per quos humor quidam excernitur.

C. Puncta lachrymalia.

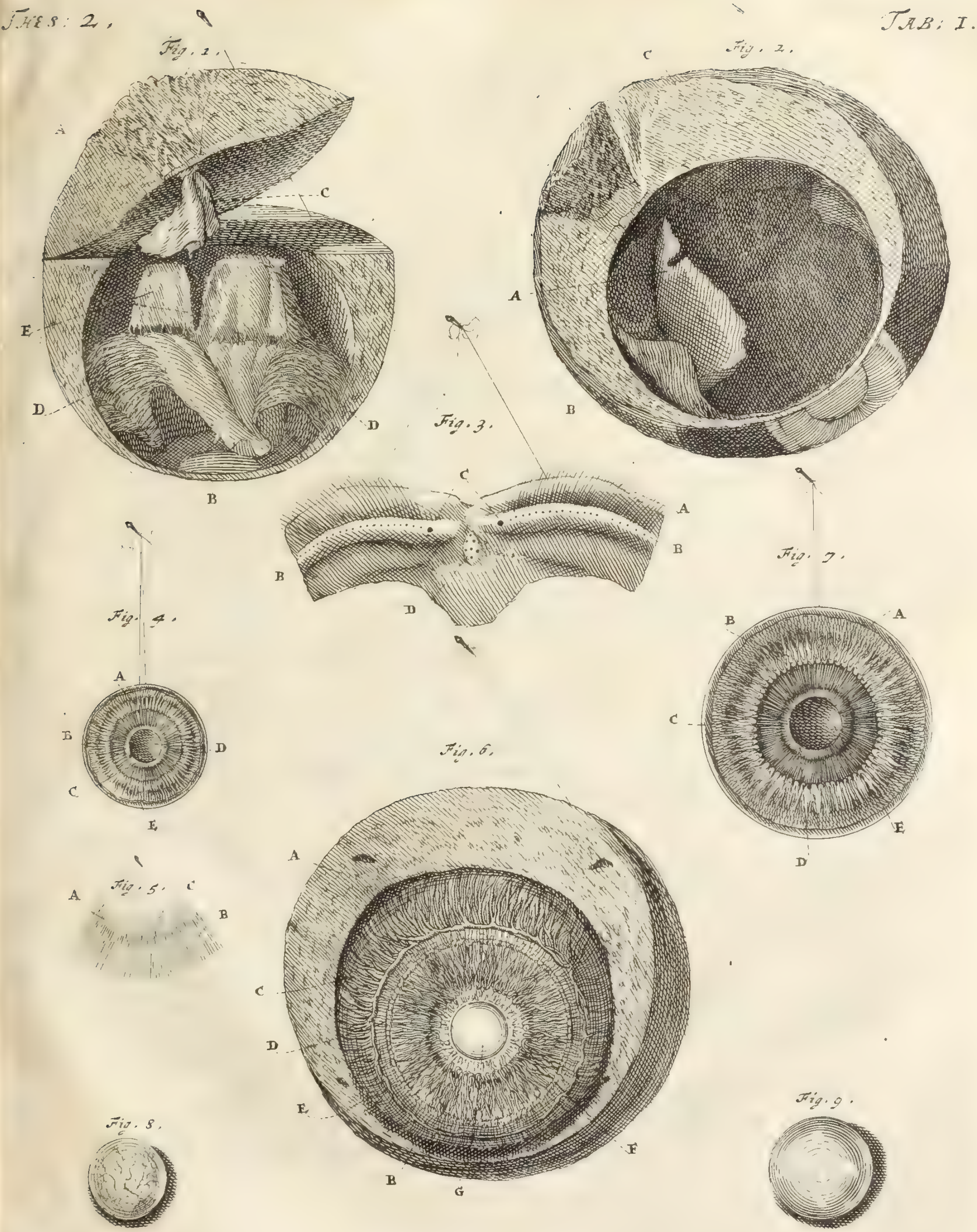
D. Glandulam lachrymalem, in qua varia foramina, ſeu oſcula hiantia cernuntur.

FIG. IV. Corneam humanam, facie poſteriore viſam, repræſentat, in qua videnda ſeſe exhibent corneæ margo, ligamentum ciliare, proceſſus ciliaris, circulus Iridis minor, & pupilla.

A. Ligamentum ciliare.

B.

THES: 2. TAB: I.

C: Huiberts. ad. vivum. Sculpſit.

B. Proceſſus ciliaris muſculoſus.

P. Circulus minor proceſſus ligamenti ciliaris, in quem deſinunt tendines proceſſus ciliaris. Dictus circulus minor proceſſus ciliaris, facie anteriore viſus, nuncupatur à me *Circulus minor Iridis*; Iris enim eſt facies exterior, proceſſus lig. ciliaris, facies interior.

De. Pupilla.

E. Corneæ margo.

FIG. V. Exhibetur proceſſus ciliaris muſculoſus cum ejuſdem tendinoſis fibris &c. Notandum interim, hanc figuram eſſe factam, ope microſcopii, unde naturali magnitudine multis numeris auctior facta.

A. Tendinoſa ſubſtantia proceſſus ciliaris.

B. Muſculoſa ejuſdem ſubſtantia.

C. Circuli minoris fibræ circulares, pupillæ conſtrictioni deſtinatæ, quas ſculptor hic juſto diſtinctius repræſentavit, nam in objecto ipſo non ita luculenter viſuntur.

FIG. VI. Oſtendit oculum Balænæ tranſverſim biſectum.

A. Sclerotica, cujus craſſities admiranda.

B Sclerotica, cujus craſſities hic quidem videtur diminuta, ſed Choroidea ita propullulat extra Scleroticam, ut ejus vera craſſities videri haud poſſit.

C. Choroidea.

D. Vaſa ſanguinea per choroideam diſperſa.

E. Arteria. Choroideam integram ambiens, è qua rami emergunt innumeri, ſurſum repentes.

F. Iridis circulus minor. major autem aſteriſco * notatur.

G. Pupilla.

FIG. VII. Cornea vitulina adumbratur, facie poſteriore viſa. In ea omnia majora apparent, quam quidem in homine.

A. Corneæ margo.

B. Ligamentum ciliare.

C. Proceſſus ciliaris.

D. Circulus minor proceſſus ciliaris, per quem denſa ſerie, & recto quidem tramite, decurrunt tendines proceſſus ciliaris.

E. Pupilla.

FIG, VIII. Demonſtratur humor cryſtallinus, vitulinus, cum ejuſdem membranula ambiente, aranea dicta, per quam plurimæ ſunt diſſeminatæ repletæ arteriolæ.

F FIG.

FIG. XI. Humor cryſtallinus è Balæna ſeſe videndum exhibet. Hujus, ut & oculi, exilitas admiranda, ſi ad corporis molem conferantur.

TABULÆ SECUNDÆ
Explanatio.

FIG. Veſicæ humanæ inverſiae portionem maximam exhibet. hujus ſuperficies interior jam exterior facta, innumeris excreſcentiis membranoſis & ramoſis prædita eſt, ob calculi, quo laboraverat aeger, attritionem.

A. Veſicæ craſſities prodigioſa, id quod calculoſis ſatis familiare.

B. B. Excreſcentiæ ramoſæ & membranoſæ.

C. Veſicæ fundus, ſine ullis excreſcentiis, utpote à calculo non læſus.

D. Superficies Veſicæ exterior, quæ ab inverſione interior facta.

FIG. II. Demonſtratur mulieris, utero gerentis, portio Veſicæ, cujus fibræ undique obſitæ ſunt arenulis minutiſſimis.

FIG. III. Portionem hepatis Hydropici exhibet.

A. Superficies, ob celluloſam conſtitutionem admodum inæqualis facta.

B. Cellulæ, aut veſiculæ, limoſam ſubſtantiam continentes; adeò numeroſæ, ut hepar totum, quantum eſt, ex hiſce conſtet.

FIG. IV. Exhibetur calculus equinus minor per alvum rejectus.

FIG. V. Demonſtrat portionem calculi majoris per alvum ejuſdem equi rejectam, quæ ferræ ope partim, partim quoque vi in duas partes fracta. in ejus medio foveola reperitur, quam granum avenæ, in inteſtino hærens, formavit, dum calculoſâ ſubſtantiâ obduceretur avena.

A. Lamellæ calculoſæ variæ, ex quibus conſtituitur portio calculi exterior.

B. Subſtantia calculi interior, in qua laminæ minus viſibiles.

C. Foveola ab avena producta.

FIG. VI. Alteram partem dicti calculi exhibet, in qua granum avenæ, poſt diſruptionem, remanſit.

A

C: Huijberts. ad. vivum Sculpsit.

THES: 2.
TAB: III
C: Huÿberts. ad vivum Sculpsit.

Fig. 1.

Fig. 2.

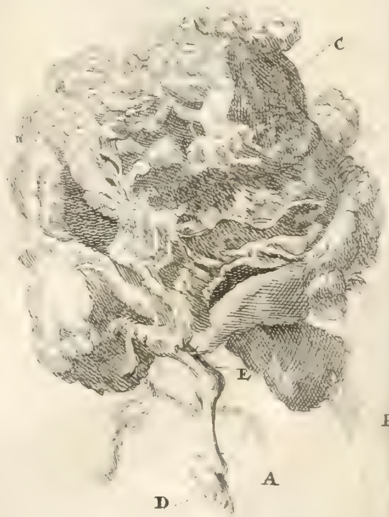
Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

C: Huyberts, ad vivum Sculpsit.

A. Portio à ſerra læſa.
B. Portio vi fracta.
C. Granum avenæ in calculi medio hærens,

Not. interim Nob. Domin. Blok hanc partem ſecum abduxiſſe, ita ut una tantum pars in hoc meo Theſauro reperiatur.

TABULA III.

HYdrocephalum exhibet ſex aut ſeptem menſium, cujus caput prodigioſæ magnitudinis eſt.

Inter manus & caput Placentæ portionem poſui, ut caput liquori innatans in Phialæ medio detineretur; eſtque dicta portio placentæ ruditer delineata, quia mihi animus non erat placentæ veram conſtitutionem hoc loco exhibere; hanc autem reperiet B. L. Tab. VI. Fig. 2. hujus Theſ. ſecundi.

TABULA IV.

Quinque Figuras demonſtrat cujuſdam ſubſtantiæ heterogeneæ, membris copioſis multorum fœtuum, trium præter propter menſium, onuſtæ, & in lucem editæ, paulò poſt fœtum Hydrocephalum ſupradictum, idque ex eadem muliere.

FIG. I. Portio ſubſtantiæ heterogeneæ membris dictis onuſta exhibetur.

A. Os femoris durum, carne & perioſtio denudatum.
B. Digitus ſingularis vel pedis, vel manus, id quod non bene diſcerni poteſt.
C. Patella cartilaginea, circa genu alterius oſſis femoris ſita.
D. Genu cartilagineum.
E. Pes.
E. Manus, cujus digiti imperfecti, & male conformati.
G. Pes alter.
H. Manus perfecta.
I. Duo digiti minus perfecti.

FIG. II. Majorem molem ſupradictae ſubſtantiæ, membris variis inſtructam, oſtendit; nec non fœtum ejuſdem ætatis, Thorace & capite ſubſtantiæ ſupradictæ ita intricatis, & connatis, ut neque Caput, neque Thorax conſpici poſſint.

A. Duo crura, male conformata & tortuoſa, quibus aſſociatur
B. Brachium incurvatum, cum annexa manu.
C. Pes è ſuperiore parte hujus ſubſtantiæ emergens, neque ullum commercium cum prædictis habens.
D. Corpora ſubrotunda, membranacea, cartilaginea, celluloſa.
E. Fibræ, aut vaſcula ſanguinea; id quod diſcernere nequeo, utpote non repleta materia cerea.
F. Membrana magna, limoſâ materiâ referta.
G. Abdomini analogum quid, è cujus medio, parte inferiore, propendet peni ſimile quid.

FIG. III. Minorem portionem ſubſtantiæ prædictæ exhibet, è qua emergit,

A. Femur unius fœtus trium fere menſium.
B. Oſſa Tibiæ & ſuræ alterius fœtus, quæ carne & perioſtio denudata, ſitum tranſverſum occupant.
C. Pes extremus ejuſdem fœtus, ut videtur, paululum tamen à dictis oſſibus ſuræ & tibiæ ſeparatus eſt. Sub dicto pede extremo apparet adhuc digitus ſingularis, quem notavi eadem literâ C. peculiari tamen lineâ.
D. Duo pedes ſine tibiis aut femoribus, emergentes è regione dictorum artuum.
E. Tibia.
F. Pes extremus.

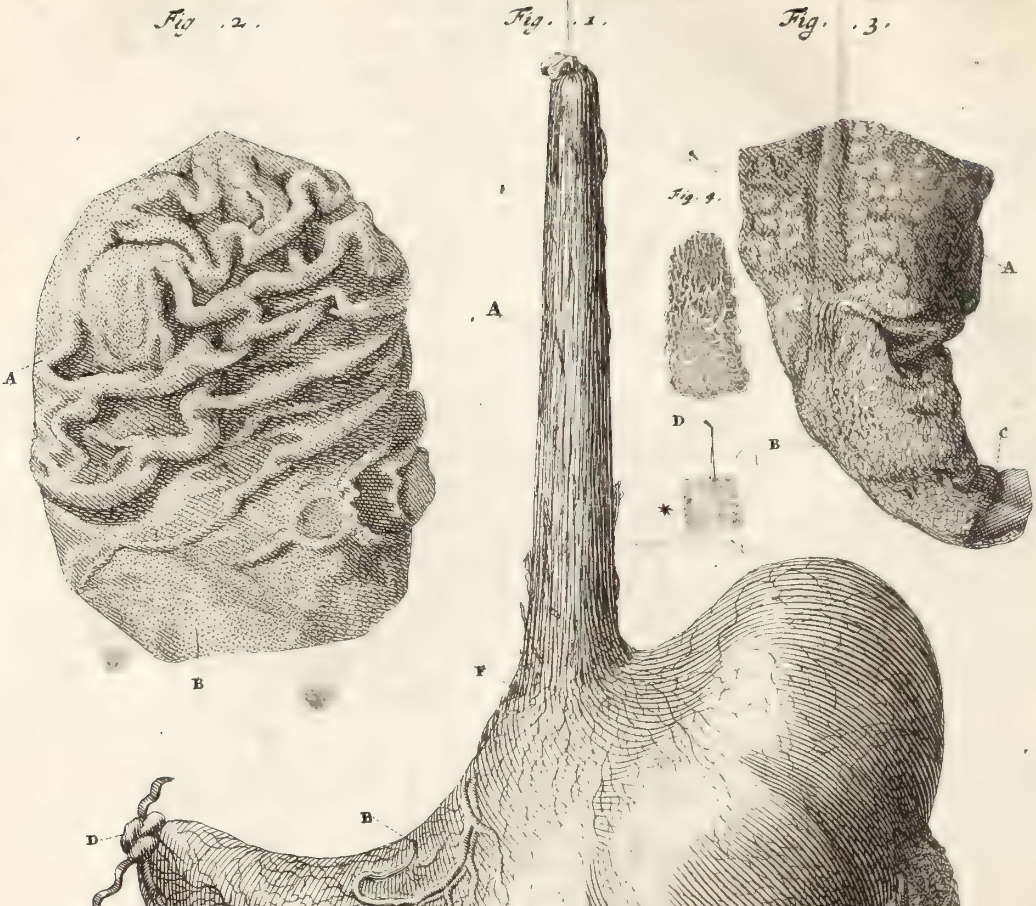
FIG. IV. Explicatio, qua exhibetur portio ejuſdem ſubſtantiæ, ſine ullo membro viſibili.

A. Particulæ partim celluloſæ, partim cartilagineæ.
B. Partes membranoſæ.
C. Vaſculoſæ particulæ.

FIG. V. Luſtratur quoque portio ſupradictæ ſubſtantiæ, è cujus infima parte prodit integrum crus.

A. Os tibiæ carne privatum.
B. Particulæ vaſculoſæ.
C. Celluloſæ particulæ membranaceæ.
D. Pes extremus.
E. Os femoris.

T A-

C. Huyberts. ad vivum. Schulpsit.

THES: 2. TAB. VI.

C: Huyberts. ad vivum Sculpſit.

TABULA V.

FIG. I. Infantis ſtomachus, cum annexis Gula & Omento, demonſtratur.

A. Gula, cum ejus fibris muſculoſis longitudinalibus.

B. Arteriæ per ſuperiorem ſtomachi partem decurrentes.

C. Arteriæ per inferiorem partem diſtributæ, quarum rami majores ceu ſubitò detruncari videntur, cum contra aliæ interiora petant, aliæ verò per Omentum diſtribuantur.

D. Stomachi exitus, ſeu Pylorus.

E. Omentum myriadibus vaſculorum ſanguineorum: nullis autem foraminibus, præditum.

F. Os ſuperius, ſeu introitus ſtomachi.

FIG. II. Hominis provectioris ætatis portio ſtomachi inverſi exhibetur.

A. Plicæ interiores nonnihil prominentes extra ſuperficiem interiorem ſtomachi.

B. Pori innumeri.

FIG. III. Repræſentat portionem ſtomachi humani inverſi, ſupra pylorum abſciſſam.

A. Locus, ubi plicæ non apparent, ſed exiguorum monticulorum rotundorum inſtar intima ſuperficies propullulat.

B. Interſtitia celluloſa, ſeu nova apparentia, de qua mentionem feci Fol. 30.

C. Pylorus.

FIG. IV. Portionem ſtomachi denotat, in qua dicta interſtitia celluloſa exhibentur naturali magnitudine longe majora, utpote microſcopii ope ita ſculpta.

Not. dicta interſtitia, in ea parte ſtomachi ruminantium reperiri, quæ belgice dicitur de **kraagh**; eaque quadrangularia & admodum capacia eſſe, vel lippis & tonſoribus notum. In homine verò minutiſſima ſunt, & formâ diverſâ.

TABULÆ VI.

Explicatio.

FIG. I. Portio venæ portæ hepatis vitulini.

FIG. II. Portio venæ & arteriæ placentæ uterinæ muliebris.

FIG. III. Venæ cavæ, per hepar diſperſæ, Ramulus.

FIG. IV. Ramus Venæ portæ humanæ.

FIG. V. Ramus Arteriæ ſplenicæ vitulinæ.

FIG. VI. Portio tunicæ intimæ uteri ovini gravidi, per quam myriades vaſorum novorum lumbricalium viſuntur diſtributæ, ſuntque illa tranſparentia, ſuccumque præparantia, pro fœtus, in utero hoſpitantis, alimento.

FIG. VII. Vaſorum ſanguineorum maxima parte renis ſubſtantiam conſtituentium curſus vermicularis exhibetur.

Not. interim hic nil niſi dictorum vaſorum curſum repræſentari. in poſterum ſingulorum ramuſculorum extremum diſtinctius exhibere animus eſt. ſingulæ enim extremitates ceu glomum repræſentant; in hepate verò, ut & liene, penicillum.

FIG. VIII. Portio tunicæ chorii vitulini monſtratur, cujus vaſcula ſanguinea ſunt repleta, ad ultimas extremitates uſque.

B. L. hic quidem adſpicis ramulos minutiſſimos, ſed verò in objecto ipſo, averſa luce viſo, dictæ extremitates variis locis mentiuntur maculas.

Præterea conſideratione dignum eſſe cenſeo, horum vaſculorum extremum neutiquam habere reptatum convenientem cum vaſculis hepaticis, lienalibus, renalibus, aut placentæ uterinæ.

FINIS.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris

THESAURUS ANATOMICUS TERTIUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS. 1724.

VIRO NOBILISSIMO ET CLARISSIMO,

JOS: PITTON TOURNEFORTIO,

BOTANICORUM HUJUS SECULI

FACILE PRINCIPI,

E REGIA SCIENTIARUM ACADEMIA,

DOCTORI FACULTATIS MEDICÆ

PARISIENSIS,

ET

BOTANICES IN HORTO REGIO

PROFESSORI,

AMICO VETERI,

TERTIUM HUNC THESAURUM.

L. M. Q. D.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

Thes.

TAB. I.

C. Huyberts.

Sculpsit

THESAURUS ANATOMICUS TERTIUS.

Ex Ligno Indico variegato confectus ſequentia in ſeſe continet.

PRimò, in fundi medio occurrit Pedamentum ex ligno juglandis confectum, cui impoſita rupes artificialis, ex calculis humanis compoſita, cujus fundamentum rupes naturalis, cui innituntur omnis generis calculi humani, & tanto quidem numero, ut tota rupes naturalis viſum aufugiat.

Dicta Rupes magnitudine ſuperat rupem in Theſauro primo figurâ primâ deſcriptam & expreſſam. Vide hancce ſecundam Rupem Tab. I. Theſ. 3. quam hac inſcriptione exornavit magni nominis Poëta Clariſſimus Petrus Francius.

QUID SUMUS, AUT QUIDNAM NOSTRI POST FUNERA RESTAT?
ADSPICE: NIL ALIUD, NUDA NISI OSSA, VIDES
CALCULUS, ET VASTUS LAPIDUM, QUEM CERNIS, ACERVUS,
QUAM SIT VITA HOMINUM PLENA DOLORE, DOCET.
EXHIBET HOC TABULIS, HOC VERBIS EXPLICAT, URBIS
RUISCHIUS AMSTELIÆ LAUS, MEDICUMQUE DECUS.

In hujus faſtigio ſceleton fœtus immaturi quatuor circiter menſium cum dimidio reperitur, cujus genua inflexa ſunt, capiteque ſurſum converſo, quaſi cœlum adſpicere vellet, manu continet oſſiculum carie exeſum, & ex oſſe femoris expulſum, & ſic hominum miſerias exprimere videtur, eà inſcriptione:

AH FATA, AH ASPERA FATA!

Sub genibus hujus ſceleti videre licet ingens calculi humani

fruſtum, cavitate notabili præditum, in qua continuit alterum calculum, ceu nucleum craſſum: Eſtque dictum fruſtum calami ſcriptorii craſſitie. Vid. Lit. A.

Interim Not. alios calculos humanos ex lamellis tenuibus, alios contra ex lamellis craſſioribus eſſe compoſitos, ſicuti ex aliis, hanc rupem conſtituentibus, patet.

Hinc conſtat Lithotomos nonnunquam male accuſari, cum in operatione, quamvis rite peracta, calculi franguntur, id quod in eorum manu non eſt: ſi enim calculi ex tenuibus lamellis ſunt coagmentati, facillime rumpuntur in extractione.

A latere dicti Sceleti adſtat Sceleton trium præter propter menſium, una manu gerens tenuiſſimum Ramulum Arterioſum, ceraceâ materiâ rubrâ ad extremum usque repletum; altera autem tenet fictitiam feſtucam tenerrimam, confectam ex fibris Veſicæ urinariæ cujuſdam mulieris, quæ fibræ tot undique à natura ſunt obſitæ calculoſis arenulis, ut nil fere, niſi Arenulæ calculoſæ conſpici poſſint.

Not. interim, quod Veſica urinaria, è qua deſumtæ ſunt dictæ fibræ, feſtucam tenerrimam conſtituentes, tota quanta, conflata fuerit, ex ejuſmodi fibris calculoſis, ita ut integra Veſica, à nobis prima fronte viſa, quaſi lapidea, aut potius ex arenulis calculoſis conſtituta, mihi videretur.

Hujus Veſicæ fruſtum ſatis magnum in liquore Balſamico conſervo, ut naturalem conſervaret conſtitutionem.

Dictum Sceleton exiguum feſtucâ ſuâ capitis conſtitutionem demonſtrare videtur, ea enim ſinciput tangens eorum Anatomicorum errorem detegere videtur, qui exiſtimant ſinciput, ut & cætera capitis oſſa, eâ ætate, eſſe cartilaginea, cum contra membranacea ſint.

Præterea, in hoc parvo Sceleto luculenter videri poteſt, quibus in locis, oſſea ſubſtantia primò viſui ſeſe offerat in capite; de his plura in ſequentibus.

Ante dictum Sceleton poſiti ſunt tres calculi humani figura, colore & ſubſtantia inter ſe differentes. Vid. Lit. B. C. D.

Sub dictis in conſpectum venit calculus humanus ingens Lit. E. notatus, ſuperficie æquali & ſplendens, colore & forma tam accurate Lapidem Bezoardicum Orientalem imitans, ut difficile foret viſu ea diſcernere.

Sub eo cernere licet duos calculos ſummopere inter ſe diſcrepan-

pantes, ut Lit. F. & G. notant; horum alter à Lithomo extractus ſuperficie eſt granuloſa; alter verò æquali & quaſi polita, in qua inſtrumenti, quo extractus eſt, veſtigium comparet.

Pedamentum ſupradictum hujus rupis ornatur quoque pone Sceleton ſupremum, Splene vitulino nitide præparato, cujus Arteria ceraceà materià rubrâ eſt repleta, & loco Venæ, Sulci luculenter conſpici poſſunt. Quanta autem ſit differentia inter Splenem humanum & vitulinum, expreſſi in Reſponſ. Epiſt. Anatom. Problem. 4. ad Doctiſſ. Campdomercum.

Circa Rupis baſin cernere licet calculum humanum ingentem & pullum, loco Lit. H. puncto notatum; ſuntque tales calculi peſſimi; obſervavi enim, quod inter illos pullos calculos, plurimi, (ſi non omnes) cortices exteriores habeant fragiles; imò ſucceſſivè quoque fruſtulatim cum Urina ejiciuntur frequenter ejuſmodi calculorum ſquammæ exteriores, nucleo remanente: cum autem à Lithotomo extrahuntur, rarò ægri vitant Libitinam.

Memini me olim obſervaſſe in quodam Juvene, qui ſæpe per vias urinarias cortices nigros ejiciebat, imitantes cortices fabarum nigrarum, erantque jamjam per urinam ejecti, molles, & proinde ſine magno incommodo aut dolore ſimul cum urina reddebat, brevi autem lapideam & fragilem ſubſtantiam adipiſcebantur.

I. Calculus ingens ex lamellis tenuibus compoſitus.

Ad Rupis baſin calculus reperitur Lit. K. notatus, prodigioſæ magnitudinis & formæ admirandæ, poſt mortem à filio meo veſicâ exſectus, componiturque ex ſenis calculis rotundis, cortice nigricante præditis, quorum unusquiſque magnitudine Nucem Moſchatam ſuperat; ſupra hanc compoſitionem, ſeptimum quoque reperit calculum, qui cum cæteris haud coälitus, aſt ſuperimpoſitus erat, eadem cum cæteris magnitudine.

L. Calculus magnus Moriformis.

E Regione hujus Sceleti reperitur & tertium Sceleton fœtus humani quatuor præter propter menſium, manu gerens inteſtinula fœtus Ovini minimi, ſuntque repleta ceracea materià ſubnigrâ, meconium repræſentante, meſenterio cohærentia arteriolisque repletis inſtructa: altero autem brachio continet Vaſa Teſticulorum humanorum Pampiniformia, ceraceà materià rubrâ repleta, hujus Inſcriptio talis eſt.

PRIMA, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

Con-

Conſiderandum circa omnia Sceleta, hanc & cæteras Rupes ornantia, quod nulla eorum fulcro ferreo, ligneo, aut æneo innituntur, uti facere ſolent Anatomici, aſt propriis pedibus innituntur.

M. M. Calculi duo combinati, ſupra quos reperitur calculus mediocris magnitudinis Lit. N. notatus.

O. Calculus magnus, maximi Mori fructum imitans.

P. — Aſpera ſuperficie.

Ante rupis pedem quartum decumbit Sceleton, trium circiter menſium cum dimidio, cujus manu continetur *Hemerobium* Hoefnagelii, quæ *Ephemeris* vocatur Dortmanno, diciturque mane eſſe infans, juvenis meridie, veſperi ſenio confici & mori. Itaque ut vitæ noſtræ brevitas exprimeretur, ejuſmodi inſectum manu continet dictum Sceleton, cum hac inſcriptione.

QUASI HERBA SOLSTITIALIS PAULISPER FUI, REPENTE EXORTUS SUM, REPENTE OCCIDI.

Not. oſſicula hujus Sceleti nitidiſſima eſſe, naturali geſticulatione haud neglecta.

Q. Q. Duo ex illis calculis angularibus, de quibus facta mentio in Theſ. I. Tab. I. Lit. D. D.

R. R. Duo calculi ſuperficie aſperata, quorum unus ad dicti Sceleti pedes, collocatus, alter vero capitis vertici præpoſitus.

Cæteri omnes aut per vias urinarias excreti, aut poſt mortem Veſica aut renibus exſecti ſunt.

Præterea hic conſpicere licet Teſticuli humani Tunicam Vaginalem, peculiari pedamento innitentem, ſupra pedamentum Rupem dictam ſuſtinens, eſtque dicta Tunica quaſi flatu diſtenta, nec non muſculo Cremaſtere, vaſiſque ſanguineis repletis prædita.

Ultimò à latere dictæ tunicæ Vaginalis occurrit quintum Sceleton fœtus humani trium circiter menſium cum dimidio, gerens calculum parvum è pulmone humano tuſſi ejectum & a capillo dependentem; cum inſcriptione,

O, QUAM DURA PREMIT MISEROS CONDITIO VITÆ!

Hiſce

Hiſce omnibus calculis interpoſiti ſunt Rami arterioſi, foliis nudatæ arboris ramos repræſentantes; qui loco ſanguinis, ceracea materia rubicundiſſima artificioſe ſunt repleti, & calculos inter ſe continent, rupemque firmiorem reddunt. Quam ſubtiles ſint dictorum ramorum extremitates, ex figura annexa liquet.

A latere dextro dictæ rupis ſequentia viſuntur.

N°. I. Phiala in liquore limpidiſſimo continens brachium & manum fœtus humani jamjam nati.

Not. 1. Hoc objectum quantumvis à multis annis conſervatum, adhuc vivere videtur, utpote naturali colore rubicundo præditum.

2. Manus, ut & digiti, ita ſunt diſpoſiti, ut naturalem actionem repræſentent, qualem formamus, quando indice digito hoc vel illud deſignamus; Indice itaque extenſo, indigitat lamellas Cerebelli humani, cujus ſubſtantia medullaris veluti arboris Ramos repræſentat.

3. Ornamenti gratia, ut & averſationem omnem arcendi cauſa, brachium ornatur manica, ex linteo raro confecta, ornamentoque fimbriaceo inſtructa.

N°. II. Fauces, Lingua, ut & portio Maxillæ inferioris infantis nitidiſſimè præparata & conſervata; præbent enim omnia ſpeciem viventium.

Not. 1. Ubi Arteriarum ſublingualium trunci repant, & qua via incedant in ſiniſtro latere, oppido quam bene videre licet, ſuntque eum in finem ceracea m. rub. repleti.

2. Epiglottidis naturalis conſtitutio, ut & ejus rima, quæ aditus eſt ad Aſperam Arteriam, hic accurate poteſt conſpici.

3. Ad Linguæ radicem apparet rugoſa quædam diſpoſitio longitudinalis, ut & non ſolùm ſeries majorum papillarum, quæ rotundæ, planæ & foramine circuloque præditæ ſunt, verum etiam cæteræ papillæ, quæ tamen in hoc objecto non tam diſtincte apparent, quam in linguis Theſ. 1.

N°. III. Phiala continens Venam Portæ Hepatis vitulini, cujus ſuccoſæ extremitates, non autem prætenſæ glandulæ (quæ revera haud extant) ſunt ablatæ, & ſic myriades extremitatum occurrunt ramuſculorum.

Not. 1. Dicta vena oppleta eſt ceraceâ materiâ flavâ.

2. Variis in locis reliqui in dictis extremitatibus ſuccoſam ſub-

ſtantiam, quæ non minus eadem ceraceâ materiâ eſt imbuta, & ſic luculenter videre licet ſubſtantiam hepaticam nullo modo eſſe glanduloſam: imò exiſtimo, extremitates illas ſuccoſas Venæ Portæ illud præſtare, quod Glandulis attribuere Veteres. Vide plura de hac re. Theſ. II. fol. 27.

N°. IV. Infantis caput, cujus ſuperiore Cranii parte ablata, Cerebrum in conſpectum venit: hujus corticali ſeu vaſculari parte ablata, medullaris ſeſe videndam exhibet.

Not. 1. Oculis clauſis dormientis caput repræſentat, colore viventis præditum.

2. Ore aliquantulum aperto, labiiſque nonnihil à ſe invicem deductis, extremitas cuſpidis Linguæ in conſpectum venit, quæ, à tenuiſſimis & mucronatis papillis lingualibus, luculenter villoſa apparet.

3. Latere ſiniſtro Prolabium ſuperius ab involucro deſtitutum, villoſum quoque apparet, quæ villoſitas, mihi nil, niſi agmen papillarum Prolabiorum; de hiſce plura in ſequenti.

4. Duum generum pori in Labiorum cute, Gena & Naſo viſuntur; nullæ autem in prolabiis, utpote cute neutiquam præditis; & ſic Labiorum à Prolabiis facilior eſt diſcretio.

5. Vaſa ſanguinea Cerebri, in poſtica parte capitis, numeroſiſſime conſpiciuntur.

N°. V. Pueri Penis cum annexo ſcroto, naturali colore præditus.

Not. 1. Urethra non per inferiorem, ſed per ſuperiorem Penis partem repit, contra naturæ leges: imò ad calculi extractionem ejuſmodi objectum foret ineptum.

2. Non ſolum corpora nervoſa, ſeu nerveo-ſpongioſa majora, Penis maximam partem conſtituentia, ut & corpus nervoſum minus, rubicundiſſimo colore ſunt perfuſa à materiâ ceraceâ rubrâ, quâ repleta ſunt, verum etiam muſculi laterales, Penem conſtringentes, idque à vaſorum ſanguineorum repletione. Vid. Tab. 2. Fig. 1. hujus Theſ. III.

N°. VI. Fœtus Æthiopiſſæ ſex circiter menſium, dextra gerens ramulum Aſperæ Arteriæ à ſubſtantia veſiculari, aut pulmonali tam dextre ſeparatum, ut extremitates luculenter appareant; enimverò quanta differentia inter hoc objectum, & figuras ab aliis in lucem editas! Vide Tab. 2. hujus Theſ. III.

N°. VII. Placentula, quæ poſt Embryonem excluſum, aut

in

in colliquationem redactum, aliquot menſes in utero fuit detenta, unde ab uteri inſequente contractione & coarctatione (ut ad ſtatum priſtinum rediret) valdè induruit, & uteri formam adepta eſt.

Not. 1. Ejuſmodi Placentulæ multoties ad manus meas pervenêre, Uterum ipſum repræſentantes. Undiquaque enim clauſæ, & non ſolùm duræ, verùm etiam, nil minus quam placentulæ formam præ ſe ferebant. Hanc à me apertam hic reſervavi, ut facies non ſolum externa, verum etiam interna in conſpectum veniat.

2. Ejuſmodi placentulæ vulgò degenerant, & Molæ nomen adipiſcuntur, à minus verſatis, cum contra ita dictæ Molæ nil ſunt, niſi placentulæ ſupradictæ, aut ſarcomata uterina, à tenui pediculo dependentia, quæ utero excluduntur. Vide ſuper hac re obſervationes meas Anatomico-Chirurg. fol. 74.

3. Phialam, in qua hoc objectum in liquore ſervo, obturavi, loco Veſicæ, Placentulâ inverſa, & repleta ceraceâ materiâ rubrâ; hujus ramuli propullulantes Muſcum arborum rubedine perfuſum, exacte repræſentant.

N°. VIII. Phiala, Placentulam humanam, in hydatides mutatam, continens.

Not. Placenta conſtituitur ex meris vaſis ſanguiferis, Membrana Chorio cohærentibus; Hæc vaſa aliquando omnia, non raro quoque ex parte degenerant in hydatides, id quod in hepate humano quoque obſervavi. Vid. Theſ. 2. Tab. 2. Fig. 1. 11.

N°. IX. Phiala, in qua portio Cerebri hydrocephali, 8 circiter annos nati.

Not. 1. Hoc malum contraxit (ſi bene memini) à prima nativitate.

2. Hæc Cerebri portio in aliud eſſe videtur converſa, nil enim minus, quam Cerebrum naturale repræſentat, videtur potius ſubſtantia hæterogenea ſimillima illi, quam repræſentavi Theſ. II. Tab. IV. Fig. 1. 2. 3. 4. 5.

* N°. X. Phiala continens duas portiones Penis Virilis, quarum una taleola transverſim, altera ſecundum longitudinem ſecta.

Not. Haſce portiones nitidiſſime, & ita eſſe præaptatas, ut vera conſtitutio ſpongioſa luculenter appareat; nec non ſeptum & meatus urinarius.

N°. XI. Phiala in qua conſervatur Ovum Gallinaceum, portionem inteſtini Coli, Cæci, ut & ejus progreſſum vermiformem exactè repræſentans. vid. Tab. 3. Fig. IV. Theſ. III.

N°. XII. Portio inteſtini Ilei fœtus immaturi, cujus vaſa ſanguinea exinanita, inteſtini autem cavitas ceracea materia alba repleta eſt.

NB. Hujus lateri adſtant portiones inteſtini infantis, ceracea materia rubra adimpletæ & aſteriſcis notatæ.

N°. XIII. Epidermis totius manus infantis tam arficioſè à ſubjectis corpore reticulari, & cute ſeparata, ut illibata compareat, & chirothecam repræſentet: conſervatur autem, colore albicante in liquore tranſparente.

Not. 1. Unguiculi omnes Epidermi annectuntur, ſicuti in corpore vivo, quamvis à Papillis cutaneis, è quibus ortum ducunt, exactiſſime ſint ſeparati.

2. Epidermem (quæ mihi, nil niſi expanſio extremitatum papillarum cutanearum, quemadmodum etiam ungues,) in duas & plures lamellas ſeparabilem eſſe Anatomici unanimiter quidem autumant; enimverò nuſquam, niſi in vola manus & planta pedis illud demonſtrare valent. Hic autem in dorſo manus idem vobis exhibeo, id quod à nemine hactenus demonſtratum mihi videre contigit; imò id non, niſi ſumma cum ſubtilitate & dexteritate, fieri poteſt.

Dixi in vola manus & in planta pedis Epidermem ſæpius ſeparari poſſe ab Anatomicis in duas & plures lamellas (ſicuti aliquoties publice demonſtravi) hujus vero rei nullam novi cauſam aliam, quam, quod Epidermis prodiens ex papillarum cutanearum extremitate, ſuo tempore recedat à corpore reticulari, aut ſimul cum ea, a cute vera, tanquam vieta & emerita, ſuccreſcente nova Epiderme: cum autem nova ſuccreverit, & emerita non receſſerit, duplicem, triplicem, imo quadruplicem offendimus Epidermem in vola manus & planta pedis.

Simile quid mihi videre videor, in corticibus nonnullorum fruticum, qui corticem exteriorem ſuo tempore abjicere ſolent, novo ſuccreſcente, ubi autem exterior à ſuccreſcente non recedit juſto tempore, duplicatura conficitur corticis exterioris, qui tanquam emeritus, rimas facit & lacerus fit.

3. Epidermem Unguium quidem radices obducere, & tegegere, in confeſſo eſt; Verum, quomodo res ſeſe habeat circa capil-

capillos & pilos, de eo altum video ſilentium apud Anatomicos: Idem tamen obſervo in hiſce, ac illis, idque circa capillorum exortum ad ſpatium aliquot linearum Mathematicarum: Quia autem iſthæc epidermis non eſt inverſa, nuſquam hic apparet, aſt in ſequentibus exhibere conabor adjectis figuris.

4. Conſideratione dignum cenſeo, quod hic unguiculi facilius ſeparati ſint à corporibus papillaribus, è quibus ortum ducunt, quam ab Epiderme, cui adhuc omnes cohærent. Hujus rei rationem eſſe puto, quod extremitates Papillarum, (quæ ſimul Ungues & Epidermem conſtituunt) admodum molles ſunt; Epidermis autem tenacior, duriorque ab aëre externo.

5. Epidermem firmiter cohærere unguibus, non ſolum in hoc objecto denato, & conſervato, verum etiam in corpore vivo luculenter deprehendimus; ſuccreſcentibus autem unguibus, Epidermis unguium radices in ſui extremo relinquit, utpote, cui excreſcentia ulterius denegata à natura; ſi autem ſuo tempore Epidermem haud relinquit, cultelli cuſpide ſolvenda Epidermis, alias rimas agit, unde dolores excitantur, Vide Tab. 3. Fig. 2. Theſ. III.

Nº. XIV. Brachium Infantis naturali colore rubicundo præditum, ſine ulla ruga: Hujus manus continet Vermem Guinenſem, qui hominum pedes ſummopere infeſtat, in illa regione, hujus longitudo, ut & gracilitas, conſiderabiles, conſervavitque naturalem craſſitiem & colorem dictus vermis; utque manus Vermem contineret,

Digiti tam naturaliter ſunt contracti, ut in viva conſtitutione accuratius quid nemo continere poſſit.

Dictum Brachium ornatum quoque manicâ ex linteo raro confectâ, cui annectitur ornamentum fimbriaceum & hoc ad arcendam averſationem, & brachii Vulnus tegendum.

* Nº. XV. Puellæ partes Generationis omnes.

Not. Non ſolum Vulvæ Labia, Nymphæ & Clitoris in hoc objecto comparent, verum etiam membrana Hymen, quæ, utrum detur, nec ne, ſub judice lis olim fuit, hoc autem tempore in Anatomia magis verſatis nihil notius eſſe poteſt, quemadmodum in hoc ipſo objecto diſtincte quoque repræſentatur.

2. Hic quoque in conſpectum venit Anus, rugis contractus.

Nº. XVI. Phiala in liquore limpido continens infantis caput,

rubicundoque colore perfuſum, cujus oculi ſunt clauſi, ut dormientis caput repræſentaret.

Not. 1. In Collo, ubi detruncatum caput, in conſpectum veniunt Aſperæ Arteriæ, & pone eam, Gulæ, nec non carotidum, & vertebralium Arteriarum abſciſſiones.

2. Corpus primæ Vertebræ tranſverſim ſectæ rubicundiſſimum hic comparet, cujus ratio eſt, quod vaſcula ſanguiflua circumſita materià ceraceà rubrâ ſunt repleta, (ſicut ſanguine in vivis) ex quorum extremitate dicta ceracea materia eſt effuſa, quemadmodum fieri videmus in ſtatu naturali in corpore vivo, tantum ſucci rubicundi effundi ex extremitatibus arterioſis, in partes alendas, quantum ad ſui nutritionem neceſſe eſt, qui ſuccus rubicundus, in arteriolarum extremo ex ſanguine arterioſo elaboratur.

3. Videri hic quoque poſſunt Medulla Spinalis abſciſſa, ut & ejus involucrum extimum & craſſiſſimum.

4. Phiala nonnihil inverſa, conſpicienda ſeſe exhibent Cerebellum, Glandula pinealis, & ita dicti Teſtes, Nates, nec non Anus.

5. Lamella una atque altera Cerebelli hic repræſentantur, ut vera ejus conſtitutio appareat, ſuntque ex alio capite deſumptæ.

N°. XVII. Supra dictam Phialam videre licet Pueri Cor, cum Pulmone, exſiccatum & ligni inſtar induratum.

Not. 1. Omnia Cordis & Pulmonis vaſa ſunt repleta ceracea materia rubra.

2. Cor & Pulmonis Lobi naturalem obtinent ſitum. Arteria pulmonalis è dextro cordis ſinu erumpens luculenter in conſpectum venit, ut & Arteriæ magnæ truncus cum ſuis tribus ramis ſurſum decurrentibus.

3. Nervus recurrens hic quoque ſeſe videndum exhibet, ut & ſequentia, ſc: Truncus aſcendens Venæ Cavæ, utraque auricula, Vaſa coronaria, Loborum pulmonis diviſio in utroque latere, Gula, Aſpera Arteria, &c.

N°. XVIII. Cor induratum cum annexo Pulmone Infantis pedamento innitens.

In hoc objecto, præter ea, quæ in jamjam deſcripto viſuntur, cernere licet truncum Venæ Cavæ deſcendentem, ut & truncum aſcendentem Arteriæ magnæ, & hoc in proprio ſitu inter loborum majorum diviſionem.

N°. XIX.

N°. XIX. Phiala in liquore continens Cutem plantæ pedis, cum corpore reticulari Malpichii, ut & Epiderme, quæ partim à ſe invicem ſunt ſeparata, & à cute dependentia, partim adhuc cuti connexa, ut eò accuratius hæc omnia conſpici poſſint.

Not. 1. In Epidermis portione magna dependente videnda ſeſe exhibent facie interiore, extremitates papillarum cutanearum à potiore parte papillarum avulſæ & propullulantes.

2. Cute à latere viſa, in conſpectum veniunt Papillarum cutanearum extremitates.

3. Quamvis Cutis ſit rubicundiſſima in hoc objecto, propter vaſorum repletionem, corpus reticulare, ut & epidermis nulla rubedine ſunt tincta, id quod ſatis indicare videtur Epidermem & Corpus reticulare vaſis ſanguiferis viſibilibus eſſe deſtituta, ita ut hallucinati ſint auctores illi, qui dictis objectis vaſa ſanguifera attribuunt.

4. Dictam Phialam (loco veſicæ) coöperui portione cutis capitis pueri, quæ innumeris ſcatet vaſis ſanguiferis.

N°. XX. Fœtus humanus ſex circiter menſium.

Not. 1. Nitidiſſime eſt conſervatus in liquore, ſine rugis, colore albicante, dextra continet portionem piæ Matris infantis, quæ millenis Arteriolis eſt ditata. Vide de hac re ulterius deſcript. Theſ. I. Pag. 53.

2. In dorſo gerit portionem magnam Membranæ Amnios fœtus ovini, præ copia Vaſorum ſanguiferorum, præſertim Arteriolarum, rubicundiſſimam.

Inſcriptio talis eſt:

NAVITA, QUO PACTO SÆVIS PROJECTUS AB UNDIS,
SIC EGO NUDUS HUMI JACUI PUER INDIGUS OMNI
AUXILIO VITÆ CUM PRIMUM IN LUMINIS ORAS
NIXIBUS EX ALVO MATRIS NATURA PROFUDIT.

N°. XXI. Fœtus Ovini immaturi Aſpera Arteria, materiâ ceraceâ flavâ repleta, & inverſa, inſiſtens pedamento, arboremque parvam ſuis ramulis, artificioſe à Veſiculari ſubſtantia ſeparatis, repræſentans.

ASSER SECUNDUS.

N°. XXII. Phiala in liquore limpido continens Pueri colem cum

cum coliis ſuis, tam naturaliter condita, & conſervata, ut jamjam à corpore videantur abſciſſa.

Not. 1. Duo corpora nervoſa majora non ſolum, verum etiam corpus nervoſum minus Urethram infra ambiens, ceracea materia à me ſunt repleta.

2. Muſculi laterales Penem, ubi neceſſitas urget, conſtringentes, eadem rubedine, à dicta materia, ſunt perfuſi.

3. Meatus urinarius, qui inter duo corpora nervoſa parte inferiore repit in corpore bene conſtituto, hic contra ſitum habet in Penis dorſo, per quem iter facit, id quod nunquam antea obſervavi. Vide Fig. 1. Tab. 3. Theſ. 3.

N°. XXIII. Phiala in liquore limpidiſſimo continens partem faciei pueri vividiſſimo colore præditam, cujus fronte ablata, locus ſuppletur Arteriis Cerebri, ceracea materia rubra (loco ſanguinis) repletis, & tanto quidem numero, ut exiguam ſylvam repræſentare videantur.

Not. 1. Naſi, ut & Labiorum Epidermem abſtuli, ut pori majores & minores luculenter ſeſe exhiberent conſpectui.

2. Prolabia ſeſe invicem attingunt ore ſc: clauſo. Circa quæ conſiderandum, cujus ſint ſubſtantiæ.

Altum enim ſilentium hic apud auctores, & nemo hactenus illud nobis revelavit. Cum autem per aliquot tempus occupatus fuiſſem in explorandis partibus faciei, nova noſtra methodo, abſtuleram integumentum prolabiorum, nullam ſub eo cutem inveniens, id quod mihi anſam dabat penitus rem indagandi.

Primo mihi incidebat; nulla ſubeſt huic integumento cutis, ergo Epidermis dici nequit, quamvis Analogiam ſummam & connexionem cum illa habeat. Quid ergo? ſubſtantia prolabiorum primò ulterius inveſtiganda erat, & ſic prolabia ab integumento, ut dixi, denudata, liquori immergebam, ut in poſterum accurate examinarem; quid fit? cum paulo poſt prolabia adſpicerem, mihi videbar videre ſericum villoſum rubicundum, (tale enim mihi videbatur) tandem re penitus examinata, comperi prolabia conſtituta eſſe ex meris papillis, non cutaneis, (cutis enim hic revera deeſt) ſed papillis nervoſis; itaque integumentum illud ſupradictum potius Epithelida dixero, vel integumentum papillare prolabiorum, quod revera nil eſt, niſi efflorescentia ſeu expanſio extremitatum dictarum papillarum; id quod Epidermidi quoque proprium. Hnc illi dolores atroces in pro-

prolabiorum fiſſuris ita dictis, ut & excoriatione (ut vulgo loquimur) ſed potius receſſione integumenti papillaris, dicendum foret.

Hinc difficilis curatio, ſi prolabia afficiantur ulcere, aut incraſſatione, &c.

Dixi prolabia mihi viſa fuiſſe inſtar ſerici villoſi rubicundi; repleveram enim prolabiorum Arterias ceracea materia rubra, iiſque repletis, dictæ papillæ rubedinem quoque induerunt, quemadmodum in corpore vivo & vegeto, à ſanguinis affuſione.

3. Quod prolabia in meis Theſauris nobis occurrant inſtar ſerici villoſi rubri, ſecus quam in corpore vivo, & perfectè ſano, in cauſa eſt integumenti defectus; eo enim ablato & liquori immerſo, diſſolvitur papillarum nexus, & ſic ſeſe erigunt papillæ, quæ in vivo corpore ab dicto integumento coërcentur & deprimuntur, aut inclinantur, quemadmodum arundo, gramina, &c. ab aëre ventoſo.

Siquis hoc in corpore vivo inveſtigare velit, eligat tempus æſtivum, & quidem in objecto ſano & juvenili, adhibito Microſcopio; tempore autem hyemali in conſpectum ſeſe non dant, & hoc etiam locum habere in papillis cutaneis pollicis, unicuique notum: ne ullum autem dubium ſupereſſet in hoc invento, non in uno, ſed in multis objectis, à me conſervatis, hoc demonſtro.

Scias interim velim L. B., prolabia hujus objecti tanta rubedine non eſſe prædita ac illa, quæ in ſequenti quarto, & cæteris Theſauris inveniuntur.

N°. XXIV. Phiala, continens portionem Arteriæ pulmonalis, materia ceracea flava repletam; ſuntque ramuli tam numeroſi, ut fere incredibile fuerit omnibus, qui hoc objectum viderunt.

Not. 1. Hic ramus Arteriæ, tali artificio & manu tam ſuſpenſa, liberatus ab omnibus veſiculis pulmonalibus, nec non ab Arteria Aſpera & Vena Pulmonali, ut ſine oſtentatione dicere auſim, nullum omnino ramum, pauciſſimos autem ramuſculos tantum eſſe abruptos. Hanc ramulorum numeroſitatem nuſquam in auctorum figuris expreſſam inveni.

2. Non ſolum rami illibati, & ad unum omnes ſunt conſervati, verum etiam extremitates ultimæ, quæ veſiculis ſunt continuæ. Hiſce & ſimilibus viſis, ſatis mirari nemo poteſt,

 homi-

hominem per plurimos annos pancratice poſſe vivere, ſine noxa, minimo enim ramuſculo, minima cellula, obſtructis aut læſis à ſanitatis perfectione recedimus, ita ut cum *Apoſtolo Paulo* exclamare cogamur: *O profunditas divitiarum!* &c.

N° XXV. Placentæ uterinæ portio magna, eadem ſupra dicta materia flava repleta, & in liquore conſervata.

Not. 1. Ne minima quidem Glandula, aut aliquid glanduloſi reperitur in placenta uterina, ita ut hallucinati ſint omnes, qui hoc ſtatuunt in ſuis ſcriptis. Tota placenta conſtituitur ex vaſis ſanguifluis, quibus connectuntur membrana Chorion, Amnios, & Funiculus umbilicalis, quibus adde Membranoſum noviter à me inventum, quod interiori ſuperficiei placentæ connectitur, quæ affixa eſt utero: de hiſce in ſequenti plura, ubi pervenero ad illas placentas, quibus adhuc connexa eſt dicta membrana.

2. Quanta ſit differentia inter vaſa ſanguinea pulmonalia, jamjam indigitata, & ea, quæ placentam uterinam conſtituunt, hic oculis luſtrari poteſt: Eſtque hæc diſcretio magna, non ſolum ratione reptatus extremitatum, verum etiam conſtitutionis.

3. Analogiam habent hæ extremitates cum iis, quæ corticalem Cerebri ſubſtantiam conſtituunt. Vid. Theſ. II. Tab. VI.

N°. XXVI. Phiala in liquore conſervans portionem Mammæ muliebris morboſæ, tumefactæ & ſpongioſæ, in cujus medio obſervabam mollitiem quandam, qua, poſt extirpationem, liquori immerſà, tam numeroſa vaſcula à vinculo diſſoluta ſeſe videnda exhibebant, ut tota fere illa portio videretur vaſculoſa. Hæc & alia anſam mihi dedere Mammarum conſtitutionem ulterius inveſtigandi, & quid obſervarim, in ſequentibus Theſaurorum deſcriptionibus palam facere conabor.

N°. XXVII. Pueri Thymus, nitidiſſime præparatus, & conſervatus; hujus vaſcula ſanguinea ceraceâ materiâ rubrâ ſunt repleta, unde Thymus rubedine perfuſus.

N°. XXVIII. Pulmonis humani portio, cujus Arteriæ ceracea materia flava repletæ, & partim à veſiculari ſubſtantia ſeparatæ, ita ut denudatæ viſui exhibeantur. Quam difficile autem ſit illud negotium peragere, norunt illi, qui manus huic operi unquam admoverunt.

N°. XXIX. Phiala in liquore continens Cerebellum humanum ita induratum, ut caſei recentioris inſtar ſecari poſſit.

Not.

Not. 1. Naturalem conſervavit colorem, & in omni dimenſione ſeſe videndum hic exhibet, ſine rugis.

2. Arteriæ innumeræ, ceraceâ materiâ oppletæ, per Piam matrem reptant, & hoc gratiam viſui conciliat.

3. Tunica ſecunda Cerebelli, ſc: Arachnoidea, luculenter hic in conſpectum venit, motâ enim phialâ undulatim ſeſe viſui offert.

4. Principium ſpinalis medullæ, huic cerebello appenſum, & membranis ſuis nondum deſtitutum; ita ut occaſio hic ſuppetat videndi utramque Arteriam vertebralem, nec non ubi coëuntes, arteriam cervicalem conſtituunt.

5. Hic videri quoque poteſt, quam numeroſi ſint ramuli arterioſi, qui ex Arteria cervicali prodeuntes, per ſubſtantiam corporis annularis diſſeminantur.

N°. XXX. Phiala liquore repleta, infantis Mammam continens.

Not. 1. Vivido, & admodum naturali colore, imbuta, conſpiciendos ſeſe exhibent pori cutanei, ordine conſiti.

2. Papillæ cutaneæ, in ambitu papillæ mammæ, ut & in ipſa papilla denſo agmine oculos incurrunt.

N°. XXXI. Phiala liquore repleta, cui innatat cerebellum humanum nitide præparatum atque conſervatum, ſuntque arteriæ repletæ.

N°. XXXII. Portio magna Inteſtini jejuni, ita inverſa, ut ſuperficies interior hic facta ſit exterior, & ſic glandulæ ſpuriæ in conſpectum veniunt, quæ in dicta ſuperficie propullulant magnitudine capitis aciculæ; præterea vera conſtitutio jugorum rotundorum, quæ Valvulæ conniventes dicuntur, hic accurate conſpici poſſunt.

Notandum interim, dicta juga in objecto recenti, aut liquore convenienti, viſui eſſe exponenda, non autem in Inteſtinis inflatis, & exſiccatis, uti facere ſolent, & ego olim cum illis, Anatomici; mutant enim naturalem eſſentiam poſt inflationem, exſiccationemque.

N°. XXXIII. Portio Cerebri humani, liquori immerſa, cujus Arteriolæ ſunt repletæ, unde ſubſtantia corticalis rubedinem induit, & ſic medullari & albicanti inſidet, ceu muſcus ruber, qui ex ſolo emergit albo.

Not. 1. Corticalem ſubſtantiam neutiquam glanduloſam, ſed

vaſculoſam eſſe, hoc præſertim apparet in illa portiuncula, qua in fundo phiala viſui apparet, ubi arteriolarum extrema in ſuccoſam ſubſtantiam ſeu pulpam degenerare, conſpicere licet. Hæc ſuccoſa arteriolarum portio extima, neutiquam cavitatem ſuam relinquit, nam in repletione noſtra, rubedinem æque induit, ac fieri videmus, ſupra dictam ſuccoſitatem.

2. Arteriolæ ſubtiliſſimæ repletæ, quæ hic extra corticalem ſubſtantiam prominent, maxima parte, propagines ſunt Arteriarum carotidum per Piam matrem diſſeminatarum, quarum extremitates deſcendentes, tandem in ſubſtantiam ſuccoſam degenerant, quæ corticalis dicitur ſubſtantia, quemadmodum in Liene & nonnullis aliis viſceribus. Vide Reſp. Epiſt. Probl. IV. & XII.

3. In ſupradicta portiuncula cernere quoque licet varias extremitates ſuccoſas à ſe invicem liquoris ope ſejunctas; & hoc omnem dubitandi anſam auferet iis, qui invento noſtro calculum huc uſque apponere denegarunt.

No. XXXIV. Portio cutis Plantæ pedis, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, rubicundiſſima.

Not. 1. Omnes arteriolarum extremitates ultimæ, tam artificioſe ſunt repletæ, ut nullus fere ramuſculus intactus reperiatur; corpus autem reticulare Malpichii, ut & Epidermis naturalem reſervarunt colorem, unde ſatis conſtat, erraſſe eos, qui autumant & ſcribunt, per dicta integumenta vaſa ſanguinea diſſeminari.

2. Corpus reticulare, ut & Epidermis, maximam partem à cute ſunt ſeparata, ut in cute denudata Papillæ cutaneæ in conſpectum prodirent, ſuntque innumerabiles, & nonnihil extra cutem propullulantes; hinc dolores intolerabiles, ubi Cutis plantæ pedis denudata eſt ſuis involucris dictis.

3. Corpus reticulare, cuticulæ cohærens, reflexum hic reperitur, ut corpus reticulare conſpici poſſet, eſtque coloris dilute flavi, Epidermis contra albicat.

No. XXXV. Fœtus Ovini immaturi Ren biſſectus, in quo corpus papillare ſecundum longitudinem renis protrahitur, ſecus ac in homine: mirari interim ſubit nonnullos, haud infimi ſubſellii Anatomicos, ejuſmodi renes Ovinos diſſecuiſſe, eoſque delineatos nobis obtruſiſſe, quaſi humani fuiſſent renes, ad quos icones erant ſculpti, id quod mihi & aliis olim impoſuit.

No. XXXVI.

N°. XXXVI. Fœtus humani Os temporum, Membrana tympani illibati inſtructum, cui Malleus & Incus anneƈtuntur.

Not. 1. Malleus & Incus perioſtio inveſtiuntur, per quod cerni poteſt Arteriolarum reptatus; ſuntque Arteriolæ materia ceracea rubra repletæ, ſine qua non facile viderentur.

2. Membrana Tympani gaudet reptatu vaſorum ſanguineorum eodem modo repletorum.

3. Membranam Tympani duplici conſtare lamella, hic videre licet parte ſuperiore, ubi una lamella ex parte ſeparata.

4. Uterque Mallei muſculus, qui Malleo adhuc ſunt connexi, hic cerni poſſunt.

5. Unus ex Mallei muſculis rubicundus apparet, propter vaſculorum repletionem, tendo autem ejus albicat.

N°. XXXVII. Infantis Os petroſum, cum annexo oſſe ſquammoſo.

Not. 1. Membranam Tympani duplicem eſſe, hic quoque conſtat, partim enim una lamella eſt ablata, relicta ſecunda; ubi autem Os petroſum, à ſquammoſo ſeparetur, hic videre eſt.

2. Membranam Tympani gaudere vaſculis ſanguineis, peculiari curſu reptantibus, hic & in modo citato objecto, conſpici poteſt: hunc curſum vaſculorum delineavi. Tab. IX. Fig. IX. Epiſt. Problem. VIII.

N°. XXXVIII. Placentæ uterinæ portio, in qua nil glanduloſi apparet, quamvis hoc ſtatuatur ab Anatomicis: tota enim quanta, vaſculoſa eſt, uti hic apparet. Conſiderandum interim aliquam analogiam reperiri inter hæc vaſcula, Placentam conſtituentia, & ea, quæ Cerebri corticalem ſubſtantiam conficiunt, quamvis extremitates minus pulpoſæ aut ſuccoſæ in Placenta exiſtant.

N°. XXXIX. Infantis ſtomachus inverſus, ut rugæ naturales, ut & tunica Villoſa conſpici poſſint.

N°. XL. Fœtus humani recens nati Pia Mater, telæ araneæ tenuitate, vaſa autem arterioſa innumera, unde licet conjicere dictas arterias alium in uſum etiam eſſe deſtinatas, quam ſolummodò ad nutritionem dictæ membranulæ adeo teneræ; imo exiſtimo illud membranoſum præſertim inſervire, ut vaſa ſanguinea loco naturali contineantur, ne dimoveantur; Arteriæ autem, ut in ſui extremo corticalem Cerebri ſub-

 ſtantiam

ſtantiam conſtituant. Dicta vaſa ſunt repleta ceracea materia rubra ad extremitates uſque.

N°. XLI. Ren humanus biſſectus, ut interiora pateant, liquori immerſus.

Not. 1. Cum replerem Arteriam renalem ceraceâ rubrâ, ſimul quoque replebantur ductus Urinoſi Bellini, & hoc mihi anſam dedit dubitandi de Glandularum exiſtentia in Renibus humanis: in brutis quidem non rarò obſervo corpuſcula rotunda, Glandulas miliares æmulantia, verum illa pauca ſunt, & nondum mihi perſuaſum habeo, ea corpuſcula veras eſſe glandulas, ad urinæ ſecretionem deſtinatas, quandoquidem in corpore humano ea non ſatis aperte reperio, ſed contra, vaſculorum ſanguineorum extrema tam mirifice ſunt contorta & circumvoluta ut Fig. 3. Tab. VI. Theſ. 3. demonſtratur.

Has autem circumvolutiones vaſculoſas, ſiquis pro glandulis habere velit. Reſp. hoc minus caute fieri, quandoquidem Glandulæ authoribus audiunt corpora vel corpuſcula per ſe ſubſiſtentia, membranæ peculiari obducta, ad quæ vaſa ſanguinea alluunt. Si autem præter ſupra dicta vaſcula circumvoluta, alia quædam corpuſcula rotunda quoque reperiantur in renibus humanis, quod non plane nego, quamvis non ſatis diſtincte inveniam; forſan in alium uſum erunt deſtinata.

Dixi ſupra, cum replerem Arteriam renalem hujus Renis, ſimul quoque repletos fuiſſe Ductus Urinoſos Bellini: Noli autem exiſtimare mihi hoc ſolummodo contigiſſe in hoc rene, aſt in omnibus Renibus obſervari, dicta vaſcula ſimul repleri, ita ut credibile non ſit, hoc ita fore, ſi ad urinæ ſecretionem, primo glandulas minutiſſimas alluere deberet ſanguis, ut in hac repletione noſtra ceracea materia.

Præterea hic vobis conſpiciendos offero Renes, in quibus continuationem arteriolarum cum ductibus Bellini videre licet, & hoc certe irrefragabile argumentum eſſe mihi videtur.

Quomodo jam ſanguis venoſus refluat, ubinam Venæ laticem ſuum refluum ſortiantur, an hoc per Anaſtomoſes inviſibiles, antequam in ramuſculos exeant Arteriolæ, & in ductus Bellinos degenerant, an omnes extremitates Arterioſæ in ductus Bellinos mutentur, an ſecus? obſervare nequeo. Oculi mei non adeo Lyncei, ut hunc nodum ſolvere queam.

Hoc tantum exiſtimo, haud fruſtra eſſe, quod vaſa ſanguinea

nea tam mirifice hic ſint contorta & circumvoluta, ut nuſquam reperire ſit in toto corpore, ut hic Fig. 2. & 3. Tab. IV. Theſ. 3. exhibetur, & domi meæ, cœlo ſereno demonſtro, & ſic puto totum illud negotium, quod Glandulis renalibus adſcribitur, perfici & dependere à reptatu & conſtitutione peculiari extremitatum vaſculorum.

Conſideret quoque B. Lector in Teſticulis humanis, nullas reperiri glandulas, totumque opus à vaſorum conſtitutione dependere, idemque obſervari in noviter à me inventis vaſculis Uterinis, ſuccum, fœtui alendum aptum, conficientibus, de quibus agere cœpi in Theſ. 2. ne dicam de chymericis Glandulis Lienalibus, Hepaticis, &c. quarum exiſtentiam nuſquam reperire licet.

Conſiderandum præterea, quamvis hic in Fig. 2. Tab. IV. Theſ. 3. circumvolutiones vaſculorum ſanguineorum, in Renis dorſo repræſententur, illas quoque denſiſſimo agmine eſſe conſitas parte interiore, imo ad Papillas ipſas, & hoc ſculptor exprimere non potuit, ſine obſcuratione ductuum, qui in hac figura exhibentur; illud autem diſtincte repræſentabo, ubi devenero ad Theſ. 4. in quo Renes humani biſſecti, conditi, & exſiccati reſervantur; in quibus luculentiſſime hoc apparet, & hoc eſt, quod ſæpius dixi, præparata eſſe conficienda non ſolum liquida, verum etiam ſicca, pro ratione objecti demonſtrandi.

N°. XLII. Phiala continens Fœtum humanum, quatuor circiter menſium, decumbentem, loco pulvinaris, ſupra Placentam Uterinam, eſtque ſexus maſculini & coloris naturalis.

Inſcriptio talis eſt:

O MIHI NUNC, OSSIBUS MOLLITER QUIESCENTIBUS!

N°. XLIII. Ren biſſectus humanus, ut interiora pateant.

Not. Multis in locis luculentiora apparent varia, quam ſtatui in ſuperiore Rene.

N°. XLIV. Phiala continens portionem magnam inteſtini Jejuni humani, ita inverſam, ut ſuperficies interior jam facta ſit exterior; & ſic ſeſe videndas exhibent Glandulæ inteſtinorum ſpuriæ & miliares, nec non juga rotunda, quæ aliis Valvulæ conniventes dicuntur.

N°. XLV.

N°. XLV. Cerebellum humanum cum annexis inverſum, unde principium ſpinalis medullæ in parte ſuperiore ſeſe videndum exhibet.

Not. 1. Hoc Cerebellum liquori innatans ad viſum naturalem conſervavit conſtitutionem, nec in ulla dimenſione receſſit ad ea, ne colore quidem naturali amiſſo.

2. Arteriæ omnes hic conſervatæ & repletæ ſunt ceracea materia rubra.

3. Plexus Choroideus, illæſo Cerebello, extra ſuperficiem ex parte prominens, hic in conſpectum venit, & hoc in omni Cerebello demonſtrare valeo, eſtque coloris dilute rubicundi, utpote cum Arteriarum extremitate, corpus continuum. Vide ſuper hac re Epiſt. Reſp. meam de Cerebro.

4. Dictus plexus quatenus extra hemiſphærium Cerebelli propullulat, tegitur & obducitur hic membrana Arachnoïdea, non autem Pia Matre: an hoc in omni objecto?

5. Tunicam ſeu Membranam Arachnoïdeam luculenter hic videre eſt, ut & quo pacto Arteriæ per ſuperficiem Cerebelli diſtribuantur.

6. Arteriæ Cervicalis exortus ex Arteriis Vertebralibus, oppido quam bene hic conſpicitur.

N°. XLVI. Phiala in liquore conſervans Mamillam infantis, nitidiſſime conſervatam, in cujus papilla, cutaneæ papillæ luculenter videri poſſunt.

ASSER TERTIUS.

N°. XLVII. Phiala ſicca continens portionem inteſtini Ilei fœtus immaturi; ſuntque Arteriolæ Meſentericæ oppletæ ceraceà materià flavâ.

N°. XLVIII. Phiala continens in liquore Tunicam corneam humanam pellucidam.

N°. XLIX. Phiala, in qua Teſticulus fœtus immaturi, per cujus ſuperficiem Arteriolæ viſuntur diſperſæ, ut & per Paraſtatam; ſuntque materià ceraceâ rubrâ repletæ.

N°. L. Phiala liquore referta, in quo natat Teſticulus fœtus immaturi, cujus vaſa præparantia nitide ſunt repleta ceraceâ materià, ut & vaſa per Teſticulum & Paraſtatem diſperſa.

N°. LI.

N°. LI. Plexus Choroideus fœtus humani rubicundiſſimus propter continuationem & repletionem Arteriarum ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. LII. Ren humanus Atrophia arefactus & magnitudine ita diminutus, ut nil minus videatur, quam Ren hominis adulti.

Not. Translucida ſubſtantia lateri annexa, eſt Pelvis cum portione ureteris.

N°. LIII. Phiala in liquore continens tunicam Corneam humanam, cum adſito humore vitreo & cryſtallino.

Not. Humores dicti limpiditatem naturalem amiſerunt à liquore, cui innatant.

N°. LIV. Phiala eodem modo continens Renis Papillam humanam compoſitam. Vid. Tab. IV. Fig. 6. Theſ. 3.

N°. LV. Portiuncula Epidermidis digiti, cui unguiculus cohæret, ſuperficies autem interior ſtriis longitudinalibus pectinatim diſpoſitis ſtipata.

N°. LVI. Phiala liquore limpido repleta, cui innatat Epidermis manus fœtus immaturi quatuor circiter menſium, chirotheculam repræſentans.

Not. Omnes Unguiculi adhuc adhærent.

N°. LVII. Phiala in liquore conſervans duo objecta Ocularia; quorum primum ſumma rubedine perfuſum, ob vaſorum ſanguineorum repletionem, eſtque poſtica pars Scleroticæ, Choroideæ & Ruyſchianæ, huic annectitur præterea Palpebra ſuperior, cujus ſuperficies admodum quoque rubra, præ copia vaſculorum repletorum: ſic etiam muſculi Oculares, proprio ſuo loco hic viſuntur, qui non minus rubicundi apparent.

Secundum objectum eſt Oculus Infantis tranſverſim biſſectus & inverſus, unde ſuperficies interior jam facta eſt exterior.

Not. 1. In dextra portione videri poteſt Tunica Ruyſchiana, è cujus medio propullulant reliquiæ Tunicæ Retinæ. In ſiniſtra autem, portio Ruyſchianæ non ſolum, verum etiam ligamentum ciliare cum ſuo proceſſu ciliari conſpicitur.

2. Arteriolas per Ruyſchianam diſperſas, ramuſculos ſuos impertire Ligamento ciliari, ut & ejus proceſſui; hic cerni poteſt.

3. Circumferentia nivea extra Ruyſchianam, Tunica Sclerotica eſt.

N°. LVIII. Portio placentæ uterinæ, in qua nihil glanduloſi demonſtrari poteſt, utpote tota vaſculoſa. Dicta portio ceraceâ materiâ repleta eſt.

N°. LIX. Phiala continens Veſicam Gliris exſiccatam, in qua duo conſpiciuntur calculi minores, qui affectus forſan familiaris Gliribus, quando quidem aliquoties mihi illud videre contigit.

No. LX. Phiala liquore referta, in qua à ſeta dependet una ex Colli Vertebris, in cujus foramine proprio & maximo hæret Spinalis medullæ portio, cujus ſubſtantia interior ſeu corticalis, rubicunda apparet, propter vaſorum ſanguineorum, corticalem ſubſtantiam conſtituentium, repletionem ceraceâ materiâ rubrâ: Exterior autem medullaris albicat.

Præterea hic quoque in utroque latere conſpiciuntur Arteriæ Vertebrales abſciſſæ, quæ in foraminibus tranſverſorum proceſſuum vertebralium hærent.

N°. LXI. Lamella aut portio longitudinalis Naſi pueri, ut ſeptum & interiora pateant.

Not. 1. Puerorum ſeptum Naſi eſſe in totum cartilagineum.

2. Præter involucrum extimum & craſſum gaudere ſeptum peculiari membranulâ æque ac Oſſa, quâ immediate obducitur & perichondrium dicitur.

3. In poſteriore & inferiore parte dicti ſepti, quini ſexve viſuntur ſulci obliqui, de quorum uſu altum ſilentium apud autores, attamen fruſtraneos eſſe haud exiſtimandum Vid. Tab. IV. Theſ. 3. Fig. 5. Lit. G.

4. In uno dente, ſecundum longitudinem diſſecto apparet triplex ſubſtantia, extima ſc: media, & intima.

5. In anteriore & inferiore parte ſepti juxta palatum, in utroque latere foramen apparet, ſeu oſculum cujuſdam ductus, de cujus uſu & exiſtentia nil apud Authores legi: inſervire muco excernendo exiſtimo. Vid. Tab. IV. Fig. 5. Theſ. 3. Lit. E.

N°. LXII. Phiala liquore repleta, in quo continetur portio Inteſtini fœtus ovini.

Not. 1. Dicta portio curioſe repleta eſt ceracea materia ſubnigra, ut repræſentaret inteſtinum recens nati, mæconio refertum.

2. Vaſa ſanguinea per Meſenterium & inteſtina diſtributa, ſunt nitide repleta.

Nº. LXIII. Pilorum aut capillorum, in Omento cadaveris hydropicæ, a me repertorum manipulus.

Not. 1. Quos hic repræſento capillos, olim deſcripſi & delineavi, nomine Tumoris piloſi in Obſerv. meis Anatomico-Chir. fol. 23. Tumore autem piloſo jam diſſoluto & extricato, hic pilos delineari curavi, ut pilorum longitudo diſtinctius videri poſſet. Vid. Tab. III. Fig. III. Theſ. 3.

2. Omentum dicti cadaveris erat tanquam carnoſum, in quo dictus tumor piloſus repertus eſt, & digiti craſſitiem obtinebat.

3. Tumor erat pugni majoris magnitudine & Atheromatis naturæ, eo enim aperto, primo pultacea materia viſui ſeſe offerebat, eàque ablatâ, glomus piloſus, ceu ex capillis intricatis & firmiter cohærentibus conflatus, nobis occurrebat.

5. Capilli digiti, imo ſpithamæ longitudinem ſuperant, conveniuntque in totum cum capillis capitis, excepto, quod radicibus mihi videantur deſtituti. Vid. in Obſervat. figuram hujus glomi non extricati, & in hoc Theſ. 3. Tab. III. Fig. 3. glomum extricatum.

Nº. LXIV. Fœtus hum: recens nati crus, cujus pinguedine in totum deficiente, aurâ replevi omnes cellulas adipoſas, crureque exſiccato, celluloſam ſubſtantiam, ſub cute ſitam, lamellatim conſcidi, ut cellulæ accurate conſpici poſſint.

Nº. LXV. Cerebrum Ovinum, methodo Williſiana ita liberatum à fibroſo & membranoſo nexu, ut plurimæ in conſpectum veniant particulæ.

Clariſſimus Williſius de illa præparatione, ita loquitur:

Ut Cerebri, ita proprie dicti, Anatome rite celebretur, haud vulgari ſectionis modo procedendum eſſe, exiſtimo; verum ubi totius ἐγκεφάλȣ calvaria exempti compages coram oculis ſiſtitur, imprimis poſterior Cerebri limbus, ubi Cerebello ac Medullæ oblongatæ connectitur, ac membranis undique diſciſſis, aut avulſis, à cohæſione cum partibus ſubjectis (quantum fieri poteſt) liberetur; tunc facile conſtabit, quod Cerebri ſubſtantia corporibus iſtis, haud quaquam unitur, verum per ſe, niſi quod membranarum nexu ſuperficie tenus conjungitur, ab iis omninò libera ac independens fuerit: Quin etiam hæc Cerebri puppis à vicinis partibus eo ritu diviſa, ſi anterius reclinetur, Medullæ oblongatæ crura prorſus nuda, ac à Cerebro & Cerebello (niſi in qui-

bus locis hæc illi appenduntur) omnino diſtincte apparebunt. Porro cum Cerebri limbus à cohæſione ſolutus elevatur, tres ventriculi, ita vulgò dicti, in unum inane ſpatium (ſeu vacuitatem meram è complicatione Cerebri reſultantem) evadent, &c.

Hanc demonſtrandi methodum laudabilem eſſe cum Williſio exiſtimo, ſic enim, uti hoc in Cerebro apparet, ſine Cerebri ſectione comparent, parte ſuperiore Teſtes, Nates, Glandula pinealis, Ventriculi anteriores, Crura Medullæ oblongatæ, Proceſſus vermiformis, Cerebellum, Plexus choroideus, Thalami nervorum opticorum, &c.

Notandum præterea, hoc Cerebrum lapidis inſtar eſſe induratum ſine rugis, colore tamen haud reſervato.

Nº. LXVI. Phiala continens in liquore portionem Inteſtini Coli, cujus vaſa ſanguinea ſunt repleta, quemadmodum etiam ea, quæ per Meſocolon ſunt diſſeminata.

Not. Interim, dictam portionem tam nitide eſſe præparatam & conſervatam, ut videatur jamjam corpori exempta.

Nº. LXVII. Phiala, in qua occurrit Sceleton Aviculæ minimæ Indiæ Occidentalis, Ouruſſia dictæ.

Nº. LXVIII. Phiala continens in liquore portionem Piæ Matris, cujus vaſcula ſanguinea repleta ad extremum uſque.

Not. 1. Vaſcula dicta tanto eſſe numero, ut totum objectum ex meris vaſculis videatur fere conflatum; membranoſum autem perpaucum & admodum tenue.

2. In ſtatu morboſo membranoſum Piæ Matris non rarò quoque incraſſatum reperi.

3. Si objectum dictum oculis luſtretur, ſine præcedenti vaſculorum repletione, multò craſſius eſſe nobis videtur; cujus ratio eſt, quod vaſcula minima ſemper inanita nobis occurrunt, & ſic concurrere videntur ad Piæ Matris craſſitiem.

Nº. LXIX. Placentæ muliebris portio, ceracea materia repleta, idque ad extremitates omnes uſque, unde tota illa portio rubicundiſſima.

Not. 1. Placentam, nullis gaudere Glandulis, imò totam Placentam ex meris Vaſis ſanguiferis conſtare, luculenter hic apparet.

2. Quali reptatu extremitates vaſorum hic repant, & quam diverſus ille ſit ab aliis vaſculorum ſanguineorum extremis, hic oppidò quam benè conſpici poteſt.

3. Ul-

3. Ultimæ extremitates tam ſubtiles ſunt, ut tomenti inſtar nobis occurrant.

4. Si hæc & ſimilia domi meæ inſpicere dignetur B. Lector, facile calculum adjiciet aſſertioni meæ, ſc: haud fruſtraneam eſſe tantam diſcretionem extremitatum vaſorum ſanguineorum, imò totum illud negotium, quod adſcripſêre Authores Glandulis Placentæ, illud prorſus chymæricum eſſe, utpote ab illis neutiquam viſis, aut demonſtratis.

Hiſce & ſimilibus diſcuſſis, quis negabit in confeſſo eſſe, perutile orbi literato fuiſſe extremitatum vaſorum ſanguineorum inveſtigationem tot annis, tanto labore, & tot impenſis à me inſtitutam. Rejiciant itaque laborem meum cavillatores illi, qui nil niſi quod ipſi faciunt, rectum putare ſolent; ego interim haud deſinam in uſum publicum perſiſtere in eodem labore.

N°. LXX. Phiala in liquore continens Os Petroſum, cum annexo meatu auditorio.

Not. 1. Meatus dictus apertus eſt, ut naturalis ſitus & conſtitutio Membranæ Tympani videri queant.

2. Membranæ Tympani ſitus obliquus in meatus auditorii extremo, ut & Vaſcula ſanguinea per dictam Membranam diſperſa, hic luculenter videri poſſunt.

N°. LXXI. Principium Spinalis Medullæ, cum annexa portione Cerebelli.

Not. 1. Objectum ovinum eſſe, & in eo conſpici tertium ut & quartum Ventriculum, Glandulam Pinealem, Teſtes, Nates, duo Crura Medullæ oblongatæ, ut & Proceſſum vermiformem.

2. Hanc præparationem & balſamationem ante triginta annos à me factam, longe differre ab ea, quam nunc in uſu habeo. Inſtar lapidis quidem durum eſt hoc objectum, verum à naturali conſtitutione & colore diverſum.

N°. LXXII. Phiala continens portionem Arteriæ ſplenicæ, ceracea materia rubra repletam, in qua luculenter conſpiciuntur extremitates faſciculoſæ, penicillo detrito ſimiles. Glandulas autem hic quærere, otium & operam eſſet perdere.

Not. Variis locis dictæ extremitates anguloſæ, imò rotundæ quidem apparent, id quod ſtudio factum, ut repræſentarent Glandulas fictitias, ſi autem acus cuſpide à ſe invicem deducuntur luculenter abuſus apparet.

 N°. LXXIII.

N°. LXXIII. Portio Arteriæ Splenicæ Vitul: ceracea materia alba repleta, in qua haud minus diſtincte viſuntur extremitates faſciculoſæ.

N°. LXXIV. Portio Inteſtini recti hominis, in qua non ſolum Glandulæ ſpuriæ, verum etiam myriades pororum (ſi ita loqui liceat) conſpiciuntur.

Not. Poros tam denſe eſſe conſitos, ut ne quidem cuſpis acus interponi poſſit.

N°. LXXV. Phiala continens in liquore Pulmonem fœtus ovini, cujus lobulorum ſubdiviſiones innumeras non ſolum, verum etiam ſubtiliſſimas extremitates vaſorum ſanguineorum, conſpicere licet.

N°. LXXVI. Phiala liquore referta, in qua continetur Os petroſum fœtus recens nati, in quo diſtincte apparet Membranam Tympani in fœtu obductam eſſe peculiari integumento, Membranæ analogo, dico analogo, quia nullis vaſculis ſanguineis gaudet; Membrana autem Tympani innumeris ſuperbit arteriolis, uti in hoc & aliis objectis videre eſt.

Not. 1. Dictum integumentum in aliquibus craſſum, in hoc vero objecto Membranæ tenuioris inſtar tenue eſt.

2. Perpendendum jam cujus ſit propago dictum integumentum, quomodo poſt nativitatem Membranam Tympani denuo relinquat, & cujus ſit uſus?

Quod primum attinet, ſc: cujus ſit propago, cum fœtui hærenti in utero materno meatus auditorii pars oſſea in totum deficiat, Membrana Tympani ſuperficiei capitis magis appropinquat, & ſic puto Epidermen ibi loci tam fertilem eſſe, ut tegat quoque Membranam Tympani, & quod per conſequens hoc integumentum nil ſit, quam epidermis.

Secundum quod attinet, ſc: quomodo poſt nativitatem denuo relinquat Membranam Tympani. Exiſtimo, quod, ſuccreſcente meatu auditorio oſſeo, ut & cartilagineo, recedat, quia Epidermis extenſilis non eſt.

Uſum jam quod attinet, non eſt cur dubitemus, quin deſtinatum ſit, ut Membranam Tympani, quæ ea ætate tenerrima, defendat ab injuria, quæ illi facile afferri poſſet, ab humore, cui innatat, dum hæret in utero materno, qui humor aliquando acrior fit, & ſæpe fœtore imbuitur, unde noxam contraxiſſet Tympani Membrana; adde quod poſt nativitatem,

tem, ad tempus dictam Membranam Tympani defendat ab aëris injuriis.

Dixerit forſan aliquis, ſi ſupra dictum integumentum propago ſit Epidermidis, unde fit, quod (uti ſtatui) aliquando craſſiſſima nobis occurrat, cum Epidermis naturalis admodum ſit tenuis. Reſp. In confeſſo quidem eſt, Epidermem natura ſua admodum eſſe tenuem; ſed dictum noſtrum integumentum in ſtatu naturali quoque minus craſſum exiſtit: In ſtatu autem morboſo incraſſatur & præſertim quidem à ſuccreſcente nova Epiderme, quemadmodum fieri obſervamus in vola manus & planta pedis.

N°. LXXVII. Portio Æſophagi humani, liquori limpido innatans, in qua diſtinctiſſime videri poſſunt fibræ carneæ tam longitudinales ſeu externæ, quam circulares, ſeu internæ.

N°. LXXVIII. Phiala ſicca, continens Inteſtini Ilei humani, ſecundum longitudinem diſſecti, portionem.

Not. Vaſa ſanguinea tanto numero per dictam portionem ſunt diſperſa, ut tota rubicundiſſima appareat, ſuntque vaſa ad extremitates uſque repleta ceraceâ materiâ rubrâ.

* N°. LXXIX. Phiala ſicca continens Lamellam Penis virilis.

Not. 1. Hujus præparatio talis eſt. Repleveram aura Penis Membranam celluloſam, ſub cute ſitam, (quæ continuatio Membranæ Dartos Scroti) corpora autem Nerveo-ſpongioſa non inflaveram, & ſic Penem exſiccabam: exſiccatum Penem in lamellas dividebam, cujus lamellam hic repræſento.

2. Hæc lamella deprehenditur plane celluloſa, quamvis nulla pinguedo in pene, & hæc celluloſitas (ſi ita loqui mihi liceat) per totum corpus ſub cute reperiri poteſt: Verum ubique fere, excepto pene, cellulæ dictæ obſitæ ſunt pinguedine, unde inviſibiles occurrunt, diciturque Membrana adipoſa, aut pinguedo ſub cute ſita.

3. In publicis diſſectionibus & demonſtrationibus Profeſſores cum Malpichio quidem loquuntur de cellulis adipoſis, cellulas autem demonſtrare negligunt: ſtudioſis interim curioſis & has cellulas videre deſiderantibus, nulla dabatur eas videndi occaſio. Hac autem præparatione facta, facilis eſt earum demonſtratio. Imo ſub cute ejuſmodi cellulæ ubique demonſtrari poſſunt, modò ſarcinâ ſuâ deſtituantur cellulæ, & flatu repleantur.

N°. LXXX. Phiala in liquore continens Polypum Naſi à Chirurgo me præſente extractum.

Not. In fundo Phialæ reperitur portio Cartilaginea, quæ ſimul cum polypo ſequebatur, illud tamen laudabile non eſt, ſatius eſt Polypum extrahere cum portione integumenti interioris.

N°. LXXXI. Phiala liquore referta, in qua conſpiciuntur luculentiſſime Epidermis humana, ut & corpus reticulare Malpichii.

Not. Epidermis foris candidior apparet, corpus reticulare autem, interius colore dilute flavo, comparet.

N°. LXXXII. Crus dextrum cum extremo pede ejuſdem fœtus, cujus mentio facta antea: Præparatio celluloſa eadem eſt cum illa.

In dicto Theſauro varia adhuc ſunt Loculamenta ex ligno Cedrino confecta, in quibus ſequentia reperiuntur.

IN LOCULAMENTO I. reſervatur.

N°. I. Arteria ſplenica vitulina ſicca, ceraceâ materiâ rubrâ repleta, cujus extremitates ſunt numeroſiſſimæ, ſummoque cum labore in præparatione conſervatæ.

N°. II. Portio Inteſtini Coli infantis ceraceâ materiâ rubrâ repleta.

Not. 1. Meſocolon cum ſuis arteriis repletis nitide conſervatum.

2. Quomodo arteriæ meſentericæ inferiores ramos impertiant Colo inteſtino, hic diſtincte videre licet.

N°. III. Pueri magna portio Coli cum portione ilei, integro Cæco, cum annexo proceſſu vermiformi.

Not. 1. Quo pacto ſeſe habeant valvulæ Coli, aut ſi mavis Cæci, in inteſtino inflato & exſiccato, & quomodo vaſa ſanguinea per dictas valvulas diſſeminentur, hic luculenter videri poteſt.

2. Uſus valvularum Coli accuratius concipi poteſt in inflato & exſiccato, quam in recenti inteſtino.

3. Coli cellulæ minus conſiderabiles in tenera ætate, quam in adulto.

N°. IV.

No. IV. Coli inteſtini portio magna cum annexo meſocolo è puero deſumpta, & ceracea materia rubra repleta, vaſis ſanguineis non minus infarctis.

Not. Cæci inteſtini extremitatem ſucceſſive anguſtari, & tandem in proceſſum vermiformem degenerare, diſtinctiſſime hic videre licet.

No. V. Furca & Culter, quorum manubria ſunt confecta ex oſſe Tibiæ humanæ, in quo nulla cavitas (quæ, in oſſibus perfecte ſanis, deſtinata, ut medullam reciperet) à me fuit reperta, & hoc ſemel tantum mihi videre contigit. Ex dicto oſſe tibiæ confecta quoque ſunt manubria cultelli & furcæ, de quibus mentionem feci in Theſauri 2. deſcriptione.

Not. 1. Vagina, loco corii Piſcis Carchariæ, obducta eſt corio infantis, vaſculis ſanguineis tanta copia ditato, ut vagina ſumma rubedine ſit perfuſa.

2. Cum e cute dicti infantis corium ipſemet facerem, ſummam cautelam debui adhibere, ut vaſcula ceraceam materiam retinerent.

IN LOCULAMENTO 2. continentur.

No. I. Infantis pars Cranii ſuperior, fontanellâ illæſâ.

Not. Oſſa ſincipitis in hoc objecto non multum à ſe invicem diſtant.

No. II. Infantis ſuperior Cranii pars, in qua oſſa ſincipitis calami ſcriptorii vulgaris latitudine à ſe invicem dehiſcunt, ſicuti etiam Os frontis & occipitis â dictis oſſibus ſincipitis: Hæc autem dehiſcentia melius apparet in Craniis exſiccatis, quam in objecto recenti; difficillime autem iſthæc diſtantia conſervari poteſt in Craniis tenellorum infantum: nam in exſiccatione vulgari illa amittitur. Hanc diſtantiam partum faciliorem reddere, non eſt dubium.

No. III. Fœtus humani portio ſuperior Cranii, in qua oſſa dicta minus dehiſcunt.

No. IV. ——, in qua dehiſcunt calami ſcriptorii tenuioris latitudine.

Not. In hiſce & aliis, fontanellam adhuc eſſe extenſam & planam ſine rugis, uti in vivis.

No. V. ——, cujus oſſa arctiſſime cohærent.

Not. 1. Fontanella admodum exigua, per quam innumera vaſcula ſanguinea ſunt diſperſa.

2. Pericranium præ copia vaſorum repletorum rubicundum.

N°. VI. ——, cujus Pericranium, eandem ob cauſam rubicundum.

N°. VII. ——— in hoc objecto remanſit dura mater firmiter objecto cohærens.

Not. Hic ſinus Falciformis, aëre repletus, diſtincte oculos incurrit, vaſculis ſanguineis ditatus.

N°. VIII. ———. Hoc objectum obducitur propria cute, cujus arteriæ ceraceâ materia ſunt repletæ, ut earum reptatus & numerus videri poſſint.

N°. IX. Infantis ſuperior portio cutis capitis.

Not. 1. Arteriæ ceraceâ materiâ rubrâ ſunt repletæ, quæ tanta copia ſunt, ut tota cutis ſit facta rubicundiſſima.

2. Cutis formam naturalem retinuit, fornicis inſtar.

N°. X. ——— cutis, multa pinguedine obſita, arteriis non minus repletis.

N°. XI. Cutis capitis fornicata capillata rubicundiſſima, cujus pars anterior valde prominet.

N°. XII. Cutis capitis fornicata & piloſiſſima.

Cætera verò loculamenta humana oſſa continent albiſſima, præſertim fœtuum humanorum.

EXPLICATIO FIGURARUM.

TAbulæ Primæ facta eſt explicatio fol. 2. 3. & ſequentibus. Tabulæ ſecundæ explanatio, facta fol. 13.

TABULÆ TERTIÆ Expoſitio.

Fig. I. Penis cum Scroto pueri adumbratur.

A. Penis portio interna.

B. Meatus Urinarius per penis dorſum, contra naturæ leges, decurrens.

C C. Duo corpora nervoſa ſive nerveo-ſpongioſa majora.

D. D. Muſculi Penem conſtringentes ab origine abſciſſi.

E. Corpus ſpongioſum ſeu nerveo-ſpongioſum minus, urethram, contra naturam, parte ſuperiore ambiens.

F. Septum Penis.

G. Ar-

Tab: 3.
Fig: 2.
C. Huberts ad vivum sculp

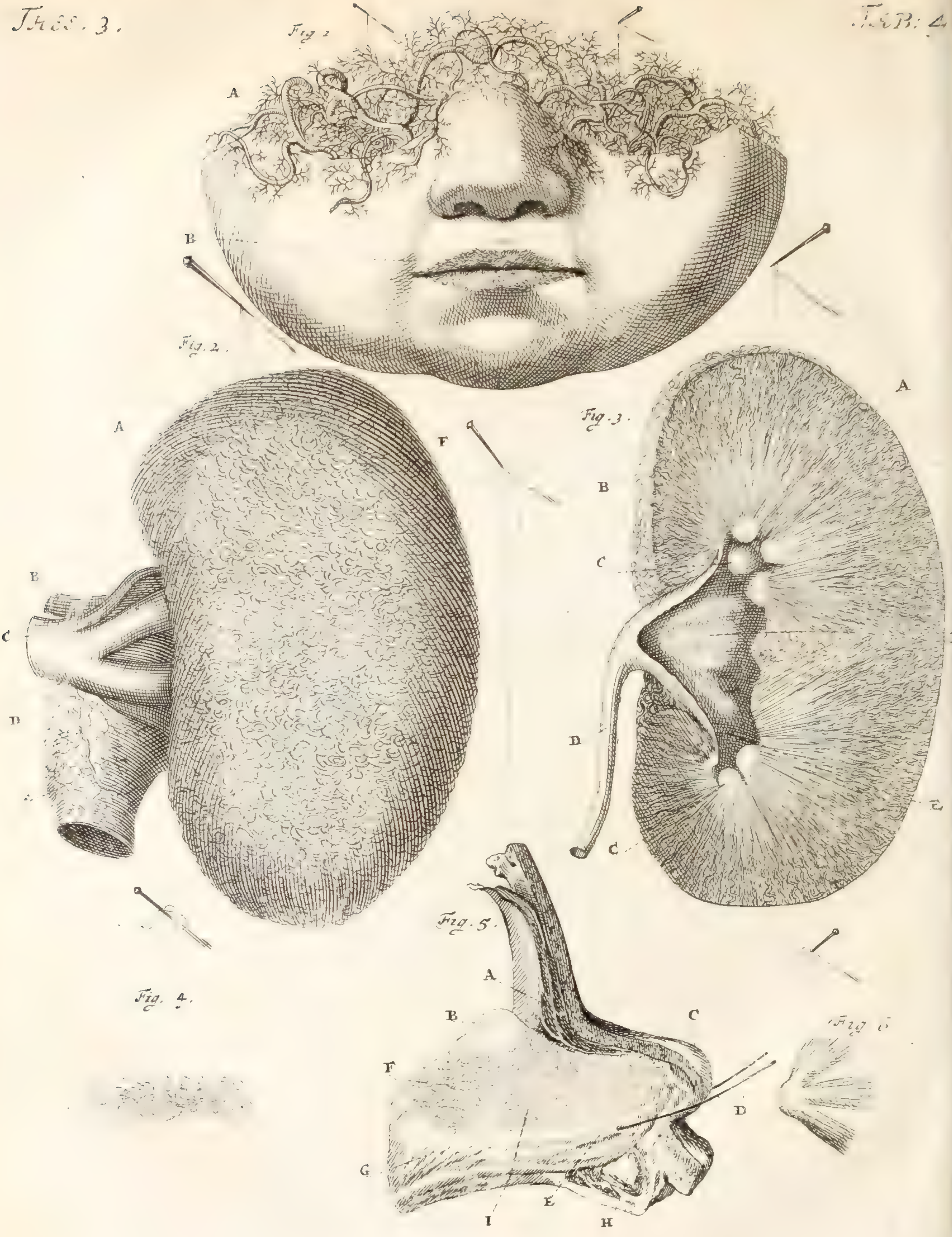
Thes: 3.

TAB. 3.

C Huyberts. ad. vivum. ſculpſit.

Tab. 3. Tab: 4

C Huijberts. ad vivum fc.

G. Arteriarum portiones per dorſum decurrentes.

H. Scrotum.

I. Penis portio extra corpus pendens.

K. Pinguedo, qua ſcatet portio ſcroti ſuperior.

Fig. II. Denotat Epidermem manus pueri, ita à ſubjecto corpore reticulari & cute ſeparatam, ut illibata nobis occurrat, inſtar Chirothecæ albæ.

A. Dorſum epidermis.

B. Portio exigua duplicaturæ Epidermidis in dorſo hic ſeparata.

C.C.C.C.C. Unguiculi, Epidermidi adhuc cohærentes, qui in ſeparatione à cute quidem, non autem ab Epiderme receſſêre.

Fig. III. Demonſtratur faſciculus ſeu glomus pilorum in omenti humani Atheromate repertus.

Fig. IV. Exhibet ovum gallinaceum cortice vulgari, duro, & albo obſitum, perfecte repræſentans inteſtinum cœcum cum annexo proceſſu vermiformi.

Fig. V. Oſtendit Ovum Gallinaceum parvum in ovo gallinaceo repertum.

Fig. VI. Adumbratur Ovum gallinaceum Pueri Penem, cum ſcroto repræſentans, ne præputio quidem excepto.

TABULÆ QUARTÆ expoſitio.

Fig. I. Exhibet infantis faciem, fronte ablata.

A. Arteriarum faſciculus adumbrans & tegens vulnus, à me factum in ablatione frontis, ut averſationem adimerem, ſuntque arteriæ, quæ per cerebrum erant diſperſæ, & hic repletæ ceracea m: rub.

B. Prolabia, ab integumento ſeu Epithelide, privata, ut Papillæ nervoſæ, Prolabio conſtituentes, ſeſe erigerent & in conſpectum venirent.

Fig. II. Renem humanum, facie exteriore viſum, denotat.

A. Renis ſuperficies, per quam innumera vaſa ſanguinea diſſeminantur vermiformia.

B. Arteria renalis abſciſſa.

C. Vena Renalis abſciſſa.

D. Portio pelvis ureteris extra corpus renis propullulans, per quam plurimæ arteriolæ ſunt diſſeminatæ.

Fig. III. Exhibet Renem humanum biſſectum, ut interiora pateant.

A. Indigitat arteriolarum plurimarum extrema, ſerpentino ductu in ductus Bellinos degenerare, & continua eſſe cum illis.

Not. Interim, ut antea monui, talem vermiformem reptatum arteriolarum non ſolum in ſuperficie renis obſervari, ſed in interiore renis ſubſtantia numeroſiſſime quoque reperiri, ſicuti in Theſ. IV. repræſentare decrevi; in hac autem figura præcipue ſtudui continuationes arteriolarum cum ductibus Bellini exhibere; circa haſce continuationes conſiderandum quoque (id quod in deſcriptione Fol. 40. omiſi) has arterias, antequam in ductus Bellinos degenerant, ceu poroſas hic apparere, ſicuti Tab. IV. Fig. 3. demonſtratur, de his plura in Theſ. IV. deſcriptione.

B. Exigua portio ſuperficiei externæ.

C. C. Papillæ renales plurimis foraminibus aut oſculis pertuſæ, pro urinæ tranſitu.

D. Ureter.

E. E. Pelvis aperta.

Fig. IV. Adumbratur tenuis nervi fibra, in innumeras fibrillas ſubdiviſa, ſuntque tales ſubdiviſiones tam tenues atque teneræ, ut telam aranearum adæquent.

Fig. V. Portio Naſi, ſecundum longitudinem diſſecta, cernitur ex infante.

A. Portio oſſis Frontis.

B. Criſta Galli cartilaginea, ob teneram ætatem.

C. Naſi portio.

D. D. Setæ, canalibus naſalibus inditæ.

E. Unus ex Canalibus naſalibus.

F. Vaſcula ſanguinea per integumentum craſſum ſepti Naſi diſtributa, ſuntque præſertim Arteriolæ.

G. Sulci obliqui.

H. Unus ex dentibus inciſoriis.

I. Perichondrium, ſeptum Naſi cartilagineum immediate cingens.

Fig. VI. Exhibetur papilla Renalis ramoſa, ex tribus papillis compoſita.

F I N I S.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris

THESAURUS ANATOMICUS QUARTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXIV.

THESAURUS
ANATOMICUS
QUARTUS.

Ex ligno Juglandis confectus, in quo ſequentia ſunt repoſita.

ASSER PRIMUS & infimus.

N°.I. PHiala in liquore continens Os ſquammoſum infantis, in quo videre eſt, Oſſiculum orbiculare, cui undique annectitur membrana Tympani.

Not. 1. Dictam membranam eſſe geminam, id quod in ſummitate liquet, ubi portionem unius lamellæ, Vaſculis ſanguineis refertæ, ſeparavi, & abſtuli; altera autem lamella, quæ illibata remanſit, nullis, in hoc objecto, gaudet vaſculis ſanguineis, ita ut pellucida hic nobis occurrat.

2. Hanc Tympani membranam nuſquam eſſe liberam ab Oſſiculo orbiculari.

3. Proceſſum Mammillarem in totum adhuc deficere, ea ætate, hic conſtat; ita ut dictus proceſſus vera dicenda ſit Apophyſis.

N°. II. Infantis portio faciei, cujus Prolabia, Epitheliâ ablatâ, Villoſa apparent. Vid. fig. à me editam in Theſauri deſcript. 3. fol. 68.

Not. 1. Hoc objectum in liquore conſervatum eſſe, ut villoſitas dicta appareat.

2. Hanc portionem naturalem habere colorem, nulliſque rugis eſſe obſitam, ita ut vitâ non videatur privata.

N°. III. Pueri caput, in liquore conſervatum; cujus cranii pars ſuperior eſt ablata, ut omnium Nervorum tranſitus per cranii partem inferiorem videri poſſit, quam in finem cerebrum exemptum.

Not. 1. Nervorum par primum ſ. Olfactorium maxima parte ſupra os cribroſum eſt relictum, & ſic diſtincte apparent eorum productiones, quæ per foramine oſſis cribroſi tendunt ad membranam narium, ejuſque papillas.

2. Nervos Opticos, ubi in Cranio adhuc continentur, integumento haud eſſe deſtitutos, hic videre licet.

3. In conſpectum venit Infundibulum, pone dictorum nervorum conjunctionem; nec non utraque Arteria Carotidis, ceracea materia referta, & ſub iis tertium par nervorum, ſecundum Williſii computationem, cujus opinionem ſequar in recenſendis nervorum paribus, cranium perforantibus.

Sub dictum tertium par, quartum occurrit Patheticum, filorum tenuium inſtar dependens.

Ut & quintum, nec non ſextum par lateraliter ſitum, Septimum par, ſ. Auditorium, ut & ſequens octavum par ſ. Vagum.

Cæteri nervi, propter principii medullæ oblongatæ reliquias (quæ hic in foramine maximo oſſis occipitis adhærent) videri non poſſunt.

4. Prolabia, ab Epithelia ſ. integumento decorticata; in conſpectum venit eorum villoſitas papillaris, de qua in Theſ. III. egi.

5. Facies rubicunda, vivæ ſpeciem referens.

N°. IV. Phiala continens portionem inteſtini Ilei, ita diſſectam, & præparatam, ut omnes quatuor tunicæ in conſpectum veniant.

Not. Tunicam Villoſam ſ. quartam ubique adhuc eſſe connexam Tunicæ Nerveæ, ita ut facies poſterior Nervea, anterior Villoſa ſit; ab his dependent Tunica Carnea, quæ fibris rotundis, & Tunica communis, quæ fibris longitudinalibus, gaudent.

Conſiderandum præterea, quam luculenter, & diſtinctè hic cerni poſſunt omnes quatuor inteſtinorum Tunicæ, quæ tali modo præparatæ, liquori innatant: imò hæc demonſtrandi methodus in publicis Theatris, olim fuit inuſitata; quam cum primò in uſum revocarem, plures vituperabant, dicentes, hoc inſolitum & abſurdum eſſe; jam autem comperio vituperatores eandem incedere viam, videntes impoſſibile eſſe, ut innumeræ corporis particulæ in conſpectum producantur, niſi liquori innatent.

N°. V. Piæ matris portio, quæ Cerebrum immediate inveſtit cum proceſſibus ſuis, qui ſerpentino reptatu ſeſe inſinuant inter circumvolutiones Cerebri.

Not. Hanc portionem liquori innatare, & niſi hæc ita fiat, impoſſibile eſt tam luculenter veram conſtitutionem Piæ matris demonſtrare, ſuntque Arteriæ nitide repletæ ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. VI. Pia mater Cerebelli cum ſuis proceſſibus falciformibus, qui diſtincte apparent, liquori quoque innatantes. Rubet hoc objectum præ copia vaſorum ſanguineorum repletorum.

Not. præterea ſupra dorſum ſ. faciem exteriorem fluctuare tunicam Arachnoideam, idque parte inferiore.

Per hanc tunicam hic nulla repunt vaſa ſanguinea, quamvis Pia mater illis ſuperbiat.

N°. VII. Phiala in liquore continens Lienem humanum, cujus Arteria in totum, Vena autem ex parte repleta, materia ceracea, unde variis in locis particulæ cinerea apparent, ſc: ob defectum repletionis Venæ. Membrana Lienem ſuccingens ex parte relicta eſt.

Not. 1. Lienes tam hominum, quam brutorum, nullas habere glandulas, ſicuti hic videre eſt.

2. In Lienis humani conſtitutione, quæ in totum vaſculoſa, conſiderandum; Vaſa Lienem humanam conſtituentia, in extremitate longe eſſe tenaciora, quam in brutis. Ita ut, extremitates ſuccoſæ vaſorum non adeò molles, minime in aqua ſimplici, diſſolvi poſſint, quemadmodum in variis brutis.

3. Texturam fibroſam, quæ in Liene vitulino reperitur, neutiquam exſtare in Liene humano, hic cerni poteſt: de prætenſis cellulis Lienalibus idem judicandum. Vide ulterius de hac re Reſp. Epiſt. IV.

N°. VIII. Teſticulus humanus biſectus cum annexis vaſis ſpermaticis repletis, ut & tunica vaginali.

Not. 1. Quam numeroſæ ſint Arteriolæ, per Teſticulum & jam dictam Tunicam, diſſeminatæ, hic videre licet.

2. Vaſa ſpermatica per Teſticulos repentia, trunculis ſuis per interſtitia vaſculorum ſeminalium decurrunt, ſoboleſque lateraliter impertiunt vaſculis ſeminalibus, cum quibus, (ut ſuſpicor) uniuntur, imò opinor ultimas arteriolarum extremitates degenerare, aut mutari in vaſcula ſeminalia dicta.

3. In Teſticuli medio varia oſcula hiantia conſpicere licet, quæ mihi ſunt portæ, per quas ſemen, in Teſticulis elaboratum, defertur ad Paraſtatas.

N°. IX. Puellæ partes generationis, in liquore conſervatæ.

Not. 1. Vagina ſecundum longitudinem eſt aperta, ut interiora pateant.

2. Spina ſuperior demonſtrat, imo replet, exitum meatus urinarii.

3. Clitoris & Nymphæ ſupra dictum exitum conſpiciuntur.

4. Spina inferior incruſa eſt in Os uteri internum, ex cujus ſuperficie propullulant innumeræ papillæ nervoſæ, unde pars illa adeo ſenſibilis.

5. Dictæ Papillæ non minus numeroſæ per vaginæ rugas ſunt diſſeminatæ. Parte infima Uterum ipſum, & Phialâ inverſâ Veſicam conſpicere licet.

6. A latere parte inferiore occurrunt quoque Ovaria, quæ valde exilia, ut & ductus ovarii cum ſuis fimbriis.

N°. X. Phiala in liquore continens ovis aſperam Arteriam ceraceâ materiâ repletam.

Hic conſiderandum quam diſtinctè extremitates aſperæ Arteriæ videri poſſint in liquore.

N°. XI. Phiala liquore referta, continens Venam Portæ, ex vitulo deſumptam, quæ tam artificioſe eſt repleta, ut ne ultimæ quidem extremitates vacuæ ſint relictæ, & hic conſervatæ.

Not. 1. Quod variis locis extremitates ſuccoſæ Venæ Portæ hic ſunt ſuperatæ, variæ autem relictæ.

2. Ramuli Venæ Portæ adeo numeroſi, & in extremitate ita tenues ſunt, ut nemo hoc facile crederet, cui nunquam hocce objectum videre contigit, nulli enim ſunt ablati.

3. In quantum autem differant Fig. ab Authoribus in Tabulis ſuis expreſſæ, ab hoc ſubjecto, unicuique videre hic licet.

N°. XII. Phiala in liquore continens Brachium Infantis, colore vivido præditum, in cujus manu continetur Teſticulus humanus diſſolutus, repræſentans faſciculum filorum intricatorum.

N°. XIII. Infantis Caput in liquore conſervatum, cujus pars cranii ſuperior eſt ablata, Cerebrumque exemptum, relictis arteriis per Piam matrem & Cerebrum diſperſis.

Not. 1. Facies admodum venuſta & formoſa, naturali colore imbuta.

2. Ar-

2. Arteriæ ad ultimas extremitates ſunt repletæ & conſervatæ; ſuntque tam numeroſæ, ut nemo ſine admiratione illas perluſtrare queat.

3. Ultimæ extremitates dictarum arteriarum, non ſolum capillorum inſtar tenues ſunt; verum etiam tomenti tenuitatem obtinent, imo dubitandum non eſt, quin illud tomentoſum, arteriis ſit continuum, & cavum, quoniam eadem rubedine eſt perfuſum, & repletum, in hoc objecto.

N°. XIV. Phiala continens hominis Inteſtini Ilei portionem, in qua, naturali colore perfuſa, ſeſe videndam exhibet ſuſceptio, id eſt, portio Inteſtini, quæ in ſubſequentem portionem ſeſe inſinuat, unde inteſtinum, eo loco, plane obſtructum, affectum producit, qui minus recte *Volvulus* dicitur, & non ſine ratione, *Miſerere mei*, audit, propterea quod homines, qui in hoc malum inciderunt, intolerabili quidem dolore cruciantur, & in mortis periculo verſantur, aſt verò inteſtina neutiquam contorquentur, ſed portio una inteſtini inſinuat ſeſe in alteram inteſtini portionem.

Notandum interim dictam portionem ſuſceptam, repletam eſſe vermibus circulariter poſitis.

N°. XV. Oculus Gallinæ in liquore contentus, in quo membrana nictitans cum ſuo muſculo Trochleari videri poteſt.

N°. XVI. Placentula humana, quæ, ſuo Embryone liquefacto & abolito, ita ab utero compreſſa eſt, ut nil minus quàm placentulam repræſentans, pyri formam acquiſiverit.

N°. XVII. Ren fœtus immaturi, nonnihil diſſolutus.

ASSER SECUNDUS.

N°. XVIII. GAllinæ Caput oſſeum, oſſea corona in ſummitate præditum, in cujus medio peculiaris ampla cavitas reperitur, quæ communicat cum cavitate capitis naturali.

N°. XIX. Phiala in liquore continens fœtum humanum immaturum, IV circiter menſium, decumbentem ſub portione membranæ Chorii fœtus ovini, per quam innumera vaſa ſanguinea, repleta ceracea materia, ſunt diſſeminata, eſtque ſexus maſculini, hujus inſcriptio eſt:

PRI-

PRIMA, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

N°. XX. Infantis Os petroſum, in quo ſtapes ſitum naturalem occupat.

Not. 1. Hoc oſſiculum quod ſtapes dicitur, membranula, ſeu perioſtio, eſſe obductum, per quam vaſcula ſanguinea hic viſuntur diſperſa.

2. Dictum oſſiculum loco ſuo continetur peculiari ligamento, id; quod hic luculenter apparet.

N°. XXI. Thymus humanus nitide in liquore conſervatus, cujus bifurcationem hic videre licet.

N°. XXII. Oſſis Petroſi humani Cochlea & Canales Oſſei, artificioſiſſime præparata, & in liquore conſervata.

N°. XXIII. Phiala in liquore conſervans viri adulti Mammam cum Papilla.

Not. 1. Quam exigua illa ſit, ubi omnis pinguedo eſt adempta, hic videre eſt.

2. Ductus lactiferi poſt pinguedinis, ademptionem, ita ſunt contracti, incraſſati & in ſe convoluti, ut ipſa Papilla, Mammæ molem non raro ſuperet, id quod hic videre licet.

Noli quoque credere Lector Benevole, Mammas vetulæ macilentæ aliter eſſe conſtitutas, nam ſi ductus lactiferi maximam Mammæ molem conſtituentes pinguedine deſtituantur, eodem modo in ſe contrahuntur, ſicuti hic videmus in Mamma virili. Hi ductus lactiferi tempore graviditatis & lactationis in magnam molem ſeſe extendunt. In Veſica urinaria hominis ſani ſæpiſſimè obſervamus, fibras ita contrahi, ut Veſica urinaria, poſt redditam urinam, nucis juglandis molem haud ſuperet, hæc autem ab urinæ affluxu in tantam denuò ſeſe extendit capacitatem & magnitudinem, ut urina reddita matulam fere repleat, ita ut adeò mirum non ſit, ductus lactiferos ita contrahi, cum otioſi ſint.

N°. XXIV. Phiala in liquore continens hominis Membranam Tympani, cui cohæret & annectitur malleolus.

Not. Per dictam membranam multa corpuſcula rotunda ſunt diſſeminata, quæ Glandulas mentiuntur, & mihi nil ſunt niſi vaſcula ſanguinea obſtructa, quemadmodum fieri videmus in aliis corporis partibus.

N°. XXV.

Nº. XXV. Oſſiculum Incus cum annexo Oſſiculo quarto & rotundo; illa ſunt conſervata in liquore, ut diſtinctius appareat, dictum quartum oſſiculum, peculiare eſſe oſſiculum, inter ſtapedem & incudem ſitum, quibus oſſiculis membranularum ope connectitur.

In Oſſibus exſiccatis hæc & innumera alia non poſſunt luculenter demonſtrari, & hæc eſt ratio, quod tanto labore & ſumptu, ſuſceperim à multis annis objecta millena in liquore conſervare.

Nº. XXVI. Auricula hominis adulti, in liquore reſervata, vitæ ſpeciem referens.

Nº. XXVII. Phiala continens inteſtinula fœtus immaturi; horum vaſcula per inteſtina diſperſa, variis locis ſunt repleta ad ultimas uſque extremitates.

Nº. XXVIII. Fœtus nuper nati Os ſquammoſum, cum annexis Membrana Tympani & involucro extimo, de quo in præcedentibus Theſaur. mentionem feci.

Not. 1. Involucrum extimum à Tympani Membrana hic eſſe ſeparatum, excepto uno loco, ubi adhuc cohæret.

2. Ab hoc involucro, ope capilli, dependet totum objectum.

Nº. XXIX. Placentula ſuperſtes per aliquot tempus in utero, poſt Embryonis excluſionem vel liquefactionem, unde temporis ſucceſſu ita eſt compreſſa & indurata, ut *molæ* ſpeciem referat; ſicuti & olim pro *mola* habita fuit, aſt perperam.

Nº. XXX. Fœtus recens nati Veſica urinaria, in liquore conſervata, & aperta. Hujus facies interior, hic facta eſt exterior, ut interiora pateant: parte ſuperiore, munita eſt ſpina, quæ indigitare videtur foramen, quod in fundo Veſicæ fœtuum, ut plurimum, ſi non ſemper, reperitur, & urachi oſculum cœcum dici poſſet.

Dico foramen cœcum, quia Veſica inflata aërem non admittit ad peculiarem, ita dictam, membranam Urinariam, nunquam revera in homine demonſtratam, quantumvis in variis figuris ad nauſeam uſque expreſſam. Multoties experimentum feci in fœtu humano, nunquam autem admiſit aërem ultra digiti minimi tranſverſi altitudinem.

Nº. XXXI. Portio Pinnæ Balenæ, in qua Papillæ cutaneæ luculenter viſuntur.

Nº. XLIII. Fœtus humani Lingua cum faucibus.

Not. 1. Hic luculenter conſpici poſſunt viæ ad ſtomachum, ut & ad Pulmonem, & quo ritu, in cibi & potus deglutitione, Epiglottis introitum ad Pulmonem claudat, ne pulmonem intrent.

2. Dictæ partes tam rubicundi coloris ſunt, ac ſi jamjam è corpore vivo exciſæ eſſent.

Nº. XLIV. Cor & Pulmo fœtus humani, in liquore conſervata, & naturali colore perfuſa.

Not. 1. Hic oppido quam bene luſtrari poſſunt rami Arterioſi per Pericardium diſtributi, maximâ parte oriundi ab Arteria Mediaſtina.

2. Quo modo dictæ Arteriolæ ulterius diſſeminentur per portionem Diaphragmatis, quæ hic ſuperſtes eſt, in hoc objecto, videri quoque poteſt.

Nº. XLV. Phiala in liquore retinens fœtum humanum, ſex circiter menſium, dextra ferens ramulum *Murucujæ* Piſonis, & in dorſo gerens Placentam uterinam; Caput autem loco capitii tegitur membranâ Chorii porci, in qua nonnulla acetabula viſuntur, capitis aciculæ magnitudine,

Hujus inſcriptio eſt:

CHARONTIS UNDA SCILICET OMNIBUS, QUICUNQUE TERRÆ MUNERE VESCIMUR, ENAVIGANDA, SIVE REGES, SIVE INOPES ERIMUS COLONI.

Nº. XLVI. Phiala ſicca, in qua videre licet inteſtinula tenuia fœtus vitulini, proprio meſenterio cohærentia, & inflata: ſuntque vaſcula Arterioſa artificioſe repleta ceraceâ materiâ flavâ.

Nº. XLVII. Oculus humanus in liquore conſervatus, hujus autem muſculi ſeparati ſunt, vaſaque Arterioſa repleta.

Nº. XLVIII. Phiala ſicca, & in ea Ovulum gallinæ, ex Ovo gallinaceo, exemptum.

Nº. XLIX. Tumba parva, ex ligno juglandis confecta, cui incumbit fœtus humanus, ſeptem circiter menſium, abhinc annis circiter quadraginta Balſamo conditus, & lapidis inſtar induratus, ut multa per ſecula conſervari poſſit.

Not. 1. Hanc balſamandi methodum ante quadraginta annos eſſe inventam, antea enim neminem noveram qui tali methodo corpora conſervabat. Poſtea vero nobiliorem inveni methodum,

dum, qua corpora humana (ut domi non ſolum, verum etiam publice aliquoties viſui expoſui) viventis ſpeciem referunt. Hoc autem corpuſculum lapidis inſtar quidem induratum, aſt rugis in totum non eſt deſtitutum, neque viventem repræſentat fœtum.

2. Veſte nocturna indutum hoc corpuſculum, tegitur præterea membrana Amnios fœtus vitulini, cujus Arteriæ ſunt repletæ, & hoc, loco alicujus integumenti ſericei fimbriati.

Inſcriptio talis eſt.
AB UTERO AD TUMULUM.

Huic fœtui adſtant duo ſceleta fœtuum humanorum, ſuntque gemellorum ſceleta, ſeptem circiter menſium.

Horum unum capiti corporis balſamati adſtans, ſiniſtra gerit loco ſtrophioli portionem Omenti, quaſi lachrymans oculi orbitæ admovet.

Ea inſcriptione:
NEQUE ULLA EST, AUT MAGNO, AUT PARVO, LETHI FUGA.

Alterum autem, ad pedes ſitum, ſiniſtrâ portionem inteſtini pueri gerit, dextrâ verò Ramum Arterioſum repletum, artificioſe è Liene exemptum.

Cum hac inſcriptione:
POST FUNERA PROSUM!

N°. L. Phiala ſicca continens Plicam Polonicam veram.

N°. LI. Phiala ſicca, in qua continentur pluri calculi in Veſica urinaria vaccæ reperti.

Notatu dignum cenſeo, veſicæ dictæ tunicam interiorem lapideam eſſe factam, cujus fig. Vid. Tab. II. Fig. I. Theſ. IV.

N° LII. Fœtus humanus immaturus, coloris nivei, 6 circiter menſium, in liquore conſervatus, dextrâ continens ramum Ciceris Rubri, brachio autem ſiniſtro retinet portionem membranæ Amnios.

N°. LIII. Uterus humanus, cum omnibus annexis, ſcilicet Ovariis, Ovi-ductibus, ſuisque fimbriis, &c.

Not. Os uteri naturaliter conſtitutum, in ambitu gaudet plurimis lacunis minutiſſimis.

No. LIV. Phiala liquore repleta, in quo ſerpens rarus Africanus, ore continens Embryonem humanum magnitudine digiti articulum vix attingentem.

Inſcriptio eſt:
AH FATA, AH ASPERA FATA!

Not. Manus & Pedes hic luſtrari poſſunt, ſuntque inſtar corpuſculorum rotundorum capitis aciculæ formà & magnit. nulli autem digiti adhuc diſcerni poſſunt. Quis igitur non admiretur Anatomicos reperiri, qui Embryones multò minores pingi curarunt in ſuis libris, brachiis, pedibus & digitis inſtructos, talique ſitu incurvato poſitos, ac ſi tres quatuorve menſes attigiſſent fœtus; cum contra ea ætate ſemper obtineant ſitum longitudinalem, nullo modo incurvatum. O dementiam & audaciam! ſic enim ſtudioſi imbuuntur erroribus, imò decipiuntur.

Multoties me rogarunt homines, quare tantis ſumptibus, & tanto labore conſervem tot conclavia, Anatomicis rebus inſtructa, quibus ſemper refero, ne quis diceret figuras me publice editas male eſſe confectas, nam ſi quis de ea re dubitet, dabitur ſemper occaſio domi meæ expiſcandi, an cum natura conveniant nec ne, & ſi omnes ita feciſſent aut ita facere coacti fuiſſent, non obtruſiſſent nobis tot figuras fictitias, aut ex aliis auctoribus deſumptas.

N°. LV. Caput Fœtus ovini ſine ore nati, uteroque exciſi.

Not. 1. Oculi extra ſitum naturalem poſiti, caputque deforme, naſoque inſtructum, ſine ullo oris veſtigio. Vid. Theſ. IV. Tab. II. Fig. 4. Omnia autem membra bene erant conformata, itaque hallucinantur illi, qui dicunt fœtum non per funiculum umbilicalem nutriri, id quod luculenter apparet falſum eſſe. An autem ſolummodo per Venam umbilicalem, an vero humor in Amnio contentus ſimul quoque alimentarius ſit, nec ne, res nondum ſatis explorata. de hiſce plura in poſterum.

N°. LVI. Fœtus recens nati lateralis portio Pectoris, cujus Arteriolæ Intercoſtales exteriores, à me nuper detectæ, in conſpectum veniunt; nec non ramuli, ex dictis Arteriolis oriundi,

di, qui perpendiculariter, ut & oblique, per Perioſtium Coſtarum diſſeminantur; ramuli autem per muſculos intercoſtales diſtr ti, curſum fibrarum muſculorum inſequuntur.

N°. LVII. Phiala ſicca, in qua Os Æthmoides integrum conſervatur.

N°. LVIII. Portio Piæ matris, cujus Arteriolæ ſunt repletæ.

Not. Nil fere difficilius, quam Piam matrem à Corticali ſubſtantiam ſeparatam, in planum extendere & ſic exſiccare, quemadmodum à me hic factum eſſe conſtat.

ASSER QUARTUS.

N°. LIX. PHiala in liquore continens Teſticulum humanum diſſolutum.

Luculenter hic apparet ſubſtantiam ejus nil eſſe, niſi vaſculorum faſciculos varios, coloris cyanei.

N°. LX. Vituli parvi Hepar excarne, ut vulgo loquimur, aſt perperam.

Not. 1. Præter membranam ambientem nihil abſtuli, tamen omnia vaſa, Hepar conſtituentia, in conſpectum hic veniunt, ceraceâ materiâ flavâ repleta. Vid. ulterius de hac re in Theſaur. II. deſcriptione.

2. Ductus membranoſus repletus hic etiam ſeſe videndum exhibet.

N°. LXI. Phiala liquore referta, in qua continetur portio membranæ Chorii ex ſue, utero gerente deſumpta, quæ facie exteriore, villoſa, inſtar Tunicæ villoſæ inteſtinorum.

Not. Acetabula pauca per eam, diſperſa, admodum eſſe exilia, & ne caput quidem aciculæ eas ſuperare.

N°. LXII. Puellæ partes generationis, in quibus Labia, Nymphæ, Clitoris, Caput Clitoridis, Membrana Hymen, ductus Urinarius diſtincte videri poſſunt, ſuntque hæc omnia coloris naturalis.

N°. LXIII. Phiala, & in ea, Portio Spinæ dorſi fœtus humani, per medium, ſecundum longitudine diſſecta, ut interiora pateant.

Not. 1. Corpora Vertebrarum rubedine eſſe perfuſa, ab al-

luente

'luente ceracea materia rubra, quâ Arteriæ, per Spinam diſſeminatæ, erant repletæ.

2. Videri hic poſſunt cavitates notabiles (quas nondum ab aliis hactenus vidi demonſtratas) ſitæ in interſtitiis corporum vertebrarum; ſuntque in corpore vivo, ut & recens denato, limpido & tenaciori humore repletæ, quemadmodum in cæteris juncturis.

3. Corpora vertebrarum, præter exteriora & ſatis nota ligamenta, gaudent quoque ligamentis internis breviſſimis ſibi invicem adſtantibus numeroſis. Hæc autem circulariter ſita, longitudine culmi craſſitiem non æquant, & ſi cultello transverſim, inter juncturas, incidantur & ſeparentur vertebræ, dicta ligamenta (quæ mihi interna dicuntur) nobis occurrunt, inſtar Cepæ, transverſim inciſæ, & lamellatim diſpoſitæ.

4. In eadem phiala videre licet vertebram lumb: ejuſdem fœtus humani â ſeta dependentem, in qua dicta ligamenta videri poſſunt.

N°. LXIV. Fœtus humanus, ſequioris ſexus, ſex circiter menſium, coloris nivei, à plurimis annis ita in liquore conſervatus, ut nil præter animam amiſiſſe videatur. Hic ſuo ſitu, dormientis ſpeciem præbet,

Ea inſcriptione:
NEC MORS, NEC VITA RELICTÆ.

N°. LXV. Phiala in liquore continens Teſticulum humanum.

Not. 1. Tunicam albugineam ſeu propriam, haud eſſe ablatam.

2. Arteriam ſpermaticam in utroque latere in duos ramos dividi, quorum unus ad Teſtem, alter verò ad Paraſtatam excurrit.

3. Dictas Arterias, non, uti in canibus in circinnos, pampinos vitis imitantes, contorqueri.

4. Vas Ejaculatorium colore ſuo albicante facile diſcerni hic poſſe à vaſis ſanguineis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

5. Tunicam vaginalem à latere hic eſſe apertam, ut dicta vaſa conſpici poſſint.

N°. LXVI. Phiala in liquore retinens Teſticulum humanum diſſolutum.

N°. LXVII.

N°. LXVII. Pueri Inteſtinum rectum cum podice, ita inverſum, ut ſuperficies interior, jam facta ſit exterior.

In eo nobis occurrunt innumeræ, ita dictæ, Glandulæ, quæ inſtar fovearum hic ſeſe videndas exhibent. In podice extremo plurimas quoque lacunulas videre licet.

N°. LXVIII. Talpæ ſceleton, nitide præparatum, ceu ſcandens arteriam ceraceâ materiâ repletam.

N°. LXIX. Portio maxillæ humanæ, in qua videre eſt, quod inter proceſſum condili-formem, & ejus locum inſertionis membrana dura intercedat; forſan, ne maſticando ſonitum ederet junctura, id quod auditui nocuiſſet.

Not. dictum objectum in liquore dependet à ſeta, quæ affixa eſt dictæ membranæ, quæ adeò craſſa, ut ferè videatur cartilaginea.

N°. LXX. Veſica vaccina inverſa.

Not. 1. Membranam interiorem valde eſſe incraſſatam, variiſque locis lapideſcentem factam, imò & quaſi in monticulos plurimos exaltatam, quorum plurimi in lapideam ſubſtantiam ſunt mutati, pluresque ab origine, temporis ſucceſſu, ſeparati, in cavitatem veſicæ prociderunt, uti videre licet in Phiala ſupra citata, & N°. LI. notata.

2. Quamvis autem hoc objectum à me ſit deſumptum è corpore vaccino, dubitandum tamen non eſt, quin idem aliquando contingat in corpore humano, unde Lithotomi forſan aliquando fuerunt decepti, cum cathetere introducto, calculum ſeſe ſenſiſſe autumaverunt, factaque inciſione, nullum calculum invenerunt.

N°. LXXI. Gliris ſceleton nitidiſſimum, in cujus Veſica urinaria calculum reperi.

Not. Ore detinet, & quaſi devorat portionem inteſtini jejunii hominis, per quam innumera vaſa ceracea materia rubra referta ſunt diſſeminata, id quod feci propterea quod carnem humanam non fuerit averſatus dictus glis, cum enim ante plures annos inſtitutiones Anatomicas haberem, ſeparaveram pridie muſculos brachii, in ſequente die demonſtrandos, cum autem publice exhiberem præparatos muſculos, dictus Glis devoraverat non ſolum illos, verum etiam partem faciei.

Hoc viſo, operam dare juſſi capiendi furem; quod ex voto

ſucceſſit, & ſic publice aperiebam furem, idque ſupra corpus, quod ita devaſtaverat, in cujus Veſica hunc calculum detexi, dependetque hic à capillo in phiala ipſa, ſceleton continente.

N°. LXXII. Phiala in liquore retinens unum ex Acetabulis ſeu Placentulis vaccinis, repletum ceraceâ materiâ rubrâ ad ultimas extremitates ſuccoſas uſque, ubi notandum.

1. Nullas hiſce corporibus ineſſe Glandulas, aut quid Glandularum ſimile.

2. Totum hoc corpus conſtare ex meris vaſis ſanguifluis, quorum extremitates exeunt in formam penicillorum, qui Belgicè nominantur *Trek-penceelen*, in eo tamen ab iſtis penicillis differunt, quod dicti *Pincilli* conſtant ex innumeris pilis, hi contra ex ſingulari trunculo admodum ramoſo.

N°. LXXIII. Fœtus hepar ex carne, ut vulgo loquimur, cui adſitæ ſunt duæ portiones membranæ Hepatis hominis adulti, quæ digitum annularem craſſitie adæquant. Hoc ortum duxiſſe credo à præcedente inflammatione.

N°. LXXIV. Phiala continens in liquore pueri portionem Inteſtini recti, in qua videre eſt Tunicam carneam ſeparatam eſſe à nervea.

Not. 1. Perpaucas arterias eſſe diſtributas per carneam Tunicam, myriades autem per Nerveam; de hiſce plura antea dixi.

2. Hic diſtincte videre licet, ita dictas glandulas inteſtinorum, nil eſſe niſi faſciculos vaſculoſos, præſertim ſi lumen candelæ pone objectum teneatur.

3. Facie anteriore, per Nerveam Tunicam illibatam, innumeræ ita dictæ Glandulæ apparent tumefactæ, & in ſui medio ſinuoſæ.

N°. LXXV. Chamæ-pſittaci minimi ex Guinea, vulgo *Peroquet* dicti, ſceleton.

N°. LXXVI. Portio Inteſtini jejuni è corpore humano deſumpta, & liquori immerſa.

Not. 1. Tunica Carnea dependens à Nervea ſeparata fundum phialæ tangit.

2. Tunica Villoſa à Nervea ex parte quoque eſt ſeparata & dependens: Hoc facto jugorum (ſ. valvularum conniventium) veſtigia tantum relicta ſunt. Vid. ulterius de hac re reſp. meam ad Epiſt. problem: undecimam.

ASSER QUINTUS.

N°. LXXVII. PHiala ſicca, continens Calculum, qui ante exſiccationem mollis erat, nec calculi duritiem obtinebat; mollis enim erat & limo-calculoſa, jam verò per exſiccationem lapideam acquiſivit duritiem.

N°. LXXVIII. Portio corticalis cerebri humani ſubſtantia, in cujus parte infima, diſtincte videre eſt, Cerebri ſubſtantiam Corticalem nil eſſe, niſi vaſorum ſanguineorum extrema.

Not. 1. In parte ſuperiore non tam diſtincte hoc videri poteſt, quoniam Cerebri Arteriolæ ibi non ſatis bene ſunt repletæ: Imo hactenus mihi impoſſibile fuit integram Corticalem Cerebri ſubſtantiam ita replere, ut nulla pars relinquatur intacta.

2. In Objecti medio hic relicta quoque portio ſubſt. medullaris Cerebri, quæ albicat, cum corticalis rubedine dilutiore ſit perfuſa.

N°. LXXIX. Phiala in liquore continens, pueri Inteſtinum rectum ita inverſum, ut ſuperficies interior hic nobis occurrat exterior. In eo hic cernere licet juga nonnulla, quæ in dicto inteſtino raro reperiuntur in pueris. Hæc autem non ſolum transverſim, verum etiam ſecundum inteſtini longitudinem excurrunt, id quod admodum familiare in tenuibus inteſtinis vitulorum.

Obſervari hic quoque poſſunt ita dictæ Glandulæ, ut & myriades pororum, qui Pori tam denſe ſunt ſtipati, ut ne quidem cuſpis acus inter illos inſeri poſſit.

N°. LXXX. Phiala ſicca, in qua reſervatur hernia gutturis vera, idque ex anate.

N°. LXXXI. Phiala ſicca, in qua reſervatur pueri portio Duræ matris, cujus Arteriæ ad extremitates uſque ſunt repletæ. Id autem magis liquet, ſi objectum ad candelæ aut ſolis lucem, luſtretur.

Hæc repletio adeò difficilis mihi olim fuit, ut vix invenire potuerim methodum hoc præſtandi; Extremitates enim ſunt ceu tomentoſæ, & tamen hic repletæ.

N°. LXXXII. Infantis Pes extremus, in liquore conſervatus, in quo varii tendines ſunt denudati, & primo quidem Pollicis

Tenſor, qui ad tria pollicis internodia vadit, ut pollicem recte extendat.

2. Hic quoque videre licet Tendinem Muſculi pedem abducentis, qui ſub malleoli extr. per ſinum, eum in finem exſculptum, & ligamento transverſo involutum, oblique decurrit per plantam pedis, inſeriturque in os pedis, quod pollici proſtat.

3. Occurrunt hic quoque quatuor tendines albicantes, muſc. dig extr. membranæ ope conjuncti, quæ membrana hic accurate in conſpectum venit cum ſuis arteriolis repletis: Hæc omnia, ne loco ſuo dimoveantur, ligamento transverſo, nec non peculiari quodemi ligamento detinentur, ſicut hic prope cutis abſciſſæ marginem videri poteſt.

4. Tendo Muſculi pedem abducentis, hic etiam eſt denudatus.

5. Conjunctiones tendinum Muſculorum Suralium, prope Os calcis, ſunt quoque denudatæ. Nec non

6. hic luſtrari poteſt Vagina, in qua latent Tendines muſculorum, qui pedem flectunt, & extrorſum movent.

N°. LXXXIII. Phiala in liquore conſervans tres muſculos Fallopianos, ex uno ſubjecto, id quod nunquam antea obſervavi: aliquando quidem unus deficit, & non admodum rarum, ſi ab utroque deſtituatur homo, tres autem ſemel tantum offendi.

N°. LXXXIV. Phiala liquore referta, in qua reſervantur Pueri Ren uterque, horum alter à ſeta dependens, Rene ſuccenturiato adhuc inſtructus eſt.

Not. 1. Renem ſuccenturiatum inſtar cupulæ Glandis, Reni incumbere, hic palam eſt. Alter verò biſectus fundo accumbit phialæ, in quo videre licet papillas renales naturali colore imbutas; harum una ſpinula demonſtratur.

N°. LXXXV. Portio Vermis lati, & articulati, liquori innatans ex homine.

N°. LXXXVI. Portio Vermis lati & ariiculati, aſt alius ſpeciei, ex homine tamen.

N°. LXXXVII. Phiala, liquore referta, in qua conſervatur Hepar fœtus humani, ſubſtantià vaſculoſâ adeo durum, ut non admiſerit vaſorum diſſolutionem vel excarnationem, uti vulgo loquimur; in eo obſervari poteſt, Arteriam Cyſticam plurimos ramuſculos largiri Hepati, qui è fundo veſicæ felleæ emergentes,

tes, olim pro radicibus Veſicæ felleæ fuerunt habitæ, per quas crediderunt fel deponi in veſiculæ fundum. Tales autem aliquoties dari radices circa collum & meatum Cyſticum, ſatis mihi notum, aſt non è veſiculæ fundo.

Nº. LXXXVIII. Phiala in liquore continens Papillam mulieris, ex cujus ſuperficie varie propullulant Papillæ cutaneæ, quæ ab integumento externo papillari denudatæ, dolores excitant atroces. Vide ſuper hac re plura in deſcriptione Theſauri I. ubi figuræ ſunt additæ.

Nº. LXXXIX. Os uteri int: mulieris in liquore conſervatum, ab una parte apertum, ut conſpiciendam ſeſe daret Interior conſtititutio Cervicis interni uteri, quæ variis lacunis ut & ſulcis prædita eſt.

Nº. XC. Phiala continens portionem craſſiſſimam Peritonæi hydropici, quæ ſtipatur hydatidibus.

Nº. XCI. Placentæ uterinæ portio, cujus Arteriæ tam artificioſe ſunt repletæ, ut ne ultimæ quidem extremitates materià ceraceà ſunt deſtitutæ, & ſic patet Placentæ conſtitutionem nil eſſe, niſi vaſorum ſanguineorum congeriem, per quam nullæ omnino Glandulæ ſunt diſſeminatæ, uti voluere authores.

Decreveram in hocce Theſ. IV. figuram integram placentæ uterinæ inſerere, cum omnibus ſuis membranis, quas inter, involucrum aut membrana eſt, quæ eam inveſtit placentæ faciem, quæ utero annectitur, ſed verò ſculptor me per tres menſes detinuit; ita ut V. Theſ. inſerere mihi animus ſit.

Nº. XCII. Phiala continens Stomachum humanum, cujus aliqua portio rubicundiſſima, propter arteriarum repletionem.

Not. 1. Arteriæ in dicta portione rubicundiſſima, ita ſunt repletæ, ut Tunica villoſa ipſa ſumma rubedine ſit perfuſa. Hinc conjicere licet, Arterias in corpore vivo, latice ſuo valde irrigare dictam tunicam villoſam, quemadmodum hic factum à repletione ceraceæ materiæ.

2. In duodeno hic multæ, ita dictæ, Glandulæ, comparent, inſtar fovearum: in alio objecto a me conſervato apparent tanquam corpuſcula rotunda propullulantia ex ſuperficie interna duodeni, quæ videntur conſtitui ex multis extremitatibus vaſorum ſanguineorum: hoc locum etiam habere in cæteris inteſtinis expertus ſum, ſc: quod aliquando ita dictæ Glandulæ

 com-

compareant propullulantes, aliquando fovearum inſtar excavatæ.

3. Pylori vera conſtitutio, ſeſe hic videndam quoque exhibet, quandoquidem Stomachus inverſus eſt.

N°. XCIII. Trunculus ramoſus Polypi, tuſſi ex pectore ejectus, cujus figura exſtat in reſponſione mea, in epiſtolam problem: VI. Tab. VII. Interim hic obſervandum, hocce objectum tantam habere affinitatem cum ramo aliquo Venoſo, aut arterioſo pulmonis, ut difficilis ſit diſcretio, & mirum non ſit, nonnullos authores ejuſmodi objecta habuiſſe, deſcripſiſſe, imò delineaſſe pro vaſis ſanguineis, quæ referebant tuſſi eſſe ejecta.

N°. XCIV. Phiala in liquore conſervans Infantis Pancreas cum annexo ſplene.

Not. 1. Pancreatis & Lienis vaſa ita eſſe repleta, & hinc pancreas adeò rubicundum factum, ut nullum ſuperſit dubium, quin non ſolum Lienis, verum etiam Pancreatis conſtitutio nil ſit, niſi vaſorum manipulus.

2. Hic videre quoque eſt, quomodo vaſa ſanguinea Lienem & Pancreas adeant.

N°. XCV. Phiala in liquore continens anteriorem Penis virilis portionem.

Not. 1. Per glandis ſuperficiem innumeræ papillæ nervoſæ diſſeminari, hic conſtat, præſertim inter Præputium & Glandem: ſuntque hæ Papillæ quæ voluptatem in coitu adferunt, dolorem autem intolerabilem ſcortatoribus, ubi ulceribus infeſtantur dictæ Papillæ: Sunt enim hæ Papillæ, quæ ſæpe in ſcortatoribus, ubi in Gonorrhæam incidunt in coitu cum ſordida meretrice, veneni naturam primo aſſumunt & corpori nervoſo communicant.

Hinc etiam ſæpiſſime ulcere infeſtantur dictæ Papillæ, quæ ulcera, belgico idiomate, vocantur *Chankers*.

Haud equidem nego, dictam malignitatem in coitu etiam per Poros poſſe intrare ex meretricis vagina, in Penem virilem, & ſic ulterius ad alias partes; aſt verò dictas Papillas ſæpiſſime affici, experientia docet.

2. Quia hæ Papillæ in conſpectum non producuntur niſi in æſtro percitis & Pene rigido, ea de cauſa hactenus viſum fugiſſe, credibile eſt, neminem enim authorum legi, qui haſce deſcripſit, aut delineavit, ea propter modeſte delineari curabo brevi.

Quid

Quid præterea circa has partes obſervaverim, poſtea manifeſtare animus eſt.

N°. XCVI. Cor humanum balſamo conditum & exſiccatum, decumbens ſuper ſericum villoſum in arcula ex ligno Indico pretioſo confecta, ſuntque vaſa ſanguinea totius Cordis ita repleta materiâ ceraceâ rubrâ, ut eorum extremitates, non ſolum capillares nobis obveniant, ſed ad tomenti tenuitatem accedentes, & tamen materia iſta rubra repletæ: & ſi quis microſcopium adhibeat cœlo ſereno, videre facile poterit materiam ceraceam ex illo tomentoſo inſtar fumi aut nubecularum diſpergi per Cordis ſubſtantiam; ſimilique modo exiſtimo ſanguinem Arterioſum, illud, quod nutritioni aptum eſt, ex arteriis per Cordis ſubſtantiam diſſeminari; ſanguis enim ineptus eſſet nutritioni, quamdiu in clauſtris continetur.

Not. 1. Utramque Auriculam, nec non utrumque Ventriculum eſſe repleta, & ſic utriusque Auriculæ conſtitutionem veram, hic videre licet, quæ non parum variat ab ea, qua per figuras olim expreſſerunt authores; per haſce auriculas vaſa ſanguinea innumera ſunt diſperſa, quemadmodum videre eſt. Tab. III. Fig. I. & II. Theſaur. IV.

2. Trunco deſcendenti venæ cavæ exigua portio Diaphragmatis cohæret, ut videri poſſit, quam brevis ſit illa portio trunci deſcendentis venæ cavæ, inter Cor & diaphragma in homine, in vitulis & ovibus verò longior, quia in illis Cor longius diſtat à Diaphragmate, unde etiam Cor brutorum pyramidem repræſentat plane rotundam, in homine contra; facies enim ejus, diaphragma reſpiciens, plana eſt, altera vero gibboſa.

Notand: interim Corda humana in cadaverum apertione nobis non ſemper tali facie occurrere, præſertim in cadaveribus hominum à morbo extabefactorum, in quibus Cor flaccidum, ſed in corpore vigoroſo, ſanguine referto, ſemper talem obſervat figuram, idque ab incubatione Cordis ſuper Diaphragma.

Dixi ſupra Cor talem habere figuram vel formam in corpore vigoroſo, jam autem hic habemus Cor, cujus uterque Ventriculus, ut & utraque auricula ceraceâ materiâ ſunt repleta, id quod in corpore vegeto à ſanguine fit, ea tamen diſtinctione, quod in homine vivo ventriculi cordis, ut & auriculæ non ſimul re-

repleantur, nam in repletione auricularum, inaniuntur ventriculi.

3. Hoc in corde occurrit quoque Arteria magna, ex cujus trunco aſcendente, vel potius arcuata incurvatione, ſupra Cor emergunt tres rami, ſurſum ſpectantes, caput petentes, imò brachiis, Collo, & faciei quoque proſpicientes. Præterea hic adſunt Trunci Arteriæ & Venæ pulmonalis.

4. Cordis cuſpis in duos mucrones exit, quorum interſtitium in homine obeſo repletur pinguedine.

5. Corda meo modo balſamata, per æva conſervari poſſunt ſine corruptione, idque colore vivido & odore gratiſſimo: ea propter in condiendis cadaveribus neque Corda, Cerebra aut inteſtina aufero, id quod ſatius eſt, quam viſcera ſeorſum ſepelire, uti facere aſſolent.

Magnatibus in Anglia mos eſt, ut ex uxorum denatarum capillis artificioſe contextis, conficiantur annuli, idque in perpetuam memoriam, potius vero Cor ita balſamatum in pyxide aurea aut argentea conſervarent & ſic ars mea vigeret.

N°. XCVII. Penis virilis portio inflata, exſiccata & in lamellas diſſecta, ut corpora nerveo-ſpongioſa majora, ut & corpus nerveo-ſpong: minus, nec non meatus urinarius in conſpectum venirent.

N°. XCVIII. Fœtus ovini Stomachus inflatus, exſiccatus, ut quatuor partes Stomachi inter ſe valde diſcrepantes egregie videri poſſint.

Not. Quia in quatuor partes dividi poteſt Stomachus ovinus, & cibus ex prima, in ſecundam, ſi ſic porro propellitur: ea propter dicit Clar: Bartholinus, ut & alii, oves boveſque quatuor habere ventriculos.

In dicto Theſauro varia adhuc ſunt loculamenta, in quibus animalcula, ex India orientali allata, repoſita ſunt, de quibus jam nil dicam, quoniam mihi animus eſt, ſeparatum catalogum animalium conficere.

Præter dicta loculamenta minora, reperitur in infima hujus Theſauri parte, loculamentum maximum, in quibus repoſitæ ſunt minores arculæ, ex Ligno Indico confectæ, in quibus conſervantur varia Anatomica.

A. A. Mullei ex Corio humano confecti.

B. Tho-

B. Thorax ex corio humano confectus, in cujus dorſo ſtigmatum veſtigia viſuntur ſuperſtitia.

Arcula I. Continet varios Uteros humanos lapidis inſtar duros.

Nota quod horum cavitas ſolida materia eſt repleta, ut naturalem conſervaret formam, ſine rugis, horum primus Litt. C. notatus, uterus eſt muliebris, quem deſcripſi in obſervat. meis Anatomico-Chirurgicis. Obſerv. LXXXV. ſuperſcriptione: *Vero ſimilis eruptio Menſtruorum per Tubam Fallopianam in Pelvim.*

Not. I. Hunc Uterum eſſe mulieris menſtruatæ, in cujus uteri cavitate inventus eſt cruor coagulatus, quo Tuba ſ. Oviductus unius lateris etiam erat obſeſſus, nec non Ovarium ipſum, in cujus ſuperficie coagulatus ſanguis ſatis copioſe adhærebat. Cùm dictus Uterus, cum annexis, ad meas pervenirent manus, operæ pretium eſſe duxi, illum balſamo condire & ſic conſervare, id quod feci.

2. Sanguinem coagulatum in uteri cavitate, ut & in ovarii ſuperficie conſervavi, ſicuti in hunc uſque diem hic videre licet.

3. Ovorum veſtigia hic quoque videri poſſunt in Ovariis, ut & Ligamenta lata, nec non Ligamenta teretia, Os uteri internum, &c.

Secundus autem Uterus Litt. D. notatus, Uterus eſt muliebris, tribus Ligamentis teretibus preditus, id quod ſemel tantum me vidiſſe memini.

Huic Utero Ovaria, Oviductus cum ſuis fimbriis annexa ſunt.

Tertium objectum Litt. E. notatum, Ovarium eſt muliebre, cum ſuo Ligamento lato, per quod innumeræ arteriæ repletæ repunt.

Arcula II. & in ea,

N°. I. Ren humanus, propter vaſorum ſanguineorum repletionem rubicundiſſimus, & biſectus, ut interiora pateant.

Not. I. Quod dictus Ren lapidis duritiem acquiſiverit poſt exſiccationem. Hæc autem exſiccatio tam neceſſaria eſt, poſt vaſorum repletionem, ut nemo, niſi hoc fiat, tam clare conſpiciendam præbere valeat veram conſtitutionem. Hunc Renem

 in

in Theſauro III. deſcripſi, ubi figuram ejus adjeci, fide data, me in hoc IV. Theſauro nonnulla adhuc additurum, ſed promiſſis ſtare non potui, præ inopia objectorum hum:

Obſervandum præterea, ſi quis hic velit vermicularem vaſorum reptatum mirabilem videre, quod debeat objectum Ol: caphuræ, vel ſpicæ, oblinire; Ol: Caphuræ tamen præfero, idque non ſine ratione; præterea eligendus eſt dies ſerenus, nec non radii ſolares.

N°. II. Dimidia pars Renis humani eodem modo præparata.

Arcula III. Ex ligno juglandis confecta, in qua continetur ramus Arteriæ ſplenicæ, ceraceâ materiâ repletus & tam artificioſe expanſus, & exſiccatus, ut ſine oſtentatione dicere auſim, me neminem adhuc offendiſſe, qui ſimile quid ſeſe vidiſſe, dicere auſus fuerit; extremæ enim extremitates capillorum inſtar tenues ſunt, & tamen ceraceâ materiâ repletæ, expanſæ, & exſiccatæ, ramulisque à ramo majori haud ſejunctis, ſuntque ramuli ramulis impoſiti; ut autem diſtincte extremitates oculos incurrerent, fundus arculæ tegitur ſerico villoſo nigro.

Ultimò conſiderandum hunc ramum, Pedamento ex ligno juglandis nitide confecto, inſidere.

In Arcula IV. ex ligno Indico confecta, conſervatur Epidermis Pollicis pedis ſiniſtri, & digiti inſequentis.

Conſiderandum hæc objecta ita eſſe præparata & exſiccata, ut videantur digiti hominis viventis; albicat Epidermis, nullæ viſuntur rugæ, & Ungues cohærent Epidermidi, tanquam in corpore vivo.

Arcula V. ex ligno Cedrino fabricata, continet Lienes Vitulinos aliquot, quorum 1. Litt. A. notatus excarnis, uti perperam loquimur, inflatus & ante quadraginta annos, exſiccatus, poſtea ablatâ membranâ ambiente, diſtincte luſtrari poſſunt perforationes, quæ in Vena ſplenica viſuntur. Hoc tamen incaſſum quis in Liene humano quæreret.

Not. 1. Quamvis Vena foraminibus ſit referta, tamen expanſa & oblongo-rotunda nobis occurrit, id quod jucundum viſu. Noli tamen credere Lect. Benev. dictam venam, per totum Lienem ita eſſe conſtitutam; contrarium enim nobis olim demonſtravit Exercitatiſſimus D. Higmorus: vix enim digiti longitudinem ſic excurrit, poſtea vero, nullis ramis productis, eva-

TAB: I.

THES. IV.

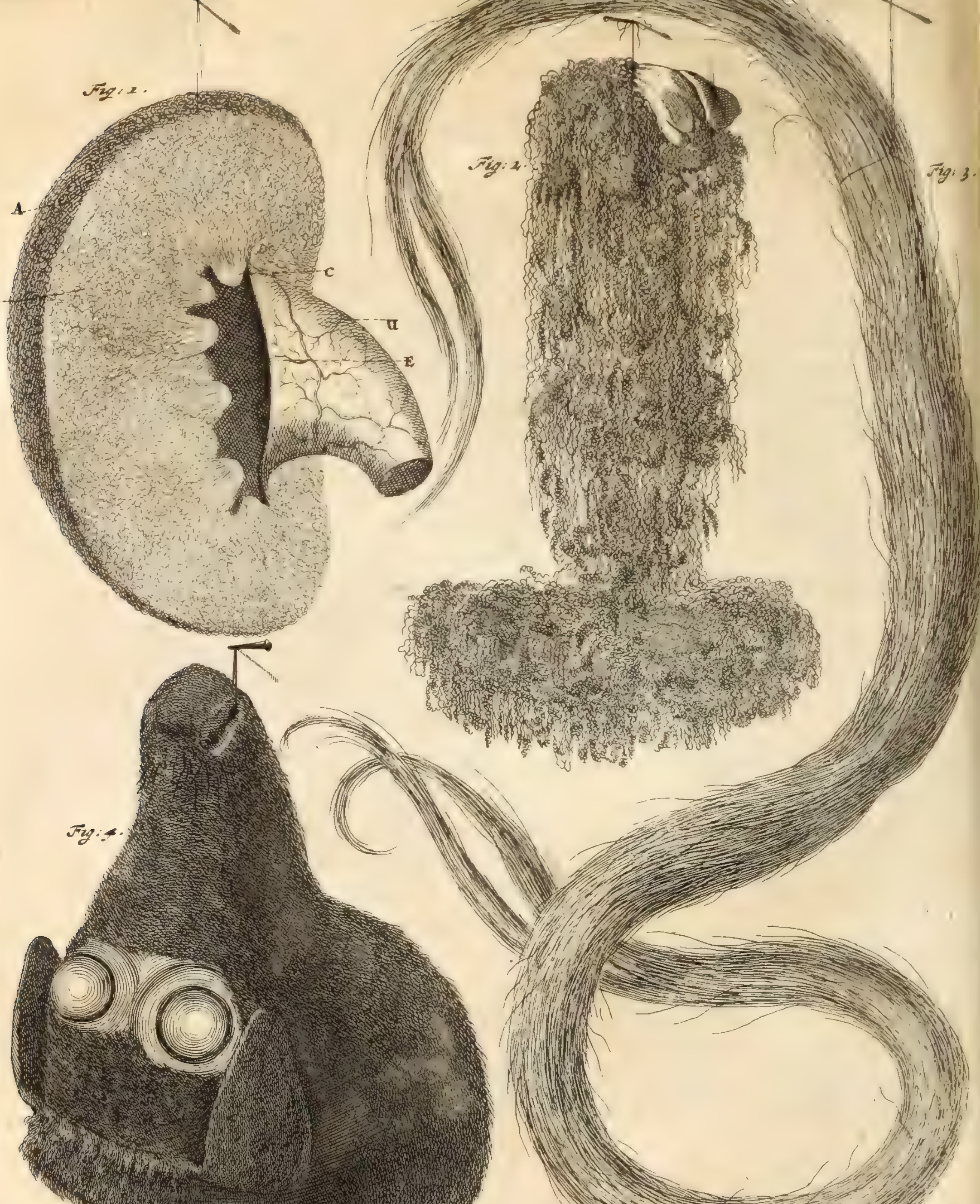

Fig. 2.

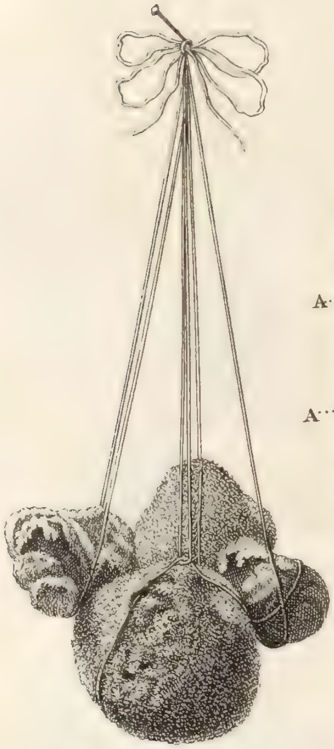

Fig. 1.

Fig. 3.

A. de Blois ad vivum fecit.

evaneſcit, & loco ramorum Venæ Splenicæ, ſulci formantur ramoſi, (ſi ita loqui liceat) per totum Lienem vitulinum.

2. Fibræ transverſales hic quoque occurrunt, ſitum naturalem obſervantes.

Lien ſecundus Litt. B. indigitatur, per cujus partem gibboſam, innumera vaſa lymphatica repunt inflata. Cum enim Lienem exſiccarem, flatu illum replebam, hoc facto, vaſa lymphatica eodem flatu replebantur.

Tertius & Quartus Litt. C. C. notati. Horum Arteriæ ceraceâ materiâ ſunt repletæ.

EXPLICATIO TABULARUM

TABULA PRIMA.

Fig. I. EXhibet Rhenis humani dimidiam partem, ita diſſectam, ut reptatus vaſorum, præſertim ſanguineorum, luculentius, quam in præcedenti Theſauro Tab. IV. Fig. III. videri poſſit; ubi magis inhærebam, ut conjunctiones arteriolarum cum ductibus Bellini exhiberem, in hac autem figura diſtinctiſſime vaſorum ſanguineorum curſum vermicularem per interiorem Renis partem, exprimere volui.

A. Facies Renis exterior, per quam vaſa ſanguinea reptatum obſervant vermicularem, pro ut luculenter quoque expreſſi in Theſauro præcedente.

B. Facies Renis interior, ubi vaſa ſanguinea, non minus curſum vermicularem obſervant, quam in facie exteriore.

Not. 1. Tam ſubtiliter dictus vaſorum reptatus, in hac figura, eſt expreſſus, ut ni oculi ſint muniti, vix videri poſſit.

2. Nulla hic foramina, de quibus in præcedenti Theſauro mentionem feci comparent, quia in Renis exſiccatione perierunt.

C. Papillæ Renales.

D. Pelvis Renis.

E. Cavitas pelvis, in quam papillæ urinam ſtillando exprimunt.

Fig. II. Teſticulus humanus diſſolutus, qui nil niſi faſciculus vaſculorum tenuiſſimorum.

Fig. III. Plica Polonica vera.

Fig. IV. Caput fœtus ovini deforme, & ore deſtitutum, vel ſine ore formatum.

TABULA II.

Exhibet veſicam urinariam bovinam ita inverſam, ut facies

ejus interior, hic facta ſit exterior, tuberibus referta.

Fig. I. A. A. Tubera dicta lapidefacta.

B. Tubera mollia.

Fig. II. Demonſtrat IV. calculos, qui in dictæ veſicæ cavitatem prociderant.

Fig. III. Calculos aliquot indigitat, qui partim digitis meis, partim ſponte, ab interna tunica veſica prociderunt.

TABULA TERTIA.

Exhibet Cor humanum cerareâ materiâ rubrâ in totum repletum, ut verus reptatus vaſorum, vera Cordis & Auricularum figura videri poſſint.

Fig. I. A. Cor facie planâ viſum, qua diaphragma incumbit.

B. Truncus venæ Coronariæ cum ſuis ramis.

C. C. C. C. Rami Arteriæ Coronalis, cujus extremitates, ceu tomentum, ſubtiles, tamen ceraceâ materiâ repletæ.

D. Portio Auriculæ dextræ, (tali enim ſitu integra auricula oculos non incurrit) per quam vaſcula ſanguinea innumera ſunt diſperſa.

E. Portio diaphragmatis ſuperſtes.

F. Truncus venæ cavæ deſcendens, diaphragma perforans.

G. Sacculus membranoſus qui Venæ Pulmonalis quaſi baſis eſt, & cum ipſa auricula ſiniſtra, communem cavitatem conſtituit.

H. Truncus Arteriæ magnæ, ex cujus dorſo tres prodeunt rami, ſurſum aſcendentes.

Not. Interim dictos ramos nobis tali modo occurrere (Corde ita poſita) ut facies plana oculos incurrat.

I. I. I. Tres rami Arteriæ magnæ ſurſum aſcendentes.

K. Truncus aſcendens Venæ Cavæ.

L. Portio Auriculæ ſiniſtræ.

M. M. Rami Venæ pulmonalis.

N. Unus ex ramis Arteriæ pulmonalis: cæteri rami hic in conſpectum haud veniunt, corde ita propoſito.

Fig. II. A. Idem Cor humanum facie gibboſa, & ſitu naturali viſum.

B. Rami Venæ Coronariæ.

C. Rami Arteriæ Coronariæ.

D. Auricula dextra.

E. Rami venoſi, prodeuntes ex Auricula dextra.

F. Auricula ſiniſtra.

G. Truncus arteriæ magnæ.

H. Truncus arteriæ pulmonalis.

I. Truncus aſcendens Venæ cavæ.

F I N I S.

Tab: IV. Tab. III.

Huijberts. ad vivum ſculpſit

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris

THESAURUS ANATOMICUS QUINTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS. 1725.

THESAURUS ANATOMICUS QUINTUS,

Quinos continens aſſeres: quorum primo impoſita ſunt ſequentia.

ASSER PRIMUS.

Nº. I. PHiala in liquore continens Infantis Caput, cujus pars Cranii ſuperior eſt ablata, ut Cerebri portio videri poſſet.

Not. 1º. Dictam Portionem Cerebri, in Capitis cavo relictam, Pia matre obductam eſſe, hic licet cernere: per eam plurima vaſa ſanguinea repleta repunt, nec non innumeræ particulæ rotundæ, & albicantes, per eam ſunt diſperſæ, quæ mihi ſunt pinguedo; aliis autem perperam dicuntur Piæ matris Glandulæ.

2º. In utroque latere, ſupra dictam Cerebri portionem, Plexus Choroideus ſeſe videndum exhibet, eſtque coloris albicantis, quia ceraceâ materiâ non eſt repletus.

3º. Sub Cute, in orbem diſſecta, pinguedo apparet, eâdem formâ & colore, ſicuti in ſupradicta Pia matre.

Nº. II. Phiala in liquore conſervans brachium pueri, recens nati, coloris vividi, cujus manus continet portionem Epidermidis humanæ: in ea portione, quæ digito annulari proximè adjacet, luculenter viſuntur productiones Epidermidis, quæ inveſtiunt pilos, è cute erumpentes, idque ad altitudinem aliquot linearum.

Hæ autem productiones hic jam comparent in ſuperficie interiore Epidermidis, quia in Epidermidis ſeparatione invertuntur, ſicuti videmus fieri in chirotheca, cum eam extrahentes par-

parte ſuperiore arripimus, ſic enim chirothecæ productiones, digitos tegentes, ſimili modo invertuntur.

N°. III. Brachium pueri ejusdem notæ, in liquore conſervatum: in hujus manu continetur Corpus reticulare teſtudinis.

Not. In hoc animali foramina Corporis reticularis eſſe admodum capacia, iisque luſtratis, facilius in ſubjecto humano in conſpectum producuntur.

N°. IV. Brachium pueri, vitæ ſpeciem referens, in cujus manu continetur portio Linguæ vitulinæ, ita diſſectæ, ut ſequentia luculenter videre liceat, &

1°. quidem, quomodo papillæ nervoſæ, Corpus reticulare linguæ transeuntes, in linguæ area deſinant.

2°. Videndas ſeſe exhibent in hoc objecto innumeræ papillæ nervoſæ, ab integumentis denudatæ, idque in ſuperficie hujus objecti.

3°. Dictas papillas nervoſas in ſuis extremitatibus craſſiores fieri, videri hic poteſt, & veroſimile quoque eſt, integumenta linguæ productiones & expanſiones dictarum papillarum eſſe.

N°. V. Fœtus humani, jamjam nati, manus, in liquore continens portionem Epidermidis humanæ, ut & Corporis reticularis Malpighii.

Not. 1°. Cuticulam hic eſſe coloris cineracei, Corpus reticulare contra coloris ſubflavi.

2°. Papillas in Corpore reticulari microſcopii ope videri poſſe, ſcilicet portiones, quæ abruptæ, in Corpore reticulari relictæ ſunt.

3°. Papillas extra Epidermidem non nihil hic propullulare, idque propter diutinam macerationem in liquore.

N°. VI. Brachium infantis, viventis ſpeciem referens, & manu tenens Duram matrem hominis, per quam plurimæ Arteriæ, ceracea materia repletæ, ſunt diſſeminatæ. Quam dura, craſſa, tenax & veluti tendinoſa ſit dicta membrana, hic videre eſt.

N°. VII. Infantis Brachium, viventis inſtar rubicundum, & nullis rugis contractum; inter digitos manus continetur ramus floris paſſionis, fructu præditus, in quo fructu, quamvis mollis ſit, nulla ruga; imo in extrema ejus parte floris clavi conſervati.

N°. VIII. Fœtus recens nati portio ſtomachi, à cujus fundo magna

magna Omenti portio dependet, quæ in præparatione illibata, nulla contraxit foramina, quantumvis nonnulli exiſtiment, Omenta in naturali ſtatu eſſe foraminulenta, id quod à vero alienum; ſi autem ſuſpenſa manu non tractetur, faciliime Omentum foramina contrahit.

Not. Præterea ſtomachi portionem rubicundiſſimam eſſe propter Arteriarum repletionem, & præſertim quidem Tunicam Villoſam & Nerveam.

N°. IX. Placenta Uterina humana integra, rubicundiſſima, propter vaſorum ſanguineorum, Placentam conſtituentium, repletionem.

Not. in Variis locis ſupereſſe integumentum, quo ſuperficies Placentæ, Uterum reſpiciens, integitur: ut autem hoc magis viſui conſtaret, liquori innatat Placenta. De hac re plura referam, cum pervenerim ad Aſſerem tertium hujus Theſauri.

N°. X. Phiala in liquore continens Vaſa arterioſa Cerebri humani, ceraceâ materiâ flavâ referta.

N°. XI. Phiala, in qua continetur Pia mater, cujus vaſa arterioſa ad extremum usque ſunt repleta.

Not. Extremitates ultimas tomenti inſtar eſſe tenues, & tamen ceraceâ materiâ repletas.

N°. XII. Arteria ſplenica vitulina, in liquore conſervata, & repleta materiâ ceraceâ rubrâ, cujus extremitates præbent ſpeciem penicillorum, ex parte detritorum.

N°. XIII. Phiala in liquore conſervans hominis Piam matrem integram, & quidem fere illibatam; hujus Arteriæ ad extremum usque mirum in modum ſunt repletæ, ita ut tomentum rubrum repræſentent vaſculorum extrema.

Not. præterea 1°. Piam matrem in hoc, ut & aliquando etiam in aliis objectis humanis, pinguedine variis locis eſſe ditatam.

2°. Proceſſus Piæ matris, qui ſeſe inſinuant inter interſtitia circumvolutionum Cerebri, hic oppido quam bene poſſe conſpici.

N°. XIV. Portio Inteſtini jejuni hominis, ita inverſa, ut ſuperficies interior hic facta ſit exterior, & ſic juga (valvulæ conniventes Kerkringio dictæ) ut & ita dictæ Glandulæ luculenter conſpici poſſint: hæ autem Glandulæ ſolitariæ & miliares dictæ, extra ſuperficiem propullulant, cum contra in Inteſtino

recto, ut & in iis, quæ dicuntur in agmen conſitæ, inſtar ſovearum ſeſe videndas ut plurimum exhibeant.

N°. XV. Fœtus humanus quinque fere menſium, liquori innatans, quem aggreditur Serpens Africanus exiguus, admodum elegans & rarus, unde, quaſi pavefactus, caput poſteriora verſus reflectit, ictumque fugere videtur.

Hujus Inſcriptio talis eſt:

MUNDUS LACHRYMARUM VALLIS.

N°. XVI. Brachium Infantis, vitæ ſpeciem referens, cujus manus continet Cerebri portionem, cujus parte corticali ablata, ſulci & circumvolutiones ſubſtantiæ medullaris egregie conſpiciuntur. In Phialæ fundo vaſa Arterioſa, per Piam matrem diſperſa, copioſe videri poſſunt.

N°. XVII. Phiala in liquore continens Ramos Venæ Cavæ, per Hepar diſperſos, aut potius Hepar ex parte conſtituentes; ſuntque eorum ramuſculi longe pauciores non ſolum, verum etiam aliter conſtituti ac ramuſculi Venæ Portæ, ſicuti hoc diſtincte videri poteſt in præmiſſis & ſequentibus Jecinoribus, ubi Vena Portæ & Vena Cava ſibi invicem adhuc cohærent.

N°. XVIII. Pueri Inteſtina, infarcta ceracea materia rubra, horum vaſa ſanguinea quoque ſunt repleta.

N°. XIX. Hominis Veſicula fellea aperta, in qua viſuntur duo calculi nucis Moſchatæ magnitudine.

Not. 1°. Hosce calculos forma non convenire cum iis, quæ ſæpe reperiuntur in Veſicula fellea: Hi enim ſunt inſtar nucis Moſchatæ rotundi, colore nigricantes, illi autem anguloſi, parvi & ſinuoſi, ſuperficie æquali & quaſi politi & colore ſubflavo.

2°. In interiore ſuperficie dictæ Veſiculæ reperiuntur innumeræ foveæ minutæ, ceu Glandulæ Inteſtini recti, quæ etiam fovearum inſtar ſæpe ſeſe videndas exhibent.

N°. XX. Fœtus humani novem circiter menſium Caput, cujus parte Cranii ſuperiore, ut & Cerebro ablatis, videndas ſeſe exhibent Nervi olfactorii cum ſuis productionibus, per Os Cribriforme ad Naſi tunicam, ejusque papillas, iter facientibus.

Not. Præterea Cerebellum proprium adhuc occupare locum.

AS-

ASSER SECUNDUS.

N°. XXI. PHiala ſicca, in qua conſervatur portio membranæ Chorii vaccini, per quam diſſeminantur rudimenta plurima Placentularum minutiſſimarum; in iis oppido quam bene videri poteſt Placentulas nil eſſe, niſi vaſorum ſanguineorum compages, absque ullis glandulis

Conſiderandum, dictas, Placentulas nonnullis Authoribus antiquis dici Acetabula: cum autem alii reperiuntur, qui per Acetabula intelligant ſinus quosdam in uterinis protuberantiis Vaccarum, dum utero gerunt; ſatius fore exiſtimavi nomine Placentularum uti, quæ denominatio omnibus magis nota.

N°. XXII. Phiala in liquore conſervans portionem Cerebri infantis, cujus corticalis ſubſtantia eſt ablata, & ſic longe diſtinctius ſulci & circumvolutiones conſpici poſſunt.

N°. XXIII. Hominis adulti Auricula, in liquore conſervata, quæ vitæ ſpeciem refert: in ea videre licet innumeros poros cutaneos hiantes.

N°. XXIV. Phiala liquore referta, in qua conſervatur portio Piæ matris, Cerebellum inveſtientis, è fœtu humano.

Not. 1°. Quod Proceſſus, qui ſeſe inſinuant inter Cerebelli lamellas, luculenter, variis locis, hic videre liceat.

2°. Dictam membranam admodum eſſe tenuem & vaſculoſam, ita ut maxima parte conſtituatur ex vaſis ſanguiferis, quæ, ne loco ſuo dimoveantur, continentur membranacea ſubſtantia, telæ Aranearum craſſitiem, in ea ætate, vix excedente. Rem ita eſſe conſtabit, ſi quis vaſa ſanguinea, aut ſolummodo Arterias hujus Membranæ repleverit ceraceà materià tinctâ, idque ad ultimas extremitates usque; tum enim id, quod membranoſum eſt, albicante colore nobis occurrit.

Si quis autem de craſſitie Piæ matris vellet judicare, quatenus ſeſe videndam exhibet ſine repletione vaſorum, facile falleretur; tunc enim craſſior apparebit, propter vaſa ſanguinea, quæ poſt mortem, utplurimum maxima parte, inanita ſunt, & ſic ad craſſitiem Piæ matris multum conferre videntur.

N°. XXV. Acetabulum oſſis innominati fœtus immaturi, ſub cujus medio ligamentum nerveo-cartilagineum in conſpectum venit, in liquore.

Not.

Not. 1°. Dicti ligamenti baſin ad robur articuli, admodum eſſe latam, & expanſam, acetabuloque affixam, donec pervenerit ad marginis partem inferiorem, ubi ab acetabulo recedens inſeritur in caput oſſis femoris.

2°. Dictum ligamentum rubedine eſſe perfuſum, propter arteriolarum repletionem.

N°. XXVI. Inteſtinula fœtus immaturi, ceraceâ materiâ nigrâ referta; & ſic apparent tanquam in corpore vivo, ubi Meconio nigro ſunt repleta.

Not. Arterias dictorum inteſtinorum egregie eſſe repletas.

N°. XXVII. Phiala in liquore continens unam ex Placentulis Ovinis, ceraceâ materiâ flavâ repletam.

Hoc objectum tam nitide hic nobis occurrit, ut nemo ſine admiratione illud adſpicere poſſit. Arteriolarum enim repletio, ramuſculorum diviſio, & extremitatum ſuccoſitas viſum allicere debent.

N°. XXVIII. Ren fœtus ovini, cujus Arteriæ non ſunt repletæ, ita ut omnia admodum confuſa nobis occurrant: cum autem arteriæ ſunt repletæ, veram conſtitutionem cernere licet, ſicuti hoc apparet in objectis præcedentibus.

N°. XXIX. Phiala liquore referta, in qua conſervatur portio Pulmonis ſerpentis.

N° XXX. Portio Venæ Cavæ, per Hepar diſperſæ, aut potius, quæ Hepatis partem gibboſam conſtituit. Hæc autem Vena quantum differat à Vena Portæ, per fig. expreſſi in præcedente Theſ. 2.

N°. XXXI. Phiala ſicca, & in ea Calculi, in Veſica biliaria humana reperti; quamvis autem hi ceu politi, flavi & ſplendentes, imo anguloſi ſint, non raro tamen reperi eos rotundos, ſuperficie inæquales, nuces Moſchatæ magnitudine, & nigros, uti ſupra innui N°. XIX.

N°. XXXII. Phiala ſicca, in qua reſervantur Calculi, ex eodem loco ad Inteſtina propulſi, & per anum excreti.

Circa hosce calculos obſervari poteſt, eos adeo eſſe leves, ut, in aquam poſiti, aquæ innatent.

N°. XXXIII. Phiala in liquore conſervans Oculum Gallinæ, ita præparatum, ut Muſculus nictitans cum ſuo tendine videri poſſit: hujus tendo ſub alio Muſculo, tanquam per trochleam, repit. N°.

Nº. XXXIV. Pueri vera Inteſtini ſuſceptio, quæ, poſt cruciatus varios, mortis fuit cauſa.

Not. Phiala, dictum objectum continens, obturata eſt, loco veſicæ, cute humana, tam artificioſe præparata, ut vaſa ſanguinea repleta, cutim ſumma rubedine imbuant.

Nº. XXXV. Phiala ſicca, continens portionem Venæ jugularis, ex caballo.

Not. parte ſuperiore, ubi ramulum promit, duas reperiri valvulas, ſanguinis regreſſum præpedientes.

Nº. XXXVI. Thymus infantis rubicundiſſimus præ copia vaſorum ſanguineorum, ceraceâ materiâ repletorum.

Nº. XXXVII. Phiala in liquore conſervans Os petroſum infantis, in cujus capſa, quæ hic aperta, conſpicere licet oſſiculum Stapedem in ſuo ſitu naturali, membranula tenuiſſima obductum, per quam plurima vaſcula arterioſa repunt.

Not. Præterea, membranulam, dictam capſam cingentem, rubicundiſſimam eſſe, propter Arteriolarum repletionem.

Nº. XXXVIII. Hepatis tertium Ligamentum tenuiſſimum, robuſtum tamen, cujus ope Hepatis limbus connectitur Diaphragmati, idque in ſiniſtro latere, circa cartilaginem enſiformem; hoc Ligamento Hepar continetur, ne nimis fluctuet in dextrum latus.

Not. 1°. Huic Ligamento cohærent portio Hepatis, ut & Diaphragmatis, idque in liquore.

2°. Plurimis vaſculis ſanguineis ditatum dictum Ligamentum.

Nº. XXXIX. Phiala ſicca, continens Penem pueri; cujus membrana Celluloſa flatu repleta; de qua materia videri poteſt Reſponſ. ad Epiſt. Problem. XV. ubi per figuras hanc membranam delineandam curavi.

Nº. XL. Phiala, in cujus fundo videre licet Pulmonem Embryonis recentem & bene conſtitutum.

Not. In fundo Phialæ, liquore repletæ, dico reperiri Pulmonem: nunquam enim liquori ſupernatabit Pulmo bene conſtitutus, ſi fœtus in Utero materno moriatur, ante ſuum exitum; ita ut, vel ex ignorantia, vel ex malevolentia contrarium ſuſtinuerint, qui mihi olim adverſabantur, tanta cum aſtutia; id quod illis condono.

Nº. XLI. Phiala in liquore conſervans portionem membranæ

Chorii fœtus humani, quam in duas partes, maxime inter ſe diſcrepantes, ſeparavi; harum altera tenuiſſima & pellucida, fœtum reſpiciens, Pſeudo-Alantois à me vocabitur nomine in poſterum, propterea quod vera Alantois in homine non reperiatur; altera autem, quæ opaca, craſſior, non extenſilis, & utramque faciem Placentæ obducens, Chorii nomen retinere poterit, (illa enim inſervit fulciendis vaſis ſanguineis) modò illam portionem, quæ recedit à Placenta, & per quam rariſſime vaſa ſanguinea viſuntur diſperſa in homine, mihi liceat nominare membranam Placentæ Villoſam: uſum enim peculiarem obtinere exſtimo; ſcilicet, quod ſit ceu Tunica Villoſa inteſtinorum tenium, in quam Chylus ſeſe inſinuat, ut eò facilius radices vaſorum lacteorum chylum recipere poſſent; ſic quoque ſuccus nutritius, in extremitatibus Arteriarum Uteri confectus, & in dictam Tunicam Villoſam ſeſe inſinuans, à Venarum Placentæ extremitatibus ſuſcipitur, & ad fœtum per funiculum Umbilicalem deducitur.

Dixi fœtus ſuccum nutritium in extremis Arteriolis uterinis confici, id quod auctores olim Glandulis Uterinis, nunquam viſui exhibitis, adſcripſere; tale quid nemo unquam demonſtrare poterit; jam autem dubitandum non eſt, dictas extremitates Arteriolarum Uterinarum in ſui extremo aliam ſubire mutationem, ut aptæ natæ ſint ad ſucci nutritii confectionem, ex ſanguine arterioſo. In ovibus dictæ extremitates Arteriolarum Uterinarum in vaſa vermicularia, nullis intercedentibus Glandulis, mutantur, quemadmodum depingi curavi in Theſauri II. deſcriptione; utrum hoc etiam locum habeat in corpore humano, nondum ſatis exploratum habeo: ſed ad viam, unde digreſſus ſum.

Dicta portio Tunicæ Chorii, quæ mihi Villoſa aut ſuccoſa, uteri cavitatem non ſolum, verum etiam Placentæ uterinæ faciem, quæ uterum reſpicit, obducit, id quod abſurdum, & tanquam Chimæra plurimis quidem videbitur, attamen veritati conſentaneum eſſe reperient, qui debito modo per Arteriam umbilicalem Placentam ad extremum usque ceraceâ materiâ rubrâ repleverint: nam hoc facto, tota Placenta, (quæ nil aliud niſi vaſa ſanguinea,) ſumma rubedine perfunditur, & ſic in conſpectum venit dicta Tunica Villoſa aut ſuccoſa, cinereo colore

lore prædita, quam ſi accurate perſcrutatus fueris, Lector Benevole, reperies illam eſſe continuam cum Tunica Villoſa, mihi dicta. Vid. Tab. 1. Fig. 1. Theſ. V.

Dixerit forſan aliquis, ſi illa portio Chorii, quæ mihi ſuccoſa ſeu Villoſa, continuet cum ea portione, per quam Vaſa ſanguinea repunt, quare diverſo nomine inſigniri velim? Reſp. hoc à ratione non eſſe alienum, quoniam diverſum uſum obtinere mihi videntur; illa enim portio, per quam myriades vaſorum ſang. ſunt diſperſæ, vaſa continet, ne loco dimoveantur: altera vero, quæ mihi ſuccoſa, rariſſime vaſis ſang. ſuperbit, villoſior quoque, & minus tenax. Inteſtinum jejunum continuat quoque cum Duodeno & Ileo, attamen in totum haud conveniunt inter ſe, & ea de cauſa diverſis inſigniuntur quoque nominibus. Meſenterium membrana eſt, quæ continuat cum Meſocolo, diverſa tamen habent nomina, quia portio illa connectit tenuia, hæc autem craſſa inteſtina.

N°. XLII. Phiala in liquore conſervans Teſticulum humanum diſſolutum.

N°. XLIII. Phiala ſicca continens Inteſtinula fœtus immaturi, ceraceâ materia referta.

ASSER TERTIUS.

N°. XLIV. PHiala in liquore conſervans portionem ſubſtantiæ corticalis Cerebri humani diſſolutam, quam à capillo dependentem nil eſſe, niſi vaſcula ſanguinea, ex hoc ſubjecto luculenter apparet: ſuntque dicta vaſcula ſanguinea, corticalem Cerebri ſubſtantiam conſtituentia, tam ſubtilia, ut, prima fronte viſa, nobis occurrant tanquam tomentum rubicundum, propter vaſorum repletionem ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. XLV. Phiala in liquore continens Cerebi humani portionem, cujus cortex non diſſolutus, præ copia vaſculorum ſanguineorum repletorum, rubicundus apparet, medullaris verò albicat.

Not. 1°. In medullari ſubſtantia plurima puncta reperiri rubicunda, quæ nil, niſi vaſcula ſanguinea repleta, & transverſim ſciſſa.

2°. Quamvis ſubſtantia medullaris Corticalem mole ſuperet, variis tamen locis in Cerebri peripheria, corticalem ſubſtantiam medullarem ſuperare mole ſua, hic conſtat.

N°. XLVI. Phiala in liquore conſervans portionem ſubſtantiæ Cerebri, cujus ſubſtantia Corticalis, in totum non repleta ceraceâ materiâ rubrâ, minus diſtincte repræſentat, qualis ſit vera ejus conſtitutio.

N°. XLVII. Portio Placentæ Uterinæ muliebris, ceraceâ materiâ flavâ repleta, cujus facies (ut ſupra dictum) Uterum reſpiciens, vel quæ Utero connectitur, membranâ ſuccoſâ adhuc eſt obducta.

N°. XLVIII. Fœtus humani Cerebellum cum annexa protuberantia annulari, biſecta, & liquori immerſa.

Not. 1°. Ut interiora diſtinctius nobis occurrant, à ſeta dependet in liquore dictum objectum.

2°. Corticalis ſubſtantia in totum rubicunda, propter repletionem ſupra memoratam, Medullaris contra albicat.

3°. Hoc objectum tam diſtincte & luculenter demonſtrat, Corticalem ſubſtantiam eſſe vaſculoſam, ut, hiſce viſis, nemo de rei veritate diutius anceps hærere poſſit.

N°. XLIX. Portio Cerebri humani, in quo Nervorum Opticorum coalitio, ut & eorum proventus ex Thalamis diſtincte videri poſſunt.

Not. Præterea Cerebelli proceſſum, Vermiformem dictum, ſubſtantiâ non eſſe diſtinctum à reliqua Cerebelli ſubſtantia, hic videre eſt.

N°. L. Hepar vitulinum excarne, uti vulgo (aſt minus caute) loquimur.

Not. Dictum objectum in liquore conſervatur, ut luculentius ramorum divaricationes in conſpectum veniant.

N°. LI. Phiala liquore repleta, in qua conſervatur fœtus humanus, quinque præter propter menſium cum dimidio, dextrâ ferens portionem Piæ Matris, quæ ſcatet Arteriolis repletis, ejus inſcriptio talis eſt:

VITA QUID EST? FUMUS FUGIENS,
ET BULLA CADUCA.

Not. Hunc fœtum ſitum habere talem, qualem obtinet in Utero materno.

N°.

N°. LII. Portio Cerebri, cum integro Cerebello.

Not. 1°. Reptatus Arteriolarum per Cerebelli ſuperficiem, hic luculenter videri poteſt, quia repletæ ſunt dictæ Arteriæ.

2°. Arteriæ Cervicalis unionem cum Arteriis Vertebralibus, earumque ramificatione, diſtincte hic videre licet, nec non portionem Tunicæ Arachnoideæ, præſertim ſupra proceſſum Vermiformem, ubi fluctuans apparet, Phialâ nonnihil motâ.

3°. Proceſſus Vermiformis cum duobus proceſſibus Cerebelli, ad ejus latera ſiti, longe diſtinctius hic videri poſſunt, quam in objecto recenti.

4°. Quid ſit de ſubdiviſione ſubſtantiæ Corticalis Cerebelli, in millenas particulas quadrangulares, de quibus egi, & quas depingi curavi in Reſponſ. Epiſt. Problem. XII. ad Clariſſ. Virum Ettmullerum, hic quoque videre licet.

5°. Loco veſicæ, dicta Phiala obturata eſt Membranâ, myriadibus Arteriolarum repletarum ſuperbiente, id quod obſervavi quoque in omnibus fere Phialis, de quibus egi, & in poſterum agere decrevi, & hoc non ſolum, ut viſui gratiam conciliarem, verum etiam, ut diverſitas vaſorum ſanguineorum reptatus videri poſſit.

N°. LIII. Phiala in liquore conſervans oſſium Tarſi humani portionem, hæc oſſa in unum coalita, & in aliam ſubſtantiam mutata, nil minus, quam oſſa illius loci repræſentant, idque ex muliere, cujus pes extremus Spina Ventoſa fuerat obſeſſus.

N°. LIV. Inteſtinula fœtus immaturi tenuia, nitidiſſime repleta & conſervata, per quæ distribuuntur vaſa ſanguinea, ceraceâ materiâ flavâ repleta.

N°. LV. Phiala, & in ea fœtus humanus trium circiter menſium cum dimidio, cujus caput decumbit, loco pulvinaris, ſuper Placentulam, tali inſcriptione:

LIBER AB OMNI MALO, IN PACE QUIESCO.

N°. LVI. In medio hujus Aſſeris reperitur Pedamentum magnum, cui inſidet rupes naturalis, inſtructa non ſolum Calculis humanis membranisque, per quas repunt vaſa ſanguinea repleta, verum etiam Renibus humanis, Ureteribus, &c. ita ut rupes naturalis immediate haud videri poſſit.

Præterea dicta rupes obſeſſa eſt ramis vaſorum ſanguineorum, qui, repleti ceraceâ materiâ rubrâ, repræſentare videntur Corallia rubra.

In faſtigio hujus rupis ſeſe videndum exhibet ſceleton fœtus humani, ſex circiter menſium, tali ſitu & corporis incurvatione, ut, capite antrorſum adacto, quaſi alloqui velle videatur ſceleton fœtus humani ejusdem ætatis (ſunt enim gemellorum ſceleta) quod in fundo pedamenti pedibus inſiſtit, tali inſcriptione:

DECIPIMUR VOTIS, ET TEMPORE FALLIMUR, ET MORS DERIDET CURAS; ANXIA VITA NIHIL.

Not. Secundum ſceleton pedes figit in fundo Pedamenti, talique ſitu corpus contorquet, ut, capite ſurſum adacto, quaſi auſcultare, & alterum ſceleton aſpicere velle videatur, cum inſcriptione:

ET VIX DUM CÆPI VIVERE, VITA FUGIT.

Dictum ſceleton, pedes figens ſupra Pedamentum, ſiniſtra continet partes generationis infantis, quas more antiquo à 40 annis præparaveram; ante Vulvæ introitum videri poteſt membrana Hymen.

Ante pedem dictæ rupis reperitur quoque ſceleton fœtus humani trium circiter menſium cum dimidio, dextra gerens ramos Arterioſos è pulmone, repletos & artificioſiſſime exſiccatos, quorum extremitates valde tenues & capillares ſunt, hujus inſcriptio eſt:

NIL VOLENTIBUS ARDUUM.

N°. LVII. Phiala in liquore conſervans Placentam uterinam, cujus Fig. I. Tab. I. continetur.

Not. 1°. Hanc Placentam, ea ſuperficie, qua connectitur Utero, illibatam eſſe, unde non in multos globulos à ſe invicem ſeparatos eſt ſubdiviſa, ſicuti illa nobis utplurimum occurrit, ob rudiorem extractionem, ſed integra, ita ut Tunica Villoſa, ſeu ſuccoſa, de qua ſupra egi, hic fere illæſa nobis ſeſe videndam exhibeat.

Dicta

Dicta ſuperficies ſemper, & quidem in ſtatu naturali, ſulcoſa nobis occurrit, illi verò ſulci operiuntur dictâ membranâ Villoſâ, niſi Placenta à rudiori manu in varias particulas disjungatur.

2°. Dictam Tunicam Villoſam continuari cum ea parte Chorii craſſiore, quæ Placentam obducit, ea facie, quæ fœtum reſpicit; hæc oppidò quam bene hic cernere licet, & ſic conſtabit, ut antea dixi, Chorii partem craſſiorem, quæ mihi ſuccoſa & villoſa, utramqne ſuperficiem Placentæ obducere.

Longe itaque à veritate recedit, quod dixerint olim Anatomici, ſcilicet vaſa ſanguinea Placentæ inoſculari vaſis ſanguineis uterinis.

Quid præterea ſit conſiderandum circa hanc materiam, ſupra innui, & in gratiam eorum, qui me olim ſæpius rogarunt, quid ſentirem de ita dicta Tunica Alantoide, nonnihil hic addere animus mihi eſt. Quid ſtatuendum ſit de Alantoide brutorum & de ejus contento humore, hactenus mihi ſatisfacere non potui, multo minus quid dicendum de ita dicta Alantoide humana, quandoquidem nunquam illam invenerim, & objectorum inopia, temporis penuria, imo impenſæ incredibiles, quas intra 40 annos feci, & adhuc facio, me detinuerunt hactenus: hoc ſaltem in medium proferam, quid obſervarim temporis ſucceſſu.

Nunquam Urachum humanum inveni ita pervium, ut flatum aut liquorem ex Veſicæ cavitate adigere potuerim in peculiarem, ita dictam, Alantoidem; Urachus quidem apertus eſt, ad digiti transverſi præter propter longitudinem, ſed non ulterius.

Tunica Chorium, ut ſupra dictum, in duas lamellas ſeparabilis, quas inter in ſtatu (ut puto præternaturali) aliquando quidem inveni pauxillum liquoris; ſed hoc ubique in corpore non raro contingit, ſcilicet liquores colligi inter membranarum duplicaturas, & hoc impoſuiſſe Anatomicis exiſtimo, qui Alantoidis exiſtentiam ſtatuerunt in corpore humano, id quod nunquam me ſtatuiſſe memini.

3°. In dicta Phiala reperitur quoque fruſtum Placentæ, à dicta Tunica Villoſa ſeu ſuccoſa ſeparatum, ut vaſorum conſtitutio accurate videri poſſet.

4°. Funiculi umbilicalis vaſa ſanguinea, ceraceâ materiâ repleta, hic luculenter conſpiciuntur.

N°.

Nº. LVIII. Infantis Pes, naturali rubedine perfuſus, & in liquore conſervatus.

Not. 1°. Omnes Muſculi Tibiam flectentes, & in poſtica parte femoris ſiti, hic nitide ſunt ſeparati, ſc. Sartorius, Gracilis, Semi-nervoſus, Semi-membranoſus, & Biceps, quos inter ſub genu Nervi, Os ſacrum transeuntes, & per femur decurrentes, luculenter videri poſſunt, nec non eorum ramificationes ſub genu, quarum exterior gracilior, per Muſculos, Fibulæ inſtratos, decurrit, alter verò & craſſior, inter Tibiam & fibulam decurrens, ramum largitur, qui inter duo capita Muſculi Gaſterocnemii externi decurrit ad Calcaneum.

2°. Parte anteriore conſpiciendas quoque ſeſe exhibent portiones Muſculorum Tibiam extendentium ſc. Muſculi lati tendinis, Recti, Vaſti interni, & Vaſti externi. Suntque omnes hi Muſculi naturali rubedine perfuſi.

Nº. LIX. Phiala in liquore conſervans Cor fœtus humani & Pulmonem.

Not. 1o. Pulmonis veſiculæ ceraceâ materiâ ſunt repletæ, unde totus Pulmo rubicundus, & naturali expanſione præditus eſt.

2°. Inter duos Pulmonis lobos majores Cor in conſpectum venit, naturali colore præditum, ſitumque naturalem retinens.

3°. Arteria Pulmonalis, Arteria magna cum tribus ſuis ramis abſciſſis, ſurſum ſpectantibus, nec non ductus Arterioſus, & Cordis auriculæ luculenter hic videri poſſunt, tanquam in corpore vivo.

Nº. LX. Phiala liquore repleta, in qua offertur ſutura tendinis Muſculorum ſuralium.

Nº. LXI. Phiala in liquore continens hominis Os petroſum, in quo diſtincte videri poſſunt tres Canales oſſei, Cochlea, cum ſua lamina ſpirali, tenuiſſima membranula ſuccincta.

Nº. LXII. Arteria ſplenica vitulina, ceraceâ materiâ flavâ repleta, & in liquore conſervata, ut extremitates ſuccoſæ, penicillorum detritorum modo conſtitutæ, videri queant.

Nº. LXIII. Phiala ſicca, continens tria corpuſcula à capillo dependentia, ab aliis habita pro calculis, quæ mihi ſunt oſsicula, reperta in Glandula Pineali, quæ mihi dono dedit Excel. Vir, Collega & Dominus Quina, Practicus apud Amſteloda-

men-

menſes feliciſſimus, qui hæc objecta in Glandula Pineali cujusdam fœminæ invenit.

Nº. LXIV. Phiala, liquore repleta, & in ea fœtus humanus trium circiter menſium, nitide conſervatus, cujus inſcriptio talis eſt:

NAVITA, QUO PACTO SÆVIS PROJECTUS AB UNDIS, SIC EGO NUDUS HUMI JACUI PUER, INDIGUS OMNI AUXILIO VITÆ, CUM PRIMUM IN LUMINIS ORAS, NIXIBUS EX ALVO MATRIS, NATURA PROFUDIT.

Nº. LXV. Phiala liquore repleta, in qua occurrit portio Cerebelli, ut & Medulla oblongata.

Not. 1º. Proceſſus Vermiformis hic luculenter videri poteſt, ut & duæ portiones Cerebelli, à lateribus proceſſus Vermiformis ſiti, & magnam analogiam cum dicto Vermiformi proceſſu habentes.

2º. In Medulla oblongata corpora Pyramidalia & Olivaria viſui ſeſe exhibent, idque non ſolum parte inferiore, quæ ab Anatomico Excellentiſſimo Vieuſſen ſunt inventæ, deſcriptæ & depictæ, verum etiam parte ſuperiore, quas ego deſcripſi, & depingi curavi in Reſponſ. Epiſt. Problem. XII. Tab. XIV. Fig. 5.

Nº. LXVI. Portio Cerebelli humani cum Medullæ oblongatæ portione.

Not. 1º. Medulla oblongata circa principium ſpinalis medullæ, ubi corpora Olivaria & Pyramidalia reperiuntur, tractus medullares ſunt duplicis ordinis, ſcil: 1º. Circulares & ſub iis longitudinales, quas ego detexi, & depingi curavi in Reſponſ. Epiſt. Probl. ſupra citata.

2º. Fiſſura antica & poſtica principii ſpinalis medullæ hic etiam exactiſſime conſpiciuntur, ut & proceſſus duo, à Cerebello ad protuberantiam annularem tendentes.

Nº. LVII. Fœtus Hepar excarne, uti vulgo, aſt minus caute, loquimur.

ASSER QUARTUS.

N°. LXVIII. PLexus Choroideus infantis, in quo nullæ Glandulæ, ab auctoribus ita decantatæ, comparent, huic in Phialæ fundo connectitur Glandula Pinealis.

Not. 1°. Hunc Plexum Piæ matri quoque eſſe connexum, per quam Piam matrem plurima quoque vaſcula ſanguinea ſunt diſſeminata.

2°. Huncce Plexum nil eſſe, niſi Arteriolas, ad viſum ſuccoſas, à naturali conſtitutione Arterioſa nonnihil recedentes, mirumque in modum contortas, ſerpentinoque modo reptantes, Glandulaſque repræſentantes. Vid. Reſp. in Epiſt. Probl. XII. Tab. XV. Fig. 3.

N°. LXIX. Phiala liquore repleta, in qua videre licet portionem Oſſis ſacri ex infante, quam ſecundum longitudinem ſecui, huic, parte ſuperiore, relicta lamella ultimæ vertebræ lumborum, ut & parte inferiore integrum os caudæ.

Not. hoc objectum ita ſecundum longitudinem eſſe diſſectum, ut videri poſſit differentia, quæ reperitur inter interſtitia corporum vertebrarum Spinæ dorſi, & interſtitia corporum vertebrarum Oſſis ſacri.

In interſtitiis corporum vertebrarum Spinæ dorſi cavitas reperitur exigua, & in illa humor, ut in aliis juncturis; dicta cavitas hic apparet inter ultimam lumborum vertebram, & primam Oſſis ſacri vertebram.

Contra, inter primum & ſecundum corpus vertebræ Oſſis ſacri, vix ac ne vix quidem veſtigium cavitatis reperitur, inter ſequentes autem nulla omnino videri poteſt cavitas, neque ejusmodi cavitates iſthic loci neceſſariæ erant, quandoquidem corpora vertebrarum inter ſe per Synchondroſin ſunt conjuncta, & ab omni motu deſtituta: Spinæ autem dorſi conceditur motus, & per conſequens indigebant corpora vertebrarum interſtitiis, cavitatibus, & dicto humore, in omnibus juncturis reperiundo.

In fundo hujus Phialæ Teſticulus humanus, nonnihil diſſolutus, reperitur. Vid. Theſaur. V. Tab. III. Fig. 2.

N°. LXX.

N°. LXX. Phiala in liquore continens Pudendum Infantis, cujus labia naturalem conſtitutionem ſine rugis retinuerunt.

Not. Horum labiorum alterum rubedine eſt perfuſum, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, præterea, Epidermide ablata, duum generum Pori ſeſe conſpiciendos exhibent. Nymphæ vero nulla cute obducuntur, eapropter talibus poris cutaneis deſtituuntur.

N°. LXXI. Lactes fœtus balænæ, cujus dimidia pars rubicunda, propter vaſorum ſanguineorum repletionem.

N°. LXXII. Arteria ſplenica vitulina ceraceâ materiâ referta, cujus extremitates ſuccoſæ, variis locis relictæ, videri hic poſſunt, diverſis autem locis abſtuli eas, & ſic penicillorum detritorum inſtar nobis occurrunt.

N°. LXXIII. Pia mater, cum ſuis proceſſibus, inter anfractus Cerebri ſeſe inſinuantibus, idque in liquore.

Not. 1°. Vaſa arterioſa ad extremitatem usque eſſe repleta, unde totum objectum rubicundiſſimum.

2°. Per Piæ matris ſubſtantiam variis locis pinguedinem eſſe diſperſam.

N°. LXXIV. Æthiopiſſæ fœtus, ſeptem præter propter menſium, cujus capitis pars ſuperior non ſolum, verum etiam frons ad Palpebras usque, undique capillis nigris ſtipatur, habetque ſitum talem, qualis ſæpius obſervatur in fœtu, uterum maternum occupante.

N°. LXXV. Ante dictum objectum conſpiciendum ſeſe exhibet Corbiculus Indicus, in quo continetur pueri Cor cum Pulmone.

Not. Cordis vaſa, Ventriculi, ut & Auriculæ repletæ ſunt materiâ ceraceâ rubrâ, ſitumque naturalem retinuit Cor: Pulmonis veſiculæ etiam ſunt repletæ ceraceâ materiâ albâ; & ſic dictæ partes conſtitutæ ſunt, ac ſi ſuperſtites eſſent in corpore vivo.

N°. LXXVI. Phiala in liquore continens Placentam Uterinam cum ſuo Funiculo umbilicali, quæ ſunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ. Tunicâ villoſâ aut ſuccoſâ maxima parte ablatâ, luculenter videri poteſt, totius Placentæ ſubſtantiam nil eſſe, niſi vaſa ſanguinea, nullis interjectis, ita decantatis, Glandulis.

Nº. LXXVII. Phiala repleta liquore, in quo videre licet portionem magnam Piæ matris, cujus vaſa ſanguinea optime ſunt repleta.

Nº. LXXVIII. Hominis inferior Cerebri pars, cum integro Cerebello, parte inferiore viſa.

Not. 1º. Inter duas Cerebelli portiones conſpiciuntur duæ Cerebelli prominentiæ, & inter illas proceſſus Vermiformis.

2º. Duo corpora Olivaria, ut & Pyramidalia inferiora, à Domino Vieuſſens delineata & deſcripta, luculenter hic videri poſſunt, ut & nervi Olfactorii, Viſorii, &c.

3º. Hujus Cerebri vaſa non ſunt repleta, ita ut totum hoc objectum colore albo præditum ſit.

Nº. LXXIX. Phiala continens portionem Cerebri, ſcilicet fornicem cum ejus ita dictis duobus brachiis. Cavitates laterales ſunt Ventriculorum anteriorum partes ſuperiores Cerebri. In poſtico aut oppoſito latere in eadem Phiala occurrit portio Cerebri, ut & Piæ matris infantis, cujus vaſa ſanguinea repleta ſunt ceraceâ materiâ rubrâ.

Nº. LXXX. Phiala in liquore conſervans Papillam Mammæ balænæ, per medium ſectam.

Hoc objecto parte anteriore viſo, occurrit ſpina, demonſtrans ductum lactiferum ſulcatum non ſolum, verum etiam fimbriatum.

Phialâ inverſâ conſpicienda ſeſe exhibent ſequentia:

Spina lævi lateris indigitare videtur Papillæ integumentum; dextri lateris ſpina demonſtrat Papillas nervoſas, quæ, à ſe invicem diſſolutæ, faſciculos piloſos præ ſe ferunt. Vid. hac de re Theſaur. I. Tab. 4. Fig. 1.

Nº. LXXXI. Phiala ſicca, in qua continetur albiſſimum Muris ſceleton, unico pede inſiſtens, ceteris à terra remotis, peculiari modo ſaltare videtur; inter pedes poſteriores fructus ſpinoſiſſimus Opuntiæ reperitur.

Nº. LXXXII. Phiala in liquore continens Inteſtinula fœtus balænæ.

Nº. LXXXIII. Phiala liquore repleta, in qua fœtus Venæ Portæ videri poteſt, cujus extremitates mirum in modum ſunt repletæ & conſervatæ.

Nº. LXXXIV. Portio Cerebri humani, cujus cortex rubi-

cun-

cundus, propter repletionem vaſorum, dictam ſubſtantiam conſti-tuentium: hujus figura delineata eſt in Reſponſ. Epiſt. Pro-blem. XII. Tabula XIV. Fig. 2.

ASSER QUINTUS.

Nº. LXXXV. HOminis Auricula Cordis dextra, cujus ſu-perficies interior hic à me facta eſt exte-rior, ut columnæ carneæ diſtinctius conſpicerentur.

Not. interim dictas columnas variis locis auriculæ eſſe conna-tas, & diverſis locis ab illa in ſui medio eſſe disjunctas, id quod ſetæ, quæ hic ſub columnis transeunt, ceu indicare videntur.

Nº. LXXXVI. Phiala in liquore ſervans lamellam Cerebri humani, cujus cortex à repletione rubicundus, medullaris ve-rò albicans.

Not. In parte medullari media obſervatur hic quoque corti-calis ſubſtantia.

Nº. LXXXVII. Phiala ſicca, & in ea rami arterioſi, ceraceâ materià repleti. In fundo Phialæ ſceleton Muris quoque repe-ritur, mira geſticulatione poſitum.

Nº. LXXXVIII. Phiala, in cujus liquore videre eſt portio-nem inteſtini Coli humani, cum annexo Cœco, & proceſſu Ver-miformi.

Not. Hoc objectum vitæ ſpeciem præ ſe ferre.

Nº. LXXXIX. Hominis Naſus, in liquore conſervatus, cum ſuis interruptionibus cartilagineis, non quinque, uti voluere auctores, ſed pluribus, ſcilicet octo, Vide Reſp. Epiſt. Problem. VIII. Tab. IX. Fig, 5.

Nº. XC. Teſticulus humanus, cujus Tunicam Vaginalem a-perui, ut vaſa præparantia in conſpectum venirent.

Not. Per Dictæ Tunicæ dorſum innumera vaſa ſanguinea re-pleta diſpergi; musculus autem ſuſpenſorius, per ſuperficiem de-currens, colore albicante hic etiam in conſpectum venit, quia vaſa ſanguinea inania ſunt.

Nº. XCI. Phiala in liquore reſervans duos Lienes fœtuum hu-manorum, quorum vaſa, Lienem conſtituentia, ſunt repleta

ceraceâ materiâ rubrâ, hiſce connectuntur Pancreata rubicundiſſima propter eandem rationem.

N°. XCII. Hominis dimidia pars Naſi, viventis ſpeciem referens, in cujus ala veſtigium variolæ remanſit, ſtellæ figuram præ ſe ferens.

Not. 1°. In cute, ab Epidermide liberata, videri poſſe duo pororum genera, majora ſcilicet, ut & minora. Prolabium integumento obductum, & ſic villoſitas (de qua in Theſaur. IV. egi) non apparet.

2°. Ductus lachrymalis continet portionem pennæ anſerinæ, ut ſic demonſtrem, ubinam loci ſit ejus terminus in naſi cavitate.

N°. XCIII. Phiala in liquore continens Fœtus Inteſtinula, quorum vaſa ſanguinea ſunt repleta.

N°. XCIV. Portio Cutis frontis fœtus humani, cum Palpebra, vitæ ſpeciem referens.

Not. in Limbo palpebræ oſcula viſuntur, per quæ humor excernitur, quo palpebræ oblinuntur.

N°. XCV. Infantis facies, vivido colore prædita, cui circumpoſita ſunt vaſa ſanguinea Piæ matris.

N°. XCVI. Phiala ſicca, in qua reſervatur portio Corii, in filamenta diſſoluta.

N°. XCVII. Phiala liquore repleta, continens portionem Arteriæ pulmonalis, ceraceâ materiâ artificioſe repletam.

N°. XCVIII. Cerebellum Infantis, eodem modo conſervatum.

N°. XCIX. Oculus humanus cum ſuis palpebris, qui, ut rotunditatem conſervaret, repletus eſt.

N°. C. Phiala ſicca, & in ea Scrotum humanum inflatum, exſiccatum, ut, eo aperto, videri poſſit Septum, ut & Celluloſitas (ſi ita loqui liceat) Tunicæ Dartos. Vide ejus figuram in Reſp. Epiſt. Problem. I. Fig. I. Tab. I.

N°. CI. Pueri portio inteſtini Coli inverſi, ut in conſpectum venirent rugæ, ita dictæ Glandulæ, Tunica Villoſa, nec non Pori, qui luculenter in conſpectum veniunt, & cribrum repræſentare videntur.

N°. CII. Phiala ſicca, continens portionem Coli inteſtini, cum annexo Cœco, proceſſu vermiformi, & portione Ilei.

Not. Valvula (aut ſi mavis Valvulæ) Coli accurate hic videri poteſt, idque ex puero.

N°. CIII. Pars Renis dimidia, ſecundum longitudinem diviſa, ut interiora videri poſſint, de quibus in præcedent. Theſaur. egi.

N°. CIV. Veſica humana aperta, ut ſuperficies interior, quæ valde inæqualis, videri poſſit.

Not. hæc inæqualitas haud ſolum, verum etiam craſſities conſideratione dignæ ſunt; craſſitie enim digito non cedit, idque à calculo, qui in dicta Veſica eſt repertus.

N°. CV. Phiala ſicca, in qua duo ſceleta Murium, nitidiſſime præparata, reſervantur, horum alterum pede ſiniſtro continet Anguillæ caudam, ita præparatam, ut non ſolum oſſicula, verum etiam pinnarum conjunctiones inter ſe nitidiſſime conſpiciantur.

N°. CVI. Stomachus fœtus humani cum annexo inteſtino Duodeno, in liquore conſervatus, cujus Arteriæ ad extremitatem usque ſunt repletæ.

N°. CVII. Membrana Chorion, cum ſuis acetabulis, ſeu placentulis, aciculæ caput magnitudine non ſuperantibus, idque ex ſue. Horum vaſcula ſanguinea perfectiſſime ſunt repleta.

LOCULAMENTUM

magnum ſub dicto

THESAURO QUINTO

Continet quasdam Arculas, in quarum

Prima, ex ligno Cedrino confecta, reperitur Infantis Caput oſſeum nitidiſſimum, in duas partes diviſum, in quarum partium ſuperiore, facie interiore, conſpiciendum ſeſe exhibet dura Mater cum ſuis Arteriis, artificioſiſſime repletis.

Not. 1°. Sinum falciformem remanſiſſe apertum, ut conſtitutio ejus diſtincte videri poſſit.

2°. Fontanellam eſſe tenſam & naturaliter conſtitutam, ſine ulla ruga.

In altera & inferiore hujus Oſſis parte conſpicienda ſunt:

1°. Pa-

1°. Palati involucrum, vaſis ſanguineis repletis refertum; unde palatum rubro colore nobis occurrit.

2°. Utraque membrana Tympani, præ copia vaſorum ſanguineorum repletorum, rubicundiſſima.

3°. Os occipitis, in ea ætate ex quatuor oſſibus conſtare, conſpicere licet.

4°. Maxilla inferior, quæ membranæ & cartilaginis ope, ex duobus oſſibus conſtituitur in hoc objecto, oſſiculum ſupernumerarium habet, dictæ conjunctioni interpoſitum.

In ARCULA Cedrina II. reperiuntur Veſiculæ ſeminales caballinæ, quæ, geminas veſiculas felleas humanas mentientes, nullis cellulis gaudent

In ARCULA Cedrina III. ſequentia reperiuntur, &

1°. quidem, Tunica intima vaccina, Lit. A. notata, cum ſuis protuberantiis, quæ in vaccis, uterum gerentibus, reperiuntur, & à nonnullis Cotyledones dicuntur, ab aliis vero, ſed minus recte, dicuntur Placentularum pars altera,

Placenta enim, quam Placenta, in duas dirimi haud poteſt partes, cum Placenta proprie pars fœtus ſit, non uteri; atque illa uteri pars protuberans, nil niſi efflorescentia Uterina, quæ tempore graviditatis eo loco, ubi connectitur placentulis, in tumorem attollitur, multiſque cavitatibus ſeu foveis profundiſſimis ditatur, in quas ſeſe inſinuant vaſa ſanguinea, placentulas conſtituentia.

Quamvis autem in mulieribus non dentur tot protuberantes partes uterinæ, dum uterum gerunt; tamen eo loco, ubi placenta ſeſe utero applicat, uteri Tunicam interiorem nonnihil ſeſe in tumorem quoque attollere, experior.

Not. præterea, hanc Tunicam innumeris vaſis ſanguineis ſuperbire, præſertim circa dictas protuberantias.

Tunica extima uteri vaccæ, Lit. B. notata, gaudet vaſis ſanguineis, multum diſcrepantibus ab iis, de quibus ſupra dictum eſt.

ARCULA Cedrina IV. continet Omentum, omni pinguedine deſtitutum, ſericum repræſentans.

ARCULA Cedrina V, in qua reperiuntur duo Renes humani indurati, prodigioſæ magnitudinis, ſuntque eorum vaſa ceraceâ materiâ rubrâ repleta.

Not.

Not. 1°. Quod rariſſime (ſi unquam) contingit, Venas renales hic prodire ex Vena Cava, paulum ſupra diviſionem in duos ramos Iliacos.

2°. Ureteres ceraceâ materiâ albâ ſunt repleti, & ſic naturalem curſum tortuoſum reſervarunt, ſuntque juſto ampliores.

3°. Uterque Ren gaudet duabus Arteriis Renalibus, quarum una ex ſuperiore, altera ex Renis inferiore parte prodit.

4°. Ex Arteriæ magnæ trunco deſcendenti hic prodeunt arteria Cœliaca, & ſub ea, Meſenterica ſuperior; ab iis, ut dixi, Renales etiam prodeunt, item arteria Meſenterica inferior, arteriæ Lumbares, Iliacæ, &c. Vena ſpermatica ſiniſtra, ut & dextra, ex Venis renalibus hic prodeunt.

ARCULA Cedrina VI. continet pueri Diaphragma, cum ſuis tendinibus numeroſis, Aortæ portione, & Pericardio, ita præparato, ut luculenter videri poſſit unio Diaphragmatis cum Pericardio.

In ARCULA Cedrina VII. continetur Infantis Thorax apertus, ut vertebrarum corpora, coſtarumque curſus rite videri poſſint.

Not. 1°. Arterias intercoſtales non ſolum prodire ex arteriæ magnæ trunco deſcendente, verum etiam ex arteriis Mammariis, luculenter hic videri poteſt, utpote ceraceâ materia rubra refertis.

2°. Coſtas ſuperiores ſurſum, inferiores deorſum ſpectare, hic videre licet.

3°. Quomodo arteriæ Oſſis ſacri in utroque latere repant, ortumque ducant ex ramis Iliacis, hic cerni poteſt.

In ARCULA Cedrina VIII. reperiuntur duo Renes repleti & indurati, cum annexa portione Venæ Cavæ, utraque Vena Spermatica ſiniſtra, prodeunte ex Vena renali, & Vena ſpermatica dextra, ex trunco Venæ Cavæ emergente, nec non uterque Ren, cum ſuis pelvibus, ut & Vena ſiniſtra Capſulæ renalis hic in conſpectum quoque veniunt.

Supra dictum Loculamentum magnum, quinque minora reperiuntur in dicto Theſ. V. ſuntque inſtructa Conchyliis, aliiſque rebus, ex utraque India ad nos delatis, de quibus in ſequentibus.

FIGURARUM

Explicatio

THESAURI QUINTI.

TABULA I.

FIGURA. I. Secundinæ humanæ figuram oſtendit.

A. Placentæ uterinæ facies, qua uterum reſpicit, & involucro obducta eſt.

B. Chorii portio villoſa, à Placenta dependens.

C. Chorii portio tenuior, à craſſiore & tenuiore portione ſeparata, & pro Alantoide (minus tamen caute) habita.

D. Placentæ portio diſſoluta, luculenter oſtendens, ejus conſtitutionem mere vaſculoſam eſſe, nullis intercedentibus, ita decantatis, Glandulis.

E. Funiculus umbilicalis.

F. Chorii portio villoſior, illam Placentæ partem obducens, quæ Uterum reſpicit, & cum eo connectitur.

G. Tunicæ Amnii portio.

FIG. II. Exhibet Iconiſmum Secundinæ uterinæ Embryonis, præter propter bimeſtris, quæ, poſt annihilationem aut liquefactionem Embryonis, aliquanto temporis ſpatio in utero remanſit, unde ab utero, temporis ſucceſſu, magis magisque compreſſa, induruit, & ſic nil minus quam Secundinam repræſentat.

A. Placentulæ facies externa.

B. Apertura à me forcipe facta, ut cavitas in conſpectum deveniret.

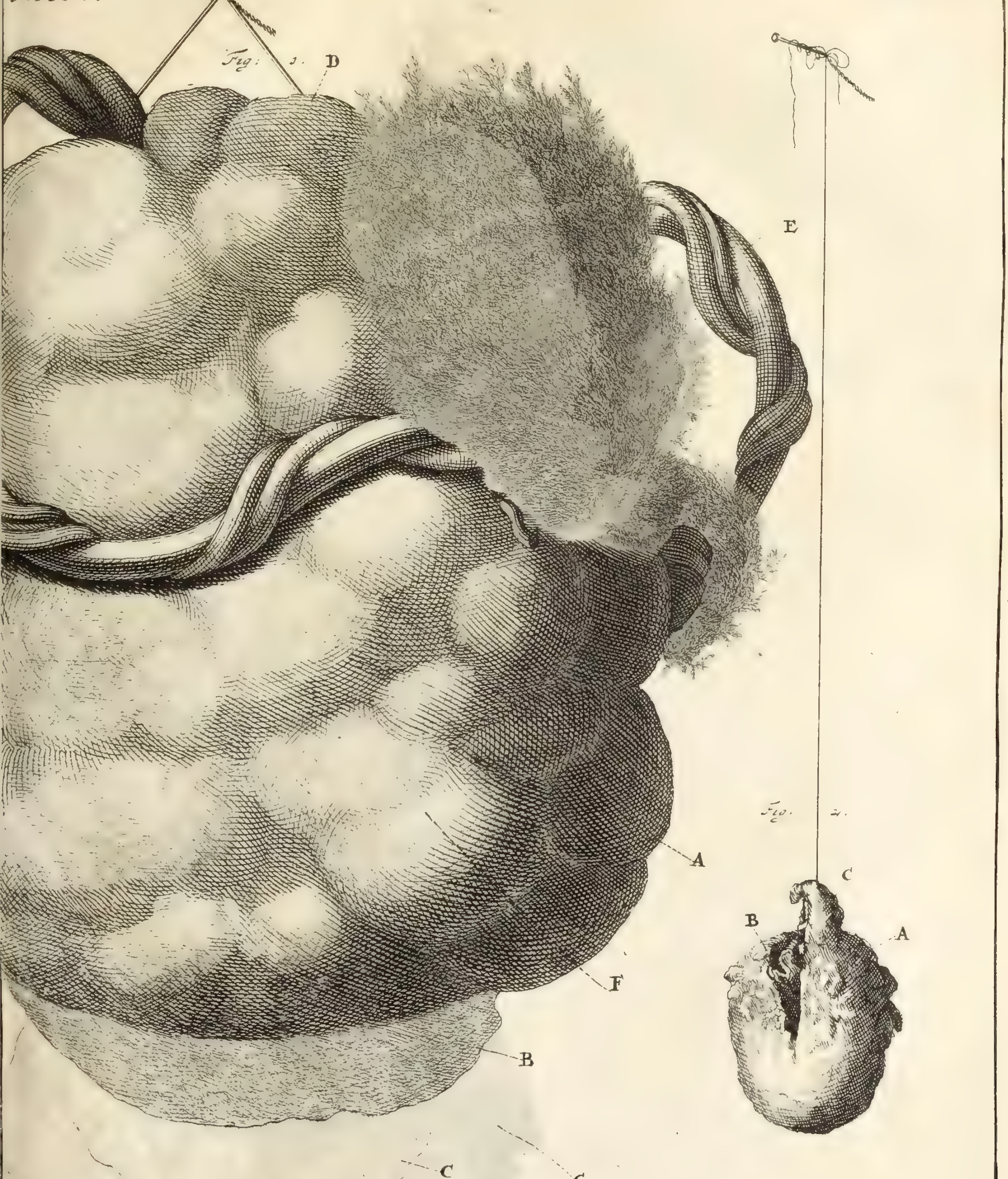
C. Portio ſanguinis coagulati, quæ in uteri collo hæſit, & pedunculum repræſentat.

Not. Interim Embryone eo tempore in nihilum redacto, aut reſoluto, Placentulam ut & membranas ejus ſæpe multo ſanguine obduci, unde Secundina juſto major eſſe videtur, pro ratione Embryonis.

TABULA II.

FIG. I. Exhibetur Caput oſſis femoris, ſerra diviſum.

A. Pars

C. Huyberts. ad vivum sculpsit.

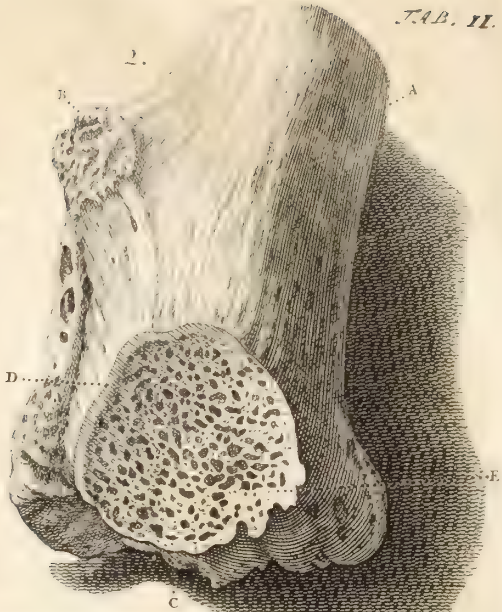
Fig. 1.

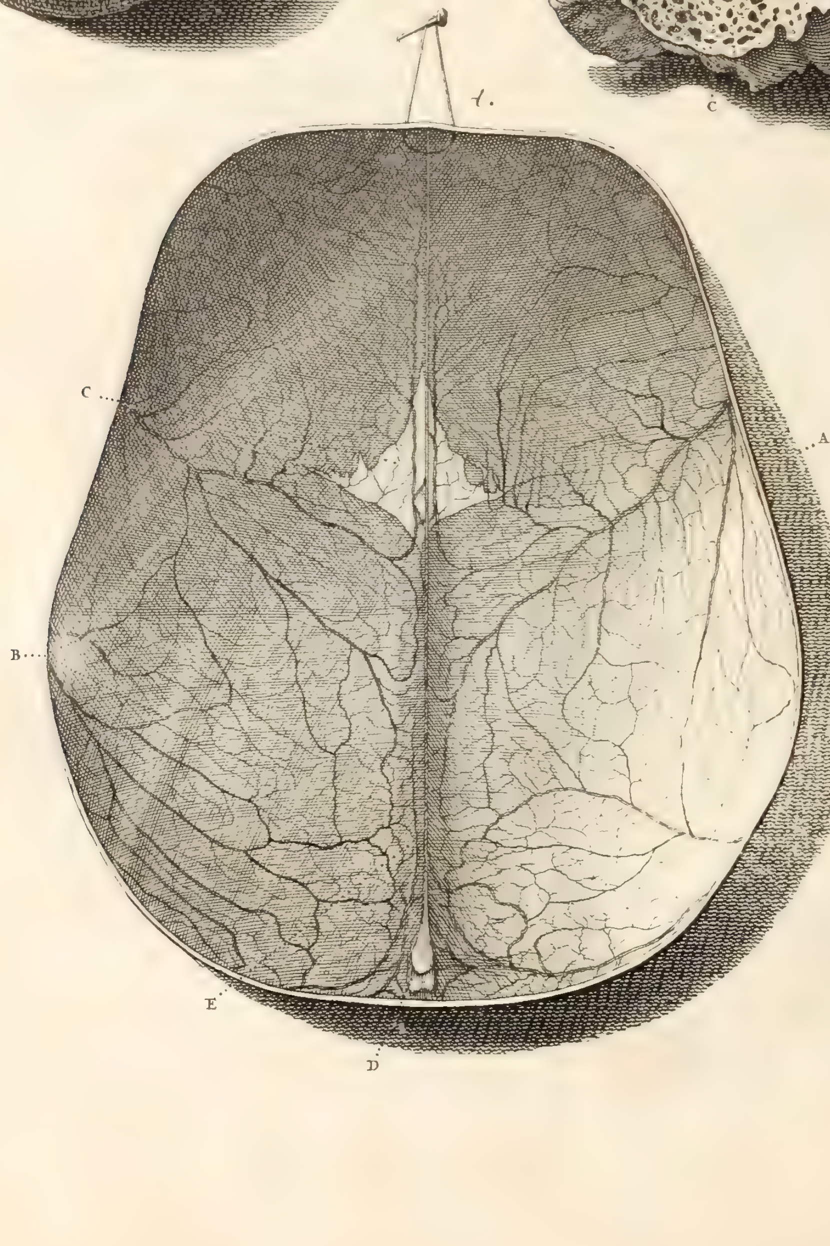
3.

2.

4.

A. Pars glabra, exterior, cartilagine incruſtata.

B. Pars interior oſſeo-ſpongioſa.

C. Pars exterior ſinuoſa, nulla cartilagine obducta.

D. Lamella oſſea, quæ admodum tenuis, & ab una parte vix apparens.

FIG. II. Monſtratur juvenis portio oſſis femoris ſuperior, duabus Apophyſibus (mihi Apophyſibus ſpuriis) ſeu Trochanteribus, deſtituta.

A. Dicti oſſis portio ſuperior, ſerra diviſa.

B. Pars eminens minor, à qua, coctione, receſſit, Trochanter minor.

C. Cervix oſſis femoris, à qua caput dicti oſſis ſerra eſt diviſum, ut interius oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia ejus, ut & lamellæ tenuitas optime appareant.

D. Lamella oſſea, quæ ab uno latere perquam tenuis & fracturis anſam præbet eo loci.

E. Oſſeo-ſpongioſitas cervicis oſſis femoris.

FIG. III. Exhibetur Trochanter minor, qui coctione receſſit à vera oſſis parte.

FIG. IV. Repræſentat partem ſuperiorem Cranii infantis, in cujus cavitate relicta eſt Dura mater, cum ſuis Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

A Portio ſuperficiei exterioris Cranii.

B. Arteriarum curſus per Duram matrem.

C. Earum curſus à latere, proceſſus falciformis ſub Fontanella.

D. Sinus proceſſus falciformis.

E. Falx.

T A B U L A III.

Exhibet IV. Figuras, quarum

FIG. I. Indigitatur infantis Oſſis Sacri, Caudæ & ultimæ vertebræ, portio, ſuntque in duas partes diviſa & lateraliter hic viſa.

A. Portio corporis vertebræ infimæ Lumborum.

B. Pars interior oſſeo-ſpongioſa.

C. Cavitas inter corpus ultimæ vertebræ Lumborum & primæ Oſſis ſacri.

D. Spatia inter corpora vertebrarum oſſis Sacri, cavitates mentientia & ſucceſſive magis magisque diminuentia.

FIG. II. Lit. A. demonſtrat portionem Spinæ dorſi, in duas partes ſecundum longitudinem diviſam, & à latere viſam, idque ex infante.

Litt. B. B. Corporum vertebrarum interior ſubſtantia oſſeo-ſpongioſa.

C. C. Cavitates inter corpora vertebrarum ſitæ.

D. Spinalis Medullæ portio.

E. Ejusdem integumentum, continuans cum Dura matre.

F. F. Proceſſus ſpinoſi cartilaginei.

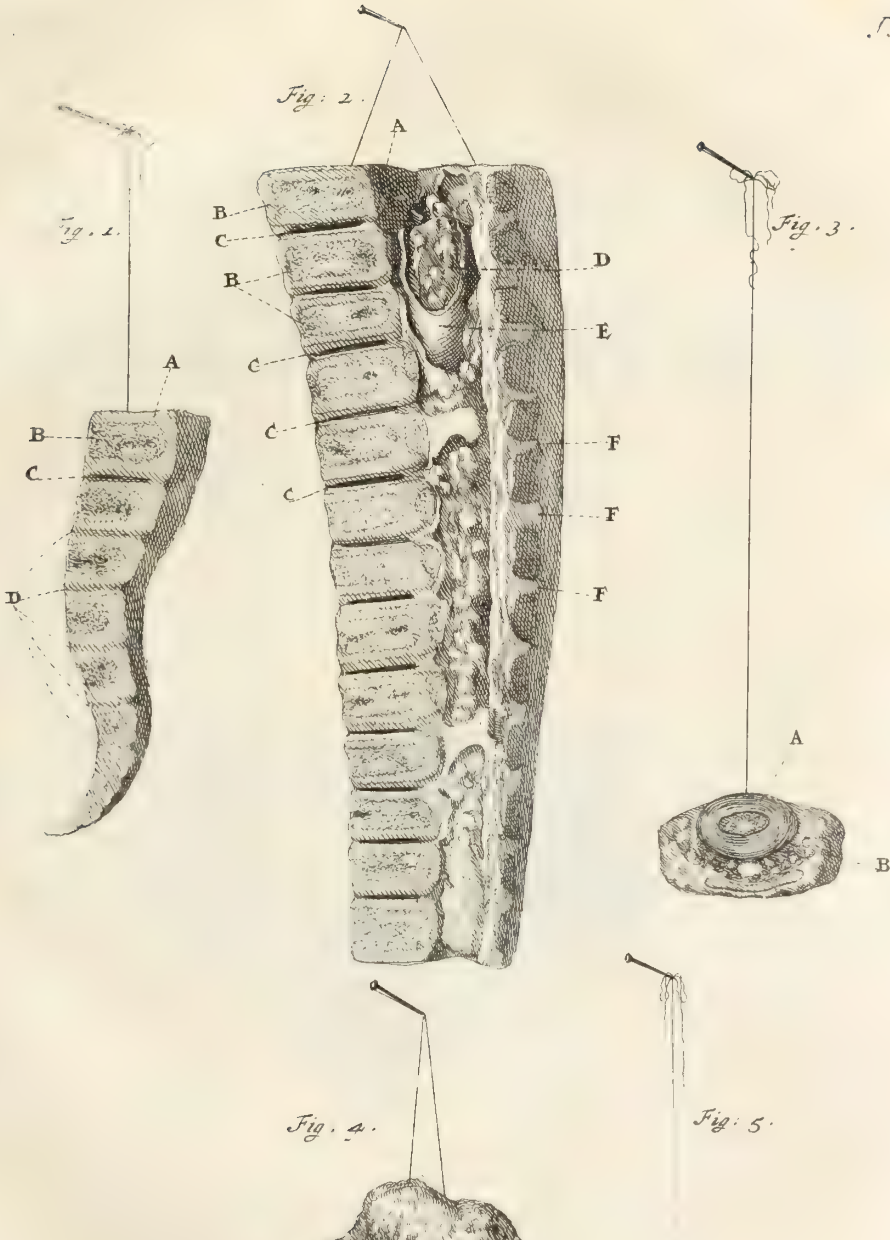
FIG. III. Lit. A. deſignat corpus vertebræ ejusdem ſpinæ, ſeorſum viſum.

B. Ligamenta, inter gemina vertebrarum corpora ſita, & lamellatim diſpoſita.

FIG. IV. Repræſentatur portio degenerationis oſſium Tarſi in ſubſtantiam oſſe molliorem, idque propter ſpinam ventoſam, unde totus Tarſus, ſine ulla oſſium diviſione, unum corpus repræſentat.

FIG. V. Exhibentur tria oſſicula, ſeu Calculi in glandula Pineali humana reperti. Hæc oſſicula à capillo dependent.

FINIS.

ad vivum. ſculp.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris

THESAURUS ANATOMICUS SEXTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXIV.

LECTORI BENEVOLO.

SExto Theſaurô jam ad finem perductô, in quo, ut & in cæteris præcedentibus & ſequentibus plurima reperiuntur, quæ planè ſunt nova, & notatu digna, mihi animus eſt, Collegium privatum domi meæ in illos inſtituere, idque per totum anni decurſum, ſine temporis interruptione, ab hora duodecima ad primam, vel ſemiſecundam uſque. In hoc Collegio exhibiturus ſum omnes totius corporis partes, ut & particulas minutiſſimas, quæ maxima parte hærent in Phialis, liquore limpidiſſimo repletis, in quibus illa longe diſtinctius & luculentius demonſtrantur, quam extra liquorem. Cum autem nonnulla contra diſtinctius videri poſſint, poſt illorum exſiccationem, hæc omnia in capſis conſervata, viſui quoque exhibebo, brevemque ſermonem de omnibus iſtis præparatis habebo. Cum porro plurima inter illa reperiantur, quæ extra ſitum naturalem ſunt poſita, in uno cadavere partium ſitum demonſtrabo; & cum nonnulli encheireſin diſſecandi deſiderent, in eorum uſum ſemel atque iterum partes corporis diſſecabo. Hiſce peractis, ad incudem revocabo, idque in uſum eorum, quibus tempus diutius commorandi ſuppetit, demonſtrationes quadrupedum, Piſcium, Conchyliorum, Papilionum, Avium, Marinorum, &c. quæ omnia, præſertim ex utraque India ad nos delata, tanta ſunt numero, ut circiter mille & quingentas phialas conſervem, exceptis iis quæ in forma ſicca in thecis reſervantur: ita ut multum temporis requiratur, ſi quis cum attentione ſingula perluſtrare velit, idque per horam ſingulis diebus: quæ autem corpus humanum ſpectant, & in XVI Theſauris ſunt repoſita, illa abſolvere conabor intra IV. vel V hebdomadas.

FREDERICI RUYSCHII
ANATOMIÆ PROFESSORIS
PRODROMUS
THESAURI ANATOMICI SEXTI,

IN quo demonſtratur neutiquam CL. Dm. Vieuſſens, ſed me, primum inventorem eſſe variarum novitatum in corpore Humano, quas ſibi vindicat Cl. Vieuſſens in ſuo tractatu, nuper admodum edito, nomine *Novi ſyſtematis Vaſorum ſanguineorum in corpore humano.*

Cum abhinc annos circiter quatuordecim præter vulgarem præparandi, diſſecandi, & demonſtrandi, methodum invenerim aliam, quâ corporum humanorum partes, ut & particulæ minutiſſimæ in conſpectum producantur, & ſine qua ut hæc omnia demonſtrentur impoſſibile eſſe reor.

A°. 1696. Epiſtolas Anatomico Problematicas, ad me à variis Doctis Viris miſſas, cum reſponſionibus, Figuris adornatis, publici juris facere incepi.

In illis plurima nova inveniuntur, quandoquidem, eô tempore inveneram methodum, quà corpora humana poſt mortem, oculis objiciuntur, tanquam in vitam revocata eſſent, ſicuti omnes teſtantur, qui illa quotidie in ædibus videndi cauſà conveniunt, quos inter quòque fuit è Societate Jeſu, Reverend. Dns. G. Papin, ex India Orientali tunc temporis redux, qui cadavera illa ſic à me præparata condecorabat variis verſiculis, inter quos ſequens quoque erat;

Mortuus, arte Tua, Ruyſchi, vivit, docet, infans,
Elinguis loquitur, mors timet ipſa ſibi.

Præterea uſitatum non erat in illo tempore, ut Profeſſores Anat: cum exhiberent demonſtrationes Anatomicas, adducerent præparata, in liquore ſuſpenſa, & ſic tunc temporis viſui exhiberent,

berent, uti ego facere incipiebam; exiſtimabam enim Anatomicas demonſtrationes, quæ inſtituuntur in corporibus jamjam denatis, minus eſſe utiles, ſi non talibus præparatis, in liquore ſuſpenſis, jungerentur; ſic aliquoties diſſectiones publice inſtitui in corporibus juvenum à multis annis denatorum, uti liquet ex programmatibus in lucem editis, inter quæ, hoc ſequens quoque fuit.

PROGRAMMA

L. S.

Quandoquidem ſingulis annis, ſemel aut bis, Anatomicas demonſtrationes publicas facerè ſoleo; jamque integro anno, ne unum quidem ſubjectum humanum recens obtinere potui; mihi in animo eſt, prima die Martis, Menſis Auguſti. 1703, *Anatomiam publicam auſpicari in* Theatro Anatomico; *idque in cadaveribus illorum trium Juvenum, qui abhinc annos ferè decem, vitam cum morte commutarunt, annoque* 1695. *Menſe Julio, ut & Anno* 1696. *Menſe Octobri publicè à me demonſtrati fuerunt.*

Hæc autem cadavera naturalem formam hominis vivi, arte noſtra, recuperarunt, & quod plus eſt, temporis ſucceſſu formoſiora ſunt reddita, quemadmodum dicto tempore patebit.

Horum primum dormientem repræſentat Juvenem, facie venuſta, malis & prolabiis rubicundis, cute glabra, ſine rugis, & nullo prorſus pigmento, aut colore tincta, quemadmodum anno 1696 *viſum fuit, cum rogatus à Viro quodam Nobiliſſimo, coram omnibus ſpectatoribus, qui demonſtrationes iſtas ſuâ præſentiâ condecorabant, faciem hujus fricarem ſale, aquâ, arenâ, ſapone, & linteo, ad excoriationem fere uſque.*

Hujus Cerebrum, Stomachus, Inteſtina, Hepar, Lien, Renes, Cor, Pulmo, cæteraque Viſcera, huc uſque tam nitide ſunt conſervata, ut videantur partes multorum viventium ſuperare.

Hoc cadaver, uti ſoleo, veſtibus indutum, viſui exponere mihi eſt animus, abſque ulla inciſione aut laceratione, & ſic illibatum conſervare decrevi.

Alterum autem Cadaver contra à me ſupradictis annis publice eſt diſſectum, Muſculis ſeparatis.

Tertium autem ita diſſecui, ut ſingulas partes ſeorſim demonſtrare, & iis qui non adſtabant proximi, exhibere potuerim.

Circa dicta cadavera conſiderandum, quod omnia multo diſtinctius & accuratius in illis demonſtrabuntur, atque videbuntur, quam quidem fieri poteſt in recens denato; quandoquidem notiſſimum eſt, quicquid externe in corpore humano vivo oculis gratiam conciliat, illud morte adimi, & à ſtatu naturali recedere. Non minus etiam verum eſt, partes internas, poſt mortem, à naturali conſtitutione multum recedere, imo particulas minutiſſimas viſum noſtrum aufugere.

Hac autem arte noſtra reſtituitur denatis id, quod moriendo amiſerunt, ſc: naturalis conſtitutio, quam tam pulchre denuò recuperant, ut iterum vivere ac dormire videantur: Omnia quoque membra, quæ in mortuis rigida facta ſunt, in hiſce tam mobilia exiſtunt, quam in homine vivo.

Præterea corpora denata brevi odorem ſpirant ingratum, hæc autem ſunt odoris grati.

In hac tractatione Anatomica non eſt animus tali, ut conſuevi, methodo, procedere; hæc enim conſideranda tanquam ſpicilegium præcedentium demonſtrationum, in qua varia, ab aliis neglecta, & nonnulla nova exhibiturus ſum.

Primò, à corporis integumentis univerſalibus incipere decrevi, atque ea occaſione oſtendere Prolabiorum integumentum, quod neque pro Epidermide, neque pro Cute, habendum, quandoquidem nulla cutis ibi reperitur. Dicto integumento exhibito, pergam ad veræ prolabiorum conſtitutionis demonſtrationem, quam ante tres annos detexi & in tertio Theſauro deſcripſi, ac Figuris expreſſi, inde autem nobis conſtabit, quare tanti cruciatus excitentur, Prolabiis male conſtitutis, aut integumento proprio deſtitutis.

2°. *Hiſce peractis, ad incudem revocabo demonſtrationem Mammarum; quoniam autem dictorum noſtrorum cadaverum juvenilium Mammæ nimis exiles ſunt, ad integram Mammarum conſtitutionem oſtendendam, afferam majoris dilucidationis gratia, Mammas virorum, mulierum, dum viverent utero gerentium, Nutricum, Infantum recens natorum, nec non portionem Mammæ Balænæ & Vaccæ.*

3°. *Exponam quanta ſit diſcrepantia inter has, & illas vaſorum ſanguineorum extremitates, non ſolum ratione reptatus,* verum

verum etiam ſubſtantiæ, quam rem cæteri auctores neglexerunt.

4°. *Explicabo conjunctiones extremitatum arteriarum renalium, cum ductibus urinariis, in Theſ. III. figuris expreſſas.*

5°. *Oſtendam fruſtraneam impendere operam, qui foramina in Omento humano, bene conſtituto, quærunt.*

6°. *Demonſtrare decrevi mirabilem reptatum vaſorum ſanguineorum Renalium, maximam partem Renis conſtituentium, quemadmodum in Theſauro III. figuris declaravi.*

7°. *Hepatis atque Lienis ſubſtantiam ex meris vaſis ſanguiferis, non autem ex Glandulis eſſe conflatam, indigitabo.*

8°. *Demonſtrabo, nullam ex tunicis aut membranis inteſtinorum tot gaudere Vaſis ſanguifluis, quam quidem tunica nervea, quæ innumeris ſcatet Venis atque Arteriis, idque ob glandulas inteſtinales, ita dictas, quæ revera originem ſuam ducunt ex dictorum Vaſorum extremis.*

9°. *Qua ratione, aut modo, omnes Inteſtinorum Membranæ, quæ quatuor ſunt numero, tanta dexteritate oculis exhiberi queant, ut ſingularum conſtitutio diſtincte videri poſſit.*

10°. *Demonſtrabitur ad oculum, Venam portæ longe plures habere ramos & ramuſculos, quam quidem Vena Cava, quatenus Vena Cava per Hepar ſeſe ſpargit, aut potius Hepar conſtituit, id quod conſideratione dignum eſſe, nemo facile negabit.*

11°. *Quomodo exactiſſime demonſtrari poſſint communicationes cavitatum Oſſium Malarium cum cavitate Narium: Canales, qui à Palato oris ad aures tendunt, ut & communicatio Cavitatis, quæ eſt ſub ſella equina, cum cavitate Naſi.*

12°. *Haſce demonſtrationes cum aliquibus operationibus Chirurgicis commiſcere decrevi, inter cæteras, fracturam Tibiæ reſtauraturus, & deligaturus ſum, eâque occaſione nonnulla circa oſſa Tibiæ exhibiturus ſum, quæ inter rarò contingentia referenda ſunt, ſc: Os Tibiæ, cujus lamella interior tanquam fiſtula, propter prægreſſam cariem, à natura eſt expulſa, longitudine ſeſquidigiti, cujus rei, uti mihi relatum, Clar: D. du Verne quoque exemplum detexit.*

Os Tibiæ omni cavitate deſtitutum.

Os Tibiæ & fibula flexibilia inſtar virgulæ, &c. &c.

Quomodo utraque oſſis Tibiæ tabula optime demonſtrari poſſit.

Ultimò Methodum, quâ optime queant oſtendi Vaſa ſanguinea,

quæ

quæ per tenuiſſimam membranulam in cavitate oſſis tibiæ & femoris decurrunt, oſtendam.

Ab his demonſtrationibus, bis ſingulis hebdomadis inſtituendis, ſc: diebus Martis & Veneris, horà tertia pomeridianâ initium facere decrevi, prima die Martis menſis Auguſti, 1703, in Theatro Anatomico publico, idque ſermone Belgico, aut Latino, pro re nata, ad quas videndas omnes Anatomiæ amantes invitant

F. RUYSCHIUS,

Profeſſor, *ut &*

Præſides Collegii Chirurgici.

Poſt hac præparata mea publicare incepi per modum deſcriptionis Theſaurorum Anatomicorum, plurimis figuris ad vivum adjectis, ſuntque dicti Theſauri XVI. numero, quorum V. in lucem jam prodierunt; cum autem multum temporis ad illud opus perficiendum requiratur, & interim ſingulis fere diebus plures me conveniant, hinc illis occaſio datur hoc & illud rogandi, videndi, annotandi, & ad alios per literas tranſſcribendi, unde nec mirum nonnullos inventa mea pro ſuis in lucem edere; neque id contigit illis ſolum, quæ nondum à me erant publicata, verum etiam illis, quæ ab aliquot annis à me jam fuerant deſcripta, depicta, & in lucem edita, ut video factum à Cl. D°. Raymundo Vieuſſens, Monſpelienſi Medico, nec non à D°. Hovio, Med. Doctore apud Enchuſanos.

Horum primus, haud ita pridem tractatum conſcripſit, cui titulus eſt NOVUM SYSTEMA VASORUM SANGUINEORUM IN CORPORE HUMANO, in quo video illum ſibi vindicare varia nova à me inventa, ab aliquot annis deſcripta, & cum figuris in lucem edita.

Inter omnia mea nova, quæ intra 40 annos inveni, eminet inventio ſequens, ſc:, Corticalem Cerebri ſubſtantiam non eſſe glandulosam, uti perperam deſcripſerunt, depinxerunt, imò pro certo habuerunt Anatomici, ſed plane vaſculoſam.

Cum A°. 1698 hunc præparandi modum inveneram, Cl: Michael

chael Erneſtus Etmullerus, Vir non minus doctus, quam in perſcrutatione Anatomica curioſus, me ſæpius conveniebat, curioſa Anatomica videndi cauſâ, inter quæ nullum exſtabat objectum, quod magis mirabatur, quam Corticem Cerebri vaſculoſo-tomentoſum, (jure merito ita nominandus cortex cerebri, cum nil ſit, niſi vaſcula tomenti inſtar tenuia) imò tanquam attonitus corticem Cerebri aſpiciens me incitabat ad publicandum inventum tanti momenti; ſcripſit itaque ad me A°. 1699. Epiſtolam Anatomico-Problematicam, quæ cum cæteris venalis proſtat apud Janſſonio-Waesbergios, Bibliopolas Amſtelodamenſes, ſimul cum reſponſione, additis figuris, ad vivum ſculptis.

Poſtquam dictus Cl. Etmullerus in illa Epiſtola recenſuerat, quicquid autores ſcripſerant de cortice Cerebri glanduloſo, & oſtenderat omnes in eo convenire, ne quidem Cl. Dom. Vieuſſens excepto, hiſce verbis me admonuit: *Te itaque Cl. Vir, rogo, atque contendo, ut veram illam Corticis Cerebri texturam patefacere, faciem ejus exhibere, uſumque determinare non dedigneris.* Cl. Virum Vieuſſens hæc mea ſcripta, ut ait, non legiſſe, vel à nemine intellexiſſe me hoc eo tempore publicaſſe, non ſolum miror, verum illud multo magis, quod poſt meam detectionem, Cl. Vir iis, quæ antea ſcripſerat, rejectis, mea veſtigia jam inſequatur, cum contendiſſet corticem eſſe glanduloſum, uti liquet ex ejus Neurologia Cap. X. ubi ita loquitur, *Cerebrum binis à ſe invicem diſcrepantibus ſubſtantiis, cinerea nempe & alba, conſtat; cinerea autem ſeu in ſtatu naturali, ſeu poſtquam in Aqua vel Oleo excocta fuit, ſpectetur alba, multo mollior exiſtit, eamque dum microſcopii interpoſitu accurate inſpiciatur, innumeris è globulis ſimul coagmentatis, ovalem figuram quadantenus æmulantibus conſtructam eſſe percipitur; ita ut ipſa conglobatis è glandulis conflatum corpus apprime referat.*

Glandularum autem illarum aliæ alias comprimunt, unde obtuſi oboriuntur anguli, ut ab Expertiſſimo Malpichio obſervatum eſt, quorum alii ab aliis intermediis, fere æqualibus, diſtinguuntur, quod ea probatur experientia, qua corticali Cerebri excocti ſubſtantiæ Pia meninge denudatæ atratus Spiritus vini affunditur, qui in ſpatiola externis prædicta corticalis ſubſtantiæ Glandulis interpoſita, ita inducitur, ut poſtquam goſſypio leviter abſterſus

B ſit,

ſit, innumeræ illius particulæ ſupradicta ſpatiola occupantes & circumſcriptas Glandulas exhibentes, vel ſine microſcopio, facile detegantur, quod ſic non contingeret, ſi corticalis Cerebri ſubſtantia, particulis figuræ, ab ovali aut oblonge-rotundâ, diverſæ conſtaret.

Vide L. B. illud quod ACCURATE inſpiciebatur, ut ait, & reperiebatur olim, poſt decoctionem in Oleo; id quod APPRIME referebat corpus glanduloſum, & quod FACILE microſcopio detegebatur, ſc: ſubſtantiam corticalem Cerebri eſſe glanduloſam; poſt meam detectionem, Cl. Viro jam dicitur vaſculoſum, & ſic ACCURATA inſpectio, & FACILIS detectio harum rerum tam facile invertuntur jam à Clariſſ. Viro Vieuſſens, Cerebrô eodem modô in oleo per quinque horas decocto. FACILIUS autem nobis erit, hiſce omnibus bene perpenſis, dijudicare, præparationes per decoctiones in Oleo inutiles, imò plane eſſe rejiciendas, & hoc eſt quod ad ipſum Cl. Vieuſſens ſcripſi, ſc: ejuſmodi inveſtigationes tanquam inutiles, plane eſſe removendas, & quod ego Cerebrum ſoleam retinere in ſtatu ceu vivo, ſolummodo arterias corticalis Cerebri ſubſtantiæ artificioſè replendo, loco ſanguinis, materiâ ceraceâ rubrâ, donec puto arteriolarum extremitates ultimas eſſe repletas, hoc factô, particulam Cerebri abſcindo, à capillo in liquore ſuſpendo, & ſic exhibeo, corticem Cerebri ex meris vaſculis & præſertim arteriolis tomentoſis, non autem ex ita dictis glandulis, eſſe conſtitutum.

Hoc autem non ſolum dico, ſed ad oculum demonſtro, non ſolum ope microſcopiorum, verum etiam oculis inermibus; præterea innumera ejuſmodi Cerebri objecta domi reſervo, demonſtro.

Cum ego huncce tractatum viderem, ſcripſi (ut dixi) ad illum Epiſtolam, in qua demonſtrabam non illum, ſed me inventorem eſſe eorum, quæ pro inventis ſuis vult haberi, & illud quoque liquere ex actis Lipſienſibus, & meis ſcriptis; in reſponſione ſeſe excuſat, dicens, ſe neſciviſſe me illa à multis annis detexiſſe, neque Acta Lipſienſia legiſſe; itaque denuo illi reſcripſi, ne recuſaret manum dare veritati, ſc: me primum eſſe inventorem, non ſolum ſupradicti corticis, verum etiam immediatæ connexionis Arteriarum Renalium cum ductibus urinoſis, ſicuti hoc

hoc patet ex Theſ. I. deſcriptione A°. 1701. typis impreſſa, ubi fol. 33. hæc verba reperiuntur, *ſunt mihi Renes quorum vaſcula urinaria omnia, poſt repletionem Arteriarum Renalium, infarcta ſunt; dehiſce plura alibi, ubi Renis veram & miram conſtitutionem (Deo volente) delineaturus ſum.*

In Theſauro III. impreſſo A°. 1703. fol. 40. ſequentia habentur, *Præterea hic vobis conſpiciendos offero Renes, in quibus continuationem Arteriolarum cum ductibus Bellini videre licet, & hoc irrefragabile argumentum eſſe mihi videtur.*

Præterea hocce inventum publice demonſtravi, ut liquet ex ſupra citato Programmate A°. 1703.

Hiſce adjungendum magnum iſtud inventum meum, circa Integumentum Placentæ uterinæ, Uterum reſpiciens, ut & vaſa vermicularia interioris Tunicæ uterinæ, quæ omnia ſibi quoque vindicavit in dicto tractatu Cl: Vieuſſens.

Quid magis mirandum L. B. quam quod mihi ſcribat ſeſe mea ſcripta, à multis annis publicata. & per figuras illuſtrata, non ſolùm non vidiſſe, verum etiam à nemine intellexiſſe, me illa oſtendiſſe, vel publicaſſe.

An non vidit Cl: Vieuſſens mea ſcripta, neque acta Lipſienſia adeò nota, in quibus ſatis ſuperque mea inventa ſunt expreſſa? Vidit forſan Cl: Vir. Phyſiologiam medicam, nunquam ſatis laudandam Clariſſ. Profeſſoris J. Goth: Bergeri A°. 1701. impreſſam, & per orbem diſperſam: Cl. ille Profeſſor inter alia, à me inventa, hæc quoque recenſet folio mihi 118. *Quod ſi organorum ſecernentium aliorum, quæ hodie pro Glandulis habentur, conſtructionem, propius intueamur, eam aliam omnino ac vulgò opinamur, deprehendemus. Inter hæc corticem Cerebri ex acinis glanduloſis cum Malpichio, plerique contextum putant, quem tamen accuratior docet inſpectio, totum ex vaſculis conſtare ſanguineis, per Meningem tenuem tanquam fulcimentum, numero innumerabili, ita pariter diſſeminatis, ut ultra recurvos venularum tubulos prolatæ, arteriarum extremæ propagines ſuccoſæ appareant, quemque ſecretum continent, Lymphæ ſuccum in fibras medullares convehant, unde muſci ſeu tomenti inſtar illa cerebri corticoſa portio apparet, atque à parte altera medullari ſine notabili læſione auferri poteſt. Qui coctione Cerebri in oleo & ſimili liquore apparent grumuli, & Bidloo, exhibentur, hos*

 artis

artis effecta eſſe, falſoque pro glandulis haberi, & res ipſa loquitur, & diligenter oſtendit Ruyſchius. Hæc ſunt verba Cl. Profeſſoris Bergeri, qui talia non tam plane profeſſus fuiſſet, niſi à plurimis annis in ædibus meis hoc vidiſſet, & oculatus fuiſſet eorum teſtis. Videbimus figuras dicti corticis in oleo per quinque horas cocti, ſi illas exhibiturus ſit Vir Clar: Vieuſſens, uti ego feci, ſine cerebri decoctione (potius deſtructione) id autem difficile erit Clar: Viro, niſi meas in auxilium vocaverit figuras. Cerebrum ovinum &c. in oleo unusquisque coquere poteſt, verum nemo corticem eſſe vaſculoſo-tomentoſum reperiet, idque tali experimento, quod plane inutile eſſe reor; imò ipſemet coxi cerebrum in oleo per quinque horas, & hoc facto, ita induruit, ut fricando digitis in pulverem redigerem; ita ut jure meritò dicere auſim, neminem unquam vidiſſe veram corticis ſtructuram tomentoſo-vaſculoſam, poſt decoctionem in oleo per 5 horas, uti liquet ex hiſce figuris, quos confici curavi, ut differentiam utriuſque præparationis luſtrari poſſit. Cum autem jam VI. Theſaurus ſub prelo ſudet, in quo multa notatu digna occurrunt, quæ unicuique etiam demonſtravi, conſultum duxi, nonnulla hic recenſere, quæ continentur in dicto VI. Theſauro, ſc.

TAB. I. Reperitur ſceleton Embryonis digiti annularis magnitudine, à cujus dextra dependent à capillis tria Ova muliebria non fœcundata.

Secundum ſceleton paulò eſt majus, à cujus dextra ope capilli dependet Ovum fœcundatum, non apertum.

Tertia figura, à capillo dependens, continet Ovum muliebre fœcundatum apertum, in quo nil, niſi paululum liquoris, inveni.

TAB. II. Exhibet V. figuras, quarum I. continet ſceleton fœtus humani trium præter propter menſium, à cujus ſiniſtra capilli beneficio dependet Embryonis humani rudimentum magnitudine pediculi, ſeu ſeminis Lactucæ, à dextra dependens habet Embryonis humani rudimentum, magnitudine ſeminis Aniſi.

Fig. II. Repræſentat Embryonem magnitudine grani hordei mundati.

III. Repræſentatur Embryo paulo major, ut &

IV. Ali-

IV. Aliquanto majorem Embryonem indigitat.

V. Denuò majorem, & ſic ulterius repræſentantur majores atque majores; ſuntque omnia ſculpta ad objecta in ædibus meis conſervata, atque conſervanda.

Viſui quoque exponuntur in dicto VI. Theſauro, Figuræ Uterorum mulierum, in quibus varia notatu digna, repræſentantur.

Horum unus eſt, è corpore cujusdam mulieris, poſt mortem à me exciſus, quæ in adulterio deprehenſa à marito, paulo poſt coitum, occiſa erat, in cujus Uteri cavo, ut & Tubis Fallopianis repertum eſt ſemen virile, & tanta quidem copia, ut Utraque Tuba eodem adhuc ſemine referta ſit.

In Alterius mulieris Ovario, Ovum fœcundatum videre licet &c.

Præterea notatu dignum occurrit in dicto Theſauro VI. ſc: quod cordis ultimæ Arteriolarum extremitates, ceraceæ materiæ exitum præbuerint inſtar nubeculæ, ſine ulla extravaſatione præternaturali (ſicuti jam publice aliquoties monſtravi, & per figuras in ſequentibus Theſauris oſtendam, repræſentaturus ea, quæ domi meæ à curioſis harum rerum videri adhuc poſſunt) ut ita loquar, alias globulorum formâ oculis exhiberetur; idem fieri exiſtimo, in corpore vivo, ſc: tantum liquoris ex dictis Arteriolarum extremis roris inſtar effundi, quantum neceſſe eſt ad ſui nutritionem. Præterea plurima recenſentur in dicto Theſauro jam ſub prelo ſudante, in quo nil refero, niſi quod in ædibus meis, idque magnis ſumptibus, reſervo, ut omnem dubitandi anſam non ſolum removerem, verum etiam Collegia Anatomica de illis omni tempore, uti facere ſoleo, haberem, hyeme non ſolum, verum etiam æſtate, ut & diebus canicularibus, omnia enim ita præparata ſunt, ut minutiſſima in corpore humano, ſine microſcopiis videri queant, modò cælum ſerenum nobis faveat.

Ut Interim L. B. videre poſſit, quid ſit de vera Renis ſtructura, conſultum duxi in hoc Prodromo figuras aliquot Renum tam humanorum, quam vervecinorum repræſentare.

Cum enim viderem Renis vervecini figuram, quam in ſuo tractatu de novo ſyſtemate vaſorum ſanguineorum in corpore humano inſeri juſſit Cl. Vieuſſens, & nonnulla inſolita in dicta figura

gura animadverterem, conſultum duxi, mea methodo Renem vervecinum exhibere, ut differentia inter utriuſque præparationem, & figuræ exhibitionem, videri hic poſſit.

Fig. I. & II. repræſentant eaſdem figuras Renum humanorum, de quibus mentionem feceram Theſauro I. A°. 1701, & figuris expoſueram A°. 1703. & 1704. in Theſauro III. & IV. ubi eædem viſuntur Figuræ.

Ceteræ figuræ repræſentant Renes vervecinos, ſine ulla deſtructione per macerationem in aqua ſimplici ad putrefactionem uſque, aut decoctionem, ſed ſola vaſorum repletione præparatos.

EXPLICATIO
FIGURARUM TABULÆ
PRODROMI THESAURI SEXTI.

FIG. PRIMA. *Exhibetur Ren Humanus, facie exteriore viſus antehac Tab. IV. Theſaur. III. Anni* 1703. *à me in lucem editus.*

A. Renis ſuperficies, per quam innumera vaſa ſanguinea diſſeminantur vermiformia, ſuntque Microſcopio viſa.
B. Arteria Renalis abſciſſa.
C. Vena Renalis abſciſſa.
D. Portio Pelvis ureteris extra corpus Renis propullulans, per quam plurimæ Arteriolæ ſunt diſſeminatæ.

FIG. II. *Exhibet Renem biſectum, ut interiora pateant, convenitque cum Fig. III. Tab. IV. Theſaur. III. Anni* 1703.

A. Indigitat Arteriolarum plurimarum extrema, ſerpentino ductu in ductus Bellinos degenerantia.
B. Exigua portio ſuperficiei internæ.
C.C. Papillæ Renales, plurimis foraminulis, aut oſculis pertuſæ, pro Urinæ tranſitu.
D. Ureter.
E.E. Pelvis aperta.

FIG. III. *Denotat Renem vervecinum, per dorſum diſſectum, ut interiora in conſpectum producantur.*

A. Arteriolæ, ductus urinoſos producentes, vel in illos degenerantes.
B. Corpus papillare, ubi notandum, in vervece unicum tantum

reperiri

reperiri corpus papillare ſemi-circirculare, uti hic demonſtratur, cum contra in homine plurimæ reperiantur papillæ.
C. Arteriolæ abſciſſæ.
D. Margo pelvis adipe obſitus.
E. Cavitas pelvis, in quam inſerui fruſtum pennæ Anatis.
F. Corporis papillaris margo, innumeris foraminibus, ſeu oſculis præditus.
G. Vena Renalis.
H. Arteria Renalis.
I. Ureteris portio.

FIG. IV. *Exhibet Renem vervecinum, biſectum, cujus margo corporis papillaris & ſemicircularis à me reflexus eſt, ut vaſa ſanguinea nonnihil in conſpectum venirent: nonnihil dico, quandoquidem mihi neutiquam in animo eſt vaſorum ſanguineorum reptatum hic repræſentare, illud enim in ſequentibus Theſauris facere decrevi.*

A. Arteriolæ degenerantes in ductus urinarios; ubi Not. ſc. Arteriolas dictas quandam mutationem ſubire, aut ceu in aliud eſſe mutari & qua in re illud conſiſtat accuratius in poſterum perſcrutandum, hoc ſaltem verum eſt, replendo Arterias, repleri quoque ductus urinarios, ita ut continua ſint corpora.
B. Ductus Urinarii.
C. Margo pelvis biſecti.
D.D. Margo corporis papillaris & ſemilunaris, innumeris oſculis pertuſus pro urinæ exitu.
E. Pelvis ſuperficies exterior undique adipe obſita.
F. Ureter abſciſſus.
G. Vena Renalis abſciſſa.
H. Arteria Renalis abſciſſa.
I. Portiones interioris ſubſtantiæ Renis, quæ ceu Papillæ quidem nobis hic occurrunt, ſed neutiquam pro Papillis habendæ ſunt; omnes enim continuæ ſunt, vaſa autem ſanguinea hiſce portionibus interſita, videntur dictam interiorem partem Renis in varias particulas ſeparare, ſuntque dicta vaſa multo ſevo obſita, unde illa prima fronte viſa, admodum craſſa nobis obveniunt, cum contra re penitius perſpecta, longe tenuiora ſint, ſicuti hoc quoque liquet ex hac Figura.

FIG. V. *Denotat copiam figuræ Renis Vervecini quam Clar. D. Vieuſſens, in ſuo tractatu* de novo ſyſtemtae vaſorum ſanguineorum in corpore humano *inſeruit.*

A.A.A.A. Extima ſeu glanduloſa Renis Vervecini ſubſtantia.
B. Arcus arterioſi minimi paulo ſupra majores conſtituti.
C. Arteriæ Venas comites habentes, quæ è ſuperna & poſtica arterioſorum majorum facie naſcuntur, & extimæ Renis ſubſtantiæ convexam illius partem occupanti, efformandæ impenduntur.
D. Arcus arterioſi majores.
E. Ea vaſculoſorum plexuum Renalium

lium pars, quæ à margine pelvis ad minores uſque arterioſos arcus protenditur.

F. Arcus arterioſi minores.

G. Hæc vaſculoſorum Renalium pars, quæ à margine pelvis ad minores uſque arterioſos arcus protenditur.

H. Cavitas pelvis.

I. Membranaceæ fiſtulæ è margine pelvis elongato conflatæ, ſeu membranacea arcuum arterioſorum fulcimenta, quorum parietes tenuiſſimi evadunt, dum in arcus arterioſos & venoſos abeunt.

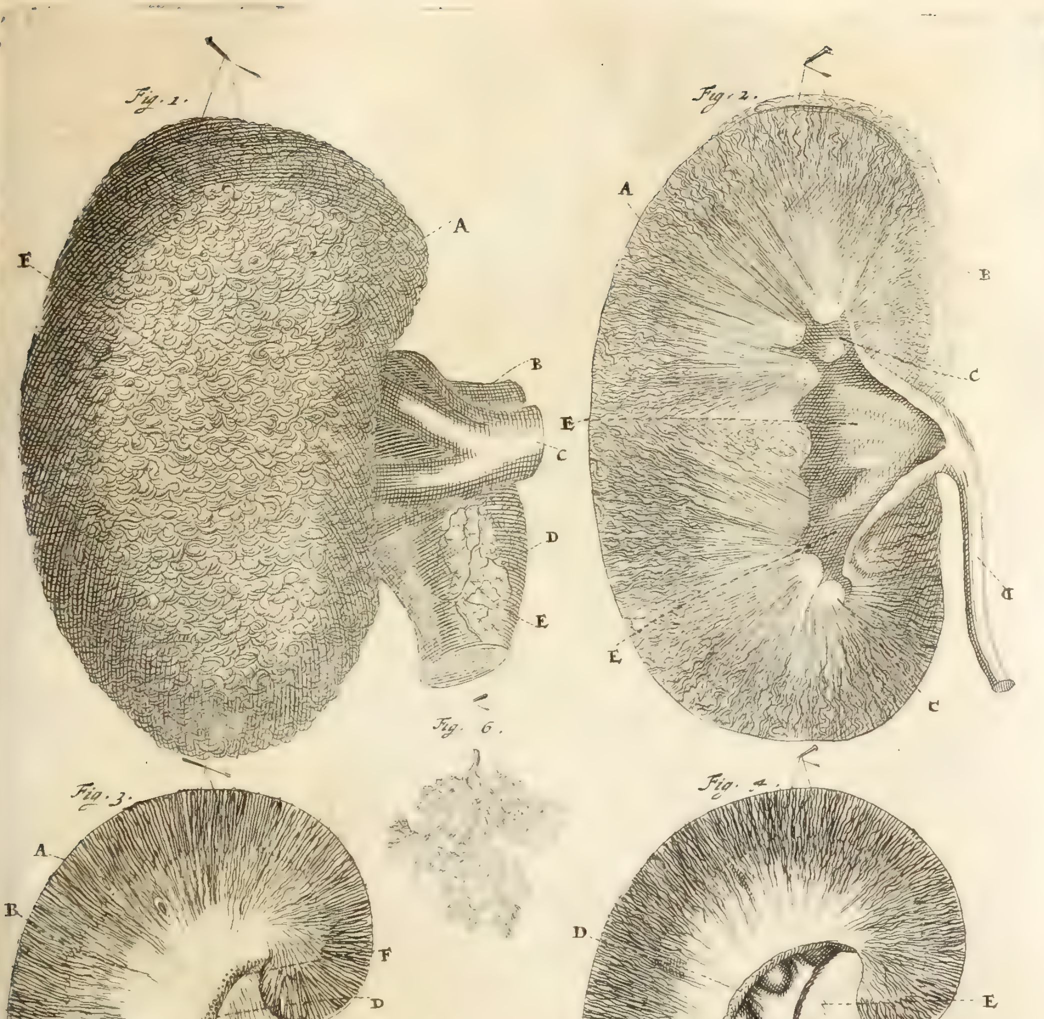
K. Oſtium ureteris.

X. X. Propagines arterioſi ex arcubus arterioſis majoribus emergentes.

FIG. VI. *Adumbratur, portio corticalis Cerebri ſubſtantiæ, quæ plane ex vaſculis ſanguineis, & maxima quidem parte arteriolis, tomenti inſtar tenuibus, conflatur. Hæc autem præparatio facta ſolâ arteriarum Cerebri repletione artificioſâ, ceraceâ materiâ rubrâ.*

FIG. VII. *Oſtenditur portio Corticalis Cerebri Vervecini, per quinque horas in oleo Olivarum decocta, in qua nihil quidem vaſculoſi videri poteſt, utpote per decoctionem ceu in aliud eſſe mutatum; ita enim induruit, ut digitis in pulverem redigi poſſit, & per conſequens ad expiſcandam veram conſtitutionem inepta facta ſit.*

FIG. VIII. *Portionem Corticis Cerebri humani demonſtrat, quæ eodem modo decocta, æque inepta facta eſt demonſtrationi ſupradictæ.*

Fig. 1.
A
B
C
D
E
F
Fig. 2.
A
B
C
D
E
Fig. 3.
A
B
C
D
E
F
G
H
I
Fig. 4.
A
B
C
D
E
F
G
H
I
Fig. 5.
A
B
C
D
E
F
G
H
I
K
X
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 8.

THESAURUS ANATOMICUS SEXTUS.

Super cujus ASSERE primo, ſequentia ſunt repoſita.

N°. I. PArtes generationi inſervientes ex puella, ſuntque tam nitide conſervatæ, ut vitæ ſpeciem præ ſe ferant, ſc: naturali colore non ſolum ſunt imbutæ, verum etiam ſine rugis præternaturalibus conſervatæ, idque in liquore limpidiſſimo.

Not. 1. Vulvæ labia, Mons veneris, Nymphæ &c. partes circumſitæ, neutiquam à ſtatu naturali recedunt. Clitoris autem hic in conſpectum non venit, propter Nympharum nutationem.

2. Membrana Hymen, maxima parte, tantum viſui occurrit, idque propter excreſcentiam quandam prænaturalem ex Vaginæ principio erumpentem.

3. Anus, qui à natura rugoſus, ſub pudendo ſeſe videndum exhibet, tanquam in ſtatu vivo & ſano.

4. Phiala nonnihil inverſa, videnda ſeſe exhibent Veſica urinaria, & ſub ea, Uterus cum annexis Ovariis, Tubis Fallopianis, Ligamentis teretibus, ut & latis, præterea Clitoris, quatenus ſub cute latitat, hic conſpici quoque poteſt.

5. Quamvis Clitoridis crura ſint abſciſſa, tamen conſideratione dignum eſſe cenſeo, ſc. quod ab arteriarum repletione, Clitoridis corpus ſimul quoque ſit repletum, ſicuti fieri videmus in repletione Arteriæ pudendæ, ubi corpora nerveo-ſpongioſa ſemper quoque replentur eâdem ceraceâ materiâ, qua Arteriæ replentur.

6. Uterus, uti & cæteræ partes utero connatæ, rubedine ſunt imbutæ, propter arteriarum repletionem.

N°. II. Crus Infantis, cujus tibia ut & pes naturali colore ſunt prædita.

Not. 1. Cutis tibiæ, facie exteriore ſecundum longitudinem eſt aperta, ut muſculi ſub cute, eo loco ſiti, in conſpectum venirent, ſc. flexor externus, aliis ſemifibulæus, ut & abducens pedem, nec non curſus tendinum dictorum muſculorum ſub malleolo externo.

2. Arteriam, per Pedis dorſum decurrentem, ceracea materia replevi, ut reptatus ejus clare videri poſſit: hujus ramificationes potiores, per digitorum latera decurrunt, non autem per digitorum dorſum, tendines autem extenſorum contra per dorſum, non autem à latere reptant, hæc omnia in liquore conſervantur, ut naturalem conſtitutionem conſervent.

N°. III. Phiala in liquore continens Pueri Palatum, partem Naſi, ut & Labium ſuperius, naturali colore perfuſa, & ita conſervata, ut varia diſtinctius videri poſſint, quam in corpore vivo.

Not. 1. Apertura gemina canaliculorum breviſſimorum, quæ pone dentes inciſorios reperitur; hic in conſpectum venit, per quas aperturas narium mucus in Os derivatur; per has filum tenue trajeci, ut primo intuitu ſtatim oculos incurrerent. Conſiderandum autem non ſemper geminam reperiri aperturam, in oris cavum hiantem, aliquando enim ſingularis occurrit, in aliis quoque vix viſibiles eſſe comperio.

2. Glandulæ naſales, luculenter hic videri poſſunt, utpote rubedine perfuſæ, propter arteriolarum repletionem, ſuntque nil niſi faſciculi extremitatum arteriolarum, nares humectantes, quæ ita dictæ glandulæ in homine vivo ut & jamjam denato, viſum fugiunt, in hoc autem objecto luculenter conſpiciuntur arte noſtra.

3. Dictæ Glandulæ hic quoque viſuntur diſperſæ per Palati involucrum, ante Valvam, nec non per Labium ſuperius.

N°. IV. Phiala in qua conſervatur Lienis humani portio, cujus involucrum, quod in ſanitate perfectiore tenuiſſimum, hic tam craſſum exiſtit, ut cultri dorſum fere adæquet, idque forſan à prægreſſa inflammatione.

N°. V. Uterus mulieris, quæ ut puto, à paucis diebus, aut horis (id quod tam præciſe ſcire nequeo) conceperat. Uterus enim eodem modo eſt conſtitutus, ſicuti poſt coitum prolificum

ſemper

ſemper inveni, ſc: mole juſto major, ſubſtantia multo craſſior, facies interior villoſa, id quod primis à conceptione diebus fieri ſolet; præterea unum ex ovis, quod ego exiſtimo fœcundatum, mutationem magnam ſubiit, ſc: magnitudine non ſolum cætera ova antecellit, verum etiam poſt ejus apertionem ovi contentum coagulatum reperio, ſicuti hic adhuc videri poteſt; contra, cætera ova ab inciſione transverſali læſa, hic viſuntur inanita, propter contenti effluxum à læſione cauſatum. Dicti ovi fœcundati, & coagulati contentum, colore cinereo, continens colore niveo nobis occurrit, id quod luculenter in conſpectum venit, quoniam omnia in liquore ſunt conſervata; & ſi omnes Anatomici ita feciſſent, nec impenſa, labores, & alia, illos deterruiſſent, majorem noſtri corporis notitiam habuiſſemus, nec tam frequenter diſputaſſent de particularum minimarum exiſtentia, ſine ulla ſenſibili demonſtratione.

Cum ſcriptores Anatomicos olim rogare ſolerem, ut mihi hæc & alia demonſtrare vellent, quæ per figuras exprimi curaverant; brevis eorum erat reſponſio, ſc: tunc temporis mihi hoc ita occurrebat, jam autem nulla mihi datur demonſtrandi occaſio; & ſic diſcedere coactus fui: Ne autem mihi tale quid regerere cogar, omnia, quæ per figuras cum orbe literato communico, maximo ſumptu conſervo, & tali quidem artificio, ut per ſecula manere queant in eodem ſtatu, ſine ulla mutatione.

Quicunque hanc noſtram artem præparandi, & conſervandi tam in liquore, quam extra liquorem, ſicuti ego à quadraginta annis ſuſcepi, olim vidit, facile concipiet, ejuſmodi præparata incorruptibilia eſſe, modo illi hæc ita conſervent, uti ego facio.

Verum in viam redeo, unde digreſſus ſum; in dicti Ovi fœcundati confinio ſpinulam tenuiſſimam indidi, ut ſtatim ovum fœcundatum oculos incurreret; præterea alterà ſpinulà aperta tenetur Uteri cavitas, ut ſuperficies rugoſa conſpici poſſit, & hæc omnia vaſculis ſanguineis repletis ſcatent.

N°. VI. Duo Atheromata inter cervicis bovinæ muſculos reperta, quorum alterum transverſim apertum aviculæ Indicæ (cui nomen *Pegaſroe*) nidum repræſentat, hujus atheromatis pars exterior, ſive continens conſtructum ex pilis veris, in orbem ita diſpoſitis, & quidem ſine manibus auxiliaribus noſtris, ut nemo

hactenus ſine admiratione viderit. Contentum autem, ante immerſionem in liquore meo, pultaceæ erat naturæ, nunc autem induruit, & colorem nigricantem acquiſivit. Vid. Tab. IV. Fig. V. Theſ. VI.

Ex altero Atheromate, quod etiam apertum eſt, emergit faſciculus pilorum, denſiſſime conſtipatorum, ſuntque dicti pili ſeſqui unciæ longitudine. Vid. Tab. IV. Fig. VI

N°. VII. Phiala in liquore continens membranæ affinem, ſeu pſeudo-membranam, arte confectam ex mei ipſius ſanguinis ſero, idque ſola ſanguinis conquaſſatione ramulo portulacæ affinis plantæ Africanæ fruticoſæ, donec refrigerando coagulationem adipiſceretur, ut autem membranam repræſentaret, ramulum elegi foliis minoribus præditum, quorum ope dicta materia ſeſe melius poterat extendere, in formam membranæ.

Notandum interim, per hancce pſeudo-membranam ſtamina plurima, ſeu fibras eſſe diſperſas æmulantes ea, quæ in corpore humano à natura generantur. Cum hæc & ſimilia ex ſanguine produci videamus, mirandum non eſt, ſæpiſſime pluribus impoſuiſſe excretiones uterinas ſanguineas, hanc illamve formam adeptas, cum in uteri, aut cervicis uteri cavo, imò & in vagina per aliquot horas hæſerint, & in coagulum & præſertim quidem in iis, limoſiorque factus eſt. Hinc plures quoque fuerunt decepti, qui nobis pro monſtris obtruſerunt varias excretiones uterinas, imò per figuras publici juris fecerunt. Ut autem dicta coagulatio, membranacea, appareat, neceſſe eſt, ut poſt coagulationem, per diem unum atque alterum, aquæ puræ maceretur, ſic rubedo plane diſparet.

N°. VIII. Mulieris portio Mammæ cum annexa Papilla, ab Epidermide denudatæ, ut Papillæ cutaneæ luculenter videri poſſent.

Notandum interim me in Theſaur. I°. Papillam muliebrem delineandam curaſſe, aſt verò in hac Papilla longe diſtinctius Papillæ cutaneæ in conſpectum veniunt, ita ut conſultum duxerim de integro hanc Papillam per figuram illuſtrare in hoc Theſaur. VI. Tab. I. Fig. II. Vid. cætera quæ de Papillis ſtatui in Theſ. I. F. IV. Tab. IV.

N°. IX. Portio inteſtini Ilei humani, ita præparata, ut tunica quædam, mihi celluloſa, appareat.

Not. 1.

Not. 1. Tunicas Inteſtinorum hactenus propoſui quatuor, ſc: 1. extima, quæ communis audit, 2. quæ carnoſa dicitur, tertia nervoſa, 4. villoſa; verumenimvero cum ſæpiſſime inter primam & ſecundam pinguedo colligatur, idque in homine obeſo, & pinguedo nuſquam niſi in tunicis celluloſis congregetur, quintam annumerare licitum eſt, ſub communi ſitam, conſultum quoque duxi hanc quintam per Figuram illuſtrare. Vid. Tab. 6. Fig. 2.

2. Dicta tunica celluloſa adeo conſiderablis eſt, uti in hoc objecto luſtrari poteſt, ut ſub cute vix dentur plures cellulæ, in tunica celluloſa, ſub cute ſita, quæ vulgò membrana adipoſa dicitur, quia cellulæ, in homine ſano, pinguedine ſunt refertæ, & ſæpiſſime in leucophlegmatia latice aquoſo. In macilentis autem membrana dicta tenuiſſima apparet, nec in ea dictæ cellulæ in conſpectum veniunt, niſi flatu ſint expanſæ.

N°. X. Placenta Uterina integra diſſoluta, id eſt, ſola portio chorii villoſior (de qua egi in Theſaur. V.) hic eſt ablata, ut vaſorum ſanguineorum, Placentam conſtituentium, conſtitutio luculenter videri poſſit, id quod fieri nequit, niſi vaſis ad extremum uſque repletis, Placenta liquori innatet.

N°. XI. Phiala in liquore continens portionem hepatis hydropici, quæ tota quanta nil, niſi meræ veſiculæ, gelatinoſa materia repletæ.

Not. 1. Quandoquidem hepar viſcus eſt, ex meris vaſis conſtitutum, nullis intercedentibus glandulis, aut parenchymate (ſicuti hoc diſtincte videri poteſt in ædibus meis), concipi vix poſſit, quomodo omnia illa vaſa majora, minora, nec non ramuſculi minutiſſimi, in veſiculas mutari queant, niſi ſtatuamus tunicam celluloſam etiam ineſſe vaſis ſanguineis, ſicuti ego demonſtrare poſſum, quibus in hydrope vaſculoſa, ut ita loquar, ab humore aquoſo, limoſo, gelatinoſo, repletis, vaſorum cavitates à compreſſione continui affluxus occœcentur.

N°. XII. Phiala ſicca, & in ea portio ſpinæ dorſi cujuſdam quadrupedis, mihi ignoti, quam ex Africanis oris mihi attulêre, & circa illam

Not. 1. Omnes vertebras ſine ulla ligamentorum ope ſibi invicem ita connecti & cohærere, ut ſpina mobilis ſit, ſine ulla disjunctione vertebrarum.

2. Nonnullas vertebras immobiles eſſe, propter Ancyloſin, id quod in ſpina dorſi adulti hominis admodum frequens.

No. XIII. Phiala ſicca, in qua conſervatur ſceleton fœtus humani, decem circiter hebdomadum, cujus dextra continet coſtam fœtus humani jamjam nati, & ſpiræ inſtar tortam, idque artificio, liquor enim, in quo conſervaveram objectum, juſtò acidior factus, ita mollificaverat coſtas, ut fili, aut funiculi inſtar, torqueri potuerint. Pone ſceleti brachium ramus arterioſus reperitur, arbuſculam repræſentans, ceracea materia enim repletam exſiccavi, & ſic poſui, ut ſuſtentaculo ſit ſceleto dicto, cui innititur.

No. XIV. Fœtus humani, Pulmo, cor, Thoracis pars, à parte poſteriore viſa.

Not. 1. Hæc omnia proprium retinuiſſe locum.

2. In dicto objecto Arteria bronchialis ex Aorta vulgò prodiens, hic verò ex art. inter coſt. emergens, nec non vena Azygos, cum ſuis ramulis intercoſtalibus luculenter hic in conſpectum veniunt; & cum vaſa horum omnium ſint repleta, colore rubro perfunduntur.

No. XV. Phiala in liquore continens membranæ analogum quid: ſc: mulier quædam, poſt embryonis excluſionem, aut annihilationem, placentulæ rudimentum peperit, hujus autem ſuperficiei cohærebat ſanguis coagulatus, cujus portionem abſtuli & aquæ puræ indidi, ut omnis rubedo evaneſceret; hoc facto, iſtam portionem obſervavi tantam habere analogiam cum membrana, ut operæ pretium fore mihi viſum fuerit liquori meo indere, & ſic conſervare; vix enim credibile eſt, ſanguinem extra vaſa profuſum in talem ſubſtantiam poſſe mutari.

Hinc etiam varii olim fuerunt decepti in ſuo judicio, exiſtimantes cum puerperæ enituntur ejusmodi objecta, ea eſſe reliquias membranarum placentæ.

No. XVI. Ren humanus biſectus, in quo luculentius, quam in præcedentibus & à me deſcriptis Renibus videri poſſunt mutationes Arteriolarum in vaſa urinaria à Cl. Bellino delineata.

Cum replerem arteriam renalem, ſimul etiam replebantur ductus urinoſi vel vaſa urinaria. Præterea in hoc objecto non ſolum diſtincte viſuntur Papillæ renales, quæ nil niſi congeries ductuum urinariorum, verum etiam reptatus extremitatum arte-

arteriolarum, quæ, antequam degenerant in ductus urinarios, reptatum circularem mutant in reptatum Serpentinum.

N°. XVII. Portio ſtomachi Lacerti ſquamoſi, diaboli Negundici vulgò dicti, ita inverſi ut ſuperficies interior jam facta ſit exterior; circa ejus Pylorum innumeræ protuberant Papillæ ingentes pyramidales, nonnullæ autem ſunt oblongo-rotundæ.

N°. XVIII. Phiala in liquore continens infantis caput, vitæ ſpeciem præ ſe ferens, cujus Cerebro extracto, in conſpectum veniunt Nervi.

N°. XIX. Phiala in qua continetur Crus cum Pede fœtus humani, quo conculcari videtur Crocodili fœtus. Dictus Crocodilus naturali geſtu & colore præditus, morſum minatur.

N°. XX. Fœtus humani Brachium, cum Scapula & oſſe claviculari.

Not. 1. In totum fere cutis eſt ablata, ut vaſa ſanguinea non ſolum, verum etiam Nervorum ſitus inter vaſa ſanguinea luſtrari poſſint.

2. Caro ubique viventis inſtar rubicunda, ut & digiti manus, vitæ ſpeciem repræſentantes.

3. Digiti Manus cutem retinuerunt, ut naturalem conſtitutionem conſervarent, & actionem, naturali ſimilem, repræſentarent, inter eos enim continentur Inteſtinula craſſa fœtus vitulini exigui, mœconio nigro repleta, ſuntque arteriolæ per Inteſtina diſſeminatæ ceraceâ materiâ repletæ, id quod viſui gratiam conciliat.

N°. XXI. Phiala in liquore continens Uterum mulieris, quæ à marito in adulterio deprehenſa, occiſa eſt: Vocatus ad cadaveris apertionem, reperi Uterum aliquanto eſſe tumidiorem, itaque ſuſpicabar illam concepiſſe, Uterum itaque mecum aſſumpſi, ut ſuſpenſa manu omnia inveſtigarem, eoque aperto, inveni ejus ſubſtantiam eſſe craſſiorem; cavitas autem referta erat ſemine albo & bene cocto, aut ſaltem ſubſtantiâ, quæ ſemini virili ad colorem & viſum, ſimilis erat, utraque Tuba eodem liquore quoque referta erat.

Hiſce viſis ſumma cum cautela hæc omnia liquori meo quidem indidi; Utero autem aperto contentum ſemen omne in Utero continere haud potui, portio tamen, liquoris ope, in coagulatum redacta, in uteri cavo, ut & in uteri ore huc uſque hæret,

hæret, Tubæ autem, quæ integræ remanſerunt, adhuc dum præ copia tument, cum autem tubas non nihil premerem ſemen libere effluebat.

Cum jam conſideramus mulieres affirmare ſeſe, (ſi non ſemper, ſaltem ut plurimum,) factas eſſe gravidas, aut concepiſſe, cum ſentiunt ſemen maxima parte remanſiſſe in utero, & contra in coitu improlifico ſemen exitum ſibi quærere, percipiant: Quid hinc aliud concludendum, quam quod non ſolum aura ſeminalis, verum etiam ſubſtantia ipſa ad conceptionem ſit neceſſaria. Dixerit forſan aliquis, reperiri mulieres quæ dicunt ſeſe concepiſſe, quamvis ſemen non retinuerint, Reſp: Credibile eſſe illas ſaltem tantum retinuiſſe ſeminis, quantum requirebatur ad conceptionem prolificam.

Utrum jam talia animalcula in ſemine virili contineantur, quæ ad conceptionem hoc vel illud conferant, in medio relinquo, illud enim extra ſcopum meum eſſet, quia nil deſcribere ſtatui, niſi quod in XVI. meis Theſauris Anatomicis demonſtrare valeam, & quæ in Theſauris luſtrari poſſunt: Hoc tantum contendo ex dictis & in poſterum dicendis, auram ſeminalem haud ſufficere, ſed neceſſe eſſe, ſemen ipſum Uterum intrare in coitu prolifico.

Ova autem muliebria, quæ à ſemine fœcundantur, & poſt fœcundationem per ductus ovarios, ſeu Tubas deferuntur ad uteri cavitatem, in hoc objecto, non tam luculenter viſuntur, quam quidem in ſequentibus, quia nullam inſtitui præparationem. An autem in illa actione Ovum totum, an vero Ovi contentum Ovario ſolummodo exeat, anceps olim hæſi, jam verò poſteriùs verum eſſe credo, quia in Gallinis externum Ovi integumentum, ovario adhærens, ſimul cum Vitello non extruditur, ſed in calicis forma remanet: Præterea in utero muliebri fœcundato, in principio conceptionis, omnia ita tenera, ut nil reperiatur, quod corticem Ovi, redoleat, id autem, quod remanet, mihi ceu cortex eſt, circa quem obſervavi, ſc: quod ejus cavitas, poſt contenti expulſionem, admodum ſit mollis, villoſa, rubicunda, ſanguinolenta, ſicuti videre eſt in cavitate uteri poſt fœtus excluſionem, ita ut excluſio Ovi ex Ovario conſideranda ſit, tanquam primus, & Ovi partus.

Præterea difficile eſt credere in excluſione contenti Ovorum, corti-

corticem ſimul Ovario exire, quia cortex tam firmiter Ovario connectitur, ut incredibile ſit, corticem ſimul cum contento Tubam intrare: Interim per ovi contentum non ſolum liquorem, quo repleta ſunt ova, intelligo, ſed liquorem ſimul cum tenerrimis membranulis, liquorem immediate ambientibus. Fateor quidem, me hic latum campum aperire, quem tamen à limine tantum ſalutare volui, conſiderans hoſce meos Theſauros nil eſſe, niſi Catalogos; ſufficiat itaque me ea communicaſſe, quæ obſervavi, conſervavi, & quæ demonſtrare valeo.

No. XXII. Crus infantis, viventis ſpeciem præ ſe ferens.

Not. 1. Cute adempta Muſculi in conſpectum veniunt, ut & Nervus cruralis, qui ſub Poplite denudatus bifariam dividitur, ex ejus bifurcatione ramus oritur, qui per dorſum Muſculi Gaſterocnemy externi repens, à latere calcis, Pedem adit, & ſic ulterius ſubdiviſus, per Pedis exteriora diſſeminatur, & ut hæc omnia naturalem conſtitutionem conſervarent, liquori meo indidi.

No. XXIII. Phiala in liquore continens infantis Brachium, colore & conſtitutione Brachium vivum repræſentans, & ne hoc objectum deſes videatur, ab indice dependentem habet, & demonſtrat portionem piæ matris humanæ, cujus arteriolis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, ſumma rubedine Pia mater perfuſa eſt, & quod not. Per dictam portionem Piæ matris diſſeminantur corpuſcula innumera albicantia capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ mihi pinguedo, aliis autem glandulæ, aſt perperam, nuncupantur.

No. XXIV. Phiala liquore repleta, in qua luſtrari poteſt Placenta uterina humana integra, cum ſuo funiculo umbilicali.

Not. 1. Quod portio Villoſa Tunicæ chorii variis locis ſit lacerata & ablata, ut vaſorum extremitates ultimæ conſpici poſſint.

2. Vaſa ſanguinea Placentam conſtituentia ad ultimas extremitates ſunt repleta.

No. XXV. Phiala in liquore conſervans corpus quoddam præternaturale, prodigioſæ magnitudinis, ex utero vaccino expulſum, undique pilis brevibus, nigris, albis, ſtipatum, & pedunculo longiſſimo præditum, quemadmodum cælo ſuo ſculptor expreſſit. Tab. VI. Theſ. VI.

Not. 1. Quod dictum corpus nullis gaudeat viſceribus, ſed liquorem olim continebat.

2. Prima fronte viſum, repræſentat caniculum dormientem, qui caput & pedes abſcondit, ut facere ſolent canes, ubi ad dormiendum ſeſe componunt.

3. Pedunculus Funiculum umbilicalem egregie mentitur, an ab eo dependerit in uteri cavo, dicere nequeo, veroſimile tamen eſt.

Hiſce viſis, cogitare cœpi, utrumne tale quid ab aliis olim quoque fuerit viſum, illudque anſam dederit, ſtatuendi Molas dari in utero, idque tranſtulerint ad uteros humanos, è quibus non raro corpora expelluntur, de quibus ſupra egi; veras autem Molas, de quibus fabulantur multi, à nemine unquam fuiſſe viſas, exiſtimo, propterea quod ſæpenumero mihi attulerint corpuſcula utero excluſa, quæ mihi pro Molis obtrudere voluerunt.

Si veræ exſtarent Molæ, ad meas proculdubio veniſſent manus, quandoquidem uberrimam habui occaſionem & à triginta ſeptem annis cum obſtetricibus converſatus fui, earumque examini, ſimul cum Inſpectoribus Collegii Medici, præfui, & quicquid illis occurrebat, hoc mihi demonſtrare haud negligebant; nunc autem ſanguinem coagulatum, animalculi formâ, tunc Sarcoma, ex Uteri cavo prognatum, ſæpiſſime quoque Placentulas uterinas induratas, mihi oſtendebant, quas etiamnum magno numero ſervo, quæ nil minus quam Placentæ formam præ ſe ferunt, ita ut exiſtimem, veras non dari molas, quæ (uti nugantur) vivunt, multò minùs volant, & ſub veſtibus mulierum, quæ aſſiſtunt parturientibus, ſeſe abſcondunt.

N°. XXVI. Infantis brachium & manus, inter cujus digitos continetur portio Pulmonis, in qua, transverſim ſecta, Veſiculæ, Pulmonis ſubſtantiam conſtituentes, patent & hiant, ſicuti fit in inſpiratione: & cum Pulmo à me inflatus non ſit, videri poſſunt Veſicularum naturalis magnitudo & capacitas.

N°. XXVII. Phiala in liquore continens Infantis Brachium & manus, rubicundiſſimo colore perfuſum, & vitæ ſpeciem tam nitide repræſentans, ut nemo (niſi à corpore abſciſſum videret) pro Brachio Infantis denati haberet.

Not. Inter digitos retinet portionem Thoracis fœtus jamjam nati, vivido colore quoque præditi, & ita præparati, ut Nervi intercoſtales, eorumque reptatus perfecte videri poſſint; ubi notandum, Nervos Intercoſtales non ſemper in coſtarum ſulcis

tam

tam præciſè ſeſe abſcondere, quin ſæpe extra eos proſiliant, ſicuti hic videri poteſt, ita ut in Paracenſi Thoracis, aliquando lædi poſſint, ut olim factum vidi, unde ægro convulſionibus correpto, ab ulteriore perforatione deſiſtere coactus fuerit Chirurgus.

N°. XXVIII. Infantis Pes, in liquore conſervatus, & ita præparatus, ut integumentis exterioribus ablatis in conſpectum veniant Pedis, digitorumque muſculi, naturali colore rubicundo præditi.

N°. XXIX. Infantis Brachium viventis ſpeciem referens, à cujus Indice dependet à capillo portio Veſicæ hominis, calculo, dum viveret, laborantis.

Not. Ab attritione continua calculi, ſuperficiem interiorem Veſicæ hic occurrere in æqualem & ramoſam. vide ſuper hac re plura Theſaur. II.

N°. XXX. Uterus muliebris, maximis, mediocribus, ut & parvis tumoribus rotundis undique obſitus.

Dicti tumores ſunt admodum ſcirrhoſi, vel potius ſcirrhi, utero non ſolum pedunculi ope, verum etiam abſque eo, connati ſunt. Hæc omnia in liquore conſervantur, ut conſtitutionem naturalem retinerent.

N°. XXXI. Phiala liquore repleta, & in ea portio magna ſpinalis Medullæ cum annexa Cauda equina, colore niveo prædita ex homine.

N°. XXXII. Uterus cujuſdam mulieris, à paucis diebus gravidæ, ſicuti hoc liquet ex Uteri, ut & unius ovi conſtitutione.

Not. 1. Uterus mole major, quam quidem in muliere, quæ non concepit.

2. Uteri cavitas villoſa, & inæqualis, uti ſemper in aliis obſervavi.

3. Uteri Os admodum amplum & villoſum.

4. In uno ex Ovariis veſtigium Ovi videre licet, ſc: ubi Ovum eſt expulſum; calix ſeu integumentum ovi extimum, quod in ovario, ut ego exiſtimo, remanet, poſt contenti expulſionem, obſeſſum eſt materiâ quâdam rubicundâ, quam olim inveni villoſam, poſt ovi excluſionem; hic autem à liquore occurrit compacta, rubicunda, in cujus medio foramen

aut cavitas exigua reperitur, quam ego habeo pro oſculo cavitatis, ex qua Ovi contentum eſt prognatum, quæ cavitas, jam denuo contracta, foraminis inſtar nobis occurrit.

5. Pro Ovi contento, ut antea quoque dixi, habeo liquorem, qui in Ovis continetur, & membranulis, Chorio, & Amnio, obducitur, & pro calice, durior pellicula, quæ, poſt excluſionem contenti, remanet; id quod luculentius videre licet in volatilium Ovariis.

6. In Uteri cavitate nil niſi liquidum quid inveni.

N°. XXXIII. Maxima Stomachi portio pueri, cujus ſuperficies interior hic facta exterior, eſtque rubicundiſſimo colore ab arteriarum repletione, prædita.

Not. 1. Rugæ naturales, quæ in ſuperficie interiore exſtant, non ſolum hic in conſpectum veniunt, verum etiam millena ceraceæ materiæ granula, quæ per extremitates Arteriolarum, exitum ſibi quærentia, ſuperficiei internæ adhærent.

Præterea, poſt repletionem Arteriarum Stomachi, cavitas ejus repleta erat dictâ materiâ ceraceâ, quæ ex Arteriolarum ultimis extremitatibus in cavitatem Stomachi guttatim depluerat, & hoc circa Inteſtina locum quoque habere expertus ſum. Hinc ego ſuſpicor in ſtatu vivo, modo ſanitate perfectiore fruamur, Stomachum noſtrum per Arteriolarum ultimas extremitates, continuò irrigari humore convenienti, quæ extremitates variis locis, faſciculatim diſpoſitæ, Glandulæ dicuntur, quemadmodum in Inteſtinis, in quibus hoc luculentius demonſtrare valeo, quam quidem in Stomacho. Vide de hiſce plura in præcedentibus Theſauris.

2. Omentum parte maxima Stomacho cohærens, telæ aranearum inſtar tenue, nulliſque foraminibus pertuſum eſſe. Interim myriadibus arteriolarum rubicundiſſimarum ſuperbit, viſumque allicit.

3. Lien Stomacho cohærens à naturali conſtitutione, figura, magnitudine, colore, nihil omnino receſſit.

4. Duodeni portio, Stomacho connexa, præ copia vaſorum repletorum rubicunda apparet.

5. Dicta Stomachi portio dependet à ſeta, quæ infixa eſt in Tunica Stomachi carnoſa, quâ, nonnihil ſeparatâ, Fibræ carnoſæ hic luculenter videri poſſunt.

N°. XXXIV.

N°. XXXIV. Crus, Tibia & Pes infantis, tam nitide conſervata, & colore vivido prædita, ut vitæ expertia non videantur.

Pes Jaculatricem, quæ ſerpentis ſpecies eſt, calcare videtur: Jaculatrix ceu calcata, os aperire videtur : hæc omnia vitæ ſpeciem præ ſe ferunt.

N°. XXXV. Infantis Brachium & Manus, cujus digiti hominis Auriculam continent, quæ Auricula nil de naturali conſtitutione amiſit, ita ut videatur Auricula hominis viventis, quamvis à plurimis annis ita conſervarim.

N°. XXXVI. Pueri Brachium, cujus Manus continet Cor hominis, idque in liquore.

Not. 1. Dictum Cor ſuperficie exteriore eſſe ſcabrum, imò ramoſum, (ſi ita loqui liceat) qua ſcabritie ſua connatum Pericardio, idque à prægreſſa inflammatione harum partium, unde æger intolerabili dolore fuit correptus circa pectoris anteriora, non ſine febre continua.

2. Brachium, Manus, & Digiti vitæ ſpeciem repræſentant, ea propter viſui non ſunt ingrata.

ASSER SECUNDUS.

Continet varia, quæ ad hominis generationem conferunt.

N°. XXXVII. PHiala in liquore continens tria Ova muliebria, a capillis dependentia & ceracea materia rubra referta. Vid. Tab. I. Fig. I. Theſaur. VI.

N°. XXXVIII. Phiala in liquore continens Ovum muliebre fœcundatum, Utero expulſum, & à me non apertum, ut demonſtrare valeam, quo ritu Ovum fœcundatum, Utero rejectum, conſtitutum ſit, cum ab aliquot diebus in Utero hæſerit, & quod

Not. Quia illibatum & integrum eſt, ejus contentum videri non poteſt ; externe autem videre licet Placentulæ rudimentum. Vide Tab. I. Fig. II. Theſaur. VI.

N°. XXXIX. Ovum muliebre fœcundatum Utero expulſum, eodem modo conſervatum & à me apertum, in cujus cavita-

te, oculis non ſolum nudis, verum etiam armatis, nullum adhuc Embryonis rudimentum videri poteſt, quantumvis Ovum recens, & bene eſſet conſtitutum, an in nihilum ſit redactum à mora, dicere nequeo.

N°. XL. Placentula ut & membranulæ Embryonis, in liquore conveniente conſervatæ, & ab una parte apertæ, in quarum cavitate, nullum Embryonis rudimentum inveni, ſicuti hoc aliquoties obſervavi, cum mox à partu mihi non traderentur, ita ut exiſtimarem Embryonis rudimentum à reſolutione aut liquefactione in nihilum redactum eſſe, antequam mihi tradebantur. Vide Tab. I. Fig. V. Theſaur. VI.

Not. Interim, circa dictum objectum, quod portio inferior non pertineat ad Placentulæ rudimentum, ſed illam nil eſſe, niſi cruorem coagulatum, quem vix ſine objecti læſione auferre potuiſſem.

N°. XLI. Phiala in liquore conſervans Ovum muliebre fœcundatum & apertum, in quo nullum etiam Embryonis rudimentum inveni.

N°. XLII. Phiala in liquore retinens Embryonis Placentulam, quæ poſt annihilationem Embryonis per aliquot dies in utero remanſit, unde non ſolum aliam induit formam, verum etiam durior facta, nil minus quam Placentulam repræſentat. Vide Tab. I. Fig. IV. Theſaur. VI.

N°. XLIII. Phiala liquore conveniente referta, in qua videre licet Embryonis, ut & Placentulæ rudimentum, pediculi aut ſeminis lactucæ magnitudine.

Not. 1. Quod Funiculi umbilicalis rudimento adhuc cohæreat; quod rudimentum fili tenuiſſimi tenuitatem adæquat.

2. Quod in illo tempore Embryones nobis occurrant inſtar rudis indigeſtæque molis, etiam Microſcopiis Leeuwenhoekianis, quibus quoque utimur, hic cerni poteſt: Capitis enim, multò minus oculorum aut artuum, ne veſtigium quidem videri poteſt; dicant, ſcribant, delineant itaque alii, Embryones paucorum, ut ajunt, dierum, manibus, pedibus oculiſque inſtructos, nunquam autem ab illis fuiſſe viſos, facile colligi poteſt, ex hoc & ſequentibus objectis. Ne dicam de iis, qui ſibi perſuadent ſe poſſe videre Embryones, capite & artubus inſtructos, idque in ovis mulierum.

Demon-

Demonſtrent ejuſmodi Scriptores talia objecta, ad quæ illorum figuræ ſunt ſculptæ, ſicuti ego hic & alibi facio, & tunc calculum adjiciam illorum dictis factisque. Firmius & verius ratiocinatus eſt Vir pius Jobus Cap. X. ubi Deum alloquitur, dicens: *Nonne ſicuti Lac mulſiſti me, & ſicuti caſeum me coagulaſti?* Revera in illo tempore, cum embryones ſunt adeo exigui, comperio rudimenta noſtra maximam habere analogiam cum coagulo lactis, & illud congruere cum hoc noſtro objecto, videri hic poteſt.

3. Mihi aliquoties tradita fuerunt ejuſmodi Embryonum rudimenta, quæ ſub manibus meis liquefiebant, & ſic in nihilum redigebantur; jam autem experior, quod ſi mox affundatur liquor meus, qui indurare objecta valet, illa ita poſſe conſervari. Vide Tab. II. Fig. I. Theſaur. VI.

N°. XLIV. Phiala liquore repleta, continens Embryonis rudimentum, quod ſine placentula, videndum hic exhibetur, (quia parentes placentulam auferri non tolerabant) aniſi ſeminis magnitudine. Dictum Embryonis rudimentum, dependet à capillo, affixo rudimento funiculi umbilicalis, quod rudimentum funiculi admodum eſt craſſum, pro proportione rudimenti embryonis.

Not. Me hoc, & præcedens objectum, in lucem edita, propriis & ſuſpenſis manibus tractaſſe, & ſecundinarum rudimenta aperiſſe, ita ut nullum ſuperſit dubium, quin fuerint conſtituta, quemadmodum hic nobis occurrunt; & ſicuti de præcedenti objecto, ita etiam circa hoc innuo, ſc:, quod nullam formam humanam repræſentent in illo tempore; imò niſi ipſemet membranulas aperuiſſem, vix credere potuiſſem Embryones in illo tempore talem habere formam, qualem invenio, & hic per figuras exhibeo; ut autem hæc omnia in ſtatu naturali conſervarem, liquori requiſito indidi, & ſic remanſêre ſine ulla mutatione, quemadmodum in ædibus demonſtro, & per figuras hic exprimi curavi. Vid. Tab. II. Fig. I. Theſ. VI.

N°. XLV. Phiala liquore repleta, in qua continetur Embryo humanus hordei mundati magnitudine.

Not. 1. Funiculi umbilicalis rudimentum, in hoc objecto tenuiſſimum quidem, aſt in eo occurrit hydatis, magnitudine capitis aciculæ, id quod pluries videre mihi contigit.

2. Placentulæ rudimentum, quamvis prodigioſæ videatur magnitu-

gnitudinis, ſi ad molem embryonis conferatur, tamen conſiderandum totam illam molem, maxima parte cruorem eſſe coagulatum, tam firmiter dicto rudimento cohærentem, ut objectum prima fronte viſum, facile nobis imponere poſſet.

3. In illo Embryone, nondum Caput, Oculi neque Artus viſibilia. Vid. Tab. II. Fig. III. Theſ. VI.

N°. XLVI. Phiala liquore referta, in qua cernere licet Embryonis humani rudimentum paulo majus & craſſius grano hordei non mundati, cum annexa Placentula. Vide Tab. II. Fig. IV. Theſ. VI.

Not. 1. In hoc objecto, grano hordei non mundati magnitudine paulo majore & craſſiore, rudimenta artuum in conſpectum venire videntur, tanquam arenulæ majores, aut capitis aciculæ minimæ rotundæ.

2. In illo tempore Capitis diſcretio ab ulteriore corpore videri poteſt.

3. Oculi quoque jam ſeſe videndos exhibent, tanquam puncta nigricantia.

4. Funiculi umbilicalis rudimentum, unciæ fere magnitudine.

5. Inter artuum inferiorum rudimenta, genitalium primordium propullulat; cujus autem ſit ſexus, diſcerni non poteſt, id quod nemini admirationi ſit, quandoquidem in partu trimeſtri, nemo, niſi ſumma cum attentione, ſexum diſcernere poſſit; & hinc ille dolus, ſc: quod rariſſime, ſi unquam, n maritorum, quamvis in rebus indagandis curioſorum, monumentis, reperies, Benevol. Lector. ſc: quod uxores eorum enixæ fuerint fœtum trimeſtrem, imò & quadrimeſtrem, maſculinum: tantam enim habent analogiam partes pudendæ utriuſque ſexus in illo tempore, ut id diſcernere ſit difficile illis, qui de hac re non ſunt moniti; itaque conſultum duxi illud hic admonere.

N°. XLVII. Phiala, in cujus liquore innatat Embryo, magnitudine dimidiæ unciæ, dependens à funiculo, tam craſſo, ut Embryonis craſſitiem fere adæquet; an à morboſa diſpoſitione? artuum ſuperiorum & inferiorum rudimenta ſunt capitis aciculæ vulgaris magnitudine, & formâ fere æquales, capitulum, reſpectu corporis, maximum. Oculi diſtincte jam ſenſus incurrunt.

runt. Placentulæ rudimentum naturaliter conſtitutum. Vid. Tab. II. Fig. V. Theſ. VI.

N°. XLVIII. Embryo, unciæ circiter magnitudine, in liquore conſervatus, & à funiculo umbilicali dependens; circa artus, conſiderandum, ſc: quod ſuperiores, inferioribus longe perfectiores ſint, digiti enim manus luculenter videri poſſunt in utroque latere, in pedibus autem nulli adhuc digiti videri posſunt.

Præterea in Crure ſiniſtro necdum tibia neque pes extremus propullulant, ſed tantum conſpiciendum ibi ſeſe exhibet tuberculum, id quod pro femore habendum.

In ranis admodum familiare, ſc: quod artus anteriores ortu ſint priores, imò tanquam caudati ad tempus vivunt, donec pedes poſteriores emergant.

Notandum quoque, quod dictus Embryo mihi occurrat, tanquam ſexus fœminini, id quod plurimi non crederent, ſi ætatis provectioris Embryones haud viderint. Vid. Tab. III. Fig. II. Theſ. VI.

No. XLIX. Phiala in liquore conſervans Embryonem aliquanto provectiorem & majorem, in quo omnes artus luculenter videri poſſunt, ne digitis & pupillis quidem in oculis exceptis. Vide Tab. III. Fig. III. Theſ. VI.

Dictum objectum exiſtimarem eſſe duorum circiter menſium, dico circiter, quando quidem impoſſibile eſt illud præciſe determinare, ſicut de hac re nonnihil fuſius diſſeram in fig. horum omnium explicationibus Embryonum, ubi omnes, tanquam ad manus, erunt.

Interim conſiderandum, non ſolum hocce objectum, verum etiam præcedentia naturalem conſervaſſe conſtitutionem, ne calore naturali quidem excepto, unde viſui admodum ſunt accepta; & quod in Embryonibus, unciæ magnitudine, reperiatur Epidermis, hic videre quoque licet.

N°. L. Fœtus humanus duarum unciarum præterpropter magnitudine, eodem modo conſervatus.

Not. cum mihi traderetur hoc objectum, abdomen inveni apertum, per quam aperturam exitum ſibi quæſivêre Inteſtinula, Omentum & Hepar, quæ nuda hic apparent.

No. LI. Fœtus humanus digiti maximi magnitudine membra-

næ Amnio, tanquam linteo tenuiſſimo involutus; ſequioris eſſe ſexus, nemo facile concederet, niſi inſequentes fœtus, paulo majores, inſpexiſſet, idque propter Clytoridis propendentiam; quæ ea in ætate conſiderabilis eſt.

N°. LII. Fœtus humanus, in liquore, uti præcedens, conſervatus, ejuſdem fere magnitudinis, cujus repentina mors haud fuit deploranda, quia in lucem veniſſet, non ſolum labio ſuperiore, verum etiam palato fiſſo, & leporino.

Notandum interim, me neque hoc, neque alia objecta, quæ præter naturam ſunt conſtituta, ullis demonſtraturum, niſi hoc à me exigant, ne quis abhorreret à præparatis meis, quæ alias viſui ſunt gratiſſima: hoc enim majorem gratiam non conciliaret Theſauris meis, quam quidem inſpectio Theatrorum Anatomicorum variorum, in quibus horrenda viſui exponuntur, quæ potius ſepelienda, quam viſui exponenda.

Cum autem in ea ætate fœtus humani, tali affectu viſuntur correpti, conſiderandum, an in fœtu provectioris ætatis, cujus membra antea bene erant conſtituta, mutilari poſſint, dum in utero adhuc hærent, idque à terrore, aut aſpectu quodam horrendo? ad me quod attinet, lubenter hoc aliorum judicio relinquo, qui nil, niſi quod demonſtrare valeo in Theſauris meis, L. B. exhibere ſuſcepi, & hoc magis utile fore, exiſtimo.

N°. LIII. Fœtus humanus ejuſdem fere magnitudinis, qui non minus feliciter fatis ceſſit in illa ætate; præcedente enim longe infelicius vitam tranſegiſſet, quia Pedes, brachia, manuſque incurvata, & contracta ſunt.

N°. LIV. Phiala, ut antecedens, in liquore continens fœtum ſequioris ſexus, trium circiter menſium cum dimidio, membranæ Amnio incluſum; in quo obſervandum, Clitoridem tantæ eſſe longitudinis, ut Penem exilem inter pedes repræſentet.

N°. LV. Fœtus humanus ſexus fœminini, ejuſdem cum præcedente circiter ætatis, eodemque modo in liquore nitidiſſime conſervatus.

N°. LVI. Phiala liquore repleta, in qua continetur fœtus humanus ætate nonnihil provectior, eſtque etiam ſequioris ſexus.

N°. LVII.

N°. LVII. Fœtus humanus maſculini ſexus quatuor circiter menſium, in liquore conſervatus, cujus caput tegitur membranula Amnio fœtus vitulini, per quam innumera vaſa ſanguinea viſuntur diſſeminata; & hoc viſui admodum gratum.

N°. LVIII. Fœtus humanus ſexus maſculini quinque circiter menſium, qui capite prono decumbit.

N°. LIX. Fœtus humanus ſex circiter menſium, in quo Clitoridis prominentia ita eſt imminuta, ut ſexus facile dignoſci poſſit.

A latere Capitis in conſpectum venit Placenta Uterina, cui tanquam pulvinari innititur capite; ſiniſtrâ continet inteſtinula fœtus humani immaturi, quæ nitidiſſime ſunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ.

Præterea Arteriolæ per Inteſtinula diſſeminatæ, diſtincte luſtrari poſſunt, præſertim illæ, quæ per tunicam communem reptatu longitudinali decurrunt.

N°. LX. Fœtus humanus, ſequioris ſexus, ſeptem fere menſium, qui dormientis ſitum belle repræſentat, hujus caput coronatur coronâ ex herbis confectâ. Hæc omnia in limpidiſſimo liquore conſervantur.

N°. LXI. Fœtus humanus, inter octo & novem circiter menſes geſtatus, cujus caput non ſolum ornatur corona ex herbis, fructibuſque, verum etiam tanquam Botanologus, undique obſeſſus eſt herbis, floribus, fructibuſque, præſertim Africanis, Aſiaticis, Americanis, ſc: ramulis arboris Theæ, Nucis Moſchatæ, Cardamomi minoris, Caryophyllorum, Cinnamomi, foliis ſeminalibus Opuntiæ Americanæ, nec non ramulis Piperis nigri cum fructibus racematim diſpoſitis, quos ramulos piperis mihi liberaliter dedit Nobil. Vir D. D. Petrus de Wit, Societatis Indiæ Orientalis præfectus.

Cum autem varia animalcula inter plantas ſeſe continere ſoleant, ſic etiam hic in eadem phiala, inter dictos ramulos, varia inſecta & animalcula continentur, ſc: Scorpiones, Serpentes, tam Aſiatici quam Americani, imò & Lacertæ, quarum una dicti fœtus collum corripere videtur, unde fœtus, quaſi perterritus, caput poſteriora verſus reflectere videtur.

N°. LXII. Phiala exigua in liquore continens fruſtula varia calculi humani nigerrimi, & ſubſtantia admodum mollia, ut

 autem

autem in mollitie ſua conſervarem, liquori indidi, & ſic ſemper demonſtrare valeo, nobis aliquoties occurrere Calculos molles; ſuntque ejuſmodi Calculi peſſimæ naturæ.

N°. LXIII. Uterus, qui revera prolapſus eſt; & ut detur occaſio videndi, quo ritu hæc pars prolapſa conſtituta ſit, liquori indidi, & ſic conſervavi. Vide Tab. IV. Fig. II.

Not. 1. Vitæ ſpeciem præ ſe ferre dictum objectum.

2. Faciem exteriorem hujus objecti prolapſi, proprie eſſe tunicam interiorem Vaginæ, quæ ſimul cum Utero, in hoc affectu exit. Uterus verò, totus quantus ita abſconditur à dicta membrana ſimul prolapſa, ut immediate de Utero nil videri poſſit, quam ſolùm ipſius Os internum; Uterus autem non invertitur, ſed ſolummodo deſcendit extra pudendum: Contra in Uteri procidentia, qui mox à partu, totus quantus aliquando ita procidit & invertitur, ut facies uteri interior, tunc fiat exterior. In hoc caſu, ſi non ſtatim reponatur uterus, mors ut plurimum inſtat. Vide ulterius hac de 1e Obſerv. meas Anat. Chir.

3. Hujus Uteri os internum admodum eſt inæquale à ſulcis Cervicis internæ, qui à pondere & preſſione uteri nonnihil in conſpectum veniunt.

N°. LXIV. Phiala in liquore continens dentes fœtus humani jamjam nati, cum contento molli. In eodem liquore videri poteſt Vomer fœtus humani albiſſimus.

N°. LXV. Portio Placentulæ uterinæ fœtus humani, ceraceâ materiâ ita repletæ, ut ultimæ extremitates, tomenti inſtar nobis occurrant, nullis intercedentibus corpuſculis, quæ Glandulæ dicuntur.

N°. LXVI. Phiala ſicca, in quæ conſervatur portio Membranæ, per quam Arteriolæ repletæ repunt, quarum ultimæ extremitates prima fronte viſæ, macularum inſtar viſui occurrunt, propter earum ſubtilitatem.

N°. LXVII. Phiala in liquore continens Embryonis Placentulam craſſam duram & pyriformem.

Not. Ejuſmodi objecta pyri formam non adipiſci, quatenus ſint Placentulæ, ſed à ſanguine aut cruore coagulato, quâ undique obſeſſa ſunt; & ſic nil minus, quam Placentulæ formam retinent, & minus caute pro molis obtruduntur nobis ab imperitis.

*N°. LXVIII. Phiala in liquore continens pudendum fœtus humani quatuor circiter menſium fœminini ſexus; illud autem prima fronte viſum, ſexus maſculini colem cum coleis ſuis, tam exacte mentitur, ut plurimis impoſuerit, & hoc in ea ætate nunquam aliter vidi.

N°. LXIX. Theſaurulus ex ligno Indico confectus, in quo continentur quinque ſceleta fœtuum humanorum, in hôc Theſauro VI. delineatorum; eſtque minimum adeò exile, ut difficillimum foret hôc minus conficere.

N°. LXX. Phiala in liquore conſervans portionem Inteſtini Coli & Ilei, è corpore puerili deſumptam.

Not. 1. Valvulæ Inteſtini Coli, in hac præparatione nobis occurrunt, ceu circulus rotundus; ſc: cum Inteſtina non ſunt inflata aut ſtercoroſâ materiâ repleta, ſemper eo modo viſui ſeſe exhibent Valvulæ Coli; at cum à cibo aut flatu diſtenditur Colon adipiſcuntur formam duarum Valvularum (quemadmodum Nob. Kerkringio demonſtraveram, cum figuram illam publici juris faceret) ut regreſſum fæcum inhiberent.

2. Vermis prominet ſupra Coli Valvulas.

3. Phialâ inverſâ, Proceſſus vermiformis videndum ſeſe exhibet, & hæc omnia videntur adeo recentia, & naturali colore prædita, ut jamjam videantur è corpore eſſe excifa.

N°. LXXI. Phiala eodem modo conſervans dimidiam partem unius protuberantiæ uteri vaccæ gravidæ, cui una ex Placentulis variis locis, adhuc cohæret; variis autem locis particulas ejuſdem Placentulæ extraxi, ut cavitates profundæ, quæ tempore graviditatis in uteri protuberantiis inveniuntur, in conſpectum venirent.

Not. Quod rami vaſorum Placentam conſtituentium, profunde ſeſe inſinuent in dictas cavitates, ut venarum ramuli ſuccum nutritium abſorbeant, qui poſt Placentularum ſeparationem copioſe effluit, ſecus ac in gravidis mulieribus, in quibus tale quid non reperitur, & conſequenter cum tali œconomia haud convenit. Vide de hac Theſaur. V. fol. 16. & 17.

N°. LXXII. Phiala in liquore continens unam ex protuberantiis uterinis vaccæ gravidæ, à Placentula liberatam, ut profundæ lacunæ, ramulos Placentulæ recipientes, viſui diſtinctius occurrerent.

No. LXXIII. Phiala in liquore conſervans portionem ſubſtantiæ corticalis Cerebri, illamque mere vaſculoſam eſſe luculenter hic & in præcedentibus Theſauris cerni poteſt.

Nemo hactenus, qui me, cœlo ſereno, convenit, de rei veritate dubitavit, ſed uno ore omnes profitentur, ſe nunquam id fuiſſe credituros, niſi vidiſſent; viſum quidem, non autem fidem illis dare poſſum, qui hanc rem in dubium vocare aut negare volunt, quia tale quid nunquam viderunt: accedant quicumque volunt, nullis denegatur inſpectio aut viſus, modo cœlo ſereno accedant, & oculos armatos, imo etiam inermes admoveant, res enim ſatis clara.

Si quis autem Theſauros in tranſitu percurrat, cœlo nubilo & pluvioſo (quemadmodum quotidie magno numero ad me accedunt, quos inter multi obiter in hunc illumve Theſaurum oculos vertunt) impoſſibile foret talia indagare. Inter hos forte ille quoque fuit, qui incaute Clariſſ. Viro Schelhamero retulit, ſeſe talem coagmentationem vaſorum non potuiſſe deprehendere, cum illi corticalem ſubſtantiam demonſtrarem.

Interim Clariſſ. Schelhameri, de re Anatomica longè meritiſſimi, Theſes, ad meas venerunt manus, in quibus ſequentia reperio. *Num verò corticalis ſubſtantia, ubi ſit ſpirituum ex ſanguine vel ſeparatio, vel præparatio, ex meris arteriarum venarumque oſculis* (ramuſculis ego dixi, quorum extremitates molles & tomenti inſtar, tenues ſunt,) *conſtet, ut nuper ſe conſpexiſſe Cl. Ruyſchius profeſſus eſt, de eo judicium meritò ſuſpendo. Neque enim capio, quomodo cinereus color ex vaſorum congerie exſurgere poſſit, cum in Choroide plexu, qui ex hiſce conſtat, nil ejuſmodi deprehendatur, nec Microſcopiis mollibus & per madorem lubricis corporis partibus plenam habeo fidem. Quin potius exiſtimo, rationi magis eſſe conveniens, corpuſcula ſtatuere intermedia, quibus, &c.*

Antequam Clar. Viro reſpondeam hoc unum præmittere mihi viſum fuit, ſc: quod mihi animus ſit, cum nemine ullam inire diſputationem, ne diſtrahar ab ulteriore corporis humani inveſtigatione, exiſtimans me plus profecturum inveſtigando, quam diſputando; omnes interim ad viſum provoco, invito, & ſi quis oculis mentis majorem fidem habere velit, quam oculis corporeis, per me licebit. Hiſce præmiſſis paucis reſpondebo

1. Clar.

1. Clar. Vir dicit, ſe judicium ſuum ſuſpendere de mea aſſertione, nempe Corticalis Cerebri ſubſtantiam eſſe vaſculoſam. Reſp. hoc mihi neutiquam eſſe admirationi, calculum ipſemet non adjicerem, niſi detexiſſem & luculenter vidiſſem. Incredibile olim mihi quoque fuiſſet, ſi tale quid audiviſſem.

Sciat interim velim Clariſſ. Vir, quod nunquam incidiſſem in hanc dilucidationem, niſi perſcrutando, aliam inſtituiſſem methodum, & neutiquam uſitatam; vulgari enim modo impoſſibile eſt dictæ partis conſtitutionem explorare, in corpore jamjam denato, (ſine prægreſſa præparatione noſtrâ) uti facere ſolent Anatomici, idque ſolo cultro Anatomico, vel inutili coctione Cerebri in Oleo Olivarum, Terebinth. Lini &c.

Culter ineptus eſt, propter Cerebri mollitiem; per decoctionem in oleis immutatur ſubſtantia cerebri; hinc ſibi perſuaſerunt nonnulli corticem eſſe glanduloſum, & hoc typis non ſolum mandarunt, verum etiam per figuras expreſſerunt ejuſmodi chimæras, quibus rejectis, confugiendum ad aliam, magis ſecuram, inveſtigationis methodum, ſc: per vaſorum ſanguineorum artificioſam repletionem ceraceâ materiâ rubrâ: quo facto, particula corticalis ſubſtantiæ auferenda, & à capillo ſuſpendenda in liquore conveniente, poſtea, capillus digitis arripiendus, & ſic ſurſum deorſumque movenda particula Corticalis Cerebri ſubſtantia, quæ à motu in liquore ſeſe explicat, in infinitos ramuſculos, tomenti inſtar tenues, attamen molles. Hanc methodum excogitavi non ſolum circa dictum corticem, verum etiam in plurimis particulis corporis, qua ſine, ut puto, impoſſibile eſt expiſcari, qualis ſint naturæ.

Quis unquam crediditſſet, tantam eſſe differentiam inter vaſorum ſanguineorum extremitates, quantam exhibui in præcedentibus Theſauris, niſi quis hoc domi meæ vidiſſet? Color ſubſtantiæ corticalis Cerebri in demortuis nobis occurrit cinereus, & ad hunc lapidem videtur ſeſe offendere Cl. Vir, ego autem non; utrum rubeſcat in ſtatu vivo, & ſano, an verò coloris ſit cinerei, haud diſputabo; quicquid ſit, hoc tantum regero, demonſtrari poſſe extremitates arteriolarum, abſque ullo intermedio, variis locis degenerare in vaſcula alterius naturæ; ſic Arteriolæ Renales in ductus Bellinos, Spermaticæ in vaſcula ſeminis rudimentum conficientia, Arteriolæ in Cerebri

bri Ventriculis in Plexum Choroideum, ſic quoque Venæ la-
ćteæ primi generis, in Venas lacteas ſecundi generis, id quod flatu, ſæpius expertus ſum, ſc: quod dictæ venæ ſint continuæ.

Imò Arteriæ per Placentam diſſeminatæ, (vel potius quæ, ſimul cum Venis, Placentam conſtituunt) continuæ quidem ſunt cum ramis Iliacis fœtus, tamen in Placentæ conſtitutione, degenerant, & fiunt alterius naturæ, nam à Venis Placentæ, vix ac ne vix quidem diſcrepare videntur tenuitate, ita ut hic denuò vaſorum mutatio ſit conſideranda; jam autem exiſtimo ab mutatione extremitatum Vaſorum, eorumque diverſo reptatu, & conſtitutione, dependere humoris, ſanguinis, ſalivæ, lactis, ſeminis, &c. elaborationem, & ſegregationem, non autem in aliis particulis, aut diverſa pororum conſtitutione nuſquam viſui expoſitis.

Prout jam contenti, ſic etiam continentis color, variis locis, nobis occurrit; Bilis in Veſicula, ut & in Poro bilario, flaveſcens, eodem colore inficit Veſiculam, & Porum bilarium: Seminis rudimentum in vaſis, teſticulorum ſubſtantiam conſtituenbus, coloris eſt cinerei, unde Vaſcula ipſa eodem colore ſunt perfuſa & imbuta, tamen dicta vaſcula continua ſunt cum Arteriolis ſpermaticis, nullis intercedentibus Glandulis aut alia ſubſtantia viſibili: ut brevis ſim, exiſtimo arteriarum extrema in corticali ſubſtantia eſſe conferenda cum floribus braſſicæ floridæ; caulis ut & folia ad terram ſaturatiore viriditate ſunt prædita, quam in parte ſuperiore, caulis tandem in faſtigio degenerat in flores niveos, flores continuant cum caule, ſed non ſolum caule teneriores ſunt, verum etiam alterius naturæ & coloris, ſic etiam cortex cerebri, (qui revera nil, niſi Arteriolarum extremitates) conſiderandus eſt, tanquam flores dictorum Vaſculorum. Hinc, uti ſuperius innui, tanta etiam differentia aut diſcretio inter vaſorum extremitates hujus, & illius loci, quæ certe haud fruſtra, ſi enim Arteriæ ſolummodò inſervirent, ſanguini deferendo ad partes, uti hoc tempore creditum, & inconcuſſum fuit, quare tunc non eſſent uniformes & ejuſdem reptatus in ſuis extremitatibus?

Si Corticalis Cerebri ſubſtantia in ſtatu ſano & vivo, coloris ſit cinerei, quod non nego, tunc tali imbuitur colore à liquore

liquore contento; in furibundis, & in maxime iratis, in Phrenitide, & Cerebri inflammatione veroſimile eſt, corticem eſſe rubicundum, propterea quod ſanguis Arterioſus, maximo impetu, ultra terminum propellitur, ut loco contenti coloris cinerei, jam arteriolarum extrema contineant ſanguinem rubicundum & floridum; ſimili modo, ſi ceraceâ materiâ rubrâ Arterias Carotides repleo, integer cortex colore rubicundiſſimo perfunditur, idque abſque ulla extravaſatione, quod certum eſt indicium, corticem conſtitutum eſſe ex extremis Arteriolis, ſuntque non ſolum oculis armatis, verum etiam inermibus viſibiles; hæ autem propter tenuitatem, & mollitiem diſcrepant, ab iis Arteriolarum extremis, quæ per muſculos, imo varias corporis partes, ſunt diſperſa.

Cum dico corticem ex Arteriolarum extremis conſtare, rogabit forſan aliquis, an non ſimul ibi reperiantur Venarum extrema, ut ſuperfluum regerant? Reſp. mihi hactenus impoſſibile fuiſſe, Venularum ultimas extremitates in Corticali ſubſtantia demonſtrare; in noſtra repletione Arterias arripio, eaſque lento gradu abſque ulla vehementia, repleo, & ſic totus cortex ſumma rubedine afficitur, ſine viſibili Venularum repletione, veroſimile mihi videtur ſuperfluum regredi ad Venulas, antequam Arteriolarum ultimæ extremitates producuntur, corticemque conſtituunt.

Dico mihi hactenus impoſſibile fuiſſe venularum extremitates in cortice detegere, & veroſimile eſſe regreſſum ſanguinis ſuperflui fieri antequam cortex conſtituatur. Verbum *veroſimile* ſatis indicat me hoc nolle mordicus defendere, nam præciſe determinari non poteſt ubinam hoc fiat, in repletione enim arteriarum, replentur ut plurimum quoque venæ, & vice verſa, ita ut impoſſibile videatur præciſe dicere quomodo res ſeſe habeat.

Hiſce finem imponam, ne nimia prolixitate ab inſtituto diſtrahar, omnia enim mea curioſa Anatomica intra 40 Annos collecta, quæ in ſexdecim Theſauris Anatomicis reperiuntur, forma Catalogi tantum deſcribere mihi propoſui iiſque abſolutis, me (volente Deo) libenter conferrem ad deſcriptionem meorum Theſaurorum Animalium, inſectorum, Marinorumque &c. qui Theſauri magno quoque ſunt numero.

N°. LXXIV. Phiala in liquore continens unam ex protuberantiis uterinis vaccæ gravidæ, quam una ex Placentulis uterinis exceperat.

Not. 1. In illa protuberantia innumeras & profundiſſimos ſemper reperiri ſulcos, in quos ſeſe inſinuant ramuli vaſorum ſanguineorum placentam conſtituentium.

2. In dictis ſinibus colligi ſuccum nutritium fœtus, qui ab extremis Venis recipitur, & ad fœtum deducitur, ſecus ac in homine; Uterus enim humanus ejuſmodo ſulcis deſtituitur. Vide Theſaur. V. ubi fuſius de hac re agitur.

N°. LXXV. Phiala liquore referta, in qua alia portio Corticalis Cerebri ſubſtantiæ, in ea non minus videri poteſt, illam mere eſſe vaſculoſam.

N°. LXXVI. Phiala ſicca, & in ea, Inteſtinula tenuia fœtus, nitidiſſime repleta, & præparata.

N°. LXXVII. Plexus Choroidei portio, in liquore conſervata, quæ rubicundiſſima propter Arteriolarum cerebri repletionem.

N°. LXXVIII. Infantis auricula viventis ſpeciem referens.

N°. LXXIX. Hominis Pia mater integra, in liquore conſervata, cujus vaſa ut & minutiſſima vaſcula Arterioſa ſunt repleta materiâ ceraceâ rubrâ.

Not. 1. Omnes fere Arterias, quibus ſuperbit Pia mater, deorſum tendere, ut conſtituant corticem, hic videre licet, ſuntque earum ramuſculi tam numeroſi, ut nemo ſine admiratione illud in hoc & præcedentibus objectis aſpicere poſſit.

2. Pia mater variis locis ſolito craſſior hic occurrit, id quod in aliis membranis non raro quoque contingit.

N°. LXXX. Phiala in liquore continens Vaginam uterinam ovis, in qua triplex vel quadruplex anguſtatio ceu ora.

N°. LXXXI. Placentula uterina, è cujus medio â funiculo umbilicali dependet Embryo humanus, ſemiunciæ magnitudine.

Not. 1. Capite deſtituitur, utpote abſciſſo, in apertione membr: Placentulæ forcipis ope.

2. Artus inferiores æmulantur capita minimæ aciculæ abſque ulla diſcretione femoris, Tibiæ aut Pedis extremi.

3. Funiculus umbilicalis pro proportione Embryonis admodum craſſus.

4. Quam-

4. Quamvis Placentula, aut rudimentum Placentulæ, hic ſatis magna & craſſa occurrat, conſiderandum denuò, ut ſupra innui, ejuſmodi placentulas ut plurimum multo ſanguine grumoſo & coagulato undique eſſe obſitas, illudque hic etiam locum habere, videri poteſt.

5. Monendos hic eſſe exiſtimo illos, qui Medicinæ ſtudiis incumbunt, quod plurimi olim fuerint decepti, cum vocati ad puerperas, quæ à duobus menſibus uterum geſſerant, & abortum paſſæ erant, poſtquam in partu ejuſmodi rudimenta Placentularum expulerant, quæ magnæ molis videbantur, fœtus exſpectabant, talibus Placentulis reſpondentes, ita ut medicamenta exhibuerint ad fœtus expellendos, idque in puerperarum detrimentum, cum interim placentulæ per ſe conſideratæ, minutiſſimæ & multo cruore obſitæ eſſent; quarum Embryones in nihilum redacti ſunt, aut in liquorem diſſoluti.

N°. LXXXII. Magna Venæ Portæ portio, in liquore conſervata, poſt præparationem tam artificioſam, ut extremitates oculos allicere debeant; utpote adeo ſubtiles, & tamen repletæ, ut dicere auſim, me nunquam tale quid vidiſſe.

Not. 1. Me in illa præparatione nil Glanduloſi aut Parenchymatoſi offendiſſe, ſuntque ultimæ extremitates faſciculoſæ tenues & ſuccoſæ, & ceu in aliud eſſe mutatæ, tamen cum ramis Portæ continuæ, & ceraceâ materiâ repletæ, ſine ulla extravaſatione.

Eodem modo res ſeſe habet, circa ramuſculos Venæ Cavæ per Hepar diſperſos, id quod in præcedentibus Theſaur. ut & litteris reſponſoriis demonſtravi, & in ſequentibus ulterius demonſtraturus ſum.

Hi autem ramuſculi Portæ & Cavæ circa eorum ultimas extremitates ita inter ſe combinati & diſpoſiti, ut illud, quod Veteres dixerunt parenchyma, & neoterici Glandulas, iſtis extremitatibus faſciculoſis competat.

Fateor, quod olim, præjudicio captus, in dicto errore diu quoque hæſerim. Ab hinc annos quadraginta in uſum Clar. viri D. van Horne, Præceptoris mei (dum viveret) venerandi, aliquoties Jecinora reddebamus excarnia (uti loquebamur) quomodo vero illud? omnes extremitates ultimæ unguibus, cultro obtuſo, aliisque inſtrumentis, auferebantur, ſicuti hoc conſtat ex non-

 nullo-

nullorum figuris, ut & ex præparatis meis, ante quadraginta annos confectis; jam verò noſtra methodo, ne hilum quidem aufero, & ſic extremitates faſciculoſas & ſuccoſas, quas pro Glandulis habuerunt Neoterici, demonſtro.

Clar: D. Schelhamerus oppugnare videtur ſyſtema noſtrum, circa ultimas extremitates vaſorum ſanguineorum, *ubi dicit, Nec microſcopiis in mollibus & per madorem lubricis corporis partibus plenam habeo fidem.*

Breviter regeram Cl. viro, ſc: quod ipſemet haud plenam habeam fidem, in indagandis partibus mollibus & per madorem lubricis, ſine prægreſſa præparatione; ſi quis Cerebrum, quæ pars admodum mollis, ad incudem revocat, abſque prægreſſa præparatione & modica induratione, vaſorumque artificiali repletione, difficillimum atque impoſſibile illi erit, veram conſtitutionem expiſcari, ſaltem uti reor. Quicumque hæcce mea præparata viderunt oculis neutiquam armatis, unanimiter confeſſi ſunt, ſeſe luculenter vidiſſe, id quod ſtatuo, præſertim qui cœlo ſereno me convenerunt.

Sciat itaque velim, Cl: Vir, quotiescunque in meis ſcriptis dixerim me hæc & alia luculenter microſcopii ope vidiſſe, id tantum attribuendum eſſe meæ ſenectuti, qui jam annum ſexageſimum ſeptimum agens, oculis meis non peperci: alii autem, quorum oculi magis lyncei ſunt, illa luculenter videre poſſunt, abſque microſcopiis.

N°. LXXXIII. Fœtus humani veſica urinaria, quam à parte Penis aperui, molliterque bombace replevi.

Not. 1. Utramque Arteriam umbilicalem à latere veſicæ conſitam, ceracea materia replevi.

2. Urachus inter dictas Arterias hic viſibilis, cæcus tamen in ſui extremo, & nulla apertura præditus, quamvis hoc aliqui ſuſtineant.

3. Umbilici rudimentum, portio funiculi umbilicalis, nec non arteriarum reptatus per veſicam hic cerni poſſunt.

N°. LXXXIV. Uterque Ren fœtus humani.

Not. 1. Membrana adipoſa, qua involuti ſunt Renes, mentitur mere glanduloſa, & facile imponeret minus peritis.

2. Arteriolæ ceraceâ materiâ flavâ repletæ, & inter cellulas adipoſas repentes, viſum alliciunt.

N°. LXXXV.

No. LXXXV. Phiala in liquore continens Uterum muliebrem, cujus os internum adeò anguſtum, ut ne caput quidem aciculæ minoris admittere poſſit.

Not. 1. Iſthæc morboſa conſtitutio organica inter infœcunditatis cauſas quoque recenſenda.

2. Fimbriæ ductus Ovarii, ſeu Tubæ fallopianæ conſpectiores in uno latere.

No. LXXXVI. Phiala liquore repleta, in qua conſervatur Uterus muliebris, cujus os internum naturaliter eſt conſtitutum.

No. LXXXVII. Phiala in liquore continens Uterum muliebrem, ſecundum longitudinem apertum, ut Uteri cavitas, nec non cavitas Cervicis interni conſpici poſſint.

Not. 1. Expertiſſimus Anatomic. Regnerus de Graaf, qui in conſcribendis partibus generationi inſervientibus, palmam aliis præripuit, in delineatione cavitatis Cervicis internæ, mihi tamen haud ſatisfecit, quapropter illum nova delineatione dilucidare conſultum duxi. Vide Tab. IV. Fig. III. Theſ. VI.

2. Quam craſſum exiſtat os uteri internum, videri hic poteſt, utpote ſecundum longitudinem diſſectum, præterea oculos incurrunt juga ſeu ſtamina lata, in cervice interna ſita.

No. LXXXVIII. Maxima portio Venæ Portæ, ceracea materia repleta, cujus extremitates tam exquiſite ſunt conſervatæ, ut ne quidem extremum ſuccoſum deficiat; in tali præparatione, præter ſanguinem, nil eſt ablatum; nullis occurrentibus ita dictis Glandulis aut Parenchymate.

No. LXXXIX. Phiala in liquore continens Portionem magnam Funiculi umbilicalis fœtus humani, cujus Arteriæ, ut & Venæ, repletæ ſunt ceracea materia, ut horum vaſorum ſitus & reptatus luculentiſſime cerni poſſint.

Not. Interim hoc objectum vitæ ſpeciem repræſentat.

No. XC. Embryonis Placentula, cujus ſuperficies, Embryonem reſpiciens, globulis rotundis, referta eſt. Vid. Tab. III. Fig. VII.

Mirari ſatis nequeo, Placentam non ſolum, verum etiam funiculum umbilicalem tot degenerationibus eſſe obnoxia in ſtatu morboſo, ſicuti in Theſauris præcedd: notavi, & in ſequentibus notaturus ſum, de quibus hactenus nil fere legi in Auctoribus.

Nº. XCI. Os Uteri apertum, ut oris non ſolum, verum etiam Cervicis interni conſtitutio cerni poſſint, quæ cum objecto, Nº. LXXXVII. prorſus conveniunt, ita ut dubitandum non ſit de veritate circa ea, quæ eo loci dixi.

Nº. XCII. Phiala in liquore continens fœtus humani Pulmonem, inter cujus lobos Cor, Pericardio involutum, ſitum, ut & conſtitutionem naturalem obtinet.

Not. 1. Pulmonis diviſionem ordinariam in lobum dextrum & ſiniſtrum non ſolum, verum etiam lobi dextri ſubdiviſionem in lobulos tres, ſiniſtri in duos, & horum omnium in lobulos millenos, hic videre licet.

2. Arteriæ, per Pericardium diſſeminatæ, hic ſunt repletæ, ita ut diſtincte videri poſſint, imò pulmonem & Cor, vitæ ſpeciem repræſentant.

Nº. XCIII. Phiala in cujus liquore videri poteſt, rudimentum Placentulæ Embryonis humani minutiſſimi, cui connectitur Funiculus umbilicalis, in cujus extremo Embryonis rudimentum quidem cohæret, ſed maxima parte liquefactum & in nihilum redactum eſt, propterea quod nimis diu retinuerunt, antequam mihi traderent.

Nº. CXIV. Magna portio Cerebri humani, lapidis inſtar à me, ante annos triginta indurata, abſque decoctione.

Not. 1. Hominibus admirationi eſt, Ligna & alia in hoc vel illo fluvio lapidis duritiem acquirere; magis autem illis admirationi ſit, Cerebrum, ſubſtantiam admodum mollem, lapidis duritiem acquirere, idque liquoris noſtri ope, neque ſolum talem acquiſivit duritiem, verum etiam lapidis ſcintillantis inſtar fulget.

2. Iſthæc præparatio, ante triginta ſex annos, à me facta, & qui poſt me venient hocce objectum per mille & plures, ut credo, annos conſervare poterunt, ſine ulla corruptione; tali enim modo præparata incorruptibilia ſunt.

Nº. XCV. Phiala in liquore continens Teſticulum humanum, peculiari modo diſſolutum.

Nº. CXVI. Phiala ſicca, & in ea, portio ſpinæ dorſi alicujus animalis ex India mihi allata, cujus vertebræ inter ſe ita cohærent, abſque ullis adminiculis ligamentoſis aut ancyloſi. Interim dicta portio Spinæ quaquaverſus, mobilis eſt, tanquam in corpore vivo.

Nº. CXVII.

Nº. XCVII. Facies cujuſdam juvenis vitæ ſpeciem repræſentans.

Not. Labia non ſolum, verum etiam Genæ rubent.

2. Prolabia deſtituuntur epitheliâ, unde ſericum villoſum repræſentant.

Nº. XCVIII. Phiala in liquore conſervans Embryonis Placentulam, tanquam in aliud Eſſe mutatam, & oblongo-rotundam, duram, quales olim pro molis habuerunt.

XCIX. Phiala, in qua conſervatur embryo magnitudine grani hordei mundati, induratus, cum annexo Placentulæ rudimento, à quadraginta annis conſervatus, quem mihi dono dedit D. Dr: Helvetius, Medicus apud Hagienſes celeberrimus.

Nº. C. Phiala in liquore continens Placentulam fœtus humani trium circiter menſium, cujus magnitudo ab annexo ſanguine coagulato valde aucta, id quod in illo tempore, uti ſupra innui, ſæpe contingit, ideoque caute judicandum, cum ejusmodi Placentulæ nobis occurrant, ne perverſum feramus judicium de tempore, à quo impregnata fuit mater.

Nº. CI. Placentula fœtus hum: in liquore contenta, IV. circiter menſium, quæ per aliquot tempus in Utero fuit relicta, poſt Embryonis excluſionem aut annihilationem, unde ceu in globulum rotundum, nulla cavitate præditum, mutata eſt, & ſic nil minus, quam Placentulæ conſtitutionem retinuit.

Nº. CII. Placentula fœtus humani, trium fere menſium, in liquore conſervata, quæ ab aliquo tempore in Utero hæſit, poſt fœtus excluſionem.

Not. 1. In hac Placentula, quod illi multum ſanguinis coagulati quoque adhæreat.

2. Extremitates vaſorum ſanguineorum variis locis rudimentum hydatidum repræſentant, & ſic in extremitatibus videmus annexos varios globulos minutiſſimos ceu arenulas. Vid. Tab. V. Fig. III. & IV. Theſ. VI.

Nº. CIII. Phiala in liquore continens Placentulam humanam cum annexo ſanguine coagulato, quæ degeneravit in majorem & magis luculentam mutationem, nempe in hydatides. Vid. Tab. V. Fig. V. Theſaur. VI.

Nº. CIV. Phiala in qua continetur portio, Placentæ Uterinæ humanæ, quæ tota mutata eſt in hydatides.

Not.

Not. Quamvis fere incredibile ſit integram Placentam, quæ nil niſi vaſa ſanguinea, poſſe degenerare in hydatides, ſc: vaſa majora, minora, minima, tamen à veritate haud eſſe alienum edoctus ſum, & à multis annis illud quoque publici juris feci, adjectis figuris. Vide obſerv. meas Anatomico-Chirurg. pag. 44. Fig. 34. & 35. eo tempore in nullo auctore de hac re legeram, multo minus figuras hujus rei videram, poſtea autem vidi figuras ab alio expreſſas, & ſecundum meas factas, non nihil tamen ſtudio mutatas, ſine ulla mei mentione, ſed tranſeant illa cum cæteris erroribus, ab illo commiſſis; quo autem modo hæc vaſa ſanguinea in hydatides poſſint mutari, ſupra innui, ſc: inter vaſorum ſanguineorum tunicas, reperitur & tunica celluloſa, cujus cellulæ in ſtatu præternaturali ſi repleantur latice aquoſo, cavitas vaſorum ita premitur ut nihil cavitatis ſupermaneat, & ſic obliterantur non ſolum minora, verum etiam majora vaſa.

N°. CV. Phiala in liquore continens Os petroſum, ita præparatum, ut non ſolum tres canales oſſei, verum etiam veſtibuli cavitas videri poſſint, modo ad candelæ aut ſolis lucem objectum admoveatur, idque ſine Canalium læſione.

Præterea Cochlea luculenter hic quoque ſeſe videndam exhibet.

N°. CVI. Phiala liquore referta, & in ea Stomachus pueri, cujus Arteriæ ſunt repletæ ceraceâ materiâ alba, in ejus medio occurrit repletio cujuſdam ramuli arterioſi artificioſiſſima, rete mirabile repræſentans: Interim dubitandum non eſt, quin omnes ramuli arterioſi ita ſint conſtituti, quamvis hic non appareant, idque propter repletionem imperfectam.

Notandum quoque reptatum harum Arteriolarum longe differre, ab eo, qui eſt in Arteriis Renalibus, Lienalibus, placentula, & hoc conſideratione dignum eſſe cenſeo.

N°. CVII. Teſticulus humanus peculiari modo diſſolutus, & in liquore conſervatus.

N°. CVIII. Hepar fœtus excarne, uti perverſè & abuſivè loquimur: in Hepate enim nil carnoſi, glanduloſi aut parenchymatoſi, ab extremitatibus vaſorum diverſi.

Not. Extremitates ultimæ Venæ Portæ, oppido quam bene hic ſunt conſervatæ, non autem Cavæ.

N°. CIX. Phiala in liquore continens portionem Corticalis ſubſtantiæ Cerebri humani, à capillo dependentem, in qua vaſculorum conſtitutio videri poteſt.

N°. CX. Brachium infantis, vitæ ſpeciem repræſentans, & inter digitos manus continens portionem Thoracis ſui, aut alterius infantis, hujus Muſculi tam rubicundi, ut in corpore vivo rubicundiores non appareant.

N°. CXI. Phiala ſicca, in qua Muris ſceleton nitidiſſimum, & tam ſubtiliter confectum, ut oſſicula auditus in oſſe petroſo videri poſſint.

Dictum ſceleton uni ex poſterioribus pedibus inſiſtens, absque adminiculo æneo, aut ligneo, quaſi ſaltare videtur pede unico.

N°. CXII. Phiala in liquore continens portionem Tunicæ interioris Uteri bovini, quæ degeneravit in globulos rotundos, parvos, duriuſculos, idque, ut ego ſtatuo, à vaſculorum ſanguineorum obſtructione in ſuo extremo, uti antea in aliis objectis, & poſthac variis in Theſauris exhibiturus ſum.

N°. CXIII. Phiala continens Renem Caninum, cujus ſubſtantiâ interiore, (quæ nil niſi vaſa) plane conſumptâ, cavitas ejus Vermem continet longum.

N°. CXIV. Phiala in liquore conſervans portionem Teſticuli ovini diſſoluti, qui magnam habet analogiam cum Teſticulo humano diſſoluto.

N°. CXV. Os humanum, utrumque Labium, cum annexa portione Malæ.

Not. 1. Anterior pars prolabii inferioris, Epithelia adhuc eſt obducta, poſterior pars verò deſtituitur illâ, ita ut in objecti parte poſteriore Papillæ nerveæ, ſericum villoſum repræſentantes, videri poſſint, ſecus ac in parte anteriore.

2. Integumentum, quo genæ obducuntur interne, non eſt membrana vera, uti nonnulli autumant, ſed cum prolabiis hoc commune habet, ſc: quod dictum integumentum ſit Epithelia, producta ex nervorum extremis, id quod in Epidermide locum quoque habere experior. Hinc fit, quod Epithelia Genarum læſa, nullum excitat dolorem, quemadmodum in Epidermide.

N°. CXVI. Phiala in liquore continens portionem Linguæ vitulinæ, cujus Papillæ linguales rubicundiſſimæ, propter

 Arterio-

Arteriolarum repletionem, quibus Arteriolis ſcatent papillæ.

N°. CXVII. Portio Pulmonis humani in liquore conſervata, cujus color rubicundus exactiſſime eſt conſervatus.

Not. Me variis locis, membranam amicientem ſeparaſſe, partim ut conſtitutionem membranæ, partim vaſorum ſanguineorum copiam, ut & curſum atque reptatum naturalem exhiberem: Eum in finem cellulæ intactæ ſunt relictæ, ut earum conſtitutio naturalis in exſpiratione videri poſſit.

N°. CXVIII. Portio Meſenterii, quæ hic veſicularis apparet, propter Tunicæ ejus celluloſæ repletionem ab aëre, idque ab indiſpoſitione, quam contraxit objectum ante mortem.

Not. 1. Meſenterium duplici membrana conſtare, nemo ambigit, ego ſtatuo & demonſtro præterea tertiam membranulam, quam celluloſam denomino, ſitam inter Meſenterii duplicaturam, quæ conſtituitur ex millenis cellulis, quæ non apparent, niſi flatu, vel aqua repletæ, oculos incurrant; in ſtatu autem naturali non comparent, quamvis in obeſis pinguedine repleantur, & tunc membranula iſthæc cum membrana adipoſa, ſub cute ſita, plane convenit.

2. In hoc objecto non ſolùm apparent dictæ Cellulæ, verum etiam flatu à morboſa conſtitutione repletæ, & corpore exemptæ, rotunditatem ſphæricam retinuerunt, idque propter liquorem, in quo natant, id autem fieri non poſſet, ſi eximerentur.

3. Quam utile ſit, objecta in liquore conſervare, & in publicis demonſtrationibus Anatomicis exhibere, hæc & alia ſatis ſuperque indigitant, ita ut immeritò meum inſtitutum improbaverint olim varii, cum hoc in uſum revocarem.

N°. CXIX. Phiala in liquore continens unam atque alteram Vertebram Thoracis fœtus humani, quibus connectitur portio diaphragmatis, ut & uterque Ren: ſuntque hæc omnia tam nitide conſervata, ut jamjam è corpore videantur exempta.

Not. 1. Superficies utriuſque Renis inæqualis, unde Renes ceu in varias particulas ſubdiviſi videantur, & hoc in illa ætate ſemper contingit.

2. Reni ſiniſtro incumbit Ren ſuccenturiatus, tanquam cupula glandi.

3. Renes ſuccenturiatos affigi, mediante membrana adipoſa, Diaphragmati, hic cerni poteſt.

4. Quod ſubſtantia interior Spinalis Medullæ, corticalis ſit, & ex vaſis ſanguineis, præſertim arteriolis conſtet, in hoc, & aliis quoque objectis, â me conſervatis, videre licet.

N°. CXX. Phiala ſicca, & in ea Placentula, pro Embryonis magnitudine (uti olim putavi) prodigioſa, cui annectitur, ope Funiculi umbilicalis, Embryo ſemi unciæ magnitudine, qui natus eſt ſex horis poſt partum fœtus maturi novem menſium, ſuperfœtationis exemplum infallibile, de hoc partu legi poteſt in obſervationibus meis Anatomico Chirurgicis A. 1691. in lucem editis, ubi ſequentia ſimul cum figura, fol. 21. exſtant.

Uxor cujusdam Chirurgi Amſtælodamenſis Anno 1686. *infantem robuſtum & viventem peperit; ſex horis poſt hunc partum, enixa quoque Embryonem, cujus formam & magnitudinem Vide bis. Fig. XV. in hoc Embryone notatu dignum fuit, quod Funiculus umbilicalis tot hydatidibus eſſet refertus, ut totus videretur concatenatio Veſicularum, aqueo humore refertarum, unde hoc?* &c.

Ex deſcriptione Placentæ, quam prodigioſæ magnitudinis eſſe ſtatui, patet, me quoque fuiſſe deceptum, ſc: quod eo tempore pro Placentula, ſimul ſanguinem coagulatum habuerim, cum contra Placentulæ Embryonum in tali ætate admodum exiles ſunt.

Notandum præterea huncce Embryonem ſiccum & intus repletum eſſe ceracea materia, ſine qua, debitam & naturalem magnitudinem ſervare haud potuiſſem in exſiccatione.

N°. CXXI. Phiala in liquore continens lamellam Cerebelli humani, cujus cortex, repletus materiâ ceraceâ, rubedinem induit; medullaris vero ſubſtantia colorem album retinuit.

N°. CXXII. Phiala ſicca, in qua cernere licet ſceleton muris nitidiſſimum, quod uni poſteriorum pedum inſiſtit, & uno anteriorum continet ſetam, cui agglutinatus eſt dens Araneæ Americanæ magnitudinis prodigioſæ.

N°. CXXIII. Phiala ſicca, & in ea, cutis Capitis hominis, cujus Arteriæ ſunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, idque tam artificioſè, ut ne minimus quidem ramulus videatur intactus, unde tota cutis, ceu inflammata nobis occurrit.

Interim conſideratione dignum cenſeo, dictam cutem retinuiſſe, in ſua exſiccatione, figuram ſcutellæ ſine rugis.

N°. CXXIV. Os temporum in duas partes diviſum, in quarum primâ & exteriore, quæ Os ſquamoſum dicitur, membrana

 Tympa-

Tympani ſeſe videndam exhibet, innumeris Arteriolis ſuperbiens, huic annectitur adhuc manubrium Malleoli, & Malleolo Incus.

Notandum quoque dictam membranulam in medio eſſe pertuſam, id quod contra naturæ leges.

N°. CXXV. Cor humanum balſamo noſtro induratum & ita præparatum, ut per æva conſervari poſſit.

Not. 1. Omnia vaſa, & præſertim Arterias, ceraceâ materiâ rubrâ leviter ita eſſe repletas, ut ultimæ extremitates, tomenti inſtar tenues, ceraceæ materiæ tranſitum admiſerint per Cordis ſubſtantiam muſculoſam, idque ſub forma nubeculæ, quod viſui pulchrum.

2. In illa leni repletione ceraceâ materiâ nullo modo extravaſationem præternaturalem cauſata fuit; tunc enim non in forma nubeculæ, ſed in forma globulorum viſui ſeſe exhibuiſſet dicta materia.

3. In ſtatu vivo & ſano, credibile ſanguinem quoque ex extremis Arteriolis exprimi, extra ſua vaſa arterioſa, in forma ſeri ſanguinis. Cum enim Arteriæ ſint deſtinatæ muſculis devehendo ſuccum alibilem, relinquere debet vaſcula dicta. Suntque hæ ultimæ extremitates aliter diſpoſitæ, quam quidem in Hepate, aut Liene, non ſolum ratione curſus, verum etiam ſubſtantiæ & diſpoſitione vid. Tab. V. fig. VI.

4. Diſpoſitio Arteriolarum per tunicas Arteriæ Carotidis diſtributarum, videri hic nitide quoque poteſt, ut &

5. Aortæ truncus, tres ramos ſurſum emittens, nec non cæteri trunci Venæ pulmonalis, Venæ cavæ, Coronariorum &c. in naturali ſitu.

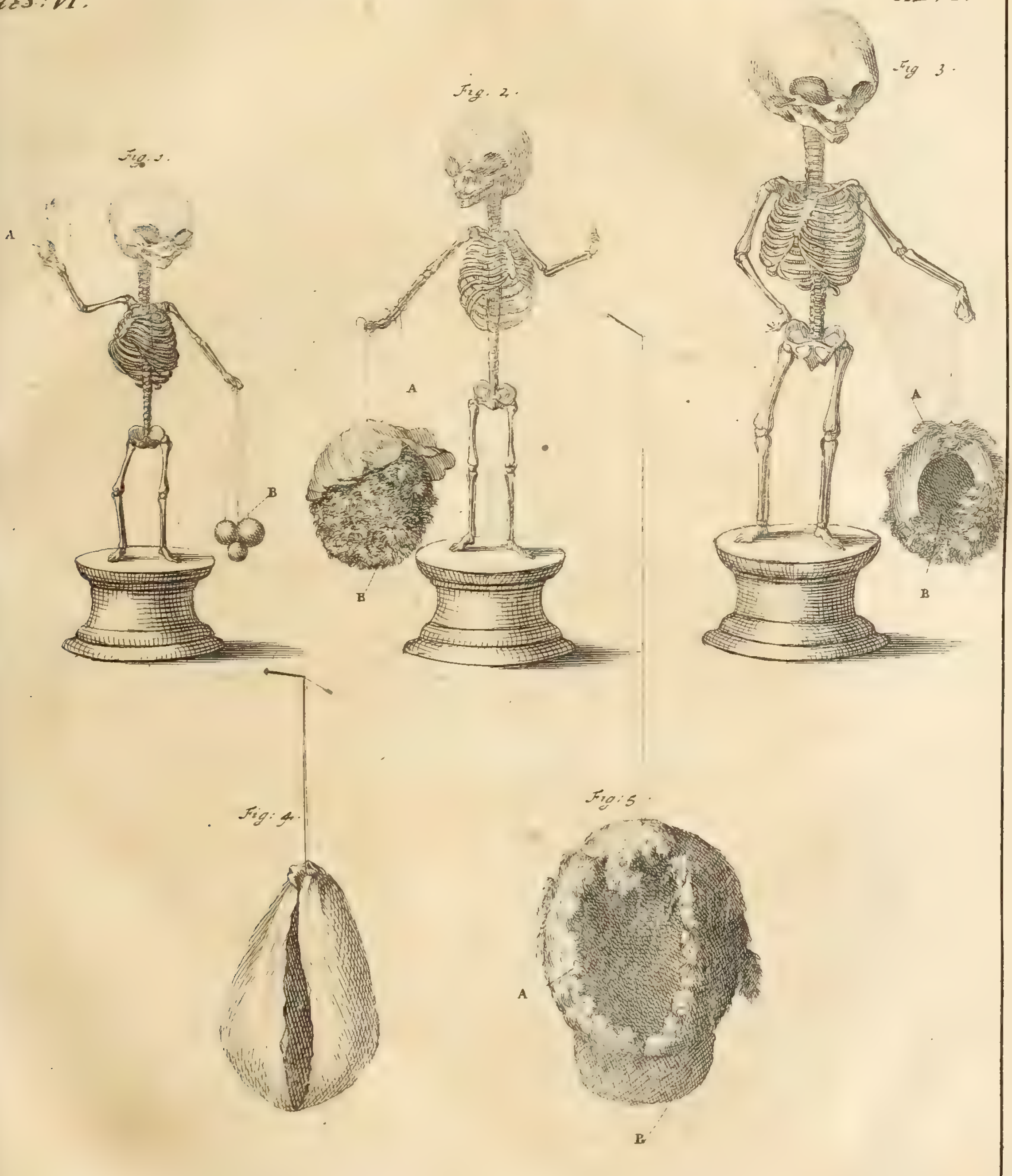
6. Auriculis Cordis eadem materia rubra repletis, naturalis figura viſui exhibetur. Vid. cætera B. Lector in Theſauro III. & præſertim in IV, ubi delineationes Cordium repræſentavi, ne Arteriolarum quidem extremis neglectis.

EXPLICATIO

Figurarum Theſauri Anatomici VI. TAB. I.

Fig. I. SCeleton Humanum repræſentat, magnitudine digiti minimi, cujus dextra continet Ovum muliebre non fœcundatum, & Litt. A notatum. Siniſtra autem tenet ope capillorum, tria ova muliebria diverſæ magnitudinis.

Fig. II.

C. Huijberts. ad vivum sculp:

THES: VI.
Fig: 5.
Fig 1.
Fig.2.
TAB I.
A
B
C
D
A
B
C
D
Fig: 3.
B
C
A
Fig: 4.
A
B
D
C
C.Huijberts .ad vivum ſculp:

Fig. II. Sceleton exhibet humanum, præcedente aliquanto majus, à cujus dextra dependet Ovum muliebre fœcundatum utero excluſum, majuſculum, & non apertum, ita ut ejus contentum haud viderim.

A. Rudimentum membranarum.

B. Rudimentum vaſorum ſang: Placentæ primordia conſtituens.

Fig. III. Sceleton humanum indicis magnitudine, à cujus ſiniſtra, ope capilli dependet Ovum fœcundatum, ejuſdem fere magnitudinis, illudque aperui, aſt in ejus cavo nil ſolidi inveni.

A. Ovi exteriora Vaſculoſa.

B. Ovi cavitas.

Fig. IV. Placentulæ rudimentum, quod ab aliquo tempore in utero hæſit, poſt embryonis excluſionem, unde durius factum, & naturali conſtitutione deſtitutum.

Fig. V. Rudimentum Placentulæ embryonis humani minimi.

A. Vaſculorum rudera.

B. Sanguis coagulatus, dicto rudimento firmiter cohærens.

TAB. II. V. objecta repræſentat quorum I.

Fig. I. Sceleton humanum trium circiter menſium, à cujus manibus ope capillorum, dependent rudimenta duorum embryonum humanorum, quorum primum à dextra dependens, ſemen aniſi magnitudine adæquat. A ſiniſtra autem, capilli ope, dependens tenet rudimentum placentulæ humanæ, cui adhæret ope rudimenti funiculi umbilicalis, rudimentum embryonis humani pediculi aut ſeminis lactucæ magnitudine.

Fœtus hum: Rudimenti primi Explicatio.

A. Funiculi Umbilicalis rudimentum, craſſitie rudimento embryonis vix cedens, id quod pluries mihi videre contigit.

B. Embryonis rudimentum, ſeminis aniſi magnitudine.

Rudimenti ſecundi expoſitio.

C. Placentulæ rudimentum.

D. Embryonis rudimentum magnitudine pediculi aut ſeminis lactucæ.

Fig. II. Embryonem humanum, magnitude grani hordei mundati, ope funiculi umbilicalis, Placentulæ cohærentem, denotat.

A. Embryonis Caput.

B. Corpus artubus nondum inſtructum.

C. Funiculus umbilicalis.

D. Placentula.

Fig. III. Exhibet embryonem humanum, ejuſdem fere magnitudinis.

A. Placentula embryonis, prodigioſæ, uti mentitur, magnitudinis, pro ratione embryonis, idque propter ſanguinem coagulatum, veræ Placentulæ tam firmiter cohærentem, ut ſine laceratione placentulæ ſeparare haud potuerim.

B. Funiculi umbilicalis rudimentum, in hydatidem mutatum.

C. Embryo, cujus caput cum corpore adhuc confuſum.

Fig. IV. Exhibet embryonem humanum, præcedente paulo majorem, cujus caput jam è corpore diſtinctum, artuumque rudera nonnihil in con-

conſpectum prodeunt, tuberculorum minimorum inſtar.

A. Placentulæ facies exterior.

B. Ejuſdem facies interior.

C. Embryonis caput.

D. Ejuſdem corpus.

Fig. V. Exhibetur embryo, digiti tranſverſi magnitudine, cujus caput à corpore non ſolum diſtingui poteſt, verum etiam artuum rudimenta, tuberculorum majorum inſtar, prominent; & quod notandum, Funiculi umbilicalis rudimentum, craſſitie ſua, embryonem ferè adæquat, illudque pluries, uti dixi, me vidiſſe memini. An a morboſa Funiculi conſtitutione?

TAB. III. Expoſitio, in qua VI. reperiuntur figuræ, quarum.

I. Demonſtrat ſceleton humanum, quatuor circiter menſium, à cujus dextra, ope capilli, dependet Embryo, præcedente paulo major, cujus artus magis ſunt expanſi, digiti verò nondum viſui apparent. Notatur autem dictus embryo Fig. II, cujus funiculus umbilicalis, lit: A. notatus, admodum craſſus exiſtit. Qui vero à ſiniſtra dependet embryo, Fig. III. notatus, fœtus eſt humanus, præcedente tantillo major. In hoc fœtu jam digiti omnino videri poſſunt, non ſolum manuum, verum etiam pedum, eſtque funiculus umbilicalis longe tenuior; ita ut hic denuò naturæ luſus conſiderandus ſit.

Notandum interim hunc ultimum me habere pro fœtu, propterea quod omnia membra jam ſunt abſoluta, ne digitis quidem exceptis, eſtque funiculus umbilicalis longè tenuior præcedente.

Fig. IV. Fœtus humanus, à capillo dependens, qui præcedente major, cujus funiculus umbilicalis, præcedentis fœtus, vix craſſior.

Fig. V. Atheroma piloſum inter cervicis bovinæ muſculos repertum, & nidum aviculæ Ouruſſiæ, vulgò *Colubritje* dictæ, repræſentans.

A. Pili in orbem diſpoſiti.

B. Pultacea materia in Atheromatis parte interiore reperta.

Fig. VI. Atheroma circa eundem locum repertum, ex cujus cavo pili emergunt recti, repræſentatque pilum igneum incenſum.

A. Subſtantia dura & heterogenea.

B. Pili.

Fig. VII. Placentulam humanam demonſtrat, quæ poſt fœtus excluſionem aliquo tempore in utero remanſit; hujus autem ſuperficies interior tuberculis duris eſt obſitá.

A. Placentula.

B. Tubercula.

TAB. IV. demonſtrantur III. figuræ, quarum prima.

Uterus eſt mulieris, à paucis diebus gravidæ.

A. Uteri corpus.

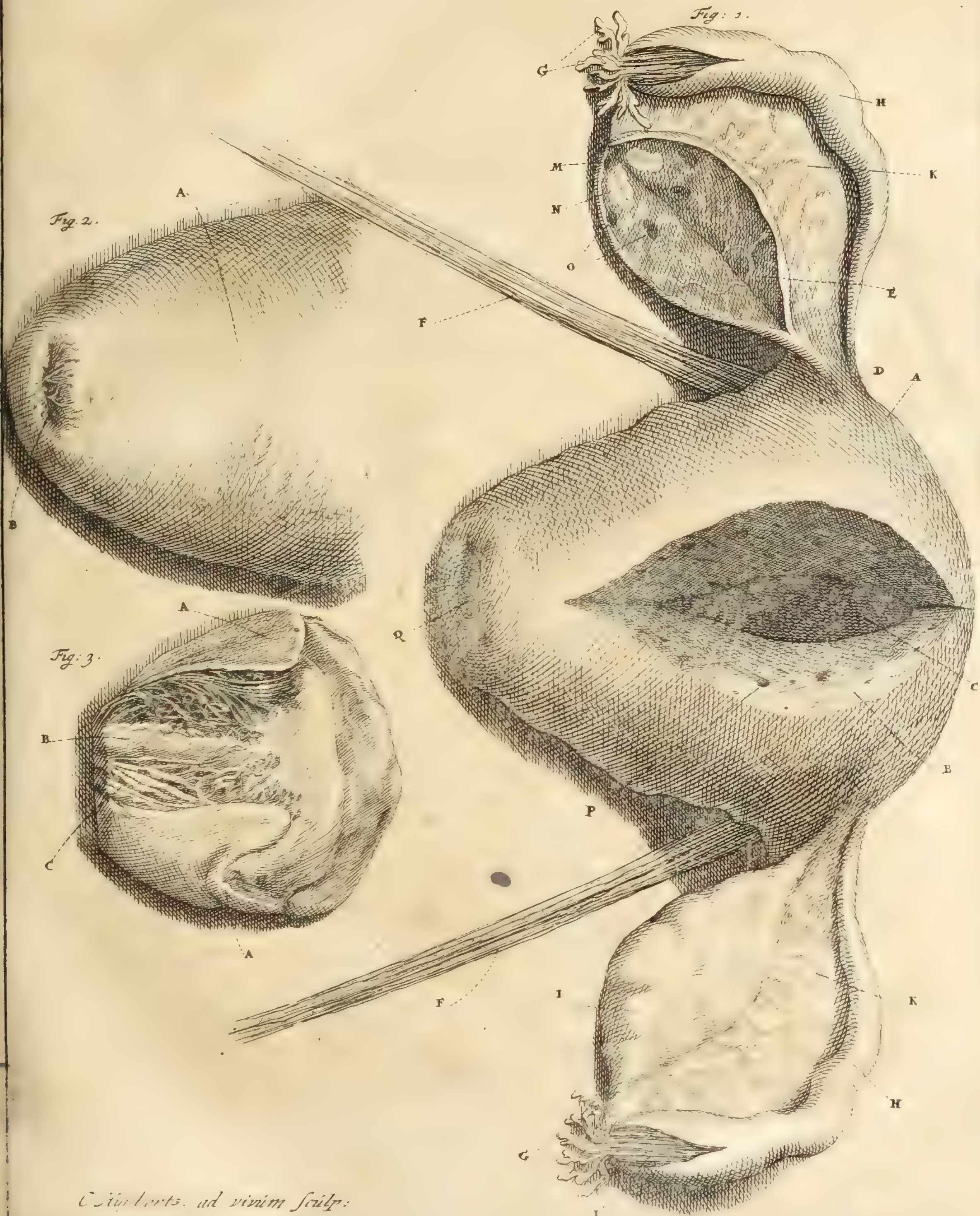
B. Uteri craſſities.

C. Ejus cavitas.

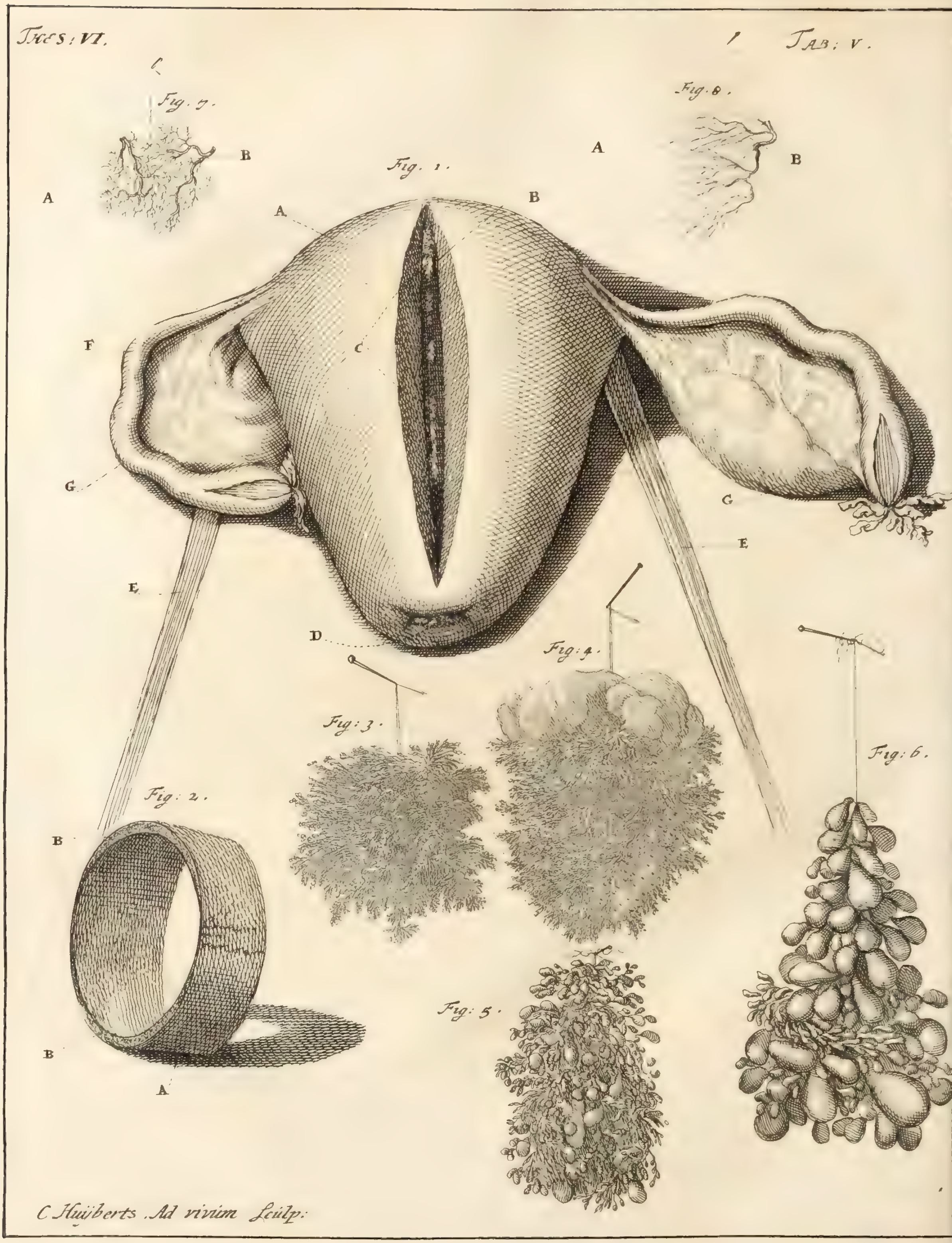
D. Locus ubi ductus ovarii, ſ. Tubæ Fallopianæ in uteri cavum inſeruntur.

E. Ova-

Thes: VI
Tab: III.
Fig: 1.
Fig: 2.
Fig: 3.
Fig: 4.
Fig: 5.
Fig: 6.
Fig: 7.
A
B
...uberts. ad vivum ſculp:

C. Huberts. ad vivum Sculp:

Thes: VI.
Tab: V.
Fig. 7.
Fig. 8.
Fig. 1.
Fig: 2.
Fig: 3.
Fig: 4.
Fig: 5.
Fig: 6.
A
B
C
D
E
F
G
C Huijberts Ad vivum Sculp:

E. Ovarium apertum & biſectum.
F. Ligamenta tiretia, rotunda vulgò dicta.
G. Tubarum fimbriæ.
H. Tubæ Fallopianæ.
I. Ova, in Ovarii ſuperficie prominentia.
K. Ligamenta Uteri lata.
L. Tubarum cavitas.
M. Ovarii aperti margo.
N. Ovum fœcundatum, & in majorem molem extenſum, cujus contentum, ceu in coagulum mutatum, forſan à liquore meo, in quo objectum innatat.
O, O. Ovula non fœcundata, transverſim ſciſſa, quorum contentum non eſt coagulatum, quamvis in eodem liquore hæreat.
P. Vaſa ſang: transfiſſa.
Q. Os uteri internum.

Fig. II. Uterus eſt, qui prolapſus fuit è corpore cujuſdam mulieris.
A. Uteri pars anterior, Vaginâ obducta, unde Uterus, quamvis prolapſus, immediate videri haud poteſt, id' quod in omni uteri procidentia locum habet, ſc. extra partum.
B. Os uteri internum, in quo varii conſpiciuntur ſulci exigui cervicis interioris, qui hic in conſpectum veniunt à preſſione, & conatibus, quibus afficiuntur mulieres, dicto affectu laborantes.

Fig. III. Os uteri internum, ut & cervix uteri interior, ſuntque ſecundum longitudinem aperta, ut interiora conſpici poſſint.
A. A. Latera Oris uteri, per medium diſſecti.
B. Cervicis cavitas.
C. Sulci.

TAB. V. VI. Figuras continet, quarum prima Fig. I. notata, mulieris Uterus, à paucis horis gravidæ, & in adulterio à marito repertæ, paucisque poſt horis occiſæ, cujus cavitas non ſolum, verum etiam utraque Tuba Fallopiana ſemine Virili referta.

A. Corpus uteri.
B. Uteri cavitas.
C. Semen Virile, à liquore, in quo hæret, nonnihil induratum.
D. Os uteri internum, in quo paulum ſeminis adhuc reperitur.
E. Teretia ligamenta.
F. Tubæ Fallopianæ.
G. Ovaria, quæ olim Teſticuli muliebres dicebantur.

Fig. II. Hominis portio inteſtini Ilei, cujus tunica celluloſa inflata, exſiccata, & transverſim ſecta.
A. Portio dicti inteſtini.
B. Tunica celluloſa.

Fig. III. & IV. Demonſtrant portiones Placentæ uterinæ humanæ; quæ per aliquot dies remanſère in utero, poſt fœtus excluſionem, unde vaſorum ſang: extremitates, hydatidum naturam variis locis induere incipiunt.

Fig. V. Portio placentæ humanæ exhibetur, in qua ſupradictum luculentius videri poteſt, utpotè hydatidibus in majorem molem excretis.

Fig. VI. Indigitat portionem cujuſdam placentæ uterinæ hum:, quæ tota quanta in hydatides mutata. Hæc omnia in muſeo meo ita conſervantur, ac ſic jamjam è corpore eſſent excreta.

TAB.

TAB. VI. Denotat corpus quoddam præternaturale, ex Utero Vaccino expulſum, & undique fere pilis brevibus, nigris, albis, ſtipatum, pedunculoque longiſſimo præditum.

A. Corpus piloſum.
B. Pedunculus.
C. Pars pilis deſtituta.
D. Pili.

Quicunque jam examinaverit omnes Embryones, quos hic repræſentavi, calculum facile apponet asſertioni meæ, ſc: quod arduum, atque difficile ſit determinare ex Embryonis magnitudine, ut ex relatione, à quo tempore conceperint mulieres; præſertim cum perpaucæ reperiantur, quæ juſtum temporis punctum graviditatis obſervare valent. Præterea vitalitatem ſæpiſſime per aliquod tempus amiſerunt Embryones, & nihilominus in utero ad tempus remanent, ita ut exiſtimem impoſſibile fere eſſe juſtum tempus deſignare ex Embryonis magnitudine. Circa fœtum humanum trium, quatuor, quinqueve menſium paulo certius illud dijudicari poteſt, cum ſæpiſſime vitales in lucem prodeant, & majori quoque numero ad noſtras perveniant manus. Itaque cautius agere volui, quam alii, qui incaute affirmant ſeſe hoc poſſe videre ex illorum magnitudine.

F I N I S.

THES: VI.
TAB: VI.
B
A
B
D
C
C. Huijberts.
ad vivum. ſculp:

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris, nec non Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ

THESAURUS ANATOMICUS SEPTIMUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

ANNO CIƆ IƆCCXXVI.

THESAURUS ANATOMICUS SEPTIMUS.

N°. I. IN cujus fundo reperitur Tumulus, ex variis Conchyliis Indicis purificatis, & ramulis marinis confectus.

In hujus faſtigio conſpicitur Concha exotica, margine in mucrones exeunte. *Fab. Columnæ de Purp. p.* 27. S. Pectunculus albus Guineenſis major, coſtis elatis, ſtriatis. *Pettiv. Muſ. No.* 727. In ſinu, ſeu concavâ parte, hujus Conchæ occurrit ſceleton fœtus humani octodecim circiter hebdomadum; hujus dextrâ continetur Arteria Splenica, repleta ceraceâ materiâ rubrâ, Corallium rubrum repræſentans.

Dictus Tumulus in ſeſe continet fœtum humanum bicipitem, tribus brachiis, duobusque pedibus præditum, quem, à plurimis annis, ab aliis balſamo conditum, & induratum, emi; talis autem balſamatio cum mea neutiquam convenit, quoniam neque conſtitutionem naturalem, neque colorem, retinuit.

Not. Præterea, quod non ſolum ex orbitis Oculorum prodeant Lacertæ, ut & Serpentes, verum etiam per totum corpus decurrere & reptare videntur, id quod in aliquibus oris exoticis in defunctorum ſimulacris, aut tumulis, non raro accidere, unicuique notum.

N°. II. Latere dextro hujus Tumuli adſtat ſceleton fœtus maturi, dextrâ (ne otioſum videatur) continens, & nobis demonſtrans portionem Ilei, cum notabili diverticulo, cujus diverticuli extremum prætern: caput caninum mentitur.

Hanc inteſtini portionem à plurimis annis conſervavi, imo in obſervationibus meis Anatomico-Chirurgicis deſcripſi; nunc

 autem

autem denuo iconem æri incidi, curavi. Vid. Tab. IV. Fig. II. Theſ. VII.

N°. III. A ſiniſtris quoque in conſpectum venit ſceleton fœtus maturi, cujus utraque manus continet ramum Arterioſum magnum, ceraceâ materià crocei coloris refertum.

ASSER PRIMUS.

N°. IV. SUis pes extremus, è cujus latere ſiniſtro ceu digiti humani emergere videntur.

N°. II. Muris ſceleton nitidiſſimum, cujus pes oſſeus anterior, & ſiniſter, continet fruſtum Hepatis balſamo induratum, cujus ſuperficies ceu granuloſa glanduloſi quid præ ſe fert; & hoc non ſolum mihi, verùm etiam aliis Anatomicis Expertiſſimis olim impoſuit, exiſtimantibus, ILLUD GRANULOSUM, Glandulas eſſe, per ſe ſubſiſtentes, & proprià membranâ amictas, ad quas, ut ajebant, Vaſa ſanguinea allueren; cum contra, dicta corpuſcula rectius & non vulgari modo perluſtrata, luculenter demonſtrem, illa, poſt diſſolutionem, in liquore viſa, nil eſſe, niſi vaſorum ſanguineorum extremitates ſuccoſas, penicillorum in modum conſtitutas, uti antea fuſius de hac re egi.

Dextra præterea continet membranam, per quam myriades vaſorum ſanguineorum repletorum ſunt diſſeminatæ, quorum extremitates, tomenti inſtar quamvis tenues, tamen repletæ.

N°. V. Talpæ ſceleton nitidiſſimum, in cujus præparatione ne minima quidem Apophyſis, neque Epiphyſis amiſſa, id quod viſui gratiam conciliat.

N°. VI. Portio Inteſtini jejuni mulieris, in qua hoc conſiderationo dignum eſſe cenſeo, nempe;

Cum aperirem cadaver, idque tempore æſtivo, omnia inteſtina ceu gelu erant obſeſſa, nitentia & ſcintillantia, cum aliquali duritie.

Quonam morbo correpta fuerit defuncta, me latet: hoc enim expiſcari non potui, nec ſonticas ob cauſas etiam auſus fui.

N°. VII. Auricula infantis, vivido colore prædita, cum annexis

xis oſſibus Temporum & Petroſo, quæ à ſe invicem nonnihil ſunt ſeparata, ut Membrana Tympani, Oſſicula Auditus, ut & Chorda in conſpectum venirent.

N°. VIII. Ren pueri, cui adhuc inſidet Ren ſuccenturiatus, ſicuti cupula glandi.

Not. Hic oppido quam bene videri poteſt Renes ſuccenturiatos vaſis ſanguineis non ſolum ditari ab Arteriis Renalibus, verùm etiam ab Arteriis Diaphragmaticis.

N°. IX. Utraque Palpebra humana, in qua Oſcula in margine ſita, ut & Puncta Lachrymalia, luculenter videre licet; eſtque tunica intima rubicundiſſima; uti in inflammatione contingit, propter vaſculorum minutiſſimorum repletionem.

N°. X. Infantis caput, viventis ſpeciem repræſentans.

Not. 1. Nervus Patheticus in latere dextro duplex, id quod rarum.

2. Nervus ſextæ conjugationis (ſecundum computationem *Williſii*) eodem in latere binis in locis Cranium perforat.

3. Piæ matris portio, Nervos Olfactorios involvens, innumeris Arteriolis ſcatet.

4. Utroque Prolabio ab Epithelia denudato, in conſpectum venit vera Prolabiorum ſubſtantia, quæ præter vaſa ſanguinea, nil niſi congeries Papillarum nervoſarum, ſericum villoſum repræſentantium.

5. Dura mater nitida, & ſericum album ſplendens repræſentans. Cum D. JOHANNES PLUIMER, Poëta egregius, hocce caput, nec non alia, & inter cetera quoque videret puerum, octo circiter annos natum, ornavit meam balſamationem quibusdam verſiculis Belgicis.

N°. XI. Phiala in liquore continens ſplenem Giganteæ puellæ, in quo propter magnitudinem luculenter apparet, nil glanduloſi, celluloſi, aut fibroſi ineſſe Lieni humano, id quod Anno 1696. demonſtravi, publici juris feci, & per figuras tunc temporis illuſtravi in Reſp. Epiſt. Anat. problemat. IV.

Cum autem illud tam luculenter appareat in hoc Liene Giganteæ puellæ, propter ejus magnitudinem, denuo & ſecunda vice figuram Lienis humani exhibere, conſultum duxi. Vid. Tab. 1. Fig. 1. hujus Theſaur. VII.

Nº. XII. Phiala in liquore continens pueri caput dimidiatum, in quo ſequentia conſideranda,

1. In fundibulo, ut & Glandulâ pituitariâ, ſecundum longitudinem fiſſis, conſpicere licet infundibulum, præ copia Arteriolarum repletarum, rubicundiſſimum.

2. Sub Sellâ equinâ nullam reperiri cavitatem in infantibus, & præſertim nuper natis, uti recte admonuêre Anatomici, hic etiam videre eſt, ut &

3. Nervos Opticos immediate eſſe amictos Piâ matre, per quam hic viſuntur plurimæ Arteriolæ repletæ.

4. Nervum Patheticum, ut & Quintæ conjugationis (ſecundum computationem *Williſii*) hic quoque eſſe conſervatos, ſimul cum Piæ matris portione, quâ ſunt amicti Nervi quinti paris.

5. Nervi Auditorii uterque ramus, ſc. durus & mollis, hic in conſpectum veniunt, ſuntque à ſe invicem ſpinulæ ope ſeparati.

6. In Medullâ oblongatâ luculenter videmus, Corticalem ſubſtantiam eſſe conſtitutam ex vaſculis ſanguineis, præſertim Arteriolis, tomenti ſeu goſſypii inſtar tenuibus.

7. Phialâ nonnihil inverſâ, videri poteſt Lien humanus integer.

Nº. XIII. Pueri Pia mater tenuitate telæ aranearum fere ſimilis, Arteriæ autem, per eam diſtributæ, repletæ ſunt ceraceâ materiâ rubrâ, unde dicta Pia mater ruberrimo colore nobis occurrit.

Nº. XIV. Infantis Tibia, naturali colore prædita, ſub cujus pede extremo ſita portio Cranii, carie exeſi, cujusdam famoſiſſimæ meretricis, cui nomen erat Annæ van Hoorn, olim notiſſimæ apud omnes, qui artibus meretriciis erant addicti; quorum quidam adhuc ſuperſtites ſunt, ut mihi relatum.

Not. Quare ſub pede poſita ſit dicta Cranii portio, quiſque facile divinare poterit, cum hoc malum calamitoſum non contraxerit dicta meretrix ſine nefandis operibus, quæ vituperanda, & veluti pede conculcanda; in tali enim tales capiuntur flumine piſces; hæc in liquore conſervantur.

Dictæ meretricis oſſa pedis extremi quoque conſervavi,

quæ

quæ adeo ſunt levia ab iſtis artibus meretriciis, ut aquæ impoſita plumæ inſtar ſupernatent.

N°. XV. Hominis portio Inteſtini Ilei, diverticulo magno præternaturali ditata, & liquori immerſa.

Not. 1. Diverticulum, quod cœcum, ſacci inſtar dependet, cujus extremum caput canis repræſentat. Vid. Tab. IV. Fig. III.

2. Ejusmodi diverticula pluries mihi in disſectionibus cadaverum occurrunt, imo A. 1698. per figuram expreſſi unum ex illis. Vid. Obſervat. Anatom. Chir. meas, Obſerv. XLVIII. nunc autem denuo illud ſimul cum altero viſui offero. Vid. Tab. IV. Fig. II. Theſaur. VII

3. Ejusmodi diverticula, ut plurimum, ſi non ſemper, in Ileo occurrunt, & cum Ileum maxima parte Hypogaſtrium occupet, contingere poteſt, in Bubonocele, tale diverticulum contineri in illo tumore hernioſo, nullis ſequentibus ſymptomatibus, quæ Herniam inguinalem concomitantur.

N°. XVI. Portio interioris tunicæ Uteri ovis gravidæ, in illa luculentiſſime apparent vaſcula vermicularia Uterina, Anno 1702. à me exhibita & depicta in Theſ. II.

Not. 1. Quin dicta vaſcula vermicularia continuent cum Arteriolarum extremis, ſicuti in Teſticulis humanis, ſarcinamque ſuam deponant in Uteri tubercula, & ex iis abſorbeatur humor nutritius ab extremitatibus Venoſis Placentularum, nullus dubito.

2. Dicta vaſa Vermicularia facile in conſpectum veniunt, modò Chorii & Amnii tunicæ auferantur, Uterusque in aquâ ſimplici per aliquot horas maceretur; cum autem illa, ſine ullo artificio, tam facile in conſpectum veniunt, facile crediderim, alios in aliis regionibus dicta vaſa quoque inveniſſe: attamen mihi attribui dictam detectionem, quandoquidem ante meam detectionem neminem offendi, qui illas deſcripſit, multo minus depingi curavit.

N°. XVII. Phiala in liquore continens ramum magnum Venæ Cavæ Hepatis, ad ultimas extremitates ſuccoſas uſque repletum, quæ perperam pro Glandulis habitæ ſunt, uti hic videre licet.

N°. XVIII. Pueri brachium, in cujus manu continetur Piſciculus

ſciculus marinus, Perca marina Indica mihi dictus.

Not. Manus, ut & digiti, tam eleganter arripere videntur Piſciculum, ac ſi viverent, & hoc in liquore.

Nº. XIX. Portio Stomachi humani, eodem modo conſervata; in qua luculenter cerni poſſunt vera conſtitutio rugarum, ut & Pori ſeu oſcula, quibus ſtipatur Tunica intima.

Nº. XX. Portio Inteſtini humani, magnitudine manus, in qua duæ ſuſceptiones viſuntur; harum una vermem continet, qui ex parte quoque propendet.

Nº. XXI. Infantis brachium, cujus manus continet Buccinum ampullaceum, è quo emergit Hirudo Indica maxima.

Nº. XXII. Giganteæ puellæ Plexus Choroideus tenerrimus, pro corporis proportione.

ASSER SECUNDUS.

No. XXIII. CAput fœtus Æthiopiſſæ, jamjam nati.

Not. Hoc caput, ut & integer fœtus, ſcatebant variolis, quantumvis puerpera tempore graviditatis nullis variolis fuerit infeſtata: cum autem dictum caput nigerrimum ſit, ad arcendam averſationem vaſa ſanguinea alterius fœtus appoſui.

Nº. XXIV. Placentæ Uterinæ humanæ portio, in totum rubicunda, propter vaſorum ſanguineorum, ex quibus conſtituitur, repletionem: variis autem locis Membrana, ſuccoſa à me dicta, qua obducitur facies Placentæ, quæ Uterum reſpicit, in conſpectum venit.

Nº. XXV. Corticalis Cerebri ſubſtantia cujusdam hominis, in qua vera conſtitutio vaſculoſa cerni poteſt.

Nº. XXVI. Ita dicta Cauda equina humana, ſicut illa continetur in foraminibus propiis vertebrarum Lumborum.

Nº. XXVII. Hominis magna portio Inteſtini Coli, ut & Inteſtinum Cœcum, cum annexo proceſſu vermiformi.

Not. In illa egregie conſpiciuntur valvulæ Coli, ut & triplicia juga, Valvulæ conniventes aliis dicta

Nº. XXVIII. Phiala Cryſtallina ſicca, in qua conſervatur Cor humanum, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, rubicundiſſimum, &, poſt balſamationem noſtram, admodum induratum.

Not.

Not. 1. Mucro in duas partes eſt diviſus, quarum pars productior provenit à dextra Cordis parte.

2. Vena Azygos, ex aſcendente trunco Venæ Cavæ emergens, & à latere Gulæ, cui ramum impertit, deſcendens, hic in conſpectum venit, ut & diviſio trunci Venæ Jugularis in ramum externum & internum.

N°. XXIX. Pueri ſex circiter annos nati, & à plurimis annis denati, Caput, tam nitide conſervatum, ut facies ejus vitæ ſpeciem præ ſe ferat; ſuntque Oculi clauſi, ita ut dormientis conſtitutionem repræſentet.

Not. 1. Superiore parte Cranii ablatâ, Cerebroque exempto, Dura mater in conſpectum venit, ſerici albi inſtar nitens.

2. Per remanentias Nervorum Olfactoriorum viſuntur vaſorum ſanguineorum ramuſculi diſperſi.

3. Nervi, è Cranio exeuntes, hic quoque ſeſe viſui exhibent.

4. Facies, quæ, ſine ulla ruga, plurimis locis minutiſſimas ſcabioſas excoriationes paſſa fuit, dum viveret puer: unde ceracea materia, quâ oppleta ſunt vaſa, variis in locis maculas rubras produxit, cum replerem Arterias, per faciem disſeminatas.

N°. XXX. Phiala ſicca, in qua conſervatur Inteſtinum Cœcum; cum magna Ilei & Coli portione, è puero quinque circiter annos nato.

Not. dicta Inteſtina, quamvis flatu ſint deſtituta, tamen ita extenſa conſervantur, ac ſi flatu eſſent repleta, id quod nunquam ab aliis vidi præſtitum; ſuntque dicta Inteſtina ob Arteriarum repletionem intenſe rubra.

N°. XXXI. Pueri caput, ſine rugis in liquore ita conſervatum, ut vitam recuperaſſe videatur.

Not. Cranii parte ſuperiore ablatâ, Cerebrum exemi, Cerebellum autem inverſum denuo indidi, ut Arteriæ vertebrales, & ex iis prodiens Arteria Cervicalis, ſeſe conſpiciendas exhiberent.

N°. XXXII. Phiala ſicca, in qua conſervatur Veſica humana, tribus Ureteribus inſtructa, quorum duo, in ſiniſtro latere ſiti, coëunt, antequam finem fecerunt, & ſic ſingulari foramine Veſicam intrant.

Nº. XXXIII. Phiala Piæ matris portionem continens, cujus Arteriolæ, propter repletionem, rubicundiſſimæ, & ſic eandem tincturam impertiverunt Piæ matris portioni ſupradictæ.

Nº. XXXIV. Hominis Dura mater, in liquore conſervata.

Not. Sinu longitudinali aperto, in conſpectum veniunt Corpuſcula rotunda, & ſubrotunda, milii formia, (à Clariſſ. Viro Pacchiono detecta) hæc magnitudinem aciculæ vulgaris caput haud ſuperant, niſi per microſcopium introſpiciantur, aut ex duobus corpuſculis combinentur.

Nº. XXXV. Hominis Dura mater, in cujus ſinu longitudinali aperto, vix ac ne vix quidem ullum ex dictis corpuſculis videri poteſt; verum extra dictum ſinum, à Duræ matris facie interiore, dependet portio membranoſa, ejusmodi corpuſculis ſcatens: ex iis autem ne minimum quidem vaſculum Lymphaticum prodire, conſpicere potui.

Nº. XXXVI. Puellæ Giganteæ, à me disſectæ, Dura mater, in cujus ſinu longitudinali nonnulla ejusmodi corpuſcula inveni, verum illa admodum exilia ſunt, habita ratione magnitudinis totius corporis, imo capitis aciculæ minoris magnitudinem haud ſuperant.

Nº. XXXVII. Phiala in liquore continens portionem Peritonæi cujusdam mulieris Hydropicæ, tot hydatidibus ſtipatam, ut peritonæum vix in conſpectum veniat. Vid. Tab. II. Fig. III. Theſ. VII.

Eodem modo Glandulæ Meſenterii refertæ erant dictis hydatidibus, ita ut, remediis incaſſum adhibitis, ultimum diem obierit patiens; cum autem illud ſæpiſſime contingat in hydropicis, raro, ſi unquam, evadunt, Paracenteſi in abdomine inſtituta.

Nº. XXXVIII. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Thoracis pueri transverſim ſecta: cum autem Pulmo, ut & Cor, ceraceâ mteriâ ſint repleta, egregie videri poteſt, non ſolum quomodo Cor & Pulmo in in-& exſpiratione, totam Thoracis cavitatem oppleant, verum etiam Cordis & Pulmonis planam formam, quam obtinent, in ſpiratione ſupra Diaphragma.

Præterea, propter transverſam Thoracis ſectionem, in conſpectum

ſpectum quoque venit ſpinalis medullæ ſubſtantia, transverſim quoque inciſa, & ſic ſubſtantia exterior & medullaris alba, interior vero, & corticalis, rubicunda apparet, propter vaſorum, præcipue Arteriolarum, ex quibus ſubſtantia corticalis in totum fere conſtat, repletionem, ceraceâ materiâ rubrâ.

No. XXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Fruticis Capenſis Portulacæ folio Hort. Amſt. part 1.

Inferior pars dicti ramuli obſita eſt Pſeudo-membranula, ex ſanguine, ſeu cruore meo (poſt Venæ ſectionem) à me confecta, idque ſola conquaſſatione ramuli per ſanguinem, donec frigus contraheret ſanguis: hoc facto aquæ puræ ramulum indidi, aquà autem ſæpius renovatâ, ramuloque digitis aliquoties compreſſo, cruor, ramulo cohærens, albedinem induit, repræſentans membranam veram, foliis firmiter cohærentem, & Pſeudo-fibris membranoſis ita pertextam, ut omnes ſint putaturi, veram eſſe membranam, è corpore deſumptam. Notandum vero illud neutiquam ſucceſſurum, niſi illico, poſt venæ apertionem, ſpiritibus nondum disſipatis, hoc fuerit inſtitutum. Vid. Tab. III. Fig. VI. Theſ. VII.

In Theſauro I. ſimilis fere habetur præparatio, ex cruore ſuillo; cum autem præparatio illa digitis ſit facta, loco ramuli folioſi, conſpiciendam ſeſe exhibet ſubſtantia dicta inſtar polypoſæ materiæ, per quam cernuntur diſperſi globuli adipoſi. Vide ulterius Theſ. I. Tab. II.

N°. XL. Phiala, in qua cernere licet portionem Inteſtini Ilei humani inverſam, eamque in liquore conſervavi, ut perſpicue & luculenter in conſpectum veniret Tunica quinta ſeu villoſa. Quid autem ſit Tunica villoſa, an detur Tunica villoſa, diu multumque inter ſeſe litigarunt Anatomici; quos hic allegare, illorumque opiniones recenſere, non ſolum tædioſum, verum etiam inutile fore exiſtimo: itaque curioſos ad viſum provoco: videant, judicent, & verum à falſo diſcernant. Prolabiorum veram conſtitutionem Papillo-nervoſam deſcripſi & depingi curavi in Theſauro III.

In hoc Theſ. VII. videmus Tunicam Papillo-nervoſam Buccarum, quam cum indagarem, mihi in mentem quoque veniebat, non inutile fore, prius Tunicam villoſam Stomachi & Inteſti-

Inteſtinorum rite perſcrutari, & ad incudem revocare, quandoquidem illa ſint corpora continua.

Exiſtimavi in hac indagatione neceſſarium fore, Inteſtina ut & Stomachum ita præparare, ac ſi vitam recuperaſſent, idque ſolâ Arteriarum repletione, & Inteſtinorum maceratione in liquore convenienti; cum hoc ex ſententia ſuccederet, reperi luculenter, Tunicam villoſam Prolabiorum, Buccarum, Gulæ, Stomachi & Inteſtinorum ejusmodi fere eſſe conſtitutionis, ſc. nil niſi corpus compoſitum ex Papillis nervoſis, Vaſculis ſanguineis, tomenti aut goſſypii inſtar tenuibus, & Epitheliâ, ab illis Papillis productâ.

Not. 1. Papillare hoc corpus in Prolabiis longe eſſe tenuius, quam quidem in Stomacho & Inteſtinis.

2. Dictum corpus Papillo-nervoſum in omni objecto humano non æque luculenter apparere, eapropter in illa inquiſitione Inteſtina diverſorum hominum ſunt conſpicienda.

3. In Prolabiis Papillæ haud in conſpectum veniunt, niſi Epithelia prius ſit ablata, in Inteſtinis vero, inſtar villorum ſerici villoſi ſurrectorum viſui apparent, ſine integumenti aut Epitheliæ ablatione.

4. Conſiderandum quoque dictas Papillas ipſis ramulis nervoſis, è quibus prodeunt, longe eſſe craſſiores; id quod etiam locum habet in extremis Arteriolis viſcerum, quæ ipſos ramulos, è quibus producuntur, craſſitie longe ſuperant.

5. Quod ad uſum, exiſtimo corpus illud Papillo-nervoſum, eſſe ſenſus inſtrumentum, & hinc dolores adeo atroces, ubi ab humoribus, medicamentis acrioribus, aut aliis rebus, Epithelia aufertur, & ſic Papillæ afficiuntur, doloremque excitant intolerabilem.

N°. XLI. Phiala in liquore continens hominis utrumque Labium cum Prolabiis, ut & portionem Buccarum.

Not. Quod Labia, ut & Buccæ, conſtent ex Epiderme, Cute, Pinguedine, ſubſtantiâ muſculoſâ, Glanduloſâ, imò Papillo-nerveâ; quibus addi poteſt corpus reticulare Malpichii, (quamvis propter tenuitatem in homine oculos vix ac ne vix quidem incurrat) hic conſpicitur.

In hoc præparato objecto videri poſſunt, Prolabiorum Epitheliâ

theliâ ablatâ, ſubſtantia Papillo-nervea, Glandulæ Labiorum Cutis & Pinguedo, cetera autem hic in conſpectum non veniunt.

N°. XLII. Auricula infantis vitæ ſpeciem præ ſe ferens.

N°. XLIII. Inteſtinula fætus ovini, nitidiſſime præparata, & in forma ſicca conſervata.

N°. XLIV, Fætus humani quatuor circiter menſium ſceleton nitidiſſimum, ſiniſtrâ tenens ſemen admirandum Palega Pajaneli Horti M. Part. 1. p. 77. dictum, (ſeu Arboris ſiliquoſæ Malabaricæ cordato folio, fructu maximo, oblongo, plano ſemine membranaceo D. Syen, in not. ad Hort. mal.) foliis figuram imitans.

N°. XLV. Phiala in liquore conſervans manum infantis, quæ continet portionem Piæ matris humanæ, quæ rubicundiſſima, propter Arteriolarum, ad ultimas extremitates uſque, repletionem.

N°. XLVI. Phiala in liquore continens magnam Arteriæ pulmonalis portionem, ita præparatam, ut extremitates ſuccoſæ & molles in conſpectum veniant; eſtque illa præparatio inter ceteras ejus generis eminentior.

N°. XLVII. Phiala ſicca, & in ea duorum murium ſceleta, quorum alterum pedem figit ſuper Ovum gallinaceum exiguum, ex Ovo gallinaceo majore, inter ſorbendum, inventum & deſumptum.

Not. Hæc ſceleta, ſibi invicem inſidentia, nullorum adminiculorum ope, pedibus oſſeis inſiſtere, contrarium autem facere ſolent Anatomici.

N°. XLVIII. Phiala in liquore conſervans fatuæ ovis, (ſi ita loqui liceat,) Plexum Choroideum, cujus vaſa ſanguinea in globulos rotundos ſunt mutata.

Not. Dicta Ovis, ceu fatua, modò arietabat in parietem, modò curſum ad foſſas dirigebat. Cum autem illius Cerebrum à latere ventriculi dextri nonnihil eſſet corruptum, dictum malum in totum attribui vix poteſt Plexui Choroideo; memini me tamen hominis, mente capti, cadaver aperuiſſe, cujus ſolus Plexus Choroideus male erat conſtitutus.

N°. XLIX. Jam jam dictæ ovis Cerebrum, vitali colore præditum.

N°. L. Phiala in liquore continens Embryonem humanum, ſemine lactucæ aliquanto majorem.

Not. In Theſ. VI. Duo reperiuntur Embryones, ejusdem fere magnitudinis, hic verò tertius comparet. Ut autem citius in conſpectum veniret, à latere ſpinulam affixi. Membranulis autem, Embryonem ambientibus, annectitur hic portio magna ſanguinis coagulati, ita ut placentæ rudimentum videri haud poſſit.

N°. LI. Pueri ſceleton, ſeptem octove menſes nati, à cujus dextra dependet Hernia Inteſtinalis, à me præparata, circa quem affectum, ſequentia hic in conſpectum veniunt.

A. Portio Peritonæi, Inteſtina tenuia pueri comprehendens.

B. Portio Peritonæi dilatata, & in ſcrotum usque prolapſa, propter ejus dilatationem; cutis autem hic eſt ablata, ita ut dilatatio Peritonæi hic nobis occurrat, ceu ſcrotum.

C. Tunica Vaginalis aperta, in qua vaſa ſpermatica videri poſſunt.

Hiſce ita perſpectis, nemo amplius judicaturus eſt, dicta vaſa immediate eſſe ſita in dilatato Peritonæo, ſed illa reperiri ſuper ſuperficie ejus exteriore, cui firmiter ſunt annexa, & à cujus Peritonæi ſuperficie exteriore videntur mutuari integumentum ſuum, Vagina dictum, non autem ab interiore ſuperficie Peritonæi, uti perperam ab auctoribus notatum. Cum autem hæc omnia videantur ceu in ſtatu vivo eſſe conſtituta, conſiderandum, illa à me ita eſſe præparata, ut dictus affectus tanto exactius & perfectius à Medicinæ & Chirurgiæ ſtudioſis conciperetur, nam plurimi perverſam habuerunt de hoc affectu ideam.

Notandum quoque, quod maximam Herniæ partem oppleverim Goſſypio, Inteſtina verò flatu; quod feci, ut naturalem rotunditatem & formam retinerent. Siniſtrà autem ſtrophiolum, confectum ex membranula, myriadibus vaſculorum ſanguineorum ſuperbiente, orbitæ Oculi admovere videtur dictum ſceleton, quaſi lacrymans.

N°. LII. Puellæ ſceleton ejusdem fere ætatis, à cujus dextra dependet Thorax oſſeus pueri quinque circiter menſium, circa quem conſideratione dignum eſſe cenſeo, ſc. 1. quod plures Coſtæ, præſertim lateris dextri, plurimis in locis fuerint

rint ruptæ, & denuo ferruminatæ, unde admodum adhuc contortæ.

Notandum præterea, dictas fracturas haud fuiſſe perfectas, tunc enim majore callo eſſent obſeſſæ, ſed propter mollitiem coſtarum fracturæ fuerunt imperfectæ, an à compreſſione, vel quod calcatus fuerit infans? quod valde probabile, quia in utroque latere malum hæret.

3. Variæ Coſtæ, binis in locis, dicto modo fractæ fuerunt.

4. Omnes iſtæ coſtæ videntur quoque deſtitui durâ & nitente ſuperficie, quâ ditatæ ſunt, unde juſto quoque molliores.

A ſiniſtrâ dependet integrum Inteſtinum Cœcum cum annexa portione Ilei, è corpore ovino: quanta differentia ſit inter hoc Inteſtinum ovinum & humanum, videri hic poteſt.

N°. LIII. Portio cutis capitis humani ſuperior, ſcutellam repræſentans, per quam tot vaſa ſanguinea ſunt diſperſa, ut tota Cutis, à repletione materiæ ceraceæ, ſit rubicundisſima.

ASSER TERTIUS.

*N°. LIV. PHiala in liquore conſervans infantis Colem cum coliis ſuis, colore vivido.

N°. LV. Infantis Pes, eodem modo conſervatus, & ita præparatus, ut ligamenta, præſertim Teres, in conſpectum veniant.

Not. 1. Ligamentum Teres viſui ſeſe non offert, niſi Patellâ, à Muſculorum tendinibus præciſâ, dependeat. vide Tab. III. Fig. 1. Theſ. VII.

2. Variis Muſculis ſeparatis, Nervus per Tibiæ partem poſteriorem decurrens, & denudatus, hic videri poteſt

N°. LVI. Pueri Ren uterque, quorum alter Rene ſuccenturiato inſtructus, per dorſum in duas partes eſt diviſus, ut nonnulla interiora appareant, ſc. Papillæ renales, Ductus urinoſi &c.

N°. LVII. Infantis portio Thoracis, in qua, Muſculis ablatis, in conſpectum veniunt cavitates, corporibus Vertebrarum

brarum interpoſitæ, de quibus vide Theſaur. V. Tab. III. Fig. 2.

Præterea hic videri poſſunt Arteriæ Intercoſtales externæ, à me detectæ, & delineatæ in Theſaur. I. Tab. III. Fig. 3.

N°. LVIII. Fætus humani brachium, in cujus manu continetur Fungus, Placentulam uterinam, cum ſuo integumento craſſiore, repræſentans.

Notandum interim, Fungum illum eſſe repertum ſuper particulam corporis humani, quam in phiala, modico liquore repleta, inveneram, ex qua particula propullulabat dictus Fungus, vid. Tab. II. Fig. 1. Theſ. VII.

N°. LIX. Sceleton fætus humani immaturi, ſex circiter menſium, à cujus ſiniſtra dependet portio membranæ Pulmonis rubicundiſſima, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, eſtque dictum ſceleton albiſſimi coloris.

* N°. LX. Partes generationis Puellæ, in liquore conſervatæ; in iis membrana Hymen, Caput Clitoridis, cum ejus Præputio, Nymphæ, Meatus urinarii orificium &c. videri poſſunt.

N°. LXI. Gliris ſceleton nitidum, quod uno pede, ſine fulcro ligneo, ferreo, aut æneo, inſiſtens, mira geſticulatione, quaſi ſaltando, fruſtum Inteſtini Jejuni hominis continere videtur, cujus vaſis ſanguineis repletis, ſanguineo colore eſt præditum.

N°. LXII. Portio Inteſtini Jejuni balænæ majoris, in liquore conſervata.

Not. 1. Maximam habere analogiam Inteſtina balænæ cum Inteſtinis humanis, hic luculenter apparet: Rugæ autem interiores, Juga mihi dicta, haud præciſe eundem ordinem ſervant, ſicuti in homine, ſed confuſe decurrunt, & mentiuntur rugas interiores ſtomachi humani

N°. LXIII. Portio Maxillæ ſuperioris ex vervece, in qua videre licet per integumentum, quo obducuntur Oſſa ſpongioſa inferiora Narium, Vaſa Arterio-mucoſa, denſiſſime conſtipata, & recto ductu currentia ad Naſi extremum usque.

Cum viderem peculiarem in illis vaſis curſum, & obſervarem in illis nullas fere ramificationes laterales, & quod plus eſt, rarò liquore ſanguineo imprægnatas eſſe: quid de illis

illis eſſet, dubitare cœpi; Itaque Arterias Carotides replevi ceraceâ materiâ rubrâ, quo facto, omnia ad unum usque imprægnabantur. (Vid. Tab. III. Fig. 2. Theſ. VII.) id quod mihi indicio erat, dicta vaſa continuationes eſſe Arteriarum: jam porro obſervo, ſc. integumentum comprimendo verſus Naſi extremum, ex iis effluere liquorem limpidum Muco-ſeroſum, præſertim poſt macerationem in aqua ſimplici, id quod ſatis ſuperque indicat, vaſa illa eſſe habenda pro vaſis excretoriis.

Præterea hodie mihi videre videor aliquid peculiare circa illa vaſa, quæ nondum ſatis perſpecta, in aliud tempus reſervare decrevi.

Conſiderandum ulterius, quod, quamvis illa vaſa non tam diſtincte appareant in corpore humano, quin tamen quoque adſint, vix ſit dubitandum.

N°. LXIV. Sceleton fœtus quinque circiter menſium, cujus ſiniſtra tenet portionem Inteſtini, cujus Arteriæ in totum ſunt repletæ.

N°. LXV. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Aſperæ Arteriæ, quam ceraceâ materiâ rubrâ replevi ad ultimas extremitates usque.

Quicumque inter Anatomicos dictam portionem adſpexerit, facile judicaturus eſt, figuras, ab aliis in lucem editas, neutiquam cum hoc ramo, neque cum naturali conſtitutione, convenire. Vid. Tab. III. Fig. 3. hujus Theſaur. VII.

N°. LXVI. Portio Inteſtini recti è puero, in cujus ſuperficie interiore Pori, ſeu oſcula, tam denſe ſunt ſtipata, ut cribrum repræſentet. Vid. Tab. III. Fig. IV. hujus Theſaur.

N°. LXVII. Stomachi portio, per quam Arteriæ numeroſiſſimæ, & repletæ, diſtributæ ſunt; idque è corpore fœtus ovini immaturi.

N°. LXVIII. Embryonis humani Placentula nitidiſſima, cui cruor condenſatus cohæret, qui Placentulæ molem augere quidem videtur, attamen ad Placentulam haud pertinet, ſicuti in præcedente Theſ. VI. quoque indicavi.

N°. LXIX. Muris ſceleton, uni ex poſterioribus pedibus, ſine adminiculo, inſiſtens, ſaltare quaſi videtur, continetque dextro & anteriore pede fruſtum venæ inflatæ, exſiccatæ &

apertæ, ut vera conſtitutio ſimplicis Valvulæ, ramis venoſis præpoſitæ, cerni poſſit

Siniſtro & anteriore pede arripere videtur portionem Venæ jugularis humanæ, Valvulis bicompoſitis inſtructam.

N°. LXX. Phiala in liquore conſervans Mammam muliebrem, ſecundum longitudinem ſectam, ut facies interior videri poſſit.

Notandum interim, neque in hac, neque aliis Mammis in ſtatu naturali, ullas reperiri ita decantatas Glandulas, ſicuti antea fuſius declaravi.

ASSER QUARTUS.

N°. LXXI. PHiala ſicca, & in ea portio Inteſtini jejuni, cujus tunica ſecunda ſeu celluloſa egregie videri poteſt.

N°. LXXII. Portio Meſenterii, cujus, Arteriis repletis, Glandulæ Meſenterii cernuntur rubicundiſſimæ, propter Arteriarum repletionem.

N°. LXXIII. Cutis Elephantis portio.

N°. LXXIV. Penis virilis, in lamellas disſecti, portio, in qua videri poteſt, corpus Nerveo-ſpongioſum minus integrum Meatum urinarium ambire, id quod in omnibus non habere locum, demonſtravi in præcedenti.

Notandum interim, omnia corpora Nerveo-ſpongioſa ceraceâ materiâ eſſe repleta.

N°. LXXV. Fœtus humani ſex circiter menſium Hepar, balſamo, lapidis inſtar, induratum, & à plurimis annis in formâ ſiccâ conſervatum.

N°. LXXVI. Teſtudinis caput oſſeum, coloris nivei demptâ maxillâ inferiore.

FIGU-

C. Huyberts. ad vivum ſculp:

FIGURARUM THESAURI VII.

Explicatio.

TABULA. I.

FIG. I. denotat Lienem puellæ Giganteæ.
A. Vaſorum ſanguineorum extremitates in totum explicatæ, tomenti ſeu goſſypii inſtar tenues; illæ autem ante explicationem Glandularum formâ occurrebant.
B. Dictorum extremitates ex parte tantum explicatæ.
C. Portio ſuperficiei Lienis non explicata.
D. Arteria ſplenica.
E. Vena ſplenica.
F. Foveæ majores, ab avulſione membranæ, Lienem ambientis, productæ.
G. Foveæ minores propter eandem cauſam productæ.
Fig. II. Supra dictæ Giganteæ puellæ Plexum Choroideum exhibet, qui longiſſimus quidem, aſt tenerimus occurrit.
Fig. III. Portionem Duræ matris ex homine demonſtrat, facie exteriore viſam.
A. Duræ matris portio.
B. Agmen corpuſculorum Milii formâ, quæ minimæ aciculæ caput haud ſuperant magnitudine.
C. Dicta corpuſcula ſolitaria.
D. Foveæ, in ſinu longitudinali exſculptæ.
E. Portio Duræ matris, à latere ſinus longitudinalis.
F. Sinus longitudinalis apertus, & nonnihil reflexus, ut cavitas, & quicquid in ea continetur, cerni poſſint.
Fig. IV. Indigitat dicta corpuſcula è ſinu exempta, quorum nonnulla parvis quaſi pedibus prædita ſunt.

T A B U L A II.

Quinque objecta repræſentat, quorum

I. INfantis Brachium demonſtrat, Littera A notatum, in cujus manu continetur Fungus, à me repertus ſupra particulam carneam corporis humani, ſecundinam mentiens parvulam.

B. Pelliculæ Analogum, Chorium mentiens.

C. Fungus, Placentulæ ſimilis.

Fig. II. Cerebri humani portionem demonſtrat, per cujus ſuperficiem, ſupra Piam matrem, Veſiculæ disſeminantur diverſæ formæ, Vaſa lymphatica repræſentantes, ſuntque nil niſi Tunicæ Arachnoïdeæ elevationes artificioſæ, à flatu per tubulum adactæ. Hoc autem Cerebrum in Theſauris ſervare mihi quidem animus erat, verum enim verò cum impoſſibile mihi fuerit, flatum in dictis vaſis retinere, non conſervavi. Vide ulterius hac de re Programma Anatomicum A°. 1706. diebus canicularibus typis mandatum, in quo dixi, me hactenus nulla offendiſſe vaſa Lymphatica vera in Cerebro humano, neque in ejus membranis, & multum me debiturum illi, qui vel minimum ramuſculum veri Lymphæ-ductus, Valvulis conjugatis inſtructum, mihi demonſtraverit.

A. Cerebri portio.

B. Pſeudo-vaſa Lymphatica.

Fig. III. Exhibetur portio Peritonæi cujusdam Hydropicæ, hydatidibus referta.

A. Peritonæi portio.

B. Hydatides.

Fig. IV. Explicatio.

A. Grumus ſanguinis ſeu cruoris.

B. Membranæ, Embryonem obducentes.

C. Rudimentum Funiculi umbilicalis, craſſitie Embryonem fere ſuperans.

D. Embryonis caput, in quo unius oculi rudimentum videri poteſt.

E. Dorſum embryonis.

Fig. V. Hominis Labium utrumque cum portione Malarum.

A. Cutis cum pinguedine.

B. Epithelia labiorum, ut & Malarum.

C. Papillæ nervoſæ, ſerico villoſo ſimiles.

D. Oris apertura.

TABU-

TAB: 2.

Fig. 2.

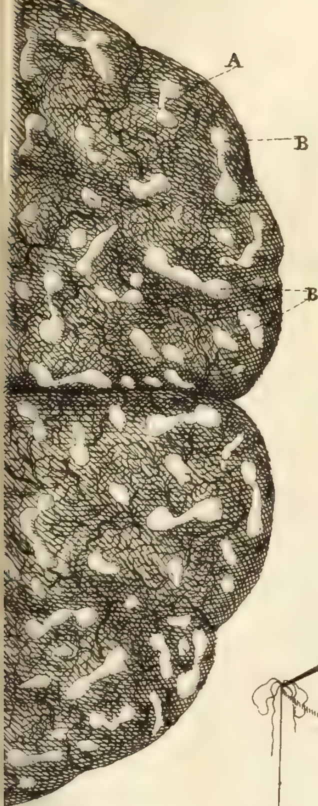

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 4.

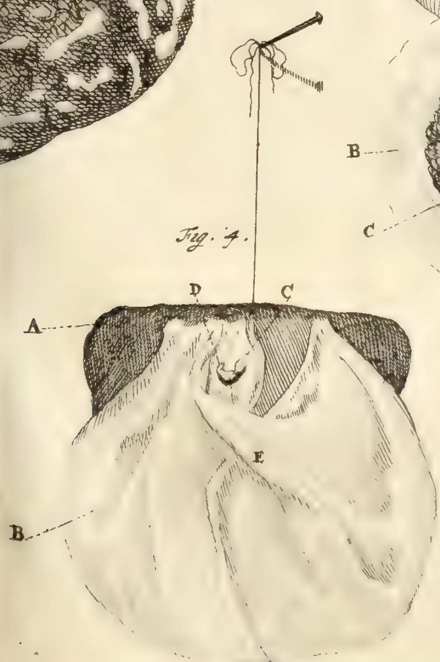
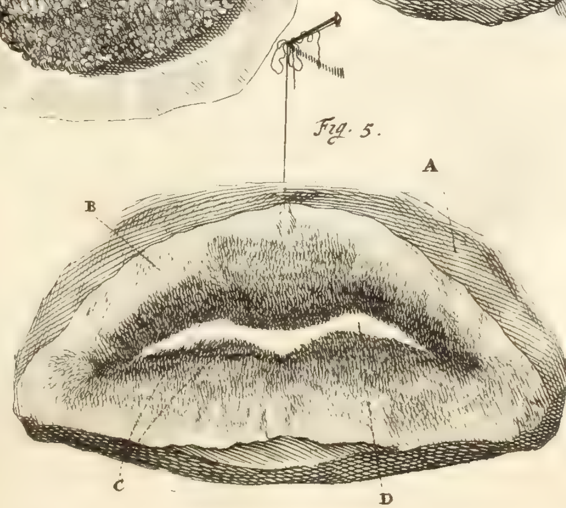

Fig. 5.

C. Huijberst. ad vivum Sculp:

THES. 7. TAB. 3.

C: Huijberts. ad vivum ſculp:

TABULÆ III.

Explicatio.

FIG. I. Exhibetur Epiphyſis inferior oſſis Femoris, cum annexa Patella & Tereti ligamento.
A. Epiphyſis oſſis Femoris inferior.
B. Arteriolæ per latera Cartilaginis distributæ.
C. Ligamentum Teres, cujus ope, inter cetera, Patella quoque connectitur inferiori Epiphyſi oſſis Femoris.
D. Vaſa, & præſertim Arteriolæ, per ſubſtantiam cartilagineam Patellæ diſperſæ.
E. Reliquiæ Tendinum Muſculorum, Tibiam extendentium; quibus firmiter connaſcitur Patella.
F. Patella dependens.
FIG. II. Oſſa ſpongioſa Narium ex ove exhibentur.
A. Portio ſepti narium, loco ſuo nonnihil remota, ut oſſa ſpongioſa Narium luculenter in conſpectum venirent.
B. Unum ex oſſibus ſpongioſis ſuperioribus, per cujus involucrum vaſa plurima ſunt diſperſa, reptatu diverſa ab illis, quæ ſunt distributa per involucrum oſſis ſpongioſi inferioris.
C. Inferior portio ſepti Narium.
D. Os ſpongioſum inferius, per cujus involucrum plurima Arterio-pituitoſa vaſa, prorſus alio reptatu currentia, quam quidem arteriæ in ſuperiori oſſe ſpongioſo.
E. Inferior pars oſſis ſpongioſi, in qua plurima oſcula reperiuntur, per quæ latex ſeroſus, aut ſi mavis ſeroſo-pituitoſus in vivis ſponte, & in defunctis per expreſſionem emanat.
FIG. III. Ramum Aſperæ Arteriæ denotat, ad extremum usque repletum ceraceâ materiâ rubrâ.
In illo videri poteſt differentia inter hanc, & alias figuras, ab aliis in lucem editas.
FIG. IV. Pueri Inteſtini Recti portio, facie interiore viſa, in qua innumerabiles aperturæ, ceu oſcula, viſuntur.
FIG. V. Plexus Choroïdeus è cerebro ovino in aliud mutatus.
A. Portio membranoſitatis nutans.
B. Portio explicata.
C. Arteriolæ, maxima parte Plexum Choroïdeum conſtituentes, & in rotundos globulos mutatæ.

Fig. VI.

A. Ramus Plantæ, quæ dicitur Planta Africana, Portulacæ folio. Hort. Amſt. part. I.

B. Floſculi exigui pentapetali, cum ſtylo florido.

C. Pſeudo-membrana, à me confecta ex ſanguine ſeu cruore meo poſt venæ-ſectionem, idque ſolâ conquaſſatione. Vide ſupra-citatam deſcriptionem.

TABULA IV.

FIG. I. Portio Inteſtini Coli, cum annexo Cæco, ut & Proceſſu vermiformi, nec non portione Ilei ex Gigantea puella.

A. Coli portio.

B. Ilei portio.

C. Proceſſus Vermiformis.

Fig. II. Inteſtini Ilei, ex homine deſumpti, portio, cum diverticulo præternaturali.

A. Diverticulum præternaturale, quadrupedis caput repræſentans.

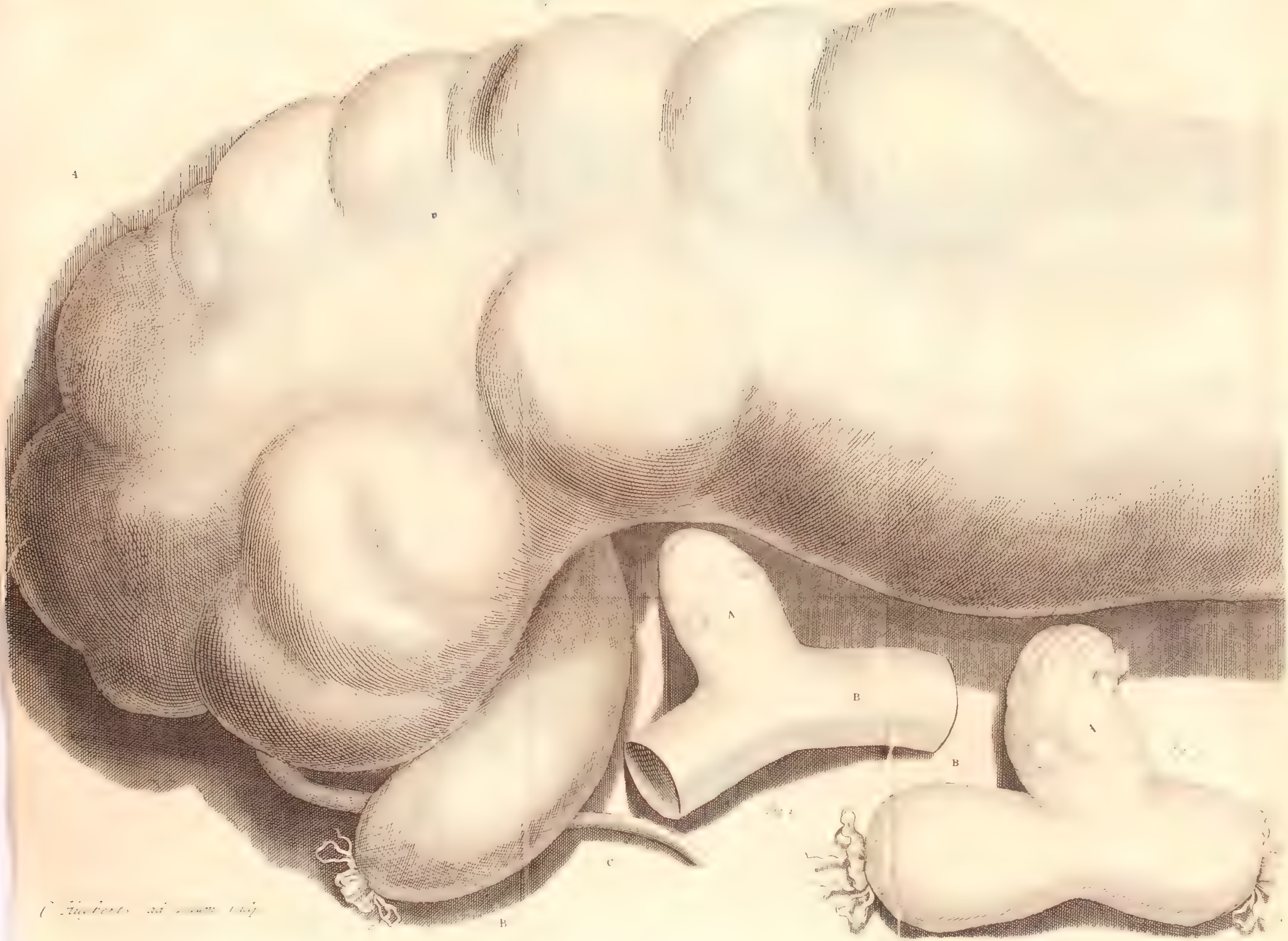
B. Ilei portio.

Fig. III. Idem fere demonſtrat ex alio homine.

A. Diverticulum præternaturale.

B. Ilei portio.

FINIS.

A
B
B
A
C
B

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris; nec non Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ,

THESAURUS ANATOMICUS OCTAVUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
CIↃ. IↃCC. XXVII.

CELEBERRIMO VIRO

FREDERICO RUYSCHIO

Quum Theſaurum Anatomicum ederet.

PYramidum moles, & Regum funera Memphis
Iactet in innumeros arte parata dies.
Tu facis, o RUYSCHI, ne ſit minor Amſtela Nilo,
Aut Ptolemaeeas Belga requirat opes.
Ars tua laeſuro non tantum ſubtrahit aevo
Corpora, & hac una ſe pietate probat;
Verum aliis artus hominum, venasque latentes
Indicat, & caecum prima recludit iter.
Mille modis prodes. Sed inutilis accola Nili
Servat arenoſo corpora furva ſolo.
Corpora, quae durum retinent immota rigorem,
Tu facis in juſſos flectere membra modos.
Pyramides, damnum credam leve, deſtruat aetas;
Ingenii maneant dum monumenta tui.

HADRIANUS RELANDUS.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS OCTAVUS,

In cujus fundo, ſeu primo Aſſere ſequentia reperiuntur.

N°. I. Ciſtula ex ligno Cedrino confecta, in qua continetur Sceleton fœtus humani, recens ſine Cerebro, nati.

Not. 1°. Caput oſſeum prorſus deſtituitur cavitate, ita ut ne minimam quidem Cerebri portionem in ſe continuerit.

2°. Non ſolum omnes Colli Vertebræ, verum etiam aliquot ex ſuperioribus Thoracis, poſticâ parte bifidæ, nullâque ſpinali medullâ præditæ; Inferiores autem Thoracis, ut & Lumborum illæſæ; ita ut in inferioribus Vertebris Thoracis exiguam & ſanam portionem ſpinalis Medullæ tantum invenerim; in cavitate Vertebrarum Lumborum, nervi quoque bene conſtituti erant.

3°. Cætera oſſa à naturali magnitudine & conſtitutione neutiquam recedunt.

4°. Quicumque hujus ſceleti figuram videre cupit, inſpiciat Nobiliſſimi Kerkringii *Spicilegium Anatom.* in quo reperitur iconiſmus, ad hoc Sceleton delineatus, hoc nomine: *Monſtrum cacodæmonis picturæ quam humanæ ſimilius.*

N°. II. Supra dictam ciſtam reperitur & alia ciſtula ex ligno Cedrino confecta, continens tres partes ſuperiores, ſeu ſcutellas Craniorum fœtuum humanorum, quas inter una, cujus Dura Mater à Cranio non ſeparata, & Arteriolis ceraceâ materiâ rubrâ artificioſe repletis, prædita.

Notand. Duræ matris ſinus longitudinalis, poſt artificialem repletionem Arteriolarum, ſimul hic quoque repletus obſervatur, id quod Williſius, ejuſque ſequaces exiſtimant immediate

 fieri

fieri ab Arteriis, ſed contrarium patet in hoc objecto, in quo luculenter videri poteſt, dictam repletionem ſinus longitudinalis immediate proveniſſe ex Venis, non autem ex Arteriis: Arteriis enim repletis, replebantur quoque ilicò variis locis Venulæ propter illarum Anaſtomoſes, & ſic tandem deducta eſt ceracea materia ex Arteriis in Venulas, & ex iis in ſinum longitudinalem.

Hæc autem noſtra repletio non fit (uti exiſtimant nonnulli) vi quadam, ſed leniter, & ſic quoque hic cernitur ne vel minima ceraceæ materiæ extravaſatio. Præterea hanc meam aſſertionem confirmabit ceracea hæc materia in ſinu longitudinali hujus objecti, quæ inæqualis, & ceu interrupta cernitur, contra in Arteriolis, ubi æqualis exiſtens, Corallium rubrum repræſentat, & hæc inæqualitas, ſive interruptio ceraceæ materiæ, provenit ſolummodò à ſanguine in ſinum longitudinalem propulſo, qui ſeſe non æqualiter permiſcuit cum ceracea materia.

In ſecunda & tertia ſcutella egregie apparet, quomodo ſtriatim fiat Cranii accretio; id autem non fieri ex membranis Pericranii aut duræ matris, exiſtimo, ſed ex ſubſtantia limoſa inter utramque membranam ſita.

Præterea hic cernere licet, quanta ſit diſtantia oſſium Bregmatis, ut & oſſium Frontis, in jamjam natis, quæ diſtantia in partu admodum proficua: hanc autem diſtantiam, quæ in aliis major, in aliis minor exiſtit, in ſceletis ab auctoribus non ſatis bene per Figuras expreſſam video: propterea quod id fieri curarunt ad ſicca ſceleta fœtuum, in quibus illud poſt exſiccationem non apparet.

Quomodo etiam ſit conſtituta Fontanella in fœtu vivo, hic quoque optime videri poteſt.

N°. III. Ciſtula ex ligno Indico confecta, in cujus repoſitoriis conſervantur varia inteſtinula fœtuum humanorum, vario modo præparata.

N°. IV. Supra dictam ciſtulam reperitur & alia, ex ligno Indico fabricata, in qua cernere licet portionem Thoracis pueri, balſamo induratam.

Not. 10. Parte interiore Membranâ Pleurâ ex parte ſeparatâ, in

in conſpectum venit membrana Celluloſa, & ſub eâ Perioſtium Coſtarum, ita ut tres reperiantur membranæ in interiore Thoracis facie.

2°. In hoc objecto, balſamo indurato, videri quoque poſſunt vaſa intercoſtalia: repletis enim Arteriis intercoſtalibus, repletæ quoque ſunt, ex eadem repletione, venæ intercoſtales.

3°. Quomodo ſint diſpoſitæ fibræ Muſculorum intercoſtalium interiorum & exteriorum, hic cerni poteſt, ut & unio vaſorum intercoſtalium cum vaſis Mammariis internis.

N°. V. Sequens Ciborium, ex eodem ligno confectum, continet Renem humanum prodigioſæ magnitudinis & formæ, lagenam repræſentantem, quam formam præternaturalem ut retineret, illum interne replevi Subere.

N°. VI. Ciſtula ex ligno cedrino concinnata, in cujus

1°. & inferiore repoſitorio reperiuntur oſſicula Auditus, non ſolum adultorum, verum etiam jamjam natorum, & quidem maximo numero: hæc autem ſpinulis *Cerei ſpinoſi Americani ſpinis longiſſimis* affixa ſunt, & inſident pedamentulis exiguis ex ligno Indico confectis.

Not. Nonnulla ita ſunt præparata, ut omnia illa, ceu in capite vivo ſint combinata, alia autem ſeorſim ſpinulis inſident, & hæc omnia ita præparata, viſui gratiam conciliant.

Inter illa oſſicula, quæ numeroſa ſunt, reperitur quoque ſpinula, cui affixa ſunt dicta oſſicula, ſed admodum confuſa, extraque ordinem ſibi invicem adhærentia, & hoc è fœtu humano.

Hæc oſſiculorum confuſio, dubio procul, ſurditatem in illo latere cauſaſſet, ſi fœtus ſuperſtes manſiſſet.

2. Repoſitorium continet pedamenta exigua, quibus inſident ope dictarum ſpinularum aliorumque adminiculorum Auditus organa, ſc. Semicirculares tres canales cum ſuo Veſtibulo, Cochlea, ejusque interſtitio oſſeo. &c.

Præterea hic conſpicienda exhibent oſſa Temporum diverſorum fœtuum humanorum, quorum unum adhucdum oſſiculo Orbiculari, nec non duobus ex oſſiculis Auditus, ſc. Incude & Malleo præditum; Mallei autem manubrium adhuc firmiter connexum Membranæ Tympani, plurimis vaſculis ſanguineis ditatæ.

 Not.

Not. præterea dictam Membranam Tympani in hujus oſſis Orbicularis ambitu nusquam eſſe læſam, neque interruptam, multo minus, in hoc objecto à natura foramine præditam; & quod nuper Capſam repleverim mercurio vivo, per ductum Euſtachianum adacto, nil autem mercurii exitum ſibi quæſivit, aut viam invenit ad auriculam.

Dari autem in ſtatu naturali aperturam inter dictam membranam & os Orbiculare in homine, nonnulli affirmant, ego autem nunquam reperi.

In eodem repoſitorio, ut & ſequentibus 3°. & 4°. varia adhuc reperiuntur auditus organa, quæ omnia hic recenſere non conſultum videtur, propter copiam & temporis penuriam.

No. VII. Supra dictam ciſtulam poſita eſt minor, continens Uterum mulieris in quartum circiter menſem gravidæ, in quo utero hucusque reperitur fœtus, ſimul cum utero balſamo induratus, & ab annis circiter quadraginta & quatuor conſervatus, cum tali inſcriptione:

In Eodem Formatus, Denatus et Sepultus.

Not. 1°. Uterum muliebrem globoſam rotunditatem acquirere tempore graviditatis, conſtat: illam autem formam retinuiſſe inter præparationem & balſamationem, arduum ac difficile fuit: quotquot enim ab aliis præparatos vidi, contractos & in aliam formam redactos, offendi.

2°. Eo tempore graviditatis Tubæ, ſeu Oviductus non ſolum, verum etiam ligamenta Teretia, Longa vulgo dicta, multum recedere ab uteri fundo, hic cernere licet.

3°. Quam arctè Uteri Vagina cum Inteſtino Recto & Veſica ſit connexa, nulla fere re intercedente, hic videri poteſt; unde Vagina in difficili partu inflammata & gangræna infeſtata, Rectum Inteſtinum & Collum Veſicæ ſimul quoque non raro afficiuntur.

4°. In hac præparatione Veſica naturalem quoque retinuit rotunditatem ſine foveis, quantumvis ſit inflata, balſamo indurata, aperta, & per quadraginta & quatuor annos conſervata: quàm difficile autem ſit, ſine foveis illam rotunditatem tamdiu conſer-

ſer-

ſervare, norunt illi, qui ſeſe huic operi applicant.

5°. A latere Uteri, dependet à filo ſericeo, portio Veſicæ urinariæ alterius ſubjecti, in qua luculentiſſime videri poteſt obliqua inſertio Uretherum in Veſicam, Valvulæ vicem præſtans.

6°. In quantum elongetur Uteri vagina in gravidis, hic cernere licet, & iſthæc elongatio etiam in exploratione, Indice facta, inter graviditatis ſigna non ſine ratione habetur.

N°. VIII. In fundo hujus Theſauri reperitur quoque Os Tibiæ cujuſdam hominis, in obſervationibus Anatom. Chirurgicis à me A°. 1691. in lucem editis, deſcriptum atque depictum: cum autem eo tempore ſculptor dictum os non ſatis accurate expreſſerit, conſultum duxi denuo illud figuris illuſtrare, præſertim cum res adeo rara ſit, ut dubium movere potuerit alicui.

In hoc Oſſe notatu dignum, quod à longo tempore carie exeſo, tandem vi naturæ propullulaverit, ex inveterata illius cariei cavitate, fruſtum magnum, teres & cavum. Vid. Tab. III. Fig. 2, 3, & 4. hujus Theſauri.

Not. præterea, Cranium humanum duas habere tabulas, & inter illas, locum obtinere Diplöen, vel lippis ac tonſoribus notum, aſt verò Os Tibiæ in totum non eſſe deſtitutum duabus tabulis, & inter eas exigua portione Diplöes, non omnibus notum; fateor quidem illud in omnibus oſſibus Tibiæ non poſſe demonſtrari; attamen in aliquibus locum habere, & à me demonſtrari poſſe, nemini admirationi ſit; ſi quis enim hocce cernere vult, me accedat.

Utramque tabulam Cranii humani in homine adulto non raro quoque confuſam & unitam invenimus, nulla relictà Diplöe.

Illud ſubjectum, ſc. Os Tibiæ, de quo jam ſermo fit, procul dubio duplicem habuit tabulam, & inter illas, Diplöen, inter quas tabulas pus tandem penetravit, Diplöen conſumpſit, & ſic interior tabula, in formà fiſtulari, à natura extrorſum fuit propulſa.

Clariſſimus D. du Verne, Expertiſſimus Anatomiæ Profeſſor, idem obſervavit, uti mihi relatum, ita ut non raró nobis obveniant talia, quibus, niſi vidiſſemus, calculum non apponeremus.

Quo-

Quotidie fere me conveniunt, qui poſtquam perluſtrarunt meas præparationes, fatentur, ſe nunquam illa fuiſſe credituros, niſi tam luculenter vidiſſent. Vide ut dixi Tab. III. Fig. 2, 3, & 4. Theſaur. VIII.

ASSER SECUNDUS.

N°. IX. PHiala ſicca, & in ea Inteſtinula tenuia pueri, quibus Meſenterium, vaſis ſanguineis repletis ditatum, cohæret.

N°. X. Hominis portio Hepatis, Hydrope defuncti.

Not. Hepar totum quantum ex hydatidibus, aqueo-limoſam materiam in ſe continentibus, conſtabat: Omnia enim vaſa & majora & minora, Hepar conſtituentia, in hydatides erant mutata. Vid. Theſaur præced. VII. ubi fuſius de hac re diſſeruimus.

N°. XI. Phiala ſicca, in qua videre licet portionem Thoracis infantis, balſamo induratam.

Not. 1°. Portio cutis, ab illo ſubjecto dependens, ſcatet Arteriolis, tomenti aut goſſypii inſtar tenuibus.

2°. Membrana Pleura, ex parte ſeparata à ſequentibus membranis, ſc. Celluloſa & Perioſtio dependens, hic cernere licet.

N°. XII. Phiala ſicca & in ea duo Ureteres humani, quorum unus naturalem demonſtrat capacitatem; quæ ſtramen craſſum haud ſuperat, alter verò, propter calculorum tranſitum in tantam excrevit capacitatem, ut digitum annularem variis in locis recipere poſſit, & hoc habendum tanquam beneficium naturæ: Calculi enim tranſeuntes Ureteres (id quod non fit ſine magno dolore) illos dilatant & expandunt, & poſt expanſionem, eadem relinquitur capacitas: contrarium obſervamus in Veſica & Utero, poſt urinæ aut fœtus excluſionem, illa enim, ſarcinâ depoſitâ aut expulsâ, in priſtinum ſtatum reducuntur.

N°. XIII. Cubitus & Manus infantis in liquore conſervata, vitæque ſpeciem referentia.

Not. 1°. Manus portionem Piæ matris alterius infantis continet, & à digitis, naturaliter recurvatis, dependet ejuſdem portio, in qua cernere licet tenuitatem Arteriolarum, quæ tomenti

menti aut goſſypii inſtar nobis obveniunt, ſuntque illæ extremitates nil niſi portiones corticis Cerebri ſubſtantiæ; illud autem non tam exactè in conſpectum veniret, niſi ceraceâ materiâ rubrâ eſſent repletæ dictæ extremitates.

2°. A latere indidi ramulum Rutæ, ut objectum melius in conſpectum veniret, & locum fixum contineret in uno latere phialæ.

N°. XIV. Phiala in liquore continens fœtus balænæ Lactes, quæ mirum in modum ſunt conſtitutæ.

N°. XV. Mulieris, in ſeptimum menſem (ni fallor) gravidæ, Placenta, balſamo indurata, ſupra pedamentum poſita: In qua obſerv. Funiculum umbilicalem à latere & in confinio ſeſe viſui exponere, ſc. pollicem latum à circumferentia, id quod admodum proficuum in Placentæ relaxatione: in hoc enim caſu facillime ſeſe ab Utero ſeparat, fœtu in lucem edito, ſecus vero, ſi magis à circumferentia recedat, & verſus centrum viſui ſeſe offerat: quo in caſu obſtetrices ſæpiſſime manum in Uteri cavitatem immittere coguntur, digitoque Indice Placentam perforare & ab Utero ſeparare. Vide ulterius hac de re obſerv. Anatom. Chirurg.

Not. 1°. Hanc Placentam balſamo induratam, naturalem rotunditatem conſervaſſe, & hoc difficile admodum eſſe nemo negabit.

2°. Omnia vaſa Placentam conſtituentia ceraceâ materiâ ſunt infarcta & repleta, unde reptatus majorum vaſorum jucundo ſpectaculo videri poteſt.

N°. XVI. Phiala ſicca, in qua conſervatur Cutis humanæ portio, per quam tot repunt vaſcula ſanguinea ceraceâ materiâ rubr. repleta, ut ſumma rubedine ſit perfuſa; imo microſcopii ope viſa, tomenti aut goſſypii inſtar ſunt tenuia.

N°. XVII. Phiala in liquore conſervans Teſticuli ovini portionem magnam reſolutam.

Not. Hominis Teſticulos ex meris vaſculis conſtare nobis primò manifeſtavit Regnerus de Graaf, de re Anatomica optime meritus, & mecum intima amicitia, dum viveret, conjunctus.

Illa vaſcula in hominum Teſticulis diſſolutis luculenter in conſpectum venire omnibus quidem notum, ſed hanc Teſticuli

portionem nemo ſine admiratione Divinæ Potentiæ adſpiciet, ob vaſculorum copiam eorumque diſſolutionem.

N°. XVIII. Non minori admiratione adſpici poteſt hoc ſubjectum, in liquore conſervatum, ſc. hominis Pia mater, per quam myriades vaſorum ſanguineorum repletorum ſunt diſſeminatæ.

Quicumque viderit hoc ſubjectum, facile illi erit dijudicare milleſimam partem arteriolarum ſufficere nutritioni & calefactioni hujus Membranulæ, Telæ Araneæ ferè inſtar tenuis; itaque alium in uſum ſunt deſtinatæ illarum extremitates ultimæ, ſc. ut Corticalem Cerebri ſubſtantiam conſtituant: Hinc difficilis ſeparatio Piæ matris à corticali ſubſtantia in ſtatu ſano; de hiſce plura in præcedentibus Theſaur. & Epiſtolis noſtris.

No. XIX. Omentum humanum integrum in liquore nitidisſime conſervatum, in quo ne minimum quidem foraminulum videri poteſt.

N°. XX. Portio Maxillæ ſuperioris fœtus vaccini, in qua videre licet per integumentum, quo obducuntur oſſa ſpongioſa inferiora narium, Vaſa Arterio-mucoſa, denſiſſime conſtipata, & recto ductu decurrentia ad Naſi extremum uſque; vide deſcriptionem ulteriorem in Theſ. VII. ubi pag. 42 videri poteſt delineatio hujus rei in vervece, in totum conveniens cum hoc ſubjecto.

Not. 1°. In hoc ſubjecto Antrum, ab Highmoro Anatomico accuratiſſimo depictum, à me eſſe apertum, ut tenuiſſima membranula Antrum ſuccingens, in conſpectum veniret, & mirum viſu, quanto numero ſint diſperſæ Arteriolæ per dictam membranulam.

2°. In ductu Lachrymali ſtylus eſt immiſſus, ut ejus curſus & finis conſpicerentur.

N°. XXI. Moles carnea ex utero vetulæ expulſa, quæ minus caute ab aliis pro Mola fuit habita.

Quid autem ſit de ita dicta Mola, fuſius olim deſcripſi, & depingi curavi in obſervat. Anatom. Chirurg. meis, ut & præcedentibus Theſauris.

N°. XXII. Phiala in liquore continens Brachium infantis, vitæ

vitæ ſpeciem præ ſe ferens, cujus manus naturali geſticulatione & digitis complexis Lacertam Zurinamenſem, ab Incolis *Sauvegarde* dictam, arripit.

N°. XXIII. Phiala ſicca, & in ea portio Inteſtini Ilei & Coli cum annexo Cæco è cane.

Not. conſideratione dignum eſſe, quanta ſit differentia inter Inteſtinum Cæcum canis & hominis, ut & inter Coli valvulas: ſc. in illo Cæcum admodum longum & capax, in hoc valde breve & capax, in Colo canis valvula nulla proprie dicta, ſed ejus loco Circulus, quemadmodum in homine ante repletionem fæcum aut flatuum.

N°. XXIV. Phiala in liquore continens hominis Maxillam inferiorem, cui adhuc Lingua, naturali colore perfuſa, annexa eſt.

Not. Ex ſuperficie Linguæ omnes Papillæ nervoſæ egregiè propullulant, & à latere Frenuli oſcula Ductuum ſalivalium in conſpectum veniunt, in uno latere indidi ſpinulam Cerei ſpinoſi Americani.

N°. XXV. Pueri Cor, balſamo induratum lapidis inſtar, cum trunco Arteriæ magnæ; è quo exeunt parte ſuperiore tres rami ſurſum ſpectantes, quorum medius Carotis ſiniſtra, dextram autem Carotidem videmus oriri ex ſubclavia dextra, quæ Carotidem quoque promit; ex latere ſiniſtro Arteria Subclavia oritur, & ex illa Arteria Vertebralis ſiniſtra, Axillaris, Muſcula, nec non Mammaria ſiniſtra, &, quod notandum, hæc omnia ſitum & curſum naturalem obtinent.

Præterea Valvulæ Semi-lunares, aliis minus rectè Sigmoides dictæ, oppido quam bene hic conſpiciuntur; dixi minus rectè, cum in totum cum ſemilunaribus Valvulis conveniant, & entia non ſunt multiplicanda ſine neceſſitate; itaque Valvulæ venis præpoſitæ in Corde dicendæ ſunt Tricuſpides, quæ autem Arteriis præponuntur Semi-lunares.

In eodem ſubjecto non ſolum quoque Valvulæ Semi-lunares, Arteriæ magnæ præpoſitæ, verum etiam utraque Auricula in conſpectum veniunt.

N°. XXVI. Phiala in liquore continens Piam matrem, cujus

jus Arteriis eleganter repletis, luculenter variis locis annexa vaſculoſa Corticalis Cerebri ſubſtantia videri poteſt.

Nº. XXVII. Phiala liquore repleta, in qua videri poteſt portio Thoracis foetus humani, in qua viſibiles ſunt variæ Arteriolæ Intercoſtales externæ, & à me antehac detectæ, nec non delineatæ in Theſauro 1º.

Not. Arteriolæ per Coſtarum Perioſtium diſſeminatæ, recto fere tramite ſurſum deorſumque reptant; ramuli autem ex iis oriundi, & per fibras Muſculorum Intercoſtalium decurrentes, obliquum curſum obſervant, & ſic tractum fibrarum Muſculorum dictorum obſervant, & hoc accuratius videri poteſt in objecto in Theſaur. 1º. poſito.

Nº. XXVIII. Muris ſceleton nitidiſſime præparatum & conſervatum, capiti oſſeo cornicis inſidens: Illud autem caput oſſeum tam ſubtiliter eſt præparatum, ut ne minimum quidem oſſiculum, neque foraminulum viſum effugiat.

Nº. XXIX. Phiala in liquore continens portionem Inteſtini jejuni hominis, qua inverſa in conſpectum veniunt ita dictæ Glandulæ, extra ſuperficiem internam prominentes.

Nº. XXX. Phiala ſicca, & in ea Veſica ovina cum Pene, in quo meatus urinarius in totum deficit, circa Collum Veſicæ autem foramen, per quod urinam excrevit, in conſpectum venit.

In homine ſæpius obſervavi, Glandis partem extimam fuiſſe meatu urinario deſtitutam, foramine exiſtente inter Præputii & Glandis partem inferiorem.

Homines hoc affectu laborantes raro impraegnant uxores, utpote ſemine non recto tramite in os Uteri proſiliente, de hac fuſius egi in Theſaur. VI.

Nº. XXXI. Portio Jejuni inteſtini humani, in qua circulares protuberantiæ, Valvulæ conniventes Nobiliſſimo Kerckringio dictæ, conſpiciuntur.

In hunc autem finem non conſervavi hoc ſubjectum, verum ut demonſtrarem quid ſit de ceraceæ materiæ extravaſatione globulorum inſtar; ſc. quando repletiones imperfectè peraguntur, & hoc in præparationibus meis alias nunquam ſeſe viſui offert.

Nº. XXXII.

Nº. XXXII. Phiala continens duos Lienes ovinos ex uno corpore, quibus, ut à ſe invicem ſepararem, & accuratius videri poſſent, ramum Cichorei ſpinoſi interpoſui.

Multoties nobis occurrunt Lienes, in duas partes diviſi, quos nonnulli pro duobus Lienibus habent; aſt vero pro uno Liene ſunt habendi, quoniam unico tantum ramo ſplenico Arterioſo & Venoſo gaudent.

In his autem contra, quiſque enim gaudet propriis ſuis ramis; præterea longe quoque à ſe invicem in corpore erant poſiti.

Nº. XXXIII. Phiala in liquore conſervans Lienem foetus humani, cum annexo Stomacho & duodeno.

Not. 1º. In Stomacho videri poteſt quomodo vaſa ſanguinea Coronaria, quamprimum appropinquaverunt Stomachi fundum, ilico ſeſe abſcondunt, penitiores & interiores tunicas, præſertim nervoſam, adeuntes.

2º. Non minus in conſpectum venit in hoc ſubjecto Lienis & Stomachi connexio, ope membranæ, vaſis ſanguineis ditatæ, quæ Vaſa brevia dicuntur.

3º. In duodeno, à me aperto, luculenter videndam ſeſe exhibet apertura, Oſtium dicta, per quam Bilis, ut & ſuccus Pancreaticus in Inteſtini dicti cavum ſeſe exonerant: hanc aperturam ſitam eſſe in medio monticuli, inſtar Umbilici hic quoque apparet.

Nº. XXXIV. Phiala continens in liquore portionem Placentæ Uterinæ, ceraceâ materiâ ad extremum uſque repletam; in illa non minus ac in præcedentibus luſtrari poteſt, nil Glanduloſi in Placentis reperiri, & cum in tam notabili viſcere nullæ reperiantur Glandulæ, neque in Teſticulis, facile calculum appoſuêre aſſertioni meæ ſpectatores curioſi, quibus cætera viſcera à me præparata oculis corporeis, non autem mentis videre placuerit, & cæcutire noluerint; nihil interim obſtat, quod nonnulli dixerunt, quæſtionem tantum eſſe de nomine, illis autem reponendum, ſi alicui placeat Venam denominare Arteriam, & vice verſa, per me licebit: præſtat verò Glandularum definitionem retinere, quæ nobis ab antiſtitibus tradita eſt, ſc. quod ſunt corpora per ſe ſubſiſtentia, quæ invol-

vuntur peculiari membrana, ad quam alluunt vaſa ſanguinea.

Non minus recedit à vero, ut voluere alii, ſc. Glandulas eſſe circumvolutiones vaſorum ſanguineorum, illud quidem verum eſt in Renibus, & forſan quoque in Glandulis Meſenterii ſc. vaſa ſanguinea talem obtinere reptatum, ſed hoc neutiquam verum eſſe in cæteris viſceribus, videri poteſt in omnibus meis Theſauris; nec obſtat quod alii in medium proferant, ſc. in præparatione & ita dicta excarnatione in nihilum à me redigi Glandulas: plurima oſtendam viſcera, quorum vaſorum extrema leniter repleta, ſine ita dicta excarnatione, à me conſervantur, imo mirari ſatis nequeo eos, qui hoc ævo adhuc loquuntur de excarnatione; olim quidem in uſu fuit apud Anatomicos, enimvero viſcera hoc tempore à me præparantur ſine tali excarnatione, quia plane inepta eſt inveſtigationi, jam relinquo omnia ſicut a Summo Opifice facta ſunt, membranam ambientem ſolummodo auferendo. Itaque ſi quis ulterius cæcutire velit, per me ſinatur judicioſus.

N°. XXXV. Portio Cerebri in liquore conſervata, poſtquam methodo Vieuſſeniana per quinque horas in oleo fuit decocta, in qua luculentiſſimè patet, Corticis Cerebri ſubſtantiam decoctione in oleo, talem in ſtatum eſſe redactam ac mutatam, ut neutiquam apta ſit demonſtrando, nempe Corticem eſſe conſtitutum ex vaſculis ſanguineis, (qua de re prolixius egi in Prodromo Theſaur. VI.) neque Clariſſ. Dom. Vieuſſenium eſſe habendum auctorem hujus inventionis, ſc. quod Cortex Cerebri ſit vaſculoſus, ſed me, uti omnes hujus ævi Anatomiæ amatores autumant.

N°. XXXVI. Æthiopiſſæ fœtus humanus abortivus quatuor, & quod excurrit, menſium, cujus caput tegitur membrana Amnios.

N°. XXXVII. Hepar pueri integrum, balſamo induratum, & à plurimis annis conſervatum, pedamento innitens, in quo Arteria Hepatica ſolummodo eſt repleta, ut videri poſſet, quomodo producat Arteriam Cyſticam, præterea quicquid in Hepatis facie exteriore demonſtrari poteſt, hic etiam cernere licet.

N°. XXXVIII. Phiala in liquore continens Arteriam Splenicam vitulinam, egregiè præparatam.

No.

No. XXXIX. Pueri Stomachus inflatus, exſiccatus, balſamoque conditus, & à plurimis annis conſervatus, hic ſitu naturali ſupra pedamentum poſitus eſt, ut verus Stomachi ſitus poſſit videri, & hoc omnes auctores in ſuis delineationibus non obſervarunt.

No. XL. Portio Maxillæ inferioris Infantis in liquore conſervata; in qua cernere licet, in junctura articulationis cum Maxilla ſuperiore reperiri Cartilaginem mobilem & rotundam, articulationi interpoſitam, & valde motui neceſſariam.

No. XLI. Placenta humana integra in liquore conſervata cum ſuo Funiculo umbilicali. Conſiderandum interim hanc ita eſſe reſervatam, ac ſi jamjam corpore eſſet expulſa, ſc. cum ſuo involucro, Uterum ſpectante. De quo ſupra egi in Theſaur. v. vaſis ſanguineis ſolummodo leniter repletis.

A S S E R IV.

No. XLII. INfantis Caput in liquore conſervatum, vitæ ſpeciem referens.

Not. 1o. Prolabia eſſe nerveo-papilloſa, hic denuo conſtat, integumento, Epithelia dicto, ablato.

2o. Auriculæ præ cæteris vivum habent colorem & conſtitutionem.

3o. Nervi ex cerebro oriundi, quotquot ſunt, hic ſeſe videndos exhibent, ne Patheticis quidem exceptis.

4o. Dura mater, per Capitis fundum diſperſum, ſericum album propter nitorem repræſentat.

No. XLIII. Pone hoc Caput reperitur ſceleton Aviculæ nitidiſſimum, in quo ne minimum quidem Oſſiculum deficit, foraminibus naturalibus ubique apertis; & hoc nusquam in aliorum Theſauris inveni.

No. XLIV. Phiala ſicca, & in ea dimidia pars Renis pueri, colore rubicundo prædita propter vaſorum repletionem.

Not. Arteriæ non ſolum, verum etiam hic apparent illarum continuitates, ſc. in ductus urinoſos, qui ductus urinoſi ſimul quoque ſunt repleti.

No. XLV. Phiala ſicca, in qua conſervatur portio magna In-

Inteſtinorum tenuium foetus immaturi, hanc replevi ceraceâ materiâ albiſſimâ, & hæc viſum allicit propter nitorem.

Nº. XLVI. Pone hoc ſubjectum abſconditur, ne oculos omnium ſpectatorum incurrat, fœtus monſtroſus novem circiter menſium, vitæ ſpeciem referens, hujus dextra curva, tribus tantum digitis prædita; pes ejusdem lateris extremus haud pluribus gaudet digitis. Pollice longè à cæteris duobus diſſito: Crus ſiniſtri lateris plane deficit, relicto tantummodo monticulo, qui ex ſiniſtro inguine emergere videtur. E latere ſiniſtro Abdominis propullulat carnea quædam moles, cætera naturaliter ſunt conſtituta.

Nº. XLVII. Phiala liquore repleta, continens portionem inverſam Gulæ teſtudinis, millenis Papillis nervoſis, admodum longis, Papillis nervoſis Buccarum vaccæ æmulantibus, præditam.

Not. Cum reperiantur Anatomici, qui negant dari Papillas nervoſas in interiore Tunica Gulæ humanæ, propter illarum exiguitatem, quæ, uti fateor, in conſpectum non facile veniunt, ſine prægreſſa præparatione, tamen illas dari, & à me ſæpius fuiſſe demonſtratas, nemo poſthac amplius ambiget, qui ultimos Theſauros legerit, & hoc ſubjectum Teſtudinis viderit. vide Theſaur. VIII. fig. IV.

Nº. XLVIII. Supra fœtum monſtroſum reperitur phiala cum ſceleto foetus humani immaturi ſex circiter menſium, à cujus manu oſſea dependent Laryngis interiora, ruberrimo colore prædita, propter Arteriolarum repletionem.

Nº. XLIX. Phiala ſicca, in qua viſui ſeſe offerunt duo objecta ex gallina deſumpta: quorum unum oſſa ſunt Alæ, quæ per Ancyloſin contra naturæ leges ſunt conjuncta; alterum verò duo ſunt oſſa, quorum alterum fracturam paſſum, à natura ferruminatum, & hoc ſolummodo oſſea ſpongioſa ſubſtantia, Diploes inſtar, deficiente cruſta aut lamina exteriore & duriore, idque propter defectum materiæ, quæ in ſtatu ſano, illud producere ſolet.

Hinc fit, quod oſſa eo modo imperfectè ſanata, minimam ob cauſam denuo franguntur; & hoc in homine quoque locum habere nullus dubito, cum reperiantur homines, qui poſt oſſium fractorum ferruminationem, facillimo negotio, imo incedendo,

dendo, in recidivam incidunt, & ſic Chirurgi, etſi inſontes, qui præfuere curationi, male audiunt.

N°. L. Pedamentum, cui innituntur duo objecta, ſc. portiones Inteſtini Ilei, Coli, cum annexo Cæco, ſuntque deſumpta ex foetu recens nato.

In illis objicitur oculis differentia, quæ exiſtit inter Cæcum hominis adulti, & jam jam nati; ſc. in foetu Colon circa ejus principium diameter magis magisque diminuitur, & ita in Proceſſum vermiformem degenerat, ut dici nequeat: hic aut illic eſt Inteſtinum Cæcum; in adulto vero Cæcum nil niſi protuberantia Coli, è cujus latere emergit Proceſſus vermiformis.

N°. LI. Phiala ſicca, in qua continetur Hydatis ingens, quæ fuit reperta, à plurimis annis, dependere ab Hepate.

N°. LII. Pedamentum exiguum, cui inſidet Cordis auricula dextra bovis, abhinc circiter triginta annis à me balſamo indurata; &, quod notandum, naturalem magnitudinem & formam retinuit, id quod difficillimum factu.

* N°. LIII. Phiala in liquore conſervans Pudenda Pſeudo-hermaphroditi ovini, dico Pſeudo-hermaphroditi, quandoquidem mihi veros hermaphroditos nunquam videre contigit, neque exiſtimo unquam tales ab aliis viſos fuiſſe, propterea quod illud longiſſime recederet ab inſtituto naturæ, & plurimos, ita dictos, hermaphroditos, mihi quidem demonſtrarunt homines, quos pro hermaphroditis habebant; re autem penitius perſpecta, reperi utrumque membrum nunquam ita fuiſſe perfectum, ut ſimul alias imprægnare, & ab aliis imprægnari potuerint; & quod magis eſt, membrum illud quod pro Pene habuerunt, nil erat aliud, quam Clytoridis corpus contra naturæ leges incraſſatum & longius extra Vulvam dependens, quemadmodum hic in ovis pudendo cernere licet.

Memini quoque me viſitaſſe hominem, viginti quatuor circiter annorum, qui prima fronte viſus, videbatur virilis ſexus, cum tamen poſt accuratiorem inſpectionem, ſequioris eſſet.

Membrum, quod dicebatur virile, ſatis longum, propendebat quidem, ſed vero meatus Urinarius deficiebat; quum vultum formoſarum muliercularum adſpiciebat, dicebat quidem hocce membrum ſeſe erigere, contra, ſi in ſexus virilis oculos

incideret, an hoc verum fuerit, nec ne, ambigo, ſaltem non vidi.

Duo quoque Tubercula, ceu Teſtes, reperiebantur in utroque inguine, an veri Teſtes, hæreo, nam cum mihi hoc ſubjectum ovinum traderetur pro hermaphrodito, dicebat mihi lanionis famulus, hic tibi offero hermaphroditum ovinum Teſticulis præditum, verum cum ita dictos Teſticulos examinarem, nil erant, quam tumores adipoſi Teſticulos mentientes; itaque dico nunquam me verum offendiſſe hermaphroditum, quamvis plures, ita dictos, mihi videre licuerit.

In hoc ſubjecto ovino Vulva & meatus urinarius ſunt aperta, non autem ita dicta Glans penis, quæ revera Clytoridis Glans eſt, ea propter quoque imperforata, illa autem pars, quæ dicitur Penis muliebris, vel corpus Clytoridis, ut & Præputium Clytoridis ſatis quoque erant grandia, quemadmodum Fig. V. Theſaur. VIII. indigitat.

N°. LIV. Phiala ſicca & in ea Linguæ Corpus Reticulare Malpichii, nitidiſſime præparatum & cribri inſtar perforatum.

N°. LV. Phiala ſicca continens Membranæ portionem, cujus Arteriolæ tam artificioſe ſunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, ut nil curioſius unquam viderim; ultimæ enim extremitates ſunt adeo tenues, ut nil tenuius excogitari poſſit, attamen repletæ.

N°. LVI. Phiala ſicca, in qua reſervatur fundus Veſicæ urinariæ foetus vaccini, recens nati, cum Uracho ſuo.

Not. In foetu humano quidem ad digiti transverſi longitudinem, non autem ulterius apertus eſt, in vitulis verò cavitas (ſicuti hic apparet) procerior quidem, an autem in totum tali modo ſit apertus Urachus, ut urinam admittat in ita dictam Alantoidem, ulterius inquirendum: ſaltem hoc veriſſimum eſt, in homine tale quid non reperiri.

N°. LVII. Pone dictas phialas reperitur ſepulchrum artificioſe confectum ex oſſibus albiſſimis maxima ex parte foetuum humanorum, ſaxulis, membranis, vaſis ſanguineis, inſtar mæandri, repletis.

Not. 1°. Sepulchrum continet Cadaver fœtus humani ſex fere menſium, ab annis viginti circiter, balſamo in Muniam converſum & lapidis inſtar induratum; hujus caput Corona, ex floribus & fructibus naturalibus confecta, ornatur, ſc. ex

Mil-

Millefolio Africano fl. luteo, *Stæchade citrina Hiſpanica*, *Conyza Africana graveolente fl. luteo*, *Meſembrianthemo Afric.* Breynii, *Limonio eleganti.* Rauwolf. *Tanaceto Afric. fl. decuplo minoribus.* Prof. & Collegæ Commelini *Centinodia fl. muſcoſis.* &c.

2°. Funiculus umbilicalis quidem abſciſſus, duæ tamen Arteriæ, unaque vena umbilicalis ceu inflatæ luculenter apparent.

3°. Siniſtra continet faſciculum florum naturalium, qui flores colorem naturalem quoque retinuerunt, inter illos reperiuntur flores *Leonuri Cap. bonæ ſpei*, Breynii, Variæ *Gnaphaly* ſpecies: dictus faſciculus, naribus appoſitus, quaſi odorem attrahere vellet.

4°. Forum, aut operculum ejus, quod notandum, conflatum eſt.

1°. Ex ſuperiore parte Cranii humani fœtus, cujus Dura mater, ut & Falx, Cranio naturaliter connata & relicta, ſcatet Arteriolis repletis ceraceâ materiâ rubrâ, & hoc viſum allicit.

2°. Ex lapillis marmoreis & oſſiculis infantum, nec non membranis vaſis ſanguineis repletis.

3°. Inter hæc oſſicula nonnulla adhuc ſunt compoſita, inter quæ oſſea manus, cujus digiti continent ramum Arterioſum craſſum ceu ſcipionem, vel ramum arboris, foliis privatum: omnia oſſa Vertebrarum Colli ſibi invicem adhuc connexa &c.

Pone hoc monumentum poſita ſunt duo ſceleta fœtuum abortivorum gemellorum ſeptem circiter menſium, dictum cadaver ceu deflentia & exululantia, hunc in finem genibus advolutis ſtrophiola ex membranulis, vaſis ſanguineis repletis, ſuperbientia, orbitis oculorum appoſita ſunt.

Cum Reverend. Vir Dr. Herm. Schyn hocce ſepulchrum ita ornatum videret, donavit illud eleganti epitaphio.

N°. LVIII. Pedamentum, cui innititur portio Venæ Portæ variis locis in ſubſtantiam oſſeam redacta.

N°. LIX. Phiala in liquore continens portionem Cerebelli humani, cujus ſubſtantia corticalis in myriades particulas eſt ſubdiviſa, Vid. hujus Figur. in Epiſt. Anatom. problem. XII.

N°. LX. Phiala liquore repleta, & in ea portio Inteſtini Ilei infantis, cujus Tunica carnea avulſa, in conſpectum veniunt ejusdem Tunicæ Fibræ carnoſæ circulares.

Præterea cernere licet, quam paucæ ſint Arteriolæ per dictam Tunicam diſtributæ, & contra, quam copioſis Arteriolis gaudeat ſequens Tunica, ſc. Nervoſa.

Cum autem hæc portio Inteſtini in ſui extremo ligata ſit, prominet extra ligaturam portio, cujus Tunica Villoſa, (mihi Papilloſa) conſpicitur rubicundiſſima, præ copia vaſculorum Arterioſorum noſtra methodo repletorum, & ita dictas Glandulas Inteſtinorum conſtituentium.

N°. LXI. Phiala in qua continetur venenatiſſimum animal, Incolis Ind. orient. Gecko dictum, quod in ore ſuo detinet & quaſi devorare vellet, fœtum humanum trimeſtrem.

N°. LXII. Fœtus humanus quinque circiter menſium, ſexus maſculini, cujus caput ex parte Tunica Amnios, ceu caſſide aut pileo naturali, eſt coöpertum, propter defectum liquoris, cui innatat fœtus, in Utero materno hærens, & hoc minus cautè vulgò dicitur, *het kind is met een helm gebooren.* Hocce ſubjectum in liquore conſervatur.

N°. LXIII. Phiala ſicca & in illa portio Inteſtini leporis, cujus Tunica Trochlearis oppido bene hic cerni poteſt.

N°. LXIV. Duæ extremæ portiones Balenæ Penis, in liquore conſervatæ, quarum una à capillo dependens, viſui exhibet corporis nerveo-ſpongioſi majoris fibras, quæ arctius ſibi invicem appoſitæ ſunt, quam in corpore nerveo-ſpongioſo minore, & hoc contrarium in homine.

Inferior & ſecunda portio in phialæ fundo, extremitas ſeu mucro Penis eſt, abſque ulla glande.

N°. LXV. Portio Ovarii teſtudinis, à qua dependent plurima Ova.

N°. LXVI. Foetus humani Facies, quæ ita à me relicta, ſicuti mihi tradita eſt ſc. ſine reductione in ſtatum faciei viventis; hæc autem inſidet portioni Placentæ Uterinæ, nitidiſſime præparatæ: omnia enim vaſa ad extremum uſque ſunt repleta.

N°. LXVII. Phiala maxima ſicca, in qua continetur Cor humanum magnum, cujus vaſa ſanguinea, ad unum uſque repleta, unde colore rubicundiſſimo perfuſum.

Quomodo autem Arteria magna è Corde exeat, & quot

rami

rami ex illa emergant, & ſurſum aſcendant, hic luculentiſſime videri poteſt.

Præterea omnes trunci Vaſorum Cordis, ſc. Venæ Cavæ aſcendentis & deſcendentis, Venæ & Arteriæ Pulmonalis, Vaſa Coronaria nec non Auriculæ hic in conſpectum veniunt.

Cum autem in Cordis extremo, ſeu cono, ut plurimum multum pinguedinis reperiatur, unde Conus æqualis apparet; in hoc Corde pinguedine à me ablata, cuſpis ſeu conus Cordis in duas partes apparet diviſus.

Hic mihi in mentem venit hiſtoria cujuſdam hominis, qui cultro nuper fuit interemptus ab homine maligno, cujus vulnus extremum circa Papillam ſiniſtram inflictum, longitudinem unius unciæ non excedebat, Cor autem à Cono ad baſin fere uſque in duas partes erat diviſum, id quod nunquam me vidiſſe fateor, quantumvis violenta morte extinctorum viſitationi quadraginta & quod excedit annis præfuerim: poſt punctionem (dubio procul) Cor in retractione cultri quoque intercidit.

N°. LXVIII. Supra dictam phialam eſt repoſita phiala ſicca, continens ſubſtantiam oſſeam, poroſam productam in oſſibus Tarſi, quæ mutata ſunt poſt ſpinam ventoſam & cariem in ſubſtantiam oſſeam confuſam, coalitam & nil minus quam oſſa Tarſi repræſentans.

A S S E R V.

N°. LXIX. Phiala in liquore continens portionem Piæ Matris, cui portio Corticalis Cerebri adhæret, quam ex meris Arteriolis conſtare, hic apparet.

N°. LXX. Phiala in liquore continens magnam Stomachi muliebris portionem, in cujus tunica Villoſa, vel potius Papilloſa, variis locis ulceribus affecta, Arſenicum album hæret, quod cum vitæ tæderet, ſumpſerat.

Hic patet illorum error, qui in tali caſu ſolummodo ſanguinem coagulari autumant; aliquoties enim ejuſmodi exempla vidi, nunquam vero reperi ſanguinem eſſe coagulatum, ſed ſtomachum eſſe exulceratum; ſi autem brevius, poſt aſſumptionem Arſenici è medio tolluntur, antequam Arſenicum vires

 per-

perfectè exſeruerit, variis locis puncta ſanguinea, per ſtomachum diſperſa, inveni.

N°. LXXI. Phiala liquore repleta, in qua continetur ramus Arteriæ Pulmonalis, ceraceâ materiâ rubrâ artificioſiſſime repletus, & mirum viſu, quot ſint ramuſculi ad ultimum uſque repleti, & quam male depinxerint nonnulli Auctores Arteriam Pulmonalem: impoſſibile quoque foret illud tam perfecte, ſine tali repletione, peragere: quicunque hoc ſubjectum viderit attento animo, Opificis miranda opera in ſtuporem illum adducent.

Hujus objecti parti inferiori quoque adhæret portiuncula Aſperæ Arteriæ, cujus extremitates non minus numeroſæ, nec tenues, tamen repletæ, viſui occurrunt.

N°. LXXII. Phiala in liquore continens maximam Piæ Matris portionem, ex homine deſumptam: hujus Arteriæ in totum artificioſe ſunt repletæ materiâ ceraceâ rubrâ, unde dicta membrana ſummam induit rubedinem: harum Arteriarum extremitates ultimæ tomenti aut goſſypii in modum ſunt tenuiſſimæ.

N°. LXXIII. Ren Infantis in duas partes diviſus, cujus vaſa ſanguinea ſunt repleta: cum autem ſecundum longitudinem per dorſum diſſectus ſit, Papillæ renales variis locis non ſolum in conſpectum veniunt, verum etiam illarum Oſcula, per quæ urina in Tubulos Pulvis ſtillat.

N°. LXXIV. Infantis brachium, in quo vaſa ſanguinea denudata in conſpectum veniunt; in ejus manu continetur Chamæleon Africanum.

N°. LXXV. Phiala, in qua cernere licet Renem fœtus humani, cum ſuo Rene ſuccenturiato ſibi impoſito, & non à latere poſito, uti variæ figuræ repræſentant in tabulis Auctorum.

N°. LXXVI. Teſticulus humanus ex parte diſſolutus, ut ejus conſtitutio vaſculoſa appareat.

N°. LXXVII. Lumbricus latus, aliquot ulnas longus, & in liquore conſervatus.

* N°. LXXVIII. Penis virilis inflatus, balſamo præparatus, & in lamellas diſſectus, ut ejus conſtitutio nerveo-ſpongioſa videri poſſit.

N°. LXXIX. Phiala in liquore continens Lienis humani portionem.

Not.

Not. Quod truncus Arterioſus, ut & Venoſus repleti ſunt ceraceâ materiâ albâ, ramuli autem non ſunt repleti, ut videri poſſit, quomodo horum vaſorum extremitates ſint conſtitutæ ſine repletione, ſc. ſine glanduloſa, celluloſa aut fibroſa ſubſtantia. Vide ulterius Epiſt. Anat. Problem. IV.

No. LXXX. Pedamentum, cui innititur Cor vitulinum, à viginti quinque annis præparatum, & lapidis inſtar induratum; hujus Arteriæ mercurio vivo ſunt repletæ.

No. LXXXI. Phiala ſicca, & in ea membrana, cujus Arteriolæ minutiſſimæ nec non copioſiſſimæ mirum in modum ſunt repletæ.

No. LXXXII. Phiala ſicca, in qua continetur ſceleton fœtus humani, quatuor circiter menſium, à cujus ſiniſtra dependent Inteſtinula ranæ inflatæ, & tam bene conſervatæ, ut ne minima quidem fovea in illis reperiatur.

No. LXXXIII. Phiala liquore repleta, & in illa, Auricula fœtus recens nati, & vitæ ſpeciem referens.

No. LXXXIV. Muris ſceleton nitidiſſimum, in cujus dextra detinetur oſſea cauda Anguillæ, in qua ne minima quidem particula deficit; foraminibus exitui nervorum & vaſorum ſanguineorum deſtinatis, ne quidem neglectis, & hoc difficile factu.

No. LXXXV. Phiala ſicca continens duos digitos oſſeos humanos niveos & curioſe præparatos.

No. LXXXVI. Pedamentum, cui innititur Ren humanus, ſuberis ope ita præparatus, ut naturalem magnitudinem & formam recuperaverit.

No. LXXXVII. Inteſtinula fœtus vaccini immaturi, quæ inflata, balſamo indurata & exſiccata, naturalem retinuerunt conſtitutionem: horum Arteriæ eleganter quoque ſunt repletæ.

No. LXXXVIII. Portio Spinæ dorſi fœtus humani, transverſim ſecta.

Not. Corticem Spinalis medullæ, qui ſitum internum occupat, ex meris Arteriolis eſſe conflatum, hic optime cerni poteſt, propter dictarum Arteriolarum repletionem.

A S S E R VI.

No. LXXXIX. PHiala ſicca continens Hepar fœtus recens nati, balſamo induratum. Not.

Not. Hoc Hepar naturalem conſtitutionem & magnitudinem ſervaſſe, propter vaſorum repletionem.

N°. XC. Portio Cutis humanæ rubicundiſſima propter artificialem vaſorum repletionem, ſuntque vaſcula tam numeroſa, ut Cutis ex meris vaſculis videatur conſtituta.

N°. XCI. Phiala in liquore continens Venæ Cavæ ramulum, per Hepar diſſeminatum, & ceraceâ materiâ repletum.

N°. XCII. Portio Inteſtini Jejuni humani, cujus Tunica Villoſa (mihi Papilioſa) ut & Juga, ſeu Valvulæ conniventes, egregie viſui ſeſe offerunt.

N°. XCIII. Ovis Cor, in mumiam (veteri methodo à quadraginta annis) converſum & pedamento inſiſtens.

N°. XCIV. Pedamentum, cui inſidet portio Arteriæ magnæ fœtus vitulini, cum portione Arteriæ Pulmonalis, quas inter videre licet Ductum Arterioſum, & hoc magis diſtincte, quam in fœtu humano, propter ejus molem.

N°. XCV. Vermes in bronchiis Pulmonum reperti, qui admodum tenues.

N°. XCVI. Ren pueri rubicundus propter Arteriæ Renalis repletionem.

Not. in illa repletione non ſolum Arteriæ, Ductus urinoſi, Tubuli Pelvis, Pelvis tota, verum etiam Ureter, ad unum uſque ſimul fuerunt repleta, & hoc propter omnium illorum vaſorum continuationem.

N°. XCVII. Phiala in liquore continens duo objecta, quorum primum & ſupremum Epidermis humana.

Intimum autem beſtiæ marinæ, Roris marini, dictæ.

Not. 1. Cum Epidermis humana ab inſequente Corpore reticulari & Cute excorticetur, tunc apparent ac propullulant protuberantiæ innumeræ & tenuiſſimæ, parte ſc. interiore, duabus lineis circiter longæ, quæ mihi nil niſi theculæ inverſæ pilorum, & Papillarum cutanearum, quibus radices illorum intra Cutem teguntur.

Cuticulâ & Papillis cutaneis jam excoriatis, inſequuntur quoque dictæ theculæ, & ſic inverſæ nobis occurrunt ceu monticuli minimi, & hoc luculentius apparet in Epiderme Roris marini.

2°. Dictæ

2°. Dictæ theculæ ſunt productiones Epidermidis, Epidermis productio & continuatio extremitatum Papillarum cutanearum, quemadmodum quoque Pili & Capilli, qui mihi nil quoque ſunt, quam productiones & efflorefcentiæ dictarum Papillarum, ſicuti etiam Ungues: & cum radices Pilorum profundius radicentur in extremis nervis, ubi exquiſitiſſimo ſenſu præditæ ſunt, ideo tantus dolor, in illorum evulſione, excitatur.

N°. XCVIII. Oſſiculum anatis poſt fracturam obliquam, à natura firmiter ferruminatum.

N°. XCIX. Hepatis humani portio, in liquore conſervata, in cujus ſuperficie viſuntur vaſcula ſanguinea mirifice conſtituta.

N°. C. Phiala continens portionem Plexus Choroidei, in qua nil glanduloſi apparet, in totum vero vaſculoſus, ſicuti in Epiſt. Anat. Probl. XII. ulterius deſcripſi & depingi curavi.

N°. CI. Portio Cerebri humani, à quadraginta annis balſamo lapidis inſtar indurata, glaciei inſtar micans, in illa Teſtes, Nates & Glandula Pinealis in conſpectum veniunt.

Porro ab interiore facie januæ hujus Theſauri dependent ſequentia.

N°. CII. Tumor prodigioſæ magnitudinis figuræ cucurbitinæ, lapidis inſtar induratus poſt balſamationem, circa os Uteri internum enatus.

Not. Mulier hæc erat vegeta & proſperæ valetudinis, habitans in foro butyraceo Amſtelodami, ea in quartum menſem circiter gravida, incidit in fluxum Uterinum, & poſt aliquot dies in abortum; fluxu poſtea tamen ad tempus inordinate perſeverante, tandem conqueri cœpit de incommodo circa os uteri internum, itaque Chirurgum vocari juſſit, qui re explorata, exiſtimabat, in hoc partu immaturo Uterum eſſe inverſum: remediis interim in caſſum adhibitis, me vocari iuſſit, dicens, fluxum ſupradictum non ſolum inordinate & per vices perſeverare, verum etiam incommodum magis magisque augeri, itaque à me petiit ut expiſcari vellem, quid eſſet de hac re, id quod feci, & reperi tumorem carnoſum & molliculum circa uteri os internum emergentem, cum autem nulla daretur occaſio accretionem domandi, multo minus extirpandi, in tam profundo loco, ſuaſi ut ad tempus relinqueret, donec ulterius excreſceret. D Inte-

Interim intra anni ſpatium major factus, nec fluxu ceſſante, ex uteri vagina propullulare cœpit, & me denuo vocari juſſit; reperi vero tumorem ex pudendis propullulare, itaque ſuaſi, ut inſequente die quoque Cornelium Boekelmannum, Chirurgum Experti ſſimum arceſſerent; cum autem Boekelmannus ante meum adventum venerat, reperiebat ægram humi decumbentem, cum tam enormi hæmorrhagia ex dicto tumore proveniente, ut jamjam videretur moritura,& cum tumorem exploraret & adſtantes dicerent, tumorem fœtus maturi magnitudine haud cedentem, intra paucas horas excreviſſe, Chirurgus, ægram in tam deplorabili ſtatu videns, ſtatim tumorem in Vulvæ orificio ligavit, & hoc facto in lectum deferri juſſit, poſt ligaturam vero,quod notandum, ilico ceſſavit fluxus uterinus.

Cum ego paulo poſt ægram convenirem,relatum mihi fuit,quid actum eſſet, perculſus & attonitus fui illa relatione, verebar enim, ne Veſica, injectâ ligaturâ, quoque ligata eſſet, nam qualis eſſet tumor, an moles carnea præternaturalis, an ipſe Uterus inverſus poſt partum, an Uterus ſine inverſione & ſimul cum Veſica, nemo pro certo antea dicere potuerat.

Inde utraque manu arripiebam tumorem ita ligatum, & cum nullum os uteri invenirem, ſedavi animum, præſertim cum audirem ægram urinam poſt ligaturam reddidiſſe.

Interim poſt ligaturam de die in diem tumor diminuebatur, per poros enim multum laticis aquoſi rejiciebat; paucis poſt diebus Chirurgus extirpavit tumorem, qui adhuc tam magnus erat, ut urnam petierim cum pauca aqua, ut in ſtatu, quo erat, conſervaretur ad tempus; animus enim mihi erat ulterius expiſcari, cujus eſſet indolis.

Hoc facto, mihi viſus fuit prima fronte uterus, poſt partum inverſus, qui in tantam molem excreverat, ſubſtantiâ enim mentiebatur uterum; itaque mihi propoſui poſt aliquod temporis ſpatium, ægrâ ſanitati priſtinæ reſtitutâ, rem ulterius indagare, & hoc facto reperi os uteri & circumjacentes partes naturaliter eſſe conſtituta; ita ut dictus tumor nil ſit quam tumor carnoſus, ſeu ſarcoma, variis locis cellulis aquoſis repletus, & ex confinio oris Uteri emerſus; hunc tumorem balſamo præparavi & peculiari methodo induravi, ſine ullis foveis, propria quoque magnitudine, quantum fieri potuit, reſervata.

Dixi

Dixi ſuperius, me fuiſſe attonitum, cum viderem prodigioſum illum tumorem eſſe ligatum, quia verebar ne Veſica quoque eſſet ligatura incluſa, cum nobis antea non conſtaret, an eſſet ipſe uterus, nec ne: ſi enim fuiſſet uterus, qui non raro poſt partum inverſus, in maximam molem excreſcit, & è corpore propendet, moriendum fuiſſet ægræ, uterus enim è corpore prolabens, ſc. ſine inverſione, prolabitur ſimul quoque Veſica, propter cohæſionem naturalem circa utriusque os, idcirco incaute judicant nonnulli, ſexum deteriorem poſſe ſupervivere, poſt uteri prolapſi extirpationem: ego autem cenſeo illud haud poſſe fieri ſine vitæ diſpendio.

Ante annos quadraginta ſemel vidi hanc operationem inſtitutam à quodam Chirurgo temerario, præſentibus variis Medicis & Chirurgis, in Noſocomio Amſtelodamenſi, quibus perſuaſerat ſine vitæ periculo ſeſe illud poſſe perficere, quid fit? acum ſatis longam & craſſam, filo munitam, tranſigebat per tumoris fundum, inter labia uterina, inter quæ uterus propendebat, filumque fortiter circumvinciebat, ſed altero die vitam cum morte commutabat, & ſic mihi dabatur occaſio expiſcandi, quæ eſſet cauſa mortis tam ſubitaneæ. Corpore aperto inveni non ſolum uterum totum quantum, è corpore eſſe prolapſum, verum etiam unum ex Ovariis hærere ſimul cum ſua Tuba in Vaginæ medio.

Itaque monendi ſunt Chirurgi, ut nunquam tam periculoſam, imo deteſtabilem ſuſcipiant operationem, ne mortem inevitabilem concitent, felix enim, quem faciunt aliena pericula cautum.

Cum autem hæc admonitio ſumme ſit neceſſaria, & ne quis dubitet de rei veritate, ſc. quod utero è corpore propendente, veſica quoque prolabatur & ſemper ſimul ligetur; in memoriam revocabo hiſtoriam, in obſervationibus Anatom. Chirurg. meis Anno. 1691 in lucem editis deſcriptam, quam de verbo ad verbum hic non ſolum, verum etiam figuram in hoc Theſaur. VIII. inſerere volui. vide fig. 3. Tab. II.

INter omnes corporis affectus, qui hominem miſere infeſtare ſolent, haud infimum locum obtinet Calculus Veſicæ. Hoc malum quantumvis in Batavia noſtra admodum frequens, rariſſimo & inau-

inaudito tamen modo ſeſe nobis nuper obtulit in octogenaria, præ dolore admodum emaciata, & à viginti annis propendentiam uteri perpeſſa, cum intolerabili mingendi difficultate & cruciatibus, ita ut ægra emori maluerit decies, quam hoc diutius perpeti, præſertim poſtremis duobus annis.

Tandem menſe Majo Anni 1681 *me vocari juſſit, de uteri propendentia & mingendi difficultate conquerens. Mirabar vetulæ querelas, quoniam nunquam à ſolo uteri prolapſu ita dolere ſolent mulieres, verendumque eſſe adjeci, aliquid mali, præter uteri prolapſum, hactenus in alta nocte latuiſſe. Hiſce auditis, miſera viſum & ulteriorem explorationem (ſine quibus nil certi aſſeverari poterat de abſconditi morbi eſſentia) non renuit, oſtenditque mihi uteri, juſto paulò majoris, prolapſum, eâdem formâ & magnitudine, qua illum expreſſit ſculptor.*

Palpitando hunc Uterum, calculos ſentire putabam, nec me fefellit: quamvis circa calculorum formam deceptus: videbantur enim tenuiores laminæ calculoſæ (belgice Leyen) *qui poſt inciſionem reperti ſunt anguloſi & craſſi, ſicuti figuræ denotant in dicto libro fol.* 4. *Non autem interim certe determinare poteram, utrum locum haberent dicti calculi in ipſa uteri cavitate, an vero inter ejus membranas, vel in aliqua veſicæ portione.*

Videbantur quidem Uteri locum occupare, qui totus quantus (ut figura demonſtrat) è corpore propendebat, ſine ulla veſicæ portione, (ut nobis videbatur) hiſce viſis & exploratis, calculorum ſectionem propoſui: accerſuntur magiſtri, Petrus Adriani filius, & Andreas Boekelmannus, de re Chirurgica bene meriti, qui eandem quoque operationem commendabant, proximo die inſtituendam. Operationem in ſequentem diem dilatum iri miſera illa vetula audiens, lamentari cœpit, exclamans, O me miſeram! non reverſuri eſtis, relinquetis me, &c. quibus permoti querelis, ilicò operationem inſtituimus, ſola inciſione, ſecundum uteri propendentis longitudinem, extraximusque momenti temporis ſpatio calculos quadraginta duos, partim inſtrumentis, partim ſolis digitis, quorum magnitudo & Fig. videri poteſt in dicto Libro.

In hac operatione non admodum doluit ægra, eaque peracta, & hoc onere exonerata, atroces ilicò evanuere dolores, quos tot annis paſſa fuerat, & ſatis commode vivere cœpit. In ipſa ſectione præ-

præter guttulas ſanguinis, aliquid liquoris limpidi promanabat è vulnere, unde ſuſpicabamur, veſicam quoque eſſe in procinctu; nec falſo, nam ſequenti die hoc penitius inveſtigantes, & ſiphonis ope liquorem per meatum urinarium injicientes, eum vulnere exire reperimus: quod ut & lotium ſequentibus diebus per vulnus ſtillans, nobis manifeſtavit, calculos dictos veſicæ portioni, ſimul cum uteri mole prolapſæ, inhæſiſſe.

Hoc urinæ ſtillicidium haud exiguo nobis fuit obſtaculo in vulneris curatione, quæ tamen (gratia Deo ter opt. max.) brevi peracta fuit, ſequenti methodo: Aliquot diebus poſt balſamo Arcæi illitum vulnus, labia ejus arctiſſime adducta ſunt emplaſtro diapalma, tantillum terebinthinæ, ut magis adhæreret, recipiente; quod emplaſtrum ſciſſum fuit uti in Fig. 4. pag. 4. videre eſt, ſuperimpoſitis ſpleniis & ligatura convenienti.

Quum autem hic faciendi modus expectationi non ſatisfaceret propter urinæ ſtillicidium continuum, & emplaſtri relaxationem, loco emplaſtri excogitavit Magiſter And. Boekelmannus annulum è plumbo tenuiore, cujus extremitates recurvatæ attrahebantur filo, ut ex Fig. 4. pag. 4. liquet, unde labia vulneris tam arcte claudebantur; ut nihil urinæ amplius ſtillaret, & ſic intra triduum conglutinaretur vulnus.

In hoc affectu nonnulla conſideranda, imo miranda occurrunt.

1°. *Uterum è corpore propendentem ſecum rapuiſſe tantam veſicæ portionem, quod rariſſime (ſi unquam) antehac viſum eſt, quantumvis partes ſint circa oſcula vel colla continuæ.*

Crediderim hoc in illa vetula accidiſſe, propter difficultatem mingendi, à calculorum copia ortam, unde conatus urinam reddendi fuere continui, & quidem tanti, ut per cohæſionem dictam impediri non potuerit.

2. *Quod moles è corpore propendens, & nil præter uterum mentiens, ob calculorum magnitudinem & numerum, nullam inæqualitatem, nec aliam formam ſit adepta, ſuperficies enim admodum erat æqualis & figura uteri naturalis.*

3. *Admirationi eſt, calculos omnes eandem fere obtinere formam, & adeo æquales eſſe ſuperficie, ac ſi eſſent planati.*

4. *Vulnus ad conſolidationem perveniſſe, quamvis parti veſicæ membranoſæ inflictum, per quod urina aſſiduo ſtillabat.*

5. *Conſiderandum eſt, non omnes calculos in illa veſicæ portio-*

 ne,

ne, quæ uterum inveſtiens ſimul è corpore propendebat, hæſiſſe: non enim ſatis ampla, ratione magnitudinis & numeri calculorum, ſed nonnullos in ipſa operatione ab altiori & profundiori veſicæ parte deſcendiſſe, dubitandum non eſt.

6. Inauditam Lithotomiam, in muliere adeo annoſa, cum tanto ſucceſſu eſſe inſtitutam: in mulieribus calculi dilatatione urethræ quidem extrahuntur, aſt perquam rarum eſt, ſectione veſicæ idem perfici.

No. CIII. A latere dicti objecti dependet quoque os Femoris cujusdam anus, quæ ante plurimos annos ceciderat ab alto, fracturamque paſſa fuerat in collo oſſis Femoris; circa illud infortunium conſiderandum.

1°. Hanc vetulam non ſolum claudicaſſe ad vitæ terminum, verum etiam in cadaveris apertione inventum fuiſſe dicti oſſis collum in totum deficere, & in nihilum adeo fuiſſe redactum, ut ne hilum quidem remanſerit, Gerardus Borſt, Chirurgus Amſtelodamenſis ſatis expertus, qui cadaver aperuerat, præſentibus variis Medicis & Chirurgis, liberalitate ſua muſeum meum illo objecto adornavit.

2°. Os Femoris raro ſolâ vi externâ ex acetabulo oſſium Innominatorum exarticulari, propter Vaſtos Muſculos & Ligamenta, articulum munientia: ab affluxu autem humorum id pluries contingere unicuique ſatis notum.

3°. Fracturam autem facile patitur in ejus collo, propter ejus teneritatem; Collum enim maxima parte conſtat ex oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia, inſtar Diploës Cranii, quæ ſubſtantia obducta quidem lamella oſſea dura, verumtamen illa eſt admodum tenuis; hinc facilius frangitur, quam ut articulus ſuo loco excidat. Vide Theſaur. V. Tab. II. Fig. 1, 2 & 3. & quid ulterius de hac re ibi ſcripſi.

4°. Dictus magiſter Borſt, qui in ſuo officio uberiorem habuit occaſionem anuum cadavera aperiendi, mihi retulit ſeſe octies aperuiſſe anuum claudicantium cadavera, & ſemper inveniſſe oſſa in collo fuiſſe fracta, & ne ullum quidem exarticulatum.

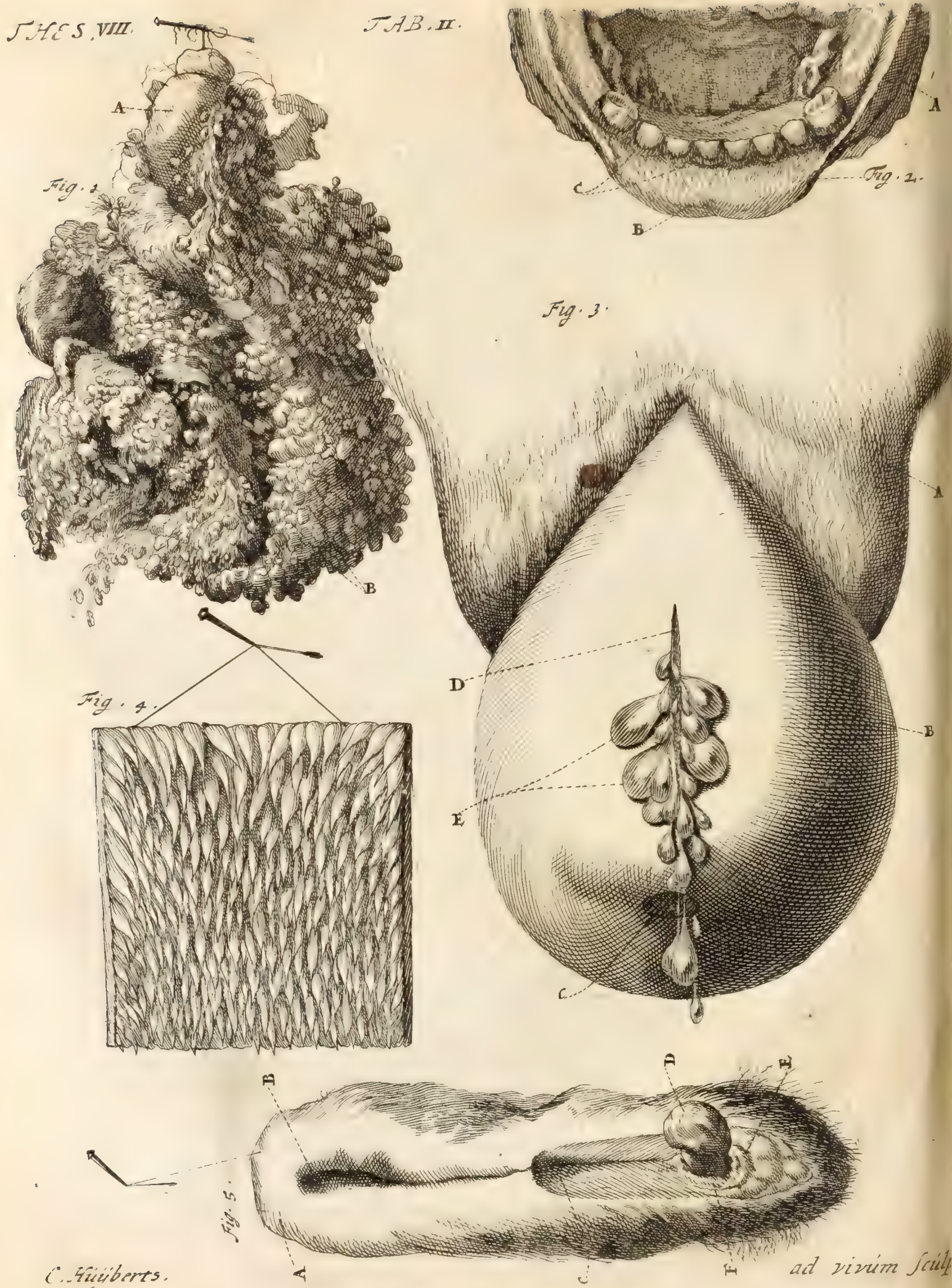
TABULÆ PRIMÆ

Explicatio.

A. Tumba, vel ſepulchrum continens fœtum humanum; ſex præterpropter menſium, à viginti circiter annis in

C. Huyberts ad vivum ſculpſit

THES. VIII.
TAB. II.
Fig. 1
A
B
Fig. 2.
A
B
C
Fig. 3.
A
B
C
D
E
Fig. 4.
Fig. 5.
A
B
C
D
E
F
C. Huijberts.
ad vivum ſculp

in mumiam converſum. Dicta Tumba confecta eſt ex oſſibus humanis, & præcipue infantum, lapidibusque, membranis cohærentibus, per quas diſſeminantur arteriolæ innumeræ, Truncis, & ramis arterioſis, ramos arborum, aut potius corallia rubra circa ſepulchrum repræſentantibus.

B. Sepulchri Operculum, cujus baſis eſt ſuperior pars capitis oſſei Infantis, externe undique ſupradictis rebus obſita, hujus ſuperficies interior dura matre adhuc eſt ſuccincta.

C. Falx.

D. Dura mater, per quam plurimæ arteriæ repletæ repunt.

E. Fœtus immutati caput.

F. Corona ex floribus naturalibus confecta, & capiti impoſita, ſuntque flores Conyzæ, Africanæ fœtidæ, Ptermicæ, Gnaphalii albi, citrini, rubri, Meſembrianthemi Afric. ericæ fol. Breynii.

G. H. Fœtuum gemellorum immaturorum duo ſceleta ſex circiter menſium, pone ſepulchrum, genubus inflexis, conſita.

I. I. Trunci arterioſi, arbuſculas repræſentantes.

K. Oſſa Cubiti & manus; manuum autem Oſſicula ramum arterioſum arripere videntur.

L. L. Duo ſtrophilia, confecta ex membranis, myriadibus arteriolarum tenuiſſimarum ſuperbientibus; hæc autem ſtrophilia, utriusque ſceleti dextrâ, orbitis oculorum applicita ſunt.

M. Caput ſceleti fœtus immaturi quatuor circiter menſium.

TABULA II.

Quinque continet figuras, quarum prima

A. Denotat uteri portionem, cujus ſuperficies interior in millena corpuſcula rotunda, glandulas mentientia, mutata eſt.

B. Dicta corpuſcula.

FIG. II. *Explanatio.*

A. Pueri portio maxillæ inferioris.

B. Labium inferius, deorſum protruſum, & ab epithelia denudatum, ut papillæ nervoſæ in conſpectum venirent.

C. Papillæ gingivarum nervoſæ.

D. Papillæ nervoſæ prolabii.

* FIG. III.

A. Pubes muliebris.

B. Ute-

B. Uterus è corpore propendens, & veſicæ urinariæ maximâ parte obductus.
C. Os uteri internum.
D. Inciſio longitudinalis à chirurgo inflicta.
E. Guttulæ urinæ, promanantes ex Veſica, ab inciſione facta.

F I G. IV. *Expoſitio.*

Portionem Gulæ Teſtudinis marinæ cum ſuis papillis nervoſis indigitat.

* F I G. V.

Pſeudo-hermaphroditi Ovini pudendum denotat.

A. Cutis prope anum.
B. Anus.
C. Vulva.
D. Caput clytoridis, in magnam molem emerſum.
E. Clytoridis Præputium.
F. Cervix clytoridis.

T A B U L Æ III

Explicatio. F I G. I.

A. Superior pars oſſis femoris humani.
B. Epiphyſis ſuperior.
C. Spatium cervicis, qui cervix hic deficit, utpote, poſt caſum in nihilum redactus.
D. Trochanter minor.

F I G. II.

A. Oſſis Tibiæ, carie exeſi, pars ſuperior.
B. Epiphyſis ſuperior.
C. Caries.
D. Fiſtula oſſea, quæ proprie Tabula interior, à puris acredine ſeparata, à tabula exteriore, & à chirurgi manu extracta.

F I G. III.

Dicta Fiſtula integra.

F I G. IV.

A. Ejuſdem oſſis Tibiæ pars inferior.
B. Caries altera, ex cujus cavo oſſiculum excrevit C.

F I G. V. *Duo Oſſicula ex Anatis ala.*

A. Oſſiculum cubiti.
B. Oſſiculum ulna.
C. Ferruminatio fracturæ infirma, propter exterioris cruſtæ defectum.

F I N I S.

C. Huyberts, ad. vivum ſc.

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomiæ & Botanices Profeſſoris, nec non Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ

THESAURUS ANATOMICUS NONUS.

In quo varia, circa corpus humanum notatu digna, occurrunt.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

ANNO CIƆ IƆCCXXVI.

VIRO ILLUSSTRISSIMO
AMPLISSIMO ATQUE EXPERIENTISSIMO
DOMINO
ANDREÆ GUNDELSHEIMERO,
SERENISSIMI AC POTENTISSIMI
BORUSSORUM
REGIS ARCHIATRO,
ET A CONSILIIS,
BOTANICO SUMMO, &c.

HUNC THESAURUM ANATOMICUM NONUM SACRUM ESSE VOLUIT, IN MONUMENTUM ET PIGNUS AMICITIÆ, NUNQUAM INTERMORITURÆ,

FREDERICUS RUYSCHIUS.

In Virum longe celeberrimum

FREDERICUM RUYSCHIUM.

Sit minor virtus, quam quærere, parta tueri:
Ars tua, Magne virûm, præſtat utrumque ſimul.
Immortale tuæ nomen virtutis & artis
ILLIU*s* D*o*C*tæ fa*M*a s*U*perſtes er*I*t.*

In Theſauros Ruyſchianos.

Corporis humani fabricæ quicunque ſtupendæ
Uſurpare oculis interiora cupit,
Theſauros adeat, RUYSCHII *quos ingeniumque*
Dexteritaſque manus non imitanda ſtruunt.

Henr. Christianus Krugerus
Lunenburgenſis.

PRÆ-

PRÆFATIO

AD

Benevolum Lectorem.

VEtus verbum eſt: *bis dat, qui citò dat.* Illud autem mihi haç vice neutiquam competere fateor, cum jam pridem hujus Theſauri IX. editionem promiſſam, nunc demum ad finem perduxerim.

Nullus tamen dubito, quin me excuſatum habiturus ſis, conſideratis meis occupationibus multifariis, tam publicis, quam privatis, inter quas haud minimum locum occupat praxis medica, ſatis ſuperque vigens, ut & continuæ inveſtigationes & perſcrutationes cadaverum humanorum, quæ mihi multum negotii exhibuere, non ſolum nunc, verum etiam jam ultra quinquaginta annos, adeoque per maximum vitæ meæ curſum, cujus jam annum ago ſextum & ſeptuageſimum.

Conſiderandum etiam, nunquam mihi majorem datam fuiſſe occaſionem cadavera perſcrutandi, quam hoc tempore, & abhinc aliquot annis.

Occaſiones verò datas, me nunquam neglexiſſe, ſciunt illi, qui me optime norunt; verum noctu, atque interdiu ægros inviſere, ad primam autem auroram cadavera perſcrutari, certe apud æquos rerum arbitros me excuſabit, quod non celerius hunc Theſaurum IX. typis mandaverim.

Quicunque vero hunc IX. Theſaurum cum attentione pervolvere dignabitur, illi varia occurrent, quæ ſumma, ni fallor, admiratione videbuntur digna.

Quis enim mortalium crediditſet, in Viſceribus integris, membranâ ambiente ne ablatâ quidem, peculiari arte demonſtrari poſſe, & quidem luculentiſſime, ultimas vaſorum ſanguineorum pulpoſas & ſuccoſas extremitates, idque in pro-

prio ſitu & formâ naturali, oculis non ſolum armatis, verum etiam inermibus?

Fateor quidem, neminem facile calculum appoſiturum hiſce rebus inauditis; attamen me non vana jactare, aut quidquam hic dicere à vero alienum, norunt omnes, qui ea domi meæ, quotidie fere cum ſtupore vident, neque dubito, illud mirum iri viſum illis, qui in perſcrutandis cadaveribus verſati ſunt; illi enim ipſi procul dubio ſæpe experti ſunt, quam difficile ſit, vaſorum ſanguineorum extremitates ad extremum uſque rimari; hinc enim adhuc latuit vera illorum conſtitutio; hinc etiam haud infimi ſubſellii Anatomici in perverſam ſententiam deducti ſunt, exiſtimantes viſcera conſtare ex prætenſis Glandulis; cum contra nil ſint, niſi vaſa cum ſuis pulpoſis extremitatibus, quæ pulpoſæ extremitates continuantur cum illarum truncis, quemadmodum in Braſſica pompejana, ſeu Florida (belgice *Blom-Kool*) cujus caulis faſtigiatur in flores, nulla re intercedente; cum contra glandula ſit pars per ſe ſubſiſtens, & peculiari membrana obducta.

Inter cætera nil magis admiratione dignum cenſeo, quam corticem Cerebri, qui pultis craſſioris mollitiem obtinet, ex meris pulpoſis extremitatibus Arteriolarum conſtare, non autem ex prætenſis Glandulis.

Quis mortalium illud poterit credere, niſi propriis viderit oculis domi meæ? imo inter omnia, quæ in corpore humano detexi, hoc inventum, puto, quod præfiſcine dixerim, mihi eſſe palmarium.

Itaque indecorum eſſe, nemo negaverit, qui D^m^. Martinum Liſterum, Anglum, ac defenſorem Glandularum Viſcerum, in tractatu *de humoribus* legerit, in quo hic & illic me falſa proferre arguit, id quod potius retorquendum in illum ipſum, qui judicare voluit de rebus à ſe nunquam viſis; certe ejuſmodi obtrectatores vix ferendi ſunt, qui judicant de rebus, quarum plane ignari ſunt.

Inſuper autem variis locis in dicto tractatu injuſte me impetit, dicens me hoc & illud ſentire & ſcripſiſſe, quod revera nunquam neque dixi, neque ſcripſi; ſc. tradit, me negaſſe dari glandulas in corpore humano; quod non animadverterim, Teſticulos per ſe eſſe glandulas; quod voluerim, Glandu-

Glandulas Cerebri pinguedinem eſſe &c. quare non addidit, quo in loco aut libro illa ſcripſerim? quicumque enim mea ſcripta perlegerit, contrarium animadvertet.

Interim defenſori illi non inſultabo, quod variis in locis à me diverſa ſentiat, atque etiam ſcripta mea infirmare conatus fuerit, & poſt meliora inventa adhuc glandibus veſci, & veteri ſententiæ mordicus adhærere voluerit, cum apparentias novas & vera præparata domi meæ, Illi haud contigerit videre.

Haud minore admiratione legi in tract. de Itinere Anglicano ac Batavo, conſcripto ab acutiſſimi ingenii D°. Chriſtiano Henr. Erndl, ubi pag. 83. & 84. dicit.

D^m. Ruyſchium inviſi frequentius & neutiquam horas illas neglexi, quas explicationi Anatomes, ac demonſtrationibus Gazophylacii ſui Anatomici curioſi, in gratiam aliquot ſtudioſorum exterorum deſtinaverat.

Incredibilis copia præparatorum Anatomicorum & ſtupendus ille naturalium Theſaurus, quæ poſſidet in ædibus ſuis vir hic celeberrimus, attonitos facit curioſos ſpectatores, in quorum enumerationem velle deſcendere, in vaſtum pelagum eſſet ſeſe committere, quo de fidem facere poſſunt ſpecimina illa, quorum VII. tunc ediderat ſub Theſaurorum nomine, ut Obſervationes taceam & Epiſtolas ejus Anatomicas, quæ ſeorſim prodierunt.

Non poſſum tamen quin memorem, quod inter ejus rariſſima ſit præcipuum illa Mumia pueri cujuſdam octennis, cujus corpus liquore & arte ſua balſamandi, ut perhibet, tam nitide conſervavit, ut color juxta & conſiſtentia cutis & Muſculorum viſui & tactui naturales & viventes ſeſe ſiſtant; partes omnes & membra hujus Mumiæ non indurata ſunt nimis, ſed molliuſcula, quaſi ſucco & ſanguine adhuc turgerent & vigerent, conſtituta.

Admirandum hoc eſt artificium, quod in præparatione hujus Mumiæ præſtitit Clariſſ. Vir, & plane inauditum, omnem fidem ſuperans, niſi quis ipſe viderit; & licet diverſimode de præparatione hujus cadaveris judicetur ab ejus adverſariis, nemo tamen eſt, qui analogum quid conficere aut demonſtrare huc uſque potuerit.

Dixit

Dixit ſæpius D. Rauw de prodigio hoc, cum ſententiam ejus expeteremus, malæ fraudes ſunt, ac præſtigiæ cum iſto puero; Cuticulam detraxit miſero, ita ut Cutis cum Muſculis ſuis ſanguine adhuc turgidis, naturalem quodammodo corporis colorem referant; alii de vacuo autumabant, in quo corpuſculum illud perpetuo, excepto demonſtrationis tempore, conſervaret. Sed omnes iſtæ hariolationes exigui ſunt ponderis: mouſtra ſimile & in ſententiam tuam lubentiſſime deſcendam.

Quomodo ſodes potuit Cl. D. J. Jac. Rau illud dicere, cum non ſemel, ſed aliquoties publice viſui expoſuerim, Illo ipſo præſente, imo proxima (DEO annuente) à me publice inſtituenda Anatome, denuo viſui exponere decrevi dictum cadaver, per 19 annos à me conſervatum, & adhuc vitæ ſpeciem repræſentans.

Illud autem traducere ſi quis voluerit pro malis fraudibus, quid foret, niſi calumnia & ærugo mera? quod vero ad cuticulam attinet, quam ego dextraxerim, id quoque à veritate omnino eſt alienum: & ſi detraxiſſem an propterea malæ fraudis eſſem accuſandus? aut an eapropter puer eſſet miſer factus?

Sæpenumero illud facere cogor, quando animus mihi eſt Papillas cutaneas demonſtrare; & utrum muſculi adhuc ſint turgidi ſanguine, aliis judicandum relinquo, & hoc etiam conceſſo, nulla tamen fraus ſubeſſet.

Itaque, ſi Profeſſor Rau illud ſæpius dixerit, uti ait D. Erndl, perverſe de rebus meis judicavit, & tunc ad illa reſponderem, meliora doctus, meliora faceret.

Fraudes committere, nunquam non deteſtandum, & præſertim illud dedecet hominem tam provectæ ætatis, cui ſenilis anima in primis labris hæret; ſi D. Erndl illud typis non mandaſſet, ne gry quidem reſpondiſſem, ſed flocci feciſſem, at, quum hoc jam prælo ſit commiſſum, me defendere coactus fui.

Hiſce pro defenſione dictis, ad cætera me conferam, ſc. in eodem hoc IX. Theſauro occurrit quoque animalculum quadrupes cani ſimile, IV. pedicellis, capite, cauda, ore, lingua & funiculi umbilicalis analogo, inſtructum, ex ore rejectum, & in liquore meo conſervatum, ſimul cum burſula, in qua, loco ſecundinarum, hæſit.

Hiſce Vale L. B. & vitia typographica, quæ irrepſêre, benigne corrigere velis,

THE-

THESAURUS ANATOMICUS NONUS.

In cujus ſundo ſequentia reperiuntur.

No. I. PYxis rotunda, in qua conſervatur uterus cujuſdam ovis gravidæ, multis abhinc annis balſamo præparatus, induratus, & nitide conſervatus.

Not. I°. Cum ab aliquo tempore utero geſſiſſet, fœtuſque in eo mortuus fuiſſet, circa uteri regionem abſceſſus fuit ortus, eoque ſponte aperto, ſimul cum pure, varia oſſicula foras fuerunt expulſa, id quod in mulieribus nonnunquam quoque contingit.

Poſt mortem uterum aperui, & in illo varia oſſicula inveni, quæ adhuc in uteri cavo continentur.

2. Cornua uterina (quæ nil aliud ſunt, quam bifurcatio uteri in duas partes) fruſtra quis quæreret in ſexu fœminino, quamvis Carolus Stephanus, & alii ea exſtare in ſexu ſequiore affirmaverint.

Hæc cornna Uterina oppidò quam bene præparata, conſpiciuntur cum ſuis arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

N°. II. Capſula, & in ea, oſſis Tibiæ portio ſuperior biſecta, ex homine à multis annis humato.

Not. 1. Cum dictum os ſiccum & exſuccum ſit, oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia diſtinctius videri poteſt.

2. Ubi deſinit oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia in oſſis cavo, conſpiciendam ſeſe exhibet medulla oſſis, quæ indurata, nivea, & granuloſa in ſepulcro facta, adhuc ſuperſtes remanſit; il-

lud autem in hominibus a multis annis ſepultis, & terræ ſiccæ commiſſis, ſemper ita reperi.

3. Ex hac obſervatione patet, quanta ſit analogia inter pinguedinem humanam, & oſſium medullam: Pinguedinem enim in tumulis in terra ſicca poſitis, poſt 25 annos reperi in corporibus obeſis, mutatam, duram, & albam extitiſſe, inſtar ſupradictæ medullæ oſſium.

Imò exiſtimo, medullam oſſa non nutrire, uti ab omni ævo fuit creditum, ſed medullam oſſa reddere firmiora, idque humectando. In illa opinione magis magiſque confirmabar, cum ad meas perveniſſet manus os Tibiæ cujuſdam hominis defuncti, in quo nullam reperi cavitatem; ita ut ex illo confici curaverim varia manubria, inter quæ aliqua chalybe munita, tanquam culter, & furca in muſeo meo conſervantur, & quidem in vagina, confecta ex corio Pueri, per quod myriades vaſculorum ſanguineorum, ceraceâ materiâ rubrâ repletorum, decurrunt, unde tota vagina eſt rubicunda.

N°. III. Capſa, in qua reperitur Funiculi Umbilicalis tumor durus, de quo nunquam legeram, aut videram, conſpiciendum tamen ſeſe dedit in cujuſdam lanionis fœtu humano vivo, recens nato.

Cum a parentibus vocatus fuiſſem, ſimul cum Chirurgo expertiſſimo Petro Adriani Verduyn, hærebamus qualis eſſet affectus: Prima fronte, viſus & ad ſenſum tactus, hernioſi quid præ ſe ferebat, proxime abdomini enim adſtabat.

Tandem conſultum duximus, cum obſtetrix ante noſtrum adventum funiculum umbilicalem extra tumorem verſus placentam ligaſſet, & abſcidiſſet, ſecundam ligaturam adhibere, & quidem ante tumorem verſus abdomen; quo facto, paucis poſt diebus, emoriebatur tumor, eoque abſciſſo, reperi in illo nil niſi ſubſtantiam, partim carnoſam heterogeneam, pauco humore permixtam. Fœtus interim nil incommodi aut mali perpeſſus videbatur ex illo tumore, cum vegetus in lucem venerit.

N°. IV. Capſula continens varia fragmenta Lapidis Bezoardici occidentalis rara, ut & plures integros, in burſula craſſa membranacea contentos, in qua nati ſunt, id quod conſideratione dignum eſſe cenſeo.

N°. V.

N°. V. Capſula, in qua conſervatur Aneuriſma cujuſdam arteriæ intercoſtalis ex homine, magnitudine ovi gallinacei.

Not. 1. Admiratione dignum eſt, arteriam tam exilem in tantam molem ſeſe potuiſſe extendere, id quod mihi ter quaterve videre contigit. Juvenis erat, cujus affectum hic recito, qui à longo tempore de præcordiorum anxietate queſtus fuerat, & tandem ſummis angoribus & lipothymiis correptus, tuſſi moleſta ſubitò fatis ceſſit.

2. Haud minus mirabar, imò obſtupeſcebam, Aneuriſma tam firmiter, coſtis & adjacentibus vertebrarum corporibus, fuiſſe adnatum, ut non ſine malleo & cuneo, ab illis ſeparare potuerim.

N°. VI. Capſula quadrata ex ligno indico, & in illa auricula humana, balſamo præparata, in forma ſicca, cujus Arteriolæ, ad unum omnes ſunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, unde totum objectum ſumma rubedine perfuſum.

In eadem Capſula quoque videre licet hominis Venam cavam, quatenus tribus ſuis ramis per hepar diſpergitur, ademptis, vel abruptis extremitatibus.

N°. VII. Capſula quadrata, ut ſupra, continens Pulmonem juvenis, cujus cellulæ ad unum omnes materiâ ceraceâ albâ repletæ ſunt; & ſic videri poteſt, quæ ſit pulmonis figura, in inſpiratione.

N°. VIII. Capſula, ut ſupra, continens infantis brachium, cum annexis ſcapula & clavicula: ſuntque omnia balſamo indurata, & à plurimis annis conſervata.

Not. 1. Claviculam fuiſſe fractam, & denuò (poſt malam repoſitionem) in formam ſemilunarem, ferruminatam.

2. Cute brachii aperta, conſpiciendam ſeſe exhibet Arteria brachialis, præſertim eo loci, ubi pulſum quotidie exploramus.

3. Vaſa ſanguinea ad extremum uſque repleta, ſummam rubedinem cuti afferunt.

4. Ungues extra cutem quidem prominent, non quod excreverint poſt mortem, ſuti vulgo & perperam olim creditum, & pro certo habitum fuit, ſed propter cutis contractionem, exſiccationem & objecti indurationem, ne dicam,

quod non ſolemus ungues reſecare quum ægrotamus, & lecto decumbimus.

Cum cutis, Pili, ut & capilli, corporis noſtri partes ſint, quæ communi vita, pariter cum corpore, fruuntur, poſt mortem, cum cæteris quoque moriuntur; id enim expertus ſum, & exploratum habeo, nam eum in finem ſæpius intravi ſepulcra, & nunquam contrarium obſervavi.

N°. IX. Capſula, ut ſupra, in qua reperiuntur variæ partes corporis fœtuum humanorum, ſc.

Lit. A. Notatur Brachium cujus cute apertâ, viſui ſeſe offerunt vaſa ſanguinea per brachium diſſeminata, & repleta; Nervus item ejus & muſculi.

B. Pes Infantis, eodem fere modo præparatus.

C. Pes fœtus humani, per cujus cutem apparent vaſa ſanguinea repleta.

D. Portio Dorſi fœtus humami cum ſcapulis, in mumiam à me redacta.

N°. X. Capſula, ut ſupra, in qua reperiuntur tres Renes humani biſecti, in quibus productiones Pelvis, ut & Papillæ renales comparent; cum autem Arteriæ ſint repletæ, ſumma rubedine perfuſi ſunt Renes.

In medio hujus Capſulæ viſui ſeſe exhibet Renis humani portio, cujus arteriolæ, ut & ductus urinarii papillam conſtituentes, in totum ſunt repletæ.

A latere conſpicitur quoque Ren humanus extabefactus, cujus productiones Pelvis extra renis ſubſtantiam ita propullulant, ut pelvis ipſa videatur tripartita: uretur quoque ita dilatatus, ut digitum minorem fere admittat.

N°. XI. Capſula quadrata, ut ſupra, in qua reperiuntur varia puerorum inteſtinula, & inter cætera videre licet portionem inteſtini cæci cum appendicula ejus, idque è fœtu humano, ut diverſitas appareat inter hoc objectum deſumptum ex fœtu, & illud quod deſumitur è corpore adulti.

N°. XII. Capſula, ut ſupra, in qua comparet coli humani portio, cujus arteriæ mirum in modum ſunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, ne appendiculis quidem pinguibus coli exceptis.

N°. XIII.

N°. XIII. Capſula, ut ſupra, in qua duo objecta, quorum

1. Cranii humani Portio, cum dimidia parte oſſium faciei, in quibus videre eſt primò Antrum, vulgo Higmori dictum, quia ab illo primum delineatum.

2. Foramen, qua communionem habet antrum cum naſo in utroque latere.

3. Membranula vel perioſtium, antrum interne ſuccingens, per quam membranulam diſſeminantur arteriolæ repletæ, unde rubedine imbuitur dicta membranula, quæ telæ aranearum inſtar tenuis.

4. Ductus lachrimalis oſſeus, cum ſua membranula (quâ interne obducitur) quæ valde quoque rubra eſt ob eandem ſupra dictam repletionem

5. Utrumque os ſpongioſum narium unius lateris, ſc. ſuperius & inferius cum ſuis involucris, ob eandem cauſam rubedine imbutum.

6 Ductus Euſtachianus.

7. Oſſis frontis cavitas, tenuiſſima membranula quoque obducta, quæ non minus rubicunda, quam in ſupra dictis.

8. Communicatio hujus cavitatis oſſis frontis cum naribus, id quod hic luculenter ſcilicet conſpiciendum præbet.

9. Altera portio cavitatis cellæ equinæ, cum ſua membranula interna, per quam quoque repunt vaſcula ſanguinea, ut ſupra.

10. Infundibulum in medio cellæ equinæ, cujus cavitas reſervata, & adhuc aperta eſt, ſicuti in vivo homine.

In altero objecto demonſtratur nobis calami ſcriptorii latitudine, ante meatum auditorium oſſeum

1. Condyloidei proceſſus maxillæ inferioris locus, ubi ſeſe applicat cum ſua cartilagine mobili, ſcilicet ſupra baſin oſſis ſigomatici, ubi adhuc ligamentorum reliquiæ ſuperſtites ſunt.

N°. XIV. Capſula ut ſupra, & in ea

1. Portio thoracis pueri, ita præparata, ut vaſa intercoſtalia, eorumque reptatus, luculenter videri poſſint; præterea membranâ Pleurâ ex parte elevatâ, membrana celluloſa, & ſub illa, perioſtium, ſeſe videnda exhibent.

2. Os Pectoris Infantis, cum annexis partibus cartilageneis

neis coſtarum, ut & vaſa intercoſtalia, nec non mammaria interna.

3. Portio Thoracis cum adhærente brachio & ſcapula, per quæ vaſa ſang: ubertim diſſeminantur.

ASSER PRIMUS.

N°. XV. Capſa, ut ſupra, continens uterum Puerperæ, à multis annis à me conſervatum.

Not. 1. Quantus ſit Uterus poſt 14 dies à puerperio, hic videri poteſt, ut & mutatio ſitus ovi-ductuum, Ovariorum, & ligamentorum quæ tempore geſtationis, (propter extenſionem fundi uteri) longius à fundo diſtant.

2. Veſica Urinaria hic valde exigua comparet, utpote tempore mortis evacuata, & poſtea à me non inflata.

3. Os uteri, per quatuordecim dies poſt partum, valde patulum remanſit, ſicuti adhuc apparet, & ſæpius in puerperis contingit; ita ut male ſibi proſpiciant Puerperæ, quæ juſto citius conclavia relinquunt, quo pacto, utero nondum clauſo, aëri frigidiori uterum exponunt.

N°. XVI. Capſa, ut ſupra, in qua duo objecta, quorum

1. Gallinæ Ovarium cum annexo utero.

Not. Inter ova (ſeu potius ovorum vitellos) qui ceraceâ materiâ flavâ ſunt repleti, reperitur una atque altera membrana, infundibuli inſtar cava, è quibus unum atque alterum ovum maturum decidit in uteri cavitatem, dicunturque membranæ ſuperſtites, Calices, ab excellentiſſimo Anatomico Regnero de Graef, qui, dum viveret, mihi fuit conjunctiſſimus ante annos 50 & quod excurrit.

N°. XVII. Capſa quadrata, ex ligno indico, ut ſupra confecta, in qua reperitur ſtomachus ovinus nitidiſſime præparatus; ſcilicet omnes arteriæ non ſolum ſunt repletæ, verum etiam IV ſtomachi partes; nempe venter primus, Reticulum, Omaſus, ut & Abomaſus videri poſſunt.

N°. XVIII. Capſula, ut ſupra, & in illa fœtus ſeptimeſtris Balſamo præparatus & induratus, & à plurimis annis conſervatus.

Not.

Not. 1. Caput, ut & artus, detruncata ſunt.

2. Arteriis omnibus repletis, & ſternô elevatô, in conſpectum veniunt Cor, Pulmo, ut & Thymus. Abdomine aperto, hepar, ſtomachus, inteſtina, ut & veſica, arteriæ umbilicales, ſcrotum, nec non Penis conſpici poſſunt; idque in proprio & naturali ſitu.

N°. XIX. Capſula, ut ſupra, in qua conſervantur Thoracis diverſæ partes, idque è corporibus fœtuum humanorum: inter illas, quæ Lit. A. notata, videre licet ſoboles arteriarum mammariarum internarum, decurrentes per ſpatia intercoſtalia, quæ tandem cum arteriis intercoſtalibus, ex arteriæ magnæ trunco oriundis, uniuntur & inoſculantur.

Lit. B. indigitat portionem Thoracis, cujus membrana pleura ex parte à ſubjecta celluloſa & perioſtio coſtarum ſeparata eſt.

Lit. C. portio Thoracis, cum annexa portione Diaphragmatis, in quo duo occurrunt aperturæ, pro tranſitu æſophagi, & venæ cavæ. à latere dictorum foraminum in conſpectum quoque venit exigua portio Arteriæ magnæ.

N°. XX. Capſula, ut ſupra, continens varias portiones funiculi umbilicalis, cum & ſine nodis.

Inter omnes illas una N°. I. notata, quæ gaudet nodo prodigioſo: ſuntque nodi nil niſi errabundi reptatus vaſorum umbilicalium, nodum ob incraſsationem, repræſentantes & mentientes.

N°. II. Funiculi umbilicalis portio, ex fœtu vaccino, conſtans ex duabus arteriis, totidemque venis, ſecus ac in homine, in quo una tantum arteria, & duæ Venæ concomitantes reperiuntur. Huic objecto cohærent quoque duæ arteriæ umbilicales, ut & veſica.

N°. XXI. Capſa, ut ſupra, in qua inveniuntur placentæ Gemellorum fœtuum humanorum, quorum membrana Amnios in duas partes à me eſt diviſa, id quod nonnunquam à natura (fœtu vivo) factum offendo. Hinc forſan ſuſpicati ſunt Anatomici, & quidem non infimi ſubſellii, inter Chorion & Amnium peculiarem vel tertiam in homine reperiri membranam, quam Alantoidem nuncuparunt.

Has duas placentas à ſe invicem ſeparavi, id quod facile

contin-

contingit, ſi quis inconſultò illas arripiat, præcipuam enim inter ſe habent unionem, membranarum dictarum, ut & vaſculorum contiguitate, non autem vaſorum ſang: inoſculatione; ita ut facile à ſe invicem recedant, quemadmodum duæ adſtantes plantæ gramineæ, cum è terra eruantur.

No. XXII. Rupes confecta ex calculis alterius Rupis, coralliis albis, Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, & ſic corallia rubra mentientibus, circum tecta.

Hæc Rupes, pedamento Cedrino impoſita, in ſui medio concavo continet Phialam magnam cryſt: liquore repletam, continentem infantis hepar per cujus ſuperficiem occurrunt vaſcula repleta, & tanto quidem numero, ut totum hepar ſummà rubedine ſuperbiat.

Supra operculum ſericeum dictæ Phialæ, reperitur alia exigua rupes, è qua emergunt vaſa ſang: repleta, ex hepate, & aliis partibus corporis deſumpta, corallia rubra erecta repræſentantia.

N°. XXIII. Pedamentum ex ligno Cedrino confectum, & ſupra illud Rupes, Vaſis ſanguifluis repletis abundans, in cujus medio concavo Cor hominis, cum ſuis truncis abſciſſis.

Not. 1. Cor Balſamo eſſe induratum, & rubedine præditum, propter Vaſorum ſang: repletionem.

2. Cor naturalem retinuiſſe formam, exceptô, quod utraque cavitas ſimul cum auriculis repleta ſit materiâ ſæpius dictâ: id quod in ſtatu vivo non fit.

3. Venas aliquot emergere ex auriculâ dextrâ, hic luculenter videri poteſt; ita ut non omnes ex coronariâ producantur, ſicuti olim creditum fuit.

4. Quomodò Arteria pulmonalis pulmonem ingrediatur poſt ſuas divaricationes, hic quoque apparet.

5. Arteriæ magnæ truncus, cum tribus ſuis ramis ſurſum ſpectantibus, ut &

6. Portio æſophagi, & Aſperæ arteriæ, dictis tribus ramis adſtantes, oppidò quam bene oculos incurrunt.

7. Venæ cavæ Truncus aſcendens & deſcendens, cum ſint repleti materiâ ſupradictâ velut in ſtatu vivo, videri poteſt illarum continuatio, & quod auricula dextra propter ejus capacitatem maximum ſit ſanguinis receptaculum, & contra auricula ſiniſtra.

8. Quo

8. Quo modo, & quo loco, vena Azygos ex trunco Venæ cavæ aſcendente oriatur, hic quoque apparet.

9. Vera forma auricularum Cordis, viſui hic etiam occurrit.

N°. XXIV. Phiala in liquore continens funiculum umbilicalem, cum exigua portione placentæ uterinæ, cujus margini connectebatur crus fœtus humani. vid. Tab. 1. Fig. 2.

Nullus equidem dubito, mirum quibuſdam viſum iri, hunc caſum legentibus, ſc: mulier quædam in platea Harlemenſi degens, cum anno præterito fœtum vivum, robuſtum, & bene formatum, in lucem edidiſſet, à latere placentæ ſeorſim adhærebat crus fœtus humani, ſicuti ſculptor hic expreſſit Tab. 1. Fig. 2.

Præterea ubi funiculus umbilicalis Placentam intrat, adhærebat, vel affixum erat Atheroma ingens, uti ex fig. annexa quoque liquet.

Not. quoque 2°. Hocce crus conſtare ex oſſe femoris, extremo pede, & tribus digitis copioſa pinguedine obſitis, abſque ullis muſculis.

3. Oſſa in totum eſſe cava, fiſtuloſa, ſubſtantiâ admodum tenuia, abſque oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia interiore, in utroque extremo.

Memini me ante annos 50 diſſecuiſſe cadaver cujuſdam ovis, ex cujus Collo integer excreverat, in cujus pedis cavitate, nullis muſculis etiam inſtructi, nil oſſeo-ſpongioſæ ſubſtantiæ inveniſſe, & loco muſculorum totus pes pinguedine erat obſitus.

N°. XXV. Pueri ſtomachus goſſypio repletus, & ita præparatus, ut vivi ſpeciem repræſentet.

ASSER II.

N°. XXVI. Sepulchrum, ſeu Tumba, confecta ex fruſtis rupis, oſſiculis puerorum, & vaſis ſanguiſluis, quæ corallia rubra mentiuntur, & ex rimis rupis mergere videntur.

Operculum, ceu janua hujus ſepulchri eſt ſuprema pars cranii infantis, per cujus cranium plurimæ repunt arteriolæ repletæ.

Interior ejus ſuperficies adhuc dura matre, ceu pericra-

nio interno tecta, plurimis ſuperbit arteriis repletis; & in cujus medio quoque occurrit Falx, idque in ſtatu naturali, ne arteriolis quidem per illam decurrentibus, deſtituta.

Ex falce dicta emergit, contra naturæ leges, tenuis productio membranacea, nervi inſtar teres.

In illo objecto ſinus falciformis remanſit apertus. Hanc Tumbam occupat ſceleton foetus humani immaturi ſeptem fere menſium nitidiſſimum; in ejus dextra continetur ſceleton muris artificioſe, & nitide præparatum, cujus pedes anteriores arripere videntur membranas quaſdam, per quas repunt vaſa ſang: repleta, mirum in modum, & turmatim decurrentia. Idque a me factum puta, ne videantur otiari cujuſcunque generis objecta, quæ apud me conſervantur, & ſic in ſpatio exiguo multa cumulantur.

Supra Tumbam, cor Pueri, Balſamo præparatum & induratum, ſitum eſt, cujus truncus arteriæ magnæ, tam aſcendens, quam deſcendens, non ſolum ſuperſtites ſunt, verum etiam trunci Arteriarum & pulmonalium, ut & venæ cavæ aſcendentis, & deſcendentis, ne venæ azygos quidem trunco neglecto.

Inter ramos trunci aſcendentis innititur ſiniſtro brachio ſceleton immaturum quatuor circiter menſium, dextra continens Ramuſculum Arteriæ Pulmonalis repletum, & tam artificioſe præparatum, ut ramuſculi tenuiſſimi conſpici poſſint. Caput autem coelum verſus converſum, admiranda Dei opera demonſtrare videtur.

N°. XXVII. Phiala ſicca, in qua viſui ſeſe offert ſuperior portio cutis capitis, è foetu humano, propter vaſorum ſang: repletionem rubicundiſſima: ita ut verum locum & reptatum præcipuorum & minutiſſimorum vaſorum, ut & illorum inoſculationes arteriarum cum arteriis in utroque latere conſpici poſſint.

Operculo hujus Phialæ impoſita eſt exigua rupes, interpoſitis vaſis ſang: corallia rubra repræſentantibus, & inter illa varia cutis humanæ fruſta, è capite deſumpta, quorum ſuperficies interior gaudet vaſculis ſang: minutiſſimis, muſci tenuiſſimi ſpeciem referentibus; ſuperficies verò interior pinguedine adhuc obſita, vaſculis gaudet millenis, diverſo & ſerpentino reptatu decurrentibus.

N°. XXVIII.

N°. XXVIII. Phiala cryſtallina ſicca & in ea Vituli ſplen, in quo luculenter videre licet, quid ſit de vena ſplenica vitulina, ſc: quomodo illa, quamprimum lienem intravit, ſtatim poroſa & foraminulenta fiat, & paulò penitius, in fibras, tandemque in nihilum redigatur, ita ut loco ramorum venarum, nil niſi ſulci cavernoſi appareant.

Operculo quoque impoſita eſt Rupes parva, in cujus cavo continetur fruſtum lienis vitulini, ut magis pateat, quid ſit de ſupra dictis, & quid de fibris lienalibus vitulinis, eum in finem tantum inſervientibus, ne lien vitulinus in majorem molem ſeſe extendere poſſit, ob concitatiorem & uberiorem ſanguinis arterioſi impulſum, id quod in homine locum non habet, quia lien humanus gaudet vena lienali, arteria comitante ad ultimum extremum, idque pari paſſu.

Itaque hallucinantur homines, qui lienem humanum ſimilem ſtatuunt vitulino, & fibras transverſas, in liene vitulino pro nervis habent. Non minus quoque errant, qui lieni attribuerunt glandulas, & cellulas; id autem luculentiſſime omnibus, qui me conveniunt, à vero alienum eſſe, demonſtro. Itaque, quicunque de liene ſermonem vult habere, ejusque conſtitutionem veram exhibere, non debent vitulorum, ſed hominum lienem arripere.

Et quam perverſe quoque judicarint de ita dictis glandulis lienalibus, uberrime olim oſtendi, & poſthac novam delineationem harum rerum me exhibiturum (volente Deo) promitto, ſicuti in hoc Theſauro 9°. nunc feci circa hepar hum: ſc: ſine ulla hepatis læſione, ſine coctione, cum & ſine induratione, abſque maceratione, & ne nulla quidem vi adhibitâ.

Tunc nemo quoque poſthac me amplius accuſabit (ſaltem admodum abſurdum eſſet) ac ſi in prætenſa excarnatione glandulas annihilem.

N°. XXIX. Pedamentum ex ligno Indico, ſupra quod poſita eſt Rupes ex ligno Indico, coralliis albis, variis vaſis ſang: &c. in ejus medio concavo poſita Phiala cryſtall: continens in liquore fœtum human: 6 circiter menſium Hydrocephalo laborantem, cum autem in liquore limpido natet, nitide occurrit dictus affectus.

Fœtus autem, cum videatur à Serpente rariore Indiæ Occiden-

cidentalis arripi, dextrâ avellere conatur ſerpentem, idque ore aperto, tanquam conſternatus & perterritus.

Supra operculum hujus phialæ quoque poſita Rupes exigua, maximam partem confecta ex variis miſeriis corpus humanum debellantibus, ſc: calculis humanis, maxillæ portionibus carie exeſis & corruptis, Oſſiculis vario modo corruptis, & à natura expulſis. Inter calculos occurrit primô unus magnæ molis, formâ mori fructum æmulans, alter ejusdem fere mangnitudinis, variis Tuberculis, coloris fuſci, obſitus; tertius præcedentibus major, undique quidem æqualis ſuperficiei, ſed particulâ exterioris lamellæ ablatâ, occurrit lamella gibberoſa; quartus quantumvis præcedentibus minor, agmen tamen ducere videtur, utpote unus ex illis, quorum mentio facta, & figura admiranda delineatus reperitur in obſerv. Anat: Chir. meis Tab. prima.

Circa maxillam ſupradictam conſideratione dignum id, quod ſequitur, cenſeo, ſc: juvenculæ meretricis morbo venereo laborantis, poſt ſalivationem mercurialem à Chirurgo inſtitutam, maxilla inferior carie obſeſſa, à parte laterali vacillare incœpit, itaque me, filiumque meum, ſimul cum expertiſſimo Chirurgo Petro Verduyn, arceſſi juſſit: cum autem magnam portionem dictæ maxillæ inferioris vacillare deprehenderemus, ſupradictus Chirurgus portionem illam vacillantem extraxit: ſed quid fit? aliquot poſt diebus, altera & major portio undique etiam facile moveri poterat: hiſce viſis, hanc quoque extraxit Chirurgus; quo facto, vidimus hanc ſuperiorem portionem eſſe maxillæ inferioris, ſimul cum ſuo proceſſu condyliformi: nihilominus poſt curationem, maſticationem rite peragere, & tam articulate loqui poterat, ſine ullo obſtaculo, quaſi nihil perpeſſa fuiſſet in iſtis partibus.

N°. XXX. Infantis caput Oſſeum, cujus cranium lapideâ ſubſtantiâ variis locis obſitum.

Not. 1. Caput infantis indideram liquori, ad illud conſervandnm, qui liquor compoſitus erat ex variis liquoribus, ſc: ex ſpiritu Vini, Frumenti, Sacchari, nec non Arach; aliquot poſt menſibus, obſervabam dictum caput oſſeum variis locis ſubſtantiâ lapideâ eſſe obſitum, id quod mihi anſam dedit illud conſervandi.

2. Oper-

2. Operculum hujus Phialæ, in qua illud objectum conſervatur, variis rebus petrefactis, & Lithophitis marinis obductum eſt.

N°. XXXI. Phiala ſicca, continens caput quadrupedis Americani, ab Indigenis Belgis, *Quaſt* dicti, illud autem facie, agilitate, & aſtutia ſimiæ aliquam ſimilitudinem habere obſervavi, dum viveret in ædibus meis.

N°. XXXII. Fœtus Æthiopiſſæ ſeptimeſtris circiter, in liquore conſervatus.

N°. XXXIII. Phiala in liquore conſervans infantis brachium, in cujus manu continetur portio placentæ uterinæ nitide præparata.

N°. XXXIV. Ren pueri in liq: conſervatus, cujus ſuperficies, (uti vulgo apparet) inæqualis, ſecus ac in homine adulto: huic parti ſuperiori inſidet adhuc Ren ſuccenturiatus, tanquam glans in calyce, ſecus ac in figuris variorum auctorum videre eſt, qui ſuccenturiatos a latere renum depingi curarunt.

N°. XXXV. Cutis capitis infantis, pileolum repræſentans, per quam diſſeminantur Arteriarum ſoboles innumeroſæ; cum autem repletæ ſint materiâ ſæpius dictâ, cutis plane rubram ſeſe exhibet.

N°. XXXVI. Pia Mater humana in liquore, quæ nitidiſſime præparata, & ſummâ rubedine prædita. Quam tenuis autem illa ſit, hic videri poteſt, nam absque Vaſorum repletione illius aſpectus impoſuit olim nobis: ſc: poſt mortem piæ matris vaſa utplurimum ſanguine deſtituuntur, & ſic illa vaſa, colore cum ipſa membrana convenientia, conferre videntur ad illius craſſitiem, cum interim tenuiſſimæ ſit ſubſtantiæ.

N°. XXXVII. Phiala, & in ea Plantæ pedis portio epidermidis hum:, per cujus ſuperficiem internam innumeræ occurrunt abruptæ papillarum cutanearum reliquiæ, ex dicta ſuperficie propullulantes, quæ per expanſionem (uti olim dixi) cuticulam conſtituunt.

N°. XXXVIII. Portio Placentæ uterinæ, tam nitide præparata, ut luculenter videre liceat, nil glanduloſi ineſſe Placentæ in ſtatu naturali, nec ultimas extremitates vaſorum illorum circumvolutiones vaſorum eſſe, ſed contra, pulpoſas

& ſuccoſas extremitates, ſicuti in liene, cortice cerebri & aliis partibus.

N° XXXIX. Phiala ſicca, in qua ſceleton Pſittaci minoris ex Africa allati.

N°. XL. Pedamentum ex ligno indico, cui impoſita eſt Rupes, in cujus cavo in conſpectum venit Ramus magnus Arteriæ Pulmonalis, in liquore conſervatus; cum autem ceraceâ mat: repletus ſit, oppidò quam bene cerni poſſunt illius extremitates.

Præterea dicto ramo annectitur portio pulmonis, in innumeros lobulos diviſa, ne adverſariis dubitandi anſam præbeam, an verus ſit ramus arteriæ pulmonalis, nec ne.

N°. XLI. Ovum Gallinaceum in liquore conſervatum; hujus figura ſerpentem reptantem repræſentat.

N°. XLII. Portio Piæ Matris in liquore, cujus ſuperficies exterior obſita variis particulis prominentibus exiguis, quas pro glandulis habuerunt nonnulli; cum autem ſint diverſæ formæ, & colore pinguedinem repræſentent, pro pinguedine potius illas habeo, præſertim cum inter duplicaturam piæ matris aliquoties pinguedinem invenerim.

N°. XLIII. Teſticulus humanus, ſtudio ex parte tantum diſſolutus, ut in illa parte diſſoluta, vaſculorum tenuitas, & in parte non diſſoluta vaſorum reptatus vermicularis, conſpici poſſint.

A S S E R III.

N°. XLIV. Portio ſuperior Oſſis femoris vetulæ claudicantis in liq. conſervata.

Not. Cum Patiens à multis annis fracturam paſſa fuiſſet, & tandem ſupremum diem obiiſſet, cadaver ejus cultro Anatomico ſubjecimus, & obſervavimus, cervicem hujus oſſis deficere, & caput rurſus ferruminatum parti oſſis femoris decliviori, quam ob rem affectum in liq. conſervare mihi animus fuit, ne quis de veritate anceps hæreret. Vide ulterius, quid in Theſ: VIII. ſuper hac re ſcripſi, & delineari curavi.

N°. XLV. Corculum fœtus humani in forma ſicca præparatum, & ſupra fruſtum rupis poſitum, in quo utriuſque auri-

auriculæ forma & naturalis magnitudo conſpici poſſunt.

N°. XLVI. Phiala in liquore continens magnam portionem Piæ Matris Hum., cujus arteriolæ in totum ſunt repletæ, unde ſummam rubedinem induit.

N°. XLVII. Portio inteſtini jejuni ex homine, ſuper pedamentum exiguum, in qua juga, valvulæ conniventes, vulgo dicta, non ſolum in conſpectum veniunt, verum etiam arteriæ per illa juga diſperſæ & repletæ, ut & dicta inteſtini & meſenterii celluloſitas membranacea.

N°. XLVIII. Quæ hic ſequitur hiſtoria, adeo rara, ut captum hominis fere ſuperet, neque aliquis facile calculum addet, niſi ipſemet propriis viderit oculis, & teſtimonia ſequentia legerit; imo cum Cl: Profeſſore Bartholino, in tractatu ſuo de inſolitis partus viis, dico, me vereri, ne putent hiſtoriarum medicarum ignari, me novas fabulas narrare, cum interim vera ſint, quæ profero, ſc:

Anus quædam, (in inſula de Weſter-Schelling dicta) & adhuc (ni fallor ſuperſtes,) annum agens 78, Anno præterito, vomitu per os rejecit Animalculum, caniculo ſimile, in quo luculenter viſui occurrunt, caput, os, lingua, oculi, pedes, cauda, & funiculo umbilicali ſimile quid.

Dictum animalculum gratis mihi oblatum, ſimul cum burſula craſſa, ficum rotundam & planam referente, in qua, loco ſecundinæ, hæſit.

Poſt oblationem petii ab eo, qui mihi miſerat hunc partum, ut me certiorem faceret de rei veritate, & ut expiſcaretur ex iis qui interfuerant, cum eructaret illum dicta vetula, itaque ſequentes ei quæſtiones transmiſi, ac rogavi ut indicaret

1. Nomen patientis.
2. Ætatem ejus.
3. Locum, ubi contigerit.
4. Rationem victus ejus.
5. Quis præſens fuerit cum per os eructaret?
6. Quænam incommoda, ante & poſt rejectionem, paſſa fuerit?
7. Quo in liquore conſervarint poſt rejectionem?
8. An magnitudo ejus jam fuerit imminuta?

9. Et

9. Et ultimo, an integumentum, quod veram repræſentat Burſulam craſſam, apertum fuerit in rejectione, an verò ſtudio cultelli, vel forcipe factum?

Sequitur reſponſio.

1. Nomen ejus *Grietje Willems*, uxor *Adriani de Leeuw*, piſcium venditoris.

2. Annos agens ſeptuageſimum octavum.

3. Habitat in Pago, qui vocatur Weſter-Schelling.

4. Ante rejectionem appetitus non nihil erat poſtratus & in rejectione adeò anxia, ut jam jam videretur moritura, ita ut

5. *Jacomina Alberts*, quæ filia eſt filiæ dictæ patientis, coacta fuerit materteram ſuam illicò advocare, ut & alias vicinas mulieres.

6. Jactaverant primo in teſtam quandam, & ex ea denuò exemptum, indiderunt Phialæ ſpiritu vini repletæ, & tandem addiderunt, in ejus conſervationem, (uti putabant) oleum olivarum, unde jam nonnihil imminutum eſt.

ATTESTATIO.

Nos ſubſcripti teſtamur hæc omnia hauſiſſe ex ore patientis, nec non ex ore ejusdem mariti & aliarum mulierum, quæ cum eructaret animalculum adfuere.

Adrianus Byman.
Verbi Divini Miniſter.
Adrianus Kleyn.
Prætor Subſtitutus.

Si quis interim fidem huic rei deneget, adeat vetulam dictam, quæ adhuc (ut puto) ſuperſtes eſt: ego, de veritate hujus rei dubitare nequeo, propterea quod impoſtores, qui hominibus imponere conantur, id lucri gratia ut plurimum faciunt; hæc autem vetula ne hilum quidem inde lucrata fuit, gratis enim mihi oblatum eſt.

In hoc partu, aut rejectione per os, conſideratione dignum cen-

cenſeo, ſc:, quod dictum Animalculum membris perfectis inſtructum, non hæſerit in membranis Chorio & Amnio, ſed è contrario in burſa craſſa & plana, cui annexum erat Funiculo umbilicali analogum quid. Vid. Tab. II. Fig. II. & III.

Quamvis hic videar latum campum differendi aperuiſſe, L. B., mihi tamen animus non eſt, diu in eo morari, aſſumerem enim materiam viribus meis haud æquam, nec humeri eſſent ferendo, itaque potius illud Philoſophis relinquam, utpote in rebus tam abſtruſis perſcrutandis magis verſatis.

Præterea Theſauri limites excederem, cum mihi tantum propoſuerim illa deſcribere, quæ in hoc nono Theſauro reperiuntur; eâ ratione quoque brevitati ſtudére cogor, in citandis auctoribus, qui de prodigioſo partu per os & anum ſcripſerunt. vid. Ephemerid. An. 1. obs. 108. nec non 109. & diſſert: inaugural. Dn. Joh: Jacobi Stangii. &c.

Itaque ad ulteriorem Theſauri deſcriptionem me conferam; unicum hoc tamen, tanquam Problema proponens, ſc: utrum impoſſibile habendum, dictam burſulam cum ſuo contento, Atheroma fuiſſe? cum in confeſſo ſit, varias corporis partes repertas eſſe in ejusmodi tumoribus, immò in Theſauris meis reperiuntur, quæ hic pro Atheromate certare videntur, ſc: Racemus Dentium à me in Ovario muliebri repertus, Capilli, Pili, &c.

N°. XLIX. Pedamentum ex ligno indico, ſupra quod poſitum Hepatis fruſtulum è corpore humano, in quo luculentiſſime apparet apparentia nova, de qua paulò inferius.

N°. L. Pedamentum ex eodem ligno, in cujus medio comparet Brachium fœtus humani immaturi balſamo conditum & induratum, in cujus pugno continetur fasciculus Pilorum, variis locis ſubſtantia lapidea, Lithophyti inſtar, obſitorum.

Dictum faſciculum per vias urinarias rejecit Matrona quædam, ſimul cum purulenta materia; an ex Atheromate Veſicæ in Absceſſum converſo? Vid. Tab. II. Fig. 1.

Circa Cubiti flexuram reperitur faſciculus Pilorum humanorum in Atheromate Omenti cujusdam mulieris, poſt mortem à me inventus & deſcriptus in Obſervat. meis Anatomico-Chirurgic.

A lateribus hujus pedamenti comparet Capillorum copia cujusdam Virginis ſponte à Capite in gremium ipſius prolapſa,

idque digitum transverſum à Capite, & quod notatu dignum, prociderant à totius Capitis circumferentia, tanquam forcipe ſimul abſciſſi, & quidem momenti temporis ſpatio, retulitque nobis illud ſextà vice fuiſſe, quod ſibi hoc defluvium contigerit.

De veritate hujus rei dubitandum non eſt, quoniam, dum viveret admodum honeſtam & ſinceram traduxit vitam, cujus parens quoque homo frugi, honeſtus, atque etiamnum ſuperſtes, praxin medicam Harlemi exercens, cui nomen Butlero.

In illa Virgine, quæ jam ultimum obiit diem notatu quoque dignum exiſtimo, ſc: quod eodem tempore, quo ſupradicti pili ſextâ vice prociderant in ejus gremium, laboraverit alio quoque affectu inſolito, ſc: à latere Carpi dextri ſuborta fuerat protuberantia parva, cum dolore intolerabili, ad quam debellandam, ſeſe Amſtælodamum contulit, & me vocari juſſit, ſimul cum verſatiſſimis Chirurgis Petro Adr. Verduyn, atque ejus genero Gomaro à Bortel.

Conſultum duximus (demulcentibus remediis nil proficientibus) aperitionem inſtituere, eâque peractâ, invenimus tumorem repletum granuloſis, duris, rotundis, albis corpuſculis, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ tam firmiter Tendinibus Muſculorum erant affixa, ut vix potuerimus avellere; dolore porrò perſeverante, denuò fomenta demulcentia adhibita ſunt, verum etiam incaſſum; itaque ferro candente malum debellare conati fuimus, aſt quoque fruſtra, & ſine ullo levamine.

Poſt aliquot hebdomadas læva manus eodem malo afficiebatur, tandemque ſummis doloribus afflicta, animam Deo reddidit.

N°. LI. Brachium infantis in liquore, vitæ ſpeciem repræſentans, in cujus manu continetur Lamella Teſticuli in Cartilaginem mutati, prodigioſæ magnitudinis.

Not: prolapſus ab alto patiens quidam, accepit contuſionem gravem Teſticuli dextri, unde remediis adhibitis, nilque proficientibus in tantam duram molem accrevit, ut tandem non ſolum pueri caput adæquaret, verum etiam patiens non ſine magno incommodo & dolore incedere potuerit; itaque coactus

fuit

fuit expertiſſimum Chirurgum à Bortel conſulere, qui me quoque in conſilium unà vocavit: cum autem ad munia impos eſſet factus patiens, propoſuimus Teſticuli extirpationem, ſicuti à ſupra dicto Chirurgo animoſe & dextre expeditum fuit, primis diebus mediocriter quidem ſeſe habuit, poſtea verò febre ingruente in pejorem ſtatum redactus, incidebat enim in ſpaſmum Oris imperfectum, id quod pluries contingit poſt extirpationem Teſticulorum, qui in tantam molem excreverunt: attamen poſt varia adhibita remedia, convaluit æger, atque etiamnum pancratice vivit.

Not: Præterea, poſt extirpationem Teſticuli, pondus erat trium librarum cum ſemiſſe, & quod notatu dignum, omnia vaſcula ſeminalia Teſticulum conſtituentia, confluxerant, & cartilaginea erant facta.

Totum hoc objectum in lamellas diſſecui, quarum aliquot reſervo, eratque diameter intimæ lamellæ VII. unciarum ſeu pollicum. Vid. Tab. III. Fig. I.

A latere hujus lamellæ, quæ hic continetur in phialâ, adjacet quoque portio Uteri mulieris, cujus ſuperficies interior corrupta, in aliud eſſe mutata, & plurimis tuberculis Piperis nigri magnitudine obſita.

N°. LII. Portio Cerebelli humani, in cujus facie exteriore & inferiore videndam ſeſe exhibet, ſubdiviſio Corticalis ſubſtantiæ in innumeras particulas, ſicuti antehac depingi curavi in Epiſt: Anatom: problem.

Præterea oculos quoque incurrit, quo modo Cerebello inciſo, ramuli arborum repræſentantur.

N°. LIII. Phiala ſicca, in qua conſervantur Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem diſperſæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletæ, quæ ſubſtantiâ adeo ſunt teneræ, ac ſi vaſa eſſent Lymphatica, id quod forſan, & quidem facile aliis impoſuit, ſtatuentibus per Cerebrum ejuſmodi Vaſa eſſe diſperſa, quæ tamen nunquam inveni, neque ab aliis vidi demonſtrata, itaque illa inter exequias recenſeo, cum ita dictis Glandulis Corticalis ſubſtantiæ Cerebri.

Interim ratio inquirenda eſſet hujus teneritatis, & quare Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem decurrentes tam teneræ ſint ſubſtantiæ; ſi enim tantummodo eſſent deſtinatæ

 ad

ad ſanguinem arterioſum ducendum verſus Cerebrum, quorſum illa teneritas?

Ego (ſalvo aliorum judicio) cenſeo, totum illud, quod confici exiſtimarunt auctores in prætenſis Glandulis Corticalis Cerebri ſubſtantiæ, illud fieri in Vaſculorum Arterioſorum extremis; & cum ſpiritus animales ſint corpuſcula ſubtiliſſima inſtar ſpiritus vini toties cohobati, ut, ſi quis ab altiore loco guttatim illum vellet effundere, ne guttula quidem avolando, ad terram perveniret; ſic quoque ſpir: animales, cum ſint, uti puto, non minus ſubtiles, quam memoratus ſpiritus vini toties cohobatus, indiget forſan quoque in conficiendis ſpiritibus animalibus machinâ, texturâ tam tenerâ, uti ſunt dictæ Arteriolæ, quæ repletæ ne minimum quidem attactum perferre poſſunt ſine ruptione, id quod non putarem ullis in partibus corporis noſtri locum habere.

Quicunque mecum domi meæ viderit quanta ſit diverſitas inter extremitates vaſorum ſanguineorum Viſcerum, ratione ſtructuræ, reptatus & ſubſtantiæ, facile mecum ſentiet illud non fruſtra eſſe à natura (cujus Opifex Deus eſt) ita conſtitutum.

Olim depingi curavi & publicavi figuram Renis humani, in qua repræſentavi curſum Arteriarum Renalium; enimverò, Venarum diſtributionem repræſentare non poteram, nam replendo Arterias, ſimul quoque replebantur venæ, & ſic confundebantur inter ſe propter Anaſtomoſes.

Jam verò aliam viam ingredi coactus, replevi illorum Venas, & tanto artificio, ut non minus ultimi Venularum ramuſculi tomenti, vel telæ aranearum inſtar tenues, oculis armatis luculenter conſpici poſſint: ſed quanta differentia inter reptatum Arteriolarum & Venularum Renalium! cum primâ vice illud adſpicerem, eram attonitus, & quibuſcumque hoc demonſtravi, obſtupuerunt.

Si Deus T. O. M. longiorem mihi vitam concedere dignetur, per figuras publicare decrevi veram Renis ſtructuram, toto cœlo diverſam, quam ab aliis hactenus factum vidi.

N$_o$. LIV. Phiala in liquore continens Cerebri humani portionem, in qua comparent Nervi Olfactorii, Trunci Arteriarum Carotidum, Pia Mater Arteriolis repleta, nec non

Arteriæ

Arteriæ Cervicales abſciſſæ, cum illarum unione cum Carotidibus Nervi Optici, uti & Cerebellum integrum; ne autem hoc objectum ſuo recederet loco, ramum Arboris Pomi Aurantiæ appoſui.

Supra operculum phialæ reperitur rupes confecta ex Conchilis, ramis Arterioſis (loco Corallorum rubr.) intertextis.

N°. LV. Lien humanus grandinibus obſitus, quas olim pro Glandulis habuerunt auctores, cum interim nil ſint niſi tubercula, quæ Glandulas mentiuntur, & ab obſtructione extremitatum vaſorum oriunda.

Supra operculum conſpicitur quoque rupes parva, in cujus medio excavato poſita eſt phiala, in liquore continens portionem Lienis humani; cum autem ejus membrana ablata ſit, nil comparet, quam vaſa ſanguinea Lienem conſtituentia.

N°. LVI. Pedamentum ex ligno indico, ſupra quod poſita phiala liquore repleta, in qua videndum ſeſe exhibet caput infantis viventis ſpeciem repræſentans, cujus Prolabia, ut & cuſpis Linguæ rubicunda: cum autem Oculi clauſi ſint, dormientis caput repræſentat: nullas quoque rugas præternaturales aut foveas contraxit cutis, id quod gratiam conciliat aſpicientis oculis.

Scutellâ Cranii ademptâ in conſpectum veniunt Nervi Olfactorii, gaudentes adhuc Piâ Matre, qua obducuntur, cum ſuis vaſculis ſanguineis repleta.

Plexus choroideus inter relictas Cerebri Arterias viſui quoque occurrit.

Dura Mater, ſerici albi colore ſuperbit.

Pinguedo ſubcutanea naturalem quoque retinuit colorem.

Supra operculum hujus phialæ alia quoque phiala poſita eſt in exiguæ rupis cavo, repletis Arteriis undique ornata, & in illa phiala videre licet portionem Cerebri humani, cujus cortex ſummam rubedinem, propter vaſculorum repletionem ceraceæ materiæ rubræ, induit.

N°. LVII. Portio magna Placentæ Uterinæ humanæ, ex meris vaſis ſanguineis compoſita, ſuntque illa vaſa flava propter materiam flavam, qua uſus ſum.

 Horum

Horum extremitates ſuccoſæ aut pulpoſæ, hic oppido quam bene apparent.

N°. LVIII. Phiala ſicca & in ea ſceleton fœtus immaturi ſex circiter menſium, cujus manus oſſea elevata continet veſiculam Felleam humanam apertam, in cujus cavo cernuntur variæ cellulæ membranoſæ, calculos ſubnigricantes continentes, quos capite elevato adſpicere videtur.

N°. LIX. Pueri Hepar, tam artificioſe præparatum & repletum, ut omnes ultimæ ramuſculorum vaſorum extremitates in conſpectum veniant.

Cum mihi à longo tempore innotuerit, Hepar ex ſolis vaſis ſanguifluis & nullis Glandulis conſtare, ſicuti deſcripſi & delineari curavi; id autem repræſentavi in Jecore diſſoluto propriâ membranâ ambiente adempto, & in liquore conſervato.

Cum autem in illa præparatione extremitates vaſorum recedant à naturali reptatu & loco, aliam quoque viam incedere conſultum duxi; itaque replevi vaſa, totumque Hepar peculiari artificio balſamo induravi, quo facto, integrum illud viſcus, ne membranâ ambiente quidem ablatâ, viſui expono, & ſic ultimæ extremitates pulpoſæ vel ſuccoſæ luculenter in conſpectnm veniunt formâ rotundâ & ceu ſtellatâ, nullâ peculiari membranâ ſuccinctæ; hæ extremitates à Malpighio vocantur *Acini hexagoni*, & totum hepar ab eodem appellatur *Glandula conglomerata*, cum interim nullis gaudeat particulis, per ſe ſubſiſtentibus, & propriâ membranâ præditis, quo ſine nullam partem Glandulæ nomine inſigniri voluerunt Anatomicorum Principes.

Quatenus totum Hepar pars mollis eſt, quod per ſe ſubſiſtit, & propriâ membranâ ambiente amictum eſt, non malè dicitur Glandula; ſed dico, neutiquam conſtare ex Glandulis, & ſi quis contrarium ſuſtineat, demonſtret illud tam luculenter, uti ego exhibeo, quicquid dico.

Iſthæc res non male conferri poteſt cum pomis ac piris, horum pedicellus ex plurimis fibris tubuloſis conſtat, quæ, cum ulterius pervenerint, molliores atque molliores factæ, in pulpoſam ſubſtantiam degenerant, in qua ſuccus continetur,

netur; ſic quoque in Jecore humano non abſimili modo in Vaſorum ultimis extremitatibus pulpoſis Jecoris continetur quoque ſanguinis ſeroſitas, cujus rei analogum demonſtro in hac meâ præparatione; nam poſt repletionem omnium extremitatum vaſorum, materia inſtar roris aut fumi exitum quæſivit ex ultimis pulpoſis extremitatibus, & hoc luculentiſſime videri poteſt in hoc objecto ſupra citato, præſertim ſi claræ luci objectum expoſitum, oculis armatis inſpiciatur. Vid. Tab. I. Fig. I.

Quicumque illud domi meæ viderit, faciliimè prætenſarum Glandularum exiſtentiam in interiore Hepate renuet, & pro certo mecum habebit, ita dictas Glandulas Hepatis nil eſſe niſi continuationes vaſorum ſanguineorum, quæ degenerarunt in ejuſmodi faſciculos pulpoſos ſubrotundos & ſtellares.

Obſervamus quoque in Braſſicâ Pompejanâ, ſeu floridâ (Belgice *Blom-kool*) ſc: caules tandem faſtigiari in flores, qui flores nil niſi effloreſcentiæ caulis, neutiquam per ſe ſubſiſtentes, ſed caulis veræ continuationes.

Dixi ſuperius ceraceam materiam rubram (ſicuti ſanguis in corpore vivo) ex extremis vaſculis in mea repletione roris inſtar exitum quærere; noli autem L. B. illud pro vitioſa repletione & præternaturali evagatione habere; tunc enim non roris inſtar, ſed globulorum in modum illa exiret.

Cum primâ vice hæc apparentia in oculos meos incurreret, tanquam attonitus, in illa verba erumpebam, Bone Deus quàm admiranda ſunt tua opera, quæ mihi hic revelas in rebus, ne minutiſſimis quidem exceptis! nam ut verum dicamus, res haud parvi eſt momenti, jam poſſe oculis exhibere, quæ tam diu hactenus recondita fuerunt & fugerunt ſenſus noſtros, ſc: Hepar humanum integrum, propriâ membranâ amictum, ſine decoctione, (ut facere aſſolent Anatomici, ut prætenſarum Glandularum exiſtentiam ſtabilirent) abſque excarnatione futili, (uti ab aliis adhuc factum video) ſine ulla adhibita vi, in conſpectum poſſe producere ultimas extremitates vaſorum ſanguineorum hepatis in proprio ſitu & ſtatu naturali.

Iſthæc admiranda præparatio cauſam pro me dicet contra adver-

adverſarios, dicentes, Ruyſchium in ſua excarnatione annihilare & delere Glandulas Hepatis.

Operculum hujus Phialæ ſuperbit quoque alterâ phialâ, varia fruſta Hepatis humani continente.

Dictum Hepar ope balſami noſtri in ligneam duritiem redactum, in fruſta lamellatim ſecui cultello acutiſſimo; & quod notandum, in illis lamellis à latere conſpectis, æquebene ſuccoſæ extremitates comparent, ac arbuſculæ in lapidibus figuratis ſerrâ in lamellas diviſis: non ſolum hoc experimentum feci in Hepate multoties, verum etiam ad incudem revocavi Lienem, & Renes, in quibus non minus dictæ extremitates vaſorum ſuccoſæ ſeſe videndas exhibent: O quanta diverſitas occurrit in iſtis apparentiis!

Jam ut vela contraham, me ad ſequentia conferam, quæ etiam artificioſiſſime ſunt præparata, ſc:

N°. LX. Duo Renes pueri, vitæ ſpeciem referentes; horum alter ſuſpenditur in phiala à capillo, idque in liquore; ſuperiori parti Renis adhuc inſidet Ren ſuccenturiatus, quemadmodum Glans Quercina cupulæ, ſecus ab auctoribus factum in illarum figuris.

N° LXI. Phiala ſicca, in qua vituli ſplen, cujus extremitates pulpoſæ in totum ſunt ablatæ, id quod factum per Venam, ejuſque ſulcos, qui loco venæ ſunt in vitulo, non autem in homine; & quod hic notatu dignum, membrana Lienem ambiens, nuſquam læſa eſt.

Supra operculum phialæ, vituli Ren reperitur, eodem modo præparatus, niſi quod membrana ambiens ſit ablata, ut fibræ tranſverſales, ſeu ſtamina ligamentoſa, luculenter videri poſſent.

Hæc ſtamina neutiquam habenda ſunt pro Nervis, id quod perperam factum ab auctoribus, etiam haud infimi ſubſellii.

N°. LXII. Pedamentum maximum ex ligno indico XVII. phialis inſtructum, in quibus continentur ea quæ ad ſtomachum & inteſtina pertinent. Inter illas Lit. A. notata, continet ſtomachum Giganteæ fœminæ prodigioſæ magnitudinis: ſupra cujus operculum in conſpectum venit Auris marina magna, in cujus cavo continetur ſtomachus fœtus humani

recens

recens nati, obſitus plurimis ramis arterioſis, repletis inſtar Coralliorum rubrorum.

Lit. B. Phiala inſtructa portione inteſtini coli ejusdem fœminæ ſupradictæ, quæ tantæ capacitatis, ut fœtus humanus ſeptem menſium a geſtatione, in illâ abſcondi poſſit.

Supra ejus operculum, oculos quoque incurrit Auris marina magna, & in ea varia fruſta inteſtinorum, ſc: Inteſtini Jejuni cum ſui Jugis, ſeu valvulis conniventibus *Kerchringii*; inteſtini ilei cum vaſis ſanguiferis repletis; ut & ilei cum portione annexâ Meſenterii, Hydatidibus copioſis repleta; nec non inteſtini canis, cujus vaſa peculiare quid in ſe continent, ratione vaſorum: hæc omnia in formâ ſiccâ conſervata ſunt.

Lit. C. Phiala, in qua continetur in liquore ſuſceptio inteſtini ilei ex homine.

Lit. D. Portio Stomachi, cujus ſtructura Tunicæ villoſæ admiranda videri poteſt, idque vaſis non repletis.

Lit. E. Portio inteſtini hominis, corpuſculis minoribus in agmen ſitis, quæ Glandulæ audiunt, obſita.

Lit. F. Os Stomachi fœtus humani apertum, ut rugæ longitudinales facie interiore conſpici queant, ſuntque rubicundæ, propter vaſorum repletionem.

Lit. G. Portio inteſtini jejuni, in qua Juga, ſeu valvulæ conniventes non ſolum, verum etiam Papillæ nerveæ conſpiciuntur.

Lit. H. Phiala ſicca, & in eâ portio inteſtini pueri, in quâ Tunica celluloſa ceraceâ materiâ rubrâ repleta eſt; præterea occurrunt Papillæ nerveæ, idque in objecto ſicco.

Lit. I. Tunica villoſa inteſtini humani à Nerveâ ſeparata; ita ut non dubitandum ſit, quin ſit vera Tunica, non autem mucoſa ſubſtantia, uti voluere Anatomici: hæc etiam ob eandem rationem rubra.

Lit. K. Portio inteſtini coli circa Rectum abſciſſa, in quâ magna & varia ulcera, à prægreſſâ Dyſenteriâ producta.

Lit. L. Portio inteſtini ilei inverſi, in quà variæ, ita dictæ, Glandulæ ſolitariæ reperiuntur.

Lit. M. Phiala ſicca, in quâ reperitur portio inteſtini canis, in qua occurrunt glanduloſa corpuſcula numeroſa.

Lit. N. Phiala in liquore continens portionem inteſtini Ilei è puero, per quam vaſa ſanguinea repleta maximo numero repunt.

Lit. O. Phiala ſicca retinens portionem Meſenterii, per quam Glandulæ ſunt diſperſæ, quæ ex vaſculis miro reptatu decurrentibus conſtitutæ ſunt, & luculenter videri poſſunt.

Lit. P. Portio Stomachi humani, cujus vaſis ſanguineis repletis, in conſpectum venit admiranda ſtructura intimæ Tunicæ.

Lit. Q. Portio Coli è puero, per cujus ſuperficiem interiorem variæ occurrunt foveæ, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ glandularum nomine nuncupantur ab auctoribus.

Lit. R. Infantis inteſtinum Cœcum, longe aliter diſpoſitum, quam in corpore hominis adulti.

N°. LXIII. Pedamentum ex ligno indico, & ſupra illud rupes, in cujus medio reperitur cor humanum balſamo induratum, in quo nonnulla occurrunt, quæ notatu digna cenſeo.

1. Ex Cordis ſubſtantiâ prodeunt variæ venulæ, quæ ſeſe exonerant in Auriculam dexteram, ita ut omnis ſanguis è Corde redux, non derivetur ad venam coronariam, uti ab auctoribus traditum.

2. Oeſophagus, qui circa hoc objectum ex parte remanſit, non rectà vià & perpendiculariter deſcendit, ſed tortuoſo & incurvato tramite; id quod in homine vivo aliquando contingere poteſt à convulſione, & hinc cibi deglutitio læſa.

3. Exortum Arteriolæ Bronchialis in hoc objecto, ſupra Arteriarum Intercoſtalium exitum emergere, hic conſpicuum.

4. Cum omnia vaſa in hoc Corde repleta ſint, illorum curſus naturalis videri poteſt, & longe quidem diſtinctius, quam in objecto recenti.

5. Utraque Auricula repleta, vera illarum figura, ſeu forma in conſpectum venit, quæ longe differt à figuris ab auctoribus exhibitis.

AS-

A S S E R IV.

Nº. LXIV. Phiala ſicca, in qua Paſſeris ſceleton nitidiſſimum.

Nº. LXV. Truttæ, piſcis ſceleton.

Nº. LXVI. Duæ Linguæ puerorum in liquore, quarum ſuperior hoc peculiare habet, quod per ejus medium decurrentem videamus Arteriam repletam: præterea in utraque viſuntur Papillæ Linguales per ſuperficiem diſperſæ.

Nº. LXVII. Portio Venæ Jugularis ex Equo.

Nº. LXVIII. Portio Oſſis Frontis & Naſi, in qua ſepti naſi pars cartilaginea non ſolum obducta comparet integumento exteriore & craſſo, quod membrana pituitoſa vulgò audit, verum etiam Epichondrio ſuo ſub illo, quo, in homine vivo unguibus aut ab alia cauſa, abraſo, difficulter novo obducitur.

Nº. LXIX. Portio Inteſtini Ilei, cujus Vaſa ſanguinea ita ſunt repleta, ut objectum totum ſit rubicundiſſimum.

Nº. LXX. Pedamentum Pulmone & corde inſtructum ex infante.

Not. Cor naturalem retinuit locum, ut & magnitudinem, etiamſi balſamo præparatum & induratum.

Auricula dextera, ceraceâ materia repleta, naturalem quoque reſervavit magnitudinem & formam, id quod etiam intelligendum de trunco ſuperiore & inferiore venæ cavæ.

Tres tantum ramos emergere ex trunco Arteriæ Aortæ ſurſum tendentes in ſtatu naturali, hic etiam palam eſt.

Cum Pulmo quoque repletus ſit dictâ materiâ, naturalem magnitudinem in illa ætate repræſentat, ſc: quam in inſpiratione obtinet.

Præterea dexter lobus in tres, ſiniſter verò in duos dividitur lobos, id quod ut plurimum & fere ſemper reperi in hominis Pulmone.

Supremum & eminens vas, Aſpera Arteria eſt, quæ ſitum quoque retinuit in illa præparatione.

Nº. LXXI. Placenta Uterina integra & expanſa ſuper ſuberem, cujus vaſa ſanguinea repleta ſunt, ſc: binæ Arteriæ umbili-

bilicales & Ven: Placentæ ceraceâ materiâ albâ, vena autem rubrâ.

Nº. LXXII. Pedamentum ut ſupra, cui impoſita eſt phiala liquore repleta, & in ea portio Spinæ Dorſi, in duas partes diviſa, ut caudæ equinæ portio in una parte, & ſpinalis medullæ in altera ſeſe conſpiciendas exhiberent, & hæc omnia tanquam in ſtatu vivo.

Nº. LXXIII. Cerebri ut & Cerebelli tranſverſim ſectorum, pars inferior, balſamo, lapidis inſtar, indurata, cum Nervis Opticis, Olfactoriis, Infundibulo &c.

Quamvis autem hæc omnia naturalem magnitudinem fere reſervarint, colorem tamen amiſerunt poſt indurationem.

Nº. LXXIV. Phiala in liquore conſervans, Oſſis Femoris portionem ſupremam cujusdam vetulæ, quæ ante plures annos fracturam Femoris paſſa fuerat.

Cum autem ultimum obiiſſet diem, non ſolum mihi data fuit occaſio cadaver inſpiciendi, verum etiam Dº. Ger. Sermes, Collegii Medici Inſpectori meritiſſimo, ut & Chirurgo verſatiſſimo J. Borſt. Reperimus non ſolum collum in totum deficere, verum etiam naturam, loco dicti colli, ſubſtituiſſe Ligamenta varia, dura, craſſa, teretia, quorum ope caput Oſſis Femoris connatum fuerat ſupremæ parti Oſſis Femoris, & quod mirandum, non ex exteriore, ſed interiore læſa parte utriuſque Oſſis, ſicuti ex Fig. I. Tab. I. liquet.

Dicta Ligamenta, adeo ſunt craſſa & fortia, ut patiens per aliquot annos (quamvis claudicans) per plateas incedere potuerit.

Cum autem tale quid nunquam viderim, neque audiverim aut legerim, conſultum duxi hunc affectum in liquore conſervare, ne quis de veritate hujus rei dubitare poſſit.

Nº. RXXV. Vitulorum duo Corda, ab Anatomico Excellentiſſimo Stenone, in meum uſum & amicitiæ teſſeram, præparata, in quibus fibræ motrices luculentiſſimè in conſpectum veniunt; & quod notandum, hæc duo objecta ſunt ultima, quæ ante obitum præparavit, ita ut illa in ejus memoriam reſervaturus ſim.

AS-

A S S E R V.

Nº. LXXVI. Portio Inteſtini Jejuni hominis, in cujus ſuperficie internâ propullulant Papillæ nervoſæ, de quibus in poſterum plura dicere decrevi.

Nº. LXXVII. Aſperæ Arteriæ exſiccata portio, cujus ramuli ſunt expanſi, & horum unico adhæret lobulus unus inflatus & exſiccatus.

Nº. LXXVIII. Phiala in liquore reſervans portionem Ductus Hepatici, cujus Tunica intima calculoſâ materiâ eſt obſita, idque ex bove.

Nº. LXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Arteriæ Pulmonalis, cujus extremitates oppidò quam bene in conſpectum veniunt, propter repletionem.

Nº. LXXX. Phiala ſicca, in quâ tres Calculi triangulares è Veſica fellea hominis, qui tam leves ſunt, ut aquæ innatent.

Nº. LXXXI. Phiala ſicca continens portionem Inteſtini Recti humani, in qua corpuſcula rotunda (quæ Glandulæ nuncupantur, & mihi nil, niſi vaſculorum ſanguineorum extremitates ſunt) extra ſuperficiem internam propullulant, & in forma fovearum antea comparebant; illa autem, poſt præparationem & balſamationem, tuberculorum modo ſeſe exerunt.

Hinc patet, quam neceſſarium ſit, partes corporis rite & variis modis præparare, ut vera conſtitutio oculos incurrat.

Per illarum Arteriolarum extremitates, ſeroſus latex exoneratur, in cavitatem Inteſtinorum, ad illorum lubrificationem: id quod palam fit per repletionem Arteriæ Meſentericæ; nam replendo ejus ramulos ceraceâ materiâ, per has dictas Glandulas, ubique excurrit in cavitatem Inteſtinorum; ſi autem eſſent particulæ per ſe ſubſiſtentes, & propriâ membranâ obductæ, talis materia vix ac ne vix quidem, tam facile tranſiret in cavitatem Inteſtinorum.

Præterea in hac portione Inteſtini, tanta copia Pororum ſenſum incurrit, ut ne cuſpis quidem acus inſeri poſſit abſque illorum attactu; monendum interim, mihi oculum eſſe armandum, ut luculenter in conſpectum veniant, propter

 exilita-

exilitatem; aſt qui gaudent viſu acutiore, abſque adminiculo illos videre poſſunt.

N°. LXXXII. Pueri Genu ſupra fruſtum rupis poſitum, in quo ſenſui ſubjicitur vera diſtributio vaſorum ſanguineorum in Cute humanâ, quæ planè diſcrepat ab illâ, quæ viſcera, ſc: Hepar, Lienem, Renes, & alia conſtituunt.

N°. LXXXIII: Portio Hepatis hydropici, in totum in veſiculas craſſas mutata, ita ut omnia vaſa, eorumque extremitates hydatidum naturam induerint. Vid. aliam portionem delineatam. Theſ. I.

N°. LXXXIV. Portio Arteriæ Splenicæ vitulinæ repleta.

N°. LXXXV. Teſticulus humanus, cujus Tunica propria ablata, videre licet verum reptatum Vaſculorum, ſeminis rudimentum conficientium.

N°. LXXXVI. Phiala in liquore conſervans, fœtus humani immaturi Pulmonem: cum autem hic in fundo phialæ reperiatur, infallibile ſignum eſt, fœtum in utero materno fuiſſe denatum.

N°. LXXXVII. Phiala liquore repleta, & in illa portio Pulmonis humani, cujus vaſa ſanguinea innumera repleta ſunt; cum autem Veſiculæ pulmonales non ſint repletæ, vaſorum curſus oppidò quam bene videri poteſt.

N°. LXXXVIII. Phiala in liquore continens portionem Teſticuli humani, non ſolum diſſoluti, verum etiam à contento ſeminis rudimento, arte evacuati, ut veram tenuitatem vaſculorum ſeminis rudimentum conficientium videre liceret, quæ vaſcula adeo tenuia ſunt, ut fere telam aranearum adæquent. Vid. Tab. III. Fig. III.

N°. LXXXIX. Ren pueri, in quo vaſorum ſanguineorum verus curſus comparet, non uti Domini Vieuſſenii figura repræſentat, cum multis arcubus, (id quod in homine locum non habet) ſed ſicuti revera reptant.

N°. XC. Phiala in liquore continens, portionem magnam Pulmonis humani, per quam numerus Arteriarum affatim repit, in proprio ſitu & curſu.

N°. XCI. Portio Thoracis fœtus humani balſamo indurata.

N°. XCII. Capſula continens duos calculos ingentes, quos Gommarus à Bortel, Chirurgus & Lithotomus Amſtelodamenſis

menſis expertiſſimus, extraxit per inciſionem (ſicuti facere aſſolent in ſexu virili) ex muliere LXVIII. Annos agente.

Hanc operationem præſtitit in mea, & præfectorum Collegii Chirurgici præſentia, & quidem tam dextre & citò, ut feliciorem calculi operationem ne unquam quidem viderim factam; & quod notandum, ne ullum quidem ſymptoma hactenus patienti ſupervenit. Vid. Tab v. F. I. & II.

Ejuſmodi operationem ante aliquot hebdomadas quoque inſtituit dictus G. à Bortel, feliciſſimo cum ſucceſſu in puella, cujus calculi figura III. notata in eadem Tab. repræſentatur.

In Gallia Lithotomi hoc tempore operationem quoque eodem modo efficiunt in ſexu ſequiore, ſc: inciſione, ſicuti in ſexu virili.

Methodum operandi deſcripſit quoque Chir. expertiſſimus Dionis.

Dictam operationem vidi olim factam ab alio, in illa arte minus verſato, & quidem infeliciſſimo cum ſucceſſu, factâ inciſione in vulva ipſa.

Interim ſatius fore exiſtimo, hanc operationem perficere poſt dilatationem Urethræ, forcipibus adæquatis, cum calculi ſint exiles; ſi majores verò, per inciſionem, ſicuti in viris, ut incontinentia urinæ evitetur.

N°. XCIII. Embryo piſcis Narwal, ſ. unicornu Groenlandici, in liquore. Vid. Tab. V. Fig. V.

Quæ ſequuntur, interiori valvulæ Theſauri adhærent, nempe

N°. XCIV. Membrana quædam, cujus arteriæ mercurio vivo ſunt oppletæ.

N°. XCV. Veſica fellea bovina, quæ videtur gemina, propter bifurcationem; ſed cum unicus tantum ſit ductus Cyſticus, gemina dici non meretur.

N°. XCVI. Portio Inteſtini Coli, prodigioſæ magnitudinis aut capacitatis.

N°. XCVII. Portio Thoracis pueri, cujus Muſculis intercoſtalibus ſuperſtitibus, illorum tractus fibrarum cruciformis luculenter videri poteſt.

N°. XCVIII. Atheroma oſſeum in Pulmone bovino repertum.

N°. XCIX. Portio Pulmonis humani in forma ſicca, in qua comparent veſiculæ Pulmonales naturali magnitudine & capacitate,

citate, ſc: in inſpiratione, ſuntque admodum exiles.

N°. C. Portio Pulmonis ovini, ita præparata, ut veſicularis ſubſtantia in conſpectum veniat, ſuntque veſiculæ minores, reſpectu veſicularum humanarum.

N°. CI. Duo Renes ovini, prodigioſæ magnitudinis propter illorum extenſionem præter naturalem ab impedito urinæ ſtillicidio verſus veſicam.

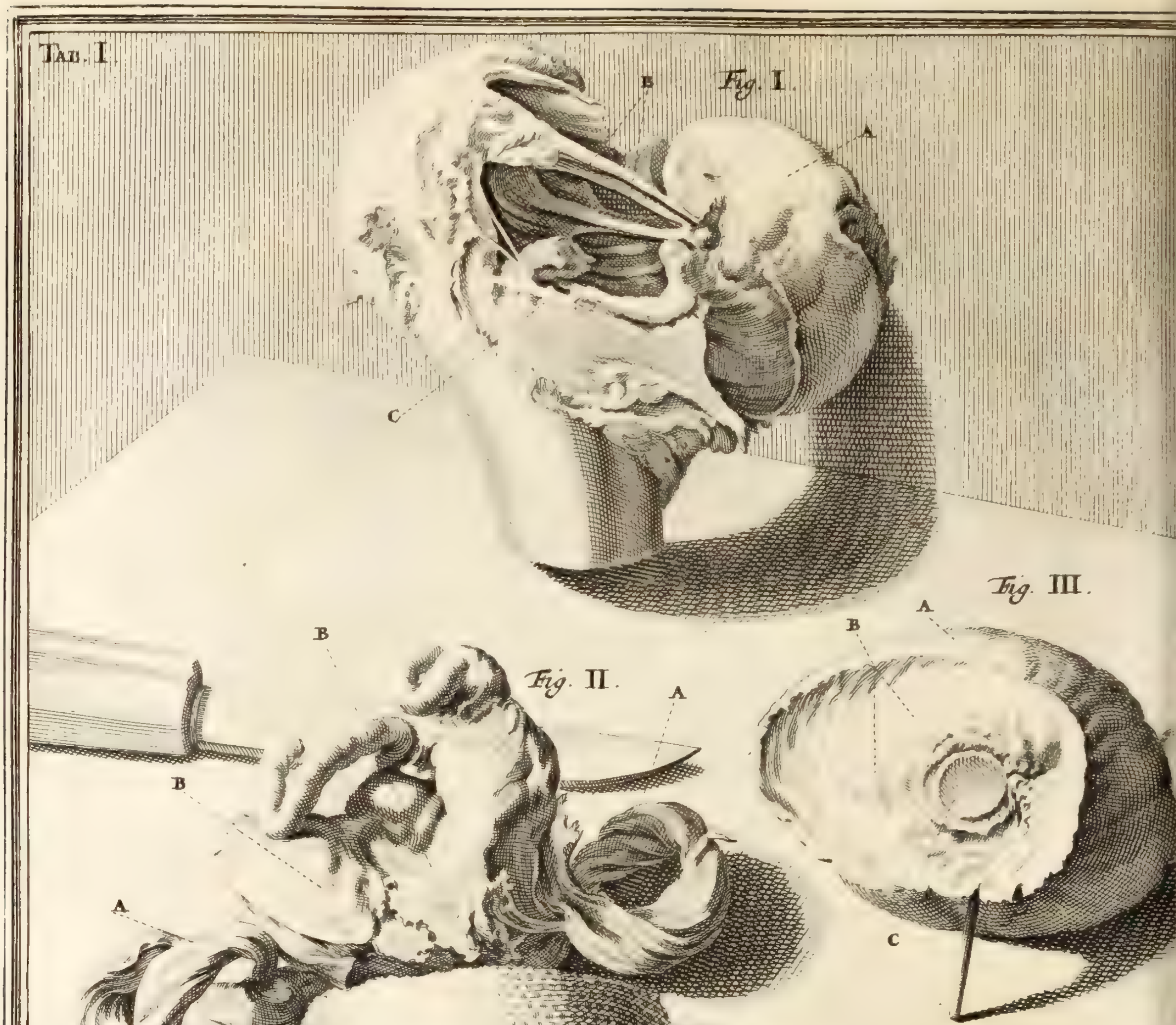
Not. 1°. Ureteres verſus Renes in tantam molem ſunt extenſi, ut Paſtinacam craſſam recipere poſſint, verſus Veſicam anguſtiores facti, tandem ſinguli deſinunt in Veſiculam rotundam nucis juglandis magnitudine. In hiſce veſiculis, ſeu expanſionibus, ubi cum veſica urinaria uniuntur, relictum eſt foraminulum minutiſſimum, per quod urinæ locus quodammodo dabatur veſicam intrandi.

2°. In utroque horum Renum extremo ſuperſtes remanſit portio Renis ceu bene conſtituta, ſpatium autem intermedium eſt membranaceum, propter enormem expanſionem.

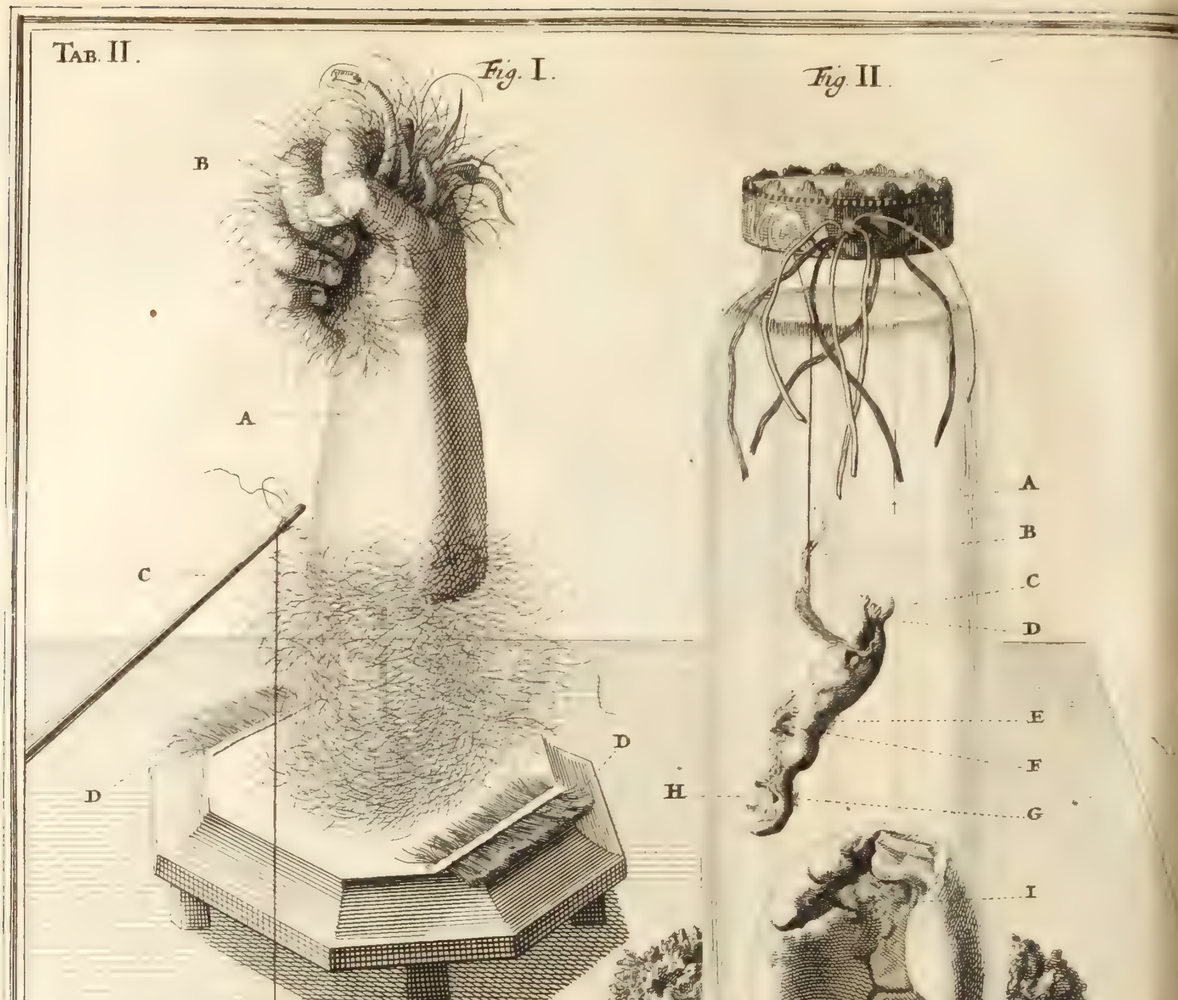
N°. CII. Fœtus gemellorum coalitorum porci, qui ita coaluerunt, ut unico tantum gaudeant ventre.

N°. CIII. Portio Inteſtini Coli ex caballi fœtu, cujus valvulæ coli ſunt unitæ, ita ut moriendum fuerit fœtui in lucem edito.

EXPLI-

Tab. I.
Fig. I.
A
B
C
Fig. II.
A
B
B
A
C
A
B
D
Fig. III.
A
B
C

Tab. II.
Fig. I.
Fig. II.
Fig. III.
A
B
C
D
D
A
B
C
D
E
F
G
H
I
K
J. Mulder ad vivum Sculp 1713

EXPLICATIO TABULARUM THESAURI NONI.

TABULA I.

Fig. I. Indicat oſſis Femoris partem ſuperiorem, ſeu caput. A. Dicti oſſis Epiphyſis.

B. Ligamenta craſſa, dura, quæ loco cervicis Epiphyſin, ſeu caput oſſis cum Trochantere majore conjungunt: hæc ligamenta non ex exteriore, ſed interiore utriuſque ſuperficie emergunt.

C. Denotat defectum cervicis oſſis Femoris, utpote in totum deficientis.

Fig. II. Denotat crus fœtus humani, ex Atheromate Placentæ uterinæ dependens.

A. A. Eſt Funiculus umbilicalis.

B. B. Atheroma, in medio placentæ ſubortum, quam Placentam Vulcano tradiderunt, ob ſuperſtitionem veterem.

C. Crus.

D. Pes extremus cum tribus digitis pedis.

Fig. III. Demonſtrat ſegmentum Cruris.

A. Cutis.

B. B. Pinguedo, ſub qua nil Muſculoſi apparet.

C. Os Femoris abſciſſum & rotundum.

TABULA II.

Fig. I. Demonſtrat partem brachii fœtus humani, in cujus pugno, balſamo lapidis inſtar indurato, continetur faſciculus capillorum ceratholithophyti inſtar calculoſâ ſubſtantiâ obſitorum.

A. Brachii pars.

B. Capilli.

C. Capilli, in atheromate à me reperti.

D. Capilli, ſponte à capite, tanquam forcipe, momento abſciſſi & decidui.

FIG. II. Phiala in liquore continens Animalculum quadrupes, Caniculo ſimile, vomitu rejectum.

A. Capillus, à quo dependet animalculum.

B. Funiculo umbilicali analogum quid.

C. Duo pedicelli poſteriores.

D. Cauda.

E. Scapula ex parte denudata, propter continuum attactum hominum.

F. Pedicelli anteriores.

G. Caput.

H. Os apertum, in quo luculentiſſime videri poteſt lingua, id quod non ſatis bene hic repræſentatur.

I. Burſula, in qua hæſit animalculum ea ſuperficie viſa, ubi erupit.

K. Rupes, in cujus cavo phiala poſita.

FIG. III. Exhibet figuram dictæ burſulæ facie poſteriore viſam.

TABULA III.

FIG. I. Indigitat phialam liquore repletam, in qua reſervatur fœtus humani brachium, in cujus manu continetur lamella, ſeu ſegmentum humani teſticuli prodigioſæ magnitudinis in cartilaginem mutati: cum autem totum teſticulum in lamellas diſſecuerim, repræſentavi hic unam ex minimis lamellis.

A. Superior pars brachii linteo tecta & ligata.

B. Digiti manus.

C. Lamella Teſticuli.

D. Portio Uteri fœminei, cujus facies interior maxima parte degeneravit in tubercula rotunda.

FIG. II. Exhibet portionem cutis plantæ pedis humani, cujus vaſa ſanguinea adeo ſunt locupletata, ut ne cuſpide quidem acus, ſine læſione vaſorum pungi poſſit; id autem à ſculptore hic ſatis repræſentari non potuit.

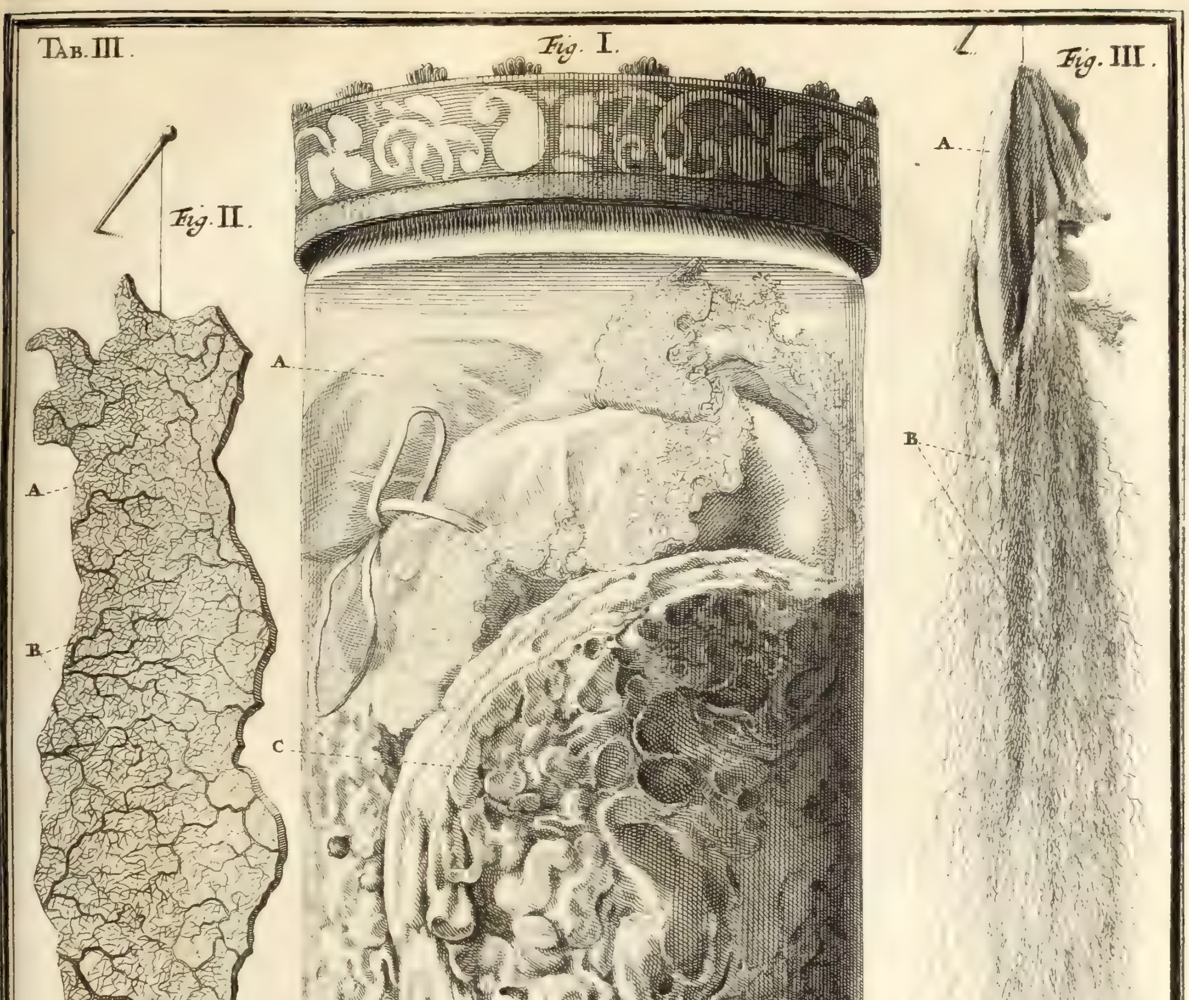
A. Cutis.

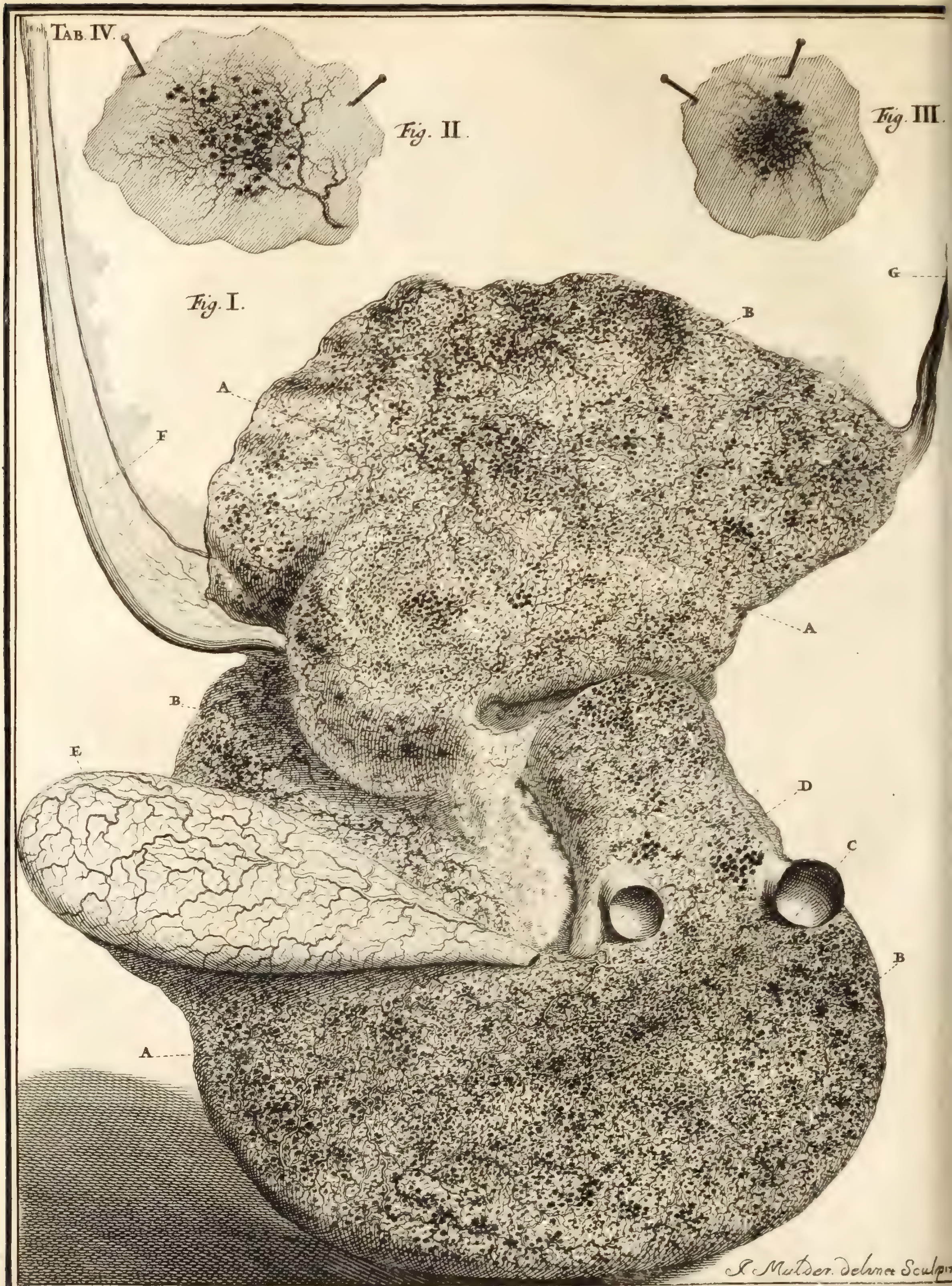
B. Vaſa, præſertim arterioſa, quorum reptatus plane diverſus ab iis, quæ Lienem, Renes, Hepar, Placentam uterinam &c. conficiunt.

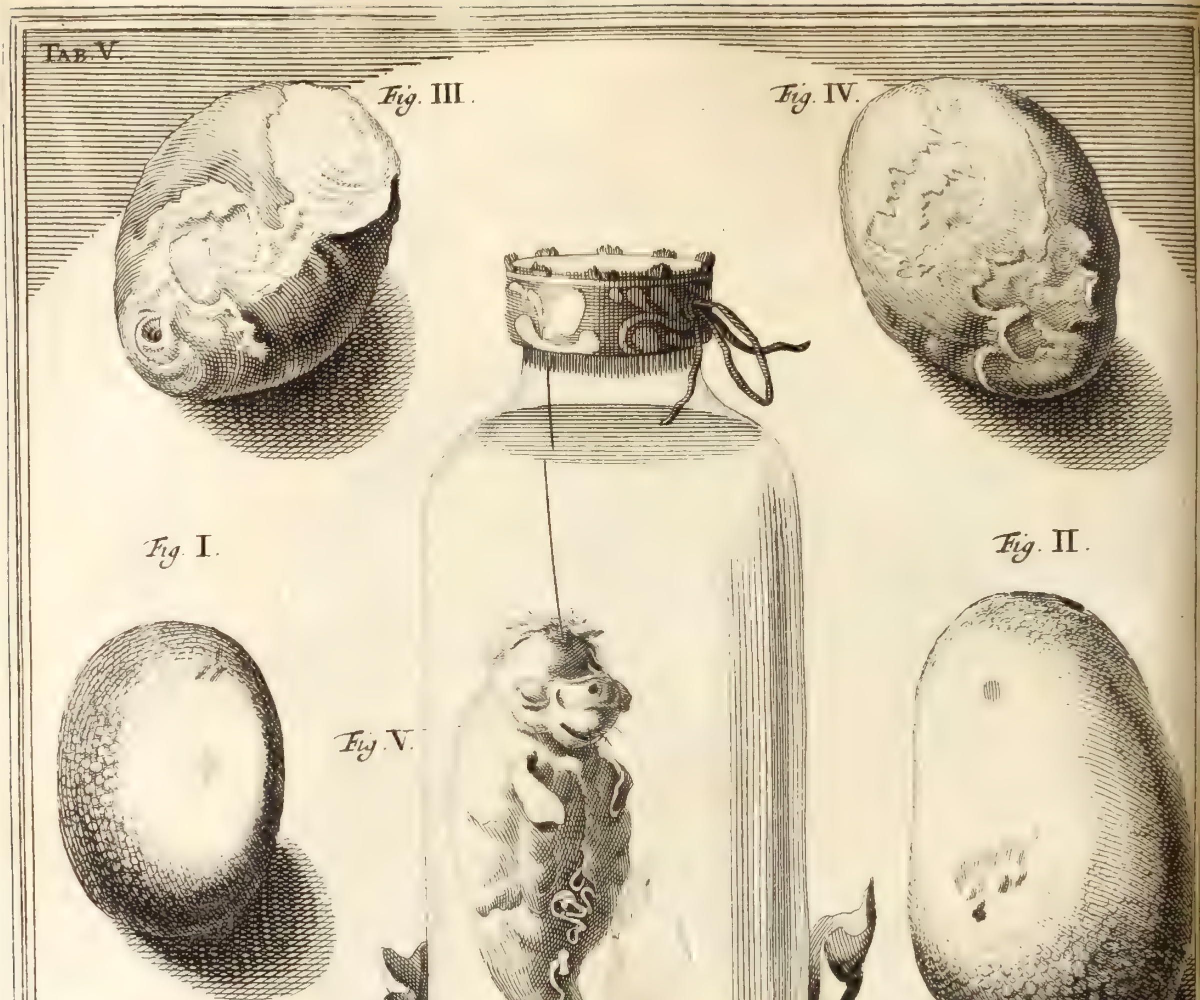
FIG. III. Exhibet Teſticulum humanum diſſolutum, cujus vaſcula, à contenta ſeminali materia arte ſunt deſtituta; hoc enim facto, tomenti inſtar, tenuia ſunt dicta vaſcula.

A. Tunica albuginea.

B. Vaſcula, ſeminis rudimentum conficientia.

Tab. III.
Fig. I.
Fig. II.
Fig. III.
A
B
C
D

TAB. IV.
Fig. II.
Fig. III.
Fig. I.
A
B
C
D
E
F
G
J. Mulder delin. et Sculpsit

TAB. V.
Fig. III.
Fig. IV.
Fig. I.
Fig. II.
Fig. V.

TABULA IV.

Fɪɢ. I. Juvenis Hepar denotat.

A. A. A. Subſtantia Hepatis, ne propriâ quidem membranâ ablatâ.

B. B. B. Pulpoſæ ſeu ſuccoſæ extremitates, quæ tanto ſunt numero, ut ſculptor vix potuerit omnes hic repræſentare, & ſi hoc feciſſet, integrum Hepar fuiſſet nigerrimum propter copiam.

C. Truncus Venæ cavæ abſciſſus.

D. Truncus Venæ portæ.

E. Veſicula fellea, tot vaſculis Sanguineis locupletata, ut ne cuſpis quidem aciculæ inſeri poſſit.

F. Ligamentum umbilicale cum ſuis arteriis repletis.

G. Ligamentum Hepatis tertium, quo, ſuo in loco, continetur Hepar.

Fɪɢ. II. Exhibet portiunculam membranæ Hepar ambientis, ſub qua in conſpectum veniunt ſuccoſæ & pulpoſæ extremitates microſcopio viſæ.

Fɪɢ. III. Portionem, ut ſupra, denotat tali lente viſam, quali pulpoſæ extremitates ad naturalem magnitudinem propius accedunt.

TABULA V.

Fɪɢ. I. & II. Duo calculi è muliere LXVIII. annorum per inciſionem, ſicuti in viris, extracti.

Fɪɢ. III. Calculi eodem modo ex virgine extracti, facies anterior.

Fɪɢ. IV. Ejuſdem calculi facies poſterior.

Fɪɢ. V. Embryo Piſcis Narwal, ſeu Unicornu Groenlandici.

FREDERICI RVYSCHII

Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ ſocietatis Anglic. & Paris. Membri,

THESAVRVS
MAGNVS & REGIVS

qui eſt *DECIMUS*

THESAVRORVM ANATOMICORVM.

In quo præcipuæ corporis humani partes, ceu in ſtatu vivo, nitidiſſime præparatæ, reſervantur.

Cum Fig. Æneis.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXIX.

Medicinæ, & Philoſophiæ

Cultoribus, ſalutem precatur

FREDERICUS RUYSCHIUS.

Poſtquam Andreas Veſalius orbi medico illuxerat, incomparabili de Fabricâ corporis humani conſcripto opere, cenſuere optimi in Arte judices, abſolutam jam haberi cognitionem Anatomes: neque verò majoris momenti ſupereſſe aliquid, quo ad inventa ejus addito, laudem pararent Poſteri: verum aliter longe ipſam ſe rem habere experti ſunt, ſimulac Accuratiſſimus Bartholomæus Euſtachius inventa ſua protulit, ſummusque inter Anatomicos Gabriel Fallopius, ſua in Veſalianum opus obſervata propalavit.

Ipſe quippe Veſalius, anima profectò candidiſſima, aperte in ſuis ad Fallopianas notas reſponſis agnovit, plurima, eaque pulcherrima, deberi ſagaci induſtriæ

ſui pridem diſcipuli, & jam antagoniſtæ. Neque tamen vel ita ſpem elegantiſſima & utilia detegendi, præreptam eſſe reliquis, poſt Nobiles hoſce Auctores, ſucceſſu mox egregio nos docuit Julius Caſſerius, atque Caſparus Aſellius.

Quin & Guilielmus Harvæus evidenti deinde fuit exemplo, unum ſe, poſt tot præclara omnium inventa, diligentiâ indefatigabili reperire potuiſſe illa, quæ cuncti ignoraverant, quorumque interim major foret in medicina uſus, quam eorum omnium, quæ junctis alii omnes laboribus invenerant.

Splendidiſſimum autem hoc ſidus Brittanicum, ut ut multa lumina evaneſcere coëgerit, non impedivit tamen, quo minus Pecquetus, Bartholinus, Lowerus, Williſius, Graafius, Swammerdammius, Malpichius Nuckius, & Du Verneyus, ſuo micare potuerint jubare. Quid verbis opus eſt? hac re impulſus ego credidi ſemper, eſſe mihi celebrandos ex Hippocraticâ lege labores alienos: ita verò, ut & meâ induſtriâ hos explorem, adjutem, & ſi datur corrigendo perficere utcumque auſim conari.

Quare ante quinquaginta elapſos abhinc annos, Bilſii eâ tempeſtate ante alios omnes Celebratiſſimi Anatomici, ſententiam examinare, rerumque experimentis refutare ſolus tum ſuſtinui. Veram Venularum Lymphaticarum, Lacteorum canalium, Bronchialis Arteriæ, formam depingere ſum auſus; meque jam tum reperiſſe artem, quâ minimos ultimorum vaſculorum repta-

tus

tus proſequi, detegere, ſpectandos exhibere, re & verbis publicè profeſſus ſum.

Ab eo deinceps tempore, tantæ ætatis decurſu, noctes impendi atque dies, ut omni artis molimine notitiam mihi compararem fabricæ illius, quâ hanc nobis conſtruxit machinam Deus.

Viſumque fuit Creatori meo, improbum huncce laborem eo rerum ſucceſſu coronare, ut tandem vicerim obſtacula per varias artes omnia: ut acies oculorum meorum tandem ſe penetraverit in intima receſſuum naturæ penetralia: patuit denique poſt tot conatus, mutatoſque toties labores, vera minimarum partium ſtructura.

Statim vero ac ipſe hanc addidici, primâ oportunitate natâ, elegantibus harum formarum ſpectatoribus ita exhibendam eandem curavi, ut & illi meo indicio conſpicere potuerint: unde multi candidi rerum æſtimatores priora ſuper his animi ſenſa refellere, corrigere, & novam faciem agnoſcere, non erubuerunt.

Nunc igitur, quum ingraveſcens ætas ſpem vitæ longam inchoare vetet, in animum induxi pulcherrima inventorum meorum ſpecimina omnium colligere, eaque in unum corpus digerere, ut appellari mereatur Musæum Ruyschianum Anatomicum. In eo autem conſtituendo, nolui uti pervulgata ſolius ſcripturæ viâ; ſed propoſui ipſa illa per artem meam parta corporis organa, quorum contemplatio mihi ipſi paraverat ſcientiam. Igitur à Capillo ſupremo inceptum opus ad intima abditiſſimorum viſcerum meditullia perduxi, neque ullam ex mediis inter hæc extrema partibus omiſi.

Prorſus ut Fibræ, Membranæ, vaſis, Glandulæ, Viſceris, Cartilaginis, Oſſis, Unguis, Pili, uniuscujusque denique particulæ, denudata hic appareat ſpecies, & vera à vertice in calcem forma.

Quin etiam addam hic humanum cadaverculum (arte mihi uni propriâ) ſic paratum,ut nitor & gratia vitam non modo æquent, imo verò & ſuperent: color enim, toroſitas, habitus, certè & flexilitas ipſa artuum, quæ in cadavere pereunt, hic conſervantur ſimul, & aliquâ ratione ſic emendantur, ut ſpectantem permulceat & oblectet, utque niſi propriis oculis convictus nemo crediderit rem ita peragi poſſe: quodque opus hoc maxime commendat, plurima à quinquaginta abhinc annis ita parata non ſunt mutata.

Ne autem paucorum modo foret hoc annorum ſpectaculum, omnia hæc artificio balſamico mihi proprio ſic condivi; ut, licet ſeculum ferant, haud tamen corrumpantur. Quin etiam dedi hanc operam, ut teter laceri cadaveris partium adſpectus ita ornamentis emendaretur appoſitis, ut oculos neutiquam offenderet, atque nec terrorem incuteret, nec excitaret nauſeam. Denique partes ſingulæ numeris inſcriptæ, qui reſpondeant catalogo ſcripto ſuper his, in quo ad numeros hos, qui deſignant ſingula, clara deprehenditur & accurata enarratio. Poterit itaque unusquisque Muſæum hoc ſpeculans ex catalogo ediſcere Anatomen Ruyſchianam omni faſtidioſo labore, tædio ſordidæ attrectationis, vel tetrâ mephiti, liber.

Quisquis itaque Theſaurum hunc poſſederit, poterit

rit eo uti, vel ut ſe oblectet ſpeculatione veræ fabricæ corporis humani, eoque modo animum ſuum erudiat, vel ut in Academiâ, ubi Philoſophiam & Medicinam docetur juventus, demonſtrari queat genuina conſtructio partium, ſicque non verbis, nec conjecturâ, ſed ipſâ demonſtratione ob oculos poni poſſit.

Quare etiam Reges ipſi, Principes, Rerum publicarum, aut Academiarum Curatores, nacti hunc Theſaurum, eo Academias ſuas poſſent donare duraturo in ſeculum, ut ornamentum pariter & doctrinæ inſtrumentum ſit perenne atque utiliſſimum.

Ipſe ego, qui hoc perfeci, venale nunc offero, opus dum in vivis dego, ut ante fata ſuprema certus ſim extare monumentum inventorum meorum completum: neque enim me pluribus adſcripto facile id fieret. Patebit hic Theſaurus videndus in ædibus meis, illis tantum, qui certa habent indicia, quibus conſtet eos poſſe & velle totum hunc emere.

Ne autem metuat emtor, hæc peritura eſſe ubi ſibi comparavit, ſincerâ fide illi, poſtquam pretio conduxit, aperiam artem conſervandi, quâ utor, & quæ differt ab eâ, qua alii utuntur: meam enim differre docet comparatio eorum, quæ apud me conſervantur, cum iis, quæ illi oſtendunt. Indicabo itidem modum, quo liquor immerſa condiens in lagenis parari, & datâ neceſſitate ſuperaffundi iterum debeat.

Et ne hoc fieri opus ſit, ita replebo vaſa, & claudam accuratè, ut pluribus annis nulla additione egeant. Tandem, quum expertus ſim, præparatas corporis humani

mani partes diverſas, varios liquores ſibi requirere, in quibus ſerventur, aut aliter perdant nitorem, ipſum & hoc ſecretum illi, ut alia, ſub fide ſilentii revelabo.

Si ergo Principes, Academiæ, Societates, vel privati, capiuntur horum dulcedine, poterunt ſibi comparare, quæ arte ſingulari, continuato fere per annos ſexaginta labore, confecta, nusquam in orbe terrarum videnda, neque ulli ſeculo viſa, ſunt.

VIRO CELEBERRIMO

FREDERICO RUYSCH, Med. Doct.

Anatomiae & Botanices Profeſſori experientiſſimo, ac membro Caeſareae Academiae naturae curioſorum; cum ſua ille mihi Cimeliarchia, omnibus interioris & reconditae naturae oſtentis inſtructiſſima, in quibus declarandis ſummum Viri ingenium & dexteritas ſingularis juxta elucent, qua eſt humanitate, aperuiſſet comiter, ex itinere domum reverſus, & voti damnatus, hoc grati memoriſque animi teſtimonium

Perſolvi L. M. Q.

Ipſis idibus Sept. a CIↃ IↃ CCXIV.

ARtis Apollineae decus, & par gloria clarae
Vrbi, quam placidis Amſtela lambit aquis!
Quo tua commemorem, RUYSCHI, *miracula dextrae*
Carmine, quae nuper cor rapuere meum?
Dulcia carpentem dum me procul otia Muſis,
Excipit in laetos terra Batava ſinus.
Vix animi compos relego veſtigia rerum
Quas tua tunc oculis obtulit arca meis.
Scilicet admiſſus cultor tua tecta tueri,
Tecta Machaoniis conſpicienda bonis;
Obſtupui, longeque ſacer comitatur euntem
Horror, & humanâ major imago ferit.
Nec mihi (quae ſuadent myſteria tanta ſileri)
Si valeam, arcanas prodere fas ſit opes.
Cum tamen humanus trahat immortalia corda
Vocis honor, trepido verbaque fuſa ſono;
Verba, deûm auguſtos caſte venerantia vultus,
Quos licet infra omnis vis cadat eloquii:
Quid prohibet, reſerata mihi Paeonia templa
Atque decus magni concelebraſſe viri;

Qui clara inſiſtens, amplo fulgore ſacerdos,
Atria, Phoebigenae ſacra vicesque ſubit?
Sancte ſenex! cui vaſta patet natura minoris
Mundi, & Daedaleis flexibus apta ſtrues:
Abdita qui longe rerum primordia luſtrans,
Viſa prius nulli, detegis arte ſagax.
Tu quae ſit caecis monſtras natura cavernis;
Te duce, Phoebaeus qua chorus omnis eat.
Qui veneranda ſimul ſermonibus ora recludis,
Et venit ad partes praeſul Apollo tuas;
Protinus en gemini penetras ſpectacula mundi,
Et Proteus rerum quae nova cunque canis.
Unde Prometheae ductus tot mille figurae;
Quae ſua vis cunctis, officiique modus;
Quaeve laboranti deceat ſuccurrere parti,
Et medica tuto damna levare manu.
Quo me, Muſa, rapis? cerno penetralia RUYSCHI
Myſtica, principibus jam celebrata viris.
Unde aliquis, turba in media fere, numine plenus
Adſtitit, & tales protulit ore ſonos:
Chironomos jactet vicina Britannia dextros,
Herophilosque citet Gallia terſa ſuos.
Neve repertores ſileat, quos laurea Phoebi
Aequavit ſtellis, Itala terra duces.
Invidit terris aliis, clementius aſtrum
Battaviae, tantum nomen habere viri.
RUYSCHIUS, *in medica bonus & mirabilis arte,*
Unus multorum gloria & inſtar erit.
Unus, cui ratio cum docto ſpirat amice
Uſu, nec fallax ſemita trita placet.
Quem, nunc incano redimitum tempora ſerto,
Poſteritas laetis frondibus uſque colet.
Talibus ille modis. Applauſit Muſa precando
Noſtra, pium meritis os reſoluta viri:
Solamen miſeris praeſens, quem par decus arti
Integritas Clarium comprobat eſſe genus;
Vive diu, nomenque tuum celebretur in orbe,
Quo venit Batavi dedita fama ſoli.

J. C. SCHRODERUS.

THESAURUS ANATOMICUS DECIMUS.

ASSER MAJOR. I.

No. I. PEdamentum ex ligno Indico, cui VI. exigua pedamenta rotunda ſunt ſuperſtructa, quorum

Im. Lit. A. notatum, faſciculo gaudet Pilorum, longitudine ſesquidigiti.

Hic faſciculus à me repertus eſt in Atheromate cujusdam mulieris Hydropicæ denatæ, & quidem in ejus Omento, hi Pili microſcopio viſi, plani ſunt.

IIm. Lit. B. inſtructum eſt Capillis, qui ſponte, nec non momento, à capite deciderunt, tanquam forcipe eſſent abſciſſi. Vide Hiſtoriam in Theſaur. IX. deſcriptam.

IIIm. Lit. C. continet Pilos ex labio ſuperiore Roſmari, Belgice *Walrus*, horum Pilorum radices cavas eſſe videri hic poteſt, quemadmodum avium plumæ ſunt.

IVm. Lit. D. Faſciculum pilorum è corpore quadrupedis Ichneumonis, ſeu Muris Pharaonis, in deſertis Ægyptiacis degentis, de quo mira narrantur ab auctoribus. Vid. plura apud D. Jac. Wernerum.

Vm. Lit. E. Exiguam portionem Plicæ Polonicæ, cujus deſcriptio exſtat in Sennerto & aliis auctoribus.

VIm. Lit F. Supra quod poſitus eſt Faſciculus ſetarum è dorſo Porci Americani deſumptus, ſuntque colore variegato.

Not. Dicti animalis Umbilicum, ſitum habere perhibent Incolæ Americ. in dorſo; cum autem fœtum recenter natum nondum viderim, nil certi de hac re affirmare poſſum: attamen ſemel cultro Anatomico ſubjeci dictum animal provectioris ætatis, in cujus abdomine nullum omnino veſtigium Umbilici offendi, in dorſo verò comparebat Tuberculum, an autem Umbilicus verus, an verò quid ſimile fuerit, non auſim affirmare?

Hoc tamen obſervavi, cum cutem aperuiſſem, oculos incurrebant plurimæ fibræ ab illo tuberculo prodeuntes, per

pinguedinem & dorſi muſculos disperſæ, an autem in fœtu ejusmodi Fibræ, vaſa fuerint, ad fœtum alendum, comparata, quæ poſt partum areſcunt, hæreo, nec tamen nego, propterea quod in Theſ. 1°. Animalium, animal quadrupes delineari curaverim & deſcripſerim, nomine Animal quadrupes, Bufoni ſimile, è cujus dorſo fœtus emergunt, idque è rotundis exiguis cellulis, cum funiculis umbilicalibus, nullam communicationem cum abdominis cavo habentibus. Vid. Theſaurum ſupradictum.

Præterea in Gazophylaceo meo reperitur quoque Cutis Porci Americani integri, in cujus dorſo ejuſmodi tuberculum quoque reperitur, absque ullo tuberculo in abdomine, & hoc cauſam cogitandi magis magisque auget, ejusmodi animalia funiculum umbilicalem in dorſo gerere.

N°. II. Pedamentum, ut ſupra, VII. exiguis pedamentis rotundis inſtructum.

Supra I^m. Lit. A. notatum, phiala poſita eſt, in liquore continens portionem Cutis humanæ, qua dependet Epidermis, ut & Corpus reticulare Malpighii.

Not. Facies exterior a cute dependens albiſſima, eſt Cuticula, facies autem interior ſubflava, Corpus reticulare dicitur: cum autem Corpus reticulare coloris ſit ſubflavi, cutis verò rubicundiſſima, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, certiſſime conſtat, per Corpus reticulare nulla diſperſa eſſe Vaſa ſanguinea, quamvis illa depingi curaverit Profeſſor quidam.

II^m. Lit. B. Phiala, eodem modo inſtructa, continens portionem Epidermis, ſeu Epidermidis fœtus humani, ex cujus ſuperficie interiore reliquiæ Papillarum cutanearum propullulant.

III^m. Lit. C. Phiala, ut ſupra, & in ea, portio Epidermis cujusdam viri, laborantis furfuratione cuticulæ horrenda, quæ Lepra vulgò audit, in hujus ſuperficie interiore comparent longe quidem luculentius reliquiæ Papillarum cutanearum.

IV^m. Lit. D. Portio Cutis capitis humani, quæ tam denſe ſtipatur Vaſis ſanguineis, ut ne aciculæ quidem punctura poſſit fieri, ſine Vaſculorum læſione. ſuntque dicta Vaſcula repleta: horum Vaſculorum Sanguineorum reptatus plane eſt diverſus ab eo, qui nobis in Viſceribus occurrit.

V^m. Lit. E. Portio cutis Plantæ pedis humani, cujus vaſculorum Sanguineorum extremitates ultimæ tam affabre ſunt repletæ,

repletæ, ut nemo illas ſine ſumma admiratione operum Supremi Numinis adſpicere poſſit.

VI^{m}. Lit. F. Epidermis Plantæ pedis, in qua lineæ parallelæ non ſolum, verum etiam oculis armatis in conſpectum veniunt Papillarum cutanearum abruptarum reliquiæ.

VII^{m}. Lit. G. Epidermis & corpus reticulare incraſſata, & in varias lamellas diviſa, è Planta pedis.

N°. III. Phiala in liquore continens Atheroma, inter Muſculos Colli bovini repertum.

Conſiderandum 1°. Dictum Atheroma conſtare ex ſubſtantia peculiari, & à me nunquam viſa in Atheromate: ſc. eſt ea flava, molliuſcula, nitens, inſtar pinguedinis carnis bovinæ recenter coctæ, & adhuc calidæ, ſub qua vera pinguedo ſeſe quoque videndam exhibet.

2°. Cum in omnibus Atheromatibus piloſis ſemper invenerim, pilos faſciculatim & confuſe eſſe ſitos: hi contra radicitus emergunt ex dicta ſubſtantia flava & nitente, & quidem denſiſſime ſtipati.

An illa ſubſtantia flava conſideranda ſit, tanquam morboſæ & confluentes Papillæ nerveæ, ambigo? Pilos autem corporis noſtri, efflorescentias eſſe Papillarum nervoſarum, nullus dubito, & hinc etiam illorum evulſio tam dolorifica.

N°. IV. Phiala, ut ſupra, & in ea portio Epidermidis, ex cujus ſuperficie interiore propullulant reliquiæ Papillarum cutanearum.

Ut objectum hoc, quam proxime ad latera phialæ accederet, pone illud poſui Cereum Americ. ſpinoſum multangularem. Dictæ phialæ adſtat alia, & minor phiala, aſteriſco notata, in qua Epidermis, ut & corpus reticulare, ex Æthiopis planta Pedis. In hiſce diſtinctius, oculis ocurrunt nudis, papillæ ſupradictæ. Vid. Tab. 3. Fig. I.

No. V. Pedamentum, & ſupra illud phiala, continens in liquore particulam exiguam Piæ matris, cum cortice Cerebri, egregie diſſoluto: objectum exiguum quidem, ſed admodum affabre præparatum.

In fundo phialæ reperitur exigua portio dicti objecti, quæ tam tenera, ut fere captum hominis ſuperet, & in ea quoque Divini Numinis potentia eluceſcat.

N°. VI. Pars ſuperior Cranii fœtus humani, ceu ſcutella, in qua comparent.

1o. Falx, ceu in ſtatu vivo expanſa, & ſecundum longitudinem decurrens.

2o. Fontanella quoque expanſa.

3o. Superficies interior hujus Scutellæ Dura matre adhuc obducta, per quam Arteriæ repletæ ab utraque parte prodeuntes, ſibi invicem occurrunt.

4o. Sinus longitudinalis, ut in ſtatu vivo, apertus.

No. VII. Cerebellum humanum, in liquore conſervatum, ne autem è ſuo excederet loco, in oppoſita parte appoſui ramum Opuntiæ Amer. Spinoſæ majoris.

Dictum Cerebellum ab aliquot annis tam nitide à me eſt conſervatum, ut jam jam videatur è capite erutum.

Supra operculum alia phiala poſita.

No. VIII. Liquore repleta, quæ continet portionem Cerebri hominis adulti; hujus cortex ſanguinei coloris, propter vaſculorum, corticem conſtituentium, repletionem; medulla verò alba remanſit.

Supra hanc phialam reperitur quoque pyxis exigua,

No. IX. In qua oſſicula Auditus nitidiſſima.

Not. præterea, primam phialam poſitam eſſe velut inter rupem, Vaſis ſanguineis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, loco Coralliorum rubrorum, circumſeptam, inter quæ rubicundiſſima vaſa, ramuli exſtant tomenti inſtar tenues.

No. X. Phiala in liquore continens Piam matrem humanam, cum annexis particulis Corticis Cerebri diſſoluti.

Hæc autem Pia mater ab una parte, contra naturæ leges, incraſſata occurrit, & vaſa ſanguinea ſunt repleta ceraceâ materiâ, aſt dilutiore rubedine.

No. XI. Portio Cutis Roſmari, in qua luculenter apparent Papillæ cutaneæ, ut & earum abruptiones, Corpori reticulari adhærentes, id quod in homine, ac in aliis objectis oculos quoque incurrit, & quod notandum, in cute humana, Cuticula à Cute revulſa, comparent papillæ minores & minus acuminatæ.

No. XII. Pedamentum ſupra quod locavi ramulos Arteriarum, per Cerebrum diſperſos, quos inter ramuſculi minutiſſimi tomenti fere inſtar tenues, & tamen repleti, & non nihil expanſi, idque in forma ſicca.

Dicti ramuli adeò ſunt teneri & tenues ſubſtantia, ac ſi eſſent Vaſa Lymphatica, & per conſequens facillime attactu fran-

franguntur. Vide de hiſce plura in Theſ. Anat. IX.

N°. XIII. Phiala liquore repleta, in qua continetur Piæ matris portio incraſſata, cui variis in locis cohærent Arteriolæ in corticem mutatæ.

N°. XIV. Lingua humana, in liquore conſervata, in qua videre licet tria genera Papillarum lingualium, ut & Epiglottidem cum vaſculis ſuis ſanguineis repletis.

No. XV. Cerebellum humanum in liquore conſervatum, & ita præparatum, ut principium Spinalis medullæ videri poſſit, ſimul cum Arteria cervicali & ramis Vertebralibus.

In medio Cerebelli cerni quoque poſſunt Pons Varolii, ut & Corpus globoſum: ſupra hæc omnia Arteriæ innumeræ rubicundiſſimæ ſunt diſperſæ, id quod viſui gratiam conciliat.

Supra operculum hujus phialæ, alia phiala,

N°. XVI. poſita, in liquore continens utramque hominis Palpebram, quarum ſuperficies intima rubicunda eſt facta, tanquam inflammata, propter vaſorum ſanguineorum repletionem: præterea luculentiſſime videnda ſeſe exhibent oſcula in utriusque Palpebræ limbo ſita, quibus excernitur liquor, de quo poſtea plura dicam, propria inventione obſervata.

No. XVII. Phiala in liquore conſervans totam fere hominis Piam matrem, quæ telæ aranearum fere inſtar tenuis eſt: cum autem Arteriæ ſint repletæ, veram tenuitatem videre licet, non autem in cadavere humano, tanta teneritas comparet, niſi poſt Arteriarum repletionem, qua ſine, omnia Vaſa ſanguinea, ut plurimum maxima parte deſtituuntur ſanguine, & ſic ipſa vaſa, quæ ſunt innumera, ad ejus craſſitiem conferre videntur, cum interim telæ aranearum fere tenuis ſit dicta membrana in ſtatu ſano. Itaque Pia mater propter tenuitatem mihi præſertim videtur inſervire, ut omnia illa vaſa, ejus ope, contineantur, ne excedant ſuo loco: variis quoque locis occurrunt extremitates harum Arteriarum in corticem Cerebri mutatæ.

No. XVIII. Phiala in liquore retinens Linguam humanam, repræſentantem viventis ſpeciem.

In hoc objecto viſui occurrunt Papillæ Linguales, Uvula, Epiglottis, Æſophagus abſciſſus, ut & Aſpera Arteria abſciſſa.

Circa Linguæ cuſpidem Epithelia quidem ablata eſt: Corpus autem reticulare ibi detegere haud potui: in Lingua autem bovina facile, ſeparando, viſui occurrit.

Supra

Supra operculum alia phiala

Nº. XIX. ſicca poſita, in qua occurrit portio Linguæ fœtus humani, per quam myriades Arteriarum currunt.

Nº. XX. Lingua humana præcedente nitidius præparata, & in liquore conſervata, cum Epiglottide & illius Glandulis mucoſis.

Supra operculum

Nº. XXI. Phiala ſicca, in qua viſui exhibetur portio Linguæ pueri, cujus Vaſcula ſanguinea tam nitide præparata ſunt, ut totum objectum ſumma rubedine ſit perfuſum.

Nº. XXII. Phiala magna in liquore continens Caput infantis, viventis, & Oculis clauſis dormientis, caput repræſentans, cujus Prolabia rubra, Genæque rotundæ ſunt ſine rugis, ita ut nitidiſſime ſit præparatum & ab aliquot annis conſervatum.

Not. Superior pars Capitis ablata eſt, Cerebrumque exemptum, ut ſic, ſub cute pinguedinis nitor naturalis, Nervorum è Capite exortus, Infundibulum &c. in conſpectum veniant.

Nº. XXIII. Oculus humanus cum Palpebris, in iis Palpebris conſiderandum eſt, quod facie interiore, innumeræ Papillæ nerveæ luculenter conſpiciantur: & hinc tanta ſenſibilitas, præſertim in inflammatione hujus partis.

Nº. XXIV. Plexus choroideus, qui continuatio eſt Arteriæ, neutiquam conſtans ex Glandulis, uti voluere auctores nonnulli, ſed ex Arteriolis, quæ aliam naturam induerunt. Vide quid ſcripſerim & delineari curaverim de hac materia, in reſponſione ad Epiſt. Anat. Problem. XII.

Nº. XXV. Phiala in liquore reſervans portionem Piæ matris, cum exigua portione corticis Cerebri annexa: Arteriolæ autem ſunt repletæ materiâ ceraceâ, coloris carnei, unde tantum levi rubedine perfuſus eſt dictus cortex.

In medio hujus objecti videndum ſeſe quoque exhibet Plexus choroideus, qui non, ut dixi, ex Glandulis, verùm ex Arteriolarum extremis conſtitutus, mirumque in modum contortis, & in peculiarem ſubſtantiam mutatis, cum Arteriolis tamen continuis & cavis.

Nº. XXVI. Portio Cerebelli humani cum portione Medullæ oblongatæ, ut & Glandula pinealis, ad quam tendunt Arteriolæ repletæ.

Ut autem Glandula pinealis prima fronte in conſpectum veniret,

niret, ſpinulam Echinomelocacti ſub dicta Glandula infixi.

Conſiderandum præterea, quod pone hoc ſubjectum reperiatur ramus Fruticis Afric. cum fructibus, ne movendo phialam ſuo excederet loco.

Quomodo Arteriæ decurrant ſupra Cerebellum, perbelle hic quoque videre licet.

N°. XXVII. Pueri Facies dextra in liquore, vitæ ſpeciem repræſentans, in qua videre licet

1°. Portionem Linguæ cum ſuis Papillis Lingualibus.

2°. Quamvis Prolabia rubicunda ab Epithelia in totum non ſint denudata, attamen Papillæ nerveæ in totum viſum haud effugiunt.

3°. Per dentes molares, ſerræ ope in duas partes diviſos, vaſa ſanguinea eſſe diſperſa, quemadmodum in aliis oſſibus ſerra diviſis, hic luculenter apparet, id quod non demonſtrari poteſt, niſi tam bene vaſa ſint repleta.

4°. Dari quoque cavitatem in Dentium medio, quæ gaudet Nervis & Vaſis ſanguiferis, præſertim in ætate juvenili, in confeſſo eſt; ſed dicta vaſa quoque diſſeminari per Dentium ſubſtantiam duriſſimam jam demum obſervavi in hoc ſubjecto.

N°. XXVIII. Portio Cerebri humani, cujus Arteriæ in totum non ſunt repletæ, ita ut cortex nulla rubedine ſit perfuſus.

Cum autem Cerebrum illud, caſei non admodum duri, conſiſtentiam acquiſiverit, in fruſta illud divulſi, unde jam plurimæ apparent ſtriæ, quaſi tractus ſubſtantiæ medullaris eſſent, id quod facile imponeret aliis, exiſtimantibus veros eſſe tractus medullares naturales.

In hoc objecto apparet quoque, quam profunde Pia mater ſeſe variis locis inſinuet inter ſulcos Cerebri, & ſic quoque cortex per conſequens, non ſolum in Cerebri ſuperficie ſuperiore, verum etiam inter ſulcos conficitur ab illis Arteriolis, per Piam matrem diſſeminatis.

N°. XXIX. Phiala liquore repleta, in qua Embryo humanus magnitudine unciæ, ſeu pollicis, conſervatur, qui à capillo dependens, umbilicali funiculo affixus eſt.

Circa hoc objectum obſervandum eſt

1°. Quod ſit coloris nivei, abſque ulla fovea, aut rugis, ſed undique æquali & naturali ſuperficiei.

 2°. Quo-

2°. Quomodo membra, temporis ſucceſſu, emergere debeant è corpore, hic videre licet, quæ in hoc objecto ſunt trium circiter linearum magnitudine. Vid. Tab. 3. Fig. 3.

3°. Funiculus umbilicalis à capillo dependens, in ambitu pellucidus eſt, interne verò (forſan à rudimento vaſculorum ſanguineorum) opacus.

4°. Cujus ſit ſexus nondum diſcernere poſſum.

5°. Extremis pedibus & manibus nondum apparentibus, occurrunt nobis rudimenta membrorum, quaſi eſſent detruncata membra: extremos pedes & manus poſtea ex iis emergere comperio.

6°. Vere dicere poſſum, me nunquam habuiſſe, neque vidiſſe hujus generis objectum pulchrius aut nitidius.

N°. XXX. Phiala in liquore continens principium ſpinalis Medullæ hominis, cum corpore globoſo, ut & corpora Pyramidalia, non ſolum ſuperiora à D°. Vieuſſens deſcripta, & per figuras illuſtrata, verùm etiam inferiora, à me deſcripta & delineata in Theſaur. Anatom. I°.

In hoc objecto quoque comparet Rima, quæ hic principium ſpinalis medullæ in dextram & ſiniſtram partem dirimit; ut & aditus ad quartum Ventriculum.

Supra operculum alia phiala

(N°. XXXI.) Poſita, in qua portio Corticis Cerebri, quæ prima fronte & obiter viſa, facile imponeret hominibus, exiſtimantibus ſeſe videre Glandulas, cum contra, re bene perſpecta, luculentiſſime appareat, illas nil eſſe niſi Corticis Cerebri particulas non diſſolutas: hoc autem diſtinctius apparet, ſi ambitus objecti inſpiciatur, ubi ejuſmodi corpuſcula in totum ſunt diſſoluta, imò viſui occurrunt tomenti inſtar tenuia, & tamen ceraceâ materiâ repleta, quæ materia dilutiore rubedine eſt imbuta.

N°. XXXII. Pedamentum, ſupra quod poſita eſt phiala, in qua conſervatur portio Cerebri in liquore, quam decoxi in oleo Olivarum per V. horas, ſicuti facere aſſolet Ds. Vieuſſens. Ea autem plane inutilis & perverſa eſt præparatio, nam ne hilum quidem vaſculoſi viſui occurrit poſt decoctionem in dicto oleo, id quod unusquisque tentare poteſt: ita ut inventor neutiquam habendus ſit Ds. Vieuſſens, ſc. quod Cerebri cortex nil ſit, niſi extremitates vaſorum ſanguineorum: in eo au-

autem nemo hactenus (quod ſciam,) me imitari potuit, aut analogum quid fecit.

Supra operculum alia phiala occurrit

Nº. XXXIII. Liquore repleta, & in ea videre licet particulam Piæ Matris, telæ aranearum inſtar tenuem, per quam rubicundiſſimæ arteriolæ ſunt diſperſæ, quarum extremitates ultimæ in corticem Cerebri ſunt mutatæ, & à me ita diſſolutæ, ut evidenter videri poſſit, Corticem ex meris vaſis ſanguineis, non autem ex prætenſis Glandulis conſtare, ut dixi.

Nº. XXXIV. Papilla Mammæ mulieris cum Areola.

Not. 1º. Cum Areola, quæ in mulieribus utplurimum ſubnigra comparet, in totum hic involucro ſuo privata ſit, cutis alba occurrit.

2º. Papilla ab involucro extimo quoque denudata, comparent Papillæ nerveæ obtuſæ, analogiam habentes cum Papillis nerveis Glandis Penis. Vide Theſaur. Anat. 1m. in quo figuræ Papillæ Papillarum Uberis Balenæ reperiuntur, at cum ſculptor non ſatis perfecte delineaverit Papillam muliebrem, emendavimus illud in hoc Theſ. X. Vide Tab. III. Fig. II.

Nº. XXXV. Cor humanum, cujus Vaſa, ut & utraque Auricula, ſunt repleta, ita ut vera conſtitutio & figura conſpici poſſint; cum autem hic ſint expanſa, conſiderandum, in ſtatu vivo hæc omnia ſimul non eſſe diſtenta: nam repletis Ventriculis, exinanitæ ſunt Auriculæ, & vice verſa.

Dicta vaſa tam perfecte ſunt repleta ceraceà materià rubrà, ut totum Cor perfuſum ſit colore rubicundiſſimo.

Imo videri hic quoque poteſt, quomodo dicta materia, ex ultimis Arteriolis, inſtar roris, exitum ſibi quæſiverit, inter Cordis fibras carnoſas, id quod in corpore vivo exiſtimo fieri, à ſanguinis ſero nutritivo: Præterea in hoc Corde conſpici poſſunt omnes trunci vaſorum ſanguineorum, ſc. Venæ Cavæ aſcendentis & deſcendentis, nec non Venæ ſine pari, Aortæ, ut & tres trunci ramorum, ex illa prodeuntes, & ſurſum decurrentes, ſic quoque IV trunci Venæ & Arteriæ pulmonalis, Vena & Arteria Coronaria, hic quoque repleta, in conſpectum veniunt, cum ſuis ramificationibus.

Nº. XXXVI. Pueri Glandula Thymus, tam nitide præparatus, ut jam modo videatur è corpore deſumptus.

Nº. XXXVII. Uvula humana, in qua videri poſſunt Glan-

duloſa corpuſcula, mucum producentia: cum autem hæc corpuſcula viſum fugiant, niſi propius parieti phialæ accedant, poſui ramum Tithymali Cypariſſiæ, cujus ope objectum comprimitur verſus phialæ parietem.

N°. XXXVIII. Phiala ſicca, & in ea Juvenis Cor balſamo induratum, in quo egregie occurrunt ſequentia, ſc.

1°. Uterque truncus Venæ Cavæ, cum Auricula dextra, quæ auricula hic apparet, ceu dictorum truncorum diverticulum.

2°. Truncus uterque Arteriæ magnæ, cum tribus ramis ſurſum ſpectantibus abſciſſis.

3°. Vena Coronaria.

4°. Quatuor trunci Venæ pulmonalis.

5°. Arteria Pulmonalis è ſinu ſiniſtro emergens.

Supra operculum hujus phialæ invenitur

N°. XXXIX. Pedamentum, Valvulis Cordis triangularibus, ſinus ſiniſtri, inſtructum.

N°. XL. Phiala ſicca, & in ea hominis Auricula Cordis ſiniſtr^{a}, ita præparata, ut vera conſtitutio viſui occurrat.

N°. XLI. Pedamentum, ſupra quod poſita Auricula Cordis humani dextra, ita etiam præparata, ut ejus vera figura videri poſſit.

N°. XLII. Phiala ſicca, in qua continentur Pulmo, & Cor pueri, balſamo indurata.

In hoc objecto videre licet

1°. Quomodo Aorta ſita ſit à latere Arteriæ Pulmonalis, & ubi utraque è Corde emergat, ut &

2°. Pulmonis diviſio dextra in tres lobos, ſiniſtra vero in duos, id quod utplurimum obſervo.

N°. XLIII. Vituli Arteriæ Pulmonalis ramus, ceraceà flavà materià repletus, & ita præparatus, ut extremitates in conſpectum veniant: ſuntque longe diverſæ ab iis, quas auctores quidam exhibuerunt, & delineari curarunt ex vitulis loco humani.

N°. XLIV. Pedamentum rotundum, ſupra quod poſita portio Pulmonis humani, poſt balſamationem, indurata; hujus lobulorum diviſionem & formam non convenire cum forma lobulorum Pulmonis vitulini, jam experior: præterea quoque liquet, quod multi auctores, in perſcrutandis Pulmonibus &

& figuris eorum faciendis, ſæpius adhibuerint Pulmones Vitulorum, aliorumque animalium, id quod mihi nunc ſatis ſuperque conſtare videtur ex illorum figuris.

A latere hujus objecti quoque collocata

N XLV. Exigua portio Pulmonis vitulini, in qua viſui occurrit diſtributio vaſorum ſanguineorum in ſingulis lobulis, quæ etiam diſcrepat ab objectis humanis.

N°. XLVI. Portio Aſperæ Arteriæ fœtus vitulini, cum annexis lobulis, ceraceâ materiâ flavâ repletis, & ita à ſe invicem ſeparatis, ut vera forma videri poſſit, quæ non convenit cum forma lobulorum humanorum.

A S S E R Major II.

N°. XLVII. Phiala, in qua circumvolutio Inteſtini Ilei infantis, nitidiſſime præparata, & rubedine perfuſa, propter Arteriolarum repletionem, ſuntque hæc Inteſtinula conſervata in forma ſicca, ſine foveis aut rugis.

Supra operculum reperitur phiala,

N°. XLVIII. Et in ea, ſegmentum Inteſtini Coli, in quo videri poteſt Tunica ſecunda, ſeu celluloſa.

N°. XLIX. Phiala in liquore continens circumvoluta Inteſtinula fœtus humani, quorum vaſa ſanguinea repleta ſunt.

Supra operculum pedamentum rotundum

N°. L. Continens portionem Inteſtini Ilei & Coli, cum ſuo proceſſu Vermiformi, ſuntque ſumma rubedine perfuſa, propter vaſorum repletionem.

N°. LI. Portio Inteſtini Jejuni inverſi, in liquore conſervata: cum autem ſuperficies interior, facta ſit exterior, nitidiſſime comparent Glanduloſa corpuſcula Inteſtinorum ſolitaria, levi rubedine perfuſa, propter ceraceam materiam.

N°. LII. Phiala ſicca, in qua continetur magna portio Inteſtini jejuni pueri, propter eandem rationem ſumma rubedine prædita: in eo Inteſtino quoque occurrunt Glanduloſa corpuſcula, ſumma rubedine perfuſa.

Supra operculum

N°. LIII. Portio Inteſtini Ilei, cum annexa portione Meſenterii: horum vaſcula ſanguinea ſunt repleta & nitide præparata.

Nº. LIV. Phiala ſicca, in cujus fundo occurrit infantis portio Inteſtini Ilei, ut & Coli, cum ſuo proceſſu vermiformi: cum autem in Colo apertura à me facta ſit, in conſpectum veniunt valvulæ Coli hiantes.

Supra operculum alia phiala

Nº. LV. in liquore continens portionem inteſtini Ilei inverſi, in ejus facie, quæ hic facta exterior, luſtrari poteſt agmen corpuſculorum Glandiformium, è ſuperficie interiore emergentium.

Nº. LVI. Phiala, & in ea Placenta Uterina humana, ita præparata & in liquore conſervata, ut luculentiſſime conſpici poſſit, Placentam in ſeſe continere in ſtatu ſano, nil Glanduloſi, & multo minus Glandulis eſſe præditam: omnia enim Vaſa & Vaſculorum extrema, ad ultimum uſque ſunt repleta, nulla vi, aut prætenſa, ita dicta excarnatione futili, adhibita.

Supra operculum phiala ſicca

Nº. LVII. Et in illa portio Omenti, telæ aranearum inſtar tenuis, & ſericum tenuiſſimum repræſentans.

Nº. LVIII. Phiala liquore repleta, & in ea portio Placentæ Uterinæ ceraceâ materiâ repleta, quæ non minus demonſtrat Placentam conſtare ex meris Vaſis, nullis intercedentibus Glandulis.

Supra operculum reperitur phiala ſicca,

Nº. LIX. in qua reſervatur portio Funiculi umbilicalis, cujus Vaſa flatu repleta fuere.

Nº. LX. Placentæ Uterinæ humanæ portio, in liquore conſervata, in qua ſeſe videndum exhibet Integumentum, quo obducitur Placenta Uterina, ea facie, quæ Uterum reſpicit, quod integumentum mihi ſuccoſum, ſeu villoſum dicitur in Theſaur. Anat. V.

Illud autem nil niſi productio Chorii, & ſic Chorion, Placentæ utramque ſuperficiem obducens, Vaſa ſanguinea Uterina cum Placentæ Vaſis per Anaſtomoſes immediate conjungi non poſſunt; imò illud quoque veroſimile non eſt, cum Placenta non matris, ſed fœtus pars ſit.

Nº. LXI. Portio Meſenterii humani, cum Glandulis Meſenterii: dictæ Glandulæ ſumma rubedine ſuperbiunt, propter Vaſorum ſanguineorum repletionem, & hoc facto apparet dictas Glandulas Vaſorum ſanguineorum compoſitionem eſſe: mol-

mollities autem ſubſtantiæ oritur ex Vaſorum ſanguineorum extremitatibus ſuccoſis; illudque habuerunt veteres pro Parenchymate.

Præterea hic quoque videre licet, qualem habeant curſum dicta Vaſcula, quæ non, inſtar glomeris, uti voluere nonnulli, ſed ſurſum & deorſum decurrere, hic luculenter apparet.

Nº. LXII. Phiala in liquore conſervans portionem Inteſtini Ilei, in quo Inteſtino videre licet dicti Inteſtini ſuſceptionem.

Not. Dictus affectus adeò familiaris, ut non ſolum quatuor quinqueve locis in uno eodemque cadavere cum filio repererim; verum etiam in plurimis cadaveribus oſtenderim, cum mihi data ſit occaſio plurima cadavera aperiendi, imo tria memini nos ſucceſſive cultro anatomico ſubjeciſſe cadavera, in quibus hunc invenimus affectum: ita ut pluries hoc contingere mihi perſuadeam, quam quidem hactenus creditum fuit.

Suſpicandum ergo ſemper eſt, cum homines queruntur de intolerabili dolore abdominis, cum vomitu, & adſtricta alvo, ſine dolore in mingendo, quod illi in hunc morbum inciderint, itaque nil ſatius fore exiſtimo, quam, loco anodinorum, ſtatim poſt injecta enemata, hauſtum purgantem validum per epicraſin exhibere, & ad vomitum ſedandum ſeu arcendum, moneo, ut in ore detineant aliquantulum ſpiritus vini, poſt purgationis exhibitionem: alii verò mercurium vivum ad Libr. ſemis, alii globum ſclopeti argenteum, ſeu aureum, exhibent, quæ remedia non ſunt vituperanda.

Nº. LXIII. Pedamentum tribus phialis inſtructum, quarum

1ª. Continet portionem Placentæ Uterinæ, cujus vaſa ſanguinea, è quibus Placenta conſtat, in hydatides mutari incipiunt; quem affectum olim, pro falſa conceptione, habuerunt Medici.

2ª. Nº. LXIV. Phiala, & in ea proceſſus iſtius affectus.

3ª. Et maxima Nº. LXV. Phiala continet Placentam, quæ tota quanta in hydatides degeneravit, id quod mirum viſu, quis enim, niſi experientia edoctus, potuiſſet credere, ipſa vaſa ſanguinea poſſe mutari in hydatides? videram quidem olim illas veſiculas ex Utero expulſas, verum non poteram explicari, è quo fonte ortum duxiſſent: poſtea occurrebat mihi Placenta uterina, partim ſana, partim in hydatides mutata, & ſic alio-

aliorum perverſam opinionem & errorem, detexi ante annos circiter viginti.

Supra operculum hujus phialæ reperitur alia phiala ſicca,

No. LXVI. & in ea, exigua portio Placentæ Uterinæ, cujus extremitates vaſorum peculiari artificio ſubtiliſſime ſunt expanſæ, id quod difficillimum eſſe cenſeo, propter ſubſtantiæ mollitiem.

No. LXVII. Fœtus humanus VI. circiter menſium, ab aliquot annis conſervatus, hic ſumma albedine & tanto nitore conſervatus, ac ſi jam modo in lucem eſſet editus: & ne otioſus videretur, in dextra continet portiunculam Placentæ Uterinæ, rubicundam, diſſolutam; & ſic apparet nil glanduloſi ineſſe Placentæ Uterinæ.

Supra operculum poſita eſt phiala ſicca,

No. LXVIII. & in illa, Fœtus humani Os Temporum ſeu Squamoſum, cum Oſſiculis Auditus, ſuntque albiſſima hæc omnia, & nitide præparata.

No. LXIX. Omenti portio, nulla pinguedine obſita, & in forma ſicca conſervata, quæ ſericum ſubtiliſſimum repræſentat.

No. LXX. Omenti humani portio nitidiſſima, in quo apparet, quod in aliquibus tam tenuis ſit ſubſtantiæ in ſtatu ſano, ut telæ aranearum ſit ſimilis, exceptis locis, qui pinguedine ſunt obſiti, unde craſſitiem aliquando acquirit, ut triginta librarum repertum fuerit pondere, ſicuti legitur in Clariſſ. Bartholino.

Quamvis in hoc objecto vaſa ſanguinea non ſint repleta, tamen ſuperbit tot vaſis ſanguifluis, ut nemo ſine admiratione illud adſpicere poſſit, ſicuti in aliis objectis meis videri poteſt.

Præterea detegitur hic dolus, ab aliis commiſſus, ſc. quod Omentum in ſtatu naturali retis inſtar, ſit foraminulentum, id quod à rudioribus manibus facile acquirit.

No. LXXI. Phiala in liquore conſervans pueri Brachium, inter cujus digitos continetur ramulus floris Paſſionis vulgaris.

In Cute volæ manus, Epidermide & Corpore reticulari Malpichii ablatis, vaſorum ſanguineorum extremitates oppido quam bene conſpiciuntur, ut & Papillarum cutanearum abruptiones.

No. LXXII.

N°. LXXII. Phiala, in qua continetur Pueri Tibia, cum extremo pede in liquore.

Quicumque hoc objectum viderit, confitebitur, illud oculos allicere, propter nitidum colorem, vitali ſimilem, præſertim, cum nullas rugas aut foveas præternaturales contraxerit objectum.

Latere externo dicti pedis viſui occurrit portio Placentæ Uterinæ, ne objectum recedat ſuo loco, & illa portio quoque artificioſiſſime eſt præparata.

Dictus pes ſupplantat Inteſtini Coli portionem, in qua, quamvis non inverſa (quod notandum) Glanduloſa corpuſcula ſeſe videnda exhibent: Illud Inteſtinum deſumpſi è corpore cujusdam filiæ, viro maturæ, quæ gravida facta, & ab amaſio relicta, arſenicum aſſumpſerat, & ſic è vita deceſſerat: cum autem illud ſit facinus deteſtandum, pede calcatur ejus Inteſtinum, ut ne pes quidem in Theſauris meis otioſus videatur, id quod vitare ſtudeo, quantum poſſum, in omnibus Theſauris meis, nam quæcumque apud Ruyſchium degere volunt, otioſa eſſe non debent.

Supra operculum alia phiala poſita,

N°. LXXIII. Et in ea, portio Cerebri humani, lapidis inſtar, indurata & nitens inſtar ſpermatis Cæti, quod ſperma Cæti etiam non habendum pro ſpermate Cæti, ſed pro Cerebro Cæti minoris, cui nomen Caſtinjot.

N°. LXXIV. Pedamentum ſupra quod poſita phiala cum liquore, continens fœtum humanum immaturum ſex circiter hebdomadum, qui arripitur ab exiguo ſerpente Orientali bicolore & nitidiſſimo.

N°. LXXV. Infantis caput vitæ ſpeciem præ ſe ferens, cujus ſuperiore Cranii parte, & Cerebro ablatis, in conſpectum venit Cerebellum cum Vaſis ſanguifluis repletis, nec non dura mater, quæ ſericum album & nitens repræſentat.

N°. LXXVI. Phiala in liquore reſervans Felis fœtum, gemellos imperfectos repræſentantem ſc. octo pedibus, duabus caudis, uno capite, nullisque oculis donatos.

N°. LXXVII. Pedamentum inſtructum Hepate infantis in forma ſicca, & propter Vaſorum repletionem rubedine perfuſo, in eo luculentiſſime demonſtratur, (quamvis hepar non immerito poſſit Glandula nuncupari) nullo modo ex Glandulis conſtare.

 Not.

Not. Hoc objectum eſſe integrum, ne Membrana quidem ambiente ablatâ, ita ut nemini hactenus relicta ſit ſuſpicio, prætenſas illas Glandulas eſſe deſtructas, in ita dicta excarnatione, cum hic integrum offeratur Hepar, & quanta ſit differentia inter extremitates horum vaſorum & Renum atque Lienis, in hoc Theſauro quoque luſtrari poteſt: itaque illud, quod putaverunt auctores confici in prætenſis Glandulis, peragitur in extremis Vaſculis, tomenti inſtar tenuibus, & diverſimode ab aliis Viſceribus conſtitutis.

Hæ autem extremitates quidem occurrunt tanquam Glandulæ, verùm ſi quis peculiari encheyreſi repleverit vaſa, reperiet illas nil eſſe, præter vaſcula nullâ peculiari membranâ obſita, ad quas prætenſas Glandulas non alluunt Vaſa ſanguinea, uti in definitione afferunt auctores, ſed ſunt Vaſa ipſa, uti ſæpius dixi, non autem particulares particulæ, Glandularum nomine appellandæ.

Veſicula Fellea quoque ſcatet Vaſculis ſanguineis repletis.

No. LXXVIII. Phiala ſicca, & in ea Veſicula Humana fellea, quæ quamvis ſolùm inflata, & exſiccata, attamen nitidiſſime absque foveis conſervata, quas foveas vulgo contrahere ſolent aliquanto temporis ſpatio, id quod arte averti, & ſic naturalem retinuit formam.

Præterea ductus Cyſticus hic in conſpectum venit cum ſua tortuoſitate, qua deſtituuntur Veſiculæ felleæ quadrupedum; hanc autem tortuoſitatem primò nobis demonſtravit & per figuras illuſtravit Expertiſſimus Vir Dr. Mauritius ab Reverhorſt, Anat. & Chirurg. Profeſſor Hagæ-comitis: Et quod notandum, tortuoſitas hujus ductus producit variis locis in ſua cavitate prominentias, Valvulas repræſentantes, quæ obſtaculo ſunt, ne Veſicula fellea involuntarie ſeſe exoneraret, abſque Veſiculæ ſtimulo.

Supra operculum hujus phialæ occurrit & alia phiala

No. LXXIX. notata, Veſiculam felleam fœtus humani continens, hæc quoque inflata, & exſiccata, naturalem retinuit formam, abſque ulla fovea, & ſic repræſentare videtur unionem: vaſcula ſanguinea, quæ per illam diſſeminantur, ſunt repleta, & tanto quidem numero, ut tota Veſicula ex vaſculis conſtare videatur.

No. LXXX. Ramus magnus Venæ Portæ Hepatis repletus,

&

& pendens in liquore, quo ab ambiente membrana & ultimis ſuccoſis extremitatibus ſeparato, ramuſculorum numerus tantus, & extremitates tam ſubtiles ſunt, ut fere ineffabile ſit: illud objectum oculos omnium eorum, qui luſtrarunt, allexit, propter nitorem, & ſtructuram mirandam.

Nº. LXXXI. Pedamentum, ſupra quo Pueri Pes poſitus eſt, vitæ ſpeciem repræſentans, cujus extremi pedis dorſum aperui, & cutem ex parte ademi, ut Nervi & Vaſcula ſanguinea in conſpectum venirent.

* Nº. LXXXII. Fœtus humanus trimeſtris in liquore conſervatus, cujus Clitoridis caput inter labia Vulvæ ita prominet, ut fœtus videatur eſſe ſexus maſculini, cum contra ſequioris ſit, & hoc in individuo ſemper reperio, circa ætatem trium, uſque ad quartum menſem, ita ut raro, ſi unquam id à parentibus recte annotatum eſſe exiſtimem, in illorum libellis.

Nuper mulier quædam peperit abortum trium quatuorve circiter menſium, eratque ſexus non maſculini, ſed ſequioris: omnes adſtantes mulieres habebant illum partum pro maſculino ante meum adventum, propter analogiam, nam eo tempore Clitoridis caput ſemper ita prominet, ut mentiatur membrum virile; temporis autem ſucceſſu labia magis magisque augentur & ita prominent, ut tandem caput clitoridis viſum fere fugiat.

ASSER IIIs. & Major.

Nº. LXXXIII. Renis humani dimidia pars, in qua Papillæ integræ & illibatæ conſpiciuntur, idque in liquore.

Nº. LXXXIV. Phiala, in liquore continens Renem Juvenis, cujus Ren ſuccenturiatus tanquam Glans cupulæ, ſuperiori parti Renis inſidet.

Not. Hoc & præcedens objectum nitidiſſime præparata, ſuperbiunt vaſis arterioſis, & quod conſideratione dignum eſt, Renes ſuccenturiati rariſſime, ſi unquam, figuram certam in corpore humano reſervant.

Nº. LXXXV. Semi-Ren humanus in phiala ſicca reſervatus, hujus Arteria, ſimul & Vena repletæ ſunt, & corpuſcula rotunda, quæ ante repletionem, & diſſolutionem, ceu Glandulæ apparebant, in hoc objecto diſſolutæ ſunt, id quod indicio

 eſt,

eſt, dicta corpuſcula nil eſſe, niſi circumvolutiones Arteriolarum, vel Vaſorum ſanguineorum extremitates.

Supra operculum

N°. LXXXVI. Portio Renis humani, cujus Venam replevi, ut differentia appareret inter Venæ & Arteriæ ultimas extremitates, ſuntque dictæ Venæ extremitates tam mirifice conſtructæ, ut ne queam illud verbis exprimere, Clariſſ. Malpichius, & Bellinus, poſt ſe venturis ne ſpicilegium quidem reliquiſſe videbantur, circa illud, ſed multa adhuc neglexerunt, quæ tanquam in Democriti puteo abſcondita manſerunt, neque id mirum, cum Renes tam admirandæ ſint ſtructuræ, ut vix ac ne vix quidem ſculptores, etiam peritiſſimi, ſuo cælo veram ſtructuram illam perfectiſſime poſſint exhibere.

In præcedentibus Theſauris Anatomicis reperiuntur varia in Renibus notatu digna, quorum objecta in liquore conſervata ſunt: nunc verò inſatiabili deſiderio & labore indefeſſo, ulterius progreſſus, hæc & alia in Renibus, balſamo induratis, demonſtro, quæ ſpectatores attonitos faciunt; & quamvis millena poſſideam Anatomica, quibus Atheiſmum debellare queamus, illud unicum ſufficeret.

Notandum ulterius quoque ſc. ſummam eſſe differentiam inter extremitates Venarum & Arteriarum aliorum viſcerum, quod admiratione dignum eſſe cenſeo, cum illud hactenus à nemine, (quod ſciam) ſit divulgatum.

Præterea Venularum renum tantus eſt numerus, talisque ſubtilitas, ut oculos effugerent, etiam lynceos, ſi non armati admoverentur.

Illud autem eſt, quod in ſuperioribus Theſauris ſcripſeram, ſc. mihi novas apparentias in Renibus occurriſſe, quas ulterius me indagaturum promiſeram.

In hoc Theſauro X quoque inveniuntur objecta Renalia ex homine deſumpta, in quibus non ſolum luculenter apparet, quid judicandum ſit de prætenſis Glandulis Renalibus, verum etiam quid inveſtigatoribus Renum impoſuerit, ſc. in Renibus indagandis ſæpiſſime occurrunt corpuſcula rotunda Glandulas mentientia, quæ revera nil ſunt, niſi Arteriolarum ultimæ extremitates contortæ; cum autem exactiſſime repleantur Arteriæ Renales, diſſolvuntur vel expanduntur, quemadmodum fili glomer, ita ut nil minus ſint, ſicuti dixi, quam partes per

ſe

ſe ſubſiſtentes, & peculiari membranula obductæ, ſine quo immerito dicuntur Glandulæ. Interim conſiderandum ejuſmodi contorſiones vaſorum ſang. nuſquam in cæteris viſceribus reperiri.

N°. LXXXVII. Phiala ſicca, & in ea, Renis humani ſemiſſis, hujus membrana propria ex parte ablatâ perſpicue videre licet Vaſorum Arterioſorum & Venoſorum extremitates per ſuperficiem reptantes.

Huic objecto cohæret adhuc portio Ureteris, ſuis Arteriolis repleta.

Supra hujus phialæ operculum collocata eſt

N°. LXXXVIII. Dimidiata pars Renis juvenis, in cujus ſuperficie interiore plurimæ occurrunt Glandiformes particulæ rotundæ, quæ Glandulas mentiuntur, illa autem, ut ſupra dixi, nil ſunt, niſi Arteriolæ contortæ, quarum nonnullæ hic diſſolutæ, in ductus Bellinos degenerant; facie exteriore eadem fere apparentia in conſpectum venit.

N°. LXXXIX. Phiala in liquore continens Lienem humanum, cujus Arteria ex parte repleta: in eo luculenter videri poteſt, nullas fibras transverſales in Liene Humano reperiri, ſicuti in Liene vitulino: decepti enim fuerunt, qui exiſtimarunt humanum in eo, cum vitulino, convenire.

Præterea hactenus nemo luculenter demonſtravit in Liene ſive humano, ſive vitulino, aut Glandulas aut Cellulas reperiri, & hæc in præcedentibus Theſauris ſatis ſuperque demonſtravi.

N°. XC. Magna portio Lienis humani, in liquore conſervata, hujus Arteria, ut & Vena, ita ſunt repletæ, ut tota quanta ſumma rubedine ſint perfuſæ.

In hoc objecto vaſorum extremitates ſuccoſæ ſeu pulpoſæ variis in locis ſuperſtites ſunt adhuc, eaſque pro Glandulis habuerunt autores, cum contra tantum continuationes ſint vaſorum, nulla peculiari membranula præditæ.

N°. XCI. Pedamentum rotundum, ſupra quod poſitus Lien vitulinus, cujus Arteria ex parte repleta.

Not. 1°. Quod rami Arteriæ ſplenicæ vitulinæ, comites ſint Sulcorum, qui loco Venæ in hoc viſcere vitulino reperiuntur.

2°. Videri hic poteſt, quomodo Vena ſplenica in Liene vitulino, quamprimum Lienem intraverit, ſtatim poroſa fiat, &

in progreſſu magis magisque diſpareat, tandemque evaneſcat, Arteriam relinquens.

3°. Conſtat Lienem vitulinum valde fibroſum eſſe, fibrasque maxima ex parte eſſe transverſales, id quod in ſequenti objecto luculenter apparet.

N°. XCII. Segmentum dicti Lienis vitulini, ita præparatum, ut transverſales fibræ luculentiſſime in conſpectum veniant.

N°. XCIII. Pedamentum rotundum, cui impoſitus Lien fœtus humani, ambiente membrana non ablata: hujus Arteria repleta, extremitates ultimæ ſub membrana ſeſe videndas exhibent.

A latere conſpicitur quoque Pancreas, ob ſæpius dictam rationem, rubicundiſſimum.

N°. XCIV. Segmentum magnum Lienis humani, membranâ ambiente non deſtitutum: in hoc objecto luculentiſſime patet, hoc viſcus nil minus, quam ex Glandulis eſſe conſtitutum, Vaſa autem longe differre circa illorum extremitates, ab iis, quæ Renes & Hepar conſtituunt, ita ut illorum officium non conſiſtat in Pororum, nunquam viſui exhibitorum, differentia, ſed in vaſculorum extremorum diverſa ſubſtantia, configuratione, & reptatu: cum autem nunc illa omnia clare demonſtrem, ſc. ſubſtantiam dictorum viſcerum, (ſine excarnatione futili) conſtare, non ex prætenſis Glandulis, quas nemo hactenus mihi demonſtrare potuit; jure merito (quod olim ignominioſe factum) nemo in poſterum me habebit pro Glandularum viſcerum deſtructore.

* N°. XCV. Phiala ſicca, in qua ſuſpenſa, Colis cum Coliis ſuis, ex infante.

Scrotum nitidiſſime præparatum, naturalem retinuit formam, colore rubicundiſſimo, propter vaſorum ſanguineorum repletionem.

Cum autem Scrotum inflatum ſit, tubulo inter Cutem & Membranam Darton (mihi Celluloſam) introducto, Penis quoque flatu ſeſe erexit; & cum ſcroti membrana Celluloſa continua ſit, per totum corpus, ratio eſt, quare homines tempore æſtivo, (magnâ ſtrage factâ in bello) occiſi, & ſupra dorſum decumbentes, intra viginti quatuor horas ſæpiſſime Penem habeant erectum, idque propter humorum fermentationem in dicta Tunica Celluloſa, cujus ope totum corpus, ne Capite quidem excepto, mirum in modum extenditur,

Cum

Cum olim interrogarer à quodam Dn°. qui in caſtris verſatus erat, quæ cauſa eſſet ejus erectionis in demortuis, rationem veram dare non potui, jam verò illud vidi in cadavere cujusdam viri, violenta morte cultro occiſi, cujus cadavere ad putredinem & fermentationem redacto, membrum virile erectum invenimus.

Supra operculum reperitur alia phiala

N°. XCVI. In liquore continens fœtus humani Anum, vitæ ſpeciem repræſentantem, cum ſuis rugis, & parte inferiore lineam prominentem, eſtque hæc præparatio nitidiſſima.

* N°. XCVII. Segmentum Penis in liquore, cujus tria Corpora Nerveo-ſpongioſa, ceraceâ materiâ rubrâ repleta; in hoc objecto quoque viſui occurrunt vaſa ſanguinea repleta, quæ per Penis dorſum & à latere decurrunt.

* N°. XCVIII. Phiala in liquore conſervans Penis virilis portionem anteriorem.

Not. Sicuti Penis pone Glandis coronam abſciſſus, ita quoque ante coronam portio eſt ablata, caſtitatis cauſa.

In hac portione glandis, ſi faciem intuearis poſteriorem, occurrunt verſus Glandem duo Corpora Nerveo-ſpongioſa majora, ut & Corpus Nerveo-ſpongioſum minus, quod Urethram ambit: Cum contra, ſi facies anterior perluſtretur, in conſpectum venit quartum Corpus Nerveo-ſpongioſum, id autem nil eſt, niſi continuatio Corporis Nerveo-ſpongioſi minoris, Glandem ambientis. Vide quid ſuper hac re ſcripſerim, & delineari curaverim in obſervationibus meis Anatom. Chirurgic.

In ſuperiore hujus objecti parte comparent quoque Papillæ nervoſæ, quas delineari curavi in Theſaur. Anatom. & quas Vir Sagaciſſimus Morgagnus pro Glandulis deſcripſit & delineari curavit.

Supra Corpus Nerveo-ſpongioſum minus, duo viſui occurrunt vaſa ſanguinea abſciſſa.

Cum autem hæc omnia ceraceâ materiâ rubrâ ſint repleta, oppido quam bene illa videri poſſunt.

* N°. XCIX. Pedamentum & ſupra illud rupes ex fruſtis alterius rupis concinnata, in cujus cavo phiala magna, in qua Teſticulus humanus magnus diſſolutus continetur: quam tenuia ſint illa vaſcula Teſticulos maximâ parte conſtituentia, cum ſeminali materia ſint deſtituta, videri hic poteſt; tomenti enim

enim inſtar tenuia ſunt, in quibus tamen ſeminis rudimentum conficitur, nullis intercedentibus prætenſis Glandulis, & quid obſtaret, quo minus cætera viſcera, quæ fere ex ſolis vaſis conſtant, abſque Glandulis, liquores requiſitos conficere valerent?

* N°. C. Teſticulus humanus alio modo, ſc. ſeminali materiâ expreſſâ, præparatus, ita ut Vaſcula Teſticulum conſtituentia adeo tenuia ſint, ut telæ aranearum ſpeciem referre videantur, attamen illa eſſe cava hactenus inconcusſum eſt.

* N°. CI. Hominis Veſiculæ ſeminales, ſemine adhuc turgidæ, cum ſuis Vaſis Ejaculatoriis, Proſtatis, & Capite Gallinaginis, (ſeu Caruncula) cum roſtro Gallinaginis Graſii.

N°. CII. Infantis Sternum cum abſciſſis Cartilaginibus Coſtarum; hæc autem tam bene præparata ſunt, ut cartilagines ceu pellucidæ ſint.

Præterea vaſa Arterioſa optimè ſunt repleta, non ſolum ea, ſupra ſternum & coſtarum Cartilagines ſita, verum etiam illa, quæ repunt ſub ſterno, & Mammariæ internæ audiunt.

* CIII. Glans Penis humani integra, cum portione Penis. Quamvis corpora Nerveo-ſpongioſa ceraceâ materiâ rubrâ repleverim, Glans integra candida remanſit, idque propter inflationem membranæ celluloſæ ſub Glandis Epithelia ſitæ.

* N°. CIV. Pedamentum & ſuper illud duo ſegmenta Penis virilis; cum autem Penis fuerat inflatus, balſamo præparatus, & induratus, oppido quam bene conſpectui prodeunt tria corpora Nerveo-ſpongioſa cum Urethra & Septo.

* N°. CV. Phiala ſicca, & in illa pueri Penis, cum annexo Scroto, vitæ ſpeciem repræſentans.

Not. Horum objectorum Tunica celluloſa inflata, & ſic Penis quidem rigidus factus; enimverò illud ſola inflatio dicta Tunicæ excitavit, corporibus nerveo-ſpongioſis contractis, & non expanſis. Scroti & Penis cutis, variis locis abſciſſa, ut Tunica celluloſa, ut & Scroti Septum viſui occurrant; & quod conſiderandum, Septum cum Tunica celluloſa continuans, æque bene inflatum & celluloſum eſſe, ac Tunica celluloſa Scroti, quæ Dartos vulgo nuncupatur, luſtrari hic poteſt.

* N°. CVI. Uterus humanus ſcirrhoſus factus, & in majorem molem extenſus, id quod in vetulis aliquoties obſervavi; præ-

præterea ex ſuperficie ſuperiore alter, & exiguus ſcirrhus, emergit, ut & Ovaria, Ovorum ductus, (Tubæ Fallopianæ dicti) ſatis bene diſpoſita; & hæc omnia in liquore.

* No. CVII. Phiala in liquore continens Uterum humanum cum annexis, (abſque pudendis); unum ex Ovariis corruptum, & à me apertum, nil niſi materiam hæterogeneam continebat, id quod ſpinulâ intruſâ indigitatur.

* No. CVIII. Partes generationis puellæ (pudendis abſciſſis.) Hiſce quoque annectuntur portio Inteſtini recti, ut & Veſica integra.

Cum autem Uterus inter inteſtinum rectum & Veſicam ſemper poſitus ſit, denotat homines inter ſtercus & urinam naſci: hæc omnia colore carneo ſuperbientia, vitæ ſpeciem repræſentant.

* No. CIX. Phiala in liquore continens Uterum humanum cum annexis Ovariis, Tubis Fallopianis, Fimbriis, Ligamentis, & portione Vaginæ: cum autem omnes hi tres Uteri cum annexis liquori innatent, & per conſequens locum naturalem non obſervent, in uno ex duobus diverticulis inferioribus hujus Theſauri reſervatur Uterus humanus cum annexis in forma ſicca, cum appenſis litteris A. B. C. &c. in elucidationem præcedentium Uterorum in liquore conſervatorum, ratione ſitus illarum partium.

No. CX. Fœtus humanus quatuor circiter menſium & dimidii, portioni Placentæ Uterinæ inſidens, in cujus ſiniſtra continetur ramus Acaciæ Spinoſæ.

No. CXI. Ovum gallinaceum caudatum.

No. CXII. Phiala liquore repleta, in qua infima portio ſpinalis Medullæ Humanæ, cum annexa Cauda equina, quæ cauda nil, niſi faſciculus Nervorum artubus inferioribus ſpiritus animales proſpicientium.

Objectis ſupra tribus Aſſeribus latioribus jam abſolutis, me nunc confero ad tres Aſſeres anguſtiores, continentes objecta varia rara &c.

ASSER MINOR Is.

No. CXIII. Phiala ſicca, & in illa portio Cutis fœtus humani

 im-

immaturi, per quam diſſeminantur vaſcula ſanguinea tenuiſſima & rubicundiſſima.

N°. CXIV. Phiala in liquore continens portionem Spinæ dorſi, in qua occurrit portio Spinalis medullæ, cujus cortex in medio medullæ ſitus, ex meris Arteriolis hic repletis conſtans, rubicundiſſimus ſeſe videndum exhibet cortex.

N°. CXV. Capſula quadrata ex ligno juglandino confecta, in ſe continens Tibiam cum extremo pede infantis, balſami ope indurata.

Not. Cutis vaſcula ſanguinea repleta tam numeroſa, ut delectatione ſatiari haud potuerint ſpectatores.

N°. CXVI. Portio Diaphragmatis, de qua idem dicere auſim, quod de pede dicto, ratione multitudinis & ſubtilitatis vaſculorum, omnia enim ſunt ad extremum uſque repleta.

N°. CXVII. Portio Omenti in forma ſicca, quod quamvis tenue ſit inſtar telæ aranearum, ſæpius tamen incraſſatur, & tam ponderoſum occurrit, ut Veſalius invenerit Omentum V. librarum pondere.

N°. CXVIII. Sternum cum annexis cartilaginibus Coſtarum fœtus ſeptem à geſtatione menſium.

Not. Facie anteriore indigitatur Cutis cum ſuis vaſculis ad extremum usque repletis; facie poſteriore ſubjicitur oculis Membranæ Pleuræ portio, per quam myriades Vaſculorum tomenti inſtar tenuium repunt, quæ tamen ad unum uſque repleta ſunt.

N°. CXIX. Portio Splenis vitulini, in qua occurrit Venæ Splenicæ vitulinæ poroſitas, id quod in homine locum non habere ſupra monui.

N°. CXX. Gabata lignea curioſa, in qua cirma Inteſtinorum tenuium ex juvene, ſuntque Inteſtina nitidiſſime præparata & ſumma rubedine perfuſa, propter vaſorum repletionem.

N°. CXXI. Tibia infantis dempto Pede extremo, ut & Femore, per cujus Cutem vaſorum ſanguineorum extremitates ita repletæ ſuperbiunt, ut illorum reptatus & conſtitutio accuratè poſſit videri.

N°. CXXII. Phiala liquore repleta, aliam phialam liquore repletam continens, ſupra cujus ſuperficiem expanſa eſt portio Omenti fœtus humani nitidiſſima, in qua videre licet,

quo-

quo modo in principio aggregetur Pinguedo in cellulis ſuis.

N_o. CXXIII. Pedamentum, cui impoſita eſt portio Pulmonis fœtus humani, cujus Arteriæ ad ultimum uſque ſunt repletæ, unde integra portio rubicundiſſima viſui occurrit.

Spinulæ Opuntiæ Americanæ majoris indigitant admirandum reptatum & numerum Arteriolarum hujus viſceris.

N°. CXXIV. Hominis utraque Palpebra, quarum ſuperficies interna plurimis gaudet Papillis nerveis, unde Palpebræ intrinſecus adeò ſunt ſenſibiles, ut vix poſſint perpeti ullum attactum, vel aliquid arenoſi, aut quid heterogenei alterius naturæ.

In dicto objecto comparent non ſolum puncta Lachrymalia, verum etiam oſcula ductuum Excretoriorum in Palpebrarum limbo ſitorum, à Clariſſ. Profeſſoribus Meybomio & Morgagno, in ſcriptis ſuis depictorum.

Circa hæc oſcula in limbo ſita, obſervavi, illa nil eſſe, niſi oſcula Canaliculorum ſerpentino reptatu reptantium: hi autem canaliculi continuant cum Arteriolarum extremis, ſicuti extremitates Arteriolarum Renum cum ductibus urinoſis, à Clariſſ. Bellino, & poſtea à me & aliis depictis.

Noli interim credere L. B. hoſce canaliculos ortum habere ex prætenſis Glandulis, nam infarciendo Arterias in confinio ſitas, illi Canaliculi quoque replentur, ita ut continua ſint corpuſcula.

N°. CXXV. Phiala in liquore conſervans Oculum humanum, eoque forcipe aperto, in conſpectum veniunt ſequentia.

1°. Portio Scleroticæ & Corneæ tunicæ, ut & Tunica Ruyſchiana, & Choroidea; & quanta differentia ſit inter choroideam & Ruyſchianam videri hic poteſt.

2°. Tunica aranea è medio emergens.

3°. Ligamentum ciliare ejuſque

4°. Proceſſus, ut &

5°. Iris, nec non

6°. Circulus in ambitu Pupillæ, qui conſtat ex fibris motricibus Pupillam conſtringentibus.

Conſiderandum ulterius, ſc. quod

7°. Oculi ſuperficies externa hic facta ſit interna, ut ſupra dicta melius in conſpectum venirent.

Nº. CXXVI. Fundus Veſicæ humanæ, in forma ſicca, ſupra pedamentum: per hanc Veſicæ humanæ portionem repunt Vaſa ſanguinea innumera egregie repleta, horum reptatus minime convenit cum iis, quæ diſſeminantur per Cutem, Renes, Lienem, Hepar, & alias partes.

Nº. CXXVII. Fruſtum magnum ſubſtantiæ Oſſeo-ſpongioſæ: ſupra fruſtum Rupis poſitum, illud autem fregi à fruſto ejuſdem ſubſtantiæ tam prodigioſæ magnitudinis, & ponderoſitatis, ut vix è terra elevare potuerim; cum autem partim ad amuſſim reſpondeat interiori ſubſtantiæ Oſſeo-ſpongioſæ quæ reperitur in Epiphyſibus oſſium humanorum, partim quoque in oſſibus ſpongioſis Narium vitulorum, excogitare nequeo, e quo animali prodierit, ſi non ex Balæna; illud pro certo tamen ſcio, quod repertum ſit in oris noſtris maritimis, & hactenus in domo mea reſervatum ſit fruſtum illud magnum.

Nº. CXXVIII. Phiala ſicca in qua continetur Veſica Urinaria fœtus recens nati, cum annexo Uracho & duabus Arteriis Umbilicalibus: ſuntque hæc omnia rubedine ſummâ, propter Arteriolarum repletionem, perfuſa, ita ut ne cuſpis quidem acus immitti poſſit in Veſicam, ſine vaſculorum ſanguineorum læſione.

Nº. CXXIX. Membrana quædam, cujus Arteriolæ ſunt repletæ ceraceâ materiâ flavâ, & tanto quidem artificio, ut ad ultimas uſque extremitates in oculos incurrant, imo mæandrorum in modum affabre divagentur.

Quicumque hoc in ædibus meis viderunt, ſatis mirari non potuerunt, vaſa ſanguinea me eo uſque potuiſſe perſequi, nam tomenti inſtar ſunt tenuia, & tamen repleta.

ASSER MINOR IIˢ.

Nº. CXXX. Portio Cutis Plantæ pedis pueri, propter repletionem ſæpius memoratam rubicundiſſima.

Cum circa hujus objecti Arteriolas extremas mihi videor aliquid peculiare & ceu novam apparentiam videre; illud autem in poſterum penitius perſcrutari, mihi animus eſt.

Sæpius nobis videre contingit millena corpuſcula rotunda extra cutem prominentia, non ſolum in corpore humano vivo,

&

& mortuo, verum etiam in avibus, è quibus plumæ prodeunt, ſicuti pili in nobis ex Nervorum extremis; ſi illæ particulæ rotundæ dicendæ ſint Glandulæ cutaneæ, Papillæ cutaneæ deficerent, & vice verſa. Quod ad me attinet, exiſtimo corpuſcula illa, quæ in aliquibus extra Cutem propullulant, nil eſſe, niſi extremitates Nervorum, Papillæ Nerveæ dictæ, eò magis, cum Papillæ nerveæ multifariæ & diverſæ formæ ſint, ſecuti in Lingua, Papilla Mammarum, Partibus Genitalibus, Prolabiis à me in Theſaur. Anat. III. delineatis, Palpebris &c. partibus.

Itaque operæ pretium eſſe exiſtimo, ulterius expiſcari, quid ſtatuendum ſit de ſudoris fonte, an ex prætenſis & ita dictis Glandulis cutaneis, ſicuti Malpichius ſtatuit, aut ex extremis Arteriolis roris inſtar, uti ego ſuſtineo.

N°. CXXXI. Portio Cutis capitis humani, non minus ac præcedens rubicundiſſima, cujus Arteriolæ ultimæ à præcedente reptatu differunt, ut videre eſt in dictis objectis.

N°. CXXXII. Portio exigua Hepatis pueri, cum annexa Veſicula fellea, ut & portio membranæ Hepar ambientis.

Not. Veſica fellea extenſa ſine ulla fovea, & per illam reptant tanta quantitate Arteriæ, ut nullum ſpatium relictum, quin Arteriolæ in conſpectum veniant.

Membrana ſupra dicta gaudet quoque Vaſculis Arterioſis tanta quantitate, & tali fere reptatu, ſicuti in foliis arborum Nervuli, ſuntque ultimæ extremitates tomenti aut Goſſipii inſtar tenues.

Conſiderandum ulterius in repletione, me tantum infarciviſſe Arteriam Hepaticam, ita ut rami Venæ Portæ neque Cavæ potuerint gaudere ex illa repletione, unde hæc portio Hepatis nigra nobis occurrit.

Jucundo ſpectaculo videndam ſeſe quoque exhibet Arteria Cyſtica, quæ poſtquam Veſiculæ felleæ ſatis proſpexerit, maximo ramulorum numero (ut ſupra dictum) diſtribuunturque ulterius ſoboles per Hepatis ſubſtantiam copioſiſſime: has ſoboles delinearunt auctores (perperam tamen) pro radicibus Veſiculæ felleæ.

N°. CXXXIII. Foetus humani dimidia pars faciei.

In illo objecto ſpectandam ſeſe offert.

1°. Villoſa prominentia Labii ſuperioris, poſt Epithelii

ablationem. Vid. Theſaur. Anat. III.

2o. Videndos ſeſe exhibent Pori cutanei, eo ſcilicet loco, ubi Epidermis ablata eſt.

3o. Color faciei mentitur colorem viventis, ita ut nulla averſatio hic locum habeat.

No. CXXXIV. Portio Inteſtini Ilei pueri, viventis ſpeciem repræſentans, in qua viſui occurrit Suſceptio Inteſtini, ut & Glandulæ Meſenterii factæ ſcirrhoſæ.

No. CXXXV. Phiala ſicca in qua à ſerico rubro dependet calculus marmoreus, in Veſicula fellea à me repertus, qui à latere viſus, ululæ caput repræſentat.

No. CXXXVI. Phiala in liquore continens portionem Malæ, ſeu Buccæ hominis cum annexa portione Maxillæ inferioris.

In hoc objecto luculentiſſime conſpicimus (Integumento interno, ſeu Epithelia ablato) Papillas plurimas & quanta differentia ſit inter eas, quæ locum ſuperiorem occupant, cernere hic licet.

Papillæ autem maxima parte videntur tanquam ex duabus papillis conſtare.

Præterea in conſpectum veniunt Papillæ Gingivarum, unde ita dolent Gingivæ, cum ab Epithelia ſunt deſtitutæ. Vid. Tab. I. Fig. II.

No. CXXXVII. Phiala ſicca, & in ea portio Diaphragmatis carnea, cujusdam juvenis, per quam diſſeminantur innumeræ repletæ Arteriæ, reptatu plane diverſæ ab iis, quæ per membranoſam partem diſtribuuntur.

No. CXXXVIII. Tumba, ſive Sepulchrum, & in eo, Sceleton fœtus humani immaturi viginti duorum circiter hebdomadum.

Illud autem eſt nitidiſſimum, neque vulgari methodo præparatum, caput cinctum coronâ, perquam exiguorum floſculorum naturalium, præſertim Xeranthemorum &c. colorem naturalem reſervantium: Siniſtra manus oſſea continet ramum Arteriæ repletæ, Corallum rubrum repræſentantem.

No. CXXXIX. Pedamentum, ſupra quod rupes parva poſita, in cujus cavo continetur Ovulum Gallinaceum, ex Ovo Gallinaceo deſumptum.

Illud

Illud autem æque obſitum putamine duro, ac ovum è quo deſumptum eſt. Vid.
Tab. III. Fig. III.

No. CXL. Portio Pulmonis fœtus humani, ſupra pedamentum ſita, cujus Arteria propter repletionem rubedinem in totum induit, locus autem ubi ſpinula Echinomelocacti majoris infixa eſt, ibi ultimæ extremitates mirum in modum oculos incurrunt.

No. CXLI. Phiala in liquore continens portionem Stomachi humani, quæ rubicundiſſima propter ſæpius memoratam repletionem.

In hujus objecti ſuperficie interiore (quæ hic facta exterior) conſpiciendos ſeſe exhibent Pori innumeri, an emittentes, an admittentes, dicere nequeo: præterea rugæ naturales hic viſui occurrunt facie interiore hujus objecti.

No. CXLII. Portio Stomachi humani, ex alio homine deſumpta, cujus rugæ in varias particulas diviſæ, Glandulas mentiuntur, quæ nil niſi ſubdiviſæ rugæ ſunt.

Suprema hujus objecti pars, portio eſt Inteſtini Duodeni, in cujus ſuperficie interiore nova quædam apparentia viſui occurrit, de qua in poſterum.

No. CXLIII. Stomachus fœtus recens nati, in cujus ſuperficie interiore videndas ſeſe exhibent novitates quædam, de quibus Vid. Theſ. Anat. II. Tab. V. Fig. 3. & 4. ubi hujus rei conſtitutionem delineari curavi uno tantum loco, in hoc autem objecto per univerſam ſuperficiem interiorem illud conſpici poteſt.

No. CXLIV. Pedamentum inſtructum Stomacho fœtus humani recens nati, balſamo condito & inflato.

No. CXLV. Portio Inteſtini Jejuni juvenis, cujus Arteriolæ ſunt repletæ, & Juga, Valvulæ conniventes dicta, vix propullulant, id quod pluries obſervavi.

No. CXLVI. Phiala liquore repleta, in qua conſervatur Oculus humanus, ita præparatus, ut luculenter in conſpectum veniant Tunica Choroidea, ut & Ruyſchiana.

Iſtæ Tunicæ gaudent Arteriolis repletis, diverſum reptatum inter ſe obſervantibus, unde liquet geminas eſſe Membranas, ſeu tunicas.

No. CXLVII. Oculus vitulinus eodem modo præparatus,

in

in quo videre licet eaſdem Tunicas, & Ligamentum ciliare, nec non ejus Proceſſum.

N°. CXLVIII. Brachium fœtus, cum annexa Scapula, balſamo indurata.

Hujus Cutis rubicundiſſima eſt facta, propter repletionem extremitatum vaſculorum, id quod in hoc objecto mirum viſu occurrit.

N°. CXLIX. Ren fœtus humani biſectus, & artificioſiſſime repletus, in quo nil occurrit, quod Glandulæ ſit ſimile, quia

Corpuſcula rotunda, & glandiformia, de quibus antea ſermonem habui, in totum ſunt diſſoluta, & extricata.

Ductus, qui dicuntur Bellini, in totum quoque repleti ſunt propter repletionem Arteriolarum.

ASSER MINOR. III^s.

N°. CL. Pedamentum, & ſupra illud phiala, in liquore continens fœtum humanum majoris articuli digiti (præter propter) magnitudine, cujus membra externa, ſeu artus adſunt perfecta. Vid. Tab. I. Fig. I.

Circa hunc fœtum conſiderandum ſc.

1°. Quod adhuc hæreat in proprio liquore, in quo hæſit in corpore materno, idque in membrana Amnio, quæ telæ aranearum inſtar tenuis.

2°. Quod liquor pellucidus remanſerit, ita ut fœtus luculenter ab omni parte luſtrari poſſit.

3°. Quod ſimul cum ſupra dicto liquore materno, jam conſervetur in liquore balſamico meo, ita ut naturali albedine præditus, & vitæ ſpeciem repræſentans, ita remanſerit, ac ſi adhuc hæreret in Utero materno: cum autem hæc omnia captum hominis fere ſuperent, haud adeo mirum eſt, neque ægre fero, quod quidam ex iis, qui mea rodere ſolet, dixerit, illud fieri non poſſe, & quod liquore primo effuſo, alterum affuderim, nam ipſemet credidiſſem illud non poſſe ita præparari, ſed qui objectum ſine præjudicio perluſtraverit, videbit, propter membranæ dictæ tenuitatem priorem liquorem effundi, & alterum affundi non potuiſſe: præterea cum illud fieri non poſſit ſine nexu, vel nodatione ſupradicti capilli, à quo de-

dependet, hic nullum videbimus nodum; ſumpſi tantum acum ſubtilem, capillo munitam, quam ſuſpenſa manu per Membranulam & Funiculum Umbilicalem tranſegi, & ſic phialæ indidi, & hoc luculentiſſime videri poteſt, ita ut nemo dubitaturus ſit, qui illud perluſtraverit objectum, quemadmodum nemo jam amplius dubitat, quin detur in Oculo Tunica Ruyſchiana, atque etiam quod Cortex Cerebri, nil ſit, niſi Arteriolarum pulpoſarum extremitates, ſed quod adhuc inveniantur, qui perverſe judicant de vera Hepatis, Renum, & Lienis ſubſtantia, ſatis mirari nequeo, quandoquidem illud ſole meridiano clarius (ſi ita loqui liceat) demonſtro in Viſceribus integris, & quicumque contrariæ opinioni adhærere velit, demonſtret illud non mentis, ſed corporeis oculis, id quod ego facio in meis exhibitis.

N°. CLI. Pedamentum concinnatum ex fruſtis rupis, & loco Coralliorum rubrorum, ramos Vaſorum ſanguineorum ceraceâ materiâ rubrâ repletos ſumpſi: Supra illud Pileolus rotundus è Cute Capitis pueri confectus, qui tantâ copiâ Vaſorum ſanguineorum repletorum præditus eſt, ut ſummâ rubedine ſuperbiat: Superficies exterior Capillis cinereis criſpis undique obſita.

N°. CLII. Phiala liquore repleta, in qua viſui occurrit fœtus humani Ren, cujus Capſula atrabilaria, (Ren ſuccenturiatus dicta,) Reni impoſita, tantæ magnitudinis eſt, ut Renem ipſum fere adæquet.

Huic objecto, portio Diaphragmatis parte ſuperiore adhuc connectitur, Vaſculis ſanguineis plurimis repleta.

Not. Quoque dictam Capſulam eſſe ceu bifurcatam.

N°. CLIII. Phiala, eodem modo præparata, & in ea portio Cerebri humani, in qua ſatis ſuperque videre eſt, Corticem conſtare ex Vaſculis ſanguineis repletis.

N°. CLIV. Auricula humana in liquore conſervata, quæ naturalem colorem rubicundum in præparatione acquiſivit.

N°. CLV. Portio Membranæ Chorii, in duas lamellas, ſeu membranulas, diviſa, id quod aliquando in corpore vivo ſit, nempe cum humor in Amnio contentus ex parte ſtillaverit, aut viam ſibi quæſiverit inter dictam duplicaturam, & tunc bini liquores in partu erumpunt, id quod forſan erroris cauſam dedit illis, qui, Tertiam & Allantoideam membranam

ſtatuerunt in corpore humano, quam fruſtra tamen aliquis quæreret in ſtatu perfectiore.

N°. CLVI. Pedamentum, & ſuper illud, Segmentum Inteſtini Jejuni è corpore humano, ita præparatum, ut Vallulæ conniventes, (mihi Juga) non ſolum, verum etiam Jugorum Vaſcula ſanguinea repleta conſpici poſſint.

N°. CLVII. Auricula infantis balſamo præparata in forma ſicca, per quam millena repunt Vaſcula ſanguinea repleta.

N°. CLVIII. Portio Vermis lati, in liquore conſervata.

N°. CLIX. Portio Inteſtini jejuni infantis rubicundiſſima, propter Vaſorum repletionem, hujus Juga magis prominent in ſuperficie interiore, quam in juvene ſupra citato, & per illa innumera Vaſcula diſſeminantur, id quod antehac nunquam tam nitide me vidiſſe, fateor.

N°. CLX. Portio Meſenterii infantis, per quam diſperſæ ſunt Glandulæ aliquot, quarum conſtitutio vaſculoſa, microſcopio viſa, profectò admiranda eſt.

Illa autem non glomeris inſtar in orbem diſpoſita, ſed inordinatè, & vagabundo ductu decurrentia, & tantà quidem copià, ut nil, niſi vaſcula diceres, quarum extremitates ultimæ ſuccoſæ aut pulpoſæ aliter diſpoſitæ ſunt, quam in Liene & aliis partibus.

N°. CLXI. Phiala in liquore reſervans Brachium infantis, ita præparatum, ut ad amuſſim reſpondeat Brachio infantis Febre purpurea laborantis: Inter digitos manus continet integumento lato & craſſo analogum quid.

Illud autem nil eſt, niſi ſerum ſanguinis inflammatorii poſt Venæſectionem in ſuperficie ſupernatantis: hunc autem abſtuli, & liquori meo indidi, unde tantam duritiem & tenacitatem acquiſivit, ut mentiatur Integumentum validum & craſſum.

N°. CLXII. Phiala, & in ea, portio Inteſtini Jejuni hominis, è cujus ſuperficie interiore propullulant Glandiformia corpuſcula, ſeu Glandulæ ſolitariæ.

* N°. CLXIII. Pedamentum inſtructum Veſiculis ſeminalibus humanis, ceraceâ materià albà repletis, & balſamo induratis; hiſce annectitur Proſtata, (vel, ut alii volunt, in numero plurali Proſtatæ,) ut & Vaſa Ejaculatoria, quæ antequam ſeſe in Veſiculas inſerunt, Veſicularum naturam induunt: præterea

Ca-

Caput Gallinaginis, ut & duo Oſcula Veſicularum dictarum in conſpectum veniunt, nec non Oſcula Proſtatæ, vel Proſtatarum.

N°. CLXIV. Phiala liquore repleta, & in illa Nervi optici, qui ex plurimis fibris Nerveis compoſiti, Arundinem Indicam æmulantur.

N°. CLXV. Pedamentum, & ſuper illud lobus Pulmonis humani, cujus Vaſa ſanguinea ita ſunt repleta materiâ ceraceâ flavâ, ut totum objectum videatur conſtare, non niſi, è vaſculis ſanguineis.

N°. CLXVI. Portio Pulmonis humani ſuper pedamentum, hujus lobulorum ſubdiviſio melius, quam in præcedente objecto, oculis ſpectanda ſubjicitur.

N°. CLXVII. Portio magna Pulmonis vitulini rubicundiſſima, propter Arteriarum repletionem: hujus lobos aliter eſſe conſtitutos, ac in homine, ſatis ſuperque hic liquet: imò hoc objecto in conſpectum producto, facile eſt judicare plurimo rum auctorum figuras eſſe factas ad objecta vitulina, non autem ad humana.

N°. CLXVIII. Portio Pulmonis humani, balſamo in forma ſicca præparata, & quod notandum, quamvis Vaſa Arterioſa ſint repleta, attamen Veſiculæ Pulmonales remanſerunt apertæ, ita ut illarum copia, forma & magnitudo ſuperſtites remanſerint.

N°. CLXIX. Lobus Pulmonis fœtus humani, in quo Lobuli, ubi ſpinulis notati ſunt, eodem modo viſui occurrunt, quaſi ibi loci portiunculæ illæ ex ſolis ſuccoſis extremitatibus Arteriolarum conſtarent.

In hujus Theſauri parte inferiore, duæ continentur thecæ, quarum

1ª. Continet N°. CLXX. Partes generationis muliebres, balſamo induratas, à quadraginta circiter annis conſervatas, & ſupra aſſerem expanſas: harum partium vaſa ſanguinea Arterioſa ceraceâ materiâ rubrâ ſunt referta.

Litt. A. Denotat Truncum Arteriæ magnæ deſcendentis.

B. B. Duas Arterias Emulgentes, potius Renales.

C. C. Illarum diviſiones.

D. Demonſtrat ulteriorem diſtributionem Arteriarum Renalium in latere dextro, quæ præparatio nitidiſſima eſt.

 E. E. Re-

E. E. Renes ſuccenturiatos Subere repletos: horum ſiniſter triangularis, dexter verò figuram Linguæ pueri repræſentat.

F. F. Arterias Renum Succenturiatorum ex Arteriis Renalibus oriundas.

G. Renem ſiniſtrum, ſubere repletum, ut figuram veram repræſentaret, quam obtinebat ante repletionem, gaudetque duabus Arteriis Renalibus, id quod raro accidit.

H. H. Arteriam geminam ſpermaticam, ſub Arteriis Renalibus oriundam, ex Arteriæ magnæ trunco.

I. Arteriam Gaſtricam.

K. Arteriam Meſentericam ſuperiorem.

L. L. Arterias Lumbares.

M. M. Arterias Iliacas.

N. N. Illarum divaricationes.

O. O. Ramos, ex dictis divaricationibus oriundos, è quibus prodeunt Rami, per Vaginam & Uterum diſſeminati.

P. Uterum Subere præparatum, ut naturalem repræſentaret formam & magnitudinem.

Q. Veſicam Urinariam inflatam, ceu naturaliter conſtitutam, absque rugis, aut foveis.

R. Vaginam Uterinam, admodum largam & capacem, forſan propter Uteri prolapſum, quem videtur fuiſſe paſſa, dum viveret.

S. Ductum Urinarium, cum ejus hiante orificio.

T. T. Duo Ligamenta teretia uteri.

V. V. Duos Ureteres.

Ligamenta duo lata Uteri, Ovaria, ut & Tubæ Fallopianæ deficiunt in hoc ſubjecto, quæ tamen in ſequenti objecto comparent.

N°. CLXXI. Capſula continens fruſtum Dentis Elephantis, in quo adhuc hæret globus æneus, qui ſclopeti exploſione Dentem penetravit, & quod notandum, foramen, per quod intravit globus, tam anguſtum eſt, ut ne quidem eximi poſſit globus, ſine dicti fruſti Dentis læſione. Vid. Tab. II. Fig. 8.

N°. CLXXII. Capſula reſervans fruſtum magnum Dentis Elephantis, innumeris exodontoſibus præditum, forſan propter ſclopeti exploſionem, ut ſupra dictum, ſuntque exodontoſes, tam raræ, ut rupem repræſentare videantur. Vid. Tab. II. Fig. 7.

N°. CLXXIII.

Nº. CLXXIII. Capſula quadrata ex ligno Indico confecta, in qua continetur ſceleton Muris nitidiſſimum, inter pedes anteriores oſſeos continens Vaſa Arterioſa repleta, eaque deſumpta ex Pia Matre fœtus recens nati.

Nº. CLXXIV. Os Tibiæ à carie craſſius, & deforme factum, ita ut extrinſecus undique exeſum ſit.

Intrinſecus contra, maxima parte ſolidiſſimum factum & occæcatum. Vid. Tab. II. Fig. 2. & 3.

THECA IIa. continet

Nº. CLXXV. Partes generationis mulieris in forma ſicca balſamatas, & ſupra aſſerem explanatas; harum Vaſa Venoſa replevi quoque ceraceâ materiâ rubrâ, abhinc quadraginta annos.

Litt. A Uterus ſubere repletus & præparatus, ut naturalem magnitudinem & formam repræſentaret.

B. Ovarium ſiniſtrum.

C. Ovarium dextrum.

D. D. Tubæ Fallopianæ, ſeu Ovi ductus.

E. E. Illorum Fimbriæ.

F. F. Ligamenta lata ſeu Alæ Veſpertilionum, per quæ diſſeminantur vaſa ſanguinea Venoſa, repleta.

G. G. Ligamenta teretia.

H. H. Venæ ſpermaticæ, quarum dextra ortum ducit ex Venæ Cavæ deſcendentis trunco, ſiniſtra verò ex Vena Renali, ſeu Emulgente.

I. Veſica Urinaria.

K. K. Ureteres.

L. Truncus Venæ Cavæ deſcendentis.

M. M. Venæ Renales, ſeu Emulgentes, cum ſuis divaricationibus.

N. N. Glandulæ Renales, ſeu Capſulæ Atrabilariæ.

O. Inteſtinum rectum.

P. Vagina, in qua Oſculum ductus Urinarii videre licet.

Nº. CLXXVI. Hominis os Cubiti, carie exeſum & deforme factum, in cujus cavo continetur Fiſtula oſſea, in totum ſeparata ab Oſſis Cubiti exteriore ſubſtantia, ita ut undique mobilis ſit, & hoc factum exiſtimo à pure acriore: hujus rei

 exem-

exemplum olim repræſentavi in Theſaur. Anatomicis circa Os Tibiæ.

Illud autem poſſe fieri nemo ambiget, qui domi meæ viderit Os Humeri, in quo Oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia, tanquam Diploë Cranii reperitur, inter duas lamellas, & hoc in nonnullis contingere comperi, & quid obſtaret, quo minus pus acre in tali caſu poſſit erodere ſubſtantiam illam Oſſeo-ſpongioſam, & hoc facto, facies horum oſſium exterior ſeparatur in totum, à facie interiore.

Conſiderandum quoque, dictum Os Cubiti ita eſſe conſtitutum, ut nemo poſſit dictam Fiſtulam interiorem eximere & denuo indere, ſicut patet ex annexa Fig. I. Tab. III.

Ita ut dubitandi ne quidem cauſa ſuperſit, & ſi quis eſſet, qui hoc negare vellet, videat illa propriis oculis domi meæ, aut adeat Expertiſſim. Virum Dm. Clopton Havers, qui exiſtimat omnia Oſſa conſtare ex lamellis, & hoc dato, facilius illud poſſe fieri, quis dictis calculum apponere denegabit?

No. CLXXVII. Segmentum Oſſis Tibiæ, ferrâ, ſecundum longitudinem in duas partes diviſum, & topho oſſeo obſitum, unde ſuperficies exterior quoque, eadem regione eroſa & exoſtoſi obſita eſt. Vid. Tab. II. Fig. 9. & 10.

No. CLXXVIII. Segmentum Oſſis Tibiæ, in duas quoque partes ſerrâ diviſum, hujus ſuperficies exterior valde incraſſata, dura, & in tophum converſa, in interiore ſuperficie contra exoſtoſis cavernoſa. Vid. Tab. II. Fig. 4 & 5.

Et quod notandum, ſegmentum ſerrâ diviſum, eſt è medio Oſſis Tibiæ, ubi cutis, horrendo aſpectu, variis tuberculis obſita eſt. Vid. Tab. II. Fig. 6.

No. CLXXIX. Humani portio Stomachi magna, balſamo indurata, in illa rugæ non ſolum, verùm etiam Vaſa Sanguinea mirum in modum ad ultimum uſque ſunt repleta.

No. CLXXX. Phiala in liquore conſervans portionem Epidermidis Æthiopis, in qua luculentiſſime apparent Papillarum Nervearum extremitates: Huic Epidermidi adhæret quoque Cutis portio, facie ſc. interiore.

No. CLXXXI. Capſula quadrata ex ligno Juglandino, & in illa magna portio Membranæ, quæ Hepar ambit; per eam diſſeminantur Arteriæ repletæ, & tanto quidem numero, ut ſatis mirari haud potuerim: circa illarum ultimas ultimas extremita-

mitates peculiare quid reperio, id quod ſculptor, cælo ſuo, repræſentare vix ac ne vix quidem potuit.

Illud autem in conſpectum non venit, niſi ſubjectum à latere perluſtretur & quidem cælo ſereno exiſtente, aut in radiis ſolaribus.

Olim dictam Membranam, in Epiſt. Anat. Probl. delineari curavi, cum ſuis Arteriolis, enim verò quanta differentia eſt inter illam, & hanc exhibitam figuram. Vid. Tab. III. F. V.

Illo tempore gaudio afficiebat, cum artificio peculiari detegerem dictas Arteriolas quas nunquam videram ab aliis mihi eſſe demonſtratas, multò minus per figuras exhibitas, nunc verò in hoc Theſaur. X. non ſolum illas, demonſtro tanto numero, verum etiam peculiari extremitatum tenuitate.

N°. CLXXXII. Capſula continens portionem oſſis femoris, ex infante, ſerra diviſam, in cujus cavo non ſolum viſui occurrit Membranula, inſtar telæ araneæ tenuis, quæ medullam ambit, verum etiam Arteriolæ, per illam diſperſæ, Vid. Tab. III. Fig. IV.

Quando illa membranula ab acrioribus humoribus afficitur, dolores excitantur intolerabiles præſertim in lue venerea.

Circa Epiphyſin ſuperiorem, quæ in illis infantulis plane cartilaginea eſt, obſervo illam cartilaginem abruptam conſtare ex variis particulis, quæ temporis ſucceſſu combinantur, & in unum corpus rediguntur.

N°. CLXXXIII. Phiala in liquore continens portionem Epidermidis, plantæ pedis, ex Æthiope, in qua luculentiſſime conſpiciuntur Papillarum Nervearum extremitates, tanquam agminatim diſpoſitæ.

Not. Parti interiori hujus Epidermidis cutis adhæret, & ſic omnis dubitandi anſa aufertur. Illud autem rarum eſſe cenſeo, ſc. poſt mortem, Papillarum cutanearum extremitates poſſe demonſtrari. Vid. Tab. III. Fig. 3.

N°. CLXXXIV. Portio frontis, in qua viſui occurrit Arteriarum curſus & diſtributio, per palpebrarum ſuperiorum cutem. Hæ autem ortum ducunt è canto oculi majore. Vid. Tab. III. Fig. 6.

Fi-

Figurarum explicatio.

TAB. I.

FIg. I. indigitat phialam, in qua conſervatur portio Maxillæ inferioris, cum portione Malæ humanæ.

A. Integumenta Malæ exteriora.

B. Epithelia Malæ.

C. Papillæ nerveæ Epitheliâ ſuâ obductæ, quæ admodum exiles ſunt, ita ut ſculptor illas non ſatis bene delineare potuerit.

D. Ornamentum ſericeum cæruleum, ſub phiala poſitum.

E. Dentes molares.

Fig. II. indigitat portionem Ephitheliæ papilloſæ Buccæ microſcopio viſam, cujus lens magnitudine convenit cum humore cryſtallino aſelli minoris.

Fig. III. Exhibetur fœtus humanus qui adhuc continetur in membrana Amnio, & ejus proprio liquore, in quo hoſpitabatur in corpore materno, dum viveret.

A. Membrana Amnios, telæ araneæ inſtar tenuis, cum liquore proprio.

B. Puſio, ſeu Fœtus.

C. Capſula, ut & ornamentum ſericeum cæruleum, in quibus poſita eſt phiala cryſtallina.

TAB. II.

Fig. Ia. exhibet os cubiti deforme factum ab humoribus acrioribus.

A. Fiſtula oſſea interna, quæ undique ſeparata eſt à ſubſtantia oſſea externa.

B. Sinus.

C. Olecranum deforme factum.

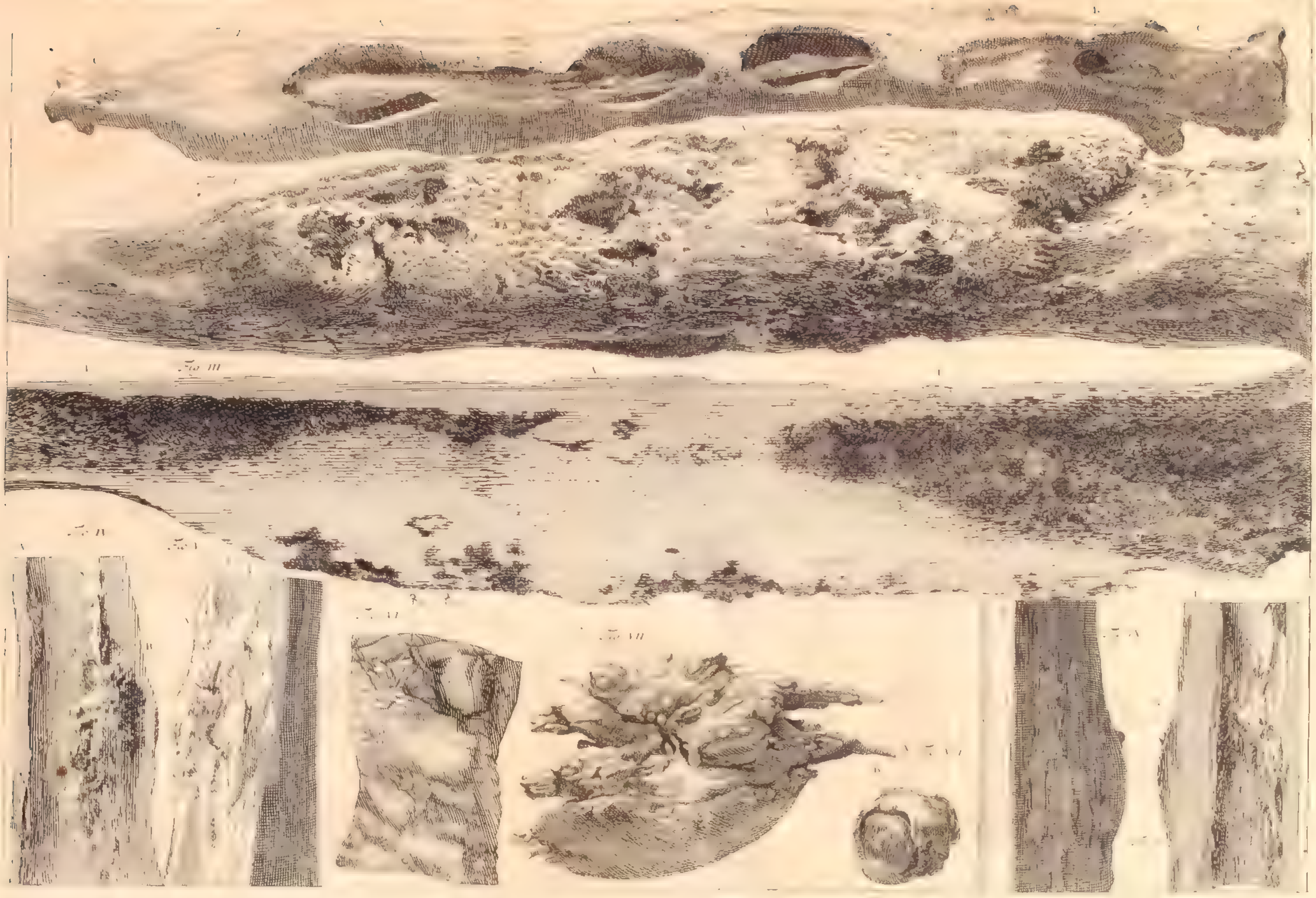
Fig. IIa. oſſis Tibiæ deformis, ſerræ ope in duas partes diviſi, facies exterior.

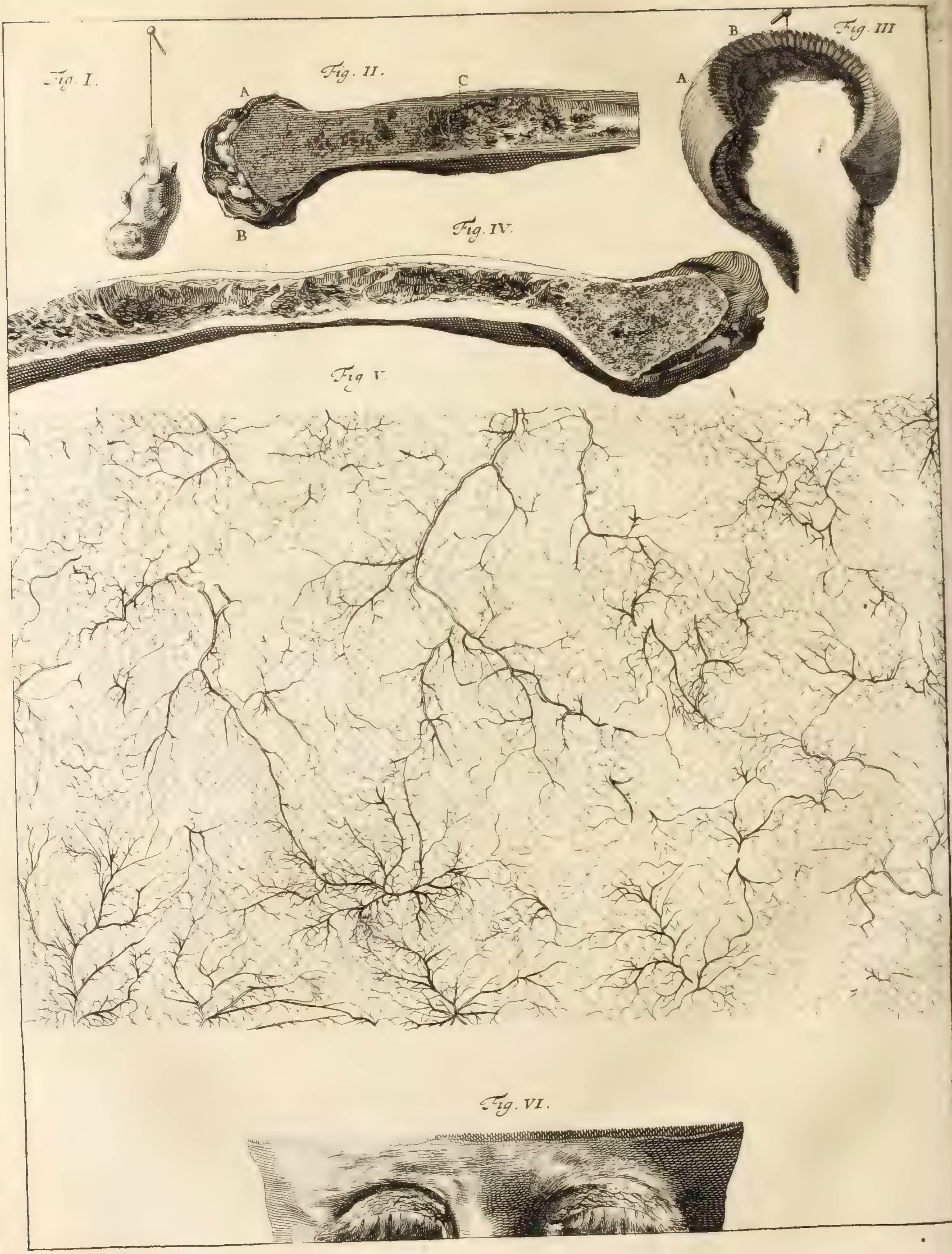
A. A. Sinus cavernoſi.

Fig. IIIa. Ejuſdem oſſis facies interior.

A. Por-

Fig. I.
Fig. II.
Fig. III.
A
B
C
D
E
A
B
C
D
D
C

Fig. I.
Fig. II.
A
B
C
Fig. III
A
B
Fig. IV.
Fig. V.
Fig. VI.

A. Portio oſſis ſolidiſſima facta, & à priſtina cavitate deſtituta.
B. B. Subſtantia oſſeo-ſpongioſa.
Fig. IVa. Oſſis Tibiæ portio, Topho oſſeo obſita, & ſerrâ in duas partes ſecta.
A. Facies interna.
B. Exoſtoſis oſſeo-ſpongioſa non admodum dura.
Fig. Va. Ejuſdem Oſſis facies exterior.
A. Tophus cavernoſus, & admodum durus.
Fig. VIa. Cutis horrendo adſpectu, & inæqualis, oſſis præcedentis Fig.
Fig. VIIa. Portio dentis Elephantis variis exodontoſibus obſita, à ſclopeti exploſione forſan ortis.
Fig. VIIIa. Exigua portio Dentis Elephantis, in qua globus æneus reperitur, qui ſclopeti ope intravit.
A. Portio Dentis.
B. Globus æneus.
Fig. IXa. Portio oſſis Tibiæ topho obſita, & ſecundum longitudinem diviſa.
A. Facies externa propter tophum gibboſa.
Fig. Xa. Ejuſdem oſſis facies interior.
A. Subſtantia oſſea admodum craſſa & dura.
B. Exoſtoſis cavernoſa.

T A B. III.

Fig. Ia. Embrio ab umbilicali funiculo dependens.
Fig. IIa. Portio Oſſis humeri è puerulo.
A. Epiphyſis ſuperior, partim cartilaginea, partim ex oſſiculis conſtans.
B. Particulæ oſſeæ.
C. Subſtantia interior, quæ oſſeo-ſpongioſa, medulloſo liquore imbuta, & membranula adeo tenui obſita, ut telam araneæ adæquet. Hæc autem ſuperbit arteriolis repletis, & exinde rubedine prædita.
Fig. IIIa. Portio Epidermidis ex Æthiope.
A. Epidermis admodum craſſa.
B. Papillarum agmen.

Fig. IVª. Portio oſſis Femoris ex puerulo, in cujus Epiphyſi ſuperiore cartilaginea varia quoque oſſicula apparent.

Fig. V. Membrana Hepar humanum ambiens, per quam Arteriolæ reptant innumeræ.

Fig. VIª. Portio Frontis ex puero, per cujus Palpebram ſuperiorem diſſeminantur Arteriolæ, ex angulis majoribus prodeuntes.

FREDERICI RUYSCHII

Med. Doctor. Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ Societatis Anglicanæ Membri,

CURÆ POSTERIORES,

SEU

THESAURUS ANATOMICUS

OMNIUM PRÆCEDENTIUM

M A X I M U S.

Cum Figuris æneis.

A M S T E L O D A M I,

Apud J A N S S O N I O-W A E S B E R G I O S.
MDCCXXIV.

AUGUSTISSIMO POTENTISSIMO ATQUE INVICTISSIMO CZARO PETRO ALEXIOWITZIO, MAGNÆ RUSSIÆ IMPERATORI, &c. &c. &c. &c.

POſtremos laborum meorum fructus
Per longam ætatis ſeriem quodammodo maturatos,
nonniſi
AUGUSTISSIMO NOMINI TUO GLORIOSISSIME
CÆSAR
Inſcribendos cenſui,
Ratus ſi primitiæ ab Æthnicis, ac imperfecta laborum
veluti rudimenta, ipſo adhuc in ſtamine nu-
minibus ipſis obferebantur, Majori equidem
jure poſteriores abſoluti artificii conatus
HEROICÆ IMPERIALIS TUÆ MAJESTATIS VIR-
TUTI
Dicari poſſe.

POTENTISSIMO itaque IMMORTALIS NOMINIS SUI PATROCINIO vallatus Theſaurum meum Maximum

Seu laborum omnium per tot annorum ſpatium exantlatorum, & ad res Phyſico-Anatomicas illuſtrandas noviſſime detectorum Epilogum Publico communicandum aggredior;

Eaque præcipue ſpe firmiſſima fretus GLORIOSISSIMI NOMINIS TUI AMPLITUDINEM Poſtremis hiſce laboribus meis perennandis momentum maximum adjecturam, nec FULGENTISSIMOS TUÆ MAJESTATIS RADIOS ſudoribus hiſce Illuſtrandis unquam defuturos, quorum Adoleſcentes partim conatus ante ſeptennium OBTUTU SUO CLEMENTISSIMO dignata fuit.

Prædilectum veluti gravium annorum Benjaminum TUÆ MAJESTATI conſecro,

Illud tantùm cum univerſo Terrarum Orbe in TUÆ GLORIÆ SECURITATEM fatendo:

TIBI ſcilicet Victoriis æque ac litteris inſtituendis Nato non ſolùm ex armis præſentem RUSSICI IMPERII felicitatem ſed & ex omnigena ſcientiarum introductarum culturà Futuram perpetuitatem deberi.

Cæſareæ Regiæque Majeſtatis Tuæ

Clientum infimus

FREDERICUS RUYSCHIUS.

PRÆFATIO.

Quod me hic denuo prodire videas, Benevole Lector, in tam provectâ ætate, ſcias velim, me hiſce diebus per Clementiſſimi Creatoris gratiam, varia iterum detexiſſe, quæ libenter ante obitum, orbi literato communicarem ſub nomine curarum poſteriarum, ſive Theſauri Anatomici omnium præcedentium maximi: in quo ultra ducenta & viginti objecta conſpiciuntur: porro inter illa multa oculos incurrunt, quæ nunquam antea ab aliis deſcripta videram.

Convertamus primò oculos, & videamus quàm mirandum in modum Omnipotens DEUS *nobis viſui expoſuit veram ramorum venæ portæ conſtitutionem: hujus rami quamvis emergant ex eodem fonte vel trunco, attamen multum inter ſe differunt, id quod nemo hactenus per figuras nobis exhibuit.*

O! Quàm mirifice occurrunt nobis jam dicti rami venæ portæ in hepate: in eo repræſentant prorſus aliam conſtitutionem, quam in inteſtinis & in pancreate, ſicuti in hoc opere videre licet, ut & in Decad. III. Adverſar.

In hac congerie objectorum indigitatur quoque, quanta ſit diſcretio inter reptatum & conſtitutionem ramorum venæ portæ & venæ cavæ, non ſolùm in hepate, verùm etiam per inteſtina: an, ad peculiare quid obeundum? facile calculum apponerem huic aſſertioni.

Porrò, perluſtrari hic poteſt, ramos vaſorum ſanguineorum per meſenterium diſſeminatorum, tam ſubtiles ramuſculos exſerere, ut telam aranearum, variis locis, ſuperent: id quod per iconem hic quoque repræſento. Dicta vaſa meſenterica (meſenterio relicto) cum pervenerint ad inteſtina, aliam adoptant naturam circa illorum reptatum, qui revera admirandus eſt.

Ulterius, cum inter Scriptores ſatis ſuperque diſputatum ſit, ſuper verâ exiſtentiâ vel conſtitutione lienis, quicumque congregationem hujus Theſauri dignetur perluſtrare, quid ſit de veritate hujus rei, luculenter ſatis apparebit.

Inter illa, quæ contra naturæ leges in hoc Theſauro occurrunt, haud infimum locum occupat fruſtum oſſis femoris humani, prodigioſæ craſſitudinis: nam in ſtatu naturali, vulgò calami ſcriptorii, præter propter, craſſitudinem obtinet, illud verò pollicem hominis ſuperat; præterea in totum ferè celluloſum factum, an ab affluente humore & anaſarcâ inveterata?

Omnem litem dirimere poterimus (ut ſuſtineo) quid judicandum ſit, de ita dictis glandulis cutaneis, quas pro papillis cutaneis, & tactus inſtrumentis, habeo.

Qui cupidus eſt videndi corticem cerebri vaſculoſum eſſe, & neutiquam ex oblongo-rotundis corpuſculis, ut & tunicam novam in oculo, quam filius meus Henricus denominavit Ruyſchianam, hic datur occaſio.

Quid

Quid ſit de cryptis Boerhaavianis, quæ ſcriptoribus glandulæ audiunt, in nullo animali luculentius eas offendi, quàm in balænæ inteſtinis, ea propter illis quoque locum conceſſi in hoc Theſauro.

Ne quis poſtea dubitaret de vera exiſtentia corporis reticularis Malpighii, ſub cuticula ſiti, reperitur in hac congregatione non ſolùm in Europæis, verùm etiam in Æthiope, ſemi-Æthiope, ut & in balæna, quod litem & controverſiam dirimit. Interim, hallucinantur quoque qui ſtatuunt dictum corpus reticulare, non ubique ſub epidermide inveniri in corpore humano, contrarium hìc viſui expono; & ne quis dubitet de veritate corporis reticularis ſupra dicti, huncce Theſaurum condecoravi fruſto epidermidis, cui adhucdum adhæret ab unâ parte corporis reticularis portio, ab alterâ parte, epidermis ab eo viduata eſt. Inter hæc omnia comparent quoque papillæ, corpus reticulare, ut & epithelia linguæ balænæ.

Quâ in re differt embryo humanus, à fœtu humano, hic quoque videre eſt. Hiſce adjunxi aliquot fœtus humanos, albicantes, diverſæ ætatis, ut & ſceleta duo albicantia fœtuum humanorum dècumbentium in tumbis ex ligno Indico pretioſo confectis; idque ſuper matracia ex ſerico cœruleo fabricatâ.

Olim quidem viſui expoſui inſolentes exoſtoſes, hic quod magis mirandum, viſui occurrit exodontoſis, vel

ex-

excreſcentia dentis Elephantis, & quidem in ejus cavo reperta: hujus iconem propter admirandam formam, in ſequenti Decade IV. viſui exponere conabor.

Inter Anatomica reperiuntur quoque varia Botanica, inter quæ varia exiſtunt, quæ Analogiam habent cum viſceribus noſtris, fructus puto, Pyra, Pruna, Poma Armeniaca &c. quæ in ſceleta (ut ita loquar) redegi & adjunxi, ut ineffabilia & divina DEI *opera conſpiciantur, ponduſque afferrent Syſtemati noſtro circa conſtitutionem & uſum vaſorum.*

Præter hæc omnia ditatur quoque maximus noſter Theſaurus pyxidibus aliquot, quæ herbas floreſque rariores continent, ditanturque papilionibus & aliis inſectis ex utrâque Indiâ præſertim allatis: ſuntque tales pyxides mihi tanquam herbaria viva, in quibus flores naturalem formam conſervant, coloremque per multos annos retinent. Herbaria viva, quæ hactenus vidi apud alios, & ſicuti ipſemet facere aſſoleo, omnia inter chartas exſiccantur, & comprimuntur, quo facto, recedunt à naturali conſtitutione; hic è contra conſpiciuntur, ceu in ſtatu vivo, id quod oculos allicit. Ex ſupra abundanti foret plura rariora hic recenſere, quæ in hoc Theſauro nobis occurrunt, ſed ex ungue, uti in proverbio eſt, noſcitur leo.

CURÆ

AD

VIRUM CELEBERRIMUM
FREDERICUM RUYSCHIUM,

Med. Doct. Anat. & Botan. Profeſſorem. Acad. Cæſ. Cur. Collegam: Reg. Soc. Angl. membrum.

Cum Anno Æt. 87.

CURAS POSTERIORES

Ederet.

S*Iccine præſtantes auget nova* cura *labores*,
  Poſterior *quamvis tempore, mole prior?*
Nominibuſque tibi, Ruyschi *clariſſime, multis*
  Devincis doctos nunc, velut ante, viros?
Lætare, abſtruſos quisquis penetrare receſſus,
  Largaque naturæ munera noſſe cupis;
Pandit, in occultis fuerant quæ tecta latebris,
  Et reſerat clauſas Ruyschius *arte fores.*
I nunc! Pyramidum jactes portenta, labores
  Exſuperat tenuis pagina, Memphi, tuos.
Quisquis eris, merito qui tot præclara ſtupebis,
  Quæ locuples oculis offeret arca tuis;

** *Quis-*

Quisquis eris, venerare DEUM, *miracula dives*
Qui tot in exiguo corpore ſumma creat;
Et gratare ſeni, qui tot miracula magni
Numinis auxilio conſpicienda dedit.
Felix! muneribus qui ſic ditaverit orbem,
Et ſervet nomen poſt ſua fata ſuum.
Gratulor annoſam, RUYSCHI *venerande, ſenectam*
Gratulor exactos, non ſine laude, dies;
Et, quanquam diris debebis cedere fatis,
Magne vir, innumeros vivere digne dies,
Pro meritis, medicum tibi quîs obſtrinxeris orbem,
Vives, quantumvis mortuus, uſque tamen.

JOANNES OOSTERDYK SCHACHT.

CURÆ POSTERIORES
SEU
THESAURUS ANATOMICUS,
Omnium præcedentium Maximus.
ASSER I.

N.. I.

EMbryon humanus magnitudine ſemi-unciæ, dependens à funiculo umbilicali ope capilli, in phiala liquore repleta.

N. I I.

Fœtus humanus aliquanto major, itidem in phiala liquore repleta: albus eſt, & quaſi hodie natus, extremitates corporis perfectæ ſunt, quibus prior caret, ea propter fœtus à me audit.

N. I I I.

Phiala ut ſupra, continens fœtum humanum, digiti circiter longitudine, dependentem à funiculo umbilicali; eſtque albi coloris, tanquam recens natus.

N. I V.

Phiala, liquore repleta, in qua continetur fœtus humanus; trium circiter, à geſtatione menſium, repræſentans ſexum maſculinum, cum contra fœminini ſit, quod ordinariò ea ætate, non contra naturæ leges eſt; eſtque etiam albiſſimus, & quaſi hodie in lucem editus.

N. V.

Phiala, liquore repleta, & in ea fœtus humanus quatuor circiter menſium præter propter (meo judicio) pulcher & albus: huic appoſitæ ſunt duæ portiones cerebri mulieris, infanticidæ, quæ fœtum ſuum ſuffocaverat, abjeceratque in latrinam.

N. V I.

Phiala liquore repleta, & in ea portio epidermidis & corporis reticularis Malpichii, ex Æthiopiſſa: & ut illa melius in conſpe-

ctum venirent, ramum rariſſimi cardui minimi *Alpini* (qui ob-jectum ad vitri parietem premit) addidi.

N. VII.

Phiala, ut ſupra, & in ea portio epidermidis & corporis reticularis ex ſemi-Æthiopiſſa, in ea videre eſt, corpus reticulare dilutiore nigredine præditum.

N. VIII.

Phiala ut ſupra, & in ea portio epidermidis & corporis reticularis ex Europæa, quæ ejuſdem fere eſt albedinis cum epidermide. Huic adſitus ramus plantæ Americanæ portulacæ folio.

N. IX.

Phiala ut ſupra, in qua continetur Europæi epidermis & corpus reticulare Malpichii, à calore ſolis, corpus reticulare ſubflavum factum: id quod ſemper fieri videmus à calore dicto.

N. X.

Pedamentum, & ſupra illud capitium (Belgice *een Callottie*) confectum è cute capitis infantis, cujus arteriæ ſunt repletæ, unde totum objectum ſumma rubedine tinctum eſt; porro eſt pulchræ notæ.

N. XI.

Pedamentum exiguum, cui impoſita portio cutis faciei juvenis, cujus vaſa ſunt repleta, ea propter ſummopere rubra exiſtens.

N. XII.

Pedamentum exiguum, cui itidem impoſita portio cutis faciei mulieris, eodem modo præparata.

N. XIII.

Pedamentum, cui impoſitum apluſtre è cute humanâ confectum, in quo multæ, imò innumeræ papillæ cutaneæ viſuntur, quæ perperam pro glandulis cutaneis habentur à ſcriptoribus.

N. XIV.

Pedamentum ut ſupra, continens apluſtre confectum è cute hominis adulti, è cujus ſuperficie papillæ cutaneæ eminent, inſtar arenularum.

N. XV.

Pedamentum, cui impoſitum eſt apluſtre è cute capitis, pilis ſubflavis obſita, huic remanſit adhucdum tunica celluloſa arteriis repletis perfuſa, quæ diverſo gaudent reptatu ab iis, quæ per cutem reptant.

N. XVI.

Apluſtre confectum, è cute fœtus humani, cujus arteriæ ſunt in-

infarctæ; epidermide, corpore reticulari, & tunica celluloſa, avulſis, in conſpectum veniunt arteriæ, quas ab utraque facie cutis viſas, eundem reptatum obtinere conſpicimus; contra, ſi quid tunicæ celluloſæ (per quam plurimæ quoque diſſeminantur arteriæ) remanſerit, facile illud imponeret perluſtrantibus, id quod ſemel contigiſſe vidi, cum mihi demonſtrabatur cutis ſegmentum cui adhuc adhærebat tantillum tunicæ celluloſæ. Præterea obſervandum in hoc objecto punctum nigrum quod indicat papillas cutaneas, quæ oculis armatis viſæ, tanquam variolas egregie referunt.

N. XVII.

Pedamentum, cui impoſitum fruſtum cutis fœtus humani recens nati, cujus arteriæ ſunt repletæ, unde ſumma eſt rubedine, quantumvis admodum ſit tenue objectum.

N. XVIII.

Pedamentum ut ſupra, ſegmentum vel lamella transverſa pectoris pueri vel infantis, cui adhuc remanſerunt connexa cor & pulmo: in hoc objecto conſpicitur verum eſſe, quod ſæpius in prælectionibus ac demonſtrationibus publicis dixi, ſub ſterno nullam reperiri cavitatem, quantumvis varii auctores in eo hallucinati ſint: omnia viſcera pectoris tam arcte & nitide inter ſe ſita ſunt, ut viſu mirum ſit. Seta bicolor & major indigitat auriculam dextram: altera ſeta minor, cor ipſum; tertia & minima auriculam ſiniſtram. Prætera hic obſervandum omnia adhuc naturalem retinere ſitum, & magnitudinem, idque colore rubicundo, propter vaſorum repletionem.

N. XIX.

Pedamentum, cui impoſita maxima cordis portio cujuſdam infanticidæ, ancillæ, quæ fœtum vivum rejecerat in latrinam; hæc autem in carcere detenta & ibidem denata, à me publice fuit diſſecta.

Seta bicolor longiſſima demonſtrat & quidem luculenter, ceraceam materiam rubedine præditam roris inſtar exitum ſibi quæſiviſſe per ultimas extremitates arteriolarum, quæ tomenti inſtar tenues ſunt.

Seta brevior & bicolor notat vaſa coronaria. Tertia & minima auriculam ſiniſtram.

Hoc objectum optimæ notæ & eminentiæ eſt.

N. XX.

Phiala, in liquore continens renem fœtus humani immaturi rubicundiſſimum, propter repletionem arteriæ. Notandum utramque membranam eſſe ablatam.

N. XXI.

Phiala magna, in liquore continens crus, cum pede extremo, eorum muſculi ſeparati ſunt ex juvene, ſeptem circiter annorum; muſculi naturalem colorem ſervant propter arteriarum repletionem: ſuntque muſculi egregie ſeparati.

N. XXII.

Phiala magna in liquore continens caput pueri, ſex circiter annos nati, viventis capitis ſpeciem repræſentans: ſuntque malæ, naſus, ut & labia levi rubedine perfuſa, nullæ quoque rugæ in facie reperiuntur. Ita ut adhucdum vivere videatur. Ablata ſuperiore parte capitis, in conſpectum veniunt vaſa ſanguinea repleta poſt cerebri ablationem.

N. XXIII.

Pedamentum, ſupra illud glandula parotis è vitulo, recens nato. Repletio facta eſt per arteriam; ſed verò, quanta diſcrepantia, inter conſtitutionem harum arteriolarum, & illarum, quæ reperiuntur in glandulis meſenterii? quemadmodum repræſentavi in opuſculo de glandulis, mirum viſu.

N. XXIV.

Phiala in liquore conſervans uterum muliebrem, cujus fundus non ſolùm, verùm etiam cervix, ſecundum longitudinem aperta ſunt, ut facies eorum viſui occurreret, & ſic in eo, cervice aperta, viſui occurrunt chordæ plurimæ craſſæ; hunc in finem aperta tenetur cervix ſpinâ tranſverſim ſitâ. Hiſce annectuntur adhucdum Tubæ & ovaria, quorum unum ovarium ejuſque tuba bene ſunt conſtituta; alterum verò contra naturæ leges in aliud eſt mutatum & tubæ connatum.

N. XXV.

Phiala ſicca, & in ea, avicula paradiſæa, ex albo & nigro variegata, cauda duabus pennis longiſſimis prædita. Herm. Catal. muſ. Walhuhora Zeylan. id eſt Goſſypium furens (Belgice *Katoen dieſje.* codelatie Malab. Manucodiata criſtata ex albo nigroque variata. Ray Synop. avium. Telleyeaco, gentilibus. ex hujus cauda prominent duæ pennæ longiſſimæ niveæ, pedibuſque eſt inſtructa. Inter rariſſimas recenſetur aviculas, Cl. Paulus Hermannus olim Profeſſor Lugdunenſis primus fuit, qui nobis

bis occaſionem dedit videndi hancce aviculam perfectiſſimam.

N. XXVI.

Pedamentum & ſupra illud ſuperior pars capitis oſſei fœtus humani, arteriolæ per pericranium diſſeminatæ, optime ſunt repletæ, ut & illæ quæ repunt per duram matrem: ſinus longitudinalis ceracea materia abrupta repletus eſt, quia ultimi ramuli arteriolarum mihi videntur hic & illic conjuncti cum extremis venulis, ſanguine repletis, ſimul intrarunt in dictum ſinum, & hinc illa abruptio, & forſan quoque illa hallucinatio auctorum, qui ſolebant repletionem illam facere per arterias carotides, atramento nigro, quo facto videbant atramentum in ſinum longitudinalem quoque penetrare, & ſic putabant ſanguinem arterioſum per arterias in corpore vivo, etiam in dictum ſinum ſeſe exonerare, quibus calculum haud appono.

N. XXVII.

Phiala liquore referta, & in ea prunum excarne, ſeu ſceleton pruni, (ut ita loquar) dependens à filo, ut vaſorum ſuccoſorum conſtitutio & reptatus luculentius in conſpectum venirent, quæ vaſa partim à pedicello, partim è nucleo prodeunt.

N. XXVIII.

Phiala magna in liquore reſervans ſegmentum tranſverſum teſticuli humani maximi, cujus vaſa ſeminis rudimentum conficientia ſunt confuſa, & in cartilagineam ſubſtantiam redacta, eratque dictus teſticulus in tantam molem excretus, ut caput fœtus humani magnitudinem ſuperaret.

N. XXIX.

Phiala in liquore continens duo objecta, quorum infimum embryon ovillus eſt, à capillo dependens, & hærens adhucdum proprio in liquore, in quo hæſit dum hoſpitaretur in utero materno, qui liquor ita tranſparet, ut jam luculenter viſui ſe offerat embryon, ac ſi extra liquorem ſeſe videndum exhiberet: ſuperius objectum ovarium eſt, in quo conſpicitur adhucdum veſtigium loci, per quod ovi contentum exivit.

N. XXX.

Phiala liquore continens partes generationis puellæ.

N. XXXI.

Phiala liquore obſita, in quo reperitur minus bene, tamen dicta mola, quandoquidem veræ molæ non reperiuntur; ſuntque ut plurimum, nil niſi placenta, vel placentula reſidua poſt fœtus vel embryonis excluſionem.

N. XXXII.

Pedamentum, & ſuper illud, cutis capitis hominis adulti, quæ hic nobis occurrit inſtar capitii (*Kalot* Belgicè) coloris rubri, propter vaſorum ſanguineorum repletionem. In hoc objecto videre licet, quo ritu arteriæ utriuſque lateris ſibi invicem occurrunt; ſubjectum autem eſt optimæ notæ.

N. XXXIII.

Phiala liquore continens ſegmentum inteſtini recti humani inverſum, ut cryptæ Boerhaavianæ, ut & pori numeroſiſſimi ſeſe videndos exhiberent.

N. XXXIV.

Phiala in liquore conſervans ſegmentum oculi humani, in quo luculenter viſui occurrit tunica ſclerotica, Ruyſchiana, ut & retina, per quas tunicas arteriæ numeroſiſſimæ ſunt diſſeminatæ curioſiſſime.

N. XXXV.

Pedamentum & ſupra illud fruſtum Inteſtini Ilei ex juvene, hujus repletio facta per arteriam & venam.

ASSER II.

N. XXXVI.

Phiala continens in liquore fruſtum tendinis muſculi è balæna, cujus conſtitutio admiranda, ſc. digitum craſſus eſt, nec non duriſſimus, & indiſſolubilis.

N. XXXVII.

Phiala ut ſupra inſtructa fruſto ſtomachi vitulini, in quo luculenter non ſolum propullulant papillæ ſenſui dicatæ, verum etiam earum corpus reticulare luculenter in conſpectum venit.

N. XXXVIII.

Phiala ut ſupra, in qua continetur portio piæ matris, cujus arteriæ modicè ſunt repletæ.

N. XXXIX.

Pedamentum & ſupra illud pilus è ventriculo vituli.

N. XL.

Phiala in liquore conſervans portionem cerebelli è vitulo; hoc autem cerebellum remanſerat in capite vituli per ſemi-annum mortui in utero vaccæ, idque abſque putrefactione, attamen non ſine flacciditate: dictum cerebrum ad incudem revocavi, ejuſque ar-

arterias ceraceâ materiâ rubrâ replevi tam nitide, ut adhuc videri hic poſſit. Vacca in qua hæſit dictus vitulus mortuus, mactabatur menſe Novembri, eratque obeſa & bene conſtituta, quamvis fœtu mortuo obſita, & conſumta in familia Cornelii Vos, hortulani civitatis Amſtelodamenſis. Raritas hujus rei in eo conſiſtit, ſc. cum nihil in corpore quadrupedum neque in homine citius putredinem induat, quam cerebrum; quod cerebellum tamdiu conſtans manſerit ad arteriolarum repletionem. vid. Hiſtor. decad. III. Anatom. Chirurg. Medicar.

N. XLI.

Phiala liquore referta, in qua hæret ſceleton pyri, nobis indicans pyra æque bene conſtare ex vaſis ſuccoſis, ſicuti in corpore humano lienem ex meris vaſis ſanguineis, cum extremitatibus pulpoſis, quibus pyra quoque gaudent.

N. XLII.

Phiala ut ſupra & in ea fœtus biceps columbæ.

N. XLIII.

Phiala liquore referta, continens magnum fruſtum pinguedinis humanæ ita conſtitutum, ac ſi jamjam è corpore extractum eſſet.

N. XLIV.

Pedamentum & ſupra illud fœtus humani hepar, cujus vaſorum extremitates pulpoſæ ita ſunt repletæ, ut inter ſe ſint confuſæ, nec ulli ramuli vaſorum in conſpectum prodeant. Spinula bicolor indicat venam umbilicalem, quæ adhuc aperta & ceraceâ materiâ rubrâ infarcta eſt. repletio facta per arteriam.

N. XLV.

Phiala liquore repleta, & in ea pia mater, cujus arteriæ ſunt repletæ, ex muliere.

N. XLVI.

Phiala ut ſupra, in qua reperitur fruſtum placentæ muliebris; hujus vaſa ſanguinea in hydatides ſunt mutata, quarum plurimæ viſuntur admodum exiles, & maxima pars illarum in majorem molem ſunt excretæ.

N. XLVII.

Phiala ut ſupra, & in ea crus fœtus recens nati cum extremo pede, vitæ ſpeciem repræſentantis; inter digitos pedis continetur ramulus granadillæ folio tricuſpide, fl. minore luteo. Tourn. flos adhuc ſuperſtes eſt.

N. XLVIII.

N. XLVIII.

Pedamentum inſtructum auricula fœtus immaturi ovilli: arteriolæ nitide ſunt repletæ, nec non peculiari reptatu diſperſæ: in ea quoque tres reperiuntur aciniformes particulæ.

N. XLIX.

Phiala in liquore continens fruſtum longum inteſtini Ilei ex juvene; hujus arteriæ nitide ſunt repletæ. Hic quoque in conſpectum ſeſe produnt, ita dictæ glandulæ Peyeri, (potius cryptæ Boerh.) ſolitariæ (poſt inteſtini inverſionem) & quod conſiderandum, hæ ita dictæ glandulæ extra ſuperficiem, quæ proprie tunica intima audit, propullulant.

N. L.

Phiala ut ſupra, in qua reſervatur fœtus humani brachium, vitæ ſpeciem repræſentans, in cujus dextra continetur pyri ſceleton; hujus vaſis ſuccoſis extremitatibus adhuc appenſæ ſunt pulpoſitates notabiles.

N. LI.

Oculus balænæ in liquore conſervatus: hujus tunica ſclerotica ab unâ parte vel latere pollice digiti longe craſſior; præterea circulares fibræ pupillam contrahentes luculentius, quam in homine & aliis animalibus in conſpectum veniunt, idque nulla ulteriore præparatione prægreſſâ, ſed ſolâ inciſione tranſverſim inſtituta.

N. LII.

Pedamentum & ſupra illud cor, & fruſtum pulmonis fœtus humani recens nati, à matricidâ inciſi.

Spinula tenerrima nigra indicat locum ubi arteria pulmonalis, & arteria magna conveniunt, & uniuntur per ductum arterioſum. Spinula bicolor demonſtrat truncum arteriæ magnæ aſcendentis. Spinula maxima bicolor & craſſiſſima auriculam cordis dextram. Spina nigra obtuſa & brevior auriculam ſiniſtram. Punctum nigrum maximum, arteriam pulmonalem. Tria puncta ſolitaria, tres canales arterioſos ſurſum ſpectantes: duo puncta, arterias carotides. Spinulæ albicantes breviſſimæ tenuiſſimæ arterias carotides. Spinula flocco rubro obſita ſubclaviam dextram. Filum ſericeum, quo ligaveram portionem pulmonis ante repletionem. Spinula obtuſa thymum.

N. LIII.

Pedamentum & ſuper illud magnum ſegmentum inteſtini hominis, cujus arteriæ non ſolùm, verùm etiam venæ repletæ ſunt, unde ſummâ conſpiciuntur rubedine.

N. LIV.

Phiala in liquore continens priapum vegetabilem. *Hermanni.* ſeu herbam canthariferam. *Rumph.* Bandura. *Ceylanenſ.* Daun. Gindi. *Amboinenſ.* vid. Ephemerid.

N. LV.

Inteſtina juvenis, cujus arteriæ ſunt repletæ, ſupra pedamentum.

N. LVI.

Phiala liquore referta, & in ea vipera exigua Zeylanica vittata geſticulatrix, ad cervicem conſpicillo inſignita. Cobras de capelo. *Luſit.* dicta. Naia *Zeylanenſ. Hermann. Muſ. Zeylanic.* ſeu ſerpens Indicus coronatus diademate ſeu conſpicillo inſignitus. *Ray ſynopſ. anim.* Belgice *Brilſlang*, hærens inter Epiocymum, ſeu cuſcutam ſuper ocymum; dicta plantâ eſt onuſta ſemine; quod in eadem phiala viſui occurrit.

N. LVII.

Phiala in liquore reſervans utramque Tunicam, ſc. ſcleroticam & choroideam inverſam, ut hæ duæ non ſolum, verum etiam Ruyſchiana viſui occurreret.

N. LVIII.

Pedamentum, & ſupra illud dimidia pars thoracis infantis. Vaſa per coſtas muſculoſque intercoſtales mirum in modum ſunt repleta: corpora vertebrarum tranſciſſarum ſcatent quoque particulis rubris, & quod mirum viſu, membrana medullam ambiens ſcatet arteriolis peculiaribus, tantaque ſubtilitate præditis, ut non niſi tempore meridiano, cœlo admodum ſereno exiſtente, in conſpectum veniant, præterea ſpectantis oculi armati aliquandiu figendi ſunt uno eodemque loco, quo ſine, impoſſibile eſt, illarum reptatum videre.

N. LIX.

Segmentum pulmonis humani. repletio facta per venam pulmonalem: hinc millenæ veſiculæ pulmonales quoque ſunt repletæ: hic autem occurrunt veſiculæ repletæ longè minores, quam in ſuperiore ſubjecto, id factum à repletione leniore.

N. LX.

Pedamentum, & ſupra illud ſegmentum lienis bovis, cujus arteriæ pulpoſitatibus ademptis, flatu repletum, exſiccatum, nobis indicat ſtamina lienis longius à ſe invicem diſtare, quam in liene vitulino, quandoquidem lien in majorem quidem magnitudinem excreſcit, & ſtamina non augentur numero.

ASSER III.

N. L X I.

Phiala liquore repleta, & in illa ſegmentum lumborum humanorum; in quo ſpinalis medulla arteriolis repletis, in conſpectum venit.

N. L X I I.

Phiala ut ſupra, in qua cor fœtus humani rubicundo colore ſuperbiens, à filo tenuiſſimo dependet.

N. L X I I I.

Phiala, ut ſupra, in qua ren pueri, cui adhuc inſidet ren ſuccenturiatus, ſuntque rubicundo colore præditi propter repletionem per arteriam factam.

N. L X I V.

Phiala, ut ſupra, ſegmentum Inteſtini Ilei ex juvene, cujus ſuperficies interior villo-papilloſa à me dicta, in conſpectum venit, propterea quod inteſtinum inverſum ſit: eſtque hoc objectum rubicundiſſimum à repletione per arteriam facta.

N. L X V.

Phiala ut ſupra, lien ex juvene, cujus arteriæ ſunt repletæ.

N. L X V I.

Phiala, ut ſupra, epidermis & corpus reticulare roſmari, Belgice *Walrus.*

N. L X V I I.

Pedamentum & ſupra illud, pes cum pede extremo balſamo indurati, & rubicundiſſimo colore ſuperbientes, propter repletionem per arteriam factam; è fœtu recens nato.

N. L X V I I I.

Pedamentum & ſupra illud ſegmentum diaphragmatis, cum dimidia parte pericardii. Spina alba indicat ſegmentum diaphragmatis; nigra vero ſegmentum pericardii, è fœtu humano; repletio facta per arteriam.

N. L X I X.

Pedamentum &c. ſegmentum capitis infantis, in quo occurrunt, 1°. cutis capitis rubicundiſſima. 2°. auricula rubra. 3°. membrana dura mater cum ſuis arteriolis.

N. L X X.

Phiala in liquore continens penem ſcrotumque inverſum è puero, repletio facta per arteriam. In fundo phialæ reperitur ſegmentum

mentum penis virilis, cujus tria corpora nerveo-ſpongioſa ſunt repleta, ut & ramulus cum flore & fructu floris paſſionis curaſſav. hederæ hirſuto folio, fl. albo. *Par. bat. prod.* ſ. fl. paſſionis albi & reticulati. *Par. bat.* Granadillæ flore albo, fructu reticulato. *Boerhaav.*

N. LXXI.

Pedamentum inſtructum ſegmento lienis vitulini in formam apluſtris, cujus arteriæ ſunt repletæ, harum extremitates imæ adeo ſunt exiles, ut captum humanum ſuperent.

N. LXXII.

Pedamentum continens dimidiam partem renis humani; hujus repletio facta per venam, ut differentia appareat inter repletionem per arteriam & venam, quæ conſiderationem meretur.

N. LXXIII.

Pedamentum continens apluſtre confectum ex ſegmento Inteſtini Ilei ex homine adulto; hujus vaſa tomenti inſtar finem faciunt.

N. LXXIV.

Phiala ſicca, continens pilos ex atheromate omenti deſumptos vid. Hiſtoriam in Obſerv. meis Anatom. Chirurg. pag. 17.

N. LXXV.

Phiala in liquore continens uterum humanum tam naturaliter conſervatum, ac ſi hodie deſumptus fuiſſet ex muliere.

N. LXXVI.

Pedamentum inſtructum hepate fœtus ovilli imperfecti, repletio facta per venam umbilicalem, & hoc facto longe differt, ac ſi per arteriam fuiſſet inſtituta.

N. LXXVII.

Phiala in liquore continens lienem humanum ex parte evolutum; hujus arteria repleta luculenter indicat nullas cellulas, neque fibras ineſſe lieni.

N. LXXVIII.

Phiala ut ſupra, continens muſculum elevatorem brachii, deltoïdem; ab hujus tendine dependent ultra triginta muſculorum corpuſcula, quæ à ſe invicem curioſe ſunt ſeparata, abſque læſione carnoſitatis.

A S S E R IV.

N. L X X I X.

Pedamentum inſtructum brachio fœtus humani balſamo indurato; per cutem vaſcula ſanguinea adeo ſunt numeroſa, ut objectum ſit ruberrimo colore præditum; in manu continet & demonſtrat folium quercinum, cujus pulpoſitate in totum fere ademta perpulchre repræſentat reticulum.

N. L X X X.

Phiala magna in liquore demonſtrans maxillam humanam dentibus omnibus niveis præditam: lingua rubicundiſſima eſt, è cujus ſuperficie eminent papillæ linguales rubicundæ; gingivarum papillæ quoque videndas ſeſe exhibent. Præterea viſui occurrit ab uno latere, cartilago mobilis, quæ proceſſui condyliformi adhuc cohæret; repletio facta per arteriam. Supra operculum viſui occurrit capitulum oſſeum fœtus humani nitidiſſimum.

N. L X X X I.

Pedamentum curioſum & ſuper illud ſtomachus pueri, cujus arteriæ repletæ ſunt; & quod notandum, leviter replevi huncce ſtomachum, unde factum eſt ut viſantur foveæ.

N. L X X X I I.

Pedamentum & ſupra illud ſternum cum cartilaginibus coſtarum; repletio mirum in modum per arteriam peracta, millenæ enim in conſpectum veniunt extremitates tomenti inſtar tenues; ſuntque cartilagines tranſparentes.

N. L X X X I I I.

Pedamentum continens ſegmentum magnum meſenterii humani, cum glandulis numeroſiſſimis, ſc. majoribus, minoribus & minutiſſimis, quarum ultimæ viſum effugiebant ante repletionem; & quod notandum, Icon hujus ſubjecti ex parte depictus in reſponſione noſtra de corp. glandular.

N. L X X X I V.

Pedamentum continens ſegmentum meſenterii ex alio homine, in eo longe pauciores inveniuntur glandulæ, objectum attamen admodum curioſum.

N. L X X X V.

Phiala in liquore conſervans fruſtum magnum Inteſtini jejuni inverſi ex homine; in eo non ſolùm arteriæ, verùm etiam venæ in

in totum ſunt repletæ ad ultimum uſque, unde objectum ruberrimum, & tanquam inflammatum viſui occurrit. Juga, (aliis valvulæ conniventes) ut & tunica villoſa, (mihi nerveo-villoſa) clare quoque eodem colore imbuta, in conſpectum veniunt.

N. LXXXVI.

Pedamentum nitidiſſimum & inſtructum hepate ex juvene, cujus repletionem peregi per arteriam magnam, & tamen totum hepar vaſis ſanguifluis ſuperbit, id quod conſideratione dignum eſſe cenſeo. Longe inter omnia, quæ præparavi jecinora agmen ducit hoc objectum, utpote, oculis armatis viſum, idque cœlo ſereno exiſtente, totum objectum ex meris vaſis conſtare deprehendimus; non verò ex peculiaribus corpuſculis, quæ dicuntur glandulæ: præterea, poſt repletionem retinuit naturalem magnitudinem, & neutiquam in majorem molem extenſum. Veſicula fellea, ut & ligamentum umbilicale ſcatent quoque vaſis ſanguineis repletis.

N. LXXXVII.

Phiala, in liquore conſervans extremum pedem juvenis, cujus arteriæ ſunt repletæ: in extremis digitorum nonnullæ comparent papillæ nerveæ, ſc. eo loco, ubi cohæſerunt unguiculis. Supra objectum viſui quoque occurrit ramus Elichryſi arborei Afric. ſalviæ folio odorato. *Boerhaav.* & ſupra illa objecta occurrit pia mater adulti hominis, cujus arteriæ quoque ſunt repletæ.

N. LXXXVIII.

Phiala, ut ſupra, in qua conſpiciuntur tibia & pes extremus vitæ ſpeciem non ſolùm repræſentantes, verùm etiam ad amuſſim reſpondentes affectui, qui dicitur febris purpura. huic objecto aſſidet ramus momordicæ Zeylanicæ pampinea fronde, fructu breviori. *Tournef.*

N. LXXXIX.

Pedamentum & ſupra illud fruſtum inteſtini Ilei humani inverſi, in quo ab inflatione valida celluloſitas apparet: quæ, an pro ſexta membrana inteſtinorum recenſenda, videant Anatomici.

N. XC.

Phiala in liquore continens pueri brachium cum manu vitæ ſpeciem exhibentia: ne autem videatur otiari, in manu continet & demonſtrat arterias piæ matris ceraceâ materiâ repletas: ſupra operculum viſui occurrit caput cardui tomentoſi.

N. XCI.

Phiala in liquore continens fruſtum piæ matris, cui adhærent

variis in locis vaſcula corticem cerebri conſtituentia; ſupra operculum hujus phialæ continetur pedamentum inſtructum apluſtro fœtus humani, cujus arteriæ ſunt repletæ.

N. X C I I.

Phiala, ut ſupra, in qua luculentius illa apparent, quam in præcedenti.

N. X C I I I.

Phiala, ut ſupra, in qua multo luculentius illa in conſpectum veniunt, quam in præcedentibus duobus præſcriptis: huic adhuc adhærent particulæ corticis cerebri.

N. X C I V.

Phiala magna in liquore continens caput pueri, unius circiter anni; ſuperiore capitis parte, ut & cerebro ablatis, prodit pia mater cum ſuis arteriolis repletis. Facies ut & prolabia vitæ ſpeciem quoque repræſentant, ita ut illud objectum maximi momenti ſit. Supra operculum dicti capitis conſpicitur Phiala ſicca

N. X C V.

In qua continetur pedamentum, & ſupra illud ovulum gallinaceum putamine duro obductum, magnitudine nucis moſchatæ, inventum in ovo gallinaceo vulgari: huic ovulo exiguo inſidet ſceleton muris, in cujus dorſo oſſeo inſidet aliud muris ſceleton.

N. X C V I.

Pedamentum, cui impoſitus eſt muſculus gluteus major ex juvene: repletio facta per arteriam, unde colore rubicundiſſimo præditus.

N. X C V I I.

Tumba exigua nitida, confecta ex ligno Indico, in ea ſepelivi ſceleton niveum fœtus humani quatuor præter propter menſium, in cujus dextra continetur Ephemeris (vulgo *haft*) quia dictum inſectum per diem vivit. Inſcriptio talis eſt:

EADEM, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

N. X C V I I I.

Pedamentum inſtructum hepate fœtus humani ſex circiter menſium à conceptione: repletio facta per arteriam, variis in locis viſui occurrunt acini hepatis, & per veſiculam felleam repletæ arteriolæ. Subjectum illud optimæ notæ.

N. X C I X.

Pedamentum continens fruſtum cutis juvenis, omni circumſpectione & in totum tunica celluloſa cum ſuis vaſis ſanguineis ablatis.

latis. Vaſa ſanguinea per cutem diſſeminata, conſpiciuntur ſimplicem & eundem obtinere reptatum, objecto ab utraque parte viſo: contra, ſi tunica dicta in totum à cute haud ſit ſeparata, tunc comparent vaſa, & tunicam celluloſam gaudere reptatu ramorum arborum, cum cutis obtineat vaſa reticulatim diſpoſita: hoc objectum inſpiciendum per microſcopium, cœlo ſereno exiſtente, idque luce averſa & à latere viſum: præterea in hoc objecto, ita viſo, occurrunt variæ exiles acini-formes particulæ præſertim eo loci, ubi ſpinula à me intruſa eſt.

N. C.

Pedamentum & ſupra illud lien ovillus integer; repletio facta per arteriam ceraceâ materiâ flavâ.

N. C I.

Pedamentum & ſupra illud fruſtum lienis vitulini, cujus repletio facta per arteriam: acini hujus objecti evoluti ſunt, ita ut tomentoſæ extremitates in conſpectum veniant, illud objectum, tam eximium, ut obſtupefaciat ſpectatores.

N. C I I.

Pedamentum &c. ſegmentum magnum pulmonis humani, cujus repletio facta per venam pulmonalem: in ea repletione veſiculæ pulmonales magna ex parte ſunt repletæ, præſertim ubi ſpinulæ binæ albicantes ſunt intruſæ. Spinula nigra indicat faciem à me dictam celluloſam, ubi myriades vaſculorum ſanguineorum apparent.

A S S E R. V.

N. C I I I.

Pedamentum &c. ſegmentum extremi penis virilis; in eo videri poteſt, glandem conſtare ex omnibus, id eſt, tribus corporibus nerveo-ſpongioſis, ſicuti delineari curavi à plurimis annis in obſervat. meis Anatom. Chirurgicis.

N. C I V.

Pedamentum continens auriculam humanam ſummâ rubedine perfuſam, propter repletionem arteriolarum. Obſervandum, naturalem conſtitutionem ſatis bene reſervatam eſſe poſt balſamationem & indurationem; optimæ notæ eſt.

N. C V.

Phiala liquore repleta, in qua viſui occurrit fruſtum placentæ uterinæ

uterinæ humanæ; quæ in totum redacta in hydatides, continentes liquorem aquoſum, qui affectus à me nuncupatur hydrops placentæ uterinæ: de hoc affectu à plurimis annis ſcripſi & eum per icones expreſſi in obſervat. meis Anatom. Chirurgic.

In eadem phiala repræſentantur duo quoque fruſta alterius placentæ uterinæ humanæ, cujus vaſa per arterias replevi, ita ut videndas ſeſe exhibeant ramificationes innumeræ, quarum ultimis extremitatibus omnibus in hydatides mutatis, non rarò integram ferè urnam, (*Emmer* Belgicè) vidi repletam; unde ejuſmodi mulieres videntur gravidæ ex duobus tribuſve fœtibus.

N. C V I.

Pedamentum inſtructum ſegmento magno meſenterii ovilli; hujus arteriæ non ſolùm, verùm etiam venæ ſunt repletæ: ſuntque hujus objecti glandulæ (ni fallor) nonnihil diverſæ ab iis, quæ in corpore humano reperiuntur, idque non ſolùm ratione figuræ, verùm etiam particularum minimarum rotundarum, inter ramificationem horum vaſorum: quales autem ſint dictæ particulæ, in poſterum Deo volente explanabimus.

N. C V I I.

Pedamentum indicans portionem placentæ uterinæ humanæ, cujus vaſa nitidiſſime ſunt repleta. optimæ notæ eſt.

N. C V I I I.

Phiala liquore repleta, in qua ſubſtantia polypoſa in formam membranæ è ſanguine meo, à me facta, ſola conquaſſatione. Hæc autem conquaſſatio facta per ramum juniperi Goënſis, quo facto, dicta ſubſtantia fibroſa firmiter ſeſe applicuit dicto ramo, tanquam pſeudo-membrana, quæ hic ſubnigra apparet, quamvis in principio alba fuerit.

N. C I X.

Pedamentum continens portionem pulmonis vitulini, folium arboris repræſentans, hujus arteriæ peculiari modo reptantes admodum ſunt teneræ, & ad lucem (cœlo ſereno exiſtente) conſpiciendæ.

N. C X.

Phiala &c. & in ea rete admirabile è capite vitulino, cujus arteriæ, dictum rete conſtituentes, ſunt repletæ; jure merito nomen illud competit huic objecto, cum neque ortum neque finem expiſcari poſſimus.

C X I.

Phiala &c. continens Teſticulum humanum nitidiſſime evolutum,

tum, ſuperans omnes teſticulos unquam à me evolutos; iſthæc evolutio refert faſciculum craſſum & magnum ſerici albiſſimi atque tenuiſſimi.

N. CXII.

Pedamentum &c. fruſtum muſculi ſuralis, in quo videre licet, quomodo extremitates ultimæ arteriolarum, ceraceam materiam effuderint in ſubſtantiam carneam, unde rubedinem acquiſivit.

N. CXIII.

Phiala liq. &c. ſegmentum cutis plantæ pedis, in eo comparent epidermis, corpus reticulare, cutis cum ſuis papillis nerveis ex Europea muliere, unde duo priora corpora eodem ſunt colore, dependentque à cute ex parte avulſà & per fundum diſperſa: cutis verò rubicunda à repletione arteriolarum; hujus papillæ nervoſæ tantiſper prominent ex cutis ſuperficie.

N. CXIV.

Phiala &c. fruſtum magnum Inteſtini Ilei humani adulti hominis; hujus vaſa in totum ſunt repleta, ita ut videantur inflammata; ſuperficies interior, quæ Phialæ parietem reſpicit, nobis occurrit phœnomenum vermiculorum exiguorum. Ramus objectum verſus phialam comprimens eſt aſparagus Africanus, tenui-folius, viminalibus virgis, foliis laricis inſtar ex uno puncto numeroſis, ſtellatim diſpoſitis. *Plukn. Amalth. Bot.*

N. CXV.

Pedamentum & ſuper illud fruſtum magnum diaphragmatis ex homine, cujus arteriæ nitidiſſime ſunt infarctæ, non ſolùm per partem muſculoſam, verùm etiam per membranoſam; horum reptatus quoque diverſus.

N. CXVI.

Phiala in liquore reſervans Inteſtinum Ileum recens nati; in eo conſpicere licet inteſtini ſuſceptionem, id quod raró contingit, in recens natis.

N. CXVII.

Pedamentum continens fruſtum Inteſtini Ilei ex vitulo recens nato; repletio facta per venam cavam, cujus extremitates perquam tenues apparent. Objectum ipſum repræſentat, & quidem perfecte, ornamentum ex linteo carpo applicandum, quod Belgice audit *Ponjet.* Notandum, horum vaſorum reptatus non convenire cum iis, qui occurrunt in homine.

N. CXVIII.

Pedamentum cui inſidet fruſtum meſenterii humani glandulis

 plu-

pluribus inſtructum, cujus repletio facta per arterias & tanta quidem dexteritate, ut in iis conſperſa reperiantur corpuſcula rotunda, acinos hepatis imitantia; hoc objectum optimæ notæ.

N. C X I X.

Phiala liquore referta, in qua continetur portio ſtomachi inverſi, ut viſui occurrant circumvolutiones, æmulantes circumvolutiones Cerebri humani. Repletio facta per arteriam.

N. C X X.

Pedamentum inſtructum naſo humano, balſamo indurato, cui adhærent labium ſuperius, gingivæ, ut & quatuor dentes; repletio facta per arterias, præterea cutis admodum rubicunda, pori per microſcopium viſibiles; reptatus arteriarum per cutem luculentiſſime non ſolùm conſpiciuntur, verùm etiam per gingivas & prolabium, quorum integumentum non audit epidermis, ſed verò epithelia, quandoquidem ſub iis nulla quidem cutis, aſt verò textura papillarum ſenſibilium invenitur.

N. C X X I.

Lamella penis virilis transverſim ſecta, ut non ſolùm duo corpora nerveo-ſpongioſa majora, verùm etiam corpus nerveo-ſpongioſum minus vel urethræ in conſpectum venirent. Objectum optimæ notæ.

N. C X X I I.

Phiala liquore repleta, & in ea embryo ovillus unciæ magnitudine à capillo dependens, idque in proprio liquore & membranis, qui liquor perſpicuitatem non amiſit.

N. C X X I I I.

Phiala &c. caniculus bicolor inter pedes anteriores embryonem cercopitheci Americ. continens, coloris ſubnigri, digiti magnitudine.

N. C X X I V.

Phiala &c. conſervans ſtomachum fœtus humani, cui lien & ſegmentum omenti anectuntur. Repletio facta per arterias: per omentum telæ aranearum inſtar tenue, reptant ramuli arterioſi tomenti inſtar tenues.

N. C X X V.

Pedamentum &c. ſegmentum magnum Inteſtini jejuni. Repletio facta per venam & arteriam; hinc ſummâ rubedine perfuſum.

ASSER

ASSER VI.

N. CXXVI.

Pedamentum &c. ſegmentum magnum lienis humani. Repletio facta per venam: hujus acini, qui diverſi ſunt ab iis, qui exſtant in hepate, hic ſunt tantiſper evoluti.

N. CXXVII.

Pedamentum &c. arteriæ repletæ è cerebro humani fœtus. Hæ autem admodum teneræ, ita ut faciillimè frangantur.

N. CXXVIII.

Pedamentum &c. Auricula cordis ſiniſtra ex homine. Repletio facta per arteriam: hæc formam obtinet criſtæ galli.

N. CXXIX.

Pedamentum &c. ſegmentum lienis humani, cujus arteriam ceraceâ materiâ rubrâ replere decreveram: cum autem hoc ad votum non videretur evenire, replevi quoque venam materiâ ceraceâ flavâ, id quod optimè ſucceſſit, & ſic ex parte objectum rubicundum quidem videndum ſeſe exhibet, ſed verò maximâ ex parte flavedinem aſſumſit. Notandum interim quanta ſit diſcretio inter vaſorum conſtitutionem lienis humani, & quadrupedum. Objectum hoc bonæ notæ, ex muliere obeſâ, & ætate provectâ.

N. CXXX.

Pedamentum &c. ſegmentum pulmonis humani, cujus vaſa ſanguinea ſunt infarcta ceraceâ materiâ rubrâ.

N. CXXXI.

Pedamentum &c. fruſtum ſtomachi infantis, cujus arteriæ mirum in modum ſunt repletæ.

N. CXXXII.

Phiala ſicca, & in ea Inteſtinula fœtus humani, horum arteriæ optimè ſunt repletæ, & quod conſiderandum, Inteſtinula rotunditatem in totum conſervarunt ſine foveis.

N. CXXXIII.

Pedamentum &c. apluſtre confectum ex ſegmento Inteſtini Ilei humani: cujus repletio facta per venam cavam.

N. CXXXIV.

Phiala in liquore continens pœdothecam infantis, quæ innititur ſegmento placentæ uterinæ humanæ, cujus arteriæ ſunt repletæ.

N. CXXXV.

Pedamentum &c. cor fœtus humani, cujus repletio facta per arteriam, quæ repletio tam nitide peracta, ut ſubtiliſſimæ extremitates in conſpectum veniant; præterea viſui occurrunt portiones trunci arteriæ magnæ, ut & arteriæ pulmonalis, nec non locus ubi hæ binæ coaleſcunt, qui dicitur ductus arterioſus.

N. CXXXVI.

Phiala in liquore continens ſegmentum arteriæ magnæ deſcendentis, cujus lateri dextro connatum eſt ſegmentum ductus thoracici, à me ceraceâ materiâ rubrâ repleti ex muliere adulta.

N. CXXXVII.

Phiala &c. ſegmentum magnum ſtomachi infantis, cujus arteriæ repletæ ad ultimum extremum, huic aſſidet ramus Lychnidis floſculis minutiſſimis foliiſque gramineis.

N. CXXXVIII.

Pedamentum &c. ſegmentum renis humani, cujus repletio facta per truncum venæ cavæ. Optimæ notæ.

N. CXXXIX.

Pedamentum inſtructum ſegmento magno Inteſtini craſſi (ex muliere obeſa) huic portio meſenterii annexa, ventilabrum repræſentat. Repletio facta per venæ cavæ ramum. Objectum itidem optimæ notæ.

N. CXL.

Phiala in liquore continens duos renes ſuccenturiatos, quorum arteriæ ſunt repletæ.

N. CXLI.

Phiala in liquore continens vermem per vias urinarias excretum, diverſum ab aliis vermibus.

N. CXLII.

Pedamentum &c. apluſtre confectum è cute humanâ; repletio facta per arteriam, in eo innumeræ papillæ cutaneæ comparent, quæ aliis perperam glandulæ cutaneæ dicuntur.

N. CXLIII.

Pedamentum cui impoſita ſunt inteſtinula fœtus humani: repletio facta per arteriam, coli portione apertâ in conſpectum venit gemina valvula coli, acu intruſâ patefacienda.

N. CXLIV.

Pedamentum & ſuper illud ſalino ſimile, confectum ex inteſtino juvenis, cujus repletio facta per arteriam; hinc colore rubicundiſſimo præditum.

N. CXLV.

N. CXLV.

Pedamentum & ſupra illud vexillum confectum ex inteſtino jejuno hominis, cujus repletio facta per arteriam, unde ſummâ rubedine conſpicitur.

ASSER VII.

N. CXLVI.

Phiala liquore repleta, & in ea fœtus humani pes, ſub cujus pede extremo reperiuntur ſpinæ echinomelocactos, cum inſcriptione:

PER ASPERA, AD ASTRA!

Objectum vitæ ſpeciem repræſentans, à capillo dependet in liquore. Repletio facta per arteriam.

N. CXLVII.

Phiala in liquore continens unam atque alteram vertebram colli, cum ſegmento medullæ ſpinalis è fœtu humano, in medio medullæ ſpinalis conſpicitur cortex, rubro colore præditus, qui nil, niſi vaſcula ex arteriolis oriunda.

N. CXLVIII.

Pedamentum & ſupra illud ſegmentum magnum Inteſtini coli ex homine, cujus repletio facta per ramum venæ cavæ: horum ramulorum reptatus plane diverſus eſt ab iis vaſculis, quæ diſperguntur per dictum Inteſtinum, ſi repletio facta ſit per ramum venæ portæ.

N. CXLIX.

Pedamentum inſtructum ſterno, cum cartilaginibus coſtarum & muſculis intercoſtalibus, è fœtu humano, repletio facta per arteriam, quæ optime ſucceſſit. In hoc objecto oſſicula ſterni ſunt bicompoſita, id quod nunquam oſtendi.

N. CL.

Phiala liquore referta, & in illa duo ſegmenta placentæ uterinæ humanæ ſummâ rubedine perfuſa, propter repletionem ad ultimum uſque. Objectum optimæ notæ.

N. CLI.

Phiala &c. fruſtum magnum placentæ uterinæ humanæ, cum ſegmento funiculi umbilicalis.

NB. Facies, quæ reſpicit phialam, adhuc obſita eſt involucro

molliori, quæ reſpicit uterum, & à chorio oriri videtur, ſaltem cum eo connectitur. Hinc palam eſſe exiſtimo, vaſa uterina, cum vaſis placentæ immediate haud uniri. *Vid. Theſaur.* v. in eo fuſius ſuper hac re ſcripſi.

N. CLII.

Pedamentum &c. magna portio pulmonis vitulini, cujus vaſa arterioſa ad ultimum uſque ſunt repleta. Notandum interim reptatum horum vaſorum diſcrepare ab iis, quæ reptant per pulmonem humanum, & quod per conſequens nonnulli hallucinati ſint, qui nobis repræſentarunt figuras ad brutorum objecta factas, ſine admonitione debitâ.

N. CLIII.

Pedamentum ex ligno Indico confectum, continens inteſtinula fœtus humani, cujus arteriæ ſunt repletæ: in Ileo obſervandum Inteſtini diverticulum unciæ magnitudine, in cujus extremo tres veſiculæ comparent capitula aciculorum repræſentantes. Id admodum rarum eſſe exiſtimo.

N. CLIV.

Pedamentum &c. ſemi-ren ovillus, cujus vena repleta; in illa diverſitatem obſervamus notabilem, inter hoc objectum & renem humanum.

N. CLV.

Catinulus confectus ex ſegmento Inteſtini Ilei humani inverſi, & inflati, ut viſui occurreret celluloſitas quædam, quæ aliis habetur pro tunica celluloſa ſecunda; per hunc catinulum diſſeminantur innumeræ venulæ, præſertim à venæ cavæ ramis oriundæ, gaudentque reptatu diverſo ab iis, quæ proveniunt à venæ portarum. Dictus catinulus in ſe continet fruſtum exiguum ferri, magnetis vim obtinens, & proveniens ex cruce ferreâ, deſumpta è templo (novo dicto) civitatis Delphenſis: hocce donum mihi miſit Cognatus meus, reverendus D. *Henricus Ruyſch*, Paſtor vigilantiſſimus Eccleſiæ Reformatæ Delphenſis, qui illud à famigeratiſſimo D. *Leeuwenhoeckio* acceperat.

N. CLVI.

Pedamentum cui impoſitum eſt ſegmentum cutis humanæ, omni tunicâ celluloſâ ademptâ, ut verus reptatus arterioſus ſpectantis oculos incurreret. Illud enim aliquibus impoſuit, qui celluloſitatem vaſculoſam, & oleoſam in totum non abſtulerant, diverſum reptatum oſtendentes; exiſtimabant cutem duum generum

rum vaſa obtinere: eum in finem hocce præparatum conficere decreveram. Inſpiciendum averſa luce, ut vaſa luculentius appareant.

N. CLVII.

Tibia & pes extremus infantis vitæ ſpeciem repræſentans, hiſce adſitus eſt ramus balſaminæ maris Zeylanici fructu rubro minori &c. Objectum optimæ notæ in liquore conſervatum.

N. CLVIII.

Phiala in liquore continens fruſtum cerebri fœtus flaccidi vaccæ, in cujus utero hæſerat, mortuus per ſemi annum abſque putrefactione, non ſine flacciditate: & hoc etiam locum habere in mulieribus obſervo, modo uterus maneat clauſus, ut ſupra monui. Notandùm interim me hocce objectum per arteriam repleviſſe, neque mihi obſtetiſſe quod tamdiu fœtus hæſerit in utero mortuus. Vide ſuper hac re ulterius decad. 3.

N. CLIX.

Pedamentum inſtructum patella humana, ſupra quam innumeræ arteriæ repletæ repunt, quæ haud pertinent ad patellam, ſed vero ad remanentiam tendinis muſculorum tibiam extendentis.

N. CLX.

Pedamentum & ſupra illud compoſitio variorum, quæ reperta ſunt in atheromate ſtomachi, ſc. os deforme, pili & quatuor dentes molares. Vid. ulterius hiſtoriam in decad. III. Teſtimonio munitam.

N. CLXI.

Phiala in liquore continens ſegmentum quadrupedis cum annexo crure & extremo pede ut & unguicula non fiſſa, ſed integra, quæ ſunt cum quatuor dentibus molaribus, oſſe difformi & pilis reperta in dicto atheromate.

N. CLXII.

Phiala in liquore reſervans magnam partem mammæ mulieris, vitæ ſpeciem referentem; hujus ſubſtantia neutiquam glanduloſa, ſed verò talis, qualis non datur in toto corpore, præterquam, quod aliquam analogiam habeat, cum paraſtatis humanis, ſcilicet tenaciſſima, albiſſima, & neutiquam evolvenda: rotundæ particulæ, quæ in mammis reperiuntur, mera eſt pinguedo, cæteræ particulæ rotundæ in papillæ extremo, capitis aciculæ minoris magnitudine papillæ, mihi ſunt, quæ ſenſationem vel ſenſum ibi præſtant.

N. CLXIII.

N. CLXIII.

Phiala in liquore fibras muſculares continens; ſc. fibram atque alteram in plurimas fibras ſubtiliſſimas ſeparaveram, quæ tomenti inſtar ſunt tenues, quæ ut melius in conſpectum venirent, addidi ramum pimpinellæ ſpinoſæ: cum autem morâ fundum aſſolent petere fibræ, movenda eſt phiala: nam tunc diverſæ ſpinulis adhærere coguntur.

N. CLXIV.

Pedamentum cui impoſita eſt coſta infantis ita incurvata, ut litteram C. repræſentet, hoc factum à me poſt macerationem in liquore acido.

N. CLXV.

Pedamentum &c. cor pueri balſamo induratum; repletio facta per arteriam, cujus ultimæ extremitates luculentiſſime conſpiciuntur.

N. CLXVI.

Pedamentum &c. ſegmentum Inteſtini coli & Ilei ex homine; ubi notandum, colon, contra naturæ leges, admodum fuiſſe extenſum, idque ab hernia inteſtinali, quam patiebatur, dum viveret; & hoc pluries me vidiſſe in hernioſis memini. In hoc objecto obſervandum ulterius, ſc. à flatu à me adacto, binas valvulas hic ſeſe videndas exhibere, id quod in ſtatu ſano & naturali non fit in homine pancratice vivente, tum enim ibi nobis occurrit orbiculus loco valvularum.

In affectu miſerere mei à flatu oriundo, non raro quoque ita extenditur Inteſtinum illic, ut loco orbiculi compareant dictæ valvulæ. Sub puncto nigro in conſpectum venit orificium proceſſus vermiformis, qui proceſſus non inflatus, ſecundum longitudinem ſegmenti coli hic repit.

N. CLXVII.

Phiala &c. fœtus ovillus exiguus cum ſecundinis, vitæ ſpeciem repræſentans.

N. CLXVIII.

Phiala &c. ſegmentum Inteſtini recti ex juvene, in eo comparent ita dictæ glandulæ, potius cryptæ Boerhaavianæ, quæ hic luculentiſſime comparent colore ſubrubro. Ramus objectum verſus parietem comprimens, eſt acacia Africana ſpinis albicantibus.

N. CLXIX.

Pedamentum &c. Boopilus è ſtomacho vaccæ, albus & magnus.

N. CLXX.

Pedamentum &c. veſicula fellea humana, ceraceâ materiâ infarcta; hic apparet tortuoſitas ductus veſiculæ felleæ humanæ, quæ in brutis recto ductu, ut plurimum decurrit.

N. CLXXI.

Phiala liquore referta, & in ea ſegmentum ſtomachi vitulini, ut & papillæ nervoſæ, à quibus dependet corpus reticulare cum papillarum thecis.

N. CLXXII.

Pedamentum &c. ſegmentum magnum meſenterii cum ſuis glandulis, quæ quamvis exiles, optime tamen ſunt repletæ, ut illarum arteriolarum reptatus in conſpectum veniat. Præterea luculenter & copioſe apparent vaſcula per meſenterii ſubſtantiam diſperſa. Ex homine.

ASSER VIII.

N. CLXXIII.

Pedamentum &c. fruſtum cutis capitis magnum ex juvene, cujus arteriæ nitidiſſime ſunt repletæ, & inter ſe conjunctæ.

N. CLXXIV.

Phiala liquore repleta, & in ea pia mater rubicundiſſima, (propter repletionem) tanquam inflammata: hæretque inter ramum Juniperi Goënſis.

N. CLXXV.

Pedamentum &c. magna portio Inteſtini Ilei ex homine adulto; in ea nobis occurrit ſuſceptio dicti Inteſtini, ubi apertura à me facta & puncto nigro notata, ut illa diſtinctius appareret.

N. CLXXVI.

Pedamentum &c. ſegmentum linguæ vitulinæ ſecundum longitudinem factum: repletio facta per arteriam. In eo comparent papillæ linguales, & quod notandum, in ſui medio epitheliam abſtuli, ut arteriarum reptatus clarius apparerent. Vide punctum magnum à latere poſitum; averſâ parte autem, ubi ſuperior pars eſt abſciſſa, æque bene videmus reptatum vaſorum, ac in ſuperficie, id quod mirandum.

N. CLXXVII.

Pedamentum &c. ſegmentum magnum inteſtini coli, cujus repletio facta per arteriam; longe alium reptatum exhibet, quam ſi facta fuiſſet per venam, id quod conſiderandum.

N. CLXXVIII.

Phiala in liquore continens ſegmentum lienis vitulini, cujus arteria eſt repleta. Membrana ab unâ facie adempta, levem inſtitui evolutionem, (excarnationem, uti dicitur) & hoc in totum non eſt vituperandum, ſed multo diſtinctius in liene poſt repletionem, indurationemque reptatus mihi apparet. Ramus, cui inſidet objectum, eſt, Nerion anguſtifolium odoratum.

N. CLXXIX.

Pedamentum &c. continens duo objecta, quorum ſupremum portio eſt Inteſtini Ilei ex homine, hujus repletio facta per venam portæ, ſuntque ramuſculi innumerabiles, tenuitatem telæ aranearum ſuperantes; ſpinæ extremitas acuta, faciem externam inteſtini indicat, altera ſpinula bicolor perfodit tunicam celluloſam, quæ hic extenſa & repleta materiâ ceraceâ rubrâ, & hinc tantus tumor.

Alterum & infimum objectum eſt apluſtre ex ſegmento Inteſtini Jejuni confectum. Repletio facta per arteriam: in hoc objecto omnia juga (valvulæ conniventes dicta) plana nobis occurrunt.

N. CLXXX.

Pedamentum &c. ſegmentum diaphramagtis magnum. Repletio facta per arteriam. NB. Arteriæ per diaphragmatis partem tendinoſam, ut & membranoſam reptantes, peculiari gaudent reptatu, & diverſo ab iis, quæ diſperguntur per partem muſculoſam.

N. CLXXXI.

Pedamentum continens unum ex minoribus dentibus, maximi piſcis marini, (Belgice *Potvis*, aliis *Casjellot*) ſ. cete, è cujus capitis parte poſteriore colliguntur aliquot dolia cerebri vel cerebelli, illudque purificatum perperam vocatur ſperma ceti.

N. CLXXXII.

Pedamentum inſtructum ſegmento anteriore capitis vitulini. Repletio facta per arteriam. Cum autem hoc objectum variis uſibus deſtinatum ſit, ea propter vaſorum diverſitas hic quoque reperitur circa ſtructuram, & ſic arteriæ per palatum diſſeminatæ non conveniunt cum iis, quæ diſperſæ ſunt per buccas, multoque minus, quæ in cavitate oſſis frontis exſtant; ſi quis ulterius indagaverit vaſa longiora mucum narium producentia vel conficientia, & ex arteriis prodeuntia in dictis animalibus (loquor de illis vaſis, quæ repunt per oſſa ſpongioſa narium) ô quanta diſcretio! Denique ſi quis linguam vitulinam, ut oportet, ceraceâ

ceâ materiâ repleverit, poſtea ſecundum longitudinem in duas partes diſſecuerit, reperiet omnium vaſorum reptatum æque bene, ac ſi integram linguam perluſtraverit, id quod non obſervatur in liene, hepate, renibus & aliis corporis humani partibus. Hiſce omnibus ita conſtitutis, nemo dixerit, hæc omnia à creatore benigniſſimo tam diverſimode eſſe condita, niſi ad ſui manifeſtandam inperſcrutabilem potentiam & gloriam.

N. CLXXXIII.

Phiala in liquore continens ſceleton pruni albi, cujus vaſa ſuccoſa dictum fructum conſtituentia, diſcrepant ab iis, quæ pyrum conſtituunt, & quod mirandum, hujus pruni vaſa partim prodeunt ex vaſculis pedicelli, partim ex lapide.

N. CLXXXIV.

Pedamentum inſtructum glandulâ parotide è capite vitulino recens nato; repletione per arteriam factâ, videre eſt, quanta ſit diſcretio inter reptatum arteriolarum hujus glandulæ, & meſenterii humani glandulas; & hoc certum eſt indicium, omnes glandulas in unum idemque à Benigniſſimo Creatore non eſſe deſtinatas, nec ſolùm ſanguinem ducentes, aut ſanguiflua vaſa eſſe vide ſuper hac re Decad. III. Adverſar.

N. CLXXXV.

Pedamentum &c. ſegmentum ſtomachi humani. Repletio facta per arteriam. Notandum hæc vaſa gaudere diverſo reptatu, ab eo, qui conſpicitur in Inteſtino Jejuno, unde concludendum, aliud opus, aliud inſtrumentum.

N. CLXXXVI.

Pedamentum &c. ſegmentum penis virilis, in quo tunica celluloſa enormiter extenſa à flatu adacto; & quam tenuis ſit cutis hujus partis hic poteſt videri.

N. CLXXXVII.

Pedamentum &c. ſemi-ren humanus. Repletio facta per venam. Vide locum ubi ſpinula tricolor intruſa eſt. Bonæ notæ.

N. CLXXXVIII.

Pedamentum &c. apluſtre confectum ex ſegmento pulmonis ovilli. Repletio facta per arteriam, cujus extremitates telam aranearum longe ſuperant tenuitate.

N. CLXXXIX.

Pedamentum &c. apluſtre ex chorio vitulino. Repletio facta per arteriam, cujus extremitates tomenti inſtar tenues ſunt, reptantes quoque peculiari modo.

N. CXC.

Phiala in liquore continens fœtum humanum quatuor circiter menſium à conceptione, hic capite declivi & corpore inverſo decumbit inter omentum humanam nitidiſſimum.

N. CXCI.

Pedamentum &c. ſemi-ren juvenis, cujus arteria repleta. Optimæ notæ.

N. CXCII.

Pedamentum &c. acetabulum vitulinum. Repletio facta per arteriam & venam.

ASSER IX.

N. CXCIII.

Pedamentum &c. vexillum magnum confectum, è cute humanâ, in quâ innumeræ papillæ cutaneæ comparent.

NB. Has papillas conſtare non ex ſingulis, ſed vero ex plurimis ramuſculis nervorum, id quod luculentius apparet in cute papillarum mammarum balænæ, ſicuti delineari curavi in Theſaur. Anatom. 1.

N. CXCIV.

Pedamentum &c. Placenta integra fœtus humani imperfecti; hujus repletio facta per venam. Objectum optimæ notæ.

N. CXCV.

Pedamentum inſtructum ſuperiore parte capitis fœtus humani, cujus vaſcula arterioſa per piam matrem diſſeminata, optime repleta ſunt, ut & illa diſperſa per duram matrem.

Notandum præterea, cranium pluribus in locis deficere, id quod pluries vidi, & tali in caſu, cerebrum nonnihil prominet per omnes ejuſmodi defectus, vaſa arterioſa, quæ hic addidi, ſunt arteriolæ repletæ & admodum teneræ ac fragiles.

N. CXCVI.

Phiala in liquore conſervans brachium pueri, vitæ ſpeciem repræſentans, in cujus manu continetur fœtus humani ren rubicundiſſimus, propter repletionem per arterias.

N. CXCVII.

Pedamentum &c. magnum meſenterii humani ſegmentum, in quo variæ glandulæ comparent, objectum ita præparatum braſſicam criſpam repræſentat.

N. CXCVIII.

N. CXCVIII.

Phiala in liquore continens perperam dictam molam: cum mola nil aliud ſit, quam placenta poſt editum fœtum ex utero reſidua, idque à compreſſione uteri, ut denuo recuperaret naturalem magnitudinem. Hoc objectum vix ovum magnitudine æquans, remanſit à fœtu quatuor circiter menſium.

N. CXCIX.

Phiala &c. Teſticulus humanus evolutus, & diſperſus per ramum Juniperi Goënſis, ut luculentius admiranda vaſorum tenuitas in conſpectum veniret.

N. CC.

Phiala &c. ſceleton, vel vaſa ſuccoſa mali Armeniaci (*abricoos* vulgo) quæ partim ex calculo, ſeu lapide, partim ex pediculo prodeunt, ſuntque longe diverſa, quæ pyra conſtituunt.

N. CCI.

Pedamentum &c. muſculus biceps ex juvene, cujus arteriæ ſunt infarctæ.

N. CCII.

Phiala in liquore &c. ſegmentum placentæ uterinæ, repletione per arterias factâ; hic in extremis arteriolis adhucdum conſpicitur pulpoſitas arteriolarum.

N. CCIII.

Pedamentum &c. fruſtum magnum Inteſtini Jejuni, cujus juga, (valvulæ conniventes) repræſentant rotas molares aquaticas.

N. CCIV.

Pedamentum &c. genu ex homine, in eo apparent duæ cartilagines mobiles, quæ notantur duobus punctis albis. Spinula ſub patella intruſa, denotat corpus glanduloſum ab auctoribus ita dictum. Punctum nigrum notat patellam. Repletio facta per arteriam.

N. CCV.

Pedamentum durâ matre inſtructum pileoli inſtar expanſâ, in qua ſinus longitudinalis apertus remanſit. Proceſſus falciformis adhucdum remanſit æque ac in ſtatu naturali. Notandum præterea, repletionem eſſe factam per arterias, ſed vero nil materiæ ceraceæ intravit ſinum longitudinalem; imò id nunquam fieri exiſtimo, niſi venularum extrema conjunxerint ſeſe arteriolarum extremis, alias id nonnunquam offendi.

N. CCVI.

Phiala &c. ſegmentum cuticulæ, corpus reticularis, & cutis

balenæ; ſpina elevat cutem à corpore reticulari, ut in conſpectum veniant papillæ cutaneæ albiſſimæ, & quod ulterius conſiderandum eſt, corpus reticulare & epidermis colore ſunt marmoreo, id quod ſæpe fit, ut mihi relatum eſt à piſcatoribus balenarum.

N. CCVII.

Pedamentum &c. ſuperior pars Cranii fœtus humani, cujus dura mater tam nitide & fixe affigitur adhucdum interiori parti cranii, ut nuſquam ab ea ſit diſſoluta, prætcrea arteriæ per duram matrem diſperſæ, tantà dexteritate ſunt repletæ, ut aliquibus in locis exitum quæſiverit ceracea materia in ſubſtantiam oſſeam inſtar roris. Vide puncta nigra variiſque aliis locis, tale quid me nunquam hiſce locis vidiſſe, confiteor.

N. CCVIII.

Pedamentum inſtructum oſſe tali & calcis, portione cutis & pinguedine. A latere conſpiciendam ſeſe dedit portio tendinis, ſummà rubedine perfuſa, propter arteriarum repletionem.

N. CCIX.

Pedamentum &c. ſegmentum epidermidis & corporis reticularis balænæ, ſuper epidermidem affixa ſunt animalcula, quæ pediculi balænæ audiunt, ſuntque hi facie admiranda. Pedes ſunt armati unguiculis acutiſſimis, aduncis, quibus hic inter ſe firmiter cohærent.

N. CCX.

Pedamentum & ſupra illud unum ex oſſibus frontis, quod adhucdum albiſſimum viſui occurrit, idque è fœtu humano qui per integrum annum, & quod ſuperat, in corpore remanſerat ſine putrefactione, ſolà flacciditate obſitus, & tandem è corpore materno prope umbilicum exciſus eſt anno 1722. menſe Auguſti per Chirurgum verſatiſſimum Petrum Plaatman, matre ſuperſtite, & in hunc uſque diem pancratice vivente. Hanc Hiſtoriam, & quod ad eam attinet, juſtis teſtimoniis confirmatam poſthac (volente Deo) deſcribemus.

Præ-

Præterea in hujus Theſauri cavo inferiore ſequentia quoque conſpiciuntur.

A. PYxis, & in ea magnum ſegmentum meſenterii humani, cujus glandulæ petrefactæ.

B. Pyri, ni fallor, petroſelini vulgo dicti, ſceleton. Illud radiis ſolaribus expoſitum conſpicitur conſtare ex myriadibus vaſculis ſuccoſis, quorum extrema pulpam connexam reſervarunt. Dictum objectum in liquore reſervatur, & in fundo Phialæ reperitur planta Gundelia dicta *Tourn.*

C. Sceleton fœtus humani nitidiſſimum, decumbens in tumulo ex ligno Indico confectum, idque ſupra matracium ex ſerico cœruleo confectum, inter manus oſſeas continet fœtus humani inteſtinula nitida, quorum arteriæ ſunt repletæ.

D. Sceleton fœtus humani quatuor circiter menſium à conceptione, eodem modo ornatum, & per tumulum mentiuntur volare aliquot ephimerides, ea inſcriptione:

EADEM, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

E. Pes extremus mulieris, propter repletionem arteriarum colore ſanguineo, ceu inflammatus, ab omni parte, perfectiſſime repletus; Epidermis verò ſupra digitos remanſit albiſſima, cum nihil commercii habeat cum vaſis ſanguineis.

F. Phiala, & in ea ramus Elichryſi Afric. arborei, ſalviæ folio odorato. *Boerhaav.* Hujus folia pulchre obſita polypo à me ex ſanguine bovino recens mactato ſola conquaſſatione confecto. Objectum optimæ notæ.

G. Superior pars cranii humani, pericranio ob omni parte obducta, hujus arteriæ tam nitide ſunt repletæ ut ſumma rubedine emineat.

H. Fruſtum oſſis femoris hominis adulti, cujus ſubſtantia quæ in nobis perquam dura, calamumque ſcriptorium craſſa, à prægreſſo morbo unciæ craſſitudinem, obtinuit, & quod magis mirandum, in totum celluloſa vel ſpongioſa eſt facta, an ab inveterato & prægreſſo œdemate?

Expli-

TAB. I.

PYri ſceleton ita præparatum , ut luculentiſſime viſui occurrat pyra præcipue ex vaſculis ſuccoſis cum ſuis extremis pulpoſitatibus conſtare: præſertim dico, quandoquidem internus ita dictus uterus hic non apparet.

A. Pedicellus.

B. Corticis reſiduum.

C. Vaſa ſuccoſa cum ſuis extremis pulpoſis extremitatibus.

D. Particulæ aciniformes, rotundæ, quæ in variis pyris inveniuntur, quarum nonnullæ in lapideam ſubſtantiam degenerant, ſuntque diverſæ formæ in variis pyris.

TAB. II.

Segmentum membranæ chorii vitulini, cujus vaſorum repletio facta per venam umbilicalem. Quam mirandus ſit horum vaſorum reptatus, ut & quam diverſus ab aliis venis ſit, in hoc Theſauro maximo cerni poteſt.

Notandum quoque harum venarum extremitates non in pulpoſam, ſed vero in tomentoſam ſubſtantiam hic variis locis exire, id quod ubique feciſſent, ſi repletio facta fuiſſet perfectiſſima: diverſis attamen locis hic videre eſt, venarum extrema tenuitatem telæ aranearum ſuperare.

TAB. III.

Segmentum Inteſtini Ilei cum portione meſenterii è corpore humano, ventilabrum repræſentans.

A. Segmentum meſenterii, per illud diſperguntur venæ cavæ portiones, quas replevi ceraceâ materiâ rubrâ, ex iis emergunt ramificationes tomenti inſtar tenues, peculiari reptatu gaudentes, an ob diverſum, quem obtinent uſum?

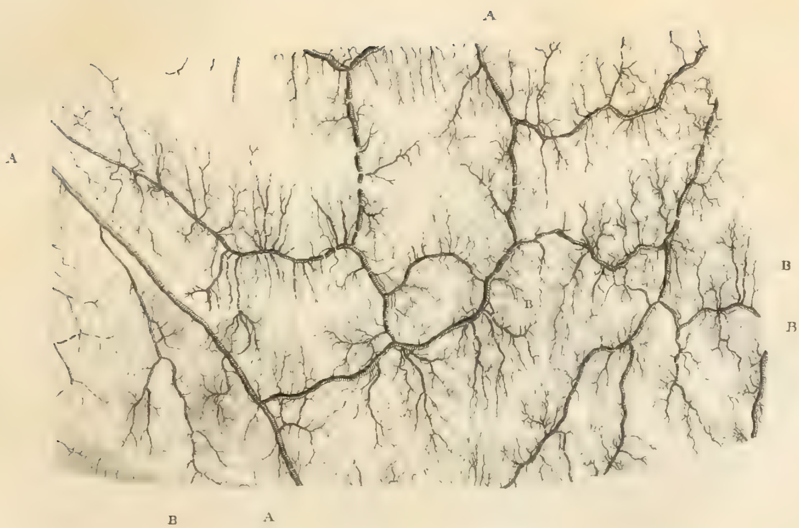
b. b. b. Portio Inteſtini.

Tab. I

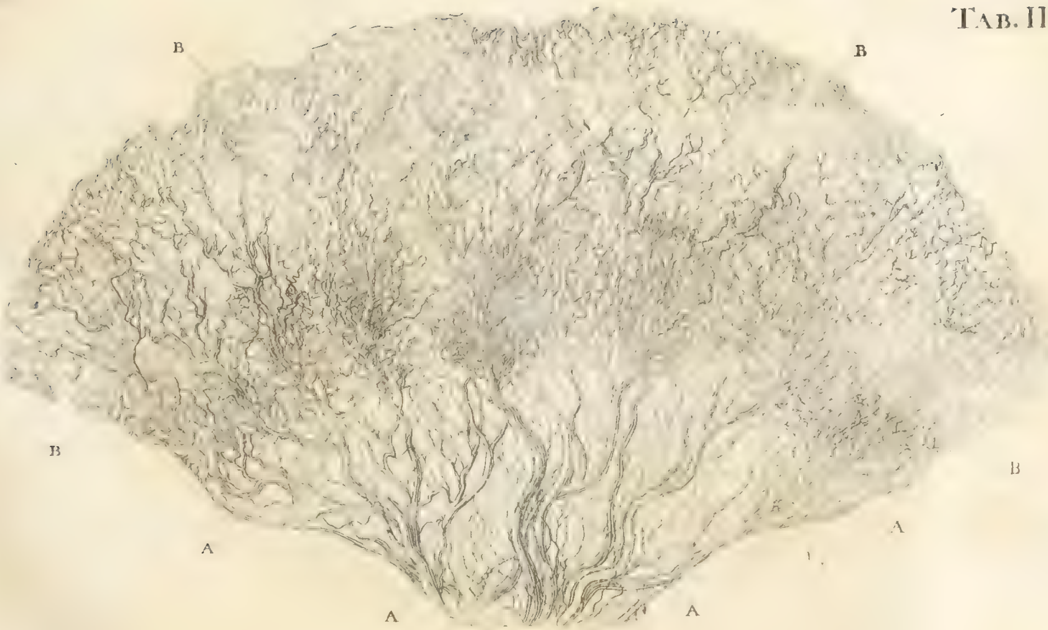
T. Folk [illegible] ad [illegible] fecit

TAB. II

J. Folkema ad Archetyp. fec.

Tab. III

I Wandelaar ad objectum fecit.

FREDERICI RVYSCHII,

Anatom. & Botanic. Prof. Academ. Cae-ſar. Curios. Nec non Reg. Societ. An-glic. & Paris. Membri.

CVRAE RENOVATAE,

SEV,

THESAVRVS ANATOMICVS,

POST CURAS POSTERIORES,

NOVVS.

Cum fig. aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

cIɔ. Iɔcc. xxviii.

VIRIS

ILLUSTRISSIMIS,

CLARISSIMIS EXCELLENTISSIMIS,

REGIAE PARISINAE

SCIENTIARVM SOCIETATIS

QVAE,

à SERENISSIMO ET POTENTISSIMO

PRINCIPE ET REGE,

LVDOVICO XV.

PROTEGITVR,

MEMBRIS DIGNISSIMIS,

HAS CVRAS RENOVATAS,

RECEPTIONIS IN ILLVSTREM SOCIETATEM

MEMOR.

D. D.

FREDERICVS RVYSCH,

PRIMVM SVPRA NONAGESIMVM ANNUM

AGENS.

VIRI ILLVSTRES,

Tacuiſſem certe ſenex nonagenarius, poſtquam curas poſteriores edidi, & crederem me ſatis commodis rei Anatomicae & Medicae inſerviiſſe, ut finem laboribus imponere poſſem. Sed ſentio adhuc, VIRI ILLVSTRES, gaudia illa, quibus adficiebatur animus, quando Regiam Clementiam INVICTISS. ET POTENTISS. REGIS ET PRINCIPIS LVDOVIC. XV. nupero anno nuntiaverat, ILLVSTRISS. COMES DE MAVREPAS. Attonitus revera haerebam, dum me receptum eſſe in Illuſtrem veſtram Societatem legeram, & quidem in locum Magni Newtoni! Ah! qui vellem tantum, ut ſenex brevis vitae memor, promovendis ſcientiis adhuc aliquid conferre poſſem! non deficeret, credite, VIRI ILLVSTRES, voluntas, ni deficerent vires, quas conſumtas fere, multumque nupero lapſu detritas ſentio. Novi promiſſa mea de Decade IV. adverſ. cadere in debitum; ſed ego mortalium in tam vaſta republica noſtra laborioſiſſimus, detineor ſaepe, & detentus fui tractatu meo de muſculo orbiculari uterino, & firmiore adhaeſione placentae, quem Magiſter obſtetricum edere debui, & invidis licet obloquentibus edidi. Sed quod differtur non aufertur! Invenietis VIRI ILLVSTRES, in hoc Theſauro varia rariora, quorum primum locum occupat ſcatula, in qua reperitur ſtirps quaedam, quam in alia ſtirpe obſervaram, poſtquam prima, munere ſuo functa per multos annos in uſu fuiſſet: Obſervatum quidem fuit, quod haec vel illa planta ex aliis, & ad alias effrondeſcat? Quod rarum non eſt; ſed loquor de tali planta, quam nemo ante videre potuit, quam mater prioris effoeta mortua fuiſſet, plantaque ſecunda matricida prioris facta ſit, & ante hoc tempus, nec ego, nec ullus eam umquam vidit. Indies quidem videmus, quod ex arboribus cadentibus fungi varii naſcantur, aſt haec ſtirps, de qua loquor, inter ceteras ſuperbit. Praeterea nunquam conſpiciuntur plantae hae, niſi prima emarcida jam ſit mortua, id quod bene notandum!

Quod ſi mihi propoſuerim, deſcriptionem plantae hujus tradere, quod facile poſſem, nonne campus diſcurſui meo amplius pateret? attamen, ne prolixus ſim, hoc tantum addere lubet, me

jam duas diverſas hujusmodi plantas vidiſſe: prior multis ramis albicantibus ſuperbit; altera vero ſine ramis mihi oblata fuit, quae craſſa eſt inſtar baculi ambulatorii, & cujus portiunculam tantum accepi: cava haec eſt & fiſtuloſa inſtar arundinis, & interna ſuperficies, quam in tabulato firmavi, impreſſionibus rotunde cavis ſcatet inſtar cryptiformium fovearum in agmen poſitarum, de qua poſtea pluribus.

II°. *Obſervatu dignus eſt in hoc Theſauro ramus depactus ſtirpis cujusdam arboreſcentis, qui nullius aciculae, fili, amylaceae vel alius materiae ope, ita praeparatus eſt, ſed tantum diviſione vaſorum ſucciferorum per lamellas, quae alias vocantur fibrae, oſſa plantae, truncum plantae conſtituentia. Vaſa haec lamellatim ſic disjuncta, & excarnata (ut ita loquar) repraeſentant librum quendam paginis multis inſtructum, quarum interſtitia, ſcelcta vel exuviae variorum foliorum replent. Haec praeparandi methodus, quantum ego novi, à paucis, ſi ab ullo, exculta fuit.*

Viri, ſapientia Clari, qui rariora haec in aedibus meis vident, me ſaepe interrogant, qui poſſibile ſit, haec ita praeparare? reſpondeo vero: me hoc efficere miniſterio ſatellitum meorum, quorum opera varia detexi, quorumque auxilio theſauri mei ſuperbiunt. Aliis quidem ſatellitibus opus conficere ſtudebam, (quorum nomen reticuiſſe melius ſit, quam indicaſſe,) ſed animalcula haec quam citiſſime quidem opus ſuum conficiebant, ſimulac verò ferias concederem peractis laboribus, & vitro puriſſimo immitterem, quod foliis recenter carptis inſtratum erat, beneficentiam hanc meam deridebant beſtiolae hae, mirabar enim, dum eas totas inveniebam quantas tela quadam obductas; hincque coactus eram nolens volens, ingratas haſce ex ſervitiis meis relegare.

Poſtea inveni adhuc aliam ſatellitum cohortem, de quibus meliora ſperabam, ſed iterum incaſſum, nam dum eis folia exhibebam, quae prius in lixivio ſaccharino maceraveram, appetitu ſingulari non ſolum manducabant pulpam, ſed & vaſa ſuccoſa evolvenda. Tum proprios meos ſatellites, digitos meos in auxilium vocabam, qui tam bene mandatis obſequuntur, ut omnes artem hanc conſpicientes, obſtupeſcant. Sed, quid hoc? nemo ſit alterius, qui ſuus eſſe poteſt.

Videtur mihi, quod plurimi hic objiciant. Quid haec ad nos? Reſpondeo: multum ſane. Hoc enim magnum argumentum vel

vel pondus affert ſyſtemati meo vaſorum ſanguineorum, quod etiam Egregius & Eruditus Bohlius, Med. Doct. & amicus noſter, in diſſertatione ſua Epiſtolica ad me nuper data, clare evicit.

Quam magnam hic videmus analogiam inter compagem vaſorum ſanguineorum & ſuccoſorum in plantis, earumque foliis. Et nonne hoc oculis noſtris occultum fuit per tot ſecula? ſed nunc demonſtro, quomodo lien noſter cum plantis & foliis maximam partem conveniat. Lien membrana quadam tegitur, nec haec pyriferis plantis deficit. Dicitis; membranam lienis eſſe duplicatam? reſpondeo: plantarum harum etiam. Subſtantia lienis, quae prius parenchyma male audiebat, nil niſi complexus vaſorum eſt? De plantis & foliis idem adſerere licet. Fines vaſorum ſanguineorum lienis undiquaque abeunt in pulpam vaſis circumpoſitam? extremitates vaſorum ſuccoſorum plantarum & foliorum faciunt idem. Tandem pulpa modo dicta in noſtro liene eſt vaſculoſa, vel potius ſunt vaſa: idem quoque de plantis valet.

III°. *Invenimus in hoc Theſauro Muſculum Deltoidem quotidie operoſo labore laborantem; quem hic demonſtro, quod non ſolum ex tribus, quatuorve, ſed ex L. LX. lacertis conſtet, quod nullus auctor tam clare & diſtincte, quam ego hic, propoſuit.*

IV°. *Quod attinet tendines & ligamenta corporis noſtri, quae tamdiu erant partes exſangues, ſanguine carentes, haec ego in Theſauro hoc demonſtro ceu partes ſanguine copioſo rubras & turgidas, id quod nunquam ſatis laudanda repletio vaſorum me docuit.*

V°. *Demonſtro etiam, hominem ſingulari artificio, & inquiſitione ex ſanguine humano vel animalium poſſe pſeudo-membranas conficere, tam naturaliter, ut quivis diceret, eſſe membranas, ex corpore deſumtas. Similem membranam ex corpore humano extractam, hic Theſaurus offert. Quando praeparatum hoc ſola conquaſſatione per ramulum depactum plantae cujuſdam factam, obſervabam, vidi etiam, quod per vulnus in abdomen uſque penetrans, ſanguis ſuo oleo deſtitutus, ſimile quid nobis offerat, per motum periſtalticum continuum inteſtinorum, & eruptionem ſanguinis ex vaſis ſuis ita mutatus; & quod quoque ſanguis in vulneribus Thoracis continua pulmonum actione in inſpiratione ita praeternaturaliter mutari poſſit.*

VI°. *Si*

VI°. *Si quis cupit videre, quam mirabiliter remanſa placenta uterina, (de qua haud ita pridem ex profeſſo egi) quae ex meris vaſis ſanguineis & membranis conſtructa eſt, mutari poſſit in hydatides, id quod olim impoſſibile quis dixiſſet, hunc adeat theſaurum, rem inauditam ſole meridiano clariorem dabit; Quando hoc ante multos annos obſervabam, multos quidem adverſarios nactus fui, nunc vero ſilent omnes, de vera obſervationis ratione perſuaſi.*

VII°. *Conſervo ſcatulam, in qua eſt folium Aloës Americanae ſpinoſae, cujus vaſorum ſuccoſorum extremitatibus in multis locis pulpam vaſculoſam adglutinatam microſcopio videmus, & ſic fateri debemus, quod pulpa haec ſit conſtructio continuatorum vaſorum ſuccoſorum. Quando rem hanc prima vice videbam, prae admiratione obſtupeſcebam, quod talis confectio quoque fieret in vaſis ſanguineis corporis noſtri, in pulpam degenerantibus. De hac ergo vaſorum conſtitutione nullum amplius dubium mihi eſt, ita fieri, ſed de illis vaſis, quae non in pulpam, ſed in tomentum telae araneae ſimile terminantur, adſerere idem nondum poſſum.*

VIII°. *Videmus quoque in hoc theſauro ſceleton vel exuvias pyri ſacchari, quod ſolis radiis viſum eandem ac naturaliter habebat, retinuit figuram. Hoc undiquaque millenis vaſis ſuccoſis ſcatet, qualis quoque & pyri totius conſtitutio. Vaſa vero talia repunt, ad uterum hodie dictum pyri. Hoc objectum magiſtrum ſuum prae omnibus aliis laudat, mihique magno in honore eſt. Adeo utilis, nobilis imo neceſſaria fere eſt anatome plantarum! en! vaſorum ſyſtema in plantis nunc ſyſtemati vaſorum in corpore humano analogum! Hi fuere labores mei, VIRI ILLVSTRES, dum elapſo quodam tempore cadavera ex deſiderio meo acquirere non potuerim; placuit enim examini plantarum vacare; impoſſibile enim mihi eſt, ut otioſus ulla dies apud me ſine linea ducta tranſeat. An verò tempus meum bene impenderim, ex ſcriptis meis abunde videre eſt: imo theſaurus meus de hac re teſtabitur. Scitis ergo VIRI ILLVSTRES, rationem tractatus hujus. Æquos Vos aeſtimo ſcientiarum judices, aequi bonique quoque accipiatis, VIRI ILLVSTRES, haſce lineas, quibus adhuc adjicere placet anatomen raparum in exuvias redactarum.*

Dum rapas has VIRI ILLVSTRES, anatomice inquiro, invenio tanta miracula & ſecreta in eis, ut haereat animus. Imprimis ſi con-

ſi conſidero earum ſubſtantiam, quae aeque bene ex canalibus ſuccoſis conſtat ac lien, hepar, renes aliaeque partes; anne hoc unquam obſervatum fuerit, ipſi judicate, rogo. Jam vero res inaudita probatur in hoc Theſauro. Quaeret aliquis, num non conſultius foret, plantas has, quae nullius momenti ſint, nec niſi aqua & aëre ſubſiſtant, relinquere? Non certe, me hercle, hoc agam cum varia nova in iis conſpexerim, imo ſuccum quendam. Haec ſane moverunt me, ut has nobiles rapas proponerem, accuratiori inquiſitione aeque dignas ac pyrum & poma, aliæve ſtirpes. Cogitate utilitatem, quam aegris & debilibus corporibus praeſtent; ventriculum licet nimis oppleverint homines, raro tamen Doctoris auxilio opus habent, cum contra ſaepe accidat, quod poſt ingurgitationes deliciarum Doctor praeſto eſſe debeat. O! quam facile rapae hae digeruntur? Quam facile divites & pauperes nutriunt? quam ſalutares, quam utiles ſunt in ſcorbuto, phthiſi, tuſſi, aphthis? His tamen non obſtantibus, anne titulum ſuum, ac ſi aëre & aqua tantum conſtent, adhuc retinerent? Propius jam haec modo laudata tubera terrae conſpiciamus, videndo, qualis earum ſit ſubſtantia, & quomodo conſiſtant. De hoc tamdiu non fuit ſcriptum, & ego, uti dixi, coeco quaſi impetu ad harum inquiſitionem me accinxi, & laetor rara in eis me detexiſſe, ut dignas judicaverim, has plantas Theſauro meo imponere, quae tanto nitore ſplendent, ac ſi rarae exoticae plantae forent.

Jam tractabo materiam, quid mihi videatur de eo, quomodo nempe rapae hae laticem aquoſum ex terra hauriant, puto verò hoc fieri earum flagellis, ſeu cauda.

Primò; licet cauda haec & cortex utilia ſint in medicina, tamen propter amarum ſuccum rejiciuntur, quando menſae apponuntur. Interim utraque ſubſtantia ſingulari textura vaſorum ſuccoſorum inſtar pyrorum conſtat, alia tamen actione & eſſe, extremitates quoque earum ſunt pulpoſae, vel pulpa obductae, ac hucuſque detegere potui. Dein videtis, VIRI ILLVSTR. in Theſauro hoc, rapam, Belgice een knol, *in ſceleton redactam, quod mihi prius impoſſibile videbatur, nam de plantis ſiliquoſis hoc inauditum fuit, ut & de pomiferis, & antequam me ad hoc opus accingerem, de ſucceſſu quoque deſperaram, nunc vero laetor, mihi ſucceſſiſſe. Obſervo porro: quod prima & ſecunda pars, haec eſt cauda ut & cortex complexus ſit vaſorum ſuccoſorum, amarum hunc ſaporem praeparantium, non verò lympham vel*

** *aquam,*

aquam, quam ex ſolo amato hauriunt, ſimili modo, ac pori biliarii, per hepar diſtributi, & ad bilem praeparandum deſtinati, ſanguinem hauriunt ex extremitatibus venae portarum.

Circa hos canales video quoque, quod milleni repant in rapa, colore albicantes, quique ſubtili artificio à me excarnati ſericum album repraeſentant, id quod admodum difficile eſt ita praeparare. Poſtea video differentiam inter vaſa corticis & caudae, licet continua communicatione inter ſe committantur; nam dum caudam conſtituunt, linea recta incedunt, cum verò ad corticem properant, mutant decurſum & retis inſtar intorquentur, probabiliter, quod hic aliquid aliud operentur; cur enim alias tanta decurſus differentia neceſſaria fuiſſet?

Quod attinet veram conſtitutionem ipſius rapae, tunc video hanc nil niſi ſyſtema vaſorum ſuccoſorum albicantium dulciſſimorum eſſe, quae breves quidem, conum abſciſſum repraeſentant, ſed innumerae etiam ſunt: cum has in exuvias praeparando redegeram, vidi has plantas inter praeparandum diſtillaſſe ſuccum glutinoſum, veluti in plurimis, ſi non in omnibus, quae nos nutriunt, demonſtrare poſſum.

2o. *Inter praeparandum quoque albicantem ſeroſum humorem demonſtravi, quod mihi ſaepius quoque accidit, cum tractarem radices malvae.*

3o. *Invenio, quod rapae hae menſtruo meo commiſſae, de die in diem, quaſi ſubſtantia ſua diffluant, & annihilentur.*

Haec ſunto, VIRI ILLUSTRES, quae poſt curas meas poſteriores editas nova iterum inveni, quae veſtro judicio pateant. Vivite diu ſoſpites, in ſcientiarum emolumentum, meque Collegam veſtrum amare pergite. Valete!

AMSTELODAMI A. N. C. cIↄIↄccxxiix.

Die xx. Julii.

CVRÆ RENOVATÆ,

SEU

THESAVRVS ANATOMICVS,

POST CVRAS POSTERIORES NOVVS.

ASSER I.

N. I.

PEdamentum exiguum, & ſupra illud fruſtulum placentæ humanæ, cujus vaſa ſanguinea nitidè ſunt repleta.

N. II.

Pedamentum ut ſupra, &c. Fruſtulum Diaphragmatis humani, cujus repletio facta per arteriam, ita ut hujus extremitates ad ultimum uſque ſint viſibiles, propter accuratam repletionem.

N. III.

Phiala liquore repleta, & in ea fruſtum Epidermidis, ut & corporis reticularis ex ſemi Æthiopiſſa.

N. IV.

Phiala ut ſupra. In illa fœtus humanus, nitidiſſimus, unciæ magnitudine, dependens à funiculo umbilicali ut & amnio, repoſitus inter Aſclepiadem afr. aïzoidem. *Tournef.*

N. V.

Phiala ut ſupra. In ea ſerpens indicus, coronatus diademate, ſ. conſpicillo inſignitus, parvus. *Raji Synopſ. animal.* 330. Seu Vipera zeyl. vittata geſticulatrix ad cervicem conſpicillo inſignita. Cobras de Capello *Luſit.* Naia. *Zeylan. Herm. Muſ. Zeylan.* N. 98.

N. VI.

Phiala &c. Segmentum albiſſimum cutis mammæ Æthiopiſſæ, cui adhucdum annectitur & ab illa dependet portio corporis reticularis, nigerrima, ut & epidermis coloris cinerei.

N. V I I.

Phiala &c. in ea, fœtus humanus, colore naturali quatuor circiter menſium à conceptione, decumbens ſupra ſegmentum placentæ uterinæ, cujus vaſa ſanguinea ſunt repleta, ut autem repræſentaret quod cephalea laboret, capiti innititur ejus dextra.

N. V I I I.

Pedamentum exiguum, & ſupra illud acus, cui inſidet faſciculus compoſitus ex aliquot pilis minutiſſimis prodeuntibus ſub cute circa naſi radicem, idque e juvencula: dicti pili ſimul juncti, fili craſſitudinem haud ſuperantes combinantur limoſa vel pultacea materia, id quod mihi anſam dedit cogitandi, numne ſit annumerandus atheromati ſub cute ſito? Ad illud arcendum vocatus fuit chirurgus ſatis expertus, qui variis remediis incaſſum adhibitis, tandem cauſtica in uſum revocabat, quibus adhibitis, ad tempus quidem malum videbatur reſtitutum, enimverò recidivam paſſus eſt patiens, & hoc duravit per aliquot annos, ad hoc tempus uſque: jam vero bis terve per annum, ſolâ compreſſione indicis tractatus, in lucem ſeſe manifeſtat dictus pilorum faſciculus.

N. I X.

Phiala magna liquore repleta, continens caput infantis recens nati, cujus cranii pars ſuperior ablata &, cerebro exempto, hinc oculis clauſis, facies adeo venuſta oculos incurrit, ut vitæ ſpeciem repræſentet.

N. X.

Phiala in liquore continens Teſticulum humanum egregie evolutum, colore albiſſimo, hujus conſtitutio vaſcula ſunt, qualia non dantur in toto corpore, ratione reptatus ſerpentini.

N. X I.

Pedamentum peculiare inſtructum variis organis auditus, nempe, cochlea cum ſepto, Labyrinthus, tres canales, foramen ovale, & rotundum.

N. X I I.

Phiala maxima, in liquore continens caput magnum cujusdam juvenis, octo novemve circiter annorum, ut ſupra dictum venuſtum & ceu vivens, ſolis oculis exceptis, qui facti ſunt tam artificioſiſſime ex vitro, ut videantur naturales: cerebrum quoque erutum, ita ut in conſpectum veniant nervi

optici

optici cum involucro ſuo tenuiſſimo, arteriolis minutiſſimis ditato.

N. XIII.

Fruſtum magnum cordis humani in liquore conſervatum, ſolummodo, ut admiranda facies interna in conſpectum veniret: ramus Juniperi Goënſis pone objectum ſitus, protrudit illud verſus phialæ parietem.

N. XIV.

Phiala in liquore conſervans brachium fœtus humani vitæ ſpeciem repræſentans, in cujus manu continetur cor infantis, cujus arteriæ optimè ſunt repletæ.

N. XV.

Phiala &c. Fruſtum inteſtini recti humani, in eo viſibiles ſunt papillæ nerveæ, pone illud objectum occurrit roſa ſylveſtris pomifera, ut comprimatur ut ſupra.

N. XVI.

Phiala &c. Portio piæ matris, cujus arteriæ ſunt infarctæ ad extremum uſque, huic adſita eſt murucuia *Piſon. vid. p.* 70. 71.

N. XVII.

Pyxis continens ſegmentum penis virilis, in quo cernere licet geminum ligamentum corporum nerveo-ſpongioſorum majorum, id quod raro contingit.

N. XVIII.

Fruſtum penis virilis, per cujus glandis ſuperficiem in conſpectum venit agmen papillarum nervearum, extra ſuperficiem prominentium, idque in liquore.

N. XIX.

Phiala in liquore continens, ſegmentum integumenti linguæ balænæ cum corpore reticulari. Huic addidi ſegmentum braſſicæ criſpæ rariſſimæ, nunquam à me viſæ.

N. XX.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum Inteſtini ilei ex homine. Repletio facta per venam portæ.

ASSER II.

N. XXI.

Pedamentum &c. Portio diaphragmatis humani, cujus vaſa ad extremitatem uſque ſunt repleta.

N. XXII.

Pedamentum &c. Fruſtum inteſtini inverſi & inflati, unde tunica nervea celluloſa facta.

N. XXIII.

Pedamentum &c. Fruſtum lienis vitulini, cujus repletio facta per arteriam; hujus pulpoſa ſubſtantia adempta, conſpicienda ſeſe præbent fibræ, (ſtamina,) ſulci, ſpatia inania, minus caute cellulæ dictæ, cum proprie nullæ reperiuntur membranulæ cavæ, ſed vero ſtamina ſeu fibræ, inter quas pulpa hoſpitatur.

N. XXIV.

Phiala in liquore conſervans, ſegmentum penis virilis. Repletio facta per arteriam ceraceâ materiâ rubrâ. Tria corpora nerveo-ſpongioſa hic in conſpectum veniunt: ſuperius foramen eſt portio venæ, inferius meatus urinarius.

N. XXV.

Phiala &c. Pueri brachium vitæ ſpeciem referens, in quo continetur ſegmentum placentæ uterinæ humanæ, cujus vaſorum extremitates ad ultimum uſque repletæ.

N. XXVI.

Phiala &c. Segmentum inteſtini ilei ex homine, cujus vaſa ſunt repleta per venam meſentericam, ut autem objecti facies interior accederet parieti phialæ, comprimitur per ramum floris paſſionis.

N. XXVII.

Phiala &c. Digitus maximus pedis humani, à quo dependet corpus reticulare & epidermis, ut in conſpectum venirent papillæ nerveæ extra cutim non nihil prominentes.

N. XXVIII.

Phiala in liquore &c. Segmentum inteſtini recti ex juvene. Hujus vaſa ſanguinea ſunt repleta ceraceâ materiâ dilutiore rubedine prædita: facie interiore in conſpectum veniunt Cryptæ Boerhavianæ, ſeu lacunæ, audiuntque aliis glandulæ, in quibus conficitur & excernitur limoſus humor ad lubricandum dictum inteſtinum.

N. XXIX.

Phiala in liquore continens, fibras muſculares diſſolutas in fibrillas telam areanarum ſuperantes; hærentque hæ fibrillæ in ramo pimpinellæ ſpinoſæ, ut luculentius in conſpectum venirent.

N. XXX.

N. XXX.

Phiala in liquore &c. Inteſtinula fœtus humani, cujus vaſa in totum ſunt repleta, ita ut ſummâ rubedine ſuperbiant: ſupra operculum hujus phialæ reperitur pedamentum exiguum, cui impoſitum eſt umbella flor. Ammi majoris.

N. XXXI.

Phiala in liquore &c. Segmentum placentæ uterinæ humanæ: cujus vaſa ſanguinea placentam conſtituentia mirum in modum ſunt repleta, ita ut ultimæ extremitates ſubtiliſſimæ in conſpectum veniant, & nullas glandulas peculiares in placenta reperiri hic luculentiſſime appareat.

N. XXXII.

Phiala in liquore &c. Segmentum renis humani, vitæ ſpeciem repræſentans, in eo viſui occurrunt duæ tresve papillæ cultro nonnihil inciſæ, hærentque adhuc in tubulis pelvis. Ramus moldavicæ orientalis comprimit objectum verſus phialæ parietem, ut luculentius viſui occurrat objectum.

N. XXXIII.

Phiala in qua liquore repleta reperitur, una ex placentis uterinis vitulinis: hujus vaſa ita ſunt repleta, ut illarum extremitates, telæ aranearum ſubtilitatem adæquent.

N. XXXIV.

Phiala in ea &c. Pſeudo-membrana ex ſanguine humano, ſola conquaſſatione à me facta, poſt venæ ſectionem.

N. XXXV.

Phiala &c. Epidermis & corpus reticulare infantis manus, cheirothecam repræſentantia, ne unguibus quidem objecto ademptis: plantula addita eſt momordica Zeylan. fructu rubro.

N. XXXVI.

Phiala liquore repleta & in ea Pueri Lingua naturali colore prædita, in qua conſpiciuntur papillæ linguales, ut & epiglottis, huic adpoſitus eſt ramus Eryngii.

N. XXXVII.

Phiala ut ſupra. Portio piæ matris fœtus humani recens nati: hujus arteriæ ſunt repletæ, unde rubedinem acquiſiverunt.

N. XXXVIII.

Phiala ut ſupra. Digitus pedis maximus ex muliere provectæ ætatis. Repletio facta per arteriam, unde papillæ nerveæ ſub ungue rubicundiſſimæ apparent. Cuticula & corpus reticulare

ſumma albedine ſuperbiunt, id quod ſatis ſuperque indicat, nec epidermidem, nec corpus reticulare vaſis ſanguineis gaudere.

N. XXXIX.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum pulmonis ovini, ita præparatum, ut plurimæ veſiculæ pulmonales pateant. objectum rubicundum propter vaſorum repletionem.

ASSER III.

N. XL.

Capſula oblonga continens aliquot lamellas plantæ arboreæ, nempe malvæ Japonicæ ſibi invicem appoſitæ, repræſentantes ſericum albiſſimum, ſuntque nil niſi vaſa ſuccoſa jam arida, & per ſiccitatem fibræ dicta, in lamellas diſpoſita.

N. XLI.

Capſula & in ea ſegmentum Inteſtini ilii inverſi, & inflati balænæ, ut tunica nervea inflata, celluloſa ſit facta.

N. XLII.

Pedamentum & ſupra illud, vexillum confectum ex Epidermide plantæ pedis mulieris obeſæ, in eo videre eſt differentia, quæ reperitur ſub planta pedis, & ubi receſſit ab ea.

N. XLIII.

Pedamentum &c. Segmentum magnum hepatis humani. Repletio facta per venam cavam. Spina bicolor, denotat ſuperficiem partis gibboſæ, ubi acini rotundi illæſi comparent, in oppoſita vero parte cultro læſi ſunt. Optimæ notæ hocce ſubjectum!

N. XLIV.

Pedamentum ut ſupra. Fruſtum lienis vitulini. Repletio facta per arteriam; optimæ quoque notæ.

N. XLV.

Pedamentum ut ſupra. Cupula facta ex inteſtino ileo inverſo & inflato, idque ex vetula obeſa. Repletio facta per venam cavam, viſumque allicit, propter nitorem objecti & vaſorum reptatum peculiarem.

N. XLVI.

Pedamentum ut ſupra. Segmentum cutis humanæ, cujus arteriæ ſunt repletæ ceracea materiâ rubrâ. In hoc objecto conſpiciuntur papillæ. Facies interior notatur puncto nigro, ibique

ibique apparent papillæ nerveæ abſciſſæ, quæ aliis glandulæ perperam audiunt.

N. XLVII.

Pedamentum ut ſupra. Segmentum naſi fœtus humani recens nati, per cujus involucrum vaſa arteriola diſſeminantur, idque peculiari reptatu.

N. XLVIII.

Pedamentum &c. Segmentum penis virilis. Spina bicolor maxima indigitat corpus nerveo-ſpongioſum, corpus nerveo-ſpongioſum minus vero, quatenus conſtituit glandem penis, donatur capite aciculæ flocco albo obſitæ: aciculæ capite nudo indigitatur meatus urinarius: ſpinulis binis tunica celluloſa, ultimo, cutis tenuitas notatur puncto nigro ſub ſpinula tenuiſſima conſito.

N. XLIX.

Pedamentum &c. Anterior pars penis virilis, in qua tria corpora nerveo-ſpongioſa ſunt repleta ceracea materiâ rubrâ: hujus tunica celluloſa, ſub cute ſita, flatu conſpicua reddita eſt: præterea cutis tenuitas chartæ papyri inſtar in conſpectum venit.

N. L.

Pedamentum &c. Lamella penis virilis. Duo corpora nerveo-ſpongioſa majora, ut & tunica celluloſa ſub cute ſita, flatu ſunt repleta, præterea ſeptum penis hic quoque conſpicitur.

N. LI.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum lienis vitulini ab ambiente membrana in totum denudatum. Repletio facta per arteriam.

N. LII.

Pedamentum &c. Vexillum è cute humana rubicundiſſimum propter vaſorum ſanguineorum repletionem, quæ per ſuperiorem, ſeu exteriorem partem repunt. Diſcrepant, hic loci ab iis, quæ repunt per interiorem, ſc. quia hæc non pertinent ad cutim, ſed ad tunicam celluloſam, id quod facile alicui imponeret.

ASSER IV.

N. LIII.

Phiala liquore repleta, continens fœtum ovinum digiti mi-

nimi

nimi magnitudine, hærentem a proprio amnio, & in latice naturali limpidiſſimo natantem, ita ut fœtus luculentiſſimè in conſpectum veniat.

N. L I V.

Phiala, in qua continetur embryo cuniculi grano hordei mundati magnitudine in liquore, dependens à funiculo & placentulæ rudimento, octo dierum.

N. L V.

Phiala liquore repleta, & in ea fruſtum magnum vermis lati.

N. L V I.

Phiala ut ſupra. Ovum muliebre fœcundatum uteroque excluſum, nucis moſchatæ magnitudine: è chorio emergit omnino placentulæ rudimentum. Illud objectum nondum aperui, ita ut neſciam quid intus contineatur, neque à quo tempore utero geſſerat mater. Objectum rariſſimum.

N. L V I I.

Phiala &c. Suſceptio Inteſtini Ilei verminoſa è puero. Hujus vaſa ſanguinea ſunt repleta.

N. L V I I I.

Pedamentum & ſupra illud pes juvenis, balſamo præparatus & induratus atque rubicundiſſimus, propter vaſorum ſanguineorum repletionem ceraceâ materiâ rubrâ.

N. L I X.

Phiala &c. In ea, ſegmentum epidermidis, corporis reticularis & cutis Æthiopiſſæ. Notandum; hocce objectum dependet ab epidermide, & corpore reticulari, quorum facies exterior, epidermis, coloris eſt cinerei, facies interior, nigra, eſt corpus reticulare: inferior pars, dependens à dictis integumentis, eſt cutis, nobisque hic occurrit ſubnigra, quam contraxit ab epidermide, quantumvis cutis ſit à natura albiſſima.

N. L X.

Phiala &c. In ea Exuviæ, ſeu ſceleton mali Armeniaci, Belgicè *Abricoos*, cujus conſtitutio vaſorum multum diſcrepat à pyrorum cæterorumque fructuum.

N. L X I.

Phiala magna &c. In ea, fœtus humanus, vitæ ſpeciem repræſentans, octo præter propter menſium, capite inclinato, oculisque clauſis, mentitur dormire, continetque manibus ſegmentum lienis vitulini evolutum.

N. LXII.

N. LXII.

Phiala, in qua continetur in liquore Fœtus humani brachium, vitæ ſpeciem repræſentans; huic à latere adſita eſt ejuſdem manus epidermis & corpus reticulare cheirothecam apprime repræſentans, ne unguibus quidem ademptis. Hocce objeɛtum adſpicientium oculos allicit, & viſui gratiam conciliat. plantula appoſita eſt balſamina, mas Zeylan. fruɛtu longo-flavo.

N. LXIII.

Phiala &c. in ea Exuviæ rapæ, caudâ ademptâ.

N. LXIV.

Phiala &c. in ea Segmentum piæ matris fœtus humani, octo circiter menſium, cujus arteriæ perbelle ſunt repletæ.

N. LXV.

Phialà &c. in ea Segmentum lienis virginis viginti quinque circiter annos natæ abſque repletione, repræſentantque vaſorum extremitates, penicillos. Illud objectum mihi valde charum, propter cauſas hic reticendas.

N. LXVI.

Pedamentum & ſupra illud, lamella minor penis balænæ, in qua videre eſt, quanta ſit inter hanc, & penis virilis analogia. Foramina in ambitu, ſunt vaſa ſanguinea abſciſſa & numeroſiſſima.

N. LXVII.

Phiala, in qua continentur in liquore fibrillæ carneæ, in fibrillas tomentoſas ſeparatæ, ſuntque tam teneræ, ut telam aranearum ſuperent.

N. LXVIII.

Pedamentum, & ſupra illud, fœtus humani ſtomachus ſex circiter menſium à geſtatione. Repletio facta per arteriam, unde ſummam contraxit rubedinem.

N. LXIX.

Pedamentum &c. Semi-pulmo fœtus humani cum annexo corculo, quorum arteriæ ſunt nitidiſſime repletæ. Punctum nigrum indigitat portionem diaphragmatis.

N. LXX.

Phiala in liquore ſervans fruſtum capitis oſſei vitulini, & in eo rete mirabile; arteriæ rete conſtituentes perbelle ſunt repletæ unde objectum ſummam quoque contraxit rubedinem. Hocce ſubjectum deſumpſi ex vitulo, quem vacca utero geſtaverat per ſemi-annum mortuum, cujus hiſtoriam admirandam legere eſt in

B tractatu

tractatu meo belgice conſcripto, de uteri muſculo & firmiore adhæſione placentæ, in ſtatu præternaturali.

N. LXXI.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum inteſtini coli ex homine. Repletio facta per venam cavam. Notandum: Quanta ſit differentia, ratione conſtitutionis hujus, ab ea, quæ reperitur circa venam portarum.

ASSER V.

N. LXXII.

Pedamentum &c. Segmentum folii aloës africanæ, quod inſultat ſceleton muris album. Not. in foliis hujus plantæ omnia vaſa ſuccoſa ſecundum longitudinem repunt, abſque viſibili ramificatione.

N. LXXIII.

Phiala in liquore continens brachium fœtus humani, vitæ ſpeciem referens, in cujus manu continetur lienis vitulini ſegmentum.

N. LXXIV.

Phiala &c. Fœtus humanus trium circiter menſium à conceptione. In eo, loco naſi, propendicula carnea adhæret, proboſcidis inſtar, huic adſitus eſt ramus plantæ ex inſula St. Jago, ſcilicet lotus flore pullo dictus.

N. LXXV.

Phiala in liquore continens ſegmentum arteriæ ſplenicæ vitulinæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletæ: variis locis in extremis ramulis adhucdum pulpoſa ſubſtantia annectitur, aliis verò locis deſtituitur eadem, & ſic videmus ramulos deſinere in formam penicillorum nonnihil detritorum.

N. LXXVI.

Phiala & in ea in liquore teſticulus humanus evolutus, ſuntque vaſcula teſtes conſtituentia, perquam tenuia. Objectum bonæ notæ.

N. LXXVII.

Phiala &c. Foetus humani brachium, vitæ ſpeciem repræſentans, in cujus manu continetur portio piæ matris alterius foetus humani, ſuntque vaſa arterioſa repleta & rubicundiſſima.

N. LXXVIII.

Pedamentum, & ſupra illud, ſemi-lien humanus. Repletio

tio facta per venam. Hujus extremitates venoſæ & pulpoſæ, tam mirifice oculos incurrunt, ut ſuſtineam, impoſſibile eſſe, ut ſculptor illas poſſit per figuras exprimere, ut deceret.

N. LXXIX.

Phiala in qua continetur in liquore, Cutis plantæ pedis, cum epidermide & corpore reticulari mulieris europeæ: facies exterior eſt corpus reticulare, ſubflavum. Sub hoc objecto reperitur aliud ſegmentum cutis plantæ pedis, hujus facies exterior, eſt epidermis. Herba adſita eſt herniaria.

N. LXXX.

Pedamentum & ſupra illud, Segmentum cutis rubrum è puero. Arteriæ ſunt repletæ, ut reptatus earum oculos incurreret, qui non vituperandus. Subjectum bonæ notæ.

N. LXXXI.

Phiala in qua in liquore continetur Cortex pyri Poire ſinjoor dicti, cujus ſuperficies exterior obſita eſt innumeris particulis acinoſis, Belgice *peukeltjens*, ſicuti cutis noſtra cum papillis nerveis: facie interiore è contra in conſpectum veniunt ramulorum ſuccoſorum extremitates, quæ videntur deſinere in dictis particulis acinoſis: hæc autem omnia radiis ſolaribus ſunt exponenda, oculis armatis.

N. LXXXII.

Pedamentum, cui impoſitum Vexillum è cute infantis, cujus arteriæ ſunt repletæ. In eo conſiderandum, quantumvis objectum ſit rubicundiſſimum, attamen adverſus lucem viſum, vix occurrit ramuſculus arterioſus, à latere vero milleni ramuſculi viſui comparent.

N. LXXXIII.

Phiala in qua continetur Piæ matris portio è corpore humano: in ea luculenter apparet, (quantumvis ſit admodum tenuis) in ſeſe continere tunicam celluloſam; variis etiam in locis hic conſpicuum eſt, ceraceam materiam ſeſe exoneraſſe in dictam tunicam.

N. LXXXIV.

Pedamentum cui impoſitum Semi-ren humanus. Repletio per arteriam facta eſt.

N. LXXXV.

Phiala &c. Portio tunicæ papilloſæ æſophagi ex teſtudine magna: hoc objectum magnam habet analogiam cum tunica buccarum & linguæ bovinæ. Omnes hæ papillæ gaudent

epitheliâ firmiore, duriore & acuminata. Plantula adſita eſt Juniperus Goënſis.

N. LXXXVI.

Pedamentum &c. Portio inteſtini jejuni hominis, cujus repletio facta per venam portæ.

N. LXXXVII.

Phiala &c. Segmentum cutis, cum cuticula & corpore reticulari ex Æthyope. Pars ſuperior cutis, albiſſima, pars inferior, cuticula & corpus reticulare, epidermis coloris cinerei eſt, corpus reticulare, nigerrimum.

N. LXXXVIII.

Pedamentum &c. Cor & pulmo infantis balſamo indurata. Repletio facta per arteriam. Hæc omnia in ſtatu naturali ſunt relicta.

N. LXXXIX.

Phiala &c. Exuviæ ſeu ſceleton pyri. Bonæ notæ.

N. XC.

Pedamentum &c. Segmentum inteſtini jejuni ex juvene, cujus juga (ſeu valvulæ conniventes) vix conſpiciuntur, id quod in tali ætate naturale. Objectum ſummâ rubedine ſuperbit propter arteriarum repletionem.

ASSER VI.

N. XCI.

Pedamentum, cui impoſitum Segmentum membranæ chorii, cum portione cotyledonis ex ove. Objectum nitidiſſimum.

N. XCII.

Pedamentum &c. Concha Pecten dicta, in qua continentur octo calculi è veſicâ felleâ hominis, ſuntque angulares.

N. XCIII.

Pedamentum &c. Segmentum placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta eſt per venam.

N. XCIV.

Pedamentum &c. Portio Epidermidis ex cauda Balænæ nigerrima & admodum tenuis.

N. XCV.

Pedamentum &c. Glandulæ conglobatæ ſub parotide ſitæ, ex homine. Repletio facta per arteriam. Objectum admirandum, ratione reptatus arteriolarum.

XCVI.

N. XCVI.

Pedamentum &c. Exigua pars cutis ros-mari.

N. XCVII.

Pedamentum &c. Segmentum lienis vitulini, cujus repletio facta per arteriam: hujus reptatus tam admirandus & ſubtilis, ut per figuras vix repræſentari poſſit.

N. XCVIII.

Pedamentum &c. Lien infantis, cujus repletio facta per arteriam. Hujus ramuli diſperſi per ſuperficiem ſtomachum adſpicientem, optime ſunt conſpicui, microſcopio adhibito.

N. XCIX.

Pedamentum &c. Segmentum lienis humani, cujus arteria repleta. Hoc objectum radiis ſolaribus exponendum, oculis armatis, & in eo nonnulla nondum deſcripta inveniemus.

N. C.

Pedamentum & ſupra illud, Veſica juvenis inflata & balſamo indurata: hoc objectum obtinet globoſam figuram abſque rugis, vaſaque arterioſa ſunt repleta, unde ſummam rubedinem induit.

N. CI.

Pedamentum &c. Segmentum Inteſtini jejuni ex homine adulto, cujus valvulæ conniventes, (potius juga,) optime ſunt conſpicuæ. Hoc objectum poſt repletionem inconſuetam acquiſivit duritiem, colore eſtque rubicundiſſimo.

N. CII.

Pedamentum &c. Cordis auricula ſiniſtra ex homine, ceraceâ materiâ rubrâ infarcta, ut vera ejus figura melius cerni poſſit.

N. CIII.

Pedamentum &c. Ureteris humani portio rubicunda, propter repletionem arteriarum.

N. CIV.

Pedamentum &c. Exigua lingua è fœtu humano, 6 circiter menſium à conceptione, eſtque ruberrimi coloris, propter vaſorum repletionem.

N. CV.

Pedamentum &c. Segmentum epatis ex juvene duodecim fere annorum, cujus repletio facta per arteriam. Optimæ notæ.

N. CVI.

Pedamentum &c. Ren biſectus ex ove, repletus materiâ ceraceâ rubrâ. In hoc objecto diſcretio apparet inter renem ovinum & humanum, quæ magna.

ASSER VII.

N. CVII.

Pedamentum, cui impoſitum Segmentum ſtomachi juvenis. Repletio facta per arteriam, hujus reptatus plane diverſus, quam in inteſtino ileo aut jejuno.

N. CVIII.

Pedamentum &c. Subſtantia muſculoſa brachii fœtus humani, eum in finem conſervata, ut in conſpectum veniret admirandus numerus vaſculorum arterioſorum repletorum, ut & exitus materiæ ceraceæ rubræ roris inſtar per ſubſtantiam muſcularem, id quod rarum.

N. CIX.

Phiala in liquore conſervans Portionem cerebri, pia matre obductam: hujus arteriæ ſunt repletæ, ex homine.

N. CX.

Phiala in qua continetur Semi-ren humanus, Spinula intruſa denotat papillas renales rubicundiſſimas propter arteriæ repletionem.

N. CXI.

Pedamentum, & ſupra illud, portio meſenterii hominis adulti, admodum obeſi: per cujus pinguedinem innumera vaſcula ſanguinea repleta diſſeminata ſunt, unde totum objectum ſummà rubedine perfuſum eſt. Glandulæ meſenterii, admirando reptatu vaſorum ſanguineorum præditæ, microſcopio viſæ.

N. CXII.

Pedamentum &c. Portio lienis humani, balſamo indurati, cujus vaſa nitidiſſime ſunt repleta. Hic conſpiciendum ſeſe offert, quanta ſit diſcrepantia circa vaſa lienis, hepatis, renum aliarumquemque pàrtium. NB. Spinula bicolor intruſa denotat faciem exteriorem.

N. CXIII.

Phiala magna, & in ea Fœtus humanus maſculinus ſex ſeptemve menſium à conceptione, in quo obſervatu dignum, quod poiitura ejus ſit oculis clauſis, ut videatur tanquam cogitabundus: à latere poſitum eſt ſegmentum placentæ mulieris non repletum.

N. CXIV.

Pedamentum, cui impoſitus Lien ovinus. repletio facta per arteriam, cujus extremitates ultimæ tomenti inſtar ſunt tenuiſſimæ. Objectum optimæ notæ.

N. CXV.

Phiala in liquore continens Sceleton ſive exuvias pyri ſacchari cum pulpoſitatibus ſuis extremis. Optimæ notæ. Vid. Tab. II.

N. CXVI.

Phiala in liquore continens quatuor Digitos pedis hominis adulti; cujus cuticula & corpus reticulare ſunt adempta, ut in conſpectum venirent millenæ papillæ cutaneæ, prominentes extra ſuperficiem cutis, magnitudine arenularum. Supra operculum reperitur alia phiala, liquore repleta.

N. CXVII.

Continens portionem Epidermidis ex piloſa capitis parte, tenuitate ſuperantem epidermidem cutis aliarum partium: ita ut non ſit ubique in corpore humano ejuſdem tenuitatis.

N. CXVIII.

Phiala & in ea, Fœtus humani pia mater. Repletio facta per arteriam. Hic notandum, quod variis locis in conſpectum producantur particulæ corticis cerebri, in pulpæ formam.

N. CXIX.

Pedamentum & ſupra illud, ſemi-lien humanus monſtroſus. Repletio facta per venam, ceraceâ materiâ flavâ; in eo notandum, quod membrana lienem ambiens, perquam craſſa ſit, id quod aliquoties offendi, forſan à prægreſſa levi aut gravi inflammatione?

N. CXX.

Phiala cum liquore, in qua Infantis brachium, vitæ ſpeciem referens, in cujus manu continetur ſegmentum inteſtini jejuni humani, cum ſuis vaſibus repletis. Objectum optimæ notæ.

N. CXXI.

Phiala &c. Magna portio placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta per venam. Ab unâ parte ſumma rubedine ſuperbit, altera pars adhuc obducta integumento albo nuper à me detecto, obducens eam partem, quæ reſpicit uterum.

N. CXXII.

Phiala ut ſupra, & in ea portio membranæ chorii vitulinæ: hujus

hujus vaſa optime ad extremum uſque ſunt repleta ceraceâ materiâ flavâ.

N. CXXIII.

Phiala ut ſupra, & in ea Apium fœniculi marini folio, à quo dependet embryo humanus ita compreſſus, ut faciem naturalem amiſerit.

N. CXXIV.

Pedamentum, & ſupra illud Semi-ren humanus. repletio facta per venam, ligneam acquiſivit duritiem, balſami ope.

N. CXXV.

Pedamentum, cui impoſitum Segmentum lienis vitulini, cujus arteria tam accuratè repleta, ut extremitates microſcopio viſæ mentiantur nubeculas.

N. CXXVI.

Pedamentum ut ſupra, ſemi-penis virilis inflatus. Seta maxima bicolor indigitat alteram partem corporis nerveo-ſpongioſi majoris, & ſuper illam occurrit minor ſeta, tunicam celluloſam, ſub cute ſitam, demonſtrans: minima, portionem corporis nerveo ſpongioſi minoris, exteriorem partem glandis conſtituentis. Seta obtuſa, paraphymoſim factitiam flatu, & ſic arte factam; hæc autem ſeta ſub glandis corona ſita eſt. Duo puncta rubra, meatum urinarium: punctum rubrum ſolitarium indigitat locum, ubi corpus nerveo-ſpongioſum minus deſinit.

ASSER VIII.

N. CXXVII.

Phiala in liquore continens Exuvias, ſeu ſceleton pruni, non ſatellitum ope, ſed verò propriis manibus affabre concinnatum, ac præparatum.

N. CXXVIII.

Phiala ut ſupra continens Segmentum placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta per arteriam. Vaſa hujus objecti analogiam habent cum vaſculis corticem cerebri conſtituentibus, ratione tenuitatis.

N. CXXIX.

Pedamentum, cui impoſita, coſta infantis, per macerationem in liquore acido ita flexilis facta, ut ſine ullo incommodo potuerim redigere in formam litteræ P.

N. CXXX.

N. CXXX.

Pedamentum ut ſupra. Lien & pancreas juvenis balſamo indurata: horum repletio facta per arteriam. In eo videre eſt, quanta ſit diſcretio vaſorum lienis & pancreatis.

N. CXXXI.

Phiala ut ſupra. Segmentum cutis humanæ, in quo luculenter comparent particulæ prominentes epidermidis, nonnullis papulæ dictæ, de quibus in futurum.

N. CXXXII.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum oſſis femoris ex homine, mirum in modum incraſſatum: an ex prægreſſo hydrope, aut alia inconvenientia?

N. CXXXIII.

Phiala ut ſupra. Exuviæ ſeu ſceleton pyri parvi. optimæ notæ.

N. CXXXIV.

Phiala ut ſupra. Holotharius Zeylanicus velivolans. *Hermanni. cat muſ. Zeyl. N.* 38. Zoophytum venenatiſſimum, & cauſticum per ſumma maris Indici velivolans, colore iridem forma expanſam, ſed cavam veſicam referens, parte ſuprema velo, infra multis longiſſimis filis, quaſi remo inſtructum, colore cæruleo & rubro. Belgice vulgò *een bezaantje* vocatur. Repertus fuit in ventriculo piſcis volantis, ſeu harengi volantis; in fundo phialæ reperitur pediculus marinus.

N. CXXXV.

Phiala &c. Uterus exiguus, idque è fœtu humano, ſeptem circiter menſium, veſpertilionem cum ſuis alis repræſentans, repertus eſt hic foetus in aqua ſub cloaca. In hoc objecto, vitæ ſpeciem repræſentante, videre licet, quomodo os uteri internum ſit conſtitutum in illa ætate, ſcilicet rugoſum & clauſum.

N. CXXXVI.

Phiala ut ſupra. Segmentum tendinis è Balenâ, cujus admiranda facies hic videri poteſt. Pone hoc objectum reperitur chamæcyſe, cujus ope hocce ſegmentum comprimitur verſus phialæ parietem.

N. CXXXVII.

Phiala &c. Piſcis paſtinaca. *Fab. Columm. & aliorum.*

N. CXXXVIII.

Pedamentum & ſupra illud, apluſtre confectum ex vaſis ſuccoſis mali armeniaci, Belgicè vulgò, *Abricoos*, ſuntque maximo numero. optimæ notæ.

N. CXXXIX.

Phiala ut ſupra. Ren cum annexo rene ſuccenturiato ex fœtuhumano.

N. CXL.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum hepatis humani. Repletio facta per venam, quæ vaſa mentiuntur nubeculam rubram in extremo. optimæ notæ.

N. CXLI.

Pedamentum ut ſupra. Segmentum meſenterii humani, cum ſuis glandulis repletum.

N. CXLII.

Pedamentum ut ſupra. Duæ coſtæ ex infante, cum muſculis intercoſtalibus rubicundiſſimis. In hoc objecto viſibilis eſt oſſificatio fibroſa quæ ſecundum longitudinem exporrigitur.

N. CXLIII.

Phiala, in qua continetur Abortus humanus, ſcilicet embryo magnitudine capitis aciculæ, dependens à funiculi umbilicalis extremo. In eo notandum, I. quod embryo ſit difformis, notaturque ſpinula nigra. II. Funiculus umbilicalis annectitur adhuc rudimento placentulæ cruore ſanguineo nigro obducto. III. Objectum in totum eſt nigrum, & dicitur vulgò, & minus caute, Belgice *het moertje*, quum totum objectum fere nil niſi ſanguis grumoſus ſit, qui habitus eſt pro placentulâ uterinâ.

N. CXLIV.

Pedamentum, cui impoſitum ſegmentum Inteſtini Ilei, cum diverticulo peculiari ex homine. Spinula bicolor indigitat dictum diverticulum, per quod innumera vaſa ſanguinea repleta diſſeminantur. Vid. Obſerv. Anat. Chirurg.

N. CXLV.

Pedamentum ut ſupra. Inteſtinula fœtus humani inflata, balſamo indurata, & nitidiſſime conſervata. Punctum nigrum indigitat inteſtinum rectum, duo puncta cœcum, deſinens in proceſſum vermiformem, tria puncta, colon, quatuor puncta, Ileum.

ASSER IX.

N. CXLVI.

Pedamentum, & ſupra illud utraque palpebra, cum ſegmento cutis humanæ. Repletio facta per arteriam. optimæ notæ.

N. CXLVII.

Pedamentum ut ſupra. Veſica urinaria ex juvene: hujus vaſa ſanguinea in totum ſunt repleta, ita ut ex meris vaſis videatur conſtare.

N. CXLVIII.

Pedamentum ut ſupra. Apluſtre confectum ex ſegmento inteſtini craſſi mulieris. Repletio facta per ramum venæ portæ. optimæ notæ.

N. CXLIX.

Pedamentum ut ſupra. Segmentum muſculi cum tendine, cujus vaſa ſunt repleta, unde ſummam rubedinem contraxere.

N. CL.

Pedamentum ut ſupra. Hepar fœtus humani ſeptem circiter menſium à conceptione: hujus repletio facta per arteriam.

N. CLI.

Pedamentum ut ſupra. Veſica urinaria fœtus humani, cujus arteria repleta, ſumma rubedine ſuperbiens.

N. CLII.

Pedamentum ut ſupra. Segmentum placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta per venam umbilicalem, cujus reptatus peculiaris eſt. Optimæ notæ.

N. CLIII.

Pedamentum, ut ſupra, ſegmentum cutis humanæ, quæ ſcatet papillis cutaneis: macula nigra, denotat ſuperficiem internam.

N. CLIV.

Phiala, & in ea, pia mater, cujus vaſa ſunt repleta, ſuntque tomenti inſtar tenuia.

N. CLV.

Phiala ut ſupra. Duæ ſecundinæ porcinæ, nullis cotyledonibus ditatæ, ut quidem in aliis quadrupedibus, ſed vero duabus membranis præditæ, quarum chorii ſuperficies interna ceu villoſa, exterior verò æqualis & lubrica conſpicitur.

N. CLVI.

Capſula, in qua continetur pedamentum, & ſupra illud reperitur Thymus bifidus è fœtu humano. Repletio facta per arteriam. Huic annectitur ſegmentum pericardii rubicundi, præ copia arteriolarum minutiſſimarum repletarum.

N. CLVII.

Pedamentum & ſupra illud, ſegmentum hepatis humani. Repletio facta per venam portæ. optimæ notæ.

N. CLVIII.

Pedamentum ut ſupra. Dimidia pars lienis mulieris obeſæ, ætate provectiore. Repletio facta per venam. optimæ notæ.

N. CLIX.

Pedamentum ut ſupra. Segmentum ſtomachi juvenis, repletio facta per arteriam.

* * *
* *

In inferiore parte hujus Theſauri reperiuntur variae Thecæ, ſeu repoſitaria, in quibus ſequentia conſpiciuntur.

IN THECA Iª.

Continentur duæ pyxides, ſeu ſcatulæ, una reſervans faſciculum florum rariorum, ſtatum vivum, vel vitæ ſpeciem repræſentantium, ſuntque horum petala, non ſolum magna, verum etiam minima, (id quod olim facere haud potui) expanſa. Præterea color ſatis bene conſervatus, etiamſi à pluribus annis carpti fuerint: inter flores agmen ducit flos radicis Chinæ veræ Ind. Orient. quæ ſpeciem ſenecionis æmulatur, ut patet ex ejus ſemine papposo, huic faſciculo adſito. Præterea hic quoque adſpiciuntur ramulus herbæ mimoſæ ſpinoſæ Americ. ut & Xeranthemum majus flore albo, cap. Bonæ Spei. &c.

In IIª. Scatula reperitur quoque faſciculus floribus rarioribus inſtructus, quos inter Fumaria flore albo, puncto nigro notato, ut & Amaranthoïdes flore albo & purpureo ex Africa oriundus.

IN THECA IIª.

Continentur quoque duæ ſcatulæ, floribus rarioribus inſtructæ.

IN THECA IIIª.

Conſervantur VI. Capſulæ.

IN Iª.

IN Ia.

Eſt pileolus confectus è cute capitis infantis, cujus repletio facta per arterias.

IN IIda.

Planta ramoſa ex alia planta. Vide Tab. I. fig. 1. Epiſtol. reſponſ. ad VATER.

IN IIIa.

Continetur alia planta ex alia planta, in forma fiſtulæ, in cujus cavo conſpiciuntur ſinus varii, cryptas Boerhavianas mentientes, uti videre eſt Tab. I. fig. 2. Epiſt. reſponſ. ad VATER.

IN IVa.

Libellus rariſſimus confectus ex exuviis plantæ arboreæ, & quidem lamellatim ſibi invicem appoſitis vel applicatis, & hic à ſe invicem ſeparatim disjunctis, in formam folii papyri, idque abſque amylo cocto, glutine, acu, filo: inter dicta folia repoſita ſunt exuviæ foliorum variorum arborum, id quod viſum botanophilorum allicit.

IN Va.

Continetur ſegmentum inteſtini tenuioris ex vitulo recens nato, cujus arteria eſt repleta, nobisque indigitat, quanta ſit diſcretio inter reptatum & conſtitutionem harum partium in vitulo, ac in homine: an igitur abſonum foret, ſtatuere ſanguinem brutorum in totum non convenire cum humano? Me quod attinet, alienus haud eſſem, præſertim cum viderim, magnum diſcrimen inter artificialem confectionem polyporum ex ſanguine humano ac vitulino ſolà conquaſſatione facta: ſi hoc conſideraſſent auctores transfuſionis ſanguinis, nullus dubito, quin abſtinuiſſent abs tam inutili & futili negotio.

IN VIa.

Conſervatur fruſtum hepatis humani, cujus repletio facta per venam cavam, unde hepatis acini luculenter in conſpectum veniunt colore rubro, propter ceraceam materiam, eodem colore imbutam: quid ſit acinus hic videre licet; ſi vero repletio facta fuiſſet per venam portarum, prorſus alia nobis occurriſſet apparentia; attamen non tanta perfectione, ac deſideraſſem, præparatio ſucceſſit; id enim vix poſſibile factu. Ea propter impoſterum hiſce non tanto deſiderio inhærere fert animus, contentus ipſis objectis & præparatis, & oculari invitatione venite & videte.

C 3 IN THE-

IN THECA VII[a].

Aſſervantur Scatulæ floribus rarioribus repletæ.

EXPLICAT. TAB.

TAB. I.

A. Sceleton, potius exuviæ foliorum hederæ arboreæ.
B. Sceleton Folii populi nigræ.
C. Sceleton Folii Pyri ſacchari.
D. Sceleton Folii Fagi nigræ.

TAB. II.

Exuviæ Fructus Pyr. Sacchar.

A. Vaſorum ſuccoſorum trunci.
B. Segmentum corticis reſiduum.
C. Pedicellus.
D. Vaſorum ſuccoſorum reptatus.
E. E. Pulpa, ſeu Vaſorum extrema.
F. Nigredo, & in ſui medio Uterus pyri.

TAB. III.

Exuviæ Opuntiae Americanæ ſpinoſæ in IV. lamellas diviſae.

A. Lamella prima.
B. Secunda.
C. Tertia.
D. Quarta.
E. E. Unio omnium lamellarum truncum conſtituentium.
F. F. Spinæ.
G. Serpens Americanus bicolor jaculatrix.

TAB. I

Fig. I

Fig. II

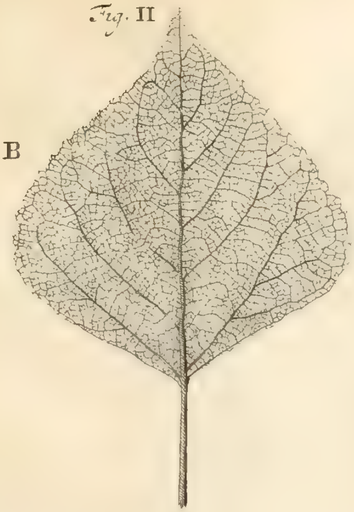

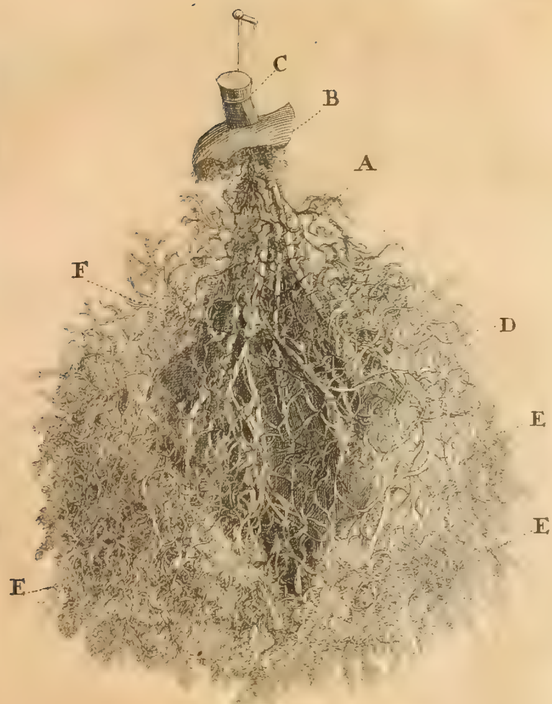
Fig. III.

Fig. IV.

TAB. II

TAB. III.

TRACTATIO ANATOMICA,

D E

MUSCULO,

I N

FUNDO UTERI

O B S E R V A T O,

A N T E H A C

A NEMINE DETECTO,

Cui, Accedit

Depulſionis ſecundinarum, Parturientium Feminarum, Inſtructio,

A U T H O R E

FREDERICO RUYSCHIO,

Anatomes & Botanices Prof. Acad. Caeſar. Curioſ. Coll. nec non Reg. Societ. Anglic. Membr.

Ex Belgico in Latinum traducta,

A

JOANNE CHRISTOPHORO BOHLIO, *BORUSSO.*

A M S T E L O D A M I,

Apud J A N S S O N I O-W A E S B E R G I O S.

A. N. C. CIↃ IↃCCXXVI.

VIRO,

IN

ANATOMICIS

PRINCIPI,

IN

BOTANICIS

Perſpicaciſſimo, Experientiſſimo,

Tractatus hujus

AUTHORI,

per orbem celebratiſſimo,

MAECENATI,

multa mihi laude conſpicuo,

D. FREDERICO RUYSCHIO,

Anatomes & Botan. Profeſſ. Celeberr. Academ. Caeſar. Curioſ. Coll. nec non Reg. Societ. Anglic. Membr. conſumatiſſ.

Hoc obſervationum ſuarum in Latinum traductarum ſpecimen, in novum propenſi animi favorem, vitam Neſtoream, fata invidenda, & intemerata gaudia precatus, humillime

D. D.

JOANNES CHRISTOPHORUS BOHLIUS,
BORUSSUS.

LECTOR AMICE!

FREDERICO RUYSCHIO, *Viro* & meritis & honoribus ſpectatiſſimo, *Seni*, nonagenario proximo, vegeta ſemper ſenecta, *Venerabili*, de novo gratulare, eoque ardentioribus votis laetare, quod quo maiori annorum cumulo eum beatum ſentis, eo indefeſſiori cura & amore in tui ſalutem, perfectionemve feratur, ut candelae inſtar, tibi inſerviendo, totus conſumatur. Haec eſt generoſarum virtutum magnanima illa indoles, quae ſpreta omni vitae brevis commoditate, patriam virtutum ſuarum ſplendore nobilitare, eruditioniſve ſuae radios per longe lateque patentem orbem literatum diffundere cupit, non vanae ambitionis vel lucri adfectu, ſed ſolo laudabili in publica commoda amore incitata, quo evidentiſſimo documento demonſtraret, quî omnes egregii exempli ſui ſectatores, cuperet, & parandam immortalis nominis gloriam, ſufficienti ratiocinio omnibus ſuaderet. Haec quoque *Ruyſchio noſtro*, cujus nomen meminiſſe ſat erit, mens haeſit, ut eruditione ſua non ſibi ſolum praeluceret, ſed ſerae poſteritati lucem appenderet, reipublicaeve ſalutem promoveret. Et certe, vota non fefellerunt, evaſit, quod evadere voluit, & promeruit omnium ſuffragio principes in Anatome partes Senex quidem, aſt ſemper laborioſiſſimus. Hinc tibi, *L. A.* incumbet, ut vitam Promotori ſalutis tuae a Summo Numine Neſtoream preceris, grates quoque referas DEO Moderatori ſapienti, quod novum tibi, novo hoc invento, novi amoris ſui argumentum praebuerit. Longum foret, ſi meritorum laudumve *Ruyſchianarum* contexendus mihi foret catalogus, cum tanti Nominis veneratio in animis omnium temporum & gratae poſteritatis memoria per ſecula vivet immortalis. Palam eſt, quantis Magnus ille Ruſſorum Imperator & Domitor, repetita vice, repetitis ſemper novis honorum documentis eum auxerit. Ingratus vero & ego forem, ſi propenſionem eius in me meave ſtudia, tacitus praeterirem; cum vero nil ſit quo adfectum erga *Virum Celeberr.* exprimere poſſim, traductione hac filo craſſo contexta, gratiſſimus compenſo, quod compenſare nequeo. Ceterum, obſervationes has de novo muſculo eo acceptiores tibi futuras *L. A.* confido, quo noverim certius, arduam hanc materiam & in DEI gloriam & in publica reipublicae incrementa vergere. Si vero me ingenio ſtili Romani ceſpitaſſe, & traductione mea non omnia exacte explicaſſe dicis, mihi gratulor; ſi vero ultra crepidam carpis, meliora neſciens, an inſcitiam, an inſaniam tuam laudem, dubius ſum. Interim ut tamen aliquid dixiſſe videaris, gloriolam hanc tibi non invidebo, nec ſcommata malevolorum aegre feram, ſed tibi Poetae illud occinam:

> Ego, cur acquirere aliquid poſſim,
> Invideor, Vale!

Dab. Lugd. Batavorum
A. N. C. CIↃ IↃCCXXV.
Prid. Kal. Novembr.

TRACTATIO ANATOMICA.

Lector Amice!

NOva Tibi de novo profero, precibus tuis ſaepius fatigatus, ut Belgico idiomate legendi praeberem ſcripta mea, quae hactenus Latino ſermone fere prodiere, cum deficiente cognitione, nil tibi rerum mearum fructus acceſſerit.

Ne ergo petitis tuis amicis aeque ac juſtis ulterius deeſſem; hinc te brumali hoc tempore de uno alterove inſtruam, de omnibus ſuperfluum iudicans.

Quodſi innumerabilia illa benefacta, quibus omnipotens rerum Moderator, immeritum me a primis usque unguiculis onuſtum reddidit, & quî indigne ea compenſaverim, mecum reputo; admiratione totus corrumpor, in omnibus ſuſceptis laboribus DEI auxilium praedicans.

Sexaginta iam, & quod excurrit, anni praeterfluxere, cum inveſtigandae inſcrutabilis machinae Microcoſmi, id eſt, machinae humanae, tanto amore incumberem, tantoque ſucceſſu proſequerer, ut trium annorum ſpatio omnes me iam aliis profitentem audirent.

Inſtrumenta tum temporis uſitata, reique demonſtrandae accommodata, varii erant cultelli, forfices, catetheres, unci, cauteria actualia, ſanguinem coërcentia, ut & tubuli cuprei, quæ mihi multum inſerviiſſe, ut & adhuc inſerviunt, lubens profiteor.

Longo annorum decurſu his inſtrumentis uſus fui, donec *Vir Celeberrimus, amicus amantiſſimus, Dr. Regnerus de Graaf* prodiret, qui novo plane ſiphone invento utebatur, *in Tract. de Organ. Generat. inſervientibus*, delineato, quo inſtrumento vaſa ſanguifera ſpiritu, liquoreque varicolore iniiciebat, ut ſanguinis motum eo melius obſervaret, id quod, novum

adhuc exiſtens, multorum approbationem invenit, poſthac vero reiectum fuit, eo, quod materia infuſa continue praeterflueret.

Poſt hunc, fatis iam functus *Dr. Joannes Swammerdam* inclareſcebat, cui ſipho, priori abſimilis, ſequenti modo inſerviebat: loco ſpiritus liquorisve varicoloris materiam quandam calefactam in vaſa ſanguifera imprimebat, quæ, in iis ſpiſſata, eructationem inhibebat.

Hoc invento illud ſibi gratulari poterat, quod venas & arterias capillares, vel in ipſo vultu conſpicuas redderet; nova vero inventionis ſuae ſtructura hoc non ſolum efficiebat: myſterium propius ſcrutemur, vaſa enim capillaria diu iam, invento hoc nondum provulgato, viſa erant, unde & *vaſa capillaria* dicebantur, id eſt, vaſa ſubtiliſſima. Nova haec ars eo tempore detegebatur, quo Tractatus nunquam ſatis laudandos, *de Reſpiratione*, *de Apibus*, & *de Inſectis* publico exhibuiſſet.

Hic in Anatomicis pedem figebat, & mundana rejiciens, vitam piam & ſolitariam agebat, ut ex Operibus ejus videre licet, & quamvis multis precibus ſollicitaretur Anatomen proſequendi, a propoſito tamen ſuo ne latum unguem diſcedebat, donec DEO IUBENTE ad coeleſtia tranſiret.

Quamnam igitur materiam, *Vir piae memoriae*, in infuſione vaſculorum adhibuerit, notum mihi non eſt, nec mihi quicquam dixerat: Ego interim, DEO providente, materiam inventam, & feliciter ſucceſſam, mihi gratulor, ita ut non ſolum infundam, ut ſupra dictum fuit, vaſa capillaria, ſed & ea ſubtilitate praeparem, ut texturae araneae ſimilia appareant.

Hic errores detegebantur, quos in Operibus *ſummi* illius *Malpighii* legere potes, qui, vaſorum extremitates in machina humana videri non poſſe, autumabat: quod inſuper diu deſiderabatur. Nunc eas videre, & extrema eorum tangere licet; nunc quoque in quo ceſpitaverint alii, obſervamus, cuius cognitionis ſufficientis Anatome cadaverum, per tot retro luſtra diſſectorum, certiores nos reddere haud poterat.

Haec non ſunt verba Thraſonica, ſed abſoluta veritas, imo beneficium Creatoris ſapientis maximum, quod populo ſuo revelavit!

Hisce

Hiſce adductis mortuum cadaver quaſi reſuſcito, id eſt, ita omnibus apparet, ac ſi in ſtatum naturalem transmigraverit, illudque a me non vanam iactantiam putes!

Milleni hominum ſemper viderunt, & admirationis vocula, *Obſtupeo!* attoniti haeſerunt. Obiectis meis nil niſi animam deeſſe comperies, membra moveri poſſunt, cuticula, carnoſa ſubſtantia; pinguedo una cum inteſtinis naturalia apparent, & nitore ſuo, ac in vivo ſubjecto, corruſcantia.

Ah! magnum de *Domino DEO noſtro*, beneficium! tamdiu in tenebris palpitaſſe, & iam praeſenti magno lumine affulgi! *Surſum corda!* grates perſolvite cuncti!

INSTRUCTIO

Detectae huius Artis.

Multi praeterlapſi ſunt anni, cum ad hominem morti proximum inviſerem. *Nitorem faciei*, quavis hora debiliorem obſervabam; cogitabam ſtatim, num non inteſtina huius, aliaeve partes, naturali ſua facie privarentur? Dictum! Factum! opera adhibita res ita ſe habebat; haec enim admodum exiguae molleculae, poſt ſui deſtructionem collapſae, oculorum noſtrorum aciem ſupterfugiunt; arte vero mea praeparatae, vivae & ſuaves apparent, ac ſi nobiſcum ita loqui vellent: Diu de nobis absque rei veritate disputatum fuit, iam externam & internam, ſuperiorem inferioremve fabricam contemplemini, loquimini ſtructuram & modum, quomodo nocte dieve conſervationis veſtrae ergo mandata officia ſtabili obſequio exſequamur.

Quum igitur cadavera mea in ſtatu ceu perfecte viventis conſerventur, vultu in genis nullis rugis obducto, ſed naturali ſuo nitore rutilanti, hinc obiiceret quis: Nonne fuco ſuperducta ſunt objecta? R. Non faciem ſolum, ſed annexam quoque omnium externarum & internarum partium fabricam, ac in vivo ſubjecto florido, obſervare licebit: quaeſo, num omnia haec fuco ſuperducere vales? Porro; ex his coniicere poteris, operi hocce meo adverſarios multos inſultaſſe, quaerulantes, contradicentes, ſcommata eructantes, multasve cenſuras iniquas divulgantes.

Scripſerat mihi Profeſſor quidam, petens, ab ulterioribus novitatibus publico committendis deſiſterem, & his aſſentirer, quae antiquitus immobilis & abſolutae veritatis nota donata fuere; imo expertus, intentum ſcopum non obtinuiſſe, ut mentem & principia mutarem, reiterabat literas ſuas, labores meos *contra Profeſſoris dignitatem* eſſe ſomnians. Reſpondebam: VENI! ET VIDE! non venit, ſed ad coeleſte domicilium migrabat.

Expendenti mihi omnia ſingularia arcana, quae *Numen Divinum*, me interprete, orbi patefacere voluit, non ſunt miranda bella illa inteſtina, repetitis vicibus adverſus me enata, ut, fervore exaeſtuanti ſcripta mea legentes, mecum congreſſi fuerint, & vel haec libris ſuis indi curaverint: Oculos mihi ex orbitis meis eruendos prius mallem, quam *hypotheſibus Ruyſchianis* calculum adderem, donec tandem poſt quatuor vel quinque ſeptimanas, literis ad me datis, arma iniuſta deponerent, prava illa iudicia excuſantes, ſeque iam ab aliis de demonſtrata rei veritate victos & vinctos eſſe, indicantes.

Et ſane res non parvi momenti erat, publice adſerere, corticem cerebri nullis glandulis conſtare, ſed eſſe ſyſtema mollium vaſculorum: Nemo hoc unquam audiverat nec legerat, mollem illam materiam, amylo albo cocto ſimilem, ſolis dici poſſe vaſis conſtare.

Error ſaltem erat ex incredulitate proveniens; alii contra, ex odio & invidia iudicia ferentes, hanc veritati meae cenſuram anilem ore & ſcriptis tribuebant; *Ruyſchius* dicit nullas glandulas in corpore humano inveniri. En! nugas! figmenta! Ulterius, *Ruyſchius deſtruit arte ſua glandulas*. Haec & ſimilia iniqua ſunt malevolorum iudicia!

Quid? quod obloquuntur etiam, particulas arte mea in aliam ſubſtantiam & preaternaturalem ſtatum redigi; nec hoc veritati convenit. Hae pluresve objectiones hoc a me reſponſi habent: VENITE! ET VIDETE! Adverſarios vero omnes brevi fere temporis intervallo invicem fatis functos eſſe, mihi prae ceteris mirum videtur. Vah! requies diſſidiorum maxima!

Haud ita pridem Tractatum quendam legens, errores non exiguos reperi. Auctor, artis meae mentionem iniiciens, non *Ruyſchium*, ſed *Swammerdamium*, inventorem defendebat.

Fabulae

Fabulae hae ſunt, cum nullum unquam cadaver, ad vivum praeparatum, demonſtrarit.

Tectum hoc per ſecula arcanum Numini Divino me auctore orbi communicandum placuit, cuius etiam ſoli gloriae non ſine grata mente refero.

Non facile memoria excidet opera illa arti meae impenſa; iam inventa, plura ſeſe mihi miracula in corpore humano indies offerunt, de quibus chariſſimus amicus, *Swammerdam*, nil dixerat. Nulla dies abiit, qua non mutua amicitia conjunctisſimi collocuti ſumus, aſt nec mihi, nec ulli quicquam de hoc retuliſſe, libere fateor.

Inaudita heac, primo mihi demonſtranti, incantationes omnibus fuiſſe, & in nonnullis oris nullam plane approbationem inveniſſe, dolebam, quae vero turbae ſopitae iacent.

O! quam parum ſine artis meae inventione de vaſis ſanguiferis notum erat; adſerebant, arterias ſanguinem in omnes corporis noſtri partes in ſuſtentationem influere, quem venae regerentes rurſum peterent, & continuo illo circulari motu cordi inſinuarent: dicebant, venas ſimplici, arterias contra duplici tunica involvi, id quod in tantum verum cenſeo. Tertio, venas valvulis, arterias nullis conſtare, quod falſo adſeritur, cum etiam in arteriis, circa cor reptantibus, obſervatæ fuerint.

His paucis coeci illi Magiſtri viam nobis indicaſſe, gloriabantur: Quanta ergo luce nunc nos innumeris his *Creatoris* benefactis colluſtratos eſſe, ſentimus; quod tibi, L. A. dilucidius explanaturus ſum.

Primo: Quamvis anteceſſores noſtri in perſcrutanda vaſorum ſanguiferorum fabrica (pro quo grates promeruere,) vel Herculeos ſuſtinuerint labores, fines tamen eorum detegere haud valuerunt, cui vero multum ſubeſt. Hos ego per infuſionem obſervabam, ut nunc plurimos, ſubtilitate tomenti & telae araneae inſtar, evaneſcere videas: alios e contrario in *Pulpam*, in nonnullis partibus *Vaſculoſam* permiſceri, demonſtro. Antiqua lex obtinet: *Praeſentemque refert quaelibet herba Deum.* Nonne hanc extremitatibus vaſorum ſanguiferorum iure applicare potero, telam araneae ſubtilitate mire exili ſupergredientibus? Quae tota nocte dieve, nullo otio intermiſſo, occupata ſint neceſſe eſt, ad conficienda, ſecernendaque ea,

quorum officio a *DEO* deſtinata ſunt? Imo, ſemper. Miniſtri enim & emiſſarii ſunt humorum, ex chylo-ſeroſitate provenientium.

Obiicerent: quî concludamus, ſubtiles has vaſorum extremitates continuum motum exercere? R. Lectum dormiendi cauſa petentes, vas aliquod ad eliminandam urinam quaerimus: Evigilati, vaſe rurſum prehenſo, corpus onere ſuo liberamus: ſemper ſecretionem ope exilium renum vaſculorum fieri, certum eſt: per conſequens ſanguis, vigilantibus aut dormientibus nobis, motum non ſiſtat, abſolutae neceſſitatis erit, alias fatalis homini hora imminebit. Eadem quoque muſculorum & fibrarum motricium eſt ratio, in ventriculo, inteſtinis continuo motu laborioſiſſimorum, cuius ſummus ille & Celeberr. *Hecquet*, Med. Dr. & laudabilis Societ. Pariſ. membrum digniſſimum, in eleganti Tract. *de Trituratione cibi in ſtomacho*, certiores nos reddidit, illudque locum ſibi in inteſtinis vindicat.

Adde, motum reſpirationis, vigilantibus vel dormientibus nobis, perpetuum eſſe, cui exſequendæ muſculi, pulmones una cum corde continuo ſuo motu reſpondent: hinc, cum perpetuum circulum deſcribant, vaſa illa ſanguifera & lymphatica motum nec poſſunt, nec debent inhibere, alias actum eſt de vita.

Nova hac allegata obſervatione demonſtro quoque, de quo per tot luſtra altum fuit ſilentium, ramificationes magnorum vaſorum ſanguiferorum (ſcilicet, *Arteriae magnae*, *Venae cavae*, *Venae portae*, vel *portarum*, tam in ſubſtantia quam uſu ſuo penitus eſſe diſſimiles. Res, me iudice, ſummae utilitatis, qua plurimi errores oſtenduntur.

In Operibus meis nonnullos iam ramos delineatos reperies; ne vero hoc ſolum de vaſis noſtris ſanguiferis praedicari, ſcias, accedit &, quod vaſa ſuccoſa pyrorum aliorumve fructuum, quae totam eorum ſubſtantiam fere conſtituunt, à ſe invicem diſcrepent, de quo ſuo tempore, *D. V. in Dec. Adverſ.* IV. fuſius.

Des mihi hunc in finem partem quamcunque hepatis, cuius vaſa ſanguifera materia ceracea rubra impleta ſunt; demonſtraturus ſum, hanc, per *Venam portae*, illam, per *Venam cavam*, aliam partem, *per arterias* infuſam eſſe. Nonne

ne ergo adſerendum, & pro vero accipiendum erit, unicuique in confectione exſequenda peculiare quid a DEO deſtinatum eſſe? Et unica ſapienti providentia eius?

Supra memoratus *Dr. de Graaf*, incomparabilem *Pancreatis* delineationem in Tract. ſuo *de Partibus Generat.* exhibuit; nil vero ſingulare de vaſis ſanguiferis tractavit.

Tum temporis iam cum plurimis aevi praeſentis Doctoribus, *Secretio! Secretio!* clamabant. Quæſo, quid eſt Secretio? ſine antegreſſa confectione per vaſa, emiſſariis & miniſtris nempe, *mediante chylo-ſeroſitate ſanguinis*, per quam ſeroſam ſanguinis materiam, in arteriis contentam, intelligo; cum vero nil huius in venis obſervetur, *ſanguis* hinc inde *ſeroſus* dicitur, dudum iam ita definitus, vel *ſeroſitas ſanguinis*, quoniam a principe ſucco nutritio & chylo orbatus eſt.

Movent hic; modum ſecretionis dicerem? R. Hoc ultra ſphaeram hominis, ſapientiae divinae ſoli relictum eſt; & ultra ſapere nolle, ac DEO placet, eſt *eruditum neſcire.*

Hic pedem figerem, & ſatis ſuperflua me retuliſſe, putarem. Aſt, neutiquam! Artis etiam erit, cadavera haec, ceu viva apparentia, non per diem unam alteramve, ſeptimanam, menſes, ſed per multos annorum decurſus, ſine ulla nitoris faciei mutatione, aſſervare poſſe, ut vivum, hilarem, ſanum te ſemper conſpicere hominem, reſpondere poſſis, uti ſupra me dixiſſe memini.

Nonne Tibi, L. A. magnum hoc videtur? Verum dixi, & adhuc repeto: VENITE! ET VIDETE!

Magnus ille Ruſſorum Imperator, iam in coelis triumphos canens, habuit Obiectorum horum prototypa, & adhuc aſſervantur, quae praeterlapſis viginti, triginta, & quod excurrit, annis, mortua fuere. Rurſum monenda quaedam Tibi ſunt, *L. A.* ſcilicet: Obiecta nova, per quinque vel ſex annos in nova mea collectione aſſervata, cui me de novo per VIII. annos totum mancipavi, non ſine praeſtita Filii mei opera, praeparata eſſe.

Perſuadeo mihi, corporibus, quae Ruſſorum Imperator a me accepit, magnam, in perpetuam aſſervationem, impendi curam; cum tantis me honorum documentis cumulare dignatus fuerit, ut in Anatome corporis humani eiusque partium

tium ſe a me Doctore clementiſſime inſtrui voluerit, & ita profeciſſe mihi quam maxime gratuler, ut omnium ſuffragio, ſingulari eloquentiæ flumine de his ita diſſerere potuerit, ut Profeſſoris diſertiſſimi facundiam longe ſuperaret.

Ut unicuique ſatisfacerem, neceſſarium, ut monui, erat, partes has conſervare, ut quavis oblata occaſione dicere poſſem: VENITE! ET VIDETE! illudque antehac inauditum erat. Acutiſſimi ſemper Anatomici partes Profeſſor *van Horne* promerebat; omne vero, quod praeparaverat, ſolo brachio humano includebatur, quod, muſculis ſumma accuratione ab invicem ſeparatis, in ſale aſſervabat. Unico hoc excepto, nullum Obiectum oſtendebat. Et hoc tempeſtate ſerena ſerenum videbatur, humectante vero, perpetuo ſale defluente.

Duos & ſexaginta per annos praeparationi & aſſervationi totus vacavi, & me Dr. *Swammerdam* inſequebatur, in praeparandis peculiaribus corporis humani partibus inclutiſſimus, & hoc aevo, res ita nota, ac prius ignota fuit, evaſit: ea tamen differentia, ut praeparatio & conſervatio, omnibus huic ſe applicantibus, pari quidem modo, aſt impari utilitate innotuerit.

Regn. de Graaf, perſpicaciſſimus Anatomes rationalis Profeſſor, literis una vice praeparationem a me exigebat. (*Ad illud enim*, ſcribebat, *felici ſidere natus es*)

Hoſpites nunc ad me inviſentes, & praeparata mea, tanto ſplendore gazophylaceo meo impoſita, videntes, ceu viva omnia admirantur, dicentes ſaepius, quorſum illud? R. Quorſum magnifica illa defunctorum monumenta, quorum deliciis vermes foetidiſſimi, non invitati ad prandium, tanto appetitu delectantur? Quorſum integumenta illa artificioſiſſimi & pretioſiſſimi operis? Ego Obiecta mea hunc in finem externo illo ſplendore conſpicua reddo, ne hominibus, a natura pro mortuis, eorumque diſſectis partibus, terrore oppreſſis, terrorem nimium incuterem. Secundo, ad denotandum honorem & praeſtantiam animae, in hoc non inamoeno hoſpitio habitatam; Hinc, ſplendorem hunc neminem mihi vitio verſurum fore, ſpero.

Propius rem accedamus. In *Dec. III. Adverſ.* in ſpecie inſolitum quid annotaram, quod in gratiam obſtetricum, praeſentibus

tibus

tibus Inſpectoribus *Colleg. Medici*, ad tempus profeſſus ſum, abſentibus nimirum his nil illis demonſtratur.

In his lectionibus meis me dixiſſe fabulantur, placentam, poſt foetum editum, non eſſe expellendam, ſed ordinarium depulſioni tempus eſſe concedendum, donec a natura ipſa expellatur. Num mentem meam male intellexerint, vel male interpretati ſint, non urgeo; Dominos Inſpectores iudicia haec deteſtaturos, nec figmentis his adſenſuros, certo ſcio. Illud tum temporis tantum intendebam, placentae uterinae, utero firmius applicatae, nulliſque conſuetis lenibus mediis flexili, conſultius eſſe, ordinarium ante ad depulſionem tempus largiri, quam nimis feſtinantibus & periculoſis remediis eam expellere velle, de quo iam fuſius. Quod praeterea, in lectionibus modo propoſitis, tanquam extraordinarium quid, demonſtrabam, erat inauditus ille & nunquam obſervatus, haud ita pridem a me DEI auxilio, in fundo uteri defunctae cuiusdam puerperae detectus muſculus, cuius iconem, in *Decad. Adverſ. III.* praeter votum meum parum accurate dilineatum, in Tractatione hac accuratiorem exhibendum iudicavi.

Eſt *Muſculus orbicularis*, id eſt, *muſculus* ex fibris circularibus conſtans, quarum ſubſtantia fere admodum craſſa videtur, ad praeſtanda obſequia a DEO demandatus, ſcilicet ad depulſionem placentae, ſecundinarum foetus.

Muſculus hic nonniſi in puerpera mortua, prolem iam enixa, invenitur; & haec cauſa ſane eſt, quae per tot retro luſtra ſepulta & ignota manſit; eo quod cadaver in hoc ſtatu, mortuo nempe, longe difficilius ſecari, nec Obiectum hoc, ſubtilitate debita, praeparari queat, quo deinceps dicere valeamus: VENITE! ET VIDETE! alias nobis nulla fides!

Nova haec obſervatio longe lateque iam perſonuit, ut multi exteri me conſulerint, & iam *Muſculi Ruyſchiani*, eadem ratione, ac *Muſculi Pyramidales* ab inventore ſuo *Muſculi Fallopiani* dicti fuerunt, nomen indiderint.

Quum itaque placenta haec, muſculo huic appoſita haeret, quod plerumque ſecundum naturae curſum evenit; tum placenta, (princeps ſecundinarum) mature & ſine mole per muſculum hunc depellatur: aſt, quando loco perverſo lateri eius annititur, ut muſculum in auxilium vocare nequeat, id eſt, ſi

B *extra*

extra ſphaeram activitatis, ſita eſt, tum placenta tanta violentia crebro adhaeret, ut non niſi vi extrahi poſſit: & hinc illae lachrimae! tumor abdominis & immodici in eo cruciatus, febres perpetuae, aphthae, dyſenteria, retentio ita dictorum lochiorum, &c. quae ſymtomata, vel repente, vel poſt dies aliquot, ipſa fatalis hora ſubſequitur.

Tum cauſam ſubitaneae mortis anxie nobis inquirentibus, reſpondebunt: contra vim mortis, non eſt medicamen in hortis! vera quidem regula; verum enim vero nonne aliquando media vel male neglecta, vel peſſime in noſtri ſalutem adhibita fuere? Nonne conſultius fuiſſet, placentam firmiter adhaerentem, nec commode flexilem, ita, ut tum temporis non niſi lethali vi extracta fuerit, nonne, inquam, conſultius fuiſſet, ut eam ad tempus adhuc reliquiſſemus? me iudice, puto quod ſic! De hoc igitur ex profeſſo.

Obiiceret forte quis, nonne plures rationes, praeter explicatas, pro placentae conſtrictione, militare poterunt? R. Poterunt. Dudum iam in operibus meis publico exhibui, placentam uterinam duplici integumento, cuius utraque ſuperficies includitur, involvi. Integumentum ergo, quo utero iungitur, & quod a Chorio productum eſt, aliquando in naturam Tartari vel in duritiem lapideam albam degenerans, hoc efficit, ut ſuperficies uteri modo dicta, in eandem cum Chorio naturam transformata, alternatim arcte unita haereat.

Verum poſſibilitatem, quomodo nempe interna uteri ſuperficies admodum molli in hoc ſtatu praedita eſſe poſſit ſenſibilitate, evitata licet omni moleſtia, uterus inverſus, ex puerpera miſere agitata exciſus, evincit, ubi particula quaedam, per ſecundinarum depulſionem tanquam eradicata, & corroſa compages apparet. Et haec inopinatorum horum adfectuum mortisque imminentis cauſa princeps fuit.

Ultimo, cauſa etiam pro adhaeſione placentae haec venditari poterit, quando funiculus umbilicalis in medio placentae uterinae formatus, non vero ad latera poſitus eſt; quod experimentum illuſtrabit; ſumas partem corii ſphaericam madefactam, magnitudine imperiali proportionatam, huic in medio filum appendas, & contra lapidem, in plateis ſitum, magna vi comprimas, videbis, quod lapidem facile eruat; ſi vero experimentum cum

cum filo, lateri alterutri corii appenſo, inſtitueris, lapidem aegre fundamentum, cui innititur, deſerturum.

Inſequuntur multae difficultates decidendae. Ecce! hoc opus! hic labor! Viro mihi grandaeva ſenecta vexato, quibus inſimul ſententias adverſus rem propoſitam aniles removere placet.

Primo, *L. A.* difficultates quaſdam tibi proponere, & ſecundinas concernentia, in Tractatu hoc enarrare lubet, quae aeque in his, ac in exteris oris *tanquam in concuſſum* habita fuêre, ſcilicet, ſecundinas foetum editum eodem puncto, non interrupto ordine, inſequi debere. Quaeſo, num opus hoc tam arduae & immobilis neceſſitatis eſſe arbitraris ut ante ſurgere nolint, quam ſecundinas ſimul extractas oſtentare poſſint, ſed, his ſi rurſus me contradicentem audiunt ſenem? me omnes inſultaturos eſſe, ſcias! Nonne ad exemplum *Pauli* obloquerentur? Nonne adverſarii mei me inſanire, clamabunt? Verum, obganniant tandem quid velint, conſtantia & perſeverantia in defungendo rite officio palmam omnibus praeripiet. Egone, cuius humeris hicce labor impoſitus eſt, anxius ſecreta illa vitam ſalutemve noſtram promoventia, celarem?

Abſit, facinus infandum! DEUS ſumme bonus haec ad conſervationem miſerarum, per me orbi communicare voluit, fiat ergo voluntas eius, & repetita vice repeto, dicant, quid velint! DEUS nemini, in fiducia cordis coram eo ambulanti, & ad ultimum uſque halitum perfectionem proximi ſui promoventi, gratiam ſuam denegabit.

O triſtibus illis adfectibus, praeterlapſo L. annorum curſu, multis interfui, & hilares, vegetas, nullo unquam morbo oppreſſas, labores ſuperatas, onere ſuo liberatas feminas praeter ſpem & exſpectationem mortem ſubiiſſe vidi, nulla alia ratione, quam ex defectu verae cognitionis, genuini ad depellendam placentam uterinam inſerviendi modi, quam nondum laxatam non niſi imminente vitae periculo extrahendam conſueverunt, & dicenti mihi, velim, applicatam adhuc patia-

 mini;

mini; ſat cito! ſi ſat bene! lecto, ut requieſcat, reponatis; mihi quidem hoc reſponſi dederunt: Quid? num ſecundinae remanere debent? Ita, ſeculo barbarae ignorantiæ homines, verae cognitionis lumine privati, multis, proh dolor! vitae filum abrumpebant, & quamvis, rariſſimo exemplo, quoſdam ex mortis faucibus ereptos videmus, quaereias inſuper de obſtetricibus, peſſime artes ſuas excolentibus, motas, indies audimus. Quantas hinc inde *DEO* omnipotenti, in lucem nos redacto, grates referemus.

Secundo; Introducendae novae, inſolitae, nunquam deſcriptae methodo longe difficulter calculum addere volebant, diverſum plane in puerperis adiuvandis, modum antiquum ubivis invaluiſſe ſummo rigore urgentes. Illico repudiarent me, muneri obſtetricio incumbentem, quando placentam, non ſimul poſt partum eductam, oſtentarem, & extemplo magis peritae obſtetricis ſuae opem implorarent: tum, hoc rerum ſtatu, verendum erit, ne incenſa obſtetrix nimis imprudenti & coeco impetu ageret: nam dummodo ſe placentam uterinam, licet plurimum per fruſta eradicatam, (cujus non ſemper certiores nos praedicare poſſumus) eduxiſſe, iactare poſſit, ſymptomata explicata, imo mors immineat, nec ne, culpam in nullum redundare gloriabitur, quid? quod ſi tum eam praecipitantis imprudentiae & criminis ream damnaveris, illibatas ſe extraxiſſe ſecundinas, & contra vim mortis non eſſe medicamen in hortis, lepida reſponſione ſeſe defendet. Ita cauſam ſuam optime defendiſſe perſuaſiſſimae erant; & ita cauſa quoque haec per tot luſtra infallibilis oraculi titulum promeruit. Rem proh dolor! mirandam! deplorandam!

Obſervatio ergo detecti novi muſculi, ad depulſionem placentae deſtinati, cautius mercari docebit; id eſt, quod ſi placenta nimis adſtricta, nullis lenibus remediis veniat, puerpera, defatigata puerperio, reponatur, donec vires amiſſas recuperaverit. Haec *curatio* dicitur *per exſpectationem.* Dein clyſma leniens & parum ſtimulans, (ſi neceſſarium iudicatur) aliud emolliens & diſcutiens applicetur, cui etiam cordialia inſerviunt. Verum media haec negligunt, putantes, ante placentae expulſionem non eſſe ſurgendum, cum corpus dein reiterata vice ſeſe contrahere inciperet.

Quod

Quod de partibus ſeſe contrahentibus allegarunt, illud non in inſtanti, ac quidem fabulantur, ſed poſt dies demum aliquot fieri, notum eſt: Poſito, partes contrahi, placentae uterinae corpore in parturiente adhuc remanente; longe difficiliorem tamen adfectum ſibi imaginantur, haud quaquam tam periculoſum, ut mors inde cauſetur; aliquando non verentur, rei difficultatem puerperae indicare, aut puerpera, per relationes illas in aures praeſentium factas, periculi aliquid ſubeſſe ominatur, & ita, ſumma praecordiorum anxietate ſe ipſam crucians, animi deliquium patitur, multisve malis repente ingraveſcentibus portam longe patentem aperit. Conſultius hinc erit, parturientem lecto, ut quieſcat, reponere, donec placenta remanſa demoliatur & matureſcat, puerperae confortantibus remediis erit ſuccurrendum; tandemque, poſt novos conatus ſucceſſivos placenta illibata expellitur. *Exp. Doctori van Bronckhorſt* in recenti haerebit memoria, ſe caſum aequalem in certa quadam foemina illuſtri, eodem adfectu macerata, obſervaſſe; placentae conſtrictio eadem, ac in priori caſu, erat, quae ſagaciſſima & ſolerti obſtetricis manu, omni licet lenitate agitata, non erat ſeparanda. Illud obſtetrix indicebat: O! ſi omnes veſtigia huius in adiuvandis parturientibus premerent, quae non inde mala evitarentur! quae non inde ſalus in publicum redundaret! Me quoque adiutorem vocaverant, nil ergo temporis conſumpſimus ambo, ſed ut lecto reponeretur, feſtinavimus. O! quî leniter & iuſte ſine ulla mole placentam, poſt breve horarum ſpatium, a natura per matricem, uno impetu expulſam, nobis gratulabamur.

Notandum: Placentam hanc inſolita licet unione utero applicatam, poſt breve horarum intervallum, nihilo ſecius tanta mollitie avulſam fuiſſe, ut uno impetu per uterum eiacularetur.

Haec non inde eo refero, ac ſi plura mihi exempla ad demonſtrandam rei veritatem deficerent; longum foret, ſi mihi omnia enumeranda ſumerem, quibus tamen tempus inutiliter tererem.

Ut brevis ſim, ſcias L. B. nullam puerperam ex adſtricta & remanſa ſecundinarum mole, tempore plus quam L. annorum, quo mihi Profeſſoris in arte obſtetricia ſparta, ante me nemini oblata, humaniſſime demandata fuit, obiiſſe, niſi

placentam uterinam nimis atroci niſu per fruſta eradicare voluerint.

Familiare mihi etiam fuit, eandem per dies, ſeptimanas, quid? quod menſes in utero retentam, & tamen feliciter expulſam fuiſſe, *id quod notandum.*

Quae ergo imprudentia, quae obſtinatio & quodnam praeiudicium animos iudiciave veſtra corrupit, ut feſtinanti praecipitantia eam avellere, nec tamen abſque imminente vitae periculo ſeparandam, intendatis: O! inſaniam! qui praeiudicia haec in mentibus veſtris enata ſunt? quî, quaeſo, tantas radices egerunt? Eſt certe nodus hic Gordius, quem non ſine admiratione rumperere valeo.

Ex ſupra abundanti hoc adhuc referre placet: Adſerunt, retentae placentae molem in purulentam redigi materiem, quae uterum inficeret, & foetorem inficientem exhalaret, &c. R. Dici quidem, aſt a me nunquam obſervatum nec demonſtratum fuit! imo veritati contrariatur: impoſſibile enim, unicum pro probanda theſi adferri poſſe exemplum.

Verumne videbitur, quod de putrefactione partium adduxere, cum ne unica mihi, de hac, obſervatio unquam abvenerit, etſi per duos ſupra ſexaginta annos in ſecandis & obducendis diverſis cadaverum foemininorum generibus omnem operam impenderim? Cum igitur infantes ante annum iam mortui, ſine ulla putredine in utero materno retineantur; multo magis ſecundinaê pluraque alia, cum notum ſit, placentam partem foetus, non vero uteri exiſtere.

Hanc obſervationem (DEO *volente*) *in Dec. IV.* me in ſcenam producturum ſpondeo. Idem etiam in vitulo me obſervaſſe, ſcias, qui ſemianni ſpatio mortuus in utero vaccae ſine ulla corruptione, aſt tamen nimis flaccidus & languidus, detentus erat; (par eſt ratio cum infantibus, per menſes in matrice occulte latentibus,) vitulum ſectioni ſubieceram, & vaſis ſanguiferis repletis, partes adhuc ceu vivas praeparavi, ejusque cerebrum, (materia ſubtiliſſima) ſummo ſe ſplendore *in Curis meis poſterioribus* exhibet: Semper vacca erat obeſa & vegeta, quam in horto civitatis huius medico mactatam, hortulanus, *Cornelius Vos*, cum tota ſua familia in bona charitate conſumpſit. Ex his colligere datur, his ſimilibusque fabu-

fabulis, quae ex praeconcepta hypotheſi veritatis ſpeciem nactae ſunt, & adhuc antiquum obtinent, fidem non eſſe habendam.

Diu iam pro cathedra obſtetricibus inculcavi, placentam annexam violenta manu non eſſe divellendam, verum praeſtare, (ſi nullis mediis lenientibus flecteretur) ut ad tempus annexam patiamur, nec ultro feſtinemus: monita vero mea repudiarunt, & manibus pedibusque reſiſtebant, contra dignitatem earum fore putantes. O allacinatio!

Poſt detectionem ergo modo deſcripti muſculi, & deplorandi illius adfectus, quem in puerpera, infimae plebis femina, obſervaveram, cuius placenta, inter depulſionem firmius adhaerens, violenter, non niſi laeſa interna ſenſibili uteri ſuperficie (ut mihi videtur) expulſa fuit: non amplius morabor, ſed obſervationes meas maiori animi conſtantia in uſus ſequioris ſexus proponam, qui mihi multa debet, debet autem plurima, & habet iam, quare tacere, nec figmentis his impoſterum evulgatis conſentire poterit.

Puerpera haec in ſuo puerperio mortem oppetebat, id quod in plebe praeſertim me ſaepius expertum fuiſſe, doleo; verum, quomodo uterus eius conſtitutus eſſet, mihi notum eſſe non poterat; donec poſt preces reiteratas corpus ſecandum, & *mediantibus illis* uterum domi inquirendum extradebant. Res ſane non parvi momenti! domi ſumere, eum condire, & quacunque occaſione exclamare poſſe: VENITE! ET VIDETE! hunc ego arte mea ceu vivum praeparavi, ut neſcires, num hodie, num diu iam praeparatus fuerit.

Judices, velim, L. B. quam aegre nobis puerperam, cultro Anatomico examinandam, eiusdemve partes domi inquirendas, concedant! uti in praecedentibus me dixiſſe memini, ſine quo tamen, obſervatio haec utilis aeque ac ſalutaris, ſalutem imbecillioris promovens, ſopita manſiſſet: conſequenter, quae non inde lux cognitioni huic accederet, ſi exemplum hoc ſequerentur omnes, in quorum libertate poſitum, ut mortua cadavera ſectionibus anatomicis, quibus nil mali, ſed multum ſalutis ineſt, ſubiicere poſſent, de quo inſigni uſu rariores Obſervationes in Operibus meis deſcriptae, ut & errores in iis refutati, quae per tot ſecula generali conſenſu

ſenſu recepti fuerunt, multo clariori documento teſtantur.

Sperandum ergo, quod poſthac pleniori menſura verae cognitionis cumulus nobis accedat.

Non vulgarem adhuc obſervationem, apprime modo dicta explicantem proferam. Nunquam a ruricolis & veterinariis audimus, quod ex retentis ſecundinis vitulinis mortem vaccae augurentur, non obſtanti numeroſa XL. L. imo LX. placentarum mole, qua ſecundinae circumductae ſunt, quarum nonnullae, magnitudine fere aequali, aliae in totum placentae corporis humani proportionatae obſervantur, cujus rei prototypa in nova Collect. videnda praebeo.

Qui vero evenit, ut tanta placentarum moles in ſecundinis animalium, in feminis autem unica tantum reperiatur? Quae ergo nos neceſſitas movet, ut in unicam hanc ad depulſionem ſeſe disponentem, tam anxie inquiramus, ut vi expellere velimus, cum tamen (ut ſupra dictum) ſagaci ſolertia ſeparanda ſit. Monui quoque in antecedentibus, quando accidit, placentam uterinam totam remanſiſſe, quod adfectui huic longe graviores difficultates, ex ſubſecutura ejus putredine oriundas, imminere ſibi imaginentur, nempe, quod uterum inficeret mortemque cauſaretur. Dubium proponerent, num per dies, ſeptimanas & menſes remanſae, metamorphoſin paterentur? R. Patiuntur, & in aliam naturam transformatae, vel in *Hydatides*, id eſt bullulas aquarias, vel in maſſam ex ſecali compreſſam ſimiles, tranſeunt.

Hae veſiculae aquariae numero incredibiles deprehenduntur; initio admodum exiguae, tum magnitudinem partis ſuperioris aciculae adaugent, dein in ſeminis cannabis, rurſus in piſorum, unionum, denique in eum excreſcunt numerum, ut amphora vix ac ne vix quidem capi poſſint.

Hunc adfectum hydropen placentae uterinae voco, cuius intra XIV. dierum ſpatium bis certior factus ſum, & nullo cruciatu miſeras opprimi, ſed feliciter poſthac ea liberari, comperi.

Obiectum hoc, plus quam una vice collectum, indies demonſtrandum, aſſervo.

E contrario, quando formam maſſae ex ſecali compreſſae ſimilem adeptae ſunt, hoc aevo pro molis volantibus habentur,

tur, cuius denominationes aeque ac relationes ſuperſtitioni ſuperſtructa ſunt, prolixiori dilucidatione parum indigentes.

Dixi igitur, prole enixo, ſecundinas iuſta lenique opera, nulla plane vi eſſe expellendas. Quodſi placenta ſeparata eſt, nullo conatu opus erit, ſed ſponte expellitur; ſi non, funem umbilicalem ſine ulla attractione agitamus; miſerae conſulimus; ut leni conatu & reniſu ſucceſſivo eam deprimere, nervos intendat; ſi nondum recedit, puerperam pedibus ſuis erectam ſiſtimus; reniſum ſine ullo tremore & conſervatione mentis, ſubſequuturum fore, confidimus; abdomen oleo Camomillae, vel unguento quod de Althaea conficitur, obvolvimus; clyſma emolliens ſubſtituimus; remedia ad mitigandos dolores praeſcribimus; nullo triſti adſpectu mali cuiuſdam indicia indicamus; linteis calefactis abdomini adhibemus.

Me dicturum fore, hariolaris, *L. A.* funem umbilicalem una manu arcte eſſe tenendum, indice vero alterae manus digito, iuxta funiculum impreſſo, placentam prope extremitatem funiculi eſſe perterebrandam. Hic me obſervatorem, obſerves, peto. Operationem hanc, ſcriptores quidem in operibus ſuis per figuras delineatam prae ceteris commendarunt, & ubivis uſu receptam fuiſſe certo conſtat, & ego quoque hanc in lectionibus meis, omnibus ſaepe iniunxi; verum per detectum hunc novum muſculum, & per obſervationes impraeſentiarum deſcriptas, melius informatus, operationem hanc non aeque ſaluti promovendae accommodatiſſimam eſſe, experior, nec dubito, quin me ſuaſorem, auſcultabunt omnes, nec ſine anteceſſo examine, generali conſenſu approbationis operationem hanc laudibus evehent, praeſertim, ſi argumenta mea probe penſitaverint, imprudentemque illam in procedendo praecipitantiam, removendam, cuperent.

Inſuper etiam per obſervationes edoctus ſum, indicem digitum non quamcunque placentae uterinæ molem una cum tunicis ſuis levi opera perterebrare poſſe, tum quod placentae unius compages, alteram duritie longe ſuperet, tum, quod manus, & inprimis digiti obſtetricum in expellendis infantibus (quod ſi difficiles partus fuerint,) impotentes reddantur, tactuſque non nihil obſtupeſcat quando de novo in amolienda placenta nervos omnes intendant; hoc non parvi faciendum erit, ſed placentae applicatae ſeparatio tempori potius committenda, & puer-

pera lecto reponenda foret, ut itaque omnes nunc adhortatos velim, ne precarie nimis, operationem hanc ceu accuratiſſimam praedicent.

Porro, ſicco in tract. mea præterire pede, nefas duco, nempe, enixionem, duplicem depulſionem inſequi; depulſionem partus, & poſt hanc, ſecundinarum vel placentae, & unicuique in ſecretione diverſos inſervire miniſtros emiſſarios; depulſioni namque primae, vel partus opem praeſtare, non ſolum omnes fibras uteri motrices, numero plures, & diverſimode circumrotantes, facilioremque partui depulſionem undiquaque promoventes, ſed etiam muſculos abdominis: ſecundae vero, haec eſt, placentae expulſioni novum hunc muſculum deſtinatum eſſe. Falſum ergo, quando duplicem hanc depulſionem, ad diverſos effectus producendos, deſtinatam, eodem temporis puncto inſequi debere, iactitant. Plurimum, ſecundum naturae curſum, partus in depulſione primas, placenta ſecundas partes tenet; non raro etiam placentae moles maturior exiſtens, ante foetus partum expellitur, quem eventum non adeo ſalutarem pronuncio; quando enim hoc rerum ſtatu partus illico non inſequitur, mortuum ſaepius expelli conſpicimus: præ ceteris neceſſarium iudico, funiculum umbilicalem, ſi in ſeparanda placentæ mole occupamur, nulla attractione (uti commendavi) repetitis vicibus eſſe commovendum, alias enim placentam & fundum uteri ſimul extraheremus; hunc adfectum obſervantibus nobis, nec illico uterum in ordinarium ſitum reducentibus; uterus intumeſcet, ut dein reduci non poterit; & ſic puerperas, miſeras has, brevi horarum ſpatio, denatas, videbis. Sollicita ergo cura, in proceſſu hoc, opus eſſe, publice declamo.

Mali huius indoles nonnunquam ſoli validiſſimo conatui parturientis in expellendo puerperii ſanguinem natales ſuos debet, licet nulla attractione funiculum agitaverimus. Propria obſervatione expertus loquor, qui non una ſolum vice adfectui huic praeſens adfui; ſed etiam a malo feliciter liberari poſſe, dummodo illico ſubitaneam operam praeſtemus, obſervavi. Ante L. annos, cum nemo in informanda arte obſtetricia, hic Profeſſoris munus ſubibat, ſymptomata haec frequentiora, ac nunc quidem, erant, nec ullam mali huius naturae rationem ſufficientem dare poterant. Cum me vocabant, fruſtum aliquot carnoſum parienti ex corpore propendere, referebant, quod alii per *mo-*

lam.

ſtam perperam definiebant; alii plane monſtrum pronunciabant. Tum temporis bis una die vocatus, malum hoc deploravi; poſt lectiones autem publice inſtitutas longo annorum ſerie occultum fuiſſe, unico haud ita pridem renato caſu excepto, laetor.

Antequam filum abrumpam, his ſingularem adhuc obſervationem ſubiungere lubet. Inſolita erunt, quae per demonſtrata de putrefactione ſecundinarum imaginaria poſt prolem remanſarum, & de infectione uteri in medium protuli. Huic adſerto contradicens, defendebam; ſecundinas non uteri ſed tantum partus eſſe partem, & experientia magiſtra evinci poſſe, ſemper expelli, non obſtante, an maturo an immaturo tempore expellantur; & ex his concludebam, quod, quo minus infans mortuus vel per anni ſpatium in gravidis ſine ulla putredine remaneat; eo magis ſecundinae ſine ulla uteri infectione remanere poſſint. Contra aſſertum hoc ſequentem in modum ratiocinabantur; num non infantes in utero materno mortui, putredine corrumperentur? Reſpondi; quod corrumperentur, cum nonnulla circa Obiectionem hanc obſervaverim, quæ *in Dec. IV.* Deo providente ex profeſſo pertractare animus haeret, obſervationum mearum prototypa per duos ſupra LX. annos a me collecta ſimul deſcripturus.

Hæc ſunt, *L. A*, quæ *tibi* communicanda duxi, humaniſſime rogans, in meliorem interpreteris partem; de omnibus quidem Latino idiomate provulgatis obſervationibus *Te* certiorem reddidiſſem, ſcias, niſi circulos meos, uti dixi, opus hoc inſigne turbare videretur. Abunde iam rationes praelectionum mearum percepiſti, & poſt partum enixum, principem in rite expellendis ſecundinis, curam eſſe, me obſervatorem & demonſtratorem comperiſti; imo, me quoque profeſſum eſſe, ſeparationem placentae nimium adſtrictæ, tempori potius committendam, quam vitae periculo per fruſta & partes eſſe eradicandam, operationemque hanc, cum plurimum vi peragatur, repudiandam fore, fateberis; verum enim vero, quod ſi partus in extremis hæſerit, & in aggregato cruore, placenta aliquantum avulſa, aliquantum etiam adhuc adſtricta, expulſus ſit, tum (*cum ex duobus malis minus eligendum*,) me dixiſſe etiam, in caſu neceſſitatis ſummæ aliquid permiſſum eſſe, quod alia circumſtantiarum facie reiiceretur, libere pronunciabis.

Quioptarem, ut haec obſtetrices, parturientes in expulſione adiuvantes, animis ſuis firmius imprimerent; ſane, ſaniore animi con-

ſcientia poſt operationem ita inſtitutam, domum recedere, ſeque in expellendis ſecundinis & placenta nullo violento & imprudenti conamine, occupatas, fuiſſe, licet omnes relati adfectus, imo ipſa mors inſequeretur, convictiſſimae & innocentiſſimae iure eſſe poſſent.

Cape ergo, *L. A.* lectiones meas, quorum teſtes *Inſpectores Collegii Medici*, his ſemper præſentes auditores in arenam produco, & iudicia illa malevolorum, non niſi ex curta cerebri ſuppellectile ſparſa, ſumma me patientis animi moerore, concoquiſſe, certo certius ſcias. Hanc inſuper ingrati aevi noſtri mercedem omnibus pro fideli informatione remanere tuo exemplo ipſemet comprobabis.

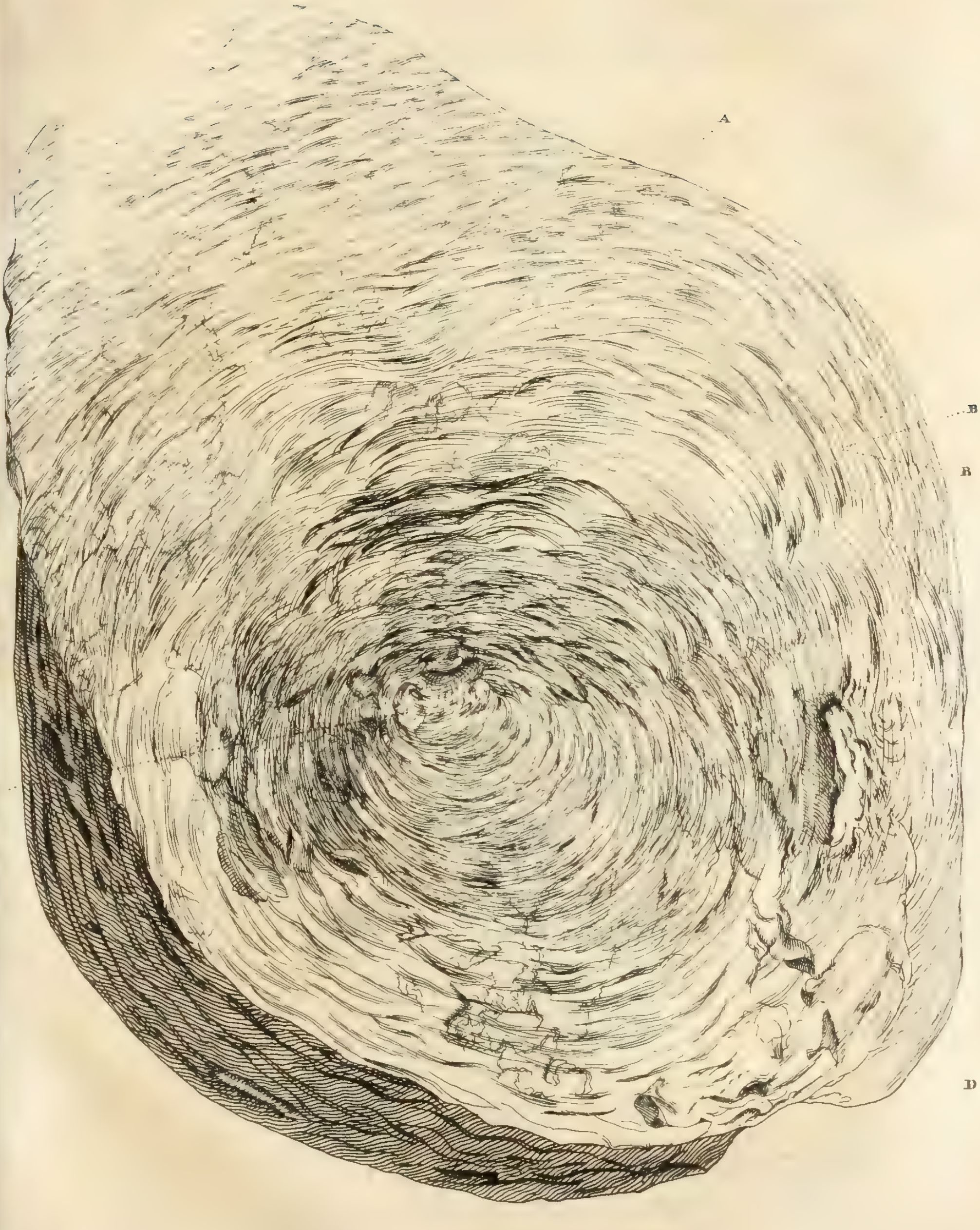
Vela igitur contrahens, labores meos DEUS ſummus in cœlis benedictione ſua ulterius ratos habeat, precor, & caſus hos ex imprudenti placentæ annixae depulſione enatos, benigniſſime avertat, animitus voveo, quo revelationem abſconditi huius myſterii unicae gratiae divinae acceptam feramus, ex in prædicandorum divinorum benefactorum cumulo non tacita, ſed alta & hilari voce, gratiſſimi VENITE! ET VIDETE! exclamemus.

Ceterum, *Te*, *L. A.* obſecro, ne *tibi* vane imagineris, me Tract. hanc impræſentiarum explicatam, ardui momenti, cui vita, ſaluſve publica innititur, publico propterea revelare, ut me per obſervationes meas, myſterii huius interpretem, temeraria iactantia clamitem: ſed antequam publico examini exhiberem, iudicii lance accurate penſitavi, & propoſitum meum, in incrementum totius reipublicae proponendum eſſe, Celeberr. Profeſſ. Doctores, Chirurgi, obſtetricum magiſtri, aliive ingenio & iudicio perſpicaciſſimi iudicarunt, qui multis precibus contenderunt, ne obſervationes has ſepultas paterer, ſed univerſo orbi patefacerem. En! non detrectavi, ſed, quæ mihi innotuerunt, in Tract. mea lubens. DIXI.

EXPLICATIO

FIGVRÆ.

A. Fundus uteri, puerperæ cuiuſdam, inverſus.
B. B. Muſculus internus, depulſioni placentae uterinae inſerviens, & ex fibris circularibus conſtans.
C. Conus prominens interni, & inverſi fundi uteri modo dicti.
D. Fibræ circulares ſubtiliſſimae.

A
B
B
D

FREDERICI RUYSCHII,

M. D. Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ Societatis Anglicanæ Membri,

OPERUM

ANATOMICO-MEDICO-CHIRURGICORUM

INDEX LOCUPLETISSIMUS,

concinnatus ab

YSBRANDO GYSBERTO ARLEBOUT,

MEDICINÆ DOCTORE.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXV.

BENEVOLO LECTORI

S. D. P.

YSBRANDUS GYSBERTUS ARLEBOUT.

EN *Operum* Frederici Ruyſchii, *Viri Celeberrimi & Anatomicorum Principis, Indicem, typis nunc divulgatum, quem, meis uſibus dicatum, primo ſcripſeram. Mihi vero, eximia & præclara hujus Viri opera quotidie legenti, moleſtum laborioſumque erat, ex tam diverſis & multis, quæ edidit, ſcriptis quæcunque abſque Indice quærere, & quoniam Clariſſimus Vir ſæpe re-*

petit multa, quæ enarravit antea, in qua repetitione ſemper novi quid, aut emendati magis invenitur, opus omnino erat Elencho, quo res absque longiori mora, otiique abuſu, ſuo loco inveniri facile poſſent. Ut autem unusquisque, qui ſummi Viri ſcripta amat, hoc emolumento mecum uteretur, hunc Indicem in uſum publicum divulgare decrevi: & certe, ſi, me utilitatem aliquam attuliſſe, audiverim, vehementer gaudebo. Vale.

TRACTATUUM
NOMINUM
ABBREVIATORUM,
DILUCIDATIO.

de Valv.	Dilucidatio Valvularum, &c.
Obſ. An.	Obſervationum Anatomico-Chirurgicarum Centuria.
Cat. Rar.	Catalogus Rariorum, quæ in Muſeo &c.
Ep. I.	Epiſtola Problematica prima.
Ep. II.	Epiſtola Problematica ſecunda.
Ep. III.	Epiſtola Problematica tertia.
Ep. IV.	Epiſtola Problematica quarta.
Ep. V.	Epiſtola Problematica quinta.
Ep. VI.	Epiſtola Problematica ſexta.
Ep. VII.	Epiſtola Problematica ſeptima.
Ep. VIII.	Epiſtola Problematica octava.
Ep. IX.	Epiſtola Problematica nona.
Ep. X.	Epiſtola Problematica decima.
Ep. XI.	Epiſtola Problematica undecima.
Ep. XII.	Epiſtola Problematica duodecima.
Ep. XIII.	Epiſtola Problematica decima tertia.
Ep. XIV.	Epiſtola Problematica decima quarta.
Ep. XV.	Epiſtola Problematica decima quinta.
Ep. XVI.	Epiſtola Problematica decima ſexta.

Reſp.

Reſp. ad Bidl.	Reſponſio ad Godefr. Bidloi libellum Vindiciarum.
Reſp. Rav.	Joan Jacobi Ravii Reſponſio ad Defenſionem Fred. Ruyſchii &c.
Adv. Dec. I.	Adverſariorum Anatomico-Medico-Chirurgicorum Decas prima.
Adv. Dec. II.	Adverſariorum &c. Decas ſecunda.
Adv. Dec. III.	Adverſariorum &c. Decas tertia.
Th. Anim. I.	Theſaurus Animalium primus.
Th. I.	Theſaurus Anatomicus primus.
Th. II.	Theſaurus Anatomicus ſecundus.
Th. III.	Theſaurus Anatomicus tertius.
Th. IV.	Theſaurus Anatomicus quartus.
Th. V.	Theſaurus Anatomicus quintus.
Th. VI.	Theſaurus Anatomicus ſextus.
Th. VII.	Theſaurus Anatomicus ſeptimus.
Th. VIII.	Theſaurus Anatomicus octavus.
Th. IX.	Theſaurus Anatomicus nonus.
Th. X.	Theſaurus Magnus & Regius, qui eſt decimus Theſaurorum Anatomicorum.
Th. Max.	Curæ Poſteriores, ſeu Theſaurus Anatomicus omnium præcedentium Maximus.

INDEX

INDEX
LOCUPLETISSIMUS
OPERUM
RUYSCHIANORUM.

A.

ABdominis cutis & muſculorum ſubſtratorum defectus in ambitu funiculi umbil. in foetibus eſt lethalis, Obſ. An. 71.
— durities in hypogaſtrio poſt partum à liene ibi locato, *ibid.* 63.
— muſculi, vid. Muſculi.
— tumor oblongus, poſt partum non raro remanens, ex Omenti coarctatione dependet, *ibid.* 63.
— vulnus tantum periculum non ſemper affert, *ibid.* 66.
In *Abdomine* mulieris ſaccus, aquâ turgidus, repertus, Adv. Dec. I. p. 8.
Abſceſſuum apertio ſuſpenſam manum requirit, Obſ. An. 16.
Abrus, Th. Anim. I. N. 10.
Abrus Alpin. folia et ſem. *ibid.* N. 27.
Abſorbentia vaſa dantur, Ep. XVI. p. 10. 11.
Abſynthium Seriphium marinum, Th. Anim. I. N. 10.
Acacia Afr. Th. Max. N. 168.
Acaciæ Spinoſæ Afr. ramus, Th. Anim. I. N. 67.
Acarnana, piſcis Ceylanicus lobatus, *ibid.* N. 53.
Acetabulum Oſſis innominati, vid. Oſſis innom. acet.
— vitulinum, Th. IV. N. 72. N. 1.
— aliud, Th. Max. N. 192.
Acetabuli Coxæ membrana, vid. Oſſis Coxæ acet.
Acetabula Chorii, vid. Chorii Membr. acet.
— quid ſint? Th. V. N. 21.
Achmellæ capitulum cum ſeminibus, Th. Anim. I. N. 10.
Acicula deglutita per inguinis abſceſſum exitum ſibi quærens, Obſ. An. 55.
Aciculæ binæ cupreæ ex anteriore parte digiti eductæ, Adv. Dec. II. p. 12.
— variæ à gallina deglutitæ, Cat. Rar. p. 120.
Acini hexagoni quid ſint? Th. IX. N. 59.
Aconiti folia, Th. Anim. I. N. 92.
— — manducata homines interficere valent, *ibid.*
Actionum diverſitas dependet à diverſa vaſorum qualitate, reptatu, ſubſtantia &c. Ep. XIII. p. 32. Adv. Dec. II. p. 7. Th. IX. N. 53. & Th. X N. 94.
— — explicatu difficilis eſt, Ep. XVI. p. 5. vid. Vaſa extrema; Secretionis diverſit. &c
Adeps in corpore hum. non datur, ſed in brutis quibusdam, Th. II. Aſ. III. N. 15. & Adv. Dec. II. p. 46.
Adipis integumentum, membranulæ analogum, Th. I. Aſ. I. N. 3.
— particulæ, polypoſæ ſubſtantiæ adhærentes, *ibid.*
Adipoſa membrana eſt tunica celluloſa, Th. III. N. 79. n. 2.
Adianthum Americ. Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
— aliud, *ibid.* N. 6.
Aër, an in pulmone ſanguini admiſceatur, Ep. XVI. p. 4.
— non tantum per pulmones, verum etiam per alias vias ſanguinem intrat, *ibid.* p. 9. & ſeqq.
— quibus viis in ſanguinem penetret? *ibid.*

Aëris effectus in ſanguine, Ep. XVI. p. 4.
— nimia copia in corde lethalis eſt, *ibid.* p. 9.
Æſchynomines ſpinoſæ foliola, Th. Anim. I. N. 41.
— — — attacta complicantur, ramulo verſus terram nutante, *ibid.*
Æthiopis cuticula nigricans, vid. Cutic. nigric.
Æthiopiſſæ foetus, vid. Fœtus Æthiop.
Alantois Membrana, vid. Urinaria membrana.
Alcedo Afr. Th. Anim. I. N. 77.
Alcyon Afr. *ibid.*
Alimentum ubi conficiatur? vid. Nutritio.
Alni folii Sceleton, vid. Sceleton.
Alſine rara, Th. Anim. I. N. 10.
Alveoli dentium, vid Dentium alveoli.
Alvi dejectio impedita ab incraſſatione Inteſtini recti, Obſ. An. 93. 94. & Adv. Dec. II. p. 43.
Amaranthus criſtatus, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
— Spica pendula, *ibid.* N. 67.
Amnium foetus caret vaſis ſanguiferis, Adv. Dec. III. p. 28.
Amnios membrana, Cat. Rar. p. 159.
— — & Chorion ſibi invicem leviter cohærent, Ep. IX. p. 9.
— — facile in duas partes dividitur, imo à natura ita diviſa aliquando cernitur, Th. IX. N. 21.
— — fœtus vitulini, Th. IV. N. 49. n. 2.
— — ne minimum quidem vaſis ſanguinei ramuſculum à Chorio accipit, Ep. IX. p. 9. XIII. p. 10. Adv. Dec. III. p. 28.
— membranæ arteriæ in foetu vitulino, Th. IV. N. 49. n. 2.
— — foetus ovini portio, Th. III. N. 20. n. 2.
— — portio, *ibid.* N. 52.
— — tenuitas, Th. X. N. 150. n. 1.
— — vaſa ſanguinea copioſa in fœtu ovino, Th. III. N. 20. n. 2.
inter *Amnium* & Chorion non reperitur in homine Alantoides, Th. IX. N. 21.
Amphisbæna Americ. Th. Anim. I. N. 79.
— — male nominatur biceps, ſeu Amphicephala, *ibid.*
— — quomodo ſit nominanda? *ibid.*
Amputationis brachii operatio, Ep. XIV. p. 9. & ſeq.
— membrorum methodus, Ep. XIV. p. 5. vid. Artuum decurtandorum nova methodus.
— pedis exemplum ejusque eventus, *ibid.* p. 5.
in *Amputatione* brachii quid obſervandum? *ibid.* p. 15.
Anaſtomoſis arteriarum cum arteriis quid ſit? Reſp. ad Bidl. p. 32.
Anaſtomoſes arteriarum intercoſtalium cum iis, quæ per ſpatia intercartilaginea reptant, Ep. II. p. 21.
— — dantur per quas ſanguis refluus à venis recipitur, Ep. XV. p. 10.
— — — hypogaſtricas inter & ſpermaticas arterias in utero, in cerebro autem inter caroticas & vertebrales, Ep. VI. p. 7. & IX. tab. 10. lit. h.
Anatis Oſſiculum, vid. Oſſiculum anatis.
Anatomia antiqua quam imperfecta fuerit? Ep. VI. p. 3.
— corporum humanorum, brutorum, & vegetabilium conjungenda, Adv. Dec. III. p. 9.
Anatomiæ Comparativæ noxa, Ep. IV. p. 3. 10. Ep. VI. p. 3. Ep. XI. p. 3. 8. Ep. XII. p. 9. Adv. Dec. II. p. 44. 45. & Dec. III. p. 10. 32.
— — utilitas, Dec. Adv. II. p. 45. & Dec. III. p. 10.
— partium minutorum utilitas, Adv. Dec. II. p. 4. & Dec. III. p. 25.
— plantarum utilitas, vid. Plantarum anatome.
— progreſſus, Ep. XI. p. 3.
— utilitas, Obſ. An. 33. 34. 41. 46. Ep. VI. p. 3. Ep. XI. p. 10. Ep. XIII. p. 3. Th. II. Aſ. III. N. 1. Adv. Dec. II. p. 44.
Anatomiam diſcendi via genuina, Ep. VIII. p. 8.
— — — inſufficiens, *ibid.* p. 3.
Anchyloſis in Spina dorſi frequens eſt in adultis, Th. VI. N. 12. n. 2.
— oſſis tibiæ & femoris, Cat. Rar. p. 175.

— oſſium innominatorum, & ſacri oſſis., Cat. Rar. p. 177.
Aneuriſma Arteriæ Aortæ cariem producens, Obſ. An. 37. fig. 38.
— — Intercoſtalis magnitudine ovi gallinacei ex homine, Th. IX. N. 5.
— brachii periculoſum feliciter curatum, Obſ. An. 2.
— difficulter curatur, imo in vaſis majoribus lethale eſt, *ibid.*
— monſtroſum in pectore, Obſ. An. 38.
— non ſemper dignoſcitur pulſatione, *ibid.*
— quid ſit? Obſ. An. 2.
Aneurismatis curatio per annulum, Reſp. ad Bidl. p. 23.
— inſufficiens deſcriptio, Obſ. An. 38.
— magnitudo ſingularis, *ibid.* 37.
Angina qualis affectus? Adv. Dec. I. p. 24.
Anginam non facit omnis deglutitio læſa, *ibid.*
Anguilla argentea Americ. Th. Anim. I. N. 53.
Anguillæ cauda, Th. V. N. 105.
— — oſſea, Th. VIII. N. 84.
Animal Americ. bufoni ſimile, Th. Anim. I. N. 35.
Animalium generatio an ex ovo ſemper? Obſ. An. 64. Dec. III. p. 20.
Animalculum quadrupes, cani ſimile, vomitu ejectum, Th. IX. N. 48. Adv. Dec. I. p. 18. Dec. II. p. 13. & Dec. III. p. 6.
— ſcarabæum æmulans, in oſſe femoris pueri, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 1.
— vomitu ejectum, limaci æmulum, Adv. Dec. I. p. 18. & tab. 2. fig. 4.
Animalculi, per os ejecti, membra, Th. IX. N. 48.
Animalcula per urinas excreta, Th. I. Arc. IV.
— qua ratione in corpore gignantur? Adv. Dec. I. p. 18.
Aniſi ſtellati ſemen, Th. Anim. I. N. 11.
Annulos ex uxorum denatarum capillis contexere quinam ſoleant? Th. IV. N. 96. n. 5.
Antrum Highmori cur ita dicatur? Th. IX. N. 13. n. 2.
— — ejus communio cum naſo, *ibid.* n. 1.
— gaudet membranula vel perioſtio interno, Th. IX. N. 13. n. 3.
— polypo refertum, Cat. Rar. p. 181.
— polypis ſcatens, Obſ. An. 77. fig. 60. 61.
Anus foetus hum. Th. X. N. 96.
— imperforatus ſæpe in infantibus obſervatur, Adv. Dec. II. p. 43.
— — rarus, *ibid.*
— naturâ rugoſus eſt, Th. VI. N. 1 n. 3.
de *Ano* imperforato, Adv. Dec. II. p. 43.
Aorta, vid. Arteria Aorta.
Apertura gemina Canaliculorum pone dentes inciſorios quemnam habeat uſum? Th. VI. N. 3. n. 1.
— illa non ſemper eſt gemina, *ibid.*
— vix aliquando viſibilis, *ibid.*
Apluſtre e corio vitulino, Th. Max. N. 189.
— e cute capitis, *ibid.* N. 15.
— e cute foetus hum. *ibid.* N. 16. & 91.
— hum. *ibid.* N. 13.
— hum. *ibid.* N. 14.
— hum. *ibid.* N. 142.
— ex ſegmento Inteſtini Jejuni, *ibid.* N. 179.
— — — — Ilei ex adulto, ibid. N. 73. & 133.
— — — pulmonis ovilli, *ibid.* N. 188.
Apophyſes ſpuriæ, vid. Oſſium apophyſes ſpuriæ.
Appetitus Caninus à Pyloro relaxato, Obſ. An. 74.
— diminutus, à ſaliva nimis exonerata, ejusque defectu; reſtitutus vero ſaliva deglutita, Adv. Dec. II. p. 15.
Arachnoidea Cerebri membrana, vid Cerebri Arach. membr.
Aranea Amer. cericeo villoſa, Th. Anim. I. N. 32.
— Ind. *ibid.* N. 61.
— — Orient. coloris caſtanei, *ibid.* N. 80. peculiaria ejus, *ibid.*
— tricolor ventre ampliſſimo crenato, *ibid.* N. 7.
Argus cæruleus, *ibid.* N. 6.
Arizari fructus, *ibid.* N. 14.
Armodillæ foetus, *ibid.* N. 81.

Arſenicum aſſumptum non coagulat ſanguinem, ſed ventriculum exulcerat, Th. VIII. N. 70.
Arteria Aorta ab auctoribus non bene depicta eſt, Ep. III. p. 23.
— — à natura in duos truncos haud eſt diviſa, Ep. III. p. 23. 29. 30.
— — dividitur male in truncum adſcendentem & deſcendentem, *ibid.*
— — valvulis oſſefactis prædita viſa, Obſ. An. 69. fig. 57. Cat. Rar. p. 143.
— — ubi ſita ſit, & emergat? Th. X. N. 42. n. 1.
— *Aſpera*, Cat. Rar. p 172.
— — cartilaginea partim, partim etiam membranacea eſt, *ibid.* p. 154.
— — glandulas conglobatas habet à parte poſteriori, Th. I. Aſ. III. N. 5. n. 2.
— — inverſa ex infante & foetu, Th. I. N. 2. litt. D. & E.
— — ovis immaturi, Th. III. N. 21. & Th. IV. N. 10.
— — vere delineata, Th. III. N. 6. tab. 2. Th. VIII. tab. 3. fig. 3.
— — vitulina, de Valv. c. 4. Obſ. 15. & Th. I. N. 2. litt. A. & D.
— *Brachialis*, Th. IX. N. 8. n. 2.
— *Bronchialis* Anatomicis prioribus fuit incognita, de Valv. c. 4. Obſ. 15.
— — an habeat venam ſociam? Ep. VI. p. 7. 10.
— — cum pulmonali per Anaſtomoſes conjuncta, Cat, Rar. p. 162.
— — cur condita? de Valv. c. 4. Obſ 15.
— — ex art. incoſt. emergens, Th. VI. N. 14. n. 1.
— — ex infante delineata, Ep. VI. p. 10. & tab. 7. fig. 7.
— — Ruyſchii à nemine obſervata aut deſcripta eſt, de Valv. c. 3. Obſ. 15. Ep. VI. p. 4. & ſeq.
— — ſanguinem arterioſum ab Aorta ad pulmones amandans, de Valv. c. 4. Obſ. 15.
— *Cervicalis* unde prodeat? Th. VII. N. 31. not.
— *Coeliaca* unde prodeat? Th. V. Loc. Arc. V. n. 4.
— *Coronaria* quænam ſit? Ep. III. p. 29.
— *Cyſtica* plurimos ramuſculos largitur hepati, Th. IV. N. 87. qui male habentur pro radicibus veſicæ felleæ, *ibid.*
— ex arcuato flexu Aortæ oriunda à Ravio & Ruyſchio obſervata, Adv. Dec. I. p. 21.
— *Hepatica* quomodo producat Arteriam Cyſticam? Th. VIII. N. 37.
— *Intercoſtalis* ſuperior, Ep. VI. tab. 7. fig. 3. lit b.
— — alia, Ep. IX. p. 11.
— *Magna* quomodo ex corde exeat? Th. VIII. N. 67.
— *Mammaria* interior unde oriatur? Th. I. N. 3. n. 6.
— *Mediaſtina* dat trunculos ad pericardium, Ep. II. p. 20.
— *Meſenterica*, Cat. Rar. p. 158.
— — inferior, Th. I. Loc. Arc. III. lit. G.
— — ſuperior, *ibid.* lit. H.
— *Oeſophagea* hactenus neglecta nunc delineata, Ep. VI. tab. 7. fig. 3. lit. c.
— *Pericardio Diaphragmatica* qualis ſit? Ep. II. p. 19.
— per medium linguæ decurrens, Th. IX. N. 66.
— *Pulmonalis*, de Valv. c. 4. Obſ. 15. & Th. III. N. 17. n. 2.
— — cum Bronchiali conjuncta, Cat. Rar. p. 162.
— — male ab auctoribus depicta, multo que copioſioribus conſtat ramuſculis, Th. III. N. 24. in not. Th. VIII. N. 71.
— — quomodo pulmonem ingrediatur? Th. IX. N. 23. n. 4.
— — quomodo ſubdividatur? Th. I. N. 3. n. 8.
— — vitulina loco pulmonis hum. ab auctoribus depicta, Th. X. N. 44
— *Spermatica* gemina unde oriatur? Th. X. N. 170. litt. H. H.
— — hominis quomodo contorqueatur? Th. IV. N. 65. n. 3.
— — in quot ramos dividatur? *ibid.* n. 2.
— *Spinalis* eundem exortum non ſervat, Ep. XII. tab. 13. lit. Z.
— *Splenica* vitulina, Cat. Rar. p. 125. 148. 176. Th. II. Aſ. III. N. 12. Th. V. N. 12. 62. 72. Th. VIII. N. 38.
— — male dicitur excarnis, Th. II. Loc. Arc. VI.
— — vitulina ſicca, Th. III. Loc. I. N. 1.

— *Subclavia* dextra ex arteria Carotide dextra ortum habet, Th. I. N. 3. n. 5.
— *Venoſa*, de Valv. c. 4 Obſ. 15.
— *Vertebralis* utraque prodit ex arteriis ſubclaviis, Th. I. N. 3. n. 6.
Arteriæ Aortæ Aneuriſma, Obſ. An. 37.
— — curſus & rami, Ep. III. p. 29.
— — delineationes non ſufficientes, *ibid.* p. 23.
— — diviſio in truncum adſcendentem & deſcendentem quo ſenſu retinenda? *ibid.* p. 30.
— — egreſſus è cordis thalamo ſiniſtro, *ibid.* p. 22. & 23.
— — radix cum ſuis ramificationibus per cor, ejus auriculas & tunicas Aortæ, *ibid.* p. 31.
— — truncus cum abſciſſis ramis, *ibid.* p. 31.
— — — tres ramos fundit ſurſum tendentes, Th. IX. N. 70. not.
— *Aſperæ* bovinæ pars, Cat. Rar. p. 135.
— — conſtitutio quænam? *ibid.* p. 154.
— — & Bronchiorum delineatio culpata, Reſp. ad Bidl. p. 20.
— — glandula conglobata, Th. I. Aſ. III. N. 5. n. 2.
— — hum. portio Cat. Rar. p. 154. & Th. II. Aſ. II. N. 17.
— — lobulorum vitulinorum forma non convenit cum objectis hum. Th. X. N. 46.
— — membrana, glandulis ita dictis referta, Th. I. Aſ. III. N. 5. n. 1.
— — portio, *ibid.* N. 5. Th. VII. N. 65. & Th. VIII. N. 11.
— — — e vitulo, Th. I. N. 2. F.
— — — foetus vitulini, Th. X. N. 46.
— — portiones exſiccatæ, Th. IX. N. 76. & 77.
— — ramus, Cat. Rar. p. 162.
— — — ſummus in quibus ſubjectis inveniatur, Reſp. ad Bidl. p. 21.
— — tunica intima nervea glandulis ſcatet, Th. I. Aſ. III. N. 5. n. 2. & Th. II. Aſ. II. N. 17.
— — tunicæ intimæ portiones, tuſſi ejectæ, Th. II. Aſ. V. N. 4.
— *Bronchialis* anaſtomoſis cum arteria pulmonali, Cat. Rar. p. 162. Ep. VI. p. 10.
— *Bronchialis* conſtitutio, Reſp. ad Bidl. p. 22.
— — curſus, de Valv. c. 4. Obſ. 15.
— — deſcriptio, *ibid.*
— — exortus qualis? Reſp. ad Bidl. p. 21. & Th. IX. N. 63. n. 3.
— — — verus in homine, Ep. VI. p. 10.
— — figura e vitulo, de Valv. c 3. Obſ. 15. fig. 9.
— — progreſſus & delineatio in corpore hum. Ep. VI. p. 10. & tab. 7. fig. 1.
— — quinam perverſe dicantur inventores, Ep. VI. p. 4. quisnam verus, *ibid.* p. 6.
— — ramulus delineatus, *ibid.* tab. 7. fig. 5.
— — Vena ſocia, *ibid* p. 10.
— — uſus, de Valv. c. 4. Obſ. 15.
— *Cervicalis* exortus ex Arteriis Vertebralibus, Th. III. N 45. n 6.
— — unio cum Arteriis Vertebralibus, Th. V. N. 52. n. 2.
— *Cyſticæ* curſus, Th. X. N. 132.
— — numeroſa proles, Ep. V. p. 22.
— — ſoboles male pro radicibus veſiculæ felleæ delineantur, Th. X. N. 132.
— — veſiculæ felleæ, Th. IV. Aſ. II. N. 7. n. 2.
— *Intercoſtalis* Aneuriſma, Th. IX. N. 5.
— *Magnæ* deſcendentis ſegmentum, Th. Max. N. 136.
— — deſcendentis truncus delineatus, Ep. VI. tab. 7. fig. 2. Th. X. N. 170. lit. A.
— — & pulmonalis trunci e vitulo recens nato, Cat. Rar. p. 143.
— — fœtus vitulini portio, Th. VIII. N. 94.
— — in truncum adſcendentem & deſcendentem diſtributio, Reſp. ad Bidl. p. 8.
— — portio, cujus valvulæ oſſefactæ & coalitæ, Cat. Rar. p. 146.
— — rami, Th. VIII. N. 67.
— — — tres ſurſum ſpectantes, Th. IV. N. 96. n. 3.
— — Renalis truncus abſciſſus, Th. I. Loc. Arc. III. lit. C.
— — truncus ejusque rami, Th VIII. N. 25.
— — trunci quinam? Th. IX. N. 26.
— *Oeſophageæ* exortus variat, de Valv. c. 4. Obſ. 10.

Arteriæ Pulmonalis conſtitutio, Reſp. ad. Bidl. p. 22.
— — extremitates, Th. IX. N. 79.
— — portiones, Th. III, N. 24. Th. IV. N. 97. Th. VII. N. 46. Th. VIII. N. 94.
— — ramus delineatus, Ep. VI. tab. 7. fig. 5.
— — rami, Cat. Rar. p. 133. 139. Th. VIII. N. 71. Th. IX. N. 26. 40. 79. Th. X N. 43.
— — — illibati ſummoque artificio ſoluti, Th. III. N. 24. n. 1. & 2.
— — truncus, Th. I. Aſ. I. N. 9. n. 3.
— — rami varii, Cat. Rar. p. 144. 152. 153. & Th. X. N. 138. vid. & Pulmonalis. arteria.
— *Splenicæ* extremitates vaſciculoſæ, Th. III. N. 72.
— — glandulæ fictitiæ, *ibid.* N. 73.
— — humanæ truncus delineatus, Ep. IV. tab. 4. fig. 2.
— — portio, Th. III. N. 72.
— — vitulinæ portiones Th. I. Aſ. I. N. 2. Th. II. Aſ. IV. N. 4. Th. III. N. 12. & 72. Th. IX. N. 84.
— — ramus expanſus, Th. IV. Loc. Arc. III.
— — rami, Th. X. N. 91. n. 1.
— *Subclaviæ* ortus quomodo fiat? Ep. III. p. 29.
— — portio delineata, Ep. VI. tab. 7. fig. 3.
— *Umbilicalis* diviſio in cellulas, Cat. Rar. p. 156.
Arteriæ an ſemper a majoribus in minores ramificentur? Reſp. ad Bidl. p. 34.
— *Aſperæ* variæ, Cat. Rar. p. 186.
— *Bronchiales* & *Mammariæ* contrario quandoque curſu repunt, Reſp. ad. Bidl. p. 9.
— *Carotis* & *Subclavia* ubi conjungantur? Ep. III. p. 30.
— *Cervicales* cum quibusnam uniantur, Th. IX. N. 54.
— *Coronariæ* cordi, ejusque auriculis &c. ſanguinem impertiunt, Ep. III. p. 29.
— *Cyſticæ* conſiderabiles ſunt, Ep. V. p. 21.
— *Intercoſtales*, Th. VII. N. 47.
— — externæ, Th. VII. N. 27.
— — — a nemine deſcriptæ ſunt, Th. I. N. 16. n. 1. & 4. N. 56.
Arteriæ Intercoſtales externæ quando inventæ, *ibid.*
— — unde prodeant? Th. V. Loc. Arc. VII.
— — uniuntur cum vaſis mammariis internis, Th. VIII. N. 4. n. 3.
— *Mammariæ* internæ prodeunt ex ſubclaviis, Th. I. N. 3. n. 6.
— — trunculos largiuntur marginibus cartilaginum coſtarum, Ep. II. p. 18. earum genuina diſtributio per ſpatia coſtarum, cartilaginea, os Sterni, muſculos, Cat. Rar. 177. Ep. II. p. 18. 19.
— *Meſentericæ* per Inteſtina diſtributæ Th. I. Aſ. III. N. 13. n. 2.
— — quomodo inferiores ramos impertiant Colo Inteſtino, Th. III. Loc. I. N. 2. n. 2.
— *Cordis*, vid. Cordis arteriæ.
— *Nervi optici*, vid. Optici nervi arteriæ.
— *Pericardicæ*, vid. Pericardii arteriæ.
— *Piæ Matris*, vid. Cerebri Piæ Matris arteriæ.
— *Pulmonales*, vid. ſupra, & Pulmonis arteriæ.
— *Renales*, vid. Renum arteriæ.
— variæ repletæ, Th. Max. N. 159.
— vermibus ſcatentes, de Valv. c. 4. Obſ. 6.
— *Vertebrales* abſciſſæ, Th. III. N. 60.
Arteriarum Carotidum rami craſſiores, Th. I. Aſ. II. N. 5. n. 8.
— — trunci, Th. I. N. 4. n. 6.
— extrema in omnibus corporis partibus diverſæ ſunt conſtitutionis, Ep. III. p. 28.
— extremitates variis locis degenerant in vaſcula alterius naturæ, Th. VI. N. 73.
— tunicæ copioſiſſimas arterias ab arteriis Coronariis accipiunt, Ep. III. p. 14.
— — multiplices ſunt, Ep. XIII. p. 14.
— *Frontis* curſus, diſtributio & ortus, Th. X. Thec. II. N. 184.
— *Intercoſtalium* exteriorum ramuſculi quemnam curſum ſequantur? Ep. II. p. 15. Th. I. Aſ. III. N. 16. n. 3.
— — — ſoboles bicompoſitæ, *ibid.* n. 4.
— — propagines peculiari gaudent curſu, *ibid.* n. 2.

Arteriarum Intercoſtalium reptatus ramulique, Th. VIII. N. 27. not.
— — trunci ubi adhæreant? Ep. II. p. 18.
— *Lingualium* curſus, vid Linguæ arteriæ.
— *Mammariarum* internarum portiones cum ſuis ramificationibus, Ep. II. p. 21.
— — — ſoboles, Th. IX. N. 19. lit. A.
— membranæ Hepatis, vid. Hepatis Membrana.
— *Pulmonalium* extremitates e vitulis differunt ab humanis, Th. X. N. 43.
— quarundam extremitates fricatione in aqua ſimplici ſunt diſſolubiles, Ep. III. p. 28.
in *Arteriis Mammariis* frequens naturæ luſus eſt, Reſp. ad Bidl. p. 9.
Arterioſi rami, Th. I. in init. & N. 3. n. 2. Th. IV. N. 44. Th. V. N. 87. Th. VII. N. 3.
Artus anteriores ortu ſunt priores, Th. VI. N. 48.
Artuum decurtandorum antiqua methodus infelici ſucceſſu inſtituta, Ep. XIV. p. 10. & ſeq.
— — nova methodus, *ibid.* p 5. 7.
— decurtatio feliciter inſtituta, *ibid.* p. 10. & ſeq. judicium ſuper ea, *ibid.* p. 15. & ſeq.
Aſcites, vid Hydrops.
Aſcitis cauſa ubi hæreat? Adv. Dec. II. p. 24.
Aſcite mortuæ cadaveris apertio, Obſ. An. 44.
Aſparagus Afr. Th. Max. N. 114.
Aſthma ſeroſum cum notabili renis calculo, Obſ. An. 56.
— & Dyſpnæa in homine, in cujus cadavere valvulæ cordis coalitæ & oſſeæ, thorax aquoſo latice repletus fuit, *ibid.* 69.
Atheiſmus ex admiranda naturæ ſtructura debellari poteſt, Th. X. N. 86.
Atheroma gignitur ex Hydatidibus, de Valv. c. 4 Obſ. 25.
— in Omento repertum, in quo manipulus pilorum, Th. III. N. 63. & nott.
— inter muſculos colli bovini repertum, Th. X. N. 3.
— mirabile eſt, & ejus ingenium à medico vix poteſt intelligi, Adv. Dec. III. p. 1.
— mirabile in ventriculo inventum, *ibid.* p. 2.
— oſſeum in pulmone bovino, Cat. Rar. p. 180. Th. IX. N. 98.
— placentæ adhærens, Th. IX. N. 24. n. 1.
— quare ita vocetur? Adv. Dec. III. p. 1.
— quid ſignificet? *ibid.*
— quomodo oriatur ſecundum Cl. Boerhaave opinionem, Adv. Dec. I. p. 12. & quomodo ſecundum Ruyſchii ſententiam, Th. X. N. 3. n. 1.
— varias aliquando corporis partes continet, ſcil. dentes, oſſa, pilos, Th. IX. N. 48.
— ventriculi humani, in quo pili, dentes & crus inventa, Th. Max. N. 160. & Adv. Dec. III. p. 2. & ſeq.
Atheromatis bovini ſubſtantia peculiaris, Th. X. N. 3. n. 1.
— contentum admirandæ formæ, Adv. Dec. III. tab 2 fig. 4.
— continens & contentum, Th. VI. N 6.
— quænam origo? Adv. Dec. I. p. 12.
de *Atheromate*, Adv. Dec. III. p. 1.
Atheromata duo piloſa inter cervicis bovinæ muſculos reperta, Th. VI. N. 6. & Th. X. N. 3.
— oſſefacta duo, Cat. Rar. p. 180.
— in ovario, Adv. Dec. I. p. 6.
Atonia Ileorum quid ſit? Obſ. An. 91.
— — unde proveniat? *ibid.*
Atrophia orta a ſalivæ defectu, Adv. Dec. II. p. 15.
Atrophiâ partes nonnullæ corporis indureſcunt & oſſeſcunt, Obſ. An. 70.
Attractrix partium facultas non improbatur, Adv. Dec. II. p. 11. 18.
Auditus organum quoad ſtructuram internam ab auctoribus ſufficienter non eſt detectum, Ep. VIII. p. 4.
— organum, Th. VIII. N. 6. n. 2.
— organi interna cavitas membrana tenuiſſima obducitur, quæ tota vaſculoſa, Ep. VIII. p. 5. 6. 10. 11.
— — interni ſtructura, *ibid.* p. 4.

Audi-

Auditus Organi membrana tympani conſtat ex tribus lamellis, Ep. VIII. p. 10.
— — — — duplicaturam habet, *ibid* hæc in foetu adhuc membranula obducitur, quæ vero poſtea evaneſcit, Th. III. N. 76. hæc membrana copioſiſſima vaſa ſanguinea ab Arteria Carotide externa habet, Ep. VIII. p. 10. 11. Th. II. Aſ. VI. N. 3. n. 4 ea tamen glandulas non habet, Th. IV. N. 24. not.
— — — — gemina eſt, Th. II. Aſ. VI. N. 4 n. 1. Th. III. N. 36. 37. n. 1.
— — — — innumeris gaudet arteriolis, peculiari curſu reptantibus, Ep. VIII. p. 10. & tab. 9. Th. III. N. 36. n. 2. N. 37. n. 2. N. 70. n. 2. N. 76. n. 2.
— — — — pertuſa in medio, Th. VI. N. 124.
— — membranam tympani inter & os orbiculare nullam unquam Ruyſchius aperturam invenit, Th. VIII. N. 6. n. 2. Th. II. Aſ. VI N. 3.
— — vaſorum ſanguineorum numerus, Ep. VIII. p. 5.
— os petroſum, Th. II. Aſ. II. N. 9. & N. 17. Th. VI. N. 105.
— — — cum annexo meatu auditorio, Th. III. N. 70.
— — — foetus hum, Th. II. Aſ. VI. N. 4. Th. III. N. 76.
— — — hominis, Th. V. N. 61.
— — — in duas partes dividitur, Th. II. Aſ. VI. N. 4.
— — — infantis, Th. III. N. 37. Th. IV. N. 20.
— — — ubi à ſquammoſo ſeparetur? Th. III. N. 37. n. 1.
— os ſquammoſum foetus nuper nati, Th. IV. N. 28.
— — — infantis, Th. IV. N. 1.
— — — præcedit in oſſificatione os lapidoſum, Cat. Rar. p. 109.
— oſſis petroſi canalis deficiens, Cat. Rar. p. 107.
— — — capſa quænam ſit? Th. II. Aſ. VI. N. 4. n. 2.
— — — cochlea & canales oſſei, Th. IV. N. 22.
— oſſis ſquammoſi & lapidoſi differentia, Cat. Rar. p. 106.
— oſſa temporum diverſa, Th. II. Aſ. VI. N. 4. n. 4. Th. III. N. 36. Th. VI. N. 124. Th. X. N. 68.
— oſſiculum Incus, Th. IV. N. 25.
— — — & Malleolus quomodo cohæreant? Th. II. Aſ. VI. N. 4. n. 6. gaudent quoque vaſculis arterioſis, Ep. VIII. p. 5.
— — orbiculare, Th. IV. N. 1.
— — parti ſuperiori, Stapedis annexum, Th. II. Aſ. VI. N. 4. n. 7.
— — quartum revera datur, Th. IV. N. 25.
— oſſicula confuſa, Th. VIII. N. 6. n. 1.
— — magnitudine naturali, delineata, Ep. VIII. tab. 9. fig. 2.
— — perioſtium habent, Ep. VIII. p. 7. imo & vaſa ſanguinea, *ibid.* & tab. 9. fig. 1.
— — varia, Cat. Rar. p. 105. 181. Th. VIII. N. 6. n. 1. Th. X. N. 9. & 68.
— Stapes peculiare habet ligamentum, Th. IV. N. 20. n. 1.
— Stapedis ſitus naturalis, Th. II. Aſ. VI. N. 4. n. 3. Th. V. N. 37.
Avicula Amboinenſis tricolor in totum conſervata, Th. Anim. I. N. 29.
— alia præparata, *ibid.* N. 41.
— Cap. Bon. Sp. *ibid.*
— Ceylanica, *ibid.* N 72.
— — cur Crocea dicta? *ibid.*
— quadricolor, *ibid.* N. 2. ejus delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 1.
— Indiæ Orient. *ibid.* N. 64.
— Mellivora Ind. Occid. *ibid.* N. 6. cur ita vocetur? *ibid.*
— Paradiſæa rariſſima, Th. Max. N. 25.
Avicularum Sceleta, vid. Sceleta.
Aurantiæ pomi ramus, Th. IX. N. 54.
Aura ſeminalis, vid. Semen.
Auricula Cordis, vid. Cordis Auricula.
— fœtus hum. Th. IV. N. 39.
— — ovilli immaturi, Th. Max. N. 48.
— — recens nati, T. VIII. N. 83.
— hominis, Th. VI. N. 35.
— — adulti, Th. IV. N. 26. Th. V. N. 23.
— humana, Th. IX. N. 6. Th. X. N. 154. Th. Max. N. 104.
— infantis, Th. I. Aſ. III. N. 21. Th. VI. N. 78. Th. VII. N. 7. & 42.
— poros cutaneos ſatis viſibiles habet, Th. I. Aſ. III. N. 21. n. 1. Th. V. N. 23.
— vaſculis ſanguineis copioſis referta,

Th. I. Aſ. III. N. 21. n. 2. Th. IX. N. 6.
Auriculæ pori, eorumque vaſcula ſanguinea & reptatus, Th. I. Aſ. III. N. 21. n. 1.
— vivus color, Th. VIII. N. 42. n. 2.
Auris marina, Th. IX. N. 62. litt. A. & B.
Azygos Vena, vid. Vena Azygos.

B.

B*Agre*, piſcic, Th. Anim. I. N. 38.
Balani magni, dorſo cancri connati, *ibid.* N. 88.
Balſamationis corporum encomium, Ep. V. p. 15.
— methodi diverſæ, Th. IV. N. 49. n. 1.
Balſaminæ maris Ceylanici ramus, Th. Max. N. 157.
Bartiſchii inſtrumentum curvum eſſe debet, Ep. XIII. p. 19.
— — ex cupro æque aptum exiſtit, *ibid.*
— — in vero palpebræ prolapſu &c. inutile eſt, *ibid.* p. 18.
— — uſum habet in palpebræ excreſcentia, & elongati præputii amputatione, *ibid.*
Been-eter qualis ſit affectus? Obſ. An. 81. unde ortum ducat? *ibid.*
Been-zuiger qualis affectus? Cat. Rar. p. 179.
— & *Been-vreeter* differunt, *ibid.*
Bezoardici lapidis fragmenta rara, Th. IX. N. 4.
Bilis craſſior in Veſicula fellea reperta unde? Obſ. An. 31.
— per Porum biiarium & ductum Cyſticum in inteſtina defluit, Obſ. An. 31.
— qua via ad Veſiculam felleam deducatur? Ep. V. p. 18. & ſeq.
— quomodo in Veſiculam bilariam intret? Reſp. ad Bidl. p. 13.
— Veſiculâ felleâ contenta, non differt ab ea, quæ in Poro bilario reperitur, Obſ. An. 31.
Bilis viæ ad Veſiculam quomodo fiant? Ep. V. p. 16.
Boerhaavianæ lacunæ, vid. Cutis lacunæ.
Boopilus è ſtomacho vaccæ, Th. Max. N. 169.
Brachii amputatio, Ep. XIV. p. 9. & ſeq.
— amputati pars cum manu, *ibid.* tab. 17. fig. 1.
— Aneuriſma periculoſum feliciter curatum, Obſ. An. 2.
— humani venæ, Cat. Rar. p. 145.
— muſculi, vid Muſculi brachii.
— pars cum vermiculi reſiduo, in ejus cavo hærente, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 3.
Brachia foetuum hum. Th. III. N. 1. Th. VI. N. 20. Th. VII. N. 58. Th. IX. N. 9. lit. A. & N. 50. Th. X. N. 148. Th. Max. N. 50. & 79.
— hum, Cat. Rar. p. 166.
— infantum varia, Th. I. N. 3. & N. 90. Th. II. Aſ. III. N. 5. & n. 1. Th. III. N. 14. Th. IV. N. 12. Th. V. N. 16. Th. VI. N. 23. 26. 27. 28. 34. & 110. Th. VII. N. 21. Th. VIII. N. 22. & 74. Th. IX. N. 8. 33. & 51. Th. X. N. 161.
— puerorum varia, Th. V. N. 2. & ſeq. Th. VI. N. 36. Th. VII. N. 18. Th. X. N. 71. Th. Max. N. 90. & 196.
Bregmatis oſſa, vid. Oſſa Bregmatis.
Bronchialis Arteria, vid. Arteria Bronchialis.
Bronchiorum Cartilaginum omiſſio, Reſp. ad Bidl. p. 22.
Bubonocele, vid. Hernia Inguinalis.
— ex terrore Herniæ Cyſticæ juncta, Obſ. An. 98.
Bubo Venereus aperiendus ante maturitatem, Obſ. An. 41.
— — apertus lympham copioſe ſtillabat, cujus effluxus peculiari arte inhibitus, *ibid.*
— — eſt glandulæ Inguinalis tumor & inflatio, *ibid.*
— — quomodo tractandus? *ibid.*
Buccæ humanæ portio, Th. X. N. 136.
Buccarum conſtitutio, Th. VII. N. 41. not. Th. X. N. 136.
— papillæ nerveæ, Th. X. N. 136.
— portio, Th. VII. N. 41.
— tunica papillo-nervoſa eſt ejuſdem fere conſtitutionis, cujus gulæ, ventriculi,

triculi, &c. *ibid.* n. 2.
Buccinum ex Oceano magno, in cujus dorſo adnatum inſectum marinum, Th. Anim. I. N. 37.
— Guinenſe papillatum majus, *ibid.* N. 91. ejus limax, magnitudine Buccinum ſuperans, *ibid.*
Bufo parvus cinereus, *ibid.* N. 11.
Burſula craſſa cum inhærente animalculo per vomitum ejecta, Th. IX. N. 48.

C.

CAdaver foetus hum. ſex fere menſium, Th. VIII. N. 57. n. 1.
Cadavera an à præparatione Ruyſchiana mutationem accipiant? Ep. XIII. p. 9.
— balſamata an aërem poſſint ferre? Reſp. ad Bidl. p. 30.
— ſepulta ob quasnam cauſas vermibus impleantur? Adv. Dec. II. p. 46.
— quomodo in ſandapilis mutentur? Adv. Dec. II. p. 46.
Cadaverum apertio male negatur Anatomicis, *ibid.* p. 44.
— mutationes, Th. II. Aſ. III. N. 15.
— ſepultorum diverſa conſtitutio, Adv. Dec. II. p. 46.
Calculoſa materia, globulo ſuccini & oſſiculo ceraſi in naribus accreta, Obſ. An. 44.
Calculoſis arenulis fibræ Veſicæ undique obſeſſæ, Th. III. ab init.
Calculoſorum mictio ſanguinolenta unde tam facile fiat? Cat. Rar. p. 156.
Calculus alterum calculum veluti nucleum in ſua cavitate continens, Th. III. ab init.
— ante exſiccationem mollis, ad duritiem lapideam exſiccatus, Th. IV. N. 77
— aſperrimus exſectus, Th. I. lit. I. ab init.
— compoſitus ex ſenis calculis rotundis, cum ſeptimo ſuperimpoſito, Th. III. lit. K.
— è faucibus tuſſi ejectus, Th. I. lit. I.
— è pelvi, Th. I. lit. H.
— è pulmone hum. tuſſi ejectus, Th. III. lit. P. not.
— figurâ fructum mori imitans, Th. I. lit. C.
— horrendus in utraque renum pelvi, Obſ. An. 95.
— hum. colore lapidem Bezoardicum Orient. imitans, Th. III. ab init.
— — formâ manubrii ſcipionis, Th. I. lit. B.
— — magnitudine pugni, Cat. Rar. p. 162.
— — octangularis affabre in Veſica politus, *ibid.* p. 148.
— — ſuperficie inæquali, *ibid.* p. 162.
— in Bronchiis pulmonalibus, *ibid.* p. 132.
— in ductu Cyſtico Hydropici, Obſ. An. 87.
— in hepatis Parenchymate repertus, de Valv. c. 4. Obſ. 24.
— in renibus fruſtra quæſitus, Adv. Dec. I. p. 23.
— inter defuncti crura repertus, Th. I. lit. O.
— inteſtini Coli, Cat. Rar. p. 35.
— in Veſica gliris inventus, Th. IV. N. 71.
— in Uretere hærens, Obſ. An. 94.
— magnus aſpera ſuperficie, Th. III. lit. P.
— — extractus Th. I. lit. S.
— — formâ Zingiberis, Th. I. lit. R.
— — moriformis, Th. III. lit. L.
— — maximi mori fructum imitans, *ibid.* lit. O.
— major, Th. I. lit. Q.
— marmoreus in Veſicula fellea repertus, Th. X. N. 135.
— mollis in Lithotomia peſſimus, Th. VI. N. 62.
— niger formâ Zingiberis, Th. I. lit. G.
— pullus, *ibid.* lit. M.
— renis in cane, de Valv. c. 4. Obſ. 2.
— — in puello, Obſ. An. 57.
— — notabilis in Aſthmatico, Obſ. An. 56.
— renum qualis affectus? Obſ. An. 15.
— Veſicâ exſectus, Th. I. lit. P.

— Veſicæ felleæ hum. Cat. Rar. p. 144.
— — urinariæ cum hujus ad digiti usque latitudinem purulenta incraſſatione, Obſ. An. 89.
— — — in gliribus familiaris, Th. III. N. 59. & Th. IV. N. 71.
— — — in Hollandia frequens, Obſ. An. 1.
— — — inter tunicas Veſicæ non invenitur niſi poſt prægreſſam ulcerationem. Th. II. Aſ. III. N. 5. n. 2.
— — — licet ſentiatur per Catheterem tamen Lithotomus falli poteſt, Th. IV. N. 70. n. 2.
— — — magnus ſæpe craſſioris Veſicæ cauſa eſt, Adv. Dec. I. p. 8.
— Veſicæ urinariæ rariſſime, ſi unquam, connaſcitur, Th. II. Aſ. III. N. 5. n. 2.
— Ureteri incluſus, Th. I. lit. W.
Calculi ex puella figura, Th. IX. N. 92.
— fruſtum, cavitate præditum, in qua continuit alterum calculum, Th. III. ab init.
— nigerrimi fruſtula admodum mollia, Th. VI. N. 62.
Calculum Veſicæ urinariæ adhæſiſſe ſi aliquid carnoſi per Lithotomiam ſimul extrahatur, ſignum haud eſt, Th. II. Aſ. III. N. 5. n. 2.
Calculi aliquot hum. diverſæ magnitudinis & formæ, Th. IX. N. 29.
— à Lithotomo extracti, Th. I. lit. E.
— duo combinati, Th. III. lit. M. M.
— — è vetulæ mamma exſecti, Th. I. lit. L. L.
— — ingentes ex muliere 68. annorum per inciſionem extracti, Th. IX. N. 92.
— — nucis Moſchatæ magnitudine in Veſicula fellea inventi, Th. V. N. 19. quomodo differant ab aliis, qui ſæpe in hac Veſicula inveniuntur? *ibid.* n. 1.
— — per tuſſim ejecti è pulmone, Th. I. lit. K. K.
— è pulmone bovino, Cat. Rar. p. 132.
— è Veſica biliaria hum. ad inteſtina propulſi, Th. V. N. 32. eorumque levitas, *ibid.* alii, Th. V. N. 31.
— — — fellea hum. Cat. Rar. p. 123. Th. I. litt. X. X. X. Th. IX. N. 80. eorum levitas, *ibid.*
— exſecti è veſica vetulæ, Th. I. litt. D. D. ejus rei admiranda hiſtoria, *ibid.*
— franguntur ſæpe in operatione absque operatoris culpa, Th. III. not. ab init.
— hum. aquæ innatantes, Th. V. N. 32.
— rupem componentes, Th. III. ab init.
— molles ſunt peſſimæ naturæ, Th. VI. N. 62
— parvi è digiti articulis mulieris podagricæ, Th. I. lit. N.
— — humani per vias urinarias excreti, *ibid.* litt. A. A. A.
— per alvum excreti, Th. II. Loc. Arc. VIII.
— — — — ab equo, *ibid.* veritas hujus rei exemplis probatur, *ibid.*
— — — — in equo lapide Bezoardico quoad virtutem convenire dicuntur, *ibid.*
— per Coli membranas diſperſi, quid ſint? Cat. Rar. p. 129.
— plurimi in Veſica urinaria vaccæ reperti, Th. IV. N. 51.
— pulli ſunt peſſimi, Th. III. ab init.
— pulmonis, Cat. Rar. p. 40.
— quadraginta duo ex octogenaria extracti, Obs. An. 1. & Th. VIII. N. 102. not.
— quidam componuntur ex lamellis tenuioribus, Th. III. p. 2. & 6.
— renis inſolitæ magnitudinis in puello trium annorum, Obſ. An. 57.
— varii è renibus exſecti, Th. I. lit. V.
— — ex variis corporis partibus delineati, Th. I. & III. ab init.
— — nigricantes, Th. I. lit. V.
— — generis, Cat. Rar. p. 160.
— — octanguli è vetula, *ibid.* p. 180.
Calculorum è corpore hum. excretorum racemus, *ibid.* 123.
— extractio per Urethram difficilis eſt, ubi contra naturæ leges Urethra in ſuperio-

periore parte penis repit, Th. III. N. 5. n. 1.
— extractio quomodo in ſexu ſequiore inſtituenda, Th. IX. N. 92.
— fractio non ſemper Lithotomis imputanda, Th. III. ab init. not.
— humanorum compoſitio varia, Th. III. ab init. not.
— ſectio, Th. VIII. N. 102. not.
— — in ſexu ſequiore eo, quo in viris facere ſolent, modo inſtituta, Th. IX. N. 92.
— — mirabilis in octogenaria, Obſ. An. 1.
— ſectionis exempla quædam, Ep. XIV. p. 3. & ſeqq.
Calculos ſecandi methodus Fratris Jacobi laudatur, *ibid.* p. 3. 9.
Calculis hum. referta capſula, Cat. Rar. p. 157.
ex *Calculis* in Uretere hærentibus Iſchuria lethalis, Obſ. An. 15.
Calor partium vel major vel minor à majori vel minori arteriarum copia dependet, Ep. XIII. p. 14.
Calycis Sceleton, vid Sceleton.
Campanulæ Valerianoidis, Th. Anim. I. N. 21.
Cancellus Americanus, Th. Anim. I. N. 46.
Cancer cutis unde oriatur? Adv. Dec. I. p. 12.
Cancri marini delineatio, Th. Anim. I. tab. 5. fig. 2.
— vera origo ſecundum Cl. Boerhaave, Adv. Dec. I. p. 12.
Caniculus bicolor, Th. Max. N. 113.
Caniculo ſimile animalculum per os ejectum, Th. IX. N. 48. & Adv. Dec. I. p. 18.
Caninus appetitus à Pyloro relaxato, Obſ. An. 74.
Cantharides, Th. Anim. I. N. 2. n. 4. & N. 6.
Cantharifera herba, Th. Max. N. 54.
Capenſis fruticis ramulus Portulacæ folio, Th. VII. N. 39.
Capilli in Aethiopiſſa ad palpebras extenſi, Th. V. N. 74.
— non creſcunt poſt mortem, Th. IX. N. 8. n. 4. & Adv. Dec. II. p. 46.
— quanam pinguedine inungantur? Adv. Dec. I. p. 11.
— quid ſint? Th. VIII. N. 97. n. 2.
Capillorum copia ſponte à capite prolapſorum, Th. IX. N. 50. & Th. X. N. 1. lit. B.
— morbus quidam, Adv. Dec. I. p. 11.
Capitium è cute capitis infantis, Th. Max. N. 10.
Capricornulus Africanus, Th. Anim. I. N. 2. n. 2.
Capſula Atrabilaria quid ſit? Th. X. N. 152. quomodo ſit diviſa? *ibid.*
Capſulæ Atrabilariæ magnitudo, Th. X. N. 152.
Caput avis Afr. Th. Anim. I. N. 43.
— deforme foetus ovini, ſine ore nati, Th. IV. N. 55. n. 1. ejus delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 4.
— fœtus Æthiopiſſæ, Th. VII. N. 23.
— — hum. Th. V. N. 20.
— monſtroſum vituli, de Valv. c. 4. Obſ. 4.
— oſſeum, Cat. Rar. p. 113. lit. A. *ibid.* p. 114. & 115. lit. F. & p. 116. lit. K.
— — adulti hominis, Cat. Rar. p. 115. lit. G. 116. litt. I. & L. & p. 130.
— — — diviſum, *ibid.* p. 178.
— — cerebri cavitate deſtitutum, Th. VIII. N. 1. n. 2.
— — Embryonis abortivi, Cat. Rar. p. 106.
— — foetus hum. Th. Max. N. 80. & p. 105.
— — gallinæ, Th. IV. N. 18.
— — humanum, Cat. Rar. p. 113. lit. B. 114. lit. C. 161. & p. 178.
— — infantis, Th. V. Loc. Arc. I. Th. IX. N. 30. unde ſubſtantia lapidea obſitum ſit? *ibid.* n. 1.
— — meretricis, valde morbo Venereo exeſum, Cat. Rar. p. 174.
— — prodigioſum vituli Hydrocephali, *ibid.* p. 178.
— — pueri, *ibid.* p. 116. lit. M.
— — pueri octo fere annorum, Cat. Rar. p. 115. lit. H.

— — ſenis, Obſ. An. 82. & Cat. Rar. p. 153.
— — teſtudinis, Th. VII. N. 76.
— — vetulæ, Cat. Rar. p. 114. lit. D.
— — vituli, *ibid* p. 175.
— quadrupedis Americani, Th. IX. N. 31.
— ſimiæ albiſſimum, Cat. Rar. p. 178.
Capitis contuſioni Solo fomento, absque inciſione, feliciter proſpectum, Obſ. An. 60.
— dolores quibusnam mediis arcendi? Obſ. An. 40.
— foetus humani portiones, Th. I. Aſ. I. N. IV. & Th. Max. N. 195.
— foramina prodigioſa, Cat. Rar. p. 114.
— infantis ſegmentum, Th. Max. N. 69.
— oſſei foetus hum. pars ſuperior, Th. I. N. 3. n. 1. Th. Max. N. 26.
— — oſſicula varia triangularia, Cat. Rar. p. 177.
— — quodnam centrum oſſificationis? *ibid.* p. 105.
— tumores in infantibus à poſtica parte dependentes &c. cum Hydrocephalo affinitatem habent, Obſ. An. 52.
— vaſorum diverſitas, Th. Max. N. 182.
— vitulini glandula Parotides, Th. Max. N. 184.
— — rete admirabile, *ibid.* N. 110.
Capite toto privatus vitulus, Adv. Dec. I. p. 21.
Capita duo in uno fœtu hum. *ibid.*
— infantum varia, Cat. Rar. p. 144. & 173. Th. I. N. 4. 5. Th. II. Aſ. V. N. 5. Th. III. N. 4. & 16. Th. IV. N. 1. Th. VIII. N. 42. Th. IX. N. 56. Th. X. N. 22. & N. 75.
— puerorum aliquot, Th. II. Aſ. II. N. 14. Th. VI. N. 3. Th. VII. N. 29. & 31. Th. Max. N. 22. & 94.
Capitum hum. partes variæ, Cat. Rar. p. 176.
Carchariæ, vivipari piſcis, foetus, Cat. Rar. p. 182.
Carduus rariſſimus, Th. Anim. I. N. 2. N. 1.
Cardui minimi rariſſimi ramus, Th. Max. N. 6.
— tomentoſi caput, Th. Max. N. 90.
Caries coſtarum ab Aneurismate Aortæ, Obſ. An. 37.
— maxillæ inferioris ſublata, Th. IX. N. 29.
— palati cum fungo Cauteriis &c. curata, Obſ. An. 48.
— tibiæ, vid. Oſſium tibiæ caries.
Carneum ſegmentum pediculo & unguicula præditum, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 6.
Carnoſa membrana eſt proprie adipoſa ſive Celluloſa tunica, Ep. I. p. 8.
Cartilaginis vaſa, Adv. Dec. II. p. 3.
Cartilagines gaudent vaſculis ſanguiferis, Adv. Dec. III. p. 33.
Caryophilli Regii, Th. I. N. 31.
Cataplaſma egregium in Gangræna, Obſ. An. 75.
Cauda equina Medullæ Spinalis, vid. Medulla Spinal.
— oſſea anguillæ, Th. VIII. N. 84.
Cauterium actuale optimum remedium eſt poſt extirpatam corruptam portionem, Obſ. An. 48.
Cellulæ adipoſæ, Cat. Rar. p. 183.
Cellularum adipoſarum demonſtratio, Th. III. N. 79. n. 3.
Celluloſa membrana flatu detegenda eſt, Ep. I. p. 8.
— — in Scroto continua eſt cum penis & Septi membrana celluloſa, Th. X. N. 105.
— — — — eſt proprie membrana Dartos, Ep. I. p. 8. Th. X. N. 95.
— — — — fibris aliquando donatur, hinc Scrotum corrugari & contrahi poteſt, Ep. I. p. 8.
— — — — vaſa ſanguinea copioſiſſima habet, Adv. Dec. II. p. 22.
— — — — univerſo in corpore ſub cute reperiri & demonſtrari poteſt, Th. III. N. 29. n. 2.
— — quid ſit ſecundum Ravium? Reſp. Rav. p. 15.
Centinodia, Th. VIII. N. 57. n. 1.

— floribus argenteis, Th. Anim. I. N. 14.
Centinodii ramuli, *ibid.* n. 6.
Cephalæa à Setaceo applicito ceſſans, eodemque remoto recurrens, idque aliquoties, Obſ. An. 40.
Cephalicum fomentum, *ibid.* 60.
Cerasi oſſiculum diu in naribus hærens, cortice lapideo obductum, *ibid.* 44.
Cerastes Ceylanicus cinereus, duo cornicula gerens, Th. Anim. I. N. 15.
Cerebellum à cerebro ratione externæ figuræ differt, Ep. VII. p. 6.
— depictum, Ep. XII. tab. 15. fig. 4.
— ex variis lamellis circularibus transverſis compoſitum cernitur, Ep. VII. p. 7. Ep. XII. p. 20. tabb. 13. & 15.
— foetus hum. Th. V. N. 48.
— humanum, Th. III. N. 31. Th. X. N. 7. & N. 15.
— — induratum, Th. III. N. 29.
— — inverſum cum annexis, Th. III. N. 45. Th. VII. N. 31. not.
— infantis, Th. V. N. 98.
— Pia Matre obductum, Ep. XII. tab. 13. lit. A.
— pueri, Th. I. Aſ. II. N. V.
Cerebelli arteriarum diſtributio, Th. III. N. 45. n. 5.
— conſtitutio quænam? Ep. XII. p. 19. 20.
— diſſectio methodo Vieuſſenii inſtituta non ſatisfacit, Ep. XII. p. 20.
— diſſecti variæ portiones, Cat. Rar. p. 181.
— figuræ gemina deſcriptio, Ep. XII. p. 20.
— humani arteriæ innumeræ, Th. III. N. 29. n. 2. & N. 45. n. 2.
— — lamella, Th. VI. N. 121.
— — naturalis conſtitutio & color, Th. III. N. 45. n. 1.
— — *Plexus Choroideus*, Th. III. N. 45. n. 3.
— — portiones, Th. V. N. 65. 66. Th. VIII. N. 59. Th. IX. N. 52. Th. X. N. 26.
— lamellæ quædam, Th. III. N. 16. n. 5.
— *Medulla Oblongata* & parte inferiore & ſuperiore corpora Pyramidalia & Olivaria habet, Th. V. N. 65. n. 2. & N. 66. n. 1.
— — — lateraliter viſa, Ep. XII. tab. 15. fig. 5.
— *Medullæ oblongatæ* caudex, Ep. XII. p. 24.
— — — corpus globoſum, Th. I. Aſ. III. N. 11. n. 4.
— — — infantis portio, *ibid.* N. 11.
— — — portio depicta, Ep. XII. tab. 14. fig. 5.
— — — portiones, Th. I. Aſ. II. N. 5. & Th. X. N. 26.
— — — protuberantiæ, Ep. XII. tab. 14. Th. I. Aſ. III. N. 11. n. 1. 2.
— — — ſulcus, *ibid.* n. 3.
— — — variæ apparentiæ parte averſa, Ep. XII. tab. 15.
— *Pia Mater* cum ſuis proceſſ. falcif. Ep. VII. tab. 8. fig. 2. Th. IV. N. 6.
— — — delineata, Ep. VII. tab. 8. fig. 1.
— *Proceſſus Vermiformis*, Th. V. N. 65. n. 1.
— *Prominentiæ* non minus ob formam proceſſûs vermiformes nominandæ, quam veri proceſſus vermiformes, Ep. XII. tab. 13.
— — ubi ſint? Th. V. N. 78. n. 1.
— ſubdiviſio quænam? Ep. XIII. p. 20. & Th. IX. N. 52.
— *ſubſtantia* eadem eſt, quæ Cerebri, nempe corticalis & medullaris, Ep. XII. p. 20.
— — medullaris divaricatos arboris ramos refert, *ibid.* & Th. IX. N. 52.
— *ſubſtantiæ* Corticalis portio delineata cum ſuis ſubdiviſionibus in innumeras particulas, Ep. XII. tab. 15. fig. 5. Th. IX. N. 52.
— — — ſubdiviſio, Th. V. N. 52. n. 4.
— tunica ſecunda *Arachnoidea*, Th. III. N. 29. n. 3.
— tranſverſim ſecti pars inferior, Th. IX. N. 73.
— vitulini portio, Th. Max. N. 40.
Cerebrum caret vaſis Lymphaticis, Th. IX. N. 53.
— ceti habendum pro ſpermate ceti, Th. X. N. 73.

— diſ-

— diſſecandi varii modi, Ep. XII. p. 10. & ſeqq. vid. Cerebri ſectio.
— ejusque partes pulchre delineantur, Ep XII. tabb. 13. 14. 15.
— foetu etiam mortuo quando non putreſcat? Th. Max. N. 158.
— hum. induratum & inverſum, Cat. Rar. p. 128.
— in fœtu deficiens, Th. VIII. N. 1.
— in oleo coquendi methodus, Ep. XII. p. 5.
— in tribus foetibus humanis non repertum, Adv. Dec. I. p. 20.
— inverſum & cranium exemptum, Ep. XII. tab. 13.
— ovinum induratum, Cat. Rar. p. 139.
— — Williſiana methodo præparatum, Th. III. N. 65. plurimas particulas conſpiciendas præbet, *ibid.*
— quomodo à Cerebello differat? Ep. VII. p. 6.
Cerebri abſentia in fœtu hum. Th. VIII. N. 1.
— *Arachnoidea membrana* à quibus detecta, Reſp. ad Bidl. p. 16.
— — — inflata pſeudo-vaſa lymphatica repræſentat, Th. VII. tab. 2. fig. 2.
— — — nulla habet vaſa ſanguinea, Ep. IX. p. 8. Ep. XIII. p. 10. Adv. Dec. III. p. 28.
— — — quare ita dicatur? Ep. IX. p. 28.
— — — quare vaſculoſa videatur? *ibid.* p. 9.
— — — quomodo detegenda? *ibid.* p. 7. tab. 10. lit. D.
— — — tertia cerebri membrana eſt, *ibid.* p. 4.
— *Arachnoideæ membranæ* convolutiones genuinæ, Ep. IX. p. 9. tab. 10.
— — — delineatio falſa, Reſp. ad Bidl. p. 7.
— — — — quare ita difficilis? Ep. IX. p. 7.
— — — portio, Th. I. Aſ. II. N. 5. n. 6.
— — — tenuitas & ſubtilitas, Ep. IX. p. 8. & 10. Reſp. ad Bidl. p. 7. 16.
— — — vaſa ſanguinea oculis non poſſunt videri, Ep. IX. p. 8. Th. IV. N. 6. not. Adv. Dec. III. p. 28.
— *Arteria* Cervicalis à Vieuſſenio ita dicta, Ep. XII, tab. 13. lit. X.
— — Spinalis eundem exortum non ſemper obſervat, *ibid.* tab. 13. lit. C.
— *Arteriæ*, Th III. N. 23. Th. Max. N. 127.
— — per medullarem Cerebri ſubſtantiam, Th. II. Aſ. IV. N. 7.
— *Arteriarum* per Piam Matrem reptatus, Ep. XII. tab. 13.
— — tenuitas unde veniat? Th. IX. N. 53.
— *Cavitates* laterales quid ſint? Th. V. N. 79.
— *Corpora* Olivaria, Th. V. N. 78. n. 2.
— — Pyramidalia & Olivaria à Cl. Vieuſſenio in cerebri inferiore parte inventa, ſimiliter à Cl. Ruyſchio etiam in parte ſuperiore detecta, Ep. XII. p. 25. 26. tab. 14. fig. 5. quid ſint? *ibid.* p. 25.
— *Cortex*, vid. Cerebri ſubſtantia Corticalis.
— *Dura Mater* expanſa, Th. Max. N. 205.
— — — hominis, Th. VII. N. 34 & 35.
— — — — delineata, *ibid.* tab. 1. fig. 3.
— — — Pericranio interno tecta, Th. IX. N. 26.
— — — puellæ giganteæ, Th. VII. N. 36.
— — — tendinoſa & tenax eſt, Th. I. N. 5. n. 6. Th. V. N. 6.
— — — vaſa ſanguinea plurima habet, Th. III. N. 65. Th. IV. N. 81. Th. V. tab. 2. fig. 4.
— *Duræ Matris* arteriarum elegantiſſima repletio, Th. IV. N. 80.
— — — conſtitutio, Th. V. N. 6.
— — — ex ejus falce productio præternaturalis membranacea obſervata eſt, Th. IX. N. 26.
— — — falx. *ibid.*
— — — — & infundibulum exſiccatum, Cat. Rar. p. 181.
— — — in ejus ſinu longitudinali obſervata a Pacchopio corpuſcula ſubro-

rotunda miliaria deſcribuntur & depinguntur, Th. VII. N. 34. 35. & 36. & tab. 1. ſeq.
— — — *Proceſſus falciformis* criſtæ galli non ſolum, ſed etiam interiori parti oſſis frontis adhæret, Th. I Aſ. I. N. 9.
— — — pueri portio, Th. IV. N. 80.
— — — *Sinus* falciformis, Th. V. Loc. Arc. I. n. 1. Th. IX. N. 26.
— — — — — habet vaſa ſanguinea, Th. III. Loc. II. N. 7. not.
— — — — longitudinalis non immediate ab arteriis ſanguineis accipit repletionem, ſed mediantibus venis, Th. VIII. N. 2. not.
— — — ſinubus lateralibus apertis videtur ſinus quartus, Th. I. N. 4. n. 3.
— fabrica quænam, Adv. Dec. III. p. 4.
— *Fibrillarum* nervearum principium, Ep. XVI. p. 11.
— fœtus flaccidi vaccæ fruſtum, Th. Max. N. 158.
— *Fornix* cum duobus ejus brachiis, Th. V. N. 79.
— *Glandula Pinealis*. Th. X. N. 26.
— — — intrinſecus poroſa eſt, ſed neutiquam cum ceteris corporis partibus glanduloſis convenit, Th. I. Aſ. V. N. 5. n. 3.
— — — membranâ tegitur ſatis craſſâ, *ibid.* n. 4.
— — — in qua oſſicula, ab aliis calculi habita, inventa, Th. V. N. 63. tab. 3. fig. 5.
— — *Pituitaria* nonnihil eminens, Th. I. N. IV. n. 5.
— glandulas quinam ſtatuant? Ep. XII. p. 17.
— hominis adulti portio, Th. X. N. 8.
— hum. lamella, Th. V. N. 86.
— — pars anterior, Cat. Rar. p. 138.
— — — inferior. Th. V. N. 78.
— — partium recenſio, Cat. Rar. p. 128.
— — portio delineata, Th. VII. tab. 2. fig. 2.
— — portiones, Cat. Rar. p. 181.
Th. III. N. 33. Th. V. N. 45. 49. & 84. Th. IX. N. 54. & 56. Th. X. N. 28. Th. X. N. 153.
— — — lapidis inſtar induratæ, Th. II. Aſ. II. N. 94. & Th. VIII. N. 101. Th. X. N. 73.
— — vaſa arterioſa, Th. V. N. 10.
— Hydrocephali portio, Th. III. N. 9.
— infantis portio, Th. V. N. 22.
— *Infundibulum* vaſculis ſanguineis conſtat, Ep. XII. tab. 13. lit. R. Th. I. N. 4. n. 4.
— in oleo olivarum decocti pars, Th. X. N. 32. quid judicandum ſit de hac præparatione? *ibid.*
— *Membranæ* mediæ falſa delineatio, Reſp. ad Bidl. p. 7.
— mulieris infanticidæ duæ portiones, Th. Max. N. 5.
— *Nervorum* è Medulla Oblongata oriundorum, exortus, Ep. XII. tab. 13. vid. Nervi.
— *Pia Mater*, Th. VIII. N. 26. Th. Max. N. 174.
— — — craſſior ſolito, Th. VI. N. 79. n. 2.
— — — cuinam rei inſerviat propter tenuitatem? Th. X. N. 17.
— — — cum ſuis proceſſibus, Th. V. N. 73.
— — — infantis ſubtiliſſima, Th. II. N. 8.
— — — — tota fere ex meris vaſculis ſanguineis conſtare videtur, *ibid.*
— — — foetus hum. recens nati, Th. III. N. 40.
— — — hominis, Th. V. N. 13. Th. VI. N. 79. Th. VIII. N. 18. Th. IX. N. 36. Th. Max. N. 17. & 45.
— — — — ab una parte incraſſata, Th. X. N. 10.
— — — in omnes ſulcos proceſſus quoſdam demittit, Ep. VII. p. 7.
— — — pueri, Th. VII. N. 13.
— — — quam profunde ſeſe inſinuet inter ſulcos Cerebri? Th. X. N. 28.
— *Piæ Matris* arteriæ, Th. II. Aſ. V. N. 8. Th. Max. N. 90. vid. Cerebri Piæ Matris vaſa.
— — — conſtitutio vera, Th. VI. N. 5.
— — — corpuſcula quid ſint? Th. VI. N. 23.

— — — craſſities ante vaſculorum repletionem major videtur, Th. III. N. 68. Th. V. N. 24. n. 2. Th. IX. N. 36. Th. X. N. 17.
— — — extremitatum tenuitas, Th. V. N. 11. not.
— — — fruſta, Th. Max. N. 91. 92. 93.
— — — glandulæ perperam ita dicuntur, Th. V. N. 1. n. 1. quid ſint? *ibid.*
— — — incraſſatio præternaturalis, Th. III. N. 68. n 2.
— — — infantis portiones, Th. I. Aſ. III. N. 14. & Th. V. N. 79.
— — — membranoſum cuinam uſui inſerviat? Th. III. N. 40.
— — — nexus cum Cerebro accuratus & genuinus ab auctoribus eſt prætervisus, Ep. VII. p. 4.
— — — — fit per proceſſus ſerpentinos, *ibid.* p. 7.
— — — particulæ prominentes in ſuperficie exteriore quid ſint? Th. IX. N. 42. Th. X. N. 33.
— — — pinguedo non raro obſervata, variisque locis eâ ditata eſt, Ep. IX. p. 8. Th. V. N. 1. n. 1. & N. 13. n. 1. & N. 73. n. 2. Th. VI. N. 23. Th. IX. N. 42.
— — — — perperam habetur pro glandulis, Th. V. N. 1. n. 1. & N. 13. n. 1. Th. VI N. 23
— — — portio cum annexa Corticis Cerebri portione, Th. X. N. 25.
— — — — cum arteriolis ſuis delineata, Ep. VII. tab. 8. fig. 3.
— — — — incraſſata, Th. X. N. 13.
— — — portiones variæ, Th. I. Aſ. II. N. 13. Aſ. III. N. 19. Th. III. N. 20. n. 1. & N. 68. Th. IV. N. 5. & 58. Th. V. N. 24 51. 77. Th. VII. N. 33. 45. Th. VIII. N. 13. n. 1. N. 69. 72. Th. IX. N. 42. 46. Th. X. N. 5. Th. Max. N. 38.
— — — proceſſus cur minores ſint? Th. I. Aſ. II. N. 13. n 2.
— — — — falciformis, Ep. VII. tab. 8. fig. 1.
— — — — minores ſunt in recens natis, Th. I. Aſ. II. N. 13. n 2.
— — — proceſſuum falciformium numerus, Ep. VII. p. 8. & 9.
— — — ramuſculi numeroſi, Th. VI. N. 79 n. 1.
— — — ſeparatio difficilis a Corticali ſubſtantia, Th. IV. N. 58. not. & Th. VIII. N. 18.
— — — ſubſtantia variis locis gaudet pinguedine, Th. V. N. 73. n. 2. vid Cerebri Piæ Matris pinguedo &c.
— — — tenuitas, Th. IX N. 36.
— — — vaſa arterioſa foetus recens nati, Th. X. Thec. I. N. 173.
— — — — ſanguinea ſunt copioſiſſima, quæ iterum producunt Corticalem Cerebri ſubſtantiam, Ep. VII. p. 8. Ep. IX. p. 12. tab. 13. & 15. Th. I. Aſ. I. N. 10. Th. II. Aſ. V. N. 8. Th. III. N. 68. n. 1. Th. VI. N. 79. n. 1. Th. X. N. 28. Th. Max. N. 90.
— — — — — cur deorſum tendant? Th. VI. N. 79. n. 1.
— — — vaſorum arterioſorum conſtitutio poſt mortem, Th. IX. N. 36.
— — — — figura delineata, Ep IX. p. 9. & tab. 10.
— — — — tenuitas, Th. X. N 17.
— — — — uſus, Th. I. Aſ. II. N. 7. in notis. & N. 13. n 1. Th. III. N. 40. & Th. VIII. N. 18.
— partes quænam? Ep. XII. p. 11. & ſeq.
— *Plexus Choroideus*, Th III. N. 51. & Th. V. N. 1. n 2. & N. 66. Th. VIII. N. 100.
— — — depictus cum annexa Piæ Matris portione ex homine, Ep. XII. tab. 15. fig. 3
— — — eſt corpus continuum cum arteriarum extremitate, Th. III. N. 45. n. 3.
— — — etiam extra Cerebri ventriculos propullulat, Ep. XII. p. 25. & 26.
— — — ex glandulis conſtare dicitur, Ep. XII. p. 21. 22.
— — — ex glandulis haud conſtat, ſed vaſculis, *ibid.* & Th. II. Aſ. V. N. 7. Th. V. N. 66. Th. VIII. N. 100. Th. X. N. 44.
— — — Hydatidibus ſcatens, Ep. XII. p. 22. ſqq. & Adv. Dec. I. p. 8.
— — — illæſo Cerebello, extra ſuper-

perficiem ex parte prominens, Th. III. N. 45. n. 3.
— — — ovis ceu fatuæ, Th. VII. N. 48.
— — — ovis in aliud mutatus & delineatus, *ibid.* tab 3. fig. 5.
— — — Piæ Matri eſt connexus, Th. V. N. 66. n. 1.
— — — puellæ giganteæ, Th. VII. N. 22. qui delineatur, *ibid.* tab. 1. fig. 2.
— — — pueri, Th. II. N. 7.
— — — quatenus extra Cerebelli hemiſphærium propullulat tegitur membrana Arachnoidea, non Pia Matre, an hoc in omni objecto? Th. III. N. 45. n. 4.
— — — quid ſit? Th. V. N. 66. n. 2.
— *Plexus Choroidei* arteriæ elaborationi humoris aquoſi deſtinatæ, Ep. XII. p. 22.
— — — conſtitutio, Ep. XII. p. 20. & 21. & Th. X. N. 24. & 25.
— — — portio, Th. VII. N. 77. & Th. VIII. N. 100.
— — — — depicta, Hydatidibus repleta, Ep. XII. tab. 15. fig. 1.
— — — vaſa ſanguinea in globulos rotundos mutata, Th. VII. N. 48.
— — — uſus, glandulis adſcriptus, arteriolis debetur, Ep. XII. p. 21. ſeqq.
— portio depicta, Ep. XII. tab. 14. fig. 2.
— — in oleo cocta, Th. VIII. N. 35.
— — in ove fatua non nihil corrupta, cujus Plexus Choroidei vaſa ſanguinea in globulos rotundos ſunt mutata, Th. VII. N. 48.
— — vitulini foetus ſemianni ſpatio in matre relicti, absque magna mutatione, Adv. Dec. II. p. 35. tab. 2. fig. 2.
— portiones, Cat. Rar. p. 128. Th. V. N. 16. 52. & 79. Th. IX. N. 73.
— *Proceſſus Vermiformis*, Th. V. N. 52. n. 3.
— — — ſubſtantiâ non eſt diſtinctus à reliqua Cerebri ſubſtantiâ, Th. V. N. 49. not.
— *Protuberantia* annularis arteriolis innumeris obſita eſt, Ep. XII. tab. 13. lit. P.
— — — in medio ſulcum longitudinalem habet. *ibid.* tab. 15. fig. 2.
— — — Medullæ oblongatæ tractibus ſive fibris medullaribus & transverſalibus extrinſecus inſtructa; hæ autem fibræ continuationem habent cum iis, quæ ſubſtantiam medullarem Cerebelli conſtituunt, *ibid.* fig. 6.
— — — — — Williſii corpus globoſum eſt, Th. I. Aſ. III. N. 11. n. 4.
— — — ſuperimpoſita eſt Medullæ oblongatæ caudici, non vero caudex Medullæ oblongatæ Protuberantiæ annulari, Ep XII. p. 25.
— *Protuberantiæ* crurum Medullæ oblongatæ perverſe glandulæ pone infundibulum audiunt, *ibid.* tab. 13. lit. S.
— *Rete* mirabile, Ep. XII. lit. T. Adv. Dec. II. p. 45.
— *Sectio* antiqua & vulgaris, Ep. XII. p. 10. 11.
— — à Varolio excogitata, *ibid.* p. 1.
— — recentior, *ibid.* p. 12.
— — Sylviana, *ibid.* p. 13.
— — Williſiana, *ibid.*
— *Septum*, quo diſtinguitur à Cerebello, vocari poteſt Falx transverſalis, Th. II. Aſ. II. N. 5. n. 2.
— *Subſtantia* duplex hodie ſtatuitur Corticalis & Medullaris, Ep. XII. p. 3.
— — veteribus dicebatur ſui generis, Ep. XIII. p. 17.
— — *Corticalis* an venas habeat, non ſatis clarum eſt, ſed tamen veroſimile, Th. VI. N. 73.
— — — arte indurata grumoſa adparet, Th. I. N. 19. n. 3.
— — — decoctione in oleo mutatur, Th. VI. N. 73. Th. VIII. N. 35.
— — — de ea diverſæ ſententiæ, Ep. XII. p. 3. 4.
— — — depicta, *ibid.* tab. 14. fig. 1. & 3.
— — — explicatu difficilis eſt, *ibid.* p. 3.
— — — glanduloſa a Malpighio habetur, itemque recentioribus, *ibid.* p. 4. 5. 17. 18. & Th. VI. in præfat.

— — — haud

— — — haud componitur ex glandulis, ſed tota ſubſtantia ejus eſt compages & ſeries intricatiſſima ſanguineorum vaſculorum minutiſſimorum, Ep.XII. p. 5. 10. ſeqq. p. 15. 17.18. 19. &Th. I.Aſ.III.N. 19.& n. 1.& 4.Th.II. Aſ. V. N. 3. & Aſ VI. N. 1. n. 2. & N. 13.Th.III. N. 33. n. 1.&N. 40.Th.IV. N. 78. Th. V. N. 44. N. 48. n. 3. Th. VI. in præf. & N. 73. Th. VII. N. 12. n.6. & N. 25. Th. VIII. N. 35. & N. 69.Th.X.N. 32. 33. 150. & 153. Adv. Dec. III. p. 4.
— — — judicia diverſa veterum de ea, Ep. XII. p. 3. 4. & 17.
— — — medullarem variis locis mole ſuperat, Th. V. N. 45. n. 2.
— — — poteſt diſſolvi, Th. I. Aſ. III. N. 19. n. 52.
— — — vaſculoſa arteriæ Piæ Matris annexa, Th. VIII. N. 26.
— — — — defenditur contra Schelhamerum, Th. VI. N. 73. Adv. Dec. III. p. 4.
— — *Medullaris* depicta ex infante, Ep. XII. tab. 15. fig. 7.
— — — prædita quoque eſt ſubſtantia Corticali, Th. V. N. 86.
— *Subſtantiæ Corticalis* color in demortuis quisnam ſit? Th. VI. N. 73.
— — — — in ſtatu ſano cinereus eſt, & quando rubicundus? *ibid.*
— — — extremitates ultimæ venularum impoſſibile demonſtrantur, *ibid.*
— — — inventor quisnam? Th. VIII. N. 35.
— — — particulæ non diſſolutæ male habentur pro glandulis, Th. X. N. 31.
— — — portio depicta, Ep. XII. tab. 14. fig. 1.
— — — portiones variæ, Th. I. Aſ. III. N. 19. Th. II. Aſ. V. N. 3. &. 44. Th VI. N. 73. & 109. Th. X. N. 5. & 31. & Th. Max. N. 91. & 93.
— — — ſubdiviſio, Ep. XII. tab. 15. fig. 4. Th. IX. N. 52.
— — — vaſcula, eam conficientia, analogiam habent, cum iis, quæ Placentam uterinam conſtituunt, Th. III. N. 38.
— — diviſio, Ep. XII. p. 3.
— — portio, Th. V. N. 46. n. 2.
— *Subſtantiam* demonſtrandi diverſæ Medicorum methodi, Ep. XII. p. 15.
— — — vera methodus, Ep. XII. p. 15.
— *Tractus Medullares*, Ep. XII. p. 25.
— — — demonſtrandi modus, Ep. XVI. p. 12. ſed Cerebrum in ſegmenta digitis non eſt dividendum poſt indurationem, *ibid.* & Th. X. N. 28.
— *Vaſa Lymphatica* nulla ſunt, Ep. XII. p. 23. Th. IX. N. 53.
— — quare tam tenera ſint? *ibid.*
— *Vaſorum ſanguineorum*, per id diſtributorum, pulchra delineatio, Th. III. tab. 4. fig. 1.
— *Ventriculi*, Ep. XII. p. 23.
— — non ſcatent glandulis, eos humectantibus, Adv. Dec. I. p. 13.
— — unde humorem ſuum accipiant, & cujus uſus ſit ille? cujusque vitia multos morbos producunt, Ep. XII. p. 22. 23. 24. & 25.
— vitulini portio in utero vaccæ mortui, Adv. Dec. II. tab 2. fig. 2.
Cereus Americ. ſpinoſus multangularis, Th. X. N. 4.
Cerei ſpinoſi Americani ſpinula, Th. VIII. N 24. not.
Ceti ſperma male ita dictum, & quid ſit? Th. X. N. 73. & Th. Max. N. 181.
— minoris, Caſtinjot, Cerebrum habendum pro ſpermate Ceti, Th. X. N. 73.
Chamæleon Afr. Th. VIII N. 74.
— — cinereo marmoreus, Th. Anim. I. N. 67.
Chamæ-pſittaci Sceleton. vid. Sceleton.
Chankers, vid. Penis Glandis ulcera.
Chemicâ deſtillatione quid poſſit produci? Adv. Dec. p. 7.
Chirurgia eſt artium præſtantiſſima, Obſ An. 41.
Chorion & Amnion ſibi invicem leviter cohærent, Ep IX. p. 9
— humanum in duas lamellas dividi poteſt, Th. V. N. 41. & tab. 1. fig. 1.
— — non habet vaſa ſanguinea, ubique per eam diſperſa, nec ulterius, quam per mediam ejus partem, ubi Placentæ cohæret, Ep. IX. p. 9.

Ep. XIII. p. 10. Th. V. N. 1.
— ovinum ſcatet Cotyledonibus, quæ nil aliud ſunt, quam Placentulæ uterinæ, non glandulæ, Th. II. Aſ. IV. N. 10. & n. 1.
— — vaſa innumera habet, Th. IV. N. 19.
— Placentæ utramque ſuperficiem obducit, Th. X. N. 60.
— porcinum acetabula habet, Th. IV. N. 45. & 61.
— — cum ſuis acetabulis, Th. V. N. 107.
— — exterius eſt inſtar villoſæ Inteſtinorum tunicæ, Th. IV. N. 61.
— producit tegumentum Placentæ villoſum, Th. X. N. 60. vid. Placentæ uterinæ integumentum novum.
— vitulinum vaſis ſanguineis valde repletum eſt, Th. II. Loc. Arc. III.
Chorii acetabula admodum exilia, Th. IV. N. 61. not.
— duæ partes maxime inter ſe diſcrepantes, Th. V. N 41.
— humani foetus portio, Th. V. N. 41.
— membrana porci in qua nonnulla acetabula, Th. IV. N. 45.
— — quando in corpore vivo in duas membranulas dividatur? Th. X. N. 155.
— porcini portio, Th. IV. N. 61.
— portio, Th. II. Aſ. II. N. 10.
— — in duas membranulas diviſa, Th. X. N. 155.
— Tunica Villoſa aut ſuccoſa quid? Th. V. N. 41. quasnam partes obducat, & cum quanam ſit continua? *ibid.*
— Tunicæ vitulinæ delineatio, Th. II. tab. 6. fig. 8.
— vaccini portio, Th. V. N. 21.
— vitulini foetus portio, Th. II. Loc. Arc. I. N. 3. & 4.
— — ſegmentum, Th. Max. tab. 2. ejus mirandus reptatus. *ibid.*
inter *Chorion* & Amnium non reperitur tertia in homine membrana, Th. IX. N. 21.
Chryſalides in cavernulis oſſium latitant, Adv. Dec. III. p. 21.
— parvæ cum urina rejectæ, *ibid.* p. 20.
Chryſalidum exuviæ in imis oſſibus repertæ, Adv. Dec. III. p. 19. earumque figura diverſa, *ibid.*
Chryſanthemi ramuli, Th. Anim. I. N. 6. ejus flores, *ibid.*
Chylus cuinam tunicæ ſeſe inſinuet? Th. V. N. 41.
— quomodo intret in vaſa lactea? Adv. Dec. II. p. 11.
— ubi & quomodo limpidior reddatur? *ibid.*
Chyli pars an venulis Meſeraicis ſemper ducatur in Hepar? Adv. Dec. III. p. 23.
— receptaculum in homine naturaliter non datur, Adv. Dec. II. p. 11.
— via à Bilſio & Riolano male adſignata, de Valv. c. 4. Obſ. 15. in fine.
— tenuiora forte reſorbentur etiam à venis Meſeraicis, Adv. Dec. II. p. 18. Dec. III. p. 23.
Cibi faſtidium ab ejectione ſalivæ nimia, Adv. Dec. II. p. 15.
Cicatrizantia medicamenta, Adv. Dec. III. p. 25.
Ciceris rubri ramus, Th. IV. N. 52.
Cichorei ſpinoſi fruticoſi ramus, Th. Anim. I. N. 72.
— — ramulus, *ibid.* N. 48.
Cicutariæ ſucco viroſo fructus, ſeu ſemina, hominem poſſunt interficere, Th. Anim. I N. 89. exemplum, *ibid.* analogia foliorum hujus plantæ cum Apio aquatico, *ibid.*
Ciliares nervi, & *Ciliare* Ligamentum, vid. Oculorum Ciliares nervi, &c.
Cinnamomi baccæ, Th. Anim. I. N. 10.
de *Circoſele*, Adv. Dec. II. p. 21.
Circulationis ſanguinis auctor Harvæus exiſtit, Ep. XII. p. 27. Ep. XV. p. 3.
Circumforaneorum & Medicaſtrorum fraus, Obſ. An. 26. eorumque ſtolida & coeca temeritas, *ibid.* Obſ. 49.
Ciſtula Bilaria pro diverticulo bilis habenda eſt, Obſ. An. 31.
Clavi pedum cur periculoſi fiant? Adv. Dec. II. p. 17.
— — locum habent in papillis nerveis, &c *ibid.* vid. Pedum clavi.
Claudicatio infantum ſæpe provenit ab eo, ſi cogantur ambulare, oſſibus adhuc mollibus exiſtentibus, Adv. Dec. II. p. 16.

— vetularum provenit ſæpiſſime à fractura colli oſſis femoris, Th. VIII. N. 103. n. 3.
Clipvis, piſcic. Americ. Th. Anim. I. N. 3.
Clitoris major in foetu exiſtit, Th. VI. N. 51. & 54.
Clitoridis caput cum ejus præputio, Th. VII. N. 60.
— — inter labia vulvæ prominens, mentitur glandem membri virilis, Th. X. N. 82. Adv. Dec. II. p. 22. quanam ætate id fiat? *ibid.*
— corpus ſpongioſum repletur repletis arteriis, eodem modo, uti corpora nerveo ſpongioſa, Th. VI N. 1. n. 5.
— propendentia in Embryonibus, Th VI. N. 51. & 54
Cochinella rubra, Th Anim. I. N. 10.
Cochlea magna alba cum adnato inſecto marino, Th. Anim. I. N. 37.
— marina Indica cum limace, Th. Anim I. N. 76.
Cochleæ marinæ gravidæ uterus, vid. Uterus.
— vaſculorum arterioſorum curſus, Ep. VIII. p 5
Colis infantis cum coliis ſuis, Th. VII. N. 34. & Th. X. N. 95.
— pueri cum coliis ſuis, Th. III N. 22.
Colli arteriæ vertebrales, Th. I. Aſ. III. N. 12. n. 2.
— arteriarum abſciſſiones, Th. III. N. 16. n. 1.
— illiniendi remedium, Adv. Dec. I. p. 33.
— vertebræ, vid. Vertebræ Colli.
Colocaſia, Adv. Dec. III. p. 11.
— annon vera Ari ſpecies? *ibid.*
Color contenti & continentis idem eſt, Th. VI. N. 73.
— partium diverſus dependet à contentis, *ibid.*
Columbæ foetus biceps, Th. Max. N. 42.
Conceptio falſa quid olim fuerit? Th. X. N 63.
— quando fiat? Th. VI. N. 21.
— quid ad eam requiratur? Th. VI. N. 21.
— Tubaria in brutis eſt ordinaria, in hominibus extraordinaria, Ep. Ettm. p. 10.
— veſicularum foeminearum ſubſidio fit, Adv. Dec. I. p. 5.
Conceptûs foecundi ſigna, Th. VI. N. 21. & 32. not. 1. & ſeqq.
de *Conceptu* foecundo, Adv. Dec. I. p 2.
Concha exotica margine in mucrones exeunte, Th. VII. N. 1.
Conchæ anatiferæ exiguæ, Th. Anim. I. N. 91.
Conchylia Indica rupis inſtar concinnata, Th. Anim. I. N. 89.
Conchyliorum congeries delineata, *ibid.* tab. 4. fig. 1.
Condyloideus proceſſus, vid. Maxillæ proceſſus.
Conger Americ. rufus, Th. Anim. I. N. 46.
Conyza Afr. *ibid.* N. 2. n. 4. & Th. VIII. N. 57. n. 1.
Cor anatis. Cat. Rar. p. 140.
— bene ab auctoribus delineatum non eſt, Ep. III. p. 24.
— cuniculi, Cat. Rar. p. 140.
— eſt muſculus, Adv. Dec. I. p. 16.
— eſt præcipua corporis humani pars, *ibid.* p. 15.
— egregie præparatum, Ep. III. p. 24.
— foetus hum. Cat. Rar. p. 112. Th. IV. N. 44. Th. V. N. 59. Th. IX. N. 45. Th. Max. N. 52. 63. & 135.
— haud bene adhuc exploratum eſt, Adv. Dec. I. p. 14.
— humanum, Cat. Rar. 169. 181. Th. IV. N. 26. Th. VI. N. 125. Th. VII. N. 28. Th. VIII. N. 67. Th. IX. N. 23. & 63. Th. X. N. 35.
— — oſſa aliquando habet, Obſ. An. 69.
— — ſcabritie Pericardio connatum, Th. VI. N. 36.
— infantis, Cat. Rar. p. 140. Th. I. Aſ. I. N. 9. Th. III. N. 18. Th. IX. N. 70.
— juvenis, Th. X. N. 38.
— ovinum, Cat. Rar. p. 140.
— — in mumiam converſum, Th. VIII. N. 93.
— plenum aëre obſervatum, Ep. XVI. p. 11.
— poſtica ſua parte delineatum, Obſ. An. 37.

— pueri, Cat. Rar p. 181. Th. I. N. 3. n. 3. Th. III. N. 17. Th. V. N. 75. Th. VIII. N. 25. Th. IX. N. 26. Th. X. N. 42. Th. Max. N. 165.
— — cum annexis vaſorum truncis, Ep. III. p. 31.
— pulſat in ſiniſtro latere propter ejus ſitum, Ep. III. p. 24.
— vitulinum, Th. VIII. N. 80. & Th. IX. N. 75.
Cordis Auricula dextra capacior eſt ſiniſtrâ, Th. IX. N. 23. n. 7.
— — — ex bove, Cat. Rar. p. 139. Th. VIII. N. 52.
— — — ex homine, Th. V. N 85. Th. X. N. 41.
— — — gemina delineata, Ep. X. p. 7. 8. & tab. 11.
— — *ſiniſtra* criſtam galli æmulatur, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 1. Ep. X. p. 7. fig. 1.
— — — gemina delineata, Ep. X. p. 7. & tab. 11.
— — — hominis, Th. X. N. 40. Th. Max. N. 128.
— — *utraque* formâ naturali, Th. I. Aſ. I. N. 9. n. 1.
— — — habent communem cavitatem cum ſacculo membranoſo, ex quo, ceu baſi, vena Pulmonalis & vena Cava prodeunt, Ep. X. p. 7. 8. tab. 11. fig. 3 & 4.
— *Auriculæ* columnæ carneæ, Th. V. N. 85. not.
— — utriusque conſtitutio, Th. IV. N. 96. n. 1.
— — — forma & magnitudo, Th. IX. N. 45.
— (ex) *Auricula* dextra quoque venæ aliquot emergunt, Th IX. N. 23 n. 3.
— *Auriculæ* ab auctoribus tanquam particulæ deformes, cordi adpoſitæ, depinguntur, Ep. X. 3.
— — figurâ & magnitudine raro ſunt æquales, Ep. X. p. 7. 8.
— — majores ſunt, quam ab auctoribus depictæ cernuntur, *ibid.* p. 5. & ſeq.
— — peculiaribus arteriis gaudent, Ep. III. p. 22. 23. 27.
— *Auricularum* fibræ motrices, Ep. X. p. 4. & 5.
— — fibrarum motricium facies miræ eſt diverſitatis, Ep. X. p. 5. 6. & 8.
— — figura, Th. IX. N. 63. n. 5. & N. 70. not.
— — figuræ perverſæ, Ep. X. p. 3. & ſeq. cauſa hujus erroris, *ibid.*
— — — potiſſimum ex vitulinis & ovinis objectis petitæ ſunt, *ibid.* p. 5. 6. 8.
— — ſtructura, *ibid.* p. 4.
— — vaſa, à nemine notata, innumera ſunt, Ep. III. p. 27. 29 Ep. X. p. 5. & ſeq. Th. IV. N. 96. n. 1.
— — uſus, Ep. X. 5. 6
— *Auriculas* nutriri à majorum vaſorum ſanguine multi perverſe putant, Ep. III. p. 22.
— conus in duas partes diviſus, Th. VIII. N. 67.
— — propter pinguedinem æqualis adparet, Th. IV. N. 96. n. 4. Th. VIII. N. 67.
— delineatio optima cum vaſis majoribus & minoribus, Th. IV. tab. 3. fig. 1. & 2.
— facies alia eſt in corpore vigoroſo, alia in cadaveribus hominum, morbo extabefactorum, Th. IV. N. 96. n. 2.
— — diverſa tum brutorum tum hominum, Th. IV. N. 96 n. 2.
— faciem, figuram & ſitum omnes non bene annotarunt, Th. IV. N. 96. n. 2. Adv. Dec. I. p. 15. 16.
— *Fibræ* motrices, Th. IX. N. 75.
— *Fibrarum* muſculoſarum quinam inventores? Ep. VI. p 6.
— *Lacertorum* Carneorum, horumque tendinum vaſa copioſiſſima, Adv. Dec. I. p. 17.
— portio è muliere infanticida, Th. Max. N. 19.
— pulſatio ubi ſentiatur? Ep. III. p. 24.
— ſitus in homine & bruto, Adv. Dec. I. p. 15.
— ſtructura, *ibid.* p. 16.
— *Valvulæ* Semilunares aliis, minus recte Sigmoïdes dicuntur, Th. VIII. N. 25.
— — — oſſeæ & coalitæ obſervatæ, Obſ. An. 69. fig. 57.
— — — plurimis ſcatent vaſis, Adv. Dec. I. p.

I. p. 7.
— — triangulares ſinus ſiniſtri, Th. X. N. 39.
— *Vaſa* an delineari poſſint? Reſp. ad Bidl. p. 27.
— — Coronaria innumera ſunt, Ep. III. p. 22. 23. 27. 29.
— — per ſubſtantiam ejus diſperſa, Ep. III. p. 22.
— — ſanguinea, Th. IV. N. 96.
— *Vaſorum*, per ſubſtantiam ejus diſſeminatorum, textura mirabilis, Th. IV. N. 96. Adv. Dec. I. p. 16. tab. 2. fig. 1. & 2.
— — ſanguineorum trunci quinam? Th. VIII. N. 67. Th. X. N. 35.
— *Vena* Coronaria non vehit omnem ſanguinem à Corde refluum, & ab arteriis acceptum non omnem reddit venæ Cavæ, Ep. X. p. 8. fig. 14. Th. IX. N. 63. n. 1. Adv. Dec. I. p. 10.
— — — pro parte maxima ad Cordis ſubſtantiam, partim etiam per auriculam diſſeminatur, Ep. X. p. 8. fig. 4.
— *Venæ* unde emergant? Th. IX. N. 23. n. 3.
— *Ventriculi* dextri facies interior delineata, Adv. Dec. I. tab. 2. fig. 1.
— — ſiniſtri facies interior delineata, *ibid.* fig. 2.
Corallina officinarum, Th. Anim. I. N. 76.
— capillaceis ramulis, *ibid.*
Corallium album Amboin. *ibid.* N. 91.
Corallii albi ramuli, *ibid.* N. 89.
— albiſſimi Amboinenſis ramuli, *ibid.* arboris flos, *ibid.* N. 27.
— rubri tubuloſi ramuli, *ibid.* N. 90.
Corbiculus Indicus, Th. V. N. 75.
Corii hum. præparati portio, Cat. Rar. p. 173.
— portio in filamenta diſſoluta, Th. V. N. 96.
— vitulini pars, Th. Max N. 189.
Cornua uterina, vid. Uteri Cornua.
Corona ex floribus naturalibus, Th. VIII. N. 57. n. 1.
Corpus præternaturale ex utero vaccino expulſum, Th. VI. N. 25.
— — quid repræſentet? *ibid.*
— — quomodo delineatum? *ibid.* tab. 5. fig. 6.
— *Reticulare* Malpighii, Ep. I. p. 6. & 8. Th. III. N. 81. Th. VIII. N. 54.
— — cutis ex Europæa, Th Max. N. 113.
— — deſtituitur vaſis ſanguiferis, Ep. XIII. p. 10. Th. III. N. 19. n. 3. & Th. X. N. 2. lit. A. not
— — è balæna, Th. I. Th. II. N. 17. fig. 7.
— — è planta pedis Aethiopis, Th. X. N. 4.
— — eſt neceſſaria corporis hum. pars, Adv. Dec. III. p. 24.
— — facilius detegitur in lingua bovina, Th. X. N. 18.
— — facilius inveſtigatur luſtratis ejus foraminibus capacioribus, Th. V. N. 3. not.
— — in balæna valde craſſum eſt, Th. II. fig. 8. 9.
— — quo modo artificioſe à cute ſit ſeparandum? Ep. I. p. 8. 9. Adv. Dec. III. p. 25. 26.
— — — — ſit demonſtrandum? Ep. I. p. 9.
— — reflexum, Th. III. N. 34. n. 3.
— — ſeparatum à cute, *ibid.* n. 2.
— — teſtudinis, Th. V. Aſ. I. N. 3. ejus foramina capacia, *ibid.*
Corporis extimi integumenta tria communia ſunt, Adv. Dec. III. p. 24. & 25.
— — — qua ratione ſint ſeparanda? *ibid.* p. 25. & ſeq.
— — — ſcitu ſunt neceſſaria, *ibid.* p. 25.
— humani ſcrutinium quomodo inſtituendum? Ep. XIII. p. 3. & p. 9.
— partium quarundam induratio in Hydropica, Obſ. An. 70.
— *Reticularis* balænæ ſegmentum, Th. Max. N 206.
— — color, Th. I. Aſ. III. N. 4. n. 2. Th. V. N. 5. n. 1. Th. X. N. 2. n. 6. Adv. Dec. III. p. 26.
— — — in Aethiope, Semi-æthiope & Europæo, Adv. Dec. III. p. 26.
— — delineatio, Ep. I. p. 10.
— — foraminum mutatio unde oriatur? Reſp. ad Bidl. p. 14.
— — Papillæ pyramidales, Ep. I. p. 6.
Reſp.

Reſp. ad Bidl. p 5.
— — — — quomodo poſſint demonſtrari? Ep. I. p. 9.
— — portio, Th. V. N. 5.
— — ſitus, Ep. I. p 8
Corpora præparandi methodus laudata, Ep. XIII. p. 4.
Corporum admirandæ conſervationis encomium, Ep. I. p. 3.
Corpuſcula rotunda extra cutem prominentia quid ſint? Th. X. N. 130.
Corruda Africana, Th. Anim. I. N. 14.
Cortex Cerebri, vid. Cerebri ſubſtantia Corticalis.
Coſta bovis à natura ferruminata, Cat. Rar. p. 178.
— foetus humani arte torta, Th. VI. N. 13.
— — mollificata, Th. IV. N. 38.
— incurvata ex infante, Th. Max. N. 164.
Coſtæ binæ è foetu delineatæ, Adv. Dec. II. tab. 2. fig. 4.
— coalitæ binæ in uno latere, de Valv. c. 4. Obſ. 1.
— — cum Vertebra, *ibid.* Obſ. 8.
— craſſiores & rotundiores ſunt in viro, quam muliere, Cat. Rar. p. 108.
— fractæ & ferruminatæ, Cat. Rar. p. 175. Th. VII. N. 62.
— inferiores & ſuperiores quorſum ſpectent? Th. V. Loc. Arc. VII. n. 2.
— ſuccinguntur Pleurâ, Membranâ Celluloſâ & Perioſtio, Th. VIII. N. 4. n 1.
— tredecim in ſingulo latere filiolæ inventæ, de Valv. cap. 4. Obſ. 1.
Coſtarum arteriæ, Ep. II. p. 15. Th. I. Aſ. III. N. 16.
— caries ab Aneuriſmate Arteriæ Aortæ, Obſ. An. 37.
— — qua ratione fiat ex Aneuriſmate? Obſ. An. 38.
— oſſa ab acido ita poſſunt emolliri, ut flectantur, Th. IV. N. 38. Th. VI. N. 13.
— portiones, Th. I. Aſ. III. N. 16.
Cotyledones uteri quænam & quid ſint? Th. II. Aſ. IV. N. 10. n. 1. Th. V. Arc. III. n. 1.
Crabro Afric. in ore Lacertæ Americ. Th. Anim. I. N. 16.
Cranium hum. habet duas tabulas, Th. VIII. N. 8. not.
— in Bregmate clauſum, Cat. Rar. p. 106.
— lapideâ ſubſtantiâ variis locis obſitum, Th. IX. N. 30.
— pluribus locis deficiens, Th. Max. N. 195.
— ſæpe impreſſum eſſe videtur, ubi digitis exploratur in capitis contuſionibus, Obſ. An. 60.
— ſine Diploë inventum aliquando eſt in adultis, Th. VIII. N. 8.
Cranii accretio unde ſtriatim fiat, Th. VIII. N. 2. not.
— carie exeſi portio cujusdam meretricis, Th. VII. N. 14.
— cavitas non reperta in tribus foetibus ſine Cerebro natis, Adv. Dec. I. p. 20.
— fiſſura ex contuſione ipſas ſuturas pervadens, Obſ. An. 47.
— homicidæ pars à Carnifice in duas partes diviſa, Cat. Rar. p. 129.
— humani portio, Th. IX. N. 13 n. 1.
— impreſſio & vera fractura non ſemper terebrationem requirunt, Obſ. An. 60.
— oſſa, vid. Oſſa Cranii.
— pars ex Hydrocephalo, Cat. Rar. p. 151.
— — ſuperior, Cat. Rar. p. 175. 179. Th. II. Aſ. II. N. 14 n 1.
— — — delineata, Th. V. tab. 2. fig. 4.
— — — ex homine, Th. Max. lit. G.
— — — ex infante, Th. II. Loc. Arc. II. N. 2. & 3. & Th. III. Loc. II. N. 1. & 2.
— — — foetuum humanorum, Th. I. Loc. Arc. II. N. 1. & Th. III. Loc. II. N. 3. & ſqq. Th. VIII. N. 2. Th. X. N. 6. Th. Max. N. 207.
— — ſuprema ex infante, Th. IX. N. 26.
— perforatio, Reſp. Rav. p. 8.
— Sutura Sagittalis ad naſi usque radicem porrecta, Cat. Rar. p. 114. 115. & 131. id quod ſexus varietatem non denotat, *ibid.* p. 116.
— Suturarum uſus non eſt ut uno oſſe fiſſo, alterum quoque non findatur, Obſ. An. 47.
— tabulæ quandoque ſunt unitæ, Th. VIII. N. 8. not.

Crepidæ è corio hum. Cat. Rar. p. 138.
Cribra in corpore humano non dantur, Adv. Dec. II. p. 18.
Criſta Galli quando tota ſit cartilaginea? Th. I Aſ. I. N. 4. n. 6.
Criſtæ Gallinarum quid ſint? Ep. XV. p. 10.
Croci verni latifolii flavi flos, Th. Anim. I. N. 27.
Crocodili foetus, Cat. Rar. p. 182. & Th. Anim. I. N. 92.
— ovi foecundati delineatio, Th. Anim. I. tab. 6. fig. 2.
Cruor coagulatus in utero mulieris inventus, Th. IV. Loc. Arc. I. not. 1. & 2.
Cruoris coagulati maſſa quandoque molam mentitur, Obſ An. 29.
Crus anterius cervuli exigui Afr. in Atheromate ventriculi hum. Adv. Dec. III. p. 2.
— dextrum cum extremo pede foetus, Th. III. N. 82.
— foetus hum. à latere Placentæ uterinæ adhærens, Th. IX. N. 24. Adv. Dec. I. p. 21. ejus conſtitutio, *ibid.* n. 2. delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 2.
— — — aliud, Th. III. N. 64.
— — — cum pede, Th. VI. N. 19.
— — — cum pede extremo, Th. Max. N. 47.
— infantis, Th. I. Aſ. 1. N. 6. Th. VI. N. 2. 22. & 34.
— — in Atheromate Placentæ, Adv. Dec. III. p. 20.
— juvenis cum pede extremo, Th. Max. N. 21.
Cruris nervi, vid. Nervi.
— ſubſtantia celluloſa, Th. III. N. 64.
Cubitus infantis, Th. VIII. N. 13.
Cubiti os, vid. Os Cubiti.
Curculio ex Cap. Bon. Sp. Th. Anim. I. N. 2. n. 3. & N. 10.
Cucullatus Piſcic. vid. Piſcic. Ceylanicus.
Cuticula à Cute ſeparata, Th. III. N. 34. n. 1.
— albicans, Th. I Aſ. III. N. 4. n. 2.
— digitorum, Cat. Rar. p. 177.
— eſt expanſio papillarum cutanearum, Th. II. Aſ. IV. N. 6. Th. III. N. 13. n. 2.
— eſt utiliſſima noſtri corporis pars, Adv. Dec. III. p. 24.
— ex Europæa, Th. Max. N. 113.
— ex Europæo, *ibid.* N. 9.
— humana, Th. III. N. 81. Th. VIII. N. 97.
— manus foetus immaturi, Th. III N. 56.
— — totius, Th. III. N. 13.
— naturalis admodum tenuis eſt, Th. III. N. 76. n. 2.
— nigricans ex Aethiope, Th. II. Aſ. V. N. 12. Th. X. N. 4. 180. & 183.
— non gignitur ex condenſatis humoribus per frigus &c. Th. II. Aſ. IV. N. 6. Adv. Dec. III. p. 24.
— nulla vaſa ſanguinea habet, Th. III. N. 19. n. 3. Th. Max. lit. E. Adv. Dec. III. p. 26. 27 & 28.
— papillarum abruptarum reliquias habet, Th. X. N. 2. lit. F.
— pilorum radices inveſtit, Th. III. N. 13. n. 3. & Th. V. N. 2.
— plantæ pedis, Th. X. N. 2. litt. F. & G.
— — — ex Aethiope, *ibid.* N. 4.
— pollicis pedis ſiniſtri & digiti inſequentis, Th. IV. Loc. Arc. IV.
— quibus remediis Cuti ſuperducenda? Adv. Dec. III. p. 25.
— quid antiquis fuerit? Adv. Dec. III. p. 24.
— quid ſit? Th. II. Aſ. IV. N. 6.
— quomodo artificioſe à cute ſeparanda? Adv. Dec. III. p. 26.
— Roris marini, Th. VIII. N. 27. Th. Max. N. 66.
— vaſculoſa, à D. S. Andreæ demonſtrata, fallacia eſt, aut error inſignis, Adv. Dec. III. p. 27. 28. 29.
— ubi pertuſa ſit? Adv. Dec. I. p. 11.
Cuticulæ balænæ ſegmenta, Th. Max. N. 206. & 209.
— color, Th. I. Aſ. III. N. 4. Th. V. N. 5. n. 1.
— conſtitutio falſo credita refellitur, Th. II. Aſ. IV. N. 6.
— conſtitutio quænam? Th. IX. N. 37.
— diviſio in duas lamellas, Th. III. N. 13. n. 1.
— foetus hum. portio, Th. X. N. 2. lit. B.

— infantis portio, Th. II. Aſ. IV. N. 6.
— incraſſatio, Th. III. N. 76. n. 2. tab. 3. fig. 3.
— lineæ parallelæ, Th. X. N. 2. lit. F.
— manus puerilis delineatio, Th. III. tab. 3. fig. 2.
— plantæ pedis portio, Th. IX. N. 37.
— — — — ex Æthiope, Th. X. Thec. II. N. 183.
— portio, Th. X. N. 4.
— — ex Æthiope, Th. X. N. 180.
— — ex Æthiopiſſa, Th. Max. N. 6.
— — ex Europæa, *ibid.* N 8.
— — ex ſemi-æthiopiſſa, *ibid.* N. 7.
— productiones, Th. V. N. 2.
— protuberantiæ quid ſint? Th. VIII. N. 97. n. 1.
— receptacula ſub ea in ipſa Cute, Adv. Dec. I. p. 11.
— theculæ quid ſint? Th. VIII. N. 97. n. 1. & 2.
de *Cuticula*, Adv. Dec. III. p. 24.
Cutis capitis hum. Th. VI. N. 123. Th. Max. N. 32.
— — infantis, Th. IX. N. 35.
— foetus hum. immaturi, Th. X. N. 113.
— humana tribus pororum generibus ditata eſt, Th. I. N. 3. n. 4.
— in filamenta diſſoluta, Cat. Rar. p. 138.
— pedis humani, *ibid.* p. 179.
— recens natorum tenuitate Epidermidem quandoque adultorum æmulatur, Adv. Dec. III. p. 29.
Cutis acini-formes particulæ, Th. Max. N. 99.
— balænæ ſegmentum, *ibid.* N. 206
— capitis fruſtum ex juvene, *ibid.* N. 173.
— — foetus humani pars ſuperior, Th. IX. N. 27.
— — humani portiones, Th. VII. N. 53. Th. X. N. 2. lit. D. & N. 131.
— — infantis portiones, Th. II. Loc. Arc. II. N. 4. Th. III. Loc. II. N. 9. & ſeqq.
— — portio innumeris vaſis ſanguineis ſcatens, Th. III. N. 19. n. 4.
— — vaſculorum ſanguineorum locus & reptatus, Th. IX. N. 27. Th. X. N. 2. lit. D.
— circa umbilicum defectus in foetu lethalis, Obſ. An. 71. fig. 59. qui affectus male dicitur Hernia Umbilicalis, *ibid.* quænam ejus curatio palliativa? *ibid.* idem malum cauſa eſt profuſionis viſcerum, Obſ. An. 72 idem malum cum notabiliori cutis & muſculorum abdominis defectu, *ibid.* Obſ. 73.
— decoriatio ab incenſo pulvere pyrio periculoſa ſæpe eſt, Adv. Dec. III. p. 25.
— denudatio à ſuis involucris intolerabiles dolores efficit, Th. III. N. 34. n. 2.
— Elephantis portio, Th. VII. N. 73.
— faciei portio ex juvene, Th. Max. N. 11.
— — — ex muliere, *ibid.* N. 12.
— foetus recens nati fruſtum, Th. Max. N. 17.
— frontis foetus humani portio, Th. V. N. 94.
— *Glandulæ* & papillæ ſimul non dantur, Th. X. N. 130.
— — — — quare ſimul ſtatuantur? Adv. Dec. I. p. 9. 10.
— — in maximis & capacioribus poris nudæ in naſo &c. obſervatæ morboſæ, Th. I. Aſ. II. N. 6. n. 3.
— — male pyramidales delineatæ, Reſp. ad Bidl. p. 4. 5. & ſeqq. & p. 16.
— — nunquam in homine detegi poſſunt, Adv. Dec. I. p. 9. & 10.
— — putatitiæ potius ſunt papillæ nerveæ, Th. X. N. 130. Adv. Dec. I. p. 10.
— humanæ conſtitutio, Th. VIII. N. 90. & Adv. Dec. III. p 26.
— — portiones, Th. VIII. N. 16. & 90. Th. X. N. 2. lit. A. Th. Max. N. 156. & 193.
— — vaſorum ſanguineorum vera diſtributio, Th. IX. N. 82.
— infantis portio, Th. II. Loc. Arc. I. N. 1.
— *Lacunæ* à Cel. Boerhaviano ſtatuuntur, Adv. Dec. I. p. 11. earum ſtructuræ uſuſque deſcriptio, *ibid.*
— — non ſunt veræ glandulæ *ibid.* in his unctuoſitas, vermes & tubercula, &

& alii morbi juxta Cl. Boerhaavii ſententiam locum habent, Adv. Dec. I. p. 10. 11. 12.
— muſculorumque in anteriore abdominis parte defectus in foetu, Obſ. An. 73.
— *Papillæ Nerveæ*, Th. VI. N. 8. Th. Max. N. 113.
— — — an dentur? Adv. Dec. I. p. 9.
— — — deſcriptæ & delineatæ, Ep. I. p. 9. Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 2. & 3. Th. I. tab. 4. Th. X. N. 133. Adv. Dec. I. p. 10. & ſeq.
— — — in dorſo pedis non viſæ, Adv. Dec. I. p. 10.
— — — integumento externo papillari denudatæ dolores excitant, Th. III. N. 34. n. 2. Th. IV. N. 88.
— — — male habentur pro glandulis, Th. Max. N. 13. & 142.
— — — minores quando in cute hum. adpareant? Th. X. N. 11.
— — — quomodo demonſtrandæ? Th. I. tab. 4. Adv. Dec. II. p. 10. 15.
— — pilis originem dant & quænam? Adv. Dec. I. p. 10. 15.
— — tactus organum conſtituunt, Th. III. N. 34. n. 2. Adv. Dec. I. p. 10.
— — ubi occurrant & adhæreant? Th. III. N. 30. n. 2. Th. X. N. 11.
— *Papillarum* conſtitutio, Th. Max. N. 193.
— — extremitates poſt mortem demonſtrantur, Th. X. N. 183.
— plantæ pedis hum. portiones, Th. I. Aſ. III. N. 4. Th. III. N. 34. Th. X. N. 2. lit. E. Th. Max. N. 113.
— — — pueri portio, Th. X. N. 130.
— *Pori* ſunt diverſi, admittentes & emittentes, Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 3. Ep. XVI. p. 11. Th. I. Aſ. II. N. 6. n. 3. Aſ. III. N. 21. n. 1.
— — ſunt meatus continuati cum ipſis arteriis, uti exemplo rariſſimo probari poteſt, Adv. Dec. III. p. 15.
— portio, Th. Max. N. 208.
— — ex Juvene, *ibid.* N. 99.
— Roſmari portio, Th. X. N. 11.
— *Separatio* artificioſa quomodo fieri debeat? Adv. Dec. III. p. 25. & 26.
— *Sudor* non per glandulas, ſed arteriarum extrema transmittitur, Th. X. N. 30. Adv. Dec. I. p. 12. Dec. III. p. 15.
— *Terminus* optime in facie conſpicitur, Th. I. Aſ. II. N. 6. n. 4.
— *Vaſa* ſanguinea innumera habet, Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 1. Th. II. Arc. II. N. 3. n. 2. Th. IX. tab. 3. fig. 3. Adv. Dec. I. p. 10. Dec. III. p. 26. 27.
— *Vaſorum* ſanguineorum reptatus, Th. Max. N. 99.
per *Cutem* capitis &c. eruptio ſanguinis, Adv. Dec. III. p. 13. & ſeq.
è *Cute* ſuſpenſi thorax confectus, Cat. Rar. p. 186.
Cyſtica Hernia, vid. Hernia Veſicæ Urin.
Cyſticus ductus, vid. Hepatis Veſiculæ Felleæ Ductus Cyſticus.

D.

D*aturæ* fructus, Th. Anim. I. N. 92.
— — ſemina mortem producere valent, *ibid.* exemplum, *ibid.*
Deglutitio depravata & abolita mortem inducit, Adv. Dec. I. p. 24.
— diverſis cauſis impediri poteſt, *ibid.*
— impedita à tumore vel contractione profundius in Oeſophago ſito, quo modo ab aliis cauſis diſtinguenda? *ibid.*
— læſa à tortuoſo ſitu oriri poteſt, Th. IX. N. 63. n. 2.
Deglutitionis impeditæ per Ptyaliſmum curatio feliciter inſtituta; pars affecta, morbi hiſtoria, prognoſis &c. Adv. Dec. I. p. 24. ſeqq.
Demonſtrare eſt Anatomici, Ep. IX. p. 8. Ep. XI. p. 7. Adv. Dec I. p. 13. Dec. II. p. 19.
Dens araneæ Americ. prodigioſæ magnitudinis, Th. VI. N. 122.
— hum. in Atheromate Ovarii, Adv. Dec. I. p. 6.
— minor piſcis maximi cete, Th. Max. N. 181.
— molaris quartus ante tertium maxillam perforans, Cat. Rar. p. 106.
Dentis Elephantis fructum, cum inhærente globo æneo, Th. X. N. 171. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 2.

— — — innumeris Exodontoſibus præditum, *ibid.* N. 172. & tab. 2 fig. 7.
Dentes bene conſtituti multæ ſunt utilitatis, ſed male conſtituti multa incommoda creant, Obſ. An. 76.
— carioſi linguam ulceroſam & induratam reddunt, *ibid.*
— foetus hum. jamjam nati, cum contento molli, Th. VI. N. 64.
— *Inciſorii* eruptione alios præcedunt, Cat. Rar. p. 107. eorum diſſectio, Th. I. Aſ. I. N. 4.
— *Molares* ex infante octo menſium, Th. II. N. 14.
— — gaudent vaſis ſanguineis, Th. X. N. 27. n. 3.
— — quatuor in Atheromate reperti, Th. Max. N. 160. & Adv. Dec. II. p. 2.
— molles ſunt in foetu, duplici tamen aut triplici ſubſtantia conſtant, Th. I. Arc. I. N. 18. n. 3. & Th. II. Aſ. VI. N. 5.
— pueriles ante indurationem colore & ſubſtantia diverſa conſtant, Th. II. Aſ. VI. N. 5.
Dentium Alveoli annihilantur, ſi dentes exciderint ante renovationem, imo novus alveolus formatur à ſubſequente dente, Cat. Rar. p. 179.
— — in ſenibus duriores & acutiores fiunt ad manducandum, Obſ. An. 82.
— — obliterantur in ſenibus, *ibid.* & Cat. Rar. p. 115. aliquando etiam in junioribus, Obſ. An. 82.
— — non ſemper poſt caſum dentium pelliculâ oſſeâ clauduntur, concidunt, vel occoecantur, ſed in nonnullis ſenibus rediguntur in nihilum, *ibid.*
— — ob varias cauſas penitus conſumpti, *ibid.*
— *Alveolorum* annihilatio cuinam cauſæ ſit adſcribenda? *ibid.*
— — conſumptio non dependet à ſola attritione inter manducandum, *ibid.*
— *Cavitas*, in medio eorum datur, quæ gaudet nervis & vaſis ſanguiferis Th. X. N. 27. n. 4.
— *Conſtitutio* in ætate tenella, Cat. Rar. p. 106.
— *Incommoda* quænam ſint? Obſ. An. 76.
— *Membrana* illibata, Th. I. Aſ. III. N. 18. n. 2.
— *Racemus* ex Ovario muliebri, Th. I. Aſ. III. N. 17. & Adv. Dec. I. p. 6. ejus hiſtoria, *ibid.* & delineatio, *ibid.* tab. 3. fig. 1. & 2.
— *Renovatio* quomodo fiat? Cat. Rar. p. 179.
— — redigit in nihilum alveolorum interſtitia, *ibid.* p. 115.
— *Subſtantia* exterior longe differt ab interiore, Th. I. Aſ. III. N. 18. n. 3.
— — triplex eſt, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 5. Th. III. N. 61. n. 4.
— *Vacillatio* & caſus unde? Obſ. An. 82.
— *Vaſa* ſanguinea etiam per ſubſtantiam duriſſimam diſſeminata, Th. I. Aſ. III. N. 18. n. 2. & Th. X. N. 27. n. 3. 4.
Deſtructionem partium non inferunt injectiones Ruyſchianæ, Ep. XII. p. 16. 17.
Diabetes è renibus male affectis, Obſ. An. 13.
Diabete extincti Anatome, de Valv. c. 4. Obſ. 13.
Diaphragma plures habet novas arterias, à Cl. Ruyſchio detectas, Ep. II. p. 19. Ep. IX. p. 5. 10. 11.
— pueri cum annexis, Cat. Rar. p. 168. Th. V. Loc. Arc. VI.
— vaſa ſanguinea copioſiſſima habet, Th. X. N. 116. & 137.
Diaphragmatis arteriarum ortus, Ep. IX. p. 10.
— — reptatus peculiaris, Th. X. N. 137. & Th. Max. N. 180.
— portio cutanea è juvene, Th. Max. N. 137.
— portiones, Th. VI. N. 119. Th. IX. N. 19. lit. X. Th. X. N. 116. Th. Max. N. 68. 115. & 180.
— unio cum Pericardio, Th. V. Loc. Arc. VI.
Diarrhæa ſeroſa emergit ex glandulis Inteſtinorum ſpuriis, Pancreate, & poris Tunicarum Inteſtinorum, Ep. XI. p. 12.
Diarrhæâ bilioſâ extinctæ cadaveris apertio, Obſ. An. 51.

Digito extremo binæ acus extractæ, Adv. Dec. II. p. 12.
Digiti duo oſſei hum. Th. VIII. N. 85.
— pedis, vid. Pedis digiti.
Digitorum delineatio & denominatio, Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 1.
— numerus more naturæ conſueto auctior, Adv. Dec. I. p. 20.
Diſtichiaſis qualis affectus? Reſp. Rav. p. 5.
Diſſolutio vaſorum artificioſa, vid. Vaſorum diſſolutio artificioſa.
Diverticula ubi utplurimum occurrant? Th. VII. N. 15. n. 3.
Dolor Coxarius incurabilis, Adv. Dec. II. p. 3.
Dolores Oſſis femoris interni in lue Venerea unde? Th. X. N. 182.
— Sympathetici in membris amputatis, Ep. XIV. p. 6. & 13 ſqq.
Dorſi foetus humani portio, Th. IX. N. 9. lit. D.
Ductus Arterioſus foetus vitulini, Th. VIII. N. 94.
— *Cyſticus*, vid. Hepatis Veſiculæ felleæ Ductus Cyſticus.
— *Lactiferus*, vid. Mammarum ductus.
— *Nuckius*, vid. Oculorum ductus.
— *Pancraticus*, vid. Pancreatis ductus.
— *Salivalis*, vid. Salivalis ductus.
Ductus Lachrymalis curſus & finis, Th. VIII. N. 20. n. 2.
— — terminus in naſi cavitate, Th. V. N. 92. n. 2.
— *Thoracici* equini portio cum valvulis, de Valv. c. 2. p. 11.
— — ſegmentum Arteriæ magnæ connatum, Th. Max. N. 136.
Ductus Urinarii ſive Bellini, vid. Renum ductus Bellini.
Duodenum, vid. Inteſtinum Duodenum.
Dura Mater, vid. Cerebrum.

E.

E*Chinus* marinus Turcicus, Th. Anim. I. N. 19.
Echinomelocactos Americ. *ibid.* N. 18.
— majoris ſpinula, Th. X. N. 140.
— ſpinæ, Th. Max. N. 146.
Elephantiaſis quænam origo? Adv. Dec. I. p. 12.
Elephantis cutis portio, vid. Cutis Elephantis portio.
— dentis fruſtum, vid. Dentis Elephantis fruſtum.
Elichryſi Afr. arborei ramus, Th. Max. lit. F. & N. 87.
Emaciatio & *Atrophia* cauſæ ſunt partium nonnullarum indurationis & oſſificationis, Obſ. An. 70.
— fit poſt inediam, dolores &c. Obſ. An. 58.
Embryo Cercopitheci Americani, Th. Max. N. 123.
— humanus cum rudimento funiculi umbilicalis, Adv. Dec. II. tab. 3.
— — exiguus, Th. VI. N. 45.
— — in cavitate uteri hærens, Adv. Dec. I. p. 9.
— — magnitudine articuli digiti, Th. IV. N. 54.
— — — grani hordei mundati, induratus, Th. VI. N. 99.
— — — grani ſecalis, Cat. Rar. p. 162.
— — — pollicis, Th. X. N. 29.
— — — ſeminis majoris Pæoniæ, Cat. Rar. p. 170.
— — — ſemiunciæ, Th. VI. N. 47. N. 81. & 102. Th. Max. N. 1.
— — — unciæ, Th. VI. N. 48.
— — omnibus artibus inſtructus, Th. VI. N. 49.
— — ſemine Cucurbitæ minor, Th. IV. N. 40.
— — — lactucæ aliquanto major, Th. VII. N. 50.
— — ſuperfoetationis cum annexis, Cat. Rar. p. 183.
— — trium fere menſium in liquore, Cat. Rar. p. 169.
— ovillus in proprio ſuo liquore hærens, Th. Max. N. 29.
— — unciæ magnitudine in proprio ſuo natans liquore, Th. Max. N. 122.
— piſcis Narwal, Th. IX. N. 93. ejus delineatio, *ibid.* tab. 5. fig. 5.
— poſt partum maturum editus, Th. VI. N. 102.
Embryones cujus ætatis ſint haud facile poteſt dici, Th. IV. N. 40. n. 4. & Th. VI. N. 49. & tab 6.

— cujus ſexus ſint non facile diſtingui poteſt, Th. VI. N. 46. n. 5. N. 48. 51. & 54.
— dicendi ſunt, quando omnia membra non ſunt abſoluta, Th. VI. tab. 3. fig. 3.
— figuram ſuam ſucceſſu temporis mutant, Th. IV. N. 40. n. 4 N. 54. not. Th. VI. N. 43. n. 2. & tab. 2 fig. 4. Th. X. N. 29. n. 2.
— in utero defuncti quali gaudeant figura & colore? Adv. Dec. II. p. 28. ſeq.
— male depicti, Th. IV. N. 54. not.
— minimi varii deſcripti & delineati, Obſ. An. 14. fig. 15. Th. VI. N. 38. not. & N. 40. tab. 2. & 3. Th. VII. tab. 2. fig. 4. Th. X. tab. 1. fig. 3.
— nullos in principio artus habent, in quo tamen contrarium depinxere auctores, Th. VI. N. 43. n. 2. N. 44. not. N. 45. n. 3 Th. X. tab. 3. fig. 1. Adv. Dec. II. p. 28. tab. 3. fig. 5.
— num diu in utero mortui fuerint, num verò recenter, quomodo noſcatur? Cat. Rar. p. 169. Adv. Dec. II. p. 27. 29.
— partibus carere, Reſp. ad Bidl. p. 25.
— paucorum dierum qualem habeant figuram? Th. VI. N. 43. n. 2. N. 44. not. & N. 45. n. 3.
— relicti in utero annihilantur facile, Th. VI. N. 42 N. 43. n. 3. N. 81. n. 5. & N. 93.
— ſucceſſu temporis mutationes ſubeunt, Adv. Dec. II. p. 28.
— trium quatuorve menſium qualem ſitum obtineant in utero? Th. IV. N. 54. not.
Embryonum artus quando in conſpectum veniant? Th. VI. N. 46. n. 1. & N. 47.
— membranæ, vid. Chorion & Amnios membrana.
— Placentulæ quædam, Th. VI. N. 43. 67. 90. & 98. vid. Placenta.
— rudimenta cito poſſunt liquefieri, Th. VI. N. 43. n. 3.
— — qua ratione in rudimenta redigantur, Th. VI. N. 40.
Ephemeris quale inſectum? Th. Max. N. 97.
Epidermis, vid. Cuticula.
Epiglottis in cibi & potus deglutitione introitum ad pulmonem claudit, Th. IV. N. 43. n. 1.
Epiglottidis naturalis conſtitutio, Th. III. N. 2. n. 2.
— Pharynx, Th. I. Aſ. II. N. 2. n. 5.
— ſuperficies glandulis plurimis obſita eſt, *ibid.* n. 6.
Epiocymus, Th. Max. N. 56.
Epiphyſes, vid. Oſſium Epiphyſes.
Equina ſella, vid. Sella equina.
Equiſeti Afric. Th. Anim. I. N. 21.
Erica, *ibid.* N. 67.
— Africana, *ibid.* N. 6.
— Myricæ fol. *ibid.*
Eruca alba cum maculis nigris, *ibid.* N. 10.
— Africana craſſa & rara, exacte deſcripta, *ibid.* N. 13.
— Americana craſſa, *ibid.* N. 56.
— — craſſiſſima? *ibid.* N. 57
— — — ob noxam, quam arboribus infert, Palm-miet Worm dicta, *ibid.*
— — — in quibusnam arboribus inveniatur? *ibid.*
— — — in deliciis habetur, nec nocet ſtomacho, *ibid.*
— — magna bicolor, *ibid.* N. 42.
— — maxima, lineis transverſis nigris prædita, *ibid.* n. 33.
— — — piloſiſſima, *ibid.* N. 25.
— — — ſpinoſa, *ibid.* N. 32.
— — pilis longiſſimis, *ibid.* N. 27.
— marina. Hiſtrix dicta, *ibid.* N. 49.
Erucæ Monſpelienſis ramus, *ibid.* N. 31.
— ſex in Cerebro ovillo, Adv. Dec. III. p. 20.
Euonymi Virginiani fructus, Th. Anim. I. N. 14.
Excarnatio plane inutilis eſt ad inveſtigandam viſcerum naturam, Th. VIII. N. 34.
— viſcerum v. g. Hepatis &c. quomodo inſtituta eſt? Th. II. Aſ. III. N. 1.
Excrementitii humores proprie ſunt humores inutiles, hinc ſemen, lac, &c. male tales vocantur, Ep XII. p. 25.
Excreſcentiæ carneæ utero excluſæ, Obſ.

Obſ. An. 58.
— cutaneæ optime tolluntur inſtrumento ad Bartiſchii imaginem à Mr. P. Verduyn fabrefacto, Ep. XIII. p. 28. fig. 2.
— in amputatione pedis quo modo comprimendæ? Ep. XIV. p. 16.
— in amputatis membris ubi ſint timendæ? *ibid.*
Excretiones uterinæ ſanguineæ ſæpe imponunt pluribus, Th. VI. N. 7. not.
Exoſtoſes in fractura oſſis femoris in ceſſum faciunt dolorificum, Cat. Rar. p. 129.
— in oſſe tibiæ, *ibid.* p. 166. Th. X. N. 177. & 178. & tab. 2. fig. 4. 5. 9. & 10.
— locum & originem quamnam habeant? Cat. Rar. p. 130.
— variæ, Cat. Rar. p. 129. 130.
Experientia eſt baſis praxeos, Obſ. An. 60.
Exſiccatio partium, balſamo induratarum, rugas relinquere ſolet, Obſ. An. 85. ſed artificio Ruyſchiano partes tanquam vivæ & in naturali ſtatu conſervantur, Ep. X. p. 45. et alibi.
Extirpandi nova Methodus, vid. Artuum decurtandorum nova methodus.
Extravaſatio materiæ ceraceæ globulorum inſtar quando fiat? Th. VIII. N. 31.

F.

Facies dextra pueri, Th. X. N. 27.
— foetus hum. Th. VIII. N. 66.
— infantis, Th. V. N. 95.
— juvenis, Th. VI. N. 97.
— Sanorum quando & unde inuncta videatur? Adv. Dec. I. p. 11.
— vaſa ſanguinea habet copioſiſſima, Th. IV. N. 13. n. 2.
Faciei dimidia pars foetus humani, Th. X. N. 133.
— infantis delineatio, Th. III. tab. 4. fig. 1.
— — portio, Th. IV. N. 2.
— pueri pars, Th. III. N. 23.
Falx Duræ Matris, vid. Cerebri Duræ Matris Falx.
Fallciformis Sinus, vid. Cerebri Duræ Matris Sinus Falciformis.
Fallopiani muſculi, vid. Muſculi Fallopiani.
Fatua ovis, cujus Cerebrum à latere ventriculi dextri nonnihil corruptum erat, et Plexus Choroidei vaſa ſanguinea in globulos rotundos mutata, Th. VII. N. 48.
Fauces hominis, Th. III. N. 2.
Femur tumoribus duobus ſpongioſis obſitum, Obſ. An. 81.
Femoris os, vid. Oſſis femoris &c.
Ferri Equini ſiliqua, Th. Anim. I. N. 14.
Feſtuca è fibris Veſicæ urinariæ muliebris, calculoſis arenulis obſitis, Th. III. ab init.
Fibræ Lienales, vid Lienis Fibræ.
— Muſculares, vid. Muſculares Fibræ.
— oculorum muſculos conſtituentes, vid. Oculorum muſculorum Fibræ.
Fibrillæ Nerveæ Cerebri, vid. Cerebri Fibrillæ.
Ficoidis Afric. rami, Th. Anim. I. N. 11. & 81.
Filago Indiæ Orientalis, *ibid.* N. 10.
Fiſtula oſſea, ab oſſis Cubiti exteriore ſubſtantia ſeparata, Th. X. N. 176. unde orta? *ibid.*
Flamengo, avis Africanæ, caput, Th. Anim. I. N. 43.
Floris paſſionis rami cum flore & fructu, Th. V. N. 7. Th. Max. N. 70.
Foetus Armodiliæ delineatus, Th. Anim. I. tab. 1. fig. 2.
— Æthiopiſſæ, Th. III. N. 6. Th. IX. N. 32.
— — abortivus, Th. VIII. N. 36.
— — ſeptem fere menſium, Th. V. N. 74.
— bene conſtitutus an mutilari poſſit in utero? Th. VI. N. 22.
— biceps columbæ, Th. Max. N. 42.
— cui ſupra naſum appendicula eſt adnata inſtar Colis maſculi, Adv. Dec. I. p. 21.
— cum utero materno balſamo induratus, Th. VIII. N. 7.
— dicendus eſt, ſi omnia membra ſunt abſo-

abſoluta, Th. VI. tab. 3. fig. 3.
— felis, gemellos imperfectos repræſentans, Th. X. N. 76.
— humanus, Cat. Rar p. 180. Th. IV. N. 42. & N. 49. Th. V. N. 51.
— — artubus mire tortuoſis, Adv. Dec. I. p. 21.
— — biceps, tribus brachiis, duobusque pedibus, Th. VII. N. 1.
— — biceps natus, Adv. Dec. I. p. 20.
— — cujus extremitates corporis perfectæ ſunt, Th. Max. N. 2.
— — cum digitis numeroſioribus in manibus pedibusque, Adv. Dec. I. p. 20.
— — hebdomadum fere ſex, Th. X. N. 74.
— — immaturus, Th. IV. N. 19. & 52.
— — labio ſuperiore fiſſo, Adv. Dec. I. p. 21.
— — magnitudine articuli majoris, cujus membra externa ſunt perfecta, in proprio ſuo liquore & membranis adhuc hærens, Th. X. N. 150. & n. 1. ejus delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 3.
— — — digiti, Th. Max. N. 3.
— — — digiti maximi, Th. VI. N. 51. & 52.
— — — eadem in utero mutilatus, Th. VI. N. 52. & 53.
— — — unciarum duarum, Th. VI. N. 50.
— — maſculinus octo menſium cum dimidio, Cat. Rar. p. 144. Th. VI. N. 61.
— — — quatuor circiter menſium, Cat. Rar. p. 169. Th. III. N. 42. Th. VI. N. 57. Th. Max. N. 5. & 190.
— — — quatuor fere menſium cum dimidio, Th. X. N. 110.
— — — quinque prope menſium, Cat. Rar. p. 180. 188. Th. V. N. 15. Th. VI. N. 27. Th. VIII. N. 62.
— — — ſex menſium, Cat. Rar. p. 173. Th. III. N. 20. Th. VI. N. 45. Th. X. N. 67.
— — — — — Hydrocephalo laborans, Th. IX. N. 29.
— — — — — poteſt facile cognoſci cujusnam ſit ſexus, Th. VI. N. 68.
— — — ſeptem menſium, Th. VI. N. 68.
— — — trium menſium, Th. V. N. 64. Th. X. N. 82. Th. Max. N. 4.
— — — trium menſium cum dimidio, Th. V. N. 55.
— — menſium trium fere aut quatuor in ſitu naturali, quo in utero eſt, poſitus, ſemper repræſentat ſexum maſculinum, cum ſit ſequioris, Th. IV. N. 42. Th. VI. N. 46. n. 5. & N. 49. 51. 54. & 68.
— — ſequior, Cat. Rar. p. 127. Th. IV. N. 64. Th. VI. N. 55.
— — — menſium circiter trium cum dimidio, Th. VI. N. 54. 56.
— — — menſium fere ſex, *ibid.* N. 59.
— — — menſium ſeptem, *ibid.* N. 60.
— induratus in utero materno poſitus, Cat. Rar. p. 118.
— in matrice non putreſcit, niſi admiſſo aëre, Adv. Dec. II. p. 27.
— monſtroſus novem fere menſium, Th. VIII. N. 46.
— mortuus à diverſis cauſis fieri poteſt, Adv. Dec. II. p. 27.
— — à Funiculi umbilicalis mira contorſione, Obſ. An. 11.
— — an aliquamdiu in utero remanſerit nec ne, quomodo dignoſcendum? Cat. Rar. p. 169. Adv. Dec. II. p. 29.
— — diu in utero remanere poteſt, absque magno matris vitæ periculo, Adv. Dec. II p. 35. 36
— — diu in utero matris manens non ſemper mutatur in pus, Jchonem &c. Adv. Dec. II. p. 27.
— — fuit in utero, ſi pulmo aquis non ſupernatat, Th. V. N. 40.
— — quamdiu in utero poſſit geri explicatur, Adv. Dec. II. p. 27.
— — retentus in utero materno poſt obitum quomodo mutetur? *ibid.* p. 27. 28.
— ovis absque ore natus, uteroque excifus, Th. IV. N. 55.
— — cum ſecundinis, Th. Max. N. 167.

— vivens

— vivens adhuc aliquamdiu, viſceribus exemptis, Obſ. An. 72.

Foetûs cadaverculum induratum, Cat. Rar. p. 108.

— formatio quando fiat? Ep. Ettm. p. 10.

— humani nutritio quomodo fiat? Th. II. Aſ. IV. N. 18. n. 4. & N 19. Th. V. N. 41. Th. V. N. 16. n. 1.

— — — fit etiam per umbilicum, Th. IV. N. 55. n. 1.

— vaccini nutritio ſecus ac in homine fit, Th. VI. N. 71. not. & N. 74. n. 3. vid. & Nutritio.

— membranæ, Chorion & Amnios ſimul ex Ovario exeunt, Th. VI. N. 32. n. 5.

— ſitus naturalis in utero, Th. V. N. 51.

Foetui jam nato & languido male per anum aër inflatur, Adv. Dec. II. p. 29.

Foetus diverſis in utero locis inveniuntur, Adv. Dec. I. p. 6.

— gemelli, vid. Gemelli.

— humani bini per abdomen concreti, Adv. Dec. I. p. 21.

— — tres ſine cerebro nati, *ibid.* p. 20.

Folium quercinum pulpoſitate adempta, Th. Max. N. 79.

Folii Opuntiæ ſpinoſæ Americanæ conſtitutio, Adv. Dec. III. p. 11.

Foliorum Aloës Americanæ conſtitutio, *ibid.* p. 10.

Fomentatione in partu, ne Gangrænam pars uteri prolapſa conciperet utendum, Obſ. An. 24.

Fomentum Cephalicum in capitis contuſionibus, *ibid.* 60.

Fontanella admodum exigua, Th. III. Loc. II. N. 5. n. 1.

— illæſa, *ibid.* N. 1.

— in capite, ſi foveam habet, ſignum eſt, animam reliquiſſe corpuſculum, Cat. Rar. p. 109.

— non præciſe clauditur anni ſpatio, ſed citius vel tardius, Th. II. Loc. Arc. II. N. 2. n. 1.

— vaſis ſanguineis ſcatet, *ibid.* N. 1. & n. 1. & Th. V. Loc. Arc. I. n. 2.

Fontanellæ conſtitutio naturalis, Th. V. Loc. Arc. I. n. 2

— — in foetu vivo, Th. VIII. N. 2. not.

— fovea evidens, Cat. Rar. p. 109.

Fornix Cerebri, vid. Cerebri Fornix.

Fractura oſſium, vid. Oſſa ſingula.

Frontis oſſis cavitates ſupra narium radices cinguntur membranâ, quæ continuatur cum ea, quæ oſſa ſpongioſa narium obducit, Ep. IX. p. 10. hæc membrana tenuiſſima eſt, & vaſculis ſanguineis glanduliſque referta, *ibid.* ejusque uſus, *ibid.*

— portio, Th. X. N. 184.

— — delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 6.

Fructuum conſtitutionem explorandi methodus, Adv. Dec. III. p. 9.

Frutex cinereus Africanus, Th. Anim. I. N. 10.

Fruticis Africani ramus cum fructibus, Th. X. N. 26.

— cinerei Africani ramuli, Th. Anim. I. N 6.

Fungus palati, vid. Palati Fungus.

— ſuper particulam carneam corporis humani repertus, Secundinam cum ſuo integumento craſſiore repræſentans, Th. VII. N. 58. not. *ibid.* tab. 2. fig. 1.

Funiculus Umbilicalis, vid. Umbilicalis Funis.

Fuſci poroſi ramuli, Th. Anim. I. N. 30.

G.

Gangræna cataplasmate ex Phellandrio, mica panis & vino debellanda, Obſ. An. 75.

— in Veſica cur etiam ad Inteſtinum transeat, Cat Rar. p. 119.

— quare in partibus anterioribus, Vulvam reſpicientibus, difficilius curetur, quam in poſterioribus? Obſ. An. 59.

— ſcarificationibus &c. curanda, Obſ. An. 2.

— Vulvæ & Inteſtini Recti enormis cum perforatione curata, *ibid.* 59.

Gangrænæ quo medio occurrendum? Ep. XIV. p. 12. & 13.

Gangrænâ infectæ partes quo medio ſeparandæ? *ibid.* p. 14.

Gecco, animalculum venenatiſſimum Indicum, Th. Anim. I. N. 50. & Th. VIII. N. 61.

— cur ita dicatur ? Th. Anim. I. N. 50.
Gemelli coaliti porci foetus unico ventre, Th. IX. N. 102. Adv. Dec. I. p. 21.
— imperfecti in foetu felis, Th. X. N. 76.
— octo menſium perfecte concreti, Adv Dec. II. p. 42.
— quandoque unum, quandoque duas habent Placentas, *ibid.* p. 41.
Gemellæ concretæ, *ibid.* p. 42.
Genæ integumentum, quo interne obducitur, quid ſit? Th. VI. N. 115. n. 2.
Genæ duorum generum poris gaudent Th. III. N. 4. n. 4.
— habent integumentum papilloſum, Adv. Dec. II. p. 25.
— intus Epitheliâ obducuntur, Th. VI. N. 115. n. 2.
Generatio omnium animalium an fiat ex ovo? Obſ. An. 64. Adv. Dec. III, p. 20.
Generationis contemplatio eſt incerta, & non ſatis clara, Adv. Dec. I. p. 2.
— negotium myſterium ſummum eſt, Ep. Ettm. p. 3.
Genitales partes in fœminis ſunt intricatæ, Adv. Dec. I. p. 4.
— — puellarum, Th. IV. N. 9. & N. 62. Th. VI. N. 1. Th. VII. N. 60.
Genitalium delineatio turpis caſtigatur, Reſp. ad Bidl. p. 28. & 31.
Genu ex homine, Th. Max. N. 204.
— pueri, Th. IX. N. 81.
Genuum ſe mutuo tangentium cauſa, Adv. Dec. II. p. 15.
Gibboſorum Spina Dorſi quomodo recurvetur ? Obſ. An. 67. vid. Spina Dorſi.
Gigantis os ſyncipitis dextrum prodigioſæ magnitudinis, Cat. Rar. p. 153.
Giganteæ foeminæ Inteſtini Coli portio, Th. IX. N. 62. lit B.
— — Stomachus, Th. IX. N. 62. lit. A.
— puellæ lien, Th. VII. N. 11.
— — Plexus Choroideus Cerebri, Th. VII. N. 22.
Gingivarum conſumptio ſimul cum alveolorum, Obſ. An. 82. & fig. 66
— dolor oritur, quando eæ ab Epithelia ſunt deſtitutæ, Th. X. N. 136.
— excreſcentia maligna cum Malæ tumore, amputatione & inuſtione curata, Obſ An. 76.
— papillæ, Th. X. N. 136.
Gladii piſcis roſtrum, dentibus aſperioribus præditum, Cat. Rar. p. 144.
Glandes Turcicæ cupulis ſpinoſis, Th. Anim. I. N. 40.
Glandula dici poſſet totum aliquod viſcus, v. g. Hepar, &c. Adv. Dec. III. p. 8. ſeq.
— *Lachrymalis* oculi, vid. Oculi Glandula Lachrymalis.
— *Parotides* è capite vituli, vid. Capitis vitulini Glandula Parotides.
— *Pinealis*, vid. Cerebri Glandula Pinealis.
— *Pituitaria*, vid. Cerebri Glandula Pituitaria.
— *Thymus*, vid. Thymus Glandula.
Glandulæ à Ruyſchio non deſtruuntur, Th. VIII. N. 34. Th. X. N. 94.
— à Stenonio & Malpighio excogitantur in membranis; quæ ſunt in Cerebri, Thoracis & Abdominis cavo &c. Ep. V. p. 20. Adv. Dec. III. p. 13. ſed fictæ ſunt, Ep. XVI. p. 9. Adv. Dec. I. p. 13,
— *Cutaneæ*, vid. Cutis Glandulæ.
— *Inteſtinorum*, vid. Inteſtinorum Glandulæ.
— *Lienales*, vid. Lienis Glandulæ.
— male dicuntur vaſorum circumvolutiones &c. Th. VIII. N. 34.
— *Maxillares*, vid. Maxillares Glandulæ.
— *Naſales*, vid. Naſi Glandulæ.
— *Neotericorum* proprie ſunt vaſorum extrema faſciculoſa & ſuccoſa, quibus ſcatent arteriæ & venæ ipſæ, ita Vena Portæ, Vena Cava &c. Th. VI. N. 82. Adv. Dec. III. p. 8. & ſeq.
— *Nervoſæ* in Hepate humano repertæ, de Valv. c. 4. Obſ. 5. vid. Hepatis Glandulæ.
— non conſtituunt viſcerum ſubſtantiam, Ep. XV. p. 4. Adv. Dec. II. p. 18. 19. & Dec. III. p. 8. & ſeq.
— non habent cribri uſum, Adv. Dec. II. p. 18.
— non poſſunt dici omnes tumores

rotundi præternaturales, Th. IV. N. 24. not.
— non ſemper & in omni ſecretionis negotio ſunt neceſſariæ, Th. X. N. 99.
— non ſunt ſola ſecretionis organa, Ep. XII. p. 23. Ep. XV. p. 4. Th. II. Aſ. IV. N. 19. Aſ. VI. N. 1. n. 2. Adv. Dec. II. p. 6. 7. Dec. III. p. 7.
— *Palatinæ*, vid. Palati Glandulæ.
— plurimæ humani corporis partes perverſe audiunt, Adv. Dec. I. p. 13. 14.
— *Splenicæ*, vid. Splenicæ Glandulæ.
— *Stomachi*, vid. Stomachi Glandulæ.
— *Thyroideæ*, vid. Thyroideæ Glandulæ.
Glandularum Conglobatarum nexus non eſt talis, qualem Neoterici concipiunt, Ep. III. p. 28.
— definitiones communes, Th. III. N. 41. n. 1. & Th. VIII. N. 34.
— exiſtentia in variis viſceribus refellitur, Th. I. Aſ. II. N. 7. n. 1. Th. III. N. 3. n. 2. N. 41. n. 1. Th. VII. N. 4. Th. VIII. N. 34. Th IX. Præf. & N. 59. Adv. Dec. I. p. 14. vid. Viſcera ſingula.
— fabrica plures lites excitavit, quam ulla fere alia corporis pars, Adv. Dec. II. p. 17.
— requiſita ſunt, ut peculiari involucro tegantur &c. Ep. IV. p. 7. Th. III. N. 41. n. 1. Th. VIII. N. 34. Adv. Dec. II. p. 18.
— viſcerum quisnam ſit defenſor? Th. IX. Præfat.
— uſus, in quem à Deo ſunt deſtinatæ, Th. Max. N. 184.
de *Glandulis* partium quarundam corporis membranoſarum, Adv. Dec. I. p. 13. & p. 14.
Glans Penis, vid. Penis Glans.
Glis ſilveſt. Americ. bulgam gerens in imo ventre, Th. Anim. I. N. 8. quid in ea? *ibid.*
Gliris Sceleta, vid. Sceleton Gliris.
— Veſica, vid. Veſica Gliris.
Gliribus quisnam affectus familiaris, Th. III. N. 59.
Globulus ex ſuccino, diu in naribus hærens, cortice quodam lapideo circumductus, Obſ. An. 45.
Gnaphalium latifolium Americanum, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
Gnaphalii ſpecies, Th. VIII. N. 57. n. 3.
Gonorrhæa qualis affectus? Ep. XV. p. 10.
— quomodo communicetur in coitu cum muliere ſordida? Th. IV. N. 95.
Gramen tremulum majus & minus, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
— — minus, *ibid.* N. 6.
Granadillæ ramulus, Th. Max. N. 47.
Gravida, cruciatu maximo & intolerabili mingendi deſiderio vexata, Veſicam habebat purulentam, corruptam & calculoſa materia obſitam, Th. II. Aſ. II. N. 6.
— fieri poteſt foemina Hymene ſalva manente, Obſ. An. 22.
— fieri poteſt mulier, Embryone excluſo, retenta tamen Placentula, Obſ. An. 33.
Gravidis vagina elongatur, Th. VIII. N. 7. n. 6.
— uterus mole major eſt, veſtigium ovi in ovario videri poteſt &c. Th. VI. N. 32. n. 1. & ſeqq. Adv. Dec. III. p. 15, & ſqq.
Graviditatis ſignum quoddam, Th. VIII. N. 7. n. 6.
— ſigna multa incerta ſunt, Obſ. An. 32. Adv. Dec. II. p. 27.
Gulæ teſtudinis portio inverſa, Th. VIII. N. 47. delineata, *ibid.* tab. 2. fig. 4.
Gundelia planta, Th. Max. lit. B.

H.

H*Æmoptyſis* quid in ea fiat? Cat. Rar. p. 134.
— unde in ea tanta ſanguinis copia? *ibid.*
Hæmorrhagia enormis ex ulcere Penis, arte ſingulari cohibita, Obſ. An. 42.
— quomodo ſiſtenda? Obſ. An. 2. Ep. XIV. p. 11. 12.
Hemerobium Hoefnagelii quid ſit? Th. III. ab init.
Hepar an gratioſi vaporis fons ſit? Obſ. An. 93.
— equinum cum vaſis Lymphaticis delineatum, de Valv. c. 1. fig. 2.

— foetus balænæ excarne, uti male loquuntur, Th. II. Aſ. IV. N. 15.
— — jamjam nati, Th. I. Aſ. II. N. 7.
— — humani, Th. I. Aſ. II. N. 92. Th. IV. N. 87. Th. VIII. N. 89. Th. Max. N. 98.
— — — immaturi, Th. II. Aſ. III. n. 1. Th. VII. N. 75. Th. Max. N. 41.
— Hydropici totum ex meris veſiculis conſtans, Th. I. Aſ. II. N. 12. n. 1.
— induratum, Th. IX. N. 59.
— — & ſuppuratum feliciter reſtitutum, Obſ. An. 50.
— induratur ſæpe in totum in Hydropicis, Obſ. An. 86. Th. I Aſ. II. N. 12. n. 1.
— infantis, Th. IX. N. 22. & Th. X. N. 77.
— in Hydatides magna ex parte degeneratum, temereque confoſſum, Obſ. An. 65.
— in Hydatides totum mutatum, ex iisque conſtans, Ep. XII. p. 22. Th. VIII. N. 10. not.
— juvenile, Th. Max. N. 86.
— — delineatum, Th. IX. tab. 4. fig. 1.
— male & quomodo affectum in Hydropicorum cadaveribus, Obſ. An. 86. & 87.
— muris, Th. II. Aſ. V. N. 6. ejus tumores bini, *ibid.* n. 1.
— nil carnoſi, glanduloſi aut Parenchymatoſi habet, vid. Hepatis Subſtantia.
— non inepte pro glandula ſanguinea haberi poteſt, Obſ. An. 51.
— ovilli foetus imperfecti, Th. Max. N. 76.
— ovinum in quo quinque Veſiculæ fellis, Adv. Dec. I. p. 20.
— perperam minusque caute excarne dicitur, Th. I. Aſ. II. N. 7. Th. II. Aſ. III. N. 1. & Aſ. IV. N. 15. Th. IV. N. 60. & N. 73. Th. V. N. 50. & 57. Th. VI. N. 108. quomodo ſit vocandum? Th. II. Aſ. III. N. 1.
— pueri, Th. VIII. N. 37. Th. IX. N. 59.
— quid ſit? Th. VI N. 11. n. 1.
— Vena Umbilicali gemina gaudens, de Valv. c. 4. Obſ. 7.
— vitulinum, Th. IV. N. 60. Th. V. N. 50.
Hepatis Acini, Th. Max. N. 98.
— *Arteriæ* uſus, de Valv. c. 4. Obſ. 15.
— *Arteriæ* novæ quædam, Ep. IX. p. 10.
— — ortum quemnam habeant? *ibid.*
— *Bilis*, vid. Hepatis Veſiculæ Felleæ Bilis.
— *Calculi* è Veſica fellea exemti aquis innatant, Th. IX N. 80.
— *Delineatio* vitioſa, Reſp. ad Bidl. p. 20.
— *Ductus*, vid. Hepatici ductus.
— *Durities* & ſuppuratio feliciter finitæ, Obſ. An. 50.
— *Glandulæ* admodum tumefactæ in Hydropicæ cadavere, Obſ. An. 45.
— — præternaturales, d Valv. c. 4 Obſ. 5. Obſ. An. 45. fig. 41. & Obſ. 86.
— — quid ſint? Th. VII. N. 4.
— — ſæpe degenerant in Hydatides, Obſ. An. 65.
— *Glandularum* exiſtentia refellitur, Th. IX. N. 59. vid. Hepatis Subſtantia.
— humani portiones, Th. VIII. N. 99. Th. IX. N. 49.
— Hydropici portio delineata, Th. II. tab. 2. fig. 3.
— — portio in veſiculas craſſas mutata, Th. IX. N. 83.
— — portiones aliæ, Th. I. Aſ. II. N. 12 Th. II. Aſ. IV. N. 5. Th. VI. N. 11. Th. VIII. N. 10.
— *Ligamentum Suſpenſorium*, Ep. V. tab. 5.
— — — quomodo conſtitutum, Ep. V. p. 21. Th. Max. N. 86.
— — — vaſa ſanguinea innumera habet, itemque Lymphatica, Ep. V. p. 22. tab. 5. fig. 5.
— — *Tertium*, Th. V. N. 38.
— — *Umbilicale* multa habet vaſa, Ep. V. p. 20.
— *Lymphæ-ductus* non ſolum, ſed & vaſa ſanguinea poſſunt in Hydatides de-

degenerare, Th. I. Aſ. II. N. 12. n. 2.
— *Lymphæ-ductuum* delineatio culpata, Reſp. ad Bidl. p. 17.
— manifeſtatio, Ep. III. p. 28.
— *Membrana* copioſiſſimis vaſculis gaudet, Ep. V. p. 21. Th. X. N. 132. & N. 181. & tab. 3. fig. 5. eorumque reptatus, Th. X. N. 132.
— — duplex, Ep. V. p. 19
— — habet etiam vaſa Lymphatica, Ep. V. p. 21.
— — Lymphæ-ductuum myriadibus ſuperbiens, *ibid.* & tab. 6.
— — incraſſata, Th. II. Aſ. V. N. 5. & Th. IV. N. 73.
— *Membranæ* portiones, Th. IV. N. 73. Th. X. N. 132. & 181.
— portiones, Cat. Rar. p. 143. Th. VII. N. 4.
— *Porus Bilarius*, à lapideo-tartarea materia repletus, de Valv. c. 4. Obſ. 18. & Obſ. An. 31.
— pueri portio, Th X. N. 132.
— *Ramuli* male radices Veſiculæ felleæ, è fundo emergentes, audiunt, Th. I. Aſ. II. N. 7. n. 2.
— *Structura* hactenus auctoribus fuit incerta, imo in varias opiniones abierunt, Ep. IX. p. 4. 5.
— *Subſtantia* non eſt glanduloſa, ſed vaſculoſa plane exiſtit, Obſ. An. 65. Th. I. Aſ. II. N. 7. n. 1. Th. II. Aſ. III. N. 1. Th. III. N. 3. n. 2. Th. VI. N. 108. Th. VII. N. 4. n. 1. Th. IX. N. 59. Th. X. N. 77. Th. Max. N. 86.
— *Vaſa* à glandula Parenchym. ſeparata, Cat. Rar. p. 149.
— — Lymphatica, Ep. V. p. 20. 21.
— — ſanguifera maxime ſunt tenacia, Th. I. Aſ. II. N. 7. n. 1.
— *Vaſorum* ſanguineorum diviſio, Ep. IX. p. 5.
— — — extrema pulpoſa conveniunt cum pyrorum &c. Adv. Dec. III. p. 8. & ſq.
— — — — quomodo ſint conſtituta? Th. IX. N. 59.
— — — extremitates male glandulæ vocantur, Th. I. Aſ. II. N. 7. n. 1.
— — — faſciculi glandulas mentiuntur, *ibid.*
— *Vena Cava* delineata & culpata, Reſp. ad Bidl. p. 18.
— — — ejus portiones, Th. IX. N. 6. Th. X. N. 30 & Loc. Arc. VIII.
— — — in quonam differat à Vena Portæ? Th. II. Aſ. III. N. 1. Th. V. N. 17. & 30.
— — — proportio ipſius, Reſp. ad Bidl. p. 20.
— — — rami quidam ejusdem, Th. V. N. 17. Th. VII. N. 17. Th. VIII. N. 91.
— — — ramuſculi ejus longe pauciores ſunt, aliterque conſtituti, quam ramuſculi Venæ Portæ, Th. V. N. 17.
— — — trunci ejus, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 2. Loc. Arc. III. lit. D.
— — *Portæ* extremitates ſuccoſas faſciculoſas & ſubtiliſſimas habet, Th. IV. N. 11. n. 1. 2. Th. VI. N. 82. n. 1. Th. X. N. 80.
— — — nil continet glanduloſi, aut Parenchymatoſi, Th. VI. N. 82. n. 1. & N. 88.
— — — pars ejus offefacta ex Hydropica, Obſ. An. 70. Cat. Rar. p. 138. Th. VIII. N. 58.
— — — portio ejus delineata, Th. II. tab. 6. fig. 1.
— — — portiones ejus aliæ, Th. V. N. 83. Th. VI. N. 82. 88.
— — — rami ejus ex hominibus, Cat. Rar. p. 162. & Th. X. N. 80.
— — — ramuli minores ſunt, quam Venæ Cavæ, Th. II. Aſ. III. N. 1. n. 1.
— — — vitulinæ, Th. II. Aſ. III. N. 17. Th. III. N. 3. Th. IV. N. 11.
— — — vitulinæ ſuccoſas extremitates, non vero glandulas habet, Th. III. N. 3.
— — *Umbilicalis* gemina in uno Hepate, de Valv. c. 4. Obſ. 7.
— — — — è foetu balænæ, Th. IV. N. 34. ubi uniatur? *ibid.*
— — — innumeris gaudet arteriis, Ep. V. p. 21.
— — *Venæ* ramus ex aſello, Cat. Rar. p. 181.
— *Veſicula Fellea*, Th. X. N. 132.

— — — bovina anguſtata, Obſ. An. 31. fig. 31.
— — — — gemina adparens, Th. IX. N. 95.
— — — — inflata, Cat. Rar. p. 157.
— — — cum Hepate connectitur per fibras & vaſa ſanguinea, Ep. V. p. 19.
— — — cum Hepate connectitur ſæpe tantum cum cervice, non fundo, *ibid.*
— — — foetus humani, Th. X. N. 79.
— — — glandulas habet in interiori tunica, ſed ab auctoribus non ſatis deſcriptas, Ep. V. p. 20. Th. V. N. 19. n. 2. quid ſint? Ep. V. p. 8.
— — — humana, Obſ. An. 31 fig. 30. Cat. Rar. p. 124. 161. 182. Th. I. Aſ. II. N. 1. Th. V. N. 19. Th. IX. N. 58. Th. X. N. 78. Th. Max. N. 170.
— — — — arteriis & Lymphæ-ductibus dilatata, Ep. V. tab. 5. fig. 4
— — — in Aſcite fere vacua, Obſ. An. 31.
— — — in equis, aſinis &c. non datur, Obſ. An. 31.
— — — in hominibus & vaccis aliquando reperta eſt capacitate Porum haud ſuperans, Obſ. An. 31.
— — — intus cellulis diſtincta & calculoſâ cruſtâ obducta, Obſ. An. 31.
— — — ſæpius bifurcata, aſt rariſſime in totum duplex eſt, Obſ. An. 90. Th. IX. N. 95.
— — — prægrandis vaccæ, ſesquipintam fellis continens, de Valv. c. 4. Obſ. 17.
— — — vaſa magna & copioſiſſima habet, Ep. V. p. 21. 22. Th. I. Aſ. I. N. 7. n. 2.
— — — vaſis ſanguineis ſcatens, Th. Max. N 86.
— — — vituli bifida, Cat. Rar. p. 161.
— *Veſiculæ Felleæ* Arteriæ Cyſticæ, Th. I. Aſ. II. N. 1. n. 2 non ſunt peculiares ductus biliarii, *ibid.* n. 3. quam conſiderabiles ſint? Ep. V. p. 21.
— — — — ſunt numeroſiſſimæ, Th. X. N. 132.
— — — bilis juſto craſſior obſervata, & unde? Obſ. An. 31.
— — — — quomodo per vias quasdam in eam influat? Obſ. An. 31. Ep. V. p. 18. 20. 21.
— — — cervix curſum habet ſerpentinum, Ep. V. fig. 6. tab. 5.
— — — calculus in ductu Cyſtico, Obſ. An. 87. fig. 69.
— — — calculi aquis innatant, Th. IX. N. 80.
— — — collum, Ep. V. tab. 5.
— — — Ductus Cyſticus bilem ad Veſiculam felleam deducit, Ep. V. p. 18.
— — — — — è quo variæ radices oriuntur, & ubi? Cat. Rar. p. 183.
— — — — — tortuoſitate gaudet, quæ vice Valvularum fungitur, hac deſtituuntur quadrupedum Veſiculæ felleæ, Ep. V. p. 21. tab. 5. fig. 3. 6. Th. X. N. 78. & Th. Max. N. 170.
— — — fundus caret radicibus, Ep. V. p. 18.
— — — humanæ, glandulis inſtructæ, facies interior, *ibid.* tab. 5. fig. 3.
— — — obſtructio magna in vacca, materia lapideo-tartarea, de Valv. c. 4. Obſ. 17. Obſ. An. 31.
— — — ovillæ portio, Adv. Dec. III. p. 36. & tab. 3.
— — — — rami Venæ Portæ rarius ſecundum longitudinem decurrunt, ſed uberius ab utroque latere proveniunt, & ſurſum repunt, hi autem rami viſui ſe exhibebant poſt repletionem Venarum Portarum, id quod notandum, Adv. Dec. III. p. 36.
— — — radices, Reſp. ad Bidl. p. 12. quid ſint? Ep V. p. 19.
— — — ramulorum ortus, Ep. V. p. 21.
— — — tunica interior calculoſa, Obſ. An. 90. fig. 71.
— *Veſiculæ Felleæ* fundo ſuo Hepati non connatæ, Ep. V. p. 19.
— — — quinque in Hepate obſervatæ, de Valv. c. 4. Obſ. 7
— — — unde oriantur? Obſ. An. 31.
in *Hepate* calculus in Parenchymate inventus, de Valv. c. 4. Obſ. 24.

— duplex

— duplex Vena Umbilicalis in vitulo, de Valv. c. 4. Obſ. 7. item in foetu balænæ, Th. IV. N. 34.
— glandulæ præternaturales, vid. Hepatis Glandulæ.
— naturæ luſus variis modis fit, de Valv. c. 4. Obſ. 7.
Hepatici ductus portio ex bove, Th. IX. N. 78.
Herba viva, & cur ita vocetur? Th. Anim. I. N. 31.
Herbarum & foliorum anatome accuratiſſima, Adv. Dec. III. p. 10. & ſeq.
— — — Sceleta, *ibid.* vid. & Sceleton.
— — — vaſa pulpoſa, *ibid.*
Herbaria varii generis exſiccata, Cat. Rar. p. 166.
Hermaphroditi falſi ovini pudendum delineatum, Th. VIII. tab. 2. fig. 5.
Hermaphroditi veri non dantur, Th. VIII. N. 53. Adv. Dec. I. p. 22.
Hermaphroditorum membrum utrumque nunquam alias impraegnare, & ab aliis impraegnari poteſt, Th. VIII. N. 53.
— penis & teſticuli quid ſint? *ibid.*
Hernia Aquoſa male ita dicitur? Adv. Dec. II. p. 22.
— — qualis affectus? *ibid.*
— — quomodo perfecte ſananda, *ibid.*
— *Cyſtica*, vid. Hernia Veſicæ Urinariæ.
— *Gutturis* vera ex anate, Th. IV. N. 80.
— *Inguinalis*, Cat. Rar. p. 159.
— — conjunctum ſæpe habet Colon prodigioſe extenſum, *ibid.* ſæpe etiam Ileum inflammatum, & Gangræna affectum, Obſ. An. 98.
— — in ea poteſt contineri diverticulum Ilei nullis ſubſequentibus Symptomatibus, quæ Herniam Inguinalem concomitantur, Th. VIII. N. 51.
— — quare ſæpe reponi nequeat? Obſ. An. 98.
— *Inteſtinalis* ejuſque vera idea, Th. VII. N. 51.
— — extenſionem Inteſtini Coli producens, Th. Max. N. 166.
— — producit ſæpiſſime affectum Ileos, Obſ. An. 91.
— — vaſa ſua ubi ſita habeat? Th. VIII. N. 51.
— *Lienalis*, Adv. Dec. II. p. 23.
— quid proprie ſit? Obſ. An. 98. Adv. Dec. II. p. 22.
— *Renalis* quid ſit? Cat. Rar. p. 147.
— ſæpe oritur levi de cauſa, Obſ. An. 98. Adv. Dec. II. p. 5.
— ſæpe oritur poſt Apoſtema Peritonæi & Abdominis, etiam poſt ſanata vulnera, in Abdominis cavum penetrantia, Obſ. An. 75. quomodo præcavenda? *ibid.*
— totius foetus in dilatato Peritonæo vero, Adv. Dec. II. p. 24.
— *Varicoſa* male ita nominatur, *ibid.* p. 21.
— — quale malum? *ibid.*
— — ſæpe mutatur in Hydropem Scroti, *ibid.* p. 24. ejus cauſa, *ibid.* p. 22.
— *Veſicæ Urinariæ*, ſive *Cyſtica*, cui ex terrore juncta Bubonocele, Obſ. An. 98.
— — — quale malum, Adv. Dec. II. p. 23.
— *Umbilicalis* qualis ſit affectus? Obſ. An. 71.
— — quare in recens natis male ita dicatur, *ibid.*
— *Uteri* una cum foetu prolapſo, Adv. Dec. II. p. 23.
Hernias facientia corpora, Adv. Dec. II. p. 22.
— ſecandi methodus nova Fratris Jacobi laudem meretur, Ep. XIV. p. 3. 4. 9.
Highmori antro Polypi inhærentes, Obſ. An. 77. vid. Antrum Highmori.
Hippopotami funiculus umbilicalis, vid. Funis Umbilic. Hippopot.
Hirudo Indica, Th. VII. N. 21.
Hiſtrix marina, Eruca, Th. Anim. I. N. 49.
Holothurius Ceylanicus velivolans, *ibid.* N. 73.
— triangularis transparens, *ibid.* N. 27.
Hominis fabrica in multis differt à brutorum, Adv. Dec. II. p. 45.
Humores excrementitii, vid. Excrementitii humores.

— incraſſantur ſtagnando, Adv. Dec. II. p. 8.
— Oculi, vid. Oculi humores.
— quomodo ad Pelvis cavitatem poſſint derivari? Obſ. An. 43.
Humorum Secretio, vid. Secretiones.
Hydatis magnitudine capitis aciculæ, Th. VI. N. 45. n. 1.
Hydatides Aſcitem produxerunt, Obſ. An. 46.
— duplici ordinario tunica conſtant, Ep. Ettm. p. 13.
— Hepatis, Obſ An. 65. Cat. Rar. p. 168. & 183. Th. I. Aſ. II. N. 11. Th. II. Aſ. IV. N. 5. Th. V. N. 10. not. & N. 51. Adv. Dec. I. p. 1.
— in Abdomine & foeminis præcipue reperiuntur, Adv. Dec. I. p. 8.
— in Atheromata, Steatomata & Meliceríde degenerant, de Valv. c. 4. Obſ. 25.
— in Funiculo Umbilicali, Obſ. An. 14. Th. VI. N. 45. n. 1. tab. 2. fig. 3.
— in glandulis Meſenterii, Th. VII. N. 37.
— in morbis lentis præcipue producuntur, Adv. Dec. I. p. 7.
— oriuntur ab obſtructione & debilitate vaſorum ſanguineorum, repletâ vaſorum ſanguineorum tunicâ Celluloſâ, cavitates vaſorum occoecantium, Th. VI. N. 11. n. 1. & N. 104. not. Adv. Dec. II. p. 24.
— Ovariorum, Obſ. An. 17. & 83. fig. 68. Adv. Dec. I. p. 5. & 8.
— Placentarum, Obſ. An. 33. fig. 34. 35. Th. X. N. 63. 64. 65.
— — poſt partum remanentium, quid ſint? Obſ. An. 33.
— Peritonæi, Th. V. N. 37. tab. 2. fig. 3.
— quomodo generentur non fuit ſatis cognitum, de Valv. c. 4. Obſ. 25. Obſ. An. 33.
— ſunt vaſcula, præſertim ſanguinea, ſero turgida, Ep. XII. p. 21. 22. Th. I. Aſ. II. N. 12. n. 2. Th. X. N. 65. Adv. Dec. I. p. 7. Dec. II. p. 24.
— ſunt veſiculæ aut ampullulæ aquoſæ, è pedunculis dependentes humore aquoſo turgidæ. Obſ. An. 33.
Hydatidum congeries, ſacco membranaceo incluſa, Obſ. An. 27. fig. 24.
Hydroceles qualis affectus? Adv. Dec. II. p. 22.
— quomodo curari debeat? *ibid.*
Hydrocephalus foetus ſeptimeſtris, Th. II. Aſ. III. N. 6. ejus hiſtoria & deſcriptio diverſarum ſubſtantiarum heterogenearum, *ibid.* N. 7. & ſeqq.
— qualis affectus? Th. IX. N. 29.
Hydrocephali Cerebri portio, Th. III. N. 9.
— delineatio, Th II. tab. 3.
Hydropici meatus Cyſticus cum calculo inhærente, Obſ. An. 87.
Hydropicorum Hepar quomodo affectum? *ibid.* 86. & 87.
— Viſcera quomodo conſtituta? *ibid.* 86.
Hydrops Aſcites ex Hydatidibus, Obſ. An. 46.
— — malo hoc demortuæ varia obſervata, Obſ. An. 45.
— clauſus quid ſit? Adv. Dec. I. p. 8.
— è congerie Hydatidum ſacco incluſa, Obſ. An. 27.
— Ovarii muliebris, Obſ. An. 17. qualis ſit affectus? *ibid.*
— Placentæ Uterinæ qualis affectus? Th. Max. N. 105.
— Scroti quale malum? Adv. Dec. II. p. 22.
— — quomodo ſanandus? *ibid.*
Hydropis cauſa ubi hæreat? Adv. Dec. II. p. 24.
Hypogaſtrii immanes dolores in puerperis unde ſæpe oriantur? p. 4. Obſ. An. 84.
Hymen Membrana, Th. V. N. 56. Th. VII. N 60. Th. VI N. 1. n. 2.
— — dari aſſeritur, Th. III. N. 15. n. 1.
— — figuram quamnam habeat, & in nuper natis & ætate provectioribus? Obſ. An. 23.
— — foetûs exitum impediens inciſa, *ibid.* 22.
— — in puellis cum tempore ſolet adcreſcere in circulum, Cat. Rar. p. 117.
— — quando, & ob quasnam cauſas poſt coitum illæſa maneat? Obſ. An. 22
— ſemilunare foetus maturi, Cat. Rar. p. 117.

Hyme-

Hymene ſalva manente mulieris imprægnatio poſſibilis eſt, Obſ. An. 22.

I.

JAculatrix Indiæ Occidentalis, Th. Anim. I. N. 8.

— ſerpens Americana tenuiſſima, *ibid.* N 56.

— ſerpens, Th. VI. N. 34.

Jaſmini Africani ramulus, Th. Anim. I. N. 9.

Ichneumon, quale ſit animal? Th. X. N. I. lit. D.

Jecur, vid. Hepar.

Jecinora in Hydatides mutata, Adv. Dec. I. p. 7. vid. Hepar. & Hydatides Hepatis.

Jecinorum perſcrutandorum methodus vera, Th. II. Aſ III. N. 1.

— — præparatio vulgaris, *ibid.*

Ileorum Atonia, vid. Atonia.

Iliaca Paſſio à mutuo Inteſtinorum ingreſſu, ſive ſuſceptione, familiaris affectus eſt & frequentior in adultis, quam annotari ſolet, Th. X. N. 62. Adv. Dec. III. p. 17. quomodo curanda? Th. X. N. 62 not. etiam in infante quatuor annorum, quod rariſſimum eſt, viſa, Adv. Dec. III. p. 17. hoc malum forte in infantibus frequentius accidit, præcipue ab inſultibus Epilepticis, Dec. III. p. 17. 18. ejus curatio, *ibid.*

— — lethalis, Th. I. N. 4. n. 3.

— — non oritur ab Inteſtinorum circumvolutione, volvulo aut nodo, Obſ. An. 91. Th. IV. N. 14.

— — oritur ab Atonio, Inteſtinorum obſtructione, contractione, mutuo ingreſſu, inflammatione, Hernia &c. Obſ. An. 91. Th. I. Aſ. II. N. 4. Th. IV. N. 14.

— — qualia Symptomata habeat? Obſ. An. 91. Th. I. Aſ. II. N. 4. n. 3. Th. IV. N. 14. Th. X. N. 62.

Iliacæ Paſſionis cauſæ veræ exemplis demonſtratæ, Obſ. An. 91.

Imaginatione prava denati cadaveris apertio, in cujus cerebro Plexus Choroideus Hydatidibus ſcatebat, Ep. XII. p 24.

Impetiginis ſubjectum cutis ſemper non eſt, Obſ. An. 78.

Imprægnatio facta ſalvâ manente membrana Hymene, idque ad tempus usque partus. Obſ. An. 22.

— poteſt fieri utero ipſo etiam ex parte propendente, Obſ. An. 22.

— quando fiat? Th. VI. N. 21.

Imprægnationis modus quî fiat? Adv. Dec. III. p. 16. 17.

— tempus præciſe indicari nequit, Adv. Dec. II. p. 27.

Indurantur & oſſeſcunt partes in Atrophia, Marcore & Hydrope, Obſ. An. 70.

Infantes, ano imperforato nati, carent etiam Inteſtino Recto, Adv. Dec. II. p. 43.

— bini concreti ad partem oſſeam, *ibid.* p. 42.

— nati recenter quomodo tractandi, an naribus fortis odor admovendus? an aër in anum inflandus? an Funis Umbilicalis fortiter premendus? an caloris gratia capiti cruſta admovenda? Adv. Dec. II. p. 39. 40. 41.

— recens nati haud faſciis ſunt involvendi, cruribus complicatis, arctiſſime preſſi, *ibid.* p. 40. 41.

Infantum recens natorum capita ſiniſtre arcte ligantur, Adv. Dec. II. p. 40.

Inflammatio in partibus exanguibus ita dictis etiam locum habet, Ep. V. p. 18.

— unde & ubi oriatur? *ibid.* p. 15.

Inflammationibus membranæ arctius ſibi mutuo connaſcuntur, Obſ. An. 55. 63. imo ipſa Viſcera, Obſ. An. 85.

Inguinis abſceſſus, per quem exitum quæſiverat acicula deglutita, Obſ. An. 55.

— Hernia, vid. Hernia Jnguinalis.

Injectiones ceraceæ anſam primam dedere inquirendi veram glandis ſtructuram, Obſ. An. 100.

— — imperfectæ fiunt cum extravaſatione materiæ inſtar globulorum, Th. VIII. N. 31.

— Ruyſchianæ deſtructionem partium non inferunt, Ep. XII. p. 16. & 17.

Injectionum utilitas, vid. Vaſorum repletio.

Inſectorum perſcrutatio Anatomica utilis eſt & neceſſaria, Adv. Dec. III. p. 19.

Inſita & innata partium vis non improbatur, Adv. Dec. II. p. 11. 18.

Inſtrumentum Barthiſchianum, vid. Barthiſchii Inſtrumentum.
Inſtrumenti in Phalangoſi adhibiti forma & conſtitutio, Reſp. Rav. tab. 1
Integumentum validum & craſſum ex ſero ſanguinis inflammatorii, Th. X. N. 161.
Intercoſtales arteriæ, vid. Arteriæ Intercoſtales.
Inteſtinales glandulæ, vid. Inteſtinorum glandulæ.
Inteſtinum Duodenum hominis, Cat. Rar. p. 143. & 183.
— — melius vocatur *Digitale*, Adv. Dec. II. p. 45.
— — oſtium, per quod bilis & ſuccus Pancreaticus ſeſe in Inteſtina exonerant, habet, quod in medio inſtar umbilici apparet, Th. VIII. N. 33. n. 3.
— — paucas vel nullas valvulas habet, Cat. Rar. p. 143.
— — portiones quædam ejus, Th. VI. N. 33. n. 4. Th. X. N. 142.
Inteſtini Cœci Conſtitutio differt in recens natis & in tenella ætate ab ea, quæ eſt in pueris aut provectioribus, Cat. Rar. p. 125. 142. & 143. Th. I. Aſ. I. N. 1. Loc. Arc. II. lit. B. Th. VIII. N. 50. Th. IX. N. 62. lit. R.
— — cum Proceſſu Vermiformi confuſio, Cat. Rar. p. 146.
— — cum Proceſſu Vermiformi & portione Coli delineatio ex Gigantea puella. Th. V. tab. 4. fig. 1.
— — *Diameter* in qua ætate ſucceſſive diminuatur, & in qua non? Th. I. Aſ. I. N. 1.
— — equi recens editi, objectum, Cat. Rar. p. 148.
— — & *Coli* humani maxima differentia eſt, ab iis in cane, Th. VIII. N. 23. not.
— — gallinæ Africanæ objectum, Cat. Rar. p. 148. in gallinis illud duplex eſt, *ibid.* p. 172.
— — humani objecta quædam, Cat. Rar p. 129. & 142.
— — integri objecta cum Proceſſu Vermiformi, Th. I. N. 6. Aſ. I. N. 1. & N. 5. n. 1.
— — leporini longitudo admodum magna, Ep. V. p. 21.
— — — portiones, Cat. Rar. p. 126. & 156.
— — objecta quædam ex pueris, Cat. Rar. p. 125. 156. & 163.
— — objecta varia, Cat. Rar. p. 145. & 161. Th. I. Loc. Arc. II. lit. B. Th. V. N. 27. & 30. Th. VIII. N. 50.
— — ovini differentia ab humano, Th. VII. N. 52. n. 4.
— — portio ex foetu humano, Th. IX. N. 11.
— — *Proceſſus Vermiformis* ex homine magnam habet analogiam cum leporino, Th. II. Aſ. IV. N. 8.
— — — — fit ab extremitate Coeci, ſucceſſive anguſtati, Th. I. Aſ. I. N. 1. Th. III. Loc. I. N. 4. not.
— — — — glandulæ ſpuriæ ſunt innumeræ, Th. II. Aſ. IV. N. 8.
— — — — vaſa ſanguinea copioſiſſima, Th. I. Arc. II. lit. B.
— *Coli Appendiculæ* pinguedinoſæ vaſa habent ſanguinea, Cat. Rar. p. 157. 158.
— — *Aperturæ* numeroſæ, & arcte ſibi invicem appoſitæ, Th. I. Aſ. II. N. 4. n. 1.
— — canis portio, Th. VIII. N. 23.
— — *Arteriæ* innumeræ, Th. I. Loc. Arc. II. litt. C. & E.
— — *Conſtitutio* diverſa eſt ratione ætatis, Cat. Rar. p. 125.
— — *Craſſities* non differt à tunicarum craſſitie aliorum Inteſtinorum, Th. I. Arc. II. lit. E.
— — *Extenſio* ab Hernia Inteſtinali, Th. Max. N. 166.
— — — prodigioſa, Obſ. An. 92. Cat. Rar. p. 159.
— — *Glandulæ* ſpuriæ, Th. I. Aſ. II. N. 4. n. 2. & N. 11. Th. V. N. 101. Th. IX. N. 62. lit. Q.
— — humani portiones variæ, Cat. Rar. p. 129. 141. 166. 181. Th. V. N. 88. Th. X. N. 12. Th. Max. N. 148. 166.
— — infantis portiones, Th. I. Loc. Arc. II. lit. C. & E. & Th. III. Loc. I. N. 2.
— — inverſi portio ex puero, Th. I. Aſ. II. N. 3.
— — leporini portiones, Cat. Rar. p. 126. 146. 156. & 170.
— — *Ligamenta*, ſi reſecentur, in nihilum rediguntur ejus cellulæ, Cat. Rar. p. 157. 166. & 181.

— — *Pori* cribrum repræſentant, Th. V. N. 101.
— — portio ex foetu Caballi, Th. IX. N. 103.
— — — fœminæ Giganteæ, Th. IX. N. 62. lit. B.
— — — Giganteæ puellæ delineata, Th. VII. tab. 4. fig. 1.
— — — in qua, quamvis non inverſa, glanduloſa corpuſcula videntur, Th. X. N. 72.
— — — prodigioſæ capacitatis, Th. IX. N. 96.
— — portiones variæ, Cat. Rar. p. 154. 157. 159. 161. 163. Th I. Aſ. 1. N. 5. n. 1. & N. 6. Th. III. N. 66. & Loc. I. N 3. & 4. Th. V. N. 101. & 102. Th. VI. N. 27. Th. IX. N. 62. lit. K. Th. X. N. 48. 50. & 54. Th. Max. N. 177.
— — pueri portiones, Cat. Rar. p. 125. Th. V. N. 101. & Th. IX. N. 62. lit. Q.
— — *Suſceptio*, Adv. Dec. III. p. 17.
— — *Tunica* ſecunda, ſeu *Celluloſa*, Th. X. N. 48.
— — *Valvula* magna, Cat. Rar. p. 148.
— — *Valvulæ*, Th. V. N. 102. Th. VII. N. 27. not.
— — — coalitæ mortis ſunt cauſa, Cat. Rar. p. 148.
— — — hiantes, Th. X. N. 54.
— — — in cane & homine differunt, Th. VII. N. 23.
— — — in ſtatu naturali nunquam reperiuntur, Cat. Rar. p. 157.
— — — quomodo conſtituantur & adpareant? Th. VI. N. 70 n. 1.
— — — ſive cellulæ minus conſiderabiles ſunt in tenera ætate, Th. III. Loc. I. N. 3. n. 3.
— — — unitæ in foetu equino, Th. IX. N. 103.
— — — uti Ligamenta, triplices ſunt, Cat. Rar. p. 148. 154. 157. Th. VII. N. 27. not.
— — *Valvularum*, ſive cellularum, uſus, Cat. Rar. p. 141.
— — — uſus ubi accuratius conſpici poſſit? Th. III. Loc. I. N. 3. n. 2.
— craſſi ſegmentum, Th. Max. N. 139.
— *Duodeni* aperturæ, ſive oſtium, vid. Inteſtinum Duodenum.
— *Jejuni Arteriolæ* per glandulas reptantes, Th. I. Loc. Arc. I. earum diverſus curſus, *ibid.* n. 3.
— — balænæ majoris portio, Th. VII. N 62.
— — *Corpuſcula* glandiformia, Th. X. N. 162.
— — & *Ilei* differentia quænam ſit? Crt. Rar. p. 175.
— — *Glandulæ* extra ſuperficiem propullulant, Th. V. N. 14.
— — — ſolitariæ & ſpuriæ, Th. I. Aſ. I. N. 8. n. 2. Th. III. N. 32. Th. IV. N. 32. not.
— — humani portiones variæ, Cat. Rar. p. 141. 142. 161. 181. Th. IV. N. 76. Th. V. N. 14 Th. VIII. N. 29. 31. 92. Th. IX. N. 47. 76. Th. X. N. 156. & 162. Th. Max. N. 145.
— — in capſulam redacti delineatio, Adv. Dec. II. tab. 3. fig. 4.
— — inverſi portio, Th. X. N. 159.
— — inverſi portio depicta, Ep XI. fig. 6.
— — — portiones aliæ, Th. I. Aſ. I. N. 8. Th. III. N. 32. & N. 44. Th. X. N. 51. Th. Max. N. 85.
— — *Juga*, vid. Inteſtini Jejuni Valvulæ.
— — juvenis portio, Th. X. N. 145.
— — mulieris portio, Th. VII. N. 6.
— — *Papillæ* nervoſæ, Th. IX. N. 76.
— — portio, cujus medium coarctatum, Obſ. An. 91.
— — — cum ſuis jugis, Th. IX. N. 62. lit. B.
— — — facie interiore delineata ex homine, Ep. XI. fig. 3.
— — — in qua ſuſceptio comparet, Obſ. An. 91.
— — portiones, Th. I. Loc. Arc. I. & II. lit. A. Th. IV. N. 71. Th. VII. N. 61. & N. 71. Th. IX. N. 62. lit. G. Th. Max. N. 125. 179. & 203.
— — portionum & facie exteriore & interiore delineatio, quarum repletio facta eſt per arteriam, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 4. & 5.
— — *Protuberantiæ* circulares, Th. VIII. N. 31.
— — pueri portiones, Th. IV. N. 33. & Th. X. N. 52.
— *Tunica* Villoſa, Th. IV. N. 37.
— — — — Nerveo-villoſa dicenda eſt, Th. Max. N. 85.

— — — — Papilloſa dicitur, Th. VIII. N. 92.
— — *Valvula* una, ſitum obtinens inverſum, Th. I. N. 8. n. 1.
— — *Valvulæ* Conniventes, Th. I. Aſ. I. N. 8. n. 1. & Th. VIII. N. 92. Th. IX. N. 47. Th. X. N. 159.
— — — — aliquando vix propullulant, Th. X. N. 145.
— — — — in quonam objecto ſint viſui exponendæ, Th. III. N. 32.
— — — — non obliteratæ, Th. I. Loc. Arc. I. n. 4.
— — — — obliteratæ, Cat. Rar. p. 142.
— — — — quando mutent naturalem eſſentiam? Th. III. N. 32.
— — *Valvularum*, ſive Jugorum rotundorum, vera conſtitutio, Th. III. N. 32.
— — *Vaſcula* innumera, Th. X. N. 159.
— — *Villoſitas* diſtincta, Th. I. Aſ. I. N. 8. n. 3.
— — vitulini portio, Cat. Rar. p. 150.
— *Ilei Arteriæ* numeroſæ & venæ, Th. I. Aſ. III. N. 13. n. 1. & Loc. Arc. II. lit. D.
— — canis portio, Th. VIII. N. 23.
— — *Celluloſitas*, Th. Max. N. 89. & 155.
— — *Corpuſcula* Glandiformia unde emergant? Th. X. N. 55.
— — *Differentia* ab Inteſtino Jejuno, Cat. Rar. p. 175.
— — *Diverticulum* præternaturale, Cat. Rar. p. 149. 170. Th. VII. N. 2. n. 15. & tab. 4. fig. 3.
— — — in Bubonocele contineri poteſt, Th. VII. N. 15. n. 3.
— — — unciæ magnitudine, Th. Max. N. 153.
— — foetus immaturi portiones, Th. III. N. 12. & N. 47.
— — *Glandulæ* ita dictæ, Th. II. Aſ. III. N. 62. lit. L.
— — hominis adulti portiones, Cat. Rar. p. 125. Th. Max. N. 114.
— — humani inverſi portiones, Th. VII. N. 40. Th. Max. N. 89. & 155.
— — — portiones variæ, Cat. Rar. p. 129. 129. 143. 159. 149. 153. 163. & 173. Th. III. N. 78. Th. VI. N. 9. Th. Max. N. 166. & N. 179.
— — infantis circumvolutio, Th. X. N. 47.
— — — portiones, Th. VIII. N. 60. & Th. X. N. 54.
— — inverſi portiones, Th. IX. N. 62. lit. L. & Th. X N. 55.
— — juvenis portiones, Th. Max. N. 35. 49. & 64.
— — leporini portio, Cat. Rar. p. 139.
— — objectum ex recens nato, Th. Max. N. 116.
— — portio exhibens omnes quatuor Tunicas, Th. IV. N. 4.
— — portio delineata, Th. VI. tab. 5. fig. 2.
— — — inflammata & coarctata, Obſ. An. 98.
— — portiones facie exteriore & interiore delineatæ, quarum repletio facta eſt per Venam, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 6. & 7. delineationes aliæ, Th. VII. tab. 4. fig. 2. 3. Th. Max. tab. 3.
— — portiones variæ, Cat. Rar. p. 141. 157. & p. 159. Th. I. Aſ. II. N. 4 n. 3. Aſ. III. N. 13. & Loc. Arc. II. lit. D. Th. III Loc. I. N 3. & Loc. IV. N. 14. Th. VII. N. 15. Th. VIII. N. 50. Th. IX. N. 62. lit. B. N. 69. Th. X. N. 50. N. 53. & 62. Th. Max. N 33.
— — pueri portiones, Cat. Rar. p. 125. & 141. Th. IX. N. 62. Th. X. N. 134.
— — *Superficies* interior villo-papilloſa, Th. Max. N 64.
— — *Suſceptio*, Th. IX. N. 162. lit. C. & Th. Max. N. 175.
— — — minus recte volvulus dicitur, Th. IV. N. 14.
— — — quid ſit? *ibid.*
— — *Tunica* Carnea, Th. VIII. N. 60.
— — — Nervoſa, *ibid.*
— — — quinta, ſeu Villoſa quid ſit, & an detur? Th. VII. N. 40.
— — — Papillo-nervoſa, Th. VII. N. 40.
— — vitulini portiones, Cat. Rar. p. 142. Th. Max. N. 117.
— — — vaſorum reptatus cum humanis non convenit, Th. Max. N. 117.

— *Recti Adhæſio* firma ad os ſacrum, cui firmiſſime fuit connatum, Obſ. An. 95.
— — *Anguſtatio*, ſi magna eſt, nil prodeſt dilatatio, Adv. Dec. II p. 43.
— — *Corpuſcula* rotunda quid ſint? Th. IX. N. 81. & num Glandulæ dicenda ſint? *ibid.*
— — *defectus* in infantibus, Adv. Dec. II. p. 43.
— — & *Vulvæ* Gangræna & perforatio feliciter ſanatæ, Obſ. An. 59. cur mala ſua ſibi communicent? Cat. Rar. p. 119.
— — *Glandulæ* ita dictæ, Ep. XI. fig. 5. Th. III. N. 74. Th. IV. N. 67. 74. & 79. Th. X. N. 81.
— — humani portiones, Th. III. N. 74. Th. IX. N. 81. Th. Max. N. 33.
— — — portiones è corpore vivo ejectæ, Th. I. Aſ. III. N. 6.
— — *Incraſſatio* nimia impedit alvi dejectionem, Obſ. An. 95. 96. Adv Dec. II. p. 43.
— — *Juga* ſæpe in pueris conſpiciuntur, Th. IV. N. 79.
— — juvenis ſegmentum, Th. Max. N. 168.
— — *Lacunæ* & Cryptæ Boerhaavianæ, Adv. Dec. II. p. 7. Th. Max. N. 33.
— — *Pori* innumeri, ſive oſcula, Th. III. N. 74. Th. IV. N. 79. Th. VII. N. 66. tab. 3. fig. 4. Th. IX. N. 81. Th. Max. N 33.
— — portio, Th. X. N. 108.
— — — cum ſpuriis glandulis &c. Ep. XI. fig. 5.
— — — delineata, Th. VII. tab. 3. fig. 4.
— — — delineata & in quatuor Tunicas ſeparata, Ep. XI. fig. 1.
— — — eadem inverſa, *ibid.* fig. 2.
— — pueri portiones, Th. IV. N. 69. N. 74. & N. 79. Th. VII. N. 66.
— — *Scirrhoſitati* qualia afferenda remedia, Obſ. An. 96.
— — *Tunica* Villoſa poſt cruentas excretiones ejecta, Th. I. Aſ. III. N. 5.
— — *Ulcera* à prægreſſa Dyſſenteria facta, Th. IX. N. 62. lit. K.
Inteſtina ab inedia coarctata, Obſ. An. 19.
— balænæ foetus, Th. V. N. 62.
— & ſtomachum, loco ſuo naturali relicto, Hypogaſtrium occupaſſe obſervatum eſt, Obſ. An. 56.
— foetus, Th. V. N. 93. & Th. VI. N. 76.
— — humani circumvoluta, Th. X. N. 49.
— — — immaturi, Th. VI. N. 59.
— — ovini immaturi, Th. II. Loc. Arc. VII.
— — — minimi, Th. III. ab init.
— — recens nati omnia, Cat. Rar. p. 142.
— — vaccini immaturi, Th. VIII. N. 87.
— — vitulini, Th. IV. N. 46.
— — — craſſa, Th. VI. N. 20. n. 3.
— foetuum humanorum varia, Th. I. Aſ. I. N. 1. Th. V. N. 54. Th. VII. N. 43. Th. VIII. N. 3. Th. Max. lit. C. & N. 132.
— — immaturorum, Th. IV. N. 27. Th. V. N. 20. & 43.
— gelu quaſi obſeſſa & ſcintillantia ac dura obſervata, Cat. Rar. p. 182. Th. VII N. 6.
— infantis tenuia, Th. I. Aſ. I. N. 12.
— leporina quamnam habeant faciem interiorem? Cat. Rar. p. 126.
— juvenis, Th. Max. N. 55.
— puerorum, Cat. Rar. p. 186. Th. I. N. 4. Th. V. N. 18. Th. VII. N. 51. Th. VIII. N. 9.
— ranarum, Cat. Rar. p. 121. & Th. VIII. N. 82.
— ſine flatu extenſa, Th. VII. N. 30. net.
— undique Peritonæo & ſibi invicem in Aſcite connata, Obſ. An. 45.
Inteſtinorum Arteriæ, Th. I. Aſ. I. N. 12. n. 2.
— balænæ cum humanis maxima eſt analogia, Th. VII. N. 62. n. 1. in quonam differant? *ibid.*
— *Celluloſitas* an pro ſexta membrana Inteſtinorum recenſenda? Th. Max. N. 89.
— *Coarctatio* cauſa eſt affectus Ileos, Obſ. An. 91.
— *Craſſities*, alvi projectionem impediens, Obſ. An. 95. 96. Adv. Dec. II. p. 43.

— *Diverſitas* inter foetus & adulti hominis inteſtina, qualis? Th. IX. N. 11.
— *Dolores* inſignes oriuntur, ſi Papillæ nervoſæ Epitheliâ ſuâ deſtituantur, Adv. Dec. II. p. 26.
— & *Ventriculi* ob inediam prodigioſa contractio, Obſ. An. 19. & 68.
— *Glandulæ*, Cat. Rar. p. 18. Th. X. N. 51. & 52
— — aliquando propullulantes comparent, aliquando fovearum inſtar ex cavatæ ſunt, Th. IV. N. 92. n. 2.
— — an veteribus cognitæ fuerint? Ep. XI. p. 4.
— — à Peyero diſtribuuntur in Solitarias & Aggregatas, Ep. XI. p. 5.
— — Congregatæ Valvulas aut rugas haud ſupergrediuntur, Ep. XI. p. 12.
— — in qua tunica ſitæ ſint, non deſcriptum eſt ab aliis auctoribus, *ibid.* p. 5.
— — in tenuibus Inteſtinis non ſolum ſolitariæ, verum etiam congregatim diſpoſitæ ſunt, Ep. XI. p. 12.
— — lapidefactæ, Cat. Rar. p. 129. 142. & 157.
— — quid ſint? Ep. XI. p. 8.
— — Solitariæ in craſſis tantum reperiuntur Inteſtinis, Ep. XI. p. 12.
— — — inter Valvulas Conniventes poſitæ ſunt non tantum, ſed & ex illis emergunt, Ep. XI. p. 12.
— — — per limbum Vavulæ Bauhini diſperſæ non tantum ſunt, ſed etiam per integrum ejus planum, *ibid.*
— — Spuriæ dicendæ ſunt, Ep. XI. p. 8. 9. 10. 11. Ep. XII. p. 23. Th. I. Aſ. I. N. 8. n. 2. Th. II. Aſ. III. N. 14. Th. III. N. 44.
— — — quid ſint? Ep. XII. p. 22.
— — — ubi inveniantur? Ep. XI p. 10.
— — — ubi oriantur? *ibid.* p. 8.
— — ſunt lacunæ, ſive foveæ, Ep. XI. fig. 5. Th. I. Aſ. II. N. 4. n. 2. Th. IV. N. 67. Th. IX. N. 81. Adv. Dec. II. p. 7.
— — ubi inveniantur? Ep. XI. p. 4.
— *Glandularum* diviſio, *ibid.* p. 5.
— — numerus varius eſt in diverſis individuis, *ibid.* p. 10. 13.
— — ſpuriarum fabrica & uſus, Ep. XI. p. 8. 10. 11. 12. Th. II. Aſ. III. N. 24. n. 2. Th. IV. N. 74. n. 3. N. 92. n. 2. Th. V. N. 14. Th. IX. N. 81.
— — vera ſedes, Ep. XI. p. 11. & fig. 1. & 6. Th. I. Aſ. II. N. 11. n. 1.
— *Hernia*, vid. Hernia Inteſtinalis.
— *Inflammatio* producere poteſt affectum Ileos, Obſ. An. 91.
— *Inflammationis* vera ratio, Obſ. An. 91. Cat. Rar. p. 142.
— *Juga*, vid. Inteſtinorum Valvulæ.
— *Lacunæ* vel Cryptæ Boerhaavianæ, Adv. Dec. II. p. 7. Th. Max. N. 33.
— leporinorum facies interior, Cat. Rar. p. 126.
— *Motus Periſtalticus* viſus in foetu, Obſ. An. 72. & 73.
— *Munus* eſt ulteriori ciborum coctioni inſervire, non tantum crudum cibum in Chylum convertere, Obſ. An. 74.
— *Obſtructio* cauſat Ileon, Obſ. An. 91.
— — unde oriatur? Obſ. An. 91.
— *Pori* evomunt laticem ſeroſum in purgatione & Diarrhæa, Ep. XI. p. 12. & fig. 5. Th. I. Aſ. II. N. 4. n. 1. Th. III. N. 74. Th. V. N. 101.
— *Irrigatio* quomodo fiat? Th. VI. N. 33. n. 1.
— portiones ex balænæ foetu, Th. V. N. 52.
— — ex Cane, Th. IX. N. 62. litt. B. & M.
— — ex foetu immaturo, Th. III. N. N. 45.
— — ex hominibus variæ, Th. I. Loc. Arc. II. Th. VII. N. 20. Th. IX. N. 62. lit. E. Th. Max. N. 23.
— — ex infante, Th. III. N. 12.
— — ex juvene, Th. Max. N. 144.
— — ex lepore, Th. VIII. N. 63. facies eorum interior, Cat. Rar. p. 126.
— — ex ove, & foetu ovino, Cat. Rar. p. 146. & Th. III N. 62.
— — ex pueris, Th. IV. N. 49. n. 2. Th. IX. N. 62. lit. H.
— — ex vitulo, Cat. Rar. p. 161.
— — variæ, Th. IX. N. 62. lit B.
— *Suſceptio*, Th. V. N. 34. Th. X. N. 34.
— — in adultis frequens eſt, Adv. Dec. III. p. 17.
— — in adultis quo medio repellenda? *ibid.* p. 18.
— — in foetu humano, *ibid.* p. 17.

— — in infante ante quatuor dies nato, *ibid.*
— — in infantibus incurabilis eſt, *ibid.* p. 18.
— — in puero vera, Th. V. N. 34.
— — in recens nato, Th. Max. N. 116.
— — quam familiaris ſit hic affectus? Th. X. N. 62. not. quando ſit ſuſpicandus, & quænam media contra eundem ſint adhibenda? *ibid.*
— — ſubinde gignit affectum Ileos, Obſ. An. 91. vid. Iliaca paſſio.
— — unde ortum ducat? Obſ. An. 91.
— *Tumor* flatulentus ſingularis, Cat. Rar. p. 141.
— *Tunica* accipit vaſa à vaſis Meſentericis, Th. I. Aſ. III. N. 13. n. 2.
— — *Carnea* fibras habet transverſales aut circulares, Ep. XI. fig. 1. Th. I. Aſ. II. N. 12. n. 3.
— — — habet etiam vaſa ſanguinea, eaque pauca, Ep. XI. p. 12. Th. I. Aſ. II. N. 11. n. 3. Th. VIII. N. 60.
— — *Celluloſa* ſub Communi ſita, Th. VI. N. 9. n. 2. tab. 5. fig. 2.
— — — vaſa ſanguinea habet, earumque reptatus, Th. Max. N. 15. & 99.
— — *Extima*, ſive *Communis*, fibras habet longitudinales tenuiſſimas, Ep. XI. tab. 12. fig. 1. & 2.
— — — vaſis ſanguineis ornata eſt copioſis, ſed ab aliarum tunicarum diverſis, Ep. XI. fig. 1. & 2. Th. I. Arc. I. n. 3.
— — *Nervea* copioſiora vaſa habet, atque peculiarem uſum, Ep. XI. p. 11. 12. fig. 1. 2. Th. I. Aſ. II. N. 11. n. 2. Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 2. Th. VIII. N. 60.
— — *Trochlearis*, Th. VIII. N. 63.
— — *Villoſa* à nonnullis in dubium vocatur, Ep. XI. p. 9.
— — — à Ruyſchio demonſtratur, Ep. XI. p. 8. fig. 4. Th. I. Aſ. I. N. 7. n. 1. Th. IV. N. 37.
— — — in omni objecto non æque luculenter apparet, Th. VII. N. 40. n. 2.
— — — non conſtat mucoſa ſubſtantia, Ep. XI. p. 9. Th. IX. N. 62. lit. I.
— — — papillis ſcatet plurimis, hinc recte vocatur tunica Papilloſa, cui ſimilem habent Ventriculus, Gula, Labia & Genæ, Th. VII. N. 40. Adv. Dec. II. p. 25. 26. Dec. III. p. 25. 33. & ſeq.
— — — quemnam habeat uſum? Th. V. N. 41.
— — — ſeparata à Nervea, Th. IX. N. 62. lit. I.
— *Tunicæ Carneæ* fibræ circulares, T. VIII. N. 60.
— — *Villo-papilloſæ* ſeparatio & ejectio poſt inflammationem & Gangrænam, Adv. Dec. II. p. 25. poſt cruentas excretiones, Th. I. Aſ. III. N. 5.
— — *Villoſæ* muci adhærentis uſus, Ep. XI. p. 9.
— — — papillæ non ſunt in omnibus æque conſpicuæ, Th. VII. N. 40. p. 2. Adv. Dec. II. p. 26.
— — — portio arteriarum ramuſculis ditata, Ep. XI. fig. 4.
— — diverſæ, Ep. XIII. p. 14.
— — juxta Williſium quatuor ſunt, inter quas fingit Glanduloſam, Ep. XI. p. 4. 5.
— — quatuor ſtatuendæ ſunt, earumque recenſio, Ep. XI. p. 7. Th. IV. N. 4. not.
— — quinque ſtatuuntur, Th. VI. N. 9. n. 1. earumque recenſio, *ibid.* n. 2.
— tenuium cirma ex juvene, Th. X. N. 120.
— *Valvulæ Conniventes* non à Nervea ſed à Villoſæ tunicæ duplicatura, Ep. XI. p. 9.
— — — quomodo demonſtrandæ? Th. III. N. 32.
— — — propriè ſunt Juga, Ep. XI. p. 9. Th. I. Aſ. I N. 8. n. 1. Th. II. Aſ. II. N. 44. Th. Max. N. 85.
— — — vaſis etiam gaudent ſanguineis, Th. I. Loc. Arc. I. n. 4.
— — plurimæ à Ruyſchio ſunt detectæ, de Valv. cap. 2.
— *Valvularum Conniventium* ortus, Ep. X. p. 7.
— — — vera conſtitutio, Th. III. N. 32
— *Vaſa* ſanguinea ſunt numeroſiſſima, Ep. XI. p. 10. et ſeq. Adv. Dec. III. tab. 1.
Inventorum fata quænam ſint? Ep. VI. p. 4.

Iſchuria à Calculo & incraſſatione Veſicæ Urinariæ, Obſ. An. 89.
— à Calculo in rene canino, de Valv. c. 4. Obſ. 2.
— à Calcubis in Uretere hærentibus, Obſ. An. 15.
— à Scabie Veſicæ, Obſ. An. 78.
— in ove à mala Ureterum conformatione, Cat. Rar. p. 147.
Jugularis Vena, vid. Vena Jugularis
Juniperus Africana, Th. Anim. I. N. 14
Juniperi Goënſis rami, Th. An. Max. N. 174. & 199.

K.

KHacurullo, avicula Ceylanica, Th. Anim. I. N. 72.

L.

LAbium deraſo tenui papillarum tegumento vehementer dolet, Adv. Dec. II p. 26.
— interius, tenui ſuo involucro privatum, villoſum admodum eſt & papilloſum, Th. I. Aſ. II. N. 6. n. 5 Th. VII. tab. 3. fig. 5. Adv. Dec. II. p. 26.
— ſuperius fiſſum in foetu, Adv. Dec. I. p. 21.
— — ligamento duplici maxillæ connaſci, obſervatum eſt, Th. II. Aſ. II. N. 5. n. 4.
— — prominentia ipſius villoſa, Th. X. N. 133. n. 1.
— — pueri, Th. VI. N. 3.
— — villoſitate gaudens, Th. I. Aſ. II. N. 6. n. 1.
— utrumque hominis, Th. VII. N. 41.
— — — delineatum, *ibid.* tab. 2. fig. 5.
Labii inferioris ulcus Nomodes ſerpens feliciter ſanatum, Adv. Dec. II. p. 14.
Labiorum partes conſtitutivæ ſunt Epidermis, Cutis &c. Th. VII. N. 41. not. & tab. 3 fig. 5.
— pori quibus à Prolabiis diſtinguuntur, Th. III. N. 4. n. 4.
Labores partus, vid. Partus labores.
Lacerta Africana colore fuſco-cinereo, Th. Anim. I. N. 52.
— — gutturoſa, vel bulgam gerens, *ibid.* N. 28.
— — minutiſſima, *ibid.* N. 74.
— — ſpinoſa, *ibid.* N. 17.
— Americanum forte tenens Crabronem Africanum mortuum, *ibid.* N. 16.
— Indiæ Orientalis pugnax, dorſo ſerrato, *ibid.* N. 66.
— volans, Cat. Rar. p. 182.
Lachrymalis ductus, vid. Ductus Lachrymalis.
Lactariæ Africanæ ramus, Th. Anim. I N. 66.
Lactea Vena equina primi & ſecundi generis, in homine per glandulas Meſenterii tranſeuntes, ſe uniunt cum vaſis lacteis ſecundi generis, ut per inflationem patet, Adv. Dec. II. p. 10.
— — — — differunt à Venis lacteis ſecundi generis, *ibid.* p. 18
— — principium habent ſubtiliſſimum, *ibid.* p. 10.
Lactearum Venarum Valvulæ difficulter in conſpectum producuntur, de Valv. c. 2. p. 9.
— — — eandem figuram habent, quam vaſa Lymphatica, de Valv. c. 2. & fig. 3. p. 10. 11.
— — — neceſſariæ ſunt, *ibid.* c. 2. p. 9. 16.
— — — qua de cauſa in Venis Lacteis primi generis difficulter in oculos incurrant? *ibid.* p. 9.
— — — quomodo demonſtrandæ, & inconſpectum producendæ? *ibid.* p. 10.
Lacteorum Vaſorum quinam in ventores? Ep. VI. p. 6.
Lactes foetus balænæ, Th. V. N. 71.
— — — mirum in modum conſtitutæ, Th. VIII. N. 14.
Lactis ſecretio, vid Mammarum Lac.
— abundantia & turgeſcentia nimia morbos producit, Ep. XII. p. 24.
Lacunæ Boerhaavianæ, vid. Cutis, Inteſtinorum & Oſſium articulorum Lacunæ.
Lapides Bezoardici plures in burſula membranacea nati, Th. IX. N. 4.
Laurus Africana querci folio, Th. Anim. I. N. 10. & N. 67.
Lenticula marina, *ibid.* N. 91.

Leonurus Afric. Th. VIII. N. 57. n. 3.
Lepræ origo ſecundum Cl. Boerhaave, Adv. Dec. I. p. 12.
Lien à Pancreate & glandulis ſalivalibus multum diſcrepat, Obſ. An. 51.
— bovis in quonam differat à vitulino? Th. Max. N. 60.
— cum ligatis vaſis Lymphaticis, de Valv. c. 3. p. 13.
— duplex in ove obſervatus, Th. VIII. N. 32. Adv. Dec. II. p. 22.
— — male audit, ſi in duas partes diviſus ſit, Th. VIII. N. 32.
— foetus humani, Th. VIII. N. 33. & Th. X. N. 93.
— Giganteæ puellæ, Th. VII. N. 11. ejus accurata delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 1.
— humanus, Th. IV. N. 7. & Th. X. N. 89.
— — caret cellulis, Ep. IV. p. 9. & Reſp. ad Bidl. p. 11. 12. Th. VII. N. 11. Th. IX. N. 28.
— — caret fibris, Ep. IV. p. 7. 8. & Reſp. ad Bidl. p. 11. 12. Th. II. Aſ. III. N. 13. n. 1. & 2. Th. IV. N. 7. n. 3. Th. VII. N. 11. Th. X. N. 89.
— — caret glandulis, Ep. IV. p. 6. & Reſp. ad Bidl. p. 11. 12. Th. II. N. 13. n. 1. 2. Th. III. N. 41. n. 1. Th. IV. N. 7. n. 1. 3. Th. VII. N. 11. Th. IX. N. 28. Th. X. N. 94.
— — & vitulinus quomodo differant? de Valv. c. 3. p. 13. Ep. IV. p. 9. Th. IX. N. 28. Th. X. N. 89.
— — ex parte evolutus, Th. Max. N. 77.
— — grandinibus obſitus, Th. IX. N. 55.
— — ingens, Cat. Rar. p. 159.
— — quatuor librarum, naturali octuplo major, in Pelvim prolapſus, ejusque naturalem locum occupans analogum aliquod corpuſculum, Obſ. An. 62.
— — tanta non gaudet Lymphæ-ductuum copia, quanta vitulinus, de Valv. c. 3. p. 13.
— infantis, Th. I. Aſ. III. N. 20.
— juvenis, Th. Max. N. 65.
— ovillus integer, Th. Max. N. 100.
— perperam vocatur excarnis, Th. IV. Loc. Arc. V.
— ponderoſitate ſua quandoque locum naturalem relinquit, Obſ. An. 62.
— pro glandula ſanguinea non immerito habetur, Obſ. An. 51.
— quo præjudicio glandula dicta? Reſp. ad Bidl. p. 12.
— vaſis Lymphaticis ſcatet, de Valv. c. 3. p. 12.
— vitulinus, Th. X. N. 91.
— — gaudet cellulis, Ep. IV. p. 9.
— — — fibris, *ibid.* p. 8. Th. X. N. 91. n. 3. & N. 92.
— — inflatus, Cat. Rar. p. 133.
— — in quonam conveniat cum pene humano? Obſ. An. 100.
— vivi canis exſectus, non obſtante notabili Hæmorrhagia ſuperſtitis, Obſ. An. 66.
Lienis Acini differunt ab iis, qui ſunt in Hepate, Th. Max. N. 126.
— *Arteriæ* Splenicæ vitulinæ faſciculi craſſiores ſunt atque conſpectiores, quam in homine, Th. II. Aſ. III. N. 12. not. & Aſ. IV. N. 4.
— bovini ſegmentum, Th. Max. N. 60. in quonam differat à vitulino? *ibid.*
— *Cellulæ* in homine dantur nullæ, ſed quidem in vitulo, Ep. IV. p. 7. 8. 9. vid. Lien humanus.
— *Connexio* cum ſtomacho, Th. VIII. N. 33. n. 2.
— *Conſtitutio* ſecundum Malpighium, Ep. IV. p. 6.
— — unde addiſcenda? Th. IX. N. 28.
— *Exſectio* vivo cane, Obſ. An. 66. Reſp. ad Bidl. p. 25.
— *Exſiccatio* aut per flatum diſtenſio in homine fieri nequit, ſed in vitulo, Ep. IV. p. 9.
— *Fibræ Nervoſæ* & transverſales cur etiam in homine videantur? Th. II. Aſ. III. N. 12. not. & N. 13. n. 2.
— — *Transverſales* etiam in liene humano diverſa præparatione apparent, Ep. IV. p. 8.
— — — non inveniuntur in homine, *ibid.* p. 7. Reſp. ad Bidl. p. 10. Th. X. N. 89.
— — — quare in homine non requirantur? Ep. IV. p. 8.

— — — in vitulo conſpicuæ ſunt, Ep. IV. p. 8. Reſp. ad Bidl. p. 10. earumque uſus, Th. IX. N. 28.

— — — in vitulo copioſiores ſunt, quam in ovillo, Obſ. An. 100.

— — — in vitulo nervi haud ſunt, Th. IX. N. 28.

— *FibrarumTransverſalium* conſtitutio, Ep. IV. p. 8.

— — — curſus & ortus, Ep. IV. p. 7. 8.

— *Glandulæ* duæ eidem adſitæ, Obſ. An. 51.

— *Glandulas* mentientia tubercula, Th. IX. N. 55.

— *Grandines* male habentur pro glandulis, *ibid.*

— *Hernia*, vid. Hernia Lienalis.

— humani arteriæ, Th. I. Aſ. III. N. 10.

— — conſtitutio male delineata, Reſp. ad Bidl. p. 10.

— — differentia à vitulino, Ep. IV. p. 7. 8. 9. Th. II. Aſ. III. N. 12. not. Th. X. N. 119.

— — involucrum cur craſſum ſit? Th. VI. N. 4.

— — portiones variæ, Th. I. Aſ. III. N. 10. Th. VI. N. 4. Th. VIII. N. 79. Th. IX. N. 55. Th. X. N. 90. & N. 94. Th. Max. N. 126. & N. 192.

— ingentis partes, Cat. Rar. p. 159.

— *Membrana* unica tantum eſt in homine, in vitulo autem duplex, Ep. IV. p. 9.

— *Membranæ* incraſſatio præternaturalis, Obſ. An. 4. Th. VI. N. 4.

— *Obſtructio* ſanguinis Melancholici & craſſi auctor eſt, Obſ. An. 51.

— *Præparatio* primo à Ruyſchio accurate facta eſt, Obſ. An. 100.

— *Subſtantia* à Malpighio glanduloſa habita eſt, Obſ. An. 51. Ep. IV. p. 6.

— — glanduloſa quidem videtur, ſed nullas habet glandulas, eſtque vaſorum congeries, quorum extrema pulpoſa, quædam facile ſolubilia ſunt, & penicillos efformant, Ep. IV. p. 6. 7. 9. Th. I. Aſ. III. N. 10. n. 2. Th. II. Aſ. III. N. 13. n. 1. 2. Th. III. N. 41. n. 1. & N. 72. Th. IV. N. 7. n. 2. & N. 94. n. 1. Th. VII. N. 11. & tab. 1. fig. 1. Th. IX. N. 28. Th. X. N. 94.

— *Vaſa*, lienem humanum conſtituentia, longe ſunt tenaciora, quam in brutis, Th. IV. N. 7. n. 2.

— — *Lymphatica* in vitulo copioſiora ſunt, quam in homine, de Valv. c. 3. p. 13.

— — — dantur in homine, de Valv. c. 3. p. 12. 13. Ep. IV. p. 11. Th. IV. Loc. Arc. V. n. 1.

— — — quinam negent? de Valv. c. 3 p. 12.

— — — quomodo demonſtranda? de Valv. c. 3. p. 12

— — — ubi inveniantur? *ibid.* p. 3.

— — *Sanguinea* in homine differunt à vaccinis, de Valv. c. 4. Obſ. 22.

— *Vaſorum* conſtitutio & officium, Th. X. N. 94.

— — extrema cur glandulas repræſentare videantur? Ep. IV. p. 7.

— — — in quonam à glandulis ſint diſtinguenda? *ibid.*

— — — pulpoſa cum iis plantarum optime conveniunt, Adv. Dec. III. p. 9. ſeq.

— — — quam numeroſa & ſubtilia ſint? Ep. IV. p. 6. Th. VIII. N. 79. not.

— — — quomodo ſint conſtituta? Ep. IV. p. 6. Th. VIII. N. 79. not.

— — — ratione ſubſtantiæ in homine maxime differunt ab iis in brutis, Th. IV. N. 7. n. 2. & Th. Max. N. 129.

— — — ſibi invicem proxime ſunt adſita, Ep. IV. p. 7.

— — — ſuccoſa male habentur pro glandulis, Th. X. N. 90.

— *Vena* humana, ejusque figura, Ep. IV. p. 11.

— *Venæ* & *Arteriæ* deſcriptio vera in homine, Ep. IV. p. 7. 8.

— — — — delineatio, Th. VII. tab. 1. fig. 1.

— — — — in homine differunt à vitulinis, de Valv. c. 3. p. 13. Obſ. An. 100.

— — *Splenicæ* curſus & conſtitutio, Th. IX. N. 28.

— — — curſus non fit per totum lienem, Th. IV. Loc. Arc. V. n. 1.

— — — humanæ conſtitutio quænam? Ep. IV p. 9.
— — — perforationes incaſſum quæruntur in liene humano, Th. IV. Loc. Arc. V.
— — — prodigioſa magnitudo, Cat. Rar. p. 159.
— — — vitulinæ curſus, Th. X. N. 91. n. 2.
— — — vitulinæ poroſitas in homine locum non habet, Th. X. N. 119.
— — — vitulinæ portio ſecundum longitudinem diſſecta, Obſ. An. 100.
— vitulini differentia à bovino, Th. Max. N. 60.
— — fabricæ genuinæ deſcriptio, Ep. IV. p. 8. Th. II. Aſ. III. N. 12. & not. Th. IV. Loc. Arc. V. & nott.
— — faſciculi cur ſint craſſiores, quam in humano? Th. II. Aſ. III. N. 12. not.
— — portio cum celluloſis interſtitiis & fibris transverſis, Ep. IV. p. 11.
— — præparatio quo modo inſtituenda? Ep. IV. p. 9.
— — ramus arterioſus, Th. I. N. 3. n. 2.
— — ſegmenta diverſa, Th. IX. N. 28. Th. X. N. 92. Th. Max. N. 71. 101. & N. 178.
— — ſubſtantia quænam? Obſ. An. 100.
— — transverſales fibræ, Th. X. N. 92.
— *Uſus*, lympham ſecernere, perficere, ſanguinem exaltare &c. Obſ. An. 51.
Lieni adſita corpuſcula lienem mentientia, *ibid.*
Lienes aliquot, Th. IV. Loc. Arc. V. n. 2.
— duo foetuum humanorum, Th. V. N. 91.
— — in ove vario loco ſiti, Adv. Dec. I. p. 20.
— — ovini ex uno corpore, Th. VIII. N. 32.
— ſæpe in duas partes dividuntur, Th. VIII. N. 32.
— vitulorum, Cat. Rar. p. 124. 143. 148. 151. 154 & 183. Th. IX. N. 28. 61. Th. X. N. 119.
de *Lienalibus* glandulis opiniones & teſtimonia antiquorum, Ep. IV. p. 6.
Limaci æmulum animalculum vomitu ejectum, Adv. Dec. II. p. 18. tab. 2. fig. 4.
Limonium, Th VIII. N. 57. n. 1.
Lingua cum faucibus foetus humani, Th. IV. N. 43.
— humana cum Epiglottide & glandulis mucoſis, Th. X. N. 20.
— — innumeris gaudet papillis, Th. I. Aſ. II. N. 2, earumque diverſæ figuræ, *ibid.* n. 2.
— infantis, Th. I. Aſ. II. N. 3.
— indurata & exulcerata quomodo curanda? Obſ. An. 76.
— pueri cum Epiglottide, Th. I. Aſ. II. N. 14.
— — delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 4.
— teſtudinis, Th. II. Aſ. IV. N. 13.
Linguæ Arteriæ innumeræ, Th. I. Aſ. II. N. 3. n. 2. earum curſus & diſtributio, Th. I. Aſ. III. N. 15. not. 1. & 2. Th. III. N. 2. n. 1.
— *Corpus* Reticulare Malpighii, Th. VIII. N. 54.
— cuſpidis extremitas cur villoſa appareat? Th. III. N. 4. not. 2.
— foetus humani portio, Th. X. N. 19.
— *Integumenta* ſunt forte productiones papillarum, Th. V. N. 4. n. 3.
— *Larynx* aperta ex homine, Th. I. Aſ. II. N. 2. n. 4.
— — cum oſſe Hyoide ex homine, Cat. Rar. p. 157.
— — quomodo ſeſe habeat extra deglutitionem? Th. I. Aſ. II. N. 2. n. 4.
— *Laryngis* interiora, Th. VIII. N. 48.
— *Nervus* à latere ſub lingua reptat, Th. I. Aſ. II. N. 3. n. 1
— *Papillæ* in bobus ſunt ſatis conſpicuæ, Adv. Dec. II. p. 26.
— — in homine variæ & diverſæ figuræ & magnitudinis, Th. I. Aſ. II. N. 2 n. 1. 2. N. 3. n. 5. & N. 14. Th. III. N. 4. n. 2. 3. Th. IX. N. 66 Th. X. N. 14 earumque tria genera, Th. X. N. 14.
— — in teſtudinibus ſimiles ſunt linguæ bovinæ, Th. II. Aſ. V. N. 13.
— — tenui ſuo involucro privatæ vehementer dolent, Adv. Dec. II. p. 26.
— pars muſculoſa, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 1.

n. 1.
— portio cum papillis lingualibus, Th. X. N. 27. n. 1.
— rugoſa quædam diſpoſitio in radice ejus, Th. III. N. 2. n. 3.
— vera conſtitutio, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 1.
— vitulinæ portiones quædam, Th. V. N. 4. Th. VI. N. 116. & Th. Max. N. 176
— ulceroſæ durities ſcalpello & Cauterio extirpata, Obſ. An. 76.
Linguæ humanæ variæ, Th. I. Aſ. II. N. 2. Th. III. N. 2. Th. VIII. N. 24. Th. X. N. 14. 18. & 20.
— puerorum quædam, Th. I. Aſ. II. N. 14. Aſ. III. N. 15. Th. IX. N. 66. Th. X. N. 21.
Liquor Balſamicus Ruyſchii objecta conſervat, eaque nonnihil indurat, Ep. XVI. p. 12, Th. II. Aſ. III. N. 2. & Aſ. V. N. 1. n. 1. Th. VI. N. 43. n. 3. & N. 94. n. 2. Adv. Dec. I. p. 3.
— maternus, membranæ Amnio adhuc cum foetu incluſus, in liquore balſamico conſervatus, Th. X. N. 150. n. 3.
— — pellucidus in quo foetus humanus hæret, Th. X. N. 150. n. 2.
Lithophytum Amboinenſe nigrum, Th. Anim. I. N. 91. ejus ramuli, *ibid* N. 90.
— cortice purpureo, *ibid.* N. 37.
Litophyti Africani rami, *ibid.* N. 18.
— ramuli, *ibid.* N. 30.
Lithotomiæ inauditæ exemplum, Th. VIII. N. 102. n. 6.
— novæ inventor, Ep. XII. p. 27. vid. Calculorum Sectio.
Locuſta Africana deſcripta, Th. Anim. I. N. 4.
— Americana. *ibid.* N. 47.
Lochiorum eruptio veroſimilis per Tubas Fallopianas in abdominis cavitatem, Obſ. An. 84.
Loligo cum Ovario & foetibus imperfectis, Th. Anim. I. N. 30. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
Lumborum dolor abſque calculo vehemens, Adv. Dec. I. p. 23.
— humanorum ſegmentum, Th. Max. N. 61.
— tumor in foetu cum Spina bifida, Obſ. An. 34. 46.
— — quid ſit? Obſ. An. 36.
— — quomodo curandus? Obſ. An. 34.
— — ſimilis in puella lethalis, Obſ. An. 36.
— — — non eſt aperiendus, Obſ. An. 34.
Lumbricus latus, aliquot ulnas longus, Th. VIII. N. 77.
Lumbrici lati portio, Cat. Rar. p. 168.
Lumbrici lati longiſſimique in homine, Adv. Dec. III. p. 20. vid. etiam Vermes.
Lychnidis ramulus, Th. Max. N. 137.
Lympha igni impoſita concreſcit, Obſ. An. 19.
Lymphæ effluxus peculiari arte inhibitus, Obſ. An. 41.
— motus eſt à circumferentia ad Cerebrum, ut docet Valvularum ſtructura &c. de Valv. c. 1. p. 3. 6. 7. 9. Obſ. An. 41.
— — ex mente Bilſii naturæ eſt contrarius, de Valv. c. 1. p. 5.
— nimium profluvium ex Bubone aperto, Obſ. An. 41.
Lymphatica Vaſa diſſecta, de Valv. c. 1. p. 2.
— — in abdomine contenta lympham exonerant in Chyli receptaculum, de Valv. c. 1. p. 6.
— — inflata, Cat. Rar. p. 159.
— — in Liene, vid. Lienis Vaſa Lymphatica.
— — in Pulmonibus exiſtentia, lympham ſuam in Venas Subclavias, Axillares, aut Jugulares effundunt, de Valv. c. 1. p. 6.
— — non ſolummodo in Hydatides convertuntur, Ep. XII. p. 21.
— — ſpuria, Th. VII. tab. 1. fig. 2, Th. IX. N. 53
LymphaticorumVaſorum Valvulæ à Ruyſchio primo diſtincte & clare demonſtratæ ſunt, de Valv. c. 1. p. 1.
— — — copioſiſſimæ ſunt, *ibid.* p. 2. 3. 9.
— — — figuram habent Lunæ creſcentis, *ibid.* p. 2.
— — — quomodo demonſtrandæ? *ibid.* p. 1. & Ep. III. p. 28.
— — — quomodo ſint conſtitutæ? de Valv.

Valv. c. 1. p. 1.
— — Valvularum exiſtentia à quonam negetur? *ibid*, & quomodo probetur? *ibid.* p. 7.
Lymphaticis Vaſis ſimilia vaſa, Th. II. Aſ. I. N. 10. n. 2.

M.

MAlæ hominis portio, Th. X. N. 136.
— *Papillæ* plurimæ ſunt, magnaque differentia eſt inter eas, quæ locum ſuperiorem & inferiorem occupant, *ibid.*
Mali Armeniaci fructus diſſolutus & delineatus, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 9.
— — vaſa ſuccoſa, Th. Max. N. 200.
— — — — & pulpoſa alterius ſunt conſtitutionis, quam quæ reperiuntur in malo Perſico aut pyro, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 9.
— *Perſici* fabrica, Adv. Dec. III. p. 8. & 9.
— — fructus delineatus cum vaſis ſuis ſucciferis, *ibid.* tab. 2. fig. 2.
Malleus auris, vid. Auditus Organi Malleolus.
Mamma cum papilla viri adulti, Th. IV. N. 23.
— exigua eſt, pinguedine adempta, *ibid.* n. 1.
— infantis, Th. III. N. 30 & 46.
— muliebris, Th. VII. N. 70.
— marina, inſectum marinum, Th. Anim. I. N. 37.
Mammæ balænæ papillæ quædam, Th. I. Aſ. II. N. 16. & 17. Aſ. III. N. 1. & Th. V. N. 80.
— muliebris morboſæ portio, Th. III. N. 26.
— — portiones quædam, Th. VI. N. 8. & Th. Max. N. 162.
— mulieris papillæ, Th. I. Aſ. III. N. 3. Th. IV. N. 88. & Th. X. N. 34.
— — — plurimis foraminulis ſunt pertuſæ, Th. I. Aſ. III. N. 3. n. 1. & quid ea ſint? *ibid.* not. 2.
Mammarum Deletio in vetulis unde oriatur? Adv. Dec. III. p. 23.
— *Ductus Lactiferi*, adempta pinguedine, contrahuntur in vetulis macilentis, hinc mammæ fere obliterantur, & ſæpe exareſcunt, Obſ. An. 82. Th. IV. N. 23. n. 1. 2.
— — — ex balæna, Th. I. Aſ. III. N. 1. n. 1. & 3. & tab. 4 fig. 2. quæ habent eum ſulcatum & ſingularem, *ibid.*
— — — inoſculantur cum arteriolis extremis, Ep. XV. p. 10.
— — — oſcula habent in papillis ſecus ac in balæna, Th. I. Aſ. III. N. 3. n. 2.
— — — replentur, hinc in gravidis & lactantibus mammæ ſunt extenſæ, Th. IV. N. 23. n. 2.
— — — ſulcati & fimbriati ſunt, Th. V. N. 80.
— *Lac* conficitur in arteriolarum extremitatibus ex ſeroſitate ſanguinis &c. Ep. XV. p. 7. 10.
— *Papillæ* areola, Th. X. N. 34. & n. 1.
— *Papillæ* cuinam uſui inſerviant? Ep. XV. p. 13. Th. I. tab. 4. fig. 4.
— — è balænis variæ delineatæ, *ibid.* tab. 4. fig. 1. & ſeqq.
— — excoriatæ & fiſſæ quare tam difficulter curentur? Th. I. tab. 4. fig. 4.
— — gaudent papillis cutaneis, Ep. XV. p. 12. Th. I. Aſ. II. N. 16. & nott. N. 17. Aſ. III. N. 1. & N. 2. n. 2. Th. VI. N. 8. Th. X. N. 34. n. 2. Adv. Dec. II. p. 45.
— — quomodo demonſtrandæ? Th. I Aſ. III. N. 1. & 2.
— *Papillarum* analogia cum papillis glandis penis, Th. X. N. 34. n. 2.
— *Pinguedo*, Ep. XV. p. 10.
— *Subſtantia* non glanduloſa ſed vaſculoſa eſt, Ep. XV. p. 10. Th. III. N. 26. Th. VII. N. 70. Th. Max. N. 162.
— — quare nobis glanduloſa adpareat? Ep. XV. p. 10.
— — vulgo habetur glanduloſa, Ep. XV. p. 4. 5.
Mammiformis Proceſſus Oſſis Temporum in infantibus in prima ætate deficit, ita ut vera dicenda ſit apophyſis, Th. IV. N. 1. n. 3.
Mammiformes Proceſſus cavernulis referti, Cat. Rar. p. 114.

Mamordicæ Ceylanicæramus, Th. Max. N. 88.
Manubria cultri & furcæ ex oſſe tibiæ humanæ, Th. II. Loc. Arc. V.
Manus foetus humani jamjam nati, Th. An. V. N. 5.
— infantis, Th. VII. N. 45. Th. VIII. N. 13.
— tumorum qualitas, Ep. XIV. p. 8.
Materies lubrica in articulo genu pone patellam reperta, Adv. Dec. II. p. 6. cujus ſecernendæ arteriolæ unum organum ſunt, *ibid.* p. 7.
Matricis humanæ, enixæ infantem, conſtitutio, *ibid.* p. 41. vid. Uterus.
Maxilla humana dentibus omnibus niveis prædita, Th. Max. N. 80.
— *inferior* cartilaginem mobilem habet & rotundam, articulationi cum maxilla ſuperiori interpoſitam, motui valde neceſſariam, Th. VIII. N. 40.
— — hominis, Th. VIII. N. 24.
— — — adulti, Cat. Rar. p. 173.
— — omnibus fere alveolis deſtituta & valde diminuta, Cat. Rar. p. 131.
— — oſſiculum ſupernumerarium habens, Th. V. Loc. Arc. I. n. 4.
— *utraque* diminuta, Cat. Rar. p. 114.
Maxillæ Antrum, Th. VIII. N. 20. n. 1.
— *Foramina* pro nervo quarti antiquorum paris in ſummo maxillæ inferioris conſpiciuntur in ſenibus poſt caſum dentium, Obſ. An. 82.
— *humanæ* portio, Th. IV. N. 69.
— *inferioris* caries ſublata, Th. IX. N. 29.
— — delineatio, Th. X. tab. 1. fig. 1.
— — infantis portio, Th. VIII. N. 40.
— — partium duarum unio quo medio fiat? Cat. Rar. p. 110.
— — portiones, Th. I. Aſ. II. N. 18. & Th. III. N. 2. Th. IX. N. 29.
— — Proceſſus anteriores veræ Apophyſes non ſunt, Cat. Rar. p. 110.
— — Proceſſus Condyloidei locus, Th. IX. N. 13. n. 1.
— *Proceſſus Condyliformis* habet membranam duram & craſſam, cartilagini ſimilem, ne ſonitum inter maſticandum ederet, Th. IV. N. 69.
— *Spatii profunditas* & latitudo poſt dentium caſum amittitur, Obſ. An. 82.
— *ſuperioris* alveolorum annihilatio & diminutio ejus, Cat. Rar. p. 131.
— — delineatio, Th. VIII. tab. 2. fig. 2.
— — pars ex bove, Cat. Rar. p. 168.
— — — ex foetu vaccino, Th. VIII. N. 20.
— — — ex infante, Th. II. Aſ. VI. N. 5.
— — — ex ove, Cat. Rar. p. 168.
— — — ex vervece, Th. VII. N. 63.
— *Vaſa* arterio-mucoſa ex vervece, Th. VII. N. 63. illorumque curſus & continuatio, *ibid.* & Th. VIII. N. 20.
Maxillarum Diminutio unde veniat? Obſ. An. 82. objecta talia, Cat. Rar. p. 114.
— *Junctura* articulationis quo medio fiat? Th. VIII. N. 40.
Maxillares Glandulæ utroque latere Ductum ſalivalem exhibent, Th. I. Aſ. II. N. 3. n. 3.
Maxillarium Glandularum apertura in os quomodo ſe habeat? Th. I. Aſ. II. N. 3. n. 3.
Meatus Urinarius, vid. Penis Urethra.
Mechaniſmus actionum vitalium, Ep. XVI. p. 3.
Meconium quid? Adv. Dec. II. p. 43.
Medicaſtrorum fraus & temeritas ſtolida, Obſ. An. 26. 49.
Medicinæ ſtudium eſt ampliſſimum, cujus ſingulæ partes totum fere requirunt hominem, Ep. XIII. p. 3.
Medulla Oſſium, vid. Oſſium Medulla.
— *Spinalis*, Th. III. N. 16. n. 3.
— — hominis integra, Cat. Rar. p. 170.
— — in colli et thoracis aliquot vertebris deficiens, Th. VIII. N. 1. n. 2.
— — quid ſit? Ep. XII. p. 5.
Medullæ Spinalis Arteriarum qualis ſit repratus? Th. I. Aſ. III. N. 9. n. 5.
— — *Cauda Equina*, Th. X. N. 112.
— — *Conſtitutio* quænam, Ep. I. p. 9.
— — *Cortex* ubi ſitus? Th. X. N. 114.

— — humanæ infima portio, Th. X. N. 112.
— — — ſegmentum, Th. Max. N. 147.
— — *Involucri* intimi qualis ſit reptatus? Th. I. Aſ. III. N. 9. n. 3.
— — *Nervorum* origo, Ep. XII. p. 26. vid. Nervi Spinalis Medullæ.
— — — ſubſtantia, vid. *ibid.*
— — *Ortus* diverſi crediti, Ep. XII. p. 5.
— — portiones, Th. I. Aſ. III. N. 9. & N. 12. Th. VI. N. 31. Th. X. N. 114.
— — *Principium*, Cat. Rar. p. 181. Th. III. N. 45. & 71.
— — — cum nervis ex eo oriundis, Ep. XII. p. 25.
— — — ex homine cum annexis, Th. X. N. 30. quomodo in dextram & ſiniſtram partem dirimatur? *ibid.*
— — *Principii* ſulcus longitudinalis, Ep. XII. tab. 15. fig. 2.
— — *Structura*, Ep. XII. p. 5. 25. 26. Th I. Aſ. III. N. 9 n. 1. & ſeqq. Th. X N. 112.
— — *Subſtantia* Corticalis ex meris vaſis ſanguiſluis conſtat, Ep. I. p. 6. Th. I. Aſ. III. N. 9. n. 2. Th. VI. N. 119. n. 4. Th. VIII. N. 88.
Meliceridis origo ſecundum Cl. Boerhaavii ſententiam, Adv. Dec. I. p. 12.
Membrum virile, vid. Penis.
Membra quomodo è corpore emergere debeant? Th. X. N. 29. n. 2. & 5.
de *Membris* detruncatis patientum querelæ, Ep. XIV. p. 6. 13. ſeqq.
Membrana Coxæ, vid. Oſſis Coxæ Membrana.
— cujus arteriolæ artificioſe repletæ ſunt, Th. X. N. 129.
— Hymen. vid. Hymen.
— ſanguine infarcta, Cat. Rar. p. 139.
— ſpuria, vid. Pſeudo-membrana.
— vaſculis ſanguineis minutiſſimis ditata, Cat. Rar. p. 125.
Membranæ analogum quid, Th. VI. N. 15.
— arteriæ Mercurio oppletæ, Th. IX. N. 94.
— — quam tenues & copioſæ ſint? Th. VIII. N. 81.
— portiones, Th. VI. N. 66. & Th. VII. N. 55.
— præternaturalis pone Hymenem, exitum foetus impedientis, inciſio, Obſ. An. 22.
Membranæ incraſſantur per inflammationem, Obſ. An. 4.
— non omnes vaſis gaudent, Ep. XIII. p. 10.
— ſua quoque vaſa ſanguinea copioſiſſima habent, licet albicantes conſpiciantur, Ep. V. p. 18. Cat. Rar. p. 125. 135. Th. VIII. N. 81. Th. IX. N. 94. Th. XI. N. 129.
Membranarum & *Nervorum* in corpore conſenſus, Ep. XIV. p. 14.
intra *Membranarum* duplicaturas liquores frequenter colliguntur, Th. V. N. 57. n. 2.
Membranacea Vaſa quo magis dilatantur, eo magis ſæpe incraſſantur, Obſ. An. 94.
Membranulæ Embryonis, Th. VI. N. 40.
Meninges, vid. Cerebri Pia & Dura Mater.
Menſes retenti aliquando per Capitis integumenta aliasque vias evacuantur, Adv. Dec. III. p. 14.
Menſium Defectus accuratum conceptionis tempus non demonſtrat, Adv. Dec. II. p. 27.
— *Eruptio* per Tubas Fallopianas in Pelvim, Obſ. An. 85. Th. IV. Arc. I.
— *Exitus* inciſione factus, Obſ. An. 32.
— *Fluxus* nimius in puerperis ſæpe contingit, quando nimis cito domo exeunt, *ibid.* 43.
— *Suppreſſio* à membrana vulvam claudente orta, *ibid.* 32.
Mente capti cadavere aperto, Plexus Choroideus male conſtitutus inventus, Th. VII. N. 48. not.
Mercurius an fluat per Papillarum Pyramidalium foramina, Reſp. ad Bidl. p. 16
Meſembrianthemum Africanum, Th. VIII. N. 57. n. 1.

Me-

Meſenterium conſumptum exitioſum exiſtit, de Valv. c. 4. Obſ. 19.
— *humanum* totum Apoſtemate purulento conſumptum, quod à nullo alio obſervatum, Adv. Dec. II. p. 11.
— *neglectum* licet in vulnerum inflictione ſit, maximi tamen momenti eſt in vulneribus abdominalibus, *ibid.* p. 9.
— *Membrana* triplici conſtat, Th. VI. N. 118. n. 1.
— *vulneratum* lethale eſt, quod tamen à nemine pronunciatum, Adv. Dec. II p. 8. 9.
Meſenterii Conſtitutio in vitulis qualis? Adv. Dec. III. p. 22.
— *Fabrica* eſt ſubtilis membranacea, Adv. Dec. II. p. 8.
— *Glandulæ* an in certo ætatis termino evaneſcant? Adv. Dec. III p. 23.
— — conſtant vaſis ſanguineis copioſis, pulpoſis extremitatibus præditis, Adv. Dec. II. p. 10. Dec. III. p. 23. Th. X. N. 160.
— — mulieris Hydropicæ, Hydatidibus ſtipatæ, Th. VII. N. 37.
— — ovium differunt ab humanis, Th. Max. N. 106.
— — pauciores & exiliores ſunt in decrepitis, quam in iis, qui in flore ætatis decubuerunt, Adv. Dec. II. p. 10. & Dec III. p. 23.
— — plures ſunt, quam annotarunt auctores, *ibid.*
— — ſcirrhoſæ factæ, Th. X. N. 131.
— *Glandularum* conſtitutio vaſculoſa, Th. X. N. 160.
— — curſus, *ibid.*
— — vaſa ſanguifera peculiari gaudent reptatu, Adv. Dec. III. p. 23.
— — uſus, *ibid.*
— humani ſegmentum delineatum, Th. Max. lit. A. et tab. 3.
— — ſegmenta varia, glandulis numeroſiſſimis inſtructa, Th. X. N. 61. Th. Max. N. 83. 84. 118. 172. & 197.
— infantis portio, Th. X. N. 160.
— *Læſio* lethalis eſt, vid. Meſenterium vulneratum.
— *Nervi* multi & ſubtiles ſunt, Th. I. Aſ. III. N 13. n. 1. Adv. Dec. II. p. 9.
— ovilli ſegmentum, Th. Max. N. 106.
— *Pinguedo* vaſculis ſanguineis ſubtiliſſimis ornata eſt, Adv. Dec. II. p. 11.
— portio delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 2.
— — Hydatidibus repleta, Th. IX. N. 62. lit. B.
— portiones variæ, Th. VI. N. 18. Th. VII. N. 72. Th. IX. N. 62. lit O. Th. X. N. 53.
— *Præparatio* qua methodo facienda? Adv. Dec. II. p 9. ſeq.
— totius conſumptio, de Valv. c. 4. Obſ. 19.
— *Tunica* Celluloſa intra duplicaturam ſita, Th. VI. N. 118 n. 1. Adv. Dec. II. p. 9. 10.
— *Vaſa* ſanguinea habent alium finem, quam auctores annotarunt, Adv. Dec. II. p. 9. 10 tab. 3. fig. 2. forte præter hæc vaſa ſanguinea, nervoſa, chylifera & Lymphatica, alia adhuc ſunt, à nemine annotata, Adv. Dec. II. p 12.
— *Vaſorum* ſanguiferorum extremitates, Adv. Dec III. p. 23.
— — — qualis curſus, Th. X. N. 61.
— vitulini portio, Cat. Rar. p. 161.
Meſenterio annectuntur Inteſtina tenuia in ſpeciem hemiſphærii, Adv. Dec. II. p. 8.
Meſeraicæ Venæ in equis valvulis veris præditæ ſunt, *ibid.* p. 11.
— — potus & Chyli tenuiora forte reſorbent *ibid.* p. 18. & Adv. Dec. III. p. 23.
Mictio ſanguinolenta facile à calculi attritione oritur, Cat. Rar. p. 156.
Milium Indicum, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
— — rubrum, *ibid.* N. 67.
— — ſubflavum, *ibid.* N. 31.
Millefolium Africanum, *ibid.* N. 6. Th. VII. N. 57. n. 1. ejus flos, Th. Anim. I. N. 6.
— — flore luteo, *ibid.* N. 13.
Millefolii marini fructicoſi ramuli, *ibid.* N. 30.
Miſerere mei qualis ſit affectus quæque ejusdem cauſæ? Obſ. An. 91. Th. I. Aſ. II. N. 4. n. 3. Th. IV. N. 14.
Th.

Th. Max. N. 166.
Mola, male ita dicta, ſive moles carnea ex utero vetulæ expulſa, Th. VII. N. 21.
Molæ excretæ ſæpe ſunt particulæ Placentæ uterinæ relictæ, perperamque ita dicuntur, Obſ. An. 28. 29. 88. Th. III. N. 7. n. 1. 2. Th. VI. N. 25. n. 3. N. 67. not. Th. Max. N. 31. & 198.
— veræ non dantur, vid. Suctores.
Molarum origo & natura, Obſ. An. 58.
de *Molis* nugæ anniles, Obſ. An. 28.
Mollugo, Th. Anim. I. N. 67.
Monſtri deſcriptio, Th. VIII. N. 46.
Monſtra putatitia, Adv. Dec. II. p. 28.
— varia, Adv. Dec. I. p. 20.
Morbi in fine ſaliva ſæpe eſt deglutienda Adv. Dec. II. p. 15.
— nomen ita dandum, ut ſit convenientia nominis cum re ipſa, Adv. Dec. II. p. 21.
Morbi frequentes ac curatu difficiles exiſtunt, qui invadunt vias, excretioni ſuperfluorum inſervientes, Obſ. An. 95.
— inſanabiles frequenter fiunt, quia ægri ſunt ita meticuloſi, Obſ. An. 48.
— nativam partium fabricam ſubito immutant, Adv. Dec. I. p. 5. 13.
Morborum cutaneorum cauſa, Adv. Dec. I. p. 11.
Mucu, piſciculus Guinenſis argenteus planus, Th. Anim. I. N. 38.
Mucus narium, vid. Narium Mucus.
Mullei ex corio humano confecti, Th. IV. Loc. A. A.
Mumia ex cadavere foetus humani, Th. VIII. N. 57. n. 1.
Mundubi Piſonis, Th. Anim. I. N. 14.
Murucujæ Piſonis ramulus, Th. IV. N. 45.
Muſæi Ruyſchiani encomium, Ep. VII. p. 3.
Muſcæ minutiſſimæ, Th. I. Loc. Arc. IV.
— — è Nympharum pelliculis excluſæ, *ibid.*
Muſculares fibræ, Th. Max. N. 163.
Muſculus Biceps ex juvene, Th. Max. N. 201.
— *Elevator* brachii, *ibid.* N. 78.
— *Gluteus* major ex juvene, *ibid.* N. 96.
— *Mallei* uterque, Th. III. N. 36. n. 4.
— *Suſpenſorius* Teſticuli, Th. V. N. 90. not.
Muſculi Abdominis in Hydropicis facile ſeparantur, Obſ. An. 19.
— *Brachii* balſamo conditi, Cat. Rar. p. 167.
— — enumerati, Cat. Rar. p. 167
— *Fallopiani* tres, in uno ſubjecto inventi, quod rarum, Th. IV. N. 83.
— *Laterales*, Penem conſtringentes, Th. III. N. 22. n. 2.
— ſub cute cruris quales? Th. VI. N. 2. n. 1.
Muſculorum Intercoſtalium tractus fibrarum cruciformis, Th. VIII. N. 4. n 3. Th. IX. N. 97.
— *Ocularium* naturalis ſitus, Th. II. N. 1. n. 1.
— — vaſa ſanguinea, Th. III. N. 57.
— *Nictitantium* tendines quomodo repant? Th. V. N. 33.
— *Sectio*, Reſp. Rav. p. 5.
— *Suralium* fruſtum, Th. Max. N. 112.
— — tendinis ſutura, Th. V. N. 60.
— *Tendinis* portio, Th. Max. N. 208.
— — — ex balæna, Th. Max. N. 36.
— *Tendines* lapſu fracti, Adv. Dec. II. p. 5.
— — pedem flectentium & abducentium quare vaginæ nervoſæ incluſi? Th. I. Aſ. I. N. 6. n. 3.
— — pedis varii nominati, Th. IV. N. 82.
Muſcus clavatus, Th. Anim. I. N. 14.
Muſci arborei exotici ramuſculi, *ibid.* N. 21.
— marini Amboinenſis ramuli, Th. Anim. I. N. 89. & 90.

N.

N*Arium Dolor* & alia incommoda à globulo ſuccini, diu in naribus hærente, Topho aut materia calculoſa obducto, Obſ. An. 44
— *Hæmorrhagia* quare tam facile excitetur? Ep. VIII. p. 9.
— *Mucus* quomodo in os derivetur? Th. VI. N. 3.

— — quomodo producatur? Th. X. N. 37.
— *Oſſa* ſpongioſa delineata, Th. VII. tab. 3. fig. 2.
— *Polypus*, Obſ. An. 6. & quid ſint? *ibid.*
Narwal, unicornu Groenlandici, Embryo, Th. IX. N. 93.
Naſus hominis, Th. V. N. 89.
— — induratus cum annexis, Th. Max. N. 1[illegible]
— infantis cum labio ſuperiore, Th. I. N. 6.
Naſ. Alæ ſive *Pinnæ* dividuntur in plures interruptiones in parte cartilaginea, quam hucusque annotarunt auctores, Ep. VIII. p. 9.
— — — — in totum non ſunt cartilagineæ, ſed partim membranaceæ, Ep. VIII. p. 9.
— — — — quænam ſint? Ep. VIII. p. 8.
— *Apertura* gemina canaliculorum pone dentes inciſorios quemnam habeat uſum? Th. VI. N. 3. n. 1.
— — illa non ſemper eſt gemina, *ibid.*
— — vix aliquando viſibilis eſt, *ibid.*
— *Cartilaginum* novem deſcriptio, Ep. VIII. p. 9. & ſeq.
— *Diviſio* communis in quinque cartilagines, Ep. VIII. p. 4. & 8.
— *Ductus* peculiaris per quem mucus excernitur, Th. II. N. 7. not.
— *Epichondrium* quid ſit? Th. IX. N. 68.
— *Globus* in duas partes dividitur, Ep. VIII. p. 9. & tab. 9.
— hominis dimidia pars, Th. V. N. 92.
— in longitudinem diſſecti, portio, Th. II. Aſ. VI. N. 7.
— *Interruptiones* quatuor Cartilagineæ delineatæ, Ep. VIII. tab. 9. fig. 4. quot earum ſint? Th. V. N. 89.
— *Oſcula* canaliculorum cum arteriolarum extremis continuant, Th. X. N. 124.
— — — quid ſint? Th. X. N. 124.
— — — unde ortum habeant? *ibid.*
— *Oſſa* ſpongioſa inveſtiuntur etiam membrana glandulosa & vaſculoſa, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 4.
— — — ex ove, Th. VII. tab. 3. fig. 2.
— *Oſſea* pars conſtat pluribus oſſibus, quam duobus ſpongioſis, Ep. VIII. p. 9.
— *Pori* cuinam uſui deſtinati ſint? Th. I. N. VI. n. 1.
— portio delineata ſecundum longitudinem diſſecta, Th. III. tab. 4 fig. 5.
— pueri lamella longitudinalis, Th. III. N. 61.
— — pars, Th. VI. N. 3.
— *Septum* delineatum cum involucro mucoſo, ſuisque vaſis arterioſis, Ep. VIII. tab. 9. fig. 6.
— — in pueris totum eſt cartilagineum, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 6. Th. III. N. 61. n. 1.
— — inveſtitur membrana mucoſa, Ep. VIII. p. 9. quæ vaſculis plurimis ſanguineis plena exiſtit, Ep. VIII. p. 9. Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 3. 4. Th. III. tab. 4. fig. 5. Th. VI. N. 3. n. 2. Th. VII. N. 63. tab. 3. fig. 2. ſcatet etiam glandulis, Ep. VIII. p. 9. tab. 9. fig. 7. Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 7. Th. VI. N. 3. n. 2.
— — inveſtitur præterea Perichondrio, Ep. VIII. p. 9. Th. III. N. 61. n. 2. & tab. 4. fig. 5. lit. i. Th. IX. N. 68. quod abraſum difficulter de novo generatur, Ep. VIII. p. 9. Th. X. N. 68.
— — peculiari ductu præditum eſt in utroque latere, Th. II. Aſ. VI. N. 7. not.
— — ſulcos habet, de quorum uſu nil Anatomici hactenus pronunciarunt, Th. III. N. 61. n. 3.
— *Septi* cartilaginea pars prima, Ep. VIII. p. 9.
— — Cartilago ſecunda & tertia, *ibid.*
— — — quarta & quinta, *ibid.* p. 10.
— — — ſexta & ſeptima, *ibid.*
— — — octava & nona, *ibid.*
— — Cartilagineæ partis integumentum exterius, Th. IX. N. 68.
— — foramen, ſeu oſculum cujusdam ductus, Th. III. N. 61. n. 5.
— — integumentum innumeris arteriolis præditum eſt, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 3.
— *Structura* cartilaginea, Ep. VIII. p. 8.

— *Subſtantiæ* cartilagineæ diviſio, & Septi conſtitutio ab auctoribus eſt præterviſa Ep. VIII. p. 4. ſed vera à Cl. Ruyſchio deſcripta, Ep. VIII. p. 9. 10.
— *Vomer*, Th. VI. N. 64.
— — cum Septo narium unitus, Cat. Rar. p. 115.
ſupra *Naſum* foetus humani appendicula inſtar Colis muſculi adnata, Adv. Dec. I. p. 21.
Naſales Glandulæ quando conſpiciantur? Th. VI. N. 3. n. 2.
— — quid ſint? *ibid.*
Natura eſt ſui conſervatrix, Obſ. An. 55.
— organorum humanorum ſimplicitatem cur evitaverit? Ep. Ettm. p. 16.
— ſibi ipſi proſpicit, intenta ſemper ſuæ liberationi, Adv. Dec. II. p. 31. 34. 35.
Naturæ formantis modus ſatis cognitus non eſt, Adv. Dec. III. p. 4.
— luſus varii ſunt, Obſ. An. 79.
Nerion anguſtifolium odoratum, Th. Max. N. 178.
Nervus Acceſſorius tam in dextra quam in ſiniſtra parte è variis fibris nervoſis conſtat, Th. I. N. 5. n. 5.
— *Patheticus* in latere dextro duplex, Th. VII. N. 10. n. 1.
— *Sublingualis* à latere ſub lingua reptat, non autem ſub frenulo ipſo, Th. I. Aſ. II. N. 3. n. 1.
— *Supernumerarius* in capitis baſi interiore, à latere dextro nervi paris vagi, Th. I. N. 5. n. 1.
Nervi Cruralis curſus & diviſio, Th. VI. N. 22. n. 1.
— tenuis fibra, in innumeras fibrillas ſubdiviſa, delineata, Th. III. tab. 4. fig. 4.
— vel minimi vulnus eſt lethiferum, Reſp. ad Bidl. p. 14.
Nervi è *Medulla Oblongata* oriundi optime à Ruyſchio depinguntur, Ep. XII. tab. 13.
— ex *Cerebro* oriundi, Th. VIII. N. 42. n. 3.
— *Intercoſtales* non ſemper eodem modo diſtribuuntur, Th. I. Aſ. II. N. 10. not.
— — non ſemper in coſtarum ſulcis ſeſe abſcondunt, Th. VI. N. 27. not.
— *Optici*, vid. Optici nervi.
— *Pathetici* raro in uno latere duplices reperiuntur, Th. VII. N. 10. n. 1.
— *Spinalis Medullæ* ex principio Spinalis Medullæ alio ritu prodeunt, quam illi, qui emergunt è corpore globoſo, aut à thalamis & ceteris Medullæ Oblongatæ locis, Ep. XII. p. 26.
— — — innumeris gaudent arteriis, Th. I. Aſ. III. N. 9. n. 4.
— — — noni paris eodem ritu prodeunt, quo ceteri nervi, è Medulla Spinali oriundi, id quod à nemine delineatum, Ep. XII. p. 26. tab. 13. lit. m.
— — — numerum habent incertum & inæqualem, Ep. XII. p. 26.
— — — ſunt productiones filamentoſæ Piæ Matris, Ep. XII. p. 25. 27.
— *Vagi* in utroque latere duobus in locis Cranium perforant, Th. I. N. 5. n. 4.
Nervorum Auditoriorum ramus durus à molli eſt diſtinctus, Th. I. N. 4. n. 2.
— *Cranii* oſſa perforantium decem paria, *ibid.* n. 1. undecim vel duodecim paria, *ibid.* N. 5. n. 3. octo paria recenſita, Th. IV. N. 4. n. 1. & ſeqq.
— *Diſtributio* à Williſio quomodo facta ſit, in eos ſcilicet, qui voluntariæ actioni, et alios, qui vitali præſunt, Ep. XVI. p. 5.
— *Diverſitas* in ſingulis fere corporis plagis maxima eſt, Adv. Dec. I. p. 14.
— *Exortus* è capite, Th. X. N. 22. not.
— *Extrema* differunt ratione ſtructuræ, Adv. Dec. I. p. 14.
— — ſunt ſubtiliſſima, Th. III. tab. 4. fig. 4.
— *Olfactoriorum* extremitates os cribroſum perforant, Th. I. N. 5. n. 2.
— *Origo* & principium, Ep. XVI. p. 11.
— *Sanguiferorum* læſio eſt periculoſa, Reſp. ad Bidl. p. 14.
— *Tranſitus* per Cranii partem inferiorem, Th. IV. N. 3.
— *Vaſa* ſanguinea, Th. I. Aſ. II. N. 5. n. 7. & Aſ. III N. 9. n. 4.
Neurologia ſcitu eſt neceſſaria, Reſp. ad Bidl. p. 13.
Nidulus exiguus Americanus cum ovis, Th.

Th. Anim. I. N. 6.

Nutritio foetus difficulter explicari poteſt, Th. II. Aſ. IV. N. 18. n. 4. N. 19. vid. Foetus nutritio.

— quomodo contingat? Ep. VIII. p. 5. Ep. XVI. p. 9. 10. Th. III. N. 16. n. 2. Th. IV. N. 96. Th. VI. in Prodrom. & N. 125. n. 3. Th. X. N. 35. Adv. Dec. I. p. 17. Adv. Dec. II. p. 20.

Nutritius ſuccus quomodo ad foetum vitulinum deducatur? Th. VI. N. 74. n. 3.

— — ubi conficiatur? Th. V. N. 41. vid. etiam Foetus nutritio.

Nymphæ, Th. VI. N. 1. n. I. Th. VII. N. 60.

— cute & poris carent, Th. V. N. 70. not.

— in Perinæo ubi hæreant ante excretionem? Th. I. Loc. Arc. IV.

Nympharum exuviæ per vias urinarias expulſarum, *ibid.* vid. & Chryſalides & Chryſalidum.

O.

O*Bſtetricaria ars* fabulis, erroribus & præjudiciis plena eſt, & quomodo emendanda? Adv. Dec. II. p. 32. & ſeq.

— — male ſuccedens non ſemper obſtetricibus imputanda, *ibid.* p. 38. 39.

Obſtetrix excuſanda eſt, ſi viſcerum fiat profuſio, ubi cutis circa Umbilicum defectus eſt, Obſ. An. 72.

— non nimis crudeliter tractare debet puerperas, Obſ. An. 61.

Obſtetrices quid in obſtetricando debeant obſervare? Obſ. An. 61.

Obſtetricum auguria è multiplicitate nodi Funiculi Umbilicalis, Cat. Rar. p. 136.

— præjudicia varia, Adv. Dec. II. p. 37.

Oculus balænæ ad corporis formam admodum exiguus, Th. II. Aſ. I. N. 1. n. 1.

Oculi humani utraque palpebra, vid. Palpebræ.

Oculi balænarum, tum ſecundum longitudinem, tum transverſim diſſecti, Th. II. Aſ. I. N. 1. n. 1. N. 9. & N. 17. Th. Max. N. 51.

— carentes medulloſa ſubſtantia, Ep. XIII. tab. 16. fig. 16.

— gallinarum, Th. IV. N. 15. Th. V. N. 33.

— humani, Th. II. Aſ. I. N. 7. 8. 11. 13. Aſ. II. N. 7. 10. 11. 13. 15. Aſ. V. N. 17. Aſ. VI. N. 3. & N. 10. Th. IV N. 47. Th. V. N. 99. Th. X. N. 23. N. 125. & 146. Th. Max. N. 34.

— — cum annexis muſculis, aut iis omnibus privati, Th. II. Aſ. I. N. 10. Aſ. III. N. 2. & 3.

— — infantiles & pueriles, eorumque partes, tum anteriores tum poſteriores, Ep. XIII. tab. 16. Th. II. Aſ. I. N. 4. 5. & N. 14. Aſ. II. N. 2. & N. 14. Aſ. VI. N. 11. Th. Max. N. 44.

— — ſuperficiem interiorem quamnam habeant? Th. II. Aſ. I. N. 6.

— infantum Th. I. Aſ. II. N. 14. Th. II. Aſ. IV. N. I. & Aſ. VI. N. 11. Th. III. N. 57.

— puerorum, quorum quidam transverſim ſecti, Th. II. Aſ. I. N. 2. & N. 12. Aſ. II. N. 2. Aſ. IV. N. 14. 16.

— vitulorum, Th. II. Aſ. I. N. 15. Th. X. N. 147.

Oculorum Arteriolæ per membranas tenuiſſimas, ut Choroideam, Ruyſchianam & Retinam, nutritioni vel calefactioni haud ſolum inſerviunt, Ep. XIII. p. 32.

— *Delineatio* cum Nervis ocularibus ex juvene, Ep. XIII. tab. 16. fig. 6. alia ſecundum oculum humanum transverſim ſectum, ibid. fig. 15.

— *Ductus Nuckius* peculiaris ductus eſt, Ep. XIII. p. 11.

— *Fibræ* motrices, muſculos conſtituentes, Th. II. Aſ. I. N. 10. n. 5.

— *Glandula* lachrymalis multis oſculis prædita eſt, Th. II. Aſ. V. N. 9. n. 2. unde varii pili prodeunt, *ibid.* N. 1. n. 2.

— *Humor Aqueus* abſque omni dubio non ita remanet, quin renovetur, Ep. XIII p. 11.

— — *Cryſtallinus* & *Vitreus* in hominibus tunicis circumdati ſunt, nullis vaſis ſanguineis viſibilibus dotatis, Ep. XIII. p. 10. 16. 32. fig. 20. 21.

— — *Vi-*

— — *Vitreus* Cryſtallinum in ſinum ſuum recipit, Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 4.

— *Humoris Cryſtallini* tunica ex ove vaſis ſanguineis repleta, Th. II. Loc. Arc. IV.

— *Humores Cryſtallini & Vitrei*, Th. II. Aſ. I. N. 2. N. 11. n. 4. & N. 14. n. 13.

— — — ovinus & vitulinus cum membranula ambiente *Aranea* dicta, Th. II. Loc. Arc. IV. vid. Oculorum Membranula.

— — tres ſunt, Ep. XIII. p. 6.

— *Humorum* portiones depictæ, Ep. XIII. tab. 16. fig. 20. & 21.

— *Iris* humana, Th. II. Aſ. II. N. 2. not.

— — quid ſit? Ep. XIII. p. 5. 10. tab. 16. fig. 17. Th. II. Aſ. II. N. 2. & tab. 1. fig. 4.

— *Iridis* arteriolæ depictæ, Ep. XIII. tab. 16. fig. 17. earumque naturalis magnitudo, *ibid.* fig. 17.

— — circulus minor, Ep. XIII. tab. 16. fig. 17. Th. II. Aſ. I. N. 15. fig. 4. 5. 6. 7.

— — — major Ep. XIII. p. 31. Th. II. tab. 1. fig. 7.

— *Lachrymalia puncta* in vitulo admodum capacia, Th. II. Aſ. V. N. 1. n. 3.

— *Ligamentum Ciliare*, Ep. XIII. p. 5. 12. 13.

— — — conſtat jugis undulatis latiuſculis, Ep. XII. p. 12. 30. 31. fig. 8. lit. c. fig. 13. 14. Th. II. Aſ. VI. N. 11. n. 3. tab. 1. fig. 4. & 5.

— — — haud conſiderandus eſt tanquam muſculus, nec eorum munere fungitur, Th. II. Aſ. I. N. 15. Aſ. VI. N. 11. n. 3.

— — — inter, & Proceſſum Ciliarem magnum eſt diſcrimen, Ep. XIII. p. 12. 13 Th. II. Aſ. I. N. 15. & Aſ. VI. N. 11. n 3.

— — — innumeris arteriolis inſtructum, Th II. Aſ. I. N. 4.

— — — quid ſit? Ep. XIII. p. 12.

— — — ut & Proceſſus ejus, quomodo recedere poſſint à pupilla, & ad eam accedere? Th. II. Aſ. IV. N. 11.

— *Ligamenti Ciliaris* Proceſſus, Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 2.

— — — — ex quo conſtet? *ibid.* N. 15.

— — — ſtatus naturalis, Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 1.

— *Liquor*, ad eos humectandos deſtinatus, quomodo poſſit condenſari? Ep. III. p. 28.

— *Membrana* nictitans ex gallina, Th. IV. N. 15. Th. V. N. 33.

— *Membranula*, ambiens humorem Cryſtallinum, *Aranea* dicta, Th. II. Loc. Arc. IV. ſententiæ diverſæ de ejusdem exiſtentia, *ibid.*

— *Muſculi* vaſorum ſanguineorum ingenti copia ſcatent, Th. III. N. 57.

— *Nervus* naturali ſitu & colore, Th. I. Aſ. II. N. 14 n. 1.

— — cuinam rei præcipue deſtinatus? *ibid.*

— *Nervi Ciliares*, Th. II. Aſ. I. N. 4.

— — — cur ita dicantur? Th II. Aſ. I. N. 7. n. 3.

— — — in aliis numeroſiores, in aliis pauciores, Th. II. Aſ. I. N. 7. n. 2. & N. 16.

— — — quare alios fugerint? Th. II. Aſ. I. N 7. n. 2.

— — — Ruyſchiani, Ep. XIII. p. 30. fig. 11. 12. Th. II. Aſ. I. N. 4. N. 7. n. 2. 3. & N. 10. n. 6.

— — quomodo ingrediantur in Tunicam Scleroticam? Ep. XIII. p. 29. fig. 6.

— *Orbitæ* vulnus lethale, Obſ. An. 54.

— *Palpebræ*, vid. Palpebræ.

— *pars* interior innumeris papillis nerveis ſcatet, Th. X. N. 28.

— *Partes* conſtitutivæ, Ep. XIII. p. 5.

— *Partium* delineatio & deſcriptio ex balæna, Th. II. tab. 1.

— — omniumque Tunicarum, vaſorum diſtributionis &c. in homine accuratiſſima delineatio, Ep. XIII. tab. 16. Th. II. tab. 1.

— *Pigmentum* pullum, ibidem exiſtens, quid? Ep. XIII. p. 13. 14. 28. tab. 16. lit. c. Th. II. Aſ. I. N. 15. Aſ. II. N. 7.

— *Pigmenti* nigri reſiduum, Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 5.

— — — ſtriæ latiores in homine, quam in quadrupedibus, Th. II. Aſ. II. N. 7.
— *Proceſſus Ciliaris*, Ep. XIII. p. 5. 12. 13.
— — — gaudet fibris motricibus longitudinalibus, &c. Ep. XIII. p. 12. 13. 30. fig. 8. lit. d. fig. 13. Th. II. Aſ. I. N. 15. Aſ. II. N. 7. Aſ. IV. N. 11. Aſ. VI. N. 11. n. 3. tab. 1. fig. 4. 5. 7.
— *Pupilla* quibus tendinibus dilatetur, & conſtituatur? Th. II. Aſ. II. N. 7. Aſ. IV. N. 11. not.
— — vaſa ſanguinea habet, Th. II. Aſ. N. 11. n. 1.
— *Pupillæ* circulus ex quo conſtet? Th. X. N. 125.
— *Senſibilitas* unde veniat? Th. X. N. 23.
— *Situs* perverſus in ove, Adv. Dec. I. p. 21
— *Tunica Adnata* quænam ſit? Ep. XIII. p. 5. 10.
— — *Choroidea*, Ep. XIII. p. 11. Th. II. Aſ. I. N. 3. 4. 5. & ſeq. Aſ. IV. N. 20.
— — — arteriolis gaudet, diverſum reptatum obſervantibus ab arteriolis Tunicæ Ruyſchianæ, vid. Tunica Ruyſchiana.
— — — cujus ſuperficies exterior obſita eſt Pigmento nigro, Th. II. Aſ. II. N. 7.
— — — depicta, Ep. XIII. tab. 16. fig. 8. 10. 11.
— — — ejusque nervi Ciliares, *ibid.* fig. 8.
— — — inverſa, Th. Max. N. 57.
— — — numeroſas habet arterias, Ep. XII. p. 12. 14. p. 29. fig. 8. Th. II. Aſ. I. N. 1. n. 2.
— — — pars ejus poſterior, Th. III. N. 57.
— — — quarta exiſtit, duplici lamella conſtans, quarum interior *Ruyſchiana*, anterior *Uvea* dicitur, Ep. XIII. p. 5. 11. 12. 13.
— — *Cornea*, Th. II. Aſ. II. N. 4. Aſ. IV. N. 11. Th. III. N. 48. & 53.
— — *Cryſtallina*, Ep. XIII. p. 10.
— — — quid ſit? *ibid.*
— — *Innominata* ſive *Tendinea*, Ep. XIII. p. 5. 10.
— — *Retina*, Ep. XIII. p. 6. 15.
— — — an ex medullari ſubſtantia ſolummodo ſit conflata? Ep. XIII. p. 15.
— — — arteriolas habet, quæ è fundo oculi eam adeunt, Ep. XIII. p. 15. 29. fig. 7. earum ortus, *ibid* p. 16.
— — — interius undulata aliquoties reperitur, Ep. XIII. p. 23. Th. II. Aſ. II. N. 2.
— — — medulloſa, Th. II. Aſ. I. N. 3 n. 1.
— — — nulla ſubſtantia medulloſa obſita, Th. II. Aſ. II. N. 11. n. 3.
— — — plane vaſculoſa fere exiſtit, Ep. XIII. p. 15. 31. fig. 16. Th. II. Aſ. I. N. 7. n. 5. Aſ. II. N. 8. n. 2. & N. 11. n. 3.
— — — quam ſubtilis & tenuis ſit? Ep. XIII p. 15. Th. II. Aſ. I. N. 12. n. 1. Aſ. II. N. 8. n. 1. 2.
— — — unde ſit denominata? Ep. XIII. p. 15.
— — — undulata apparens, Th. II. Aſ. II. N. 2.
— — *Ruyſchiana*, Ep. XIII. p. 13. Th. II. Aſ. I. N. 2. & ſeqq. Aſ. IV. N. 20. Adv. Dec. III. p. 5.
— — — craſſitie papyro proxima eſt? Th. II. Aſ. I. N. 17. n. 1.
— — — defenditur contra Ravium, Ep. XIII. p. 13. & ſeq. p. 29. Adv. Dec. III. p. 5.
— — — depicta, Ep. XIII. tab. 16. fig. 7.
— — — expanſa, ejusque facies interior, Ep. XIII. tab. 19 fig. 13.
— — in dubium vocata & quare? Ep. XIII. p. 6.
— — — nunc à Cl. Albino accuratiſſime præparata hodie demonſtratur, Adv. Dec. III. p. 5.
— — — pars ejus poſterior, Th. III. N. 54.
— — — quem uſum habeat? Ep. XIII. p. 14.
— — — quomodo à Choroidea differat? Th. II. Aſ. II. N. 17.
— — — quomodo Choroideæ ex parte ſit connata? *ibid.* Aſ. I. N. 9. not.
— — — quomodo inventa & quare ita denominata? Ep. XIII. p. 13.

— — — quo-

— — — quousque pertingat? Th. II. Aſ. VI. N. 11. n. 4.
— — — reptatu arteriolarum diverſo gaudet ab arteriis Choroideæ, Ep. XIII. tab 16. Th. II. Aſ. VI. N. 11. n. 2. Th. X. N. 146. qui reptatus in utraque Tunica depingitur, Ep. III. tab. 16. fig. 9.
— — — vere datur, eſtque plane vaſculoſa, Ep. XIII. p. 11. 13. 14. 30. fig. 9. Th. II. tab. 1. fig. 6.
— — *Sclerotica*, ſive *Dura*, Ep. XIII. p. 5. 11. Th. II. Aſ. I. N. 2. 3. 4. 5. n. 1. & N. 10. n. 2.
— — — anterius *Cornea* audit, Ep. XIII. p. 5. 6. 11.
— — — ductum habet peculiarem, cum vena non convenientem, à Cl. Nuckio inventum, Ep. XIII. p. 11.
— — — inverſa, Th. Max. N. 57.
— — — reflexa, Th. II. Aſ. VI. N. 15.
— — — portiones ejus, Th. II. Aſ. I. N. 6. Aſ. II. N. 1. Aſ. V. N. 18.
— — — portiones ipſius depictæ, Ep. XIII. tab. 16. fig. 4. 12. 16. 19.
— — — ſcatet inſuper novis, à Ruyſchio detectis, vaſculis plurimis, quæ forte humorem aqueum, per ductum Nuckianum allatum, reducunt, Ep. XIII. p. 11. Th. II. N. 10. n. 2.
— — — vaſa habet ſanguinea, ſed non tam copioſa, quam Adnata &c. Ep. XIII. p. 11. 29. tab. 16. fig. 6. 8.
— — — vaſcula ipſius nova veroſimilia, Ep. XIII. p. 11.
— — *Vitrea*, Ep. XIII. p. 16.
— — *Uvea* aliquando à Choroidea differre videtur Ruyſchio, Ep. XIII. p. 11. 12.
— — — efformat Iridem, Ligamentum Ciliare ejusque Proceſſum, Ep. XIII. p. 12.
— *Tunicæ* ab auctoribus numero diverſæ ſtatuuntur, alii quatuor, alii quinque, ſex alii &c. enumerant, Ep. XIII. p. 5.
— — ſunt octo, Ep. XIII. p. 10.
— *Tunicarum*, Humorum &c. variæ delineationes, Th. II. tab. 1. fig. 1. & ſeqq.
— — recenſio & deſcriptio, Ep. XIII. p. 10. & ſeqq. Th. X. N. 125. n. 1.
Oeſophagus ope fibrarum muſculoſarum & longitudinalium abbreviatur, Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 3.
— quomodo deſcendat? Th. IX. N. 63. n. 2.
— ſtomachi, Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 3.
Oeſophagi Anguſtatio qualis affectus? Adv. Dec. I. p. 24.
— — quomodo curanda? *ibid.* p. 26. ſeqq.
— *Arteriæ* exortus ab arteria Bronchiali, de Valv. c. 4. Obſ. 10.
— *Fibræ* circulares, ſive internæ, Th. II. Aſ. V. N 6.
— humani portio, Th. III. N. 77.
— *Integumentum* papilloſum eſt, Th. VII. N. 40. Th. VIII. N. 40. Th. VIII. N. 47. Adv. Dec II. p. 26.
— *Morbi*, pro inſanabili habiti & rariſſimi, curatio pulchra, Adv. Dec. I. p. 24.
— *Situs* tortuoſus facit deglutitionem læſam, Th. IX. N. 63. n. 2.
Omentum arterias plurimas habet, Th. I. Aſ. I. N. 7. n. 3. Aſ. III. N. 8. Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 5.
— continens faſciculum pilorum, Th. X. N. 1. lit. A.
— continens tumorem piloſum, Obſ. An. 18. Th. III. N. 63. n. 2.
— craſſitie inſigni donatum, Obſ. An. 18.
— equinum, Cat. Rar. p. 180. & p. 182.
— in ſtatu naturali nullis foraminibus eſt pertuſum, Th. I. Aſ. III. N. 8. Th. II. Aſ. III. N. 14 n. 6. Th. V. N. 8. Th. VI. N. 8. & 33. n. 2. Th. VIII. N. 18. Th. X. N. 70. quomodo foramina hæc contrahat? Th. V. N. 8.
— licet ſit tenue, ſæpius tamen incraſſatur, Th. X. N. 117.
— omni pinguedine deſtitutum, Th. V Loc. Arc. IV.
— Peritonæo adhærens, Obſ. An. 18.
— ſcirrhoſum, Obſ. An. 19.
— uteri fundo connatum, Obſ. An. 63. fig. 53. & Obſ. 83. fig. 68.
Omenti Coarctatio ſcirrhoſa ventris poſt par-

partum, tumorem oblongum referens, Obſ. An. 63.
— *Conſumptio*, Obſ. An. 70. Adv Dec. II. p. 12.
— — non eſt lethalis, de Valv. c. 4. Obſ 19.
— *Craſſities* unde veniat? Th. IX. N. 70.
— foetus humani portiones, Th. I. Aſ. III. N. 8. Th. X. N. 122.
— portio nulla pinguedine obſita, Th. X. N. 69.
— portiones aliæ, Cat. Rar. p. 181. Th. IV. N. 49. n. 2. Th. X. N. 70. & 117.
— tenuiſſimi portio, Th. X. N. 57.
— *Tenuitas* in ſtatu ſano, Th. VI. N. 33. n. 2. Th. X. N. 69. & 70.
Ophthalmia ſedem habet in vaſis ſanguineis Tunicæ Adnatæ, Ep. XIII. p. 10.
Opticus Nervus, Th. II. Aſ. I. N. 7. n. 6.
— — involucris duobus præditus eſt, Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 3. Aſ. III. N. 2.
— — non recta linea, ſed curvo tramite ad oculum vitulinum incedit, Th. II. Aſ. I. N. 15. n. 2.
Optici Nervi arteriæ ſerpentino reptatu decurrunt, Th. II. Aſ. I. N. 6.
— — involucra, Ep. XIII. p. 28. fig. 4. Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 3. Aſ. II. N. 14. n. 2. Th. IV. N. 3. n 2.
— — ſpongioſitas in cadavere recenti à nemine demonſtrata, Ep. XIII. p. 29. fig. 4. 5. Th. I. Aſ. II. N. 5. n. 7. Th. II. Aſ. I. N. 11. n. 3.
Opticum Nervum concomitantes arteriæ ſerpentino curſu incedunt, Th. II. Aſ. I. N. 6. & Aſ. II. N. 11. n. 2.
Optici Nervi ex plurimis fibris nerveis compoſiti, Th. X. N. 164
— — immediate amicti ſunt Pia Matre, Th. VII. N. 12 n. 3.
— — ſunt poroſi, Th. I. Aſ. II. N. 5. n. 7.
Opticorum Nervorum coalitio, Ep. XIII. tab. 16. fig. 5.
— — — & proventus, Th. V. N. 29.
Opuntia Americana ſpinoſa minor, Th. Anim. I. N. 4. & N. 32.
Opuntiæ Americanæ ſpinoſæ majoris ramus, Th. X. N. 7.
— — — minoris ſpinula, *ibid.* N. 123.
— fructus, Th. V. N. 61.
— ſpinoſæ majoris fructus, Th. Anim. I. N. 74.
Orbis Africanus, *ibid.* N. 60.
— — cauda bicolori, *ibid.* N. 75.
— Curacaovienſis, nigris coloribus, N. 36.
Oris labia, vid. Labia.
Orthopnœa ab obſtructione & expanſione veſicularum Pulmonis, Obſ. An. 19. 20 & 21.
— comitem habet livorem labiorum, totiusque faciei, Obſ. An. 19. frequentius fit, quam quidem obſervarunt Medici, Obſ. An. 21.
— in Hydrope ex Hydatidum congerie, Obſ An. 27.
Os Alæ fractum & ſanatum ex anate, Cat. Rar. p. 33.
— *Capitis* denudatum, ab aëre licet nigreſcens, tamen absque viſibili lamellarum ſeparatione reſtitutum, Obſ. An. 5.
— — quanam ætate ſit membranaceum? Th. III. ab init.
— *Caudæ* in viris magis ad oſſa pubis accedit, Cat. Rar. p. 108.
— *Coccygis* in difficili partu extrorſum vertitur. Adv. Dec. II. p. 43. vid. & Partus difficilis.
— *Cubiti*, carie exeſum, ex quo propullulavit fruſtum in formam fiſtulæ, Th. X. N. 176. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
— — pueri ſex circiter annorum, Cat. Rar. p. 117.
— *Cuneiforme* falſo quartum audit, Cat. Rar. p. 131.
— *deforme*, in Atheromate repertum, Th. Max. N. 160.
— *Femoris*, vid. Oſſis Femoris &c.
— *Fractum* è gallina, quomodo à natura ferruminatum ſit? Th. VIII. N. 49.
— *humanum* cum annexis, Th. VI. N. 115.
— *Humeri* delineatum, Th. X. tab. 3. fig. 2.
— — ex infante delineatum cum exuviis ver-

vermiculi in ejus cavo, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 1.
— — humoribus exeſum, Cat. Rar. p. 155.
— — in quo Oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia tanquam Diploë Cranii reperitur, Th. X. N. 176.
— — ſex annos fere nati, Cat. Rar. p. 117.
— *Occipitis* duplex ſupra invicem poſitum, Cat. Rar. p. 175.
— — è quatuor partibus coagmentatum, *ibid.* p. 106.
— — in ætate infantili ex quatuor conſtat oſſibus, Th. V. Loc. Arc. I. n. 3.
— — prominentia oſſea præternaturali præditum, Cat. Rar. p. 116.
— — ſeparatur ab oſſe Sphoenoides tantum in junioribus, *ibid.* p. 115.
— *Olecrani* pro Apophyſi ſpuria habendum, Cat. Rar. p. 117.
— *Palati* humani, *ibid.*
— *Pectoris* è quinque oſſiculis rotundis conſtat, *ibid.* p. 112.
— — ex undecim oſſiculis rotundis conflatum, *ibid.* p. 111.
— — infantis, Th. IX. N. 2.
— — qua ætate è quatuor oſſibus conſtet? Cat. Rar. p. 113.
— — ſenis ex uno oſſe conſtans, *ibid.* p. 178.
— *Styloides* aliquando oſſi Hyoidi conjungitur per ligamenta, ita ut poſtea cum ea in unum os concreſcat, Adv. Dec. III. p. 31.
— — cur nunquam fere inveniatur in Craniis ex Coemeteriis collectis? *ibid.* p. 30.
— — in juvenibus non per Symphyſin, ſed Anthrodiam Dianthroſeos jungitur oſſi Temporum, hinc Crania ex ſepulchris collecta hoc oſſe ſæpe orbata ſpectantur, *ibid.* p. 31. ſed in ſenibus contra naturam per Symphyſin aliquando illud annectitur; *ibid.*
— — non eſt Apophyſis oſſis Petroſi, *ibid.*
— *Tali* & *Calcis*, Th. Max. N. 208.
— *Tibiæ* absque cavitate, quod rariſſimum eſt, repertum, Th. II. Loc. Arc. V. Th. III. Loc. I. N. 5. Th. IX. N. 2. n. 3.
— — à carie corruptum, Cat. Rar. p. 171.
— — à carie craſſum & deforme &c. Th. X. N. 174.
— — à carie exeſum, ex quo propullulavit fruſtum magnum, teres & cavum, in formam fiſtulæ, Th. VIII. N. 8.
— — aliquando Diploë & lamella duplici, velut Cranium, conſtat, Th. VIII. N. 8.
— — arteriæ ejus per portionem Perioſtii Anticmenii, Ep. V. tab. 5. fig. 1.
— — delineatum quoad nonnullas portiones, Th. VIII. tab. 3. fig. 2. & 4. Th. X. tab. 2. fig. 2. & ſeqq.
— — & *Femoris* per Ancyloſin coalita, Cat. Rar. p. 175.
— — exeſum è meretrice, *ibid.* p. 174.
— — Exoſtoſes ejus. vid. Exoſtoſes.
— — humanæ, Th. VI. N. 34. Th. VII. N. 14. Th. X. N. 72. 115. & 121. Th. Max. N. 88. & 157.
— — — cum prominentia unius fruſti fracti, Cat. Rar. p. 179.
— — — incurvatum, *ibid.* p. 179.
— — medulla ipſius quomodo fiat in ſepulchro, Th. IX. N. 2. n. 2. vid. etiam Oſſium Medulla.
— — non omnino eſt deſtitutum duabus tabulis, Th. VIII. N. 8. not.
— — portio ipſius, Th. IX. N. 2.
— — præternaturale, è nucha ovis exſectum, Cat. Rar. p. 178.
— — ſubſtantiam quamnam habeat? Th. IX. N. 2. n. 1.
— — ſuperficie exteriore & interiore quanam gaudeat? Th. X. N. 178.
— — Topho & Exoſtoſibus obſitum, Th. X. N. 177. & 178. ejusque delineationes, *ibid.* tab. 2. fig. 2. & ſeqq.
— — vaſa ſanguinea habet, quæ vero raro ſenſus incurrunt, & quare? Ep. V. p. 18.
— — — — quemnam reptatum & conſtitutionem habeant? Th. X. N. 121.
— — utrumque, Cat. Rar. p. 166.

Oſſis Coxæ & acetabuli ejus membrana & vaſa ſanguifera, Adv. Dec. II. p. 1.
— *Femoris Acetabulum* delineatum ex juvene, Adv. Dec. II. tab. 3. fig. 3.
— — *Caput* delineatum, Th. V. tab. 2. fig. 1.
— — *Caries*. Cat. Rar. p. 139.
— — *Cartilagineæ cruſtæ* in ſuprema ſuperficie vaſis ſanguineis deſtituuntur, & quare? Adv. Dec. III. p. 33.
— — *Cartilagines* mobiles, quæ inter oſſium, articulatim commiſſorum, extrema interponuntur, quandoque penitus deficiunt, *ibid.*
— — *Cavitas* non ſemper datur, *ibid.* p. 32.
— — *Cervix* deficiens, Th. IX. N. 44. quo modo ejus caput ferruminatum? *ibid.*
— — *Collum* ex quonam conſtet? Th. VIII. N. 103. n. 1.
— — — facile frangitur, Th. VIII. N. 103. & n. 1. 2. 3. 4.
— — — in totum poſt fracturam deficiens, Th. VIII. N. 103. n. 1. Th. IX. N. 74. ejus ligamenta craſſa, & quomodo horum ope ſit connatum? Th. IX. N. 74.
— — *Colli* fractura frequens in vetulis claudicantibus, Th. VIII. N. 103. & n. 2. 3. 4.
— — *Curvatura* quomodo curanda? Adv. Dec. II. p. 16.
— — *Delineatio*, cum Chryſalidibus in ejus cavo, ex homine, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 1.
— — — cum inhærente animalculo, Scarabæum æmulante, ex femore pueri octo annorum, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
— — *Dolores* interni in lue Venerea unde? Th. X. N. 182.
— — *Epiphyſis* inferior delineata, Th. VII. tab. 3. fig. 1.
— — — in infantibus plane cartilaginea eſt, ſucceſſu temporis, cartilagine abrupta, particulæ oſſeæ ſuccedunt, Th. X. N. 182. & tab. 3. fig. 2. & 4.
— — & *Tibiæ* in caſu Valgi conſtructio, Adv. Dec. II. tab. 1. fig. 2.
— — *Ferruminatio* ex anate, Cat. Rar. p. 169.
— — *Fractura* male ſanata & repoſita, Cat. Rar. p. 129.
— — hominis adulti fruſtum maxima craſſitie, Th. Max. lit. H.
— — humani magna expanſio ab humoribus cauſata, Cat. Rar. p. 179.
— — *Membrana* & Vaſcula ſanguifera, Adv. Dec. II. p. 2.
— — *Membranula*, Medullam ambiens, vaſculoſa eſt, Th. X. N. 82.
— — pars ſuperior delineata, Th. VIII. tab. 3. fig. 1. & Th. IX. tab. 1. fig. 1.
— — particula carie obſeſſa, Cat. Rar. p. 139.
— — portio delineata, Th. V. tab. 2. fig. 2.
— — — ex infante, Th. X. N. 182. delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 4.
— — — fracturam paſſa, Th. IX. N. 74.
— — puerilis objectum, Cat. Rar. p. 117.
— — ſegmentum partim carneum, partim tendinoſum, Adv. Dec. II. tab. 1. fig. 1.
— — *Subſtantia* durior & compactior, vulgo *Ivoor* dicta, nusquam craſſior eſt, quam in ſui medio, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 1. lit. L
— — *Trochanter* major & minor ſunt Apophyſes ſpuriæ Cat Rar. p. 117. Adv. Dec. III. p. 31.
— — vetulæ claudicantis portio ſuperior, Th. IX. N. 44.
— — *Unio* per Ancyloſin cum oſſe Tibiæ & patella, Cat. Rar p. 178.
— *Frontis Cavitas* perquam exilis, Cat. Rar. p. 114. vid. Frontis Oſſis cavitas.
— — & *Bregmatis* diſtantia, vid. Oſſa Bregmatis.
— — & naſi portio, Th. IX. N. 68.
— — *Exciſio* è foetu humano, Th. Max. N. 210.
— — *Membranula* tenuiſſima, qua tegitur ejus cavitas, vaſculoſa valde eſt, Th. IX. N. 13. n. 7.
— — *Sulci* longi unde ortum ducant? Cat. Rar. p. 113.
— *Ilii* utriusque partes in junioribus, *ibid.* p. 106.

— — *Acetabulum*, Th. V. N. 25.
— — *Conſtitutio* Spinæ cartilaginoſæ in tenellis, Cat Rar. p. 106.
— *Innominati* & *Sacri* Ancyloſis, Cat. Rar. p. 117.
— — *Ligamenti* nerveo-cartilaginei uſus & vaſa ſanguinea, Th. V. N. 25. n. 1.
— — objectum ex ove, Cat. Rar. p. 130.
— — partes. Cat. Rar. p. 111.
— — portio delineata, Adv. Dec. II. tab. 3. fig. 3.
— — *Situs* declivior lateris ſiniſtri unde proveniat? Cat. Rar. p. 110.
— pueri ſegmentum, Perioſtio obductum, delineatum, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 8.
— *Sacri* arteriarum reptatus & ortus, Th. V. Loc. Arc. VII. n. 2.
— — ex infante portio. Th. V. N. 69.
— — infima pars ad tumorem producendum diſpoſita eſt, Obſ. An. 35.
— — — — à poſtica parte ſemper hiat, pinguedine tecta, *ibid.*
— — portio delineata, Th. V. tab. 3. fig. 1.
— — *Vertebræ* maxime differunt à vertebris dorſi, Th. V. N. 69. & tab. 3. fig. 1.
— *Temporum* Proceſſus Mammiformis, vid. Mammiformis Proceſſus.
Oſſa an ex lamellis conſtent? Th. X. N. 176.
— *Brachii* carioſa & intorta à lue Venerea, Cat. Rar. p. 174.
— *Bregmatis* & *Frontis* in jamjam natis valde diſtant, imo magis quam vulgo annotarunt auctores, quæ diſtantia in partu admodum proficua eſt, Th. VIII. N. 2.
— *Capitis*, vid. Os Capitis.
— *Carpi* fracta, poſt tres annos nondum coalita, in nebulone, Obſ. An. 4.
— *Cavo* deſtituta, cur ita conſolidentur? Adv. Dec. III. p. 32.
— *Cavo* omni ſæpe deſtituuntur ob morbum antegreſſum, *ibid.* vid. & Oſſium cavitas.
— *Coalita* in unum, & in aliam ſubſtantiam mutata, Th. V. N. 53.
— *Conſervata* in liquore melius demonſtrantur, quam exſiccata, Th. II. Aſ. V. N. 11. Th. IV. N. 25.
— *Coſtarum*, vid. Coſtarum oſſa.
— *Cranii* adulti hominis, Cat. Rar. p. 113. 114. 115. 116. & 117.
— — exeſa ex lue Venerea, &c. *ibid.* p. 174.
— — foetus creſcunt ſtriatim inſtar glaciei, Th. I. n. 2.
— — in foetu aliquando pertuſa ſunt, Cat. Rar. p. 176.
— — — — non per ſuturas ſed membranas conjunguntur, Th. II. Loc. Arc. II. N. 1. n. 2.
— — — — non per mutuum contactum, ſed per diſtantiam conjunguntur, Th. II. Loc. Arc. II. N. I. n. 4. Th. III. Loc. 2. N. 1. & 2.
— — — — non ſunt cartilaginea, ſed membranacea, Th. III. ab. init.
— — nuper nati, Cat. Rar. p. 105.
— — pueri octo annos nati, *ibid.* p. 115.
— *Embryonis* ſeptem ſeptimanarum, Cat. Rar. p. 122.
— *Emolliri* poſſunt ab acido liquore, ita ut flectantur, Th. IV. N. 38. Th. VI. N. 13.
— *Ferruminata* ab ipſa natura, Cat. Rar. p. 133. Th. VIII. N. 42. & 98.
— *Foetus* quatuor menſium, Cat. Rar. p. 109. 119. & 139.
— — ſex præter propter menſium, *ibid.* p. 123. Th. VIII. tab. 1.
— *Fracta*, bene tractata, cur quandoque non concreſcant? Adv. Dec. II. p. 6.
— *Fracta* ſemel, quare facili negotio iterum frangantur? Th. VIII. N. 49.
— *Franguntur* facilius in extremitatibus, quam in medio, & quare? Adv. Dec. III. p. 30.
— — in infante facile in partu difficili, & quare? *ibid*
— *Infantis* anni unius, Cat. Rar. p. 165.
— — — unius cum dimidio, *ibid.* p. 163.
— — annorum octo, *ibid.* p. 163.
— — — quatuor, *ibid.* p. 111.

— — — quinque, *ibid.* p. 112.
— — — trium, *ibid.* p. 106.
— — menſium octo, *ibid.* p. 107.
— — — quinque, *ibid.* p. 144.
— — — ſex, *ibid.* p. 136. & 137.
— — ſex ſeptimanarum, *ibid.* p. 106.
— *Iſchii* in partu laborioſo aliquando à ſe invicem dehiſcunt, Adv. Dec. II. p. 42. 43.
— *Magna* fracta ſæpe non ferruminantur, Obſ. An. 4. Adv. Dec. II. p. 6. quid tum faciendum? Adv. Dec. II. p. 6.
— *Maxillaria* quinque, Cat. Rar. p. 179.
— *Mollia* pultis ad inſtar, Obſ. An. 81. Adv. Dec. Dec. II. p. 16.
— *Nutrimentum* à Medulla non accipiunt, ſed firmitatem, Th. IX. N. 2. n. 3. vid Oſſium Medulla.
— *Occipitis* ſupra invicem poſita, vid. Os Occipitis.
— *Pedis* extremi meretricis aquæ ſupernatare viſa ſunt, Th. VII. N. 14.
— — ovilli exarticulata, Cat. Rar. p. 142.
— — utriusque eleganti ſyntaxi compoſita, *ibid.* p. 130.
— *Pedum* duorum leviſſima meretricis Cat. Rar. p. 174. Th. VII. N. 14.
— *Pubis* in viris non ita dehiſcunt, ac mulieribus, Cat. Rar. p. 108. & 113.
— quæ primo fuere cartilaginea, deinde oſſea fiunt, Adv. Dec. III. p. 30.
— *Sanata* cur denuo frangantur? Th. VIII. N. 49.
— *Scorbuticorum* cur ita mollia? vid. Scorbuticorum Oſſa.
— *Senilia* plurima vaſa abolent, Adv. Dec. II. p. 4.
— *Sexus ſequioris* quomodo differant? Cat. Rar. p. 113.
— *Sincipitis* gigantis prodigioſæ magnitudinis, Cat. Rar. p. 153.
— — in fœtu non ſunt cartilaginea, uti volunt, ſed membranacea, Th. III. ab init.
— — non multum à ſe invicem diſtantia, Th. III. Loc. II. N. 1. n. 3. & N. 5.
— — valde dehiſcentia, *ibid.* N. 2 & 4.
— *Tarſi* degenerata, ejusque degenerationis delineatio, Th. V. tab. 3. fig. 4.
— — in ſubſtantiam oſſeam mutata, Th. VIII. N. 68.
— — in unum coalita, atque in aliam ſubſtantiam mutata, Th. V. N. 53. tab. 3. fig. 4.
— — pars eorum ex homine, Th. V. N. 53.
— *Tibiæ* ſine cavitate, vid. Os Tibiæ.
— *Varia* è foetibus qua ætate cartilaginea vel oſſificata ſint? Cat. Rar. p. 105. & ſeqq.
Oſſium Affectus varii, *ibid.* p. 181.
— *Apophyſes* ſpuriæ quænam ſint? *ibid.* p. 107.
— — — quomodo fiant? Adv. Dec. III. p. 31.
— *Articulorum* humor lubricus, & unde? Adv. Dec. II. p. 6. & ſeq.
— *Cartilagines* non ſunt partes penitus exſangues, Adv. Dec. III. p. 33.
— *Cavitas* interna in omnibus æqualis non eſt, *ibid.* p. 32.
— *Cavitates* internæ non ubiqui membrana, medullam ambiente, cinguntur, uti voluerunt auctores, ſed utplurimum totæ ſunt ſpongioſæ, vel oſſeofilamentoſæ &c. *ibid.*
— *Coalitus* præternaturalis, de Valv. c. 4. Obſ. 8.
— *Diminutionis* exempla, Obſ. An. 67.
— *Dolor* internus & intolerabilis ab iſtis animalculis forte ortus, Adv. Dec. III. p. 20. quomodo curandus? *ibid.* p. 21.
— *Epiphyſes* præcipuo oſſi junguntur, mediante imprimis Perioſtio, non cartilagine, *ibid.* p. 29. 30.
— — quomodo in tenella ætate conſtitutæ? Cat. Rar. p. 107.
— — veræ quænam ſint? *ibid.*
— *Fabrica* interior, quæ membranas, vaſcula & medullam continet, à Malpighio & Haverſio non ſatis cognita fuit, *ibid.* p. 18.
— *Fibrarum* longitudinalium uſus, Th. II.

II. Art. III. N. 14. n. 3.
— *Firmitas* unde veniat? Th. IX. N. 2. n. 3.
— *Fractorum* callus non eſt tantæ firmitatis, quam os ipſum, Cat Rar. p. 133. 134.
— *Fractura*, vid. Oſſa franguntur.
— *Ligamenta*, vid. Ligamenta.
— *Medulla* in brutis copioſior eſt, quam in hominibus, Adv. Dec. III. p. 32.
— — in cavis oſſium reperta maximam habet analogiam cum ea materia, quæ invenitur in Epiphyſium ſubſtantia *ibid.* p. 32. 33. atque etiam cum pinguedine alia noſtri corporis, Th. IX. N. 2. n. 3. Adv. Dec. III. p. 32. 33.
— — non nutrit ea, ſed firmiora reddit, Th. IX. N. 2. n. 3.
— — quomodo in ſepulchris poſt mortem mutetur? Th. IX. N. 2. n. 2.
— *Medullæ* membrana una & communis non occurrit, Adv. Dec. III. p. 32.
— *Medullam* ambiens membranula quando intolerabiles dolores excitet? Th. X. N. 182. ejus tenuitas in femore, *ibid.*
— *Medulloſa materia*, in ſpongioſitatibus contenta æque tuto aſſervatur, quam ubi invenitur materia Medullæ communis, Adv. Dec. III. p. 32.
— *Nigredo* ab aëre facta, Obſ. An. 5. & 81.
— *Nutritio*, vid. Oſſa nutrimentum &c.
— *Oſteogeneſia* inchoatur in parte oſſis craſſiſſima, ſed quo tempore ignoratur, Adv. Dec. III. p. 30.
— — in diverſis oſſibus quo tempore fiat? Cat. Rar. p. 109. & ſeqq. p. 121. & ſeqq.
— *Pubis* diſtantia in ſexu ſequiori, vid. Oſſa Pubis.
— *Spongioſitas* in multis eſt filamentoſa, Adv. Dec. III. p. 32.
— *Subſtantia* interior Nymphis vel Chryſalidibus &c. plena, *ibid.* p. 18. 19. 29 32.
— — Oſſeo-filamentoſa, *ibid.* p. 32.
— — Oſſeo-ſpongioſa differt, *ibid.*
— — valde ſpongioſa eſt, Th. II. tab. 2.
— *Structura* in brutis differt ab humanis Oſſibus, Adv. Dec. III. p. 32.
— *Zygomaticorum* inſignis proceſſus oſſeus, Cat. Rar. p. 115.
de *Oſſibus*, Adv. Dec. III. p. 29.
Oſſiculum anatis à natura ferruminatum, Th. VIII. N. 98.
— carie exeſum, & ex oſſe femoris expulſum, Th. III. ab init.
— ceraſi, diu in naribus hærens, Obſ. An. 44.
Oſſicula auditus, vid. Auditus organi oſſicula.
— ex utero ovino expulſa, Th. IX. N. 1. n. 1.
— Wormiana varia in diverſis ſuturis, Cat. Rar. p. 113. & ſeqq.
— ſepulchrum ejusque operculum conſtituentia, Th. VIII. N. 57. in notis.
— tenellorum Sceletorum & adultorum oſſa differunt, Cat. Rar. p. 138.
— tria in Glandula Pineali inventa, Th. V. N. 63.
Oſſificationis tempus præciſe non poteſt determinari, Cat. Rar. p. 137. Adv. Dec. III. p. 30.
Oſſivorus tumor ſpongioſus inſignis magnitudinis, in quo mirabilia multa, Obſ. An. 81. Cat. Rar. p. 155.
Oſteogeneſia, vid. Oſſium Oſteogeneſia.
Ovarium Gallinæ cum annexo utero, Th. IX. N. 16. n. 1.
— *Genuinum* quodnam ſit? Ep. Ettm. p. 20.
— *Muliebre*, Th. IV. Loc. Arc. I. n. 3.
— — ſeriem dentium continens. Adv. Dec. III. p. 6. & 20.
— *Ovillum*. Th. Max. N. 29.
Ovarii Atheromata & *Steatomata*, Adv. Dec. I. p. 6.
— *Coalitus* cum tubis Fallopianis, Obſ. An. 83.
— *Corruptio*, Th. X. N. 107.
— *Eruptio* poſt abſceſſum ventris, minus profunde perforatum, Obſ. An. 16.
— *Hydatides*, vid. Hydatides.
— muliebris *Hydrops*, Obſ. An. 17. qualis affectus ſit? *ibid.*
— *Nabothiani* novi adplauſus quo exceptus fuit, Ep. Ettm. p. 9.

— — — argumenta quibus probetur, *ibid.* p. 6. & 15. & ſeqq. quibusque idem rejiciatur, *ibid.* p. 10. 15. & ſeqq.
— — — deſcriptio, & quid illud ſit? *ibid.* p. 3. 5. ſeqq. Adv. Dec. I. p. 4. & 7.
— — — fibrillæ verum Funiculi Umbilicalis rudimentum non ſunt, Ep. Ettm. p. 13.
— — — inventionis circumſtantiæ & hiſtoria, *ibid.* p. 4. 7.
— — — locus parum congruus, *ibid.* p. 11.
— — — rejectio, Adv. Dec. I. p. 5. & ſeqq. Ep. Ettm. p. 14.
— — — ſitus, Ep. Ettm. p. 6.
— — — veſiculæ quid ſint? *ibid.* p. 12.
— — — veſicularum figura & magnitudo, *ibid.* p. 6. 15.
— portio cum innumeris ovulis, Th. Anim. I. N. 30. not.
— — in qua innumeri Embryones Loliginis, *ibid.*
— *Rajæ* portio cum maximo numero ovulorum, Th. Anim. I. N. 87.
— *Teſtudinis* portio, Th. VIII. N. 65.
Ovaria in vetulis admodum exilia utplurimum viſuntur, Obſ. An. 45.
Ovariorum, eorumque ductuum, ſitus mutatur tempore geſtationis & puerperii &c. Th. IX. N. 15. n. 1.
Ovariis veſtigium relinquitur ab ovo excuſſo poſt imprægnationem, quod Graeffio dicitur Cicatrix, ſed improprie, Adv. Dec. III. p. 15. & ſeqq.
Ovis caput ſine ore &c. Adv. Dec. I. p. 21.
— ceu fatuæ Plexus Choroideus, Th. VII. N. 48.
Oves cum pedibus, è nucha eminentibus, Adv. Dec. I. p. 21.
Ouruſſia, avicula Curacaovienſis, Th. Anim. I. N. 48.
— — mellivora Indiæ Occidentalis, *ibid.* N. 6.
Ouruſſiæ Sceleton, vid. Sceleton.
Ovum Corruptum quid contineat? Th. X. N. 107.
— *Crocodili* foecundatum delineatum, Th. Anim. I. tab. 6. fig. 2.
— *Gallinaceum* caudatum, Th. X. N. 111.
— — cortice duriore obductum, in Ovario gallinaceo repertum, Cat. Rar. p. 158.
— — exiguum, ex ovo majore deſumptum, Th. IV. N. 48. & Th. VII. N. 47.
— — — putamine obſitum, ex ovo gallinaceo deſumptum, Th. X. N. 139. & Th. Max. N. p. 95.
— — figura peculiari, Th. IX. N. 41.
— — parvum in ovo gallinaceo repertum & delineatum, Th. III. tab. 3. fig. 5.
— — prodigioſum, Cat. Rar. p. 159.
— — referens fructum Dactyli, Th. IV. N. 32.
— — repræſentans portionem Inteſtini Coli, Coeci, ejusque proceſſum vermiformem, Th. III. N. 11. & tab. 3. fig. 4.
— — repræſentans pueri penem cum Scroto, ne præputio quidem excepto, Th. III. tab. 3. fig. 6.
— *Humanum*. Cat Rar. p. 122.
— — foecundatum, *ibid.* N. 170.
— *Muliebre* foecundatum, Th. VI. N. 38. 39. 41. Adv. Dec. I. tab. 1. fig. 1.
— — — in quo paululum liquoris continebatur &c. Th. VI. N. 5.
— — — ſi aliquot dies in utero moretur, accipit rudimentum Embryonis & Placentæ, Cat. Rar. p. 170.
— — — totum ovario non exit, ſed ejus contentum cum membrana tenuiſſima Chorio & Amnio, remanente Calice, Adv. Dec. III. p. 16.
— — — uteroque expulſum, in quo externe videre licuit Placentulæ rudimentum, Th. VI. N. 38. not.
— — — uteroque expulſum in quo nullum Embryonis rudimentum videri poterat, Th. VI. N. 39. & 40.
— *Rajæ* foecundatum delineatum, Th. Anim. I. tab. 3. fig. 6.
— *Teſtudinis* marinæ fœcundatum, cujus cortex non eſt lapideus, Th. Anim. I. N. 90. ejus delineatio, *ibid.* tab. 7. fig. 2.

— *Totum* an ovi contentum Ovario exeat in actu concipiendi disquiritur, Th. VI. N. 21.

Ovi Calix manet in Ovario, Adv. Dec. III. p. 16.

— *Contentum* ex quo ſit prognatum, Th. VI. N. 32. n. 4.

— — quid ſit? *ibid.* n. 5.

— *Ductus*, vid Tuba Fallopiana.

— *Excluſio* ex Ovario quomodo conſideranda? Th. VI. N. 21.

— *Foecundati* locus, è quo exit in Tubas Fallopianas, Adv. Dec. III p. 15.

— — utero rejecti, conſtitutio, Th. VI. N. 5. N. 38. 39.

— *Integumentum* extimum in Ovario, poſt contenti expulſionem, remanet, Th. VI. N. 32. n. 4.

Ova exigua diverſi coloris, in dorſo animalis Americani, Th. Anim. I. N. 35.

— — non emergentia ex abdomine, *ibid.* in not.

— *Foecundata* & non foecundata muliebria delineata, Th. VI. tab. 14. Adv. Dec. I. p. 9. tab. 1. fig. 2.

— — quorſum deferantur? Th. VI. N. 21.

— *Muliebria* præter naturam magna, Obſ. An. 17.

— — tria, Th. VI. N. 37.

Ovorum Membranæ ſuperſtites ab aliis Calices dicuntur, Th. IX. N. 16. not.

P.

PÆdotheca infantis, Th. Max. N. 134.

Pagurus, cancer, Th. Anim. I. N. 88.

— — delineatus, *ibid.* tab. 5. fig. 2.

Palatum pueri, Th. VI. N. 3.

Palati Apertura per dentes inciſorios, Th. VI. N. 3. n. 1.

— *Ductus* ſupra palatum ad aurem excurrens. Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 2.

— *Fungus* cum carie, Scalpello & Cauteriis feliciter extirpatus, Obſ. An. 48. ſimilis caſus ob medicaſtrorum inſcitiam eventu diſſimili, *ibid.* 49.

— *Glandulæ* ita dictæ, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 9. Th. VI. N. 3. n. 2. earumque oſcula, Th. II. Aſ. IV. N. 12.

— *Involucrum*, Th. V. Loc. Arc. I. n. 1.

— Juga, Th. II. Aſ. IV. N. 12.

— *Papillæ*, *ibid.*

— pars mollis. *ibid.*

— *Sarcoma* fungoſum cum carie, Obſ. An. 49.

— *Vaſa* ſanguinea, Th. VI. N. 3. n. 2.

Palega Pajaneli, arboris Malabaricæ, ſemen, Th. VII. N. 44.

Palliativæ Curæ utilitas, Obſ. An. 96.

Palm-miet Worm, vid. Eruca Americana.

Palpebra relaxata quomodo reſtituenda? Reſp. Rav. p. 6. & ſeqq.

— utraque oculi humani, Th. II. Aſ. V. N. 9. Aſ. VI. N. 2. & 16. Th. IV. N. 36. Th. VII. N. 9. Th. X. N. 16. & 124.

— — — vitulini, Th. II. Aſ. V. N. 1.

Palpebræ ſuperioris portio, Th. II. Aſ. I. N. 8. n. 3.

— aliquot humanæ, Th. II. Aſ. III. N. 2. Aſ. VI. N. 9.

— cur intrinſecus adeo ſint ſenſibiles? Th. X. N. 124.

Palpebrarum Cutis ſuperior admodum vaſculoſa eſt, Th. X. N. 184.

— *Oſcula* excretoria in limbo, Th. II. Aſ. V. N. 1. n. 1. tab. 1. fig 3. Th. X. N. 17. & 124.

— *Oſculorum* uſus, Th. V. N. 94. not.

— *Papillæ Nerveæ* in interna ſuperficie, Th. IV. N. 36. not. Th. X. 124.

— præter puncta lachrimalia &c. aliquid peculiare adhuc non ſatis cognitum obtinetur, Th. II. Aſ. VI. N. 2.

— *Prolapſus* & *Excreſcentiæ* curatio, vid. Bartiſchii inſtrumentum.

— *Vaſa* in tunica intima copioſa ſunt, Th. VII. N. 9. Th. X. N. 124.

— — ſanguinea copioſa ſunt, Th. II. Aſ. I. N. 10. n. 2. & Aſ. VI. N. 9. Th. X. N. 124. & 184.

Pancreas Arterias etiam habet ab arteria Splenica, Ep. IV. p. 12.

— *Aſellii* nunquam in homine adparet ut in ove, Adv. Dec. II. p. 45.

— *Infantis* cum ſplene, Th. IV. Aſ. V. N. 94.

—*Va-*

— *Vaſis* copioſiſſimis conſtat, ita ut nil niſi vaſorum manipulus videatur, Th. IV. N. 94. n. 1. Th. V. N. 91. Th. X. N. 93.
Pancreatis Ductus, Cat. Rar. p. 183.
— — in homine duplex obſervatus, de Valv. c. 4. Obſ. 12. eſtque in homine ſæpe geminus, in cane vero ſimplex, *ibid.*
Pancreata lienum, Th. V. N. 91.
Panniculus Mediaſtinus, vid. Septum.
Papilio Turcicus verſicolor, Th. Anim. I. N. 2. n. 3.
— — delineatus, *ibid.* tab. 1. fig. 1.
Papiliunculus cæruleus ocellis plurimis, *ibid.* N. 6.
Papillæ Cutis, vid. Cutis Papillæ.
— in *Genis*, *Labiis* &c. non ſunt in omnibus æque conſpicuæ, Adv. Dec. II. p. 26.
— in *Mammarum* papillis, vid. Mammarum Papillæ.
— *Linguales*, vid. Linguæ Papillæ.
— *Nerveæ* extremitates earum poſt mortem demonſtrari poſſe rarum eſt, Th. X. N. 183. not. quæ extremitates variæ ſunt figuræ, Adv. Dec. III. p. 34.
— — in interiore Tunica Gulæ humanæ dantur, Th. VIII. N. 47. not.
— — in ſingulis fere corporis plagis, uti vaſorum ſanguineorum extrema, inter ſe differunt, Th. X. N. 130. & 136. Adv. Dec. I. p. 14. Dec. III. p. 34. & 35. earum copia, *ibid.*
— — poſt mortem non creſcunt, Adv. Dec. II. p. 46. Th. IX. N. 7. n. 4.
— — ſunt nervorum extrema, Th. I. tab. 4. fig. 4. Th. VII. N. 40. Adv. Dec. II. p. 46.
— — uſus earum eſt inſtumentum ſenſus, Th. VII. N. 40 n. 5.
— — uſus earum quare diverſus? Adv. Dec. III. p. 34. 35.
— *Palpebrarum*, vid. Palpebræ.
— *Pilis* originem dant, ſed non omnes, Adv. Dec. I. p. 14. 15.
— *Pyramidales*, vid. Corporis Reticularis Papillæ.
— *Renum*, vid. Renum Papillæ.
— *Senſui* dicatæ, Th. Max. N. 37.
— *Tactus*, Adv. Dec. II. p. 14.
Papillarum majorum ſeries quomodo adpareant? Th. III. N. 2. n. 3.
Paracenteſis Abdominis fruſtra inſtituitur in Hydrope, ubi glandulæ Meſenterii in Hydatides ſunt mutatæ, Th. VII. N. 37.
— — quando inſtituenda, quantique ſit momenti in Hydrope Aſcite? Obſ. An. 45
— *Thoracis* non ſemper ita inſtitui poteſt, ut præcaveantur nervi, Th. VI. N. 27. not.
— — ubi inſtituenda? Ep. II. p. 19. Th. I. Aſ. II. N. 10. not.
in *Paracenteſi* conficienda caute cultellus altera parte obtuſus commendatur, Ep. II. p. 19.
Paralyſis in tumore lumborum cum Spina bifida, proprie Hydrope Spinalis Medullæ, Obſ. An. 34. 36.
— particularis brachii quo modo ſanata? Adv. Dec. III. p. 13.
Paraphymoſis habet ſuam ſedem in tunica Celluloſa, Adv. Dec. II. p. 21.
— qualis affectus? Ep. XI. p. 10.
Parenchyma Hepatis calculum habens, de Valv. c. 4. Obſ. 24.
— quid dixerint veteres? Th. X. N. 61.
Parotis glandula e vitulo recens nato, Th. Max. N. 23.
Partes Exangues, ita dictæ, ut membranæ &c. habent etiam copioſa vaſa ſanguinea, Ep. V. p. 18.
— — nonnullæ tamen dantur, Ep. XIII. p. 10. Adv. Dec. II. p. 28.
— *Generationis* foetus maturi foeminini, Cat. Rar. p. 117.
— — infantis, Th. V. N. 56.
— — mulieris gravidæ à quatuor menſibus, Cat. Rar. p. 118.
— — mulieris, uteri prolapſum paſſæ, cum annexis, *ibid.* p. 185.
— — mulierum aliæ, Th. X. N. 170. 175.
— — puellarum, Th. X. N. 108. Th. Max. N. 30.
— — virginis, cum annexis, Cat. Rar. p. 184.
— — viri cum annexis, *ibid.* p. 188.
— *Molliores* & *Oſſeæ* in ſenio diminuuntur, Cat. Rar. p. 132.

Par-

Partus difficilis ſæpe cauſatur à tumoribus, è capitibus foetuum dependentibus &c. Obſ. An. 52.
— — frequenter Tubarum Fallopianarum obturationem, adeoque ſterilitatem inducit, Obſ. An. 83.
— — dependens à membranâ Hymene integrâ, incraſſatâ; alterâ item præternaturali membranâ craſſâ, Vulvam profundius claudente &c. Obſ. An. 22.
— *Mirabilis* in quo inſolita viarum clauſura arte reſerata, *ibid.*
Partus Conatus ſive *Labores*, ad partum naturales, dependent etiam à motu muſcularium Uteri fibrarum, Obſ. An. 63. Adv. Dec. II. p. 34.
— *Labor* facilior redditur propter diſtantiam oſſium Cranii à ſe invicem in foetu, Th. III. Loc. II. N. 2. Th. VIII. N. 2.
— *Maſſarum Heterogenearum* diverſarum inaudita hiſtoria, Th. II. Aſ. III. N. 7.
— *Prodigioſi* per os vera hiſtoria, Th. IX. N. 48. & quæſtio problematica de eo, *ibid.*
in *Partu difficili* & *laborioſo* oſſa Iſchii aliquantulum à ſe invicem dehiſcunt, Adv. Dec. II. p. 42.
— — — nocet obſtetricis digitus, ano immiſſus, Adv. Dec. II. p. 39. item feſtinatio nimia, *ibid.* p. 40.
— — — Os Coccygis adeo extrorſum ſæpe vertitur, ut integros deinde annos conquerantur de dolore in partibus his reſiduo, *ibid.* p. 43.
— — Os uteri aliquando prolabitur, Obſ. An. 25. quid tunc faciendum? *ibid.*
— — parturientibus male denegatur potus, Adv. Dec. II. p. 39.
— — ſæpiſſime ante foetum exit Placenta uterina, imo Collum (Vagina dictum), Obſ. An. 26.
Paſſionis vulgaris ramulus, Th. X. N. 71.
Patella Conſtitutionem quamnam habeat in junioribus? Cat. Rar. p. 106.
— *Fracta* eaque transverſa absque ullo alliſu? Adv. Dec. II. p. 5.
— *Frangi* poteſt & à caſu & ſine caſu, & aliquando levi de cauſa, Obſ. An. 3. Adv. Dec. II. p. 5. Reſp. ad Bidl. p. 24.
— *Humana*, Th. Max. N. 159.
— *Mollior* recenti in cadavere, durior vero in ſceleto exiſtit, & quare? Obſ. An. 3.
— ope ligamenti teretis connectitur inferiori Epiphyſi Oſſis femoris, Th. VII. N. 55. n. 1. & tab. 3. fig. 1.
— *Perioſtium* ejus tendinoſum cum arteriis ſuis delineatum, Ep. V. tab. 5. fig. 2.
— *Vaſa* ſanguinea, dum adhuc cartilaginea eſt, copioſa habet, Th. VII. tab. 3. fig. 1.
— — — qua methodo inſpicienda ſint? Adv. Dec. II. p. 3. 4.
— — — quare rariſſime occurrant? Ep. V. p. 1.
Pectoris dolor ab inflammatione Pericardii, Th. VI. N. 36. n. 1.
— lateralis portio foetus recens nati, Th. IV. N. 56.
— os, vid. Os Pectoris.
— portionis delineatio, Th. I. tab. 3. fig. 3.
— pueri ſegmentum cum annexo Corde & Pulmone, Th. Max. N. 18.
— ſub ſterno cavitas nulla datur, Adv. Dec. II. p. 19.
Pegafrol Sceleton, vid. Sceleton.
Pelvis amplior in foeminis eſt, quam viris, Cat. Rar. p. 113. & quare in his anguſtior? *ibid.* p. 108.
— *Bifurcata*, de Valv. cap. 4. Obſ. 14.
— cum Tubulis Renalibus, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 8.
— *Faciem* longe aliam habet in partu difficili, quam in ſtatu naturali, Adv. Dec. II. p. 43.
— *Referta* humorum colluvie in puerpera, qui procul dubio ex utero per Tubas Fallopianas ad Pelvim propulſi fuere, Obſ. An. 43.
— *Renum*, vid. Renum Pelvis.
Pelvis & *Ureteris* productio ab externa Renis parte, de Val. cap. 4. Obſ. 2.
Penis Corpora Nerveo-ſpongioſa tria habet, nempe duo majora & craſſiora, tertium minus & tenuius, Obſ. An. 100. Th. X. N. 98.
— cum Veſica ex Ove, Cat. Rar. p. 145.

— cur tam cito flacceſcat? Obſ. An. 100.
— cur tantæ voluptatis capax & tanto dolori obnoxia ſit? Th. IV. N. 95. n. 1. Adv. Dec. I. p. 15.
— *Humanus* in quonam conveniat cum Splene vitulino? Obſ. An. 100.
— in *Hermaphroditis* ita dictis quid ſit? Th. VIII. N. 53.
— *Integumenta* varia habet, ſcilicet Epidermidem, Cutem, Corpus reticulare, Tunicam celluloſam, & Integumentum nervoſum, Ep. XV. p. 13. 14.
— *Juvenis* in taleolos diſſectus, Cat. Rar. p. 135.
— *Pinguedine* caret, Ep. XV. p. 14.
— *Pueri*, Th. III. N. 5. Th. V. N. 39. Th. X. N. 105. Th. Max. N. 70.
— — cum Scroto delineatus, Th. III. tab. 3. fig. 1.
— quomodo in ſua erectione contineatur? Ep. XV. p. 11.
— *Vaſa* ſanguinea copioſa habet, Obſ. An. 100. Th. III. N. 5. n. 2. quomodo currant? Th. X. N. 97.
Penis *Balænæ* duæ extremæ portiones, Th. VIII. N. 63.
— — ſtructura in quo differat ab humana? Th. VIII. N. 64.
— — ſtructuræ delineatio, Ep. XV. tab. 19. fig. 5.
— *Cancroſi* amputatio, Obſ. An. 30.
— *Corpus ſpongioſum* minus non ſemper integrum Meatum urinarium ambit, Ep. XV. tab. 19. fig. 6. 7. Th. VII. N. 74.
— *Corpora Nerveo-ſpongioſa* Septo à ſe invicem diſtinguuntur, Obſ. An. 100. Ep. XV. tab. 19. fig. 2. lit. 5. & fig. 6. lit. c fig. 7. lit. c.
— *Corpora Nerveo-ſpongioſa* tria, Th. X. N. 97. & 104. Th. Max. N. 70.
— *Delineationes* variæ ſecundum varias partes, Ep. XV. tab. 19.
— *Durities*, ſecundum longitudinem ſita, unde proveniat? Ep. XV. p. 11.
— *Equini* ſubſtantia interior, Cat. Rar. p. 183.
— *Erectio* fieri poteſt abſque inflatione corporum ſpongioſorum, ſed tantum membranæ celluloſæ, Th. X. N. 105. not.
— — in emortuis unde & quare fiat? Th. X. N. 05.
— *Extirpatio* quomodo peracta? Obſ An. 30.
— *Fibræ Nervoſæ*, è Septo prodeuntes, earumque uſus, Ep. XV. tab. 19. fig. 6. lit. c. & fig. 7. lit. e.
— *Glans* conſtat è tribus corporibus nerveo-ſpongioſis, Th. Max. N. 103.
— — diverſa habet involucra. & quidem tria cum iis, quæ Penis habet, convenientia, ſed delicatiora & teneriora, Ep. XIII. p. 14. Ep. XV. p. 14. 15. tab. 19. fig. 3. Th. X. N. 100
— — diverſas habet papillas nervoſas, in ſuperficie enim ejus ſunt minores, majores verò inter Præputium & Glandem, Ep. XV. tab. 19. fig. 1. Th. IV. N. 95. n. 1.
— — imperforata, Th. VIII. N. 53.
— — integra ex homine, Th. X. N. 103.
— — non eſt ſubſtantiæ carnoſæ, Obſ. An. 100.
— — non habet glandulas, Adv. Dec. I. p. 13.
— *Glandis* amputatio quomodo inſtituenda? Obſ. An. 100.
— — Corona dicitur pars Penem ambiens, Obſ. An. 100.
— — Criſtæ gallinarum quænam vocentur? Ep. XV. d. 13.
— — erectio quomodo fiat & unde dependeat? Obſ. An 100.
— — integumenta, Ep XV. p. 11.
— — intrinſeca facies delineata, Obſ. An. 100. fig. 82.
— — Papillæ quomodo deteguntur? Ep. XV. p. 12. Th. IV. N. 96. n. 2.
— — — voluptatem creant coëuntibus, Ep. XV. p. 9.
— — Papillarum convenientia cum Papillis Mammarum, *ibid.*
— — — ulcera, *Chankers*, eroſio & intumeſcentia moleſta in morbis Venereis, Ep. XV. p. 13. Th. IV. N. 96. n. 1. Adv. Dec. I. p. 14.
— — — — quomodo contrahantur? Th. IV. N. 96. n. 1.

— — — uſus

— — — uſus, Th. IV. N. 96. n. 1.
— — pars exterior nerveo-ſpongioſa ſubtilioris eſt ſubſtantiæ, Obſ. An. 100
— — pars interior nerveo-ſpongioſa craſſioris eſt ſubſtantiæ, Obſ. An. 100.
— — taleolorum variorum delineatio, *ibid.* fig. 76. &c.
— — vera ſtructura, Obſ. An. 100. Ep. XV. p. 8.
— — vulnus & ulcus periculoſa ſunt propter Hæmorrhagiam ſecuturam, in ſuprema vero parte periculoſiora ſunt, quam in infima, Obſ. An. 100.
— *Hæmorrhagia* arte ſingulari cohibita, Obſ. An. 42.
— *Humani* totius ſtructuræ delineatio accurata, Obſ. An. 100. Ep. XV. tab. 19.
— *Incraſſatio* in quo conſiſtat? Ep. XV. p. 10.
— *Incraſſationis* cauſa in Gonorrhœa fundata eſt in Tunica Celluloſa, *ibid.* p. 13.
— — remedium, *ibid.* p. 14.
— *Incurvatura*, *ibid.*
— *Induratio*, *ibid.*
— *Inflati*, exſiccati & à cute denudati, pronaque parte viſi, delineatio, Ep. ead. tab. 19. fig. 2.
— — — & ſecundum longitudinem diviſi, delineatio è viro, Ob An. 100. fig. 75.
— *Integumentum* nervoſum, corpus ejus totum ambiens & coërcens, validum, ſimplex ordinario & raro duplex obſervatur, Adv. Dec. I. p. 21.
— *Integumenta* quænam ſint? Ep. XV. p. 10.
— *Membranæ* quot & quænam? *ibid.*
— *Muſculi* laterales, Penem conſtringentes, Th. III. N. 23. n. 2. & tab. 3. fig. 1.
— *Paraſtatæ* è lepore, Cat. Rar. p. 152. earumque vaſa ſanguinea, *ibid.*
— *Præputii* elongati amputatio optime fit per inſtrumentum Bartiſchii, Ep. XIII. p. 18.
— *Rigidi* portio delineata, Ep. XV. tab. 19. fig. 1.
— *Segmenta* varia, Th. II. Aſ. III. N. N. 16. Th. X. N. 97. 98.
— *Structura* admiranda exiſtit, Ep. XV. p. 11.
— — cum ea vitellini Lienis convenit, Obſ. An. 100.
— — difficulter adeo inquiritur, ut nec culter, nec ſipho ſolus huic rei aptus ſit, *ibid.*
— — optime detegitur ſanguinis expreſſione, elotione, inflatione & induratione, *ibid.* utilitas hujus inventi, *ibid.*
— *Totius* ſtructura à nemine ante Ruyſchium vere deſcripta eſt, *ibid.* & Ep. XV. p. 12.
— *Vaſorum* ſanguineorum copia & curſus, Obſ. An. 100. Th. X. N. 97.
— *Venæ* in dorſo Penis inflantur, ſi infletur corpus ſpongioſum majus, Obſ. An. 100.
— — internæ à nemine rite detectæ ſunt, quia difficulter in conſpectum producuntur, *ibid.*
— — optime demonſtrantur ſanguinis elotione, inflatione, exſiccatione, & deinde cultelli Anatomici examine, *ibid.*
— — ſanguinem reducentes poris magnis, cribri inſtar, ſunt perforatæ, ut Vena ſplenica in vitulo, hinc tam ſubitanea poteſt fieri flacciditas, quod à nemine ante Ruyſchium demonſtratum eſt, *ibid.*
— *Virilis* nerveo-ſpongioſa conſtitutio, Th. VIII. N. 78.
— — ſtructura, Ep. XV. p. 8.
— — variæ lamellæ, portiones, ſegmenta & taleoli. Cat. Rar. p. 181. Th. III. N. 10. & 79. Th. IV. N. 95. & 97. Th. VII. N. 74. Th. X. N. 104. Th. Max. N. 70. 103. 121. & 186.
— *Ulcus*, Hæmorrhagiam enormem producens, quæ tamen facili & ſingulari arte inhibita eſt, Obſ. An. 42.
— *Urethra* contra naturæ leges per ſuperiorem Penis partem repens, in quo caſu calculi extractio difficilis eſt, Th. III. N. 5. n. 1. N. 22. n. 3. & tab. 3. fig. 1.
— — deficiens in ove, Th. VIII. N. 30.

— — in poſtica Penis parte, ubi ſcilicet Glandis pars extima deſtituta eſt Meatu urinario, foramine exiſtente inter præputii & glandis partem inferiorem, qui caſus ſterilitatem inducere poteſt, Cat. Rar. p. 147. Th. VIII. N. 30.

Perca Amboinenſis volans, Th. Anim. I. N. 3. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 3.

— marina Indica, Th. VII. N. 18.

Pericardium Arterias habet à nemine delineatas, Ep. II. p. 19 20. Reſp. ad Bidl. p. 16 earum curſus & ortus varians, Ep. II. p. 16 & 19. Th. IV. N. 44. n. 1.

— *Connectitur* firmiter cum Diaphragmate, Cat Rar. p. 168.

— *Glandulas*, ipſum humectantes, non habet, Adv. Dec. I. p. 13.

— *Inflammatum* dolorem pectoris ingentem produxit, Th. VI. N. 36. n 1.

— *Pueri*, Cat Rar. p. 168.

Pericardii humani ſegmentum, Th. Max. N. 68.

— pars anterior expanſa; Ep. II. p. 21.

— rami arterioſi, per id diſtributi, unde oriantur? Th. IV. N. 44. n. 1.

Perichondrium, vid. Naſi Septum.

Pericranium Vaſa ſanguinea copioſiſſima habet, Ep. V. p. 18. Th. I. ab init. N. 3. n. 1. cur rariſſime in ſenſus incurrant? Ep. V. p. 18.

Perinæi Cutis diviſa à partu, Adv. Dec. II. p. 38.

— — terminus, Th. II. Aſ. III. N. 18. n. 3.

Perioſtium inflammatum ſedem habet in vaſis ſanguineis, Ep. V. p. 17. 18.

— *Vaſa* ſanguinea copioſiſſima habet, Ep. II. p. 17. 18. Ep. V. p. 18. Adv. Dec. III. tab. 2. fig 8. eorum reptatus & ortus, Ep. V. p. 18.

— *Uſus* ſex oſſibus auditus præſtat, Ep. VIII. p. 6.

Periſtalticus motus, vid. Motus Periſtalticus.

Peritonæum Conſperſum variis in locis duris particulis in Aſcite, Obſ. An. 70.

— *Duplicaturam* talem non habet, qualem auctores deſcribunt, Cat. Rar. p. 131.

— *Extenditur* in affectu Hernioſo, Cat. Rar. p. 131.

— *Glandulas* non habet, quæ abdomen intus humectant, Adv. Dec. I. p. 13.

— *Hydatidibus* ſcatens, Ep. XII. p. 13. Th. VII. N. 37. tab. 2. fig. 3. Adv. Dec. I. p. 7. vid. Hydatides.

— *Incraſſatum* in Aſcite, Obſ. An. 19. Th IV. N. 90.

— *Veſiculis* aquoſis ſcatens, Lympham tenacem, vitream ac lucidam effundentibus, in corpore Hydropici, Ep. XII p. 21.

Peritonæi Hernioſi cujusdam portio, Cat Rar. p. 120.

— *Hernioſi* portio, Hydatidibus referta & delineata, Th. VII. tab. 2. fig. 3. 4.

— *Vaſa ſpermatica* ab ejus ſuperficie exteriore, non autem ab interiore, uti perperam ab auctoribus annotatum, Vaginalem Tunicam mutuantur, Th. VII. N. 51. lit. C.

— — — curſum quemnam obtineant? Cat. Rar. p. 131.

— — — quæ ſuper ejus ſuperficie exteriore reperiuntur, firmiterque huc annexa, Th. VII. N. 51. lit. C.

Peritonæo Hepar connatum, Obſ. An. 65.

Perſici Mali anatome accuratiſſima, Adv. Dec. III. p. 9.

Pes dependens ex Placenta Uterina humana, Th. IX. N. 24. Adv. Dec. I. p. 21.

— excretus ex collo ovis, Th. IX. N. 24. n. 3. ejus conſtitutio, *ibid.*

— foetus humani, Th Max. N. 146.

— humanus, Cat. Rar. p. 171. Th. Max. N. 67.

— infantis, Th. IV. N. 82. Th. V. N. 58. Th. VI. N. 28. & 34. Th. VII. N. 55. Th. IX. N. 9. litt. B. C. Th. X. N. 115.

— juvenis, Th. Nax. N. 87.

— mulieris, Th. Max. lit. E.

— pueri, Th. X. N. 72. & 81.

— ſuis. Th. VII. N. 4.

Pedis Arteriæ quomodo per dorſum pedis repant? Th. VI. N. 2. n. 1.

— *Humani* digiti quatuor, Adv. Dec. II. tab. 1.

— *Plantæ* arteriæ copioſæ, Th. IX. tab. 3. fig. 3.

— — portio delineata, *ibid.*
— *Tendines* varii, Th. IV. N. 82.
Pedes ultra conſuetum numerum ſæpe in ovibus ex Nucha eminent, Adv. Dec. I. p 21.
Pedum Clivi cur pericnloſi fiant? Adv. Dec. II. p. 17.
Phalangoſis morbus eſt triplex, Reſp. Rav, p. 4.
— quo inſtrumento reſtituenda? Reſp. Rav. p. 7. & 9. & tab. 1. ejus curatio per manus, *ibid.* p. 6.
Pharmacopœorum & *Medicaſtrorum* cæca & ſtolida temeritas, Obſ. An. 49.
Phymoſis ſedem ſuam habet in Tunica Cellulоſa, Ep. XV. p. 13.
Pia Mater, vid. Cerebrum.
Pila è pilis vaccinis, in ſtomacho vaccæ reperta, Cat. Rar. p. 121.
Pigmentum oculorum, vid. Oculorum Pigmentum.
Pileolus rotundus, è cute Capitis pueri confectus, Th. X. N. 151.
Pileo naturali inſtructi infantes male vulgo dicuntur, *K...eren met een helm geboren*, Th. VIII. N. 62.
Pilus è ventriculo vituli, Th. Max. N. 39.
Pili an ex glandulis cutis emergant? Ep. I. p. 4. 7 & 8.
— *Atheromatum* quomodo communiter ſint conſtituti? Th. X. N. 3. n. 2.
— & *Capilli* ſunt productiones papillarum nervearum, Th. VIII. N. 97. n. 2. Adv. Dec. II. p. 46.
— è pinguedine quoque ipſa videntur emergere, Ep. I p. 8.
— ex Atheromate Omenti, Th. Max. N. 74.
— ex labio ſuperiore Roſmari, Th. X. N. I. lit. C.
— ex papillis emergunt, Adv. Dec. I. p. 10. Th. X. N. 3. n. 2.
— ex quibus papillis emergant? Adv. Dec. I. p 14. 15.
— in Atheromate reperti, Th. Max. N. 160.
— nulli è Glandulis cutaneis emergunt, neque etiam in Scroto, ſed vaginulis, Ep. I. p. 8.
— poſt mortem non creſcunt, Th. IX. N. 8. n. 4. Adv. Dec. II. p. 46.
— quid ſint? Th. VIII. N. 97. n. 2. Th. X. N. 3. n. 2. Adv. Dec. II. p. 46.
— varii prodeunt è Glandula lachrymali, Th II. Aſ. V. N. 11. n. 2.
— unctuoſi ſunt & quare? Adv. Dec. I. p 11.
— unde in homine prodeant? Th. X. N. 130.
Pilorum Evulſio cur dolorifica? Th. VIII. N. 97. n. 1. Th. X. N. 3. n. 2
— *Faſciculus* è corpore quadrupedis Ichneumonis, Th. IX. N. I. lit. D.
— — ex Atheromate, Th. VI. N. 6.
— — in Atheromate mulieris Hydropicæ, in Omento repertus, Th. IX. N. 50. Th. X. N. 1. lit A.
— — per vias urinarias rejectus, Th. X. N. 50.
— in Atheromate Omenti repertorum, manipulus, Cat. Rar. p. 129. Adv. Dec. III. p. 2.
— in Omento cadaveris Hydropicæ repertorum manipulus, Th. III. N. 63. eorumque longitudo & convenientia cum capillis capitis, *ibid.* n. 5. & delineatio, *ibid.* tab. 3. fig. 3.
— *Radices*, veluti unguium, cuticulâ obvolvuntur, Th. III. N. 13. n. 3. Th. V. N. 2.
— ſponte è capite delapſorum copia, Th. IX. N. 50.
— *Tubuli* apparent abraſis cuticula & papillis cutaneis, Th. VIII. N. 97. n. 1. & 2.
— variis locis ſubſtantiâ lapideâ obſitorum faſciculus, per urinas excretus, Th. IX. N. 50.
Piloſum Atheroma delineatum, Th. VI. tab. 3. fig. 5. & 6.
Pimpinellæ ſpinoſæ rami, Th. Anim. I. N. 64. Th. Max. N. 163.
Pinealis Glandula, vid. Cerebrum.
Pinguedo à ſanguine deponitur in cellulas, Th. I. Aſ. I. N. 3. Th. III. N. 79. n. 2.
— humana admodum eſt mollis, Th. II. N. 15.
— — ejus fruſtum, Th. Max. N. 43.
— — magnam cum oſſium Medulla habet analogiam, Th. IX. N. 2. n. 3.

— — poſt mortem non perit, Adv. Dec. II. p. 46.
— in abdomine puellæ ad craſſitiem digiti reperta, Obſ. An. 36.
— in emaciatis ſæpe abundat, Adv. Dec. III. p. 22.
— in ſanguine multa eſt, Th. I. Aſ. I. N. 3.
— quomodo poſt mortem mutetur? Th. II. Aſ. III. N. 15. Th. IX. N. 2. n. 3. Adv. Dec. II. p. 46.
— quomodo principio congregetur in cellulis ſuis? Th. X. N. 122.
— reperitur etiam in ſincipite & fronte, Th II. Loc. Arc. II. N. 4.
— per Meſenterium diſtributæ, vaſcula ſanguinea. Adv. Dec. II. p. 11.
Pinguedinum tres diſtinctæ ſpecies, Adv. Dec. III. p. 33.
Pinnæ balænæ portio, Th. IV. N. 31.
Pipa & *Pipal*, animal Americanum bufoni ſimile, Th. Anim. I. N. 35. ejus delineationes, *ibid.* tab. 4. fig. 2. & 3.
Piſcis Africanus barbatus, Th. Anim. I. N. 15.
— — planus, cum corniculo longo in dorſo, *ibid.* N. 37.
— — — alius generis, *ibid.* N. 26.
— — — alius, *ibid.* N. 54.
— — lobatus, *ibid.* N. 23.
— *Americanus* varius, *ibid.* N. 59.
— *Amboinenſis*, *ibid.* N. 3. 89. & 90. delineatus, *ibid.* tab. 6 fig. 1.
— *Braſilienſis* delineatus, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
— *Ceylanicus* cucullatus, *ibid.* N. 69.
— — fuſcus, *ibid.* N. 89,
— — — delineatus, *ibid.* tab. 7. fig. 1.
— — lobatus, *ibid.* N. 53.
— — reticulatus, *ibid.* N. 45.
— — — delineatus, *ibid.* tab. 3. fig. 1.
— *Indicus* marmoreus, *ibid.* N. 62.
— — nummularis delineatus, *ibid.* tab. 3. fig. 7.
— — rotundus, *ibid.* N. 63.
— *Triangularis* gibboſus, *ibid.* N. 91.
Placenta adhærens tutius relinquitur, quam extrahitur, Adv. Dec. II. p. 30.
— aliquando exit ante foetum, Obſ. An. 24. & 25.
— *Compreſſa* & in utero ſuperſtes male pro Mola habita eſt, Th. IV. N. 29.
— *Edita* poſt foetum immaturum & integram ſecundinam, Obſ. An. 28.
— *Embryonis* tanquam in aliud mutata, Th. VI. N. 98.
— *Fibris* motricibus gaudet, Adv. Dec. III. p. 35.
— *Humana* ab utero compreſſa, Th. IV. N. 16.
— *Magna*, ut videtur, excreta non ſemper deſignat foetum, Placentæ correſpondentem, ſecuturum, quod bene notandum, Th. VI. N. 81. n. 5.
— *Maxima* Embryonis minimi, Th. IV. N. 40.
— *Membranâ* amicta eſt ubique, non tantum ea facie, quæ foetum ſpectat, verum etiam facie, uterum ſpectante, firmiter vaſorum extremitatibus connata. Th. II. Aſ. IV. N. 11. n. 1. Th. V. N. 41. tab. 1. fig. 1. Th. X. N. 60. Adv. Dec. II. p. 42. vid. Placentæ Membrana.
— *Mulieris* gravidæ, Th. VIII. N. 15.
— — — delineata, Th. VI. tab. 3. fig. 7.
— *non adhæret* utero per vaſorum utriusque extremitates, ut voluerunt antea, Th. II. Aſ. IV. N. 2. n. 4. N. 11. n. 1. & ſeq. Th. V. N. 57. n. 1. Th. X. N. 58.
— *Ovina*. Th. V. N. 27.
— *Pars* foetus eſt habenda, non vero matris, Th. V. Loc. Arc. III. Th. X. N. 60. Adv. Dec. II. p. 30. 31. 33.
— *Prodigioſa*, Th VI. N. 120.
— *Pyriformis* unde fiat? Th. VI. N. 67. not.
— quid proprie ſit? Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
— quomodo à natura ipſa excutiatur? Adv. Dec. II. p. 34
— *Retenta*, Embryone excluſo, non impedit conceptionem, vid. Placentæ retentæ.
— *Uteri* formam repræſentans, Th. III. N. 7.
— *Uterina* duplex gemellorum, Cat. Rar. p. 154.
— —, in evulſione digito ferme diviſa, Cat. Rar. p. 136.
— — membrana ſuccoſa obducitur, Th.

Th. VII. N. 24. vid. Placentæ Membrana.
— — naturaliter uteri fundo ſeſe adplicat, Adv. Dec. III. p. 35. 36.
— — pluribus mutationibus eſt obnoxia in ſtatu morboſo? quam ab auctoribus annotatum eſt, Th. VI. N. 100.
— — quid in ſui expulſione in uſum vocet? Adv. Dec. III. p. 35.
— — retenta degenerat in Molas vel Hydatides &c. Obſ. An. 28. 29. 33. Th. III. N. 7. n. 1. et ſeq. Th. V. tab. 1. fig. 2. Th. VI. N. 40. 42. 103. & tab. 3. fig. 7. Th X. N. 65. Adv. Dec. II. p. 32.
— — — non degenerat in pus, Ichorem &c. Adv. Dec. II. p. 33.
— — — quænam mala producat? Obſ. An. 28.
— *Utero* firmiter adhærens, non feſtinanter extrahenda, Adv. Dec. II. p. 30. 31
Placentæ Adhæſio cum utero per Spasmodicam uteri contractionem lethalis ſæpe eſt, Adv. Dec. II. p. 30.
— *Extractio* ſemper fiat absque violentia, Obſ. An. 97. Adv. Dec. II. p. 31. usque ad. 35. & p. 41.
— — poſt Embryonis aliquot diebus ante partum denati, excluſionem non ſemper ita commendari poteſt, Cat. Rar. p. 169
— — quando omittenda? Adv. Dec. II. p. 30. 35.
— *Hydatides*, vid. Hydatides.
— *Indurata* balſamo tactu difficilis eſt, Th. VIII. N. 15. n. 1.
— *Magnitudo* in Embryonibus inſignis aliquando eſſe videtur, quia raro ita pura excernitur, Obſ. An. 14. fig 15. Th. IV. N. 40. Th. VI. N. 15. N. 40. not. N. 46. n. 1. N. 81. n. 4. N. 100. N. 120. & tab. 2. fig. 3. Adv. Dec. II. p. 29.
— — qualis in Embryonibus? Th. VI. N. 120. Adv. Dec. II. p. 29.
— — *Membranacea* hæc ratione ſubſtantiæ cum Chorio (cujus continuatio eſſe videtur) aliquatenus convenire videtur. Th. II. Aſ. IV. N. 18. n. 1. Th. V. N. 41. hujus membranæ uſus, Th. V. N. 41. Membrana hæc ea facie, qua uterum ſpectat, à Cl. Ruyſchio vocatur Tunica Villoſa, aut ſuccoſa, nutritioni foetus inſerviens, Th. V. N. 41. N. 57. n. 2. per Tunicam hanc ſuccoſam rariſſime vaſa ſanguinea viſuntur diſperſa, Th. V. N. 41. Tunica hæc multis in locis aliquando lapidea obſervatur, Th. II. Aſ. IV. N. 18. n. 4. Adv. Dec. II. p. 42.
— *Remanſio* tantum mali aut periculi, quantum olim creditum, non infert, Obſ. An. 28. Adv. Dec. II. p. 32. 36.
— ſimilis *Fungus* repertus, Th. VII. N. 58. & tab. 2. fig. 1.
— *Spuriæ*, à maſſa cruoris coagulati, examen, Obſ. An. 29.
— *Tenuitas*, ſi ſola prodit, Adv. Dec. II. p. 29.
— *Uterinæ extractio* à peculiari funiculi in eandem inſertionis modo redditur difficilis, Obſ. An. 97. Cat. Rar. p. 136. Th. VIII. N. 15.
— — humanæ *Arteriæ* ſtructura paucis innotuit, eſtque valde tenuis, Adv. Dec. II. p. 42.
— — integræ varia objecta, Cat. Rar. p. 166. Th. III. N. 42. Th. IV. N 45. Th. V. N. 9. 57. Th. VI. N. 10. 24 81. Th. IX. N. 71. Th. X. N. 56. Th. Max. N. 194.
— — *Integumentum* ſuccoſum quid ſit? Th. X. N. 60.
— — objecta cum Funiculo Umbilicali, Cat. Rar. p. 138. Th. V. N. 76. Th. VIII. N. 41.
— — — foetuum variæ ætatis, Cat. Rar. p. 156. Th. VI. N. 100. 101. & 102.
— — portio, cui adhæret crus foetus humani, Th. IX. N. 24.
— — portio extremitatibus vaſorum expanſis, Th. X. N. 66.
— — portio non raro exitum quærit ante partum, Obſ. An. 24. & 25.
— — portiones variæ, Th. II. Aſ IV. N. 2. 3. Th. III. N. 25. 38. 58. 69. Th. IV. N. 18. 91. Th. V. N. 47. Th. VI N. 65. Th. VII. N. 24. Th. VIII. N. 34. & 66. Th. IX. N. 33. 38. 57. Th. X. N. 58. 60. 72. 110 Th. Max. N. 105. 107. 134. 150. 151. 202.
— — *Sub-*

— — *Subſtantia* non conſtat glandulis, ſed mere vaſculoſa eſt, Ep. IV. p. 8. Th. II. Aſ. IV. N. 2. n. 1. et ſeq. Th. III. N. 25. n. 1. N. 38 & 69. n. 1. Th. IV. N. 72. n. 2. & N. 91. Th. V. N. 76. & tab. 1. fig. 1. Th. VIII. N. 34. Th. IX. N. 38. & 57. Th. X. N. 56. 58. & 67.
— — *Superficies*, qua connectitur utero, ſuccoſa eſt, Th. V. N. 57. n. 1.
— — *Vaſa ſanguinea* an inoſculentur vaſis ſanguineis uterinis? *ibid.* n. 2.
— — — — non ſunt unienda cum vaſis ſanguineis uterinis, Th. II. Aſ. IV. N. 2. n. 4.
— — *Vaſorum ſanguineorum* extrema analogiam habent magnam cum iis, quæ corticalem Cerebri ſubſtantiam conſtituunt, Th. II. Aſ. IV. N. 2. n. 2. Th. III. N. 38.
— — — extrema differunt, Th. II. Aſ. IV. N. 2. n. 3.
— — — — extrema diverſum obtinent reptatum ab aliis vaſorum ſanguineorum extremis, Th. III. N. 69. n. 2.
— — — — extrema nuſquam copioſiora, quam in Placenta uterina, Th. II. Aſ. IV. N 2. n. 3.
— — — — extrema ultima quid ſint? Th. IX. N. 38. & 57.
— — — — unio cum vaſis, Placentam conficientibus, quomodo fiat? Th. II, Aſ. IV. N. 18. 1. & ſeqq.
— — *Vaſculum* ſanguineum repletum, Cat. Rar. p. 181.
— — vel in totum vel ex parte In Hydatides mutatæ, objecta varia, Obſ. An. 33. Cat. Rar. p. 171. Reſp. ad Bidl. p. 25. Th. III. N. 8. Th. VI. N. 103. 104. & tab. 5. fig. 5. Th. X. N. 63. 64. 65. Th. Max. N. 46. 105. Adv. Dec. I. p. 7.
Placentæ adhærens crus cum pede extremo & digitis, Th. IX. N. 24. & n. 1. 2. Adv. Dec. I. p. 21. Dec. II. p. 42.
Placentæ binæ concretæ, Adv. Dec. II. p. 42.
— *Degenerantes* male pro Molis habentur, Adv. Dec. II. p. 32.
— *Embryonum* variæ, Th. VI. N. 40. 42. Th. VII. N. 68. & 90.
— *Excernuntur* rariſſime puræ è corpore, Adv. Dec. II. p. 29.
— *Gemellorum* duæ, ſi quis inconſulto eas arripiat, facile à ſe invicem ſeparantur, Th. IX. N. 21.
— *Plures* aliquando dantur, quam una, ubi gemelli eduntur, Cat. Rar. p. 154. Adv. Dec. II. p. 41.
— *Retentæ* cur perperam pro Molis habeantur? Obſ. An. 28.
— — delineatæ, Th. VI. tab. 5. fig. 3. 4. 5. 6.
— — Embryonibus excluſis, non impediunt conceptionem, Obſ. An. 28. & 33.
— — foetus immaturi plus periculi afferunt, quam maturi, Obſ. An. 28.
— — forma uterum adæquant, ſi diutius remanſere, Obſ. An. 28.
— — non putreſcunt, Adv. Dec. II. p. 33.
— — quasnam ſubeant mutationes? Obſ. An. 28. & 33.
— — quid in iis obſervandum? Obſ. An. 28.
— — quomodo excernantur? Adv. Dec. II. p. 32.
— *Sanguine* multo ſæpe ſunt obſitæ, Th. VI. N. 61. n. 4.
— *Vaccinæ* profunde ſeſe inſinuant in lacunas Uteri &c. ſecus ac in mulieribus, Th. VI. N. 71. not.
— — ſive acetabula ex meris vaſculis ſanguineis conſtant, Th. IV. N. 72. n. 2. Th. V. N. 21.
— *Vaſis* ſanguineis, quibus conſtant, connectuntur membranæ Chorion & Amnios, Th. III. N. 25. n. 1.
Placentarum pars altera non datur, Th. V. Loc Arc. III. n. 1.
— *Rudimenta* in Embryonibus vel ovis, Th. V. N. 21. Th. VI. N. 38. 43. 45. n. 2. & N. 93.
Plantæ Africanæ innominatæ ramuli, Th. Anim. I. N. 6.
— — rami delineatio, Th. VII. tab. 3. fig. 6.
Plantæ canalium diverſiate gaudent mirabili, Adv. Dec. III. p. 9. 10. 11. 12.
Plantarum Anatome maximam habet ana-

analogiam cum ea humani corporis, Adv. Dec. III. p. 8. & ſeq.
— — neceſſaria eſt, *ibid.* p. 8.
Plethora datur, Ep. XII. p. 24. 25.
Pleuræ Duplicatura difficulter demonſtratur, Ep. II. p. 18.
— *Glandulæ*, ipſam humectantes, negantur, Adv. Dec. I. p. 13.
— *Vaſa* ſanguinea, Ep. II. p. 17. 18. Th. X. N. 118. not.
Pleuræ Membrana Celluloſa ſubjacet, Adv. Dec. II. p. 20. item Perioſtium Coſtarum, vid. Coſtæ.
Plexus Choroideus, vid. Cerebrum.
Plica Polonica verè delineata, Th. IV. N. 50. & tab. 1. fig. 3.
Plicæ Polonicæ portiuncula, Th. X. N. 1. lit. E.
Polypus artificio factus, Th. I. Aſ. I. N. 3. Th. VII. N. 39. Th. Max. lit. F.
— è *ſinu longitudinali* exſiccatus, Cat. Rar. p. 122.
— *Expectoratione* expulſus, & delineatus, Ep. VI. tab. 7. fig. 4.
— *Naris* quid ſit? Obſ. An. 6.
— *Naſi* ſimul cum portione cartilaginea aliquando extrahitur, Th. III. N. 80.
— *Omnis* non eſt ejusdem generis, Obſ. An. 6.
— per *tuſſim* rejectus, æmulans ramum venæ aut arteriæ pulmonalis, Ep. VI. p. 11. Th. IV. N. 93
— *Sedem* in diverſis corporis partibus habere poteſt, Obſ. An. 77.
— *Tuſſiendo* ejectus quid ſit? Cat. Rar. p. 122.
Polypi Bronchiorum ejecti, Ep. VI. p. 11.
— *Carnoſi* utero excreti, Obſ. An. 6.
— è *naribus* erumpentes, varii ſunt generis, Obſ. An. 6.
— in *antro Highmori* hærentes, Obſ. An. 77.
Polypoſæ ſubſtantiæ è ſanguine factæ, Th. I. Aſ. I. N. 4. Th. Max. N. 108.
Porcus Americanus, qui perhibetur Umbilicum habere in dorſo, Th. X. N. 1. lit. F.
Porci foetus gemellorum coalitorum, unico ventre gaudentium, Th. IX. N. 102.
Pori Bilarii, vid. Hepatis pori bilarii.
— *Auriculæ*, vid. Auriculæ pori.
— *Cutanei*, Th. I. Aſ. I. N. 4. n. 10.
— — ordine poſiti, Th. III. N. 30. n. 1.
— — ſunt admittentes & emittentes, Ep. XVI. p. 10. 11. vid. Cutis pori.
— *Naſi*, vid. Naſi pori.
— quid ſint? Adv. Dec. III. p. 15.
in *Pororum* differentia non conſiſtit officium viſcerum, Th. X. N. 94.
Portæ Vena, vid. Hepar.
— — oſſefacta. Cat. Rar. p. 138.
Portoricenſis lacteſcentis arbuſculæ ramuſculus, Th. Anim. I. N. 27.
Præputium, vid. Penis præputium.
Præparata & liquida & ſicca eſſe conficienda, Th. III. N. 41. n. 1.
Priapus vegetabilis, Th. Max. N. 54.
Proceſſus Condyliformis, vid. Maxillæ Proceſſus Condyliformis.
— *Mammiformis*, vid. Mammiformis Proceſſus.
— *Vermiformis*, vid. Inteſtini Coeci Proceſſus.
Prognoſis prudenter eſt inſtituenda, Obſ. An. 59.
Prolabia Cute & *Poris* carent, Th. III. N. 4. n. 4.
— *Epidermide* deſtituuntur, Th. III. N. 23. n. 2.
— *Integumento* villoſo, ſive *Epithelia*, obducuntur, Th. III. N. 23. n. 2. Th. VII. N. 40. n. 3.
— quare in Theſauris aliter occurrant, quam in corpore vivo? Th. III. N. 23. n. 3.
Prolabiorum fiſſuræ quare dolores tam atroces inferant? Th. III. N. 23. n. 2.
— *Incraſſatio*, *Ulcus* &c. difficulter curantur, Th. III. N. 23. n. 2.
— *Papillæ Nerveæ* à Cutaneis differunt, Th. III. N. 23. n. 2. & 3.
— — quomodo demonſtrandæ? Th. III. N. 23. n. 3. Th. VII. N. 40. n. 2. & 3.
— *Structura* adhuc fuit ignota, Th. III. N. 23. n. 2.
— *Subſtantia*, præter vaſa ſanguinea, nil niſi congeries papillarum nervoſarum

eſt, Th. III. N. 4. n, 3. & N. 23. n. 2. Th. VII. N. 10. n. 4. N. 40. & notæ, & N. 41. not. & 42. n. 1. Th. VIII. tab. 2. fig. 2.
— *Villoſitas* quid ſit? Th. III. N. 4. n. 3. Th. IV. N 2. & n. 2.
— — papillaris, Th. IV. N. 2. n. 3. 4.
Prunum excarne, Th. Max. N. 27.
Pruni vaſa ſuccoſa differunt à pyri vaſis, *ibid.* N. 183.
Pſeudo-Membrana ex cruore poſt venæſectionem confecta, Th. VII. N. 39. Th X. N. 361. ejus delineatio, Th. VII. tab. 3. fig. 6.
— — ex ſero ſanguinis confecta, Th. VI. N. 6.
Pſeudo-Molæ ex Placentulis, poſt foetus excluſionem in utero remanſis, Obſ. An. 28.
Pubis oſſa, vid. Oſſa Pubis.
Pudendæ partes utriusque ſexus quo tempore habeant inter ſe invicem analogiam? Th. VI. N. 46. n. 5.
Pudendum Embryonis foeminini quatuor menſium, Cat. Rar. p. 171.
— *Foetus* humani ſequioris quatuor fere menſium, maſculinum ſexum exacte mentiens, Th. VI. N. 68.
— *Muliebre*, ejusque labia, vaſis ſanguineis & poris turgent, Th. V. N. 70.
— *Pſeudo-hermaphroditi* ovini, Th. VIII. N. 53. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 5.
— *Puellæ*, Th. II. Aſ. III. N. 18.
— — monſtroſe conformatum, Obſ. An. 23.
Puerpera à potu haud eſt arcenda, Adv. Dec. II. p. 39.
— non debet cito exire, neque conclavia relinquere, Obſ. An. 43. Th. IX. N. 15. n. 3.
— non debet uni lateri perpetuo incumbere, Adv. Dec. II. p. 39.
— ſtatim à partu ligaturis arctis non eſt conſtringenda, *ibid.*
Puerperarum incommoda, ubi foetum Secundinæ non ſequuntur, Obſ. An. 28.
Pullus Gallinæ duobus roſtris, Cat. Rar. p. 171.
Pulmo bene conſtitutus nunquam liquori ſupernatat, Th. V. N. 40. not.
— foetus ovini, Th. III. N. 75.
— Pleuræ adnatus in Orthopnoea, Obſ. An. 19.
— ranæ inflatus, Cat. Rar. p. 122.
— ſi in fundo vaſis, aquâ repleti, reperiatur, infallibile ſignum eſt, foetum in utero ante partum fuiſſe denatum, nam, ſi in utero non moriatur, aquis ſupernatat, Cat. Rar. p. 171. Th. V. N. 40. Th. IX. N. 86.
Pulmonis Arteria Bronchialis, vid. Arteria Bronchialis.
— *Arteriæ* à veſiculis pulmonalibus ſeparatæ, Cat. Rar. p. 150. vid. Pulmonalis Arteria.
— *Calculi*, Cat. Rar. p. 132, Th. I. ab init.
— *Diviſio* dextra in tres lobos, & ſiniſtra in duos, eſt communis, Th. X. N. 42. n. 2.
— — & ſubdiviſio, Th. VI. N. 92. n. 1.
— *Fabrica* à Malpighio non plane eſt detecta, Ep. VI. p. 7.
— — veſiculoſa non ſolum, ſed & vaſculoſa eſt, Cat. Rar. p. 132. & 134. Ep. VI. p. 7. Th. VI. N. 26.
— *Figura* in inſpiratione, Th. IX. N. 7.
— *Figuræ* vulgatiores plurimorum ad objecta vitulina factæ ſunt, Th. X. N. 45. &. 167.
— *Humani* figura à multis auctoribus male eſt depicta, Th. X. N. 167.
— — lobulorum forma non convenit cum ea vitulorum, hinc multi auctores in figuris eorum faciendis erraverunt, Cat. Rar. p. 134. Th. X. N. 40. 44. 45. & N. 167.
— — objecta varia, vid. Pulmones humani.
— — portiones variæ, Cat. Rar. p. 132. 134. Th. I. N. 2. Th. III. N. 28. Th. VI. N. 117. Th. IX. N. 87. 90. 99. Th. X. N. 44. 123. 140. 165. 166. 168. 169. Th. Max. N. 52. 59. 102. & 130.
— *Hydatides*, Cat. Rar. p. 135.
— *Lobi* magni in uno latere tres, in altero duo ſæpe reperiuntur, Th. II. Aſ.

Aſ. V. N. 4. n. 5. Th. IX. N. 80. Th. X. N. 42. n. 2.
— *Lobulorum* diviſio & ſubdiviſio, Th. III. N. 75. Th. IX. N. 70. not. Th. X. N. 166.
— — ſitus naturalis, Th. III. N. 17. n. 2.
— *Membrana* vaſculis plurimis referta eſt, Th. VII. N. 59.
— *Ovini* portiones, Th. IX. N. 100. Th. Max. N. 188.
— — veſiculæ ſunt minores reſpectu veſicularum humanarum, Th. IX. N. 100
— *Polypoſæ excretiones*, venas & arterias rejectas referentes, Tulpium aliosque deceperunt, Ep. VI. p. 7. 10 11.
— *portiones* quædam, Cat. Rar. p. 133. Th. VI. N. 26. Th. IX. N. 40.
— *portiuncula*, per vulnus thoracis expulſa, ligata, mortua ſponte decidens vitâ ſuperſtite, Obſ. An. 53.
— *Serpentis* portio, Th. V. N. 29.
— *Structura*, Reſp. Rav. p. 4.
— *Subſtantia* eſt veſicularis, Cat. Rar. p. 132. Th. VI. N. 26.
— *Vaſa*, Cat. Rar. p. 180.
— — differunt ab iis, quæ Placentam conſtituunt, Th. III. N. 25.
— *Vaſorum* curſus, Th. IX. N. 87.
— — portio, Cat. Rar. p. 121.
— *Vena* arterioſa rectius dicitur Arteria Pulmonalis; & Arteria Venoſa, Vena Pulmonalis, de Valv. c. 4. Obſ. 15. vid. Pulmonalis Vena.
— *Veſiculæ*, ab aëre expanſæ & obſtructæ in Orthopnoea, Obſ. An. 19. 20. 21.
— — admodum ſunt exiles, Th. IX. N. 99. Th. X. N. 168
— — in ove minores ſunt reſpectu veſicularum humanarum, Th. IX. N. 100.
— *Viæ* abſconditæ, quibus aër receptus in ſanguinem penetrat, Ep. XVI. p. 4.
— *Vitulini* differentia quænam ſit ab humano? Cat. Rar. p. 134.
— — diſtributio & reptatus vaſorum ſanguineorum in ſingulis lobulis diſcrepat ab objectis humanis, Th. X. N. 44. 45. & 167. Th. Max. N. 153.
— — portiones quædam, Cat. Rar. p. 132. 133. 134. & 135. Th. X. N. 45. 167. Th. Max. N. 109. & 152.
— *Vulnera* non omnia lethalia ſunt, Obſ. An. 53.
in *Pulmone* bovino Atheroma oſſeum repertum, Th. IX. N. 98.
Pulmones humani varii, Th. II. Aſ. V. N. 10. Th. III N. 80. Th. IV. N. 44. Th. V. N. 40. 59. & 75. Th. VI. N. 14. 92. Th. IX. N. 7. 70. 86. Th. X. N. 42.
— *varii* foetuum, in liquore fundum petentes, Cat. Rar. p. 171.
Pulmonalis Arteriæ diviſio & ſubdiviſio, Th. I. ab. init. N. 3. n. 8.
— — extrema numeroſiora ſunt, quam ab auctoribus depinguntur, Th. III. N. 24. Th. VIII. N. 71. vid. Arteria & Arteriæ Pulmonalis &c.
— *Vena* quatuor truncos ibi emittit, non duos, ut voluerunt, Ep. X. p. 7.
— *Venæ* baſis, vel expanſio, ſive ſacculus ejus membranaceus cum auricula ſiniſtra communis eſt, Ep. X. p. 7.
— — extremitates longe plures ſunt, quam ab auctoribus depinguntur, Th. IV. N. 41.
— — vaſa ſanguinea, Ep. X. p. 7.
Pulpoſa ſive *ſuccoſa* arteriarum ſubſtantia cavitate non caret &c Th. III. N. 33. n. 1. Th. IX. in Præf. & N. 69.
— *Vaſorum* extrema maximam habent analogiam cum iis corporis humani, Adv. Dec III. p. 12.
— — Hepatis, Lienis &c. extrema quomodo ſe habeant? *ibid.* p. 8. ſqq.
Pulveres adſtringentes, membris amputatis adplicati, rejiciendi ſunt, Ep. XIV. p. 17.
Purgatione exhibitâ unde emergat latex aquoſus? Ep. XI. p. 12.
Pus acre poteſt erodere ſubſtantiam oſſeo-ſpongioſam, Th. X. N. 176.
Pylorus, vid. Ventriculi Pylorus.
Pyri Arundinacei ſceleton, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 3.
— — vaſa ſuccifera ſunt ramificata inſtar vaſorum arterioſorum in Placenta

centa humana, *ibid.*
— *Fuſci* majoris anatome accuratiſſima, *ibid.* p. 8. & ſeq.
— *Petroſelini* vaſcula ſuccoſa, Th Max. lit. B.
— *Sceleton*, vid. Sceleton.
Pyrorum conſtitutio, Th. Max. N. 41.

Q.

Quadrupedis ſegmentum cum annexis quibusdam, Th. Max. N. 161.
Quamoclit, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
Quaſt, quadrupedis Americani, caput, Th. IX. N. 31.
Quietis adquirendæ remedium, Ep. XIV. p. 11.

R.

Racemus dentium, vid. Dentium racemus.
Rachitidis vera cauſa, & ratio, Adv. Dec. II. p. 16.
Rajæ foetus in ſua teſta, Th. Anim. I. N. 83. & 84. quæ perperam Mus marinus dicitur, *ibid.* ejus delineatio, *ibid.* tab. 3. fig. 2. & 3.
— teſta cinerea major, *ibid.* N. 83. 84. 85. 86. harum teſtarum diverſæ ſpecies, *ibid.* N. 83.
— portio ovarii, *ibid.* N. 87. delineata *ibid.* tab. 3. fig. 5.
Ramulus Africanus cnm floribus, *ibid.* N. 13.
Rana Americana, *ibid.* N. 58.
— — alba, duabus prominentiis circa clunes prædita, *ibid.* N. 62.
— — cinerea, *ibid.* N. 65.
— — colore marmoreo, *ibid.* N. 24.
— — — ſubnigro, *ibid.* N. 51.
— *Indica* colore marmoreo, *ibid.* N. 33.
Receptaculum Chyli, vid. Chyli receptaculum.
Receptacula humoris pinguis an dentur? Adv. Dec. I. p. 12.
Ren Caninus, Th. VI. N. 113.
— *Dexter* duos obtinens Ureteres, vid. Renum Ureteres.
— — inverſus delineatus, Obſ. An. 19. & fig. 19.
— — meretricis, Cat. Rar. p. 174.
— — ſuperficie inæquali in muliere, Obſ. An. 94.
— *Infantis*, Th. I. Aſ. I. N. 9.
— *Pueri* ſuperficie inæquali, ſecus ac in adultis, Th. IX. N. 34. vid. Renum ſuperficies.
— *vituli*, Th. IX. N. 61.
Renis humani prodigioſa magnitudo, lagenam repræſentans, Th. VIII. N. 5. vid. Renum humanorum magnitudo.
— — prodigioſi notabilia vaſa ſanguinea, vid. Renum Vaſa.
Renes Atrophia correpti, & magnitudine diminuti, de Valv. c. 4. Obſ. 13. Th. III. N. 52.
— *Expanſi* mirabiliter ab impedito urinæ exitu, vid. Renum expanſio.
— *Foetuum* humanorum, Th. VI. N. 84. Th. X. N. 149. & 152. Th. Max. N. 196.
— — immaturorum, Th. IV. N. 17. & 35.
— *Juvenum*, Cat. Rar. p. 154. Th. X. N. 84. Th. Max. N. 191.
— *male affecti* Diabeten cauſant, vid. Renum Parenchymatis &c.
— *Puerorum* varii, Th. I. Aſ. I. N. 5. & Aſ. II. N. 8. Th. II. Aſ. III. N. 15. Aſ. VI. N. 1. Th. IV. N. 84. Th. VII. N. 8. 56. Th. VII. N. 96. Th. IX. N. 60. 89. Th. Max. N. 63.
— *Succenturiati*, Cat. Rar. p. 181. Th. I. Aſ. I. N. 5. n. 1. Th. IV. N. 84. Th. VII. N. 56. Th. VIII. N. 75. Th. Max. N. 63. &. 140.
— — ex equo, Cat. Rar. p. 152.
— — haud inepte pro Glandulis ſanguineis haberi poſſunt, Obſ. An. 51.
— — magnitudinem quamnam habeant? Th. X. N. 152.
— — mediante membrana Adipoſa Diaphragmati affiguntur, Th. VI. N. 119. n. 3.
— — peculiari figura, Th. X. N. 170. litt. E. E.
— — raro figuram certam in corpore humano reſervant, Th. X. N. 84. not. objectum tale ejusdem fere magnitudinis ac Ren ipſe, ex foetu hu-

humano, Th. X. N. 152
— — Renibus ipſis imponuntur, non vero à latere, ut variæ figuræ repræſentant, Th. VII. N. 8. Th. VIII. N. 75. Th. IX. N. 34. & 60. Th. X. N. 84.
— — Renibus ſingulari modo connectuntur, Th. I. Aſ. I. N. 5. n. 1. 2.
— — vaſa ſanguinea non ſolum ab arteriis renalibus, verum etiam Diaphragmaticis accipiunt, Th. VII. N. 8. not.
Renum Arteria Emulgens, ſive, Renalis pinguedine occultari ſolet, Cat. Rar. p. 120.
— — *Renalis* ſupernumeraria, qua renes quidam humani præditi erant, Th. I. Loc. Arc. III.
— *Arteriæ* diverſimode ramificantur, Obſ. An. 79.
— — *Renales* in rene ſiniſtro duæ, id quod rarum, Th. X. N. 170. lit. G.
— — — ſupernumerariæ, Th. I. Loc. Arc. III. lit. B. B.
— — — unde prodeant? Th. V. Loc. Arc. V. n. 3.
— — — utplurimum ſunt ſimplices, non raro tamen duplicatæ, imo & triplicatæ, Obſ. An. 79.
— *Arteriolarum* diviſiones, Th. X. Thec. I. N. 170. lit. B. B.
— — extrema antequam in ductus Bellini degenerant, in homine ceu poroſa adparent, Th. III. tab. 4. fig. 3. & reptatum circularem mutant in ſerpentinum, Th. VI. N. 16.
— — — in vervecinis, antequam in ductus urinarios degenerant, mutationem quandam ſubeunt, ſed in qua re conſiſtat, ſatis haud eſt examinatum, Th. VI. In Prodromo. fig. 4.
— — extremarum diſtributio maxime differt à venarum extremarum reptatu, Th. IX. N. 53. Th. X. N. 86.
— *Calculus* cum Aſthmo ſeroſo, Obſ. An. 56.
— — eſt affectus crudelis, Obſ. An. 15.
— — fruſtra quæſitus, Adv. Dec. I. p. 23.
— — horrendus in Renum Pelvi, Obſ. An. 95.
— — prodigioſæ magnitudinis, Obſ. An. 56. fig. 46. 47. 48. & Obſ. 57. fig. 49.
— *Conſumptio* fere totalis in Rene humano, Cat. Rar. p. 154.
— *Corpuſcula* rotunda, glandulas mentientia, quid ſint? Th. III. N. 41. n. 1. Th. X. N. 85. 88. & 149.
— *Corpuſculorum* horum uſus, Th. III. N. 41. n. 1.
— *Delineationes* variæ, Obſ. An. 19. & fig. 19. Th. III. tab. 4. fig. 2.
— *Ductus Bellini*, ſive urinarii, ſunt arteriarum continuationes, hinc, repletis arteriis, etiam infarciuntur, Th. I. Aſ. II. N. 8. n. 4. Th. II. Aſ. VI. N. 1. n. 2. Th. III. N. 41. & tab. 4. fig. 3. Th. IV. tab. 1. fig. 1.
— *Expanſio* mirabilis ab impedito urinæ exitu, Obſ. An. 99,
— *Extenſio* præternaturalis unde cauſetur? Th. IX. N. 101.
— *Fabrica* mira eſt, Th. I. Aſ. II. N. 8. n. 4. Th. X. N. 86.
— *Fibræ Transverſales*, ſeu ſtamina ligamentoſa, non habendæ ſunt pro Nervis, Th. IX. N. 61.
— *Figura* varia in diverſis animalibus obſervatur, Adv. Dec. I. p. 22.
— *Glandularum* exiſtentia in renibus humanis non eſt aperta, vid. Renum Subſtantia.
— — forma, Th. II. N. 1. n. 2.
— *Hernia*, vid. Hernia Renalis.
— *Humanorum* & vervecinorum delineationes accuratæ, Th. VI. fig. 1. & ſeqq. Th. III. tab. 4. fig. 2.
— — extabefactio fere totalis, Cat. Rar. p. 160.
— — figura non convenit cum vervecinis, Th. VI. in Prodr. p. 11. & ſeq.
— — forma & magnitudo prodigioſa, Cat. Rar. p. 120. Th. V. Loc. Arc. V. Th. VIII. N. 5.
— — magnitudo, naturalem excedens, Th. I. Loc. Arc. III.
— — interiora delineata, Th. III. tab. 4. fig. 3.
— — objecta varia, Cat Rar. p. 119. 153. & 160. Th. III. N. 41. 43. Th. IV. Loc Arc. II. N. 1. n. 1. Th. VI. N. 16. Th. VIII. N. 86. Th. Max. N. 10.

N. 10. 86. & 187.
— — portio dimidia delineata, Th. IV. tab. 1. fig. 1.
— — portiones diverſæ, Cat Rar. p. 119. 169. Th. V. N. 103. Th. VIII. N. 44. Th. X. N. 83. 85. 87. 88. Th. Max. N. 72. & 138.
— *Lumbrici*, de Valv. c. 4. Obſ. 2.
— *Membrana Adipoſa* cellulas habet pinguedine, non adipe, repletas, Th. II. Aſ. IV. N. 15.
— — — mere glandulosa adparet, Th. VI. N. 24. n. 1.
— — *Incraſſata* & dura, Obſ. An. 19.
— — *Propria* arcte cum Renum ſubſtantia jungitur, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 6.
— *Nervi* pauci ſunt, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 1
— *Ovinorum* & *Ureterum* prodigioſa magnitudo ab impedito urinæ profluvio, Obſ. An. 99. Cat. Rar. p. 146. Th. IX. N. 101. n. 1.
— — objecta aliquot, Th. III. N. 35. Th. V. N. 28. Th. Max. N. 154.
— *Papilla* compoſita ex homine, Th. III. N. 54. ejus delineatio, *ibid.* tab. 4. fig. 6.
— *Papillæ* plurima oſcula habent, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 5.
— — ſunt congeries Ductuum Urinariorum Bellini, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 4. & Aſ. II. N. 8. n. 1. ſqq. Th. III. N. 54. Th. VI. N. 16. Th. VIII. N. 73.
— — variis in locis conjugatæ, Th. I. Aſ. II. N. 8. n. 2.
— *Papillare Corpus* in rene ovino protrahitur ſecundum longitudinem renis, ſecus ac in homine, Th. III. N. 35.
— *Parenchymatis*, ſive ſubſtantiæ *conſumptio* in Diabete, de Valv. c. 4. Obſ. 13. & Obſ. An. 13.
— *Pelvis* bifurcata, de Valv. c. 4. Obſ. 13. Obſ. An. 79.
— — expanſa & producta à calculo, in cane, de Valv. c. 4. Obſ. 2.
— — juſto major, Obſ. An. 13. 56. 57.
— — naturâ unica, non raro eſt bifurcata, imo trifurcata, Obſ. An. 79.
— — Rene in duas partes diviſo, adparet, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 8.
— — unde extendatur? Obſ. An. 79.
— — utraque cum Calculo horrendo, Obſ. An. 95.
— — trifurcata, Obſ. An. 79.
— *Structura* admiranda eſt, Th. X. N. 86.
— — — Atheiſmum quoque debellare poteſt, *ibid.*
— — à Malpighio aut Bellino perfecte detecta non eſt, Th. X. N. 86.
— *Subſtantia* duplex eſt, conſtans nempe ex vaſculis ſanguineis, & tubulis urinariis, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 1.
— — non eſt glanduloſa, quamvis ita videatur, ſed mere vaſculoſa, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 2. Th II. Aſ. VI. N. 1. n. 2. Th. III. N. 41. n. 1. & N. 65. Th. X. N. 84. & 86.
— *Superficies* in adultis æqualis eſt, & rariſſime inæqualis, Obſ. An. 80. Adv. Dec. I. p. 22. alias morbi oriuntur atrociſſimi & ineffabiles, *ibid.* p. 22. 23.
— — inæqualis delineata ex homine, Adv. Dec. I. tab. 1. fig. 1.
— — inæqualis in muliere, Obſ. An. 94.
— — in foetibus humanis & nuper natis inæqualis eſt, Obſ. An. 80. Th. II. Aſ. III. N. 15. Th. IV. N. 35. Th. IX. N. 34. Adv. Dec. I. p. 22.
— — in recens natis cur inæqualis ſit? Obſ. An. 80.
— — quando inæqualis ſit? Th. I. Aſ. I N. 11. n. 7. Th. VI. N. 119. n. 1.
— *Vaſa Lymphatica* pauca ſunt, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 1.
— — *Sanguinea* mirifice ſunt contorta & circumvoluta, Th. I. Aſ. VI. N. 1. n. 2. Th. III. N. 41. n. 1.
— — — notabilia in homine, Cat. Rar. p. 120.
— *Vaſorum Renalium*, ſive *Emulgentium*, mirabiles naturæ luſus, Obſ. An. 79. Th. I. Arc. III. ab init.
— — *Sanguineorum* curſus, Th. IX. N. 89.

— — — cur-

— — — curſus vermicularis delineatus, Th. II. tab. 6. fig. 7.
— — — — quo modo poſſit conſpici? Th. IV. Loc. Arc. II. N. 1. n. 1.
— *Vena* ſiniſtra loco haud debito orta, Th. I. Loc. Arc. III. lit. K.
— *Venæ* & extremitates arteriæ ultimæ differunt, Th. X. N. 86.
— — ex Vena cava prodeuntes, id quod rariſſime contingit, Th. V. Loc. Arc. V. n. 1.
— *Ureter* à tranſitu calculorum extenſus, Obſ. An. 15.
— — cum calculo in eo hærente, Cat. Rar. p. 160.
— — humanus, admodum extenſus, *ibid.*
— — materia purulenta repletus, Obſ. An. 94.
— *Ureteris* calculoſi portio, Cat. Rar. p. 143.
— — dextri infima pars, continens calculum, Obſ. An. 94.
— — dilatatio prodigioſa, integram puris pintham continens, Obſ. An. 94.
— — equini portio, Cat. Rar. p. 146.
— — portiones, Th. I. Aſ. I. N. 11. n. 9. Th. X. N. 87.
— — vaſcula verſus Hypochondrium ſiniſtrum repentia, Obſ. An. 94.
— *Ureteres* duo coëuntes uno foramine Veſicam intrant, Obſ. An. 79. Th. VII. N. 32.
— — duo, ex uno Rene erumpentes, quorum unusquisque ſe exonerat in Veſicam, de Valv. c. 4. Obſ. 23. Cat. Rar. p. 147. Obſ. An. 76. fig. 63.
— — duo humani, Th. VIII. N. 12.
— — glandulas non habent in ſuperficie interiori, Ep. V. p. 20.
— — nervos habent, Th. II. Aſ. III. N. 16. n. 4.
— — quando dilatentur? Th. VIII. N. 12.
— — ſemel expanſi, expanſi manent, quod maximum eſt in Calculoſis privilegium, Th. VIII. N. 12.
— — tortuoſi, Obſ. An. 13. Cat. Rar. p. 153.
— — tres, Th. VII. N. 32.
— — vaſculis peculiaribus, quæ nec ſanguinea nec lactea, nec lymphatica erant, donati viſi ſunt, Obſ. An. 94.
— — vaſis ſanguineis gaudent, Th. II. Aſ. III. N. 16. n. 4. Th. III. tab. 4. fig. 1.
— *Ureterum* capacitas naturalis, Th. VIII. N. 12.
— — curſus naturalis eſt tortuoſus, Th. I. Loc. Arc. III. lit. O. O. Th. V. Loc. Arc. V.
— — expanſio à Calculo, Obſ. An. 13. 15. & 56.
— — — maxima, ejusque cauſa, Th. IX. N. 101. n. 1.
— — — nimia in homine, Diabete extincto, de Valv. c. 4. Obſ. 13. & Obſ. An. 13.
— — extrema, ubi Veſicam intrant, in ove valde extenſa, Cat. Rar. p. 147.
— — in Veſicam obliqua inſertio valvulæ vicem præſtat, Th. VIII. N. 7. n. 5.
— — obliquæ in Veſicam inſertiones, Cat. Rar. p. 153.
— — que expanſio inſignis in ove, Obſ. An. 99.
Rhus Afric. Th. Anim. I. N. 14.
Reſpirationis organa, Reſp. Rav. p. 4.
— uſus, Ep. XVI. p. 4.
Reticulare Corpus, vid. Corpus Reticulare.
Ribeſii heluones, Th. Anim. I. N. 10. cur ita dicantur? *ibid.*
Roris marini Epidermis, vid. Cuticula Roris marini.
— motus, ex mente Bilſii, naturæ eſt contrarius, de Valv. p. 5.
Roſmari cutis portio, Th. X. N. 11.
— Epidermis & corpus reticulare, Th. Max. N. 66.
Rupes variæ varioque modo ex diverſis rebus adornatæ, Th. Anim. I. N. 1. & N. 51. 44. 55. 70. 78. Th. III. in pr. Th. V. N. 56. Th. IX. N. 22. 23. 27. 29. Th. X. N. 9. & 99.
Ruſſorum Imperator Potentiſſimus didicit à Cl. Ruyſchio fabricam corporis humani, Adv. Dec. II. p. 13.
— — — jam vero incomparabilem Ruy-

Ruyſchii Theſaurum poſſidet, *ibid.*
Rutæ ramulus, Th. VIII. N. 13. n. 2.

S.

SAlamandra aquatica magna, Th. Anim. I. N. 82.
— terreſtris, *ibid.* N. 68.
Salino ſimile ex Inteſtino juvenis, Th. Max. N. 144.
Saliva deficiens Atrophiam inducit, Adv. Dec. II. p. 15.
— deglutienda eſt in reconvaleſcentibus à morbis acutis & Chronicis, *ibid.*
— ſanitati tuendæ maxime neceſſaria eſt, ideoque non excrementitia, *ibid.* p. 14. 15.
Salivæ aſſidua jactura, *ibid.* p. 14.
— retentio ſanitatem reſtituit, *ibid.* p. 15.
Salivalis Ductus à latere frenuli ſalivam impertit ori, Th. I. Aſ. II. N. 3. n. 3.
— — quot aperturis aut oſculis gaudeat? *ibid.*
Salivales Ductus duo ab una glandula maxillari inferiori exorti in cane, de Valv. c. 4. Obſ. 21.
Salivalium Ductuum inferiorum oſcula in homine vivo viſum plerumque effugiunt, arte tamen manifeſtari poſſunt, *ibid.*
Salivatio in morbo Oeſophagi raro feliciter inſtituta, Adv. Dec. I. p. 24.
— noxia ſæpe eſt, Adv. Dec. II. p. 15.
Sal Volatile ex plantarum ſimpliciſſima deſtillatione Chemica, absque ulla prævia præparatione, abunde elicitur à Cel. Boerhaavio, Adv. Dec. III. p. 6. 7.
Sanguis Coagulatus in Utero quandoque Molam mentitur, Obſ. An. 29.
— — (ſi ſolummodo prius conquaſſatur ſanguis) pſeudo-membranas producit, Th. VI. N. 7. & not. Th. VII N. 39.
— *Extravaſatus* mutatur ſæpe in pſeudo-membranas, Th. VI. N. 7. & 15.
— *Pinguedine* diſſoluta eſt refertus, Th. I. Aſ. I. N. 3.
— *Redux* è corde quorſum derivetur? Th. IX. N. 63. n. 1.
— *Venoſus* quemnam curſum habeat? Adv. Dec. I. p. 16.
— — quomodo refluat, & ubinam Venæ laticem ſuum refluum ſortiantur, tam accurate non patet, Th. III. N. 41. n. 1.
Sanguinis Circulatio, vid. Circulatio ſanguinis.
— *Coagulatio* quid poſſit producere? vid. Sanguis coagulatus.
— *Eruptio*, per cutem capitis, aures &c. Adv. Dec. III. p. 13.
— *Excretio* ingenti copia per alvum facta, absque dolore, Ep. XI. p. 11.
— *Inflammatorii*, poſt Venæ-ſectionem in ſuperficie natantis, ſerum induratum, Th. X. N. 161.
— *Iter* per cor quomodo fiat? Adv. Dec. I. p. 16.
— *Recurſus* per Penem & Glandem quomodo fiat? Obſ. An. 100.
— *Rejectio* per os quomodo fiat? Cat. Rar. p. 134.
Sanitas in quo conſiſtat? Ep. XII. p. 24. 25.
— mirum eſt, quod tam longe ſæpe duret, Th. III. N. 24. n. 2.
Sarcomata uterina quid ſint? Th. III. N. 7. n. 2.
— utero excluſa male habentur pro Molis, Obſ. An. 58.
Sargoſſo ramuli, Th. Anim. I. N. 89.
— — cum fructibus, *ibid.* N. 90.
Sauvegarde, lacerta Zurinamenſis, Th. VIII. N. 22.
Scabies non ſemper in cute, ſed etiam in Veſica obſervata eſt, cum excreſcentiis carneis, Obſ. An 78.
Scapula foetus humani, Th. X. N. 148.
Scarabæus Indicus, Th. Anim. I. N. 34.
— minor nitens, *ibid.* N. 11.
— ſplendens, *ibid.* N. 67.
Sceleton Calycis floris Hyoſcyami, Th. Anim. I. N. 71.
— *Mali* Armeniaci, Th. Max. N. 200.
— *Paſſeris*, Th. IX. N. 64.
— *Polydactylon* monſtroſum, Cat. Rar. p. 186.

p. 186. partium ejuſdem enumeratio, *ibid.* p. ſeq.
— *Sexus ſequioris*, Cat. Rar. p. 113.
— *Truttæ* piſcis, Th. IX. N. 65.
— *Viri* adulti, Cat. Rar. p. 108.
Sceleta Avicularum Indiæ Orientalis & Occidentalis, aliarumque, Cat. Rar. p. 172. Th. II. Aſ. IV. N. 9. Th. III. N. 67. Th. VIII. N. 43.
— — raro ita præparantur, ubi ne minimum quidem oſſiculum deficit, & foramina naturalia ubique aperta ſunt, Th. VIII. N. 43.
— *Chamæ-Pſittaci* & pſittacorum minorum, Th. Anim. I. N. 71. Th. IV. N. 75. & Th. IX. N. 39.
— *Embryonum* ætatis variæ, Cat Rar. p. 121. 122. 139. 148. & 151.
— *Fœtuum* abortivorum diverſæ ætatis, Cat. Rar. p. 109. 120. 160. 176. Th. I. ab init. Th. VIII. N. 57. n. 3.
— — aliquot diverſæ ætatis, Cat. Rar. p. 110. 118. 123. 125. 155. 156. 158. 172. Th. VII. N. 64.
— — humanorum diverſæ ætatis, Cat. Rar. p. 106. 107. 119. 135. 143. 145. 161. 163. 164. 165. 169 173. 176. Th. V. N. 56. Th. VI. N. 13. & 69. Th. VII. N. 1. & 44. Th. VIII. N. 1. & 82. Th. Max. lit. C. & D. & N. 97.
— — — gemellorum, Cat. Rar. p. 119. 137. 140. Th. IV. N. 49. n. 2. Th. V. N. 56.
— — — maturorum, Cat. Rar. p. 111. 150. 163. 179. Th. VII. N. 2.
— — immaturorum, Th. III. ab init. Th. VII. N. 59. Th. VIII. N. 48. Th. IX. N. 26. & 58. Th. X. N. 138.
— *Foliorum* Alni, aliorumque, Th. Anim. I. N. 71. Adv. Dec. III. p. 11.
— *Humana* varia accuratiſſime delineata, Th. VI. tab. 1. fig. 1. & ſeq.
— *Glirium*, Th. IV. N. 68. & Th. VII. N. 61.
— *Infantum* diverſæ ætatis, Cat. Rar. p. 136. & 144.
— *Murium*, Th. V. N. 81. 87. 105. Th. VI. N. 111. & 122. Th. VII. N. 4. 47. 69. Th. VIII. N. 28. 84. Th. IX. N. 26. Th. X. N. 173. Th. Max. N. 95.
— *Puellarum* diverſæ ætatis, Th. I. N. 3. Th. VII. N. 52.
— *Puerorum* variæ ætatis, Cat. Rar. p. 106. 111. 112. 130. 163. 165. Th. VII. N. 51.
— *Prunorum*, Th. Max. N. 27. & 183.
— *Pyrorum*, arundinacei, petroſelini &c. eorumque delineationes, Th. Max. lit. B. & N. 41. & tab. 1. fig. Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 3.
— *Talparum*, Th. IV. N. 68. & Th. VII. N. 5.
Scirrhus ex ſuperficie ſuperiore Uteri emergens, Th. X. N. 106.
— Ventriculi lethalis, Obſ. An. 39.
Scolymocephali Africani ſquammæ, Th. Anim. I. N. 6. & 14.
Scorbuticorum oſſa unde ita mollia? Adv. Dec. II p. 16.
Scorpius Africanus niger, æquans magnitudine cancrum fluviatilem Germanicum majorem, Th. Anim. I. N. 10.
Scrotum cum Tunica celluloſa continuans eſt, Th. X. N. 105.
— *Humanum* delineatum, Reſp. Rav. tab. 1. fig. 2.
— — exſiccatum quanam facie interiori gaudeat? Ep. I. p. 10.
— — inflatum & exſiccatum, Th. V. N. 100.
— — mire præparatum, Ep. II. p. 13.
— — poſt exſiccationem parte ſuperiori apertum, Ep. I. p. 10.
— *Pinguedine* in totum non privatum, Ep. I. p. 4 & 8.
— quid ſit? Ep. XIII. p. 24.
— quo modo demonſtrandum? Ep. I. p. 8.
— Septi beneficio in duas partes dividitur, Ep. I. p. 8. & 10. Reſp. Rav. p. 13.
Scroti Arteriarum, per ejus partem anteriorem reptantium, diſtributio, curſus & origo, Ep. II. p. 21.
— *Conſtitutio*, Ep. I. p. 4. 8. & Reſp. Rav. p. 15.
— *Dilucidatio*, Reſp. Rav. p. 15.
— *Diviſio*, Ep. I. p. 5.
— *Gangræna* quomodo coërcenda?

Obſ. An. 75.
— *Linea* longitudinalis, ſive ſutura. Ep. I. p. 4. Ep. II. p. 14. Ep. XIII. p. 27.
— *Membrana* Dartos, vid. Celluloſa Membrana.
— *Pili* an è glandulis ejus emergant? Ep. I. p. 7. vid. Pili.
— *Pinguedo*, Ep. I. p. 8. Th. III. tab. 3. fig. 1.
— *Præparatio* quam difficilis ſit? Ep. II. p. 17.
— *Septum* non dari, Reſp. Rav. p. 12. & 14
— — quo modo poſſit oſtendi? Ep. I. p. 8.
— — vaſis innumeris ſanguineis ditatum & exſiccatum, ejusque delineatio, Ep. I. p. 10. tab. 1. fig. 2.
— — verum à nemine eſt detectum, ſed à Cl. Ruyſchio inventum, Ep. I. p. 8.
— — — à nullo deſcribi poterat, quia ars præparandi & indurandi nemini erat cognita, qua tamen optime demonſtratur, Ep. I. p. 4., Ep. II. p. 14.
— — — defenditur contra Ravium, Ep. XII. p. 27. 28. 29. Ep. XIII. p. 16. & ſeq.
— — — non facit Scrotum duplex, ſed illud dividit in duas partes? Ep. I. p. 8. Ep. XIII. p. 24.
— *Septi* conſtitutio vera latuit, Ep. XII. p. 27.
— — mentionem quinam auctores fecerint ante Ruyſchium? Reſp. Rav. p. 10. & Ep. ejusd. p. 4. & ſeqq.
— *Sutura*, ut & rugæ Scroti naturales, flatu removentur, Ep. II. p. 14.
— *Suturæ* hypotheſis erronea, Ep. XIII. p. 27.
— *Varices*, in juventute natæ, in ſenio transeunt in Hydropem, Adv. Dec. II. p. 24.
— *Vaſa ſanguinea*, quæ oriuntur ex Hypogaſtricis, Pudendis &c. Ep. II. p. 21.
— *Vaſorum ſanguiferorum* curſus & copia, Ep. II. p. 15.
Scrota duo, cuti involuta, homo habet, Reſp. Rav. p. 14.
— Eunuchorum quomodo ſint conſtituta? Ep. I. p. 8.
Secandi Methodi diverſæ, Ep. XIV. p. 3. & ſeqq.
Secretiones diverſæ fiunt absque diametri in poris diverſitate, h. e. majoris vel minoris, tum figurâ oſculorum pororumque ſpecificâ, determinatâ, & liquori ſecernendo proportionatâ configuratione &c. absque ullis glandulis, ſed ſolummodo perficiuntur in vaſorum ſanguineorum extremis, ſubſtantiâ & configuratione diverſis, Ep. XII. p. 23. Ep. XV. p. 4. Th. II. Aſ. IV. N. 19. Th. III. N. 69 n. 4. Adv. Dec. II. p. 6 7. Dec. III. p. 7.
— in vaſis extremis quomodo fiant? Adv. Dec. II. p. 28.
— non fiunt per cribra, ſed arteriolarum extremitates, *ibid.* p. 18.
— diverſas plerique fieri putant à pororum & glandularum conformatione, configuratione & diverſitate, tum partium ſecernendarum proportionatâ & ſpecificâ figurâ &c. Ep. XV. p. 4. Ep. XVI. p. 4.
Secretoriorum Vaſorum ſtructura mechanica nondum ſatis cognita eſt, Ep. XVI. p. 11.
Secundinæ humanæ delineationes, Th. V. tab. I. fig. 1. 2.
— — vaſa ſanguinea, Ep. IX p. 9.
Secundinæ poſſunt diu remanere absque matris diſcrimine, Adv. Dec. II. p. 35.
— relictæ vi extrahi non debent, *ibid.* vid. Placenta uterina.
Semen absque glandulis ſecernitur, Ep. XV. p. 11.
— *Abundans* nimium morbos producit, Ep. XII. p. 24. & 25.
— *Ipſum craſſum* debet interiora Uteri intrare in foecundo conceptu, nec ſaltem ſpiritus foecundantes, Th. VI. N. 21. Th. VIII. N. 30. Adv. Dec. I. p. 3. Dec. III. p. 16. ſq.
— *Prolificum* unde elaboretur? de Valv. p. 3.
— quomodo deferatur ad Paraſtatas? Th. IV. N. 8. n. 3.
— — præparetur? Ep. XV. p. 8. Adv. Dec. III. p. 7.
— *Receptum* à muliere ubinam hoſpitetur juxta Harvæum, Adv. Dec. I. p. 2.

p. 2. & 3.
— — viam quamnam ſumat poſt conceptionem? *ibid.* p. 3.
— — viſum in muliere, mox poſt coitum occiſa: & hoſpitabatur in utero & tubis Fallopianis, Th. VI. N. 21. Adv. Dec. I. p. 3. tab. 2. fig. 3.
— *Rudimentum* accipit primo in Teſtibus, in Paraſtatis tandem &c. perficitur, ita ut non à ſanguine, ſed ſolo Teſtium apparatu conficiatur, Ep. XII. p. 25. Adv. Dec. III. p. 7. Th. X. N. 99.
— ſi recto tramite in Uteri os non proſiliat, raro mulier impraegnatur, Th. VIII. N. 30. vid. etiam Sterilitas.
Seminalis aura non tantum ad conceptionem eſt neceſſaria, ſed etiam ſubſtantia ſeminis ipſa, Th. VI. N. 21. Th. VIII. N. 30. Adv. Dec. I. p. 3. Dec. III. p. 16. & ſeq.
Seminales Veſiculæ, vid Veſiculæ.
Senſuum externorum organa, Reſp. Rav. p. 3.
Sepulcri, ex oſſibus &c. confecti, delineatio, Th VIII. tab. 1. fig. 1.
Sepulcra, ex oſſibus aliiſque confecta, Th. VIII. N. 57. & Th. IX. N. 26.
Seroſa Vaſa, vid. Vaſa Lymphatica.
Serpens Africanus cæruleus, Th. Anim. I. N. 31.
— — cinereus, *ibid.* N. 63.
— — exiguus bipes, *ibid.* N. 59.
— — — nitens lineis albis & nigris, *ibid.* N. 11.
— — linea nigra latiſſima, *ibid.* N. 34.
— — rarus, Th. IV. N. 54. & Th. V. N. 15.
— *Americanus* bicolor, Th. Anim. I. N. 9. 21. & 50.
— — ex genere eorum, qui male habentur pro bicipitibus, *ibid.* N. 22.
— — exiguus, *ibid.* N. 47.
— — maculis nigris, *ibid.* N. 26.
— *Indiæ Occidentalis*, *ibid.* N. 40.
— — *Orientalis*, *ibid.* N. 12. Th. IX. N. 29.
— — — tricolor, Th. Anim. I. N. 39.
— — ſubcæruleus, *ibid.* N. 61.
Setacei utilitas in Cephalæa, Obſ. An. 40.
Setarum faſciculus è dorſo porci Americani, Th. X. N. 1. lit. F.
Sexus ſequior in Embryonibus difficulter cognoſcitur, Th. VI. N. 46. n. 5. N. 51.
Sperma Ceti quid? Th. X. N. 73.
Spermatica Vaſa integumentum ſuum, Tunicam Vaginalem dictum, ab exteriore Peritonæi ſuperficie mutuantur, Th. VII. N. 51. lit. C.
— — per Teſticulos repentia, Th. IV. N. 8. n. 2.
— — ſub Peritonæo decurrunt, Cat. Rar. p. 131.
Spermaticæ Arteriæ in viris non ita, uti in canibus, in circinnos, pampinos vitis imitantes, contorquentur, Th. IV. N. 65. n. 3.
— *Venæ* in cadavere virginis, Aſcite extinctæ, vehementer dilatatæ, Obſ. An. 19.
— — in puerperis capaciores ſunt, Cat. Rar. p. 118.
— — unde prodeant? Th. V. Loc. Arc. V. n. 4. & Arc. VIII.
— — portiones, Cat. Rar. p. 117. Th. I. Loc. Arc. III. lit. M. & N.
Sphænoidis oſſis ſinus membranulâ vaſculoſâ & tenuiſſimâ obducuntur, Ep. IX. p. 10.
Sphoeroidei duo ex membrana carnoſa formati & delineati, Reſp. Rav. tab. 2. fig. 1.
Spina Bifida unde? Ep. XII. p. 23.
— — in foetu, tumore lumborum laborante, Obſ. An. 34. ſimile malum in puella lethale, Obſ. An. 35.
— *Dorſi*, in circulum recurvata, Obſ. An. 67.
— — incurvatur ſemper in gibboſis, Obſ. An. 67.
— — mobilis, Th. VI. N. 12. n. 1.
— — Rhombi piſcis, Cat. Rar. p. 157.
Spinæ Dorſi corpora vertebrarum gaudent quoque ligamentis internis breviſſimis, Th. IV. N. 63. n. 3.
— — — — quomodo differant à corporibus vertebrarum oſſis ſacri, Th. V. N. 69.
— — foetus humani portiones, Th. IV. N. 63. Th. VIII. N. 88.
— — portio animalis Indici, Th. VI. N. 96.

— — — delineata, Th. V. tab. 3. fig. 2.
— — — ignoti quadrupedis, Th. VI. N. 12. n. 1.
— — portiones, Th. IX. N. 72. Th. X. N. 114.
— — ſeptem Vertebræ coalitæ, & in orbem recurvatæ, Obſ. An. 67. earum delineatio, *ibid.* fig. 54.
Spinalis Medulla, vid. Medulla Spinalis.
Spiritus Balſamicus Bidloi, Reſp. ad ejus Vind. p. 30.
Spiritus Animales in quo loco generentur, & cujus ſint naturæ? Th. IX. N. 53.
Splenicæ Arteriæ, vid. Arteriæ Splenicæ.
Splenicarum glandularum elotionis quisnam inventor ſit? Obſ. An. 100.
Spongiæ marinæ ramoſæ ramuli, Th. Anim. I. N. 30.
Spongioides ramoſiſſima, oculata, Th. Anim. I. N. 88. cur ita dicta? *ibid.*
— — — delineata, *ibid.* tab. 5. fig. 1.
Sqamma Scolymocephali, vid. Scolymocephali ſquammæ.
Stæchus citrina, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
— — Hiſpanica, Th. VIII. N. 47. n. 1.
Staphyloma ex pupilla propullulans, Th. II. Aſ. I. N. 8. n. 1.
Steatomata aliquando ex Hydatidibus gignuntur, de Valv. c. 4. Obſ. 25.
Stella marina, Th. Anim. I. N. 60.
Sterilitas ex Tubarum Fallopianarum clauſura, Obſ. An. 83.
— fieri poteſt ex morbis Teſtium, Ep. Ettm. p. 11.
— oriri poteſt ex nimia orificii Uteri anguſtia, Th. VI. N. 85. & n. 1.
— — — ſi meatus urinarius in poſtica Penis parte aperturam habeat, Cat. Rar. p. 145.
— — — ſi recto tramite in os Uteri ſemen non proſiliat, Th. VIII. N. 30.
Sterilitatis cauſæ, Ep. Ettm. p. 4. & ſeq.
Sterni Cavitas in homine non invenitur, Th. Max. N. 18. Adv. Dec. II. p. 19.
— *Ligamenta*, & *fibræ* ſtriatæ, quibus jungitur cartilaginibus coſtarum, Cat. Rar. p. 177.
de *Sterno*, Adv. Dec. II. p. 19.
Sterna diverſa vel cum cartilaginibus coſtarum, vel iis abſciſſis, Cat. Rar. p. 177. Th. X. N. 102. N. 118. Th. Max. N. 82. & 149. Adv. Dec. II. tab. 2.
Stigmatum veſtigia ſuperſtitia in corio humano, Th. IV. Loc. lit. B.
Stomachus, vid. Ventriculus.
Strophiolum ex membranula cum innumeris arteriolis, Th. I. ab init. n. 1.
Stupidorum & mente captorum Cerebri ventriculi, nimia humorum quantitate repleti, inventi ſunt, Ep. XII. p. 24.
Subſtantiæ oſſeo-ſpongioſæ fruſtum magnum, unde ſit deſumptum? Th. X. N. 127. & cum quonam conveniat? *ibid.*
Subſtantiæ heterogeneæ variæ, à muliere in lucem editæ, delineantur, Th. II. tab. 4. fig. 1. & ſeqq.
— polypoſæ, vid. Polypoſæ ſubſtantiæ.
Succini globulus, diu in naribus hærens, Topho obductus, Obſ. An. 44. & fig. 40.
Suctio infantum voluptatem nutricibus præbet, Th. I. tab. 4 fig 4.
Suctores in Utero imaginarii ſunt, Obſ. An. 28. 29. 58. & 88. Th. III. N. 7. n. 2. Th. VI. N. 25. n. 1. & ſeqq. Adv. Dec. II. p. 32. 38.
Sudor non erumpit è glandulis cutaneis, ſed vaſis extremis, Th. X. N. 130. Adv. Dec. I. p. 12. Dec. III. p. 15.
— quam acris ſit in quibusdam? Obſ. An. 37.
Suilli bini, vid. Gemelli.
Superfœtationis hiſtoriæ, Obſ. An. 14. Th. VI. N. 120.
Surditatem inducit oſſiculorum auditus confuſio, Th. VIII. N. 6. n. 1.
Suturæ Cranii, vid. Cranii ſuturæ.

T.

T*Abe* extincti Anatome, de Valv. c. 4. Obſ. 19.

Tamariſci Gallici ramuli, Th. Anim. I. N. 6.
Tanacetum Africanum, Th. Anim. I. N. 6. N. 14. Th. VIII. N. 57. n. 1.
— — ejus flores, *ibid.* N. 6. & N. 29.
Tatu-Apara, ſeu Armodillæ foetus, *ibid.* N. 81.
Tenaculum quale inſtrumentum, ejusque delineationes, Ep. XIII. tab. 16. fig. 2. & 3.
Tendines, vid. Muſculorum tendines.
Terebinthinæ oleum fervens in Cerebri præparatione non valet, quia Canales disrumpit &c. Ep. XII. p. 15.
Terror immanis mulieri magis nocet, quam viro, uti exemplo inaudito conſtat, Adv. Dec. III. p. 13. & ſeq.
Teſtarum Rajæ diverſæ ſpecies, Th. Anim I. N. 83. & ſeqq.
Teſtes Involucra duo communia habent, Ep. XIII. p. 26. quod negatur à Ravio, Reſp ipſius, p. 15.
— *Muliebres* ovula continent, Ep. Ettm. p. 4.
— — vera ſunt Ovaria, *ibid.* p. 12.
— *Oſcula* hiantia in medio habent, quæ à Ruyſchio *Portæ* vocantur, per quas ſemen ad Paraſtatas defertur, Th. IV. N. 8. n. 3.
— *Ovini* magnam habent cum humanis convenientiam, Th. VI. N. 114.
— *Tunicam Vaginalem* non ab interiori Peritonæi ſuperficie, ſed exteriori mutuantur, Th. VII. N. 51. lit. C.
Teſtium Dilucidatio, Reſp. Rav. p. 15.
— *Extirpatio* quid ſecum ferat? Th. IX. N. 51.
— *Morbi* inter ſterilitatis cauſas numerandi, Ep. Ettm. p. 11.
— *Subſtantia* non eſt glandulofa, ſed vaſis ſanguineis & ſeminalibus, quæ forſan ſunt continuationes arteriolarum extremitatum, conſtant, Th. II. Aſ. V. N. 16. Th. III. N. 41. n. 1. Th. IV. N. 8. n. 1. & 2. & N. 59. Th. VIII. N. 17. not. & N. 34. & 76. Th. X. N. 99. 100.
— *Tunica Vaginalis*, Cat. Rar. p. 124.
— *Tunicæ Vaginalis* vaſa, Th. III. ab init. lit R. R.
— *Tunicæ*, ſeu involucra, Ep. I. p. 5.
— *Vas* ejaculatorium, Th. IV. N. 65. n. 4.
— *Vaſa* ejaculatoria, antequam ſeſe inſerunt in veſiculas, veſicularum naturam induunt, Th. X. N. 163.
— *Vaſa*, eos conſtituentia, quam tenuia ſint, ſeminali materia expreſſâ, Th. X. N. 99. & 100.
— *Vaſorum* diſſolutio artificioſa, Th. II. Aſ. V. N. 16. Th. IV. N. 8. n. 2. & tab. 1. fig. 2. Th. VIII. N. 17. not. Th. IX. N. 88. Th. X. N. 99. & 100.
— — ſeminis rudimentum conficientium, reptatus, Th. IX. N. 85. & tenuitas, *ibid.* N. 88.
— — tenuitas reptatusque vermicularis, Th. IX. N. 43.
Teſticulus foetus immaturi, Th. III. N. 49. & 50.
— *Gliris*, Th. Anim. I. N 31.
— *Humanus* delineatus, Th. IX. tab. 3. fig. 3.
— — diſſolutus & delineatus, Th. IV. tab. 1. fig. 4.
— — in cartilaginem mutatus, prodigioſæ magnitudinis, extirpatus, Th. IX. N. 51. not.
— — maximus, Th. Max. N. 28.
— *Siniſter*, in proceſſu Peritonæi hærens, delineatus, Reſp. Rav. tab. 2. fig. 2.
Teſticuli Contuſi magnitudo, Th. IX. N. 51.
— *Extirpati* pondus & diameter, Th. IX. N. 51.
— *Mutati* in cartilaginem, lamella prodigioſæ magnitudinis, Th. IX. N. 51.
— *Ovini* diſſoluti portio, Th. VI. N. 114. Th. VIII. N. 17.
Teſticuli Hermaphroditi ovini quid ſint? Th. VIII. N. 53.
— *Humani* diſſecti & evoluti varii, Cat. Rar. p. 123. & 168 Th. II. Aſ. V. N. 16. Th. IV. N. 8. 12. 59. 65. 66. & 69. Th. V. N. 42. & 90. Th. VI. N. 95. & 107. Th. IX. N. 43. & 85. Th. X. 99 & 100. Th. Max. N. 111. & 199.
Teſtudinis Corpus Reticulare, Gula, Lingua, Ovarium, Ovum, vid. ſub hisce titulis.
Thlaſpi fruticoſum Leucoii folio, Th.

Anim. I. N. 2. n. 4.
— Halimi folio, *ibid.* N. 13.
— roſa Hierochontina. *ibid.* N. 20.
Thorax ex corio humano, Th. IV. Loc. B.
— oſſeus pueri quinque fere menſium, Th. VII. N. 52.
Thoracis Cavitas ſub ſterno in ſtatu naturali nulla datur, Adv. Dec. II. p. 19.
— *Cavitates*, Th. VII. N. 57.
— *Coſta* penultima ut & ultima, Th. I. Af. II. N. 10.
— *Ductus*, vid. Ductus thoracici.
— *Foetuum* humanorum portiones, Th. VI. N. 27. not. Th. VIII. N. 27. Th. IX. N. 91.
— *Infantilis* portiones, Th. V. Loc. Arc. V. Th. VI. N. 110. Th. VII. N. 57. Th. VIII. N. 11. Th. Max. N. 58.
— *Membranæ* internæ ſunt tres, nempe Pleura, Membrana Celluloſa, & Perioſtium coſtarum, Th. VIII. N. 4. n. 1.
— *Portiones* quædam, Th. IX. N. 14. n. 3. Th. Max. N. 19. lit. B. C.
— *Pueri* portiones, Th. VII. N. 38. Th. VIII. N. 4. Th. IX. N. 14. & 97.
— *Vertebræ* quædam è foetu humano, Th. VI. N. 119.
— *Vulnus*, vid Vulnus thoracis.
Thymus glandula, *Ductu* ſingulari præditus in bove, Adv. Dec. II. p. 17. 18.
— — ex *Glandulis* minoribus non conſtat, Adv. Dec. II. p. 18.
— — ex homine, Th. IV. N. 21.
— — ex infante, Th. V. N. 36.
— — ex puero, Th. III. N. 27. Th. X. N. 36.
— — *Vaſa* copioſa intus & extus habet, Ep. II. p. 16. Th. V. N. 36.
de *Thymo* Glandulâ, Adv. Dec. II. p. 17.
Thyroideæ Glandulæ, arteriæ Aſperæ adſitæ, ſunt in poſteriori & ſupremo latere, Th. I. Af. II. N. 2. n. 8.
Tibia, vid. Os Tibiæ.
Tithymali Cypariſſiæ ramus, Th. X. N. 37.
Tomieio, avicula Capitis bonæ ſpei, Th. Anim. I. N. 41. quomodo alimentum quærat? *ibid.*
Tonſilla utraque hominis, Th. Af. VI. N. 14.
Tonſillæ Aperturis præditæ ſunt notabilibus, fauces ſpectantibus, Th. II. Af. VI. N. 14. quæ in tumefactione evidentius in conſpectum veniunt, *ibid.*
— *Subſtantiam* habent celluloſam, *ibid.*
Tophus oſſeus in Oſſe tibiæ, Th. X. N. 177.
Tranſpiratio naturalis fit per poros, Adv. Dec. III. p. 15.
Trichiaſis qualis affectus? Reſp. Rav. p. 5.
Trichomanes, Th. Anim. I. N. 14.
Trochanteres ſpuriæ ſunt Apophyſes, Cat. Rar. p. 117. & 164. Adv. Dec. III. p. 31.
Trunci amputati carnea coopertio quomodo inſtituenda? Ep. XIV. p. 15. vid. Artuum amputandorum &c.
Tubæ Fallopianæ Clauſæ ſterilitatem inducunt, Obſ. An. 83. Adv. Dec. I. p. 6. 7. Reſp. ad Bidl. p. 26.
— — — ſunt ſæpe in mulieribus, Obſ. An. 83.
— — — unde fiant, & à quo clauſura cauſetur? Obſ. An. 83.
— — *Coalitæ* cum Ovario, Obſ. An. 83.
— — cum Teſtibus, Ep. Ettm. p. 5.
— — *Conſtitutionem* quamnam habeant tempore graviditatis? Th. VIII. N. 7. n. 2.
— — *Extenſæ* ſummopere, Obſ. An. 83.
— — *Humores* in ſtatu præternaturali poſſunt accipere ex Utero, qui poſtmodum ex Tubis in Pelvim propelluntur, Obſ. An. 43. 84. & 85.
— — quo *Munere* fungantur in conceptione? Adv. Dec. I. p. 6.
— — *Situm* ſuum quando mutent? Th. IX. N. 15. n. 1.
— — unde *conſtringantur*? Adv. Dec. I. p. 6.
— — *Valvulis* nullis gaudent, Obſ. An. 43.

Tu-

Tubarum Fallopianarum fimbriæ coaleſcere poſſunt cum Ovariis ipſis, Adv. Dec. I. p. 7.
Tubercula, in morbis ex ipſa cute protuberantia, quid ſint? Adv. Dec. I. p. 10.
Tubulariæ ramuli, Th Anim. I. N. 30.
Tubuli contorti, Th. Anim. I. N. 91.
Tumor Capitis, vid. Capitis tumor.
— in infima Oſſis ſacri parte repertus, Obſ. An. 35.
— *Lumborum*, vid. Lumborum tumor.
— *Inteſtinorum* flatulentus, Cat. Rar. p. 141.
— *Piloſus*, Th. III. N. 63. n. 1.
— — in Omento repertus, Obſ. An. 18.
— — in Omento repertus, quamnam magnitudinem & naturam habeat? Th. III. N. 63. n. 3.
— *Oſſivorus*, ſive ſpongioſus, inſignis magnitudinis, Obſ. An. 81. Cat. Rar. p. 155.
— *Parvus* à latere Carpi dextri cum dolore intolerabili, inſolitus & mortis cauſa, Th. IX. N. 50.
— *Prodigioſæ magnitudinis* circa os uteri internum enatus, Th. VIII. N. 102. ejus rei hiſtoria, *ibid.* not. & quid ſit? *ibid.*
— *Scirrhoſus* ventriculi lethalis, Obſ. An. 39.
— *Ventris* oblongus poſt partum, ex Omenti coarctatione, Obſ. An. 63.
Tumores, in *manu* exiſtentes, quanam conſtitutione ſint? Ep. XIV. p. 17. eorumque delineatio, *ibid.* tab. 18. fig. 1.
— in *manu*, *pede* &c. radices Cyclaminis æmulantes, cartilaginea ſubſtantia præditi &c. extirpatione membri ablati, Ep. XIV. p. 9. & ſeqq. in *manu* qualitate peculiari, Ep. XII. p. 8.
— *Nonnulli* pelliculis continentur, quæ in principio tenues, poſtea, tumore increſcente, inſtar craſſioris lentique corii inſpiſſantur, ita Hydatides, Gangliones, Atheromata, Meliceriдes &c. Adv. Dec. I. p. 8.
— *Omnes* non ſunt in glandulis fundati, Adv. Dec. I. p. 13.
— *Spongioſi*, cum ſcalpello aperti, mortem poſt ſe trahunt, Obſ. An. 81.
— — unde noſcendi? Obſ. An. 81.
— *Pendentes* à capitibus foetuum, quandoque ipſo capite majores, magnam convenientiam habent cum Hydrope capitis, Obſ. An. 52. hi tumores diverſa gaudent conſtitutione, *ibid.*
Tumulus ex Conchyliis Indicis purificatis, Th. VII. N. 1.
Tunicæ, quamvis ſibi in vicem arcte cohæreant, ſeparatæ tamen merito peculiares ponuntur, Ep. XIII. p. 13. 14.
Turdus Indicus verſicolor, Th. Anim. I. N. 14.
Tuſſi ejectus trunculus ramoſus polypi, Th. IV. N. 93.
— rejectæ portiones Tunicæ aſperæ arteriæ intimæ, Th. II. Aſ. V. N. 4.
Tympani membrana, vid. Auditus Organum.

V.

V*Accæ* rigidæ Anatome, de Valv. c. 4. Obſ. 20.
Vacillatio dentium, vid. Dentium vacillatio.
Vagina, vid. Uteri vagina.
Vaginæ, è corio infantis præparatæ, Th. II. Loc. Arc. V. n. 2. Th. III. Loc. I. N. 5. n. 1.
Valerianoidis campanulæ, Th. Anim. I. N. 21.
Valgi adulti incurabiles ſunt, ſed pueri ſanari poſſunt, Adv. Dec. II. p. 16.
— quidnam ſint? *ibid.* p. 15. 16.
— unde fiant? *ibid.* p. 16.
Valvulæ Cordis, vid. Cordis valvulæ.
— *Differunt* plurimum inter ſe ratione ſtructuræ & formæ, de Valv. c. 2. p. 10.
— *Semilunares*, vid. Cordis valvulæ ſemilunares.
— *Venarum*, ubi ramos emittunt, non ſervant Lunæ creſcentis formam, verum in longitudinem magis ſunt exporrectæ, quod nemo hactenus obſervavit, de Valv. c. 2. p. 10.
Valvularum in Ductu thoracico exiſtentia; de Valv. p. 5.
Vaporis, roriſve forma noſtri corporis partes irrorantur & nutriuntur, vid. Nutritio.
Varices Scroti, vid. Scroti Varices.
— *Venoſæ*, Adv. Dec. II. p. 21.
Varicoſa Hernia, vid. Hernia Varicoſa.
Variolæ in foetu Aethyopiſſæ, quantumvis puerpera tempore graviditatis nullis va-

variolis fuerit infeſtata, Th. VII. N. 23. not.
Variolarum veſtigium, in naſi ala reſiduum, Th. V. N. 92.
Vaſa Chylo-Seroſa ſunt arteriæ & venæ, tale liquidum continentes, ut in membranis aliisque partibus, exſanguibus vulgo dictis, & ideo albicantibus, Ep. V. p. 18. Ep. XII. p. 22. 24. Ep. XIII. p. 31. fig. 17. Ep. XVI. p. 9. 10. Th. VI. N. 125. n. 3. Adv. Dec. II. p. 7. 20.
— *Ejaculatoria*, vid. Teſtium vas ejaculatorium.
— *Intercoſtalia*, vid. Arteriæ Intercoſtales.
— *Lactea*, vid. Lactea vaſa.
— *Lymphatica*, vid. Lymphatica vaſa.
— *Membranacea*, vid. Membrana.
— *Sanguinea*, vid. Arteriæ & Venæ.
— — differunt pro diverſitate munerum, Adv. Dec. III. p. 7.
— — in omnibus fere corporis partibus reperiuntur, ſed peculiari reptatu prædita, Ep. V. p. 18. Ep. IX. p. 8. Ep. XIII. p. 32. Ep. XV. p. 4. Adv. Dec. I. p. 14. Dec. II. p. 6. 7. 19.
— — omnes corporis partes non habent, Ep. XIII. p. 10. Th. III. N. 34. n. 1.
— — quomodo in Hydatides poſſint mutari? Th. VI. N. 104.
— — tunicam Celluloſam habent, Th. VI. N. 11. n. 1.
— *Spermatica* Peritonæi, vid. Peritonæum.
— *Succifera* in corporibus vegetabilibus differunt, Adv. Dec. III. p. 12.
Vaſorum & *Canalium* plantarum diſſolutio artificioſa quomodo inſtituenda? Adv. Dec. III. p. 9.
— *Sanguineorum* artificioſa repletio neceſſaria admodum eſt in Anatome, Adv. Dec. III. p. 24. 32. vid. Injectiones.
— — circumvolutiones ubi dentur? Th. III. N. 41. n. 1.
— — cognitio cur neceſſaria? Reſp. ad Bidl. p. 14.
— — extrema Anatomicis fuere incognita, Ep. XV. p. 3.
— — — differunt ratione reptatus, ſubſtantiæ &c. Th. I. Aſ. II. N. 7. n. 2. Th. II. Aſ. IV. N. 2. n. 3. Th. VI. N. 73. Th. IX. N. 53. Th. X. N. 94.
— — — ipſos ramulos, è quibus prodeunt, craſſitie longe ſuperant, Th. VII. N. 40. n. 4.
— — — mutantur in viſceribus in vaſcula alterius naturæ, absque ullo intermedio corpore, ſcilicet glandulis, Th. VI. N. 73. Th. X. N. 99.
— — — non potuerunt Anatomici oſtendere, Th. IX. in Præf.
— — — ſunt ſubtiliſſima, quæ tamen Ruyſchii injectionibus ſunt detecta, Adv. Dec. I. p. 17.
— — extremorum inveſtigatio utilis eſt, Th. III. N. 69. n. 4.
— — — uſus ſolus non eſt ſanguinem vehere & revehere &c. Ep. XV. p. 4. Th. VI. N. 73. Adv. Dec. I. p. 17. Dec. III. p. 7.
— — mirabiles reptatus quomodo optime viſui exponantur? Th. IV. Loc. Arc. II. N. 1. n. 1.
— — œconomia & functio nondum ſatis nobis conſtat, Th. II. Aſ. III. N. 1.
Vena Azygos delineata, Ep. VI. p. 7. & 10.
— *Bronchialis* dubia, *ibid.* vid. Arteria Bronchialis.
— *Portæ*, vid. Hepatis Vena portæ.
Venæ Cavæ ſacculus membranoſus dextræ auriculæ Cordis, cum auricula communem cavitatem efficiens, arteriis innumerabilibus donatus, Ep. X. p. 7.
— — truncus adſcendens & deſcendens, *ibid.* p. 8.
— — trunci deſcendentis eſt tantum brevis portio inter cor & Diaphragma in homine, in vitulis & ovibus vero longior, Th. IV. N. 26. n. 2.
— *Jugularis* trunci diviſio, Th. VII. N. 28. n. 2.
— — valvula, Cat. Rar. p. 158.
— — valvulæ in caballo obſervatæ, in parte ſuperiori, Th. V. N. 35. not.
Venæ Jugulares equinæ, Cat. Rar. p. 118. Th. V. N. 35. Th. IX. N. 67.
— — humanæ, Cat. Rar. p. 158. Th. VII. N. 69.

— *Me-*

— *Meſeraicæ*, vid. Meſeraicæ Venæ.
— *Replentur* ut plurimum quoque in arteriarum repletione &c. omnes tamen non poſſunt repleri venæ, quia injectio absque ullo impetu fit, Th. VI. N. 73. in fin.
— *Spermaticæ*, vid. Spermaticæ Venæ.
Venarum inflatarum portiones, Cat. Rar. p. 158. Th. VII. N. 69.
— *Officium* non conſiſtit ſolum in ſanguine revehendo, Adv. Dec. II. p. 18.
— — quodnam? Ep. XV. p. 4.
— *Valvulæ* veluti nodi in conſpectum veniunt, ſi Venæ artificioſe repleantur, Cat. Rar. p. 146.
Venereæ luis dolores unde veniant? Th. X N. 182.
Ventriculus Embryonis, Cat. Rar. p. 118.
— *Fœtuum* humanorum, Cat. Rar. p. 161. Th. V. N. 106. Th. IX. N. 62. lit. A. Th. Max. N. 124.
— — recenter natorum, Cat. Rar. p. 180. Th. V. N. 8. Th. X. N. 143. & 144.
— *Giganteæ* fœminæ maximus, Th. IX. N. 22.
— *Humanus* juxta naturalem formam delineatus, Th. II. tab. 5. fig. 1.
— — portiones ejus multæ, Cat. Rar. p. 152. 153. 162. Th. II. Aſ. III. N. 4. Th. V. N. 92. Th. VII. N. 19. Th. IX. N. 62. litt. D. & P. Th. X. N. 141. 142. 179. Th. Max. N. 131. & 185.
— — valde contractus & delineatus è corpore adulti, Obſ. An. 68. fig. 56.
— *Infantilis*, Th. Max. N. 137.
— — inverſus, Th. III. N. 39.
— *Inverſus*, Th. Max. N. 119.
— *Lacerti* ſquammoſi, Th. VI. N. 17.
— *Leporis*, Cat. Rar. p. 15.
— *Ovinus*, Th. IV. N. 98. Th. IX. N. 17.
— — in quatuor partes poteſt dividi, Th. IV. N. 98. not.
— — particulæ ipſius, Cat. Rar. p. 170. Th. VII. N. 67.
— *Puerorum* diverſæ ætatis, Cat. Rar. p. 141. 171. Th. I. Aſ. I. N. 7. Th. II. Aſ. III. N. 4. Th. VI. N. 36. & N. 106. Th. VIII. N. 39. Th. IX. N. 25. Th. Max. N. 81.
— *Vitulinus*, Th. Max. N. 37. & 171.
Ventriculi Arterioſi ramuli conſtitutionem quamnam habeant? Th. VI. N. 106.
— *Circumvolutiones*, Th. Max. N. 119.
— *Coarctatio* ab inedia, Obſ. An. 68.
— *Dolor* auctus fundatus eſt in papillis nervoſis, Adv. Dec. III. p. 33.
— — à Scirrho lethali, Obſ. An. 39.
— *Exulceratio* ab arſenico aſſumpto, Th. VIII. N. 70.
— *Glandulæ* ita dictæ, quales ſint? Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 2. Th. VI. N. 33. n. 1. Th. X. N. 142. diverſimode comparent, Th. IV. N. 92. n. 2.
— *Humor* ſeroſus non ex Glandulis ita dictis provenit, ſed ex arteriarum extremitatibus, Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 2. Th. VI. N. 33. n. 1.
— *Irrigatio* in ſtatu ſano fit per arteriolarum ultimas extremitates, per quas continuo humore convenienti irrigatur, Th. VI. N. 33. n. 1.
— *Nexus* cum liene contingit ope membranæ, vaſis ſanguineis ditatæ, quæ vaſa brevia dicuntur, Th. VIII. N. 33. n. 1.
— *Numerus* quadruplex in ovibus ſtatuitur, quia in quatuor partes dividi poteſt, Th. IV. N. 98. not. Th. IX. N. 17.
— *Os* apertum foetus humani, Th IX. N. 62. lit. F.
— *Papillæ* diverſæ ſunt, quædam pyramidales, multæ rotundulæ, quædam exiguæ, oblongæ, Adv. Dec. III. p. 34.
— — in interiori ejus ſuperficie in ove optime demonſtrantur, & quomodo? Adv. Dec. III. p. 33. 34.
— *Pars* cum annexis delineata, *ibid.* tab. 2. fig. 7.
— *Partes* ſunt quatuor, Th. IX. N. 17.
— *Plicæ* interiores, Th. II. Aſ. III. N. 4.
— *Pori* viſibiles in interiori ſuperficie,

iique innumeri, Th. II. Aſ. III. N. 4. tab. 5. fig. 2. Th. X. N. 141.
— *Portionum* quarundam delineationes, Th. II. tab. 5. fig. 1. & ſeqq.
— *Pylorus* repræſentat circulum, Cat. Rar. p. 152.
— *Relaxatio* cauſa appetitus canini, Obſ. An. 74.
— *Rugæ* diviſæ, Th. X. N. 142.
— *Scirrhus* lethalis, vid. Venticuli dolor.
— *Situs* ab auctoribus in figuris ſuis non bene eſt obſervatus, Th. VIII. N. 39.
— *Structura* papilloſa quomodo præparanda? Adv. Dec. III. p. 24.
— *Superficies* interior, præter plicas, habet etiam intercapedines celluloſas minutisſimas, quadrangulares, quarum uſus ignotus, Th. II. Aſ. III. N. 4.
— *Tunica Carnea* plures habet arterias quam ulla alia tunica, Th. III. N. 14. n. 2.
— — *Nervea* multa vaſa ſanguinea accipit à vaſis coronariis, Th. VIII. N. 33. n. 1.
— — *Villo-papilloſa*, Adv. Dec. II. p. 26. Dec. III. p. 33. 34.
— — — plurimis vaſculis ſanguineis ſcatet, Th. V. Aſ. I. N. 7. n. 1. Th. VI. N. 33. n. 1. Th. VII. N. 40.
— *Tunicæ Villoſæ* ſtructura, Th. IX. N. 62. lit. D.
— *Vaſa ſanguinea* copioſiſſima ſunt, Th. II. Aſ. III. N. 14. n. 2.
— *Vaſorum* reptatus, Th. VI. N. 106.
Ventriculi equini ſæpe vermes continent, de Valv. c. 4. Obſ. 3.
Ventris Dolores in puerpera non ſemper dependent à lochiis aut ſecundinis male ſecedentibus, Adv. Dec. II. p. 24.
— — — — orti ex Veſica urinaria inflammata, hincque Gangrænâ affecta &c. *ibid.* p. 24. & 25.
— — oriuntur poſt purgationes vehementes deraſo papillarum tegumento, *ibid.* p. 26.
— *Tumor* oblongus poſt partum ex Omenti coarctatione, Obſ. An. 63.
Vermis, ſive *Lumbricus* latus, & aliquot ulnas longus, Th. VIII. N. 77.
Vermis parvi exuviæ, in cavo oſſis humeri inventæ, & delineatæ, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 2.
— *Guinenſis* conſiderabilis longitudo & gracilitas, Th. III. N. 14.
— *Lati* & articulati ex homine portio, Th. IV. N. 85. alius ſpeciei aliæ portiones, *ibid.* N. 86. & Th. X. N. 158.
Vermes, aut eorum *Ovula*, per quas vias in interiora corporis ſeſe inſinuent, haud proclive eſt determinare, Obſ. An. 64.
— *Cutaneæ* quid ſint? Adv. Dec. I. p. 12.
— è piſce, *Bley* vulgo dictæ, Obſ. An. 64. fig. lit. C.
— ex *Ovulis*, in nobis generatis, ſimul cum reliquis corporis noſtri partibus prodire, unde vermes morbum noſtri corporis congenitum eſſe, non male ſtatuit Dr. Nicolaus Andry, Adv. Dec. I. p. 19.
— in *Arteria Meſenterica* equina, de Valv. c. 4. Obſ. 16.
— in *Arteriæ Magnæ Aneuriſmate* equino reperti, Obſ. An. 64. fig. lit. D. faſciculus eorum in hac Arteria Magna, Adv. Dec. III. p. 19.
— in *Cerebro*, Obſ. An. 64.
— in *Ductu Cyſtico* ovillo, Obſ. An. 64. fig. lit. E.
— in *Hepatis ſubſtantia* aſelli majoris, Obſ. An. 64. fig. lit. A.
— — — — muris, de Valv. c. 4. Obſ. 9. Th. II. Aſ. V. N. 5. n. 1.
— in *omnibus partibus* noſtri corporis generari poſſunt, de Valv. c. 4. n. 16.
— in *Pedibus* homines, in Guinea degentes, infeſtant, Th. III. N. 14.
— in *Poris Bilariis*, de Valv. c. 4. Obſ. 18. Obſ. An. 64. & fig. lit. E.
— in *Pulmonis Bronchiis* reperti, Th. VIII. N. 95.
— in *Renibus* caninis, de Valv. c. 4. Obſ. An. 64. Th. VI. N. 113. Th. VII. N. 113.
— — — humanis, Obſ. An. 64.
— in *Ventriculo* equino curti & craſſi, de Valv. c. 4. Obſ. 3.
— *intra homines* quomodo gignantur ex-

explicatu difficile eſt, Obſ. An. 64. Adv. Dec. I. p. 17.
— — — ſemper ex ovulis deglutitis oriri probabile non eſt, Obſ. An. 64. Adv. Dec. I. p. 18. 19. 20.
— paſſim *inter Viſcera* latentes, Obſ. An. 64.
— per *Urinas* excreti, Obſ. An. 64. fig. B. Th. I. Arc. IV. Th. Max. N. 141.
— ſupra *Omentum* in cane, de Valv. c. 4. Obſ. 16.
— *Vivi deglutiti* in ventriculo permanere non poſſunt, Adv. Dec. I. p. 19.
Vermium exiguorum phænomenum, Th. Max. N. 114.
— *ſpecies* diverſæ dantur, Adv. Dec. I. p. 18.
Vertebra Coſtis coalita, de Valv. c. 4. Obſ. 8.
— una ex infante, Th. I. Aſ. III. N. 20.
Vertebræ Bifidæ, Th. VIII. N. 1. n. 2.
— *Cavitates* habent, à nemine deſcriptas, in interſtitiis corporum vertebrarum ſitas, humore limpido & lubrico plenas, Th. IV. N. 63. n. 2.
— *Colli* nonnullæ, Th. Max. N. 147.
— — omnes, & aliquot è ſuperioribus thoracis bifidæ repertæ, nullaque ſpinali medulla præditæ &c. Th. VIII. N. 1. n. 2.
— — unitæ, de Valv. c. 4. Obſ. 8.
— *Dorſi* coalitæ, & in circulum recurvatæ, in homine gibboſo, Obſ. An. 67. Cat. Rar. p. 172.
— *Ligamentis* tam internis, quam externis præditæ ſunt, Th. IV. N. 63. n. 3.
— *Lumborum* in tumore lumbari, qua ratione bifurcatæ fiant? Obſ. An. 34.
— — per Symphyſin coalitæ, de Valv. c. 4. Obſ. 8.
— *Vaſa* ſanguinea etiam habent, Th. IV. N. 63. n. 1.
Vertebrarum Corporum in nihilum redactio, Obſ. An. 67.
— *partes*, *Proceſſusque ſpinoſi* conſtitutio in ætate tenella, Cat. Rar. p. 107.
Veſica Fellea, vid. Hepatis Veſica fellea.
— *Urinaria contrahi* & *extendi* poteſt mirum in modum, Th. IV. N. 23. n. 2.
— — *Craſſior ſe ipſa* quando reddatur? Adv. Dec. I. p. 8.
— — *Equina*, Cat. Rar. p. 182.
— — ex *arenulis* calculoſis tota ferme conſtituta, Th. III. ab init.
— — *Fibras* motrices habet innumeras, Adv. Dec. III. p. 35.
— — *Glandulas* in ſuperficie interiore nullas habet, Ep. V. p. 20.
— — *Gliris*, Th. III. N. 59.
— — *Hominis*, calculo laborantis, Th. VI. N. 29.
— — *Humana* delineata, Th. II. tab. 2. fig. 1.
— — — tribus Ureteribus inſtructa, Cat. Rar. p. 148. Th. VIII. N. 32.
— — *Inverſa* delineata è bove, Th. IV. tab. 2. fig. 1.
— — *Leporis*, Cat. Rar. p. 183.
— — *Mulieris*, utero gerentis, delineata, Th. II. tab. 2. fig. 2.
— — *Ovilla*, Cat. Rar. p. 147. 182.
— — — quaſi in duas partes diviſa, Obſ. An. 8. cauſa hujus duplicitatis, *ibid.*
— — — ubi meatus Urinarius in totum deficit, Th. VIII. N. 30.
— — *Prolabitur* ſimul, utero prolabente, Th. VIII. N. 102. not.
— — *Prolapſa* tota in ſcrotum, Obſ. An. 98.
— — *Purulenta*, corrupta & materia calculoſa obſita, in gravida mortua, Th. II. Aſ. II. N. 6.
— — *Sequitur* non ſemper Vaginæ extenſionem, Cat. Rar. p. 119.
— — *Vaccina* Th. IV. N. 70. Th. VIII. N. 56.
— — *Vitulina*, geminam mentiens, Cat. Rar. p. 118.
— — *Vituli*, recens nati, cum Uracho pervio, *ibid.* p. 159.
Veſicæ Urinariæ Calculus, vid. Calculus Veſicæ Urinariæ.
— — *Conſtitutio*, Adv. Dec. III. p. 35.
— — *Craſſities* à Calculo, Obſ. An. 89.

89. Th. II. Aſ. III. N. 5. n. 2. Th. V. N. 104. not. Adv. Dec. I. p. 8.
— — — à ſcabie Veſicæ, Obſ. An. 78.
— — *Excreſcentiæ* præternaturales à Calculi attritione, Th. II. Aſ. III. N. 5. n. 2.
— — *Extenſio* & *Contractio* quando fiat? Th. IV. N. 23. n. 2.
— — *Fibræ* omnes, calculoſa ſubſtantia ſtipatæ, Th. II. Aſ. II. N. 6.
— — *Foramen Cœcum* cur ita vocetur? Th. IV. N. 30.
— — *Gangræna*, vid. Gangræna.
— — *Hernia*, Th. VIII. N. 102. not. Adv. Dec. II. p. 23.
— — *Membrana* interior inflammata, hinc Gangrænâ affecta, excreta, & absque vitæ diſcrimine extracta, Adv. Dec. II p. 24 25.
— — *Membranæ* interioris pars delineata, *ibid.* tab. 2.
— — *Obſtructio* in ove, Cat. Rar. p. 145.
— — *Scabies* cum dolore vehementi, mingendi deſiderio frequentiori &c. Obſ. An. 78.
— — *Tubera* lapidefacta, Th. IV. tab. 2. fig. 1.
— — *Tunica* interior lapidea facta, Th. IV. N. 51. N. 70. n. 1. & tab. 2. fig. 1.
— — *Tunicæ*, materiâ purulentâ diſtentæ. Obſ. An. 89.
— — *Vaſa ſanguinea*, quibus ea ſcatet, copioſa ſunt, Cat. Rar. p. 156. Th. X. N. 126. & 128.
— — *Vaſorum ſanguineorum* reptatus non convenit cum reptatu aliarum partium, Th. X. N. 176.
— — *Vulnus* feliciter curatum, ſuccedente tumore hernioſo, Obſ. An. 75.
— — — non ſemper lethale eſt, ut plerique putant, *ibid.*
Veſicæ Urinariæ humanæ variæ, Cat. Rar. p. 153. & 184. Th. II. Aſ. III. N. 5. n. 2. Aſ. III. N. 16. Th. IV. N. 30. Th. VI. N. 83. Th. VIII. N. 7. n. 5. & Th. X. N. 128.
Veſiculæ Pulmonales, vid. Pulmonis Veſiculæ.
— *Seminales* equinæ in quonam ab humanis differant? Cat. Rar. p. 182.
— — humanæ, Cat. Rar. p. 152. 180. Th. X. N. 163.
— — — ſemine adhuc turgidæ, Th. X. N. 101.
— — in caballo felleas humanas geminas mentiuntur, Th. V. Loc. Arc. II.
— — intus cellulas, velut apum favos, efformant, Cat. Rar. p 180.
Veſpertilio Indicus naſo peculiari, Th. Anim. I. N. 5.
Vexillum è cute humana, Th. Max. N. 193.
— ex Inteſtino Jejuno hominis, *ibid.* N. 145.
Viæ incognitæ in noſtro corpore dantur, Obſ. An. 66. Adv. Dec. II. p. 12.
Vipera exigua Ceylanica, Th. Max. N. 56.
Viſcera Hydropicorum quomodo conſtituta ſint? Obſ. An. 86.
Viſcerum Officium non dependet à pororum glandularum diverſitate, ſed vaſorum extremorum differentia ratione reptatus, &c. Th. X. N. 94.
— *Profuſio* à cutis circa foetus umbilicum defectu, Obſ. An. 72.
— *Subſtantia* non eſt glandúloſa, ſed vaſculoſa, Ep. XV. p. 4. Th. IX. in Præf.
Vitulus capite toto privatus, Adv. Dec. I. p. 21.
Vituli caput monſtroſum, de Valv. c. 4. Obſ. 4.
Ulcus malignum, profundens humorem acrem, &c. mortis cauſa, Obſ. An. 6.
— *Nomedes* ſerpens labii inferioris, feliciter ſanatum, Adv. Dec. II. p. 14.
— *Uteri*, vid. Uteri Ulcus.
Umbilicalis funis admodum *ſpongioſus* exiſtit, Th. I. Aſ. III. N. 7. n. 1.
— — æque *ſpiſſus* aut ſpiſſior ſæpe obſervatur, quam ipſe Embryo, Th. IV N. 40. n. 1. Th. VI N. 47 tab. 2. fig. 2. Adv. Dec II. p. 29
— — *Conſtat* duabus arteriis & una vena, Th. I. Aſ. III. N. 7. n. 2.
— — *Degener* in Hydatides, Obſ. An. 14.
— — *Embryonis*, Hydatidibus obſeſſus, Cat. Rar. p. 163.

— — Fœ-

— — *Fœtus vaccini* differt ab eo in homine, Th. IX. N. 2.
— — *in dorſo* in quibusdam animalibus geritur, Th. X. N. 1. lit. F. not.
— — *Mutationibus* pluribus in ſtatu morboſo obnoxius eſt, quam auctores annotarunt, Th. VI. N. 90.
— — *Nodos* aliquando habere videtur. Cat. Rar. p. 136. Th. IX. N. 20. & 12. quid illi ſint? Th. IX. N. 20. lit. I.
Umbilicalis funis Contorſio mira, fuit cauſa mortis in foetu, Obſ. An. 11.
— — — unde oriatur? *ibid.*
— — *Fœtus vitulini* portio, Th. IX. N. 20. lit. H.
— — *Hippopotami* portio, Th. II. Aſ. VI. N. 6.
— — *Humani* portiones, Cat. Rar. p. 138. Th. I. Aſ. III. N. 70. n. 1. Th. VI. N. 89. Th. X. N. 59. Th. Max. N. 151.
— — *Hydatides*, Obſ. An. 14.
— — portio cum nodo prodigioſo, Th. IX. N. 20.
— — *Poſitus* quisnam eſſe debeat? Th. VIII. N. 15.
— — *Tumor* durus inauditus, ſublatus, Th. IX. N. 3.
— *Hernia*, vid. Hernia Umbilicalis.
— *Vena*, vid. Hepatis Vena Umbilicalis.
Umbilicales arteriæ, fœtu in lucem edito, ſæpe in tenuem degenerant membranam, ac ſi nunquam arteriæ extitiſſent, Obſ. An. 82.
Umbilicus quid ſit proprie? Obſ. An. 71.
Umbilici veſtigium in dorſo in porcis Americanis, Th. X. N. 1. lit. F.
Ungues juxta Malpighium ſunt extrema Nervorum, Adv. Dec. II. p. 46
— juxta Ruyſchium ortum ducunt ex papillis cutaneis nerveis, Th. III. N. 13. n. 4. 5. Th. VIII. N. 97. n. 2.
— poſt mortem non creſcunt, Th. IX. N. 8. n. 4. Adv. Dec. II. p. 46.
Unguiculi cur facilius ſeparari poſſint à corporibus papillaribus, quam ab Epidermide? Th. III. N. 13. n. 4.
Vomitus inſoliti hiſtoria, Th. IX. N. 48. Adv. Dec. I. p. 17. ſqq.
— materiæ nigricantis in Scirrho Ventriculi, Obſ. An. 39.
Urachus in *fœtu humano* apertus eſt ad longitudinem digiti transverſi, non autem ulterius, Th. V. N. 57. n. 2. Th. VIII. N. 56. not.
— in *quadrupedibus* ſolis naturaliter eſt apertus, ſed an tali modo apertus, ut admittat urinam in membranam Alantoidem, ulterius inquirendum, Obſ. An 8. Cat. Rar. p. 118. Th. VIII. N. 56. not.
— non ita *pervius* eſt, ut flatus aut liquor ex Veſicæ cavitate adigi poſſit in peculiarem ita dictam Alantoidem, Th. V. N. 57. n. 2.
— *Oſculum* coecum habet in fundo Veſicæ, Th. IV. N. 30. Th. VI. N. 83. n. 2. quid illud ſit? Th. IV. N. 30.
Ureteres, vid. Renum Ureteres.
Urethra, vid. Penis Urethra.
Urina, *animalcula* aut vermiculos continens, excreta, Th. I. Arc. IV.
— *Evacuatur* forte etiam per alias, quam adhuc notas vias, Obſ. An. 94. Adv. Dec. II. p. 12.
— *Purulenta* in ſcabie Veſicæ, &c. Obſ. An. 79.
— *Secernitur* juxta Bilſium glandulis lumbaribus per peculiares quosdam ductus, quos *Moſch* nominat, de Valv. c. 1. p. 3.
Urinæ incontinentia à partu difficili, Obſ. An. 22.
— — producitur à Vaginæ nimia extenſione, *ibid.*
— *Regurgitatio* è Veſica ad renes præternaturalis in ove, Obſ. An. 99.
— *Remora* quare fiat? Cat. Rar. p. 147.
— *Suppreſſio*, vid. Iſchuria.
Urinaria Membrana in brutis reperitur, Th. V. N. 57. n. 2.
— — in ſubjecto humano non datur, Th. IV. N. 30. Th. V. N. 41. & N. 57 n. 2. & tab. 1. fig. 1.
— ſpuria in homine, Th. V. N. 41. & tab. 1. fig. 1. Th. IX. N. 21. Th. X. N. 55.

Urtica marina rariſſima, Th. Anim. I. N. 89. an Velella ſit? *ibid.*
Uſtio memorabilis fungi palati, Obſ. An. 48.
Uſus partium verus nobis ignotus eſt, ſi vera earum conſtitutio lateat, Th. II. Aſ. III. N. 4.
Uterus Cochleæ marinæ gravidæ, cochleis exiguis refertiſſimus, Cat Rar. p. 126.
— *Gallinæ* cum ovario, Cat. Rar. p. 137.
— — effoetæ cum oviductu, *ibid.*
— *Gravidæ* delineatus, Th. VI. tab. 4. 5. Adv. Dec. I. tab. 1. fig. 2.
— — duobus gaudet diverſæ naturæ objectis, fœtu ſcilicet, & Placenta, quæ velociter alternatim in ſtatu naturali in lucem prodeunt, Adv. Dec. III. p. 35.
— *Humanus*, ſemine virili ſaturatus, & delineatus, Adv. Dec. I. tab. 2. fig. 3.
— — ſcirrhoſus factus, Th. X. N. 106.
— — tertio ligamento terete gaudens, Obſ. An. 88.
— *Inverſus* cito indureſcit, Adv. Dec. II. p. 38.
— — illico à partu propendens delineatus, Obſ. An. 10. fig. 12.
— — qua ratione reſtituendus? Adv. Dec. II. p. 37.
— — vaccinus quo medio reſtituatur? *ibid.* p. 38.
— *Invertitur* non raro poſt partum, Th. VIII. N. 102. not.
— *Leporinus* bifidus, Cat. Rar. p. 182.
— *Mulieris*, à paucis diebus gravidæ, Th. VI. N. 32. ejus delineatio, *ibid.* tab. 4. fig. 1.
— — formam & magnitudinem quamnam habeat? Th. X. N. 175. lit. A.
— — formam quamnam habeat tempore graviditatis? Th. VIII. N. 7. n. 1.
— — in adulterio à marito deprehenſæ, & occiſæ, Th. VI. N. 21. ejusdem delineatio, *ibid.* tab 5. fig. 1.
— — in quartum fere menſem gravidæ cum foetu, Th. VIII. Aſ. I N. 7.
— — menſtruatæ, Th. IV. Loc. Arc. I. not.
— — mox poſt coitum occiſæ, delineatus, Adv. Dec. I. tab. 2. fig. 3.
— — mutatus in aliud quid, Th. IX. N. 51.
— — ore interno anguſtiſſimo præditus, Th. VI. N. 85.
— — quæ paulo ante conceperat, Th. VI. N. 5.
— — tribus ligamentis teretibus præditus, Th. IV. Loc. Arc. I. n. 3.
— — tumoribus obſitus, Th. VI. N. 30.
— *Ovinus*, Cat. Rar. p. 140.
— *Ovis* gravidæ, ex quo per abſceſſum, circa uteri regionem obortum & ſponte apertum, varia cum pure oſſicula fuere expulſa, id quod etiam in mulieribus nonnunquam contingit, Th. IX. N. 1. n. 1.
— — impraegnatæ interior, Th. II. Aſ. IV. N. 19
— *Prolapſus* ſine vitæ diſpendio haud extirpatur, Obſ. An. 30. Th. VIII. N. 102. not. vid. Uteri prolapſi &c.
— *Puerperæ*, Th. IX. N. 14.
— — delineatus, Obſ. An. 43. fig. 39.
— — octo dierum cum annexis, Cat. Rar. p. 155.
— *Quantus* ſit poſt quatuordecim dies à puerperio, Th. IX. N. 15. n. 1.
— *Scirrhoſus* & deformis, qui, in magnam molem auctus, extra pudendum propendebat, Obſ. An. 7.
— *Semine virili* cum Tubis Fallopianis impletur foecundo conceptu, Adv. Dec. I. p. 3.
— *Totus* verusque, & non inverſus, è corpore propendet, Obſ. An. 7. & 9. vid. Uteri prolapſi &c.
— *Vaccinus*, ex quo corpus piloſum quoddam præternaturale expulſum, Th. VI. N. 25. tab. 5. fig. 6.
Uteri Acetabula, ſive *Cotyledones*, in vaccis quomodo ſeſe habeant? Th. V. N. 21. & Loc. Arc. III. n. 1.
— *Cancer* quale malum & quomodo cognoſcatur? Adv. Dec I. p. 33.
— *Capacitas* in gravidis & puerperis major eſt, imo in puerperæ quatuordecim

decim

decim dierum valde adhuc magnus eſt Uterus; Obſ. An. 43. Th. VI. N. 32. Th. IX. N. 15. n. 1. 3.
— — naturalis exigua eſt, vixque minutiorem amygdalem comprehendit, Adv. Dec. III. p. 16.
— — ſanguinolenta illico à partu cernitur, Adv. Dec. I. p. 9.
— *Cavitatibus*, quæ in vaccis tempore graviditatis in Uteri protuberantiis inveniuntur, profundi inſinuuntur rami vaſorum, Placentam conſtituentium, ut Venæ ſuccum nutritium abſorbeant, ſecus ac in mulieribus, Th. VI. N. 71. 72. & 74. n. 3.
— *Cervix* variis lacunis & ſulcis prædita eſt, Th. IV. N. 89.
— *Cervicis* cavitas à Græffio male delineata eſt, Th. VI. N. 87. n. 1.
— — interni cavitas, Th. VI. N. 87. n. 1. & N. 91.
— — — conſtitutio, Th. IV. N. 89.
— *Conſtitutio* quænam poſt coitum prolificum ſit? Th. VI. N. 5. 21. 32. & n. 1. & ſqq. Adv. Dec. I. p. 3. item quænam ipſius ſit conſtitutio poſt infantis nativitatem? Adv. Dec. II. p. 31.
— *Cornua* fruſtra in mulieribus quæruntur, Th. IX. N. 1. n. 2.
— — in ove ſunt Uteri bifurcationes, Cat. Rar. p. 140. Th. IX. N. 1. n. 2.
— *Excretiones ſanguineæ* cum hæſerint, quare hanc vel illam formam adipiſcantur? Th. VI. N. 6.
— *Extirpatio* quando & quomodo facienda? Obſ. An. 30.
— *Fabrica*, Adv. Dec. III. p. 35.
— *Fibræ* orbiculares, à Ruyſchio nuper detectæ, in fundo Uteri poſitæ, eo loco ſcilicet, ubi Placenta Utero ſeſe adplicat, Adv. Dec. II. p. 34. Dec. III. p. 34. 35.
— *Glandulæ* pro foetus nutrimento nullæ dantur, Th. II. Aſ. IV. N. 19. Th. V. N. 41.
— *Hernia*, vid. Hernia Uteri.
— *Hydatides*, Adv. Dec. I. p. 5.
— *Inflammatio* & *induratio* poſt partum ſubinde ab obſtetricum temeritate oritur? Obſ. An. 61.
— *Inverſio* vera à quibus cauſis oriatur? Obſ. An. 10. 26. Adv. Dec. II. p. 35. 37. 38.
— — — eſt affectus periculoſus, Obſ. An. 10.
— — — lethalis reddita à manu imperita, *ibid.* 26.
— — — ſubitam reſtitutionem expoſcit, Obſ. An. 10.
— *Inverſi* puerperæ fundus delineatus, Adv. Dec. III. tab. 3. fig. 1.
— *Lateralis* portionis prolapſus in partu, Obſ. An. 24.
— *Ligamentum* teres, Th. VII. N. 55.
— *Ligamenta* tempore geſtationis longius à fundo diſtant, Th. IX. N. 15. n. 1.
— — teretia quomodo ſita? Cat. Rar. p. 119.
— — — tria reperta, Obſ. An. 88.
— *Membrana* interna tota vaſculoſa eſt, Th. V. Arc. III.
— *Morboſa conſtitutio* organica cauſa eſt infoecunditatis, Th. VI. N. 85.
— *Motus localis* nunc ſurſum nunc deorſum, nunc ad Diaphragma, fauces &c. extra puerperium imaginarius eſt, Obſ. An. 93.
— — — verus quisnam ſit? *ibid.* 93.
— — notabilis & neceſſarius in partu, *ibid.* 93. Adv. Dec. III. p. 35.
— *Orificium* hians, & Pelvis humoribus repleta, in puerperæ cadavere, Obſ. An. 43.
— — in ambitu gaudet plurimis lacunis minutiſſimis, Th. IV. N. 53. not.
— — internum delineatum, Th. VI. tab. 4. fig. 3.
— — internum, nato recenter infante, in initio nullum reperitur, niſi ſucceſſu temporis, Adv. Dec. II. p. 31. 41.
— — — patulum adeo in puerperis remanet per quatuordecim dies & ultra, Obſ. An. 43. Th. IX. N. 15. n. 3.
— — — prolapſum in partu, Obſ. An. 25.
— — — quam craſſum ſit? Th. VI. N. 87. n. 2.

— — — ſtra-

— — — ſtructuram quamnam habeat? Ep. Ettm. p. 7.
— — naturaliter conſtitutum, Th. IV. N. 53. & 89.
— — nimis anguſtum poteſt eſſe cauſa ſterilitatis, Th. VI. N. 85. & n. 1.
— *Orificio* in partu prolabente, quid vel foetu vivente vel denato ſit faciendum? Obſ. An. 25.
— *Ovaria*, vid. Ovaria.
— *Papillæ* nerveæ, Th. IV. N. 9. n. 5.
— *Partium* omnium recenſio, Cat. Rar. p. 126. 152. 155. 184. & ſeq. & 185.
— *Placenta*, vid. Placenta.
— *Polypus* carnoſus, Obſ. An. 6.
— *Procidentia*, Th. VIII. N. 102. not. exemplum tale refertur, *ibid.*
— — cur maximam Veſicæ partem ſecum trahat? *ibid.* n. 1.
— — delineata, *ibid.* tab. 2. fig. 1. & 3.
— — extra partum quomodo fiat? Obſ. An. 10. in quo caſu uterus non ſemper poteſt reſtitui, ſi extra partum diu è corpore prociderit, Obſ. An. 9.
— — quid ſit? *ibid.* 7.
— — ſcirrhoſa, &c. *ibid.* 7.
— *Prolapſi* delineatio, Obſ. An. 1. fig. 1. Obſ. 9. fig. 11. & ſeqq. Th. VI. tab. 4. fig. 2.
— — extirpationem cum vitæ diſpendio ſuſcipi exemplo probatur, Th. VIII. N. 102. not.
— *Prolapſus* absque inverſione conjunctum habet Veſicæ Urinariæ prolapſum, Th. VIII. N. 102. not.
— — à fluore albo immani ortus, Obſ. An. 6.
— — cum prolapſu Veſicæ, calculis oppletæ, in octogenaria, *ibid.* 1.
— — cum toto foetu, non tamen extra Vaginam, ſed per Peritonæum dilatatum, Adv. Dec. II. p. 23.
— — non eſt ſaltem Vaginæ propendentia, ſed Uterus verus ſubinde è corpore prolabitur, Obſ. An. 7.
— — non impedit, quo minus mulier poſſit fieri gravida, etiamſi Uterus ipſe ex parte propendeat, *ibid.* 22.
— — non ſemper cum inverſione contingit, *ibid.* 7. & 9.
— — vaginam reddit capaciorem, Th. X. N. 170. lit. R.
— — variis nominibus indigitatur, Obſ. An. 7.
— — verus datur, *ibid.* 7. & 9. Th. VI. N. 63. n. 2. & tab. 4. fig. 2.
— — verus negatur à multis, Obſ. An. 7.
— — — quanam ſit conſtitutione? Th. VI. N. 63. n. 2.
— — — reſtitui non ſemper debet, nec poteſt, Obſ. An. 9.
— — — reſtitutus. *ibid.*
— *Protuberantiæ* ex vaccis gravidis, Th. VI. N. 71. 72. 74.
— *Ramorum*, per Vaginam & Uterum diſſeminatorum, ortus, Th. X. N. 170. litt. O. O.
— *Retractio* in ſiniſtrum latus, Obſ. An. 88. Cat. Rar. p. 151.
— — unde cognoſcatur? Obſ. An. 88.
— *Rugæ*, aliis *Valvulæ*, ſed potius *Juga*, ſive *Stamina* lata, Th. VI. N. 87. n. 2. Adv. Dec. I. p. 5.
— *Sanguineæ excretiones* cum hæſerint, quare hanc vel illam formam adipiſcantur? Th. VI. N. 6.
— *Sarcomata*, Obſ. An. 58. Th. III. N. 7. n. 2. Th. VI. N. 25. n. 3.
— *Scirrhus*, Obſ. An. 7. Th. VI. N. 30. Th. X. 106.
— *Structura* & fabrica in homine, Ep. Ettm. p. 7.
— *Subſtantia* fibroſa & craſſa eſt, conſtans fibris motricibus diverſæ conſtitutionis & uſus, Adv. Dec. III. p. 35.
— *Superficies* interior corrupta, & plurimis tuberculis obſita, Th. IX. N. 51. not.
— — — in millena corpuſcula rotunda, glandulas mentientia, mutata, Th. VIII. tab. 2. fig. 1.
— *Tubæ Fallopianæ*, vid. Tubæ Fallopianæ.
— *Tumor* carnoſus prodigioſæ magnitudinis, figuræ cucurbitinæ, circa os uteri internum enatus, Th. VIII. N. 102. not.
— *Tunica* exterior è vitulo, Th. II. Loc. Arc. I. N. 2.

— — interior in mulieribus, ubi Placenta ſeſe utero adplicat, protuberat etiam nonnihil, Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
— — intima & extima vaccæ, Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
— — — ovis gravidæ delineata, Th. II. tab. 6. fig. 6.
— — — vaſis Vermicularibus, à Ruyſchio ita dictis, in Utero ovino plena, foetus nutrimento dicata, Th. II. Aſ. IV. N. 19. & tab. 6. fig. 6. Th. V. N. 41. Th. VII. N. 16. n. 2.
— *Tunicæ* interioris portio ovis gravidæ, Th. VIII. N. 16.
— — — portio, quæ in globulos degeneravit, è bove, Th. VI. N. 112.
— *Vagina* arcte cohæret cum Inteſtino recto, maximamque ideo cum hoc communicationem habet, Obſ. An. 59. Cat. Rar. p. 119. Th. VIII. N. 7. n. 3.
— — firmiter etiam connectitur cum Veſicae collo, Obſ. An. 22. Cat. Rar. p. 119. Th. VIII. N. 7. n. 5.
— — inflammata aut aliter affecta, patiuntur etiam Veſicæ urinariæ collum & Inteſtinum rectum, Th. VIII. N. 7. n. 3.
— — longior eſt in gravidis. Cat. Rar. p. 118. Th. VIII. N. 7. n. 6.
— — ovis, Th. VI. N. 80.
— — papillis nerveis ſcatet, Th. IV. N. 9. n. 5.
— — praeternaturali membrana clauſa, tempore partus pone Hymenem, Obſ. An. 22. item in menſium obſtructione, *ibid.* 32.
— *Vaginæ* & Inteſtini recti perforatio & Gangraena feliciter curata, Obſ. An. 59.
— — nimia extenſio ſæpe producit incontinentiam urinæ, Obſ. An. 22.
— — prolapſus in partu frequenter obſervatur, Obſ. An. 25.
— — triplex vel quadruplex anguſtatio, ceu ora, obſervata, Th. VI. N. 80.
— *Vaſa* cum vaſis Placentæ immediate non uniuntur, Th. Max. N. 151.
— — *Sanguinea* copioſiſſima, Th. VI. N. 1. n. 6. & N. 5.
— — — in gravidis ampliora ſunt, Cat. Rar. p. 119.
— — *Vermicularia* uterina, Th. VII. N. 16 n. 1. & 2.
— *Vaſorum* inventio recentior, Th. III. N. 41. n. 1.
— *Veſiculæ* an Hydatides an glandulæ ſint? Ep. Ettm. p. 9.
— — quid ſint? *ibid.* p. 8.
— *Ulcus* malignum lethale, Obſ. An. 12.
— — — medicamenta reſpuit, quia locus eſt nimis humidus & incommodus, Obſ. An. 12.
— — — vehementes dolores excitat, Obſ. An. 12.
Uteri humani varii cum annexis, Cat. Rar. p. 126. 151. 174. Th. IV. Loc. Arc. I. Th. IV. N. 53. Th. VI. N. 86. 87. Th. X. N. 107. 109. Th. Max. N. 24 & 75.
Vulnus Abdominis, vid. Abdominis vulnus.
— *Orbitæ* oculi lethale, Obſ. An. 53.
— *Thoracis* penetrans, cum egreſſa Pulmonis portiuncula, ſanatum, *ibid.* 52.
— Veſicæ, vid. Veſicæ Vulnus.
Vulnera thoracis, anteriori parti inflicta, ſanguinem copioſum reddere poſſunt, Ep. II. p. 18.
Vulva, vid. Uteri vagina.
Uvula Corpora glanduloſa habet, Th. X. N. 37. quæ corpuſcula Mucum producunt, *ibid.*
— *Fibras* habet longitudinales concentratas, Th. II. Aſ. V. N. 6.
Uvulæ extirpatio, Reſp. Rav. p. 8.

X.

X*Eranthemi* floſculi, Th. X. N. 138.

Z.

Z*Eylanica* avicula, vid. Avicula.

FINIS.

APPENDIX
NECESSARIA,
INDICIS
LOCUPLETISSIMI,
OPERUM
ANATOMICO-MEDICO-CHIRURGICORUM
FREDERICI RUYSCHII,

M. D. Anatomes & Botanices Profeſſoris, Academiæ Cæſareæ Curioſorum Collegæ, nec non Regiæ Societatis Anglicanæ Membri,

In qua Notantur res, quæ in opuſculo Anatomico, de Fabrica Glandularum in corpore humano,

AB

HERMANNO BOERHAAVE

ET

FREDERICO RUYSCHIO

conſcripto, tractantur.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO WAESBERGIOS.

MDCCXXV.

APPENDIX
Neceſſaria
INDICIS LOCUPLETISSIMI.
OPERUM RUYSCHIANORUM.

A.

A*Cini*, qui ſint ? Opuſc. an. p. 76.
Aër aſper quare partes, quæ hujus irritamentis obnoxiæ ſunt, non lædat ? p. 20
Anaſarca, vid. Hydrops Anaſarca.
Anatomes *Comparativæ* utilitas. p. 30. 31. 32. 68. 71.
Anatome Comparativa à *Malpighio* quomodo inſtituta ? p. 30. 31.
— *Malpighii* modus à *Ruyſchio* improbatur. p. 68. 71.
Anatomici eſt *Demonſtrare*. p. 48. 49. 52. 55. 60. 61.
Ani Condylomata ſedem habere in lacunis, *Boerhaavius* putat. p. 19.
Antrum Highmorianum inveſtitur *membranâ* tenuiſſimâ & vaſculosâ. p. 58.
— — in ea paratur *humor* quidam mucoſus ſingularis, in cava naſi exiens. p. 58.
— — hujus liquoris exitus obſtructus mortis cauſa eſſe poteſt. p. 58.
Arteria Aſpera ſecundum *Malpighium glandulis ſimpliciſſimis* prædita eſt. p. 5.
— — eas non agnoſcit *Ruyſchius*. p. 52. 61.
Arteriæ aſperæ *humor unctuoſus* non ex glandulis illis ſeparatur ſecundum *Ruyſchium*. p 10
— — humor hic primo tenuis eſt, ſed hærens ſpiſſeſcit. p. 52
— — — diverſus eſt à muco narium, aliisque humoribus. p. 10. 54.
— — — non eſt copioſus naturaliter, ſed in morboſis aliquando. p. 52. 54.
— — — quemnam uſum habeat ? p. 10. 52.
Arteriarum extrema, vid. Vaſa extrema.
Aſcites, vid. Hydrops Aſcites.
Aſpera Arteria, vid. Arteria aſpera.
Atheroma in *glandulis* ſedem habere *Boerhaavius* putat. p. 15. 16.
— *Membranas* unde acquirat ? p. 60. 61.
— præter *pultem* etiam alia continere *Ruyſchius* expertus fuit. p. 59.
Attritus perpetuus quare partes non offendat ? p. 20.
Aures pone, ubi nexæ capiti firmantur, *Boerhaavius* ſtatuit *Glandulas ſimpliciſſimas*, in quibus peculiaris naſcitur *humor*. p. 8.
— — quemnam *uſum* habeat hic humor, p. 20.
Aures obvelans *membrana* ſecundum *Boerhaavium* folliculis cavis, *humorem* iterum diverſum fundentibus, ſcatet. p. 8.
— *Ruyſchius* verò aſſerit, hos humores non ex glandulis, ſed extremis arteriis venire. 55.
Aurium Cerumen ſecundum *Boerhaavium* unde ? p. 8.

B.

BAlſamicus mucus partes tam internas quam externas defendit, ne ab attritu perpetuo lædantur. p. 20.
Bilis exſudans per poros veſiculæ bilariæ vicinas partes tingit. p. 55.
Bronchia glandulis ſimpliciſſimis gaudere *Boerhaavius* ſentit. p. 5.
— — *Humore balſamico* & peculiari deliniuntur, & quare ? p. 10.

C.

C*Adavera Ruyſchius* arte ſua quaſi in vitam reſuſcitat p. 73. 74.
Capilli *capitis* inunguntur tenui oleo, quod *Boerhaavius* venire putat ex meatibus exiguis, vid. Sudor capitis.
— — *aridi* & *fiſſi* unde ? p. 7.
Capitis *Capilli*, vid. Capilli capitis.

— *Furfures* unde naſcantur? p. 7.
— — non ſunt abraſi cuticulæ fines. p. 8.
— *Nidor Olidus* unde? p. 8.
— *Sudor* pinguis, vid. Sudor capitis.
Celluloſa membrana *Ruyſchii* diſtribuitur per multas corporis partes. p. 53.
— — — ubique ferè invenitur. p. 59.
— — *Cellulas* habet, in quibus *pinguedo* continetur. 60. hæc aliquando ex iis in morbis acutis exit. p. 60
Celluloſæ membranæ *Emiſſaria* ſunt pori. p. 18. 55. 56. 60.
— — — *Glandulæ* dici nequeunt. p. 60.
— — *Cellulæ* poſſunt per morbos valde *excreſcere*. p. 60.
Cerebrum aut *Cerebellum* nullas habet *Glandulas*. p. 52.
Cerebri Cortex Malpighio glanduloſus habetur. p. 26. 27.
— — *Ruyſchio* vaſculoſus eſt. p. 66. 76.
— *Membranæ* nullis gaudent *glandulis*. p. 51.
— *Piæ Matris* tubercula præter naturalia malè dicuntur glandulæ. p. 51. 52.
— *Plexus Choroideus* glandulis nullis præditus eſt. p. 52.
— *Teſtes*, *Nates* &c. non ſunt glandulæ, ſed prominentes cerebri tumores. p. 51.
Cerumen, Aurium. Vid. Aurium Cerumen.
Chyli iter per vaſa lactea &c. flatu detectum. p. 65.
Chylo ſeroſa vaſa quænam ſint? p. 73.
Condylomata Ani & Vaginæ ſedem habent in cryptis ſecundum *Boerhaavium*. p. 19.
Cor nullas habet *glandulas*. p. 52.
— *Boerhaavianæ*, (quæ nunc *lacunæ*, nunc *folliculi*, *loculi*, *cotylæ*, *ſinus*, *pyxides* &c. ab Auctore ita vocantur) optimè dicuntur *cavitates illæ parvæ Emiſſario præditæ*. p. 49. 53. 61. 76. 77.
— — quomodo juxta *Ruyſchium* definiantur? p. 76.
— — in quibus partibus reperiantur, à *Boerhaavio* pulcherrimè indicatur. p. 19. & ſeq.
Cryptæ multis in locis inveniuntur, ſed eas non ubique, aut per totum corporis ambitum admittit *Ruyſchius*. p. 52. 53. 57. 61. 67. 77.
— ubique non ſunt neceſſariæ. p. 52. 53. 57.
— multæ ſunt tumorum ſubjecta, ſed non omnes. p. 60. 77.
Cryptarum fabrica & figura juxta *Malpighium* & *Boerhaavium*. p. 20. 21.
— — intima, fatente *Ruyſchio*, adhuc non eſt detecta, quamvis probabile, eam forte ubique non eſſe eandem. p. 67.
— — cum *glandulis* non convenit, & quare? p. 49. 53. 60. 61. 76. 77. quænam ſit differentia inter cryptas & glandulas? p. 77.
— *Officium* eſt diverſos continere *humores*, &c. p. 76. 77. iſtos humores in ipſis cryptis mutari, *Boerhaavius* docet. p. 37. ſed *Ruyſchius* hanc mutationem vaſis ipſis extremis arterioſis adſcribit. p. 77.
— — differt ab eo ciſternarum otioſarum, in quibus pluvia non fit, &c. p. 52. 53.
— *Humores* preſſione mediantibus digitis effundi poſſunt, ſed eſt violenta mutatio, à naturali recedens. p. 52. 53. 54.
— — non ubique æquè copioſi ſunt. p. 54.
— *Vaſcula ſanguinea* copioſa ſunt, quorum progreſſum in ultimas & minimas cryptas *Ruyſchius* docet. p. 50. 52. 53. non tamen horum diverſitatem ita clarè detegere poteſt adhuc, quamvis probabile ſit, ea diverſa eſſe p. 76. 77.
Cutis juxta *Malpighium* & *Boerhaavium glandulis ſimpliciſſimis* & *ſimplicibus gaudet*. p. 8. 23. 24 25.
— *Glandulæ* quando viſibiles putentur. p. 23. 24.
— — negantur à *Ruyſchio*, p. 23. 33. 55. 64.
— *Glandulas* tamen dari, *Boerhaavius* conatur probare ex injectione ceracea. p. 24. item ex morbis. *ibid.*
— — eas putatitias *Ruyſchius* docet, exiſtere *Papillas nerveas cutaneas*. p. 24. 53. 58. 59. 60. 63. 77.
— — Papillæ hæ forte *opercula* habent. p. 63.
— *Pororum* à *Ruyſchio* inventorum tertium genus videntur *Boerhaavio lacunæ*. 8. 23.

De-

D.

DEjectiones materiæ lentæ copioſæ ex inteſtinis unde? p. 11.
Demonſtrare eſt anatomici officium. p. 48. 49. 52 55. 60. 61.
Diapedeſis arte facta. p. 68.
Diaphragma non habet membranas cavas cum emiſſario. p. 52.
Diſſolutio vaſorum artificioſa, vid. Vaſorum diſſolutio artificioſa.

E.

EXodonteſis in dente elephantis examinata, quomodo ſe habeat? p. 61.
Extravaſatio materiæ ceraceæ ſub ſpecie roris, an fiat per poros, an diapedeſin &c. p. 68.

F.

FAcies ſecundum *Boerhaavium* diverſa *glandularum ſimpliciſſimarum* genera gerit. p. 8. 9. imo *ſimplices* etiam habet *glandulas.* p. 25. has & illas glandulas *Ruyſchius* negat. p. 56. 58. 59. 64. 74.
Faciei *coloris* mutatio fœda unde? p. 9. 14. 15.
— *Nitor & vultus reſplendens* dependet ab oleo exſudante. p. 8. 9. quod ex tunica celluloſa per poros emittentes fundi, *Ruyſchius* aſſerit. p. 56.
— *Lacunas cutaneas multas* ſtatuit *Boerhaavius*, & quare? p. 14. 19. eas non facile poſſe demonſtrari *Ruyſchius* putat. p. 58.
— *Tumores* formidoloſi varii jam ulceroſi, jam leproſi *Boerhaavio* habentur glandulæ ſubcutaneæ degeneratæ. p. 14. 15. 16. quod *Ruyſchius* negat, & probat, hos morbos partim hærere in papillis nervoſis, partim in vaſculis degeneratis. p. 58 59.
— *Vermes cutanei* perperam à vulgo ita dicuntur. p. 9.
— *Vermes* hoſce putatitios *Boerhaavius* cenſet hærere in glandulis cutaneis. p. 9. ſed eos *Ruyſchius* putat ad tumores atheromati congeneres eſſe referendos, &c. p. 56.
Faucibus *glandulas Malpighianas* adadſcribit *Boerhaavius.* p. 5.
Faucium *humor glutinoſus* juxta *Ruyſchium* unde proveniat? p. 54.
Fiſtulæ unde? p. 41.
Frontales ſinus interne membranâ vaſculosâ teguntur. p. 58. in qua conficitur humor mucoſus. 58.

G.

GLandula, vox eſt derivata à glande. p. 48.
— hinc malè glandula vocatur, quæ non habet ſimilitudinem cum glande: p. 48. 77.
— *Pinealis & pituitaria* non habent membranam cavam cum emiſſario. p. 77.
Glandulæ quomodo genuinè *definiantur?* p. 76.
— *differunt* inter ſe. p. 76. differunt etiam *à cryptis Boerhaavianis.* p. 77.
— veræ obduci debent *unâ membranâ*, ſi jure vocari poſſent glandulæ. p. 53.
— cavam non ſemper habent membranam cum emiſſario. p. 52. 53. 78.
— *Salivales* ſunt glandulæ conglomeratæ, an viſcerum ſubſtantiam conſtituant? vid. Viſcera. an *ſecernant* humores à ſanguine arterioſo? p. 21. vid. Secretiones.
— ratione vaſorum non ſunt partes otioſæ, ut ciſternæ. p. 48. 49. 50.
de Glandularum *fabrica, partibus, virtute*, ipſis imo *ſignis* inter ſummos in Europa viros lis vix compoſita exiſtit, & ambigua hactenus pendet. p. 2.
contra Glandulas *Ruyſchii* doctrina ſcrupulos movit, eosque inſignes. p. 1. & ſeq.
Glandulæ *conglobatæ* non negantur *à Ruyſchio.* p. 26. 64.
— — deprehenduntur in diverſis partibus. p. 26. 76 & ſeq. hæ ſunt ſimplices & veræ glandulæ. p. 64.
Glandularum *conglobatarum* vera *fabrica à Ruyſchio* eſt detecta. p. 64. 65. 78. 79. 80. 81.
— — vera & accuratiſſima *delineatio.* p. 8. 1.
— — — *Subſtantia* maximè è vaſis ſanguineis peculiaribus conſtat intra membranam contentis. p. 64. 65. 78. 79.
— — — — à veteribus *Parenchyma* appellatum eſt. p. 64.
— — *Uſus.* p. 65. 79.

Glandulæ *conglomeratæ* ſunt glandulæ ſalivales, pancreas, &c. p. 27.
— — juxta Malpighium conſtant glandulis minimis innumeris. p. 27. quod *Ruyſchius* negat. p. 49.
Glandulis *minimis & innumerabilibus* viſcera conſtare, *Malpighius* putavit. p. 26. & ſeq. quod *Ruyſchius* negat. p. 29. 30. & ſeq. vide Viſcera.
Glandulæ *ſimplices Malpighii* quomodò ſint conſtitutæ, quam *fabricam & uſum* habeant, & quibus in locis inveniantur? &c. p. 25.
Glandularum harum ſimplicium icon. p. 25.
— — — exiſtentia negatur à *Ruyſchio*. p. 63. 64. ſed veræ & ſimplices glandulæ ipſi ſunt conglobatæ. p. 64.
Glandulæ *ſimpliciſſimæ* à *Malpighio* definiuntur, quod ſint membranæ cavæ cum emiſſario, &c. p. 3. 4. quæ definitio *Ruyſchio* inſufficiens eſt. p. 46. 47. 48. 51. 60. 77. quia glandulæ nullæ componuntur ex ſola membrana cava cum emiſſario, ſed præcipuè ex vaſis. p. 49.
— — malè glandulæ audiunt, quia dicuntur eſſe folliculi, aut loculi cavi, qui certe non habent ſimilitudinem cum glande. p. 48. 64. 77. ſi eſſent glandulæ quare tunc cellulæ membranæ celluloſæ non dicerentur glandulæ? &c. p. 60. 77.
— — varia nomina *à Boerhaavio* acceperunt. p. 57. 68. 69.
— — meliùs vocantur *cryptæ*. p. 49. vid. *Cryptæ Boerhaavianæ*.
— — reperiri dicuntur per omnem totius corporis ambitum, p. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. & ſeq. negantur à *Ruyſchio*. p. 51. 52.
— — in omni parte, ubi exiſtere creduntur, non poſſunt ita demonſtrari, ut oculis ſubjiciantur, ut *Boerhaavius* ipſe fatetur. p. 48. 49.
— — ſi non poſſint demonſtrari, eas malè glandulas appellari, *Ruyſchius* cenſet. p. 48. 49.
— — ubique in omni ſecretione non ſunt neceſſariæ. p. 5. 6. 43. 52. 53 57. 58.
Glandularum *ſimpliciſſimarum Malpighianarum exiſtentiam Boerhaavius* probat *α*. ex glandularum nulla arte mutatarum aſpectu. p. 4. 5. *β*. ex tactu & preſſione. p. 5. 13. *γ*. ex morbis dictas glandulas occupantibus. p. 13. 14. 15. & ſeq. *δ*. ex *Ruyſchii* ipſius inventis. p. 22. 23.
— — — *exiſtentiam* non poſſe demonſtrari ſimplici aſpectu, & tactu *Ruyſchius* aſſerit. p. 50. 51. 52. 53. 54. neque ex morbis aut tumoribus, quos potiùs vaſis extremis adſcribit. p. 57. 58. 59. 60. Fatetur idem, ſe nonnullis in locis glandulas poſuiſſe quidem, ſed poſtea meliùs edoctum res aliter inveniſſe. p. 63. 69. 70. 75. porro oſtendit, earum exiſtentiam non probari poſſe ex membranulis vaſis extremis ſanguineis annexis. p. 55. aut ex humorum craſſitie. p. 57. 58.
— — *Fabricæ & ſtructuræ* abſconditæ Auctor à *Boerhaavio Malpighius* habetur. p. 4. 5. Refutatur à *Ruyſchio*. p. 48. 49. 51. 56. 62.
— — Fabricam *Boerhaavius* dicit *Malpighium* ſtatuiſſe conſtare, præter *involucrum membranoſum* &c. etiam ex *vaſis ſanguineis*, quorum extrema eſſent attenuata in fiſtuloſam lanuginem &c. tum ex *nervis & fabrica muſculosa*. p. 21. 22. adeoque inter *Ruyſchium & Malpighium* non adeo magnus diſſenſus *Boerhaavio* eſſe videtur. p. 23.
— — — non ſcire potuiſſe *Malpighium*, quia *vaſa ſanguinea*, quæ ſunt partes principales glandularum, ipſi ignota erant, *Ruyſchius* oſtendit. p. 47. 49. 50. 51. 60. 62. *Diſcrepantia* inter *ipſum & Malpighium* quænam? p. 62. 77.
— — diverſas *figuras* tradit *Boerhaavius*. p. 20. 21 eas non poſſe demonſtrari, *Ruyſchius* putat. p. 62.
— — *Liquidum* cenſetur longè diverſum ab eo, quod aliis locis naſcitur. p. 5. 6.
— — *Liquidi* cujusque ſpeciei ſingularis deſcriptio accurata hactenus deſideratur. p. 7.
— — *Officium* Malpighio fuit, ut *ciſternarum* otioſarum. p. 48. 52. 53. p. 55. ſed *Ruyſchius* demonſtrat glandularum vera-

verarum officium eſſe, ut agant, & non otioſæ ſint. p. 48. 49. 53.

H.

HEpatis *acini*, vid. Hepatis ſubſtantia.
— *Emiſſaria* quænam ſint juxta Malpighium? 31. 32. 33.
— *Emiſſarium* malè comparari cum emiſſariis cryptarum, *Ruyſchius* judicat. p. 72.
— *Glandulæ*, vid. Hepatis ſubſtantia glanduloſa.
— totius in *Hydatides* mutatio *ſecundum Ruyſchium* quomodo contingat? p. 41. *Ruyſchius* refutatur à *Boerhaavio*. p. 41. 42. *Ruyſchius* verò ſe defendit. p. 76
— *Subſtantia* ex *acinis glanduloſis* juxta *Malpighium* conſtat, ut putat α. in cochleis, lacertis, anguillis, erucis, &c. p. 30. β. in hominibus, porcis, &c. p. 31. 32. γ. in morbis quibusdam hepatis ſc. tuberculis, hydatidibus, &c. p. 38. 39. 40. δ. in prima origine hepatis pulli. p. 42. Sententiam *Malpighii* porro defendit contra *Ruyſchium Boerhaavius* variis argumentis. p. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. & ſeq.
— *Subſtantiam* ex acinis parvis in homine conſtare, *Ruyſchius* ipſe docet. p. 69 71. 75.
— *Acini* quomodo definiendi? p. 76.
— — clarius in porcino hepate, ſed luculentiſſimè poſt vaſorum repletionem conſpiciuntur. p. 70. 71. & ſeq.
— — non ſunt anguloſi, ut *Malpighius* putat, ſed rotundi. p. 75. 76.
— — non ſunt *glandulæ* aut *cryptæ*, ſed vaſorum extrema pulpoſa in formam rotundam unita. p. 52. 69. 70. 71. 72. 75. 76.
— glandulæ eſſe nequeunt, ut experimento probatur. p. 70.
— *Humani ſubſtantia* malè comparatur à *Malpighio* cum hepatum ſubſtantia aliorum animalium. p. 69. 71.
— — — melius conſpici poteſt poſt vaſorum repletionem, quam poſt morbos, &c. p. 71. 75. 76.
— *Tubercula*, *aliosve tumores* oriri non ex glandulis, ſed vaſorum extremorum degeneratione, *Ruyſchius* docet. p. 40. 76.
— *Vaſa extrema* conficiunt humores ex *chylo-ſeroſitate* ſanguinis. p. 70. confecti humores quale iter obſervent? p. 33. 36.
— — — differunt ab aliarum partium vaſis. p. 72.
— Vaſorum *artificioſa diſſolutio*. p. 36. 75.
— *Vena portarum* malè *arteria* dicitur. p. 72.
Humoris cujusque ſpeciei ſingularis deſcriptio accurata deſideratur hactenus. p. 7.
— varietas dependet à vaſis agentibus. p. 75.
Humores nunc *craſſiores*, nunc *liquidiores*, nunc *parciores*, nunc *auctiores* exeunt. p. 5. 6. 37. 74.
— in lacunis collecti mutantur morâ, ſtagnatione, & calore ambiente. p. 37. ſed in arteriis fabrificantibus adhuc hærentes, liquidiores ſunt. p. 53. 54. Egreſſi autem ex iis ſenſim lenteſcunt. p. 54.
— ſpiſſiores ſunt in mortuo, & *differunt* maximè ab iis in corpore vivente. p. 54.
— craſſiores non deſignant *glandularum* præſentiam. p. 57. 58.
— diverſi abſque glandulis in ſolis vaſis fieri poſſunt, &c. p. 3 7. 43. 57.
— ſubtiliores ſunt & tenuiores in apertos meatus, per quos liberè exhalant, depoſiti. p. 5. 6. 37.
Humorum ſecretio, vid. Secretio humorum.
Hydatides quæ ſint? p. 18.
— oriri ex glanduloſis veſiculis putat *Boerhaavius*. p. 18. 39. 41. 42. *Ruyſchius* verò ex degeneratione vaſorum. &c. p. 41.
Hydrops *anaſarca*, quomodo fiat? p. 19.
— *Aſcites*, in quo nulla aqua continebatur in cavo abdominis, ſed ſacco. p. 60.

I.

INflammatio artificioſa quomodo contingat? p. 73.

In-

Inflatio & exſiccatio partium nobile eſt *Ruyſchii* artificium. p. 35
Inguina ex mente *Boerhaavii* lacunis prædita ſunt, quæ humorem oleoſum exſudant. p. 11. 20.
— Glandulas conglobatas habent. p. 26.
Injectiones *ceraceæ*, à *Ruyſchio* inſtitutæ, cujus ſint utilitatis? p. 28. 29. 47. 48. 49. 50. 62. 63. 66. 74. 76.
— — cujus abuſus & noxæ *Boerhaavio* videantur? p. 33. 34. 35. 37. 38. *Boerhaavius* à *Ruyſchio* refutatur. p. 72. 73. 74. 76. 80.
— — in omni præparatione & demonſtratione non conveniunt. p. 35. 74.
— — quomodo juxta *Boerhaavii* mentem peragantur? p. 24. 33. 34. 36.
Injiciendi ars *Malpighio* incognita fuit. p. 47. 49. 50. 51. 66. 68. 70.
— — pulcherrima, & in ea princeps *Ruyſchius* habetur à *Boerhaavio*. p. 32.
— artem invidi & ignari carpunt. p. 50. 66. 67. 74. 75.
Inteſtini recti *cryptæ*, earumque *uſus*. p. 11. 57.
Inteſtina craſſa multas *cryptas* habent. p. 53 57.
Inteſtinorum *glandulæ ſimpliciſſimæ ſive cryptæ*, in eorum cavo apparentes. p. 5. 11.
— — quæ in tenuibus ſunt inteſtinis, veluti digeſtæ, & in craſſis ſolitariæ apparent. p. 11.
— *Humor* duplex à *Boerhaavio* ſtatuitur, qui duplici itinere in cavum inteſtinorum dimittitur. p. 36. 37.
— — mucoſus, unde & quomodo differat ab aliis? p. 11.
— — humoris hujus *uſus*. p. 20.
— *Pori* magni à *Ruyſchio* detecti *Boerhaavio* videntur loculi mucoſi. p. 22.
— *Vaſorum* duplex apparatus exiſtit. p. 36. 37.
in *Inteſtinis tenuibus Ruyſchius* quidpiam invenit, quod eminet ultra inteſtini cava, inſtar penicillorum pulpoſorum; aliud adhuc quid in proceſſu vermiformi. p. 57.
— — quomodo omnia fiant, *Ruyſchius* fatetur, adhuc incertum eſſe. p. 75.

L.

LAbiis *glandulæ* ſimpliciſſimæ, & ſimplices à *Boerhaavio* adſcribuntur. p. 9. 25.
— — à *Ruyſchio* negantur. p. 64.
Lacunæ *Boerhaavianæ*, Vid. Cryptæ *Boerhaavianæ*.
Lardi *Grandines* in porcis nnde? p. 19.
Larynx balſamo illinitur, & quare? p. 10. 20.
— folliculos habet ſecundum *Boerhaavium*. p. 5. 10. 20.
Lienis *ſubſtantiam Malpighius* ex *glandulis* minimis conſtare putat. p. 26. 27.
— — nullas habere glandulas aut membranas cavas cum emiſſario *Ruyſchius* oſtendit. p. 52. 69.
— *Subſtantia* conſtat acinulis, qui ſunt vaſorum extrema ita formata. p. 69.
— *Extrema vaſa* differunt ab iis, quæ habet Hepar. p. 69.
— Vaſorum extremorum artificioſa disſolutio. p. 75.
Ligamenta oſſium loculis donari mucoſis, *Boerhaavius* ſtatuit. p. 20.
Linguæ glandulæ ſimpliciſſimæ à *Boerhaavio* adſcribuntur. p 4.
— humoris lubrici indoles & uſus. p. 10.
Liquoris *Ruyſchii* uſus. p. 66.

M.

MAmmæ non habent glandulas. p. 57.
Manuum palmæ mucoſo madent humore, & quare? p. 20.
Meliceridis natura ſubtiliter à *Boerhaavio* explicatur. p. 15. 16.
Membranarum præternaturalis craſſities unde? p. 19. 59. 60.
Membranis vaſa juſto ordine inter ſe connectuntur. p. 55.
Menſtrua naturaliter excernuntur per arterias dilatatas. p. 53.
— præternaturaliter aliquando evacuantur per Epidermidem in capite, oculis, ore, &c. p. 53.
Mentulagra unde? p. 12.
Meſenterium *glandulas conglobatas* habet. p. 26. 64. 65.
Meſenterii glandulæ peculiari vaſorum *ſtructura* præditæ ſunt. p. 65. 78. 79. 80. 81. non habent Emiſſarium. p. 78.

— Glandularum vera ſtructura hactenus à nemine, niſi à *Ruyſchio*, eſt detecta. p. 78.
— — *Delineatio* pulcherrima. p. 81.
— — *Uſus*. p. 65. 79.
Morbi *acuti* docent, pinguedinem per vaſa cellulis ſuis exire poſſe. p. 60.
Morborum *cauſæ* & *ſedes* potiſſimum quærendæ in vaſis extremis. p. 60. 61. 77.
Mortuorum corpora quaſi in vitam reſuſcitat *Ruyſchius* ſua arte. p. 73. 74.
Mucus balſamicus partes tam internas quam externas oblinit ubique in corpore, ubi perpetuus obſervatur attritus. p. 20.
Muſculi *celluloſâ membranâ* ſunt inſtructi. p. 53.
— ſecundum opinionem *Boerhaavii folliculis* axungiam fundentibus, in tendinibus ſitis, ſcatent. p. 20. ſed *Ruyſchius* nullos agnoſcit. p. 52. 67.
— *Vaſis ſanguineis* copioſiſſimis præditi ſunt. p. 67.

N.

NAres *membranâ mucoſâ* teguntur, quæ peculiari ſtructurâ, feliciſſimè à *Ruyſchio* detectâ, gaudet. p. 56. 57.
Narium *mucus*, ſecundum *Boerhaavium*, unde? p. 9.
— — *Ruyſchio* videtur confici poſſe abſque glandulis, ſolo vaſorum apparatu. p. 56. 57.
— — tam *copioſus* unde? p. 57.
— — *differt* ab aliis humoribus. p 9. 10.
— — quem *uſum* habeat? p. 10.
Naſi *tuberculum* quoddam ſingulare ſublatum. p. 15.
in naſo externo *folliculos glanduloſos*, & quidem *copioſos*, *Boerhaavius* reperiri putat. p. 9. 19. 20. Vid. Faciei lacun. cut.
Nates *lacunas ſinusque*, humorem unctuoſum exſudantes, habere, *Boerhaavius* ſtatuit, & quare? p. 10. 11. 20.
Nervi optici *tumor* cauſa cæcitatis fuit. p. 77.

O.

OCulorum *glandula* magna innominata eſt vera glandula compoſita, non ſimpliciſſima. p. 53.
— *Humor*, quo liniuntur, eſt aquoſus. p. 54.
— *Hydrophthalmici ductus Meyboomii* agunt ſine glandulâ mediâ, tantùm actione vaſculorum. p. 53. 54.
— *Palpebræ*, Vid. palpebræ.
— *Tunica Ruyſchiana* nullâ aliâ arte, quam Ruyſchii, poteſt demonſtrari. p. 50.
— — — felici induſtria nunc etiam à Cl. *Albino* præparatur. p. 50.
Oeſophagi *glandulæ ſimpliciſſimæ* à *Boerhaavio* ſtatuuntur. p. 5. 10.
— — — negantur à *Ruyſchio* p. 61.
— *Humorem* glutinoſum ex arteriis effundi, & abſque receptaculo ſecerni *Ruyſchius* aſſerit p. 52.
— *Humor* manifeſtò poteſt demonſtrari. p. 10.
— — naturaliter non eſt copioſus. p. 52.
— — quomodo ab aliis differat humoribus? p. 10. 54.
— — quem uſum habeat? p. 20. 52.
Os ipſum *balſamico* illinitur *liquore*, & quare? p. 20.
Oſſium *ligamenta* loculis donantur mucoſis. 20.

P.

PAlatum *glandulis* ſimpliciſſimis atque ſimplicibus præditum eſſe, *Boerhaavius* cenſet. p. 4. 25. quæ à *Ruyſchio* exploduntur. p. 64.
Palati *humoris mucoſi* indoles. p. 10.
— — — uſus. p. 10.
Palpebrarum *grandines*, *Boerhaavius* putat, manifeſtò *glandularum* indolem demonſtrare. p. 14.
— *Glandulas* non agnoſcit *Ruyſchius*, ſed membranulas cavas admittit. p. 58.
— *Papillæ* falsò habentur glandulæ. p. 53.
Pancreas eſt *glandula conglomerata*. p. 27.
Pancreatis *ſuccus* quomodo ſecernatur? p. 43.
Papillæ nerveæ in cute aliisque partibus falsò habentur *glandulæ*. p. 53. 58. 59.
— — fortè *opercula* habent. p. 63.
Pectoris *ſteatoma* magnum. p. 59.

Pedum plantæ *mucoſo humore* madent, & quare? p. 20.
Penis *glandis* glandulæ odoriferæ *Tyſonis* rectiùs papillæ nervoſæ à *Ruyſchio* dicuntur. p. 12.
— *Glandularum Cowperianarum* ſuccus, unde? p. 43.
— *Præputium*, Vid. Præputium penis.
— — *Proſtatarum* ſuccus, unde & quomodo ſecernatur? p. 42. 43.
— *Urethræ cryptæ ſinuoſæ* à *Morgagnio* depictæ, atque glandulæ *Cowperi* & *Ferranei* ſunt fortè præcipui fontes humoris olentis, qui ſub *præputio* aggregatur. p. 12.
— — humoris uſus. p. 13.
— — humorranceſcens quænam vitia creet? p. 12.
— — ſubſtantia ſpongioſa eſt, malè folliculi in eâ ponuntur. p. 74.
Pericardium nullas habet *glandulas*. p. 52.
Peritonæum non habet *glandulas*. p. 51.
Pinguedo *noſtra* differt à ſebo ovillo, ſed *equorum* pinguedini ſimilis. p. 55.
— — quomodo *ſecernatur*? p. 18.
— — *ſecreta* & *collecta* iterum exire poteſt per emiſſaria. p. 18. 60.
Pleura nullis donatur *glandulis*. p. 51.
Pori *Cutanei*, Vid. Cutis pori
Præparatorum anatomicorum *utilitas*. p. 73.
Præputium *humore* albo, olente, obliniur. p. 11. 12. hujus humoris *fons*. p. 11. 12. & *uſus*. p. 20.
— lacunis donari, *Boerhaavius* ſtatuit. p. 11. quas *Ruyſchius* non agnoſcit. p. 52.
Pudendagra unde? p. 12.
Pudendum muliebre inungitur ſimili *humore*, quo penis virilis glans, vel præputium. p. 12.

R.

Renes ſecundum *Malpighium* glandulis conſtant. p. 26. 27.
— nullis glandulis conſtare, *Ruyſchius* aſſerit p. 37. 75.
in Renibus invenit *Ruyſchius* corpuſcula quædam, glandulas mentientia. p. 37. ſed an glandulæ ſint, incertum. p. 75. 77.

S.

Sana corpora melius oſtendunt *fabricam partium*, quam morboſa. p. 75.
Secretiones humorum non abſolvuntur per mechaniſmum glandularum, &c. p. 28.
— — omnes in glandulis fieri, *Malpighius* dixit. p. 43. non tamen ipſum voluiſſe, ſecretiones fieri ope glandularum, ſed in vaſis extremis, &c. *Boerhaavius* probare conatur. p. 21. 43.
— — multas fieri abſque interveniente glandulâ aut folliculo cavo membranoſo, ſed in ſolis arteriarum extremis, *Ruyſchius* oſtendit. p. 37. 43. 53. 57. 75. & dicit, clarè ſe nunquam legiſſe in *Malpighii operibus*, quod dicat, *arterias minimas humores infundere in illas cavitates*, &c. p. 62.
— — in viſceribus ſecundum *Ruyſchium* peraguntur ſimpliciore apparatu, quam *Malpighius* voluit. p. 29. 30.
Secretiones *diverſorum humorum* ab eodem ſanguine dependent à diverſo arteriarum extremarum apparatu, ut optimè docet *Ruyſchius*. p. 29. 47. Vid. Vaſa extrema.
Seminis *ſecretio*, quomodo fiat? p. 43.
Serifera vaſa *Boerhaavii* quænam ſint? p. 34.
— — *Ruyſchio* dicuntur chylo-ſeroſa, Vid. Vaſa chylo-ſeroſa.
Steatoma in cellulis ſedem habet, p. 18. 19. 59. 60.
— pulcherrimè à *Boerhaavio* explicatur. p. 18. 19.
— in pectore magnum à *Ruyſchio* obſervatum p. 59. item aliud, in quo pura pinguedo. ibid.
Sudor *pinguis* & *oleoſus* capitis, faciei, &c. ejusque *uſus* & *diverſitas* pulcherrimè à *Boerhaavio* deſcribitur. p. 7. 8. 9.
— — — ſecundum *Boerhaavium* emanat ex folliculis cavis aut cryptis cutaneis. p. 7. 8. *Ruyſchius* eum derivat ex tunicâ celluloſâ, & poris emittentibus cutaneis. p. 55. 56.
Sudoris fontes *Ruyſchio* ſunt arteriarum ſubcutanearum extrema. p. 53. 54.

Talpa

T.

TAlpa quid ſit? & quo in loco reperiatur, & ſedem habeat, ingenioſiſſimè à *Boerhaavio* indicatur. p. 13. ſed quæ *Ruyſchius* de ea vidit, non valdè congruere teſtatur. p. 58.

Teſtes *Malpighius* putat conſtare ex glandulis aggregatis. p. 26. quam ſententiam *Ruyſchius* rejicit. p. 57. 65.

Tonſillis *glandulas* ſimpliciſſimas *Boerhaavius* adſcribit. p. 4. ex quibus humorem effundi putat mucoſum. p. 10.

Tonſillarum *humoris uſus* & *indoles*. p. 10.

Tranſpirationis inſenſibilis *materia* ex toto corpore aufertur. p. 54. 55.

— — — eſt liquidum tenuiſſimum, &c. p. 5. 6. 54.

— — — copioſè evacuatur, & ultra 5. ℔. intra 24. horas emanat per inviſibiles meatus. p. 6. 54.

— — — evacuatur ab ultimis arteriolarum fiſtulis abſque glandulis. p. 6. 54.

Tumoris mirabile *genus*, in locis ſubcutaneis inventum, cujus nomen adhuc incognitum; obſervatum à *Boerhaavio*, qui hiſtoriam hujus & curationem accuratè deſcribit. p. 16. 17. 18.

— — — refertur ad tumores glanduloſos. p. 18. ſed *Ruyſchius* putat, hunc morbum non docere naturalem partis fabricam. p. 60.

Tumores *præternaturales* non docent glandularum præſentiam. p. 58. 77.

— — multi fiunt in cryptis. p. 60. 61. 77. multi etiam in vaſis extremis. p. 61. 77.

Tumorum variorum *cauſa* multò magis ſedet in vaſis agentibus, quam in folliculis patientibus & otioſis. p. 61.

V.

VAginæ interiora *humore lubrico* illiniuntur. p. 12. ejus *indoles*. ibid. & *uſus*. p. 20.

— *Condylomata* ſedem in lacunis habere, *Boerhaavius* opinatur. p. 19.

Vaſa *extrema* pulcherrimè detexit *Ruyſchius*, & in iis deſcribendis longè excelluit *Malpighio*. p. 29. 47. 66.

— — oſtendit *Ruyſchius* non ubique eadem exiſtere, ſed diverſiſſima eſſe, diverſoque gaudere reptatu, apparatu, & fabrica, prout aliud quid & diverſum efficere debent; fabrefacta igitur ita ſunt, ut mandata & ſibi à creatione impoſita peculiaria officia ſtabili obſequio exſequerentur, &c. p. 22. 28. 29. 47. 48. 49. 69. 70.

— — quomodo ita diverſa formentur in variis locis, homo non poteſt aſſequi, ſed quidem facta obſervare. p. 48.

— — vim habent inexplicabilem, illis à Deo in creatione inditam. p. 48.

— — ſunt partes agentes & efficientes. p. 48. 52. 53. 55.

— — opus ſuum abſolvere poſſunt abſque glandulis aut folliculis intervenientibus. p. 5. 6. 43. 53. 57. Vid. Glandulæ.

— — ſunt potiſſimum morboſum ſedes. p. 60. 61. 77.

— quomodo mutentur poſt mortem? p. 4. 49.

— ordine juſto tenentur, & inter ſe connectuntur membranis. p. 55.

— *Serifera*, & *chylo-ſeroſa*, Vid. Serifera, & chylo-ſeroſa vaſa.

Vaſorum *repletio artificioſa*, Vid. Injectiones cerae.

— extremorum & repletorum *artificioſa diſſolutio*, quomodo contingat? p. 35. 75.

— diſſolutio artificioſa eſt nobiliſſimum *Ruyſchii* inventum. p. 36. 66.

Ventriculi *glandulæ* ſimpliciſſimæ in ejus cavo occurrunt, &c. p. 5. 11.

— *Humor* duplex habendus eſſe videtur, & quare? p. 37.

-- *unctuoſus* convenit cum eo, qui ex Oeſophago profluit, humore. p. 11.

— — — cujus ſit uſus? p. 20.

— *Vaſorum* duplex apparatus eſſe videtur. p. 37.

Vermes *faciei cutanei*, Vid. Faciei vermes.

Veſica urinaria abundanti *muco* inungitur, & quare? p. 20.

Viſcera corporis humani *glandulis minimis* conſtare *Malpighius* ſtatuit. p. 26. 65. quarum *fabrica* & *uſus* pulcherrimè à *Boerhaavio* in genere deſcribuntur. p. 26. 27. 30. 31. 32.

Viſcerum *glandulæ Malpighianæ* rejiciuntur

ciuntur à *Ruyſchio*; qui docet viſcerum ſubſtantiam ex minimis conſtare vaſculis ſanguineis; & nullo glanduloſo apparatu indigere. p. 28. 29. 30. 65. 66. & ſeq.

— *Arteriarum* mutationem mirificam, & diſtributionem, unicuique viſceri planè ſingularem, optimè detexit *Ruyſchius*. p. 28. 29. 60. 67. 69. 70. Vid. Vaſa extrema.

in Viſceribus veſiculas glanduloſas lymphaticas peculiares, quarum uſus nondum ſatis eſt explicatus, *Boerhaavius* ponit. p. 18. 37 39. *Ruyſchius* fatetur, hæc corpuſcula in renibus ſe inveniſſe, ſed quid de illis dicendum ſit, incertum. p. 75.

Ureteres abundanti *muco* inunguntur, & quare? p. 20.

Urethra *muliebris* inungitur *linimento*, virili quam ſimillimo. p. 12.

Urethræ *muliebris linimentum* differt ab humore vaginæ, interiora lubricante. p. 12.

— — — quemnam *uſum* habeat? p. 13. 20.

Urethra *virilis*, Vid. Urethra penis.

Uvulas *glandulas ſimpliciſſimas* habere, *mucum* fundentes, *Boerhaavius* putat. p. 10.

Uvularum *mucus* proximè convenit cum muco narium. p. 10.

— — cujus ſit uſus? p. 10.

FINIS.

p